VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 258. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. NOVEMBER 1.

A kormány szóvivőjének sajtóértekezlete

A Brazíliába jutott disszidensek helyzetéről, külkereskedelmünk fejlődéséről, a jövő évi tervről és a választásokról

nyilatkozott Gyáros László elvtárs

Gyáros László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke pénteken délelőtt sajtóértekezletet tartott, amelyen válaszolt a hazai és külföldi tudósítók kérdéseire.

Arra a kérdésre, hogyan értékelik Magyarországon a lengyel párt- és kormányküldöttség látogatását — elmondotta: őszinte örömmel töltött el bennünket, hogy a Lengyel Népköztársaság kapcsolata a Szovjetunióval és a többi baráti szocialista országgal mind szorosabbá válik. A szocialista országok közötti testvéri barátság elmélyítése, és továbbfejlesztése nemcsak minden egyes szocialista állam érdeke, hanem elengedhetetlen alapfeltétele az egész szocialista tábor további megerősödésének és a békének is. A szocializmus ellenségei napjainkban arra összpontosítják erőfeszítéseiket, hogy megbontsák a szocialista tábor egységét. Ez a törekvésük azonban kudarcra van ítélve, mert a szocialista tábor egysége napról-napra erősödik és a szocialista országok testvéri együttműködése mind szélesebb alapokon bontakozik ki.

Arra a kérdésre, hogy mi a kormány szóvivőjének álláspontja az Egyesült Államok külügyminisztériumának 1958 október 23-i nyilatkozatával kapcsolatban, a kormány szóvivője megjegyezte, nem ez az első alkalom, hogy hasonló természetű kérdésre kérnek tőle választ és nem ez az első eset, hogy az Egyesült Államok külügyminisztériuma hallatta hangját, amikor jobb lett volna hallgatnia. Minden egyes ilyen természetű megnyilatkozása ugyanis csak azt bizonyítja, hogy az amerikai kor-

(Folytatás a 4. oldalon)

Nyomorognak a Brazíliába szökött magyarok

A Brazíliába került magyarokról több ízben megjelent tudósításokkal kapcsolatban feltett kérdésre a szóvivő elmondotta: az egész nemzetközi sajtót foglalkoztatta azoknak a magyar családoknak kálváriája, akiknek sikerült Brazíliából visszaszökni Angliába. Ügyükkel még az angol parlament is foglalkozott. Ezek a családok nem ok nélkül hagyták el Brazíliát. A sorsukról a különböző nemzetközi szervekhez küldött levelek hű képet adnak.

Ezután Gyáros László néhány szemelvényt felolvasott ezekből a levelekből. Egy — Lindthez, az ENSZ menekültügyi főbiztosához írt, október I-én keltezett levél így kezdődik:

„Mélyen tisztelt Elnök úr! E levélben több mint hétszáz személy, gyerek, asszony, férfi fordul Önhöz és Önön keresztül a magyar kormányhoz segítségért. Több mint hétszáz, a nyugati propaganda által megtévesztett személy, akiket mint rabszolgákat eladtak és éhhalálra ítéltek.

Nem tudunk máshová fordulni védelemért a „Magyar Komité", a brazil hatóságok és az organizáció véres kegyetlen terrorja elől..."

„A „Nagyar Komité" vezetői — dr. Jordán Emil perjel, dr. Kogl Szeverin páter és dr. Jancsó Albert volt hadbíró százados — több milliót sikkasztottak a „menekültek" részére összegyűjtött pénzből. E hatalmas sikkasztási botrány ma már a brazil bíróság előtt van."

A levélíró a továbbiakban beszámol arról is, hogy ez év február 8-án Rio de Janeiróban a virágok szigetén több mint 230 személyt, köztük sok gyermeket, asszonyt, beteget és öreget véresre, kékre, zöldre verettek, majd erőszakkal elhurcoltatták őket az őserdő vidékére. A megkínzott emberek közül többeket olyan nyilatkozatok aláírására, vagy megírására kényszerítettek, mintha sorsukkal elégedettek lennének.

A levél írója szerint dr. Alberto Gonzago Fernandhez, az ENSZ dél-amerikai menekültügyi megbízottja mindenben fedezi a „Magyar Komité" üzelmeit és az elégedetlenkedőket egyik legutóbbi látogatásakor súlyos börtönbüntetéssel fenyegette meg, ha nem nyugszanak bele sorsukba.

Egy másik levél szintén arról a nélkülözésről és nyomorról beszél, amit már nem lehet bírni és rámutat:

Sao Paolóban még 600 magyar van, akik haza akarnak menni.

A levél közli 200 Rióban élő, rútul becsapott, félrevezetett magyar adatait és segítséget kért.

— Könnyű volna most előszedni — mondotta Gyáros László — a Szabad Európa és társai különböző hátborzongató rémmeséit a magyarországi állapotokról és szembeállítani azokat a külföldre szökött magyarok tényleges helyzetével. Ehelyett inkább

azon vagyunk, hogy valamilyen formában elérjük az illetékes nemzetközi fórumokon a külföldre került magyarok kiszolgáltatott helyzetének valamelyes javítását, illetve hazahozataluk megoldását.

Az illetékes magyar hatóságok már több esetben tárgyalásokat folytattak Lindt úrral, az ENSZ menekültügyi főbiztosával. Meg kell azonban jegyeznem, hogy eddig nem sok látható eredménnyel.

Az országnak igen nagy szüksége van a pécsi feketeszénre

Meggyorsul a pécsi bányák gépesítése

Pécsbányára látogatott a nehézipari miniszterhelyettes

Csütörtökön délután kedves vendéget fogadtak a pécsbányatelepi bányászok. Haracska Imre elvtárs, a nehézipari miniszter helyettese jött el megnézni, hogy élnek és dolgoznak a pécsi bányászok, érdeklődni gondjaikról, problémáikról.

Pécsbányán a mérnöki irodában gyűltek össze a mérnökök, technikusok, vájárok, bányászok, hogy Haracska elvtárssal elbeszélgessenek.

Haracska elvtárs az üdvözlő szavak után a következőket mondotta: *„Örülök ennek a találkozásnak, elvtársak. Mint bányász is örülök, hogy alkalmam van betekinteni a pécsi bányászok életébe és munkájába. Kérem, mondják el problémáikat, hogy őszintén válaszolhassak és a nehézségekről a minisztériumban is beszámolhassak."*

A miniszterhelyettes ezután beszélt az eddig elért eredményekről, arról, hogy ma már több éves előre elkészített terv szerint dolgoznak a bányák.

— Jó, ha visszaemlékezünk a régi termelésre — mondotta. *— A mi munkánkban a kiküszöbölt hibák és megoldott kérdések egész sorát láthatjuk. Vissza kell nézni, hogy jutottunk az első 5 éves tervben elért 5 millió tonna széntermeléstől a mai 22 millió tonnáig. A jó pécsi feketeszén nagyon kell az országnak továbbra is. Termeljenek annyit az elvtársak, amennyi csak erejükből telik.*

Beszélt arról, hogy az állam megbecsüli a bányászokat, megfelelő körülményeket biztosít számukra, s így ma már nincs is létszámprobléma:

— Mi legfőbb feladatunknak tartjuk a bányamunka megkönnyítését — mondotta. — *Ezt kell szem előtt tartania minden vezetőnek, mérnöknek és vájárnak is. Úgy kell nevelni a fiatalokat, hogy azok meglássák, egyre inkább kiszorul a csákány, s a bányamunka könnyebb, biztonságosabb lesz.*

Említette, hogy korszerűség tekintetében Pécs bizonyos fokig elmaradott, — de rövidesen jelentős változás várható a gépesítésben.

Hangsúlyozta, hogy a jobb eredmények elérése érdekében nagyobb egységre kell törekedni. Rámutatott a középkáderek szerepére és a tömegekre való támaszkodás szükségességére.

— Ki kell menni az emberek közé, el kell velük beszélgetni problémáikról — mondotta. Ezzel kapcsolatosan kínai élményeiről számolt be.

— Azért tudnak oly sokat és jól termelni a kínai bányászok, mert jó az összefogás, mert a tömegekre támaszkodik a vezetés — mondotta Haracska elvtárs.

Befejezésül ismételten kérte a bányászokat, kérdezzenek, mondják el problémáikat.

A jelenlévők közül többen szóltak a szakképzés, az utánpótlás és bányászfiatalok kérdéséről. Egyik bányász említette, hogy kisebb és könnyebb bányagépeket kellene tervezni a munka könnyítése érdekében.

Haracska elvtárs a bányászok valamennyi kérdésére válaszolt, majd kérésükre azt is megígérte, hogy rövid időn belül ismét meglátogatja a pécsi bányászokat.

Béta-akna dolgozói csatlakoztak a Kossuth-bányaiak felhívásához

A Kossuth-bányai dolgozók nagygyűlést tartottak az elmúlt szombaton. Ekkor elhatározták, hogy munkaversenyt kezdeményeznek november 7. és a választások tiszteletére és versenyre hívják a komlói üzemek dolgozóit.

A felhíváshoz megérkezett az első csatlakozás: Béta-aknáról jelentették, hogy bekapcsolódnak a versenymozgalomba és az eddigieknél is jobb eredményekkel köszöntik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját és a választások napját.

A lottó nyerőszámai

A lottó 44. játékhetén a következő számokat húzták ki: 17, 23, 29, 45, 81. A tárgynyereménysorsoláson a 43. hetet sorsolják.

Magyar vállalatok szerették fel Jugoszlávia legnagyobb malmát

Belgrád (MTI). Nagybecskereken üzembe helyezték Jugoszlávia legnagyobb malmát, amelynek berendezését magyar vállalatok készítették és szerelték fel. A malom munkafolyamatai egészében automatizáltak. Műszakonként mintegy 30 tonna gabonát őröl.

A béke — a népek közös ügye

Vas Istvánné elvtársnő Szigetváron

Szigetváron a kultúrotthonban gyülekeztek a község dolgozói, elsősorban a nők. A csütörtöki gyűlés előkészítésében ugyanis a legnagyobb szerep a nőtanács asszonyainak jutott, akik külön nőgyűlést is szerettek volna rendezni, azazhogy meg is rendezték, csak éppen egy kis „technikai hiba" elrontotta a dolgot. Így aztán csütörtökön este hat órakor a nagyterem széksoraiban több nő ült, mint férfi.

Vas Istvánné elvtársnő, az Országgyűlés alelnöke, a Hazafias Népfront Országos Elnökségének tagja látogatta meg ez alkalommal a szigetváriakat, hogy a békéről beszéljen.

A pártbizottság, a nőtanács, a KISZ-szervezet, az úttörőcsapat üdvözletei után kezdte meg beszédét Vas Istvánné elvtársnő. Bevezetőül elmondotta, hogy most, amikor az ország a választásokra készül, ugyanúgy beszélnünk kell a béke ügyéről, mint eddig és ezután, hiszen a békéért folytatott szüntelen küzdelem pártunk és kormányunk nemzetközi politikájának legfontosabb tartalma. Ezután részletesen beszámolt az Országos Béketanács két békehajójának hét országot érintő háromhetes útjáról.

A gyűlés résztvevői nagy érdeklődéssel hallgatták a beszámolót, amely szinte szemük elé varázsolta a lassan hömpölygő Dunát, hátán a két fehér hajóval, s a két hajón a népi demokratikus és nyugati országokból összegyűlt 433 emberrel.

Előbb 28 magyar ismerkedett a nyugati világgal. Bécsből indult a két magyar békehajó, de előbb odavitte a magyar küldötteket. Vas Istvánné elmesélte, hogyan járt, amikor meg akart pihenni egy ligeti padon és a park őre pénzt követelt a pihenésért. A továbbiakban is ilyen érdekes, jellemző epizódokkal világította meg, milyenek is voltak a hajó utasai, milyenek az országok, amelyeken keresztülhaladtak, s hogyan fogadták őket azok lakói. Beszélt a hajók nyugatnémet utasairól, akik csak kormányuk rosszindulatú propagandájából ismerik hazánkat és ezért félve lépték át a határt, a „vasfüggöny" mögötti borzalmakat keresve. Elmondta, hogyan változott meg a hajóút során ugyanezeknek az embereknek a véleménye és ezzel együtt magatartása is. Beszélt arról a nyugatnémet asszonyról, akiben egy nemrég elárvult bolgár kislány meghalt édesanyját vélte felfedezni, s aki azóta sok-sok hosszú levelet küldött már az árva kislánynak, hogy ne érezze egyedül magát. Beszélt a román lányok párnatáncáról és a kis szovjet pionírokról, akik egyéb tárgyakból kifogyva zsebpénzüket és játékaikat ajándékozták oda a külföldről érkezett békeharcos felnőtteknek, hogy legyen, ami hazatérve emlékezteti majd őket a Szovjetunióra és annak barátságos népére.

Ismertette Vas Istvánné elvtársnő azokat a sötét erőket is, amelyek szemben állnak a béketörekvésekkel, a békét szerető emberekkel. Elmondotta, milyen nehéz helyzetben vannak a nyugati békeharcosok, hogyan üldözik őket „kommunista propaganda" gyanújával, hogyan igyekszenek a háborúra spekuláló imperialista körök elfojtani minden olyan megmozdulást, amely a népek békeakaratának nyilvánításával keresztezi agresszív politikájukat.

Végül arra kérte Vas Istvánné a szigetváriakat, ne feledjék el, mennyire fontos alapja a béke mindennapi munkánknak, fejlődésünknek, ezért a választásokon úgy szavazzanak, hogy gondoljanak pártunknak a béke védelmében folytatott következetes harcára.

Baráti beszélgetés a komlói orvosokkal

Dr. Huth Tivadar nevét jól ismerik Pécsett, de ismerik az egész országban s az ország határain túl is. Egyetemi tanár, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora, s most országgyűlési képviselőjelölt.

Orvoskörökben csak úgy ismerik, mint akinek a tudományos tevékenység nemcsak munka, nem csak hivatás, hanem úgyszólván ez az egyetlen szórakozása is. Másik szenvedélye a fiatalok nevelése, oktatása, amiről így nyilatkozik: „Mindent át akarok adni nekik. Mindent, amire engem tanítottak, amire magam jöttem rá tudományos kutatásaim során. Büszke vagyok rá, hogy az új pécsi egyetemi város tervein az én aláírásom is szerepelhet."

S hogy valóban büszke is erre, azt pénteken Komlón is bebizonyította, amikor mint képviselőjelölt a bányászváros orvosaival beszélgetett.

Itt is hosszasan ismertette az új egyetemi város terveit. Elmondotta, hogy a pécsi egyetem 600 éves jubileumára megvalósul a pécsi orvosi kar régi álma.

Sok minden szóba került ezen az orvosokkal folytatott, meghitt beszélgetésen, amelyen dr. Steinmetz Endre elvtárs, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja is részt vett. A múltról, a jelenről, a jövőről diskuráltak és erre jobb alkalom nem is adódhatott volna, mint éppen itt Komlón. Komlón kézzel fogható, lemérhető mind a három. A múltat Bódossy dr. rendelője jelentette, amelynek felszereléséről úgy emlékeztek meg mint az orvosi munka lebecsüléséről.

A jelennél többet időztek. Már szóba sem kerül, hogy Komlón szülészet, sebészet és különböző szakú rendelők vannak, — mert hiszen ez természetes —, hanem az új kórházról beszélgettek s arról sem úgy, mint újabb vívmányról, mert a rohamosan épülő Komlón már ez sem tekinthető újnak, — hanem ami még nincs, ami még mindig probléma. Például arról, hogy nagyon elkelne már a kétszáz, sőt ennél is többágyas kórház. És ahogy a vitából kiderült, a legnagyobb gond mégis az orvosok és a betegek közötti kapcsolat problémája. Hogyan, milyen módon foglalkozzanak a páciensekkel, hogy az ne csak a kezelőjét, hanem tanácsadóját lássa orvosában.

A késő estébe belenyúló beszélgetésből csak azt a következtetést tudjuk levonni, hogy a szocializmus építésében számíthatunk orvosainkra. Nem mesterségről esett ott szó, hanem a szó legnemesebb értelmében vett hivatásról, amelynek kifogástalan teljesítéséhez a jövőben még több segítséget kapnak Huth Tivadar professzortól, úgyis mint leendő országgyűlési képviselőjüktől.

A pécsi vasútigazgatóság első az igazgatóságok versenyében

Ismét elmúlott egy negyedév, amely után számot adunk munkánkról.

A számok tükrében pillantunk vissza. Ezek mögött küzdelmekkel és erőfeszítésekkel terhes napok húzódnak meg szép eredményekkel. A harmadik negyedévi szállítási kötelezettségeinknek 100.5 százalékkal eleget tettünk. Ebben a negyedben 248 ezer tonnával több súlyt, 767 ezerrel több utast szállítottunk el, mint a második negyedévben. Nagyok voltak a feladataink, de éppoly szigorúan tartottuk szemünk előtt a gazdaságosságot, mint a szállítási feladatok megoldását.

Helyesnek bizonyult az az elv, hogy szállítsunk el lehetőleg minden felkínált árut, de a gazdaságosság és a népgazdaság érdekeinek szem előtt tartásával. E téren is jók eredményeink, tervünk teljesítése nemcsak a tervezettnél, de a bázisidőszak eredményeinél is magasabb volt. Csak egy-két példát: tehervonataink átlagos terhelésének alakulása jó volt, 4.3 százalékkal volt magasabb a tervezettnél. Ez 1 164 000 forint megtakarítást eredményezett. Hasonlóan jó volt fajlagos szénfogyasztásunk, munkaügyi teljesítésünk, termelékenységi tervünk teljesítése is.

Erőfeszítéseink az igazgatóságok egymás közötti versenyében jó helyezést hoztak nekünk. 266.5 pontos eredménnyel — 19 pont előnnyel — az első helyen állunk.

Eredményeinkért jutalmat is kapunk, az első helyezettnek járó 35 ezer forintot. Ezt az összeget természetesen azok között osztjuk ki, akik legtöbbet tettek a jó eredmények eléréséért.

Szólni kell még a javítani valókról is. Elsősorban a szolgálat fegyelemezett, utasítás szerinti és balesetmentes ellátására gondolok, aztán a személyszállító vonatok menetrendszerű közlekedésére, a kocsiforduló idő csökkentésére, a tehervonatok utazási sebességének emelésére, egyszóval arra, hogy elért eredményeinket necsak tarthassuk, hanem fokozhassuk a jövőben.

VÁRNAI LÁSZLÓ

CSENDES DON

II. RÉSZ

Színes szovjet film

A „Csendes Don" című film nagy sikert ért el a magyar nézők előtt. A nagy érdeklődés miatt Pécsett kétszer is műsorra kellett tűzni az első részt. A filmtrilógia első része lényegében Grigorij és Akszinya szerelme köré tömörül. Hogyan alakul az emberek sorsa tovább?

A film II. része az első világháború és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom éveiben játszódik. Grigorij is mint annyi más társa a fronton van. A kozákok megcsömörlöttek a vérontástól, békére, nyugalomra vágynak. A bolsevik párttal ellentétben a fehér kormány a háború tovább folytatása mellett száll síkra. A katonák többsége viszont a kommunistákat támogatja. Grigorij is szimpatizál a kommunistákkal, de amikor választania kell, hogy otthagyja a földjét vagy maradjon — nem tud elszakadni az előítéletektől, a vagyontól és a fehérek oldalára áll. Később rádöbben tettének helytelenségére, de nem elég erős ahhoz, hogy visszalépjen. Italba fojtja bánatát, amelyben benne ég Akszinya iránti kiolthatatlan szerelme is.

Geraszimov forgatókönyvírói és rendezői képességét talán a II. rész tette legjobban próbára. A cselekmények sokasága, az emberek ábrázolása, a lefojtott majd kirobbanó indulatok sokrétű életrekeltése, egész embert kíván, rendezőt, színészt egyaránt.

Nagyszerű rendezés, kiváló színészek, kitűnő operatőri munka — talán így lehetne összefoglalásában jellemezni a filmet. Míg a trilógia első részében a cselekmény néhol lassan gördül előre, addig a második rész egyre fokozódó tempóban, szinte szünet nélkül újabb eseményeket tár a néző elé. Nincs egy villanásnyi felesleges kép sem s a jelenetek szervesen kapcsolódnak egymásba. Ágyútűz és kozákroham, a bolsevik párt tevékenységének kitűnő bemutatása, az emberek jellemének ábrázolása, különböző nézetek csatája, mind-mind a filmszerűség eszközeivel művészien életrekeltve. Nem csak egy-egy kép, hanem szinte a jelenetek egész sora a feledhetetlenség élményével hat. A szovjet hatalomért harcolók kivégzése, Grigorij nagyszerű verekedése harc közben, katonák rohama a hólepte végtelen pusztaságon, s magának a harcnak az ábrázolása, Geraszimov kitűnő rendezői képességének bizonyítékai. Mily könnyen kerülhetne itt a rendező és az operatőr is a naturalizmus ösvényeire, de művészi érzékkel kikerülik ezt. Az egyéni sorsok, elsősorban Grigorij Meljehov sorsának mély ábrázolása, benső indulatainak képszerű kifejezése a színészi és rendezői munka példaképe. S mindez valóságszerű, de egyszersmind ment minden eredetieskedéstől. És ez teszi a filmet naggyá. Igaz, még egy háromrészes film sem képes Solohov világhírű regényének minden mozzanatát tolmácsolni. De ez nem is szükséges, hiszen más művészi eszközökkel dolgozik az író és mással a filmrendező az azonos célok eléréséért. S ez a film képekre bontotta a mondatokat, alapgondolatához és a cselekményekhez hűen elevenítette meg a könyv lapjait.

A filmkritikák kivétel nélkül elismerik a film nagyszerűségét. De egynémelyiknél találkozni olyan kitétellel, amely hiányolja, hogy például a második rész nyitva hagyja a szereplők jellemének alakulását, nem befejezett, zárt egész. Valóban, nem befejezett, nem zárt egész a második rész, de nem is lehet az. Téves értékelés az olyan, amely egy trilógiának kiemeli a középső részét és azt kívánja tőle: oldja meg valamennyi felvetett konfliktust, problémát.

A filmnek éppen ez az erénye, hogy nem zárja le sem a történetet, sem a szereplők sorsát, hanem a harmadik részben tovább bontja, gazdagítja. Így áll majd előttünk a maga teljességében, az egész film, amelyből Solohov gondolatvilága és hazaszeretete árad úgy, mint könyvéből: „Drága puszta, ott a doni ég alatt! Kanyargós szárazerek, völgyek, vörös agyagos, szakadékos partok, árvalányhajas végtelen tér, fészekformájú, fülepte patanyomokkal; elhantolt kozákdicsőséget őrző, bölcsen hallgató strázsahalmok!... Mélyen meghajlok előttetek. Én hű fiad, im megcsókolom édeskés ízű földedet, soha nem rozsdásodó kozákvér öntözte doni pusztaság!"

(—ray)

Sohasem tagadja meg a fajtáját

A mágocsi tanácstitkár azt mondja, hogy Bakó Pál az egyik legjobb tanácstagjuk. Immár nyolc éve viseli a tisztséget, s a napokban ismét jelölték. Sohasem hiányzik a tanácsülésekről, csak a nyáron maradt el egyszer, akkor is a földművesszövetkezetek országos kongresszusán járt Budapesten.

Bakó Pál alacsonytermetű, cserzettarcú, izmos ember. Barátságosan fogadott, de csak nehezen tudtam szólásra bírni. Amit azonban aztán elmondott, kétszeresen megérte, hogy feljegyezzem.

— Kiskundorozsmai földnélküli kubikos voltam, a felszabadulás után kerültem Mágocsra. Negyvennyolcig egyénileg gazdálkodtam, aztán beléptem a termelőszövetkezetbe. Nekem nem kellett sokat magyarázni a nagyüzemi út előnyeit, uradalmakban is dolgoztam, s ha ott a botosispánok sokat kihoztak belőlünk kényszerrel, mi még többre megyünk összefogással — gondoltam magamban.

— Az ellenforradalom idején, amikor szét akarták hurcolni a termelőszövetkezet vagyonát, odaálltunk és megmondtuk, hogy jól gondolják meg magukat, mert aki a közöshöz nyúl, száz jajjal fog megfizetni. Nem is tudták szétverni a szövetkezetünket.

— Az élet tanított meg a ragaszkodásra. Nekünk a felszabadulás előtt nagyon cudar életünk volt. Nem mondom, kenyérben nem szenvedtünk hiányt, minden nyáron aratam érte, megszereztem. De nemcsak kenyérrel él az ember, ráadásul ruházkodnia is kell. Egyetlen ünneplőm volt, azt is — nem szégyellem megmondani — az ócskáspiacon vettem. Pedig tudja mennyit dolgoztam? Két kezem becsületes munkájából éltem világéletemben, a Balaton körül, Zsámbéktól Bicskéig, Székesfehérvártól Polgárdiig mindenütt ott voltam az útépítéseknél, összejártam úgyszólván az egész országot, jórészt gyalog, mert Budapesttől Kiskundorozsmáig 7 pengő nyolcvanba került a vonat én meg 25 pengőt kerestem kéthetente.

— Ma sem tartok mindennap lakodalmat, nem fonom be kolbásszal a kerítésemet, de emberien élek, nem szűkölködök élelemben és ruhában. Három öltöny újonnan vett ünneplőm, két télikabátom, egy átmeneti kabátom van. A hétköznaposakat nem számítom, a gyerekekét sem sorolom el, azoknak több jut, hiszen nagyobb az igényük, mint a magamfajta 54 éves embernek...

— Látja, nekem ez a szocializmus, ezért nem tudnak a szövetkezettől eltántorítani.

— 1919-ben Horthy darutollas pribékjei három kommunistát agyonlőttek a dorozsmai kukoricásokban, egyet a kocsirúdhoz, egyet pedig a saroglyához kötve kínoztak halálra. Sírtak az emberek Dorozsmán, én pedig 13 éves gyerekkésszel is arra gondoltam, hogy senkit sem gyűlöltek még annyira az urak, mint a kommunistákat, őket nem lehet megvenni, ők a mi embereink.

— Nagyon hívtak később a szociáldemokraták, hogy álljak közéjük. Talán hajlottam volna a szóra, de olyat láttam, amit sosem felejtek el életemben. Egy vonatszerelvény kő jött Dorozsmára, 1 pengő nyolcvan fillérért ajánlkoztunk egy vagon kirakásához, a szociáldemokrata vezetőség pedig elvállalta 1 pengő húszért és kiadta a tagjainak. Nagyon megmérgesedtem. Ki hallott ilyet, maga a szociáldemokrata párt töri le a munkások bérét? Baj lehet ezzel a párttal, legalább is a vezetésével. Hívhatnak engem szakadásig, én ugyan be nem megyek hozzájuk!

— Nem is mentem, de amikor a kommunista párt szólított bennünket 45-ben, nem töprengtem. Beálltam s tagja vagyok azóta is hűségesen.

— 1950-ben az első tanácstagságra, a minap már harmadszor jelöltek erre a posztra. A szomszédban tartottuk a gyűlést, összejött mind a tizenöt ház népe. Amikor a gyűlés elnöke megkérdezte, hogy ki legyen a körzet jelöltje, mind azt felelte, hogy én voltam eddig is és maradjak ezután is. Jól esett a bizalmuk, de csodálkoztam is kicsit. Nem számítottam arra, hogy ilyen egyhangúan kiállnak értem...

*

Én nem csodálkozom. Bakó Pál elvtárs sohasem felejti el, hogy kiket kell képviselnie, sohasem tagadja meg a fajtáját.

A nép embere.

M. L.

Egyszer már megírtuk,

de újból szóvátesszük azt a fejletlenséget, ami az Építés ügyi Minisztérium kommunális osztályán a KUKA szemétgyűjtő autók és edények szétosztásánál történt.

Az eredeti tervek szerint az országba érkezett tíz KUKA autóból kettőt Pécsnek szántak, s így kapott volna belőle még Miskolc és egy-két vidéki nagyváros. Ennek megfelelően annak idején Pécsre irányították a szemétgyűjtéshez szükséges speciális edényeket, mi pedig vártuk az autókat.

A várakozásban tanusított türelmünk csak akkor kezdett oszladozni, amikor olvastuk a Népszabadságban, hogy Szegednek két KUKA autót juttatott a sors, pontosabban az ÉM kommunális osztálya, s hogy ott azt sem tudják, mit kezdjenek vele. Mert ugye kellemetlen, ha az embernek van egy jó kabátja, de nem kap hozzá gombot? De még sokkal inkább az, ha csak gombunk van és hiányzik a hozzávaló kabát. Ilyen helyzetben vagyunk most mi is; a nyugati városrészben sorakoznak a KUKA edények (igaz, hogy használják ezeket, csak éppen fogatokba ürítik tartalmukat) és valahol Szegeden, a Köztisztasági Vállalat raktárában jobb sorsra várnak a KUKA autók.

Azon nem vitáznánk a minisztériummal, hogy Pécs, avagy Szeged rendezkedjék-e be előbb korszerű szemétgyűjtésre. De ha már úgy csinálták, hogy Pécs megkapja a KUKA edényeket, illett volna ideadni a hozzájuk való autót is.

A jobb későn, mint soha — elv alapján várjuk a Szegedre irányított KUKA autókat.

H. M.

Bélyegkiállítás a Nemzetközi Levelezési Hét keretében

November 1—4. között a SZOT nagy termében (Színház tér 1. sz. alatt) a Pécs városi bélyegkör az idén is megrendezi hagyományos bélyegnapi kiállítását. Nemcsak a pécsi bélyeggyűjtők, hanem az osztrák bélyegegyesület is állít ki anyagot. A XXXI. bélyegnapi kiállítás tárlata alatt — november 2-án, vasárnap — alkalmi postahivatal, emlékbélyegek és -bélyeg is lesz.

HIREK

A Pécsi Hús és Tejkiskereskedelmi Vállalat húsboltjaiban, a rendes tőkehús mennyiség mellett, e héten tizenöt mázsa élőhalat, tizenkét mázsa halfilét, valamint tizennégy mázsa vágott baromfit hoztak forgalomba.

*

Most van folyamatban Pécs lakosainak téli ellátására szükséges zöldáru elraktározása. Az alábbiakban néhány érdekes számot közlünk arról, hogy milyen jó étvágyúak a pécsiek. A szövetkezetek raktárába vöröshagymából például 24 vagonnal, fejeskáposztából 30 vagonnal, sárgarépából 15 vagonnal szállítanak. Az ősi város lakói azonban szeretik a fokhagymát is, mert ebből például 3 vagonnyit, gyökérből 12 vagonra valót, zellerből pedig 2 vagon rakományt tárolnak a szövetkezeti raktárakban.

IDEGEN utakon

BARDI LÁSZLÓ REGÉNYE

12

Néhány perc múlva megszaporodtak az útmenti házak. Szinte észre sem lehetett venni és máris rendezett utcasorok között gördült velük a kocsi.

— Ez még csak Schwechat — morogta egy rosszkedvű férfi, aki a jelek szerint a legtájékozottabb volt az autóbuszban. Az utasok mindjárt nagyobb tisztelettel néztek rá.

— Tetszett már járni Bécsben? — kérdezte illedelmesen Gabi.

— A háború előtt sokszor megfordultam itt üzleti ügyekben. — Akkor még meg volt a gyáram — tette hozzá magyarázólag.

Átmeneti kihagyás után megsokasodtak a magas bérházak.

— Ez már az igazi Bécs — jegyezte meg előbbi önkéntes idegenvezetőjük.

Zoliék izgatottan néztek az elevenen zajló utcai életet. A budapesti Nagykörúthoz hasonló méretű embertömeg hömpölygött fel s alá. Egyesek megálltak, a világoskék autóbusz után néztek. A fiúk igyekeztek öntudatos képet vágni, ahogyan a Balassi-gimnázium érettségiző növendékeihez illik. Simi is úgy kapkodta a fejét, mint a szárazról a vízbe visszakerülő hal, aki nem győz betelni az éltető vízzel.

A gépkocsi széles, az eddiginél is forgalmasabb útra fordult. Csillogó, színes kirakatok, rikoltozó feliratok, hirdetések mindenfelé.

Ha az idegen feliratok nem árulkodtak volna, a fiúk az épületsorokat nyugodt lelkiismerettel beilleszthették volna a Népköztársaság uti barokk paloták közé, talán csak a méretek voltak kissé nagyobbak. Első benyomásaik megnyugtatták őket, hogy itt is csak olyan emberek, olyan épületek vannak, mint otthon, Pesten.

Az épületek szakadatlan menetét díszes kertek és mögöttük emelkedő impozáns paloták bontották meg.

— Na, melyikbe költözünk be? — érdeklődött Gabi.

— Majd valamelyiket kiválasztjuk, csak az a fontos, hogy ne legyen sárga, mert az nem talál a Simi kabátjához — folytatta Zoli.

Nem sokkal később széles, de rövid hídra futottak fel.

— A Duna! — újjongott fel Gabi.

— Ez még csak a Kis-Duna, a csatorna. Az igazi csak később jön — intette le a helyzetet ismerő utitársuk.

— Fiúk, akkor ezt itt kinevezzük a Margit-szigetnek! — ajánlotta Zoli.

— Itt nem is lesz honvágyunk, minden olyan, mintha Pestről másolták volna le — konstatálta Simi is.

— Csak éppen Anikó nincs itt — jutott Zoli eszébe a Pesten hagyott kislány. A fél világot odaadta volna, ha most ő is itt ülhetne mellette, s együtt nézelődhetnének ki az ablakon. Vajon mit csinálhat most? Biztosan hazament már az iskolából. Ma tréning-nap van, bizonyára megtudja, hogy ő is elment. Vajon ki kíséri haza? Elhatározta, hogy megérkezése után első dolga lesz, hogy neki fog írni.

Gondolataiból zökkenés ébresztette fel. Az autóbusz már Bécs észak-keleti külvárosaiban járt. Eltűntek az emeletes paloták, szerény, alacsony házak váltották fel őket.

A kocsi egy félreeső tapály irányába fordult be. A síkságon hosszú, alacsony házak sorakoztak katonás rendben. A kis telepet drótkerítés övezte.

Az egyik épületen magyar zászló lengett, de közepén nagy lyuk tátongott. Közelről észre lehetett venni, hogy a címert vágták ki belőle.

Az autó lassított, majd motorja teljesen leállt. Utasai a helyükön maradtak, mintha nem hinnék el, hogy ide hozták őket. A kocsivezető azonban kinyitotta az ajtót, s ez félreérthetetlen jel volt a leszállásra.

A fiúk titkolt csalódással kapták fel aktatáskáikat s leugráltak a kis lépcsőről.

— Ez pont sárga! Kellett emlegetni a Simi színét! — nevetett fel Zoli.

Előbbi jókedvük azonban nem tért vissza. Bizalmatlanul szemlélgették a rideg, barátságtalan épületeket. Egyikük sem nyilvánított véleményt, nem akarták egymást még jobban elkedvetleníteni. Simi kiköpött egyet:

— Pár napig azért itt is kihúzzuk!

Ez kicsit visszaadta az önbizalmukat. Hát persze, néhány napot bárhol elviselnek. Minden kezdet nehéz, s úgy látszik, hogy ezt a nem kívánatos falatot is le kell nyelni a további sikerek érdekében.

Az újonnan jötteket kiáltozó magyarok vették körül. A régiek ismerősök után kutattak az újak között.

Egy vöröskeresztes karszalagot viselő férfi a jövevényeket az egyik épülethez vezette és átható hangon kiáltotta:

— Foglaljon mindenki helyet magának! Összeírás később lesz.

Ez volt minden fogadás, így ölelte keblére a „szabadságharc menekültjeit" a szívélyesen vendéglátó Nyugat.

(Folytatjuk)

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának határozata a munkásosztállyal kapcsolatos egyes feladatokról*

A Politikai Bizottság megbízásából ez év május, június hónapjaiban mintegy kétezer, a termelésben, a párt- és tömegszervezetekben, valamint állami és kulturális vonalon dolgozó pártmunkás széleskörű vizsgálatot folytatott azzal a céllal, hogy a párt világos képet kapjon a munkásosztály politikai, gazdasági és kulturális helyzetéről. E vizsgálat során a pártmunkások tanulmányozták a kérdésekre vonatkozó adatokat, s az üzemekben mintegy 45 ezer munkással és munkásból lett értelmiségivel beszéltek.

Az összegezés és értékelés után a Központi Bizottság megtárgyalta a tapasztalatokat, és a következő határozatot hozta:

I. Politikai kérdések

1. Széleskörű és általános vélemény a munkástömegekben, hogy a párt Központi Bizottságának politikája, az ezt megvalósító forradalmi munkás-paraszt kormány tevékenysége megerősítette a munkásosztály vezető szerepét a Magyar Népköztársaságban, mert az öntudatos munkástömegek akaratát fejezi ki; híven szolgálja a munkások politikai, gazdasági és kulturális érdekeit.

Az irányvonal általános helyeslése mellett sok jogos bírálat érte a Központi Bizottságot, az egyes pártszervezeteket, mert egyes állami szervek, tanácsok, állami és tanácsvállalatok, kereskedelmi szervek vezetésében, munkájában nem érvényesül megfelelően a párt irányvonala, sőt — ha ritka kivételként is — egyes esetekben azt eltorzítják. Egyes vezetők az általánostól eltérően — helyenként még a munkásosztály soraiból kikerült vezetők is — figyelmen kívül hagyják a dolgozók véleményét és ezzel olyan érzést váltanak ki a munkásokból, hogy helyileg nem érvényesül megfelelően a munkásosztály érdeke.

Megállapítható, hogy a munkásosztály azt várja, hogy a párt politikáját még több következetességgel minden színten és területen egyöntetűen alkalmazzák és a végrehajtást hatékonyabban ellenőrizzék.

A munkásosztály vezető szerepe a párt útján valósul meg, mindenütt érvényesül, ahol a párt vezető szerepe létrejött, ezért annak további erősítése mindenekelőtt azt kívánja meg minden kommunistától, a munkáshatalom minden hívétől, hogy az eddiginél még következetesebben valósítsa meg a párt politikáját, erősítse a párt vezető szerepét.

A pártszervezetek, egyes kommunisták kötelessége, hogy példamutatóak legyenek a párthatározatok végrehajtásában, őrködjenek azok szellemének megtartásán, lépjenek fel a végrehajtás halogatása vagy bármely irányból jelentkező torzítás kísérletével szemben.

A pártszervezetek és valamennyi kommunista mindennapos feladatának tekintse a munkások megnyerését és értessék meg, hogy:

— elsősorban a munkásosztályé a felelősség az ország vezetéséért, a hatalom helyes gyakorlásáért, a nemzeti vagyon kezeléséért, a nép anyagi és kulturális jólétének emeléséért, a szocialista társadalom felépítéséért;

— a munkásosztály vezető szerepe akkor érvényesül, hatékonyan, ha az öntudatos munkások minél aktívabban és cselekvőbben támogatják a párt célkitűzéseit.

2. Tovább kell javítani a párt és a munkástömegek politikai kapcsolatait. Ennek érdekében ismét rendszeressé kell tenni a felszabadulás utáni években jól bevált nyilvános pártnapokat, ahol rendszeresen ismertetni kell az időszerű bel- és külpolitikai kérdéseket, a párt és a kormány fontosabb intézkedéseit. Ugyanott meg kell hallgatni a pártfagok és pártonkívüli dolgozók véleményét, meg kell válaszolni a felmerülő kérdéseket és megcáfolni a munkások soraiban jelentkező idegen, helytelen nézeteket, visszautasítani az alaptalan igényeket.

3. Odaadó figyelmet kell fordítani a dolgozók mindennapi gondjaira, a velük való bánásmódra, a dolgozók körében végzendő úgynevezett aprómunkára. Ennek előmozdítására az üzemi pártszervezetek megismerik a dolgozókat foglalkoztató kisebb és nagyobb kérdéseket, másrészről a pártonkívüli munkások megismerik a pártszervezet munkáját, határozatait.

4. Fejleszteni kell az üzemekben a tömegszervezetek munkáját. Az üzemi pártszervezet, a szakszervezet, a KISZ, a nőmozgalom és az üzemi tanács egységes rendszert képeznek, amely rendszer hivatva van arra, hogy a pártszervezet vezetésével átfogja és irányítsa az üzem összes dolgozóit, biztosítsa helyes eszmei-politikai művelődésüket a feladatokra való mozgósítást a dolgozók érdekeinek védelmét, erősítse az üzem állami vezetését és belső demokráciáját. A szakszervezet, az üzemi tanács, a KISZ, a nőmozgalom eszmei-politikai nevelőmunkájával segítse az üzemi pártszervezeteket a munkásosztály öntudatának fejlesztésében, felelősségük növelésében, a népi hatalom erősítéséért, a szocializmus felépítéséért.

5. A párttagságon belül a munkások jelenlegi egészséges arányát (a tagok 60,8 százaléka munkás) tovább kell javítani. Ezen belül külön gondot kell fordítani a szakmunkások és munkásnők politikai nevelésére és arányának további javítására.

6. Kiindulva abból, hogy a párt politikájának megvalósítása mindenekelőtt az embereken múlik, átgondolt, és az eddiginél következetesebb, hosszú távlatra szóló káderpolitikát kell folytatni a minisztériumokban és az üzemekben. Irányelv a párt országos értekezletének határozata, amely kimondja, hogy fel kell számolni a káderpolitikában a személyi elfogultságot. A káderek megítélésénél a rendszer iránti hűséget, a hozzáértést és rátermettséget egyesítő elvi követelményből kell kiindulni. A káderek elbírálásánál a párt politikájának, a kormány rendelkezéseinek végrehajtásában végzett munka legyen a döntő.

7. Minden párt-, állami és gazdasági vezető köteles a munkások tömegeivel személyi kapcsolatait tovább javítani.

Minden vezető tartsa kötelességének a kialakulóban lévő helyes munkastílusnak — amelynek során újból szoros kapcsolat jött létre a párt és a munkások között — a továbbfejlesztését és tökéletesítését. A párt-, állami és gazdasági vezetők nyújtsanak fokozott segítséget az alsóbb szervek munkájához, a határozatok végrehajtásához, egy-egy központi jellegű kérdés eldöntése előtt huzamosabb ideig a helyszínen tanulmányozzák az azzal kapcsolatos problémákat. A vezetők a párt politikájának, a kormány rendelkezéseinek végrehajtása közben a legmesszebbmenően vegyék figyelembe a munkások véleményét, tanácsait és igényeljék cselekvő támogatásukat, vegyenek részt rendezvényeken, a termelési tanácskozásokon.

8. Minden kommunista állandó kötelessége, hogy harcoljon a párt és a tömegek jó kapcsolatára mindenkor káros önelégültség, elbizakodottság és a bürokratikus módszerek ellen. Ezeket küzdje le mind a saját, mind pártszervezetének munkájában. Növeljük a munkások társadalmi aktivitását. A fiataloknak a Hanságban mutatott példájához hasonlóan vonjuk be a munkások tömegeit a köz érdekét szolgáló létesítmények építésébe. Az ilyen jellegű társadalmi munkában vegyenek részt nagy számban a párt-, az állami és a tömegszervezetek vezetői.

9. A pártszervezetek vezetésével folyó társadalmi harcot — a bürokrácia, a protekció, a megvesztegetés maradványainak megsemmisítéséért — ki kell szélesíteni.

Ennek érdekében elsősorban a munkások további bevonásával erősíteni kell a népi ellenőrző bizottságok erre irányuló tevékenységét.

Az állami és gazdasági szervek munkájában meglévő bürokratikus vonások leküzdésének érdekében tovább kell emelni a szakmai vezetés színvonalát.

II. Gazdasági kérdések

1. A munkások nagy többsége helyesli a pártnak azt az alapvető állásfoglalását, hogy a szocialista építés során a dolgozók életszínvonalának rendszeresen emelkednie kell, az életszínvonal emelését azonban a termelés és a termelékenység emelkedésének kell alátámasztania. Ennek az állásfoglalásnak megfelelően, jelenleg arra törekszünk, hogy az 1957-ben elért életszínvonalat stabilizáljuk és megteremtsük az életszínvonal további emelésének feltételeit.

Ez a feladat megköveteli, hogy a takarékosság fokozott érvényesítésével, az önköltség csökkentésével, a munka termelékenységének növelésével emeljük a termelés színvonalát. A tömegek számos kezdeményezése mutatja, hogy ezt a célt magukévá teszik. A pártnak, az állami és gazdasági vezetőknek a tömegek kezdeményezéseire támaszkodva, azokat felkarolva, ki kell szélesíteniök a takarékossági mozgalomnak és a szocialista munkaversenynek minden célravezető és értelmes formáját.

2. Az 1957-ben kialakított és alapjában bevált bérgazdálkodási rendszert fenn kell tartani, egyúttal azonban olyan módszereket kell kidolgozni, amelyek a bérrendszer alkalmazását rugalmasabbá teszik, ösztönöznek a munka termelékenységének emelésére és biztosítják a helyesebb létszám-gazdálkodást. Állandóan figyelemmel kell lenni a népgazdaság fontosabb munkaköreinek, szakmáinak helyes kereseti arányaira. Ennek megfelelően már 1959-től kezdve a népgazdaság teherbíróképességének megfelelően, tervszerűen és fokozatosan csökkenteni kell a keresetek között helyenként fennálló, vagy időközben újra keletkező aránytalanságokat.

Az 1958-as gazdasági év eredményeit pontosan fel kell mérni és a számbavétel után az elért eredményekkel arányban késlekedés nélkül hozzá kell látni a legfontosabb bérügyi kérdések rendezéséhez. A reálbéreknek a 3 éves tervben előirányzott átlag 6 százalékos emelését minden körülmények közt biztosítani fogjuk. Ennek érdekében egyes aránytalanul kiskeresetű munkáskategóriák és csoportok bérét emelni kell.

3. A reálbérek említett növelésén túlmenően intézkedéseket kell tenni a munkásság életszínvonalának további emelésére. Mint a lefolytatott vizsgálat is megerősítette, az 1957-ben jelentősen megjavult életszínvonal ellenére is, a többiekhez képest, nehéz anyagi körülmények között élnek a többgyermekes családok és a nyugdíjasok jelentős része. Ezért a Központi Bizottság az 1958-as eredményekre építve szükségesnek tartja:

a) hogy addig is, amíg a családi pótlék általános és nagyobb mértékű emelésére az országnak anyagi fedezete lesz, a viszonylag nehéz körülmények között élő nagycsaládosok anyagi helyzetén javítsunk. A Központi Bizottság javasolja a forradalmi munkás-paraszt kormánynak, hogy az ez évi — vártnál jobb — gazdasági eredmények alapján 1959. első felében tegyen intézkedéseket a családi pótlékok olyan emelésére, amely elsősorban a 3 vagy több gyermeket eltartó családok és a 2 vagy több gyermeket egyedül eltartó anyák helyzetén segít.

b) 1959 első felében, az 1958-as esztendő eredményeinek gondos felmérése alapján lehetőségeink mértékében meg kell javítanunk nyugdíjrendszerünket. A rendezés alapelve a régi és az új rendszerű nyugdíjak közti igazságtalanul nagy különbség lényeges csökkentése, a munkában eltöltött évek számának fokozottabb figyelembevétele és a városi idő fokozatos felemelése legyen.

4. A munkásosztályt és az összlakosságot legkomolyabban foglalkoztató szociális kérdés a lakáshiány. Az állam eddig is sokat tett és a hároméves tervben is további erőfeszítéseket tesz a lakáshiány enyhítésére. Az eddigi intézkedések azonban csak némi javulást eredményeztek. A Központi Bizottság elérkezettnek tartja az időt, hogy anyagi erőink összpontosításával, az építőipar, az építőanyagipar és különféle más iparágak fejlesztése útján nem túlságosan hosszú idő alatt az állandósult lakáshiányt felszámoljuk, s lényegében minden erre igényt tartó önálló családnak önálló lakást biztosítsunk.

Ennek szervezett végrehajtására 1959 első felében 15 éves távlati tervet kell kidolgozni. E tervben abból kell kiindulni, hogy a lakáskérdés megoldása össztársadalmi ügy. Ezért a jövőben az állami lakásépítés és a magánépítkezés jelenlegi formájának fenntartása mellett széleskörűen ki kell fejleszteni a dolgozók lakásépítő szövetkezeteinek mozgalmát. A szövetkezeti lakásépítés az állami támogatás különböző formáit élvezze, de mozgósítsa a lakásépítés jelentős meggyorsítására maguknak az igénylőknek az anyagi eszközeit, bizonyos szövetkezeti építéseknél munkahozzájárulásokat is.

5. 1959 első felében emelnünk kell a munkájukkal a munkásosztályt és az egész társadalmat szolgáló egészségügyi dolgozók és alsó- és középiskolai pedagógusok fizetését, akiknek jövedelme más kategóriákhoz viszonyítva elmaradt.

III. Kulturális kérdések

A felszabadulás óta hazánkban végbement kulturális forradalom óriási fejlődést jelentett a munkásosztály többségének. A munkásosztály egyes kategóriái azonban — részben a munkásosztály összetételének változása miatt — még ma is elmaradt kulturális színten élnek.

Növelni kell minden állami és társadalmi szerv, valamint az egész értelmiség felelősségérzetét a munkásosztály viszonylag még elmaradott rétegei kulturális felemelkedésének meggyorsítása érdekében. Ennek előmozdítására önálló tanfolyamokat kell szervezni, továbbá:

1. Az üzemben szervezett különböző szaktanfolyamok mellett szervezzünk általános alapműveltséget nyújtó előadásokat. Ezzel el kell érnünk, hogy a munkások elmaradott része is megszerezhesse az általános iskola nyújtotta alapműveltséget.

2. Az általános iskolai felnőtt oktatás anyagát oly módon kell átdolgozni, hogy az jobban szolgálja a dolgozók világnézeti, politikai és gazdasági képzését.

3. Különös figyelmet kell fordítani és fokozott segítséget kell nyújtani a szakszervezeteknek a munkásszállásokon lakó, többnyire vidékről elszármazott, jórészt fiatal segédmunkások kulturális és általános nevelésére.

4. Az üzemi pártszervezetek és tömegszervezetek folytassanak rendszeres felvilágosító munkát a tehetséges munkásgyermekek továbbképzése érdekében.

5. Az üzemi pártszervezetek és üzemi bizottságok kellő figyelmet szentelve a kulturális munkának, biztosítsák, hogy e munka helyi vezetői szocialista világnézetű, művelt munkások, a népi demokráciához hű értelmiségiek legyenek és távolítsák el onnan az oda befészkelődött, ellenséges világnézetű burzsoá vagy kispolgári elemeket.

IV. Általános intézkedések

1. A Központi Bizottság külön határozatban utasította a KB osztályvezetőit, a tömegszervezetek vezetésében, a minisztériumokban, gazdasági és kulturális szervekben vezető beosztásban dolgozó párttagokat, hogy a vizsgálat során felszínre jutott egyes fontos kérdések — mint a nagyvárosok jobb zöldségellátásának megszervezése, az üzleti zárórának a munkásigényeknek megfelelő szabályozása, munkásvárosok és kerületek kedvezményes kezelése kultúrintézmények, tantermek tekintetében — megoldására záros határidőn belül tegyék meg a megfelelő intézkedéseket.

2. A Központi Bizottság a munkásosztály körében végzett vizsgálat tapasztalatait összefoglaló teljes tájékoztató jelentést a párt-, állami és gazdasági vezetők rendelkezésére bocsátja azzal, hogy az abban foglalt tájékoztató anyagot és felmerült kérdéseket kötelesek munkájuk végzése közben folyamatosan figyelembe venni, a megoldást kívánó ügyekben intézkedéseket tenni.

3. A Központi Bizottság utasította az Agitációs és Propaganda Osztályt, hogy a vizsgálat során jelentkező nézeteket a pártagitációban megválaszolja, mégpedig úgy, hogy a helyes véleményeket meg kell erősíteni és terjeszteni kell. Az önmagában helyes, de megoldásra még nem érett kérdéseket ebben a megvilágításban kell tárgyalni, a helytelen nézetekről nyíltan meg kell mondani, hogy helytelenek, türelmesen magyarázva helytelenségük mibenlétét.

4. A Központi Bizottság elismerését fejezte ki mindazon pártmunkásoknak, akik részt vettek az adatgyűjtésben és vizsgálatban, köszönetet mond mindazon pártonkívüli munkásoknak, akik a vizsgálat menetében adatközlésükkel és véleményük őszinte bizalomteljes közlésével segítettek a pártnak a helyzet jó felméréséhez.

5. A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának a munkásosztállyal kapcsolatos egyes feladatokról szóló határozata végrehajtásának állását a Központi Bizottság egy év múlva ismét napirendre tűzi és végrehajtását megvizsgálja.

1958. október 16.

* Olvasóink kérésére közöljük az MSZMP Központi Bizottságának határozatát a munkásosztállyal kapcsolatos egyes feladatokról.

A mohácsi szimfonikus zenekar 25 éves jubileumi hangversenye

A mohácsi zenekar 25 éves. Az együttes derekasan betöltötte hivatását a negyedszázad alatt. Évenként 2—3 önálló hangverseny, 4—5 társadalmi szereplés, komoly teljesítmény. Ezekkel nemcsak Mohács zenekultúráját szolgálták hiszen műsorukat elvitték Szekszárd, Komló, Villány, Siklós, Bóly és más helyre is. Eljutottak az állami gazdaságok dolgozóihoz Sátorhelyre, Babarcra.

Október 31-i jubileumi hangversenyük első felének számai visszatekintettek a múltra. Azokat a számokat játszották, amelyeket az első hangversenyen szólaltattak meg. Meyerbeer, Offenbach, Strauss muzsikája találkozott Csajkovszkij, Sosztákovics lírai zenéjével. Kedvesen illeszkedett Sosztákovics: A mi dalunk c. művéhez Szabó Sándor mohácsi költő „A mi dalunk" c. verse, amelyben a jubiláló zenekart, annak karnagyát, a köztiszteletben álló „Imre bácsit", a muzsika szépségét énekelte meg a költő.

A hangverseny egyes számait Gábor Péter gimnáziumi tanár ismertette.

A művek előadása finoman megformált, színes dinamikájú, könnyed tempóvételű volt, ami a 20 év óta vezénylő Tarr Imre karmester, de a zenekar minden egyes tagjának jó munkájából fakadt.

Befejezésül Vikár Zoltán, Mohács város művelődési bizottságának tagja köszönte meg a szép hangversenyt, a városi tanács támogatását.

Ez a zenekar valóban minden támogatást megérdemel!

H. J.

A kormány szóvivőjének sajtóértekezlete

(Folytatás az 1. oldalról)

mánykörök csökönyösen ragaszkodnak a más népek belügyeibe való durva beavatkozás elvéhez és gyakorlatához. A magyar kormány ennek tudatában elítéli és visszautasítja az Egyesült Államok kormányának ezt az újabb provokációját.

A Minisztertanács jóváhagyta a dunai erőművek építéséről szóló javaslatot

A Duna vizi energiájának hasznosítására létrejött magyar—csehszlovák megállapodással kapcsolatban a szóvivő elmondotta, hogy ez a kérdés most már a megvalósulás stádiumába került.

A minisztertanács október 23-i ülésén megtárgyalta és jóváhagyta a közös érdekű Duna-szakasz vizienergiájának hasznosításáról szóló határozatot.

A kétségkívül hatalmas jelentőségű közös erőmű-építkezés kiemelkedő példája a KGST-hoz tartozó országok baráti együttműködésének, békés törekvéseinek, egyúttal pedig újabb hozzájárulás a magyar—csehszlovák gazdasági és politikai együttműködés elmélyítéséhez és kiszélesítéséhez.

Importcikk-ellátottságunk hatszorosa az 1954. évinek

Külkereskedelmünk helyzetéről Gyáros László közölte a feltett kérdésre; nehézipari exportunk terén az a szándékunk, hogy a piaci igényeknek megfelelően fokozzuk a komplett gyári berendezések, elsősorban a gyümölcs- és főzelék, baromfi- és egyéb húsfeldolgozó gyárberendezések, malmok, továbbá hűtőberendezések exportját. Világszerte elismert távközlési iparunk gyártmányainál korszerűsítéseket hajtunk végre. Például a Rotary-rendszerű telefonközpontok mellett a Grossbar-rendszerű telefonközpontokat is rövidesen exportálni fogjuk.

Műszeripari vonatkozásban exportunk a Szovjetunió nagy rendelései eredményeként át tud térni a tömeggyártásra.

A lakosság közszükségleti iparcikkekkel való ellátását, a választék bővítését részben a külkereskedelem útján valósítjuk meg. Közszükségleti importcikk-ellátottságunk ma már az 1954. évinek hatszorosára emelkedett. Az 1959. évi behozatali program az import további fejlesztését irányozza elő. Tervbe vettük, hogy nem csupán az itthon gyártott számos közszükségleti cikk alapanyagait importáljuk a baráti és a tőkés országokból, hanem kész gyártmányokat is vásárolunk közvetlen fogyasztás céljaira.

Bútorhiányunk csökkentésére a következő időszakban nagy beruházásokat hajtunk végre.

Korszerű megmunkáló gépeket állítunk be, de az eddiginél nagyobb mértékben hozunk majd be kész szobaberendezéseket, vagy egyedi kisbútorokat is.

A lakosság műanyag-ellátottsága jelentősen javulni fog és a keresett háztartási gépekben is nagyobb lesz a választék. Gondoskodni fogunk 1959-ben a személygépjármű-import növeléséről, amennyiben biztosítjuk Moszkvics, Spartak, Wartburg és más kiskocsitípusok behozatalát.

Külkereskedelmünk terveinek megvalósítását célzó külföldi tárgyalásaink jó mederben folynak.

Az idén a tőkés országokkal való külkereskedelmi forgalmunk is kedvezően alakult. Kereskedelmi mérlegünk szeptember végével érdemleges aktívumot mutat. A gazdasági integrációs törekvések növekedő feladatok elé állítják exportvállalatainkat. Ezek a nehézségek részben a piaci helyzettel, részben azonban egyes nyugati országok import-korlátozásaival függnek össze. Ezért több nyugati országgal a soronlevő kereskedelmi tárgyalások keretében kell majd megvitatnunk olyan kereskedelempolitikai kérdéseket, amelyek helyes rendezése elősegíti a nyugati országokkal való, kölcsönös érdekeken nyugvó kereskedelmi kapcsolataink fejlesztését is.

Kacsa az amerikai követség előtti tüntetésről terjesztett hír

Az AP október 23-án Bécsből azt jelentette, hogy „a kommunisták szerdán este az amerikai követség épülete előtt Mindszenty-ellenes tüntetést szerveztek". Ezzel a hírrel kapcsolatban feltett kérdésre a szóvivő megjegyezte:

Alig múlik el olyan hét, hogy egyes amerikai hírügynökségek bécsi keltezéssel ne költenének Magyarországról egy-két kacsát. Rendszerint olyan kacsákról van szó, amelyeknek tojásain Budapesten tartózkodó nyugati urak kotlanak, mielőtt azonban még a kiskacsák kikelnének, gyorsan átszállítják őket Bécsbe.

Az AP egyik-másik híre — nehogy a torzszülött kacsa veleszületett végelgyengülésben gyorsan kimúljon — arról számol be, hogy a budapesti amerikai követség egyik szóvivője kijelentette: „a követség amerikai személyzetét nem zavarták meg szerdán este a követség körüli utcákból jelentett tüntetések". A nemlétező tüntetések persze vajmi nehezen zavarhatták a követség beosztottjait. Ámde felvetődik a kérdés: miért nem tartotta szükségesnek az Egyesült Államok budapesti követsége, hogy ezt az álhírt kereken megcáfolja? Talán csak nem azért, mert a követség hosszan tartó vendégszeretetét élvező Mindszenty víziói a követség beosztottjaira is átragadtak és tüntető tömegnek nézték a békés járókelőket, vagy a követség előtti téren sétálgató szerelmes párokat...?

A Mindszenty-ügyben történt amerikai-magyar jegyzékváltásra vonatkozó kérdésre a következő választ adta Gyáros László:

A magyar kormány álláspontját Mindszenty bíboros ügyében szóvivői értekezleteken már nem egy ízben leszögeztem. A kormány álláspontja nem változott.

Meggyorsítjuk a Tiszavidéki Vegyikombinát építését

A jövő évi terv előkészítéséről a szóvivő kifejtette: végleges adatokat még nem nyújthat, ezért csak néhány fontosabb célkitűzésről adhat hozzávetőleges képet.

Ismeretes, hogy idei eredményeink — a munkásosztály és a műszaki értelmiség áldozatos munkája, valamint a kormány céltudatos gazdasági intézkedései következtében — jobbak a vártnál. Ezért a jövő évi tervszámokat az eredeti hároméves tervhez képest valamelyest felemelhetjük. Ez elsősorban a beruházásokra vonatkozik.

A beruházási többletnek mintegy negyedét a lakásépítkezések meggyorsítására kívánjuk fordítani. A megmaradó összegből pedig elsősorban a Dunai Vasmű hengerművét és a Tiszavidéki Vegyikombinát építését akarjuk előbbre hozni.

A hengermű elkészültével olyan hengerelt árut tudunk majd az ipar rendelkezésére bocsátani, amelyet eddig legnagyobbrészt nyugati valutáért vásároltunk. A vegyikombinátnak pedig egész ipari struktúránk átalakítása, egyebek közt műanyagellátottságunk szempontjából van igen nagy jelentősége.

A beruházások emelése azonban nem vonja maga után az életszínvonal és a fogyasztási színvonal csökkentését. Éppen ellenkezőleg. 1959-ben a fogyasztási alapot csekély mértékben ugyan, kb. egy százalékkal, de ugyancsak felemeljük a hároméves terv eredeti előirányzatához képest.

Ezután a belterjesebb gazdálkodás megteremtését, a növénytermelés helyesebb szerkezetének kialakítását, az állattenyésztés fejlesztését előmozdító intézkedésekről adott a szóvivő felvilágosítást. Majd arra a kérdésre, hogy most vizsgálják felül az ügyvédek működési engedélyét, jelenleg hány tagja van az ügyvédi kamarának, azaz hány ügyvédnek van működési engedélye? elmondotta:

Amíg a panaszok felülvizsgálata folyik, részletes adatokkal nem szolgálhatok. Az előzetes adatok szerint azonban az ügyvédek túlnyomó többsége máris megkapta, vagy a felülvizsgálat során megkapja működési engedélyét.

107 ezer jelölő gyűlést tartottak az elmult napokban

Majd a közelgő (november 16-i) választásokra vonatkozóan kapott kérdésekre adott tájékoztatást. A jelölő gyűlések iránt érdeklődőknek elmondotta:

„Nálunk a nép választ és a nép érdekei érvényesülnek a választásokon. A mi szocialista rendszerünkben a választás: a nép ügye! Vajon melyik nyugati burzsoádemokráciában kérdezik meg a néptől már a választások előtt, hogy kiket látna szívesen az államhatalomban, a parlamentben? Egyikben sem,

Magyarországon viszont 107 ezer gyűlésen vitatták meg a választók, hogy kiket jelöljenek a választási listára.

Ez természetes is. Nálunk népi hatalom van. S ez a népi hatalom nemcsak a szavazás napján nyilvánul meg, hanem mindennap, tehát a választás előkészítésében is.

A jelölő gyűlések a népi hatalom beszédes megnyilvánulási formái. A 107 000 jelölő gyűlés önmagában is szélesebbkörű, demokratikusabb megnyilvánulása a nép akaratának, mint egyes nyugati országok egész választási rendszere. A jelölő gyűléseken a nép saját soraiból választott jelölteket: munkásokat, parasztokat, értelmiségieket, a maga embereit.

A jelölő gyűlésekről készült jegyzőkönyvek alapján a Hazafias Népfront-bizottságok állították össze a jelölt-listákat, amelyeket végső fokon a választási elnökségek hagytak jóvá. A listákat november 5-én függesztik ki.

A nyugati propaganda bizonyos változásokat vár Magyarországon a választásokat követően. Mi erről a szóvivő véleménye? — kérdezték ezután.

A november 16-i választásokon a párt és a kormány a nép elé áll, s a népi demokratikus rendszer és az ellenforradalom óta követett politikai vonal megerősítését kérik, hogy tovább haladjon az eddigi úton.

Népünk helyesli ezt az utat, s bízunk benne, hogy a választásokon is emellett foglal majd állást. A helyes útról, amellyel a nép egyetért és amelyet jóvá fog hagyni, semmilyen irányban nem kanyarodunk el.

Ami a kormányban „várható" változásokat illeti, meg kell mondanom: a megválasztandó országgyűlés szuverén joga, hogy milyen kormányra bízza az ország vezetését, de véleményem szerint nem lesz semmiféle változás az ország politikai vezetésében — mondotta befejezésül a kormány szóvivője.

Megnyílt a genfi értekezlet

Genf (AP). Magyar időszámítás szerint 15.00 órakor a genfi Nemzetek Palotájában az Egyesült Államok, Anglia és a Szovjetunió küldöttsége megkezdte tanácskozását az atomfegyverkísérletek megszüntetéséről.

A küldöttségek csütörtökön megegyeztek, hogy az atomértekezletet ismét szigorúan zárt ajtók mögött tartják meg. Csak a pénteken délutáni megnyitó ülés nyilvános. A többi tárgyalási napról csak az ülésezések végén adnak ki rövid közleményt a sajtónak.

Értesülés szerint az értekezlet első ülésén Carapkin nagykövet, a szovjet küldöttség vezetője elnökölt, a továbbiakban a küldöttségvezetők felváltva látják el az elnöki tisztséget. A mintegy félórás ünnepi megnyitóülésen felolvassák Hammarskjöld külön üzenetét.

Külföldről JELENTIK

LONDON

A Newsweek tudósítója jelenti Kimojról:

— Szigorúan titkolják és valószínűleg cáfolják is majd, de bizonyos, hogy Ho Lien tábornokot, Kimoj főparancsokát rövidesen felmentik, mert túlságosan szigorúan járt el bizonyos incidenseknél. Az egyik incidens után három formozai katonát sommás úton kivégeztetett parancs végrehajtásának megtagadása címén.

SZTÁLINGRÁD

Csütörtökön megkezdték a Volga régi medrének elzárását a sztálingrádi vizierőmű építkezésén. A folyó medrét ezen a helyen 300 méterre szűkítették össze: a víz mélysége 20—28 méter. A vízbe először 20 000 köbméter követ szórnak, majd több mint 4000 tíztonnás betongúlát, 8000 darab egytonnás betonkockát, majd ismét ezer és ezer tonna követ dobnak bele. Ezután körülbelül ötmillió köbméter homokot öntenek rá. A meder elzárásának munkája több napig tart. Amikor befejeződik, a Volga új mederben folytatja útját.

RÓMA

Pietro Nenni csütörtökön lemondott az Olasz Szocialista Párt elnökségéről. A párt Központi Bizottsága nem fogadta el a lemondást. Nenni — és a pártvezetőség más tagjai — azután nyújtották be lemondásukat, hogy a Központi Bizottság nem hagyta jóvá Nenninek a párt helyzetéről és jövőbeli politikájáról szóló jelentését, amelyet a januári pártkongresszus elé kívánt terjeszteni, Nenni a Központi Bizottság 86 szavazatából mindössze 26-ot kapott.

PEKING

Mint az Uj Kína hírügynökség jelenti, Csou En-laj, a Kínai Népköztársaság államtanácsának elnöke csütörtökön fogadta Vlko Cservenkov vezette bolgár nemzetgyűlés küldöttségét.

KAIRÓ

Az Egyesült Arab Köztársaság kormányának szóvivője nyilatkozatot tett:

Az Egyesült Arab Köztársaság kormánya — szól a nyilatkozat — nagy figyelemmel kíséri az izraeli katonai mozdulatokat, amelyek a jordániai nép és más arab országok népei ellen irányulnak az angol csapatoknak Jordániából való kivonása óta. A kairói kormány felkészült minden eshetőségre. Az izraeli kormány jól ismeri az Egyesült Arab Köztársaság kormányának szándékait arra az esetre, ha Izrael támadást intézne bármely arab ország ellen.

DAMASZKUSZ

Az An Nur damaszkuszi napilap csütörtökön meg nem nevezett arab ország beiruti nagykövetségének a libanoni külügyminisztériumhoz küldött tájékoztatására hivatkozva jelenti, hogy Franciaország a közelmúltban hat bombázó repülőgépet adott át Izraelnek.

Ugyanakkor az An Naszr című lap beszámol arról, hogy Anglia négy tengeralattjárót adott át Franciaországnak, ahonnan azok Izraelbe kerülnek.

Célunk, még jobban megelőzni az egyénieket

Pollák Jenő odaszól az elnöknek:

— Adjanak már néhány vagon kukoricát!

— Nem adunk! Kell az állatoknaknak...; — válaszol az elnök, Gere János.

— Milyen állatoknak? — ütődik meg a telepvezető.

A felvásárlás lekerül a napirendről és ettől kezdve az állatokról esik szó. Mint később kiderül: a kérdés jogos volt. Az újpetrei Petőfi eddig valóban nem dicsekedhetett az állatállományával. 1957. tavaszán, amikor ujjáalakultak, 560 hold szántójuk volt és ebből mindössze 3 hold a lucerna. Takarmány nélkül pedig nincs állattenyésztés.

— Tavaszra 120 hold lucernánk ontja majd a takarmányt! — mondja Gere elvtárs és elmeséli: jelenleg mindössze 35 szarvasmarhájuk van és ebből csak 14 a fejőstehén. Jól tudják: ez kevés. A tavaszra több lesz. Ötven fejőstehenet akarnak jövőre beállítani. Ugy tervezik: jövőre 140—150 szarvasmarhájuk lesz, amelyből 20—25 mindig hizóban áll. Ebből jön a pénz.

— Most a napokban kapunk hízlalásra 25 szarvasmarhát — teszi hozzá. — Ez sokat jelent a tsz-nek...

— És a takarmány?

— Az megvan. Megtermeltük. Jövőre lesz bőven szálastakarmányunk is. Télen sem lesz semmi hiba: 500 köbméter silónk már van és még több is lesz. Nem lesz takarmányproblémánk, pedig a tavaszon 15 anyakocát — természetesen fehér hússertést — akarunk beállítani és úgy számítjuk: megtartjuk az összes szaporulatot. Kell a sertés, mert jelenleg 40 van mindössze. Ez pedig kevés.

Ez tehát a jövő, a holnap, amelyhez hozzátartozik a 201 darabból álló juhtörzs is, amelyből évi 150—160 ezer forint bevételre számítanak, a 12 holdas halastó 22 holdra bővítése, a 10 hold új gyümölcsös. De mi van ma?

Az elnök huzódozik, nem szívesen válaszol. Panaszkodik. Szidja az időjárást. Rossz volt a termés.

— Mégis mennyi?

— Búzából két és fél, árpából meg két mázsával több mint az egyénieknek...

— Hát ez nem rossz. Nincs miért szégyenkezni az egyéniek előtt. Lepipálták őket.

— Le, csakhogy jobban is lepipálhattuk volna őket, ha egy kicsit is jobb az időjárás. Kukoricából se nyolc, hanem jóval több mázsával mögöttünk lettek volna az egyéniek. De mit csináljunk: rossz volt az időjárás és így csak 30 mázsa csöves kukoricánk termett holdanként...

— És vannak-e új belépők?

— Vannak. Július óta 12 új tagot vettünk fel és most is állandóan van egy-két jelentkező.

Mint később kiderül, baj van egyikmásik belépővel. Idén egyéni gazda volt és most kénytelen kelletlen bejelentette vagy három közülük: „nem tudok vetőmagot hozni. Kevés termett..."

— A tagok még eladják a búzát! — teszi hozzá az elnök és tovább fűstölög azon, hogy csak harminckét forintot tudnak osztani idén egy-egy munkaegységre, — Megértik, persze, hogy megértik a tagok, hisz azok is éppen úgy szidják az időjárást, mint, én de hát hogyne lenne mérges az ember, amikor többet is oszthattunk volna...

A fiatal elnököt nemrég megyei tanácstagnak jelölték. Eszét, erejét a közösnek adja és ha nem sikerül valami úgy, ahogy ő akarta, ahogy a közösségnek jobb lenne, akkor mérgelődik, ceruzát, papírt vesz elő és számol, tervez.

Többet, mindig többet akar annál, mint ami van. És én biztos vagyok benne, hogy az ő akarata, a tagok akarata, összefogása jövőre több jövedelmet jelent. Többet, mert még jobban le akarják hagyni az egyénieket, mint az idén. Pedig az idén sincs miért szégyenkezniök.

SZALAI JÁNOS

Kiskertünk

Az őszi hideg idők beköszöntése időszerűvé tette fagy iránt érzékeny virágaink bebeteleltetését.

Elsőnek egyik legkedvesebbet, a muskátlit kell a virágágyakból, vagy erkélyünk virágvályújából kiszedni. Beleltetésének egyik módja a kiszedett muskátlikat cserepekbe ültetni és 6—8 fok hőmérsékletű helyiségben elhelyezni. Itt két-három hetenként öntözzük a cserép földjét, vigyázva, hogy a leveleket ne vizezzük be. Cserépbe ültetéskor az idősebb felnyurgult töveket visszavágjuk, így jobban bírják a telet. Február végétől fokozatosan mind gyakrabban öntözzük, és fagyos szentek után már virágzó muskátlit ültethetünk ki.

A másik beleltetési módnál a földből kiszedett növényekből 5—6 tövet összekötözünk és fagymentes pincében, gyökeres részével fölfelé felakasztjuk a köteget. Kora tavasszal a szárat negyedik-ötödik levél töve felett visszavágjuk, s a muskátlit cserépbe ültetjük. A cserepeket világos, hűvös helyen tartjuk a kiültetés idejéig.

A dália és kanna töveket is felszedjük az első dér után. Földfeletti szárukat 25—30 centiméterre vágjuk vissza. A töveket fagymentes pincében beleltetjük, sűrűn egymás mellé lerakva. A gumók közét homokkal, vagy földdel töltjük ki, majd két-három centiméter vastagon betakarjuk. Az e célra felhasznált anyag ne legyen túl száraz, vagy túl nyirkos. Előbbi esetben a gumók összezsugorodnak, utóbbi esetben könnyen rothadnak. A beteleltetett gumókat tartsuk szemmel a pincében. Ha rothadást észlelünk, a töveket pár napra vegyük ki a földből, ha túl száraz a földtakaró, úgy időnként gyengén öntözzünk kell. Mesztelen csiga vagy pince ászka kártételét — ami rothadást okozhat — legbiztosabban megelőzhetjük, ha beteleltetéskor Hungária matadorral meghintjük a töveket.

Kiskertész.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. november 3-tól 1958. november 9-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.25: Rákóczi induló. — 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 4.40—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 6.00: Falurádió. — 6.30: Néhány perc tudomány. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Új könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. — 9.59: Időjelzés. — 10.00 Hírek. Lapszemle. — Időjárásjelentés. — 11.57: — Technikai szünet. — 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Hírek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjelzés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 17.59: Időjelzés. — 18.00: Hírek. — 19.00: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 8.10: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 21.00: Hírek. — 23.00 Műsorzárás.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Riportműsor.
9.15: Biga József furulyázik.
9.45: Lányok, asszonyok . . .
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Népek zenéje.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Heti zenés kalendárium.

Rádiójavítás jótállással a Finommechanikánál. Rákóczi út 39.

14.15: Operettrészletek.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.20: Ifjúsági műsor.
15.40: Népi zene.
16.10: Kamarazene.
16.40: Napirenden.
17.00: Tánczene.
17.45: Ifjúsági őrjárat.
18.15: Beethoven: Karfantázia.
18.40: Hazai körkép.
19.10: Balassa P. Tamás zongorázik.
19.22: Gyermeknevelés
19.37: Magyar népdalok.
20.30: Az első tangótól a menyasszonytáncig.
21.10: Versek.
21.15: Szovjet zenei hét.
23.02: Tánczene.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
16.00: Az Állami Tűzoltóság Központi Zenekara játszik.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Népszerű áriák.
17.15: Uj város régi lakókkal . . .
17.30: Hangverseny a Rádióegyetem hallgatóinak.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban

18.15: Dékány Kálmán írásai.
18.30: Szív küldi . . .
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Sporthíradó.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Wehner Tibor hangversenye a stúdióban.
20.25: A Bécsi és a Lipcsei Rádió zenekara játszik.
21.05: Tánczene.
21.40: Gondolatok a közízlésről és a giccsről.
22.00: Csárdások.
22.30: Könnyű zene.

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi zene.
8.40: Régi orosz forradalmi dal.
9.00: Gyermeknevelés.
9.20: Orosz népdalok.
9.40: Népszerű hangszerszólók.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Szimfonikus táncok.
11.00: Könyvismertetés.
11.20: Ajándékműsor háziasszonyoknak.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Vasvári István és Kiss Ferenc versei.
13.10: Operarészletek.
14.10: Népi zene.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: A munkásmozgalom dalaiból.
15.25: Napirenden . . .
15.30: Egy falu — egy nóta.
16.10: Ifjúsági műsor.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja!

17.00: Válasz a hallgatók kérdéseire.
17.15: A táncmuzsika történetéből.
18.15: Szív küldi . . .
18.40: A Rádió Ipari rovata jelenti.
19.05: Népi zene.
19.15: Könyvolvasás közben . . .
20.30: Tánczene.
21.00: Embersors. Rádiójáték.
22.15: Mai szemmel . . .
22.25: Könnyű zene.
22.55: Angelica nővér. Egyfelvonásos dalmű.
0.10: Katona nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Moniuszko: Táncok — szvit.
14.40: Filmdalok.
14.57: Aki a népek szabadságáért harcolt.
15.15: Hangverseny.
15.50: Operettmuzsika.
16.30: Az élet komédiásai. Regényrészlet.
16.45: Operakórusok.
17.15: Rádióegyetem.
17.45: Régi táncok.
18.05: Mezei csokor.
18.30: Mi újság a nagyvilágban?
18.40: Georges Brassens énekel.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

19.15: Operettrészletek.
19.40: Falurádió.
20.00: Szovjet zenei hét.
21.05: Vidám dalok.
21.35: Litánia. Kaffka Margit verse.
21.40: Az Állami Biztosító nyilvános hangversenye a Magyar Néphadsereg Színházban.
22.40: Mozart: D-dur vonósnégyes.

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: Rádióegyetem.
9.30: Népi zene.
10.10: Pataki Ferenc fejszámolóművész a mikrofon előtt.
10.20: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Szovjet szerzők operettjeiből.
11.00: A Rádió Ipari rovata jelenti:
11.20: Kórusok.
11.40: Áriák.
12.10: Tánczene.
13.15: Operettkettősök.
13.40: Játék. Albert Maltz novellája.
14.00: Népi zene.
14.40: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.05: Pár lépés a határ. Mesterházi Lajos regénye folytatásokban.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

15.25: Könnyű dalok.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Napirenden . . .
16.15: Szív küldi . . .
16.45: A Magyar Rádió Gyermekkórusa énekel.
17.00: Élő szóval — muzsikával.
19.05: Könnyű dallamok.
19.20: Menyasszonyok — völegények iskolája.
19.40: Operarészletek.
20.25: Zenés képek Karcag termelőszövetkezeti városból.
21.00: Beszél a múlt . . . 1941—1943.
21.30: Szovjet zenei hét.
23.20: Népdalok.
0.10: Éji zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Orosz nyelvlecke az általános iskolásoknak.
14.40: Zenekari hangverseny.
16.00: Vidám melódiák.
16.30: Kellér Dezső írásaiból.
16.45: Tánczene.
17.25: Opiummal a mennyei birodalom ellen.
17.45: Operaáriák.

Legújabb típusú rádiót az Állami Áruház rádióosztályáról

18.20: Látogatás rokonnépeknél.
18.50: Gyermekzene.
19.05: Szerenád. Németh István zenés, verses összeállítása.
19.40: Falurádió.
20.05: Majd a papa. Közvetítés a Kis Színpadról.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyű zene.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Menyasszonyok — völegények iskolája.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: A munkásmozgalom dalaiból.
10.10: Uj hajtás.
10.40: Dalok.
11.00: Hűség. Madarász Emil elbeszélő költeménye.
11.20: Csárdások.
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Szórakoztató zene.
13.00: Versek.
13.10: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: Rimszkij—Korszakov: Szvityezjanka-kantáta.
15.10: Fiatalok sakkiskolája.
15.20: A Fővárosi Zeneiskolaszervezet tanulóinak hangversenye.
15.35: Ifjúsági műsor.
16.10: Szórakoztató muzsika.
16.50: Lányok, asszonyok . . .
17.05: Magyar népdalok.

Finommechanika rádiójavítója Rákóczi út 39.

17.20: József Attila verse.
17.26: Georg Otsz énekel.
18.15: Szív küldi . . .
18.45: Az ellenforradalmi Magyarország választásairól.
19.05: Népi zene.
19.40: Húsz év múlva. Vajda János verse.
19.45: Liszt: XIV. rapszódia.
20.00: Díszelőadás. közvetítése.
22.15: Zenei műsor.
0.10: Népi zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Norma. Részletek Bellini operájából.
16.10: Emlékezés Tóth Árpád halálának 30. évfordulóján.
16.40: Ifjúsági műsor.
17.20: Tudományos híradó.
17.35: Zenekari hangverseny.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

18.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.
18.40: Dunajevszkij: Aranyvölgy — részletek.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Filmzene.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Operahangverseny.
21.05: Fúvószene.
21.30: Népdalok.
22.00: Szórakoztató zene
22.45: Dél-amerikai költők versei.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettmuzsika.
9.00: Pohárköszöntő.
9.15: Magyar szerzők népdalfeldolgozásaiból.
9.50: Versek.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Fúvószene.
11.00: A Cervi-testvérek története.
11.31: Hangszerszólók.

„Pajti" rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

12.10: Könnyű zene.
13.00: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
13.15: Operarészletek.
14.10: Hősök útján.
14.45: Napirenden . . .
14.50: Magyar nóták.
15.15: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Korunk csodája: a műanyag.
16.10: Szív küldi . . .
16.50: A Rádió Ipari rovata jelenti.
17.10: Szovjet zenei hét.
18.15: Népzene.
18.30: Munkások, József Attila verse.
18.35: Tánczene.
19.00: Az Ifjúsági Rádió műsora.
19.40: Az Oszipov-együttes műsorából.
20.25: Könnyű zenei est.
21.30: Gondolat. A Rádió irodalmi hetilapja.
22.20: Sosztakovics: XI. szimfónia.
23.20: Nótacsokor.
0.10: A Tabányi-zenekar játszik.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.02: Vidéki stúdiónk jelentkezik.
15.17: Szórakoztató zene.
16.00: Népi zene.
16.25: Levél Arany Jánoshoz. Petőfi Sándor verse.
16.30: Szovjet kórusok énekelnek.
16.50: Fúvószene.
17.10: Falusi kisiparosok.
17.20: A magyar irodalom története.
17.50: Magyar nóták.
18.10: Művészlemezek.
18.40: Bolgár falvak, bolgár emberek. Milassin Béla riportja.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán

19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Kamarazene.
19.40: Falurádió.
20.00: Heti hangversenykalauz.
21.05: A kultúra „ára".
21.25: Népi zene.
21.50: Klasszikus operettek.
22.25: Aragon: Ballada arról, aki dalolva állta a kínszenvedést.
22.30: Kedves dalaink.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Lányok, asszonyok . . .
8.25: Népdalcsokor.
9.00: A Gyermekrádió műsora.
9.35: Zenekari hangverseny.
10.10: Gyári szíréna . . .
10.30: Részletek Eisemann-Dalos rádióoperettjéből.
11.00: Így egész a világ. Szabó Pál könyvének ismertetése.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál. Rákóczi út 39.

11.20: Kamarazene.
12.10: Népi zene.
12.45: Mi újság a könyvesboltokban?
13.00: Thomas operáiból.
13.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.50: Tánczene.
14.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.10: Időszerű nemzetközi kérdések.
15.25: Zengjen dalunk.
16.10: Élő szóval — muzsikával.
18.05: A héten történt.
18.15: Szív küldi . . .
18.45: Moszkvai tudósítónk jegyzete.
18.55: Népzene.
19.15: Szőktetés a szerájból. Részletek Mozart operájából.
19.45: A család. Elbeszélés.
20.30: Tarka-barka.
22.20: Petike. Vörösmarty verse.
22.25: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operakalauz.
15.20: Bélyeggyűjtők. Ötperce.
15.25: Tánczene.
16.00: Szovjet népek zenéjéből.
16.30: Zenekari hangverseny.
17.30: Nyugovóra készül a természet.
17.50: Báthy Anna hangversenye a stúdióban.
18.15: Riportműsor.
18.25: Eddy Rosner trombitál.

Kirándulóshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból

18.45: Zenéről és zenélésről.
19.15: Tánczene.
19.40: Falurádió.
20.00: Szovjet zenei hét.
22.30: Magyar nóták.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Falusi életképek.
8.20: Egy falu — egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Uj Zenei Ujság.
10.00: Versek.
10.10: Operettdalok.
10.30: Ifjúsági műsor.
11.00: A Leningrádi Filharmonikus Zenekar játszik.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi . . .
13.30: Százados szenzációk.
14.00: Legnépszerűbb lemezeinkből.
15.00: Közvetítés bajnoki labdarúgómérkőzésekről.
15.50: Népi muzsika.
16.00: Hét nap a külpolitikában.
16.15: Sanzonok.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádiószervize

16.45: Külföldi mesterek vendégkönyve.
17.10: Puskin: Tatjana levele Anyeginhez.
17.15: Tánczene.
18.00: Hangképek a választási nagygyűlésekről.
19.00: A béke hullámhosszán.
20.10: Jankovics Ferenc irodalmi levele.
20.20: Kincses Kalendárium.
22.30: Földes György jegyzete.
22.40: Szimfonikus zene.
23.30: Tánczene.
0.10: Könnyű zene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Bach-orgonaművek.
9.00: Népszerű hangszerszólók.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Mikrofonnal a föld körül.
11.40: Zenés vasárnap.
12.20: A hiúság vására. Irodalmi összeállítás.
12.50: Művészlemezek.
14.15: A Gyermekrádió műsora.
14.55: 105 éves a Budapesti Filharmóniai Társaság.
15.35: Fúvószene.
16.20: Dalátékok zenéjéből.
17.40: Ravasz Péter. Bolgár népi történet
18.00: Szovjet zenei hét.
18.50: Fúvószene.
19.15: Barbárok. Rádiójáték.
20.00: Szovjet előadóművészek hangversenye.
20.45: Versek, városok: Szekszárd.
21.05: Filmzene.

Ultra-rövidhullámú rádiót az Állami Áruházból

21.35: Uj Kína zenéjéből.
21.55: Operettmuzsika.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

Az őszi forgalom problémái

A kormány, a Gazdasági Bizottság és az Országos Szállítási értekezlet számos igen fontos határozatot hozott annak érdekében, hogy minél gördülékenyebben lebonyolíthassa a MÁV az őszi csúcsforgalmát. Kétségtelen tény, hogy van javulás a vasúti fuvarozásban, de a javulás még nem mutatkozik meg minden vonalon és minden szállíttatónál.

Még általános az a gyakorlat, hogy csak hétköznapokon és csak nappal rakják ki és be a vagonokat. Visszaesés mutatkozik az irányvonat-képzés terén. Ez pedig a vasúti kocsik egyenetlen kihasználását okozza. Igy főként a hét közepén erős túlterheltség jelentkezik a hételeji alacsonyabb forgalommal szemben, a rakodási időnek csak a nappali órákra való korlátozása pedig meghosszabbítja a kocsitartózkodási időt és a kocsifordulók idejét.

A közlekedési miniszter elrendelheti egyes nagyobb vállalatoknál a munkaszünetes napokon is bizonyos mennyiségű vasúti kocsi berakását. A közlekedési miniszter él is ezzel a jogával. De a tapasztalat szerint a kijelölt vállalatok, ha meg is rendelik a kocsikat a munkaszünetes napokra, nem rakják meg — és így tulajdonképpen csak éppen feleslegesen lekötik a kocsikat.

Ennek az állapotnak a megszüntetése érdekében határozott úgy a MÁV igazgatóság, hogy *a munkaszünetes napra rendelt, de meg nem rakott kocsikat munkanapokon nem bocsátja a fuvaroztató vállalat rendelkezésére, illetve levonja a munkanapokra rendelt kocsik számából.*

Bár a Gazdasági Bizottság lehetővé tette az éjszakai rakodások számára rendkívüli béralapkeret igénybevételét, a vállalatok mégsem rakodnak éjszaka. *Szinte eltűnt a gyakorlatból az éjszakai rakodás.* Teljesen érthetetlenül idegenkednek ettől a vállalatok. Ez a gyakorlat egyenesen szükségessé teszi a kényszerkirakások számának a növelését, ami pedig ismét csak nem állhat a vállalatok érdekében.

Feltétlenül szólni kell arról is, hogy a megjelent kormányrendelet szerint *Pécs és Kaposvár 30 kilométeres körzetében, valamint a közigazgatásilag Pécshez tartozó állomások egymás közti forgalmában is a kocsirakományú forgalom egy részét át kell terelni a közúti forgalomra, azaz tehergépkocsi szállítással kell a fuvaroztatást megoldani.* Ennek az intézkedésnek az eredményei eddig még nem nagyon jelentkeztek. A fuvaroztatók idegenkednek a közúti szállítástól — nem azért, mert a közúti szállítás nem megfelelő, hanem, mert még szokatlan és ismeretlen. Állandóan érkeznek a MÁV igazgatósághoz a kérelmek: tegyenek kivételt egy-egy esetben. Meg kell mondani, hogy valamennyi kérelmet kénytelen a MÁV igazgatóság elutasítani, tekintve, hogy ilyen irányú engedélyt csak a Közlekedési és Postaügyi Minisztérium adhat ki a fuvaroztató vállalatoknak indokolt esetben.

A fuvaroztatók az esetek többségében a vasúti kocsik késedelmes beállítására és a helytelen értesítésre panaszkodnak. E téren nem egy esetben a helytelen címzés okozza a helytelen értesítést. *Hiba az is, hogy a fuvaroztatók nem tartanak ügyeletet éjszaka és munkaszünetes napokon.*

A meglévő hiányosságokat meg lehet szüntetni a vasút és a szállíttató vállalatok összefogásával. A vasúti dolgozók részéről mindent elkövetünk azért, hogy a fuvaroztatók munkáját akadályozó hibák megszűnjenek, ugyanerre kérjük viszont a fuvaroztatóinkat is.

Nagy Károly
tanácsos.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak 1958. november 1-én déli 12 órától november 3-án reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati felében, a Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zs. úttól nyugatra: *dr. Csacskó Lajos.* Járó betegeknek sürgős esetben rendel lakásán: *Semmelweis u. 3. szám* alatt szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között, telefon: 46-17. Fekvő betegekhez való kihívás ugyanitt van.

II. TÖMB: a város keleti részében, Pécsbányatelepen, Borbálatelepen a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Gyopár Jenő.* Járó betegeknek sürgős esetben rendel lakásán: *Zetkin Klára u. 2. sz.* alatt, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között, telefon: 16-65. Fekvő betegekhez való kihívás ugyanitt van.

III. TÖMB: Gyárváros, Ujhegy, Üszög, Pécsszabolcs, Meszestelep: *dr. Siklósi István* (lakása: Pécsszabolcs, Felsőtelep, telefon: 24-92/28 mellék). Járó betegeknek sürgős esetben rendel az újmeszesi körzeti rendelőben vasárnap de. 9—11 óra között, telefon: 24-92/56 mellék. A fekvő betegekhez való kihívást is ekkor kell leadni, más időben lakásán található.

A fekvő betegekhez való kihívást reggel 9, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. A járó betegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Közlemények

— HALÁLOZÁS. Konkoly Thege Aladár hosszas szenvedés után, 65 éves korában elhunyt. Temetése 3-án, hétfőn fél 3 órakor.

— Felejthetetlen nagybácsink és kedves rokon, Szakács János nyugalmazott főmozdonyvezető hosszú betegség után elhunyt. Temetése november 3-án, hétfőn délután 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászmise 3-án, reggel fél 7 órakor az Ágoston téri templomban. Gyászoló rokonság.

Pécs város III. kerületi tanácsa értesíti a kerület lakosságát, hogy a választók végleges névjegyzéke elkészült. A belterületi utcák lakóinak névjegyzéke november 1-től 4-ig a kerületi tanács I. em. 10. szobájában közszemlére van téve, reggel 8 órától délután fél 5 óráig megtekinthető.

A mecsekaljai vb. kirendeltséghez tartozó községrészek végleges névjegyzéke a mecsekaljai vb. kirendeltség hivatali helyiségében (Rácváros 18.) a hivatalos órák ideje alatt megtekinthető.

*

November 4-én délután 2 órai kezdettel a KPVDSZ megyei bizottsága és a vendéglátóipari szakmai bizottság felszolgáló ügyességi versenyt rendez. A verseny színhelye a Borostyán étteremből a Kossuth L. utcán át a Széchenyi térig.

Az I. kerületi tanács végrehajtó bizottsága értesíti a választókat, hogy a végleges választói névjegyzék összeállítása megtörtént. A belterületek névjegyzéke házanként, a külterületi névjegyzékek pedig az I. kerületi tanács titkárságán (Fürst Sándor u. 69.) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik

Balogh Lajos

ny. tanító

temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk Szilvás község lakosságának és a Szalántai Körzeti Iskola nevelőinek, a tanító kollégáknak, a Pedagógus Szakszervezetnek, a Közlekedési Szakszervezetnek, a Pécsi Közlekedési Vállalatnak, minden jóbarátnak, szomszédoknak és ismerősöknek.

Gyászoló család

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Csonka Mária, Somogyi József, Tatár Judit, Györkös Gizella, Kopp József, Gombkötő Lajos, Szibelle János, Károly Gabriella, Falk Éva, Győrfi István, Viktor Gábor, Sabáli Marianna, Orsós Mária, Németh Dezső, Gyurkó István, Marics Ernő, Nagy Mária, Gregorics Iván, Podáni Eszter, Mikó Vilmos, Mikó Zoltán, Eppel Rezső, Illés Ildikó, Gödöny Ferenc, Sáfrány Erika, Borbás György, Bakó Kálmán, Rózsás Ferenc, Bonyai Béla, Borsós Klára, Vesztróczi János, Köbli József, Csanaky András, Bakonyi Csaba, Bólyi János, Schlmek Vencel, Ömböli Pál, Bősz Anna, Hegedüs László, Illés Éva, Herr József, Gódor Mária.

Házasságot kötöttek:

Keszthelyi István gépkocsivezető és Kisbéri Teréz, Kis-Gadó László kőműves és Majer Ilona, Pataki Jenő gépésztechnikus és Volcsányi Ilona, Vass Péter porcelángyári munkás és Pott Mária porcelángyári munkás, Puskás Ferenc kubikos és Tiegelmann Júlia mezőgazdasági munkás, Trunkó Tibor csillés és Haszon Zsuzsanna kesztyűvarrónő, Kovács László MÁV szolgálattevő és Pavlicsek Ilona tanítónő, Zsirmon András nyugdíjas és Sütő Anna, Gyungl Antal gépkocsielőadó és Tóth Mária árammérő, Szabó István motorkezelő és Klebik Klára, Bodonyi József bányamunkás és Dörgő Gizella takarítónő, Paik József bányacsillés és Hergenröder Mária, Visnyei Ferenc bányacsillés és Varga Ibolyka gyári munkás, Kun Sándor gépkocsivezető és Csapó Tatjána kiszolgáló, Lajtai Jenő pénzügyi osztályvezető és Horváth Gabriella adminisztrátor, Medgyes Vince segédmunkás és Bartha Ibolyka segédmunkás, Schneider Ferenc kalauz és Hegedüs Teréz, Antal Pál vájár és Szabó Erzsébet.

Meghaltak:

Sudár Györgyné, sz. Molnár Anna 81 éves, Farkas Józsefné sz. Györkó Erzsébet 77 éves, Makk Györgyné sz. Heim Rozália 78 éves, Sztojka Lőrinc 37 éves, Vass Sándor 46 éves, Zsebe József 2 hetes, Máté Ferenc 1 hetes, Lukács Ferenc 1 napos, özv. Tóth Alfrédné sz. Hegyessy Ottilia 73 éves, Balogh Györgyi 1 hónapos, Balogh Lajos 55 éves, Csige András 1 hetes, Czilli Gábor 73 éves, Horváth László 3 napos, Tóth Erzsébet 1 napos, Nyári Sándor 54 éves, özv. Mojzes Jánosné sz. Vancsura Franciska 73 éves, Likics Éva 1 éves, özv. Fischer Józsefné sz. Moráth Katalin 80 éves, Spitzer József 61 éves, Szabó János 46 éves, Szász Jolán 3 hónapos, Kardos Ottó 3 hónapos.

Aramszünet lesz transzformátorállomás építése miatt november 2-án, vasárnap reggel 6 órától 16 óráig a Széchenyi tér, Jókai tér, Déryné, Leonardo, Jókai, Sallai, Várady A., Mátyás kir. és Zrínyi utcákban.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: felhős, párás idő, több helyen köd, néhány helyen ködszitálás, holnap az ország nyugati felében kisebb esők, a nappali hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3—6 fok, keleten egyes helyeken még gyenge talajmenti fagyok. A legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 10—13 fok között.

Távolabbi kilátások: felhős idő esőkkel.

A Pécsi Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalat a múlttal szemben ez évben, az őszi szezonban lényegesen jobban készült fel a női nylon harisnyaellátás biztosítására. Vékony és vastag szálú női nylon harisnyából a vállalat raktárán jelenleg több, mint negyvenezer pár van. Ezek választékosak; van közöttük fekete varrású és sima is.

APRÓHIRDETÉSEK

Állás

Vésnök képesítésű — szakmunkást keresünk állandó pécsi munkahellyel javítóműhelyünkbe. Fizetés megegyezés szerint. Vasúti utazási kedvezményt családtagoknak is biztosítunk. Jelentkezés személyesen vagy írásban a képesítést bizonyító okmányokkal a MAV Igazgatóság kereskedelmi osztályán, — Pécs, Szabadság út 39. 995

Korosabb nő eltartásra, meggondozásra átadná magát, havi megegyezés szerint, akár helyben vagy vidékre is. Alsó-Havi utca 10. 1021

Agronómusi állást keres gazd. szakiskolát végzett idősebb, volt tsz-agronómus, sokévi gyakorlattal. Állást azonnal is elfoglalhatja. Címe: Kiss-Tóth János Lippó, — Kossuth Lajos utca 54 1018

Azonnali felvételre keresünk Hoffherr traktorhoz és Diesel motorhoz értő, nagy gyakorlattal rendelkező szerelőt. Lakást azonnal biztosítunk. Állami Mezőgazdasági Gépállomás, Homorúd 224

Kozármislenyi gépállomás egy vizsgázott Sz. 80 (Sztálinec) vezetőt azonnal felvesz. Bérezés megállapodással a helyszínen. 228

Lakás

2 szoba, parkettás, gázos lakásom elcserélném összkomfortosért, vasutassal, magas ráfizetéssel. Telefon: 28-94. 973

Házrész, összkomfortos, hall, utcai szoba, mellékhelyiségekkel, lakáscserével eladó. Madách utca 24. Második lépcső. 982

Egyszobás, összkomfortos lakásomat elcserélném repülőtéren nagyobbért. Cím: Molnár, Rákóczi út 69. Érdeklődni szombaton délután, vasárnap délelőtt. 1006

Elcserélném 3 szoba, összkomfortos lakásunkat 2x1 szoba, — összkomfortra. Órasi, Rákóczi út 51, I. em. 1. 1030

Pécs külváros vasútállomáson lévő 3 szobás (kisméretű) fürdő szobás lakásomat elcserélném városi 2—3 szobás (nagyméretű) komfortos lakással. — Nagy udvar, baromfi- és disznótartás van. Csak vasutassal. 1034

Kapualatti különbejáratú bútorozott szoba, értelmiségi férfi részére kiadó. Telefon: 32-45. 1060

Vegyes

Szőlőoltványok! Gyökeres vesszők, őszi rendelésre, termelőnél rendelhető. Kiss Bertalan, Abaaér. 234

Felhívjuk a SZOT tiszelőakcióban résztvevők figyelmét arra, hogy az utalványok végső beváltási határideje XI. 15-e! Ezen időpont után az utalványokat nem válthatjuk be. Pécs—Szekszárdi TÜZÉP. 236

Sérvkötők, gyógyhaskötők, lúdtalpbetétek, kérjen díjtalan ismertetőt. Horváth Imre, műszerész, Budapest, V. Néphadsereg u. 3. (Országháznál) 239

Autó, motorkerékpár dinamó tekercselése, szakszerű javítása Villamosgépjavító KTSZ, Pécs, Szigeti út 17. sz. Tel: 15-23. 1037

MOSÓGÉPEK

és egyéb villamos háztartási gépek motorok tekercselését, javítását vállalja a Villamosgépjavító KTSZ *Pécs, Szigeti u. 17 Telefon: 15-23. sz.*

Művirág-koszorúk 30 Ft-tól, Mohakoszorúk 15 Ft-tól. Fenyőkoszorúk krizantémból 60 Ft-tól. Rózsa virágüzletében, Rákóczi utl villamoskitérőnél. — Megrendelését mielőbb adja le. 156

Bútorjavítás, politúrozás, alakítás. János u. 16. sz. Kiskun asztalosmester. 1039

Fafűrészelő (motoros) Soós János, Bajcsy Zsilinszky utca 10. — Tel: 11-03. 1044

Gyors- és gépírást, számvitelt (kettős könyvvitelt) helyesírást, számtant tanítok, Homok u. 3. 1017

Nylon, perlon, silon harisnyák szemfelszedése. Szalayné, Ujmeszes, Szeptember 6. tér. 957

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91. — György utca 6. sz. 949

Horváth Ferenc motoros fafűrészelő, úrm 23 forint. Lakás Tábor utca 6. sz. Tel: 41-66. 935

Értesítem kedves megrendelőimet, ismerőseimet, hogy kárpitosműhelyemet Kossuth Lajos utca 42. sz. alá helyeztem át. Sztipánovits kárpitos. 986

Ingatlan

Eladó 2200 és 1300 négyszögöl szántó lőtérnél, Cím: Keszű 16. 991

Családi ház eladó a Marx úton, 2 szobakonyha, éléskamra, 125 n-öl területtel, 1 szoba-konyha, éléskamra átadással. Bővebbet Bártfa u. 37. 989

Mecsekrákos községben 18 m³ épületkő eladó; 1 kapálóeke, 1 szántóeke, 1 töltögető, 1 járom, 1 répadaráló, 1 szőlőprés, 1 daráló és 500 darab tégla. Széchenyi tér 8 sz. Vészi. 942

Márfa szőlőhegy, — Diós dűlőben állomástól 5 perc, eladó présház, lakható, kút, szőlő és szántó, 2800 terület. Érdeklődni a helyszínen. 980

Kertes családi ház eladó, vagy életjáradékra. Bővebbet lent az udvarban, Hegyalja u. 25. 1022

Eladó malom lakóházzal, melléképületekkel, egy kh területtel és 50 méhcsaláddal, kedvező fizetési feltételekkel. Páhoky József, Szőke, vasútállomás Ocsárd. 1000

Családi ház beköltözhetően eladó, Xavér utca 1. 1015

Radnics utca 13. sz. ház eladó, beköltözhető lakással, gazdasági udvar és épülettel, 340 n-öl gyümölcsössel. 1014

3 szoba, összkomfortos családi ház azonnali beköltözhetőséggel eladó. Érdeklődni lehet Pécs, Petőfi u. 58. sz. Selyemnénél. 1023

Kettőszobás családi ház beköltözhetően eladó; Antal utca 9/1. 1003

Belvárosban, Nagy Flórián utca 24. sz. ház sürgősen eladó. Érdeklődni Virág u. 9. Lukács. 1007

János utca 10. számú ház egészben vagy felerész eladó. Bővebbet: Bajcsy Zsilinszky út 19. sz.; műhely. 1037

Ház Gyárvároson sürgősen eladó. Áll: 3x1 szoba-konyha, speiz, 2x1 szoba-konyha. — Beköltözhető: 1 szoba, konyha. Érdeklődni lehet: Jókai Mór (Deák) utca 1. Kézimunkafüzlet. 999

Jankovics-telepen 1 kertes családi ház eladó, azonnal beköltözhető, 2 család részére is. Nagyhidi út 3. sz. 1035

Mohács és Somberek között 7.5 kh földem, rajta 1 kh gyümölcsös, gazdasági épületekkel, 2 szobakonyhás lakással, — (góré, istálló és bekerített gazdasági udvarral) eladó. Érdeklődni Gergulevics Jánosnál, Mohács, Selyemgyár utca 21. 1033

Házhelyek eladók, — Kovács-telep, újváros, ürögi fasoron és az ürögi úton. Lajkó megállóhoz közel. Érdeklődni Ürög 76. 1050

Kemény-féle ürögi szőlőből 400, 600, 800 öles parcellák, lakássá átalakítható épülettel, jutányosan eladók. Érdeklődés dr. Schuller gondnoknál, Egyetem utca 4. Reggeli, déli órákban. 1053

Azonnal beköltözhető kertes családi ház eladó. Mészkemence u. 20. sz. 1053

Életjáradékos, kertes családi házat vennék szigeti részen, szobakonyha beköltözéssel. Magas előleget és havi 500 forintot fizetek. Értesítést levelezőlapon Pécs, Semmelweis utca 9, Hankóczy Aranka címre. 1056

Eladó Matty községben, Kossuth Lajos u. 39. alatti ház gazdasági épületekkel. — Érdeklődni a helyszínen. 1070

Felesből 600 n-öl gyümölcsöst és szőlőt bérbeadnék a Széchenyi tértől 10 percre. Szőlő utca 48. 952

Eladó 500 n-öl szőlő és gyümölcsös Pécsett. Autóbusz hét perc. Móré Fülöp u. 21. sz. 1039

620 n-öl szőlő, 60 gyümölcsfával, présházzal, kútjoggal eladó. Ugyanott 900 n-öl szőlő elsőrendű, baracfákkal szegélyezve, kúttal eladó. — Közép-Makár 6, Ludkács. 1047

Egy kis családi ház szoba-konyha és mellékhelyiségekkel; 120 n-öl területtel, beköltözhetően eladó. Érdeklődni lehet — Szent János kútnál, Keresztesieknél. 997

1100 n-öl szőlő, autóbuszmegállóhoz öt percre, szép présházzal, pincével, teljes felszereléssel eladó. Bővebbet 19-39 telefon alatt. 977

Eladó 616 n-öl déli fekvésű, jókarban lévő szőlő présházzal, felszereléssel, Francsics, Bajcsy Zsilinszky utca 3. 1074

1032 négyszögöl jól termő gyümölcsös — Lajkótól 15 percre — sürgősen, alkalmi áron eladó. (Megosztva is.) Szigeti út 36. 250

Szántó 624 négyszögöl a budai vámtól 5 percre eladó, Aradi, Kiss Ernő utca 13. 238

Eladó házhelyek kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a Megyeri Kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, — Csertőn, Vajszlón, Csányoszrón, Hirden, Görcsönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth Lajos u. 11, vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP fiók

Pécs központjában — 3500 négyszögöles termő szőlő, gyümölcsös, bekerítve, házzal, — pincével, esetleg részben is sürgősen eladó. „Bálicsi út" jeligére Budapest, Felszabadulás téri hirdetőbe. 232

Beköltözhető családi ház, 1260 négyszögöl gyümölcsös, és szőlővel. Pécsújhegy, III. dűlő 180. Ugyanott 500 négyszögöles telkek eladók. Érdeklődni: Tillich Gyula, Pécsújhegy, IV. dűlő 190. 228

645 négyszögöl szőlő épülettel, felszereléssel eladó. Érdeklődni Doktor Sándor u. 26. 239

Adás-vétel

Uj zöld Pannónia eladó. Melszner, Hunyadi út 64/B. 996

Eladó egy új hármasablak és egy használt ablak, 10 m³ kő. Halasköz 11. 990

Háló és kombináltszoba, asztal, zeneszekrény, rekamié eladó. Alsóbalokány u. 41. 987

Hálószobabútor, konyhagarnitúra, szekrények, ágyak, asztalok, speizállvány, süllyesztős Singer varrógép nagy választékban kapható. Báránynál, Hal tér 1. Baranya vendéglővel szemben. 938

Szekrények, ágyak, párnázott székek, ebédlőszekrény, konyhaszekrény, ágytálak eladók. Rákóczi út 48. Koltai. 948

Eladó begombolható fehér prémbélés. Kossuth u. 83. emelet. 940

Kályhák, szelon, konyhaszekrény, szobabútor, ágyak, szekrények eladók. Felsővámház u. 2. Üzlethelyiség. 936

2 500 sötétháló, félháló, szekrények, asztalok, szelon, többféle bútorok olcsón, részletre is, nagyfajta anyanyulak ketreccel együtt eladók. Kettőszobás lakás, egyszoba fürdőszobásért elcserélhető. Aradi vértanúk útja 32. 1020

Gerendák, 6—7 méteresek eladók. Majláth u. 32. 1028

Jókarban lévő 500-as oldalkocsis Gilet motorkerékpár sürgősen eladó. Rigóder-tető, Csap utca 6. 1011

140, 230, 280-as prima hordók eladók. Pécs, Teréz utca 7. 1001

Hálószobabútor kisipari, modern, szép kivitelben eladó, asztalosnál. Alsóbalokány u. 5. 1004

Eladó konyhabútor, gyermekágy matraccal, konyhaasztal, ágyak, hokedlik, székek, hálószobabútor. Vásárkor nyitva. Vas Gereben u. 21. Ujvári. 1077

Kétszemélyes prima rekamié eladó. Alajos u. 13. 1016

Gyermekágy, keményfából, politúros, kisipari munka, igényesnek eladó. Telefon: 45-86. 1041

Használt garageajtó személygépkocsihoz és új kerítésdrót eladó. Ujvilág u. 4. 1046

Asztal diófurnéros 80x80-as, 3 fázisú villanymotor 2.5 HP, 10 cm-es kézi villanygyalú eladó. Sallai u. 39. 1048

Kisméretű modern konyhaszekrény, diófaszínre fényezett új ágyak eladók. Szilágyi Dezső u. 16. Fiume iskolánál. 1052

Hálószobabútor, konyhakredenc, vitrin, éjjeliszekrény, toalettükör eladó. Zsolnay Vilmos u. 7. 1054

Konyhaszekrény, mosóteknő, kétkarikás vaskályha eladó. Szőlő u. 48. 953

Sötét hálószobabútor, félháló, asztal, ágy, festett kombináltszekrény, szekrény, egyszemélyes rekamié eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél 1051

Egy asztaltűzhely és egy csikótűzhely olcsón eladó. Mátyás király u. 23. 1061

Egy új báránybélés eladó. Kossuth Lajos u. 15. Udvarban. 1062

Eladó egy hármasszekrény tükörrel. Megtekinthető Pécs, Szabadság u. 52. I. em. középső ajtó. Nov. 2-án 8—13 óráig, hétköznap délután 6—8-ig. 1067

Nagy tükör eladó, 130x70-es. Reptér 27. II. lépcső, Tácsi. 1071

600-as Zündapp oldalkocsival, komplett teher oldalkocsival eladó. Papp, Steinmetz tér 1. 1069

Nagyméretű köszörűkő, vas állvánnyal eladó. Felsővámház u. 10. Bodor. 1072

Eladó női irhakabát, karcsú termetre. Rákóczi út 8. 1075

Eladó Orion 442. világvevő rádió, nagyméretű fehér zománcozott asztalitűzhely. Szigeti út 36. 250

10-es körkötőgép eladó, vagy bérbeadó. Pécsszabolcs, Borbála utca 38/2. 247

Hálószobát, konyhabútort, rekamiét készíttessen Cserhalminénál Pécs, Bajcsy Zs. u. 25. 82

Gyönyörű kivitelű egy és kétszemélyes, önműködő, epedás rekamiék, fotelok, székek raktáron, készítőnél kaphatók. Szakács Ottó, Budapest, VI., Lenin körút 60. Kapu alatt. 231

Egy vitrines patent bukó 3 személyes rekamié, bordó epinglével eladó. Pécs, Szabadság út 38. 1012

Hosszú menyasszonyi ruha eladó. Ágota u. 9. Feketenéné 967

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 1-i, szombati műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Ez történt a héten. Zenés irodalmi összeállítás. Erkel: Hunyadi László nyitány. Részletek Beethoven, Verdi és Puccini műveiből.
17.00: Német nyelvű műsor. Hangszerszólók. Kiriczi emlékeim. Réger Antal élménybeszámolója. Hírek és tudósítások. Uj felvételeinkből: Molnár Nándor és fúvószenekara játszik.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Egy panasz nyomában, az Anna utcában. (Riportműsor).
18.10: Déli-dunántúli híradó.
18.30: Zenés hétvége.
19.00: Műsorzárás.

Vegyen totószelvényt!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Bob herceg (este 7 órakor).
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Egy idegen telefonál (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Azon az éjszakán (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, 9. sz. sporthíradó, Bábszínház, Manol mester, 16. sz. magyar híradó. Délelőtt 11 órától délután 3 óráig folytatólagosan. Helyárak: 3 és 3 forint. Pénztárnyitás: fél 11 órakor.
Petőfi: Csendes Don II. (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Tizennyolcévesek (5 és 7 órakor).
Építők kultúrotthona: Sóbálvány (5 és 7 órakor).
Ifjúsági filmszínház: Fekete arany (4 és 6 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Micsoda éjszaka (fél 6 és fél 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): Római vakáció (5 és 7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): Váratlan vendég (5 és 7 órakor).
Kossuth (Mohács): A vasárnap gyilkosai (6 és 8 órakor).
Zrinyi (Szigetvár): A világ teremtése (8 órakor).
Táncsics (Siklós): Fehér éjszakák (6 és 8 órakor).

A Mozüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy a Csendes Don című film hosszúságára való tekintettel a Petőfi mozi előadáskezdései az alábbiak szerint változnak: fél 5, háromnegyed 7, 9 óra.

TÁNCMULATSÁG

lesz ma este 7 órától éjjel 1 óráig Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.)

ÖSSZTÁNC

ma és holnap este fél 8 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

DIÁK ÖSSZTÁNC

november 2-án, vasárnap délután 3 órától a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth L. u. 13.)

BÁBELŐADÁS

lesz november 2-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Színre kerül: Piroska és a farkas. Belépődíj 3 forint.

VASÁRNAP LESZ A MUNKÁCSY MIHÁLY SZABADEGYETEM TANÉVNYITÓJA

November 2-án délelőtt 11 órakor rendezik a központi egyetemen a szabadegyetem tanévnyitóját. Az ünnepséget megnyitja dr. Karlinger Gy. Tihamér, a TIT megyei elnöke. Évnyitó beszédet mond Gócz Béla, a városi tanács vb. elnökhelyettese. Ady verseket szaval Hirsch Tamás joghallgató, majd dr. Takács József, a TIT megyei titkára tartja meg titkári beszámolóját.

*

Pécs és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Méhész Szakcsoportja november 2-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a Déryné utcai városi művelődési házban kezdők részére ingyenes méhészkedő tanfolyamot indít. A tanfolyami előadásokat november—december hónapokban hat egymást követő vasárnap délelőtt 9 órától 13 óráig ugyanott tartják meg. Beiratkozás a művelődési házban november 2-án, délelőtt fél 9 órától. A beiratkozáshoz a személyazonosság igazolása szükséges. A beiratkozás is díjmentes. A tanfolyamra a szakcsoport tagjain kívül 14 éves életkoron felül bárkit szívesen látnak.

SPORT

A hét vége SPORTMŰSORA

A hét végén ismét igen érdekes labdarúgó-mérkőzést nézhetnek végig a sportág kedvelői.

A PVSK—Komlói Bányász

találkozón az előjelek szerint igen érdekes, izgalmas és változatos küzdelemre van kilátás. Mindkét csapat jó formában van. A Komlói Bányász, de a PVSK játékosai is megmutatták nemegyszer, hogy nemcsak játszani, de küzdeni is tudnak. Mert elsősorban küzdelmet várunk a két csapat találkozóján. Az eredmény előreláthatólag igen szoros lesz. Bármelyik csapat megszerezheti a győzelmet, de az is könnyen előfordulhat, hogy megosztoznak a pontokon. Az érdeklődéssel várt találkozót délután 2 órai kezdettel játsszák le a PVSK sporttelepén.

A Pécsi Dózsa vasárnap idegenben, mérkőzik. A kék-sárgák Budapesten a Szállítókkal kerülnek szembe. Nagyon kell igyekezniök, ha jól akarnak szerepelni, mert a Szállítók igen jó együttessel rendelkezik.

Az NB III-ban

ismét két pécsi csapat méri össze erejét vasárnap. A Pécsi BTC és a Pécsi Bányász kerül szembe egymással. A találkozó színhelye a bőrgyáriak Verseny utcai sporttelepe lesz. A mérkőzést vasárnap délelőtt 10 órakor játsszák. A Pécsi Vasas vasárnap Dombóváron szerepel.

A megyei I. osztály mérkőzései is mind izgalmasabbak lesznek. A Hidasi Bányász—Vasas I. Bányász, a Komlói Béta-akna—Postás, a Mohácsi TE—Szászvári Bányász találkozók győztesét ugyancsak nehéz megjósolni. A papírforma szerint a PEAC-nak Villányban, a Pécsszabolcsi Bányásznak pedig Szentlőrincen meg kell szereznie a két pontot, de a Kinizsi is jobbnak látszik Pécsváradnál és a Porcelángyár is esélyes Sellye ellen.

A kosárlabda-

sport kedvelői ugyancsak jó mérkőzéseknek lehetnek szemtanúi vasárnap délelőtt. A PVSK tornacsarnokában két mérkőzést játszanak az NB I-ért. A vasutasok férfi csapatának a legjobb magyar férfi csapatok közé tartozó MÁVAG lesz az ellenfele. A nők a Szolnoki Vörös Meteorral találkoznak. Különösen a férfi mérkőzésen várható jó játék. Kíváncsiak vagyunk, hogyan állják meg helyüket a PVSK fiatal játékosai a többszörös magyar bajnokkal szemben. A területi kosárlabda-bajnokság és a városi bajnokság során is több mérkőzést játszanak.

A kézilabda-

bajnokság küzdelmei a megyebajnokságban a hét végén befejeződnek. Az NB I-ért még több mérkőzést játszanak. Vasárnap Komlón a hazai csapat délelőtt 10 órakor, a második helyen álló Bp. Vörös Meteorral találkozik.

A röplabda NB II.

sorsolása szerint ez alkalommal a Pécsi Dózsa játszik itthon. A kék-sárgák a Bp. Pénzügyőrökkel mérkőznek, a PEAC női csapata Budapestre látogat. A megyebajnokságért két mérkőzés lesz: a Dózsa II.—PEAC és a Siklós—Pécsvárad.

A választások

tiszteletére a PVSK vasárnap délután a labdarúgó-mérkőzések szünetében és azok után atlétikai váltóversenyt és kerékpáros üldözőversenyt rendez.

A hét végén, szombat-vasárnap rendezik meg a megyei ifjúsági egyéni és csapat tornászbajnokságokat. Ma délután a Közgazdasági Technikum tornatermében az ifjúsági III. és II. osztályú csapat- és egyéni bajnokság, vasárnap délelőtt fél 10 órakor pedig az egyetemi tornacsarnokban az I. osztályú ifjúsági lány és fiú csapat- és egyéni bajnokságra kerül sor. A versenyen a PVSK, a BTC, a PEAC, a Komlói Bányász és a Pedagógiai Főiskola tornászai indulnak.

Két asztalitenisz mérkőzést is játszanak vasárnap. Reggel 8 órakor az Urán SC—Kalapgyár NB II. férfi találkozót bonyolítják le, majd után 10 órakor a Pécsi Vörös Meteor—Betonútépítők csapatai mérik össze erejüket.

A PVSK Déryné utcai tornatermében a PEAC országos III. osztályon törversenyt rendez, a városi sakkcsapatbajnokság második fordulójának mérkőzéseit is vasárnap játsszák.

Választási gyűlés a PEAC sportolóinál

Az edzés után ezen a napon gyorsabban végeztek a fürdéssel és az öltözéssel a PEAC kézilabdaszakosztályának tagjai. A klubhelyiségben a vezetőség várta a tagokat. A lányok jöttek előbb össze, a fiúkra várni kellett, de néhány perc késéssel megkezdődhetett a szakosztálygyűlés.

Már vagy 30 fiatal szorongott a teremben, amikor Kovács Lajos, a szakosztály vezetője megnyitotta az ülést.

— Mai szakosztály-értekezlet tárgya előtt a megszokottól — kezdte Kovács elvtárs. — Olyan kérdést szeretnénk megbeszélni, amely sokakat érint a szakosztályból is. Tudjátok jól, hogy november 16-án választások lesznek, hát erről akarunk mi most beszélgetni veletek, hogy jobban és világosabban lássatok. De nem akarom szaporítani a szót. Kovács József elvtárs, a röplabda-szakosztály vezetője bővebben fog majd beszélni nektek.

Kovács József elvtárs közvetlen baráti hangon beszélt a választások jelentőségéről, a sportkörök helyzetéről, arról a nagy változásról, melyet a felszabadulás a magyar sportban hozott. Az egyetemi sportja is szóba került. Kik sportoltak régebben az egyetemen, kik végezhették el tanulmányaikat az orvosi és jogi karon.

— Közületek bizony nem soknak jutott volna hely az egyetemen, kevesen jöhettek volna csak be az egyetemi tornacsarnokba. Mert munkás és parasztgyerek csak mutatóba került ide. Most pedig több mint 50 százaléka a hallgatóknak munkás és paraszt szülők gyermeke.

Nem volt nehéz érveket találnia Kovács elvtársnak. A tények a PEAC kézilabdázóira is meggyőzően hatottak.

Czéh László, a csapat edzője régi sportélményeit elevenítette fel. Bizony nem így ment akkor, mikor még ő kezdő sportoló volt. No, de annak már vagy tizenkilenc éve. S azóta történt egy és más ebben az országban.

Hát igen, máspépp bánnak most a sportolókkal, törődnek velük. Bódosi Mihály kölcsönmelegítőben nyert országos bajnokságot annakidején a PEAC színeiben. Ez azonban ma már csak emlék, de nem ártott a múltat felidézni, mert sokat tanultak ezen az estén a kézilabdázók.

Mai SPORTMŰSOR

LABDARÚGÁS: Városi I. osztályú mérkőzések: Elektromos—Pécsi Vasas II. Ifjúsági stadion, 15. Helyőrség—Pécsi Szikra, Tüzér utca, 14.30, BTC II.—Kesztyűgyár, Bőrgyár-pálya, 14.30, Cementipari—Pécsi Bányász II., Postás-pálya, 14.30. Ifjúsági mérkőzések: Urán SC—Magyarszék, Sörgyár-pálya, 14.

KOSÁRLABDA: Területi mérkőzések: Pedagógiai Főiskola—Dombóvár, férfi, PVSK tornacsarnok, 15, Postás—Szigetvár, férfi, PVSK-tornacsarnok, 16.10. Városi mérkőzések: PEAC II.—Szigetvár II. női, egyetemi tornacsarnok, 17.10, PEAC II.—Szigetvár II., egyetemi tornacsarnok, 18.20. Sportiskola—Pedagógiai Főiskola II., férfi. Pedagógiai Főiskola, 16.10, Sportiskola—Pedagógiai Főiskola, női, Pedagógiai Főiskola, 17.20.

RÖPLABDA: Megyei mérkőzés: Dózsa II.—PEAC, férfi, Légszeszgyár u., 15.

KÉZILABDA: Megyei mérkőzések: Traktor—PEAC, férfi, Traktor pálya, 15.30. Pedagógiai Főiskola—Építők, férfi, Pedagógiai Főiskola, 15.30, Vörös Meteor—Fáklya, női, egyetemi tornacsarnok, 15.45.

Városi mérkőzések: Szentlőrinc—506. ITSK, férfi, Szentlőrinc, 15, Dózsa—Fáklya, férfi, Széchenyi Gimnázium, 15.30, Pécsi Bányász—Pécsi Vörös Meteor, női, Pécsbányatelep, 14.30, Dózsa—Fáklya, női, Széchenyi Gimnázium, 14.45.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10, T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10, sz.
Telefon: 20-21.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Szakkönyv-újdonságok
kaphatók
AZ ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ boltjaiban:
Széchenyi tér,
Kossuth út 48.
és Jókai tér.

Nyerhet!
Vásároljon könyvsorsjegyet
AZ ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ BOLTJAIBAN!
Ha nem nyer, sorsjegyét teljes értékben könyvre váltjuk be.

Tűzifafűrészelés
30 forint
KAPITÁNY, Tel.: 10-01.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

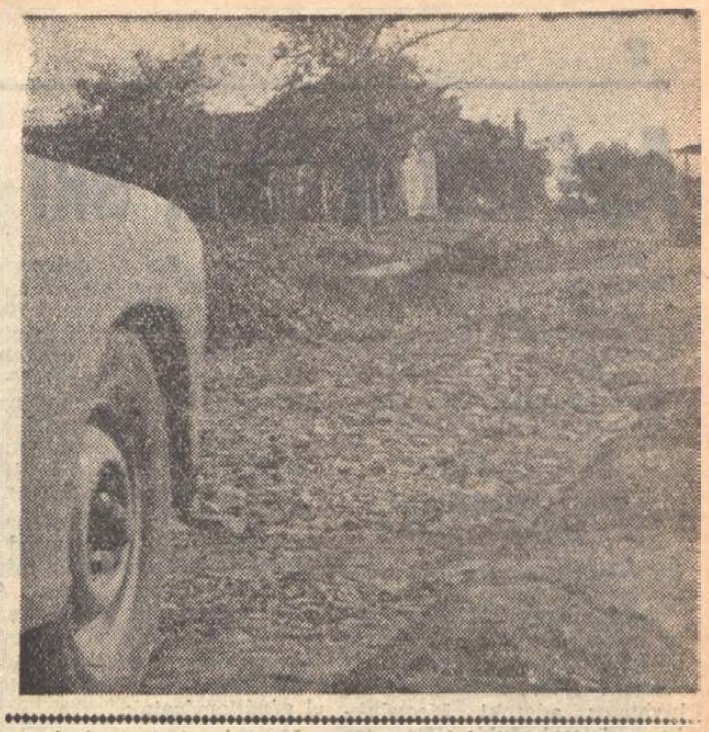
DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 259. SZÁM ÁRA 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. NOVEMBER 2.

Átadták a keresztesi bekötő utat

A szentlőrinc—bükkösdi útról eddig nagyon nehéz volt megközelíteni Keresztespusztát, a szentlőrinci Úttörő Termelőszövetkezetet. A bekötő út olyan agyagos, sáros volt, hogy a legkisebb esőzés után, ezen az útvonalon a közlekedés lehetetlenné vált. Most több mint másfél millió forintos beruházási költséggel elkészült a három kilométer hosszúságú bekötő út, amelyet október 31-én adtak át a forgalomnak.

Kádár elvtárs üdvözlő távirata Max Reimannhoz

Kádár János elvtárs, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága nevében üdvözlő táviratot intézett Marx Reimannhoz, Németország Kommunista Pártja első titkárához, melyben Reimann elvtárs 60. születésnapja alkalmából jókívánságait fejezte ki.

Zászlóavatási ünnepség Szászváron

A Magyar Szocialista Munkáspárt szászvári bányaüzemi szervezete 1958 november 2-án, vasárnap délelőtt 10 órakor zászlóavató ünnepséget rendez a szászvári Józsefesét Kultúrházban.

November 10-én Genfben szakértői értekezlet kezdődik

a váratlan támadás megakadályozásával összefüggő kérdések megtárgyalására

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió külügyminisztériuma jegyzéket intézett az Egyesült Államok moszkvai nagykövetségéhez. A szovjet kormány a november 1-én átadott jegyzékben megállapítja: az Egyesült Államok kormánya egyetért a szovjet kormánynak azzal a javaslatával, hogy 1958. november 10-én Genfben üljön össze a szakértők értekezlete a váratlan támadás megakadályozásával összefüggő kérdések megtárgyalása végett. Ennélfogva az értekezlet helyének és időpontjának kérdése egyetértőleg megállapítottnak tekinthető.

A szovjet kormány — hangoztatja a jegyzék — tudomásul veszi azt a közlést, hogy a nyugati hatalmak részéről az Egyesült Államok képviselőin kívül az értekezleten részt vesznek Nagy-Britannia, Franciaország, Kanada, Olaszország és esetleg más országok képviselői is. A szovjet kormány közölte, hogy az értekezleten részt fognak venni a Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia, Albánia és esetleg más országok képviselői is.

A jegyzék szerint a szovjet kormány úgy véli, a szakértők munkájának arra kell irányulnia, hogy bizonyos leszerelési lépésekkel kapcsolatban gyakorlati javaslatot dolgozzanak ki a váratlan támadás megelőzését szolgáló intézkedésekről.

Az SZKP küldöttsége elutazott Bécsbe

Moszkva (TASZSZ) Szombaton elutazott Bécsbe az SZKP küldöttsége, hogy részt vegyen az Osztrák Kommunista Párt fennállásának 40. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. A küldöttség vezetője, M. M. Svernyik, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja.

Befejeződtek a bolgár—magyar tervegyeztető tárgyalások

A KGST kilencedik ülésszakának határozata alapján a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság kormányküldöttségei Budapesten tárgyalásokat folytattak az 1961—1965 népgazdasági tervek főbb előirányzatainak összehangolására.

A Bolgár Népköztársaság kormányküldöttségét Ruszi Hrisztozov, az Állami Tervbizottság elnöke vezette, a magyar küldöttség vezetője Kiss Árpád, az Országos Tervhivatal elnöke volt.

A küldöttségek megállapodtak abban, hogy az 1961—1965-ös időszakban tovább fejlesztik a Magyar Népköztársaság és a Bolgár Népköztársaság közötti gazdasági kapcsolatokat, kiszélesítik a két ország ipara közötti együttműködést, elmélyítik a magyar és a bolgár ipar különböző ágai, elsősorban a gépgyártás és a kohászat közötti együttműködést.

A két kormányküldöttség közötti megállapodás értelmében gyártásmegoszlást valósítanak meg a szerszámgépipar, a járműalkatrész-gyártás, a transzformátorgyártás, a szivattyúgyártás és más iparágak területén.

A két ország jelentős szállításokkal járul hozzá egymás iparának anyagellátásához. Így Magyarország többek között hengerelt acélt, alumíniumot, kovácsolt árukat, Bulgária vegyianyagokat, pirítet, ólmot, horganyt, karbidot szállít.

Véget ért a párizsi UNESCO-konferencia

A magyar küldött felszólalása

Párizs (MTI). UNESCO új párizsi székházában pénteken ért véget a kulturális kapcsolatok fejlesztését szolgáló intézmények második világkonferenciája. Az ötven ország küldötteinek részvételével megrendezett tanácskozáson Magyarországot Ujlaki Kálmán követségi tanácsos, Magyarország állandó UNESCO-képviselője és dr. Kerékgyártó Elemér, a Kultúrkapcsolatok Intézetének osztályvezetője képviselte.

Kerékgyártó Elemér a konferencián felszólalva képet adott a Magyar Kultúrkapcsolatok Intézetének munkájáról, hangoztatta, hogy Magyarország az egyenlőség alapján minden országgal kapcsolatot kíván teremteni.

A magyar küldött szót emelt egyes nyugati államok diszkriminációs politikája ellen, amely abban is megmutatkozott, hogy megtagadták a vizumot magyar művészektől, tudósoktól, íróktól. A magyar küldött rámutatott arra a visszás helyzetre, hogy a hatszázmilliós Kínai Népköztársaság nincs képviselve az UNESCO-ban. Kína ősi kultúrája, csakúgy, mint a Kínai Népköztársaság kulturális fellendülésének új eredményei kívánatossá tennék az UNESCO minden tagállama számára a kulturális kapcsolatokat a Kínai Népköztársasággal.

A magyar—jugoszláv

vízgazdálkodási bizottság október 22-től november 1-ig ülésezett Budapesten. A harmadik ülésszakon a tárgyaló felek megállapodtak a közös Duna, Dráva és Mura folyók árvízvédelmi és folyamszabályozási, továbbá a két ország határmenti területein levő belvízrendszerek és kisebb vízfolyások munkáit érintő kérdésekben.

Emlékünnepség az őszirózsás forradalom 40. évfordulója alkalmából

Az MSZMP Pécsi Városi Bizottsága és a Pécs Városi Tanács pénteken este a városi tanács dísztermében emlékünnepséget rendezett az őszirózsás forradalom 40. évfordulója alkalmából. Az ünnepségen megjelent Ambrus Jenő elvtárs, a pécsi városi pártbizottság első titkára, Kranecz Pál elvtárs, a megyei pártbizottság tagja.

A nagyszámú érdeklődő előtt Vass Károly elvtárs, főiskolai tanár méltatta az 1918-as polgári demokratikus forradalmat.

— Ez az ünnepség is bizonyítja, hogy megbecsüljük, és ápoljuk 1918 hagyományát — mondotta. — *Az őszirózsás forradalom a magyarországi munkásmozgalom egyik jelentős eseménye volt, beleépült az akkoriban szerte Európában lezajlott forradalmi megmozdulásokba.*

Ezután részletesen ismertette a kor társadalmi, politikai viszonyait. A kettős elnyomatást és kizsákmányolást csak fokozta a négy éves háború szörnyű pusztítása. Már az év elején egymást követték a sztrájkok, a tüntetések, a hadsereg egyes nagyobb egységeinek, — a pécsi, a cattaróri, a pólai — felkelése. A munkástömegek, a katonák az oroszországi proletár forradalom példáján felkészülve változást követeltek, amely október 31-én reggelre be is következett, amikor fegyveres erővel elfoglalták a fontosabb katonai objektumokat és a közintézményeket. A polgári demokratikus forradalom győzelmével kikiáltották a köztársaságot.

— A polgári demokratikus forradalom a munkások, parasztok és katonák érdeme volt. Nagy jelentősége az, hogy Magyarország évszázadok óta először lett független és elvezte a demokratikus szabadságjogokat. Előkészítője és első futára volt a dicsőséges tanácsköztársaságnak, az első munkáshatalomnak — mondotta befejezésül Vass Károly elvtárs.

Az ünnepi beszéd után a HVDSZ énekkara nagy tetszéssel fogadott munkásdalokat adott elő.

Az idén hétszer annyi műtrágyát használtak fel a megyében, mint 1938-ban

Baranyában 1950 óta évente egy-másfél millió kg-mal több műtrágyát használtak fel az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok. Az idén 420 000 hold szántóterületen több mint kétszázmillió mázsa műtrágyát terítettek el, azaz, egy holdra átlag 40 kilogramm jutott.

Régi statisztikai adatok szerint húsz évvel ezelőtt — az utolsó „békeév"-ben — egy-egy hold szántóterületre hét kilógramm műtrágyát szórtak ki. (1938 előtt és az utána következő háborús években még ennél is rosszabb volt a helyzet.) Eszerint az idén éppen hétszerannyi műtrágyát használtak fel a baranyai földeken, mint a felszabadulás előtt a legjobb esztendőben. Különösen örvendetesen emelkedett a felhasznált műtrágya mennyisége a termelőszövetkezetekben. Öt évvel ezelőtt például egy-egy hold szántóterületre 65 kilógrammot, az idén pedig — csak október közepéig — már 95 kilógrammot szórtak el a tsz-tagok a közös földeken.

A vegyszeres gyomirtást a felszabadulás előtt hírből sem ismerték. 1954-ben alkalmazták először ezt az új módszert a megyében: mintegy száz holdon. Az idén a Szederkényi Növényvédő Állomás dolgozói már hétezer holdon irtották ki a gyomokat vegyszer segítségével az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok tábláiból.

Magánszemélyek 137 személygépkocsit vásároltak az idén Baranyában

Baranya megyében jelenleg 230 magántulajdonban lévő személygépkocsi fut, ennek többségét — 137 gépkocsit — ebben az évben vásároltak. A legtöbb új személyautót orvosok és bányászok vették. A lakosság növekvő életszínvonalát mutatja, hogy a vásárlási igény a forgalomba kerülő személygépkocsik számánál is sokkal nagyobb. A Pécsett készülő családi házak egy részét is garázzsal építik, a város Finommechanikai Vállalata pedig ötven autó számára szervizzel és javítóműhellyel ellátott garázs építését kezdte meg.

Motorkerékpárból csaknem tízezer fut Baranyában, ebből 1700-at az idén vásároltak. Az érdeklődés mindinkább a nagymotorok felé tolódik el, az utóbbi két hónapban különösen sok nagy és oldalkocsis motorra adott üzembehelyezési engedélyt a megyei rendőrfőkapitányság.

32 négytalálatos

A lottó 44. játékhetére 2,581.397 lottószelvény érkezett. A nyertes szelvények között felosztásra kerül 3,872.095.50 forint, öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 32 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 60.501.25 forint. A háromtalálatos szelvények száma: 2.444. A nyereményösszeg egyenként 396.25 forint, két találatot 62.372 szelvényen értek el. Egy-egy kéttalálatos szelvényre 15.50 forint nyeremény jut.

Csökkentik a lóállományt az állami gazdaságokban

Az állami gazdaságokban — a fokozódó gépesítés következtében — egyre több igásló válik feleslegessé és ezeket elárverezik: eladják az egyénileg dolgozó parasztoknak és a termelőszövetkezeteknek.

Az utóbbi három év alatt kereken 1400 lovat és csikót bocsátottak áruba a megye állami gazdaságai. Az idén újabb ötszáz lóval csökkentik az állományt. Eddig mintegy négyszázötvenet adtak el a gazdaságok: Görösgalon például 86-ot, Bólyban pedig több mint százat. A lóállomány fokozatos és ésszerű csökkentésével egyidejűleg új gépeket állítanak munkába. Ebben az évben 7 622 000 forintot fordítottak traktorok és különféle munkagépek vásárlására. Az idei őszön 120 zetortraktor és 30 lánctalpas traktor dolgozik már a baranyai gazdaságok szántóföldjein.

Húszezer forint — 1675 köbméter paláért

A Pécsi Szénbányászati Tröszt a szén minőségének javításában anyagilag olyanformán is érdekeltté teszi a fejtési dolgozókat, hogy a palla köbméteréért — amennyiben azt előre elkészített palaszekrény nélkül válogatják — 12 forintot ad a csapatnak. Ennek az ösztönzésnek is tulajdonítható, hogy a tröszt három bányakerületének — Pécsszabolcsnak, Vasasnak és Pécsbányának — 32 fejtési csapata készített szeptember második felében palaszekrényt, amelyekbe összesen 1 675 köbméter meddőanyagot válogattak ki a szénből, közvetlenül a termelőmunkahelyen. Ugyanezen időszak alatt tröszti szinten fél százalékkal csökkent a szén palatartalma. A különválogatott palláért a csapatok összesen több mint húszezer forintot kaptak, mivel annak kiszállítása, a szénből való kimosása nem vette igénybe a bánya, a szénmosó kapacitását.

Azé lett a föld, aki megműveli

1945. május 18. Ki ne emlékeznék Magyarországon erre a nevezetes dátumra?! E napon a Magyar Kommunista Párt hősi harca eredményeként megdőlt a parasztság sok évszázados pere: Azé lett a föld, aki megműveli!

A földterület 43,5 százaléka a földbirtokosok és kulákok kezén volt

Hogy milyen történelmi változásokat jelentett a baranyai dolgozó parasztságnak a földreform? Ime, beszéljenek a hivatalos adatok! *Megyénkben a felszabadulás előtt a lakosság kezén a földterület 38.8 százaléka, a földbirtokosok és kulákok kezén 43.5 százalék volt.* A helyzet csak a földreformmal változott meg, miután a zsellérek és kisparasztok elzavarták birtokaikról a népnyúzó földbirtokosokat és közel 275 ezer kat. holdat, azaz a megye összterületének mintegy 34.4 százalékát saját tulajdonukba vették.

Nézzük: kik nyúzták a baranyai parasztot, kiknek volt jó világ a múlt. Nekik: *herceg Eszterházy Pálnak*, akinek 4170 holdja volt Baranyában, *gróf Majláth Györgynek*, aki 3797 hold földdel rendelkezett, *Albrecht* királyi hercegnek, aki 23 222 holdat bitorolt, *gróf Draskovits Istvánnak*, aki 1432 holdon nyúzta a cselédeit, *gróf Benyovszky Dezsőnek*, akinek „jussként" 3157 hold jutott, *herceg Montenuovo Nándornak*, akinek 5223 hold föld jövedelme ontotta a pénzt, *gróf Benyovszky Móricznak*, aki 2605 holdon „gazdálkodott", *gróf Majláth Lászlónak*, aki 1804 holdat mondhatott magáénak, *báró Biedermann Dezső*, aki 7646 holdról takaríttatta be termését évenként, *a pécsi székeskáptalannak*, aki 7776 hold korlátlan ura volt, a *Magyar Királyi Vallásalaphoz* tartozóknak, akik 6233 holdat mondhattak magukénak Baranyában, *a Pécsi Székesegyház uradalma*, a *Pécsi Püspöki Uradalom* haszonélvezőinek, akik együttesen 16 000 hold jövedelmét élvezték. Ezeknek volt jó világ a múlt. Érthető, hisz' a korántsem teljes felsorolás szerint is több mint 80 000 holdat mondhattak magukénak.

23 673 paraszt kapott földet

Az ötven holdon felüli földbirtokokból: *földet kapott Baranyában 23 673 dolgozó paraszt, házat kapott 9512 dolgozó, házhelyet pedig 5275 család kapott Baranyában.*

Nehéz volt a kezdet. A kifosztott, rombadőlt ország földhöz juttatott parasztsága sok nehézséggel találta magát szembe. Az ellenség azonnal rákapcsolt: „Megkapta a magyar paraszt a földet, de nem tud vele mit kezdeni." Hát tudott!

A nehézségek nem tartottak sokáig, mert a munkásosztály szövetségese segítségére sietett: szekeret javított, lovat patkolt, s rövid idő múlva megjelentek falvainkban a „MÁVAG" és a „Hoffherr" traktorok. Ezeket azonban főleg szántásra lehetett használni, a fejlődő nagyüzemi gazdaságok azonban egyre tökéletesebb gépeket igényeltek.

202 000 normálholdnyi munka — egyénieknek

Ez is megoldódott, mert a Német Demokratikus Köztársaság és Csehszlovákia Lanz-Buldog és Zetor univerzális traktorokkal segített az égető kérdés megoldásában, *1935-ben csupán 297 régi típusú traktor pöfékelt az uradalmi földeken, ez a szám 1956-ra 1302-re emelkedett*, ami nem kevesebb mint 439 százalékos fejlődést jelent. A kombájnok száma — megyénkben — 1957 végére meghaladta a 160-at.

A megye gépállomásai nagy segítséget nyújtanak, mind a termelőszövetkezeteknek, mind az egyéni parasztságnak. Az 1957-es gazdasági évben csak az egyénileg dolgozó parasztoknak több mint 202 ezer normálholdnyi munkát végeztek el gépállomásaink.

Ma már ott tartunk, hogy a termelőszövetkezeteknek is van saját gépük. *A termelőszövetkezeteknek 27 saját Zetoruk van, sőt négy olyan termelőszövetkezetünk is van — Villánykövesd, Csányoszró, Sellye, Majs, — amely saját tehergépkocsival rendelkezik.*

141 tsz működik a megyében

Dolgozó parasztságunk boldogulásának útja a kultúrált nagyüzemi mezőgazdaság megteremtésének útja. Ennek ellenkezőjét szerették volna bebizonyítani 1956. októberében az ellenforradalmárok, amikor terrorisztikus eszközökkel bomlasztották a termelőszövetkezeteket. Azt hangoztatták, hogy Magyarországon nincs talaja a szövetkezésnek. Dolgozó parasztságunk alaposan ráfogott állításaikra, 49 termelőszövetkezet kiállta az ellenforradalom viharát, a tsz tagok megvédték szövetkezetüket. Az önkéntesség elvének szigorú betartása mellett ma már ismét 141 termelőszövetkezet működik megyénkben, nem beszélve az egymásután alakuló különböző társulásokról, szakcsoportokról. *Csak ez év első felében 20 új termelőszövetkezet alakult a megyében 702 taggal, 3732 kat. hold területen.*

A forradalmi munkás-paraszt kormány az ellenforradalom leverése után számos olyan rendelkezést bocsátott ki, amely nagymértékben hozzájárult a parasztság életszínvonalának emeléséhez. Csak néhányat említsünk: megszüntette a legfájóbbat, a kötelező beszolgáltatást, szabaddá tette a gazdálkodást, azaz mindenki azt termelhet, amit jónak tart, aminek termeléséből a legtöbb jövedelmet biztosíthatja. Ha jelenleg van is hiány a mezőgazdasági kisgépellátásban, ezen a területen is egyre inkább javul a helyzet. A terméshozam növelése érdekében évről-évre növekszik a műtrágya felhasználása.

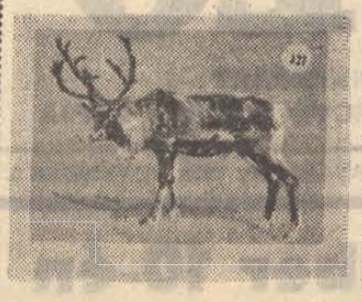
Egymilliárd forintos áruforgalom

Szóval: a forradalmi munkás-paraszt kormány intézkedései a termelési kedv fellendülését eredményezték, ami az élet javulásában, a magasabb terméshozamokban, a bőségesen ellátott piacokban jut kifejezésre. Vagyis abban, hogy jobban él a paraszt is, meg a városi munkásság is.

De nemcsak a termelési, hanem a vásárlási kedv is megnőtt falun. Annyi bútort, kerékpárt, motorkerékpárt, mosógépet, rádiót, paplant, stb. soha egy évben sem szállítottak falura, mint jelenleg. A megnövekedett igényeket — kivéve néhány hiánycikket — kielégítik a falvakat behálózó földművesszövetkezeti boltok. *Csak 1957-ben közel egymilliárd forintos forgalmat bonyolítottak le falun.* Emellett azonban számos dolgozó paraszt a városokban vásárol.

Mindez minek köszönhető? Annak, hogy sorsunkat nem a földbirtokosok, kulákok és tőkések, hanem saját magunk irányítjuk!

Megjelent a természetrajzi bélyegsorozat

Gyufacímkék és papírszalvéták, színészfotók vagy éppen színes kövek helyett, új, hasznos gyűjtőszenvedélynek hódolhat most a tanulóifjúság. A Képzőművészeti Alap Képcsarnoka természetrajzi bélyegsorozat kibocsátását kezdte meg.

A sorozat 393 különböző bélyegből áll. Gondos kiválogatás előzte meg a bélyegek összeállítását. A sorozatban a hazai környezetben előforduló minden jelentős állat, madár és rovar képe szerepel, valamint egész sereg olyan állatbélyeggel is találkoznak majd a gyűjtők, amelyeknek eredetije csak különböző külföldi országokban, gyakran egész más világrészeken él.

A bélyegeket gyűjtőlapokra kell ragasztani — összesen 40 gyűjtőlap kerül kibocsátásra — s e lapok bélyegalbumba illesztendők. A gyűjtőlapon az odaragasztandó bélyeg bekeretezett helye alatt szerepel a megfelelő állat magyar és latin neve, valamint a bélyeg száma. A 393 közül azonban 30 bélyeget szám nélkül bocsátanak ki. Az ezen a 30 bélyegen szereplő állat nevét a tanulónak magának kell megfejtenie, s a gyűjtőlapok megfelelő helyére ragasztania.

A természetrajzi bélyegsorozat gondolata — Solymos Béla pedagógus ötlete — mind a pedagógia szakembereinek, mind az Úttörő Szövetség vezetőinek tetszésével találkozott. Az a vélemény alakult ki, hogy ez a sorozat hasznos irányba tereli a tanulóifjúság gyűjtőszenvedélyét, s ugyanakkor a szemléltető oktatásnak, a játszva tanulásnak is jó módszere lesz. A legjobbnak minősülő bélyeggyűjtemények helyet kapnak majd a Magyar Úttörők Szövetsége és a Magyar Bélyeggyűjtők Szövetsége által 1959. április 3—6-án megrendezésre kerülő parafilatéliai kiállításon.

Kapcsolat Uj-Zealanddal

Két második helyezés nemzetközi versenyen

Jó eredményekkel dicsekedhetnek a baranyai rádióklub tagjai

Három hónappal ezelőtt alakult meg a Magyar Honvédelmi Sportszövetség keretében a Sopiana Gépgyár rádióklubja. A rádióklub tagjai a gyár és az MHS segítségével igen szép eredményeket értek el. Jóformán a semmiből, igen lelkesen, áldozatokat is vállalva létrehozták a klub műszaki berendezését, a rádió adó- és vevőkészülékeket és bekapcsolódtak az amatőrrádiók forgalmába.

Július 26-án avatták fel az adójukat és azóta már 510 összeköttetést értek el. Augusztus folyamán került megrendezésre a Román Népköztársaság felszabadulásának évfordulója tiszteletére rendezett nemzetközi rádiósverseny. A versenyen a pécsi rádiósok nagyszerű eredményt értek el. A kollektív adók versenyében a Sopiana rádiósklub mögött, az egyéni adók versenyében pedig *Kórász Vilmos* elvtárs, a kör tagja szintén második helyezést ért el. A verseny során igen lelkesen dolgozott *Talló László* a rádiósklub tagja, aki tizenkét órán keresztül ült a készülék mellett, és kereste az összeköttetéseket. Nagyrészt az ő kiváló teljesítményének az eredménye a mindenképpen elismerésre méltó második helyezés.

Az állomás tökéletesítése során egyre nagyobb távolságokat képesek áthidalni a pécsi rádióamatőrök. Sikerült már a 17—18 ezer kilométer távolságra lévő Uj-Zealanddal is összeköttetést teremteni.

Most újabb fellendülés várható a pécsi rádióamatőrök életében. A közelmúltban megalakult az MHS megyei rádiósklubja. A klub a Sopiana gyári klub felszerelésével dolgozik majd, a Megye utcai MHS székházban.

A rádiósklub, a HA 3 KMA rádióállomás várja, hogy minél többen kapcsolódjanak be a klub munkájába, minél több fiatal és idős szenvedélyes rádióamatőr segítsen újabb összeköttetések teremtésével újabb távolságok áthidalásával öregbíteni a rádiósklub és a magyar amatőr rádiósok hírnevét a nagyvilágban.

Könnyebb lesz a második műszak

Néhány héttel ezelőtt — a nőtanács kezdeményezésére — Pécsett a Bajcsy Zsilinszky u. 3. szám alatt megnyílt a Belkereskedelmi Kölcsönző Vállalat boltja. Ez a bolt nagyon olcsón háztartási gépeket kölcsönöz. A cél az, hogy a dolgozó nők bizonyos „második műszakját" vagyis az otthoni háztartási munkákat a vállalat gépek kölcsönzésével megkönnyítse.

Kapható mosógép, porszívó és parkettkefélőgép, centrifuga szárító, sőt még kvarc-lámpa is. De kölcsönöznek varrógépet, falfestő hengert, gyermekkocsit, gyermekmérleget, — fényképezőgépet, férfi és női kerékpárt, áruszállító triciklit, s előreláthatólag rövidesen frógépet is.

Egyébként a vállalat lehetővé teszi a dolgozó asszonyoknak a telefonon való rendelést is a 10-06 számon. A telefonon megrendelt gépeket csekély plusz összeg fejében — a vállalat el is szállítja a kért címre.

A vállalat most azt tervezi, hogy a nőtanács segítségével kint a peremvárosokban is gépkölcsönző helyeket állít fel. Mégpedig úgy, hogy a nőtanács minden kerületben kijelöli azokat a személyeket, akik hajlandók a kölcsönzéssel járó munkákat elvégezni. Most már tehát csak a nőtanácson múlik, hogy a peremvárosok dolgozó női is igénybe vehessék a háztartási gépeket.

Hat nap Pozsonyban

A Bőripari Szakszervezet hat napos jutalomkirándulást szervezett a bőripar kiváló dolgozói számára. A Pécsi Bőrgyár dolgozói Gollász Lászlót, a cseres műhely dolgozóját jelölték a kirándulásra.

A kirándulók Budapestről a Deák Ferenc gőzösön utaztak Pozsonyba. Gollász elvtárs az utazásról hazatérve igen sokat mesélt élményeiről. Elmondta, milyen nagy fejlődés látható Pozsonyban, bármerre is néz az ember, milyen kedvesek és udvariasak a pozsonyi emberek és milyen szeretettel fogadták őket is mindenütt.

Ilyen jutalmat a múltban egyetlen munkás sem kaphatott a mi gyárunkban a tőkésektől. Ilyen jutalomban csak a népi hatalomban részesülhetnek a gyári munkások.

KIBÉDI BÉLA
Pécsi Bőrgyár.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős, esős idő, mérsékelt délnyugati, holnap a Dunántúlon megélénkülő északnyugati szél. Fagymentes éjszaka, a nappali hőmérséklet keleten csökken, nyugaton alig változik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4—7 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 9—12 fok között.

Távolabbi kilátások: lassan csökkenő felhőzet kevesebb esővel.

IDEGEN utakon

BARDI LÁSZLÓ REGÉNYE

(13)

A három fiú sodródott a vadul nekiiramodó tömeggel együtt. Gabi volt a legfürgébb. Aktatáskáját rádobta egy alacsony fekhelyre, majd megragadta a mellette elhelyezett emeletes vaságyat:

— Foglalt! — hessegette el az embereket, éppen úgy, ahogyan előző este őket zavarták odébb.

A „fészekrakás" elég jól sikerült: a tágas, kölapokkal borított teremnek egy félreeső sarkába jutottak.

A termet hamarosan nyüzsgő élet töltötte be. A szökevények között megindult az ismerkedés. Egyesek nagy hangon kezdtek dicsekedni fantasztikus „hőstetteikkel".

Egy alacsony kopasz emberke büszkén emlegette, hogy két határőrt kellett lelőnie, hogy át tudjon szökni.

— Semmiség — legyintett egy durva vonású, sötét tekintetű férfi (legalább tíz leült évet nézek ki belőle — súgta Gabi a fiúknak), — én öt tankot löttem ki.

— A szájával? — jött mérgébe a kis kopasz, hogy valaki az ő hőstetteire mer rálicitálni.

— Kuss! — üvöltött finoman a másik — mert mindjárt megmutatom, hogy mit csináltunk a Köztársaság téren a kommunistákkal!

A hősök majdnem hajbakaptak egymással, de ezt Zoliék már nem várták meg. Halkan kisompolyogtak az udvarra.

— Szép kis bandába keveredtünk! — jegyezte meg kiábrándultan Gabi.

— Ugy látszik, söpredék mindenhova jutott. Ne félj, hamarosan megszabadulunk ezektől is — reménykedett Zoli.

— Azért érdekes lett volna megnézni, ahogyan ezek ketten beverik egymás fejét — nevetett Simi.

— Hagyd csak, biztosan látsz még olyasmit — vigasztalta Zoli akaratlanul is eltalálva a jövőt.

A három fiú körülnézelődött a táborban. A hosszú, alacsony épületek között salakkal borított út vezetett.

Az épületek két-három nagy teremből állottak, s valamennyiben menekült magyarokat szállásoltak el. A kerítés közelében deszkafalú, hullámlemezzel borított alacsony barakkok álltak. Az egyiknek nyitva volt az ajtaja: téglával borított aljzata látszott ki.

— Na srácok, nem kell úgy letörni — vigasztalódott Gabi — még örülhetünk, hogy nem ide kerültünk.

— Nekem csak ez a drótkerítés nem tetszik! Elvégre szabad földön vagyunk! — szólt bele Zoli is a terepszemlébe.

— Az csak formaság! Biztosan régebbről maradt meg — legyintettek a fiúk, aztán visszaballagtak szállásukra.

Másnap délelőtt, reggeli után hangszóró összeírásra hívta fel az újonnan érkezetteket.

Zoliék türelmetlenül álldogáltak a tömegben. Tíz-tizenöt perc eltelt, amíg egy-egy emberrel végeztek és újat engedtek be.

Hosszú ácsorgás után végre sikerült Siminek is bejutnia. A szobában hat-nyolc civilruhás férfi tartózkodott. Többen ültek az íróasztalnál, az ablakhoz pedig egyenestartású, magas alak támaszkodott, úgy figyelte a belépőket.

— Neve? — hangzott az első kérdés.

— Simon Lajos — válaszolt igyekvő sietséggel a fiú.

— Foglalkozása?

— Tanuló voltam, később gyárban dolgoztam.

— Miért nem tanult tovább?

— Politikai magatartásom miatt kizártak a gimnáziumból — lódította Simi, arra gondolva, hogy ezt úgy sem tudják ellenőrizni.

Miután a tolmács lefordította a feleletet, az asztalnál halk idegennyelvű beszélgetés kezdődött. Simi semmit sem értett belőle, de nagyvonalúan úgy tett, mintha nem is érdekelné; legjobb igyekezete az volt, hogy a lehető legjámborabb arckifejezést mutassa be, de egyúttal az értelem és az odaadó buzgalom is sugározzék le róla.

— Hogyan jutott át a határon? — kérdezték tovább.

— Autóval mentünk a határ közelébe, onnan gyalog jöttünk.

— Többen jöttek tehát?

— Igen, hárman.

Az egyik férfi közbeszólása után a tolmács újra Simihez fordult.

— Hívja be őket!

A fiú szolgálatkészen ugrott az ajtóhoz és beintette Zoliékat. Várakozva tekintettek a bizottság felé.

— Részt vettek a szabadságharcban? — kérdezte a tolmács útján az egyik aranykeretes szemüvegű férfi.

— Én részt vettem! — jelentkezett pillanatnyi habozás után Simi.

Zoliék meglepődtek barátjuk válaszán, mert eddig semmit sem tudtak erről.

— Hol harcolt?

Most egy pillanatig Simi is zavarba jött, de aztán kivágta:

— Corvin-köznél.

Az ablaknál álló egyenestartású férfi elégedetlenül rázta a fejét.

— Az őrnagy úr azt kérdezi, hogy hány ezren harcoltak ott? — fordította a tolmács. — Eddig még majdnem mindenki onnan jött!

Simi enyhén elpirult, de azért kis vállrándítás után válaszolt:

— Időnként váltottuk is egymást.

Nem válaszolt rá senki.

(Folytatjuk.)

Gyorsítsuk meg a betakarítást!

A megyei tanács mezőgazdasági osztálya felhívja a megye termelőszövetkezeteit és egyéni gazdáit, hogy az idő előrehaladtával, — amikor számolni lehet a novemberi őszi esőzésekre — gyorsítsák meg a betakarítási munkákat.

Felhívjuk a helyi tanácsok figyelmét a 2/1958. évi Baranya megyei tanácsi rendeletre, amelynek értelmében november 15-ig minden kukoricaszárat a megyében le kell vágni és be kell takarítani.

Különös figyelemmel felhívjuk a termelőszövetkezeteket és egyéni termelőket, hogy gyorsítsák meg és lehetőleg e hét folyamán fejezzék be az őszibúza-vetéseiket. Az ország kenyérellátásának biztosítása érdekében feltétlenül szükséges, hogy minden termelő az elmúlt évivel azonos, sőt nagyobb területen vessen kenyérgabonát. Felhívjuk a figyelmet arra, hogy novemberben már a szokásos búzavetőmagmennyiségnek legalább 15—20 százalékkal több vetőmagot kell kat. holdanként felhasználni.

Megyei tanács v. b. mezőgazdasági osztálya

Pécs 1959-ben

Mennyit költ Pécs város tanácsa 1959-ben beruházásokra? Az eredeti terv szerint 33 millió 312 000 forintot. Enynyi az előirányzat. De az igényekhez, a szükségletek kielégítéséhez még ez is kevésnek bizonyul. Ezért a városi tanács vezetősége tárgyalásokat folytat a beruházási összeg felemelése érdekében. A tanácsnak az a kérése: a legégetőbb kérdések megoldására, beruházási célokra, a kormány még további 15 millió forintot engedélyezzen.

A 33,312.000 forintból

a városi tanács 16 milliót irányzott elő lakások építésére.

Ebből az összegből 1959-ben százhetven lakás építését teljesen befejezik, további kétszáztizenkét lakás építését pedig megkezdik részben a Kolozsvár utcában és annak környékén, részben pedig a Lánc utcában. A városi tanács vezetősége a lakáshitelkeret további növelése érdekében még tárgyalásokat folytat.

Az elmúlt években a lakóházépítésekkel párhuzamosan nem gondoskodtak a kereskedelmi hálózat kiépítéséről. A városi tanács vezetősége ebből levonta a tanulságot. 1959-ben ott, ahol lakásokat építenek, megfelelő üzleteket is létesítenek. Igy a Petőfi és a Kolozsvár utcában a jövő évben egy húsboltot, tejboltot, cukrászdát, továbbá háztartási boltot, valamint fűszer- és csemegeboltot is létesítenek.

Nagyobb kapacitással folytatják majd a lakóházak felújítását, tatarozását is. És nagyobb összegeket is költenek erre a célra. Amíg ez évben csak 9 millió 100 000 forintot fordítottak lakóházak felújítására, addig 1959-ben

11 millió forintot költenek majd a házak rendbehozatalára.

A városi tanács vezetősége igen nagy erőfeszítéseket tesz a város lakosságának ivóvízellátása érdekében is. Még ez évben sikerült a kormánytól 800 000 forint új hitelkeretet szereznie. Ebből az összegből idén még két újabb kutat fúrnak. A bekötés alatt álló három kúttal, továbbá a felújított kutakkal együtt,

1959-ben a Pécsi Vízművek az ivóvízmennyiséget további ötezer köbméterrel növeli.

E beruházások végrehajtásával lehetővé válik, hogy a napi vízhozamot 20 000 köbméter fölé emeljék.

A vízhozam növelése, valamint az elosztóhálózat bővítése a jövő évben további 1600 új fogyasztó bekapcsolását teszi lehetővé. Vízügyi beruházásokra a tanács 1959-ben több mint 3 millió forintot költ.

A Pécsi Közlekedési Vállalat 1 millió forintot ruház be. Ebből az összegből négy hatvan személyes autóbuszt vásárol. E mellett még további 1 millió forintot fordít a villamosközlekedéshez szükséges, magasabb feszültségű hálózat kiépítésére. A terv szerint a Pécsi Közlekedési Vállalat 1959-ben 29 és félmillió személy szállítására készül fel.

A köztisztaság további javítását szolgálja majd egy új, nagyteljesítményű, négy és fél tonnás locsoló-autó és egyéb gépi berendezések beszerzése.

Jövőre tovább folytatják a Pécsi Gázszolgáltató Vállalat nagyarányú fejlesztését.

Erre a célra összesen 5 millió 700 000 forintot költenek majd. Ebből az összegből többek között a nyugati városrészben egy 10 000 köbméteres gáztartályt és nagyméretű új gerincvezetéket létesítenek. Ezzel a bővítéssel lehetővé válik több mint ezer új fogyasztónak a gázhálózatba való bekapcsolása.

A művelődéspolitikai tervekben szerepel — az Uránvárosban épülő iskolákon kívül — tizenkét tantermes iskola létesítése Mecsekalján. A város keleti részén pedig, Fehérhegyen 4 tantermet, István-aknán pedig 2 tantermet és tanítói lakást építenek. Ezenkívül a Dugonics utcában megépítik a hatvan férőhelyes bölcsődét.

Művelődési célokra a tanács 3 millió 700 000 forintot kíván fordítani.

A lakosság jobb áruellátása érdekében tovább fejlesztik a kereskedelmi hálózatot. A Megyeri úton 200 000 forintos beruházási költséggel új fűszer- és vegyesboltot létesítenek és ezzel az ottani lakosság régi kívánságát teljesítik.

Ami az utak karbantartását illeti, erre a célra a tanács 4 millió 200 000 forintot irányzott elő. De remény van arra, hogy az útépítésekre a kormány még ennél is nagyobb keretet biztosít majd.

A helyiipari vállalatok fejlesztésére jövőre 1 millió forintot fordítanak.

A legjelentősebb a nyomdaipar fejlesztése lesz, amelyre 840 000 forintot kívánnak költeni. Ebből az összegből a Pécsi Szikra Nyomda új, nagy teljesítményű nyomdagépeket kap majd. Ugyanakkor a sütőipar 160 000 forint értékben gépi felszereléseit pótolja.

Pusztai József

Jelöltjeink

Bék Mihály

Hidasi bányász és mint a többieké, az ő életútja is ugyanolyan. 1907-ben Kaposfőn született, munkás szülők gyermekeként. Hat elemi után szakmát tanult, két évig kőművestanonc volt, aztán egészen 1940-ig kőműves. Azóta a bányában dolgozik, először Nagymányokon, majd Hidason.

Mi az érdekes mégis ebben az életben, amely nehéz gyermekkorból, sok munkából, küzködésből, majd lassú fejlődésből és most nyugodt, rendes munkából, nyugodt családi életből áll?

Az, hogy Bék Mihály, aki 1953-ban lett a párt tagja, hamarosan öthónapos pártiskolára került és nemsokára a hidasi bányaüzem párttitkára lett.

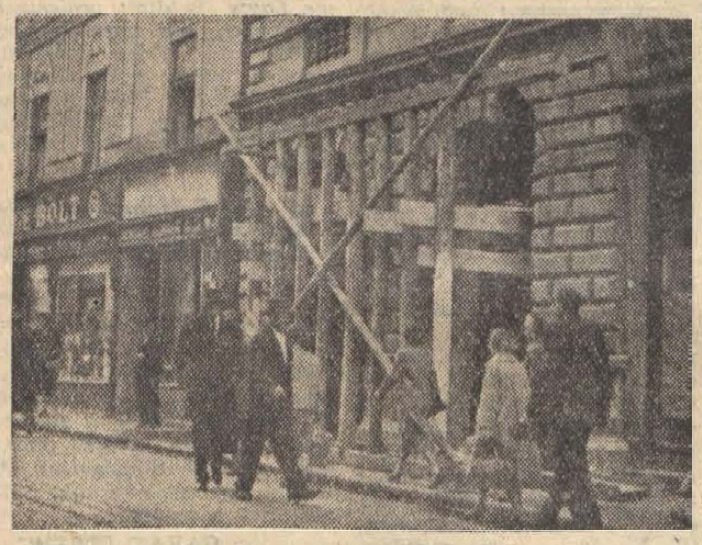
S hogy az emberek elismerik, szeretik, megbíznak benne, annak bizonyítéka, hogy őt tisztelték meg bizalmukkal, amikor megyei tanácstagot jelöltek.

Dévai István

Dévai István a szászvári bányaüzemben dolgozik, mint váj ár. Munkatársai s a község lakói is szeretik közvetlen modoráért, segítőkészségéért, tisztelik benne a munkáját szerető embert, a közösségért mindig tenni kész kommunistát. Dévai István fiatal ember, még csak 10 éve dolgozik a bányában, de ezalatt az idő alatt bebizonyította, hogy érdemes a munkatársai, a szászvári dolgozók bizalmára. Ezért most a tanácsválasztások előtt ismét megyei tanácstagnak jelölték.

Hármas csere a Kossuth utcában

Végre becsukta kapuit a 7. számú italbolt is, amely a Kossuth-utca egyik szépséghibája volt. A volt italbolt helyiségét már állványozzák, illetve rendbehozzák s nemsokára megnyílik a képzőművészeti bolt. Ez a bolt ugyanis az Ibarruri utca és a Kossuth-utca sarkáról költözik ide, régi helyét pedig átadja a Vendéglátóipari Vállalatnak. A vállalat ideteleníti a Pálma cukrászdát, annak a helyén pedig vajas és kelttészta árusító bolt nyílik.

Ezt a hármas cserét november hónapban végérvényesen lebonyolítják.

A pártoktatás sikere Komlón

Az idei pártoktatási év első két foglalkozását úgy emlegetik a komlói Kossuth-bányán, hogy egyik évben sem indult ilyen sikeresen. A hallgatók 98 százaléka mindkét foglalkozáson részt vett, s ez valóban évek óta nem tapasztalt ritka szép eredménynek számít.

Az igazolatlanul távolmaradókat maga a Kossuth-bányai párttagság vonta felelősségre október 29-én tartott taggyűlésein.

Ifjú választók gyűlése a Pedagógiai Főiskolán

Munkáskindulók hangja tölti be a nagytermet. Fiatalok, a leendő tanárok adják itt egymásnak a kilincset, s hamarosan beszélgető csoportok alakulnak mindenütt, vidáman töltik el a várakozás perceit. Mire mindenki elfoglalja helyét, már mintegy háromszázan ülnek a székeken.

A megnyitó után Nagy Tibor elvtárs, a KISZ Központi Bizottsága agit. prop. osztályvezetője beszél a választásról.

— Nekünk, fiataloknak is érdemes elgondolkozni a megtett útról — mondja többek között — A mi országunkban óriási változások történtek a fiatalok életében is A ma fiataljai összehasonlíthatatlanul jobban élnek, kedvezőbb körülmények között indulnak az életnek, mint apáink, anyáink ifjú korukban.

Beszél ezután arról, hogy e tekintetben nagy a felelőssége az ifjúsági szövetségnek. Közel félmillió ifjú választó járul az urnákhoz. Velük kell beszélgetni, hogy világos legyen előttük a választások jelentősége, a szocializmus építésének minden kérdése. Kitér választási rendszerünk demokratizmusára. Magyarországon mintegy 107 ezer gyűlésen vitatták meg a választók, hogy kiket küldjenek a parlamentbe és a helyi tanácsokba. Nálunk nincsenek megkötöttségek, a becsületes dolgozókat a választásból kizáró intézkedések. Ez természetes is. Nálunk népi hatalom van. S ez a népi hatalom nemcsak a szavazás napján nyilvánul meg, hanem mindennap, tehát a választás előkészítésében is.

Befejezésül azt hangoztatja, hogy a fiatalok szerte az országban sok-sok választási gyűlésen beszélik meg magukat és az ország dolgait. Nagy felelősséggel szólnak hozzá, javasolnak, kezdeményeznek. Nem kétséges, hogy ez az aktivitás a választások napján is kifejezésre jut majd, amikor az ifjú választók szabad életükre és további boldogulásukra, a szocializmusra szavaznak.

Egy valóban időszerű elméleti kérdésről

Manapság sokat írunk és beszélünk a nacionalizmusról — bár ha veszélyességét nézzük, mégsem eleget. Veszélyessége főként abban rejlik, hogy mély, évtizedes, sőt évszázados gyökerei és olyan fegyvertársai vannak, mint a demagógia, a megtévesztés, a nemzeti szűkkeblűség, stb.

A magyar reakcióra ez már a Horthy-rezsim alatt is jellemző volt. A nacionalizmus — vagyis a nemzetiségi kérdés abszolutizálása, mindenek fölé helyezése — náluk is sovinizmussal és kozmopolitizmussal párosult. Már a „szegedi-gondolat" meghirdetésekor együtt jelentkezett ez a három — látszatra ellentmondó — irányzat.

A feudálkapitalizmus okozta nehéz helyzet, az ország nyomorának, elesettségének okát az ország „csonkaságában" látták, és mint csodaszert emlegették a trianoni béke revízióját. Ezzel együtt fennen hirdették a magyar faj magasabbrendűségét és vezetésre hivatottságát a Kárpát-medencében, sőt délre és keletre a balkáni államok felé is. Nem átallottak Kossuthra hivatkozni és a dunai konföderációt előráncigálni, látszólag „hagyományos elvi alapon" patinázni reakciós, nagyhatalmi törekvéseiket.

Mert ugye Kossuth tervezete a dunai népek egyenjogúságának elvi alapján — éppen a közös elnyomó, a monarchia elleni harc jegyében kívánta szoros érdekközösségbe vonni a Duna menti népeket. A horthysta sovinizmus a monarchia helyett egy legalább olyan erőszakos és kegyetlen hatalmat akart a szomszéd népekre erőszakolni: a magyar finánctőke velejéig reakciós fasiszta rémuralmát. Az újvidéki, a kárpátukrajnai mészárlások megmutatták, mi rejlik a „magyar elhivatottság", stb, hangzatos jelszavai mögött.

A nacionalista sovinizmus hirdetői persze világosan látták azt is, hogy nagyralátó terveik realitása igen-igen gyenge lábon áll.

Nagyhatalmi törekvéseiket tehát csak úgy látták biztosítottnak, hogy az ország szekerét hozzákötötték egyik vagy másik agresszív, imperialista hatalomhoz, vagy tömbhöz.

1919-ben az antant segítségével kerültek uralomra

Nyugati injekciók mentették át őket az első évtized nehézségein, majd amikor a közvetlen szomszédságban hatalmas szörnnyé dagadt a pöffeszkedő fasiszta Németország, gondolkodás nélkül hajtottak fejet a német imperializmus előtt.

Valahogy úgy voltak, mint a sakál, amely a tigrissel ment el vadászni. A tigris hozzá is segítette a zsákmányhoz, azt is megvárta, amíg jólakik, hogy aztán a teltpocakú, lusta sakált annál könnyebben felfalhassa.

A bécsi döntés porhintése mögött minden reálisan gondolkodó ember meglátta a lényeget: a fasiszta német birodalom azért adott kedvezményt, hogy még többet kicsikarhasson az országból. A „mindent visszá"-t üvöltöző, megszédített fiatalok előtt már ott sötétlett a Nyugatra hurcolás kálváriája. Már készen voltak a „Südostraum" tervei, amelyeknek alapján a német élettér kibővítése céljából, ők valóban kihurcolták volna a magyar népet a kiirtott orosz, ukrán népek helyére. Tudom, hogy sokan még ma sem hiszik el, hogy a német fasisztáknak ilyen terveik voltak velünk — hadd utaljak éppen ezért arra a sok tízezer deportáltra, aki még a haláltábor kapujában sem hitte el, hogy valóban az életére törnek...

Horthyék kardcsörtető nacionalizmusa egyszersmind szolgai hajbókolást, behódolást is jelentett a német agresszív imperializmus előtt: lényegében tehát kozmopolitizmust, a nemzeti érdek feláldozását és elárulását.

A német fasizmus zsoldját élvezve természetesen szolgai módon

behódoltak a nácik ideológiájának

kül- és belpolitikai koncepcióinak. Ez mindenek előtt az acsarkodó szovjetellenességben nyilvánult meg és végül is a gyászos következményekkel járó hadüzenetben kulminált. (Természetes, hogy a horthysta uralkodó osztály ettől függetlenül, jellegénél, osztályérdekeinél fogva is szovjet ellenes volt, így tehát gátlás nélkül és nagyon is lelkesen vállalta a Szovjetunió elleni ideológiai, politikai hadjárat közvetítő állomásának szerepét.)

Igy volt ez 1956. októberében is. Nem is lehetett másképp. Lényegében a régi garnitúra, a nagyhirtelenében aktivizálódó horthysta politikusok, tisztek, főpapok, Nyugatra szökött diplomaták keverték a kártyát, akik egyszer már eladták az országot a német imperializmusnak. A különbség csupán annyi, hogy — ha lehet — most még agresszívebb csoport, az amerikai imperializmus zsoldjába szegődve bocsátották áruba hazánkat.

Ennek megfelelően most a front is kiszélesedett. A nyugati emigráció összes irányzata — azok is, akik a Horthy-rezsim idején még semleges, vagy éppen látszat-ellenzéki szerepet játszottak — most „szent" harcra egyesültek a népi hatalom ellen, az úri Magyarország visszaállítása érdekében, így természetesen a Szovjetunió és a többi népi demokráciák ellen is. Ujra fel harsant a „mindent vissza"; Nyomdafestéket kaptak a nagyhatalmi soviniszta lázálmok. Elővették a nacionalista uszítás kelléktárából a demagógiát, s a hangzatos hordójelszavakat. Közben megindult az ország kiárusítása. A dolgozó nép kezéből egyre mohóbb gyorsasággal ragadták ki a hatalmat és ezt arra használták fel, hogy az ország sorsát a nyugati imperializmus szekeréhez kössék. (Ennek gyászos következményeit akkor láttuk volna igazán, ha a Szovjetunió áldozatos segítsége késik, vagy elmarad, és esetleg kitör a világháború.)

A Szovjetunió azonban nem a kapitalista országok módjára értelmezi a kölcsönös barátság és segélynyújtás elvét, hanem szocialista módra. Nem elégedett meg tehát a magyar események puszta szemléletével. Nem tűrte, hogy a nyugatiak által támogatott magyar ellenforradalom elpusztítsa tizenkétéves munkánk szocialista vívmányait, a kommunisták, a pártonkívüli hazafiak legjobbjait. Vállalta a kockázatot és az áldozatokat. Ezzel

megmentette országunk szabadságát és függetlenségét

A Szovjetunió támogatásával újra megszilárdult, erőssé, ütőképessé vált a munkáshatalom hazánkban. A mérleget tehát csak így lehet felállítani:

A Szovjetunióval való szövetség, a baráti szocialista országok tömbjéhez való tartozás, a kibontakozás, a konszolidáltság, a fejlődés — tehát a jövő útja.

A politikánkban nincs légüres tér. A szocializmus ellenségei szükségképpen hozzákötnék az ország sorsát valamelyik agresszív imperialista hatalomhoz. A blokkonkívüliség, a semlegesség és a többi, októberből jól ismert jelszó — reakciós, áruló jelszó — mert megvalósításuk az ország függetlenségének feladását, nyomorba döntését eredményezné.

A nemzeti kérdés — a leninizmus egyik alapkérdése — sokkal bonyolultabb, mintsem hogy beleférjen e cikk keretei be. E néhány gondolat azért íródott, hogy az októberi gyászos napok évfordulóján felhívja a figyelmet a nemzeti kérdés néhány időszerű és ma is kezedő tárgyát képező vonatkozására.

Vasvári Ferenc

Pécs zeneváros

Vannak századok és városok, amelyeknek puszta említése is a zenét idézi. Sokan mondták már és mondják még ma is, hogy Pécs ilyen város Magyarországon. A pécsiek büszkék is erre, s a muzsikusok tudják, hogy az emberek érdekében a jelenlegi rohamos fejlődés körülményei között is meg kell tartaniok a zenevárosjelleget, sőt ha lehet — és lehet — igazi új tartalmat kell adniok ennek a dicső jelzőnek.

Pécs valóban zeneváros, mert az emberek, akik itt éltek és itt élnek, szerették és máig is szeretik a zenét. Sok minden bizonyít emellett: intézmények, nevek, számok és élmények tömegét lehetne itt felidézni a régi és mai Pécs életéből is. Ezt a munkát hamarosan a nyilvánosság elé tárja *Horváth Mihály* zeneiskolai igazgatónak Pécs zenei múltjáról szóló tanulmánykötete.

Mégis a sokoldalú fejlődésnek színes forgatagában érdemes megállni egy pillanatra s elgondolkozni a múltról, hogy jobban értékeljük a jelent és tisztábban lássuk a jövőt.

170 éves a zeneiskola

Egy város zenei kultúrájának alapvető bázisai azok az intézmények, amelyekben a zenélés folyik. Kevesen tartják számon, hogy *Pécsett már 1788-ban állami zeneiskolát alapítottak*, tehát a pécsi zeneoktatási intézmények 170 éves múltra tekintenek vissza. A 170 éves folyamatos munka eredményei bizonyára megmutatkoztak a város falai között énekkel, muzsikával élők hétköznapjaiban és ünnepnapjaiban, a világhírű Pécsi Dalárda nagyszerű eredményeiben s a különböző muzsikáló együttesek munkájában. *Mégis a szépért lelkesedő s a maguk idejében bizonyára minden áldozatra kész lelkes muzsikusok nem ismernének rá a számban és minőségben egyaránt kimutatható óriási fejlődésre.*

Ma már Pécsett külön zeneiskola és zeneművészeti szakiskola működik. *A zeneiskola* 7 osztályában mintegy 500 növendék tanul. *A zeneművészeti szakiskolában* 240 növendék készül lelkiismeretes munkával zenei pályára. Közülük 64-en a zenetanári pályát választották s néhányan az utolsó évesek közül már kinevezett tanárai egy-egy környékbeli zeneiskolának. A zeneiskolai keretek azonban nem képesek befogadni a zenét tanulni kívánó gyermeksereget. *A zenei munkacsoport* növendékei legalább annyian vannak, mint a zeneiskoláé. Ma már a peremvárosok gyermekei éppúgy igénylik a zenetanulás lehetőségét, mint régen a belvárosi gyermekek, s többen tanulnak itt zenét, mint valaha egész Pécsett együttvéve.

Óriási az érdeklődés a zenetanulás iránt

14 esztendővel ezelőtt nem igen-ment 200 fölé a zeneiskola növendékeinek száma, s hol tartunk már ma! *Már negyedik tanévét tanítja a komlói zeneiskola*, melynek tanárait is Pécs adja. De ugyancsak Pécsről járnak tanítani tanárok és ifjú tanárjelöltek *Siklósra, Szigetvárra, Sásdra, Vókányba, Hosszúheténybe, Gesztenyésbe, Meszesre, Vasasra és Pécsváradra.*

Új szín a város zenei intézményeinek sorában a zenei *általános iskola*, ahol már ötödik éve folyik rendszeres zenei nevelőmunka, kiváló eredménnyel. S a pécsi példa itt is megtette a magáét, mert a megye az idei esztendőben három zenei általános iskolát hívott létre *Komlón, Mohácson és Szigetváron.*

A szakszerű zenei és énekpedagógiai munka elvégzéséről pedig a *zeneművészeti szakiskola tanárképzője*, valamint *a Pedagógiai Főiskola énektanszéke* gondoskodik. Mindkét intézmény ilyenirányú munkájának megindítása az utóbbi néhány esztendő eredménye.

Két év alatt 36 koncertet adott a szimfonikus zenekar

Pécs zenei életének mindig jelentős intézménye volt a *Szimfonikus Zenekar*. A Pécsi Szimfonikus Zenekar ugyancsak *gazdag múltra tekinthet vissza*, hiszen működését a múlt század 70-es éveiben kezdte. Több-kevesebb szünet és zökkenő ellenére működése jelentős hatással volt a város zenei fejlődésére, hiszen 50 évvel ezelőtt éppen a Szimfonikus Zenekar keltette új életre a Városi Zeneiskola szervezetét is. A régi pécsiek gyakran emlegetik egy-egy koncertjét, mely eseményszámba ment, hiszen Horváth Mihály alapos kutatásának adatai szerint évenként kettő-négy koncert volt az átlagos. *A Pécsi Szimfonikus Zenekar jelenlegi formájának alapjait 1945 után rakták le maguk a helybeli muzsikusok.* Munkájukra hamarosan felfigyelt a Népművelési Minisztérium is, amely 1950-től folyamatosan rendszeres anyagi juttatással támogatta működését. 1956-ban jelentős esemény történt a zenekar életében: *A félfüggetlenítés komoly alapot adott a továbbfejlődéshez.* Csak egy számadat: 1956 szeptember óta eltelt 26 hónap alatt 36 koncertet adott a zenekar. S ezeknek a koncerteknek vendégművészei — dirigensek és szólisták — éppúgy fémjelzik a munka eredményét, mint az egyre bővülő, lelkes közönségtábor. Rendszeressé vált pl. a külföldi vendégkarmesterek és szólisták közreműködése szimfonikus koncertjeinken, de nem kevésbé tartjuk lényegesnek, hogy helyi művészeink is egyenrangú művészként működnek közre a szimfonikus és egyéb koncertek pódiumain.

Az énekkarok városa

Pécs mindig az énekkarok városa volt. A *Pécsi Dalárda* külföldi és itthoni sikerei közismertek, de nem kevésbé vagyunk büszkék azokra a daloshagyományokra, amelyeknek bölcsőjénél a pécsi munkások szépszámú és lelkes seregének körében maga Erkel Ferenc állt, hiszen pécsi dalosünnepre írta híres férfikari művét, az „Elvennélek" c. férfikart. A sok lelkes iskolai énekkar mellett egyre bővül a felnőtt énekkarok száma is, és itt talán nem is az a legfontosabb, hogy az egészen kis létszámú együttesek lassan megszűntek, hanem az a fontos, hogy a legtöbb életképes együttes megerősödött és munkája mind művészi színvonalon, mind műsorpolitikai tendenciában felfelé ível. Csak örülni lehet annak, hogy néhány nagylétszámú pécsi énekkar ma már országos viszonylatban is számottevő s egy évvel ezelőtt még mindig telt a pécsiek daloskedvéből, hogy újat adjanak, mert a „Mecsek" Művészegyüttes Tánc- és Zenekara mellett 80 tagú lelkes kórus alakult, új színnel gazdagítva a város zenei életének palettáját.

Ujabb 2000 rendszeres hangverseny-hallgató

1958 őszén célul tűztük ki, hogy az állam által támogatott zenei apparátusunk és intézményeink hatósugarát megsokszorozzuk. *Az iskolákban folyó zenei nevelőmunkát szervessé tesszük a rendszeres koncerthallgatással*, az üzemi munkásfiatalokat igényes szórakoztató zenei műsor nyújtásával hozzáneveljük ahhoz, hogy lelki igényükké váljék a nemes muzsika. Fiataljainkkal együtt örömmel látjuk hangversenyeinken szüleiket is, de zenekarunk és művészeink üzemekbe és vidéki városokba is egyre többet látogatnak, hogy így legyen a zene — de nem akármilyen, hanem a jó zene — mindenkié.

Eddig azzal dicsekedtünk, hogy havonta egyszer-kétszer, javarészt állandó közönségünk előtt muzsikálunk. Az idei év célkitűzése: *a már meglévő mintegy 800 állandó bérlőinkhez újabb 2000 rendszeres hangversenyhallgatót nevelni* és örömmel mondhatjuk, hogy ez a célkitűzés sikerült. Több mint 1500 munkás és diákfiatal bérlőnk van s nem kételkedünk abban, hogy ez a tábor még ennek az évnek a végére 2000 fölé nő.

Az eredmények önmagukért beszélnek

A muzsikusok tisztán látják s szeretnék, ha azok, akik munkájuk eredményeit élvezik, szintén érezzék, és velük együtt megbecsülnék, mint sajátjukat. Tudjuk, hogy a munka feltételeit az állam anyagi támogatása, a zenei intézmények jó munkája és az egyre szélesedő közönség biztosítja. Ezek a dolgok azonban összefüggnek. A zenei intézmények, művészeti együttesek és a művészek lelkesen munkálkodnak azon, hogy minél több és minél jobb zenét adjanak a társadalomnak, amelyben élnek és amelyért élnek, hiszen kapcsolatuk szerves és céljuk azonos.

(A.)

Tavaszi keringő

A Pécsi Kamaraszínház előadása

Ebben az évadban immár a hatodik bemutatót tartja színházunk. Örvendetes, ha egy színház a közönséggel újabb és újabb darabok megismertetésére törekszik, s ez nemcsak a színházlátogatók megbecsülését, hanem a vezetőség jó munkáját is dicséri. Dicséri akkor, ha a bemutatott produktumok a színpadi műfajok széles skálájáin mozognak, ha vígjáték, operett, próza, úgynevezett „könnyű" és „nehéz" műfaj váltja egymást. Ez teszi színessé, változatossá a műsort.

Mielőtt a Tavaszi keringőről szólnánk, nézzük meg miként tett eleget színházunk műsorpolitikája a változatosság igényének? Íme, a statisztika: *a bemutatott 6 darab közül 3 operett, 2 vígjáték s a most műsorra tűzött Tavaszi keringő — ismét vígjáték.* Ez a statisztika a mérleg serpenyőjét nagyon is a „könnyű műfaj" felé húzza. Úgy tűnik, mintha az igényesebb, a komoly, a „nehéz" műfaj teljesen kihalt volna színházunkból. (Ezzel természetesen nem azt akarom mondani, hogy az operett, a vígjáték igénytelen és komolytalan műfaj). A mi színházunk prózai és operett színház. *Ez azonban nem jelentheti azt, hogy a színház megnyitása óta eltelt két és fél, három hónap óta csak operett és vígjáték váltogathatja egymást.* Az ilyen „változatosság" nemcsak a színházkedvelő közönség igényének kielégítését hátráltatja, hanem a színészek művészi fejlődését sem tulságosan segíti elő. Igaz, a mi színházlátogató közönségünk kedveli az operettet, a vígjátékot, s különösen akkor, ha ezek a darabok hozzájuk, a mához szólnak. Ebből a szempontból vizsgálva a bemutatott darabokat, a színház műsorpolitikájában határozott fejlődés tapasztalható.

A most bemutatott Tavaszi keringővel ismét gyarapodott az úgynevezett mai tárgyú vígjáték. *A Tavaszi keringő „mai tárgya" azonban — sajnos — nem egyértelmű.* Mert korántsem arról van szó, hogy az új társadalom építésének valamelyik problémáját feszegeti, hogy a probléma új társadalmi rendszerünk felépítéséből fakad, mint például a Nem vagyunk angyalok című vígjáték mondanivalója. A tavaszi keringő arról szól, hogy egy öregedő hegedűművész szerelmes lesz az egyik fiatal tanítványába s feleségül akarja venni. Igaz, a leány is vonzódik a nagy mesterhez, de ez csak vonzódás és nem szerelem, amire később a lány is rádöbben. A vígjáték végén a hegedűművész is belátja: túlságosan fiatal a lány ahhoz, hogy az ő felesége legyen, s átadja helyét a lányhoz illő, s a lányba szerelmes fiatalembernek.

Nem először s bizonyára nem is utoljára írták meg az öregedő férfi és a fiatal lány konfliktusát. *Tartalmában tehát semmi újat sem mond a darab.* És hol van ebben a „mai tárgy"? Az, hogy ma is van ilyen probléma? Kétségtelen, előfordul s talán nem is ritkán. A „mait" azonban sajnos nem a darab mondanivalója, hanem inkább a szereplők állása, betöltött funkciójuk, illetve rangjuk jelenti. Azzal talán azonnal mai tárgyú lesz a vígjáték, ha az öregedő zeneművészt „Kossuth-díjas"-nak mondjuk, s ha egy szövetkezeti boltvezetőt is szerepeltetünk a darabban? Ettől ugyan még a felvetett probléma olyan messze állhat a ma emberétől, mint a ma született lány a férjhezmenéstől. Na de — mint mondani szokás — száz szónak is egy a vége: *ezzel a vígjátékkal* — még ha a szerepek megírása az író határozott rutinjára is vall — *egy lépést sem léptünk előre*, társadalmunk problémájának feltárása és az útmutatás felé. Erről a darabról elmondhatjuk; se nem árt, se nem használ, olyan, mint a langyosvíz.

A hegedűművész szerepében *Tomanek Nándort* láttuk. Jól megírt szerep s Tomanek Nándor jól keltette életre. Őszintének éreztük az 58 éves embernek a 21 éves lány iránt érzett szerelmét s őszintének a lemondást is. A helyesen megformált szerepen kívül különösen tetszett hegedűjátéka, amely nem imitáció volt, hanem megtanulta és a színpadon eljátszotta a dallamot. Flórát, a művész házvezetőnőjét *Mátray Mária* játszotta. Az öregedő, de mindenáron férjhezmenni akaró nő számítását, ravaszságát mutatta meg egyszerű, de hatásos művészi eszközökkel. Sajnos, nem mondhatjuk el ugyanezt Piri szerepében *Péter Gizi*ről. Túlkarikírozta a falun nevelkedett lányt, amolyan tenyeres-talpas népszínmű-menyecskére emlékeztető figurát gyúrt ebből a szerepből. Olyan „most gyúttem a faluru, hát idefigyejjenek he"-íze volt játékának. Nem ennyire „falusiak" ma már a falusi lányok. Ezt az alapvető hibát nem menti néhány valóban művészi jelenete sem. Kedves, egyéni humorral oldotta meg feladatát *Szalma Lajos* Boldini professzor szerepében, sok tapsot kapott mértéktartó, ötletes játékáért. Üde és bájos volt *Gyapay Yvett*. Tetszett *Fülöp Mihály, Széplaky Endre, Hajós Péter, Balla Olga, Rónaszéki András, Révész István* játéka.

A vergő ütemű előadás *Turián György* rendezését dícséri, bár az említett egyik szerep helytelen felfogását észre kellett volna vennie. A zenekart *Bíró Attila* vezényelte, a táncok *Kőrössy Bea* munkája. A dallamos, fülbemászó muzsikáért *Horváth Jenő*t illeti az elismerés. A Tavaszi keringő dallamait szívesen dúdolgatjuk. A zenére visszaemlékezünk. Sajnos, csak a zenére...

GARAY FERENC

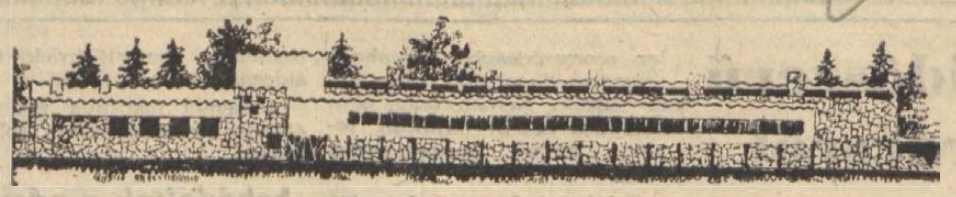
Magyar—német tanulmányi társaság alakult

A Magyar Népköztársaság és a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségei között — a két ország gazdasági kapcsolatainak 1965-ig történő fejlesztéséről — nemrégiben kötött megállapodás alapján, néhány nappal ezelőtt tárgyalások folytak a Német Demokratikus Köztársaság ásványolaj és szerves alapanyagok trösztje és a Magyar Népköztársaság nyersolaj trösztjének képviselői között Halle-Sall-ban.

A tárgyalások, amelyek a barátság és a testvéri együttműködés szellemében folytak le, megvitatták a Varga József professzorról elnevezett magyar—német tanulmányi társaság alapítását és erről szerződést írtak alá.

A Varga tanulmányi társaság feladata: hogy a magyar Varga József professzor által, a kátrányból és a hasonló középnyomáson keletkező termékekből származó kőolajlepárlási maradékok hidráló bontására és finomítására kidolgozott eljárást fejlessze és ennek üzemi mértékben történő alkalmazása feltételeit kidolgozza.

Szászvár ma

Az épülő új iskola

Csaknem másfélszázada bányásszák már a feketeszenet a Szászvár feletti dombok rejtekeiből. Évtizedek óta csörömpölnek a kisvasút csilléi a falu házai között. Az útmenti terebélyes fák még csemeték lehettek, amikor az öreg aknát mélyítették és már sokan jártak ide a környező és a távoli községekből dolgozni.

Szászvár ma is bányászfalu. Nem nőtt az elmúlt tizenhárom év alatt nagyra úgy, mint Komló, nem fejlődött olyan óriásit, mint a pécsi bányák.

A látszólagos nyugalom, megrekedtség azonban lüktető életet takar itt is. Mondják: már az akna is belehajlott a korosságba, már az sem egyenesen vezet le a mélybe, hanem meghintáztatja a kast — öreg. Öreg a fürdő is — amely pedig valamikor az ország legmodernebb fürdője volt —, ha iszapolnak, akkor fekete víz folyik a fürdő csapjain, az alámüveléstől megrepedeztek az irodaház falai.

Ez lenne Szászvár lényege?

Nem. Hiszen mindenki tudja, hogy a fürdő már csak addig lesz szük, amíg el nem készül a bővítése, — ami pedig már hamarosan elkészül, falai, teteje már kész, csak a belső munkák vannak hátra —, és igaz, hogy meghintáztatja az embert a kas, a lényeget azonban mindenki így foglalja össze: leverünk majd itt a hegy mögött egy új aknát, aztán mi is új módon kezdünk bányászkodni. És azt is látja mindenki, hogy a lényeghez tartozik az is, hogy itt is felváltotta a bányában a csákányt a légkalapács és fúró, a napszinten pedig a széntároló bunker segítségével már eltűnt a csilletöltők nehéz munkája.

Az emberek pedig? A maiak már talán elképzelni is nehezen tudják, hogy úgy is lehet élni, ahogy itt régen éltek.

Hol van már az az idő, amikor az öregek még a Pertmandliról, a bánya nagyhatalmú törpéjéről beszéltek a fiataloknak. Pertmandli lent élt a bányában, s, bár senki sem látta, hitték, hogy segít a bányászoknak. Ha reggelente a kőzetnyomás és a gáz munkájaként leomlott szenet találtak a fejtésben, komolyan mondták: Pertmandli járt itt, segített nekünk.

Ma már az öregek emlékeznek csak Pertmandli mesélére, de ők sem hisznek benne.

— Rajtunk nem a Pertmandli segített — mondja Polyondi elvtárs, jót nevetve azon, hogy gyerekkorában mindig várta, valamelyik öreg fejtésből eléje lép majd a törpe és megajándékozza. — Magunknak kellett mindig mindent megszereznünk.

— Nézzen itt végig a Dalos utcán, vagy ott a túlsó dombon. Talán a Pertmandli építette az új házakat? Itt a szomszédban Nyers Sándor vájár épített egy alápincézett családi házat, odébb Budai Mihály háza áll. Ő már három éve épített, tavaly már csak a nyárikonyhát ragasztotta a ház mellé. Susi Mihály tavaly építette a házát, úgy hogy a lányának és a vejének is jusson két szoba.

— Most megbecsülik a munkásembert, azért épül ez a sok ház. Nem ám másért. (A tanácsházán kiderült, hogy a múlt évben tizenhét, ebben az évben pedig tizennyolc bányász épített családi házat.)

— Tudja, hogy épült régen egy ilyen kis ház, mint az enyém? Úgy, hogy magunk vetettünk vályogot, és a bánya mellett még aratni is eljártunk, a feleségem is, én is, meg az apósom is segített, így sikerült összehozni a házat. Nem téglából, hanem csak vályogból.

— Most jó a ruházkodás is. Nekem, amikor pedig már vájár voltam, örültem, ha két öltözet ruhám volt. Akkor csak bakancsot kaptunk a bányában. De nem munkára hordtuk, hanem ünneplős cipőnek. Ha megkaptuk a következő párat, akkor hétköznap hordtuk, ami pedig már csupa folt volt, azt vettük fel a bányába. Máma már félcipőben járnak a legtöbben munkára. Igaz, hogy autóbusz viszi fel őket az aknákhoz.

— Valamikor még az egregyiek is gyalog jártak műszakra. De még ismertem györeit is, aki gyalog járt a bányába. Kemmler Dánielnek hívták, tizennyolc évig járt Györéről. Három óra hosszat gyalogolt minden nap...

Na ma már nagyon kevesen gyalogolnak Szászváron. Ma már inkább repülőre ülnek az emberek. — Nem is csak autóbuszra.

Itt van például Cinder Antal bácsi esete. Ő fogta magát és beautóbuszozott Pécsre, felült a repülőgépre, Ferihegyen megreggelizett és visszautazott Szászvárra.

— Miért? Egyszerű. A nagyapám még nem is látott repülőgépet — mondja Cinder bácsi — az apám már látott,

Orvosolják az agitátoroknak elmondott panaszokat

A komlói népnevelők jogos és aránylag könnyen orvosolható panaszokkal találkoznak agitációs munkájuk során. Ilyen például a Kökönyös, Pécsi út 35-ös számú ház lakóinak kívánsága, akik azt kérték, hogy cseréljék ki ablakuk napszítta és elhasználódott rolóvásznait stb.

A 35-ös számú ház lakói abban a választókörzetben laknak, amelyben Bertus Imre elvtárs, a Kossuth-bánya pártbizottságának titkára a népnevelők vezetője. Bertus elvtárs, amikor a panaszok a fülébe jutottak, arra gondolt, hogy bizonyára a többi választókörzetben is felvetődnek hasonló kívánságok, ezért a legközelebbi városi pártvégrehajtó bizottsági ülésen javasolta, hogy a népnevelők vezetői mind a 94 választókörzetben gyűjtsék össze a panaszokat, a városi tanács pedig állítson ki egy brigádot, amelynek a panaszok kivizsgálása és orvoslása lesz a munkája.

A párt-végrehajtó bizottság a javaslatot elfogadta és határozattá emelte.

Pobarazó lesz a „100 éves borozó"-ból

A Pécsi Vendéglátó Vállalat tervbe vette, hogy a Kórház téren lévő „100 éves borozó"-t november 15-én átszervezi, annál is inkább, mert ez a vendéglő már veszített megnyitáskori nívójából. A jövőben a „100 éves borozó" valóban borozó lesz a szó legszorosabb értelmében.

A mezőgazdaság hároméves terve

Értekezlet a Doktor Sándor Művelődési Házban

Szombat délelőtt a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat agrártudományi szakosztálya értekezletet tartott a Doktor Sándor Művelődési Ház nagytermében. Az értekezletet Földvári János elvtárs, a megyei tanács elnökhelyettese, az agrártudományi szakosztály elnöke nyitotta meg. 380 mezőgazdasági szakember előtt *dr. Nagy Gyula*, az Országos Tervhivatal mezőgazdasági osztályának vezetője vitaindító előadást tartott.

Előadásában vázolta a hároméves terv főbb célkitűzéseit. Elmondotta többek között: a vegyipar 1960-ban 31 százalékkal termel többet, mint 1957-ben. A vegyiparon belül egyre inkább bővül a műtrágya-termelés: 1958-ban *megindul a borsodi vegyikombinát műtrágyagyárában a termelés* és 1960-ig *befejeződik a péti műtrágyagyár rekonstrukciója*. Ezzel egyidőben *folytatják a Tiszavidéki Vegyiművek szuperfoszfát gyárának bővítését*. A mezőgazdasági termelés fejlesztésére építve, jelentős mértékben fejlődnek az élelmiszeripar egyes ágai. 1960-ban a tejipar termelése 35, a vajtermelés 32, a baromfifeldolgozó ipar 34, a nyershús termelése 16, a zsír termelés pedig 12 százalékkal haladja meg az 1957. évit.

A mezőgazdaság belterjesség felé haladását mutatja, hogy a terv előirányzatai szerint az állattenyésztés termelése nagyobb mértékben emelkedik, mint a növénytermesztésé.

A növénytermesztés szerkezetén belül jelentősebb változásokat a terv nem tűz ki célul. Lényegében az 1957-re kialakult vetésszerkezet fenntartását tartalmazza, ugyanakkor számol a belterjesség irányában való előrehaladással.

Nagy elvtárs szólt a talajerővisszapótlásról, a műtrágya mennyiség növeléséről a hároméves tervben. Egy összehasonlító adatot is említett, amely világosan mutatja a fejlődést. *1960-ban kétszer annyi műtrágyát használunk holdanként, mint 1955-ben.*

A belterjesség fokozását jelentik azok az erőfeszítések is, amelyeket az üzemi gyümölcsösök telepítésére és a szőlők felújítására teszünk. Három év alatt mintegy 25 000 hold üzemi gyümölcsöst és 30 000 hold szőlőt telepítünk, illetve újítunk fel.

Az állattenyésztés területén — a mérsékelt emelés mellett — a termelékenység fokozása a fő cél. Ezt a kiterjesztett takarmánybázis, az állattenyésztésben dolgozók anyagi érdekeltsége és szaktudása lehetővé teszi.

Ezután a mezőgazdaság gépesítéséről szólott. Megemlítette, hogy a gépesítés terén a hároméves terv anyagi eszközei csak szerény előrehaladást tesznek lehetővé. *A traktorállomány a három év alatt csak 4—5 százalékkal növekszik, viszont jelentősen megnő az univerzális traktorok részaránya.*

Végül szólt a beruházásokról, a termelőszövetkezetek állami támogatásáról.

Az előadó hangsúlyozta: az elmondottakat a megjelent szakemberek igen jól hasznosíthatják a tsz-ek, állami gazdaságok tervezésénél.

A vitaindító előadás

után szólásra jelentkeztek a jelenlévő szakemberek. Az első felszólaló *Molnár Attila*, a Szentlőrinci Mezőgazdasági Technikum tanára, az agrártudományi szakosztály titkára a megye lakosainak megoszlása alapján vizsgálta: milyen mun kaigényes, több termést, több jövedelmet jelentő növényeket lehetne termeszteni Baranyában.

Dudás József elvtárs, az Állami Gazdaságok Baranya megyei Igazgatóságának vezetője az állami gazdaságok eredményeiről és a hároméves tervben rájuk háruló feladatok megoldásáról beszélt.

A műtrágya felhasználásáról szólva megemlítette: nőtt a műtrágyafelhasználás, de ezzel egyidőben nem nőtt a műtrágyafelhasználás hatásosságának a foka. Nemrég kint járt az NDK-ban, ahol nem azzal dicsekedtek elsősorban: mennyi műtrágyát használtak fel, hanem milyen szakszerűen. Az NDK-ban nem járt olyan tsz-ben, ahol ne lett volna talajtérkép, amely a helyes műtrágyázást segíti elő. E téren nálunk még sok a tennivaló.

Novics János elvtárs, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályának vezetője, az agrártudományi szakosztály alelnöke helyeselte Dudás elvtárs megállapítását, és ő is amellett foglalt állást: szakszerűbben, okosabban kell felhasználni a műtrágyát. Hozzátette: *ebben nagyon sokat segíthetnek a szakemberek.* Ezután feltette a kérdést: „Mit tudunk mi tenni a hároméves terv sikeres végrehajtása érdekében?" *Először is arra van szükség, hogy szakmai tudásunkat a termelés növekedésének szolgálatába állítsuk.* Tudásunkkal segítsük a tsz-ek, az egyéniek jobb gazdálkodását, a lehetőségek kiaknázását. Másodszor: *nem szabad szem elől tévesztenünk, hogy a nagy üzemi gazdálkodásban van a jövő.* Ezt az idei év is bebizonyította. Kérte az agronómusokat, segítsenek a termelőszövetkezeteknek, különösen most, amikor a zárszámadással majdnem egyidőben kell elkészíteniök az 1959-es évi tervet is.

Somogyi Zoltán az erdőgazdaság fejlesztéséről, az erdőgazdaság hároméves tervének célkitűzéseiről beszélt.

Az értekezlet

Földvári János elvtárs zárszavával ért véget. Az előadás után a szakemberek a Kossuth filmszínházban közös filmvetítésen vettek részt.

Megkezdik az OTP öröklakások értékesítését

Mint ismeretes az Országos Takarékpénztár ez évben Pécsett is megkezdte a társas öröklakások építését. Az akció keretében az első társasház a József Attila utca 6. szám alatt épül és az építkezés a befejezéshez közeledik. A háromemeletes épületben tizenöt kétszoba-hálófülkés komfortos lakás, valamint egy garzon lakás lesz. Ezek a lakások már 1959. tavaszán beköltözhető állapotban lesznek.

Az Országos Takarékpénztár pécsi fiókjához az öröklakások megvásárlására máris sok vételi ajánlat érkezett. Az ajánlatok felett az OTP egy héten belül dönt. Ezt követően kerül sor az adás-vételi szerződések megkötésére és a vételárelőlegek lefizetésére. A fennmaradó vételhátralékot az Országos Takarékpénztár hosszúlejáratú, 3 százalékos kölcsönnyújtással meghitelezi.

Itt említjük meg még azt is, hogy a döntés előtt beérkező ajánlatokat az OTP még figyelembe veszi.

Végéhez közeledik a szüret

A Mecseken itt-ott még szüretelnek. A Pécsi Állami Gazdaság szőlészetében is a vége felé járnak. Mint mondják: sok és jó boruk lesz az idén. Ez nem újság. Az lenne az újság, ha azt mondanák: kevés és rossz boruk lesz. Ezt meg ki hinné el? 10—15 mázsával is több szőlőt adott egy-egy hold szőlő, mint az előző években.

Omlik a szőlő, nehezedik a puttony. De ugyan melyik férfi nem cipeli szívesen ezt a kedves terhet.

Nagyot kell hajolni a hordóba, de mintha még a derék is könnyebben mozogna.

Ez am a szép munka! Bár a préselő azt mondja: „A fejtés szebb".

én pedig gondoltam, fel is ülök már rá. Hát fel is ültem. Kipróbáltam. Valami nagyon jó dolog.

Hát így élnek a szászváriak — ma.

De nézzük egy kicsit a kulturális frontot is!

Az iskolában tanít *Hepp Gyula tanár. Ő innét indult el, ide is tért vissza tanítani. Szászvári bányászgyerek.*

— Hányan jártak az ő idejében középiskolába a bányászgyerek közül?

Számolgat.

— Kovács Lajos, Rendes Béla, Hepp Gyula... és még valaki úgy emlékszem.... Szóval négy-öten lehettünk... Mindennap hajnali fél négykor keltünk és délután fél ötkor értünk haza Bátaszékről a polgáriból.

— Főiskolára? Nem emlékszem, hogy valaki egyetemre vagy főiskolára került volna közülünk.

Ma: az általános iskola nyolc osztályát elvégzetteknek mintegy 50—55 százaléka tovább tanul. Az iskola végzett tanulói közül eddig is már öten kerültek főiskolára és egyetemre. Ez a szám azonban most már évről évre emelkedik majd, mivel még csak most végeznek majd nagyobb számban a középiskolára került fiúk és lányok.

Mindehhez hozzá kell tenni, hogy a felszabadulás előtti és a felszabadulás utáni néhány évben nemcsak középiskolákba jutottak el kevesen, hanem igen sokan már a hatodik elemi elvégzése után abbahagyták a tanulást és dolgozni mentek.

Ma már ilyesmi csak ritkán fordul elő. Annál gyakoribb, hogy azok, akik régen nem végezhették el a nyolc osztályt, most jelentkeznek és elvégzik. Jelenleg négyen, — felnőttek, — készülnek a hetedik osztály anyagából osztályvizsgára, jövőre pedig közel húszfőnyi részvevővel megszervezik a nyolcadik osztály esti tagozatát — dolgozók részére.

Jövőre egyébként az új iskolában is megindul majd a tanítás. Az új iskolában négy tanterem, egy nagy természettudományi előadóterem, külön úttörőszobák és nevelői lakás épül. Ezzel csaknem duplájára emelkedik a tantermek száma, hiszen jelenleg csupán öt tanteremben folyik a tanítás kilenc tanulócsoport részére.

Kérdezem az öregektől: olvastak-e régen sok könyvet?

— Hát nem igen — válaszolják.

A közelmúltban egy értekezleten viszont a KISZ-szervezet titkára arra kérte Aczél György elvtársat, hogy küldjenek több könyvet és főleg több mai könyvet Szászvárra, mert nagyon szeretnek az emberek olvasni. Jellemző: a bányásznapi vásár másnapján már bezárt a könyvesbolt, mert készletét órák alatt elkapkodták, nemcsak a vásári, hanem a raktári készletét is...

Nézzük a könyvtárat!

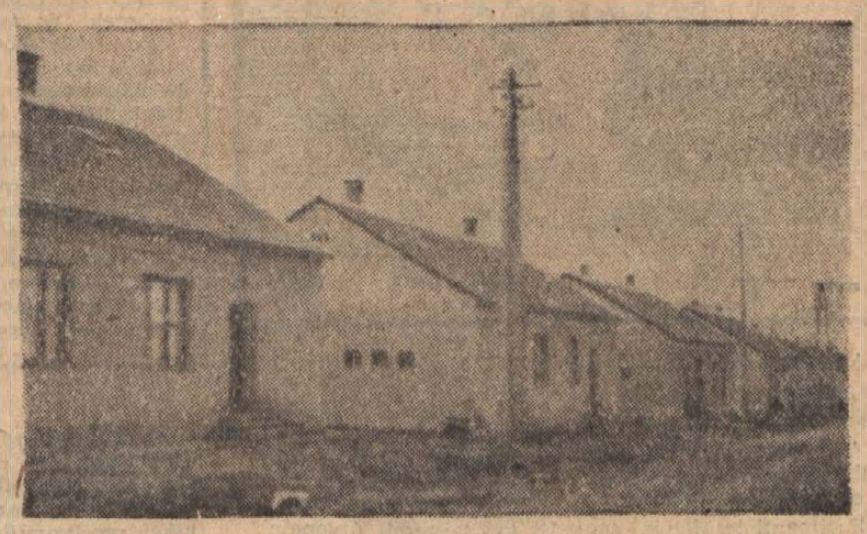
Százhatvan tagja van. Egy-egy átlagos napon huszonöt—harminc ember fordul meg benne. Az olvasók: bányászok, nyugdíjasok, háziasszonyok és gyerekek.

A legszorgalmasabb olvasók? Bányászok. Rendes Gyula vájár. Alig van könyv a könyvtárban, amit még ne olvasott volna. Kaiser Károly vájár általában kéthetenként visz magával tíz-tíz könyvet.

A panasz? Kevés a könyv. Még többen olvasnának, ha nagyobb lenne a választék. Most ugyan bővül majd a könyvtár, mert van már párszáz forint a könyvtári kasszában is, a tanács is segít majd és egypár könyvvel megint több lesz...

Ez ma Szászvár. *Persze ez közel sem a teljes kép. Csak egy két villanás a mai Szászvárból. Hol van ma már az az idő, amikor gyalog járt ide a győrei lakosú bányász dolgozni, és hat elemi után mentek el a fiúk lovat hajtani az iparvasúthoz? Hol van az az idő, amikor a Pertmandli segítségében reméltek? Ma már a szászváriak maguk csinálják a maguk életét, úgy hogy szebb legyen, jobb legyen.*

KURUCZ PÁL

Új utcasor Szászváron

Pécsett is kaphatók már Ban-lon ruházati cikkek

A Pesterzsébeti Kötöttárugyár a negyedik negyedévben Ban-lon fonálból új ruházati anyagot készít. Ezt nagyfokú hajlékonyság, könnyűség és fokozott fedőképesség jellemzi. Nedvesség felszívóképessége messze felülmúlja a nylon végtelen fonalakból készült bármelyik ruházati cikket is. Előnye — többek között — az is, hogy a dörzsölésnek kitett helyeken, vagy fokozott viselés miatt, az áru felületén az anyag nem csomósodik.

A fonalat finom körkötőgépen dolgozzák fel kelmévé. Változatos mintákban és színekben női fehérneműk, pulóverek, kardigánok, kulik és fürdőruhák készülnek belőle. A készárudarabok mosás után sem mennek össze. A Ban-lon fonalak szakítási ereje akár a selyemhez, akár a pamuthoz viszonyítva, körülbelül ötszöröse. Ez az áruféleség nem kopik annyira és az izzadsággal, nedvességgel szemben ellenállóbb, mint például a pamut vagy nylonból készült ruhanemű.

A Ban-lon alapanyagból készült áruk közül Pécsett már kapható: női nadrág, kombiné, hálóing. A pulóverek, kardigánok, fürdőruhák előreláthatólag karácsonykor kerülnek majd forgalomba.

A genfi értekezlet pénteki ülése

Sz. K. Carapkin nagykövet nyilatkozata

Genf (TASZSZ) Pénteken helyi időszámítás szerint pontosan 15 órakor megkezdődött az atomfegyver-kísérletek megszüntetéséről tárgyaló nemzetközi értekezlet, amelyen a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok küldöttsége vesz részt. A Szovjetunió küldöttségének vezetője *Sz. K. Carapkin* nagykövet, a Szovjetunió kollégiumának tagja, az angol küldöttségé *Ormsby-Gore* államminiszter, az Egyesült Államok küldöttségét pedig *John Wadswourth* nagykövet vezeti. Az értekezletet Narajanan, az ENSZ főtitkárának képviselője nyitotta meg, majd átadta a szót Carapkinnak, a szovjet küldöttség vezetőjének. Carapkin nyilatkozatot tett.

A nyilatkozatban a többi között hangsúlyozta:

A nemzetközi kapcsolatokban aligha találunk problémát, amely oly nagy figyelmet keltene, mint az atomfegyver-kísérletek megszüntetésének kérdése. Ez nem is csodálatos, hiszen e kérdás kedvező megoldása elősegítené a fegyverkezési hajsza fékezését, a nemzetközi kapcsolatok javulását és a nemzetközi együttműködés megszilárdulását. Az atomfegyverkísérletek megszüntetése megakadályozza a föld, a víz és a levegő további radioaktív fertőzését, amely súlyos kárt okoz a földkerekség mai lakosságának és veszélyezteti a jövendő nemzedék normális fejlődését.

Az atomfegyver-kísérletek megszüntetése ellenőrizhető. Az atomszakértők genfi értekezlete nemcsak bebizonyította, hogy ez az ellenőrzés teljesen lehetséges, hanem egybe hangolt javaslatokat is kidolgozott az ellenőrzés gyakorlati megvalósítására. Mint ismeretes, a Szovjetunió, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya jóváhagyta a szakértői értekezlet megállapításait és javaslatait. A szükséges előkészítő lépések tehát megtörténtek.

A Szovjetunió kész haladéktalanul egyezményt kötni arról, hogy a szakértők javasolta ellenőrzési rendszer egyidejű létesítésével örökre megszüntetjük az atomfegyver-kísérleteket. A Szovjetunió küldöttsége kidolgozta az erre vonatkozó egyezmény tervezetét, s ezt a jelenlegi értekezlet elé terjeszti.

A szovjet kormány határozottan állást foglal amellett, hogy valamennyi atomhatalom haladéktalanul és örökre megszüntesse atomfegyverkísérleteit. Ha az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya hajlandó ilyen egyezményt kötni, akkor a Szovjetunió velük együtt aláírja ezt, s haladéktalanul megszünteti a kísérleteket, bár — mint ismeretes, — sokkal kevesebb kísérleti robbantást hajtott végre, mint az Egyesült Államok, vagy Nagy-Britannia. Ha az Egyesült Államok és Nagy-Britannia kormánya ezzel egyetért, az atomfegyver-kísérletek megszüntetésének kérdése teljesen és véglegesen megoldódnék."

Az angol és az amerikai küldöttség vezetőjének felszólalása után az ülés befejeződött.

Genf (Reuter) A genfi értekezleten résztvevő amerikai, szovjet és angol küldöttek szombaton délelőtt váratlanul értekezletet tartottak az amerikai küldöttség hivatali helyiségében. Nyugati források közölték, hogy az értekezletre a szovjet fél kérésére került sor. Az egy órás értekezleten eljárási kérdésekkel foglalkoztak.

Salan tábornok nyilatkozata

Párizs (MTI). Salan tábornok nyilatkozott a Paris Journal-nak.

Salan azt állította a párizsi lapnak adott nyilatkozatában, hogy a szeptember 25-e óta eltelt egy hónap alatt nem kevesebb mint tízezer algériait bocsátottak szabadon az internálótáborból. Salan tábornok kitérő választ adott a Paris Journal kérdésére, hogy vajon felszámolják-e a felkelés utolsó bástyáit, az algériai képviselőválasztások dátuma, azaz november 30-a előtt. Salan válaszában csupán annak közlésére szorítkozott, hogy a felkelők hegyvidéki menedékhelyei ellen egybehangolt akciót indítottak, s ezt tervszerűen tovább folytatják.

PASZTERNAK LEVELE a Központi Bizottsághoz

A TASZSZ nyilatkozata

Moszkva (MTI). Borisz Paszternak levelet intézett a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságához, N. Sz. Hruscsovhoz. A levél szövege a következő:

„Tisztelt Nyikita Szergejevics!

Személyesen Önhöz, az SZKP Központi Bizottságához és a szovjet kormányhoz fordulok.

Szemicsasztnij beszámolójából szereztem tudomást arról, hogy a kormány semmiféle akadályt sem gördítene a Szovjetunióból való elutazásom elé.

Számomra ez lehetetlen. Oroszországhoz fűz születésem, életem és munkám.

Nem tudom sorsomat ettől elszigetelten, ezen kívül elgondolni. Bármekkorák legyenek is hibáim és tévedéseim, nem gondoltam, hogy ilyen politikai kampány középpontjába kerülök, amelyet most nevem körül támasztanak Nyugaton.

Belátva mindent, a svéd akadémia tudomására hoztam, hogy önként lemondok a Nobel-díjról.

Hazám elhagyása számomra a halállal egyenlő, s ezért kérem, ne alkalmazzák velem szemben ezt a legvégső intézkedést.

Kezemet szívemre téve jelentem ki: tettem valamit a szovjet irodalomért, még hasznára válhatok a szovjet irodalomnak.

Borisz Paszternak.

Paszternak levelével kapcsolatban a TASZSZ-t felhatalmazták annak közlésére, hogy a szovjet kormányzati szervek részéről semmiféle akadályt sem támasztanak, ha B. L. Paszternak azt az igényét jelenti be, hogy külföldre óhajt utazni, a neki ítélt díj átvételére. A burzsoá sajtóban terjesztett verziók arról, hogy Paszternaknak megtagadták a külföldre utazás lehetőségét, durva kitalálások.

Mint ismeretessé vált, B. L. Paszternak mind ez ideig semmiféle szovjet állami szervhez sem fordult azzal a kéréssel, hogy kiutazási engedélyt kapjon és ezeknek a szerveknek a részéről nem volt s a jövőben sem lesz kifogása az ellen, hogy a kiutazási engedélyt kiadják számára.

Amennyiben B. L. Paszternak véglegesen el akarja hagyni a Szovjetuniót, amelynek társadalmi rendszerét és népét a „Dr. Zsivago" című szovjetellenes művében megrágalmazta, a hivatalos szervek semmilyen akadályt sem állítanak ez elé. Lehetővé teszik számára, hogy kiutazzék a Szovjetunióból és személyesen próbálja ki a „kapitalista paradicsom minden gyönyörűségét".

Kétségtelen, hogy a szovjet közvélemény, az egész szovjet társadalom mélységesen elítéli Paszternak árulását. Erről nemcsak Szemicsasztnijnak, a Komszomol Központi Bizottsága első titkárának beszéde, s az irodalmi szervek egyhangú határozata tanúskodik. A Lityeraturnaja Gazeta szombati száma közli a moszkvai írók pénteken megtartott gyűlésének egyhangú határozatát, amely javasolja: az árulót fosszák meg szovjet állampolgárságától. Erről szólnak a más városokból beérkezett jelentések és mély felháborodásnak adnak hangot a szovjet emberek levelei is, amelyeket a lap egy teljes oldal terjedelemben közöl.

Együtt alkotni, együtt győzni

Irta: Werner Schmidt és Erhardt Müller, a Freie Presse szerkesztői

Barátaink a Dunántúli Naplónál arra kértek, amikor nemrég két hetet náluk tölthettünk tapasztalatcsere céljából, hogy írjunk a látottakról, hallottakról és élményeinkről. Ezt szívesen megtesszük.

Ha először is arra a kérdésre kellene válaszolnunk, mi volt a legnagyobb élményünk a Magyar Népköztársaságban, csak azt mondhatnánk: a legnagyobb élmény az volt, hogy mindenütt a magyarok szívélyes barátságát érezhettük a Német Demokratikus Köztársaság dolgozói iránt.

Hosszabb ideig kell egy országban tartózkodni ahhoz, hogy a politikai és gazdasági helyzetről valaki véleményt mondhasson. Kéthetes tartózkodás után nem állíthatjuk, hogy megismertük a problémákat, az embereket és az ország szépségeit. Sok beszélgetés, sok üzemi és vidéki látogatás után mégis tehetünk néhány megállapítást.

A magyar nép örömmel dolgozik a nagy művön, amelyet szocializmusnak hívunk. Ezáltal állandóan javul a nép élete. Sok munkás mondta nekünk, hogy még sohasem élt olyan jól, mint most. Ezt a látogató az árukkal tömött üzleteken és áruházakon is látja, a sok vásárlón, akik Pécsett, Komlón, vagy Budapesten formálisan tolonganak az elárusítópultoknál, a tömött vendéglőkön és eszpresszókon ugyanúgy, mint az állandóan nagyon látogatott mozikon és színházi előadásokon. Alig lehet valami különbséget észrevenni Budapest és a nyugat-európai nagyvárosok között. Sűrű a forgalom, az üzeleteknek igen ízlésesek a kirakataik, neonvilágításuk ragyognak különböző színekben, az emberek jól vannak öltözve és vidám emberek járnak az éjszakai utcákon.

Két villamosmegálló között Budapesten 10 eszpresszót számláltunk meg és egyikben sem hiányoztak a látogatók. S végül az a tény, hogy Magyarországon jókat esznek, isznak és hogy ez az ország az egy főre eső kávéfogyasztásban a világon az első helyen áll, nem amellett szól — amit a nyugatnémet és nyugat-európai adók az embereknek bemagyarázni akarnak, — hogy Magyarország lakosságának rosszul megy a sora és csak arra vár, hogy „felszabadítsák" azok az emberek, akik az ellenforradalmat szervezték és a népet szerencsétlenségbe döntötték. A nyugatnémet adóknak azt az elkoptatott érvét, hogy bár elegendő áru van, az emberek a magas árak miatt csak igen keveset vásárolhatnak, nem láthattuk megalapozottnak. Ennek az ellenkezőjéről győződtünk meg.

November 16-án a Magyar Népköztársaságban választások lesznek. A Német Demokratikus Köztársaságban is ugyanezen a napon választanak. A megelőző hetekben mérleget vonnak az emberek és tanácskoznak, hogyan folytatódjék a szocialista építés. A Magyar Népköztársaság Hazafias Népfrontjának jelöltjei tényeket sorolhatnak fel, hogyan javult az utóbbi években a szocializmus építésével mindenegyes ember élete és milyen hatalmas perspektívákat nyújt a munkásparaszt hatalom a dolgozóknak. Nem a nagy előrehaladás jele-e, hogy például a mohácsi járásban Babarcon most hatvan motorkerékpár- és négy autótulajdonos van, míg korábban a felszabadulás előtt csak két motorkerékpár volt a faluban és egyetlen autó sem!? Vagy hogy most a faluban sportpálya, orvos, rendszeres mozielőadások, kultúrház, autóbuszösszeköttetés van a várossal, amire korábban senki sem gondolhatott!? És nem jó perspektíva-e, hogy Pécs, amely 1945-től 86 ezer lakosról 126 ezerre szaporodott, 1960-ig további 14 ezerrel nő, amivel össze van kapcsolva az ipar további fejlődése és egyidejűleg igen sok alacsony bérű lakás építése!? A szocialista szektor állandó szélesedése a mezőgazdaságban a szocialista nagyüzemi gazdálkodás erőteljesebb alkalmazásával a népgazdaság további fellendüléséhez vezet és előnyösen hat a mezőgazdasági lakosság életére. A mohácsi járásban például, ahol a mezőgazdaság az uralkodó, a pártnak erre vonatkozóan igen jó tervei vannak. Csak az ipari munkások segítségét kellene még jobban megszervezni, hogy a meggyőződésben gyorsabban haladjanak előre. Jó lesz, ha Baranyában is arra a lóra ül a párt, amelyen mi már-már ülünk, ahogy ezt Földes Andrásné elvtársnő, a megyei pártbizottságon mondta, aki nemrég egy delegációval az NDK-ban járt és azokat a módszereket is megismerte, amelyekkel mi a mezőgazdaság szocialista átszervezésében eredményesen dolgozunk. Ez azt jelenti: munkásbrigádokat küldenj falura, akik állandóan ott dolgoznak és segítik megszervezni a politikai tevékenységet. Az önkéntesség elvét, ahogy ezt Lenin megkövetelte, természetesen feltétlenül be kell tartani.

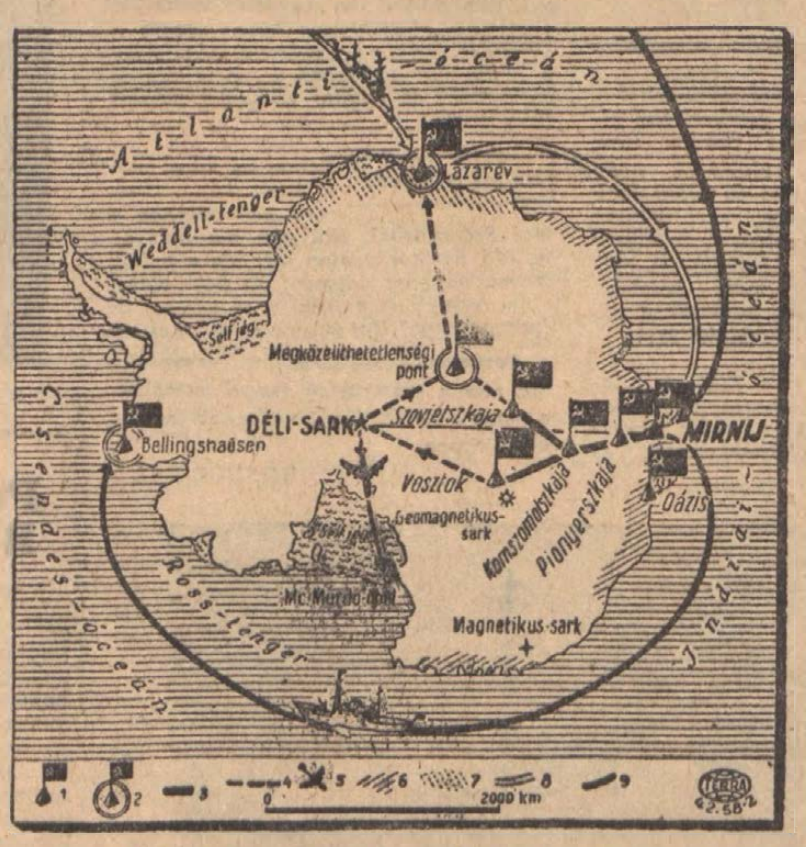
Mint marxisták-leninisták meg vagyunk győződve, hogy a Magyar Népköztársaságban a szocializmus építése továbbra is feltartóztathatatlanul előrehalad és hogy a világnak nincs olyan hatalma, amely képes a szocializmust győzelmes útján feltartani. A szocialista tábor szorosan tömörült és igen erős potenciáljai vannak. Nekünk igen fontosnak tűnik — és ezt a sürgetően szükséges következtetést már levonták az ellenforradalomból —, hogy a munkás milíciát állandóan erősíteni kell, hogy senki se merészelhessen munkásokat munkáshatalmuk ellen felbújtani. „Egy 1956-os október, ezt elhihetik, — mondotta nekünk egy bányász, munkásőri egyenruhában a pécsi szénbányáknál, — nem jöhet még egyszer." Mi is meg vagyunk erről győződve.

Nagy érdeklődéssel kezdtük meg utunkat a Magyar Népköztársaságban. Felejthetetlen élményekkel és benyomásokkal, — amelyek minden várakozást felülmúltak — érkeztünk haza. Olyan sok szívélyes találkozásunk volt magyar emberekkel, a Német Demokratikus Köztársaság dolgozói iránti mély barátságnak anynyi megnyilvánulásával, oly sok apró figyelmességgel és oly nagy vendégszeretettel találkoztunk, hogy mindig emlékezetes marad. Ezért ezen a helyen minden elvtársnak és barátnak hálás köszönetet szeretnénk mondani és a Magyar Népköztársaság minden dolgozójának sok sikert kívánunk a szocializmus építésében.

Szovjet sarkkutatók az Antarktiszon

A Geofizikai Év keretében a Szovjet unió tudósai önfeláldozó munkával kutatják a hatodik kontinens — az Antarktisz —, ismeretlen fehér foltjait. A „Mirnij" („Békés") főbázisról kiindulva a kontinens belsejében új állomásokat létesítettek. A partvonalak egyes szakaszait légifényképezéssel feltérképezték.

1958. október 24-én a „Mirnij" — Déli-sark —McMurdo öböl amerikai kutatóállomás útvonalon szovjet repülőgép először repülte át a Déli-sarkot.

Jelmagyarázat:
1. Szovjet kutatóállomások;
2. Tervezett szovjet kutatóállomások;
3. 1957/58. évi szovjet traktorszán expedíció útvonala;
4. Tervezett szovjet traktorszán expedíciók útvonalai;
5. Az első szovjet repülőgép útvonala, amely átrepülte a Déli-sarkot;
6. A szovjet expedíció által légifényképezéssel feltérképezett partmenti területek;
7. Partmenti területek, melyekről légifényképeket készítenek;
8. A „Lena" dieselelektromos szovjet sarkkutató hajó 1958/59. évi tervezett útvonala;
9. Az „Ob" dieselelektromos szovjet sarkkutató hajó 1958/59. évi tervezett útvonala.

Külföldi hírek

LONDON

Kocsa Popovics jugoszláv külügyi államtitkár négynapos angliai látogatása után szombaton reggel visszaindult Jugoszláviába.

COLOMBO

Erhard nyugatnémet gazdasági miniszter négynapos hivatalos látogatásra Colombóba érkezett.

AMMAN

Az Egyesült Arab Köztársaság pénteken megszüntette azt a tilalmat, hogy területe fölött jordániai repülőgépek szálljanak át. Engedélyezi továbbá, hogy a Jordánia és Libanon közötti közúti forgalom Szírián haladjon át.

TRIPOLI

Líbia elhatározta, hogy felségvizeinek határát 12 tengeri mérföldben állapítja meg.

VARSÓ

Két lengyel ejtőernyős új világrekordot állított fel az északi sarkon. Marija Wojtkowska és Witold Tracz 8100 méteres magasságból hajtottak végre ugrást, s ez a teljesítmény új világrekord.

●

U. Dózsa—MTK 2:1 (0:1)

Ujpesti stadion, 30 000 néző, vezette: Sranko.

Góllövők: Nagy (2), illetve Bödör.

NEW YORK

Az ENSZ-közgyűlés gazdasági bizottsága pénteken határozatot fogadott el, amely javasolja, hogy az ENSZ technikai segélynyújtási program-jának összegét 1959-re kissé emeljék. A technikai segélynyújtási program költségvetését 1959-re még nem határozták meg.

TALLÓZAS

Hamburgban nemrégen egy elekronikus irányítású kávéfőzőt mutattak be. A gép teljesítménye óránként 600 csésze kávé. Kisebb átépítéssel a gép pénzbedobásra automataként is működhet. A gép a kávét egyetlen gombnyomásra készíti el. A géphez egy húszliteres hőtároló tartozik, amely önműködően újítja meg forróvíz tartalékát. Töltésére folyékony kávéfajtát alkalmaznak, amely 100—120 adagot tartalmaz.

*

Üzembe helyezték Texasban a világ egyik legkorszerűbb szállodáját. Az épületben 1 100 szoba van, húsz emeletes, s tetején helikopterek számára leszállóhelyet építettek. Minden szobában rádióval kombinált televíziós készülék található. Érdekessége a szállodának az is, hogy bútorait világító műanyaggal kárpitozzák.

*

Kizárólag az angol vásárlók konzervatizmusára vezethető vissza, hogy Angliában csak nagyon kis mértékben alkalmaznak elárusító automatákat. Szórványos kivételektől eltekintve, automatákat rendszerint csak a földalatti vasút egyes állomásain és a pályaudvarokon helyeznek el.

*

A növényekről infravörös sugarakkal fényképfelvételeket készítenek Svájcban. A beteg és az egészséges növény egészen másképpen reagál. A filmszűrő-kombinációk segítségével pontosan meg tudják állapítani a búza üszkösödését, a rozs rozsdásodását és a zab vírusos infekcióját.

*

Angol tudósok kijelentették, hogy két év múlva Anglia éjjelenként felhasználásra kerülő teljes villanyáram szükségletét atomerővel fogják előállítani. Azt is elmondották, hogy a nyugatangliai Winfrith Heath-ben új „Zeta" berendezést állítanak fel a békés atomkutatás céljaira.

*

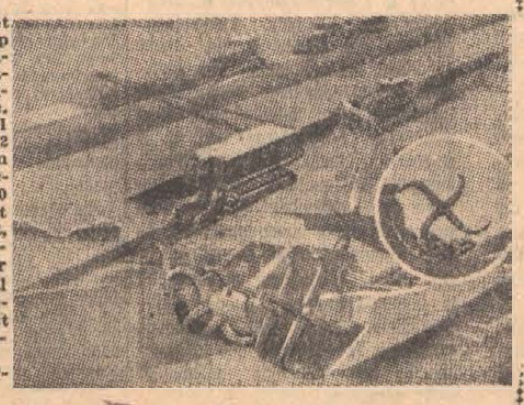
A moszkvai Kalinyin hajógyárban elkészítették az első műanyag hajó öntéséhez szükséges formákat. A hajó minden alkatrésze; a kajütök ajtajai, ablakai, a fedélzet, sőt még a bútorok is, műanyagból készülnek. Önsúlya 1,5 teherbíróképessége pedig 15 tonna lesz.

*

A délafrikai hivatalos közlöny 3 000 „erkölcssértő" könyvet sorol fel. A tiltott művek jegyzékén szerepel Maupassant, Zola, és ... Francoise Sagan. Az indexre tett könyvek birtoklását vagy eladását egy évig, sőt „előre megfontolt szándék" esetén, öt évig terjedő börtönnel büntetik.

VILÁGHÍRADÓ

Óránként fél kilométer hosszú csatorna

A legújabb szovjet csatornaépítő gép marja a talajt, a kiásott földet továbbítja, s 15 méter távolságban szórja le. Egy óra alatt fél kilométer hosszú, 2 méter mély és 3.4 m széles csatornát készít, eközben 3 000 köbméter földet emel ki. A gépet, amelynek teljesítőképessége 15 ezer ember munkájával ér fel, 3 személy kezeli. Az új gépóriást a voronyezsi exkavátorgyár készíti.
„A Műszaki Élet"-ből.

Ásványkutató készülék helikopteren

Kisebb magasságban helikopter repül. A pilóta fülhallgatójában hirtelen jelzések hangzanak fel. Ugyanakkor a gép szerelékfalán elhelyezett különleges műszer pontosan jegyzi az adatokat a föld mélyében rejlő hasznos ásványok radioaktív sugárzásának erejéről. A pilóta a térképen karikával jelöli meg a helyet, ahol repül és ledobja a jelzőzászlót. Ezután kerül sor a terület alapos átkutatására.

A. Kudrjasev és V. Porfirov szovjet mérnökök vezetésével, a szovjet geológiai és ásványvédelmi minisztérium leningrádi irodájában elkészítették az új RVSZ—I. sugárzásmérőt, amelyet hasznos ásványok lelőhelyeinek felkutatására használnak. A mintegy 60 kilós készülék rendkívül érzékeny mérőműszerből, 2 kábeles regisztrálóból és vezérlő pultból áll. Különleges elektron-séma biztosítja automatikusan a készülék működésének megbízhatóságát. Az egész berendezés NI—1, vagy KA—15 típusú könnyű helikopterekre szerelhető fel. A készülék repülés közben állandóan méri és regisztrálja a gamma-sugarak intenzitását.

Az első ilyen készülékeket már sikeresen kipróbálták a gyakorlatban. A leningrádi geológiai műszergyár megkezdte a sorozatgyártást.

Kínai tisztek legénységi állományban

A kínai néphadsereg sok ezer tisztje — köztük több mint 70 tábornok — egy bizonyos ideig legénységi állományban teljesít szolgálatot. Ezzel végrehajtják azt a döntést, mely szerint valamennyi tisztnek évente egy hónapot legénységi állományban kell szolgálnia. A tisztek ezen idő alatt az egyszerű katonákkal együtt étkeznek, élnek, gyakorlatoznak és dolgoznak.

Nehéz az osztrák diákok helyzete

Az Arbeiter Zeitung, az Osztrák Szocialista Párt központi lapja fenti cím alatt a többi között a következőket írja:

Az osztrák főiskolákon jelenleg 27 000-en tanulnak. A hallgatók 75 százaléka szakmai mellékmunkákkal kénytelen tanulmányait anyagilag fedezni.

A főiskolai hallgatók több mint kérharmada nem ott tanul, ahol lakik. Ennélfogva a hallgatók elszállásolása különösen nehezen megoldható probléma. Jelenleg a lakásszükségletnek mindössze egyhatodát lehet diákotthonokkal fedezni. Noha a következő két esztendőben egy sor új diákotthont nyitnak meg, ezzel még nem lehet a diákok lakásínségét megszüntetni, legfeljebb valamelyest enyhíteni. Különösen nagy baj, hogy magánlakásban egy minden különösebb komfort nélküli albérleti szobáért havi 350—400 schillinget kérnek.

„A demokrácia őrzői"

De Gaulle tábornok a „legszélesebb alapokra helyezi a demokráciát". Ime egy példa a sok közül: A „demokrácia éber őrzői" tüntetőket ütlegelnek Párizs utcáin.

Aragon új regénye

Aragon új regénye, a „Nagyhét" (La Semaine Sainte) 1815-ben játszódik, amikor Napoleon Párizshoz közeledik és XVIII. Lajos menekül előle. Az előszóban Aragon figyelmeztet, hogy bár a cselekmény a múltban történik, műve nem történelmi regény. A „Nagyhét" egyik fejezetét a Lettres Francaises közölte. A regény rövidesen könyvalakban is megjelenik.

Mr. EISENHOWER a „mandzsu császár"

Csang Kaj-sek, a Mandzsu császárok fejedelmi díszei ajándékozta Eisenhowernek születése napjára. Ahogy a képen is látható, az elnök szívesen fogadta az ajándékot. Hiszen az amerikai vezető körök leghőbb vágyuk az, hogy korlátlan urai legyenek a hatalmas Kínának. Még az a szerencse, hogy ez nem rajtuk múlik. „Némi beleszólása" van és lesz is ebbe a kérdésbe a népi Kínának.

Elektronikus házasságkötés

Az első „automatizált" házasságkötésre a napokban került sor Hollywoodban, amikor Bob Kardell feleségül vette Shirley Saunderst.

Nem a rózsás arcú Ámor hozta össze ezt a házasságot, hanem az „Univac" elnevezésű elektronikus agy. A módszer a következő: a férj-, illetve feleség-jelölt kitölt egy ívet, amelyen részletesen ismerteti, milyen legyen az ideális házastárs és ugyanakkor kitölti a megfelelő rovatokat, amelyek saját adatait tartalmazzák. Az ívet azután az Univac feldolgozza és kihozza annak a másik jelentkezőnek a nevét, aki a gép kombinációs adatai alapján a legmegfelelőbb lenne.

Sajnos, mind ez ideig a kiválasztott párok nem értettek egyet a géppel. Végre egyszer a gép csodát művelt: Shirley és Bob első látásra egymásba szerettek és igazolták a gépi kombinációt.

Királyi keresztpapa

A belga-kongói Leopoldville-ben egy benszülött közhivatalnoknak gyermeke született. A keresztapaságot Baudouin király vállalta, a keresztelői ajándék már útban van Brüsszelből.

Minek köszönheti a kongói koromfekete kisbaba ezt a nagyszerű királyi kegyet?

Állítólag a 28 éves kongói király egyéni ötlete volt, hogy ezzel is megünnepeljék az 50. évfordulóját annak, hogy Belgium formálisan annektálta a Kongót.

Belgiumban régi hagyomány, hogy ha egy családban 7 gyermek születik, a hetediknek a keresztapaságát mindig a király vállalja. És lám, az új idők szele miképpen fújdogál! Ezt a hagyományt most terjesztették a Kongóra: „a család fekete tagjaira is", — mint ahogyan egy leopoldvillei magasrangú köztisztviselő mondotta.

A kis néger gyerek születése éppen kapóra jött, amikor Brüsszelben a király tanácsadói azon morfondíroztak, miképpen lehetne Belgium és az ő uránban gazdag afrikai gyarmata között az „újfajta kapcsolatok bekötésének korszakát" kellőképpen demonstrálni.

Kongóban nemrégiben két repülőgépen számos miniszter, gazdasági és más szakértő érkezett. Feladatuk, hogy tanulmányozzák a belga gyarmat társadalmi és gazdasági helyzetét és beszámoljanak Brüsszelben. Senki se higyje azonban, hogy szó lehet bármiféle elszakadásról, függetlenségről, vagy a választójog kiterjesztéséről az összes kongói benszülöttekre.

Brüsszelben leszögezték, hogy a Kongó Belgiumé és az is marad. Történnek ugyan módszerbeli változások, (lásd a király keresztgyermekét), de ezek is csak a szorosabb együttműködést vannak hivatva kidomborítani.

Aki nem kapkod az elnök frakkja után

Az elnök, akinek a frakkjáról van szó: Eisenhower, aki pedig nem kapkod Eisenhower frakkja után: Rockefeller, az amerikai multimilliomos dinasztia egyik tagja. Rockefeller ugyanis a mostani amerikai választásokon, mint New York állam republikánus párti kormányzójelöltje lép fel, s az a különös dolog történt, hogy *nem óhajt együtt szerepelni a választási gyűlésen Eisenhowerrel, pártjának fejével, a legnagyobb amerikai közjogi méltóság birtokosával.* Roppant egyszerű a magyarázat erre: Rockefeller nyilván úgy látja, hogy nem nagyon érdemes kinyújtania karját az elnök frakkja után, hiszen a legutóbbi esztendőben Eisenhower személyi tekintélye és a republikánus párt kilátásai nagyon lecsökkentek. S ez nemcsak Rockefeller véleménye. Ha hinni lehet a Gallup közvéleménykutató intézetnek, akkor a *választásokon valószínűleg a Demokrata Párt fog győzelmet aratni.*

November 4-én újjáválasztják az amerikai képviselőháznak mind a 435 tagját, a szenátus 96 tagja közül pedig 33-at. Ezenkívül sok államban újjáválasztják a kormányzót és a helyi parlamentek tagjait. Elnökválasztásra azonban — mint ismeretes — csak két esztendő múlva kerül sor.

Hogyan készültek fel az amerikai pártok erre a választásra? A demokraták iparkodtak minél jobban kihasználni azt a nagy előnyüket, hogy most ők vannak ellenzékben, hiszen ismeretes, hogy az Egyesült Államok elnöke és kormánya jelenleg republikánuspárti. A republikánusok a koreai háború idején váltották fel a demokratákat az ország kormányzásában. Akkor azzal a taktikával győzedelmeskedtek, hogy a béke angyalának jelmezébe öltözve fennen hirdették, hogy majd ők meghozzák a békét Koreában. Ezenkívül élesen kikeltek az amerikai államapparátusban dúló korrupció ellen. Most azonban megváltozott a két párt helyzete. Jelenleg éppen *a demokraták bírálják az amerikai külpolitika irányvonalát s támadják Dullest, mert csupán néhány hónap leforgása alatt kétszer is a háborús szakadék szélére sodorta Amerikát és az egész világot.* (A libanoni partraszállás idején, és most, a tajvani válság kirobbantásakor). Ismeretes az is, hogy Eisenhower kedvence és elsőszámú tanácsadója: Sherman Adams néhány héttel ezelőtt korrupciós üzelmei miatt kénytelen volt lemondani. Ez az eset jó ürügyet szolgáltatott a demokratáknak, hogy a maguk javára próbálják fordítani egyes köztársasági párti vezetők visszaéléseit.

A republikánusok úgy gondolják, hogy legjobb védekezés a támadás, s ezért lehetőleg nem arról beszéltek a választókkal, amit ellenük a Demokrata Párt felhozott, hanem más síkon igyekeztek belekötni a demokratákba. *A republikánus párt választási hadjáratát tehát tulajdonképpen már nem is Eisenhower vezette* — bár a látszat kedvéért az elnök még most is több mint nyolcezer kilométeres kortesútra vállalkozott — *hanem Nixon alelnök.* Nixon fiatalabb és harciasabb ember mint Eisenhower s politikai nézetei az elnök elképzeléseinél is reakciósabbak. Ez aztán pontosan megmutatkozott a republikánus párt választási taktikáján is.

Nixonék — enyhén szólva — furcsa dolgokat állítottak a demokrata pártról. Kijelentették, hogy a demokraták győzelme valamiféle „szuper-államhoz" és „szocializáláshoz" vezetne. Pártjuk hivatalos nyilatkozata szerint a magánvállalkozást csakis a republikánusok győzelmével lehet megszilárdítani, különben az Egyesült Államok „arra az ösvényre tér, amely elkerülhetetlenül a szocializmushoz vezet." *A republikánusok tehát azzal próbálkoztak, hogy szélső baloldalinak tüntessék fel a demokrata pártot, holott ez természetesen éppen úgy a burzsoázia érdekeit védelmezi, mint a köztársasági párt.* Nagy kérdés azonban, hogy az amerikai választók megfognak-e ijedni attól a „mumustól" ahogyan a demokrata pártot ellenfelei beállították előttük. Könnyen lehetséges, hogy ez a fegyver visszafelé fog elsülni. A nyugati sajtó általában azt jósolja, hogy a republikánusoknak ez a választási taktikája kudarcot vall.

Hozzá kell tennünk ehhez még azt is, hogy a republikánusok másik választási jelszava is éppen olyan „szerencse-játék" politikára mutat, mint az első. A köztársasági párt ugyanis igen élesen támadja a szakszervezeteket az ott tapasztalt magyarányú korrupció miatt. A republikánusok persze így akarják elhárítani a demokrata párt részéről őket ért korrupciós vádakat. De nem érik be ezzel, hanem *a szakszervezeti vezetők közt dúló, valóban igen nagyarányú korrupciót a szakszervezetek jogainak általános korlátozására próbálják felhasználni.* Például: hatályon kívül akarják helyezni azt az intézkedést, amely szerint egyes gyárakban csakis olyanok dolgozhatnak, akik tagjai a szakszervezetnek. A republikánus párt ugyanakkor az adópolitikában is olyan változtatásokat akar végrehajtani, amelyek nyilvánvalóan csak a gazdagoknak kedveznek.

Mindenesetre fel kell figyelnünk arra a jelenségre, hogy a republikánus párt — a népszerűség fogytával egyenes arányban — mind reakciósabb irányba tolódik. Már pedig ez a párt irányítja Amerika hivatalos politikáját, s éppen ez a veszedelmes a dologban. Csupán egyetlen példát hozzunk fel a republikánusok jobbra tolódására!

Nixon néhány héttel ezelőtt „szabotázs-szerű cselekedettel" vádolta az amerikai külügyminisztérium szóvivőjét csupán azért, mert az elmondotta egy újságírónak, hogy a külügyminisztériumba érkező magánlevelek zöme éles hangon támadja az Egyesült Államok kínai politikáját. S mintha csak a rosszemlékű, nyilvánvalóan fasiszta MacCarthy szenátor szólott volna, Nixon még azt is kijelentette, hogy *hiába írnak az emberek ilyen hangú leveleket, a közvélemény nem irányíthatja az Egyesült Államok politikai vonalát.* Nixon hű fegyvertársa, Dulles is gyorsan kijelentette, hogy véleménye pontosan megfelel Nixon álláspontjának.

Könnyen lehetséges tehát, hogy a hivatalos amerikai külpolitika a demokrata párt győzelme esetén csak még jobban megmerevedik, annál is inkább, mert a *republikánus párti kormány a két év múlva esedékes elnökválasztásig így is, úgy is uralmon marad.* Az egyszerű, békés amerikai polgár hiába szavaz tehát akármelyik pártra, annyi bizonyos, hogy a Fehér Házban ezentúl sem az ő érdekeit fogják képviselni.

Bőven lesz burgonya, gyümölcs és zöldség a télre

Lassan beköszönt a tél. S ilyenkor természetes, hogy a dolgozó nőket, a háziasszonyokat fokozottabb mértékben érdekli: milyennek ígérkezik az idei téli zöldség- és gyümölcsellátás.

Felkerestük Huber Henriket, a Baranyai megyei Mezőgazdasági Termékeket Értékesítő Szövetkezeti Központ (MÉK) áruforgalmi osztályvezetőjét, akivel a téli áruellátásról folytattunk beszélgetést.

Kérdés: A MÉK mit kíván tenni a város lakossága téli áruellátása érdekében?

Válasz: A múlt évi tapasztalatokat figyelembe véve az 1958—59-es téli időnyre átlagosan 50 százalékkal nagyobb mennyiségű burgonya, vöröshagyma, zöldség és gyümölcs tárolását terveztük. Az 1957—58-as esztendőben a tényleges fogyasztás vagontételben burgonyából 113, vöröshagymából 13, fokhagymából 0.3, fejeskáposztából 14, sárgarépából 5.3, gyökérből 5.2, céklából 0.8, almából 13 vagon volt. Ezzel szemben az 1958—59-es évben az a tervünk, hogy burgonyából 150, vöröshagymából 24, fokhagymából 3, fejeskáposztából 30, sárgarépából 15, gyökérből 12, céklából 5, almából 40, körtéből pedig 3 vagont szerzünk be.

Kérdés: Miként történik az áruk tárolása?

Válasz: Áruinkat pincékben tároljuk. Így azok nincsenek kitéve az időjárás szeszélyességének. A pincei tárolás természetesen lényegesen költségesebb, munkaigényesebb. Ezért központunk nagy erőfeszítéseket tesz a sok helyen szétszórt apró tárolóhelyek biztosítása érdekében. Például: Komlón a tervezett 25 vagon letárolása 32 lakóház alatti óvóhelyen történik. Jóllehet ezáltal a költségek lényegesen emelkednek, ez korántsem jelenti azt, hogy a különböző tárolt áruk ára a tavasszal lényegesen emelkedik. Sőt, mint azt a közönség 1958 március 4-én tapasztalhatta: a tárolt burgonya ára 1.40 forintról 1.20 forintra csökkent.

Pécsett körülbelül 14—16 pincében tároljuk az árukat. Ezenkívül a Keltető Vállalat erre a célra alkalmas helyiségeit használjuk fel, valamint a kaposvári hűtőházban is nagyobb hűtőtérkapacitást biztosítottunk gyümölcstárolásra. E mellett a megyei földművesszövetkezetekkel és azokkal a termelőszövetkezetekkel, amelyek tagszövetkezeteink, tárolási megállapodást kötünk. Így mentesítjük a városban lévő tároló helyek kapacitását az úgynevezett kemény áruknál, Zellert, céklát, kalarábét, vörös- és fejeskáposztát magukkal a termelő egységekkel is tároltatunk, úgy hogy azok bármikor szállíthatók legyenek.

Itt említem meg, hogy a téli idény alatt vöröshagymából a folyamatos ellátást előreláthatólag biztosítani tudjuk. Ehhez azonban az szükséges, hogy a közönség túlzott vásárlásokat ne eszközöljön, ne törekedjen felesleges tartalékok tárolására.

Kérdés: Van-e lehetőség arra, hogy a MÉK megrendeléskor a burgonyát, hagymát házhoz szállítsa?

Válasz: Gépkocsikapacitás hiányában erre lehetőség nincsen. Azt azonban megtehetjük, ha üzemekben, gyárakban, vállalatoknál a szakszervezeti bizottság a társadalmi aktivákkal karöltve a megrendeléseket megszervezi — a vöröshagyma kivételével — a burgonyát, esetleg egyéb kemény árut (sárgarépát, gyökeret, zellert, céklát), vagy a karácsonyi almavásárkor almát is a helyszínre szállítjuk és egy tételben átadjuk.

Kérdés: Milyen elgondolások vannak az esti sorbanállás megszüntetésére, az üzlethálózat fejlesztésére?

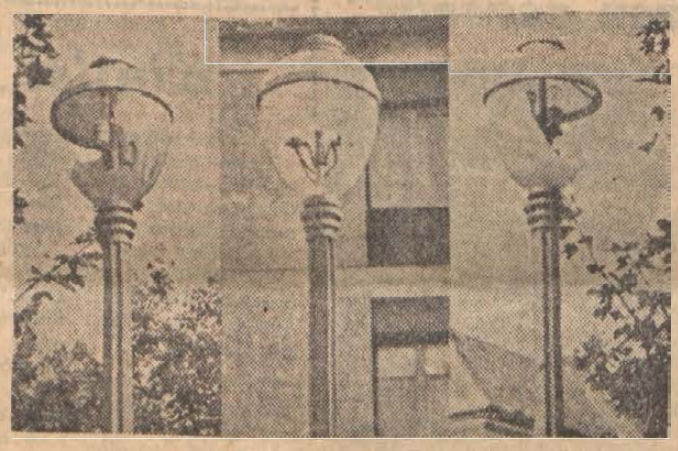
Válasz: Ez összefügg azzal, hogy ha az üzemekbe nagyobb tételekben szállíthatnánk ki árut, akkor — a csúcsforgalom idején — az esti órákban, az amúgyis szűk előtérrel rendelkező boltjainkban csökkenteni tudnánk a sorbanállást. A munkából hazatérő dolgozók pedig nem lennének kitéve annak, hogy utcai, vagy egyéb alkalmi árusoktól tényegesen magasabb áron vegyék meg a zöldséget és gyümölcsöt.

A legnehezebb a helyzet a III. kerületben, annak gyors fejlődése miatt. Itt a kereskedelem felvonulása elmaradt. Feltétlenül szükséges a Petőfi utcában, a Kolozsvár utca beépítésekor pedig a Kolozsvár utcában és esetleg a Mártírok útján zöldség-gyümölcs bolt létesítése. Hasonló a helyzet a Szigeti úton és a Tiborc utcában is. Itt a Megyeri úttól a szigeti vámig zöldségboltot egyáltalán nem találunk. Súlyos a helyzet a repülőtéren, ahol a lakóházépítkezésektől nagyon elmaradt a kereskedelmi hálózat kiépítése. Ennek következménye az, hogy a ma már 7—8000 lelket számláló nyugati városrészben mindössze egyetlenegy zöldségesboltot sikerült létesíteni, azt is a legmostohább körülmények között. De ennek üzemeltetése is egészségügyi és vagyonvédelmi szempontból is sok kívánnivalót hagy maga után. Ugyanez a helyzet a Kertvárosban is. A Bajcsy-Zsilinszky úti piactól egészen Kertváros új településéig egyetlenegy zöldségbolt sincsen.

Arra lenne szükség, hogy legalább ezeken a helyeken, kisebb méretű üzletházblokkot építsenek. Ha a tanács bárhol tudna helyiséget biztosítani, a MÉK Vállalat azonnal üzletet nyit. Ugyanis üzlet építésére vállalatunknak nincsen fedezete, de üzletberendezésre és felszerelések beszerzésére beruházási hitelkeret áll rendelkezésünkre — fejezte be nyilatkozatát Huber Henrik, a MÉK áruforgalmi osztályvezetője.

P. J.

Még nem világítanak, de már összetörték

Épül Pécs egyik legszebb utcája.

A Petőfi utcáról van szó. Új bérházak, egyik szebb mint a másik, tavaszra bizonyára meglesz a parkosítás is Az utca két oldalán már állnak az új lámpa-oszlopok

S nem is akármilyenek.

Szép tejfehér búra mindegyik tetején, szinte elképzeli az ember, milyen kedves, meleg fényt ád majd téli estéken, puha, csendes hóesésben. De még nem világítanak.

A búrákat viszont már összetörték. Három oszlopon levették az üveget, s most így megcsonkítva — mint ahogy e képen látható is, — állnak árván, megcsúfolva szépérzéket, rendet. emberi alkotó munkát. Ki tehette? Nem tudni. Azok az öreg nyugdíjasok, kik itt leltek új otthont ebben az utcában, szomorúan nézegetik nap mint nap ezt a vandál pusztítást.

Valaki azt mondja: gyerekek dobálták le kővel. Mások állítják: suhancok voltak a tettesek. Ha gyerekekről van szó, — szépszóval való nevelés ide vagy oda, — néhány jólirányzott pofont megérdemelnek, akár idegen kézből az utcán, akár otthon atyai tenyérből. Ha pedig suhacokról van szó: a pofon nekik is kijár „mellékbüntetésként", hogy megértessük velük: barbárságnak nincs helye ebben a városban.

A mentők jelentik

Motorkerékpárbaleset érte Várnai Ernő 37 éves, Halász utca 12. szám alatti lakost. Pénteken délután a Feketehegyen a motorkerékpárról leesett. Fejét beverte és a mentők súlyos agyrázkódással az idegklinikára szállították be.

Ugyancsak pénteken a MAVAUT garázs előtt Benyovszky András 71 éves, Rákóczi út 13/9. szám alatti lakos az utcán hirtelen rosszul lett és összeesett. Éppen arra jártak a mentők, akik az idős férfit felvették a mentőkocsiba. Útközben azonban Benyovszki András a mentőkocsiban meghalt.

Közlemények

DIÁK ÖSSZTÁNC

november 2-án, vasárnap délután 3 órától a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth L. u. 13.)

*

Pécs város II. ker. Tanácsának Végrehajtó Bizottsága értesíti a kerület lakosságát, hogy a választók végleges névjegyzékét november 3-ig a városi tanácsházán (Széchenyi tér) I. em. 45. sz. szobában közszemlére tette. A végleges névjegyzék munkanapokon délelőtt 9—12 óra között megtekinthető. Nagyárpád és Málom választókerületeire vonatkozó végleges névjegyzékek ugyancsak november 3-ig bezárólag a városrészek kirendeltségi hivatalában vannak közszemlén.

*

Az elaggott iparosok és a KIOSZ patronálása alatt álló Csertői Gyermek Otthon növendékeinek fokozottabb megsegítése, illetve megajándékozása céljára a helyi csoport november 6-án a Rákóczi út 24. szám alatti kultúrtermében este 8 órai kezdettel műsoros családi estet rendez. A műsorban a színjátszócsoporton kívül vendégművészek is szerepelnek. Hideg és meleg büfé, kiváló italféleségek és presszókávé áll a vendégek rendelkezésére.

*

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Baranya megyei motorosklubja december 7-én, az 1939-es évben született sorkötelesek részére tehergépkocsi vezetői tanfolyamot indít, melyre jelentkezhet minden 1939. évben született sorköteles fiatal, aki büntetlen előéletű, a nyolc általános iskola elvégzését bizonyítvánnyal igazolni tudja, állandó bejelentett lakása Baranya megyében van. Jelentkezni Pécs, Megye u. 20. sz. alatt lehet. Jelentkezési határidő: 1958. november 25.

*

Találtak 1 aktatáskát különböző tárgyakkal; 1 kiott-fekete alsónadrágot. Igazolt tulajdonosuk a fenti tárgyakat Pécs, Kilián György u. 3. sz., I. em. segédhivatalában átveheti.

*

Pécs és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Méhész Szakcsoportja november 2-án, vasárnap délelőtt 9 órai kezdettel a Déryné utcai Városi Művelődési Házban kezdők részére ingyenes méhésztanfolyamot indít. Az előadásokat november—december hónapokban hat egymást követő vasárnap délelőtt 9 órától 13 óráig ugyanott tartják meg. Beiratkozás november 2-án délelőtt fél 9 órától. A beiratkozás díjmentes. A tanfolyamra a szakcsoport tagjain kívül 14 éves életkoron felül bárkit szívesen látnak.

*

A Geodéziai és Kartográfiai Egyesület Baranya megyei csoportja az MTESZ helyiségében (Janus Jannonius u. 11.) november 3-án, hétfőn előadást rendez. Előadó: Böröcz István: A kataszteri térkép helyesbítés földnyilvántartói tapasztalatai címmel.

*

A városi tanács vb. mezőgazdasági osztálya értesíti Pécs baromfitartóit, hogy a Földművelésügyi Minisztérium a baromfiak baromfipestis elleni védőoltását ez évben is kötelezővé tette. Be kell oltani minden baromfit: tyúk, gyöngytyúk, pulyka. Az oltásokat november közepétől december 15-ig kell végrehajtani. A baromfitartókat az oltás napjáról értesítik. Oltási díj db-ként 18 fillér, amit az oltás alkalmával kell fizetni. Ha az oltás után 14 napon belül az oltás következtében több megbetegedés vagy elhullás fordulna elő, ezt a tulajdonosok azonnal jelentsék az illetékes kerületi állatorvosnak.

A városi tanács vb. mezőgazdasági osztálya a baromfipestis elleni kötelező védőoltásokhoz kiértesítőket, illetve oltókat keres. Az oltás novemberben kezdődik, december közepéig tart. Jelentkezni lehet az illetékes kerületi állatorvosoknál, a kerületi tanácsok mezőgazdasági csoportja irodájában, délelőtt 11—12 óráig.

*

November 4-én délután 2 órai kezdettel a KPVDSZ megyebizottsága és a vendéglátóipari szakmai bizottság felszolgáló ügyességi versenyt rendez. A verseny színhelye a Borostyán étteremből Kossuth Lajos utcán át a Széchenyi térig.

*

Áramszünet lesz transzformátorállomás átépítése miatt november 2-án, vasárnap reggel 6 órától 16 óráig a Széchenyi tér, Jókai tér, Déryné, Leonardó, Jókai, Sallai, Váradi A., Mátyás kir. és Zrínyi utcákban.

*

A pécsi szénbányák szabolcsi kerületében megkezdődött az üzemi labdarúgó-bajnokság 6 csapat részvételével. István-akna külszín—Béke akna bánya 2:1, István-akna Legényotthon—Béke akna külszín 1:1, Béke-aknai KISZ—István akna bánya 3:2, Béke-akna bánya—István-akna Legényotthon 3:0.

Piros Csepel, 125-ös, teleszkópos, kifogástalan állapotban eladó. Anna u. 25., kapu alatt.

Pedagógus házaspár délelőttre, azonnalra keres megbízható aszszonyt 8 hónapos gyermekéhez. Déryné u. 23. I. em. Bernáth.

Fájdalommal tudatja a gyászoló család, hogy

Benyovszky András

1958. október 31-én 71. életévében váratlanul elhunyt. Temetése 1958. XI. hó 3-án fél 2 órakor a temető kápolnájából.

Engesztelő szentmise reggel fél 8 órakor a Belvárosi templomban.

HALÁLOZÁS. Özv. Koroknay Józsefné szül. Jaskovszky Ilona október 31-én váratlanul elhunyt. Temetése 3-án 2 órakor a pécsi köztemetőben.

ETERNIT-CSŐ SZERELÉSBEN JÁRTAS

vízvezeték-szerelőket

keres

pécsi és Pécs környéki munkahelyekre a

BARANYA MEGYEI MÉLYÉPÍTŐ VÁLLALAT.

Pécs, Málomi út 80/a. szám.

Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

"Azok a régi szép idők"

Erb János:

APRÓHIRDETÉSEK

Állás

Vésnök képesítésű szakmunkást keresünk állandó pécsi munkahellyel javítóműhelyünkbe. Fizetés megegyezés szerint. Vasúti utazási kedvezményt családtagoknak is biztosítunk. Jelentkezés személyesen v. írásban, a képesítést bizonyító okmányokkal a MÁV Igazgatóság kereskedelmi osztályán Pécs, Szabadság út 39. 995

Építésztechnikus szakmájában elhelyezkedne. Maszek kőműves mellé is. Pécs, Madách utca 4. 944

Vizsgázott kazánfűtőt azonnal felvesz Állatifehérje. Fizetés 1700,— forint. 1

Pályázati felhívás! — A Pécsi Porcelángyár pályázatot hirdet egy elektrotechnikusi állás betöltésére. Pályázati feltételek: az átlagosnál nagyobb elméleti felkészültség, több éves elektrotechnikai gyakorlat, 35 év alatti életkor. A jelentkezők részletes önéletrajzot és az előző munkahelyről működési bizonyítványt hozzanak magukkal. Jelentkezés a Porcelángyár személyzeti osztályán. 227

Férfi segédmunkásokat és kubikosokat felvesz a Bányászati Építő Vállalat. Pécs, Apponyi-tér 1. Építkezés. 14

Lakás

Kaposvári belvárosi szép lakásomat elcserélném pécsiért megegyezéssel. Borostyán étterem, telefon: 19-46, Lakk. 237

Fiatal, szolid férfi szobatársat keresek. Kulich Gyula u. 33. 248

Elcserélném kettőszoba, összkomfortos újmeszesi szolgálati lakásomat szentrőszt dolgozóval egyszoba összkomfortos, nem szolgálati lakásra. — Költségtérítés nélkül, lehetőleg Meszesen. — Érdeklődni: Meszes-telep, Rádióállomás. 1026

Egy szoba, konyha, speiz, azonnali beköltözéssel, melléképület, 400 n-öl telken, 80 köbméter kő, 4000 tégla, fiatal gyümölcsössel sürgősen eladó, Pécs, Losonc u. 29. 1027

Figyelem! Egy szobakonyhás lakást vagy egy szobát keresek, magas költséget térítek. Címet, ajánlatot kérem Orsolya utca 10-ben leadni az asztalosnál. 972

Komlói 2 szoba összkomfortos lakásomat elcserélném hasonló pécsiért, esetleg egyszoba összkomfortosért. Komló, Homoktető, 573-as épület B. I., 3. ajtó. Békési. 1087

Ingatlan

Bogdásán a 15. számú ház beköltözhetően, 1200 négyszögöl telekkel eladó. 159

Szántó 624 négyszögöl a Budai vámtól 5 percre eladó. Aradi, Kiss Ernő u. 13. 238

Eladó Cserdi hegyen 852 négyszögöl szőlő présházzal, pincével, felszereléssel, szép kis vikendházzal. Érdeklődni: Pérs Sándor, Dombóvár, Kossuth Lajos u. 6. 233

Fél ház kerttel, jószágtartással, azonnal beköltözhetően eladó. Gyárváros, Táltos u. 12., Pintér Károly. 249

3 szoba összkomfortos családi ház — azonnal beköltözhetőséggel — eladó. Érdeklődni lehet: Pécs, Petőfi utca 58., Selyeménál. 1023

Kertes családi ház eladó. Parkettás szobák, összkomfortos, beköltözhetőséggel, István utca 6. sz. 1024

Ház eladó gazdasági épületekkel, beköltözhető. Karádi János, Gerde 10. 992

Sürgősen eladó Halasköz 4. számú ház — beköltözhetően. 1036

500 n-öl szőlő eladó. Patacs 146. szám. 1043

Garéban 106. számú ház, 510 n-öl rétvég eladó. 1045

Bicsérdi állomás közelében 2 kh. szántó eladó. Érdeklődni lehet: Bicsérd 194. házszámon. 1040

Beköltözhető 3 szobás kertes családi ház eladó. Almos u. 15. 1058

Eladó Bosnyák utca 14. számú ház. Szobakonyha azonnal beköltözhető. Ára: 55 000 forint, 30 000-rel átvehető, többi részletre, megegyezés szerint. — Érdeklődni: Vak Botyán u. 1/1. 1064

Vadász utcában házhelyek olcsón eladók. Cím: Ady Endre utca 67. szám. 1063

Házhely a Szigeti-út legszebb részén, a repteri buszmegállónál, 248 n-öl és egy gyakorlózongora olcsón eladó. Cím: Kisboldogasszony u. 20., Hering. 1091

Tiborc utcában 200 négyszögöles beültetett telek, Kertvárosban 200 négyszögöles kedvező fizetéssel eladó. Szigeti út 126. 1083

Ház eladó, gazdálkodásra alkalmas, főútvonalon. Ady Endre u. 27. sz. 1086

840 n-öl szőlő, szobakonyhás-teraszos épülettel, felszereléssel, kedvező fizetési feltételekkel — beköltözhetően — eladó. Lajos, Pécs, Nagy-Szkókó 41. Telefon. 16-46. 1095

Belvárosban Toldi M. utca 5. sz., földszinti öröklakás, 2 szoba, hall, előszoba, összkomfort eladó. Megfelelő cserével azonnal beköltözhető. Érdeklődni: Toldi Miklós utca 3., II. emelet, lépcsővel szemben. — Telefon: 38-93. 12

Eladó Felső-Balokány u. 30. számú ház. — Esetleg életjáradékra is. Érdeklődni: Gyárváros, Ságvári E. u. 27. szám. 13

Emelkedik a magyar gyógyvizek exportja

A külföldi gyógyászati körök növekvő érdeklődését gyógyvizeink iránt azok rendkívüli hatásos gyógyerejük magyarázza. Az érdeklődés most főleg a „Salvus" gyógyvíz felé irányul, mert klinikai kísérletek igazolják, hogy a *„Salvus"* gyógyvízzel végzett ivókúra rendszerint csak hosszadalmas diétás kezeléssel gyógyítható gyomorbetegségeknek — gyomorégésnek — pótolhatatlan gyógyszere. A *„Salvus"* gyógyvízzel folyó kísérletek gyomorfekély eseteiben is feltűnően kedvező eredményeket mutatnak. A *„Salvus"* gyógyvíz kiváló gyógyszer rekedtség, köhögés, asthma eseteiben is.

Hazánk másik különleges gyógyvize a *Mira-glaubersós* gyógyvíz. A *Mira-glaubersós* gyógyvíz hurutos sárgaság, epehólyag-gyulladás, epekő, az epeutak hurutjai és máj megbetegedések legkiválóbb természetes gyógyvize.

A „JÓDAQUA"-gyógyvízre annak hatalmas, úgyszólván egyedül álló jódtartalma hívta fel a külföld figyelmét. A *„JÓDAQUA"* gyógyvízzel golyvás estekben itthon lefolytatott orvosi kezelések rendkívül kedvező eredménnyel jártak. A *„JÓDAQUA"* leendő anyáknál meggátolja a terhességi golyvát és biztosítja a magzat jódellátását. A *„JODAQUA"* bevált gyógyszer magas vérnyomás és érelmeszesedés eseteiben is.

Az Igmándi keserűvizet magas töménysége emeli ki, ezért megrögzött székrekedésnél és annak számos káros következményeinél a gyomorbélcsatornát már egy borospohár *Igmándi* is alaposan kitisztítja. Az *Igmándi* gyógykeserűvíz az emésztést és anyagcserét előmozdítja, a vérkeringést megélénkíti és jó közérzetet teremt.

Adás-vétel

Fűkaszálógépek, lógereblyék, benzin- és villanymotorok, darálók kaphatók Gazdag Rezsőnél, Szentlőrinc. 131

Eladó vízszintes gatter, üzemképes, 120 négyzetméter alapterületű téglaépülettel, országút-vasút keresztezésnél. Cím: Rizinger József, Kétújfalu (Baranya m.) 235

Egy vitrines patent bukó, 3 személyes rekamié, bordó epinglével eladó. Pécs, Szabadság út 38. 1012

Használt rekamié eladó. Horváth, József utca 19. 1009

3,30x40 m-es szmirnaszőnyeg eladó vagy elektromos hűtőszekrényre cserélhető. — Geisler Eta utca 7., Szalayné. 998

Eladó egy nagyméretű, egy kisméretű szétszedhető disznóól. — Doktor Sándor u. 6. sz. 1008

Rádió 3+1 világvevő részletfizetésre, 600 forintért eladó. Hohmann, Aradi Vértanuk útja 11. 981

Tizedesmérleg, rézüst üstházzal, zsírosbödön, mennyezetlámpa eladó. Kulich Gy. utca 29. szám. 973

Angol-begyes és postagalambok eladók. — Siklósi út 7. 963

Kombinált-, hálószoba, konyhákat legolcsóbban készít Bischoff asztalos. Bartók Béla utca 37. 988

Vitrines rádiószekrény, Köhler kandalló eladó. Reggel 7—8 óráig, Alkotmány u. 1. fszt. 1. 994

Vajszínű hármasszekrény és egyéb bútor eladó. Délelőtt 10—11-ig, hétfőn 4—5-ig. Kovácsné, Káptalan u. 4. 1029

Hálószobabútor, kisipari, modern, szép kivitelben eladó, asztalosnál. Alsó-Balokány utca 5. 1004

Bőrkabát új, bundabéléses, középtermetre eladó. Buzási, Majorossi Imre u. 1. I. e. 1031

Kétszemélyes prima rekamié eladó. Alajos utca 13. 1016

Bőr-varrógép (Minerva) eladó. Telefon: 32-94, Boszorkány út 6.

9,5-es vetőgépet vennék. Kollwentz, Majláth u. 29. 1032

2 köbméter faanyag zsaluzásnak, vikendháznak, vagy egyéb hasonló célra eladó, Erdeklődni: naponta délután 5—8 között, — 17-76 telefonon. 1042

Bútorjavítás, politúrozás, alakítás. János u. 16., Kiskun asztalosmester.

Hálószobabútor, ágyak, toalettükör, ebédlőszekrények, asztalok, szekrények, székek eladók. Rákóczi út 48. (Vázárkor nyitva.) 1049

Kisméretű modern konyhaszekrény, diófaszínre fényezett új ágyak eladók. Szilágyi Dezső u. 16. Fiume iskolánál. 1052

Hálószobabútor, konyhakredenc, vitrin, éjjeliszekrény, tolaettükör eladó. Zsolnay Vilmos u. 7. 1054

Sötét hálószobabútor, félhálló, asztal, ágy, festett kombinált szekrény, szekrény, egyszemélyes rekamié eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 1051

250-es négyütemű NSU olcsón eladó. Kisrókus utca 10. 1068

Kályhák, varrógép, szolzon, szekrények, ágyak, konyhaszekrény, ajtó eladó. Molnár, Felsővámház u. 2. 1057

Kovácsműhely felszerelés eladó Terehegyen a 36. számú háznál. 1065

Hálószoba kisipari, diószínre fényezett eladó. József u. 28. 1066

Őszibarack facsemeték kaphatók Darvas szőlőben, Csoronika dűlőben. Kocsik, ekék, borona, szecskavágó stb. eladó. 2

Pianínó pánceltőkés, alkalmilag eladó. Esti órákban, Nyíl u. 31. 4

Házivarrónő, fehérnemű és felsőruhára, középkorú, kizárólag vidékre menne. Szűcs Lajos, Kossuth Lajos u. 43. 5

Két ágybetét eladó. — Rep. tér 30/a. ép. 1 lépcsőház, fdszt. 2. Rendőrség mellett. 8

Új hármasszekrény eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 3., I. em. 2. 11

Zöldszínű női irhabunda középtermetre, kifogástalan állapotban eladó. Pécs, Petőfi utca 66., II. em. 7. 1093

Modern diópolitúros, kerek- és ebédlőasztal, fotel és puffok olcsón eladók. Doktor Sándor u. 22., kapu alatt jobbra. 1096

Modern egyszemélyes rekamié eladó. Kossuth Lajos u. 52., em. 4. ajtó. 1092

Pannónia motorkerékpár újszerű állapotban eladó. Szigeti út 16. 1082

Acéltűágyas 6-os, 200 tűs „Buksi" kötőgép eladó. Cím: Kisdobsza, Tomai Jánosné. 1079

Burgonya eladó, nagy tételben is. Szagmentes. Torda u. 2. 1085

Szobagóra eladó, korpáncélos, rövid, bécsi. Hunyadi út 19. 1073

Gombor-féle mélykocsi jó állapotban eladó. Pécs, Erreth Lajos u. 3. 1076

Szelíd gesztenye kicsiben, nagyban eladó. — Pécsbányatelep, Borbála u. 10., Matkovicsnál. 1078

Új díószínre politúrozott hálószobabútor eladó. Légszeszgyár u. 24. (sarok). 1088

Eladó egy kutyaól és egy használt ágy. Ilésné, Perczel u. 38. 1090

Házhelyek

Pécs város és a megye bármely részén, részletre is.

Felvilágosításért forduljon az

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR MEGYEI FIÓKJÁHOZ

(Kossuth Lajos u. 11. sz.)

vagy vidéki házhelyek esetén a járási OTP fiókokhoz.

PÉCSI VEGYESIPARI V. PÉCSI VEGYESIPARI V. PÉCS IRÁNYI TÉR 9 TELEFON 36 65 PÉCS IRÁNYI D. TÉR 9. SZ. TELEFON: 11-14

Munkaruhák,
munkaköpenyek,
overálok,
pufajkák,
pokrócok,
lepedők,
ágyneműk,
matracok javítása,

autóponyvák,
sátorponyvák készítése és javítása,

KÉZIMUNKARÉSZLEGÜNKBEN
zászlók készítése
és hímzése.

SZIJGYÁRTÓ ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI MUNKÁK MINŐSÉGI KIVITELBEN.

Pécsi Hámán Kató Fehérnemű Ktsz. öt kályhához fűtőt keres. Jelentkezés: Rákóczi út 74. szám alatt. 6

Kereskedelemhez kedvet érző fiatalembert, közgazdasági technikumi végzettséggel gyakornokként felveszünk. Ajánlatokat: Pécs, Postafiók 40. címre kérünk. 9

Felvételre keresünk kereskedői szakképzettséggel rendelkezőt üzemágcsoport-vezetői beosztásra. (Kiskereskedelem, Vendéglátóipar.) — Feltétel: erkölcsi bizonyítvány, 5 éves szakmai gyakorlat kereskedelemben. Alapfizetés havi 1400 forint. — Jelentkezés írásban vagy személyesen Somogyapáti és Vidéke Körzeti Fmsz. központi irodájában. Személyes jelentkezésnél útiköltséget nem térítünk. 10

Szép utcai szoba, nagy konyha, éléskamrás lakásomat elcserélném meszesi két, esetleg egy szobásra. Pécs, Marx út 37. 1081

Elcserélném költségmegtérítéssel 1 szoba, összkomfortos lakásomat ugyanilyen hallosra vagy kétszobásra. Telefon: 13-30, 13-as mellék. 1080

Röptériek! Elcserélném 2 szoba, fürdőszobás lakásomat röptéri két és félszobásra. Keresek szoba-konyhát. Megyeri, 13-67. Geizler Eta u. 7., magasföldszint 15. 3

Egy vagy kétszobakonyhás lakást keresek költségtérítéssel. Cím: Telefon: 35-55. 1094

Öröklakások, rézüst, damasztabroszok eladók. Pozsony u. 2., II. em. 1084

Málomi szőlőhegyen 200 n-öl jókarban levő szőlő eladó. Érdeklődni: Pécs, Lánc u. 26. 993

Mohácson Rózsa utca 23. számú ház szabadkézből, olcsón eladó. Áll 4 szoba, 3 konyha. Érdeklődni: Kundelein fényképész, Irányi Dániel-tér 3. 947

Keszüben 599 négyszögöl szőlő vikendházzal eladó. Érdeklődni: Pécs, Kertváros, Bólyai Farkas u. 22. sz. alatt. 963

Belvárosban, Nagy-Flórián u. 24. számú ház sürgősen eladó. — Érdeklődni: Virág u. 9., Lukács. 1007

Ház Gyárvároson sürgősen eladó. Áll: 3x1 szoba, konyha, speiz, 2x1 szoba, konyha. Beköltözhető: 1 szoba, konyha. Érdeklődni lehet: Jókai Mór (Deák) u. 1., kézimunkaüzlet. 999

A BARANYA MEGYEI ÉLELMISZERKISKERESKEDELMI VÁLLALAT

110 bolttal működik a megye területén

*

A volt népbolt vállalatok élelmiszer szaküzleteiben bő választékkal várjuk kedves vevőinket

*

Vásároljon boltjainkban!

*

FŰSZER
CSEMEGE
ÉDESSÉG
ITAL
DOHÁNYÁRU

Nagy választékban érkeztek steppelt, mély

gyermekkocsik, sportkocsik, gyermekágyak, matracok, kombináltszékek

az

Anyák Boltjába

PÉCSI RUHÁZATI BOLT, Kossuth Lajos u. 9. szám.

Divatos, szép cipőt

készíttethet mérték szerint, új modellek alapján, a

SZIGETVÁRI „ZRINYI" CIPÉSZ KTSZ-nél.

Mindennemű javítást (mikroporozust és nyersgumitalput is) vállalunk. Vállalási vagy javítási idő egyformán: 8 nap!

Országúton meghibásodott autóját helyszínen megjavítja vagy műhelybe vontatja a

XIV. sz. Autójavító V.

Pécs, Munkácsy M. u. 35.

autómentője

Éjjel-nappali szolgálat

Telefon: 26-72, 26-75 szám.

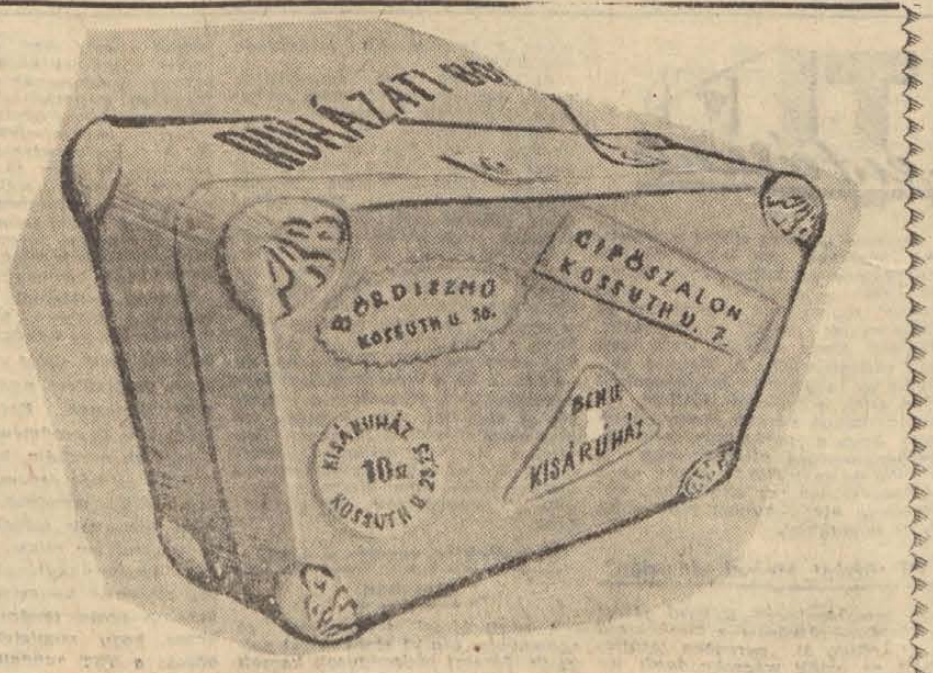
TEKINTSE MEG!

NOVEMBER 6—9 KÖZÖTT A PANNONIA SZÁLLÓ NAGYTERMÉBEN A

cukrász — szakács kiállítást — versenyt

A szocialista vendéglátóipar 10 éves évfordulója alkalmából rendezett kiállításon a megye és Pécs 35 legjobb cukrásza és szakácsa vesz részt.

ÁRUSÍTÁS! BORKÓSTOLÓ! BÜFÉ!

Őszre készruhát! Szép, olcsó, elegáns!

A VASÁRNAP SPORTJA

Sporthírek

A PEAC atlétikai szakosztálya megkezdi téli tornatermi edzéseit. Az edzések hétfőn este fél 8 órakor indulnak meg az egyetemi tornacsarnokban.

*

A Pécsi Spartacus Sportkör úszó szakosztálya nyerte az országban működő 8, úszószakosztállyal rendelkező Spartacus Sportkörök közötti úszó-pontversenyt.

*

A Pécsi városi Kézilabda Szövetség kéri a sportkörök vezetőit, hogy november 3-án írásban vagy szóban jelentsék be a szövetségnek, hogy a decemberben induló terem-kézilabda Kupában sportkörük hány csapattal kíván részt venni.

PVSK sporttelep, nov. 2-án:
PVSK—Komlói Bányász
NB II. mérkőzés, 2 óra.
Előtte:
PVSK II.—Komlói B. II.
városi I. o. mérkőzés, ¼1 óra.

Sportversenyek a választások tiszteletére

A választások tiszteletére vasárnap délután sportműsort rendez a PVSK. A műsoron a Komlói Bányász és a PVSK első és második csapatainak találkozóján kívül atlétikai és kerékpáros verseny is lesz. A labdarúgó-mérkőzések szünetében a pécsi középiskolák és sportkörök atlétái futnak váltóversenyt. A nők 10x100, a férfiak 10x200 méteres váltóban mérik össze erejüket. A labdarúgó-mérkőzések után az országos hegyi és terepbajnokságot nyert pécsi kerékpárosok ügyességi és üldöző kerékpáros versenye következik.

A PVSK elnöksége nagy gonddal készült fel a versenyek lebonyolítására, s azokra meghívták a vasutas tanácstagjelölteket és családtagjaikat.

Csapatösszeállítások

PÉCSI DÓZSA: Danka — Csupák, Kocsis, Hegyi — Lovig, Kresz — Kamondi, Opova, Schvara, Szücs (Kakuszi), Horváth.

KOMLÓI BÁNYÁSZ: Krausz—Mesgyán, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár II. — Róth, Cziráki, Perényi, Molnár I., Tóth.

PVSK: Nyári — Lendvai, Tamási, Köves — Mohácsi, Laczkó — Freppán, Vincze, Kutas, Göncz, Hámori II.

PÉCSI BÁNYÁSZ: Kovács — Sértő I., Vámos, Szőke — Mező (Hudecz), Varga — Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler, Sértő II.

BTC: Beck — Berta, Serdán, Kovalik — Marton, Horváth — Posta, Danyi, Hauschl, Dara, Konti.

PÉCSI VASAS: Szili — Kaszás, Becsei, Berki — Rákóczi, Somogyvári — Stelzammer, Halasi, Szopka, Angyal, Danajka.

Verseny utcai BTC sportpálya, november 2-án:
Pécsi BTC—Pécsi Bányász
NB III. mérkőzés, 10 óra.
Előtte:
Pécsi BTC—Pécsi Bányász
ifjúsági mérkőzés, 8 óra.

A 13. hely

Beszélgetés Portisch Lajos nemzetközi sakkmesterrel

Jó pár napja elnéptelenedett már a müncheni Deutsches Múzeum nagyterme, — a XIII. sakkolimpia azonban még gyakori beszédtéma a magyar sakkozók körében. Az előkelő helyezés megszerzésének jogos reményével küldte csatába a hazai közvélemény a Szabó—Barcza—Portisch—Bilek—Honfy—Forintos hatost. A bizakodást azonban már a „félidőben" keserű csalódás váltotta fel: a selejtezőkből csapatunk nem került a legjobbak döntőjébe, s a továbbiakban a B-csoport első helyének megszerzésével csak szolid szépségtapaszt sikerült ragasztani a még nagyon is friss sebre.

Mi az oka a gyenge szereplésnek, mely tényezőknek jutott szerep abban, hogy a két évvel ezelőtti, moszkvai sakkolimpia eredményéhez képest kereken tíz hellyel csúszott vissza válogatottunk a nemzetek rangsorában? Ezekre a kérdésekre kértünk feleletet a csapat egyik tagjától, Portisch Lajostól.

— Mindenek előtt az elutazás körüli huza-vonát kell említenem — válaszolt rövid gondolkodás után ifjú bajnokunk —. Távoli kontinensekről már rég a verseny színhelyén voltak a csapatok, mikor mi még a sakkszövetség helyiségében vártunk az osztrák átutazó vízumra. Három napos idegtépő várakozás után, az első forduló estéjén érkeztünk meg Münchenbe, s csupán a rendező szerv jóindulatának köszönhetjük, hogy erre a napra szabadnaposnak soroltak bennünket... Először az angolok ellen ültünk a táblák mellé és a szokatlan légkörben, a közelmúlt órák izgalmainak emlékeivel terhes idegállapotban 2.5:1.5 arányban vereséget szenvedtünk. A skótok ellen már jobban ment és simán vettük a következő akadályt, Libanont is, bár ezúttal Barcza értékes pontot hullatott el Cselebi ellen. Az NDK csapata volt a következő akadály, vetük szemben megszereztük az előirányzott két egységet, s már úgy látszott, hogy egyenesbe jutunk. A két utolsó mérkőzés a selejtezőben azonban felborított minden számítást.

— A Kolumbia és Lengyelország elleni találkozókra gondol?

— Igen. Kolumbiától — az olimpia egyik legnagyobb meglepetését szolgáltatva — 3:1-re kikaptunk. A legjobb formában levő játékosunk, Forintos ekkor szenvedte el egyetlen vereségét. Szabó az első táblán 2 gyalogtöbblet birtokában nyerésre állt, de túl könnyedén bonyolított le, figurát nézett el, s gyorsan vesztett... Másnap a lengyelek ellen még mindig úgy nézett ki, hogy ott lehetünk az A-csoportba jutó csapatok között. Barcza és én viszonylag könnyen nyertünk, de Szabó ezúttal is nyert partit rontott vesztésre, s Bilek döntetlenje már csak a minimális arányú, 2,5:1.5-ös nyeréshez volt elég. Ellenlábasunk, az angol válogatott Kolumbiával szemben — jó adag szerencse mellett — 3:1 arányban győzött, s így fél ponttal megelőzött bennünket.

Fiatal nemzetközi mesterünk lélegzetvételnyi szünet után így folytatta:

— Csak szerencsének tudom nevezni az angolok bejutását előttünk: íme a bizonyíték: a Kolumbia elleni mérkőzésen Szabó Cuellar ellen figurát nézett el — és vesztett. Másnap az Anglia —Kolumbia találkozón a kolumbiai Cardoso az angol Penrose ellen egy lépésen belül tisztet nyerhetett volna — s ezzel a játszmát is —, de nem látta meg az egyszerű lépést és a végén a játszma feladására kényszerült. Ha bármelyik elnézés nem fordul elő, már ezzel megelőztük volna az angol csapatot.

— És egyéb tényezők?

— Kétségtelen hátrányt jelentett számunkra, hogy három újonc — Bilek, Honfy, Forintos — volt a csapatban, s az olimpia légkörét, az állandóan zsúfolt termet csak fokozatosan tudták megszokni...

Hiba volt, részünkről, hogy a függőben maradt játszmák elemzésének rendje nem volt megszervezve. Az elemzésbe mindenki beleszólt, a legjobbnak talált ötleteket viszont nem vizsgáltuk felül... És még egy körülmény. Szerencsétlenül alakult csapatunkban a színelosztás. Én négyszer játszottam a selejtezőben világossal és minden alkalommal csak remire végeztem. A sötéttel két alkalommal játszottam, s mindkét partit megnyertem. Ezzel szemben Barczának éppen a sötét bábokkal nem ment a játék, mindhárom vereségét sötéttel szenvedte el. Úgy gondolom, az összeállításoknál ezt a tapasztalatot is hasznosítani kellett volna.

A B-csoportban — mint ismeretes — végig az élen volt a magyar csapat, s biztos fölénnyel szerezte meg az első helyet. De hogy itt se legyen zavartalan a csapat szereplése, arról az egyik hazai „szurkoló" igyekezett gondoskodni, aki a következő szövegű táviratot küldte az együttes szálláshelyére: „Sikeretekhez gratulálok. A vigaszdíjban még reménykedhettek. — Kaján."

Ha mindehhez hozzászámítjuk még, hogy a két nagymester között az olimpia ideje alatt sem simultak el az ellentétek, s hogy ezért a csapatban nem volt meg a szükséges összhang, akkor nagyjából előttünk állnak azok az okok, amelyek olimpiai sakkcsapatunk erősen mérsékelt teljesítményét eredményezték.

Kétségbeesésre, egyesek feletti pálcatörésre azért persze sem ok, sem szükség nincsen. Amit azonban Portisch Lajos a búcsúzásnál mond, az nagyon megszívlelendő:

— Mint minden sportág, a sakkozás is mérföldes léptekkel halad előre. Ha ott akarunk maradni az élvonalban, sokat és kitartóan kell tanulni az éljátékosoknak — és a vezetésnek egyaránt.

— BÁNHIDI —

Mai SPORTMŰSOR

LABDARUGÁS. *NB II. mérkőzések:* PVSK—Komlói Bányász, PVSK-pálya 14, Szállítók—Pécsi Dózsa, Budapest 14. *NB III. mérkőzések:* Pécsi BTC—Pécsi Bányász, Verseny utca 10, Dombóvári Vasutas—Pécsi Vasas, Dombóvár 14. *Megyei I. osztályú mérkőzések:* Villány—PEAC, Villány 14, Porcelángyár—Sellye, Porcelángyár-pálya 10.30, Komlói Béta-akna—Postás, Komló 14, Szentlőrinc—Pécsszabolcsi Bányász, Szentlőrinc 14.15, Kinizsi—Pécsvárad, Sörgyár-pálya, 10.45,Szigetvár—Traktor, Szigetvár 14.30, Mohácsi TE—Szászvári Bányász, Mohács 14, Hidasi Bányász—Vasas I. Bányász, Hidas 14. *Városi I. osztályú mérkőzések:* Urán SC—Vasas II. Bányász, Sörgyár-pálya 14.15, Helyiipar—Spartacus, Traktor-pálya 9, Közlekedés—Dózsa II., Ifjúsági stadion 9, PVSK II.—Komlói Bányász II., PVSK-pálya 12.15, *Megyei ifjúsági mérkőzések:* Csapó János csoport: Villány—Pécsi Bányász, Villány 12.15, Porcelángyár—Sellye, Porcelángyár-pálya 9, Komlói Béta-akna—Postás, Komló 12, Szentlőrinc—Pécsszabolcsi Bányász, Szentlőrinc 12.30, Kinizsi—Pécsvárad, Sörgyár-pálya 9, Szigetvár—Traktor, Szigetvár 13, Mohácsi TE—Szászvári Bányász, Mohács 12.15, Hidasi Bányász—Vasas I. Bányász, Hidas 12, Gróf Sándor csoport: Dózsa—Spartacus, Tüzér u. 10.15, Siklós—Komlói Bányász, Siklós 12.45, Beremend—Kesztyűgyár, Beremend 10.30, BTC—Pécsi Bányász, Bőrgyár-pálya 8, PVSK—Magyarbóly, PVSK edzőpálya 9.30.

KÉZILABDA. NB I. mérkőzés: Komlói Bányász—Bp. Vörös Meteor, férfi, Komló 10. Megyei mérkőzések: Uran SC—Pécsszabolcsi Bányász, férfi, Dózsa legényszállás 9.30, Gépipari—Dózsa, férfi, Gépipari iskola 10.30, Kinizsi—Fáklya, férfi, Sörgyár-pálya 10.30, Pedagógiai Főiskola—Építők, női, Ped. Főisk. 9, Sellye—Pécsszabolcsi Bányász, női, Sellye 9, Pécsi Bányász—Szigetvári ZMSE, női, Pécsújhegy 10.15. Városi mérkőzések: Porcelángyár—Siklós, férfi, Tüzér utcai Építők-pálya 8.30, Porcelángyár—Siklós, női, Tüzér utcai Építők-pálya 9.40, PEAC—306. ITSK, férfi, egyetemi tornacsarnok 9.40, Szentlőrinc—500 ITSK, férfi, Szentlőrinc 9, Szentlőrinc—Dózsa, női, Szentlőrinc 10.10. Ifjúsági mérkőzések: Urán—Dózsa, férfi, Dózsa legényszállás 9.30, Pécsszabolcsi Bányász—Traktor, férfi, Pécsszabolcs 9.

RÖPLABDA. NB II. mérkőzés: Pécsi Dózsa—Bp. Pénzügyőrök, férfi. Vörös Meteor Esze Tamás utcai pálya 9. Megyei mérkőzés: Siklós—Pécsvárad, férfi, Siklós 10.

KOSÁRLABDA. NB. I. mérkőzések: PVSK—Szolnoki Vörös Meteor, női, PVSK tornacsarnok 9.45, PVSK—MÁVAG, férfi, PVSK tornacsarnok 11. Területi mérkőzések: PEAC—Bajai Bácska, férfi, egyetemi tornacsarnok 11.20, Pedagógiai Főiskola—Paks, női, PVSK tornacsarnok 12.05.

TORNA. A megyei ifjúsági I. osztályú lány és fiú csapat- és egyéni bajnokság: egyetemi sportcsarnok 9.30.

ASZTALITENISZ. NB I. mérkőzés: Pécsi Vörös Meteor—Bp. Betonútépítő, férfi, Dózsa legényszállás tornaterme 10. Urán SC—Bp. Kalapgyár, férfi, Dózsa legényszállás tornaterme 8.

VÍVÁS. PEAC Országos III. osztályú női tőrverseny, PVSK Déryné utcai tornaterme 9.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

VASÁRNAP:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 2-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Hercegszántói sokac kóló. — 40 évvel ezelőtt. Az őszirózsás forradalom. — Emina — hercegovinai románc. — Hallgatóink kívánságára közkedvelt népdalokat közvetítünk.
17.00: Német nyelvű műsor. Szól a harmonika. — A kieli forradalmár matrózok emlékezete... — Szív küldi szívnek szívesen. — Megtört a jég Zombán is... Riport. — Operettrészletek, egyvelegek.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Dél-dunántúli tükör. 8. szám. Szerkesztette: Debitzky István. Tartalom: Gondolatok a múzeumban. — Liszt Ferenc Pécsett. — Beszélgetés dr. Berze Nagy Jánossal édesapja „Magyar népmesetípusok" c. művének nemzetközi visszhangjáról. — Villáminterjú Pákolitz István költővel. — Veress Endre énekel, zongorán kísér Vönöczky Endre. — Az örök három grácia. — Kiállítási jegyzetek. — Zenés beszélgetés Horváth Mihállyal, a pécsi Zeneiskola igazgatójával. — „Antigone" Pécsett. Az Irodalmi Színház próbáján. — Dr. Tudor Tódor fejtörője. — Üzen a szerkesztő. — Elefántcsonttorony és az élet. Vidám sorok némi csattanóval.
18.50: A vasárnap sportja. — Totóeredmények.
19.00: Műsorzárás.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos!

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Bob herceg (du. 3 és este 7 órakor).
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (délután fél 4 és este fél 8 órakor).

MOZI

Park: A fiú (délelőtt 10 órakor) Egy idegen telefonál (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Elveszett nyom (délelőtt 10 órakor). Azon az éjszakán (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Bátor emberek (délelőtt 10 órakor), Csendes Don II. (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Riadó a hegyekben (délelőtt 10 órakor), Tizennyolcévesek (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Kisdobos (délelőtt 10 órakor), Sóbálvány (5 és 7 órakor)
Ifjúsági Filmszínház: Fekete arany (4 és 6 órakor)
Józsencrsét (Pécsszabolcs): Megtalált kincs (délelőtt 10 órakor), — Micsoda éjszaka (fél 4, fél 6 és fél 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Buksi megkerül (délelőtt 10 órakor), Római vakáció (3, 5 és 7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): A 45-ös körzet nem válaszol (délelőtt 10 órakor), Váratlan vendég (3, 5 és 7 órakor)
Kossuth (Mohács): Halhatatlan garnizon gyilkosai (4, 6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Merénylet a kikötőben (délelőtt 10 órakor), A világ teremtése (fél 4, fél 6 és 8 órakor)
Tánesics (Siklós): Liliomfi (délelőtt 10 órakor), Fehér éjszakák (6 és 8 órakor).

HÉTFŐ:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 3-i, hétfői műsora a 223,8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Bunyevác táncok. — Napról-napra... Hírek és tudósítások. — Szomszédaink életéből. Érdekességek. — Fcnó nóta. — Édesanyáknak a gyermekekről. — Szlavóniai népdalok, furulyás kólók.
17.00: Német nyelvű műsor. Polkák ritmusában... — Mágocsi séta. Riportműsor. — Szív küldi szívnek szívesen. — A tudomány és a technika világa. — Keringők — népdalok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Virágzó mezőgazdaságért.
17.45: Tea kettesben... — táncdalok.
18.05: Jogi tanácsadó. A családi pótlék új rendelkezéseiről. Dr. Stadtrucker Péter előadása.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Cukros riport Kaposvárról.
18.30: Híres operák híres jelenetei.
18.50: „Igérj János, amit akarsz!" — Egy kortes visszaemlékezései a mikrofon előtt.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Ó meg mi címmel Honthy Hanna, Horváth Tivadar, Bánky Zsuzsa, Lehoczky Éva, Mucsi Sándor és a Stúdió együttes az Országos Rendezőiroda rendezésében előadást tartanak délután fél 6 és fél 9 órai kezdettel.
Kamaraszínház: Szünnap.

MOZI

Park: Egy idegen telefonál (5, 7 és 9 órakor)
Kossuth: Azon az éjszakán (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Csendes Don II. (fél 5; háromnegyed 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Mexikói szerenád (5 és 7 órakor)
Józsencrsét (Pécsszabolcs): Micsoda éjszaka (fél 6 és fél 8 órakor)

*

A Moziüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy a Csendes Don című film hosszúságára való tekintettel a Petőfi mozi előadáskezdései az alábbiak szerint változtak: fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor.

Diák össztánc

Minden vasárnap délután 4 órai kezdettel a volt Tavasz étterem helyiségében. Vezeti: Hermann Ferenc tánctanár.

Bábelőadás

ma délelőtt fél 11 órakor Pécs városi Művelődési Házban (Déryné u. 18.) színre kerül: Piroska és a farkas. Belépődíj 3 forint.

Ki az igazi hazafi?

címmel tart előadást november 5-én, szerdán este 6 órakor Jóri János egyetemi tanársegéd Pécs városi Művelődési Házban (Déryné u. 18.) Belépés díjtalan.

*

Az MTESZ Pécsi Intéző Bizottsága és a TIT Műszaki Szakosztálya közös rendezésében 1958. november 4-én délután 7 órakor az MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11.) Faragó György mérnök (Budapest, Vegyter.) külföldi tanulmányútjáról (Brüsszel, Antwerpen, Ostende, Knokke, Köln, Bonn) vetítettképes előadást tart.

Az előadás egyik témája a korszerű közlekedés (vasúton, autón, helikopteren, hajón) a másik a világkiállítás.

Pécs városi I. o. állása:

1. Urán	9	8 —	1	18:3	16
2. Komló II.	8	6	1	1	40:10	13
3. Spartacus	9	6	1	2	23:13	13
4. PVSK II.	8	5	2	1	22:4	12
5. P. Dózsa II.	9	5	2	2	26:6	12
6. Vasas II. B.	9	5	1	3	18:15	11
7. Szikra	9	4	2	3	19:16	10
8. Pécsi B. II.	9	4	2	3	14:19	10
9. Helyiipar	9	4 —	5	17:16	8
10. PBTC II.	8	4	1	3	16:16	8
11. P. Vasas II.	9	3 —	6	15:20	6
12. Helyőrség	9	2	2	5	10:23	6
13. Cementipari	8	2	2	4	9:27	6
14. Elektromos	9 —	3	6	4:12	3
15. Közlekedés	9	1	1	7	10:35	3
16. Kesztyűgyár	9	1 —	7	6:37	2

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-22, 15-39
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10 sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

1958 nov. 2. P.V.S.K.-Komló

A labdarúgó-szurkolók valahogy megérzik a jó mérkőzéseket. Így van ez most a PVSK—Komlói Bányász találkozó előtt is.

Milyen összeállításban játszanak a csapatok? Mi lesz a mérkőzés eredménye? Ki rúgja az első gólt? Mind olyan kérdések, melyeket ugyancsak meghánytak-vetettek hétközben a két csapat szurkolói. De a Dózsa drukkerokat is érdekli a mérkőzés, hiszen a kék-sárgák szempontjából sem közömbös, mit hoz a mérkőzés?

A PVSK 5 vesztett mérkőzéssel és 3 döntetlennel az utolsóelőtti helyen áll. A Komló 1 vesztett és 2 döntetlennel az előkelő második helyet foglalja el a tabellán, pedig az NB I. befejeztével őket érte a legnagyobb veszteség. Átigazolások és eltiltások gyengítették a bányász csapat erejét, de még ilyen körülmények között is keményen állta a sarat. Új nevekkel, új lendülettel vetették magukat a küzdelembe és mindig tudásuk legjavát igyekeztek nyújtani mérkőzéseiken.

A PVSK fiataljai a gyenge rajt után, már a Dózsa ellen is megmutatták oroszlánkörmeiket. A legutóbbi Láng-gépgyár elleni mérkőzésen pedig az idegen pálya ellenére is csak balszerecsével osztoztak a bajnoki pontokon.

A tét mindkét fél részéről igen komoly. Ha győz a vasút, esetleg a 12. helyre kerülhet fel, hisz a Budafok, a Láng-gépgyár és a KISTEXT is idegenben játszik s igen könnyen veszthet mindhárom. Arról ne is beszéljünk, hogy sok szurkoló szívét egy mai győzelemmel ismét maguk felé fordíthatnák.

Ha a Komló győz — az első hely majdnem biztos a számára, hisz a Dózsa múlt vasárnap, ... de erről ne is beszéljünk.

Az idő azonban feledtet, s a Dózsa-tábornak sem marad más, mint szurkolni a PVSK-nak, szurkolni a javából.

„Ezen az üzleten nem lehet veszteni!" — mondja a Dózsa-tábor és rögtön hozzáteszi: „Meg aztán mégiscsak pécsi csapatnak szurkolunk, ha néha zsörtölődünk is egymással!" Szinte biztosra vehető, hogy a Dózsa szurkolók jobban fogják ma buzdítani a PVSK-t, mint saját magukat.

Sok törleszteni valója van a vasútnak. Meg kell őriznie vezető helyét a Komlónak. Ezek a tényezők fogják kialakítani a mai mérkőzés képét. Ezért várnak ma csúcskőzönséget a vasutas pályán, s valószínű, hogy nem is fog csalódottan távozni a sok ezer néző a mérkőzés végén, mert ma valóban két jóképességű csapat találkozik egymással.

BA—LÁS

Hétfői Sportkörnyezetünk

Sok a fegyelmezetlen játékos

A sportpályákon és a nézőtéren az utóbbi időben mind több fegyelmezetlenség, sportszerűtlenség fordul elő. A Megyei Labdarúgó Szövetség fegyelmi bizottságának ugyancsak van dolga. A héten is több labdarúgó ügyét tárgyalta. A Pécsi Kinizsi—Pécsi Postás, s a Szentlőrinc—Sellye mérkőzéseken különösen sok volt a sportszerűtlenség. Jónéhány játékost kellett ezért kiállítani. De fegyelmezetlenek a Vasas és a BTC labdarúgói is.

A fegyelmi döntések akkor érik el céljukat, ha az igazságos büntetés mellett nevelnek is. Amikor az eltiltott játékos megfogadja, hogy többé nem követ el sportszerűtlenséget, a fegyelmi döntésnek máris van eredménye. Persze, az illető játékosok múlik, hogy akar-e valóban megváltozni.

De meg is lehet előzni a fegyelmi ítéleteket. Az edzők nevelőmunkájára vet rossz fényt, mikor kiállítják a játékosát. Nem vitás, sokkal többet kell foglalkozni az úgynevezett „nehéz emberekkel". Vannak olyan edzőink, akik igen jó pedagógusok. A Komlói Bányász és a PVSK labdarúgóinál igen ritka a kiállított játékos. A szakosztályok vezetői törekedjenek arra, hogy a sportpályán sportemberhez méltóan viselkedjenek a játékosok és kiállítás esetén ne a játékvezetőben, az ellenfélben keressék a hibát, hanem elsősorban saját magukban.

Mi történt Mecseknádasdon?

A Mecseknádasd—Kékesd járási labdarúgó-mérkőzést a játékvezető a II. félidő 35. percében lefújta, mert az egyik mecseknádasdi játékos a játékvezetőt tettlegesen bántalmazta.

Ez az eset nem egyedülálló, mégis úgy gondoljuk, nem mehetünk el mellette szó nélkül.

Vajon gondolt-e arra az a labdarúgó, hogy fegyelmezetlensége miatt esetleg jóideig nem láthatnak labdarúgó-mérkőzést a község sportszerető dolgozói. Mert könnyen előfordulhat, hogy ez lesz a dolog vége. A község dolgozói maguk is elítélik az esetet. Nem lenne tehát helyes, ha őket büntetnék. Kapja meg méltó büntetését a fegyelmezetlen sportoló, kötelezzék a sportkör vezetőit arra, hogy a rend fenntartására megfelelő rendezőgárdát állítson be, de ne tiltsák be a mecseknádasdi labdarúgó-pályát. Hisz nem a közönséggel volt baj, nem a nézők fegyelmezetlenkedtek, hanem egy játékos. Az ítélet szolgáljon elrettentő például a pályán hetvenkedő játékosoknak, hogy elmenjen kedvük a játékvezetők bántalmazásától.

A kollektív vezetés a sásdi járásban

A sásdi járási testnevelési és sporttanács öttagú elnökséget dolgozik. Jórészt pedagógusok kaptak helyet a tanácsban, de a legjobb falusi sportkori vezetők, KISZ-vezetők is dolgoznak a járási pártbizottság megbízottjával együtt a járás sportjának előbbrevitelén.

Komoly eredményeket értek már el. A falusi spartakiád versenyek területén is igen jó munkát végeztek. Megszervezték az atlétika, asztalitenisz, röplabda, sakk és labdarúgó szövetségeket. Gazdasági bizottságot hoztak létre. Most kívánják megszervezni az agitációs propaganda bizottságot.

Vannak problémák is, nincs helyiségük a TST-nek, s ilyen körülmények között nehéz dolgozni. Elnökségi ülést eddig csak háromszor, tanácsülést pedig csak egyszer tartottak. Egész biztosan még jobb és eredményesebb lenne a sásdiak munkája, ha a kollektív vezetés jobban érvényesülne. Nem azt akarjuk mondani, hogy heteken-ként tartsanak üléseket, de igen is gyakrabban vitassák meg a járás sportmunkájának helyzetét. Az elnökség összetétele alkalmas erre. A járási tanács azzal segíthetne, hogy megfelelő helyiséget bocsát a TST rendelkezésére.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 260. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1958. NOVEMBER 4.

Az ország legnagyobb hőerőműve épül fel Pécsett

1500-an dolgoznak az építkezésen

Az eredetileg 96 000 kilowattosra tervezett pécsújhegyi hőerőművet újabb, 32 000 kilowattos gépegységgel, majd ezt követően további 100 000 kilowatt áramot termelő egységekkel bővítik. Ez a bővítés nem külön, hanem a már javában folyó építésbe szervesen beleillesztve, egyhuzamban valósul meg. Ezzel a pécsújhegyi hőerőmű az ország legnagyobb, összesen 228 000 kilowatt teljesítményű erőműve lesz.

A pécsújhegyi erőművet távfűtésre alkalmas gépegységgel is felszerelik: ezt a célt a negyedik beépítésre kerülő, 32 000 kilowattos, ellennyomásos turbinával ellátott gépegység fogja szolgálni. A pécsi városi tanács szakemberei már a távfűtéssel kapcsolatos nagyszabású javaslat-tervezetet is készítettek, amely jelenleg az illetékes szakminisztérium előtt van. A tervezet szerint Pécs nyugati, déli és keleti városrészének erre meg felelő lakásait, a központi fűtéssel rendelkező közintézményeket — közöttük a jövőben kiépülő egyetemi városrész új épületeit — és több pécsi gyárat kapcsolnának be a távfűtésbe.

A pécsújhegyi hőerőmű építkezésén, szerelésén jelenleg ezerötszázan dolgoznak. A többi között megkezdték egy 1300 méter hosszú szénszállító gumiszalag szerelését és rövidesen elkezdik a szénörlőmalmok, szénhombárok, majd a kazánok lábazatainak szerelését. A súlyosabb gépi berendezések helyszínre szállítására 45 tonna teherbírású mozdony darút helyeztek üzembe, a főépület gépházában két ötventonnás darú beépítésén dolgoznak. A könnyebb munkadarabok mozgatásában két autódarú segít.

Nagyon biztatóan haladnak a munkák a dunai csővezeték földbehelyezésénél, itt arra van kilátás, hogy novemberben bepótolják a kezdeti elmaradást és 12—14 km-re nő a földbehelyezett csövek hossza. Megvan a remény arra, hogy a 40 km hosszú csővezeték a jövő év augusztusában vizet szállít Pécsnek.

A kitűnően szervezett erőműépítkezéshez tartozik az is, hogy az ipari építkezéssel egyidőben készül az erőmű állandó dolgozóinak szánt több száz szolgálati lakás. A lakások első csoportjának átadására még az idén sor kerül.

Két esztendő mérlege

Utolsó napok...: Huligánok, suhancok, levitézlett urak és csemetéik rohangálnak az utcákon fegyverrel a kézben, kézigránáttal az övben. Éjszakánként durva, véres kezek feszegetik az ajtót, becsületes, a munkáshatalomhoz hű emberek hevernek a börtönökben, a főhadiszállások pincéiben. Kiégett ablakok, összelövöldözött falak meredtek a Köztársaság térre. Készülnek a halállisták. Löwenstein herceg Budapesten a „kormány" vezetőivel tárgyal. Mindszenty a „rendszer örököseinek" felelősségrevonását üvölti a mikrofonba. Állnak a gépek, hidegek a kohók. Orgovány, Siófok kísértete járja be az országot...

Negyedikén hajnalban az éter hullámain világgá repül a hír: megalakult a forradalmi munkás-paraszt kormány és a szovjet csapatok segítségével megkezdődik az ellenforradalom teljes szétzúzása.

Remény, bizakodás és bátorság költözött a már-már csüggedő szívekbe.

Két esztendeje mindennek. Két esztendő! Mily rövid idő, s mégis milyen távol van már. Hol tartunk már azóta!

Ez a kormány történelmünk egyik legsúlyosabb szakaszában vette kezébe az ország vezetését. Kádár János elvtárs és munkatársai nagyon nehéz kötelezettséget vállaltak magukra: kivezetni az országot a zűrzavarból, továbbépíteni a szocializmust, a munkáshatalmat. A kormány nem ígért kényelmes utat. Sőt, bizonyos értelemben az ország vezetésének új ösvényét kellett taposnia és megjelölnie. Ezt: kíméletlen harc az ellenforradalmi, revizionista elmélettel, népbutítással, valamint a szektás, dogmatikus hibákkal szemben, és a marxizmus—leninizmus tanításainak szellemében tovább építeni hazánkban a szocialista társadalmi rendszert. Világosan megmondotta, hogy ez a magyar nép igazi érdeke, mert a szocializmus felemeli az embert, értelmet ad a munkának, az alkotásnak s ennek eredményeként boldog, szabad élet alakul ki az országban. Munkát ígért. Becsületes munkát — mindenki érdekében. És munkát kért: dolgozzon mindenki, mert csak a munka teremthet jólétet az országban. Világosan kifejtette, hogy a magyar nép a szocialista országok közösségének tagja, ami elengedhetetlen biztosítéka országunk függetlenségének, szabadságának, a szocialista vívmányok megőrzésének. Mindezt munkássága kezdetén is őszintén, nyíltan az ország elé tárta, harcba szólítva a társadalom szocialista erőit, a becsületes, haladó embereket.

S ma a világ érthetetlenül tépelődik a „magyar csodán". Pedig ilyen nincs. Mi van? A magyar dolgozó milliók a tizennégy szabad esztendő alatt végleg eljegyezték magukat a szocializmus eszméjével. Keveseket ideig-óráig megtéveszthetett a demagógia, az álnokság, de a józan, meggyőző szóra felismerték igazi érdekeiket és odaálltak, ahol a helyük van. A párt és a kormány bizalmára bizalommal válaszoltak. Ez a kölcsönös megértés, a nép és a vezetők összeforrottsága a két esztendő nagy-nagy tanulsága és a sikerek záloga. Egy pillanatra sem szabad megfeledkezni e kapcsolat ápolásáról és fejlesztéséről.

A politika, amelyet a párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány akkor meghirdetett — ma élő valóság. Egy ország a letagadhatatlan bizonyítéka. Az emberek nyugodt, rendezett körülmények között élnek és dolgoznak. Törvényes rend van az országban. Az iparban egyenletes és mindig növekvő a termelés, megszűnt az évek óta kísértő anyaghiány. Az ipari beruházásokra fordított összegekből új gyárak, üzemek, erőművek épülnek. Száz és száz új lakást adtak át a dolgozóknak. Minden iparágban jelentősen emelkedett az átlagkereset, az év végén is nyereségvisszatérítést fizetnek a gazdaságosan dolgozó üzemekben. A kereskedelem egyre több, választékban is bővülő árut hoz forgalomba, a néhány évvel ezelőtt keresett cikkek — például mosógép — mindenütt kaphatók.

A becsületes, szorgalmas munka új gyümölcsöket érlel. A hároméves tervben egymilliárd forinttal többet ruházunk be, mint eredetileg terveztük. A néhány hete napvilágot látott határozat a munkásosztály helyzetéről, új távlatokat nyit meg.

A begyűjtés megszüntetésével a mezőgazdaságban is meggyorsult a fejlődés. A termelési kedv, a magabiztosság a termékfeleségek mázsáiban fejeződik ki. Ez a légkör s a párt őszinte felvilágosító munkája a tsz-mozgalom fejlesztésének is alapfeltétele. 1957—58-ban 97 termelőszövetkezet alakult, különösen népszerűek az alacsonyabb típusú társulások. A számuk most 209. 17 993 hold földön 5075 tag végez közös munkát. Az ellenforradalom után 49 szövetkezettel szemben ma 372 van Baranyában, 65 000 holdon, több mint tízezer taggal. A mostani ősz, a zárszámadás bizonyára újabb fellendülést hoz.

Az értelmiség és a városi kispolgárság is megtalálta helyét, szerepét a szocialista társadalomban. A párt és a kormány nem habozott, amikor egyeseket magatartásukért, cselekedetükért felelősségre kellett vonni, de ugyanakkor következetesen küzdött és küzd a lebecsülő, háttérbe szorító nézetek ellen. Az értelmiség munkája, tudása, hivatásszeretete nélkülözhetetlen, amennyiben ez a szocializmus építése, a nép szolgálatában áll.

Ez a két év mérlege. Nem lelkendezünk, nem hozsannázunk, csupán örömmel és bizakodással nyugtázzuk, hogy ilyen rövid idő alatt idáig eljutottunk. Ez a szocializmus életerejét tükrözi. Vannak még gondok, nehézségek, jól ismerjük őket. A nép bizalmával, támogatásával megerősödve elhárítjuk útunkból.

Kádár János elvtárs látogatása a néphadsereg egyik alakulatánál

Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára hétfőn meglátogatta a néphadsereg budapesti helyőrségének egyik ezredét és időszerű kérdésekről hosszan elbeszélgetett a tisztekkel és a harcosokkal.

Aláírták a Magyar és a Szovjet Tudományos Akadémia együttműködésének jövő évi munkatervét

Hétfőn este a Magyar Tudományos Akadémia székházában ünnepélyesen aláírták a Magyar Tudományos Akadémia és a Szovjetunió Tudományos Akadémiája együttműködési egyezményének 1959. évi munkatervét.

A munkaetrv aláírása alkalmából Erdei Ferenc főtitkár beszédet mondott, melyre Dubinyin akadémikus válaszolt.

Gyors orvoslás

A Dunántúli Napló vasárnapi számában a „Szászvár ma" című cikkben megírtuk, hogy Aczél György elvtárs szászvári látogatása során a KISZ-szervezet titkára arra kérte, küldjenek több könyvet és főleg több mai témájú könyvet Szászvárra, mert nagyon szeretnek az emberek olvasni. Aczél György elvtárs megígérte a bányászoknak, hogy a Művelődésügyi Minisztérium 100 értékes könyvet adományoz a szászvári könyvtárnak.

Az ígéretből való ság lett. A sásdi járási könyvtár dolgozói november 7-re átadják a könyveket.

A genfi értekezlet

A hétfői ülésről kiadott közlemény szerint a résztvevő felek megállapodtak abban, hogy az értekezlet elnevezése: „értekezlet a nukleáris kísérleti robbantások abbahagyásának kérdéséről".

A Szovjetunió és az Egyesült Államok küldöttége a hétfői ülésen külön-külön napirendi javaslatot terjesztett elő.

Az ülésen megvitatták a két napirendi javaslatot, valamint a pénteki ülésen benyújtott szovjet egyezménytervezetet.

A KISZ-brigádok versenyének eredménye:

Százezer forint értékű exportáru terven felül

Pécs három gyárában — a Kesztyűgyárban, a Sopiana Gépgyárban és a Pécsi Porcelángyárban — az elmúlt negyedévben összesen nyolc KISZ exportbrigád dolgozott összesen 45 fővel. Munkájuk eredményét a Pécsi Városi KISZ-bizottság összesítette, amiből kiderült, hogy a nyolc pécsi KISZ exportbrigád mind egyike 110 százalék felett teljesítette harmadik negyedévi tervét és a terven felül készített exportáruk értéke eléri a 100.000 forintot.

A Pécsi Porcelángyár két exportbrigádja közül a Ságvári érte el a legjobb 134.5 százalékos teljesítményt, 26.185 forint értékű exportárut adva tervén felül, amit a Petőfi brigád még 15.507 forint értékű exportáruval tetézett.

A Sopiana Gépgyár három KISZ exportbrigádja közül a lakatos teljesen selejtmentesen dolgozott, az esztergályos példás anyagtakarékosságról adott számot, míg az öntőbrigád a selejtet 1.1 százalékkal a megengedett alá szorította.

A Kesztyűgyárban három KISZ export szabász-brigád 1 390 pár kesztyű anyagát takarította meg a harmadik negyedévben és emellett a tervezettnél 7.5 százalékkal több kesztyűt készítettek exportra. A Pécsi Kesztyűgyár üzemvezetősége és KISZ-szervezete az év eleje óta számontartja a KISZ-brigádok munkáját, aminek az idén elért összeredménye már 3 735 pár kesztyű anyagának megtakarításával csaknem 70.000 forint.

Beszélgetés ifjú választókkal

Nagygyűlésnek hirdették. A hallgatóság számát tekintve az is volt, legalább háromszázan szorongtak, fiúk, leányok a komlói tanácsház nagytermében, a későn jövők méltatlankodtak is, hogy nem tudnak hova ülni. De a hangulat inkább egy baráti beszélgetést, eszmecserét mutatott. Az előadó, Balogh László, a KISZ központ osztályvezetőhelyettese a fiatalok „nyelvén" beszélt.

— A napokban egyik községben jártam, ahol idősebb emberek mesélték el a következőt: a gróf a választás előtt kövesutat ígért a községnek. El is kezdte hordatni a követ, a falu meg örült, hogy végre nem kell sárt taposni. Meg is választották a grófot. Harmadnap aztán nem tudtak hova lenni a csodálkozástól: megjelentek a szekerek és hamarosan az utolsó darab követ is elhordták...

Ez a kis történet mindjárt mosolyt rajzolt a fiatalok arcára. Rég volt, ők ilyenre nem emlékeznek. Mégis szólni kell róla, különösen a fiataloknak. Éppen azért, mert ők más világban élnek, ahol nincsenek választási ígéretek, kortesfogások, ahol nem korhoz, egy helyben lakáshoz, keresethez mérik a szavazati jogot. Tanulni lehet belőle, többek között a jelen nagyobb megbecsülését.

Talán nem becsülik? Legyünk pontosak: inkább természetesnek, magától értetődőnek tartják. Csinosan, némelyik a legújabb divat szerint öltözködik, különösen a lányok. Kérdezzék csak meg édesanyjuktól, mit tudtak fiatal korukban a divatról? Tanulók, gimnazisták, technikumba járnak. Édesapjuk vájár, kőműves, csillés, lakatos, kereskedelmi alkalmazott. — Komlón 1945 előtt nem is volt gimnázium, iparitanuló-iskola. Balogh elvtárs számokat idézett a tanulók származásának megoszlásáról. Természetes ez? Hogyne, hiszen szocializmust építünk! Csak ezért!

S így sorolták a többit: a munkát, a mozit, a színházat, a hangversenyt, a sportot. Jó, hogy élnek a lehetőségekkel, időnként azonban nem árt mögéjük nézni.

— A mi ifjúságunké a jövő — mondotta. — Belőlük kerülnek ki az új vezetők, szakmunkások, mérnökök, orvosok. Az ország ügyei az övék is. Apáik, anyáik értük dolgoznak, hogy gondtalan körülmények között készülhessenek fel az életre, hivatásukra.

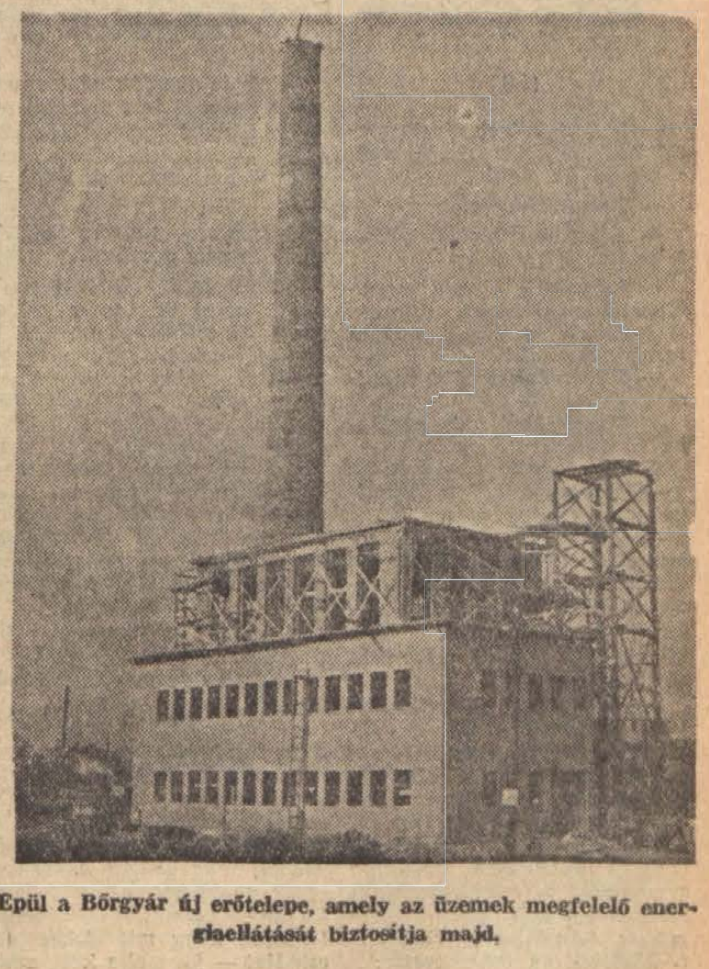
Nagyon megtapsolták. Szívből jött, őszinte szavak voltak, ha néhányan érdektelenül is bámultak a semmibe. Az ilyen beszéd könnyebben talál utat.

—cz—f—

Elkészült az UNESCO korszerű székháza

Párizs (AFP). Hétfőn avatták fel Párizsban az UNESCO székházát. Az UNESCO-t 1945-ben alapították a londoni értekezleten. 1946-ban ideiglenesen Párizs egyik régi szállójában helyezték el. Három évvel később az UNESCO engedélyt és lehetőséget kért Franciaországtól az állandó központ megépítésére. Az építési munkálatokat 1953-ban kezdték meg.

A hétemeletes épület építési munkálatait három nemzetközi hírnevű építész végezte. Méretei ellenére felépítése igen harmónikus.

Épül a Bőrgyár új erőtelepe, amely az üzemek megfelelő energiaellátását biztosítja majd.

Virágzó levendula, virágzó gazdaság

Az idén már harmadszor virágzik a levendula a Bólyi Állami Gazdaság bácsfai üzemegységében. Kétszer kaszálták meg a nyáron a 20 holdas táblát, ez a harmad virágzás már nem is jelent tetemesebb hozamot, mégis le kell szedni a jövő évi termés miatt.

A levendula mellett kisebb táblákban kerti izsop, menták, kömények, zsályák és a heverő szárú fehér szirmú római kamilla látható. Tavaszi színek, tavaszi illatok, ki gondolná, hogy ősz végén járunk. A gondozott telep valóban szemet gyönyörködtető. Legyünk azonban kissé prózaiak és tegyük fel a kérdést, mi adja meg valódi értéküket ezeknek az illóolaj tartalmú kerti virágnak is beillő növényeknek?

Pónya Béla üzemegységvezető és Linzer Aladár agronómus nem titkolják, hogy kedvenceikről faggatjuk őket.

1956-ban 22 illóolajos növényfajtával kezdték meg a kísérletezést. Céljuk volt, e közül a 22 növény közül kiválasztani azt a néhány legjobbat, mellyel a későbbiekben foglalkozni érdemes. Három fontos szempont szerint végezték a kísérleteket: 1. Melyik az a növény, amely legjobban megfelel a helyi éghajlati és talajadottságoknak? 2. Adott körülmények között melyik növény adja a legnagyobb olajhozamot? 3. végül melyik növény agrotechnikája igényli a legkevesebb kézi munkaerőt?

Az elmúlt három év igen eredményesnek mondható, annál is inkább, mert zömmel évelő növényekről van szó, a levendula például 30 évig is termőképes, és a legnagyobb termést csak kb. a 10. évében adja. Ennek ellenére a gazdaság szakemberei ki tudták választani azokat a növényfajtákat, amelyek mind három szempontból a legkiválóbbak. A levendula mellett elsőként említhetjük a muskotály zsályát, mely minden tekintetben beigazolta alkalmasságát. Munkaerőszükséglete nem több a kukoricáénál. Két éves növény, kaporral, mint köztes növénnyel vetették. Másfél katasztrális holdon több mint 10 liter olajat szolgáltatott. Olajának ára kilógrammonként 2.655 forint. A kaprot nem is számítva a gazdaságnak 1,5 hold földből 27 000 forint bevétele származott.

Legértékesebb olajú növényük a római kamilla. Olajának ára kilógrammonként 7 800 forint. 460 négyszögöles parcellán 27 deka olajat nyertek belőle. Az 55 katasztrális hold állókultúra zömét a 20 hold levendula és a 25 kh. kapor képezi. A levendula ebben a harmadik évében holdanként 20 mázsa virágot termett, és hozama a tizedik évig fokozatosan emelkedik. A levendulavirágot mázsánként 330 Ft-ért veszik át. A 25 hold kapor 444 kilógramm olajáért pedig 130.000 forintot kaptak.

Ha figyelembe vesszük az idei aszályos időjárást, és az évelő állományok „induló" voltát, akkor ezeket az eredményeket igen szépeknek mondhatjuk. A bácsfai üzemegységben tényekkel bizonyították be az illóolajos növények létjogosultságát mezőgazdaságunkban. Ha ezek bármelyikét összehasonlítjuk legfontosabb kenyérgabonánkkal, a búzával, a nagyobb nyereség mérlege mindenképpen az illóolajos növények javára billen. Ez persze nem jelenti azt, hogy legjobb búzaföldjeinkre levendulát, vagy orvosi zsályát telepítsünk. Megyénk dombosabb vidékein azonban, ahol a búza közepesnél is kevesebbet terem, ezek a növények még igen jól megélhetnek és katasztrális holdanként a gabonaféléknél jóval nagyobb értéket adhatnak.

A Bólyi Állami Gazdaság himesi üzemegységében jövőre további 44 hold illóolajos növény termesztését kezdik meg. Ebben az üzemegységben mostohábbak a talajviszonyok, mint a bácsfaiban, éppen ezért illóolajos növénnyel jobban kihasználhatók. Itt akarják kibővíteni és továbbiakban működtetni ezt a jövedelmező üzemágat. A bácsfai beállott telep természetesen megmarad.

A babarci „Béke" tsz., mint tőszomszéd, úgy látszik követésre érdemesnek tartja a példát, mert jövőre jelentős területen állít be illóolajos növényt a gazdaságába.

Rónaszékiné

Terjed a november 7 tiszteletére indított munkaverseny

A Kossuth-bányai dolgozók felhívása után Bátaaknán is elhatározták, hogy november 1—7. között forradalmi, azt követően november 16-ig választási műszakot tartanak. Ehhez az elhatározáshoz, szombat délután tartott gyűlésükön a III-as üzem dolgozói is csatlakoztak. Ezzel kezdetét vette ezekben az üzemekben a forradalmi műszak.

*

A BELSPED-nél javában folyik a munkaverseny, amely november 7. tiszteletére indult a vállalat kirendeltségi dolgozóinak javaslatára. Céljuk a súlymozgatási terv túlteljesítése, az üresjáratok minimálisra csökkentése, az önköltség csökkentése, valamint a béralaptúllépés megszüntetése.

*

A MOHÁCSI GÉPGYÁR csatlakozott a Sopiana felhívásához. Csatlakozásukban bejelentették, hogy határidő előtt fejezik be évi tervüket, javítják a minőséget, csökkentik a selejtet és az önköltséget.

Mezőgazdasági gyakorlati bemutató a villányi iskolában

Október 31-én, pénteken reggel a Villányi Általános Iskolában Baranya megye hét községéből 16 általános iskolai mezőgazdasági gyakorlatot vezető nevelő és igazgató találkozott, hogy a villányi iskola gyakorlatot vezető tanárának, Herr Miklósnak gyakorlókerti bemutató foglalkozását megtekintsék.

— Az általános iskola tananyagába beosztott mezőgazdasági gyakorlatok célja — nyilatkozott Dobó Géza, a megyei munkaközösség vezető szakfelügyelője — megszerettetni az ifjúsággal a mezőgazdasági munkákat és alapos elméleti, valamint gyakorlati szakismereteket nyújtani.

A kilenctől tizenegy óráig tartó foglalkozáson az V. a. osztály Herr Miklós tanár vezetésével megállta a helyét, minden nevelő elismerését váltotta ki a kis ötödikesek ügyessége, ahogyan a fiatal gyümölcsfák törzsét szakszerűen bekötötték náddal, hogy télen ne okozzanak kárt a nyulak.

A bemutató tanítás után alaposan megbeszélték a tapasztaltakat a Zrínyi Ilona napköziotthonban. Az ízletes ebéd után az állami gazdaságba mentek a nevelők üzemlátogatásra. Megtekintették a szőlő nagyüzemi feldolgozását, amely teljes gépesítéssel folyt. Különösen a vörös bor készítésének módszere érdekelte a szakmai továbbképzésen részt vevő nevelőket. Wéber Imre pincemester többek között arra is felhívta a látogatók figyelmét, hogy a kocsány rontja a bor minőségét, ezért az állami gazdaság bogyózó géppel külön választja a szőlőszemet a káros részektől.

A pincében azután Wéber Imre beszélt a borok szakszerű kezeléséről és válaszolt a feltett szakmai kérdésekre. Meg magyarázta, hogy az általánosan elterjedt hibás villányi szokással szemben helytelen erjedés után rajta hagyni a bort a seprőn, mert nagy mértékben rontja a bor minőségét. A gazdaság forrás után azonnal lefejti a bort. Végül pedig Heiner László főkertész ismertette a gazdaság célkitűzéseit és elért eredményeit.

Dékán János nevelő és többen mások megjegyezték: — „Tanulságos volt ez a tapasztalatcsere..." Mások pedig Dobó Géza szakfelügyelő elvtárs és a villányi igazgatóság alapos szervezési munkáját dícsérték, mellyel valóban emlékezetessé tették minden nevelő számára ezt a napot!

Schmidt Károly

IDEGEN utakon

BA'RDI LA'SZLÓ REGÉNYE

(14)

— Maguk mivel foglalkoznak? — fordult a tolmács most a két másik fiúhoz.

— Tanulók vagyunk.

— Most érettségizünk, — tette hozzá Gabi.

— Először is bizonyára politikai menedékjogot kérnek. A továbbiakra nézve milyen terveik vannak?

— Szeretnénk tovább tanulni.

— Ausztriából más országba kívánnak áttelepülni?

A fiúk egymásra néztek:

— Ha lehet, akkor Amerikába szeretnénk menni!

— Azt hiszem, oda túl sokan akarnak menni! Hát majd meglátjuk! A kivándorlási bizottságoknál kell majd jelentkezni, de nem kell zavarni a követségeket, mert felkeresik majd a lágereket is.

A láger szó kicsit kellemetlenül hangzott a magyar füleknek. Lealázó jelentést éreztek ki belőle: Gabi mindjárt elhatározta, hogy haza csak menekült-táborról fog írni.

Elszontyolodva figyeltek a további rendelkezésekre, amíg a szomszéd asztalnál menekült igazolványt állítottak ki részükre. Az adataikat felíró férfi közömbösen megjegyezte:

— Ha le akarják adni a magyarországi igazolványaikat, öt schillinget kapnak darabjáért. — Ezt egyébként csak magánemberként ajánlom — tette hozzá.

— Igenis, — mondta Zoli, de egyikük sem mozdult.

Mielőtt az irodából elbocsátották volna őket, a szemüveges férfi szólalt meg újra:

— A láger életére vonatkozó rendszabályokat a termekben kifüggesztettük. Ezeknek betartása mindenkire kötelező! Semmiféle rendbontást nem tűrök, itt nincs forradalom! Akinél fegyver van, az azonnal köteles leadni! A Vöröskereszt és az ICEM ruhasegélyét a magazinban vehetik át; pénzsegélyt pedig hetenként osztunk ki itt az irodán.

A fiúk leforrázva léptek ki. A gimnáziumban bizony kicsit másféle hangnem volt használatos.

— Hetenként vesszük fel a zsebpénzt? Hát meddig akarnak még itt tartani minket? — jött meg elsőnek Gabi hangja.

— Tudjátok mit? Először is nézzük meg azokat a tábori rendszabályokat, aztán érdeklődjünk valamilyen régebbi lakostól, hogy mit lehet itt csinálni — javasolta Zoli, amit vita nélkül el is fogadtak.

Fél óra múlva nem túl lelkes hangulatban kezdtek a tapasztalatok összegezéséhez. Az az elképzelésük, hogy a táborban csak néhány napot kell tölteni, teljesen reménytelennek bizonyult. Simi még olyan lágerlakóval is találkozott, aki még október végén került Bécsbe, de azóta sem tudott tovább jutni. A koszt elég jó, a raktárban viszont csak erősen használt ruhák vannak, — jelentette észrevételeit Gabi.

— Azért megnézzük azokat is, mert az én kabátomnál biztosan jobbak, — mutatta Simi elszakadt felöltőjét.

— Miért nem szereztél a Corvin-közben jobbat! — csipkelődött Zoli.

— Csak hallgass, te élhetetlen! Tudhatnátok, hogy muszáj valami érdemet kitalálni, ha az ember akarja itt vinni valamire! — állt feljebb Simi.

— Még az a jó, hogy a városba akármikor kimehetünk.

— Na még szép! Hiszen nem vagyunk foglyok! — hördült fel Gabi.

— Menjünk el ebéd után városnézésre — ajánlotta Zoli.

Az ebédlőben Simi elkezdte a maga külön útjait, mert eltűnt kis időre. A fiúk egyre türelmetlenebbek lettek, mert mielőbb szerettek volna indulni már. Amikor végre előkerült, már messziről barátjegyeket lobogtatott.

— Erről meg elfejtkeztetek volna, ha nincs a jó öreg Simi!

— Honnan szerezted? — rohanták meg a barátai.

— Találtam egy pénzes mukit, aki beváltott negyven schillingre egy százast. Majd adok nektek is belőle, amíg tudtok szerezni.

Jókedvűen léptek ki a tábor kapuján.

Floridsdorfból, a tábor helyéről villamossal mentek a belvárosig. A tapasztaltabb disszidensek már kioktatták arra őket, hogy nem kell menetjegyet váltaniok, elég a menekültigazolványt felmutatni. Ki is próbálták a tanácsot. A kalauz lemondóan legyintett a kartonlapok láttára, az utasok meg gúnyosan mosolyogtak. Ennek okát csak pár nap múlva értették meg a fiúk, amikor megtudták, hogy itt a pestinél négy-ötszörte drágábbak a jegyek. Volt is bőven ülőhely a piros kocsikon, nem úgy, mint a hatoson.

Amikor a Duna-csatornán áthaladtak, még nem volt kedvük leszállni.

— Hosszú ez az emelkedő, ráérünk még túrázni — fújta le Gabi a gyaloglási ajánlatokat.

Amikor aztán a villamos elkanyarodott a forgalmas útvonalról, a fiúk leugráltak róla. Gyalogosan sétáltak tovább a hatalmas ívben kanyarodó, széles bécsi körúton, a Ringen.

— Erre jöttünk a busszal! — ismerte meg Gabi az egyik hatalmas palotát.

(Folytatjuk)

A kulturális forradalom eredményei, további feladataink

(1)

A Magyar Szocialista Munkáspárt művelődési politikájának irányelvei rögzítik többek között azt, hogy kulturális intézményeinket annak a harcnak szolgálatába kell állítani, amelyet a munkásosztály a szocializmus ügyéért folytat. A Baranya megyei pártbizottság is megvizsgálta megyénk kulturális helyzetét. Hasznos, ha sorra vesszük ennek alapján a kulturális forradalom megyénkben elért eredményeit s szólunk a további feladatainkról.

A felszabadulás óta megyénkben is oly nagy fejlődést ért el iskolarendszerünk, iskolahálózatunk, mint a történelem során eddig még soha. Kiépítettük a 8 osztályos általános iskolát. A fejlődést példázza, hogy míg 1958-ban Baranyában és Pécsett 3948 tanuló végezte el az általános iskola 8 osztályát, addig 1938-ban az akkori iskolák megfelelő osztályait csak 1217 tanuló. A pedagógusok számának növekedésére jellemző, hogy 1938-ban mindössze 869 nevelő tanított a mai általános iskoláknak megfelelő iskolatípusokban, ma az általános iskolai nevelők száma 2264.

Uj iskolákat hoztunk létre. Uj létesítményünk többek között a komlói, a szigetvári, a siklósi általános, a pécsi zenegimnázium, a szentlőrinci mezőgazdasági technikum. A szak-középiskolákat átszerveztük, a régi középiskolákat bővítettük, fejlesztettük. Amíg 1938-ban 1438 volt a középiskolai tanulók száma, addig 1958-ban 4813. 1938-ban kb. 12 százalék volt a középiskolás munkás és paraszt származású tanulók aránya, ma ez meghaladja az 50 százalékot.

A nemzetiségi oktatással való törődést jelzik az olyan új intézmények, mint a pécsi diákotthonnal ellátott délszláv általános iskola, továbbá a nemzetiségi és nemzetiségi nyelvet tanító általános iskoláink, a német tanítási nyelvű tanítóképző, illetve gimnázium és a Pedagógiai Főiskola 1956 szeptemberében létrehozott német tanszéke. Jelentősek a felsőoktatásban elért eredményeink is.

A népművelési munka területén nagy haladást értünk el. Könyvtárhálózatunk kiszélesedett különösen az üzemekben és falun. Amíg 1938-ban országosan 200 falusi könyvtár működött, addig ma csak megyénkben 321 könyvtár áll az olvasnivágyók rendelkezésére. Fejlődött mozihálózatunk is. 1938-ban kb. 10—12 mozi volt a megyében, ma a mozik száma 377 és a mozilátogatók száma 1957-ben csaknem 6 millió volt. Jellemzők színházunkkal kapcsolatos adatok is. Amíg a felszabadulás előtt Pécsett és a megye területén a hivatásos színészek által tartott előadások száma kb. évi 300 lehetett, addig 1957-ben 614 előadást tartottak. Uj kamaraszínház és szabadtéri színpad is létesült Pécsett, az előadások művészi és tartalmi színvonalát pedig összehasonlítani is alig lehet. A felszabadulás előtt alig 10 művelődési otthon működött a megyében, ezzel szemben 1957-ben a művelődési otthonok száma 158 volt. Fejlődtek, gazdagodtak múzeumaink is. Minisztériumi és tanácsi forrásból — különösen az utóbbi években — jelentős anyagi erőt fordítottunk a város és a megye területén lévő műemlékek helyreállítására és megóvására. Pécsett tájrádiót hoztunk létre, amely a magyar mellett délszláv és német nyelvű műsort is sugároz.

A tudományos munka fejlődését dokumentálja a Dunántúli Tudományos Intézet felszabadulás után kibontakozott munkája. Egyetemeinken is javultak a tudományos kutatómunka feltételei. A megyében folyó tudományos munka eredményeit és megbecsülését jelzi, hogy pl. a pécsi orvoskaron 6 professzor kapott tudományos munkásságáért Kossuth-díjat.

A számszerű emelkedés mellett igen számottevő a művelődés tartalmában, minőségében és hatásában elért fejlődés. Kultúránk tartalma egyre inkább szocialistává válik. Iskolai nevelőmunkánkban és a művelődési élet szinte minden ágazatában tért hódított a marxista—leninista világnézet és ennek következtében az iskolai oktatás és az egész művelődési élet tudományos színvonala nagy mértékben emelkedett.

A fejlődés azonban nem volt töretlen. Fékezték a polgári világnézet le nem küzdött maradványai és számos elkövetett hiba. Az ellenforradalom súlyosan érintette különösen a kulturális területet, jelentős károkat okozott.

Ma a kulturális életben lassú, de megalapozott és egészséges tendenciájú fejlődés van. Erre mutat, hogy oktatási intézményeinkben — az ott dolgozó kommunistákra és a hozzájuk közelálló pártonkívüliekre támaszkodva — egyre eredményesebben folyik a harc a szocialista nevelési célkitűzések megvalósításáért. Megerősödött és szép fejlődésnek indult az ifjúsági és gyermek-mozgalom. Különösen az úttörő-mozgalom eredményei számottevők. Sokat javult az öntevékeny művészeti együttesek, a színház, a mozi műsorpolitikája, fejlődött az ismeretterjesztés politikai, világnézeti tartalma. De van még tennivalónk a művelődési munka határozott szocialista irányát és tartalmát illetően. A nacionalizmus, a harmadik utas ideológia, a párt, a munkásosztály és a Szovjetunió vezető szerepével kapcsolatos néhány káros nézet, valamint a vallásos ideológia továbbra is nehezíti a céltudatos kultúrtevékenység, a szocialista tudat kialakítását.

Megnövekedett az értelmiségiek, különösen a pedagógusok társadalmi tevékenysége. A pedagógusok több mint egyharmada ismét a társadalmi munka sűrűjében tevékenykedik. Az elvi viták, konzultációk, előadások, a vezetők és az értelmiségiek találkozásai, a párt és az állami vezetés határozottsága s mindenekelőtt a párt általános politikájának sikere és eredményei következtében mind több értelmiségi csoportosul a kommunisták körül, segítve a munkát.

Lemaradás mutatkozik az eszmei-politikai nevelésben az értelmiség más rétegeinél (orvosok, ügyvédek, művészek). Bár egyre növekszik a kommunista vagy a kommunistákhoz közelálló „aktív lojálisak" száma, mégis az értelmiség jelentős része ma is passzív, az eszmei zavart nem sikerült körükben teljesen felszámolni. Különösen a kispolgári életszemlélet, a nacionalizmus, álhumanizmus és vallásosság zavarja gondolkodásukat. Ez a helyzet általában fékezi kultúránk szocialista jellegének kialakítását és terjesztését, illetve dolgozóink és ifjúságunk szocialista nevelését.

Megvalósítjuk a hároméves terv idei előirányzatait

7,8 százalékkal magasabb az egy főre eső termelés, mint 1955-ben — 504 lakásba költöztek be, 262 családi ház készült el a III. negyedévben

Az 1958. évi terv a szocialista ipar elé azt a feladatot tűzte, hogy szilárdítsa meg az ellenforradalom okozta károk felszámolása során elért eredményeket és biztosítsa a termelés növelését a munka jobb megszervezésével, a termelékenység fokozásával és — amennyire az ország gazdasági ereje engedi — újabb beruházásokkal.

A tervek szerint Baranya és Pécs szocialista iparának 6.4 százalékkal kell 1958-ban növelnie termelését.

Éves tervét 76,9 százalékra teljesítette

a megye szocialista ipara az év első kilenc hónapjában, így várható, hogy az éves előirányzatot is maradéktalanul teljesíti.

Augusztusban és szeptemberben az ipar napi átlagos termelése 3.7 százalékkal volt magasabb a múlt év harmadik negyedévének termelésénél. Különösen a feketeszénbányáknál szembetűnő ez az emelkedés. *Ez év első kilenc hónapjában a múlt év azonos időszakához képest 20 százalékkal nőtt a napi átlagos széntermelés és 3.1 százalékkal haladta meg a feketeszénbányák termelése az előirányzatot.*

Az egy főre jutó termelés az elmúlt év hasonló időszakához képest fél százalékkal csökkent, de az 1955. évi színtnél 4.2 százalékkal magasabb volt. A fél százalékos csökkenés elsősorban a szövetkezeti iparnál mutatkozó visszaesésből adódott. A minisztériumi iparban és az állami helyi iparban az egy munkásra jutó termelés fejlődött a múlt év harmadik negyedévéhez viszonyítva, a szövetkezeti iparban azonban ez év harmadik negyedévében 16.7 százalékkal kevesebb termelés jutott egy munkásra, mint a múlt év hasonló negyedében.

A harmadik negyedév beruházásainál elsősorban

a lakás- és iskolaépítkezéseknél

mutatkoznak kiemelkedő eredmények. Felavatták a 3.8 millió forintos beruházással létesített komlói kórházat és a hozzá vezető útat. Elkészült *Komlón* a megye legnagyobb — tizenhat tantermes — általános iskolája. Megkezdhették a tanítást az új *hidasi, olaszi, újmohácsi és szentlászlói* négytantermes, a *kaposszekcsői* és a *sósvertikei* egytantermes, vala mint a *pécs-meszesi* új nyolctantermes általános iskolában.

A lakásépítkezések Pécsett ebben az évben is első helyen állnak a városfejlesztési terv végrehajtásában. A harmadik negyedévben 504 lakásba költözhettek be az új lakók. *Ez a szám 22 százalékkal magasabb, a múlt év harmadik negyedében átadott lakások számánál.*

De nemcsak az állami lakás építkezés mérete haladta meg a múlt évit, jelentősen emelkedett a magánépítkezések száma is. Az elmúlt év harmadik negyedében 138-an, ez év harmadik negyedében 262-en építettek a megyében saját erőből, illetve OTP támogatással saját házat. *Az új háztulajdonosok között 54 ipari munkást, 68 bányászt, és 14 állami gazdasági és gépállomási dolgozót találhatunk.*

A lakásjavításokra Pécsett 2 millió 135 ezer forintot költöttek, ezzel januártól kezdve folyamatosan 16 lakóház teljes felújítását végezték el egy sor lakóépület részleges tatarozása mellett.

Tovább javult Pécsett a gáz szolgáltatás is, a negyedév folyamán a fogyasztók száma csaknem háromszázzal nőtt.

Érdekes képet mutat *a megye kiskereskedelmi forgalmának alakulása. Az év első három negyedében a megye lakossága 1 549 millió forint értékű árut vásárolt a kiskereskedelem boltjaiban, 3.5 százalékkal többet, mint az elmúlt év első kilenc hónapjában.* A harmadik negyedévben azonban visszaesett a kiskereskedelmi forgalom, különösen a szövetkezeti kereskedelem forgalma.

Keresettek az iparcikkek

A megye lakossága a harmadik negyedév folyamán kevesebb bolti élelmiszert és ruházati cikket vásárolt, viszont többet költött 6.5 százalékkal a vegyes iparcikkek vásárlására. Ebből a tényből korántsem lehet azt a következtetést levonni, hogy „nincs pénz" az embereknél, azért nem tudtak több ruhát és élelmiszert vásárolni. Inkább az tűnik ki a kereskedelmi forgalom számaiból, hogy az emberek már felruházkodtak, élelmiszerekből pedig nem képeznek készleteket, *pénzüket inkább más célú vásárlásra fordítják.* Igy például olyan iparcikkeket vásárolnak, amelyek évekig „hiánycikk"-ként szerepeltek. Gondoljunk csak a mosógépvásárlásokra, a rádió és motorkerékpárvásárlásokra.

A bányásznapi kereskedelmi forgalom is magasan felülmúlta az elmúlt évekét és a bányásznapi vásárokban is elsősorban az iparcikkek felé fordult a vásárlók érdeklődése. *Komlón 76, Pécsett pedig 52 százalékkal volt magasabb a bányásznapi vásár forgalma a múlt évinél.*

A számok arról tanúskodnak, hogy nagy lépést tettünk előre az elmúlt két évben. Szeptember hónapban megyénk szocialista iparában

az egy munkásra jutó termelés

már 7.8 százalékkal magasabb volt az 1955. év havi átlagánál, az év első kilenc hónapjának átlaga pedig csak három tized százalékkal marad az 1955. év havi átlaga alatt.

A számok, a termelési eredmények mögött feltétlenül észre kell venni azt a lebirhatatlan erőt is, amely ezeket az eredményeket szülte. *Két év alatt a párt helyes vezetésével igen nagy feladatokat oldott meg népünk.* A Szovjetunió és a népi demokráciák segítségével sikerült rendbehozni az ellenforradalom által szétzilált gazdaságunkat. Sőt az ellenforradalom okozta károk leküzdésén túl az ipar és a mezőgazdaság egyes területein jelentősen túlhaladtuk az ellenforradalom előtti évek termelését és még — ha szerény méretekben is — új létesítmények építésére is futotta az erőnkből, amellett, hogy az életszínvonal javításáért is sokat tettünk.

Az ellenforradalom leverése óta eltelt két év munkája barátnak és ellenségnek egyaránt megmutatta, milyen hatalmas erőt jelent a szocialista tábor segítsége, felszabadult munkásosztályunk és dolgozó népünk alkotó tehetsége.

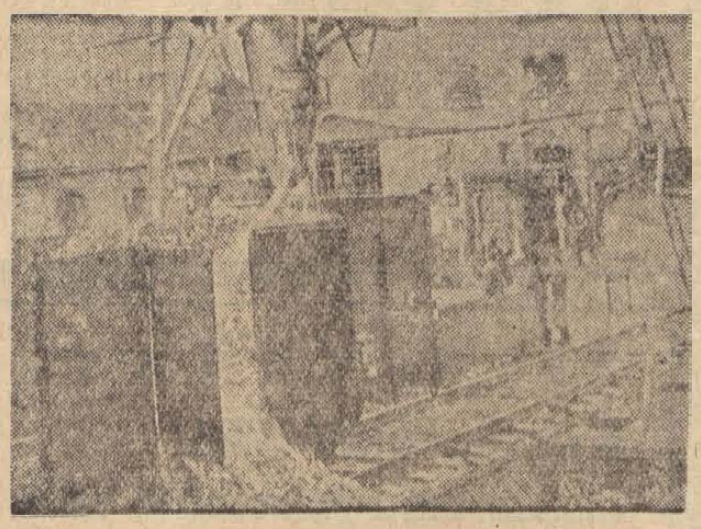
Készül a megye iparának távlati fejlesztési terve

Serény munka folyik a megyei tanács ipari osztályán. Az osztály dolgozói a szokásos munka mellett készítik a megye iparának távlati fejlesztési tervét. Ebbe a nagy munkába bevonták a KISZ-ÖV-öt, a KIOSZ-t és az érdekelt szakosztályok munkatársait is.

A tervben vázolják az állami, szövetkezeti, valamint magánkisipar jelenlegi helyzetét, és a fejlesztés feladatait. A tervkészítés megkönnyítésére a járási tanácsok feltérképezték saját területüket. Ezeknek a térképeknek a segítségével állapították meg, hogy hol kell elsősorban fejleszteni az ipart és hol van a szövetkezeti, valamint a kisiparnak helye.

A megye iparának távlati fejlesztési terve november közepére készül el.

Édes riport Kaposvárról

Felettünk a kötélpályán szénnel megrakott és üres csillék szaladgálnak. Amott arrébb a víz beletúr a vagonba és ömlik a sok répa. Gépek zakatolnak, alig érteni egymás szavát.

Az igazgató elvtárs végigvezet a gyáron. 25 holdon terül el, ahol mint tréfásan megjegyzi valaki, „minden édes". Valóban.

Az úsztatóban utaznak a répák, nagy acélkarok fürdetik őket, szeletelő gép tépi ízekre, fortyog, gőzölög..., formába öntik, ömlik a mokka, a kockacukor és cukorheggyé tornyosul a sok apró kristály.

— Sok kézen, edényen megy keresztül a répa, amíg abból cukor lesz — ismerteti a gyártási munkát Tabák Lajos, a Kaposvári Cukorgyár igazgatója, majd arról panaszkodik: 1 600 vagon cukor tárolására van férőhelyük, pedig 2 000 vagonnál is több lesz az idén.

Kétezer vagon cukor. Mennyi cukorrépa kell ehhez! Ezt könnyen ki lehet számítani. Naponta 200—220 vagon cukorrépát dolgoznak fel és ebből 26—28 vagon cukrot nyernek. Négy megyéből, köztük Baranyából ömlik ide a répa. Az igazgató azt mondja: idén az aszály miatt gyengébb volt a termés, de azért holdanként meglesz így is a száz mázsa.

Baranyáról érdeklődöm.

— Baranya! — csillan fel az igazgató szeme. — Nagyon meg vagyunk elégedve Baranyával. Nemcsak tavaly, az idén is Baranya vezet a cukorrépatermelésben.

— Mennyi répát szállítanak Baranyából?

— Ötezerhatszáz holdon termeltek idén Baranyában cukorrépát. Ötvenhatezer mázsa cukorrépát várunk megyéjükből.

Rengeteg répa ez! És mit kapnak mindezért a baranyai állami gazdaságok, tsz-ek, egyénileg dolgozó parasztok? Erre is választ ad Tabák elvtárs.

Kapnak répaszeletet 150 vagonnal, 170—180 vagon cukrot... és ha mindent pénzbe átszámítunk, akkor hozzávetőlegesen 26—28 millió forintot.

Ömlik a szén a csillékből a kazánokba.

— A szén egy részét is Baranyából kapjuk! — mondja az igazgató. — Komlóról az idén 800, Pécsről pedig 150 vagon szenet szállítottunk, illetve szállítunk. Pécsről kapjuk a kokszot is — évente mintegy 100 vagonnal — a mészégetéshez.

— Az ott a mészkemencénk — mutat egy távolabbi épületre. — Ahhoz kell a koksz, na meg a mészkő, amit szintén Baranya szállít. A mészkövet Nagyharsányból kapjuk 800—1000 vagont.

Megállunk a kazánoknál. Megnézzük a nagy, 650 négyzetméter fűtőterületű új kazánt, amit úgyszólván saját erőből építettek.

— Sokat segít ez rajtunk — magyarázza Tabák elvtárs. — mert nemcsak gőzt, de áramot is termelünk.

Járjuk a gyárat: megállunk itt is, ott is. Egyszercsak szóba jön a szállítás. Mert a gyár folyamatos termelése a szállítástól is függ, de még mennyire.

— Erre sincs panaszunk! — válaszolja az igazgató. — A Pécsi MÁV Igazgatóság igazán mindent megtesz. Nem lehet rájuk panaszkodni. Pedig mi aztán adunk nekik munkát. Évente mintegy 25 000 vagon szállítmány érkezik a gyárba...

Cipőnk, ruhánk cukros. Nem csodálom, ha háziasszonyok látogatják meg a gyárat, akkor azt mondják:

— Akár ingyen is eljönnénk ide takarítani.

Usztatják a cukorrépát, köztük a baranyaiakat is. Egyenletesen zummognak a kazánok. Baranyai szén ég bennük. Jönnek a vagonok. A Pécsi MÁV Igazgatóság irányítja ide a vonatokat. És sokan azt mondják: mi közünk nekünk a Kaposvári Cukorgyárhoz?!

Van közünk! Mert, hogy lesz-e elég cukor, az nemcsak a kaposváriakon: rajtunk is múlik.

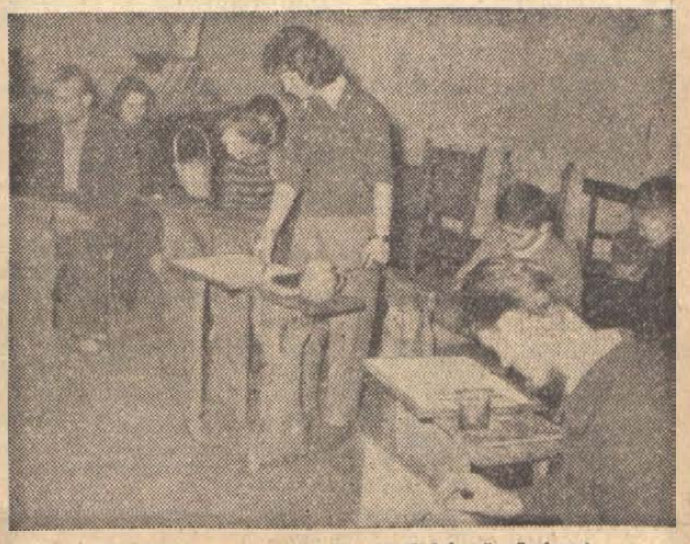
Szalai János

Mozgalmas élet a KISZ és szakszervezetek művelődési házában,

ahol a szakkörök és foglalkozások valóságos kombinátja van. A bélyeggyűjtőktől kezdve (akik egyébként bronzérmet nyertek az idei brnoi bélyeg világkiállításon) az irodalmi körön, a szabás-varrás tanfolyamon, az eszperantó szakkörön, énekkarokon, tánciskolákon stb. keresztül az egyéni zeneoktatásig szakköri foglalkozások majd minden fajtája megtalálható. Mindez azt bizonyítja, hogy a művelődési ház vezetői minden igyekezetükkel azon vannak, hogy a látogatók, a város fiatalságának szórakozását és tanulnivágyását gazdag programmal kielégítsék.

Ritmusgyakorlás a gyermekfoglalkozáson

Csendéletet rajzolnak a jövő képzőművészei

Folyóiratokat, képeslapokat olvasnak, beszélgetnek a klubban szórakozó fiatalok

Az épület legcsendesebb zuga a sakkterem, ahol csak a kibicek szisszenése hallható néha

Import női harisnya

A Német Demokratikus Köztársaságból ezer pár női flór harisnya érkezett a Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalathoz. A női flórharisnyák fogyasztói árát eddig még nem állapították meg, de előreláthatólag párja 40—42 forintba kerül majd. A harisnyákat minden valószínűség szerint november 11-e tájára hozzák forgalomba.

A lengyel kormányküldöttség Leningrádban

Leningrád (TASZSZ). November 3-án Minszkből Leningrádba érkezett a Szovjetunióban tartózkodó lengyel kormányküldöttség. Ezen a napon Moszkvából Leningrádba érkezett N. Sz. Hruscsov elvtárs, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke.

Hétfőn a lengyel vendégek Hruscsov elvtárs kíséretében megtekintették a balti hajógyárat. A gyárlátogatást nagygyűlés követte, amelyen J. Cyrankiewicz elvtárs, a lengyel minisztertanács elnöke és Nyikita Hruscsov elvtárs mondott beszédet.

●

Az amerikai külügyminisztérium szóvivőjének nyilatkozata

Washington (TASZSZ). White, az amerikai külügyminisztérium szóvivője az október 31-i sajtóértekezleten cáfolta azt az állítását, amely szerint a csangkajsekisták Dulles tajvani tanácskozásai után lemondtak a Kína elleni fegyveres támadás terveiről.

Ujabb harcok Algériában

Párizs (MTI). Az algériai felszabadítási front közleményei hírt adtak arról, hogy a felkelők nagy offenzívát indítottak a francia határzár ellen az Algéria és Tunézia közti határon. Az algiri francia főparancsnokság első jelentései igyekeztek cáfolni ezeket a közléseket, később kénytelenek voltak elismerni, hogy a felkelők támadást intéztek a francia erőknek a tunéziai határon lévő hét hadállása ellen, s ezenkívül Ouenza közelében felrobbantották a vasútvonalat is. A francia hivatalos közlés szerint csupán csekély anyagi kár keletkezett, a francia erők vesztesége pedig mindössze egyetlen sebesült.

A francia baloldali sajtó kevés hitelt ad az algiri főparancsnokság híreinek és feltűnő tálalásban hozza az algériai felkelés vezetőinek közleményeit.

A Libération tuniszi tudósítója idézi Krim Belkaszemnek, az algériai ideiglenes kormány elnökhelyettesének a tuniszi Asz Szabahban megjelent nyilatkozatát.

Belkaszem nem zárja ki azt a feltevést, hogy az algériai háború rendkívül súlyossá válhatik, hacsak valamilyen békés politikai megoldás nem tűnik fel a láthatáron. Kijelentette, hogy számos külföldi önkéntes is akcióba lépne a felszabadító hadsereg soraiban. Sokan jelentkeztek már a világ számos részéből, beleértve a Német Szövetségi Köztársaságot és az Egyesült Államokat. Elmondotta, hogy az amerikai önkéntesek az amerikai hadsereg és az amerikai tudományos élet elitjéhez tartoznak.

NEW YORK

Lipót volt belga király és felesége vasárnap este repülőgépen Brüsszelből nemhivatalos látogatásra az Egyesült Államokba érkezett.

A szovjet kormány jegyzéke az olasz kormányhoz

Moszkva (TASZSZ) Alekszej Zaharov, a Szovjetunió külügyminiszterhelyettese november elsején átnyújtotta Olaszország moszkvai nagykövetének a szovjet kormánynak az olasz kormányhoz intézett jegyzékét.

A szovjet kormány jegyzékében kijelentette, hogy amerikai rakéta- és atomfegyverek tárolása Olaszország területén fokozott veszélyt jelent az európai béke ügyére, de elsősorban magára Olaszországra.

Naivitás lenne azt hinni — állapítja meg a jegyzék —, hogy azok az államok, amelyeknek biztonságát fenyegetik a NATO rakétatámaszpontjai, szükség esetén nem tesznek intézkedéseket, hogy kemény csapást mérjenek arra a területre, ahol ilyen támaszpontok vannak.

Magyar egyetemek képviselői utaztak a Szovjetunióba

A magyar-szovjet kulturális egyezmény 1958. évi munkaterve alapján hétfőn kéthetes tanulmányútra a Szovjetunióba utazott Halász Pál, a pécsi tudományegyetem tanára, Schmidt Béla, a budapesti műszaki egyetem adjunktusa, és Pojják Tibor, a miskolci nehézipari műszaki egyetem tanszékvezető docense.

Négyhetes tanulmányútra Magyarországra érkezett B. A. Saslov professzor, a moszkvai Poligráfiai Intézet iparitechnológiai tanszékének vezetője és Lebovics Márton magyar származású lembergi egyetemi tanár.

Ugyancsak hazánkba érkezett M. M. Pavljucsenko professzor, a Belorussz Állami Egyetem tanszékvezetője, a kémiai tudományok doktora, P. M. Alekszandrov professzor, a leningrádi pénzügyi- és közgazdaságtudományi intézet tanszékvezetője, a közgazdasági tudományok doktora, valamint N. N. Malinyin, a moszkvai műszaki egyetem docense, a műszaki tudományok doktora. A szovjet vendégek tanulmányútként három hetet töltenek Magyarországon.

Külföldről jelentik

MOSZKVA

A Komszomolszkaja Pravda vasárnapi száma első oldalon közli Komócsin Zoltánnak, a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága első titkárának cikkét a jubiláló Komszomolról.

RIO DE JANEIRO

Brazília, Chile, Argentína és Uruguay kormányának kezdeményezésére 10 latinamerikai állam diplomáciai képviselői Rio de Janeiroban közös nyilatkozatot írtak alá, amely első lépés a latin-amerikai „közös piac" létrehozására.

VARSÓ

A Magyar Kulturális Intézet rendezésében Csapláros István, a varsói egyetem magyar tanszékének professzora Lodzban és környékén előadássorozatot tartott „magyar—lengyel haladó kapcsolatok" címmel. Az öt előadást mintegy kétezren hallgatták meg.

HAVANA

Kubában hétfőn reggel nyolc órakor megkezdődtek az országos választások. Ezen megválasztják a köztársasági elnököt, az alelnököt, a kormányzókat, a képviselőket, a polgármestereket, és a községi tanácsosokat. A szavazás előreláthatólag a hétfő esti óráig tart.

KAIRÓ

Algériai szóvivő hétfőn Kairóban közölte, hogy a szabad algériai kormány táviratot intézett XXIII. János pápához, Malikhoz, az ENSZ-közgyűlés elnökéhez és Hammarskjöld ENSZ főtitkárhoz, felkérve őket, hogy járjanak közben a francia kormánynál az őt bebörtönzött algériai vezető további kínzásának megszüntetéséért.

MOSZKVA

November 2-án megérkezett Moszkvába Lazar Mojszov, a Jugoszláv Szövetségi Népköztársaság új nagykövete.

NEW YORK

Az ENSZ közgyűlésének politikai bizottsága hétfő délutáni ülésén megvitatja India és Jugoszlávia ENSZ küldöttségének az ENSZ leszerelési bizottsága kibővítésére vonatkozó határozati javaslatát. A határozati javaslat szerint a jelenleg 25 tagból álló leszerelési bizottságban a jövőben az ENSZ mind a 81 tagországának küldötte részt venne.

NEW YORK

Hammarskjöld főtitkár hétfőn annak a véleményének adott kifejezést, hogy a nukleáris kísérletek megszüntetésének kérdéséről tárgyaló genfi értekezlet, valamint a váratlan támadások megakadályozásának problémájáról november 10-én esedékes értekezlet egyaránt előreláthatólag mintegy hat hétig tart.

WASHINGTON

Az AFP jelenti: A Fehér Ház szóvivője vasárnap bejelentette, hogy az Egyesült Államok hivatalosan elismerte a Guineai Köztársaságot.

LONDON

Az angol hadügyminisztérium közölte, hogy a NATO haditengerészeti és légierői november 10-től 28-ig az Atlanti óceán keleti részében és Gibraltár körzetében hadgyakorlatot tartanak.

BEIRUT

Sajtójelentések szerint Huszszein Oueini libanoni külügyminiszter kijelentette, hogy ha Izrael megpróbálná elfoglalni a Jordán folyótól nyugatra fekvő területet, Libanon a többi arab országgal együtt Jordánia védelmére kelne az Arab Liga alapokmányának megfelelően.

Négyezer jelölt indul a francia választásokon

Párizs (MTI). Vasárnap éjfélkor zárult le Franciaországban a képviselőjelöltek jelentkezése. Az utolsó órákban valóságos versenyfutás alakult ki. Igen sok jelölt jelentkezett a határidő lejárta előtt.

Az eddigi 17 párt és pártcsoport mellé egy tizennyolcadik is jelentkezett, egy frissen alakult degaulleista csoport, amely a hangzatos „Megújhodás és Hűség" nevet választotta.

A francia sajtó egybehangzóan úgy véli, hogy legalább négyezer jelölt fog küzdeni a 465 mandátumért, a 27 millió francia választópolgár szavazatáért.

A szabadegyetem heti programja

November 4-én, kedden: Művészettörténeti előadás. „Az ősközösségi társadalmak művészete" vetítettképes előadás. Előadó: dr. Harczos Ottó, középiskolai tanár.

November 6-án, csütörtökön: Irodalomtörténeti előadás. „Dante". Előadó: Vándor Gyula, középiskolai tanár.

November 7-én, pénteken: Filozófiai előadás. „Az anyag — a dialektikus materializmus alapvető kategóriája". A világ anyagi egysége. Előadó: Jori János egy. tanársegéd.

November 8-án, szombaton: Kertészeti, szőlészeti előadás. „Évi teendők a pincében". Előadó: Mercz Árpád, Budapest.

Az előadások helye: a központi egyetem II. em. élettani előadóterme, előadás ideje: 6—8 óráig. Vendégjegy 3, diákjegy 2 forint.

Hivatalos totónyeremények

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság közli, hogy az 1958. évi november 2-i 44. hétre 1 057 643 db kéthasábosnak megfelelő tippszelvény érkezett be. Felosztásra került ezen a héten 1 903 758 Ft. Az I. és II. nyerőosztályban felosztásra kerül 475.939 Ft. A III. nyerőosztályban 634.587 Ft. Vigaszdíjra ezen a héten 317.293 Ft. jut.

12 találatot hatan értek el, a nyereményösszeg egyenként 79.323,75 Ft.

11 találatos szelvénye 139 pályázónak volt. A nyereményösszeg egyenként 3,423.75 Ft.

10 találatot 1631-en értek el. A nyereményösszeg egyenként 388.75 Ft.

A tíztalálatos nyereményösszegeket november 10-től, a 11 és 12 találatosakét pedig november 13-tól fizetik ki.

Közlemények

A Városi Nőtanács, a Szülői Munkaközösség elnökei és vezetőségi tagjai részére megbeszélést tart november 5-én, délután 5 órai kezdettel a városi tanács nagytermében az új tanév szülői munkaközösségi munkájával kapcsolatban. Előadó: Komlósi Sándor, a Pedagógiai Főiskola nevelési tanszékének vezetője.

*

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Baranya megyei Motorosklubja 1958. december 7-én az 1939-ben született sorkötelesek részére tehergépkocsivezetői tanfolyamot indít. Jelentkezhet minden sorkötelés fiatal, aki büntetlen előéletű, a nyolc általános iskola elvégzését bizonyítvánnyal igazolni tudja, állandó bejelentett lakása Baranya megyében van. Jelentkezni Pécs, Megye u. 20. sz. alatt lehet. Jelentkezési határidő: 1958. november 25.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férj, édesapa, nagyapa

Müller József

nyugalmazott aknász

78 éves, korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 4-én délután 4 órakor a pécsbányatelepi temetőben.

Gyászoló család.

Szeretett jó testvérem, felejthetetlen nagynénink és kedves rokon,

Vlasics Katalin

hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán 5-én délután 4 órakor lesz. A Szt. Mihály kápolnából kísérjük nyugvó helyére.

„Nyugodjon békében."

Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk

Heténvi Antal

temetésén megjelenésükkel és koszorúkkal mérhetetlen fájdalmunkat enyhítették. Külön mondunk köszönetet a siklósi és szigetvári kórház dolgozóinak segítőkészségükért, volt osztálytársainak és barátainak, a B. m. Tanács pü. osztályának, a siklósi gimnázium tanári karának és a III. A. o. tanulóinak, valamint a Pécsi Szerelő KTSZ dolgozóinak.

A gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet rokonainknak, ismerőseiknek, akik özv. Fischer Józsefné temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virág küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Szabó KTSZ, Hámán Kató KTSZ, Kesztyű- és Bőrkonfekció KTSZ, Pécsi Spartacus Sportkörnek.

A gyászoló Fischer családok.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó férjem, édesapánk, após és nagyapa, Vass Sándor temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az ÉM Baranya megyei Építőipari Vállalat vezetőségének, munkatársainak a temetésen való megjelenésükért, koszorú küldéséért. Ezúton mondunk köszönetet dr. Kazal Antal kezelőorvosnak fáradhatatlan kezeléséért.

Gyászoló család.

KÖZSÉGI TANÁCSOK! KÖZÜLETEK! ÁLLAMI GAZDASÁGOK!

A községfejlesztésnél nélkülözhetetlen,

sertésólak, sertéskifutók burkolására 40x40x6 cm betonjárdalap,

közületi ár 3,99 Ft/db, korlátlan mennyiségben rendelhető az

ÉM Pécsi Cementáruipari Vállalatnál, Pécs, Siklósi u. 10. szám. Telefon: 11-07. sz.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás kedden estig: felhős, párás idő, helyenként köd, többfelé eső, gyenge légáramlás, az éjszakai lehűlés nyugaton gyengül, máshol alig változik. A nappali hőmérséklet holnap olyan lesz mint ma.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4—7 fok, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 9—12 fok között.

APRÓHIRDETÉSEK

Szőlőoltványok! Gyökeres vesszők, őszi rendelésre, termelőnél rendelhető. Kiss Bertalan, Abasár. 234

Értesítjük a város lakosságát, hogy a gőzfürdő szerelési munkák miatt november 11-ig szünetel. Vízmű. 7

„Bányászati Építő Vállalat 17. raktári anyagátvétel" feliratú bélyegző elveszett! Érvénytelenítjük és annak használatáért felelősséget nem vállalunk. Bányászati Építő V. Pécsi Építésvezetősége, Apponyi tér 1, sz. 19

Elcserélném költségmegtérítéssel, 1 szoba összkomfortos lakásomat ugyanilyen hallosra vagy kétszobásra. Telefon: 15-50, 13-as melléki. 1080

Családi ház, Zrínyinél, háromszobás, új, modern, beköltözhetően eladó. Bővebbet: öttől—hétig, Sörház utca 6, Szalay. 2

Eladó 4 darab sertés továbbhízlalásra. Székely u. 7, Erzsébettelep. 5

Hálószoba, diópolitúros eladó. Felső-Vámház utca 33., asztalos. 1037

Mély gyermekkocsi igényesnek eladó. — Csillag utca 17. 13

Beköltözhető, 2 szobás, összkomfortos, — lakó nélküli ház eladó. Teréz utca 11. — Telefon: 22-79. 1099

Széchenyi tértől a főpályaudvarig vezető útszakaszon a villamosban felejtettem aktatáskámat, benne fontos iratokkal, értékes fényképezőgéppel. Becsületes megtaláló magas jutalomban részesül. Tettye utca 28. 1100

Harmincnapos háromezerért magas tiszteletdíjat adnék. Biztosíték háromszázezer ingatlanban. Címet Majláth borozóba. 4

Varrógép, kályhák, — ágyak, szekrények, konyhabútor, szobabútor eladó. Felső-Vámház u. 2. Üzlethelyiség. 7

Modern konyhaszekrény eladó. Rendelést vállalok. Bajcsy Zs. u. 24, Boldog. 14

Kombinált, hálószoba, konyhákat legolcsóbban készít Bischoff asztalos, Bartók Béla u. 37. 988

Felvételre keresünk kereskedői szakképzettséggel rendelkezőt üzemág-csoport vezetői beosztásra. — (Kiskereskedelem, — vendéglátóipar). Feltétel erkölcsi bizonyítvány, 5 éves szakmai gyakorlat kereskedelemben. Alapfizetés havi 1 400 forint. Jelentkezés írásban vagy személyesen Somogyapáti és Vidéke Körzeti Fmsz központi irodájában. Személyes jelentkezésnél utiköltséget nem térítünk. 10

Férfi segédmunkásokat és kubikosokat felvesz a Bányászati Építő Vállalat. Pécs, Apponyi tér 1. Építkezés. 14

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis Imre, Szigetvár, Kossuth tér 1. 127

4 szobás, összkomfortos ház beköltözhetően eladó. Szigeti út 49 10

Házaspár vagy férfi részére kis bútorozott szoba kiadó Domjánnénál az emeleten, Déryné u. 6. Érdeklődés csak délelőtt. 11

Kisipari mély gyermekkocsi igényesnek eladó. Marosvásárhely u. 5. 13

Táskairógép bérbeadó, Jókai Mór (Deák) u. 40. I. e. 12. 84

Hét hold föld kiadó kishaszonbérbe, Keszü 98. sz. 3

Gyomor, cukor, szív, magas vérnyomású, epe- és májbetegeknek *diétás nővér* felügyelete alatt

a Kazinczy étteremben

délben és este is

diétás konyha müködik.

MEGNYÍLT

Kővágószőlősön

a Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat 602. sz.

Ruházati- és Iparcikk Boltja

◆

Bő választék kötött-, cipő-, vas- és műszaki-, vegyi- és háztartási árukban

◆

Előzékeny kiszolgálással várjuk kedves bányászvevőinket!

Kisiparosok népfront-estje

A Hazafias Népfront Pécs Városi Elnöksége és a KIOSZ Helyi Csoportja november 5-én este 6 órakor népfront-estet rendez a Leőwey Gimnázium dísztermében a magánkisiparosok számára. Nagy János elvtárs, a KIOSZ országos főtitkárhelyettese mond ünnepi beszédet, amit a KIOSZ pécsi kultúregyüttesének fellépése követ.

November 7-én este hat órakor a kisipari termelőszövetkezetek dolgozói számára rendez népfront-estet a Hazafias Népfront és a KISZÖV a KISZÖV kultúrtermében. Itt Erdős József elvtárs, a KISZÖV főtitkára mond ünnepi beszédet, amelynek elhangzása után szintén kultúrműsor következik.

Hangverseny a munkásifjúságnak

Lelkesedéstől pirosló arcok, sűrűn összecsattanó tenyerek, jóleső őszinte tetszésnyilvánítások, szűnni nem akaró újrázások jellemezték az MTH számára rendezett péntek esti hangversenyt. Mindvégig figyelemmel, szinte itták a muzsikát a munkásfiatalok, befogadva lelkükbe a legszebb művészet varázsos szépségeit.

Pécsett a felszabadulás előtt is voltak nagy és szép zenei produkciók. A hangversenyeknek meg volt a maga kis törzsközönsége; átlagban 2—300-ra tehető azoknak a száma, akik rendszeresen látogatták a hangversenyeket; a közönség majdnem teljes egészében az értelmiség soraiból került ki. Evenként átlagban 2—3 zenekari és 3—4 kamarahangversenyt tartottak. Ha még hozzávesszük azt a néhány fővárosi művészt, akik szólóhangversenyekre lejöttek, a hangversenyek száma bőségesen kielégítette a hangversenylátogató törzsközönség igényeit.

Oriási különbség van az akkori és a mai hangversenyélet között. Ma hazánkban a zeneművészet nem valami ritka életfűszer, hanem kezd a tömegek mindennapi kenyerévé válni. Hosszú volt az út idáig, a mai helyzetig, amikor a félfüggetlenített pécsi Szimfonikus Zenekar állami feladatként, az Országos Filharmónia rendezésében első hangversenyét rendezte az MTH-soknak. A hangversenyen opera- és operettrészletek hangzottak el Fáy Erzsébet, Petri Miklós, Wagner József és a szimfonikus zenekar előadásában. Vezényelt Paulusz Elemér, bevezetőt és zenei ismertetést Agócsy László mondott.

Ez a hangverseny megnyitó láncszeme volt azoknak a hangversenysorozatoknak, melyeket az Országos Filharmónia Antal György, a pécsi zeneművészeti szakiskola igazgatójának megszervezésében és művészeti vezetésében üzemeknek, a bányászoknak, továbbá a munkásőrség tagjai számára rendez. Oriási távlatok nyílnak így meg a zenekultúra minél szélesebb körben való elterjesztésére. A felszabadulás előtti 2—300 főnyi közönség 3—4 ezerre bővült, és éppen azokkal, akik a legjobban igényelhetik a kultúrát és ebben a zenekultúrát is. A terem zsúfolásig megtelt és az előadott művek láthatólag és észrevehetőleg őszinte, nagy sikert arattak.

Evekkel ezelőtt az volt a problémánk, hogy kiknek muzsikálunk; ma a kulturális fejlődés olyan új lehetőségeit nyitottuk meg, hogy hovatovább pár év múlva egy szimfonikus zenekar Pécsett nehezen tudja majd ellátni a hatalmasan megnövekedett igényeket.

hm

A vendéglátóipari ünnepi hetek eseményeiről

Nemrég már beszámoltunk arról, hogy szerte a megyében és a megye városaiban „magyaros vacsoraversenyek" zajlanak le. Pécsett az Elefánt vendéglőben rendezték meg az első versenyt, majd a Béke étterem, Borostyán-étterem és legutóbb a Nádor-étterem konyhaművészei lepték meg a vendégeket igazán ízletes — olcsó! — vacsorával. A zsűrinek elég sok gondja van: nehéz lesz majd eldönteni, melyik étterem vagy vendéglő kapja meg az első díjat s a hozzá járó ezer forint jutalmat.

Csütörtökön persze lesz még más érdekes esemény is.

A Pannonia nagytermében délelőtt tíz órakor megnyílik a cukrász- és hidegtál-készítmények kiállítása. A Nádor-szálló, Vendéglátóipari Vállalat, Mecsek vidéki Üzemélelmezési Vállalat és a Földművesszövetkezetek cukrászai mintegy 110 féle süteményt, illetve hidegtálkészítményt mutatnak be s ezekből a helyszínen — természetesen — vásárolni is lehet.

Ma délután négy órakor a KPVDSZ kultúrotthonban ünnepi gyűlés lesz a vendéglátóipari dolgozók részvételével. A gyűlésen a magyar vendéglátás történetéről esik szó, majd az államosított vendéglátóipar tíz esztendős fejlődéséről és a jövőbeni feladatokról. Ezt a gyűlést megelőzi a pincérverseny. Két órakor kezdődik, amelyen részt vesznek az „öreg csálingerek", majd a tanulók és végül a felszolgálónők. Verseny-feltétel: tálcára helyezett — vízzel telt hétdecis üveget és kétdecis ugyancsak vízzel telített ballon-poharat — kell gyors léptekkel elhozni a Borostyán-étterem elől — végig a Kossuth utcán — a Széchenyi tér közepéig. Anélkül persze, hogy egy cseppnyi víz is kiloccsanna a tálcára. Az első három helyezést elért felszolgáló négy-, három-, illetve kétszáz forint jutalmat kap. (Remélhetően e fürgeségüket máskor is megcsodálhatjuk.)

Negyvenezer szál téli szekfű

A Pécsi Kertészeti Vállalat ez évben mintegy háromszáz négyzetméternyi alapterületen, teljesen új, téli szegfűhajtatót létesített. Az új szegfűhajtatóban a vállalat körülbelül negyvenezer szál téli hajtatott szegfűt nevel. Így már novemberben a virágkereskedésekben bőségesen lesz vágott szegfű.

Testvérnépeink életéből

Újfajta szívműtét

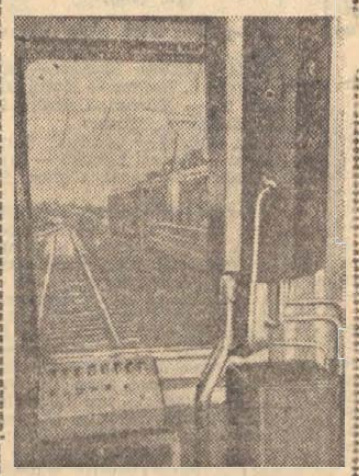
Az orvosok eddig azt tartották, hogy a sztenokardiát — a szívet tápláló artéria basillaris betegségét — sebészi beavatkozással nem lehet gyógyítani. Herman Reinberg moszkvai tudósnak most sikerült sebészeti beavatkozással gyógyítania ezt a betegséget.

Néhány hónappal ezelőtt Fedor Nyikityin, a gorkiji autógyár lakatosa Reinberg professzor klinikájára került. A beteg már évek óta a fenti bajban szenved, de mind ez ideig az eddig ismert legjobb gyógyszerek sem segítettek rajta. A professzor megoperálta Nyikityint. Az operáció után azonnal megszűntek a beteg kínzó fájdalmai, s hamarosan elhagyta a kórházat.

Reinberg professzor a következőket mondotta új módszeréről:

— Egészen a legutóbbi időkig az orvosok nem vették tekintetbe a szívnek egyik mellékfunkcióját. Ugyanis a mellüregben légzéskor úgynevezett negatív nyomás keletkezik, amely megnehezíti a szív működését. A szívnek tehát nemcsak a főfunkciót, — a szervezet vérellátását — kell elvégeznie, hanem le kell győznie azt a nyomást is. A beteg szív természetesen alig birkózik meg a kettős megterheléssel. Az volt tehát a probléma, hogyan lehetne megszabadítani a szívet az úgynevezett „túlmunkától". Elhatároztam, hogy a mell- és a hasüreget elválasztó rekeszizomba kis nyílást vágok. Ezáltal a nyomás egyenletesen eloszlik és a szívre sokkal kevesebb megterhelés jut. Ez pedig azt jelenti, hogy könnyebben birkózik meg főfunkciójával.

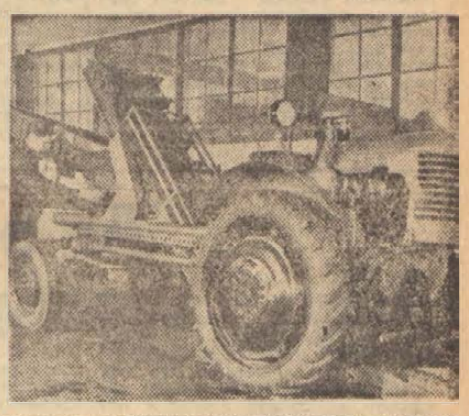
Elektronikus mozdonyvezető

Az „önműködő mozdonyvezető" kísérleti példányát Moszkva közelében a Kurcevo-Uszovo szárnyvonalon próbálták ki. A készülék érzékeli a mozdony vezetéséhez szükséges adatokat, azokból elektronikus számológép állapítja meg a szükséges parancsot és egyben gondoskodik annak önműködő végrehajtásáról is. A gombnyomásra induló automatika mellett a kezelőnek nincs más dolga, mint ellenőrizni a készülék működését.

Önműködő gabonarakodó-gép

Az Odesszai Gépgyárban önműködő gabonarakodógépet szerkesztettek, amely óránként 100 tonna gabonát rak vagonba, vagy teherautóba, 50—60 ember munkáját helyettesítve.

A piros kályha

Régen történt már. Akkor, amikor az inasok még gyalog jártak be Pécsbányáról is a Sopianába és csak segédkorukban kezdtek biciklire spórolni...

Volt akkor a lakatosműhelyben egy inas. Pécsbányatelepi volt. Mindennap hajnalban indult, hogy műszakkezdésre pontosan beérjen és ne kelljen a reggelt nyaklevessel kezdeni, mert úgyis kicsúszott az éppen elégszer napközben is...

Nyáron még csak ment is valahogy a dolog. De amikor beálltak a hűvösebb idők, a műhelytakarítás mellé egy újabb tisztséget is kapott a gyerek. Neki kellett fűteni.

Be is fűtött minden reggel. De hát persze, ha a kezdés előtt félórával megrakta a tüzet a nagy vaskályhában, csak órák múlva lehetett valami kis meleget érezni a műhelyben. Ezért aztán egyik nap elkapta a gyereket Triber művezető.

— Holnap korábban jössz be! — mondta neki. — Amikorra én bejövök, már piros legyen a kályha. Értetted?!

Az inas csak vakarózott.

— Na hiszen, kelhetek föl most már négykor, hogy idejében be tudjak fűteni — panaszkodott a segédeknek. Egészen el volt szegény kesereday. De aztán a segédek megvigasztalták:

— Nem baj — mondták neki — nem kell megijedni. Mit mondott a Triber?

— Azt — válaszolta a gyerek —, hogy amikorra ő bejön, legyen már piros a kályha.

— Nahát akkor — veregették hátba a segédek — meg van mentve minden. Ezt már akár este takarítás után is elintézheted. Ott van nézd csak a minium. Bekened vele a kályhát és kész. Piros lesz az, mint a tűz.

Hát a gyerek így is tett. Reggel, amikorra Triber bejött a műhelybe, igaz, hogy nem volt valami meleg, de a kályha az olyan piros volt, mintha már olvadni készülne...

Igaz, hogy a pécsbányatelepi inas nem úszta meg szárazon az esetet, már reggel megkapta a nyaklevesadagját, de később aztán ő is megvigasztalódott. Mert utána aki csak ránézett a piros kályhára, csak nevetni tudott, milyen jól megcsinálta a pécsbányatelepi gyerek, amit Triber parancsolt, aztán mégis meghúzta a fülét...

Mesél a gyári irattár

Igen mesél. Mert a régi iratok is tudnak mesélni a maguk nyelvén. Itt van például a Pécsi Bőrgyár elbocsátási iratairól készített összesítés. Az egész elfér egy fél gépelt oldalon, a számok és adatok mögött rejlő sorsok és történetek egy egész regényt megtöltenének.

Az elbocsátások okai változatosak. A legfőbb ok: munkahiány. Ime 1914-ben 12 főt, 16-ban 15 főt, 17-ben 15 főt, 21-ben 3 főt, 22-ben 12 főt, 23-ban 39 főt, 24-ben 11 főt, 25-ben pedig 49 főt tettek az utcára munkahiány címén.

De egyéb indok is akad bőven. A gyárvezetőség nem írt hosszú indokolásokat az elbocsátó levelekre. Ilyeneket olvashatunk rajtuk: *szófogadatlan, szocialista üzelmei miatt, követelődző, csintalan!, nagyon lassú.* Még ezeknél is rövidebb és semmitmondóbb indok alapján mondtak fel 1919-ben Kovács Lajosnak. Az ő felmondását egyszerűen így indokolták: *nem való ide.* Ács Jánost pedig azért tették utcára, ment *öreg, lassú.*

Hozzátartozik ehhez az is, hogy a tőkés gyárvezetés határozatai ellen nem volt sehol appelláta. Nem való ide — mondta a személyzeti ügyekkel foglalkozó igazgató és le is út, fel is út, a munkás máris kint találta magát a gyárkapu előtt, a munkanélküliek között és várhatott a jó szerencsére, hogy munkát kapjon valahol máshol.

Persze, a tőkés adott is. De még mennyit! Itt van az 1939-es évi karácsonyi segélyekről készített lista. A karácsonyi segély legmagasabb összege öt pengő volt, az átlagos pedig két pengő. *Dobi Mária 2 pengő, Blancz György 5 pengő, Kaszapovics József 5 pengő, Czeglédi József 2 pengő,* sorakoznak egymás alatt a nevek és a számok. Róth Sándor vezérigazgató úrra igazán nem szólhattak ebben az évben semmit. Adott karácsonyi segélyt! Bizony! Vehetett rajta a proli valami kacatot magának, vagy a gyerekeinek, esetleg még hozzátett egy pengő ötvenet és vehetett egy nyolcados sorsjegyet, hátha kihúzzák a számát a m. kir osztálysorsjátékon. Esetleg megbámulhatta a két vagy öt pengő karácsonyi segéllyel a zsebében a fényes divatáruboltok kirakatait, a 12.50 pengős női gyapjúblúzokat és káromkodhatott magában, hogy ő nem vehet olyant az asszonyának.

És Róth úr?

Róth úr nem kapott karácsonyi segélyt senkitől. Ő neki „szegénynek" ki kellett böjtölni egészen a közgyűlésig, amíg a részvényesek megszavazzák az évi járandóságát. Akkoriban még divatos volt a sláger: — „kétszáz havi fixel, az ember vígan vixel..." Róth úr egészen vígan vixelhetett. A havi fixe is ezren felül volt, *a közgyűlés után pedig 22 911 pengő hatvan fillért seperhetett be a saját kasszába évi járandóság címén,* teljesen adómentesen, mert hiszen a jövedelmi adóját is a gyár fizette ki. Ugyanebben az évben *Erreth Ede helyettes vezérigazgató 28 ezer, Höffler János igazgató pedig 10 ezer pengőcskét zsebelt be „áldozatos munkája" gyümölcseként.*

Persze nemcsak a Róth szedte így meg magát. A *Visnya* „méltóságos úr" is értett a pénzcsináláshoz. Ő 1940. június 24-én vette át az elnökigazgatói „gondokat", az alábbiak szerint.

„Megállapodtam önökkel, — írja levelében Visnya — *abban, hogy Önök engem elnökigazgatóul alkalmaznak. Ezen minőségemben elsősorban vállalatuknak a hatóságok, közintézmények stb. irányában való képviselete lesz a feladatom és ezenfelül a hét három napján: hétfőn, szerdán és pénteken délelőtt 9—11 óráig rendes hivatalos órákat tartva kell intéznem a hatáskörömbe utalt ügyeket, főleg pedig ellenőrzést kell gyakorolnom a vállalat kereskedelmi ügyvitelét illetően.* (Tehát igen bokros elfoglaltságot vállal magára Visnya Ernő. — Szerk.)

Szolgálataim ellátásáért Önök engem az alábbi javadalmazásban részesítenek: havi 1200, azaz egyezerkettőszáz pengő fizetésben, mely fizetés a tisztikar többi tagjaihoz hasonlóan egy havi fizetést külön jutalmazásként számítva, tizenhárom szor kerül folyósításra. Tehát javadalmazásom évi 15 600 pengőt fog kitenni.

Javadalmazásom után Önök fizetik az alkalmazotti, kereseti, rokkantellátási és különadót, a jövedelmi adót és a nyugtabélyeg illetéket.

1940. június 24-én.

Visnya Ernő".

Tehát a Visnya is vixelhetett vígan...

Viszont az ellen kézzel-lábbal tiltakozott, hogy a munkások fizetését felemeljék egy-két százalékkal. Pedig nem valamilyen nagy követelés volt ez. És nem is a szakszervezetek, vagy a szociáldemokraták követelték, hanem a Nemzeti Munka Központ, a kormány hivatalos „munkás" szervezete. És hát nem is követelt az a NMK, csak kért, kunyerált. De a Visnya azt mondta: nem lehet a béreket emelni, elég magasak azok, bőven felette vannak a létminimumnak...

A munkások akkor Visnya Ernő havi huszonnégy órás hivatalos elfoglaltságáért járó bér huszadát vitték haza lapos borítékokban kettőszáz—kettőszáztíz órai nehéz munka fizetsége képpen...

A gyári irattár megőrizte számunkra ezeket a már lassan történelmivé váló tényeket és még megőrzi sokáig, hogy mindig elővehessük őket, egy kis összehasonlítás kedvéért.

(Kurucz)

RÖVIDEN

A Tatár ASZSZK csisztopolszki hajógyárában különleges motoros kompok gyártását kezdték meg. A komp személyszállításon kívül teherszállításra is alkalmas: hat tehergépkocsi fél el fedélzetén.

A kisebb folyókon való átkelésre szolgáló kompon Sz—80. típusú traktormotor tölti be a starter szerepét. Ez indítja be a reaktív motort. A reaktív motornak az az előnye, hogy a komp sekélyvízű folyókon is közlekedhet.

Három ilyen „vízilókéses" kompot már vízrebocsátottak.

*

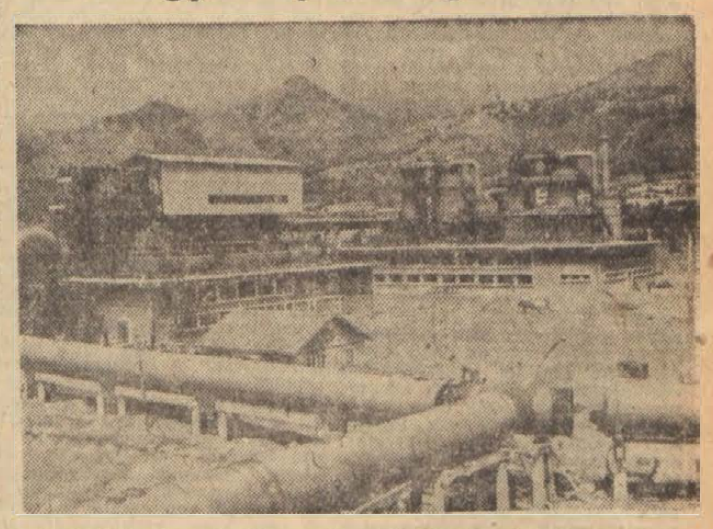
A Csehszlovák Köztársaság a világkiállítások történetében első ízben ért el nagyszerű helyezést Brüsszelben. A világkiállítás főtitkára, Georges Moens Derning hivatalosan bejelentette, hogy a csehszlovák pavilont, mint egészet a legmagasabb díjjal, vagyis az aranyoklaggal tüntették ki. Az egyes csehszlovák kiállítási tárgyak ezenkívül 170 további díjat kaptak.

*

A román könnyűipar nagy figyelmet fordít azoknak a cikkeknek a gyártására, amelyek különösen nagy keresletnek örvendenek. Ezek közé tartoznak a len- és kenderből készült textilanyagok is. Tavaly körülbelül 3 millió négyzetméter len és kender anyagot gyártottak, 1960-ban pedig 10.5 millió négyzetmétert gyártanak. A Ploesti rajoni Paulesti község közelében most ipari komplexum épül, melyben kizárólag len és kender anyagot állítanak majd elő.

Az épülő vállalat 370 szövőgéppel fog dolgozni és saját hőtermelő központtal rendelkezik majd. Az új gyár évente 10 millió négyzetméter len- és kenderanyagot gyárt. A fonalszükségletet hazai fonodák fedezik.

Rézgyár épül Bulgáriában

November 1-én kezdi meg termelését Bulgária első színesfém gyára — a pirdopi rézgyár. A gyár kapacitása 8000 tonna, amelyet a harmadik ötéves terv végére (1962) 15 000 tonnára bővítenek.

Képeket a „Műszaki Élet"-ből vettük át.

SPORT

HÍREK, eredmények

A totó 12 találatos szelvénye: törölve, 1, 1, 2, x, 1, 2, x, 2, 2, x, x, 1.

*

Az NB I. mérkőzései: Dorog—Salgótarján 1:0, Vasas—Győr 0:0, Tatabánya—Miskolc 2:1, Ferencváros—Diósgyőr 3:1, Csepel—Bp. Honvéd 3:2, BVSC—Szombathely 1:1, Ujpesti Dózsa—MTK 2:1.

*

Kézilabda NB I-ért vasárnap Komlón a Bp. Vörös Meteor együttese 17:11 arányban győzött a Komlói Bányász ellen.

*

Pécsi Vörös Meteor—Bp. Beton-útépítők 8:8. Asztalitenisz NB. I. mérkőzés. A pécsi játékosok jól küzdöttek. Kis szerencsével nagyobb győzelmet is harcolhattak volna ki, hiszen Horváth a döntő játszmában 11:1-ről vesztett Balázs ellen. Győztesek: Kőhalmi, Hartai, Pintér, Hováth 2—2, illetve Balázs 3, Biliczki 2, Sándor 2, Pénzes. Az Urán SC NB II-es csapata 10:6 arányban győzött a Bp. Kalapgyár ellen.

*

A röplabda NB II-ben lejátszott mérkőzések során mindkét pécsi csapatunk vereséget szenvedett. A Dózsa férfi együttese igen jó iramú és magasszínvonalú mérkőzésen 3:1 arányban maradt alul a második helyen álló Bp. Pénzügyőrökkel szemben. A PEAC női csapata Budapesten 3:0 arányban vereséget szenvedett a bajnoki táblázat élen álló ÉVITERV-től.

*

A városi I. osztály eredményei: Cementipari—Bányász II. 1:1, BTC II.—Kesztyűgyár 2:0, PVSK II.—Komló II. 3:3, Dózsa II.—Közlekedés 5:3, Szikra—Helyőrség 2:1, Pécsi Vasas II.—Elektromos 1:0, Spartacus—Helyiipar 7:2.

*

A PVSK—Komlói Bányász labdarúgó-mérkőzés szünetében kerékpáros versenyt és váltófutást rendeztek. A kerékpárosok több részhajrából álló viadalát Dévai I. (PVSK) nyerte. Maho (Spartacus) lett a második, Dévai II. (PVSK) a harmadik. Az atléták váltóversenyén a nők 10x100 m-es váltót futottak. Az első helyet nem kis meglepetésre a Leőwey Klára jól felkészült gárdája szerezte meg teljesen megérdemelten. Nagy sikert arattak a leőweyista lányok vasárnap a PVSK sporttelepén. A második helyet a PVSK szerezte meg, a harmadik helyen a Postás végzett. A férfiak 10x200 m-es váltójában a PVSK győzött a Széchenyi Gimnázium és a Postás előtt.

A Komlói Bányász legyőzte a PVSK-t, Budapesten győzött a Dózsa

Az NB II. nyugati csoportjában a legnagyobb érdeklődés a Komlói Bányász—PVSK találkozója iránt nyilvánult meg. A komlóiak, ha csak egy góllal is, de menyerték a mérkőzést. Jól szerepelt a Dózsa is, mely Budapesten győzte le a Szállítók együttesét. Eredmények: Sztálinváros—KISTEXT 4:0, Vác—Csepel Autó 3:1, Délbudai Spartacus—Oroszlányi Bányász 1:1, Láng-gépgyár—Székesfehérvár 1:1, Kaposvári Kinizsi—Mosonmagyaróvári TE 1:0, Zalaegerszegi TE—Budafoki MTE 4:2.

KOMLÓI BÁNYÁSZ—PÉCSI VSK 1:0 (0:0).

PVSK-pálya, 5 000 néző, vezette: Kővári.

Komlói Bányász: Krausz — Mestyán, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár II. — Korom, Cziráki, Perényi, Molnár I., Tóth.

PVSK: Bogyai — Lendvai, Tamási, Köves — Kutas, Laczkó — Freppán, Vincze, Mohácsi, Göncz, Hámori II.

A csúszós, füves pálya nehéz feladat elé állította a játékosokat, mégis jó iramban indult a mérkőzés. A komlóiak lapos játékukkal többet kezdeményeztek, de a PVSK csatársora is észrevetette magát, így igen érdekes volt a mérkőzés. Az első félidő nem hozott eredményt. A 39. percben Molnár lövése a kapufáról vágódott vissza. Szünet után is heves volt a küzdelem, a komlóiak lassan fölénybe kerültek, a 64. percben dőlt el a mérkőzés. Molnár távoli lövését Bogyai kiejtette és Cziráki közvetlen közelről a hálóba lőtt: 1:0. A vasutasoknak alkalmuk lett volna a kiegyenlítésre, Freppán azonban nagy helyzetben hibázott. Jók: Mestyán, Molnár I., Cziráki, Molnár II.; illetve Göncz, Köves, Tamási.

PÉCSI DÓZSA—BP. SZÁLLÍTÓK 2:0 (1:0).

Budapest, Fóti u., 5 000 néző, vezette: Zsolt.

P. Dózsa: Danka — Csupák, Kocsis, Hegyi — Lovig, Kresz — Kamondi, Opova, Schvara, Szücs, Horváth.

Szállítók: Dávid — Jerabek, Moravcsik, Blaska — Buza, Bajzák — Farkas, Brada, Szondi, Zárai, Nárai.

Meglepő nagy közönség előtt játszottak a csapatok. A Dózsa ezen a mérkőzésen küzdőképességből jelesre vizsgázott. A mezőnyben a Szállítók játszottak jobban és helyzetük is több volt, mint a pécsieknek. A kék-sárgák azonban lelkesedésben felülmúlták ellenfelüket és a kínálkozó helyzeteket jobban kihasználták. A vezető gólt a 30. percben szerezte meg a Dózsa. A Szállítók védelme hazaadással próbált tisztázni, a kapus kiejtette a labdát és Opova a hálóba továbbította. Szünet után is a Szállítók rohamoztak többet. A pécsi védők azonban jól álltak a lábukon. A 87. percben újabb gólt ért el a Dózsa, egy gyors ellentámadást Opova sikeresen fejezett be. Jók: Kocsis, Danka, Lovig, Szücs, illetve Farkas Buza, Moravcsik.

AZ NB II. ÁLLÁSA:

1. Pécsi Dózsa	10	7	2	1	24: 7	16
2. Komló	10	7	2	1	16: 9	16
3. D. Spartacus	9	5	3	1	12: 6	13
4. Oroszlány	10	5	2	3	22:12	12
5. Vác	10	5	2	3	17:11	12
6. Kaposvár	10	5	2	3	11: 8	12
7. Zalaegerszeg	10	3	5	2	11: 9	11
8. Mosonm.	10	4	3	3	13:12	11
9. Sztálinváros	10	3	4	3	12: 8	10
10. Szállítók	10	2	6	2	12:13	10
11. Székesfehárv.	10	1	7	2	7: 9	9
12. Láng	9	2	3	4	7:13	7
13. KISTEXT	10	1	4	5	9:16	6
14. Budafok	10	2	1	7	13:21	5
15. Pécsi VSK	10	1	3	6	11:21	5
16. Cs. Autó	10	1	1	8	9:31	3

Ez történt a megyei I. osztályban

Hidasi Bányász—Vasas I. Bányász 1:0 (0:0). Hidas, 250 néző. Közepes iramú mérkőzés. Durva játék. A 65. percben a vasasiak kapusa megsérült. A 10 emberrel játszó vendégcsapatból a 75. és 78. percben egy-egy játékos a kiállítás sorsára került. A 8 főre olvadt Vasas I. Bányász ellen ekkor 11-esből, Szabó révén szerezték meg a győzelmet a hidasiak.

Szigetvári ZMSE—Pécsi Traktor 4:0 (2:0). Szigetvár, 500 néző. Vezette: Barminecz. Nagy iramú mérkőzésen biztos hazai győzelem. Szigetvár fölényét három kapufa is mutatja. Góllövők: Tolnai (2), Bogyó, Bali. Jó: a hazai csatársor és Sárközi.

Mohácsi TE—Szászvári Bányász 2:2 (1:2). Mohács, 1300 néző. Vezette: Darázsi. Igen jóiramú mérkőzés. Igazságos eredmény, a hazaiak közelebb álltak a győzelemhez. Góllövők: Bárácz, Kővári, illetve Ditrói (2), jók: Bárácz (a mezőny legjobbja), Kővári, Heim, illetve Kovács és Ditrói.

Pécsi EAC—Villányi Traktor 2:1 (0:0). Villány, 200 néző. Vezette: Kulcsár. Végig erős iramú mérkőzés. A kevesebbét, de veszélyesebben támadó egyetemisták nyerték a mérkőzést. 11-esből Gavri dr. szerezte meg a vezetést, Vince szabadrúgásból egyenlített. A 80. percben Fekete rúgta a győzelmet jelentő gólt.

Pécsi Postás—Komlói Béta-akna 1:1 (1:1). Komló, 300 néző. Vezette: Molnár. Gyenge csatársorok, jó védelmek és csapkodó játék jellemezte az egyébként erős iramú, kemény mérkőzést. Góllövő: Gaál, illetve Király.

Pécsi Porcelángyár—Sellyei Spartacus 7:0 (5:0). Pécs, Porcelángyár-pálya. 100 néző. Vezette: Szebenyi. A minden részében jobb porcelángyár ilyen arányban is megérdemelten győzött. Góllövők: Schiller (3), Vida (2), Sabacz, Vitródi.

Pécsi Kinizsi—Pécsvárad, Kinizsi-pálya 10:0 (5:0). 100 néző. Vezette: Domán. A pécsi csapat végig nagy fölényben játszott és tetszés szerint érte el góljait. Góllövők: Fodor I. 4, Katona 2, Máthé 2, Kovács 2.

Pécsszabolcsi Bányász—Szentlőrinc 10:6 (6:0). Szentlőrinc, 100 néző. Vezette: Szeghő.

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1. PEAC	10	7	2	1	26:11	16
2. Szigetvár	10	7	1	2	28:6	15
3. P. Kinizsi	10	6	3	1	33:12	15
4. Mohács	10	6	3	1	26:11	15
5. K. Béta-a.	10	6	3	1	19:13	15
6. Pécsszab.	10	5	4	1	29:9	14
7. P. Postás	10	5	2	3	23:10	12
8. Hid. Bányász	10	5	2	3	27:23	12
9. P. Porcelán	10	4	3	3	27:13	11
10. Vasas I. B.	10	4	3	3	17:12	11
11. Szászvár	10	4	1	5	23:16	9
12. P. Traktor	10	1	4	5	16:24	6
13. Villány	10	2	2	6	14:22	6
14. Sellye	10	1	1	8	9:39	3
15. Szentlőrinc	10	—	—	10	7:54	—
16. Pécsvárad	10	—	—	10	6:55	—

Az edzőkérdés

Az ifjúság testnevelésének kérdése és sporttevékenysége, — világszerte — túlnőtt a passzionátus időtöltés századelejei keretein. Ezt a kérdést ma már — többé kevésbé, — minden országban az ifjúság általános nevelésügyi feladatainak keretében oldják meg. Ez a felismerés különösen a szocialista és népi demokratikus országokban került a nevelésügy tengelyébe és nyert komoly szervezeti formában megoldást. Igy ma már Magyarországon is fejlett testnevelési- és sport rendszerről beszélünk. Mindazonáltal komoly, figyelmeztető jelek utalnak arra, hogy meglévő testnevelési- és sportrendszerünk további szervezeti javításra szorul, elsősorban a sport nevelőinek, tanítómestereinek, az edzőknek a jogállása és a magyarországi edzői intézmény továbbfejlesztése terén.

Ma már közismerten elfogadott tétel az, hogy az edzők nemcsak az egyes sportágakban való jártasság és eredményesség tekintetében végeznek oktató-nevelő munkát, hanem a sportolók szakmai, erkölcsi, politikai felfogásának kialakításában is döntő szerepük van. Ezzel szemben az edzők ez idő szerinti munkajogi helyzete közel sem áll olyan szilárd alapokon, ahogy azt az edzői funkció sokrétű oktató-nevelői tevékenységének jelentősége megkívánná.

Ma az edzők egyszerű szerződéses munkaviszonyban vannak a sportkörök vezetőségével, ami a legtöbbször legfeljebb egy éves kapcsolatot jelent. Ugyanis, az esetek túlnyomó részében, ha az edző egy éven belül nem produkál „csodákat", amelyeket a fanatikus, de többnyire szakképzetlen vezetőség elvárna, nem hosszabbítják meg a szerződését és így egyszerűen kizárják annak lehetőségét, hogy az edző nyugodtan, legalább két-három éves távlatban építhesse fel sportfejlesztési tervét és e terv gyakorlati kivitelében a rendelkezésére álló ifjúsági korcsoportokra is támaszkodjon. Minden edző és szakképzett sportköri vezető tudja, hogy komoly — technikai, taktikai, erőnléti szempontokat is figyelembevevő, — edzésrendszer bevezetése következtében még a felnőtt korcsoport játékosainál, versenyzőinél is legtöbbször csak a második évben mutatkozik az igazi fejlődés. Az ifjúsági korcsoportok eredményességének felfutása tekintetében pedig elég utalnunk a testi-szellemi adottságok fejlettségi fokára, hogy mindenki előtt érthetővé váljék a több éves fejlődési időszak szükségessége.

Az itt említett szakszerűségi követelményeknek megfelelő, — egy éven túl nyúló, — munkaprogram összeállítása és gyakorlati kivitele a jelenlegi helyzetben az esetek 99 százalékában lehetetlen. Ezenkívül a mostani helyzet elkerülhetetlen jelensége, hogy különösen fegyelmezési-nevelési tekintetben igen sokszor érvényesül a sportkörj vezetőség fanatizmusából fakadó opportunista felfogás a játékos; versenyző magatartása tekintetében s az edző kénytelen tudomásul venni ezt az állapotot vagy pedig kenyéréretésre kerül a sor.

Ennek az állapotnak a megszüntetése csak egy módon lehetséges: **központi, állami státusba kell helyezni az összes szakképzett edzőt,** akár fő-, akár mellékfoglalkozásként tesznek eleget edzői munkájuknak. Ennek a rendszernek a kivitele kisebb mérvű szervezeti változással keresztülvihető. Pénzügyi kihatásában, sem jár többletkiadással, mert a sportkörök az eddigi mértékben költségvetésükben előirányzott edzői díjat pl. negyedévenként előre átutalják az Országos Testnevelési Alapba s az edzők illetményének folyósítása ebből a központi alapból történne.

Az edzők kinevezése a megyei (megyei jogú városi) és fővárosi TST-k keretében működő szakkáder-bizottságok javaslatára az illetékes TST-elnök, míg az országos szövetségek szakvezetőinek (szövetségi kapitány, állami edzők, szakfelügyelők) kinevezése az MTSH elnökének hatáskörébe tartozna. A szakkáder-bizottságok javaslatuk megtételénél a lehetőségeken belül a legmesszebbmenően vegyék figyelembe a sportkörök vezetőségének és az edzőknek, valamint a szövetségeknek a kívánságát. Az ily módon létrejövő edzői munkaviszonyok kezdete lényegében tehát a jövőben is a sportköri vezetőség és az edzők közötti kölcsönös megállapodásból indulna ki, csak az edzői munkaviszony formája változna meg, amennyiben nem „szerződés" biztosítaná ennek jogérvényét, hanem „kinevezés".

Ez a formai eltérés azonban egyúttal azt is jelenti, hogy az edzők működésük közben már nem a sportköri vezetőség alárendeltjei, hanem közvetlenül az illetékes TST „szakkáder-bizottságával" kerülnek függőségi viszonyba. Ezzel elejét vehetjük a soviniszta beavatkozásnak s az edzők zavartalanul felépíthetik munkatervüket.

A sportköri vezetőségnek jogában állana indokolt esetben „észrevételt" tenni az edző munkáját illetően az illetékes „szakkáder-bizottságnál". A „szakkáder-bizottságok" ezeket az észrevételeket alaposan kivizsgálják s a vizsgálat eredményeképpen — indokolt esetben — „figyelmeztetik" az edzőt. Hasonló ok miatt történt újabb indokolt „figyelmeztetés" után a harmadik esetben „fegyelmi eljárás" folytatható le, ügyelve arra, hogy ennek menetét semmiféle személyeskedés ne befolyásolja.

Az itt említett „szakkáder-bizottságok" keretében kitűnően lehetne illeszteni az olyannyira szükséges „szakfelügyelet" intézményét is, amelynek működésén keresztül biztosítható lenne a korszerű edzésrendszerek gyakorlati megvalósítása.

Lehetséges, hogy ezeket a gondolatokat egyesek idegenkedéssel fogadják, semmi kétség sem lehet azonban aziránt, hogy ez a rendszer fejlődést hozhat. Az edzők állami státusba vétele éppen olyan gyakorlati szükségszerűség, mint pl. a tanítók egykori állami státusba helyezése volt. Az állami státus az edzőknek feltétlenül biztonságosabb munkaviszonyt jelent és így eredményesebb munkalehetőséget biztosít. Másrészt pedig olyan központi kérdés, mint a sportolók erkölcsi, politikai, szakmai nevelésének kérdése, valamint a korszerű edzésrendszer alkalmazása, csak ezen az úton illeszthető be maradéktalanul a sportnevelői munkába.

Szabó József

Két izgalmas kosárlabda-mérkőzés

Az esős időjárás, no meg a budapesti MÁVAG kosárlabdázóinak a jó híre igen sok nézőt csalogatott vasárnap délelőtt a PVSK tornacsarnokába. Már az előmérkőzésen is megtelt a tornacsarnok, hiszen ott is NB I-es mérkőzést láthattak a nézők, a PVSK és a Szolnoki Vörös Meteor női csapatai találkoztak egymással.

Igen izgalmas és érdekes volt a játék és nemcsak azoknak tetszett a mérkőzés, akik rendszeresen lejárnak a PVSK tornacsarnokába, de a labdarúgó-szurkolók is elvezték, villanatonként változott az eredmény, egyik kosár a másik után esett és hol a PVSK kosaralnak tapsolhattak a nézők, hol pedig a szolnokiak pontja miatt bosszankodhattak. Főleg az nem tetszett, hogy a vasutas lányok egymás után hagyták ki a büntetőket, az első félidőben vezetésre is tudtak szert tenni a vendégek. Aztán jött a második félidő, a vasutas lányok mindent elsöprő lendülete, az utolsó öt percben behozták a szolnokiak vezetését, nagy izgalom közepette a rendes játékidő döntetlen eredménynyel végződött. Hogy milyen heves volt a küzdelem, arra jellemző, hogy Aratónét, a PVSK egyik legjobbját ölben vitték ki a pályáról, egy összecsapás során megsérült. De nem tudott játszani a hosszabbítás alatt Szabó Klári sem, a vasutasok egyik legeredményesebb tedoboja, így nem sokan biztak a PVSK-ban. S megtörtént, amire kevesen számítottak, a meggyengült vasutas csapat a hosszabbításban hat ponttal legyőzte ellenfelét. Igaz, a szolnokiak az utolsó másfél percben csak négy emberrel játszottak, a többieket kipontozták.

A nézők fokozott várakozással várták a női mérkőzés után a MÁVAG és a PVSK férfi csapatának találkozóját. Legtöbben a válogatott Zsirosra voltak kíváncsiak, a MÁVAG két méteres játékosa nem tagadta meg önmagát, a vasutas védők egyszerűen nem tudták tartani. Közelről, távolról egyaránt biztosan dobott és a palánkról lepattanó labdákat is mind megszerezte. De nemcsak a támadásokból, de a védekezésből is kivette a részét. Nagyszerűen irányította a MÁVAG fiataljait. Mert több egészen fiatal játékos játszott a MÁVAG csapatában. A vasutasok bizony megilletődötten játszottak. Legjobbjuk Banna ez alkalommal bizony mérsékelt formát árult el. Időnként még Erdősi mutatott valamit, ez azonban kevés volt ahhoz, hogy nyílt legyen a mérkőzés. Végeredményben a MÁVAG biztosan győzött. A nézők azonban mégsem távoztak elégedetlenül, mert két igazán érdekes kosárlabda-mérkőzést láthattak. Végezetül jegyezzük fel a számszerű eredményeket:

Pécsi VSK—Szolnoki Vörös Meteor 55:49 (23:28, 47:47) NB I. női mérkőzés. MÁVAG—Pécsi VSK 89:69 (44:27) NB I. férfi mérkőzés.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 4-i, keddi műsora

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Baranyai sokac párostánc. Napról-napra . . . Hírek és tudósítások. Versendi képek. Tamburazene. Időszerű mezőgazdasági teendők. Közkedvelt népdalok, románcok, és népi balladák.
17.00: Német nyelvű műsor. Kedvelt régi népdalok, énekek. Hírek, tudósítások Dél-Bácsból. Szív küldi szívnek szivesen. Maxim Gorkij — W. I. Leninről. Schubert- és Beethoven-számok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: A lakosság ellátottságáról Interjú a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsáról.
18.00: Érdekességek a nagyvilágban.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Nincsen annyi tenger-csillag az égen . . . — népdalok és magyarnóták.
18.50: Tudomány és élet. A Naprendszer ékszere a Saturnus, dr. Tóth László előadása.
18.55: Kommentár.
19.00: Műsorzárás.

Megvette már lottószelvényét?

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: A Noszty fiú esete Tóth Marival (este 7 órakor).
Kamaraszínház: Nebántsvirág (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Egy idegen telefonál (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Azon az éjszakán (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, 9. sz. sporthíradó, Bábszínház, Manol mester, 16. sz. magyar híradó. Délelőtt 11 órától délután 3 óráig folytatólagosan. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás: fél 11 órakor.
Petőfi: Csendes Don II. (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Mexikói szerenád (5 és 7 órakor).
Építők kultúrotthona: Amiről az utca mesél (5 és 7 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Micsoda éjszaka (fél 6 és fél 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): Svejk, a derék katona I. (7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): A világ teremtése (7 órakor).
Kossuth (Mohács): Római vakáció (6 és 8 órakor).
Zrinyi (Szigetvár): Játék az ördöggel (8 órakor).
Táncsics (Siklós): Szerelmes trombitás (8 órakor).

KI AZ IGAZI HAZAFI?

címmel tart előadást november 5-én, szerdán este 6 órakor Jóri János egyetemi tanársegéd Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Belépés díjtalan.

KIÁLLITÁS

Haraszti Pál képkiállításának ünnepélyes megnyitása a Janus Pannonius múzeumban (Káptalan u. 2.) november 9-én, vasárnap fél 12 órakor.

ÜNNEPI HANGVERSENYT

tart a Városi Nőtanács és a Hazafias Népfront november 7-én este fél 7 órai kezdettel a Doktor Sándor kultúrotthonban (volt Tiszti Klub helyisége). A szovjet hadsereg alakulatának zenekara, a Vasas II. Szabolcstelepi Puskin kultúrotthon szimfonikus zenekara és a Pécsbányatelepi Zalka Máté kultúrotthon bányászénekkara szerepel.

UJABB FILMKLUB ALAKULT PÉCSETT

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat a nagymérvű érdeklődés kielégítésére megállapodást kötött a Színház- és Filmtudományi Intézettel, melynek alapján engedélyezték a második filmklub létrehozását. A filmklub párhuzamos műsort ad, minden második vasárnap az első filmklubbal. A vetítés ideje délután fél 3 órakor lesz, eltérően az első filmklub vetítési idejétől.

Jelentkezéseket a TIT titkársága (Janus Pannonius u. 11.) elfogad hétfő kivételével mindennap délután 5—7-ig. Jelentkezési határidő november 4—20-ig.

Érdekes kerékpáros pályaverseny volt vasárnap a PVSK pályán. Elöl bukósisakban a verseny győztese Dévai I. (PVSK).

A Pécsi Bányász legyőzte a BTC-t

Az NB III. eredményei

Pécsi Bányász—Pécsi BTC 2:0 (1:0). Pécs, Bőrgyár edző pálya, 700 néző. Vezette: Bebesi. *Pécsi Bányász:* Kovács — Sértő I., Vámos, Szőke — Mező, Hudecz — Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler, Sértő II. — *BTC:* Beck — Berta, Serdán, Kovalik — Marton, Horváth — Posta, Danyi, Horváth, Dara, Konti.

A játék elején azonnal a bányászok vették át a kezdeményezést. A bőrgyáriak közül csak Hauschi tartózkodott elől. A 32. percben kavarodás támadt a hazai kapu előtt, a kapufáról visszapattanó labdát Kása belőtte, 1:0. A bőrgyáriak változatlanul védekező taktikával játszottak. A második félidő elején Keszler szögletrúgását Hudecz élesen fejelte a hálóba, 2:0. Ekkor támadásba kezdtek a bőrösök, élénkebbé vált a játék. Több helyzet adódott a bányász kapu előtt, a BTC azonban ezeket nem tudta kihasználni. A 80. percben Hauschit 16-oson belül buktatták. A megítélt 11-est ugyanő mellé lőtte. Jók: Mező, Vámos, illetve Konti és Dara. A játékvezető határozottan, nagyvonalúan vezette a mérkőzést.

Szekszárdi SC—Nagyatádi Kinizsi 3:1 (1:1). Szekszárd, 800 néző. Vezette: Stadler. Az elbizakodottan játszó szekszárdiak már az 1. percben vezetést szereztek, de a 8. percben a vendégek egyenlítettek. Szünet után esett a szekszárdiak győztes gólja. Góllövők: Majnai, Darics, illetve Benács.

Bonyhádi MTE—Székesfehérvári MÁV Előre 3:3 (2:1). Bonyhád, 1000 néző. Vezette: Sutyor. Az első félidőben inkább a hazaiak, a másodikban a vendégek voltak jobbak. Bonyhád góljait: Fládrig, Réder és Váradi lőtték.

Bajai Bácska—Simontornyai BTC 2:1 (1:0). Simontornya, 600 néző. Vezette: Ignácz. Magasszínvonalú mérkőzésen a csatársorok közötti különbség döntött. Dujmov 2 gólja után Pénzes 11-esből szépített.

Bajai Építők—Bázakerettyei Bányász 4:1 (2:0). Baja, 2000 néző. Vezette: Babics. Megérdemelt, biztos hazai győzelem, a gólarány nagyobb arányú is lehetett volna. A játékvezető bizonytalan volt. Több fordított ítélete akadt. Góllövők: Kreisz 2, Rápity II., Teket, illetve Cseh.

Nagykanizsai Bányász—Bácsalmási SC 3:2 (2:0). Nagykanizsa, 800 néző. Vezette: Körös. Megérdemelt győzelem. Hiába volt több helyzete a kanizsai csapatnak, tehetetlen csatársora azokat nem tudta kihasználni. Igy mindvégig kétes volt a mérkőzés eredménye. Góllövők: Lervenc (11-esből), Kerkai, Fábián, illetve Simity (2).

Kaposvári MTE—Balinkai Bányász 2:0 (2:0). Kisgyón. Vezette: Emsberger. Kemény mérkőzésen, nehezen győztek a vendégek. Egyik góljukat 11-esből érték el.

Dombóvári VSE—Pécsi Vasas 2:1 (1:1). Dombóvár, 1000 néző. Vezette: Magyar P. A pécsiek csak az első félidő második részében voltak fölényben. A vezetést a vasút G. Kiss révén szerezte meg, a vasasok a 40. percben egyenlítettek Szopka révén. A győztes gólt Fülöp lőtte.

AZ NB III. ÁLLÁSA

1. Pécsi Bány.	10	6	2	2	28:6	14
2. Bajai Bácska	10	6	2	3	14:11	14
3. Bajai Ép.	10	6	1	3	23:11	13
4. Kaposv. MTE	10	5	2	3	26:15	12
5. Szék. MÁV	10	4	2	2	21:13	12
6. Szekszárd	10	5	2	3	18:12	12
7. Nagyk. B.	10	4	2	2	17:12	12
8. P. Vasas	10	5	2	3	15:14	12
9-10. Simont.	10	4	3	3	14:16	11
9.-10. Bonyhád	10	4	3	3	14:16	11
11. P. Bőrgyár	10	3	3	4	10:15	9
12. Balinka	10	3	1	6	10:15	7
13. Dombóvár	10	2	2	6	8:17	6
14. Bázakerettye	10	2	1	7	12:25	5
15. Bácsalmás	10	2	1	7	15:35	5
16. Nagyatád	10	1	—	9	7:21	2

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlaposztálya és kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná! és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27.
Nyomdaért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 261. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1958. NOVEMBER 5.

Lobogózzuk fel a házakat!

Pécs megyei jogú városi tanács vb.-a felkéri a városban lévő üzemek, vállalatok, hivatalok, intézmények vezetőit s a város egész lakosságát, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából lakóházaikat lobogózzák fel.

PÉCS MEGYEI JOGÚ VÁROSI TANÁCS V. B.

A Hazafias Népfront képviselőjelöltjei

A Hazafias Népfront Országos Elnöksége tegnap közzétette az országgyűlési képviselőjelöltek listáját.

Listavezetők

Budapest főváros országgyűlési választókerületében:

Kádár János vasipari munkás, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára.

Marosán György élelmiszeripari munkás, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára, a budapesti pártbizottság első titkára.

Baranya megye és Pécs megyei jogú város országgyűlési választókerületében:

Aczél György építőipari munkás, művelődésügyi miniszter első helyettese.

Bács-Kiskán megye országgyűlési választókerületben:

Dr. Ortutay Gyula egyetemi tanár, a Hazafias Népfront főtitkára, az Eötvös Loránd tudományegyetem rektora.

Békés megye országgyűlési választókerületben:

Fehér Lajos tanár, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának osztályvezetője.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye és Miskolc megyei jogú város országgyűlési választókerületben:

Rónai Sándor építőipari munkás, az Elnöki Tanács tagja.

Csongrád megye és Szeged megyei jogú város országgyűlési választókerületben:

Apró Antal építőipari munkás, a Minisztertanács első elnökhelyettese.

Fejér megye országgyűlési választókerületben:

Dr. Münnich Ferenc jogász, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány miniszterelnöke.

Győr-Sopron megye országgyűlési választókerületben:

Fock Jenő vasipari munkás, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára.

Hajdú-Bihar megye és Debrecen megyei jogú város országgyűlési kerületben:

Kállai Gyula újságíró, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára, a Hazafias Népfront elnöke.

Heves megye országgyűlési választókerületben:

Szakasits Árpád építőipari munkás, a Magyar Ujságírók Szövetségének elnöke.

Komárom megye országgyűlési választókerületben:

Dobi István mezőgazdasági munkás, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.

Nógrád megye országgyűlési választókerületben:

Czottner Sándor vasipari munkás, nehézipari miniszter.

Pest megye országgyűlési választókerületben:

Gáspár Sándor vasipari munkás, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkára.

Somogy megye országgyűlési választókerületben:

Dögei Imre mezőgazdasági munkás, földművelésügyi miniszter.

Szabolcs-Szatmár megye országgyűlési választókerületben:

Biszku Béla vasipari munkás, belügyminiszter.

Szolnok megye országgyűlési választókerületben:

Nánási László földműves, a SZÖVOSZ felügyelő bizottságának elnöke.

Tolna megye országgyűlési választókerületben:

Benke Valéria pedagógus, művelődésügyi miniszter.

Vas megye országgyűlési választókerületben:

Kisházi Ödön vasipari munkás, munkaügyi miniszter.

Veszprém megye országgyűlési választókerületben:

Somogyi Miklós építőipari munkás, a Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöke.

Zala megye országgyűlési választókerületben:

Kiss Károly bőripari munkás, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának titkára.

Baranya megye és Pécs megyei jogú város képviselőjelöltjei:

1. **Aczél György** építőipari munkás, a művelődésügyi miniszter első helyettese.
2. **Laki István** építőipari munkás, a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei bizottságának első titkára.
3. **Trautman Rezső** mérnök, építésügyi miniszter.
4. **Kovács Béla** földműves, nyugdíjas.
5. **Pataki Mihály** bányász, trösztigazgató.
6. **Ognyenovics Milán** vasipari munkás, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtitkára.
7. **Gregor Sándor** bányász, a szakszervezetek Baranya megyei tanácsának elnöke.
8. **Achátz Imre** pedagógus, technikumi igazgató, a Hazafias Népfront Baranya megyei elnöke.
9. **Gruber Erzsébet** földmunkás, járási nőtanács titkár.
10. **Kaszapovics András** földmunkás, termelőszövetkezeti elnök.
11. **Takács József** bőripari munkás, a Baranya megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese.
12. **Molnár István** bányász, brigádvezető.
13. **Sziveri Kálmán** földműves, termelőszövetkezeti elnök.
14. **dr. Huth Tivadar** egyetemi tanár, a pécsi orvostudományi egyetem rektora.

Pótképviselőjelöltjei:

1. **Dobos József** bányász, üzemvezető.
2. **Berki Fülöp** faipari munkás, a pécsi városi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese.
3. **Kárpáti Ferenc** vasipari munkás, üzemvezető.
4. **Vajda Gyuláné** bőripari munkás, kórházi gondnok.
5. **ifj. Futács Kálmán** bányász, technikus.
6. **Szántó Jánosné** ruhaipari munkás, tisztviselő.
7. **Somogyi Gyula** malomipari munkás, a járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke.

A szocialista országok népeinek testvéri barátsága képes arra, hogy megakadályozza a háborút

Hruscsov elvtárs beszéde Leningrádban

Leningrád (TASZSZ). A Lengyel Népköztársaság küldöttségének Leningrádba érkezése alkalmából a leningrádi Baltijszk-gyár dolgozói november 3-án gyűlést tartottak. A gyűlésen Hruscsov mondott beszédet.

— A két szomszédos országot, hazánkat és Lengyelországot — mondotta — a történelem során az életbevágó érdekek egész láncolata kapcsolta össze. A szovjet és lengyel nép alapvető érdekei annyira közelállnak és annyira elválaszthatatlanok egymástól, hogy számukra nem elegendő, ha egyszerűen csak békében élünk. Ahhoz, hogy sikeresen építhessük az új életet, megvédhessük országainkban, s az egész szocialista táborban a szocializmus vívmányait, országaink népeinek szilárd barátságban kell élniök egymással.

A szocialista országok népeinek testvéri barátsága óriási erő, amely képes arra, hogy megakadályozza a háborút Európában és az egész világon

— jelentette ki Hruscsov.

— A szovjet és a lengyel népnek közösek az ellenségei — mondotta a továbbiakban Hruscsov. — Bármely háborús támadás Lengyelország ellen, közvetlenül a Szovjetunió határaira vinné a háború tűzvészét. Másfelől minden esetleges nyugatról induló támadás a Szovjetunió ellen, a valószínűség szerint valahol Lengyelország területén át történnék, ami közvetlenül érintené Lengyelország érdekeit is. Ennélfogva gyarapítanunk kell erőinket, növelnünk kell országaink, a Szovjetunió és Lengyelország népeinek barátságát.

— Baráti kapcsolataink jók — állapította meg a továbbiakban Hruscsov elvtárs — **nincsenek olyan kérdések, amelyek megosztanának bennünket, amelyekről nekünk a lengyel elvtársak álláspontjától eltérő véleményünk lenne.**

Ugy vélem, a jövőben sem lesznek különösebb surlódások, zökkenők, vagy akadályok a szovjet és a lengyel nép barátságának fejlődése útján.

(Folytatása a 4. oldalon.)

Kádár elvtárs látogatása Kaposvárott

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára — Dögei Imre földművelésügyi miniszter, Somogy megye országgyűlési képviselőjelöltje társaságában — kedden Kaposvárra látogatott. A vendégek megtekintették a kaposvári textilművek üzemrészeit, s hosszasan elbeszélgettek a dolgozókkal. Ezután a cukorgyárba mentek, ahol a vendégek elbeszélgettek a dolgozókkal.

Ebéd után városnézés következett. Több százan kísérték a párt első titkárát, akit mindenütt szeretettel köszöntöttek a kaposváriak.

Aláírták a Szovjetunió és Magyarország jövőévi áruszállítási tervének jegyzőkönyvét

Moszkva (MTI). A Szovjetunió és a Magyar Népköztársaság 1958—1960. évekre kiterjedő kölcsönös áruszállítási megállapodásának megfelelően Moszkvában tárgyalások folytak a Szovjetunió külkereskedelmi minisztériuma és a Magyar Népköztársaság kereskedelmi delegációja között a Szovjetunió és Magyarország 1959. évi áruforgalmáról.

A kölcsönös megértés és barátság szellemében folytatott tárgyalások eredményeképpen november 4-én Moszkvában aláírták az 1959. évi áruszállításokra vonatkozó jegyzőkönyvet.

A jegyzőkönyv az 1956. évihez képest a kölcsönös árucsereforgalom további növelését írja elő.

A Szovjetunió sok, a Magyar Népköztársaság számára szükséges, fontos árut szállít, többek között vasércet, hengerelt árut, kokszot, olajat, ferra-ötvözetet, színesfémeket, apatitkoncentrátort, gyapotot, fűrészárukat, forgácsoló szerszámgépeket, gördülőcsapágyat, traktort, mezőgazdasági gépeket, gépkocsikat, útépítő gépeket és más árucikkeket.

Magyarország az előző évekhez hasonlóan hajókat, úszó és portáldarukat, vasúti személygépkocsikat, autóbuszokat, dömpereket, szerszámgépeket, élelmiszer- és vegyipari berendezéseket, híradástechnikai felszereléseket, műszereket, cipőket, konfekciós cikkeket, kötöttárut, méterárut és más fogyasztási cikket szállít a Szovjetuniónak.

A jegyzőkönyvet szovjet részről N. Sz. Patolicsev külkereskedelmi miniszter, magyar részről Incze Jenő külkereskedelmi miniszter írta alá.

Választási gyűlés Szigetvárott

Kilencszázan hallgatták meg Aczél György elvtárs beszédét

Kedden este hat órára a szigetvári üzemek dolgozói, tsz-tagok, egyéni parasztok, pedagógusok, orvosok, igen nagy számú fiatal és más munkakörben dolgozó kisemberek zsúfolásig töltötték meg a járási kultúrotthont, hogy meghallgassák Aczél György elvtársnak, a Központi Bizottság tagjának, a művelődésügyi miniszter első helyettesének, Baranya megyei képviselőjelöltnek a beszédét.

Aczél elvtársat nagy szeretettel fogadták Szigetvár dolgozói, az úttörők és a gimnázium diákjai virágcsokrokkal köszöntötték.

A választási gyűlésen megjelent és az elnökségben helyet foglalt Právicz Lajos elvtárs, a megyei pártbizottság agitációs és propaganda osztályának vezetője, és Szabó József elvtárs, a szigetvári járási pártbizottság első titkára.

Az igen nagy érdeklődésre jellemző, hogy a mintegy 900 főnyi haligatóság nemcsak a kultúrotthont, hanem a környező kertet és a posta előtti teret is megtöltötte, ahová hangszórókon közvetítették Aczél elvtárs nagy tetszéssel fogadott beszédét.

A gyűlés után a dolgozók a művelődési otthonban körülvették Aczél György elvtársat. A miniszterhelyettes elvtárs a bensőséges hangulatban szívélyesen elbeszélgetett a szigetváriakkal.

Trautman Rezső építésügyi miniszter és pécsi műszaki szakemberek találkozása

Tegnap este a város műszaki szakemberei vendégül látták Trautman Rezső elvtársat, az építésügyi minisztert. A találkozó a TIT Bartók Béla klubjában történt. A pécsi műszakiak tájékoztatták Trautman elvtársat mindazokról a nehézségekről, amelyek a város gyors ütemű fejlesztésével kapcsolatban felmerültek. Már már a nehézségekről beszélő műszakiak is soknak tartották a Trautman elvtárshoz intézett kéréseket, ő mégis megdícsérte őket ezért. Mint mondotta, ebből kitűnik, hogy a MTESZ-ben tömörült pécsi műszakiak be hatóan foglalkoznak a város életét érintő kérdésekkel.

A szívélyes hangú beszélgetés hat órától kilenc utánig tartott.

Trautman elvtárs az esti találkozó előtt látogatást tett az épülő pécsi hőerőműnél és hosszasan elbeszélgetett az erőmű dolgozóival.

A csangkajsekisták mérges gázt használnak a kínai katonák ellen

Peking (Uj Kína). A kínai népi felszabadító hadsereg és az ellenség között a fucsieni arcvonalon hétfőn helyi idő szerint 15 órakor nyitott tüzérségi harcban a Kimoj szigetén lévő csangkajsekista tüzérség mérgező harcigázzal töltött lövedékeket használt a kínai népi felszabadító hadsereg katonái ellen. A kínai népi felszabadító hadsereg 14 katonája gázsérüléseket szenvedett.

A kínai nemzetvédelmi minisztérium szóvivőjét felhatalmazták az alábbi komoly figyelmeztetés megtételére:

Amennyiben a csangkajsekista csapatok továbbra is mérgező harcgázzal töltött lövedékeket merészelnének használni, katonáink súlyos büntetőakcióval **adják meg** a választ.

„Summás voltam itt"

A Zengőaljai Állami Gazdaság központi majorjának kultúrtermében száz nyolcvanan hallgatják az előadót, Kaszapovics András képviselőjelöltet, a kátolyi tsz Kossuth-díjas elnökét. Itt dolgozott ő is valamikor ebben a gazdaságban, amikor még a Kovács tábornoké, a Reittingeré, meg a Schadté volt. Kátolyból járt ide gyalog.

A múltra emlékezteti az embereket és megmutatja a jelent is.

Azt mondja: gyalog jártak innen a gyerekek Szilágyra az iskolába, most kocsin, fedett kocsin viszik őket. A gazdaságban gyönyörű kultúrterem van, beépített színpaddal, súlyesztett zenekari hellyel.

Ő is járt Szilágypusztára dolgozni Kátolyból — de gyalog. Most autóval, vontatóval hordják az embereket. És mit ettek akkor az emberek?

— Még most is meg tudom mutatni a Kátoly felé vezető szurdokban azt a helyet, ahol mi két téglán kotyvasztottunk maguniknak egy kis meleg ételt — mondja. — Maguk olcsón, mindennap meleg ételt esznek. Az üzemi konyháról kapják.

Szóba kerül a lakáshelyzet is.

Milyen lakásban laktak akkor? Földesben, megosztott konyhásban, egy szobásban. Ma már egész utcasor új ház épült. Kétszobakonyhás, fürdőszobás, parkettás, olyan, amilyenről azelőtt még álmodni sem mert a földhözragadt szegény ember...

Az emberek helyeselnek, és amikor a rövid, de annál tartalmasabb beszélgetés véget ér — összeverődnek a kérges kezek.

Igaza van, de még mennyire igaza.

Új szellem a PIK-nél

Sokat szidott vállalat. Részben volt rá ok, részben nem.

Nemrég néhány embert leváltottak a vállalatnál, ugyanis az Ujvári Ferenc által vezetette műszaki gárda működése nem minden esetben felelt meg a követelményeknek. Gyakran előfordult, hogy a vállalat háttérbe szorította a dolgozók kívánságát, igényeit s inkább olyan bérlőknél végeztek javításokat, beruházásokat, akik érdemtelenek voltak erre. Megtörtént, hogy egyes osztályidegen személyek elsődlegességi jogot élveztek, közben több munkáscsalád lakásán semmiféle — még sürgető! — javítást sem végeztek. Illetékes szervek egyébként vizsgálják már e hiányosságokat, eredetét.

A vállalat most új vezetőgárdát kapott.

Feladatuk nehéz. Mindenekelőtt el kell oszlatniok azt a rossz előítéletet, amelyet általában a lakosság tanúsított a PIK-kel szemben. Márpedig úgy, hogy a jövőben — a körülményekhez mérten persze — kifogástalan munkát végeznek. Ennek már most mutatkoznak a jelei. A vállalat a legutóbbi három hónapban karbantartásra és felújításra például 880 000 forintot fordított. Ez alatt különböző épületek külső és belső nagytatarozását kell érteni. Igy az év végére közel 30 tatarozott, javított lakóépületet adnak át.

Komoly összeget — mintegy 140 ezer forintot — fordítottak októberben kályhák, tűzhelyek, gázkályhák, szeméttartók stb. beszerzésére is.

Szép eredményekkel kecsegtet a jövő esztendő. 1959. évre 10 millió 200 ezer forintot kapott a PIK s ebből az összegből ismét körülbelül ötven épületet hoznak helyre. Különösen a Kossuth, Sallai és a Jókai utcai régi házak kerülnek „kozmetika" alá.

Ezek a tervek anyagi vonatkozású részei.

Mert változás történt — s történik még ezután is — a vállalat belső életében is. A házkezelőségek élére rövidesen olyan csoportvezetők kerülnek, akik legalább építőipari technikumi végzettséggel rendelkeznek. Erre azért lesz szükség, hogy a munkák irányítása szakképzett emberek kezébe kerüljön. A vállalat új vezetősége szigorúan előírta azt is, hogy a házkezelőségeknél a lehető legudvariasabb hangnemben tárgyaljanak a felekkel, tehát a szenvtelen, lekezelő, ingerült hangnak nincs többé helye egyetlen csoportnál sem. Természetesen ez vonatkozik a bérlőkre is, akik különböző kérelmekkel vagy panaszokkal a házkezelőséghez fordulnak, mert hiszen a lakók sem mindig „angyalok".

Megerősítik a központi műhely műszaki gárdáját is szakképzett műszakiakkal. Ami még szükséges: kedvezőbb béralapot kell biztosítaniok a felsőbb szerveknek a PIK dolgozói részére. Sajnálatos tény, hogy a PIK-nél gyakran előfordult szakmunkásvándorlásnak az alacsony bérezés volt az oka. Jó szakmunkás nem szívesen dolgozott a PIK-nél, mert hiszen más vállalatoknál — ugyanezzel a szakmai tudással — sokkal többet kereshet. Bővíteni kellene a létszámot is. A PIK-hez 1421 ház tartozik a város területén, azaz 9.366 bérlemény — (raktár, lakás, s egyéb melléképület). A száz főnyi munkásgárda — beleértve a segédmunkásokat is — bizony kevés ahhoz, hogy e hatalmas munkaterületen igazán kifogástalan munkát végezhessen.

A házmestereknek is meg van a maguk problémája. Panaszkodnak, hogy a lakók egy-két helyen szinte „alsóbbrendű" lénynek tekintik őket, utasításaikat nem hajtják végre, sőt egyszerűen nem hajlandók tudomásul venni, hogy a házmester végül is egy állami szerv hivatalos képviselője. A PIK a jövőben megvédi a házmesterek jogait, amellett, hogy szigorúan megköveteli tőlük kötelességük teljesítését is. A házmesterek között is akadnak persze olyanok, akik — mondjuk — a járdák minden napra előírt egyszeri takarítását, vagy a lépcsőházak heti egyszeri takarítását elhanyagolják. A jövőben ilyen irányú ellenőrzéseket rendszeresen végez majd a vállalat új vezetősége.

A lakókról. Sok a panasz, hogy a házakat, lakásokat rongálják. A lépcsőházakban leverik a falat, tönkreteszik a kapuk zárait, előfordul az is — elég gyakran —, hogy egyes helyeken „eltünnek" a villanykörték. A vállalat naponta húsz-harminc villanykörtét ad ki csupán azért, mert valahol ellopkodják. A házmesterek felelnek ezért mindenekelőtt. Nem úgy persze, hogy a károkat ők fizetik meg, hanem kötelességük lesz: a lakókat figyelmeztetni a közvagyon megóvására. Ha pedig valamelyik lakó vét a házi szabályzat ellen, a házmesternek jelentenie kell a vállalatnak. Aki kárt okoz, az fizesse is meg akárki legyen a lakó.

Beremend az idén is első az állattenyésztésben

Ismét a Beremendi Állami Gazdaság az első az állattenyésztésben! Első, de miért?

Erről beszélgetünk Renner Tibor főagronómussal és a gazdaság főkönyvelőjével, Horváth Sándorral. Beszélgetés közben sok minden kiderül. A gazdaság az első háromnegyed évben éves eredménytervét 215 százalékra teljesítette. Számokban ez azt jelenti, hogy az állattenyésztésben 590 000 forint évi nyereséget terveztek, ezzel szemben eddig 1 271 000 forintra tettek szert. Elismerésre méltó eredmény! Gyorsan ki is számoljuk: mit jelent ez a gazdaságnak. A többletnyereségen szabad áron 254 tehenet vagy 780 darab 110 kilós sertést vásárolhatna a gazdaság. Mintha az égből pottyant volna ez a többletnyereség, mert ha a költségkeretet nézzük, akkor kiderül: az éves keret 72 százalékát használták fel a háromnegyed év végéig, tehát kevesebbet a megengedettnél. Ebből a többletnyereség? Ebből is! Mert minden negyedévben egy-két százalék évi átlagban sokra megy. Meg aztán itt van a hozamterv, amely tíz százalékkal haladja túl a költségtervet. Az évi hozamterveket a harmadik negyedév végére ugyanis 82 százalékra teljesítették. Hogyan csinálták? Sok módja, fortélya van ennek. Egy cikk keretében el sem férne. Jó lenne, ha ezt a kérdést az állami gazdaságok igazgatói, a tsz-elnökök egy-egy látogatás alkalmával a helyszínen maguk tanulmányoznák.

Ez az ötezer holdas szántóterülettel rendelkező gazdaság kitett magáért idén is, ki akar tenni magáért jövőre is. Idén 1486 mázsa hízott marhát — de milyen hízott marhát! Nagyobb részét külföldre vitték — 882 mázsa hízott sertést és 505 ezer liter tejet adott el az államnak.

Aszály ide, aszály oda — az állattenyésztésben nemcsak teljesítették, túl is teljesítették a tervüket.

Amikor a növénytermesztésre terelődik a szó, ők is szívják a fogukat, izegnek, mozognak a széken, pedig itt sincs miért szégyenkezniök. Az igaz, hogy tavaly 21 mázsa szemes kukoricát termett minden hold. De milyen év volt a tavalyi és milyen az idei? Össze se lehet hasonlítani!

— Idén 18 mázsa szemes kukorica lesz egy-egy holdon! — mondja a főagronómus.

Cukorrépájuk holdanként 120 mázsát ad. Szégyellik, hogy csak 9,9 mázsás volt a búza és 13,6 az őszi árpa átlaguk. A borsónál egy kicsit felvidulnak. 8,40 mázsát adott egy-egy hold.

Jövőre a hagyományos növények mellett újakkal is kísérleteznek majd és 50 hold almást, 20 hold dióst, meg 30 hold nyárfást telepítenek. Nyárfást a papírgyártáshoz . . .

Ceruzát, papírt fognak, számolnak. Végül megadják a választ az utolsó kérdésre is: kétmillió forint nyereségre számítanak az idén. Tavaly öt millió volt a vállalati nyereség, de legalább ennyivel jobb is volt a tavalyi, mint az idei év. Ez a kétmillió az idén legalább annyit ér, mint az ötmillió tavaly, mert mi tagadás: aszályos év volt az idei.

„Lehet annyi utas, mint a fűszál — azt szeretem"

— Tessék kérem hátrább fáradni a kocsiba!

Van-e olyan utas, aki ne hallotta volna ezt a nehezen teljesíthető felszólítást már legalább százszor? És van-e olyan kalauz, aki ne ismételné kényszerűségből ugyanezt — napjában — százszor. Most éppen Here Oszkárné bíztatja így a temetőbe induló járatnál az utasokat. Az idősebbeknek a kezét nyújtja, egy hetvenévesforma anyókától felveszi a krizantémokkal megrakott kosarat. A kocsi gyorsan megtelik. Indít. Megcsörgeti a börtáskájában az aprópénzt, tépkedi a jegyeket, s mire végigmegy a kocsin, máris a temetőnél vagyunk. Segít itt is az utasoknak, majd az induló állomáshoz irányítja a kocsit. Csak néhányan állnak ott. Végre reggel négytől egy kis pihenő.

Nagy damasztabroszba bugyolált bukszusköteget nyom fel maga előtt a buszra egy ötvenév körüli asszony.

— Jónapot kedveském! — üdvözli Herénét. — Örülök, hogy megint látom. Képzelje — zúdítja a szóáradatot szegény kalauznő fejére — nem vettek fel tegnap sem, meg tegnapelőtt sem a buszra. Tudja, egy csöpp szíve sincs némelyik társának. Még nem is volt tele a kocsi, és lehagytak. Hej, ha maga lett volna a buszon . . .

Ha ő lett volna? Egy pillanatig azt gondolja: nem is lehet igaz, amit a néni mond, hiszen a bevétel után külön százalékot kapnak és ő is csak igyekszik, hogy minél magasabb legyen a jutalom. Száz forint havi többlet, már egy cipő az elsős fiának, vagy egy meleg holmi a serdülő lányának. De hát a néni ezt mondja, el kell fogadni. Az utas mondhatja . . .

— Meg is kérhetném valamire? — fordul megint hozzá a néni. — Nyúljon be már a pénztárcámba, vegye ki belőle a buszjegy árát. Magának jobb a szeme.

A Széchenyi téren átszállás Fehérhegy felé. Heréné kocsit változtat, s most már egy új Ikarusszal robog az első kerületbe, a Fehérhegynél, Meszesnél, a budai vámnál lemaradt utasokért.

A Fémiparinál sok a felszálló. Valaki beszól:

— Hova megy a kocsi?

— A Fehérhegyre.

Az előbbi kérdező:

— Nem Vasasra mennek?

És így megy ez pontosan ötször. Ötször kell elmondani — persze udvariasan, különben fr az utas a vállalatnak.

— Az ilyesmin nagyon tudok bosszankodni — mondja az eseten derülő utasoknak. — Mert lehet annyi utas, mint a fűszál, azt szeretem. De a sok beszéd . . .

Ettől kapott tavaly idegösszeroppanást. Nyolc hónapig beteg volt. De most már senki sem látja rajta. Nem tudják róla az utasok azt sem, hogy júniusban esett át élete hetedik műtétjén. Az arca kicsit fáradt, a tekintete kicsit aggodalmas az otthonmaradt gyerek miatt, de az utasok ebből alig vesznek észre valamit.

Fehérhegy, végállomás.

— Találtam egy húszfillérest, odaadom magának — nyújt feléje egy fényes pénzdarabot egy férfi.

— Hadd gazdagodjam? — kérdez rá Heréné és a húszfillérest elsüllyeszti a kalauztáska mélyén. Jól jön még ez, ha előbb nem, hát akkor, amikor a nyugati városrészben megint pénz nélkül tesz fel a buszra egy gyereket az anyja. Az úgyis csupa ráfizetés — a kalauznak.

A fehérhegyi járat után a Mártírok útja következnék. Most kilenc óra negyvenöt van és tíz tizenötkor lesz az indulás. Addig egy kis pihenő következik. De mégsem . . .

Egy ellenőr lép a kocsihoz és beszól. A kalauz és a gépkocsivezető néhány szót vált.

— Még éppen visszaérünk, ugorjunk be. — És elindul a busz, ismét az első kerületbe, a budai vám felé.

A Mohácsi országútnál fiatal mama száll le a fiával. Nagy a csomag, nehéz a gyerek. A gyereket a kalauznő vállalja. Majd ő leadja. Le is száll a mama, de a gyerek nem megy. Kézzel-lábbal mutogat a kocsi orrában himbálódzó kaballa-cuclira.

— Azt kérem. Az kell!

— Nagy vagy te már, kiskomám! Csak nem veszel a szádba cumit!? próbál hatni rá a kalauz. — Ilyen nagy legénynek már pipa való, nem cucli! Mondd meg anyukádnak, hogy pipát vegyen neked!

Erre a gyerek megnyugszik. Tényleg jobb lesz a pipa? Már kiabál is a mamájának:

— Pipát kérek. Az kell!

Hát ezt is elintézte.

Visszafelé kevés az utas. Az előző kocsi zsúfoltan húzott végig az úton. Viszonylag kevés a pénz is: tíz óra van és három százas és egy ötvenes papírban. Máskor már négy-öt is van ilyenkor, de sokadikán még piacra is alig mennek az emberek. A bevételből a fizetésre terelődik a gondolata: azért talán októberben is meglesz az ezerháromszáz.

Ismét beszállás a Mártírok útja felé. Erre is sok az utas, és hiába, ők is csak olyanok, hogy nem árt figyelmeztetni őket:

— Tessék kérem hátrább fáradni a kocsiba! Mások is szeretnének felszállni!

Harsányi Márta

Tapasztalt „öreg" bányászok véleményét kérte ki a pécsbányai üzemi tanács

A pécsbányai üzemi tanács, karöltve az üzemvezetőséggel és a szakszervezettel a tapasztalt, jó szakmunkásokhoz fordult, hogy segítsenek megoldani a különböző gondokkal küzdő üzem munkafeladatait.

Az érdeklődést és a segítőkészséget mutatja, hogy a 117 meghívott bányász kivétel nélkül megjelent és Fullmer József főmérnök beszámolóját követően sok hasznos javaslatot adtak az üzemvezetőségnek a munkamódszerátadásra, jó szakmunkások kinevelésére, a munkások egymás közötti viszonyára, a szén minőségének javítására, a gázveszélyes telepek gyakorlati művelésére és egyéb kérdésekre vonatkozóan.

Az egész délutánt betöltő tanácskozáson a meghívottak azt is kérték, hogy ne csak akkor igényeljék javaslataikat, amikor a bánya már termelési bajokkal küzd, hanem előbb is, hogy a bajokat közös erővel megelőzhessék.

Bevonulók búcsúztatása

A Komlói Mélyfúró Vállalat vezetősége és a KISZ-szervezet a bevonuló fiatalok részére teaestet rendezett. Ebből az alkalomból meghívták egyik határőr alakulat KISZ-titkárát, több tisztjét és KISZ-tagját. Először a vállalat fiataljai elbúcsúztak a bevonulóktól, majd az alakulat katonái ismertették, milyen körülmények között élnek, teljesítik hivatásukat. Az ünnepség baráti beszélgetéssel ért véget.

IDEGEN utakon

BÁRDI LÁSZLÓ REGÉNYE

15

Magas kerítés mögött gondozott, de most ősziesen kopár, fehér szobrokkal díszített parkot láttak, mögötte impozáns, sok száz méter hosszú épülettömb magaslott. Az oszlopsorral és óriási ablakok megszámolhatatlan tömegével tagolt kastélyt az építőművészet minden pompája ékesítette. Tetőzetén kisebb-nagyobb toronyok karcsú légiója emelkedett. A hatalmas kovácsolt vas kapu mögött cifraruhás őr állott. Olyan volt az egész kép mintha egy történelemkönyv számára készült volna illusztrációnak.

— Biztosan ez is egy disszidens-láger! — gúnyolódott Zoli.

Gabi fejtette meg a rejtélyt. A kőfalra mutatott, amelyen egy tábla tüntette fel az utca nevét: Burg-strasse. Burg körút! Akkor ez biztosan a történelemórákon oly sokat emlegetett bécsi Burg! A fiúk mindjárt más szemmel nézték a Habsburgok egykori fészkét, amely nem kis mértékben éppen a magyar „gyarmat" elrabolt gazdaságából épülhetett ilyen fényűző módon.

Díszes barokk épületek előtt mentek tovább. A paloták előtt parkok, díszkertek pompáztak. Később szaporodtak az üzletek is. A csillogó luxuskirakatokból feléjük táruló bőség valósággal lenyűgöző volt. Némelyik egyenesen lerohanta a bámészkodókat sokféle, és Magyarországon egyelőre ritkábban látott árucikkeivel.

Simi, a divatszakember elismerően rázogatta a fejét egy divatcikk üzlet előtt, melynek kirakatában a csillogó fémszállal átszőtt selyem és nylon ingeknek, nyakkendőknek valóságos orgiája tobzódott.

A mellette lévő szalon kirakata ezzel homlokegyenest ellenkezett; színes drapériák előtt kis emelvényen, két oldalról megvilágítva, mintha egy miniatűr színházban lenne, egyetlen pár kesztyű feküdt. A raffináltan egyszerű megoldás a fiúk tetszését is megnyerte.

— Barátom, itt még sorba sem kell állni a boltoknál! — állapította meg Zoli. Ebben igaza volt. Az osztrák kisemberek tényleg nem verekedtek azért, hogy melyiküknek jut a 300 schillinges ezüstszínű cipőből. Akinek ilyesmire fájt a foga, annak nem kellett attól félnie, hogy a nagy tolongásban letapossák a sarkát.

Az üzletek mellett a mozik nagy száma is meglepő volt. Csaknem minden negyedik-ötödik házon ott virított a hatalmas „Kino" feliratú tábla.

— Ide eljövünk majd, ha több időnk lesz! — döntött Simi egy háznagyságú montázs előtt, melyen marcona férfi szegezett pisztolyt egy kacéran öltözött nőre. „Der Tiger", csábította a cím az érdeklődőket. Zoli egy pillanatig arra gondolt, hogy ez a plakát éppen olyan sablonos, amilyenekkel a Ludas Matyi szokta kigúnyolni a nyugati kultúrát. Hát ilyesmi nemcsak annak a rajzolónak a fantáziájában létezett?!

— Várjatok fiúk! — kiáltott utánuk Simi, aki pár lépéssel elmaradt, olyan elmélyült tudásszomjjal tanulmányozta a „Tigrist" és partnernőjét.

A magyar szóra többen feléjük fordultak. Két fiatal fiú mindjárt mellé lépett.

— Ti is magyarok vagytok? — kérdezte az egyik.

Zoliék nagy örömmel csaptak le az új ismerősökre, akik itt töltött két hetükkel már öreg bécsinek számítottak hozzájuk képest. Jól esett hazaiakra találni ebben az idegen tengerben, s a fiatalság könnyen barátkozó modorában mindjárt kicserélték tapasztalataikat.

— Majd megszokjátok, hogy Bécsben lassan több lesz a magyar, mint az osztrák, — vigasztalták az új barátok Zoliékat. — Mindenhol találtok magyarokat, nem lehet itt eltévedni!

Sok hasznos dolgot tanultak még egymástól a fiúk: megtudták, hogy a legtöbb moziba bármikor be lehet menni; gondos figyelmeztetésben részesültek arra nézve is, hogy a belvárosban kerüljenek mindent, mert olyan árak vannak, mintha nem boltosok, hanem csillagászok számolták volna ki az árakat.

— Ez itt már a belváros? — érdeklődött naivan Gabi.

— Ez is a végeredményben, de az igazi csak arra kezdődik, ha az operánál, az első nagy keresztútnál a Duna felé mentek.

— Azt még ma megnézzük! — adta ki Simi a jelszót.

Elbúcsúztak a „kollegáktól" és gyorsított tempóban mentek tovább a megadott irányban.

A város belseje felé vezető forgalmas surgáutat csakhamar elérték; Zoli mindjárt a Rákóczi úttal hasonlította össze.

Az Opera tüneményes szépségű új épülete előtt üvegfalu lejáró állott, mert a nagy forgalom miatt a gyalogosok csak így közlekedhettek: aluljárón keresztül. A mélybe szállító mozgólépcső különösen elnyerte a fiúk tetszését, végig is utaztak rajta néhányszor.

— Fogadjunk, hogy itt legalább minden második ember magyar, — ajánlotta fel Gabi, amikor már alaposan kijátszották magukat.

A saját viselkedésük alapján minden vita és utasszámlálás nélkül elfogadták a feltevést, majd tovább nézelődtek a Ringnél is világvárosibb Kärtnerstrasse-n.

(Folytatjuk)

Pillanatkép *a színház nézőteréről*

Emlékszel még a régi színházak nézőterére?

Mit láttál, ha előadás előtt vagy alatt körülnéztél? A közönség elsősorban ugye nem a páholyokat és a földszinti helyeket foglalta el? Nem az volt a jellemző, hogy a páholy és a földszinti jegyek keltek el először. Nem bizony. Megtelt (ha megtelt!) a karzat és az állóhely (mert ilyen is volt!) A páholyokban és a földszinten eléggé foghíjasak voltak a helyek. S itt is kik ültek? Munkások? Aligha.

Nézz most körül!

Elsősorban a páholyokban, a földszinten és az emeleti drágább helyeken találod a közönséget. A karzatra már csak akkor váltanak jegyet, ha hely másutt nincsen.

Ez a kis pillanatkép is sokról beszél . . . **(—y)**

Szélesebb látókörrel

A bükkösdi tanácsházán őriznek egy vaskos, gépelt papírlapokból szépen összefűzött iratcsomót. Látszatra nem sokat mutat, ám ha belelapozol, meglepődsz. Lexikon — kicsiben. Bükkösd lexikona. Ha kíváncsi vagy, honnét s mikor pottyant a két völgy közé a falu — megtudod belőle. Ha érdekel, azt is elárulja, hogy valamikor mezővárosként, járási székhelyként tartották számon. Azután arra is felel, milyen volt tizenöt-húsz esztendővel arrébb a földbirtokmegoszlás, a lélekszám, a kulturális ellátottság, az emberek élete és miként alakul a jelenben.

A mindentudó „kisokos" néhány helybeli lokálpatrióta nagy gonddal és szeretettel összeállított műve. Aki elé odateszik, az sokat tanulhat belőle. A bükkösdi elvtársak nem szégyenlősek, oda is teszik:

íme, ennyit változott a falu az elmúlt, közel másfél évtizedben!

S ugyanezt a megye más községeiben is meglelni. A helyi elvtársak egyik fontos kötelességüknek tartják — s az is — megvilágítani községük, lakóterületük múltját, jelenét és jövőjét. Okulásul, amelytől gazdagabb lesz az értelem és tüzesebb a szív.

Mégsem elég ez. Hasonlattal élve: a fa egyetlen levelét tapintják, s megfeledkeznek a többiről, és a törzséről, erős ágairól. Egy község parányi hely az országban, némiképp el is szigetelt a másiktól. Bükkösd messzi van Kazincbarcikától, Somogyhatvan Málytól, Geresd Inotától. Miért soroljuk? Messzi vannak, de ugyanazon ország falvai, városai. S mindenütt forr, pezseg az élet, rohamos változások mennek végbe — **az egész országban.**

Hanem erre azt mondhatják: igen, igen, csakhogy az ember mindig könnyebben megérti a környezetében lejátszódó eseményeket, változásokat, amelyeket saját maga észlel. Igaz.

De azt tudni, hogy mi történik másutt az országban, az természetes emberi kívánság.

Hiszen egy falu a távolság ellenére is ezernyi szállal van összefűzve szomszédjával és a távoliakkal is. Más dolog mind ezt szemléletes, kézzel fogható közelségbe hozni, hogy az egyén a nagy egészben önmagára, környezetére ismerjen. Nem könnyű, gyakran „hegyibeszéd" jellegű frázishalmazat kerekedett belőle, amely tényleg nem sokat ér.

Lehet másként is? Először talán néhány számadatot. A textilipar termelése 1949-től 1957-ig másfélszeresére emelkedett, a ruházati iparban a háború előtt 8 ezer, ma pedig 16 ezer munkás dolgozik.

Nézz csak be a boltokba! Modern fazonú, jó minőségű férfi és női kabátok, öltönyök között válogathatsz. Nemcsak a fényes városi üzletekben, de sok falusi boltban is. A mi embereink, asszonyaink és gyermekeink szépen járnak, az egykori zsellér gyermeke sem rosszabbul, mint a városié. Már akinek van miből — teszik hozzá sokan. 1938-ban a munkásosztály — családtagokkal együtt a lakosság 43 százaléka — az összes egyéni jövedelmek 24 százalékát kapta meg. Egy keresőre évi 681 pengő átlagkereset jutott. 1957-ben az iparban egy hónapban 1500 forint körüli az átlagkereset. Ebből

már könnyű megérteni azt is, hogy az egy lakosra jutó lisztfogyasztás miért emelkedett 22 kilóval, a cukor meg 15 kilóval.

A harmincas években néhány ifjú falukutató eljutott egy tanyai iskolába. A megkérdezett 40 gyermek közül azon a héten mindössze egy evett húst, az is módos paraszt gyermeke volt. Ma egy lakos 10 kilóval több húst fogyaszt, mint 1938-ban. Ezt látjuk amögött, hogy az élelmiszeripar tíz év alatt majdnem megkétszerezte termelését. És neked rádió szól a lakásodban, az asszony villanyvasalóval vasal, mosógéppel mos, autóbusszal jár a városba. Kétszobás családi házat építettél. Miből? Te is gürcöltél körülötte, de az államtól 40 ezer forint kölcsönt kaptál, az évi 800 millió forintos keretből.

Csak még egy számot.

1955-ben a fizetésen kívül 18 milliárd forintot fordítottunk különböző juttatásokra.

Kis Pál a nyáron kiveszi kétheti szabadságát és feleségével üdülni megy az ország valamelyik festői helyére. Az állam 1300 forinttal segít hozzá. Az üzemi étkezdében ebédel, napi néhány forintért, az állam pedig 300 forinttal járul hozzá. A gép mellett hordott kék munkaruháért évente 1244 forintot ad ki. Gyermekeik után havonta 75 forint a családipótlék. A kis Marika bölcsődében van, érte havonta átlagosan 700 forintot fizet az állam, s csak 30—90 forintot a szülő. Lacika az óvoda lakója, havi 440 forintos állami hozzájárulással. S így sorolhatnánk a babakelengye-utalványt, a gyermektej, a szülőotthon, a terhességi, az anyasági segély, a diák-étkeztetés, az iskolai oktatás, a nyugdíj értékét. A mi Kis Pálunk, ha valamennyit igénybe venné — ilyen persze nincs — akkor

minden 100 forint kifizetett munkabérére 73 forint ilyen juttatást élvezne.

Ezeket mondják a számok az emberek boldogulásáról, életük szebbé tételéről. Ez az értelmük, csak meg kell „szólaltatnunk".

És más is. Erre csak egy példát. Bükkösdön is, Somogyhatvanban is, meg másutt is nagy érdeklődés mellett zajlottak le a jelölő gyűlések. Az érdeklődés okát egy mondatban össze lehet foglalni: helyes, jó a politika. Ez a „magyar csoda" titka. Ha jó, ha helyes a politika, akkor gyerünk, tenni érte. Nos, a jelölő gyűléseken — pedig nem volt körülöttük handa-bandázás — annyi volt az okos elgondolás, községük, körzetük szépítésére, a társadalmi összefogásra, hogy csak győzzük mind nyélbeütni. Bátor, szókimondó vélemények hangzottak el a jelöltek munkájáról, a párt és állami szervek tevékenységéről. Igen:

népünk az elmúlt két esztendőben nagyot nőtt politikai öntudatban

és mindinkább részt vesz, mindig nagyobb aktivitással és hozzáértéssel a politikai életben, az ország formálásában. Ez is változás, összefüggésben van az előbbivel, de talán fontosabb számunkra, mint bármi más.

A mi politikai tevékenységünket nem szabad „bezárni" egy falu, egy üzem, egy lakóterület szűk falai közé. Hiszen a fellelhető változás, az ott élő emberek mai élete, s mindaz, ami a társadalomban elfoglalt helyüket, szerepüket meghatározza, gondolkodásmódjukat formálja, az egy tőről fakad: a szocializmus tövéről. Ez a kiindulópont, s a bükkösdiek, meg mások is csak ezért foglalhatták igazán hasznos könyvecskébe a falujukat jellemző változásokat.

Bocz József.

1960-ra elkészül az új szigetvári gépállomás

A Szigetvári Gépállomás központjának irodáiban mindig nagy a forgalom. A helyiségek viszont kicsik. Itt valóban érvényes a mondás: ha egy ember bejön kettőnek ki kell mennie.

— Ez egy türelmi időszak kérem, afféle szükségmegoldás, — magyarázza Horváth József igazgató.

— Végeredményben amikor Szentlászlóval egyesültünk a megye második legnagyobb gépállomása lettünk. 78 erőgépünk van, körzetünk az egész járást felöleli. Ilyen körülmények között bizony szűkké váltak a régi férőhelyek.

1960-ra, 12,5 millió forintos beruházásból korszerű, új 100 erőgépes gépállomás épül a falu túlsó végén, mert itt a mostani helyén nem érdemes terjeszkedni, mély fekvésű, magas vízállású hely ez. Az új gépállomásnak szép és kényelmes irodahelyiségei lesznek, kultúrházzal, összkomfortos szolgálati lakásokkal, modern hangárokkal és gépszínekkel.

— Ez a mi jövőnk képe. Sokat kell dolgoznunk érte.

A gépállomáson valóban lázas munka folyik. Versenyben állnak a brigádok a választások és november 7. tiszteletére. Egyéni, párosversenyek is indultak. És jönnek sorban a brigádvezetők bejelenteni a felajánlásokat.

A Harcos-brigád vezetője, Margit József kopogtat be, jelentést szeretne tenni.

— Brigádom valamennyi tagja vállalta, hogy november 20-ig éves tervét teljesíti, kivéve azokat, akik már eddig teljesítették. Traktorosaim 110—140 normálhold teljesítését vállalták gépenként.

A verseny győztesei 500 forint prémiumban részesülnek. Ez nem olyan nagy összeg, hogy ekkora mozgósító ereje legyen. Másban kell keresnünk az okot.

Horváth elvtárs kalauzolásával felkeressük a közeli Uj Élet Termelőszövetkezetet. Üres a major. Az állatgondozót kivéve minden ember a mezőn szorgoskodik. A tsz tábláiban négy pöffögő traktort és egy Zetort számolunk meg. Zökkenőmentesen folyik a szántás, vetés az egész határban.

Ha nem mondaná Horváth elvtárs, el sem hinnénk, hogy ez a tsz a járás egyik legkisebb és talán leggyengébb termelő szövetkezete.

Valóban olyan nagy bajok vannak itt?

Méhész Józsefné tsz-elnök könyékig felgyűrközve fejeli a répát. Megyei tanács tagjelölt, tsz-elnök és ő az egyik legjobb munkása a szövetkezetnek. Miközben beszél, keze fürgén mozog, pillanatra sem hagyja abba a munkát.

— Híresebb is lehetne az Uj Élet az igaz, de most szenvedjük a régi vezetőség hibáinak következményeit. Mi most sokat dolgozunk és meg vagyunk róla győződve, hogy lesz is eredménye. Nézzék meg ezt a kukoricatáblát, nem volt ennél szebb kukorica az egész Pap-pusztai határban, ezt az egyéni gazdák is elismerték.

A rossz időjárás nem segített rajtuk, de segített a gépállomás, hisz itt volt a közelben. Munkáik zömét géppel végeztették. És meg is látszott a jó eredmény, főleg a kapásoknál.

Méhész Józsefnét a tagság bizalma állította erre a posztra. Nehéz feladat vezetni is, dolgozni is. Ezt csak az tudja, aki megpróbálta, amellett ott van a család és most már a választó körzet is. De Méhész elvtársnő életcélul tűzte ki a tsz felvirágoztatását. Első lépésként szoros kapcsolatot vett fel a gépállomással és ez a kapcsolat végleg eldöntötte a tsz útját a szebb és boldogabb jövő felé.

Több is, jobb is!

Fürge kezek éles bicskával megcsapolták a hegyet. Ömlik a hegy leve a villányi pincékbe. Van, ahol már le is forrt, a szőlészet pedig még javában szüretel.

— Talán tizenötödikére bebejezzük! — mondja Heiner László főkertész.

— Nem lesz egy kicsit későn?

— Nem! Jó idő van. Ha minőséget akarunk, akkor a rizikót is vállalni kell.

Villányban vállalták és lesz is olyan boruk, éppen csak, hogy meg nem szólal.

— A minőség jóval jobb lesz, mint tavaly volt! — állítja a főkertész. — Mit mondjak? Van olyan olaszrizlingünk, amely 30 cukorfokos. Mustjaink átlagban 26——27 cukorfokosak.

— És legalább sok lesz belőle?

— Ajaj! Már nekünk is probléma a tárolás, pedig az idén a terület egy részét elverte a jég. Igy is közel ezer hektóval több lesz a termés, mint tavaly volt.

Több és jobb lesz! Ez pedig több valutát jelent, mert a villányi borok az idei nemzetközi borversenyen is megszerezték a hírnevet.

Sok száz nézője volt a pincérversenynek

Ugy kezdődött, hogy Zoli bácsi, — a Béke söröző főpincére — elkiáltotta magát a Borostyán étterem előtt, világos nappal, délután két órakor és a pincérhad futásnak eredt.

Vagyis hogy — éppenséggel nem futottak — csupán gyors léptekkel elindultak a verseny útvonalon, végig a Kossuth utcán. Kezükben tálca, azon egy üveg és egy ballonpohár, — természetesen megtöltve.

A nők indultak először. Azok a formás női bokák eléggé birták az iramot és hát... hiába, a női ügyesség itt is érvényesült: elsőnek Cseresznyés Lászlóné (Nádor étterem) érkezett be a Széchenyi téri célba, utána Lipcsei Ferencné (Mohácsi Vendéglátóipari Vállalat), harmadik helyezést pedig Halász Eta, a Kedves cukrászda felszolgálónője érte el.

A férfiak — felnőtt — versenyében Csepeli János (Nádor étterem) lett az első, majd utána következett Szendrői László (Nádor étterem) és Radivojevics Sándor — ugyancsak a Nádor étterem dolgozója. Izgalmas versengést bonyolítottak le a pincér-tanulók. Balog István (Szigetvár) sietett be elsőnek a célba, őt követte Petrovics Gábor (Mohácsi Vendéglátó) és Fóris József, aki szintén Mohácsról nevezett be a versenybe.

Hatalmas tömeg nézte végig ezt az érdekes — egyébként hagyományos, csupán Pécsett elhanyagolt — pincérversenyt. Néha már akadályozták a versenyzőket a nagy tolongásban, egyik pincérnek például a lábafejére léptek a Színház téren s így már is lemaradt. A másik versenytárs éppen a cél előtt néhány lépéssel ejtette le az üveget a tálcáról, de azért — e kisebb szépséghibáktól eltekintve a verseny nagyszerűen sikerült.

Minden holdról 20 000 forint

A nyár végén Harkányban megrendezett mezőgazdasági kiállításon a bólyi Kossuth Termelőszövetkezet kertészete két második díjat nyert a „Pécs gyöngye" elnevezésű paradicsomért és a mutatós és jövedelmező virágkertészet díszpéldányaiért. A díjat nyert közös gazdaság szakképzett kertésze Szücs Sándor, állandó segítőtársa Bachesz József — őket látogattuk meg a napokban „műhelyükben".

A bólyi park mellett a házsorok közt, ahol néhány éve a virágillatnak hire-hamva sem volt, ma varázslatosan ható romantikus kertészet köszönti a látogatót. Rózsalugas, szebbnélszebb nemes rózsabokrok hosszú sora vezet a kertészeten végig az üvegházig. A friss őszi szellő, mely a megszedett kukoricásból jött, lágy, kedves ringatásba sodorta e mesébe illő kert pálmafáit, citromhajtásait, illatos virágait. Mindezt úgy éreztük, mintha csakugyan a mesebeli délszaki tündér kertjében járnánk, s eszembe jutottak Sinclair Lewis könyvének sorai a sárga vizek földjéről, a Dél áradásairól, a négerekről és a pálmákról...

A kertben a melegágy szélén hosszú, soványarcú szemüveges férfi fogad: Szücs Sándor. A bólyi Kossuth termelőszövetkezet szakképzett kertésze beteleléssel foglalatoskodott, vagyis szemlélgette, válogatta azokat a hideget nem tűrő növényeket, amelyeket a téli időben az üvegházakban helyeznek el.

A bólyi Kossuth közös gazdaságnak ebben az üzemágában virág- és konyhakertészettel foglalkoznak. A virágkertészet cserepes virágok, ciklámen, hortenzia, primula, fikusz, pálma, citromcsemete, gumifa, függefa és vágott virágok, valamint konyhakerti primőr áruk eladásával „mesés" összegre tesz szert. Ez néhány példából is kivilágosodik: kétszáz négyszögöl „Pécs gyöngye" paradicsom tizezer forintot jövedelmezett, a ciklámen tizenkétezer forintot fizetett, 200 hortenzia hatezer forint értékű, a Mohácsi Községgazdálkodási Vállalat 3 000 forintot fizet fikusz-csemeték ellenértékeként. A szem látta gyönyörnél többet mondtak ezek a számok és így aztán nem csoda, hogy elhalmoztuk kérdéseinkkel Szücs Sándort.

— Háromezernyolcszáz négyszögöles kertészetünk jövedelmezőségét 104 000 forintra becsültük — mondja Szücs Sándor — és legalább 110 000 forint lesz a bevétel...

A beszélgetések és a számolgatások során aztán az is kiderült, hogy a 2,6 holdas kertészet bevételéből minden néven nevezendő költséget leszámítva 50 000 forint tiszta hasznot hoz, amiből egy könnyen kiszámítottuk, hogy egy hold csaknem 20.000 (húsz ezer) forintot jövedelmezett. Ezek beszédes számok! Érthető tehát, ha azonnyomban az irodát is felkerestük és, jövedelmezőség tekintetében összehasonlításokat tettünk más üzemágak bevételével. A tervezés és a jövedelmezés szerint a következő mérleg alakult ki egy hold búzánál;

ráfordítási összeg; 1 336,40 forint,

bevétel 2 324,96 forint,

tehát a haszon 1 048,56 forint holdanként.

Kenderből egy hold ráfordítási összeg 3 000 forint,

a bevétel 5 000 forint,

jövedelem 2 000 forint.

Még az állattenyésztésben is tettünk egy próbát: köztudomású, hogy a bikanevelés zsíros haszonnal jár. A bólyiak ezzel is számolnak; egy bika önköltsége 12 480,— forint, átlagos eladási ár 16 000,— forint. Ezek az összehasonlító számok is azt bizonyítják, hogy érdemes kertészettel foglalkozni, még akkor is, ha akad is néhány szövetkezeti tag, aki csak a zsákolást, meg a kukoricahordást tartja érdemleges munkának. De ha már ennyire jövedelmező a bólyi kertészet, arra is kíváncsiak voltunk, mennyire hasznos ez Szücs Sándornak.

— Elégedett vagyok jövedelmemmel — szerénykedett a kertész —, 670 munkaegységem volt az elmúlt esztendőben, 42 forintjával számolva 28 140,— forintot jelentett... — Ezenkívül természetesen a kertészet áruiból saját szükségleteimet is fedezhettem...

Igy tudtuk meg most már azt is, hogy nemcsak kertészkedni érdemes, hanem kertésznek lenni sem „kutya dolog"!

Búcsúzás közben azonban a bólyi kertész egyetlen kívánságáról is tudomást szereztünk: javítsák meg és szereljék fel a második kutat is, hogy könnyebb legyen a munka és még jövedelmezőbb.

Azon aztán már nem is csodálkoztunk, amikor megláttuk a bólyi Kossuth Termelőszövetkezet kertészetében a 150 négyzetméter alapterületű három üvegház mellett a 300 ablakkal fedett melegágyakban a levelet bontott, ildezőtő salátát. E téli csemege a karácsonyi ínycsiklandó pecsenyék ízesítőjéül kerül majd a pécsi és a Bólyi környéki fogyasztó közönség asztalára.

Selymódi Károly — Puskás Béla

Külföldi hírek

MOSZKVA

Kedden a Kremlben átnyújtották a nemzetközi Lenin békedíjat Louis Saillantnak, a Szakszervezeti Világszövetség főtitkárának.

Louis Saillant hangsúlyozta, hogy a kitüntetés elsősorban a Szakszervezeti Világszövetségnek, annak a békevédelmi tevékenységnek szól, amelyet e hatalmas szervezet a második világháború befejezése óta folytatott és támogatott.

KAIRÓ

Az ENSZ libanoni megfigyelő csoportja a libanoni kormány kérésére jelentést küldött Hammarskjöld főtitkárnak, amelyben kéri, hívják vissza a megfigyelő csoportot Libanonból. A jelentés hangoztatja, hogy az ENSZ-megfigyelőknek többé semmi tennivalójuk nincs Libanon területén. Azt várják, hogy a jelentés alapján a főtitkár összehivatja a Biztonsági Tanácsot. A tanács ülésén a libanoni küldött kéri majd, hogy vegyék le a napirendről az úgynevezett libanoni ügyet.

VATIKÁNVÁROS

A római Szent Péter bazilikában tartott három és félórás egyházi szertartást követően kedden 13.00 órakor XXIII. János pápa fényes kísérettel a székesegyház erkélyére vonult, ahol a rangidős Canali bíboros a pápa fejére helyezte a tiarát. A bazilikában a középkori pompával megtartott ünnepségen XXIII. János pápa mintegy 50.000 hívő előtt mondott beszédében a katolikus egyház fejének kötelességeiről szólott, majd atyai üdvözletét küldte az egyház valamennyi papjának és hívőjének.

BÉCS

Az Egyesült Arab Köztársaság felkérésére a Bécsben működő nemzetközi atomerő hatóság kedden háromtagú szakértői bizottságot küldött Kairóba, akik tanulmányozni fogják, vajon az Egyesült Arab Köztársaság rendkívül gazdag foszfát-tartalékaiból lehet-e gazdaságos módon uránt nyerni és hogy az Asszuanban épülő nagy ammoniumnitrát-műtrágyagyárban kifizetődnék-e „nehéz-víznek", mint melléktermléknek előállítása.

Hruscsov elvtárs beszéde Leningrádban

(Folytatás az 1. oldalról.)

A burzsoá országok urai sohasem dönthetik meg a dolgozóknak a szocialista országokban megszilárdult hatalmát, nem szerezhetik többé vissza azt, amit elvesztettek — jelentette ki Hruscsov elvtárs.

— Most olyan idők következnek — folytatta Hruscsov elvtárs — amikor mi ezt mondjuk: félre az útból, mi kerülünk az első helyre, ti pedig hátul, mögöttünk sorakoztok fel.

Közgazdászaink már most ki tudják számítani, hogy erre mikor kerül sor. A mi számításaink pedig igen pontosak. Az első szovjet állam foglalja majd el az első helyet az egy főre eső termelésben. — Amikor még magasabbra emeljük gazdaságunkat, kultúránkat, a nép életszínvonalát, akkor majd az egész világon meggyőződnek arról az egyszerű emberek, hogy

a kommunizmus olyan társadalmi rendszer, amely az emberiségnek a boldog életről alkotott legszebb elképzeléseit valósítja meg.

— A szovjet állam és a többi szocialista ország is, békeszerető állam — jelentette ki Hruscsov elvtárs. Akár ma is készek vagyunk szerződést aláírni és véglegesen megszüntetni az atom- és hidrogénfegyver-kísérleteket, de becsületes alapon, olymódon, hogy nyugati partnereink is lelkiismeretesen kezeljék a kérdés megoldását.

A nyugati hatalmak és különösen az Egyesült Államok kormányköreí azonban nem hajlandók ezt elfogadni — állapította meg Hruscsov elvtárs. Ők nem fogadták el javaslatunkat és olyan hatalmas méretű kísérletsorozatba kezdtek, hogy ha nem akartunk hátrányos, egyenlőtlen helyzetbe kerülni, nem maradt számunkra más választás, mint az, hogy újra megkezdjük saját kísérleteinket. Ezt meg is tettük, azért, hogy növeljük nukleáris fegyvereink erejét.

A nyugati hatalmak most azt hangoztatják, hogy szűnjenek meg a nukleáris fegyverkísérletek egy évre, vagyis annyi időre, amennyire az Egyesült Államoknak és Angliának szüksége van, hogy levonja a következtetéseket most végzett kísérleteinek eredményéből s hogy ennek alapján egy év múlva újabb nukleáris fegyverkísérlet-sorozatot kezdjen.

Mi azt kívánjuk — hangsúlyozta Hruscsov —, hogy egyszer s mindenkorra érjenek véget az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek.

Az Egyesült Államok és Anglia kormánykörei azonban ezt nem akarják.

— Mi már többször kijelentettük, hogy nem háborús összetűzés, hanem békés verseny útján kell eldőlnie annak a vitának, melyik rendszer jobb, a szocializmus vagy a kapitalizmus.

A szocialista és a kapitalista országok ugyanazon a bolygón vannak és békésen kell egymás mellett élniök.

A továbbiakban Hruscsov elvtárs megállapította, hogy azt a magas életszínvonalat, amellyel a gyarmatosító országok kormánykörei annyira dicsekszenek, a tönkretett emberi életek milliói biztosították. Egész népeket szipolyoztak ki a végsőkig. Az imperialisták nemcsak saját országaik népének, hanem a gyarmati népeknek a kifosztásával biztosították és biztosítják ma is gazdaságukat. A népek azonban már sok országban lerázták magukról a gyarmatosítók rabláncát és kivívták nemzeti függetlenségüket.

A gyarmatosító rendszer minden eresztéke recseg-ropog.

A kapitalizmus megfosztja jogaitól, szolgaságba, nyomorba dönti az embereket. Ezzel szemben a szocializmus szabad, boldog életet jelent a dolgozóknak, sokoldalú és gyors fejlődést a népeknek.

Hruscsov elvtárs a továbbiakban megemlítette, hogy most összegezik a szovjet népgazdaság 1958. évi fejlődésének eredményeit. Hangsúlyozta, hogy a mezőgazdaságban igen jó eredmények mutatkoznak.

Végül Hruscsov elvtárs a szovjet ipar és a lakásépítkezés sikereivel, a nemzetközi helyzet és a békeharc kérdéseivel foglalkozott.

Négyszázan vettek részt a porcelángyári választási gyűlésen

Azt mondják a porcelángyáriak, soha még ennyien nem gyűltek össze a kultúrotthon mozitermében, mint ezen a választási gyűlésen. Most előfordult az is, hogy többen kintrekedtek a teremből...

Szentistványi Gyuláné elvtársnő, az MSZMP városi bizottsága agitációs és propagandaosztályának vezetője mintegy négyszáz dolgozó előtt tartotta meg beszédét. Beszédében ismertette elért eredményeinket, beszélt a még fennálló nehézségekről.

— Ma, — mondta többek között — kinek-kinek el kell készítenie a saját számvetését is. Ezeknek a számvetéseknek az alapján kell mérlegre tennie mindenkinek az eredményeinket és nehézségeinket. Ki-ki a saját számvetése alapján láthatja a legtisztábban, milyen is a mi életünk, mennyit fejlődtünk, mennyi utat tettünk meg, hová jutottunk az elmúlt tizenhárom év alatt...

Az emberek bólintottak, itt is, ott is. Igen, az emberek legtöbbször magukban — készítik ezeket a számvetéseket. Elkészítik a munkások, az értelmiségiek, a dolgozó nők, a fiatalok.

A mérleg serpenyőibe van mit tenniök. Beleteszik az egyikbe a múltat, — a munkanélküliség rémét, a régi gyártulajdonosok pökhendi mosolyát, a levonásoktól lapos fizetési borítékokat, a diplomát, amely jó volt arra, hogy ínségmunkát kapjanak a városházán, a munkáskerületek gyerekeinek sápadt mosolyát — a másikba pedig azt, hogy íme nincs már kizsákmányoló gyáros és földesúr, a fizetési borítékok is vastagabb, mint valamikor, a gyári napközi gyerekeinek kicsattanó rózsás arcocskáit, a középiskolákon és egyetemeken tanuló munkásgyerekek jövőjét, a gyárudvaron sorakozó új motorkerékpárokat, a munkáslányok új ruháit, a mai élet ezernyi új örömét és a biztató szép jövőjét.

Ki tudná megmondani, hogy hány ilyen számvetés készült el ezen a gyűlésen, ahol annyian jöttek össze, mint még soha...

Anglia továbbra is kitart amellett, hogy nem szünteti be a nukleáris fegyverekkel végzett kísérleteit

London (TASZSZ). Az angol külügyminisztérium hétfői sajtóértekezletén megkérdezték a külügyminisztérium képviselőjét, vajon a genfi értekezlet megkezdése óta nem következett-e be valamilyen változás az angol kormány álláspontjában a kísérletek beszüntetését illetően, vagyis, hogy az angol kormány mint a múltban, most is elutasítja a Szovjetuniónak azt a javaslatát, hogy a nukleáris fegyverekkel végzett kísérleteket azonnal és végérvényesen szüntessék be. Az angol külügyminisztérium képviselője erre a kérdésre válaszolva világosan értésül adta, hogy az angol kormány álláspontjában nem következett be semmiféle változás. Hivatkozott az angol kormány ezzel kapcsolatos további kijelentéseire, amelyek — mint ismeretes — a kísérletek csak egy esztendei felfüggesztésére vonatkoznak. Az angol kormány ezt is olyan feltételekhez köti, amelyek végeredményben lehetővé teszik számára, hogy a kísérleteket újra kezdje akkor, amikor neki tetszik.

Tekintélyes angol körökben „nem-hivatalos formában" kijelentették, hogy a kísérletek beszüntetésének kérdését Anglia az eddigiekhez hasonlóan továbbra is a legszorosabban összeköti az ellenőrzés kérdésével és hallani sem akar arról, hogy ezt a két kérdést külön vizsgálják meg.

Rapacki lengyel külügyminiszter nyilatkozata

Varsó (MTI). Adam Rapacki, a Lengyel Népköztársaság külügyminisztere kedden a kora délutáni órákban fogadta a lengyel és a Lengyelországban tartózkodó külföldi sajtótudósítókat. A lengyel külügyminiszter a többi között a következőket mondotta:

— *Az utóbbi hónapokban többször aláhúztuk, hogy a Lengyel Népköztársaság kormánya a közép-európai atommentes övezet létrehozásával kapcsolatos javaslata feletti vitát nem tekinti befejezettnek.*

Többször bizonyítékát adtuk, hogy figyelembe vesszük a tárgyilagos érveket, sőt a nézeteinktől eltérő érveket, vagy az érdekelt tényezők szubjektív nehézségeit is. Készek vagyunk arra, hogy szövetségeseinkkel egyetértésben megtegyük a véleményünk szerint maximális lépést a javaslatunkkal kapcsolatos fontosabb megjegyzések és fenntartások figyelembevétele felé.

Nevezetesen *készek vagyunk mérlegelni tervünk megvalósításának két szakaszban való végrehajtását. Az első szakaszban* bevezetnék az atomfegyver gyártásának tilalmát Lengyelország, Csehszlovákia, a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság területén, kötelezettséget vállalnánk az atomfegyverekkel való felszerelés leállítására.

A második szakasz végrehajtását a hagyományos fegyverzet csökkentését célzó vita előzné meg. Ez a csökkentés az övezet teljes atommentesítésével egyidejűleg következnék be, s megfelelő ellenőrző módszerek követnék.

Népi demokratikus egyetemi vezetők látogatása Pécsett

A fennállásának tízéves fordulóját ünneplő Marx Károly Közgazdasági Egyetem rektorhelyettese, dr. László Imre meghívta a jubileumon résztvevő külföldi küldöttségek vezetőit az ősi egyetemi város, Pécs megtekintésére.

A vendégek autóbusza szombaton a kora délutáni órákban gördült be a Széchenyi térre, ahol a vendéglátó Pécsi Állami Gazdaság igazgatója, Burgert Róbert elvtárs köszöntötte a berlini Humboldt egyetem rektorát, a lipcsei egyetem rektorhelyettesét, a hallei Martin Luther egyetem rektorát, valamint a prágai, a varsói, a bukaresti és szófiai közgazdaságtudományi egyetemek rektorait, illetve rektorhelyetteseit. A városnézés az Üdülő szállónál kezdődött, majd a város panorámájának megtekintése után látogatást tettek a Pécsi Tudományegyetemen. Az esti órákban a püspöki palotában lévő állami gazdasági pincészetben ismerkedtek meg a népi demokratikus közgazdászok a híres pécsi borokkal, és cigányzene mellett szórakoztak.

Az Egyesült Államokban kedden reggel megkezdődött a szavazás

Washington (Reuter—AP). Az Egyesült Államokban helyi idő szerint reggel 6 órakor megkezdődött a szavazás a kongresszus új tagjainak és 32 állam kormányzóinak megválasztására.

A Reuter szerint a választási hadjárat alatti érdektelenség valószínűleg a szavazási részvétel arányában is megmutatkozik. A több mint 76 millió szavazásra jogosult közül csak 48—50 millió választó szavazására számítanak.

Szavazásuk dönti majd el, hogy a következő két évben melyik párt kezében lesz az ellenőrzés a kongresszus felett és ők döntik el 32 állam kormányzójának személyét. A szavazásból következtetni lehet továbbá az 1960. évi elnök választási hadjárat irányzatára is.

A jelek az utolsó percekig arra mutattak, hogy a Demokrata Párt nagy győzelme várható a kongresszusi választásokon — írja a Reuter. A köztársaságpártiaknak némi vigasztalást nyújt az a jóslás, hogy Rockefeller látszik esélyesebbnek New York állam kormányzói tisztségére Harrimannal szemben. Amennyiben Rockefeller lesz a győztes, előnyös helyzetben lesz ahhoz, hogy pályázhasson a két év múlva megtartandó elnökválasztáson.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: felhős, párás idő, helyenként köd. Több helyen ködszitálás, kisebb eső. Mérsékelt szél. A hőmérséklet alig változik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4—7, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 8—11 fok között.

Távolabbi kilátások: az enyhe idő tovább tart.

„Mint az édesanyám"

Dolgozatot írtak a Janus Pannonius Gimnáziumban a III. osztályos lányok. A dolgozat címe volt: Ki a példaképem? Izgatottan vettem kezembe az apró vagy nagyobb betűkkel teleírt lapokat.

Nézzük csak, kik is a mi fiataljaink példaképei!

— Kossuth Zsuzsanna az én eszményképem, — írta *Horváth Mária.* — Azért ő, mert inkább vállalta a nehéz sorsot, a számüzetést, de a szabadságért való harcot nem adta fel.

— Az én példaképeim, a hős egri nők és Dobó Katalin — vallja *Horváth Éva.* — Azért választottam őket, mert nagy dicsőség, ha egy nő is ilyen bátor és hazaszerető tud lenni.

Egy másik kislány dolgozatában a következő sorokat olvastam: „Elítélem azokat, akik kalandvágyból elhagyták azt a házat, melyért Dobó Kataljnok áldozták életüket.

Harka Amália, az Ifjú Gárda tagjait választotta, míg *Szárnyasi Évi* Gorkij „Anyá"-jának életét tartja szem előtt.

Halomra gyűltek már a lapok előttem. Mindegyikben egy-egy cél, gondolatok tele tartalommal.

— Ha nem is halunk meg a hazánkért, mint Geisler Eta, azért tanulnunk és dolgoznunk kell érte.

A harminchat dolgozat közül, tizenegyet félretettem, külön olvastam. Külön tettem bizonyítéknak, meg azért is, mert nagyon jól esett, hogy tizenegy kislány választotta példaképül az édesanyját.

— *Az én eszményképem neve nincs történelemkönyvben feljegyezve, nem övezi világhír, de kis családja körében szeretetet és megbecsülést kap. Ő az én édesanyám. Szeretném, ha úgy tudnám majd ellátni női hivatásomat, mint ő* — írta *Dörömbözy Judit.*

— *Becsületes és helytálló. Iskolában oktat, otthon minket, gyerekeket nevel. Sok munkája mellett teszi ragyogóvá otthonunkat. Ilyen az én édesanyám. Ezért választottam példaképül,* olvasom *Sebestyén Magdi* dolgozatában.

— *Annál sokkal többet is érdemel hogy példakép legyen. Egyedül vállalta, hogy felnevel bennünket árván is. Dolgozott, de mindig maradt meleg szava hozzánk. Ezért becsülöm a legtöbbre Szeretném, ha nekem is lenne erőm az életben ilyen hősi helytállásra.* — Így nyilatkozott édesanyjáról *Kovács Margit.*

Volt aki azt tartotta a legszebbnek, hogy édesanyja kel legkorábban, és ő fekszik legkésőbb. Hogy mindenre van ideje, hogy reggelre újra használható az estéli szakadt ruha. — Egyszóval, szinte mindegyik az otthont, a szeretetet köszönte.

Ki tudná megmondani, ki őrült jobban ezeknek a soroknak, az édesanyák, akiket így tisztelnek, vagy én, hogy ilyen gyerekeket találtam. Milyen nagyszerű nevelés folyhat ott, ahol 36 gyerek közül 11 az édesanyját tekinti példának. Azt nem tudom, hogy régen kik voltak a példaképek, de azt láttam, hogy most nem színész, vagy táncosnő, nem divathölgyek, vagy vagyonos híresség képeit őrzik szívükben ezek a 17 éves diákok. Hitvallás volt a harminchat dolgozat a jövő felé. Ezek a lányok nemcsak megbecsülik a helytállást, a munkát, de részt is akarnak vállalni. Vállalják a munkás édesanya sorsát. Örömmel olvastam az utolsó dolgozat végén ezeket a sorokat:

„Megpróbálok én is olyan lenni, mint ő, hogy majd amikor én is feleség és családanya leszek, be tudjam aranyozni családom életét."

WESZTL MÁRTA

Rendőrségi hírek

Táncos Margit és *Táncos Erzsébet* — két leánytestvér — Vaskút községből vetődtek ide Baranyába. Bejelentett lakásuk Pécsett a Dugonics u. 1. szám alatt volt, azonban ott csak nagyon ritkán tartózkodtak, sőt később egyáltalán nem. Épülő házak huzatos helyiségeiben, szenes-pincékben, s a várótermekben húzták meg magukat éjszakára. Férfiakkal kötöttek ismeretséget, de később már lopásból tartották fenn magukat. Egy erzsébettelepi lakos 500 négyszögölnyi parcellájáról közel három mázsa szőlőt loptak el, a basamalomi dülőből pedig még korábban, vagy 110 kiló kukoricát ugyancsak eltulajdonítottak, majd a piacon eladták. Rövidesen bírósági eljárás indul ellenük közveszélyes munkakerülésért, titkos kéjelgésért.

*

Baranyai Aranka 21 éves lány ugyancsak közveszélyes munkakerülés miatt kerül bíróság elé. Valamikor dolgozott a Komlói Építőipari Vállalatnál, majd a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalatnál, de mindenütt csak néhány napig. Baranyai Aranka ugyancsak gyakran kötött ismeretséget férfiakkal.

Pajtások!

Már bizonyára olvastátok és hallottátok, hogy megalakult a forradalmi nyomolvasók parancsnoksága. Vezetője: Hunya István elvtárs, a vöröshadsereg harcosa. Többi tagja is a munkásmozgalom kipróbált katonája. Az első számú parancs már elhangzott, ismeritek.

Megyénkben a munkások hosszú időn keresztül szervezett nagy harcot vívtak a burzsujok, grófok és lakájaik ellen. Hallottatok bizonyára a pécsi pünkösdi lázadásról, arról is, hogy tömegesen mentek a pécsi és környékbeli munkások a vörös hadseregbe. A terror ellenére szervezkedtek, sztrájkokat szerveztek a Horthy-fasizmus évei alatt. A falunkban is élnek még idős emberek, akik a munkások és parasztok jobb életéért harcoltak. Ezért vettek részt az orosz proletariátus forradalmában, azért harcoltak a tanácsköztársaság hadseregében.

Úttörők! Induljatok harcba! Kutassátok fel a dicső kor ma élő harcosait, tanuljatok hősi példájukból! Hívjátok meg őket összejöveteleitekre, akadályversenyeitekre, kirándulásokra! Teljen meg a csapatok „Hősök könyve" a róluk készült képekkel, dokumentumokkal, történetekkel.

Ti pedig ifjú úttörők, legyetek büszkék ezekre a harcosokra, éljen örökké szívetekben hősi példájuk!

Magyar Úttörők Szövetsége Baranya megyei Elnöksége.

A forradalom katonája

Hallottam, Pista bácsi, hogy 1919-ben sokadmagával belépett a tanácsköztársaság harcosai közé mint vöröskatona — kezdtem a beszélgetést Báthori elvtárssal, a pécsi járás művelődési felügyelőség dolgozójával.

— Már gimnazista koromban — kezdte elbeszélését — kopcsolatba kerültem Kiskunhalason — mert oda való vagyok — a szociáldemokrata párt helyi vezetőjével, Bundzsák bácsival. A vele való beszélgetések és a tőle kapott olvasnivalók — köztük a Kommunista Kiáltvány — hozzásegített, hogy felismerjem a nagy elnyomást. Amikor aztán 1919-ben megalakult a tanácsköztársaság, beléptem a vöröshadseregbe. De, nehogy azt gondoljátok, hogy mindenki azért ment vöröskatonának, mert kommunista volt. A legtöbb ember a végtelen elnyomást, a kizsákmányolást érezve a Köztársaság létrejöttével egy új, egy jobb világ eljöttét remélte, ezért jelentkeztek tömegesen. Az új köztársaság egész sor intézkedése be is bizonyította, hogy valóban egy jobb világot akar megteremteni.

A jelentkezésem után csakhamar szakaszparancsnok lettem és Szolnoktól északra részt vettem egy előnyomulásban. Harcoltunk, sok bajtársam elesett. Küzdöttünk a végsőkig. A túlerővel szemben azonban kevesen voltunk. A román csapatok mellett megjelentek a francia gyarmati csapatok. A nemzetközi túlerő, a mi rosszul felszerelt egységeinket — meghátrálásra kényszerítette. Átkeltünk a Tiszán és a parton beástuk magunkat. Itt a part védelménél aztán megsebesültem. A lábamat ütötte át egy golyó.

Nemrég vöröskatona-találkozó volt a pécsi Úttörőházban. Örömmel üdvözölték egymást a régi ismerősök, barátok, harcostársak.

Innen Örkénytáborba kerültem és itt ért az a szomorú hír, hogy a románok bevonultak és Szegedről elindult Horthy. Még négereket is hoztak a fiatal köztársaság leverésére. Megkezdődött a fehérterror. Visszatértem Kiskunhalas környékére egy tanyára. Kiskunhalason dr. Paprika Antal, a direktórium tagját felesége és három gyermeke előtt lőtték agyon. Szücs József tanítót szintén a családja előtt a helyszínen verték agyon. Nem volt biztonságos egyetlen vöröskatona élete sem. Így hát elhatároztam, hogy ideiglenesen elhagyom az ország területét. Kassára emigráltam.

1923-ban tértem ismét vissza Magyarországra. Mint „vörös", azonban nem kaptam munkát, nem tudtam elhelyezkedni. Három évig voltam állástalan és csak 1926-ban tudtam munkához jutni.

Nem szakítottam félbe, figyeltem, lestem minden szavát, hisz sokkal fiatalabb vagyok nála, s a történelemnek ezt a korát csak a tankönyvből ismerem. Báthori elvtárs szeme újra ragyog, fénylik az emlékezéstől, s gondolatban ismét ott fekszik a Tisza partján és rohamra vezényli szakaszát. Sorolja a bajtársak nevét: ez él, ez hősi halált halt.

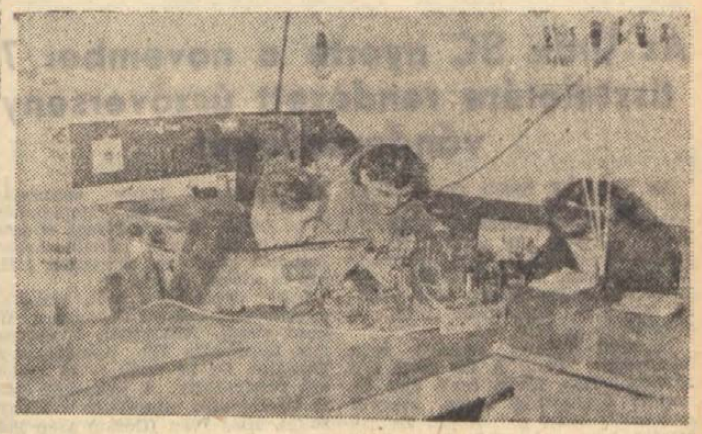
Hallgattunk. Csönd lepte el a szobát. De ez a csönd a harc folytatását jelenti, azt, hogy Báthori elvtárs ma is harcol azért, hogy a pécsi járásban rábízott tanulók, úttörők „a dicső harcosok unokái" — már békében, boldogságban nőjjenek fel és hű építőivé váljanak a Magyar Népköztársaságnak.

Rózsahegyi István.

Megkezdődött a munka az úttörőház szakköreiben

Szorgoskodnak a lányok a háztartási szakkörben. Ismerkednek a főzéssel.

Nem nehéz a morze, csak gyakorolni kell. Lányok is tanulnak a rádiós körben.

Készülnek a repülőmodellek a modellversenyekre.

Kis történetek NAGY EMBEREKRŐL

Egy furcsán címzett levél

Viktor Hugó

Viktor Hugó, a nagy francia író és költő egy alkalommal levelet kapott. A levélen igen furcsa címzés volt. Íme: „Franciaország legnagyobb költőjének",

— Nem nekem szól ez a levél, — mondta Viktor Hugó és azonnal el is küldte barátjának, Lamartinnek. Mikor Lamartin olvasta a furcsa címzést, így szólt: — Nem nekem szól a levél. — Fogta tehát a levelet és visszaküldte Viktor Hugónak. Persze néhány nap múlva ismét viszontlátta. Nagyon sokáig folytatták ezt az udvarias játékot. Hogy aztán végül ki bontotta fel a levelet, azt senkisem tudja. Ilyen szerény volt Viktor Hugó nagy költő létére.

Kié legyen a dicsőség?

Mikor Puskás Tivadar feltalálta a telefonhírmondót, rögtön elhatározta, hogy Budapesten fogja megszólaltatni először.

Ne csinálj ilyen balgaságot, mondták neki külföldi ismerősei. Menj Chicagóba, New Yorkba, ott olyan élénk az élet, ezer előfizető jog azonnal jelentkezni. Ez lesz a világsiker.

Puskás Tivadar gondolkodott egy kicsit, aztán nagy nyugodtsággal mondta.

— Mégis Budapestre megyek! Az én dicsőségem miért legyen idegeneké... legyen a hazámé!

Pajtásaink írják:

Honvédnap Egerágon

A helyi honvéd alakulat sokszor segíti az úttörők munkáját, így a pajtások elhatározták, hogy méltóképpen ünneplik meg az idei honvédnapot. Az elhatározást tett követte: kedves műsorral, szavalattal, honvéddalokkal köszöntötték a katonákat. Virágok, fényképtartók, tárcák és cigarettatartók emlékeztetik a katonákat erre a kedves figyelmességre.

Bensőséges elvtársi kapcsolat fejlődött ki a honvédek és úttörők között. Megigérték az ünnepeltek, hogy az úttörőcsapatot erkölcsileg és anyagilag is támogatni fogják. Morze jeleket, térkép- és távismeretet tanítanak majd az őrsi foglalkozáson.

Az ünnepély befejezése után a honvédek kispuska céllövészetre tanították a pajtásokat.

A pajtások fájó szívvel hagyták el a tábort, a motor berregni kezdett s az úttörők kedvesen integettek piros nyakkendőjükkel búcsút.

Bartos József

Szép eredménnyel indult

a Baranya megyei általános és középiskolák ez évi takarékossági versenye. Szeptember végéig több mint 171 000 forint értékű iskolai takarékbélyeget vásároltak. Ez az összeg messze meghaladja az előző évek szeptember végi eredményét.

Jól sikerült

Mi, az Ágoston téri iskola fiú és leány úttörői október 5-én kirándultunk a Mecsekre. Már napokkal előtte lázasan készülődtünk, mert harci játékot terveztünk a kirándulás alkalmából. Számokat készítettünk, tervet dolgoztunk ki — lányok a védelemre, fiúk a támadásra, — a Kisréten pedig az ebéd elkészítésére.

Elérkezett a várva várt nap. Szép napsütéses reggel gyülekeztünk az iskola udvarán kb. 100-an. Egyszer csak azt vettük észre várakozás közben, hogy katonák jöttek hozzánk, és kérték, hogy ők is résztvehessenek a harci játékban. Udvariasan a védelemhez csatlakoztak. Terv szerint a Dömörkapunál lévő kilátón elhelyezett piros úttörő zászlót kellett megszerezni. A támadás kezdetét rakéta és kürtszó jelezte.

Támadás közben váratlan akadályba ütköztünk. A védelem, a katonák segítségével ködfelhővel vette körül a várat. Azonnal 4 csoporta oszlottunk, így sikerült a védelmet megzavarni, és Horváth Lajos VIII. o. pajtásnak megszerezni a zászlót. A játék után kipirulva, elfáradva értünk a Kisrétre, ahol a magunk hozta nyersanyagokból finom kolbászos paprikást főztünk.

Szép és élményteli volt ez a kirándulás. Köszönjük a résztvevő vezetőknek, katonáknak és szülőknek ezt a szép napot.

Gálos István
231. sz. Kállai Éva csapat úttörője.

HIREK

Uj iskola épült Olaszon. Itt kaptak úttörőotthont a pajtások is. Mivel a szövetkezeti bolt távol van, a pajtások az iskolában tanszereket árusítanak.

*

Falusi ifjúsági szövetkezet alakult Szentlőrincen. A szövetkezetbe mintegy 46 pajtás lépett be.

*

Szövetkezetbe léptek a baksai pajtások is. Málnát, cukorrépát, fekete ribizkét, köztesként konyhakerti növényeket termelnek.

*

3 hold földön gazdálkodnak a kiskassai úttörők.

Kétfordulós rejtvényverseny

A rejtvények első részét az alábbiakban közöljük, a második részt pedig a következő számunkban ismertetjük. A megfejtéseket írásban küldjétek be a Dunántúli Napló kulturális rovata címére. Beküldhető jövő csütörtökig. A legjobb megfejtők értékes könyvjutalomban részesülnek.

1. Hol énekelték és kiknek a dala volt a Bunkócska?

2. Melyik nemzet énekelte először az Internacionálét?

3. Hol halt meg Rákóczi Ferenc és mikor?

4. Melyik közmondást ábrázolja a fenti kép?

7-én, pénteken délután 3 órakor „Lobogj te szent lenini zászló" címmel műsoros klubdélután lesz a pécsi Úttörőházban a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából. Minden pajtást szeretettel várnak.

*

Máriagyűdön, Beremenden, Siklóson, Mecseknádasdon, Pellérden, Gerdén segítettek az úttörők a jelölőgyűléseken. Ők díszítették a termeket, köszöntötték és kalauzolták a választópolgárokat.

*

„Úttörő csapatokat pártolók körét" szerveztek meg az olaszi úttörők. Eddig mintegy 60 szülő jelentkezett tagnak. A szülők anyagilag is támogatják majd a csapatot.

*

Úttörőcsapat alakult Görcsönyben. Az úttörők a 4 tantermes iskolában kaptak otthont.

Ismerd meg az útjelzéseket!

Vasúti kereszteződés.

SPORT

Sporthírek

A Duna-Kupa atlétikai viadal utolsó fordulóját Mohácson tartották. A pontversenyt Baja nyerte 62 ponttal, Második Szekszárd 83, harmadik Mohács 58 ponttal.

*

Székesfehérváron a Dózsa országos serdülő birkózó versenyén a szigetvári Németh az első helyet szerezte meg.

*

Ma, szerdán délután Budapesten a Népstadionban a labdarúgó-bajnok csapatok Európa-kupájáért az MTK—Young Boys mérkőzik.

*

A megyei férfi asztaliteniszező csapat-bajnokság mérkőzései: BTC—Komlói Bányász 15:1, PEAC—Siklós 9:7, Pécsszabolcsi Bányász—Vörös Meteor 10:6, Szentlőrinc—Traktor 8:8, Postás—Mozsgó 11:5.

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

A Komlói Bányász folytatja jó szereplését. A PVSK-t otthonában győzte le vasárnap. A mérkőzés élénk érdeklődést keltett, a rossz idő ellenére is sokan keresték fel a vasutasok sporttelepét. A nézők nem csalódtak, jó mérkőzést, izgalmas küzdelmet láthattak. A Komlói Bányász rászolgált győzelmére. Igaz, a vasutasoknak volt egy-két helyzete, de nem vitás, hogy a bányászcsapat lőhetett volna még egy-két gólt.

*

A Dózsa játékosok és vezetők meglepetésre látták Budapesten, hogy milyen sok néző jött össze a Fóti utcai pályán. A Népstadionban kettős NB I-es mérkőzés volt, mégis közel 5 000 ember szorongot a pálya körül. Budapesten is van közönsége a pécsi csapatnak, hiszen a Láng-gépgyár elleni mérkőzést is több ezer néző izgulta végig. A Szállítók jól futballoztak, nem voltak kemények, durvaság pedig egyáltalán nem fordult elő. Zsolt játékvezető kitűnően vezette a mérkőzést, mely végig sportszerű keretek között zajlott le. A Dózsa védelme különösen kitett magáért, Danka néhány szép védése és Kocsis remek fejesei több alkalommal nyíltszíni tapsot kapott. Feltűnt, hogy Kocsis a csúszós pályán is milyen jól és biztosan állt a lábán. A mérkőzés kimenetelét döntően befolyásolta a két csapat fedezetsora közötti különbség. Lovig és Kresz a két pécsi fedezet ez alkalommal igen jól játszott, nemcsak a védelemnek segítettek, de gyors előretolt labdákkal a csatárokat is gyakran indították támadásba. A fiatal Szücs beváltotta szerepléséhez fűzött reményeket, de Opova is többet mozgott, mint legutóbb. Végezetül kell szólni a játékosok akarásáról, mert most ezzel sem volt baj. Az eredmény nem is maradt el.

*

Meglepően sokan voltak kíváncsiak a BTC—Bányász NB III-as mérkőzésre. A bőrgyáriak felhagytak eddigi kemény játékukkal és ez feltétlenül javukra szolgált. Most, hogy a játékra törekedtek, számos helyzetet teremtettek az ellenfél kapuja előtt. Elhibázott volt viszont taktikájuk, mikor túlságosan védekezésre álltak be. Hauschl egymagában a labdát nem tudta tartani, de a kapura sem jelentett veszélyt, a második félidőre aztán teljesen elkészült az erejével. A Bányász játéka feltétlenül képzettebb volt s valahogy az volt a szurkolók érzése, hogy annyit adtak ki magukból, amennyire a győzelem elérésére szükség volt. A bányászcsapat őszi elsősége most már valószínű.

*

Évek hosszú sora óta nem volt a megyei első osztályban olyan sorozat: 10:0, 7:0, 0:10. Kár, hogy a jóképességű csapatok mellett az alsóbb régiókban ilyen gyenge képességű csapatok vannak. Több bizony nem üti meg az első osztály színvonalát, a bajnokság komolyságát veszélyezteti Szentlőrinc, Pécsvárad gyenge szereplése.

*

A választások tiszteletére atlétikai váltóversenyt rendezett a városi tanács. A versenyt elsősorban a középiskolák számára írták ki, hiszen ők jelentették volna a tömegeket, melyekkel a legtöbb pécsi sportkör atlétikai szakosztálya nem rendelkezik. Mégis olyan nagy iskola váltója, mint a Nagy Lajos Gimnázium, nem vett részt a versenyen. Ugyanakkor minden elismerést megérdemel a Széchenyi Gimnázium, a Leőwey Klára, a Bányaipari Technikum és a Janus Pannonius Gimnázium.

*

Kézilabda mérkőzéseken sokszor megzavarják a játékosokat, azok a bekiáltások, melyekkel egyesek „szaktanácsokat" igyekeznek adni. Nemcsak a szurkolók, de az edzők közül is vannak olyanok, akik bekiabálnak a pályára. A játék hevében a kézilabdázók feszült idegállapotban vannak és nagyon kevés azoknak a játékosoknak a száma, akik a mérkőzés alatt állandó hangos utasításokat végre is tudják hajtani. Ha egy játékos többször hibázik, leghelyesebb, ha az edző lecseréli és így próbálja a hibákat vele közölni. Többször lehetünk szemtanúi sportpályára nem illő jeleneteknek, amikor az edző utasításaira a játékos sportemberhez nem méltó hangon reagál. Az ilyen jelenetek rossz hatással vannak a csapat többi tagjára is. Az edzők, ha valamilyen elgondolást nem tudnak megtanítani az edzéseken, akkor semmiesetre sem próbálják azt úgy begyakoroltatni, hogy a mérkőzések alatt állandóan utasítgatják a játékosokat. A forduló legeredményesebb játékosai: férfiak, 12 gólos Szakács (Dózsa), 10 gólos Hipp (PEAC), 8 gólos Baranyai (Építők), 6 gólos Schmidt (Dózsa), nők: 4 gólos Buzás (Vörös Meteor), 3 gólos Kanizsai (Pedagógiai Főiskola).

Az Urán SC nyerte a november 7 tiszteletére rendezett úszóverseny vándorserlegét

Az Urán SC fedett uszodájában rendezték meg a hagyományos november 7-i vándordíjas úszóversenyt. Az alig egy éves Urán SC úszószakosztálya nagy meglepetésre megnyerte a pontversenyt, így a vándorserlegnek egy évig védője lehet. A versenyen több jó eredmény is született.

Kármán-Katalin (Dózsa) igen könnyedén úszott a 100 m-es női mellúszásban. Ideje csak egy tizeddel maradt el saját megyei csúcsától: 1:30,6 mp. Ropár Zsuzsa (Urán) igen szép időt érte el a 100 m-es serdülő leány hátúszásban, 1:32,5 mp. Bánik Márta (Dózsa) is tartja nyári jó formáját. Végre sikerült 1:14-en belül úsznia 100 m-es gyorson. Ideje jobb saját megyei csúcsánál: 1:13,9 mp, háton is javított legjobb idején. Ebben a számban 1:28,9 mp-el lett első. Csillag János (Dózsa) idei legjobbját úszta 100 m-es háton: 1:14,2 mp-t ért el. Gagyi Dénes (Dózsa) a 100 m-es pillangóúszásban könnyen úszott 1:11,0 mp-t. Sajnos, nincs ellenfele, így ebben a nehéz úszásnemben mindig szinte egyedül kell versenyeznie. Szabó Mária (Urán) igen tehetséges mellúszónak ígérkezik. Szép a stílusa, igen jó a fizikuma. A 100 m-es serdülő leány mellúszást nyerte 1:37,0 mp-el. Meglepetésként hatott Barton József (Dózsa) ideje a 100 m-es mellúszásban. Hátúszó létére ezt a számot 1:27,2 mp-es idővel nyerte el.

Igen örvendetes volt, hogy a gyermekszámokban rengeteg induló akadt. Különösen a Spartacus vonultatta fel nagylétszámú gárdáját. Dé az Urán is jó úszókkal rendelkezik. A gyerekek közt is találhatunk tehetséges versenyzőket. Kiss Iván (Dózsa) szép idővel nyerte az 50 m-es gyorsúszást. Nem sokkal maradt el mögötte Tóth László (Urán) sem. Ő az 50 m-es hátúszásban 41,3 mp-el első, az 50 m-es gyorsúszásban 36,5-el második. Kiss Ákos (Spartacus) egyéni legjobbjával nyerte az 50 m-es mellúszást, ideje 42,9 mp. Klubtársa, Horváth József szintén jól úszott e számban. Ő lett a második, 44,0 mp-el. A gyermek leányok közül kiemelkedett Mezőci Judit (Urán) és Bari Éva (Dózsa). Az előbbi az 50 m-es gyorsúszást 39,8-al, az utóbbi az 50 m-es mellúszást nyerte 45,3-vel.

A pontverseny végeredménye: 1. az Urán SC 146 ponttal, 2. Dózsa SC 143, 3. a Spartacus SC 103 ponttal.

Érdekes mérkőzések a kosárlabda-bajnokságban

Az összevont megyei kosárlabdabajnokság során legutóbb a Postás férfi csapata igen értékes győzelmet aratott. Heves küzdelem után a postások a PEAC-ot győzték le. A női csapatoknál változatlanul a Pécsi Vörös Meteor és a Szekszárdi SC szerepel a legjobban. A mérkőzések eredményei:

Női csapatok: Bajai Építők—Bonyhád 40:29, Pécsi Vörös Meteor—Bonyhád 54:39, Bátaszék—Nagydorog 42:28, Pedagógiai Főiskola—Szigetvár 49:36, Bajai Ruhaüzem—Bátaszék 40:27, Szekszárd—Nagydorog 60:30, Bajai Építők—PEAC 33:25, Vörös Meteor—PEAC 47:44, Bajai Építők—Szigetvár 48:32, Pedagógiai Főiskola—Paks 55:23, Szekszárd—Bajai Vasutas 70:45.

Férfi csapatok: Bajai Bácska II. PVSK II. 45:36, Pedagógiai Főiskola—Szigetvár 64:37, Postás—PEAC 71:65, Szekszárd—Bátaszék 74:33, Pedagógiai Főiskola—Dombóvár 68:56, Postás—Szigetvár 85:27, PEAC—Bajai Bácska II. 102:27.

Városi mérkőzések: Női csapatok: Pedagógiai Főiskola—Paks 55:23, Szekszárd—Bajai Vasutas 70:45. *Férfi csapatok:* Bajai Bácska II. PVSK II. 45:36, Pedagógiai Főiskola—Szigetvár 64:37, Postás—PEAC 71:65, Szekszárd—Bátaszék 74:33, Pedagógiai Főiskola—Dombóvár 68:56, Postás—Szigetvár 85:27, PEAC—Bajai Bácska II. 102:27. *

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 262. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1958. NOVEMBER 6.

★

Lenin a munkások és katonák között

★

Három év alatt 28 millió forintot költ munkásvédelemre a Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatási osztálya

Szirtes Lajos mérnök, a Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatási és kísérleti osztályának vezetője az MTI munkatársának nyilatkozott külföldön szerzett idei tapasztalatairól, amelyeket az itthoni munkában is hasznosítanak.

— A Német Demokratikus Köztársaságban szerzett tapasztalataink alapján bővítjük a szilikózis megbetegedés enyhítését szolgáló inhalálófelszerelésünket. Egy nagy — egyszerre huszonöt bányász kezelésére alkalmas — inhaláló-berendezést már megrendeltünk. A Freiburgi Akadémia egyik tanszékétől megkaptuk a Németországban általában használatos inhaláló anyag vegyi analízisét, ugyanerről a tanszékről Jung professzor megküldte az utóbbi évek szilikózissal foglalkozó irodalmának gyűjteményét. Megtekintettük a freiburgi kísérleti robbantótárót is, amelynek mintájára Pécsett szintén létesítünk robbantótárót, amelyben a különböző szénféleségek porának robbanásveszélyességét tanulmányozzuk. Kicsiben, a szovjet PKO 1 m készülékkel jelenleg is végzünk fényképen is rögzíthető szénporrobbanási értékeléseket az ország valamennyi szénfajtájából. Az értékeléseket, amelyeknek termelési, munkásvédelmi szempontból van nagy jelentősége, az ország minden részébe a szénbányáknak megküldjük.

A Szovjetunióban tanulmányoztuk a gázkitörések elleni védekezéssel kapcsolatos kísérleteket is, amelyek itt a legelőrehaladottabbak a világon. Igéretet kaptunk, hogy az e kísérleteket összegező tudományos tanulmányt mi is megkapjuk. A Szovjetunióból hoztunk magunkkal a szénporrobbanás ellen igen hatásos, vegyszerrel kezelt szálló kőport is, amit nálunk szintén kipróbálunk.

Lengyelországban fedeztünk fel egy érdekes lengyel találmányt, a vakondfúrót, amely óránként 30—200 méter hosszúságú, 88—130 milliméter átmérőjű földalatti lyukat fúr. A sűrített levegővel működő vakondfúró alkalmas bányában összeköttetések gyors és olcsó megteremtésére, széntelepek lazítására, külszínen utak megbontás nélküli áthidalására, azok alatt kábelek áthúzására. Öt vakondfúrót megrendeltünk, közöttük egy ívalakú lyuk fúrására is alkalmas.

Befejezésül Szirtes Lajos elmondotta, hogy a Pécsi Szénbányászati Tröszt a kutatási és kísérleti osztály munkájával összefüggő munkásvédelemre — szilikózis elleni védekezésre, gázlecsapolásra és a gázkitörésveszélyek elhárítására — összesen 28 millió forintot fordít 1958—1960 között. Ebből a pénzből — 2,2 millió forintos költséggel — készül el a jövő év elejére Pécsbányán a második metángázlecsapoló üzem, amely a meglazított szételepekből külszínre szívja a metánt.

Iskoláinkban is készülnek november 7 megünneplésére

Szerte Baranyában valamennyi iskolában megünneplik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóját.

A Janus Pannonius Gimnáziumban a KISZ ünnepi faliújságot készített, amelyre november 7-tel kapcsolatos cikkeket írtak a diákok. November 7-én 12 órakor tartják az ünnepi megemlékezést. A műsorban többek között szavalatok, forradalmi dalok éneklése szerepel.

A Nagy Lajos Gimnáziumban november 7-én az utolsó tanítási órán tartják az ünnepséget. A III/A. osztály szavalókórusa erre az alkalomra Majakovszkij: Lenin c. verséből részleteket mond, majd a gimnázium énekkara és zenekara ad ünnepi műsort.

A Leőwey Klára Gimnáziumban november 7-én 12 órakor a díszteremben rendezik az ünnepséget. Az osztályok már díszítik a tantermeket, valamennyi osztály benevezett a dekorációs versenybe.

Választási gyűlés Sásdon

Rappai Gyula elvtárs mondott beszédet

Kedden este a sásdi járási kultúrház nagytermében választási gyűlést tartottak. A megnyitó után Rappai Gyula elvtárs, az MSZMP Központi Bizottsága agit. prop. osztályának helyettes vezetője mondott választási beszédet, amelyet a több mint kétszáz választó nagy tetszéssel fogadott. Utána az úttörők adtak műsort.

1600000 baromfit oltanak be pestis ellen Baranyában

Ez év őszén tizedszer végeznek az állatorvosok általános baromfioltást a baranyai udvarokban. Az eredmény: az idén mindössze egy helyen lépett fel a pestis, de itt is idejében leküzdötték.

Az idei baromfioltás október 20. után az egész megyében megkezdődött. Összesen 1 600 000 tyúkot, gyöngytyúkot és pulykát oltanak be pestis ellen. A nagy munkában mintegy száz állatorvos, illetve felcser vesz részt. Az állam jelentős anyagi áldozatot vállal a baromfipestis elleni küzdelemben. A dolgozó parasztok teljesen ingyen kapják az oltóanyagot és az állatorvosi munka is ingyenes. Ebben az évben több mint hatszázezer forint marad meg ily módon a megye baromfitenyésztőinek. Az állatorvosok úgy számítják, hogy december közepéig minden baromfit beoltanak pestis ellen Baranyában.

Nyolc termelőszövetkezet egyesült Baranyában

Baranyára nemcsak a sok kicsi falu, hanem a sok kicsi termelőszövetkezet is jellemző. A megye közös gazdaságainak szántóterülete átlag 250—300 hold. A tapasztalatok szerint a kicsi, gyenge szövetkezetek nehezen tudnak zöldágra vergődni. Ezért több helyen is úgy határoztak a tsz-tagok, hogy csatlakoznak valamelyik, közelben lévő erős, jól működő közös gazdasághoz. Az utóbbi hónapokban nyolc baranyai termelőszövetkezet egyesült ily módon. A bezedeki Uj Élet Tsz például a lippói Béke Öré-hez, a nagyharsányi Uj Élet Tsz pedig a helybeli Ságvárihoz csatlakozott.

Évekig egymás mellett gazdálkodott a pécsi járás legjobb és legrosszabb termelőszövetkezete: a szentlőrinci Úttörő és a bodai Április 4. A két közös gazdaság földjei szomszédosak voltak, mégis az Úttörő Tsz-ben holdanként kétszerannyi gabona termett az idei nyáron is, mint az Április 4. Tsz tábláin. Nemrég — a tagok önkéntes határozata alapján — egyesült a szentlőrinci és a bodai termelőszövetkezet, a földeket egy vetésforgóba kapcsolták és az őszi vetéseket már közösen végzik. A tagság úgy döntött, hogy Bódán szarvasmarha-hizlaldát létesít mivel az idén is igen jövedelmező üzemágnak bizonyult ez a termelőszövetkezetben.

Az egyesülésnek máris mutatkozik a jó hatása: több bodai dolgozó paraszt, akik a rosszul gazdálkodó Aurilis 4. Tsz-be nem akartak belépni, most felvételüket kérik a több mint ezer holdas, gazdag Úttörő Tsz-be.

Halvanezer sertés hízik Baranyában a téli disznóölésekre

Néhány hét múlva megkezdődnek a disznóölések a baranyai falvakban. Az idén körülbelül hatvanezer hízót vágnak majd a megyében: mintegy ötezerrel többet, mint az előző években. Ez azt jelenti, hogy a Baranyában élő családok közül átlag minden második hizlal most sertést a saját szükségletére.

Az idén — a kedvezőtlen időjárás ellenére is — elég szépen termett hizlaló takarmány Baranyában és viszonylag olcsó is. Egy mázsa árpa szabadpiaci ára 220—250 forint, a csöveskukorica ára pedig 100—120 forint között mozog. Nagyrészt ennek köszönhető, hogy a hizlalásba fogott sertések megyeszerte igen szépen gyarapodnak. Jelenleg 120—130 kilogramm az átlagos súlyuk, de mire elérkezik a disznóölések igazi ideje, elérik a másfél mázsát is. A levölt sertésekből — egyebek között — több mint kétmillió liter zsírt süthetnek ki és 360 ezer tábla szalonnát, valamint két és félmillió karika hurkát, kolbászt készíthetnek majd.

Pedagógusok választási gyűlése

Kedden Pécsett a Nagy Lajos Gimnázium nagytermében a város középiskolai pedagógusai részére választási gyűlést rendeztek. A gyűlésen beszédet Takács Gyula elvtárs, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője mondott.

Tizenkétezer mezőgazdasági dolgozó kapott munkaruhát az idén Baranyában

A felszabadulás előtt a baranyai mezőgazdasági üzemekben — nagybirtokokon, szőlőgazdaságokban, erdészetekben, hízlaldákban — ismeretlen fogalom volt a juttatott munkaruha. Ma minden mezőgazdasági dolgozónak rendes járuléka a ruha és az idén is mintegy három és félmillió forintot fordított az állam erre a célra a megyében. Jelenleg körülbelül 12 000 állami gazdasági, gépállomási, erdőgazdasági, méntelepi, vízügyi és szőlőgazdasági dolgozó hord munkaruhát, vagy védőöltözetet, amelyet az államtól kapott.

A Pellérdi Halgazdaságban nemrég kezdődött meg az őszi lehalászás. A rendes munkaruha mellett negyven halász kapott védőöltözetet: többek között hosszúszárú gumicsizmát, gumikötényt, karvédőt. A felszabadulás előtt az uradalmi halastavaknál még csak gondolni sem lehetett erre. Nem csoda, ha akkoriban a legtöbb halász hamar megfázott, megbetegedett. Ma a védőöltözet mellett védőitalt is kapnak a nagy hidegekben. A Szederkényi Növényvédő Állomáson, amely már a népi demokráciában létesült, fennállása óta rendszeresen gondoskodnak a vegyszerekkel dolgozók védőöltözetéről. Itt is a rendes munkaruhán kívül negyven ember kap védőöltözetet: gumicsizmát, gumikesztyűt, szemüveget, gázálarcot stb.

ŐSZI NAPSÜTÉS

Az öreg meg a négy fiatal

Négy fiatalember toppan be a kisvendéglő belső termébe. Magasak, szőkék és vidámak. Tizenkilenc—huszadik évüket taposhatják. Mindegyiken egyforma, modern szabású ballonkabát, alatta sport zakó, különböző színekben.

A pincérfiú étlapot tesz eléjük.

— En egy halászlét kérek — mondja az egyik, — aki gyorsan végzett a válogatással.

— Nekem is azt hozzon — így a másik. A harmadik borjúpaprikás mellett dönt. A negyedik? Az még töpreng, belemélyed az étlapba.

— Egyél egy jó pörköltet — ajánlják neki.

Fintorog.

A pincérfiú, hivatásának megfelelően, szintén udvariaskodik:

— Talán egy paprikás sertéssültet, galuskával...

Nem, az sem jó. Néhány perc múlva azonban megállapodik:

— Kérek egy sertéssültet és egy liter bort, úgy-e elég lesz? — néz a többire.

A pincérfiú elsiet, a társaság beszélget.

A mellettem lévő asztalnál idősebb ember ül. Előtte nagyfröccs, s egy eléggé kopottas táska. Kezére támaszkodik és a négytagú asztaltársaságot nézi, talán egy kissé merőbben is, mint ahogyan ez illendő. Váratlanul megszólal, halkan, csendesen, nekem mondja, asztalunk egészen közel van egymáshoz.

— Szép szál legények, ugye? — Bólintok, azok. — Nekem is ilyen fiam lenne, mint az a középső ott... Bejönne ő is ide, mint ezek... Be. Miért ne? Pénzük van, dolgoznak, keresnek.

A pincérfiú lerakja a megrendelt ételeket, a liter bort és tölt a poharakba.

— En nem mentem be — folytatja aztán. — Mert miért is mentem volna be? A pénz másra kellett. Mi, mi otthon vacsoráztunk, anyámmal, meg apámmal hatan ültünk az asztalnál. Szombatonként a zsebembe dugtak két pengőt és mentem a körbe táncolni. A kislányt azért én is megkináltam egy pohár szörppel, néha meg elvittem moziba. Igy, szolidan, proli módra költekeztem....

Elhallgat. Egy ideig még nézelődik, csontos arcán megremegnek a ráncok.

— Jó a szaga, mi? — mosolyog. — Szeretem a halászlét, jó erősen, szétnyomva a csereszpyepaprikát. Az asszony is, hetenként kétszer el is jövünk ide, ha öregek is vagyunk...

Felhajtja a maradék fröccsöt, feláll, fejébe nyomja a simléderes sapkát, hóna alá csapja a táskát, köszön és elindul.

Az ajtóban majdnem összeütközik a pincérfiúval. A második litert hozza. A jó ízű vacsora mellé a jó ízű bort. A négy fiatalembernek.

(—cz—f—)

Fiatalok—öregek találkozója, sorkötelesek búcsúztatója a BELSPED-nél

Ünnepséget rendeznek ma, csütörtökön a BELSPED-nél. Az ünnepség keretében a vállalat fiataljainak alkalmuk nyílik arra, hogy meghallgassák idősebb, mozgalmi munkában, harcban kipróbált társaikat és az összehasonlítás kedvéért ismerkedjenek a múlttal.

A BELSPED vezetői az ünnepségre elsősorban az idén először szavazó fiatalokat és szüleiket hívják meg. Ezen az ünnepségen búcsúztatják azokat a fiatalokat is, akik ezen az őszön kezdik meg tényleges katonai szolgálatuk teljesítését.

A kulturális forradalom eredményei, további feladataink

(2)

Megyénk művelődési feladatait, a kulturális tevékenység fő célkitűzéseit elsősorban a munkásosztály és a dolgozó parasztság szakmai és politikai műveltségének emelése határozza meg. A kulturális munkának sajátos eszközeivel segítenie kell nagy feladatainkat (3 éves terv, termelőszövetkezeti mozgalom, stb.) végrehajtását.

A szocialista tudat kialakításában és a kulturális munka megjavításában akkor haladhatunk előre, ha erősítjük a művelődési munka szocialista tudatosságát és célirányosságát, ha fokozott mértékben támaszkodunk a kommunista világnézetű dolgozók kulturális tevékenységére és a tömegszervezetek nevelőmunkájára, ha a művelődési intézményeink munkájában a tartalmi követelményeket következetesen érvényesítjük, másrészt javítjuk a jó munka tárgyi és szervezeti feltételeit.

Oktatási intézményeinkben elsősorban *a világnézeti nevelőmunkát kell javítani*, hogy megszűnjék nevelési eredményeink viszonylagos elmaradása az oktatásban elért eredmények mögött. Különös gondot kell fordítani az ifjúság természettudományos és a növekvő társadalmi igényeinek megfelelően — politechnikai nevelésére. Általában arra kell törekednünk, hogy fokozódjék a munkásosztály törődése az ifjúság nevelésével mind az iskolában, mind a családban. *Törekednünk kell arra is, hogy tömegszervezeteink kulturális munkájának középpontjába az emberek gondolkodásának szocialista átformálása kerüljön.* Több gondot kell fordítani nemzeti és nemzetközi ünnepeink műsorainak eszmei, politikai tartalmára, művészi színvonalára.

A népművelési rendezvények területi elosztásánál és az intézmények hálózatának fejlesztésénél *különös gondot kell fordítani a munkásosztály nevelésére, kulturális ellátottságára.*

A művelődésügyi feladatok jó megoldása megköveteli, *hogy bátran támaszkodjunk a kommunista és a rendszerünkhöz hű értelmiségiekre*, fontos célnak tekintsük a nem marxista értelmiség ideológiai átformálását.

Kulturális életünk minden területén biztosítani kell a párt- és az állami vezetés elvének maradéktalan megvalósítását. Ennek érdekében fontos feladat a megyei, a városi és a járási művelődési szervek politikai továbberősítése. Növelni kell a politikai nevelőmunkát különösen azokon a területeken, amelyekre eddig csak kisebb mértékben hatottunk: a hivatásos művészetben, továbbá a műsorpolitika tartalmi irányításában, a tudományos intézet és a múzeumok kutató és népművelési tevékenységében.

A szétszórt apró települések művelődési irányításában fontos a községi párt- és állami szervek munkája, ezért a községi pártszervezetek és tanácsok kulturális irányító és ellenőrző munkájának színvonalát javítani kell a kulturális tájékoztatásokkal, az állandó bizottságok munkájának kialakításával.

A művelődésügyi téren viszonylag elmaradt területek felzárkóztatásában nagyobb ütemben kell előrehaladni. Viszonylag elmaradott területeink: a kisebb ipari települések (Hidas—Szászvár) a külvárosok és a munkásszállások, az Ormánság egy része, Mohács-sziget, egyes járási székhelyek, a sásdi, pécsváradi és szigetvári járás egyes nagyobb településektől távoleső részei: a nemzetiségi oktatási és népművelési munka, a cigánytelepülések, valamint a városok és járási székhelyek kivételével a könyvtármunka.

Megyénk kulturális adottságai lehetővé teszik, hogy megfelelő helyet biztosítsunk *sajátos tájkultúrák feltárásának*, ápolásának, közkinccsé tételének és továbbfejlesztésének.

Meg kell szüntetni azt a lemaradást, ami megyénkben a munkásmozgalom történetének feldolgozásában tapasztalható. Fel kell lendíteni a helytörténeti kutatást és biztosítani kell a kutatás eddigi és további eredményeinek összefoglaló közreadását és felhasználását. *A múzeumi munka megyénk újkori történetével, a munkásmozgalommal és szocialista fejlődésünkkel is foglalkozzék.* Tovább kell fejleszteni a néprajzkutató munkát is. Ápolnunk kell megyénk műemlékeit, a hozzájuk fűződő hagyományokat, természeti kincseinket (Mecsek, Abaliget, Harkány stb.) Az egészséges arányokban kibontakozott tájkultúra kultuszát mindenekelőtt az ifjúság hazafias nevelésének szolgálatába kell állítani.

Művelődési intézményeink hálózatát tovább kell fejleszteni, hogy a sajátos települési nehézségeket leküzdve mielőbb az országos kulturális ellátottság színvonalán elégíthessük ki egész megyénk lakosságának művelődési igényeit. Arra kell törekedni, hogy az általános iskolai szakosított oktatást (a megyénkben — Pécsen kívül — a tanulók 58 százaléka részesül szakosított oktatásban az országos 80 százalékkal szemben), továbbá a diákotthoni, napközi otthoni és óvodai ellátás kiterjesztését, középiskoláink és felsőoktatási intézményeink tárgyi feltételeinek megjavítását a művelődési otthoni, a mozi és a könyvtárhálózat továbbfejlesztését gazdasági lehetőségeinkhez mérten biztosítsuk. *Jobban és időben kell megoldanunk az iparfejlődéssel párhuzamosan létesülő új lakótelepek (Komló, Meszes, Uránváros stb.) művelődésügyi ellátását, illetve fel kell számolni az e téren mutatkozó lemaradást.*

Jelöltjeink

Kárpáti Ferenc

Kárpáti Ferenc elvtárs, a Pécsi Szénbányászati Tröszt pécsújhegyi üzemeinek a vezetője. Ismerik és szeretik őt a pécsi bányászok és munkások, az ő jelölői. Köztük nőtt fel, a bányászok és munkások jobb életéért folytatott harcban vált vezetővé.

Kárpáti elvtárs tizenkét éves korában ismerkedett meg a nehéz fizikai munkával. Pécsbányatelepen dolgozott, mint takarítófiú, majd a Sopiana Gépgyárban vasesztergályos szakmát tanult. Mint esztergályos dolgozott a Sopianában, a Rimamurány—Salgótarjáni RT. üzemében, majd a DGT pécsbányatelepi bányájánál lett bányalakatos, aztán mozdonyvezető, később az úhegyi erőműhöz került esztergályosnak. 1949-ben a pécsújhegyi üzemek pártbizottságának lett a titkára, az 1956-os ellenforradalom leverése után pedig az üzem vezetője.

Kárpáti elvtárs egy dolgot ismer életcéljának: dolgozni a munkások, bányászok és minden dolgozó ember jobb életéért. Azért, hogy munkáját még jobban tudja elvégezni, napi munkája mellett elvégezte a gépipari technikumot is és negyvennyolc éves korában megszerezte a technikusi oklevelet.

A pécsújhegyi üzemek munkásai egyhangúan Kárpáti elvtársat jelölték pótképviselő jelöltjüknek, tudva azt, hogy benne bízhatnak, úgy mint eddig is, ezután is a munkásosztály ügyének hűséges katonája, képviselője lesz.

Tálos László

Tanult szakmája: kőműves. Ma a Pécsi járási Pártbizottság első titkára.

Tíz éve pártmunkás. Ezalatt dolgozott különböző helyeken, és különböző tisztségekben, közben tanult a pártfőiskolán. Ha megbízatása változott is egy valamiben sosem változott: az emberek ügyes-bajos dolgai iránt érzett felelősségben, a dolgozók megbecsülésében. Sosem szerette az „íróasztalt", a papírmunkát. Ki az emberek közé! — emlékszem, mindig így jellemezte munkastílusát. Maga minden módon igyekezett tüzetesen megismerni a falu népének véleményét, észrevételeit s számba venni a döntéseknél. Ideje nagy részét a gyűléseken, baráti beszélgetéseken, személyes ismerősök társaságában tölti, tanácsokat, segítséget ad a munkához, egyes emberek boldogulásához — forduljon hozzá bárki is.

A szabadszentkirályi jelölőgyűlésen több mint négyszáz választópolgár mondta egyhangúan: Tálos Lászlót jelöljük a megyei tanácsba. A szentkirályiakat különben szorosabb kapcsolat fűzi hozzá. Tálos László a faluban működő biogáz-telep egyik patrónusa. Kezdeményezésére alakult meg a szakcsoport, hogy a kicsiny „gázgyár" bővüljön és a falu kulturális felemelésének eszköze legyen. Néhány házban már gázzal főznek, sütnek, melegítenek, a tervek szerint tovább is bővítik. A környező községekben is érdeklődnek a kivitelezés feltételeiről.

Azért ő mégis az egész járásé. A hatvan falué, ahol mindenki ismeri és tiszteli, úgyis mint a pártbizottság titkárát s úgyis, mint megyei tanácstagjelöltüket.

Kisiparosok népfront-estje

A Hazafias Népfront városi elnöksége és a KIOSZ helyi csoportja szerdán este hat órakor a Leőwey Gimnázium dísztermében népfront-estét tartott, amelyen a pécsi kisiparosok és családtagjaik vettek részt mintegy 200-an. Szurkov: „Fel a fejjel, becsületes ember" című versét Darida Róbert, a Pécsi Nemzeti Színház művésze szavalta. Utána Bódis István elvtárs, a Hazafias Népfront városi titkára üdvözölte a megjelenteket, majd Nagy János elvtárs, a KIOSZ országos főtitkárhelyettese mondott beszédet.

Ezután a KIOSZ kultúrcsoportja rövid jelenetet adott elő.

Demokratikus-e az egypártrendszer?

Vannak emberek, akik rögtön úgy válaszolnak, hogy az egypártrendszer önmagában demokráciaellenes intézmény. De persze ők maguk sem tudják megindokolni válaszukat, sőt azt sem tudják miért kötik magukat a többpártrendszerhez. Vannak, akik a százados örökséget melengetik keblükben, a pártoskodást, amely legalább olyan „hagyományos" jellemzője volt a régi Magyarországnak, mint a korrupció.

Akadnak ebben az országban olyanok, akiknek meggyőződése, hogy az ún. többpártrendszer demokratikusabb, fejlettebb berendezkedés a proletárdiktatúránál. Minthogy ezek a „többpártrendszerű" régi Magyarország hívei, elhisszük nekik, hogy számukra „demokratikusabb" volt a régi, 1945 előtti rendszer, mint a proletárdiktatúra.

Mások, szerencsére nem nagy számban vannak, jóhiszemű hívei a többpártrendszernek, mert azt hiszik, ez az egyetlen módja annak, hogy a vezetőszerepet betöltő pártot építő kritika illesse, azt hiszik, hogy más pártok ellenőrzése és bírálata nélkül nem tudja betölteni ez a párt vezető szerepét, hibákat követ el, ferde vágányokra viszi a gazdasági-társadalmi-politikai és kulturális fejlődést.

Most a választások előkészítése kapcsán ilyen és más megfogalmazású aggodalmak hangzanak el.

Lássuk a többpártrendszer lényegét! Minden párt osztályérdeket képvisel, bármilyen nevet visel. Az olyan társadalmi rendszerben, ahol ellentétes érdekű osztályok vannak, a pártok harcot folytatnak egymás ellen. A pártok mindig egyes osztályok soraiból tevődnek össze és a harcban saját törekvéseiket és érdekeiket akarják érvényesíteni s ennek legjobb eszköze a politikai hatalom kézbentartása. Ezért van az, hogy az egyes pártok éles politikai küzdelmet fejtenek ki egymással szemben. A kapitalizmus viszonyai között — miután összebékíthetetlen ellentétek vannak egyes osztályok között — elsősorban a tőkések és a munkások között — elkerülhetetlen az osztályharc, a pártok harca. A burzsoázia ebben a harcban sokféle fegyvert alkalmaz, közöttük a politikai párt eszközét is. A pártok közötti harc bizonyos szakaszaiban lehetséges, hogy egyazon osztálynak több pártja is van. A burzsoázia számára előnyös és hasznos lehet az, ha több pártja van. A politikai harcban, a parlamenti küzdelemben így a burzsoázia jobban tud taktikázni, egyik, vagy másik pártot előtérbe állítva, jobb hangzású, „iskolázottabb", ravaszkodó csoportok futtatásával jobban és „simábban" tudja érvényesíteni uralmát az abszolut többséget kitevő dolgozó osztályokkal szemben. A burzsoáziának az utóbbi évtizedekben mind nehezebb helyzete van, egyre jobban kényszeríti a történelmi fejlődés arra, hogy újabb módszereket, taktikai fogásokat vezessen be hatalmának védelme érdekében. A munkásokat nem téveszti meg az, hogy sokféle párt látszatküzdelmeivel oldja meg a hatalmon levő burzsoázia egyetlen feladatát: uralmának biztosítását. Változtat-e az osztályuralom lényegén az, hogy a kapitalista országokban vannak „demokratikus", „köztársasági", „keresztény", „radikális" és más elnevezésű pártok, amelyek mind a kapitalizmus védelmét szolgálják. Nem mindegy-e, hogy a „demokratikus" elnevezésű tőkés csoport vagy a „köztársasági" üzletemberek csoportja gyakorolja az osztályelnyomás, a munkások és parasztok elnyomására rendelt államhatalmi tevékenységet? Ezek a különféle burzsoá pártok a főkérdésekben egyetértenek, legfeljebb egy bizonyos csoport, az egyik vagy másik burzsoá párt a hatalmi pozíciókban több összeköttetés, befolyás és előny megszerzése révén több egyéni hasznot húz és biztosabb „karriert" tud befutni. Mire jó tehát a többpártrendszer? Arra, hogy a burzsoázia elrejtse az osztályuralom tényét, hogy demokratikus színben tüntesse fel saját uralmát. Ezért megasztalja a „nyugati szabad világ" a többpártrendszert. (A kínai többpártrendszert nem, mert az nem a burzsoá uralom rendszere!) De lássuk csak tovább a többpártrendszer „demokratikus" csodáit, amit ugyancsak a burzsoázia cselekszik meg. A híres „szabad világban" nincs helye olyan pártoknak, amelyek a kapitalista rendszer és uralom ellen harcolnak. A kapitalista országokban betiltják vagy fél illegalitásba szorítják a kommunista pártokat. Brazíliában 1947-ben, Csilében 1948-ban, Nicaraguában 1954-ben tiltották be a kommunista pártokat. Japánban 1950-től kezdve félig illegalitásban dolgoznak a kommunisták, az Adenauer kormány Nyugat-Németország ban 1956-ban „alkotmányellenesnek" minősítve tiltotta meg a kommunista párt működését. A magasztalt többpártrendszer kereteibe nem fér bele a dolgozók érdekeiért harcoló, a kapitalista rendszer ellen küzdő munkások és más dolgozók pártjának léte és működése. De hiszen ez annak kifejezője, hogy a többpártrendszer hívei csak addig maradnak a többpártrendszer mellett, amíg az a burzsoá rend védelmét szolgálja. Nem csak a munkáspártok kirekesztéséről van szó, hanem arról is, ha a burzsoázia számára terhes vagy veszélyes a többpártrendszer — beleértve a burzsoá pártokat is, akkor Hitler útját választják és a burzsoázia védelmében egyetlen pártot tesznek meg mindenhatóvá. — Mi marad ezután a többpártrendszer magasztalt demokráciájából? A kíméletlen tőkésuralom, megfosztva a fügefalevéltől, az osztályelnyomás szemfényvesztő igyekezete, a viszonylagos többpártrendszer, amelyet akkor alkalmaz a burzsoázia és addig, amikor érdekei megkívánják és ameddig uralmát nem veszélyezteti az.

A 25 éves Horthy-uralom „demokráciája" is ilyen többpártrendszerre épült. Olyan többpártrendszer volt ez is, amelyben voltak „nemzeti", „magyar", „független", „keresztény" és más elnevezésű pártok. Ezeknek a vezetői, de tagjai is grófok, földbirtokosok, tőkések, kiskereskedők, zsírosparasztok voltak. Olyan „többpártrendszer" volt ez is, amelyben a munkások és parasztok tényleges érdekeiért harcoló kommunista pártnak üldözés, terror, börtön és bitófa jutott. Mit várhatott a magyar munkás, kubikos, napszámos, cseléd, szegényparaszt és alkalmazott ettől a „demokráciától"? Változott-e attól sorsa, ha Bethlen, Gömbös, Nagy Ferenc pártja és csoportja váltotta egymást a hatalomban? A lényeg, a tőkés-földbirtokos uralom semmit sem változott 25 éven át. A választásokon egyik gróf helyett a másik földbirtokos, egyik tőkés helyett a másik kereskedő lépett föl képviselő jelöltnek. A parlamentben és a törvényhatóságokban vitáztak a földbirtokosok és tőkések képviselői, de a munkás, továbbra is a tőkésnek dolgozott, a sommás újra csak 12-tedért verejtékezett, a cseléd továbbra is 10-ed magával egy szobában lakott. Az élet, a sors nem változott, sem munkásnak, sem parasztnak nem jutott több kenyér, több jog akkor sem, amikor a Nemzeti Egységpárt, akkor sem, amikor a Magyar Élet Pártja vagy a Magyar Megújulás Pártja, sem akkor, ha a Független Kisgazdapárt vezetői és uraj osztoztak a hatalmon. A politikai hatalom mindvégig a tőkésosztály és földbirtokos osztály kezében volt és mindvégig kirekesztették a dolgozó milliókat az államéletből, a jogokból.

A magyar munkások és parasztok megtanulták, hogy a politikai rendszer demokratizmusát nem az dönti el, hogy többpártrendszer van-e egy országban, hanem az, hogy melyik társadalmi osztály van hatalmon, tehát melyik osztály pártja tölti be a vezetőszerepet. Az a kérdés dönti el az államrendszer demokratizmusát, hogy az uralmon levő osztály és pártja a társadalom kisebbségét kitevő pénzemberek néhány százezrének akaratát érvényesíti, vagy a dolgozó milliók akaratának, vágyainak és törekvéseinek törvényes rendjét testesíti meg.

Népi demokráciánk a munkás-paraszt milliók állama, amelyben a munkásosztály a hatalom letéteményese, és amelyben a Magyar Szocialista Munkáspárt tölti be a vezető szerepet. A „többpártrendszer" hívei éppen ezt kifogásolják és a demokrácia megsértését látják benne. Azoknak, akik antidemokratikusnak nyilvánítják népi demokráciánkat, kérdésekre kell válaszolniok: Kikből tevődik az a párt, amely vezető szerepet vállalt a szocialista építésben? Kinek az érdekeit fejezi ki a MSZMP a szocialista építés eddigi sikereiben, és az építés további programjában? Kik tevékenykednek hazánkban az államhatalmi, gazdasági és társadalmi szervezetekben? Kik látják el az állami politikai, gazdasági és kulturális igazgatást? Mindegyik kérdésre a dolgozók százezreinek és millióinak gyakorlati tevékenysége ad feleletet.

Kinek van szüksége ebben az országban „ellenzéki" pártra, „többpártrendszerre"? A munkásnak nincs, mert egyetért a párt programjával, mert sokféle módja van arra, hogy belekapcsolódjon a gazdasági és politikai élet alakításába. A munkásosztály számára nem előnyös, ha több munkáspárt működik, mert az megosztja, szétforgácsolja erejét a harcban, a szocializmus építésében.

Ez csak azoknak érdeke, akik a burzsoá uralom „többpártrendszerét" akarják visszahozni. Van-e szükség más pártra, ha a Magyar Szocialista Munkáspárt a munkások, a parasztok és a néppel érző, vele dolgozó értelmiségiek jobb sorsáért, felemelkedéséért küzd? Kiknek az érdekében működjék itt bármiféle más párt, ha az MSZMP sok millió dolgozó érdekeit képviseli és jól képviseli?

A régi megbukott, különféle elnevezésű burzsoá és földesúri pártok uralomrajutásának jelszava nem tévesztheti meg bennünket. A „többpártrendszer" azoknak az álma, akik a szocialista építés helyett a saját pártjaik befolyását és uralmát akarják visszaszolgálni.

A régi tőkés és földbirtokos osztályok pártjai évszázados ellenségei a magyar dolgozóknak, ezeknek a szándékai, céljai nem egyeznek a magyar nép törekvéseivel, ezért ezek közreműködésére nincs szükségünk. Azok a pártok pedig, amelyek a középrétegek képviseletének jelszavával politizáltak, szintén eljátszották szerepüket, akadályozták a demokratikus és szocialista haladásunkat.

A népi demokrácia 13. évének gazdasági, politikai, anyagi és szellemi gyarapodása annak élő bizonyítéka, hogy az MSZMP „egyedül" is jól képviseli a magyar dolgozó milliók ügyét.

T. J.

Az amerikai választások eredményei

Washington (MTI) Az Egyesült Államokban kedden tartották a kongresszusi és állami kormányzói választásokat. Az eddig ismeretessé vált eredmények azt jelzik, hogy a Demokrata Párt döntő többséget szerez a kongresszus szenátusában és a képviselőházban.

Most választották újjá az amerikai szenátus tagjainak egyharmadát. A 34 új mandátumból a Demokrata Párt 26-ot, míg a köztársaságiak 8-at szereztek. Igy az amerikai szenátusban most 62 demokrata párti szenátorral szemben csak 34 köztársaságpárti szenátor van.

A képviselőházba a Demokrata Pártnak eddig 266, a Köztársasági Pártnak pedig 123 jelöltje jutott be, még ismeretlen 47 képviselőválasztás eredménye.

Huszonkét államban a Demokrata Párt kormányzójelöltje győzött. Köztársasági párti jelölt csak hét államban került a kormányzói székbe, négy államban még nem fejeződött be a szavazatok számlálása.

SANFRANCISCO

Kaliforniában, ahol éles harc folyt a két párt kormányzójelöltje között, Edmund G. Brownt, a Demokrata Párt jelöltjét választották kormányzóvá. A Köztársasági Párt jelöltje az amerikai hidegháborús politika egyik legfőbb szószólója, Knowland szenátor a választáson vereséget szenvedett.

NEW YORK

A New York-állam kormányzói tisztségéért folyó választási küzdelemből Nelson A. Rockefeller, a Köztársasági Párt jelöltje került ki győztesen „milliomos-társa" Avarell Harriman korábbi és újrajelölt kormányzójával szemben.

CHICAGO

Adlai Stevenson, az amerikai Demokrata Párt volt elnökjelöltje kedden este televíziós nyilatkozatában kijelentette, a Demokrata Párt hangja a jövőben súlyosabban esik majd a latba az Egyesült Államok külpolitikájában.

NEW YORK

Az AFP jelentése szerint az Egyesült Államok választói kedden szokatlanul nagy érdeklődésüknek adták tanújelét — többen járultak az urnákhoz, mint a korábbi választásokon bármikor.

Hírügynökségi jelentések szerint 104 év után ismét demokratapárti képviselőt választott Vermont állam, ahol a Köztársasági Párt tartotta kezében a mandátumot 1854. óta.

Az idő nem áll meg

Országútszalag fut a kocsi alá, libasorban húznak el mellettünk a sárga, piros, az ősz összes színeiben pompázó fák. A táblán ez áll: „Vajszló!" Még máig is vitatott kérdés: Sellye vagy Vajszló az Ormánság központja. A sellyeiek Sellyére, a vajszlóiak Vajszlóra szavaznak. Hagyjuk. Ezt a kérdést még Móricz Zsigmond sem tudta eldönteni, pedig ő nagy ismerője volt ennek a vidéknek. Ormánság! Sellyei járás! Hej, ha most feltámadna Móricz Zsigmond és körülnézne ezen a vidéken: bizony nehezen tudná eldönteni, ott állt-e meg, ahol valamikor, az-e ez a vidék, ami volt, vagy talán egy egész más vidékre vetődött?

Zökken a kocsi, csapkod a gondolat. Számok, mondatok, gondolattöredékek, képek keverednek. Valamikor ebben a járásban a terület nagyobb része a földbirtokosok kezén volt: a 105 790 holdból mindössze 43 900 hold jutott a 7500 gazdálkodó parasztcsaládnak. 1500 nincstelen parasztcsalád élt ebben a járásban a nagybirtokosok, a kulákok kényének, kedvének kiszolgáltatva.

Hol vannak már a grófok?! Földjeiket a felszabaduláskor a földosztó bizottságok szétosztották. 3900 dolgozó paraszt kapott belőle. 25 300 hold földesúri földbe verték le a cöveket: ez Tóth Jánosé és ez Kiss Béláé és azé is marad. Nagyot fordult a világ! De még nagyobbat 1949-ben! Erre az elmaradott vidékre is ellátogatott az új gondolat: a közös gondolata. 1949-ben Váradújpusztán 10 család 110 holdon megalakította a járás első termelőszövetkezetét.

1956-ban 32 tsz volt már a járásban 1563 taggal és 10 453 hold földdel. Ekkor dőlt ki igazán, az ellenforradalom idején, ami jó a parasztnak, az nem jó ellenségeinknek. Két termelőszövetkezet maradt, majdnem mindent újból kellett kezdeni. Azóta nyolc új tsz alakult. 247 tsz-tag 7 413 holdon azon szorgoskodik, hogy szebbé, gondtalanabbá tegye az életét.

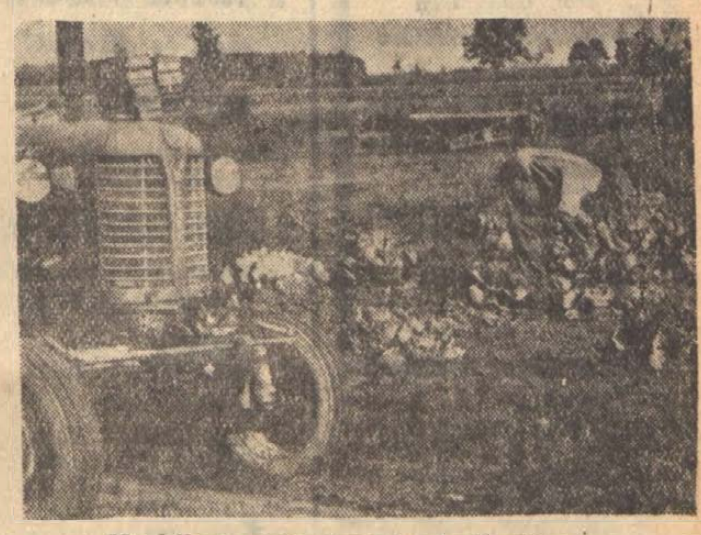
Uj házsor Váradujpusztán

Hol vannak már azok az idők, amikor magányosan, mindentől elszakítva élte a maga életét a sellyei járási, az ormánsági paraszt! Összefognak, kezdenek összefogni: tszbe, szakcsoportba mennek dolgozni.

Gulya cammog a legelőn, köztük még egy-két nagyszarvú, szilaj tehenet látni. 45 érettségizett ember volt ebben a járásban valamikor, ma 265-en vannak. Tizenkilencen végeztek egyetemet, most meg negyvennégyen vannak. Ugyan mikor mert volna arra gondolni a sellyei földműves, Papp Lajos, vagy a gyöngyfai Horváth László pályamunkás, hogy gyerekéből valamikor orvos, vagy tanár lesz?! Most az lett.

Hat elemit végzett itt a felszabadulás előtt a paraszt gyereke, ha egyáltalán elvégezte. Ötvenkét pedagógus, ötvenkét tanterem volt akkor ebben a járásban, ma 145 nevelő és száz tanterem van és nem hat osztály, hanem olyan, amilyenre csak vágyódhatott a szegény ember, a polgárival egyenlő nyolc osztály. Ilyen iskolákban tanulnak Felsőszentmártonban, Sellyén, Magyarmecskén ... mindenütt. Iskolák! Csak 1950 óta 3 millió forintot fordítottak ebben a járásban az iskolák rendbehozására, felszerelésekre és negyvennyolc új tantermet építettek, majdnem annyit e rövid idő alatt, mint a múlt egész fennállása alatt. Még a pusztáták is iskolát kaptak.

Robog az autó, gázt ad a sofőr, egymást váltják a villanyoszlopok. Valamikor nem váltották. Négy községben volt itt valamikor villany. Nézem a számot és hinni sem akarom, ma harminchét községben ég a villany és a járási tanácson azon panaszkodnak: „Lerágják a fülünket a visszalévő 12 községben, hogy mikor szereljük már be oda is."

Munkában a csányoszrói tsz kertészetében

A többség, a túlnyomó többség már magyar-tarka! Kissé banális összehasonlítás, de így van. Lassan eltűnnek a szilaj tehenek, helyükbe magyar-tarkák, jobb fajták jönnek, a kondákban is mind kevesebb mangalicát látni — úgy tűnik el ebből a járásból is a múlt öröksége, úgy tör be mindinkább az új, a jobb.

Traktor bufog el mellettünk és messziről látni, amint a csányoszrói tsz kertészetében dolgoznak az emberek. Traktor! Ökör, ló járta erre is valaha, most meg két gépállomásról futnak a traktorok a járás minden szögletébe.

Uj házak, új iskolák, új autótulajdonosok és Sellyén az egyik ház tetején ott tollászkodik a televízós antenna. A petróleumlámpától indultunk és ma már a televíziónál vagyunk és mindig tovább, tovább megyünk.

Autóbusszal találkozunk. Autóbusz! Mindennapos dolog ma, de nem így volt azelőtt. Felsőszentmárton—Sellye—Magyarmecske—Pécs, Sellye—Vajszló és Pécs között volt a múltban magánautóbusz-forgalom. Most 29 községet kapcsoltak be az autóbuszforgalomba.

Adatok, képek, gondolatok. Néha szeretne felkiáltani örömében az ember valahogy így: „Ötszázezer forintot kaptak sportcélokra! Ipari, mezőgazdasági, kulturális, szociális és egészségügyi célokra pedig közel kétszázmilliót...!"

Nagy dolog ez? De még mekkora! Ha Móricz Zsigmond felkelne a sírjából, talán első szóllásra el sem hinné!

Rohan az autó. Ezt nem ehet állítani, de az időt azt nem...

Szalai János.

Osztályfoglalkozás a felsőszentmártoni iskolában

Leégett Brüsszel új, ultramodern repülőállomása

Brüsszel (AFP—Reuter) — Brüsszel új repülőterének, amely a legkorszerűbb volt Európában, kedden a késő esti órákban tűz következtében teljesen leégtek az épületei.

A repülőállomás mintegy 10—12 kilométerre a belga fővárostól észak-keletre épült. Az ultramodern épület ez év tavaszán készült el és a brüsszeli világkiállítás alkalmával adták át rendeltetésének.

A tűz helyi idő szerint kedd este 22.00 óra után kezdődött. Az első feltevések szerint gondatlanság okozta a tüzet. A tűz pillanatok alatt az épület egész magasságában szétterjedt és huszonhárom órakor már a nagy központi épület teljesen lángokban állt. A szélben a tűz átterjedt az irányító toronyra, majd a nagy épület közelében lévő hatalmas hangárra is.

A tűz eloltásához Brüsszel egész tűzoltósága kivonult. A mentési munkálatot nehezítette, hogy a rendelkezésre álló víztárolók vize kevés volt a hatalmas tűzhöz viszonyítva.

A legfrissebb adatok szerint emberáldozat nincs. Mintegy 10—12 ember a legfelső emeletekre menekült, ezeket a tűzoltók mentették ki, a legfelső terraszra tömörülteket pedig egy helikopter szállította el.

Éjjeli egy órakor a tűz még teljes erővel dühöngött, s több kilométeres körzetben látható volt.

Az ultramodern repülőállomás építési költsége 740 millió belga frankba (több mint ötmillió font sterlingbe) került.

Vereséget szenvedett az MTK

A labdarúgó bajnokcsapatok Európa Kupájáért folyó küzdelmek során szerdán délután a budapesti Népstadionban került sor az MTK és a svájci Young Boys (Bern) első találkozójára. A mérkőzésen a végig nagyon rosszul játszó magyar csapat vereséget szenvedett.

Young Boys (Bern)—MTK 2:1 (0:0).

Népstadion, vezette: Grill (osztrák)

Góllövők: Wechsellberger és Zahnd, illetve Molnár.

Lezuhant egy atombombával terhelt lökhajtásos repülőgép

Abilene (Texas—Reuter) A texasi Abilene közelében lezuhant az amerikai stratégiai légiparancsnokság egy B—47-es lökhajtásos bombázója. A gép pilótája meghalt, a személyzet másik három tagja ejtőernyővel kiugrott a gépből. A légierő később közölte, hogy a gép atombombával volt terhelve. Robbanás nem történt, de felszólított mindenkit, hogy a sugárveszély elkerülése végett ne közelítse meg a szerencsétlenség színhelyét.

IDEGEN utakon

BÁRDI LÁSZLÓ REGÉNYE

16.

A ragyogó kirakatokat már kissé fárasztónak találták. Nem is ácsorogtak annyit, mint sétájuk elején. Az egyik kirakat előtt Gabi hirtelen megállt. Magyar szöveget, ismerős hazai tájakról készült fényképeket pillantott meg. Az IBUSZ-kirendeltség irodájára bukkantak az osztrák főváros forgatagában. A három hontalan magyar az egymásratalálás boldog örömével nézte a kirakatot. A képeket, melyeket otthon talán figyelemre sem méltattak volna, most valóságos mohósággal vizsgálgatták. Nem változott meg a szeretett föld, amióta hűtlenül eljöttek onnan? Hej, az öreg Margitsziget! — sóhajtott fel Gabi s Zoli szivébe megint belemarkolt az érzés: hogyan tudta mindezt otthagyni?!

— Menjünk már, mert még honvágyat kapunk! — próbált tréfálkozni, de mindhárman kissé szomorúan indultak tovább.

Zoli óvatosan, hogy a többiek ne nevessék ki, mégegyszer jól megnézte az utcarészletet, hogy máskor is vissza találjon ide, majd Simiék után futott. A két fiú egy trafik előtt vitatkozott. Simi cigarettát akart venni, Gabinak meg az üvegajtóra ragasztott képeslapok jutottak az eszébe, hogy haza még nem is írtak. Nem is a vásárlókedvben volt a hiba, csak a hozzávaló bátorság hiányzott. Gabi Simit noszogatta, hogy ő a közismerten bátor fiú, különben is neki van pénze, tehát ő menjen be vásárolni. Simi esküdözött, hogy rajta nem fog nevetni egy osztrák trafikos sem, amiért mutogat, mint valami kuka. Menjen be Gabi, ő tanult otthon németül, eddig mindig azt emlegette. Zoli is szeretett volna képeslapot küldeni haza, támogatta tehát a bevásárlási szándékot. Végre negyedórás veszekedés után megállapodtak abban, hogy majd egy kevésbé forgalmas trafikba bemennek mind a hárman.

Még nem értek ki egészen Floridsdorfig, amikor már leszálltak, mert a tervezett vásárlást mielőbb szerették volna nyélbe ütni. Sikerült is felfedezni egy kis trafikot, ahová már bátran be mertek nyitni, mert csak egy öreg bácsika üldögélt a pult mellett.

— Bitte... kezdte bőbeszédűen a társalgást Gabi, a német szakember, majd magyarul folytatta a vásárlást, rámutatva a kiteregetett képeslapokra, — ezekből kérünk!

A trafikos biztosan látott már ilyen csodát, mert minden ámulat nélkül nyújtott feléjük egy köteg lapot. Zoli fejezte csak ki a tolmács iránti elismerését:

— Ez igen! Egész tökéletes a kiejtése!

— Te még ennyit se tudsz, — fordult vissza Gabi önérzetesen, de kissé szégyenkezve.

Azért így mutogatva is jól megértették egymást. A fiúk magyarul kérdeztek, az öreg németül válaszolt, mégsem volt semmi félreértés közöttük. Ugy látszik, a kis boltban sok magyar megfordult már, mert a trafikos még azt is tudta, hogy milyen bélyeget adjon nekik. A fizetés már könnyebben ment, mert a számok neveit már tudta Gabi.

Elégedetten harsogtak el kórusban egy „auf wiedersehen"-t, miután hallották, hogy az öreg is így köszönt el tőlük.

— Látjátok, nem is olyan nagy dolog az egész — büszkélkedett Gabi, a vásárlás főhőse, amikor a sötét utcán tovább indultak.

— Tudjuk már, mi az a Briefmarke, Karte, Zigarette — sorolta el újonnan szerzett német szókincsét Zoli.

— Csak pont azt nem tudjuk, hogy mi az a gyufa! — fakadt ki mérgesen Simi. — Hát nem elfelejtettünk gyufát venni!

— Ne kiabálj azért! Látod, hogy milyen könnyen lehet boldogulni ezekkel az osztrák fickókkal! Majd odaállítasz valaki elé a cigarettával és máris lesz tüzed! — tanácsolták Gabiék.

Simi feltépte a dobozt, egy cigarettát a kezébe fogott. Éppen jött velük szemben egy férfi, Simi határozottan eléje lépett és feléje nyújtotta a cigarettát:

— Bitte... — kezdte kissé hiányos német nyelvtudásának egyetlen — Gabitól tanult — igéjével.

A férfi meglepődve nézett fel. Ahogyan a három megtermett fiú elállta előtte a keskeny, sötét járdát, — bizony nem sok jót várhatott. Ugy látszik, nem értette meg Simi szándékát, de gyorsan akart szabadulni. Kivette a fiú kezéből a cigarettát, köszönően megbillentette a kalapját s gyorsan odébb lépett.

— Danke vielmals — búcsúzott a megkövült Simitől.

Ahogyan az elképedt fiúk utána néztek, még láthatták, amint a cigarettát messze elhajította. Ugy látszik, lehettek már kellemetlen tapasztalatai a menekült magyarokkal való esti találkozásokról, tán még örült is, hogy ilyen olcsón megúszta.

Gabiék nem is próbálták meg, hogy komoly képpel viseljék el barátjuk nem várt sikerét. Szegény fiúnak egész este kellett hallgatnia, hogy ő milyen udvarias, milyen nemeslelkű, mennyire szívén viseli az osztrák-magyar barátságot.

Hangulatukat még az sem tudta elrontani, hogy a szállásuk egyáltalán nem mutatott csendes esti képet.

Egy asszony kiáltozott, hogy oltsák le a villanyt, mert nem tud aludni. Durva hangon kiabálták vissza, hogy a lámpaoltásra még várhat egy darabig.

Az ágyak alá dobált cipők ávorodott illata, mely a sűrű cigarettafüsttel elkeveredve csaknem töményen összeállt, arról győzte meg a jobbérzésű lakókat, hogy a lágerek tisztaságáért még bőven akad tenni való.

— Fiúk, ezt nem lehet ébren kibírni! — állavitotta meg Zoli, félig tréfából, félig komolyan, és sóhajtva tárnászta fel magát az emeleti ágyára.

(Folytatjuk)

SPORT

Atlétikai és kerékpáros verseny november 7 tiszteletére

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója tiszteletére a Városi Testnevelési Sporttanács, az atlétikai szövetséggel, a KISZ városi bizottsággal, az Úttörő Szövetség városi elnökségével és a Hazafias Népfronttal karöltve, november 9-én, kegyeleti váltófutást rendez.

Az atléták immár hagyományos váltó versenyét az egyetemek, a főiskolák, valamint középiskolák KISZ csapatai részére írták ki. A nevezések jól sikerültek, hiszen 28 csapat jelezte ez ideig részvételét, a rendezőség azonban még újabb jelentkezéseket vár. A férfiak váltóját a Széchenyi térről indítják, a futók a Bem utcán, a Bajcsy Zsilinszky utcán és a Siklósi úton végighaladva futnak be a temető déli bejáratánál lévő célba. A női csapatok, valamint az úttörők váltóját a Cementáruiparitól indítják. A férfi váltók fél 10 órakor, a nők 9 óra 50 perckor, az általános iskolások pedig 10 óra 10 perckor kezdik meg a versenyt. A Széchenyi térről induló csapatok tagjai a Nagy Lajos Gimnázium tornatermében gyülekeznek vasárnap reggel 9 órakor, innét történik a csapatok felvezetése. A nők és az úttörők a PVSK sportcsarnokában gyülekeznek ugyancsak 9 órakor.

Vasárnap rendezik meg a kerékpárosok kegyeleti versenyét is. A résztvevők 9 órakor indulnak a Bajcsy Zsilinszky út sarkán lévő villanyrendőrtől. A cél a köztemető déli bejáratánál lesz. A nevezések itt is jól sikerültek 54 kerékpáros jelezte részvételét, köztük tíz lány.

A megyei összetett atlétikai bajnokságok

A Pedagógiai Főiskolán rendezték meg atlétáink utolsó idei bajnoki versenyét. A megyei összetett bajnokságokon Szécsei, a PVSK versenyzője ért el legjobb eredményt, aki a férfi tízpróbában 4540 ponttal győzött. A verseny részletes eredményei:

Férfi tízpróba: 1. Szécsei (PVSK) 4540 pont, 2. Vass (Dózsa) 3986, 3. Weber (PVSK) 3084. Férfi ifjúsági ötpróba: 1. Nagy (PVSK) 2020, 2. Pazar (Pedagógiai Főiskola) 1661, 3. Tóth (Mohács) 1378. Férfi serdülő hármopróba: 1. Erdősi (PVSK) 1859, 2. Honti (PVSK) 1580, 3. Kiss (PVSK) 1569.

Női ötpróba: 1. Kovács (Pedagógiai Főiskola) 2177, 2. Varga (Pedagógiai Főiskola) 1784. Női ifjúsági hárompróba: 1. Gerber (Postás) 1594, 2. Simon (Pedagógiai Főiskola) 1571, 3. Baranyai (Postás) 1501. Női serdülő hárompróba: 1. Egyed (PVSK) 1561, 2. Kanizsai (Leőwey Klára) 1220, 3. Incze (Leőwey Klára) 1152.

Üzemi labdarúgó-bajnokságok az Urán SC rendezésében

Vállalatunknál az idén került lebonyolításra először a két forduló pont- és gólarányra menő Bányász-Kupa üzemi labdarúgó bajnokság.

Két tényt kell mindenekelőtt eredményként elkönyvelni. Komoly tömegeket sikerült hétről-hétre bekapcsolni a kupa kiírásával az aktív sportolásba, az egyes mérkőzéseket nagy érdeklődés kísérte, az üzemek dolgozói lelkesen buzdították csapatukat.

A csapatok megszervezésénél a mérkőzések lebonyolításánál a KISZ-szervezet igen aktív támogatást adott. A játékosok nagy része fiatal dolgozókból került ki. Különösen az ércosztályozó csapatában szerepelt sok fiatal, ez meg is látszott az eredményeiken. A legelkeresebb és kétségtelenül a torna legjobb csapatának bizonyult az ércosztályozó együttese az eddig mutatott játék alapján.

Nem mehetünk el azonban szó nélkül néhány jelenség mellett. Az egyre hevesebbre váló küzdelmek során többen túllépték a lelkesedés határát és túl kemény, sőt durva játékba kezdtek. A bajnokság harmadik fordulója után négy játékost kellett kiállítani ezért a játékvezetőknek.

A durva játékban Bakonya, valamint a Szállítási üzem csapatai járták az élen, és lerontották a Bányász-Kupa üzemi labdarúgó-bajnokság erkölcsi értékét.

Ne feledjük el, az üzemi bajnokság célja nem az aktív sportolók foglalkoztatása, hanem a dolgozók széles tömegeinek a sportolási lehetőség biztosítása, hogy ezáltal szórakozást és felüdülést nyerjenek.

BÁNYÁSZ-KUPA LABDARÚGÓ ÜZEMI BAJNOKSÁG ÁLLÁSA:

1. Mélyfúró üzem	4	3	1 —	10: 7	7
2. Ércosztályozó	4	3 —	1	9: 3	6
3. II. üzem	4	2	2 —	9: 4	6
4. Szállítás	4	1	3 —	4: 2	5
5. Központ	4	2 —	2	10: 9	4
6. Főműhely	4	1	1	2 4: 8	3
7. I. üzem	4	—	—	4 3:12	—

Keffel Róbert
az Urán SC elnöke

A Lendület vezet a városi sakk-csapatbajnokságban

A városi sakk-csapatbajnokság során legutóbb a második forduló mérkőzéseit játszották. A Lendület sakkozói folytatták jó szereplésüket. Ez alkalommal a PEAC csapatát győzték le fölényesen. A bajnoki táblázaton két mérkőzés lejátszása után a Lendület A csapata vezet tíz ponttal. 2. Pedagógiai Főiskola 8 és fél, 3. Pécsszabolcsi Bányász A 7 és fél, 4. PEAC B. 7 és fél, 5. Urán 7, 8. Pécsszabolcsi Bányász B. 6, 9. BTC 6, 10. Építők 5, 11. Kinizsi 4 és fél, 12. Lendület B. 4, 13. Keszty ügyvár 3 és fél, 14. Szikra II. 3 és fél, 15. Doktor Sándor 2, 16. Spartacus 1 és fél, 17. PEAC 1 és fél, 18. Vörös Meteor pont nélkül, függő játszmákkal. A legutóbbi forduló eredményei: Lendület A.—PEAC A. 6:0, PEAC B.—Építők 3:3, Pécsszabolcsi Bányász A.—Urán SC 3 és fél, 2 és fél, BTC—Spartacus 4 és fél, 1 és fél, Lendület B.—Pécsszabolcsi Bányász B. 4:2.

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsport	D. Napló
MTK—Csepel	x 2	1	x 1	1
Győr—Ferencváros	2	x 2 1	x 2 1	2
Diósgyőr—Ujpesti Dózsa	2 x	x 1	2	1 x
Tatabánya—Dorog	1	1 x 2	1	1
SZVSE—Kecskemét	1	1 2	1	1
Ózd—Debrecen	2	2	x 2	2
SSE—Bp. Spartacus	2	x 1	x 1	x 2
B. Bányász—SZEAC	1 x 2	1 2	x 2 1	x 2
Cegléd—Szolnok	1 2	1 x	1 2	1
Jászberény—Pénzügyőrök	x	1	x 1	x
Magyaróvár—Db. Spartacus	x 2	2 1	x 1	x 2
Franciaország—Olaszország	1	1	1	1

Hol szórakozzunk?

Ki művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 6-i, csütörtöki műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Fel vörösök, proletárok. A nagy ünnep előestéjén. Komszomol dal. Lenin a Nagy Október napjaiban. Csajkovszkij: 1812 — nyitány. Versek. Dal a Szteppékről, Leningrád-induló, Glier: Vörös pipacs című balettjéből.

17.00: Német nyelvű műsor. Fúvószene. A nagyhajmási zenekar játszik. A Curie-házaspár életműve. Jegyzet. Szív küldi szívnek szívesen. Szilárd alapra építettek... Riport az aparhanti Felszabadulás Tsz. életéről. Thüringiai és bajor népdalok.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.

17.50: Forradalmi dalok. Énekel a Pécsi Közlekedési Vállalat férfikara és a Vasas Központi Énekkar.

18.00: 41 éve győzött a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. Helyszíni közvetítés a Pécsi Nemzeti Színházból a szocialista forradalom emlékére rendezett díszünnepségről.

Váltson takarékbetét-könyvet!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (este 6 órakor).

Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

*

A Pécsi Nemzeti Színház értesíti a közönséget, hogy 9-én, vasárnap a délutáni előadás fél 3 órakor kezdődik.

MOZI:

Park: Édes Anna (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Életem árán (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó: Magyar híradó, Október fénye (Délelőtt 11 órától délután 3 óráig folytatólagosan. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor).

Petőfi: Édes Anna (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Építők kultúrotthona: Amiről az utca mesél (5 és 7 órakor).

Józserencsét (Pécsszabolcs): Egy kerékpáros halála (fél 6 és fél 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Rákóczi (Mecsekalja): Nincs előadás.

Május 1. (Vasas II.): Örvényben (7 órakor).

Kossuth (Mohács): A világ teremtése (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Ők voltak az elsők (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Berlin, Schönhauser sarok (8 órakor).

BÁBJÁTÉKOS TANFOLYAM

indul november 13-án, csütörtökön délután fél 5 órakor Pécs város Művelődési Házában. Jelentkezés az irodán (Déryné u. 18.) minden nap délelőtt 9—12-ig és délután 2—7 óráig. A tanfolyamon bárki részt vehet, aki 16. évét betöltötte. A tanfolyam kéthónapos, foglalkozások minden csütörtökön délután fél 5 órától fél 7 oraig lesznek. Részvétel díjtalan.

TÁNCMULATSÁG

lesz november 8-án, szombaton este 7 órától éjjel 1 óráig Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.)

DIÁKÖSSZTÁNC — KIS KOSZORUCSKA

lesz november 9-én, vasárnap délután 3 órától 7 óráig a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Hattagú tánczenekar, belépődíj 4 forint.

*

A TIT második filmklubjába jelentkezni lehet mindennap, hétfő kivételével a TIT titkárságán (Janus Pannonius u. 11. sz.). 5—7 óráig. A második filmklub műsora párhuzamos az elsővel, azzal a kivétellel, hogy az előadások minden második vasárnap délután fél 3 órakor kezdődnek.

*

Irodalomtörténeti előadás lesz Dante címmel ma este 6 órakor a központi egyetem élettani előadótermében (II. em.) Előadó: Vándor Gyula tanár. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Közlemények

Áramszünet lesz hálózat átépítés miatt folyó hó 7-én reggel 7-től 16 óráig a Felszabadulás úton, valamint a Kokszmű lakótelepén.

*

Az elaggott iparosok és a KIOSZ patronálása alatt álló csertői gyermekotthon növendékeinek fokozottabb megsegítése, illetve megajándékozása céljára a helyi csoport ma este 8 órai kezdettel, Rákóczi út 24. szám alatti kultúrtermében családi estet rendez. A műsoron a színjátszó együttesen kívül, vendégművészek is szerepelnek. Hideg és meleg büfé, kiváló italféleségek és pezsgőkávé áll a vendégek rendelkezésére.

A legdrágább édesanya, nagyanya és rokon

özv. Jaksits Sándorné

szül. Goda Irén

nyugalmazott tanítónő

f. hó 4-én, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 7-én, pénteken délután fél 3 órakor a pécsi köztemetőben.

Gyászolják gyermekei: Krassó Jenőné, dr. Palotás Géza, Palotás László, unokái és a széleskörű rokonság.

— HALÁLOZÁS. Ágoston Géza 76 éves korában elhunyt. Temetése 6-án, csütörtökön délután 1 órakor a pécsi köztemetőben. Özvegye.

— Édesapánk, Beck József ny. nyomdász, november 5-én elhunyt. Temetése november 7-én, pénteken délután 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy szertett kislányunk, Balatonyi Zsuzsanna 7 hónapos korában váratlanul elhunyt. Drága kis halottunk temetése 6-án, csütörtökön 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férj, édesapa, após, nagyapa és kedves rokon, Rácz Ferenc cipészmester hosszas szenvedés után 71 éves korában csendesen elhunyt. Temetése 6-án, csütörtökön délután 2 órakor a pécsi köztemetőben. Áldva legyen drága emléke. Gyászoló család.

— Drága jó férj, édesapa, nagyapa és kedves rokon, Pálfalvai János adminisztrátor (volt alhadnagy) 69 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 6-án, csütörtökön délután fél 2 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet rokonoknak, jóbarátoknak, ismerősöknek, akik Spitzer József, drága jó férjem, apa, após és nagyapa elhunyta alkalmából velünk éreztek.

Gyászoló család.

Mohácsiak

szép és divatos

cipőt

készíttethetnek és vásárolhatnak

a Mohácsi Cipész KTSZ-nél

Mérték utáni részleg: TANÁCSHÁZ U. 1.

Cipőbolt: SZABADSÁG U. 12.

Javítórészlegek: TANÁCSHÁZ U. 1. DÓZSA GY. U. 46. SOMOGYI B. U. 31.

*

A nagy októberi forradalom évfordulója alkalmából szívből köszöntjük a vásárló közönséget és szövetkezetünk tagságát.

DOLGOZÓ PARASZTOK! ÁLLAMI GAZDASÁGOK! VÁLLALATOK!

A Szentlőrinci Állami Mezőgazdasági Gépállomás szerződéses alapon felajánlja szolgáltatásait **szántások, tárcsázások, gépi vetések és szállítási munkálatokra.**

A megrendeléseket a gépállomáson és a körzeti fmsz. megbizottainál lehet eszközölni.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Húsdarálót, mosógépet, egyéb háztartási gépet tökéletesen javítunk, Rákóczi út 48. Gépműhely. 25

Vadász utcában házhelyek olcsón eladók. Cím Ady Endre utca 67. szám. 1063

Varrógép, kályhák, ágyak, szekrények, — konyhabútor, szobabútor eladó. Felső-Vámház utca 2. szám. Üzlethelyiség. 7

Egy világítós, vitrines rekamié, 2 fotel eladó. Zsolnay utca 39. sz. 29

Hálószobabútor, — konyhagarnitúrák, — sezlon, rekamié, asztalok, ágyak, székek olcsón, nagy választékban Báránynál. — Hal tér 1. Baranya vendéglővel szemben. 49

Elromlott rádiójával ne fáradjon, helyszínen megjavítja Bagi rádiósmester. Levélcíme Pécs, Hegyalja utca 41/3. 22

Méhészek! Az elvitt, állam tulajdonát képező kannákat azonnal hozzák vissza Domborihoz. 43

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy az Istenkúti Turistaház új vezetéssel üzemel. 36

Konyhagarnitúra, új, kisipari eladó. Bartók Béla u. 37. 54

Háromszobás (előszoba) lakásomat sürgősen elcserélném hasonlóért. Telefon: — 43-33. 64

Kertes családi ház eladó: áll 2x1 szobakonyha, kamrából, — felerész beköltözhető. Ujvilág u. 7. 61

Házvezetőnőt keres háromtagú vidéki orvoscsalád. Cím: Pécs, Petőfi utca 41. szám. Czimber. 60

Női, férfi kalapot, — sapkát készítek, alakítok, javítok, Horváth kalapos, Szigetvár. 77

Költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon 15-50, 41-es mellék. 63

Statisztikai előadói állásokra pályázatot hirdet a Statisztikai Hivatal megyei igazgatósága. 1. Pécsre igazgatósági előadónál, feltétel, egyetemi, főiskolai végzettség, vagy középfokú oklevél, 2. Sellyére járási előadónál, feltétel közgazdasági- (mezőgazdasági) technikumi végzettség, — vagy alapfokú oklevél. Jelentkezés személyesen vagy az önéletrajz beküldésével Pécs, Geisler Éta u. 2. sz. 58

Eladó gőzölt bükkháló betéttel. Cím: Ujvilág u. 15. 67

Üzletberendezés, jókarban lévő eladó. — Siklós, Deák utca 8. 77

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép-javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Jó állapotban lévő Pannonia eladó, 13 000 forintért. Pécsszabolcs, Felsőtelep 60. 83

Olcsó felháló, asztal, hálószobabútor, szekrény, egyszemélyes rekamié eladó. Kiskereszt u. 15. Szigeti országútról nyílik. 84

Száraz alagsori, 2 szobásnak megfelelő lakásom elcserélném 1 nagy szoba, nagy konyha, éléskamrás lakásért. 5000 forintig költséget térítek. — Erreth Lajos utca 23. 81

Különbejáratú lakrész azonnal kiadó. Komló, Kálmán utca 7. sz. 79

Harmincnapos háromezerért magas tiszteletdíjat adnék, biztosíték háromszázezer ingatlanban. — Címet Majláth utcai trafikba. 68

Szekfű Antal, erdei méterenként 36 Ft-ért vállal fafűrészelést. — Kálvária utca 23. sz. Ugyanott fafűrészelőgép olcsón eladó. 80

Házi disznóvágást — vállalok. König János, Pécsszabolcs, — Barátság utca 16. 94

Elveszett 2-án, vasárnap reggel 6 óra körül repülőtér—szigeti vám között fekete ridikül fontos iratokkal. Megtalálója adja le a PKV Széchenyi téri irodáján, jutalmat adok. 67

Drávapalkonyán, 89. számú kis családi ház melléképülettel 13 000-ért eladó. Azonnal beköltözhető. Levélcím: Dankó István. 70

Sötét hálo, kombinált íróasztal, asztal, székek, hokedli, stelázsi, 50 kg—5 kg mérleg, súlyokkal sürgősen eladó, Tímár utca 14. 71

Deszka és cserép eladó. Felső-Balokány utca 1. 73

Konyhagarnitúra, — ágyak, konyhaasztal, hokedlik, gyermekágy, bőrözött székek olcsón eladók. Vas Gereben u. 21. szám. Ujvári. 93

Közgazdasági egyetemet, számviteli főiskolát, vagy közgazdasági technikumot végzett, könyvelésben jártas, gépelni is tudó fiatal férfi könyvelőt keresünk. Sajátkezűleg írt, részletes önéletrajzot kérünk. — Országos Takarékpénztár Pécs. 69

Pianinó, páncéltőkés, alkalmilag eladó. — Esti órákban. Nyíl utca 31. 4

Szőlőoltványok! Gyökeres vesszők, őszi rendelésre, termelőnél rendelhető, Kiss Bertalan, Abasár. 234

Férfi segédmunkásokat és kubikosokat felvesz a Bányászati Építő Vállalat, Pécs, Apponyi tér 1. Építkezés. 14

Gyönyörű kivitelű — egy és kétszemélyes önműködő epedas rekamiék, fotelek, székek raktáron készítőnél kaphatók, Szakács Ottó, Budapest, VI. Lenin körút 60. Kapu alatt. 231

Sertésól, szétszedhető, kifutóval eladó. Sallai utca 46. 88

Figyelem! Rekamiék, fotelek, székek, önműködő fotelágyak, sezlonok készen és rendelésre készítőnél, fizetési kedvezmény. Budapest, VIII. Festetich u. 11. (Keletinél) 16

A Pécsi Épületanyagfuvarozó Vállalat — Pécs, Megyeri út, felvesz gépkocsiszerelőket, egy autóvillanyszerelőt és egy autókarosszéria lakatost. 23

Felvételre keresünk kereskedői szakképzettséggel rendelkezőt üzemágcsoport vezetői beosztásra. (Kiskereskedelem, vendéglátóipar). Feltétel ezköltési bizonyítvány 5 éves szakmai gyakorlat kereskedelemben. Alapfizetés havi 1400 forint. Jelentkezés — írásban vagy személyesen Somogyabádi és Vidéke Körzeti Fmsz. központi irodájában. Személyes jelentkezésnél utiköltséget nem térítünk. 10

DIVATTÁSKÁK, VÁROSI TÁSKÁK, BÖRÖNDÖK, KESZTYÜK, BŐRDISZMŰVES CIKKEK nagy választékból, előnyösen szerezhetők be a

Pécsi Kesztyű- és Bőrkonfekció KTSZ

szaküzleteiből:

Pécs, Kossuth Lajos út 17. Jókai tér 3.

November 7 ünnepe alkalmából dolgozóinkat és vásárlóközönségünket szeretettel üdvözöljük.

Az októberi forradalom 41-ik évfordulója alkalmából szeretettel köszöntjük megrendelőinket és szövetkezetünk összes dolgozóját.

Pécsi Általános Építő KTSZ vezetősége

Pécs, Sallai u. 11, — Telefon: 16-55.

TEKINTSE MEG!

NOVEMBER 6—9 KÖZÖTT A PANNONIA SZÁLLÓ NAGYTERMÉBEN A

cukrász — szakács kiállítást — versenyt

A szocialista vendéglátóipar 10 éves évfordulója alkalmából rendezett kiállításon a megye és Pécs 35 legjobb cukrásza és szakácsa vesz részt.

ARUSITÁS! BORKÓSTOLÓ! BUFÉ!

Gyomor, cukor, szív, magas vérnyomású, epe- és májbetegeknek *diétás nővér* felügyelete alatt

a Kazinczy étteremben

délben és este is

diétás konyha működik

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 263. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958. NOVEMBER 7

Új korszak az emberiség történetében

A dolgozó ember mindig többre, jobbra, szebb életre vágyott. Ez a törekvés nemzedékek százaiban élt, sokáig tudatos megfogalmazás nélkül, változó kifejezésekkel, hol közjónak, hol közbecsületességnek, hol egyenlőségnek nevezték.

Voltak is változások az emberek évezredes gyötrődései, kínlódásai között, de minden változás után mindig újra csak egy törpe kisebbség maradt a világ javainak haszonélvezője. Minden jó és szép újra csak az urak kezébe csúszott és a dolgozó milliók továbbra is kisemmizve tengődtek. A francia forradalom a szabadság, egyenlőség, testvériség jelszavával mozgósította a néptömegeket a feudalizmus megdöntésére. S mi maradt e szép jelszavakból, miután a burzsoázia uralomra került? A testvériségből semmi, az egyenlőségből egy papírrongy és a szabadságból a jog ahhoz, hogy a munkás és zsellér annak adhatja el munkaerejét, aki éppen igényt tart rá. A mi szabadságharcunkban, amelyben a jobbágyság azért fogott fegyvert, hogy megszűnjék a kiszolgáltatottsága, csupán azt érte el, hogy eltörölték a jobbágy címet, de meghagyták föld nélkül és sorsa csupán annyit változott, hogy most már nem mint jobbágy, hanem mint zsellér szolgálta a grófot.

Az egész emberi történelemben az első korszak a mi korszakunk, amikor a gigászi harcnak a százmilliók lettek a győztesei. Amikor negyvenegy évvel ezelőtt megdördültek az Auróra ágyúi, a dolgozó tömegek talán az emberi történelemben először teljes mértékben felismerték a harc valódi, nagy világtörténelmi jelentőségét. Az orosz munkások, parasztok, katonák és mellettük a nemzetközi ezredek, azzal a meggyőződéssel fogtak fegyvert, hogy véglegesen megszüntetik a kapitalizmus világuralmát, nem lesz többé egységes kapitalista világ, megteremtik az első szocialista államot, ahol örökidőkre megszűnik az embernek ember által való kizsákmányolása.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom óriási jelentősége az, hogy az összes forradalmak közül először megvalósította a munkások álmát, megteremtette a kizsákmányolásmentes társadalmat, a világ egyhatodán és lehetővé tette, hogy az országok egész sora lerázza a kapitalizmus igáját. A szocializmus győzelme a Szovjetunióban új lendületet adott a nemzeti felszabadító mozgalmaknak, megingott az imperializmus gyarmati rendszere és nincs többé az az erő, amely végleges felbomlását megakadályozhatná.

Jogos nemzeti büszkeséggel gondolunk arra, hogy a magyar munkásosztály már negyven esztendővel ezelőtt örökre és visszavonhatatlanul eljegyezte magát a szocializmussal. A Szovjetunió népei után a világon először a magyar munkás és szegényparaszti tömegek, a leghaladóbb magyar értelmiségiek ismerték fel a Nagy Október jelentőségét, ragadtak fegyvert, hogy kiharcolják a Magyar Tanácsköztársaságot és elkezdjék Magyarországon a szocializmus építését. Azt, hogy mire képes a felszabadult nép, nem ismerte fel mindenki, nagy politikusok, képzett emberek sem. Lloyd George és később Churchill néhány hétre jósolták a „felfordulást": Poincare még két évvel később is türelemre intette a francia burzsoáziát arra a néhány hónapra, amig a bolsevikok uralma még eltart. A burzsoázia lapjai többször kiírtották a Szovjetunió egész népét — papíron, Hitler 1941. augusztusában diadalmaskodva jelentette be, hogy már csak a tisztogató hadműveletek vannak hátra. A maj revizionisták, akárcsak Dulles úr, szintén sokszor megjósolták már a szocialista tábor állítólagos csődjét. Ők jósoltak, a szocializmus pedig halad előre.

Negyvenegy esztendő nem nagy idő a történelemben. Még olyan mozgalmas és gyorsiramú időszakban sem, mint amilyenben mi élünk. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt rövid 41 év alatt Lenin nagy pártjának vezetésével a cárok elmaradt félfeudális és félgyarmati országából szocialista nagyhatalom lett, amely minden tekintetben az emberi haladás élén jár és ma már a kommunista társadalmat építi.

A történelem folyamán soha még egyetlen osztálynak sem sikerült ilyen hihetetlenül rövid idő alatt a maga új társadalmi rendjét kifejlesztenie és megszilárdítania. Soha egyetlen népnek nem sikerült egy emberöltő alatt olyan hatalmas alkotómunkát kifejteni, — a nagy gazdasági és társadalmi problémáknak egész sorát, — sikert-sikerre halmozva — megoldania, mint 1917. október óta a szocializmus útjára tért szovjet népnek. Soha egyetlen társadalmi rend sem volt képes a széles népi tömegeknek anyagiak és szellemiek terén annyit nyújtani, őket annyira felemelni, mint ahogy az a Szovjetunió szocialista társadalmi rendjének sikerült.

A szovjet népek negyvenegy esztendő alatt a fejlődés és gyarapodás óriási útját futották be. Csak olyan társadalom és állam, amelyet valóban milliók akarata, lelkesedése, emberfeletti erőfeszítései támogatnak, csak ilyen képes négy évtized alatt hatalmas, soha nem látott eredményeket elérni.

A Szovjetunió ipari termelése 1957-ben 33-szor haladta meg az 1913. évit. Ma már több acélt olvaszt mint Anglia, Nyugat-Németország és Svédország együttvéve. Ma már több mint kétszer annyi búzát termelnek a Szovjetunióban, mint az Egyesült Államokban. A Szovjetunió a technikai haladás úttörője. Ennek legékesebb bizonyítéka az első mesterséges holdaknak, a szputnyikoknak a fellövése.

Lenin eszméi diadalmasan haladnak előre. Soha még a történelemben példa arra nem volt, hogy egy eszme ilyen tömegeket nemcsak, hogy ilyen rövid idő alatt, hanem, hogy egyáltalán megmozdíthatott volna.

A Szovjetunió már megalakulásával és létezésével is fellendítette az elnyomott gyarmati és félgyarmati népek szabadságküzdelmeit. A példa, hogy a Szovjetunió lerázta az imperialista függőséget, bátorította nemzeti felszabadulási harcukat, a Szovjetunió rokonszenve és támogatása hozzájárult harcuk sikeréhez.

A magyar nép legjobbjai számára nem idegen gondolat, nem új gondolat az, hogy a kis népek és a magyar nép szabadságharcának előfeltétele a haladó népekkel, haladó erőkkel való összefogás. Nem Bacsányi volt az első, aki az akkor még haladó szerepet játszó Franciaországgal kapcsolatban felszólította a magyr népet: „vigyázó szemetek Párizsra vessétek". Petőfitől Adyig is mindig tudták, hogy a haladó erőkkel való összefogás népi ügyünk győzelmeinek biztosítéka.

1917. óta ez már nem elszigetelt, egyes kiváló emberek óhaja és vágya volt. 1917. óta a legsötétebb Horthy-fasizmus idején is a fehér terror akasztófáinak árnyékában és az Andrássy-laktanya kínzókamráiban, a gyárakban és a falvakban a dolgozó nép legjobbjai vigyázó szemüket Moszkvára vetették s a legnehezebb küzdelemben is erőt adott nekik a Szovjetunió.

Az első magyar munkás-paraszt hatalom elbukott. Azért bukott el a magyar nép forradalma, mert nem volt, aki támogassa, amikor az imperializmus erői a magyar reakció segítségére siettek. 1944. után azonban másképp alakult a helyzet. Október gyermekének, a szovjet hadseregnek köszönhetjük, hogy az imperialisták támogatta magyar reakció ezuttal nem tudta megfojtani a felszabadult magyar dolgozók új államát. A szovjet hadsereg űzte ki hazánkból a német hódítókat és tette lehetővé, hogy a magyar demokrácia nem reakciós polgári demokráciává, hanem népi demokráciává, a munkások és a dolgozó parasztok államává, a magyar történelem második proletárdiktatúrájává lett.

A felszabadult Magyarország szabad, független, valóban demokratikus országgá lett, amelyben minden hatalom a dolgozó népé. A munkáshatalom iparilag is fejlett országgá tette Magyarországot. Ebben nagy szerepe volt annak a sokoldalú gazdasági és műszaki segítségnek, amelyben az októberi forradalom országa részesítette hazánkat, a Szovjetunióval létesített kereskedelmi kapcsolatainknak. Ezek a kapcsolatok nem is annyira kölcsönös előnyökön alapulnak, mint inkább az összehasonlíthatatlanul erősebb, 41 éves szovjet állam elvtársi szolidaritásán.

1956. őszén, amikor kockán forogtak a szocializmus építése során elért összes eredmények, a szovjet állam ismét segített a magyar népnek, internacionalista kötelességét fegyverrel is teljesítve. Ezzel a segítséggel a magyar nép leverte a hatalomra törő imperialista elnyomóit, megvédve saját hatalmát, s a szocialista rend építése ismét lehetővé vált Magyarországon.

Amikor tehát ma a mi népünk a világ munkásosztályával együtt ünnepli a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóját, nem egy távoli eseményről emlékezünk meg, s nemcsak nagy szomszédnépünk örömében osztozunk, hanem saját legnemzetibb, legjelentősebb történelmi megmozdulásunk évfordulóját üljük meg, amely új korszakot, a szocializmus korszakát nyitotta meg a magyar nép életében, s amelynek szelleme minden tevékenységünket irányítja.

Török Károly
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága
másodtitkára

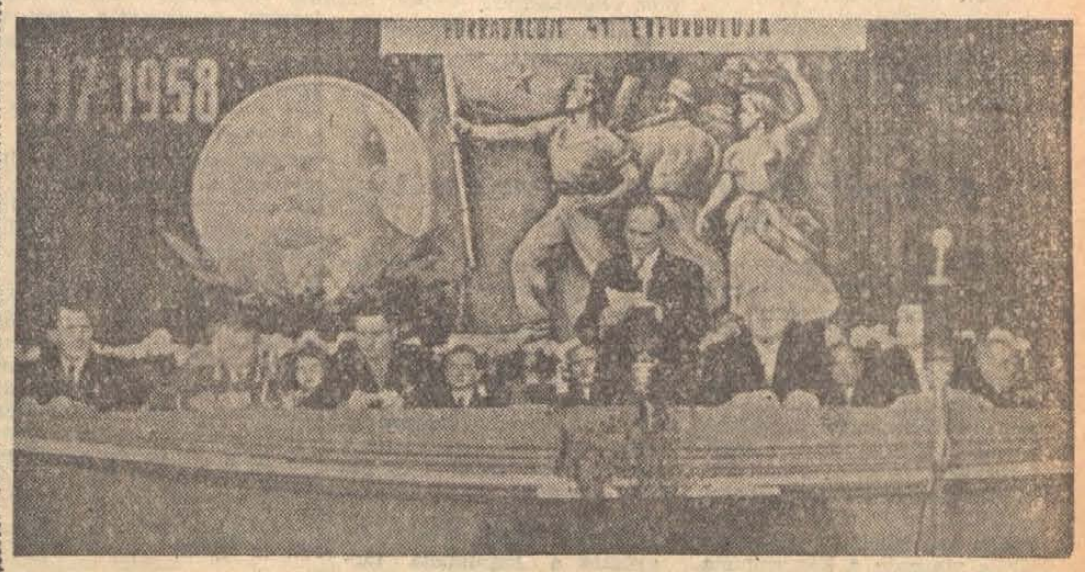
A nagy október eszméi átformálják a világot és az emberiség megújulásához vezetnek

Díszünnepség a Pécsi Nemzeti Színházban

A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei és Pécs városi Bizottsága, a Baranya megyei és Pécs városi Tanács Végrehajtó Bizottsága, a Hazafias Népfront Baranya megyei és Pécs városi Elnöksége csütörtökön este díszünnepséget rendezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából a Pécsi Nemzeti Szinházban.

Hat óra után néhány perccel szétnyílt a színpad függönye. A díszelnökségben foglalt helyet: Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, Török Károly elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára, Ambrus Jenő elvtárs, a pécsi városi pártbizottság első titkára, Bolucsevszkij alezredes, Pataki Mihály elvtárs, a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatója, Babella Károlyné, B. Nagy Gusztáv, Szegedi József, Matakovics János, Lefkovics Ernő, Gergely Lajos, Prassnig Irén, Nádor József és Vizkeleti Jenő elvtársak a munkásmozgalom régi harcosai és KISZ-tagok.

A magyar és szovjet Himnusz után Dariday Róbert, a Pécsi Nemzeti Színház művésze Majakovszkij: „Induló balra" című versét szavalta el mély átéléssel. Ezután Ambrus Jenő elvtárs üdvözölte a díszünnepség résztvevőit, majd Török Károly elvtárs mondott ünnepi beszédet.

Török Károly elvtárs ünnepi beszédét mondja

— Tisztelt ünneplő közönség! Kedves Elvtársak!

— Negyvenegy évvel ezelőtt, 1917 november hetedikén Lenin nagy pártja, a Bolsevik Párt vezetésével győzött a pétervári munkások fegyveres felkelése, győzött a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. A dolgozó emberek szerte a világon örömmel, hálával és reménységgel emlékeznek meg ezen a napon a forradalom történelmet formáló eseményeiről, győzelmes harcosairól, bölcs és bátor vezetőiről.

A szocializmus világrendjében az emberiség maga veszi kezébe sorsának irányítását

Az októberi forradalom fénye sohasem homályosodhat el, történelmet formáló ereje az idő múlásával egyre inkább kibontakozik. A történeti események nagyságát, következményeikkel mérik. Az Októberi Szocialista Forradalom következményeképpen 41 év alatt megváltozott a világ arculata, és megindult egy olyan folyamat, amely végső eredményében az emberiség gyökeres megújulásához vezet.

Ez a gyökeres megújulás, a szocializmus rendje. A szocializmus, ha világrenddé válik, egyszer s mindenkorra véget vet minden elnyomásnak és kizsákmányolásnak, a testi, az erkölcsi és a szellemi nyomorúságnak, a pénz és az erőszak, a félrevezetés és a csalás uralmának. A szocializmus világrendjében az emberiség legyőzi azokat a vak társadalmi erőket, amelyek pusztító háborúkon és válságokon át irányították eddig a történetét és öntudatosan maga veszi kezébe sorsának alakítását.

Ennek a szocialista világrendnek kútforrása, nagy előkészítője az októberi forradalom. Ez teszi a világtörténelem eddigi legnagyobb eseményévé.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom, jóllehet 1917-ben, egy ország keretei között zajlott le, fellángolása első percében sem csak a Szovjetunió népeinek belső ügye volt. Az emberiség legnagyobb proletárforradalmával — ahogy ezt a forradalmat Lenin nevezte — az egész világon meg kezdődött a kapitalista társadalmi rendszer haláltusája. Az októberi forradalom dicső népe, e győzelmével a kapitalizmus világrendszerének egyik fontos szakaszán döntő frontáttörést hajtott végre.

Gyógyíthatatlan csapást mért a kapitalista és a földesúri rendszerre és ezzel a világ összes dolgozó népei előtt bebizonyította, hogy a kapitalista kizsákmányolás, az embertelen elnyomás, a nyomor és a szellemi elmaradottság rendszerét meg lehet dönteni.

Az októberi forradalom világtörténelmi jelentőségű eseményeinek már az első hírei is hatalmas visszhangot váltottak ki a magyar munkásosztályban. A kizsákmányolástól és szenvedéstől elgyötört magyar dolgozók mohón és szomjasan szívták magukba azokat az eszméket, amelyek jegyében a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzött.

A magyar dolgozó nép 40 esztendővel ezelőtt eljegyezte magát a szocializmussal

Abban az időben sok tízezer magyar hadifogoly fogott fegyvert az októberi forradalom védelmére, mert felismerte, hogy az októberi forradalom ügye egyúttal a magyar nép ügye is. S közben itthon nagy lendülettel szerveződött a párt, hogy népünk legjobb fiait magába gyűjtve, a haladás, a fejlődés élére álljon. Ebben az évben, november 20-án a magyar kommunisták és az egész magyar nép politikailag összeforrottabban, szilárdabban és egységesebben mint valaha ünnepli pártunk születésének 40. évfordulóját. Pártunkat, a Kommunisták Magyarországi Pártját az hozta létre 1918 novemberében, hogy a harcos szellemű, hősi magyar munkástömegek találkoztak a bolsevik párt lenini politikájával, a marxizmus-leninizmus tanításaival, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom nagyszerű példamutatásával.

A Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakulása hatalmas fordulatot jelentett a magyar munkásmozgalomban, egész nemzeti történelmünkben.

Ezt a nemzetközi munkásmozgalom élén haladó oroszországi munkásosztály sokszor forradalmi tapasztalata, ezeknek a tapasztalatoknak Lenin által történt elméleti összegezése, ennek a forradalmi elméletnek a magyar munkásmozgalomba való behatolása tette lehetővé.

Néhány hónap múltán a Szovjetunió népei után a világon először a magyar munkás- és szegényparaszti töme-

(Folytatás a 2. oldalon)

Ma megkoszorúzzák a szovjet hősök emlékművét

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából november 7-én, pénteken délelőtt 9 órakor a pártbizottságok, a fegyveres alakulatok képviselői, a tanácsok vezetői, a tömegszervezetek, Pécs város üzemeinek, intézményeinek, hivatalainak, valamint iskoláinak küldöttei a pécsi köztemetőben megkoszorúzzák a szovjet hősök emlékművét.

A koszorúzási ünnepség katonai fogadással kezdődik, majd felcsendül a magyar és a szovjet Himnusz. Utána Dariday Róbert, a Pécsi Nemzeti Színház tagja Majakovszkij: „Induló balra" című versét szavalja el. Az ünnepi megemlékezést Kőrösi Lajos elvtárs, Pécs megyei jogú város Tanácsa Végrehajtó Bizottságának megbízott elnöke tartja.

Az ünnepi megemlékezés után a megjelent küldöttségek tagjai a szeretet és hála koszorúit helyezik el a szovjet hősi emlékműre. Ezután felcsendül az Internacionálé és a koszorúzási ünnepség a díszszázad tisztelgésével ér véget.

Ünnepi hangverseny

A Városi Nőtanács és a Hazafias Népfront november 7-én, pénteken este fél 7 órakor ünnepi hangversenyt rendez Pécsett a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Kultúrotthonában, a volt Tiszti Klub helyiségében. Ez alkalommal vendégszerepel a szovjet hadsereg alakulatának zenekara és műsort ad még Vasas II. és a Szabolcs-telepi Puskin Kultúrotthon szimfonikus zenekara, valamint a pécsbányatelepi Zalka Máté kultúrotthon bányászzenekara.

Díszünnepség a Pécsi Nemzeti Színházban

(Folytatás az 1. oldalról)

gek, a leghaladóbb magyar értelmiségiek ragadtak fegyvert, hogy megteremtsék a Magyar Tanácsköztársaságot és elkezdjék Magyarországon a szocializmus építését.

Október gyermeke: az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság a nép állama volt. Rövid, pár hónapos fennállása alatt többet tett a magyar nép érdekében, az ország javára, mint a kizsákmányoló úri rend századok alatt.

Amíg egyik keze alkotó, építő munkát végzett, másik kezében fegyverrel védte az országot a betörő imperialista rablók és magyar úri bérencek ellen. Pártunk a forradalom vereségét követő ellenforradalom negyedszázados uralma alatt a föld alá kényszerítve, üldöztetések ellenére, legjobbjainak élete árán sem szüntette meg történelmi harcát a magyar nép jussáért, felszabadításáért, az eljövendő boldog Magyarországért. Népünk hálával és kegyelettel hajtja meg zászlaját pártunk vártanúinak, halhatatlan nagy hőseinek emléke előtt. Az ő példáikból, pártunk hősies küzdelmeiből merít fokozott erőt és lendületet a szocializmus felépítéséhez.

Ezután a marxizmus-leninizmus eszméjéről beszélt, méltatta a Szovjetunió eredményeit, majd így folytatta:

A Szovjetunió sikeresen építi a kommunizmust

— Negyvenegy esztendő nem nagy idő a történelemben. Még olyan mozgalmas és gyorsiramú időszakban sem, mint amilyenben mi élünk. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt rövid 41 év alatt Lenin nagy pártjának vezetésével a cárok elmaradt, félfeudális és félgyarmati országából szocialista nagyhatalom lett, amely minden tekintetben az emberi haladás élén jár, s ma már a kommunista társadalmat építi.

Ezt, a történelemben páratlanul gyorsiramú és eredményes fejlődést a Szovjetunió igen mostoha történelmi viszonyok között érte el. Sok és hatalmas ellenséggel kellett megküzdenie. Az imperialista erők mindent megtettek az elmúlt évtizedek során, hogy az oroszországi munkások és szegényparasztok forradalmát vérbefojtsák. 1941-ben, az angol és az amerikai imperialisták jóvoltából a német fasiszta agresszió olyan erővel tört a Szovjetunió népeire, amilyennel semmilyen más ország nem lett volna képes megküzdeni. A támadás súlya alatt ezerszer összeomlott volna a szovjet állam, ha léte nem gyökerezett volna mélyen a történelmi fejlődés talajába, ha nem támogatták volna minden erejükkel a nép milliói, mint az ő évszázados vágyaikat és törekvéseiket megvalósító társadalmi és politikai rendet.

A szovjet népek, miután legyőzték a kapitalista társadalom erőit és felszámolták azok minden maradványát, most a természet örököknek hitt törvényei átalakításába fogtak.

A szocialista fejlődés adta technikai és tudományos eszközök felhasználásával, hatalmas lépéseket tesznek a kommunista társadalom megvalósulása felé, amelyben mindenki tehetsége szerint dolgozhat és a javakból szükséglete szerint részesedhet, amely eltünteti a munkásság, és a parasztság, a város és a falu, a szellemi és a fizikai munka közötti lényeges különbségeket.

Az októberi forradalommal megkezdődött a gyarmati rendszer széthullása

Ma már a szocialista országokhoz a föld területének több mint 25 százaléka, a föld lakosságának több mint 35 százaléka és a világ ipari termelésének több mint 30 százaléka tartozik.

A kapitalista világrendszer meggyengülését mutatja, hogy megkezdődött és mind gyorsabban halad előre a gyarmatrendszer széthullása és teljes összeomlása.

1945-ben még 730 millió ember élt gyarmati sorsban, 1957-re ez a szám 159 millióra csökkent. A több mint 600 milliós kínai nép pedig nemcsak a gyarmati elnyomás alól szabadult fel, hanem szocialista nagyhatalommá vált. Kína napi széntermelése felülmúlja az egymillió tonnát. Kína az idén 10,7 millió tonnára növeli acéltermelését és azt a célt tűzte maga elé, hogy rövid időn belül utoléri az ipari termelésben Nagy-Britanniát. Függetlenné váltak olyan egykori gyarmati területek, mint India, Idonézia, Burma, Egyiptom, Szíria, Irak, Marokkó, Szudán és mások. Ezek a volt gyarmati országok mind határozottabban hallatják hangjukat a nemzetközi politikai kérdésekben, állástfoglalnak az imperializmus terjeszkedési politikája ellen, a gyarmati elnyomás és kizsákmányolás ellen, szót emelnek a népek szabadságáért, függetlenségéért, önrendelkezési jogáért.

A Szovjetunió népünk leghűbb szövetségese és segítőtársa a szocializmus építésében

Kedves Elvtársak! A mi hazánkból a szovjet hadsereg űzte ki a német hódítókat és felszabadította népünket. A felszabadulás lehetővé tette a független magyar állam helyreállítását, azt, hogy hazánk népi demokráciává, a munkásság és a dolgozó parasztság államává, a magyar történelemben immár másodszor proletárdiktatúrává válhatott. Dolgozó népünk vezető ereje, az egységes munkásosztály kommunista pártja vezette az országot a szocializmus építésének útjára.

A hazánk felszabadítása óta eltelt 13 esztendő alatt népünk hatalmas eredményeket ért el.

A munkáshatalom iparilag is fejlett országgá tette Magyarországot. Ebben nagy szerepe volt a szocialista tábor országai közötti gazdasági együttműködésnek. Különösen sokat köszönhetünk annak a sokoldalú gazdasági és műszaki segítségnek, amelyben az októberi forradalom országa, a Szovjetunió részesítette hazánkat. A gyárak urává lett munkások, a földhözjutott és a fejlett, nagyüzemi szövetkezeti gazdálkodás útjára lépett parasztok életszínvonala nagyot emelkedett a felszabadulás előtthez képest. Jelentős eredményeket értünk el a művészetek és tudományok fejlődésében, a közoktatásban, népünk egészségügyi és szociális ellátásában. Dolgozó népünk kiemelkedett a nyomorúságnak és a létbizonytalanságnak abból az állapotából, amelyre a régi rend munkásosztályunk, dolgozó parasztságunk zömét és értelmiségünk jelentős részét ítélte. Ma nálunk senkinek sem kell félnie a holnaptól, a munkanélküliségtől, az élet bizonytalanságától. Magyarország nem a nyomorgó és a másnaptól rettegő értelmiségiek országa, nem a gyárak kapui előtt munkáért kolduló, az ínségkonyhákon levesért könyörgő, vagy az országutakon csavargó ipari és mezőgazdasági munkások országa többé.

Elértük azt — és ezt semmiféle ellenforradalmi demagógia nem tagadhatja le, nem törölheti ki a tények világából —, hogy Magyarországon a szocializmust építve minden dolgozó ember egyben saját szerencséjének kovácsa is lett.

A haza felemelkedésén munkálkodva minden becsületes dolgozó előtt korlátlan lehetőségek nyíltak meg a jobb életre, a maga és családja felemelkedésére.

A hibák felismerése és kijavítása közben is kérlelhetetlenül vissza kell verni az ellenforradalomnak azt a demagógiáját, amely szerint a magyar népi demokrácia valamiféle zsarnokság vagy önkényuralom lenne. Most, a választásokat előkészítő nagy munkában is hangsúlyoznunk kell, hogy hazánkban a népi demokrácia, a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztály államhatalma mérhetetlenül kiterjesztette a demokratizmust és a legkülönfélébb formában milliós tömegeket vont be a népgazdaság, az állam kormányzásába. Bármilyen hiányosságai is akadhattak nálunk a demokratizmusnak, tény, hogy örökre eltűnt a népelnyomásnak az a rendszere, amelyet a Horthy-rendőrség és bíróság, a Horthy-börtönök és politikai intézmények terrorja biztosított és őrzött.

Az elmult két esztendő pártunk politikájának helyességét igazolta

Az ellenforradalom óta eltelt két év nagy eredményei újabb bizonyítékát szolgáltatták annak, hogy pártunknak a szocializmus felépítésére irányuló politikája helyes, az egyetlen helyes politika.

Ez a politika a magyar nép szívéből fakad, megfelel az ország érdekeinek, a történelmi fejlődés irányában halad. Bebizonyosodott, hogy nem a kétkedőknek volt igazuk, hanem azoknak, akik bíztak a jövőben, bíztak a magyar népben. A munkások, a parasztok és az értelmiségiek összefogásának, a forradalmi munkás-paraszt kormány határozott politikájának és a baráti országok támogatásának eredményeként rendet teremtettünk az országban.

Népünk bizakodva tekint a jövőbe. Bizakodva nézünk a következő tanács- és országgyűlési választások elé is. Bizakodóak vagyunk azért, mert azokat a munkásokat, parasztokat és értelmiségieket jelöljük és választjuk, akik a legjobban képviselik dolgozó népünk ügyét.

Bátran és felemelt fővel állhatunk dolgozó népünk elé, mert pártunk politikája őszinte és a dolgozó nép érdekét szolgálja. A szocializmus eszméjéhez híven, következetesen azon munkálkodunk, hogy dolgozó népünk jóléte állandóan növekedjék. Következetesen építjük a szocialista rendet hazánkban és ezt a rendszert és dolgozó népünk nyugalmát, békéjét meg is védjük mindenféle külső és belső ellenségtől. Őszintén és nyíltan megmondjuk, hogy bár a választás elsősorban népünk belső ügye, mégis, nemzetközi jelentősége is igen nagy.

Az ellenforradalom leverése óta most választunk először. És ha népünk hitet fog tenni népi demokratikus rendünk, a béke és a szocializmus ügye mellett, ezzel nemcsak a mi rendszerünket, hanem az egész szocialista tábort erősítjük.

Ezt követően hosszasan szólt a Szovjetunió békepolitikájáról, amely a lenini békedekrétum elvén alapszik. Beszédét a következő szavakkal fejezte be:

— Jubileumot ünneplünk. A jubileumok mindig az emlékezések napjai. Nekünk jó dolog az emlékezés, mert örömmel és büszkén emlékezhetünk. Örömmel, mert az a láng, amely 41 évvel ezelőtt lobbant a szikrából, a mi hazánkban is elhamvasztotta az úri elnyomókat, mert ez a láng fűti a mi országunkban is a nép legjobb fiainak, a kommunistáknak a szívét, mert nálunk is ennek a lángnak a fényénél folyik az építő, alkotó munka.

Büszkén emlékezhetünk, mert a szocializmus eszméje és számtalan ragyogó vívmánya kitéphetetlen gyökereket eresztett a mi népünkben, a mi hazánkban.

Ezekből a gyökerekből meríthetünk és merítünk a jövőben is erőt nagy feladataink megvalósításához. A proletárinternacionalizmus, a Szovjetunióhoz fűző örök barátságunk alapján igyekszünk egyre gazdagabb jelent és még fényesebb jövőt építeni a mi szeretett hazánkban: Magyarországon!

Az ünnepi beszéd után a Nemzeti Színház művészei Gorkij: Ellenségek című drámáját mutatták be.

Pártunk politikája, népi demokratikus rendszerünk felszínre hozta a népünk lelkében élő, a felszabadulásig kibontakozni nem tudó szép tehetségeket, népünk lelkes tettvágyát, nagy munkabírását, lendületét. Ma már nem a nagyobb országok lenézett, kisemmizett vazallusa, hanem a szabad népek közösségének büszke és megbecsült tagja a mi nemzetünk.

Mellettünk áll kiapadhatatlan baráti támogatásával felszabadítónk, az emberiség ragyogó jövőjének építője, az emberi haladás hatalmas motorja: a nagy Szovjetunió.

1956 október—novemberében, amikor 12 esztendő demokratikus és szocialista vívmányai forogtak kockán, amikor arról volt szó, hogy Magyarország a szocialista fejlődés útján halad-e tovább, vagy a kapitalista, nagybirtokos restauráció, a fasizmus és a háború útjára lép, akkor újra a Szovjetunió sietett segítségünkre. A forradalmi munkás-paraszt kormány kérésére áldozatkészen teljesítette internacionalista kötelességét. Szovjet barátainkkal együtt mellettünk álltak a testvéri népi demokratikus országok, mellettünk állt a béke és a szocializmus hatalmas és egyre növekvő tábora.

A komlói bányászok 232, a pécsiek 71 tonnával szárnyalták túl a délelőtti műszak tervét

Szép eredmények születtek a Kossuth-bánzai bányászok által kezdeményezett és a legtöbb bányaüzemben elfogadott forradalmi hét hatodik napjának délelőttjén. A versenyt kezdeményező Kossuth-bányaiak a hatodikai első műszakban 180 tonnával teljesítették túl tervüket. A pécsi bányák közül Szabolcs ért el kiváló eredményt délelőtt: 108.4 százalékra teljesítette tervét.

Végeredményben a forradalmi műszak hatodik napjának délelőttjén a Komlói Szénbányászati Tröszt 232, a pécsi 71 tonna szenet termelt terven felül a népgazdaság számára.

Kiváló csapat-eredmények

vannak a jó üzemi teljesítmények mögött. A Pécsi Szénbányászati Trösztnél ez a sorrend alakult ki a nagycsapatok között: 1. *Siposcsényi Ervin* 136.2, 2. *Tavasz Ferenc* 120.5, 3. *Szlavek Antal* és *Szűcs József* 115.7, 4. *Kakas István* 107.4 százalékos havi átlageredménnyel a legjobbak. A kisfejtések közül *Gadár Lajos* Béke-aknai csapata került a verseny élére, 160 százalékos átlaggal.

A Sopiana teljesíti vállalását

A Sopiana Gépgyár dolgozói jó eredményeket értek el a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója tiszteletére tett vállalásaik teljesítésében. Folyamatosan teljesítették tervüket, s így biztosítottnak látszik már, hogy a vállalásuk szerint december 20-ra sikerül éves tervüket teljesíteni. Az öntödei selejt csökkentésében a vállalásukat is túlszárnyalták és teljesítették az öntvények önköltségének csökkentésére tett vállalásukat is.

Igen jó eredményt értek el az új horizontálgépen dolgozó *Exner Miklós, Illés József, Mókus Béla* és *Egres Imre*. Ők vállalták, hogy éves tervüket november 7-re teljesítik. Vállalásukat túlteljesítve már november ötödikén befejezték éves tervüket.

A nagyszámú egyéni vállalás értékelése még nem történt meg, de várhatólag itt is sok túlteljesítésre lehet számítani.

A vidéki üzemek is felzárkóztak a bányák és a nagyüzemek mögé.

A Mohácsi Selyemszövőgyárban

a minőség további javításának szolgálatába állították a november 7. tiszteletére indított munkaversenyt. Ennek legfrissebb eredményei szerint három „száz százalékosa" van az üzemnek, *Bodnár Teréz, Mrenka Erzsébet* és *Papp Károlyné*, akik az elmúlt két hétben kizárólag első osztályú selymet szőttek. A Mohácsi Selyemszövőgyár összes áruját tekintve, 76.7 százalék az első osztályú anyagok aránya, az előírt 60.2 százalék helyett. Ezért a lényeges különbségért több, mint hatezer forint prémiumot osztottak szét azok között, akik a tervezettnél jobb minőséget értek el.

A verseny a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója után folytatódik. Legközelebbi állomása november 16, a választások napja lesz és az év végén zárul.

Befejezte negyedéves tervét a Szigetvári Konzervgyár

Ezekben a napokban fejezte be negyedik negyedévi tervét a Szigetvári Konzervgyár, s eddig már 12 százalékkal túl is teljesítette azt. A nehezebben teljesíthető exporttervet is befejezik e hét végéig.

Tegnap, november 6-án nyílt meg egy kiállítás a gyárban. A gyár dolgozói képekkel, grafikonokkal mutatják be ezen az államosítás óta eltelt tíz esztendő gyári történetét, eredményeit.

1917. november 7. a szocializmus születésnapja

Ünnepség az egyetemen

Tegnap este díszünnepséget tartottak az egyetemen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából. Oktatók, hallgatók és egyetemi dolgozók szorongtak a zsúfolásig megtelt aulában, még az ajtónyílásokat is elállta a diáksereg.

A díszünnepséget *dr. Boros Béla* egyetemi tanár nyitotta meg. A Himnusz eléneklése után a kémesi úttörők csapata köszöntötte az ünnepi gyűlés részvevőit, majd *Hermann Zoltán* orvostanhallgató Maxim Gorkij: A viharmadár dala című költeményét szavalta el mély átéléssel. Ezután *dr. Cholnoky László* egyetemi tanár, az egyetem rektorhelyettese lépett a mikrofon elé.

Cholnoky professzor ünnepi beszédében visszapillantást tett a múlt század közepére, ismertette, hogy milyen nagy pánikkal fogadta a nemzetközi burzsoázia Marx és Engels tanait. Később a munkásáruló „szalonszocialisták" némileg megnyugtatták ugyan a kedélyeiket, titkon azonban mindig rettegtek a tudományos szocializmus eszméitől.

— A történelem kerekei kérlelhetetlenül forogtak — folytatta dr. Cholnoky László. — A társadalom a maga objektív törvényei szerint fejlődött, a kapitalizmus kitermelte saját sírásóját, a proletariátust. A munkásosztály már a kezdet kezdetén sajátjának ismerte el a marxizmust, a marxizmus lett a proletariátus bibliája, mert irányt és célt jelentett számára, hite és reménye lett az elnyomatás járma alatt, mert megmutatta a kivezető utat a sivár jelenből a boldog jövőbe. A marxizmus emlőin fejlődött ki a proletáröntudat, mert ez hirdette, hogy előbb vagy utóbb, de egyszer biztosan ütni fog a szabadulás órája, amikor a kizsákmányoltak átveszik a politikai hatalmat és megalkotják a proletariátus diktatúráját.

A munkásárulók a burzsoázia engedelmes kezesbárányává akarták silányítani a proletárok forradalmi mozgalmát. Árulásuk, amely az első világháború idején érte el csúcspontját, megbénította a munkásosztály cselekvőképességét. Ebben a válságos időszakban egyedül az orosz munkások forradalmi pártja, a Bolsevik Párt és annak vezetője, Lenin emelte magasra a marxizmus-leninizmus zászlaját. Lenin megsemmisítő csapásokat mért az opportunizmusra, helyreállította a munkásmozgalom forradalmiságát, kidolgozta a proletariátus pártjának, mint a munkásmozgalom élcsapatának szerepét, stratégiáját és taktikáját.

A lenini típusú Bolsevik Párt képessé vált arra, hogy 1917 őszén harcba hívja és győzelemre vezesse a békét, földet és emberhez méltó életet vágyó tömegeket.

— A Lenin vezette munkásság bámulatosan rövid idő alatt összezúzta a burzsoázia erőit — folytatta dr. Cholnoky professzor. — A fegyverek győztek, de a fiatal rendszer szembetalálta magát a régi rendszer állami apparátusával. Kerenszkij, az ideiglenes kormány elnöke kozák alakulatokkal közeledett Pétervár felé, Moszkvában véres harcok dúltak, az imperialista hatalmak intervenciót indítottak a fiatal munkásállam ellen. De jöhettek az ellenforradalmak, jöhettek az intervenciók, a lenini Bolsevik Párt vezette orosz proletariátus elsöpört az útjából minden akadályt. 1917 november 7-e, a szocializmus születésnapja — új korszak kezdete lett az emberiség történelmében! — fejezte be ünnepi beszédét dr. Cholnoky László.

Az ünnepi beszédet kultúrműsor követte.

Választási gyűlés Siklóson

A Hazafias Népfront siklósi elnöksége, és a siklósi községi pártbizottság ma este hat órakor választási nagygyűlést rendez a járási kultúrotthonban. A nagygyűlés előadója Achátz Imre elvtárs, országgyűlési képviselőjelölt.

A nagygyűlést kultúrműsor követi.

Büszkén és meggyőződéssel járjuk az októberi forradalom útját

Díszünnepség az Állami Operaházban

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa csütörtökön este díszünnepséget rendezett az Állami Operaházban.

Az Opera ünnepien feldiszített színpadán a díszünnepség elnökségében helyet foglalt Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke, Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, dr. Münnich Ferenc, a kormány elnöke, Apró Antal, Biszku Béla, Fock Jenő, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Komócsin Zoltán és Nemes Dezső, a Politikai Bizottság póttagjai.

Az elnökségben foglalt helyet J. I. Gromov, a Szovjetunió magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, valamint I. V. Tutarinov altábornagy, a Magyarországon tartózkodó szovjet csapatok parancsnokságának képviseletében.

A díszünnepség résztvevőinek soraiban ott volt az MSZMP Központi Bizottságának, a kormánynak, az Elnöki Tanácsnak számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok vezető személyisége. Jelen volt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

A magyar és a szovjet Himnusz hangjai után Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke nyitotta meg az ünnepséget.

Ezután Kiss Károly, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára mondott ünnepi beszédet.

Kiss Károly elvtárs beszéde

— Tisztelt Elvtársak!

Tisztelt ünneplő közönség!

— Mint minden esztendőben, immár 41 esztendeje, holnap is Moszkvára veti szemét a világ. A mai haladó emberiséggel együtt ünnepeljük példaképünket, az októberi szocialista forradalom vezetőjét, a Szovejtunió Kommunista Pártját és az orosz munkásosztályt, amely szövetségesével, a parasztsággal meghódította a politikai hatalmat, s megvalósította a proletáriátus diktatúráját. Ma szocializmust építő, felszabadult országok, nemzeti függetlenségük első lépéseit próbálgató gyarmati államok, szabadságban, emberibb életben reménykedő dolgozó milliók bizakodással és vágyakozással, hálával és szeretettel tekintenek a szovjet főváros felé. Együtt ünnepelnek azzal a néppel, amely minden idők legnagyobb forradalmával utat tört a népek életét szebbé, gazdagabbá tevő új szocialista világ felé. S a nagy évfordulótól elválaszthatatlanul ünnepeljük ma Lenint, a XX. század legnagyobb gondolkodóját, a forradalom lángeszű vezérét, a párt és a szovjet hatalom megalapítóját.

Ezután Kiss Károly méltatta az októberi szocialista forradalom történelmi jelentőségét, majd így folytatta:

A marxizmus-leninizmus elmélete ragyogóan kiállotta a történelmi próbát

— Ereje és nagy tanulsága az októberi szocialista forradalomnak, hogy tökéletesen bebizonyította: nem számolhatunk le az embertelen kizsákmányolással, ha nem vetünk véget a burzsoázia uralmának, ha nem teremtjük meg a proletáriátus diktatúráját. S megmutatta ország-világnak, hogy ez az elmélet, a marxizmus-leninizmus elmélete, amely azelőtt már évtizedeken keresztül lelkesítette a munkásosztályt a kapitalizmus elleni harcra, élő, eleven valóság, s a gyakorlatban fényesen megvalósítható.

Negyvenegy esztendő nem sok a világtörténelem mélységeiben, de ez a néhány lepergett évtized a Szovjetunió fejlődésének hatalmas ütemével máris igazolta, hogy az elmélet, a marxizmus-leninizmus elmélete ragyogóan kiállotta a történelmi próbát.

— Még többet is megmutatott a negyvenegy esztendő tanulsága. Megtanította a világot, hogy

a legfontosabb szociális kérdések, az emberiség húsba és vérbe vágó problémáinak megoldására irányuló törekvések, elkerülhetetlenül a szocializmusba torkolnak. Megmutatta, hogy a kapitalista gazdasági feltételek és keretek elmaradottsága, a burzsoázia áldemokráciája és dekadens kultúrája, a polgári ideológia szűk szemlélete gátolja a fejlődést, elsorvasztja a feltörekvő, újat igénylő haladást, vagyis képtelen az emberiség fájó problémáinak megoldására.

— Ennek az eseményekben annyira gazdag negyvenegy esztendőnek tanulsága évről-évre meggyőzi a világot, hogy

a Szovjetunió és a szocializmus útjára lépett országok a haladás zászlóvivői, ezek járják következetesen az emberi társadalom fejlődésének egyetlen helyes útját.

Az októberi szocialista forradalom azért vált negyvenegy év óta a felszabadulásra váró milliók reménységévé, s azért fordul holnap is a világ a Szovjetunió felé, mert a szovjet nép jelenében látja az emberiség holnapját. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom útja a világ összes felszabadulásra vágyó népei számára követendő út. Mindezért a legnagyobb érdem és dicsőség a Szovjetunió munkásosztályát és népeit, harcos utat mutató kommunista pártját és korunk nagy tanítómesterének, a zseniális gondolkodónak, Leninnek emlékét illeti.

— Ezért mai ünnepségünktől az egész magyar nép nevében küldjük mi is forró testvéri üdvözletünket a győzedelmes forradalom negyvenegyedik évfordulóját ünneplő Szovjetunió népeinek, vezetőjének, a kommunista pártnak és Központi Bizottságának, valamint a Szovjetunió kormányának.

Negyvenegy év alatt megváltozott a világ képe

Ezután arról szólt Kiss Károly, hogy leginkább hatásaiban, következményeiben és eredményeiben mérhetjük le reálisan az októberi szocialista forradalom jelentőségét. A sikerek és a győzelmek tényei a fejlődés adatai, a néhány évtized alatt gyökeresen megváltozott élet jelenségei, az egyes emberekre és az egész világra gyakorolt hatása a legmeggyőzőbb érvek.

Továbbiakban Kiss Károly ismertette a Szovjetunió által elért szédületes iramú fejlődést, a néptömegek felszabadult alkotóerejével elért sikereket. Majd így folytatta:

— Az októberi szocialista forradalom nemzetközi jelentőségének és a világra kiterjedő befolyásának biztos mércéje az a hatás, amelyet az egész emberiség történetére gyakorolt. De nemzetközi jelentősége elsősorban a munkásmozgalomban nyilvánult meg.

Nem véletlen, hogy a forradalom győzelme után nemcsak megerősödött, hanem rohamosan meg is növekedett a munkásmozgalom világszerte.

Negyvenegy év alatt megváltozott a világ képe. Világszerte erősebb, öntudatosabb, magabiztosabb lett a legforradalmibb osztály: a proletáriátus és vezető ereje, a kommunista párt.

A második világháborúig 43 kommunista párt alakult, ma mintegy 75 kommunista párt vezeti világszerte a munkásosztály harcát, s a tőkés országokban jelentős tekintéllyel, politikai súllyal hatnak az ottani közéletre.

Az októberi szocialista forradalom nemzetközi ereje nemcsak a munkásmozgalomra gyakorolt hatásában mérhető le, hanem az ellenkező pólusra a tőkés világra nehezedő hatásában is.

A győzelmes proletárforradalom átszakította az imperializmus addig egységes láncát, s a kapitalizmus többé nem heverte ki ezt a csapást.

Rést ütött monopolhelyzetén, megingatta egyensúlyát. A második világháború előtt egyedül a Szovjetunió építette az új szocialista társadalmi rendet. A második világháború után újabb 11 ország, köztük a hatalmas Kína és hazánk is kiszakadt a kapitalizmus fojtó szorításából s csatlakozott a szocialista országokhoz.

Az erőviszonyok gyökeresen megváltoztak a világon: két részre szakadt, s a tőkés renddel szemben kialakult a szocialista világrendszer. Uj történelmi tényező jelentkezett a népek életében, s jelentkezésével új szellem áradt szét a világon.

A néphatalom ma erősebb, mint valaha

Ezután az októberi szocialista forradalomnak a mi népünkre, hazánkra gyakorolt hatásáról beszélt Kiss Károly elvtárs, rámutatott: az októberi szocialista forradalom kétségkívül nagyon hatott a magyar nemzetre, a magyar népre. Most ősszel és jövő tavasszal évfordulók sorozatában ünnepeljük a Magyar Kommunisták Pártja megalakulásának 40. évfordulóját és a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának negyvenedszer felragyogó emlékét. Ezek az évfordulók a Szovjetunió történetének, a két nép barátságának, közös törekvéseinek visszfényei. A Kommunisták Magyarországi Pártját Oroszországból hazatért hadifoglyok alakították meg a baloldali, forradalmi szocialistákkal, a harcos forradalmi értelmiséggel együtt. Az októberi szocialista forradalom példája lelkesítette, Lenin tanítása tüzelte őket.

Nemzeti büszkeségünk, hogy a magyar proletáriátus az orosz munkásosztály példájára, az októberi szocialista forradalom után — csaknem negyven évvel ezelőtt — elsőnek kiáltotta ki a tanácsköztársaságot.

Népünk barátsága és sorsközössége ez időre nyúlik vissza, s a közös küzdelmekben egybekovácsolódott szövetség erősödött meg 1956 őszén, amikor az ellenforradalom pusztító szele végigsöpört az országon.

1956 októbere nem a magyar nép októbere volt, hanem az ellenségé, a levitézlett földesuraké, a régi rend politikusaié, az arisztokratáké, az iparbáróké, akik vissza akarták pergetni a magyar történelmet. Tervük nem sikerült. A párt s a forradalmi munkás-paraszt kormány, a szovjet hadsereg testvéri támogatásával 1956 novemberében a dolgozó néptömegekre támaszkodva szétzúzta az ellenforradalmat, meghiusította a nyugati imperialista hatalmak Magyarországra spekuláló terveit. A konszolidáció megkezdődött: a magyarországi helyzet, a Magyar Szocialista Munkáspárt, a forradalmi munkás-paraszt kormány vezetésével megszilárdult.

A néphatalom ma erősebb mint valaha volt.

Kétesztendős munkánk eredményei bebizonyították, hogy a magyar nép nem a visszakanyarodást, hanem az igazságos, emberi életet, a felemelkedés szocialista útját választja.

Két esztendős számvetésünk szerint nagyot léptünk. Barátaink elismeréssel, ellenségeink pedig keserű dühvel emlegetik a legutóbbi két esztendőnk történetét.

Mi e ietagadhatatlanul nagy és gyors siker magyarázata?

(Folytatás a 4. oldalon)

Magyar államférfiak üdvözlő távirata a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából

K. J. Vorosilov elvtársnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnöksége elnökének,

N. Sz. Hruscsov elvtársnak, a Szovjetunió Kommunista Párja Központi Bizottsága első titkárának, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének,

M o s z k v a.

Kedves Elvtársak!

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és forradalmi munkás-paraszt kormánya, valamint az egész magyar dolgozó nép nevében forró testvéri üdvözletünket küldjük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából a Szovjetunió dicső Kommunista Pártja Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének és kormányának és az egész szovjet népnek.

Az első szocialista állam megszületésének ünnepét, e világtörténelmi jelentőségű évfordulót a Szovjetunió népeivel együtt ünneplik a szocialista országok népei — köztük a magyar nép — és a felszabadulásukért még küzdő dolgozók százmilliói az egész világon. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41 év előtti győzelme és diadalmas eszméi világítják meg a szocializmushoz vezető utat, a még elnyomott népek számára követendő példaként szolgálnak az imperialista kizsákmányolás láncainak lerázásáért, a nemzeti függetlenségért és a békéért folyó harcban.

A nagy szovjet nép a Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme nyomán felépítette a szocializmust, a Szovjetunió történelmileg igen rövid idő alatt a legfejlettebb ipari országok sorába emelkedett. Szocialista nagyhatalommá vált és a gazdasági, a tudományos és a kulturális élet több fontos területén már messze maga mögött hagyta a legfejlettebb kaptalista országokat.

A Szovjetuniónak a második világháborúban a fasizmus felett aratott nagy győzelme után létrejött szocialista világrendszer olyan legyőzhetetlen erőt képvisel, amely meghátrálásra kényszeríti az imperialista háborús gyújtogatókat. A Szovjetunió vezette szocialista tábor egysége, összeforrottsága a legfőbb biztosíték a béke és a szocializmus győzelméért folyó harcban. A szilárd és következetes békepolitika világszerte kiváltja a szabadság és szocializmus híveinek, a békeszerető emberek százmillióinak forró rokonszenvét és támogatását.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom negyvenegy évvel ezelőtt lángralobbantotta a magyar dolgozó nép szívében is az elfojtott szabadságvágyat, óriási mozgósító hatást gyakorolt az elnyomott magyar proletáriátusra is. Örökké büszkék leszünk arra, hogy a magyar nép, legjobb fiainak vezetésével 1919-ben, elsőnek a Szovjetunió után, megteremtette a Magyar Tanácsköztársaságot. Amikor népünk e dicső győzelem 40. évfordulójának megünneplésére készül, büszkén emlékezik arra is, hogy a volt magyar hadifoglyok tízezerei együtt harcoltak az orosz, ukrán és más népekkel a világ első szocialista államára támadt ellenforradalmárok és intervenciós csapatok ellen.

A Magyar Tanácsköztársaságot az ellenforradalmi reakció vérbe fojtotta, de népünk szívéből nem tudta kioltani a Szovjetunió iránt érzett testvéri barátság és megbecsülés érzését. Ez a barátság még jobban elmélyült akkor, amikor a dicső szovjet hadseregnek a fasizmus felett aratott győzelme eredményeként megvalósult népünk szabadsága és rátérhetett a szocializmus építésének útjára. Az imperialista erők a magyar munkáshatalom árulóinak segítségével 1956. őszén újra megkísérelték, hogy népünket az imperializmus jármába hajtsák. Sötét terveik azonban vereséget szenvedtek a szocialista országok népeinek összefogásán és a magyar dolgozók elszántságán. A hála érzésével gondolunk nagy barátunkra, a Szovjetunióra és azokra a szovjet harcosokra, akik vérüket áldozták a magyar nép szabadságáért és függetlenségének megvédéséért. Két évvel az ellenforradalmi összeesküvés után népünk a szocialista tábor tagjaként a Magyar Szocialista Munkáspárt vezetésével szilárdan halad a Nagy Októberi Szocialista Forradalom legyőzhetetlen eszméinek útján és sikeresen építi hazájában a szocializmust.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján testvéri üdvözletünket küldjük a szocialista tábor vezető erejének, a Szovjetuniónak, a kommunizmust építő dicső szovjet népnek, amely magasra emelte az emberiség haladásának zászlaját, s amely az emberiség ragyogó jövőjéért, a kommunizmusért vívott harc élvonalában küzd.

Szívből jövő elvtársi üdvözletünket küldjük a Szovjetunió Kommunista Pártjának, amely kezdeményezője és szervezője az emberiség haladásáért vívott harcnak, tántoríthatatlan harcosa a nemzetközi munkásmozgalom ideológiai tisztaságáért folytatott küzdelemnek, szilárd védelmezője a marxizmus-leninizmus magasztos eszméinek, és a nemzetközi munkásmozgalom egységének.

Dicsőség a Nagy Októberi Szocialista Forradalomnak, amely új korszakot nyitott az emberiség történetében.

Éljen a szocializmus győzelméért és a békéért harcoló népek szilárd egysége!

Éljen a magyar és a szovjet nép megbonthatatlan örök barátsága!

DOBI ISTVÁN,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke.

KÁDÁR JÁNOS,
a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára.

DR. MÜNNICH FERENC,
a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

Iskolaavatás Szentlászlón

Ma új iskolát avatnak Szentlászlón. Az új, négytantermes iskola mintegy másfélmillió forintos beruházással épült. A tágas, parkettás, tanári és fizikai szobával ellátott épületben van az igazgatói lakás is.

A mintegy 160 gyerek nyugodt tanulási lehetőségét biztosító iskola környékét a közeljövőben parkosítják s ehhez a tanulók, valamint a szülők társadalmi munkával járulnak hozzá.

Külföldi hírek

ALGIR

Az algériai francia főparancsnokság csütörtökön cáfolta azokat a híreket, hogy francia fegyveres erők behatoltak Tunézia területére. Ugyanakkor azt állította, hogy „algériai felkelők, akiknek támaszpontja tunéziai területen van sok incidenst idéztek elő a határövezetben".

KAIRÓ

A szabad algériai kormány szerdán este kiadott hadijelentése szerint október 29. és október 31. között 221 francia katona halt meg, 86 pedig megsebesült, továbbá öt repülőgépet lelőttek, 13 járművet és 14 katonai őrhelyet elpusztítottak, öt katonai támaszpontot megtámadtak.

MOSZKVA

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége az OSZSZSZK-t és az USZSZK-t a gabona- és cukorrépatermelésben, valamint más mezőgazdasági növények termelésében elért kiváló sikerekért Lenin-renddel tüntette ki.

Megjelent a „Jelenkor"

Tegnap, csütörtökön megjelent a „Jelenkor", a Baranya megyei Tanács és a Hazafias Népfront irodalmi-művészeti folyóiratának első száma. A 128 oldalas folyóiratban harmincharom dunántúli író, költő és művész szerepel műveivel. A posta ma kezdi meg a folyóirat terjesztését.

Díszünnepség az Állami Operaházban

(Folytatás a 3. oldalon)

— A párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány következetes és a nép érdekeit szolgáló munkája, majd a magyar nép köréből, egyre messzebbről és mélyebbről áradó bizalma.

Nem ezt bizonyítja-e a választási jelölőgyűlések aktivitása, a választási nagygyűlések lelkes hangulata, a bizalom sok-sok kisebb nagyobb megnyilatkozása?

De van más magyarázata is, s ez nem választható el az októberi szocialista forradalom hatásaitól.

A forradalom győzelme kiformálta az egy úton, az új úton haladó népek, új, őszintébb és igazabb kapcsolatait. A proletárinternacionalizmusból fakadó segítség, s hozzátenném, az önzetlen áldozatos segítség az oroszországi győzelmes forradalom szülöttje.

A Szovjetunió és a baráti országok támogatása segített megteremteni a lehetőséget, hogy kilábaljunk a bajból, s helyreállítsuk az ellenforradalom esztelen és gyűlölködő rombolásakor elpusztult értékeinket. Most, két év múltán nyugodtan elmondhatjuk:

a magyar nép él, jobban él, mint két évvel ezelőtt s tovább építi szocialista hazáját.

A párt és a kormány helyesen vezette hazánkat

Ha visszanézünk az elmúlt két esztendőre, határozottan megállapíthatjuk, hogy az imperialisták és zsoldosaik hiába ujjongtak. Terveik megbuktak, reményeik füstbe mentek. A Magyar Szocialista Munkáspárt, a forradalmi munkás-paraszt kormány helyesen, a nép érdekei szerint vezette hazánkat.

Leküzdöttük nehézségeinket, s ma nemcsak előbbre jutottunk, hanem hozzáfoghatunk hároméves tervünk megvalósításához, s hosszabb távokra való tervezéshez is.

Pártunk szilárd és egységes. Megtisztította sorait a forradalmi munkásmozgalomnak nemzetközi méretekben is kártékony, bomlasztó revizionistáktól, s eredményesen szembe szállt az ellenforradalom előtti években elharapódzott szektás hibákkal. Óvjuk és védjük pártunk egységét, erősítjük a párt vezető szerepét gazdasági és kulturális életünk minden területén, s munkánk során jobban hallgatunk a tömegekre.

A számvetéshez tartozik, hogy talpraállásunk óta újabb meg újabb sikerek bontakoznak ki hazánkban — mondotta s részeletesen ismertette a gazdasági élet minden vonalán elért eredményeinket. Majd így folytatta:

— Mit bizonyít mindez? — A vezetésbe vetett szilárd bizalmat. A felsorolt eredmények alapját, indítékát és magyarázatát. Bizalmat a párt, a forradalmi munkás-paraszt kormány iránt, amely két év óta következetesen és egyértelműen vezeti az országot, amely megteremtette és megszilárdította a munkáshatalmat.

— Mi magyarok, büszkén és meggyőződéssel valljuk, hogy a Szovjetuniót tekintjük példaképünknek.

Valljuk, hogy híven és bizalommal követjük a pártot, amint a szovjet emberek is híven és bizalommal követték Lenin pártját. Valljuk, hogy éppolyan fáradhatatlan harcosai leszünk boldogabb jövendőnknek, mint a szovjet dolgozók, s valljuk, hogy hű őrzői leszünk annak a barátságnak, amely az októberi szocialista forradalom nagy országához, a Szovjetunióhoz fűz bennünket.

— Holnap az egész világ Moszkvára veti szemét. Holnap az egész haladó világ ünnepel. Mi magyarok is beállunk az ünneplők sorába, s a magyar dolgozó nép millióinak nevében, munkások, parasztok, a néphez hű értelmiségiek ünneplő érzéseivel üdvözöljük az egész szovjet népet.

Köszöntjük az októberi szocialista forradalom évfordulóját, az emberiség sorsfordulóját, amely megerősítette a munkásosztály nemzetközi kapcsolatait, megsokszorozta a legjobbak erejét, s biztos útmutatójává vált az emberibb, az igazabb, a szocialista társadalom megteremtéséért harcoló dolgozóknak.

Éljen a Szovjetunió népeinek vezetője, a nemzetközi kommunista mozgalom élcsapata, a Szovjetunió Kommunista Pártja és a Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága!

— Éljen harcos pártunk, a Magyar Szocialista Munkáspárt!

— Éljen a magyar és a szovjet nép kipróbált, törhetetlen barátsága!

Kiss Károly beszéde után a Internacionálé hangjai csendültek fel, majd az est második részében ünnepi műsor következett.

Tóth Árpád és a forradalom

Ma van halálának 30. évfordulója. Emléke kettős ünnepet jelent, mert költészete egybekapcsolódik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom emlékünnepével. Költészetének értékeit a második korszakában — az első világháborútól kezdve — írott versei alkotják. Ekkor már nagyobb tért foglal el a politika, többször találkozunk a közösségért való gond, a költői felelősség hangjával. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom első híreire írta „Egy régi ház előtt" című versét, melyben a háború borzalmait festi, de soraiból kicsendül egy jobb jövendő reménye:

Hisz költő vagy te, látnok, igézz hát drága eszmét,
Vigaszos látomást, szebb földet és eget,
Oh ha nem is ragyogna másnak ma, csak neked,
Jöhet jobb nemzedék, amelynek kincse lesz még.

A magyar proletárforradalom előszelében született meg a Március című verse, amely azt mutatja meg, hogy milyen volt a költő képzelete, mi volt a cél, amiért küzdött:

S a város, ez a bús, tüdőbeteg
Gyári munkás is mozdul: karjait
A vézna gyár kéményeket kinyújtja,
Beszippantja a távol illatot
És mámoros gyuladt dalokba kezd.

Oh gyult világ! oh drága március!
Rügyek, szerelmek, forradalmak
Évadja...

Legteljesebb, legmagasztosabb hangja a proletárforradalmat hirdeti Az új isten című versében, amely azért is nagyértékű, nagybecsű alkotása irodalmunknak, mert költői kifejezése volt annak a vágynak, amiért népünk küzdött. A vers orkánszerű áradása, és hatalmas zengése egy új isten eljövetelét hirdeti:

Most új isten szól néktek emberek!
A véres földnek vére szülte Őt,
A sok kiomlott, sűrű, keserű
Vér összeállt, a fájó földeken,
Testté tapadt, alakká tornyosult,
Vérszínű, nagy mezítelen alakká,
Ki országlépő tágra tárja lábát
S a földet rengésre tépő hangja zeng
Piros Keletről a sápadt Nyugatnak:
„Im eljöttem
Eljött a Vörös Isten".

Tóth Árpád meglátja a proletárforradalom világtörténeti szerepét, a proletárforradalmat, amely átformálja ezt a világot.

Hozzanna néked, új isten, hozzanna!

Legyen szavad a teremtés új igéje,
Formáld át sáros, bűnös, ócska bolygónk
Mit elrontott a sok régi úri isten,
Te istenek közt új és proletár
Formáld boldoggá pörölyös kezeddel, —
Emelj minket roppant tenyereidre
És a magad képére gyúrj át minket!

A proletárforradalom kivívásával nemcsak a mondanivalója, hanem művészi kifejező eszközei is egy csapásra forradalmasodott. Az új isten hangjára, dübörgő lépteire, a kapitalista hatalmak is meginognak, érzik a proletáriátus fenyegetését. Tóth Árpád új istene, mint polikailag, mind pedig művészileg költészetének csúcspontját jelzi.

PÁJ GÁBOR

A Nobel-díj számomra történt odaítélése politikai lépés volt

Paszternak levele a Pravda szerkesztőségéhez

Moszkva (TASZSZ). A Pravda csütörtöki száma közli Borisz Paszternak, a lap szerkesztőségéhez intézett levelét. A levél így hangzik:

Azzal a kéréssel fordulok a Pravda szerkesztőségéhez, hogy közöljék nyilatkozatomat.

Erre a lépésre az igazság iránti tiszteletem késztet.

Mindaz, ami velem történt, az általam elkövetett hibák természetes következménye volt. A Nobel-díj odaítélésével kapcsolatos valamennyi megnyilatkozásom szabad és önkéntes volt.

A Nobel-díjat irodalmi kitüntetésnek tekintettem. Örültem neki és ezt kifejezésre is juttattam abban a táviratban, amelyet Andersen Österlinghez, a Svéd Akadémia titkárához intéztem.

Csakhogy hibát követtem el. Ez azért történt, mert már régebben is jelöltek a Nobel-díjra, például öt évvel ezelőtt, amikor regényem még nem is létezett.

Ahogy múltak a hetek és láttam, milyen arányokat ölt a politikai kampány regényem körül, meggyőződtem, hogy a díj számomra történt odaítélése politikai lépés volt, amely súlyos következményekhez vezetett. Saját elhatározásomból, senkitől sem kényszerítve értesítettem a Svéd Akadémiát, hogy lemondok a díjról.

Nyikita Szergejevics Hruscsovhoz intézett levelemben kijelentettem, hogy születésem, életem és munkám Oroszországhoz fűz, elképzelhetetlen számomra, hogy elhagyjam és idegen földre száműzetésbe menjek. Mikor ezekről a kötelékekről beszéltem, nemcsak az lebegett előttem, hogy a kapcsolatok Oroszország földjével és természetvilágával fűznek össze, hanem természetesen népével, múltjával, dicső jelenével és jövőjével is.

Amde, közém és e kötelékek közé falként emelkedtek azok az akadályok, amelyeket saját hibámból regényem támasztott.

Sohasem volt szándékom, hogy kárt okozzak hazámnak és népemnek.

A Novij Mir című folyóirat szerkesztősége figyelmeztetett engem arra, hogy az olvasók regényemet az októberi forradalom és a szovjet rendszer alapjai ellen irányuló műként értelmezhetik. En ezt nem ismertem fel és most sajnálom.

Ha tekintetbe vesszük a regény bírálatából levont következtetéseket, akkor én regényemben az alábbi hibás felfogást vallom: Minden forradalom történelmileg törvénytelen jelenség és e törvénytelen jelenségek egyike az októberi forradalom, amely szerencsétlenséget jelentett Oroszországnak és a régi orosz értelmiség pusztulásához vezetett.

Nyilvánvaló, hogy nem azonosíthatom magamat az ilyen képtelenségig vitt állításokkal. Mindamellett Nobel-díjjal kitüntetett művem adott módot erre a sajnálatos értelmezésre és ezért visszautasítottam a díjat.

Ha a könyv kiadását leállították volna, miként én kértem is olaszországi kiadómat (a többi országban tudomásom nélkül adták ki a könyvet), akkor valószínűleg, legalábbis részben —, kijavíthattam volna azt. A könyv azonban megjelent és így most már késő erről beszélni.

E viharos héten senki nem üldözött, nem forgott kockán sem életem, sem szabadságom. Újból hangsúlyozni kívánom, hogy mindazt, amit teszek, önként, saját elhatározásomból teszem. Közeli ismerőseim jól tudják, hogy semmi a világon nem kényszeríthet engem, hogy bármi olyat tegyek, ami ellenkezik lelkiismeretemmel. Igy történt ez alkalommal is. Felesleges bizonygatnom, hogy senki semmire sem kényszerített és ezt a nyilatkozatot szabad lélekkel, a társadalom jövőjébe és saját jövőmbe vetett tiszta hittel teszem, büszkén arra az időre, amelyben élek, és azokra az emberekre, akik körülvesznek.

Hiszem, lesz még erőm, hogy visszaszerezzem jó hírnevemet, és az elvtársak bizalmát.

1958. november 5.

B. PASZTERNAK.

Közlemények

A Megyei Rendelőintézet, Orvosegészségügyi Szakszervezet és az SZTK párt- és szakszervezete ma délután 5 órakor a Megyei Rendelőintézet kultúrtermében a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából ünnepélyt rendez. Ünnepi beszédet Pintér Győző SZTK-párttitkár mond. Radnóti Miklós: Himnusz a békéről c. versét Liszkai Teréz szavalja el. Csajkovszkij hegedűszólóját Benács Kálmán adja elő. Utána a Szibériai rapszódia című hangosfilmet vetítik.

HELYREIGAZITÁS

Lapunk november 1-i számában Haracska Imre nehézipari miniszterhelyettesnek a pécsbányai bányászok között tett látogatásáról szóló tudósítás egyik részében téves adat szerepelt. A mondat helyesen így hangzik: „Vissza kell nézni, hogy jutottunk az 1945-ben elért 5 millió tonna széntermeléstől a mai 24 millió tonnáig."

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt ma reggel 7 órától 16 óráig a Felszabadulás úton, valamint a Kokszmű lakótelepén.

— HALÁLOZÁS. Özv. Cservenka Józsefné 5-én elhunyt. Temetése 8-án, szombaton délután fél 4 órakor a pécsbányatelepi temetőben. Gyászoló család.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férj, apa, testvér és kedves rokon, Horváth János nyugdíjas (volt vármegyei főtiszt) 71 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 7-én, pénteken 2 órakor a köztemetőben. Gyászoló felesége és a rokonság.

Beszélgetés a választókkal

Mohácson, szerdán délelőtt éppen akkor nyitott be Palkó Sándor elvtárs, a megyei tanács vb-elnöke a járási tanács tanácstermébe, amikor a járás községi tanácselnökei értekezletet tartottak.

Azért jött el, hogy most a választások küszöbén is elbeszélgessen velük, újból meghallgassa munkatársait: elkövettek-e mindent községük lakosságának kulturális és szociális felemelkedése érdekében. Mit valósítottak meg az 1958-as községfejlesztési tervből, mi maradt el és miért nem valósult meg. S az elnökök egymásután sorolják fel az eredményeket, létesítményeket. De megemlítik a községfejlesztési tervek végrehajtásával kapcsolatos egyes nehézségeket is.

Palkó elvtárs pedig határidő-naplójába szorgalmasan jegyezgeti a felvetődött problémákat.

— Ha a tanácselnök elvtársaknak olyan problémájuk van — mondja, — amit a járási tanács nem tudna megoldani, írjanak nekem levelet. De ha problémájuk megoldódik, azt ne tulajdonítsák nekem, hanem a megyei tanács szakosztályainak.

Azután tanácsokat ad az 1959-es községi tervek elkészítéséhez. Hivatkozik pártunk irányelveire, amelyekben többek között az is szerepel, hogy rövid időn belül el kell érni a falu és a város közötti különbség megszüntetését — főleg kulturális területen. Ezért a községekben is olyan kulturális, szociális, egészségügyi létesítményeket kell biztosítani, amelyek hiánya miatt a nagy ipari központok közelében lévő községek fiatalságának egy része, otthagyja községét, és a városba kívánkozik. Ezt a célt szolgálják majd a községpolitikai tervek.

Majd arról beszél: mi a különbség: 1. a községpolitikai, 2. a községrendezési és 3. a községfejlesztési terv között, illetve melyik milyen célt szolgál. Felhívja a figyelmet a társadalmi munka megszervezésének jelentőségére, az OTP hitelek nagyobb arányú igénybevételére s arra, ha a KTSZek kapacitáshiánnyal küzdenek, akkor közmunkákat tanácsi üzemekkel, vállalatokkal végeztessenek. Végül bejelenti, hogy a megyei tanács a járások között versenyt hirdet: melyik a legszebb, legkultúráltabb község. Erre a célra több százezer forintot kívánnak fordítani.

●

Este fél 7 órakor Palkó Sándor elvtársat már a mohácsi városi tanács tanácstermében találjuk. A széksorokban pedagógusok, orvosok, mérnökök, ügyvédek, bírósági és tanácsi dolgozók foglalnak helyet. Értelmiségi beszélgetésre jöttek össze.

A belvárosi leányiskola két növendéke virággal köszönti, Szűcs József, a Hazafias Népfront városi elnökségének tagja pedig mint tanácstagjelöltet üdvözli.

— Tanácstagjelöltként mutattak be engem — kezdi beszédét — de senki se várjon most tőlem választási beszédet. Inkább arról beszéljünk, ami az értelmiségieket foglalkoztatja.

Ismerteti az értelmiségi dolgozók szomorú múltját és összehasonlítja jelenünket. Hangsúlyozza, hogy az értelmiségre a szocializmusban és a kommunizmusban is szükség lesz. Fejlődésünk során több egészségügyi intézményre — több orvosra; több iskolára — több pedagógusra; több új városra — több mérnökre; több kulturális intézményre — több tudományos kutatóra, íróra, művészre van szükség. Éppen ezért értelmiségünk előtt hatalmas perspektívák vannak, alkotó készségük jobban érvényesülhet, nem fenyegeti őket a munkanélküliség réme. Ne okozzon egyetlen értelmiségnek se problémát, hogy országunkban nem az értelmiség, hanem a munkásosztály a vezető. Mert a munkásosztály az értelmiség részére biztosítja az értelmiségiek fejlődését és arra törekszik, hogy minden munkás elérje az értelmiségi fokot.

A baráti beszélgetés este 8 óra tájban ért véget.

Házikészítésű
disznótoros vacsora

a Halásztanya

KISVENDÉGLŐBEN

(Flórián tér)

Holnap, szombaton este.

Szeretettel várjuk vendégeinket!

GYŐZELMES ÚT

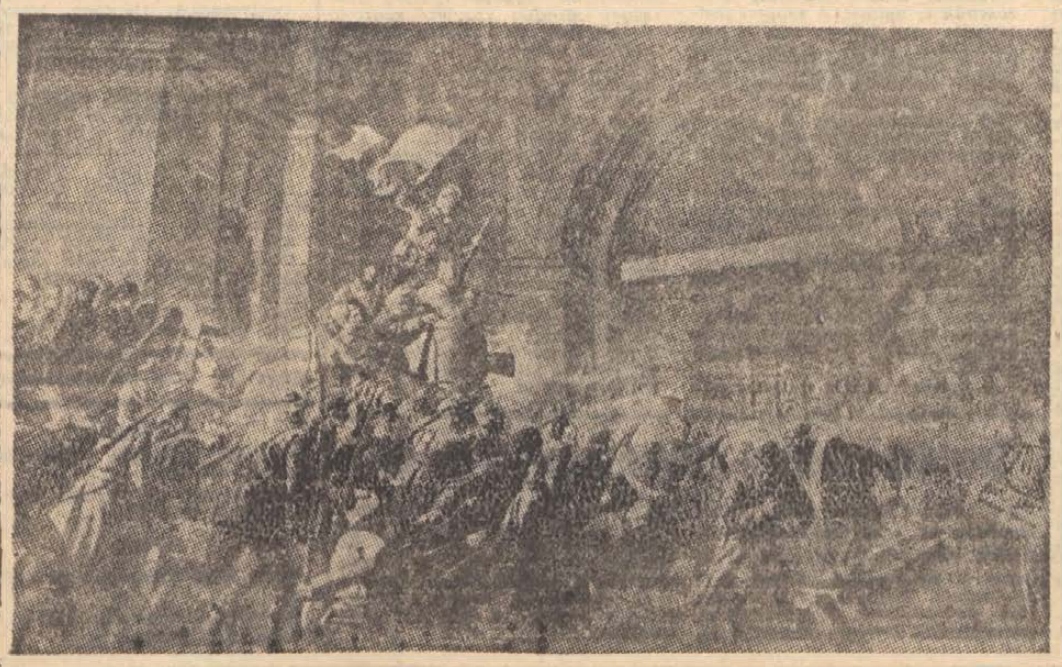
Somogyi Pál:

A Nagy Október

A vérrozsda elmarta
az évszázados bilincseket,
az igába vert őserő
Lenin szavára megmozdult,
a szomorú szívek szent
lángra gyúltak,
elindult a végzetlavina
és összezúzta
a bűnkórságos vénhedt
gátakat.

Túl sok volt már a seb
s a baromnál türelmesebb
szenvedő ember
áldott piros hévvel
fegyverré törte igáját
s mint teremtő tavaszi vihar
söpört,
elűzte élete egéről
a kínterhes felhőket,
és felragyogott a szabadság
napfénye:
a Nagy Október.

A történelem fordulópontja

Mint a bomba robbant a forradalom negyvenegy évvel ezelőtt, 1917. november hatodikáról hetedikére virradó éjszaka. Egy társadalmi rendszer gerendái reccsentek meg és repültek szét. A roham a Téli Palota ellen az új rendszer, a szocializmus rohama volt a tőkés társadalom ellen, mindennemű kizsákmányolás ellen. Az ember rohama volt az embertelenség ellen. A szolgaságba alázott ember adta bele évszázados keservét egyetlen ökölcsapásba, egyetlen halálos ütésbe.

A Szmolnijban Lenin várta a roham pillanatát és hírt a győzelemről. Ő tudta, miért kell éppen azon az éjszakán rohamozni, s agyában már fogalmazódtak a győzelem utáni teendők tervei. Az ő parancsára ágyú dördült, géppuska kattogott, vad kézitusa dühöngött, de már a békedekrétum mondatait fogalmazta, amelyek a népekhez és a kormányokhoz szólnak. Már a nép tulajdonába kerülő földesúri földek és gyárak sora foglalkoztatta, már terveket érlelt, amelyek nyomán a nép kezében többet kell teremniök a földeknek és többet kell termelniök a gyároknak.

A forradalom bombája robbant és egy országban fejetetejéről a talpára állt a rend. Az történt, hogy akik eddig alul voltak, felülkerekedtek, az elnyomottak az ország uraivá lettek, a kisajátítókat kisajátították, az emberi alkotás élvezője ettől kezdve nem a dologtalan, hanem az alkotó ember lett. Egy éjszaka még nem változtatta meg a világ külső képét, nem cserélte ki az embereket. A fegyveres felkelés győzelmének másnapján — mint Majakovszkij írja versében — „Fújt, fütyült a szél, mint októberben szokott, kigyót formált a hidon a sín, tovább gördültek a villamosok, de most már — a szocializmus útjain." De ez a lényeg: az új utak megnyitása. Ezért tekintjük joggal ezt az éjszakát az emberiség történelme fordulópontjának.

A forradalom katonája

Cseljabinszknál érte utól őket a hír. Akkor már sok napja úton voltak, étlenszomjan, mert Kerenszki kozákjai annyi időt sem adtak a hadifoglyoknak, hogy a marék kásájukat elfogyasszák. Hogyne, amikor ahhoz vizet kellett volna forralniok, márpedig az ilyen időtöltés igen alkalmas arra is, hogy egyet-mást megtanácskozzanak.

Mégis, az az éjszaka, ott Cseljabinszk alatt többet elárult a legmerészebb találgatásoknál.

Reggel már őrzők nélkül vonult a városba a fogoly csapat, mert a Kerenszki-pribékek még az éjszaka leple alatt kereket oldottak. A városban óriási volt az ovácio, a vigalom. A hadifoglyokhoz is beszédet intéztek: „Mától kezdve nem vagytok foglyok!... Kitört a proletárforradalom! Nincs többé Kerenszki — nincs többé cár! Szabadok vagytok!..."

Ezen a napon szűnt meg Perecz József hadifogsága is, amire így emlékezik:

— Nem tudtam én még akkor, hogy mit jelent a proletárforradalom. Sejtettem ugyan, hogy az őrök eltűnésével valami egészen új élet kezdődik és amitől azok megfutamodtak, abból a mi számunkra csak jó származhatik.

— Innen Omszkba, Szibéria fővárosába mentünk, hogy az ott felszabadult foglyokkal egyesüljünk. Itt már magyar szervezőt és parancsnokot kaptunk. Ligeti László volt pesti nyomdász személyében, aki a volt háromezer fogolyból két hét alatt megalakította a III. Internacionálé-dandárt és már indultunk is Irkutszkba, az ellenforradalmár fehérkozákok elé.

— Emlékezetem szerint ez volt a legnehezebb vállalkozásunk. Akárhogy törekedtünk, csak nem akart fogyni az ellenfél. Sőt egyre inkább növekedett és akkor még az ördög tudta csak, honnan bújtak elő, mert egyik napról a másikra japánok, törökök, arabok és feketebőrűek ellen hadakoztunk. A túlerő elől Szahalin szigetére vonultunk vissza, ahol hosszú küzdelem után fogságba estünk és csak hét hónap után szabadítottak ki bennünket a vörös haditengerészek.

— Ekkor már egész Oroszországban ropogtak a fegyverek. Szibériában Kolcsak, a Krim térségében Vrangel erőlködött a proletárhatalom megdöntésén. A tajtékzó Kolcsak százával ölette a seregébe „férkőzött" lázadókat, aminek az lett a következménye, hogy a tömegesen átszökő katonákból lassan erős hadsereggé alakultunk. Kolcsakék szétzúzása után újra Omszkba összpontosítottak bennünket. Itt készültünk fel Vrangelék ellen a végső leszámolásra és itt ért bennünket a legnagyobb kitüntetés is. A Szibériai Első Lövész Divizóba már a Bolsevik Párt tagjaiként léptünk be.

— Petljura és Vrangel már bolsevikokat, vörösgárdistákat várhatott a nagy összecsapásra. És ekkor következett be életem másik felejthetetlen élménye.

— Útban a harctér felé, Moszkvában állomásoztunk éppen, amikor pillanatok alatt elterjedt a hír: Lenin útban van a pályaudvar felé, hogy beszédet mondjon a harcba indulóknak.

— Soha nem felejtem, amikor felállt az emelvényre és szólott hozzánk:

— Ti most harcba indultok, katonák, bolsevikok. Tudjuk, hogy köztetek igen sok a magyar és azt is tudjuk, hogy itt a hazátoktól távol is megértitek, hogy a Ti ügyetekért is harcoltok. Éppen ezért, nálatok Magyarországon is eljön majd az idő, amikor szabadok lesztek...

— Nem beszélt sokat Lenin elvtárs és talán szó szerint nem is így mondotta, de minden szava tüzet gyújtott bennünk...

És ahogy tovább idézi Perecz elvtárs a dicsőséges idők emlékeit, Vrangel megsemmisítését, az első szovjet békeéveket, a Bolsevik Párt iskoláját, amelynek ő is hallgatója volt, az a tűz, amelyről beszél, újra kigyúl a szemében. Kigyúl, hogy negyven év múltán is példát mutasson: Ebből a tűzből merítsetek fiatal kommunisták,

(—s —gy—)

Naponta 3,5 millió könyv

A Szovjetszkaja Kultúra című lap érdekes adatokat közöl a Szovjetunió kulturális életének gyorsütemű fejlődéséről. Jelenleg a Szovjetunióban 70 000 filmvetítő készülék áll a mozilátogatók szolgálatára, 1957-ben a mozilátogatók száma meghaladta a hárommilliárdot. Háromszorosára emelkedett az elmúlt négy évben a filmgyárak termelése. Jelenleg 513 színház működik a Szovjetunióban. Naponta körülbelül háromszázezer néző tekinti meg az előadásokat. A könyvkiadás fejlődésére jellemző, hogy naponta mintegy három és félmilló példányszámban jelennek meg a könyvek az országban.

Négy évtized a dolgozókért

Az életszínvonal eléggé tág fogalom és szinte mindenütt mást értenek alatta. Van, aki csupán az élet fenntartásához szükséges létminimumra korlátozza az életszínvonalat, mások teljesen szubjektíve csoportosítják az életszínvonal fogalmáról alkotott elképzeléseiket, ismét mások elfelejtik figyelembe venni az adott ország speciális gazdasági, történelmi körülményeit, holott ezek nélkül igen ferde képet kapunk.

A szovjet életről sem lehet bizonyos történelmi és ma is ható világpolitikai tényezők figyelembevétele nélkül reális képet alkotni. Annak előrebocsátása mellett, hogy a szovjet emberek életszínvonala abszolut értelemben is magas, mégis szükséges, hogy vonatkozó tények és adatok felsorolása előtt néhány momentumra rámutassak.

1. A Szovjetunió egy merőben új társadalmi rendszert épít, amely kezdettől fogva szálka a világimperializmus szemében. Olyan szálka, amelyet többszörösen igyekeztek megsemmisíteni (intervenció, blokádok, II. világháború, stb.).

2. A Szovjetunió mindig óriási áldozatokat hozott és hoz a nemzetközi munkásmozgalom, a békeharc, a szocialista országok érdekében. (Lásd: a magyarországi ellenforradalom leverésében nyújtott segítsége.)

3. A Szovjetunió igen nyomorúságos örökséget vett át a cári rendszertől. (Elég, ha arra utalok, hogy az ország lakosságának 80 százaléka írástudatlan volt a forradalom előtt.)

Hangsúlyozom, hogy mindez nem valami előzetes védőbeszéd akar lenni a tények esetleges kozmetikázása érdekében. Erre nincs szükség, mert a szovjet emberek jól élnek. Jól keresnek, megelégedett emberek.

Különösen jó a helyzet az alapvető szükségletek szempontjából. Akár az élelmiszerek, akár a műszaki cikkek árát tekintjük, az átlagkeresethez viszonyítva olcsón és könnyen kaphatók. Az ipari munkás átlagfizetése — amennyiben ezt ilyen számmal egyáltalán ki lehet fejezni — 1200 rubel. A kvalifikált munkások természetesen ennél sokkalta többet keresnek. A Liha-csov, illetve a Moszkvics autógyárban például személyesen is meggyőződhettünk arról, hogy az 1600—2000 rubeles szakmunkásfizetés sem ritka.

Papp Károly elvtárs, aki az olajtermelést tanulmányozta a Szovjetunióban, éppen a napokban mondotta el, hogy a képzett olajszakmunkás átlagkeresete 2000 rubel.

Maguk a számok természetesen csak az árak tükrében adnak reális képet. Ezért az alábbiakban felsorolom néhány fontosabb közszükségleti cikk árát: 1 kg. kenyér 80 kopektől 4 rubelig, négyféle minőségben kapható. A liszt kilója 60—80 kopek. A szalonna 21—30 rubel. A sonka 26 rubel, a sajt 24—30 rubel. A hal kilónként 7 rubel. Igen olcsó a tej és a vaj is, nem beszélve olyan, nálunk ritka csemegének számító gyarmatárukról, mint a narancs, amelyet 16 rubelért, a füge, amelyet 14 rubelért lehet kapni. 1 kiló pörköltkávé 40 rubel.

A ruha- és cipőféleségek közül a közszükségletnek számító árukat olcsóbban, a luxusszámba menő cikkeket pedig jóval drágábban bocsátják a fogyasztók rendelkezésére. Bőrtalpú férfi cipőt például már 60 rubelért is lehet kapni, de láttunk 420 rubeles cipőt is. Így vannak a szövetféleségekkel is. Kész férfi ruha 180 rubelnél kezdődik, viszont van 400 rubeles ruhaszövet is. A gumilábbeli potom áron kapható. Egy pár zippzáras gyermek gumicipő pl. 25 rubel, egy pár női gumicsizma 60 rubel, stb. Férfiing ára 40 rubeltől 240 rubelig megy fel. A női fehérneműnek szintén eléggé széles az árskálája. A selyemholmi olcsóbb mint nálunk, a nylon viszont arányítva is drágább.

Az úgynevezett luxusáruk köre folyamatosan szűkül. A mi viszonyainkkal ellentétben a foto-, rádió és elektromos háztartási cikkek ott már egyáltalán nem számítanak luxuscikknek, sőt anynyilag a legalacsonyabb árszabásuk van. Televíziós készülék például már 1200 rubelért kapható és a legdrágább sem kerül többe 1800 rubelnél. Rádiót 50 rubeltől felfelé árusítanak, a 400—600 rubeles készülék már világvevő. Izléses kivitelű, hordozható elektromos gramofon (3 sebességes) 240 rubel. Igen olcsó a padlókefélőgép is: ára 500 rubel, a porszívó pedig 400 rubel.

Ilyen árak mellett nem csoda, ha a szovjet átlagember is jól öltözködik, elég szépen tud lakásának berendezésére is költeni. Mindehhez még igen sok mást is hozzá kell számolni, ha reális képet akarunk nyerni. Többek között olyan tényezőket, mint a közoktatás, a népjóléti, egészségügyi és egyéb költségekre fordított összegek, amelyeket szinte teljes egészében az állam vállal magára. A Szovjetunióban például 50 milliónál több diák tanul, közöttük 2 millió az egyetemeken. Mennyi tanító, tanár, hány iskola, milyen tengernyi szemléltető és egyéb taneszközt kell ehhez az államnak biztosítani?... (Egyedül az Orosz Föderatív Szövetségi Szovjet Köztársaságban 90 ezer pedagógus dolgozik).

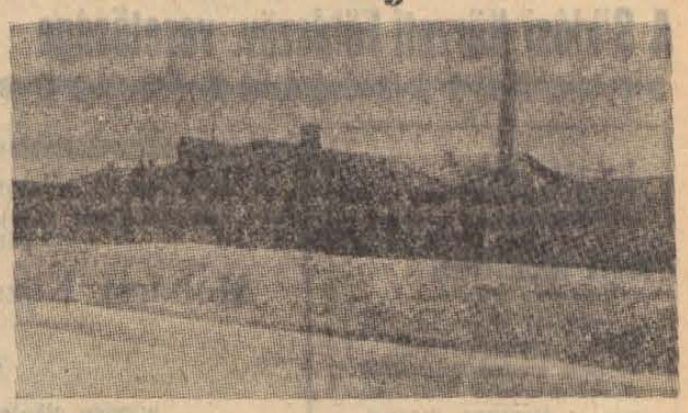
Tavaly például a társadalombiztosításra, családi segélyezésre, betegségi segélyekre, ösztöndíjakra 201 millió rubelt fizettek ki, 19 százalékkal többet, mint 1956-ban. Egy év alatt 48 millió négyzetméternyi lakóterületet építettek be a kolhoztagok és a falusi értelmiség számára épített 700 ezer falusi lakáson kívül.

A lakáskérdés természetesen ennek ellenére ott is komoly „kérdés". Gyakran láttunk 2—3 szobás ház tetején 5—6 televíziós antennát, ami azt mutatja, hogy a fiatal házasok bizony még igen gyakran kénytelenek a szülői házban berendezkedni. Az óriási lakásépítkezési program, maga az a tény, hogy az üzemek éves és távlati terveiben mindenütt első helyen szerepel a munkáslakások építése, lehetővé teszi, hogy 10—12 év alatt megszüntetik a lakáshiányt.

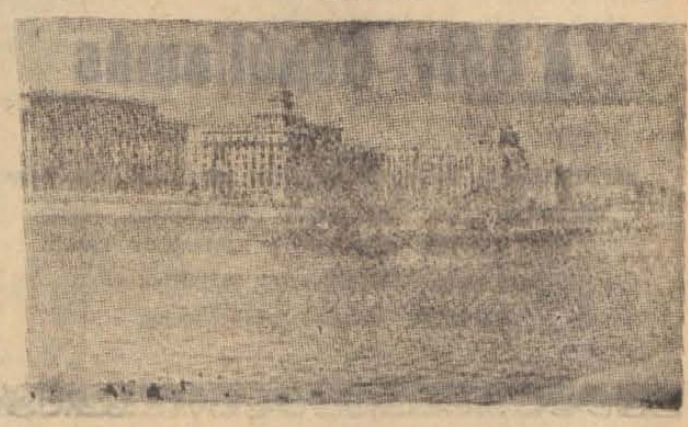
Ez együtt: az olcsó közszükségleti cikkek, a széles tömegek számára hozzáférhető kultúra, a jól öltözött emberek, a szép és egyre kielégítőbb számban épülő lakások, stb. azt jelentik, hogy ebben az országban valóban mindent a dolgozó ember szolgálatába állítanak.

V. F.

Múlt és jelen

A régi Moszkva-part egyik részlete: a Hamovnicseszkij negyedben veteményeskertek és kaszálók között megbúvó házikók. Ez a negyed ma Frunze nevét viseli, az egyik legszebb moszkvai városrész

SPORT

HIREK, eredmények

A városi teke-bajnokság mérkőzései. Első csoport: Szikra—Tatarozo 5:3, PVSK—Közlekedés 7:1, Kluizsi—Építők 4:4, BTC—Bányász 7:1. Második csoport: PVSK II.—BTC II. 6:2.

*

A megyei ifjúsági labdarúgó-bajnokság eredménye. Csapó János csoport: Villány—Pécsi Bányász 2:1, Porcelángyár—Sellye 2:0, Komlói Béta-akna—Postás 4:1, Szigetvár—Traktor 2:2, Mohács—Szászvár 0:0, Vasas I. Bányász—Hidas 3:1.

*

Az utolsó percben szerezte meg a győzelmet a magyar férfi kosárlabda-válogatott a francia csapat ellen. Magyarország—Franciaország 69:68 (29:39).

*

Kézilabda NB I-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzéseket a hét végén Győrött rendezik. Pécsről a Dózsa férfi és a Bányász női csapata vesz részt a viadalon.

*

Kérik a Dózsa rendezőit, hogy vasárnap negyed 12 órakor a Tüzér utcai pályán jelenjenek meg.

Mi lesz a hét végén?

Az NB II. nyugati csoportjában vasárnap a tizenegyedik forduló mérkőzéseire kerül sor. Pécsett a Dózsa—Sztálinvárosi Vasas találkozót rendezik, Komlón a Székesfehérvári Vasas lesz a hazai csapat ellenfele. A PVSK Budapesten a Csepel Autóval kerül szembe.

Az NB III. sorsolása szerint két találkozó lesz Pécsett. A Bányász a Nagykanizsai Bányásszal méri össze erejét Pécsbányatelepen, a Pécsi Vasas pedig a Simontornyai BTC-vel játszik. A BTC—Bázakerettyén szerepel. A forduló további mérkőzései: Bajai Bácska—Szekszárd, Nagyatád—Bonyhád, Kaposvár—Bajai Építők, Bácsalmás—Dombóvár, Székesfehérvár—Balinka.

A megyei I. osztály mérkőzései is érdekes találkozókat hoznak. A forduló sorsolása: Pécsszabolcsi Bányász—Komlói Béta-akna, Postás—Porcelángyár, Sellye—Villány, Vasas I. Bányász—Mohács, Szászvár—Szigetvár, Traktor—Kinizsi, Pécsvárad—Szentlőrinc, PEAC—Hidas.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal:
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok:
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

A világ legjobbjai között

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján a világ dolgozói örömmel összegezik azokat az eredményeket, melyeket az élet minden területén a szovjet állam elért.

A forradalom után korlátlan lehetőségei nyíltak meg a Szovjetunióban a testnevelés és sport előtt is. A dolgozók nagy tömeget számára vált hozzáférhetővé a testnevelés és a sport. Megteremtődött a sok milliós létszámú önkéntes testnevelési tömegmozgalom. Létrejött a testnevelés leghaladóbb tudományosan kidolgozott rendszere.

A szovjet testnevelési rendszer gyökeresen különbözik a nyugati államok tesnevelésétől. A kapitalista országokban, különösen Amerikában a versenypályákon az egészséges versengést alárendelik a látványosságnak, a lényeg az, hogy minél nagyobb nyereséget láthassanak belőle.

A testnevelés és sport szovjet rendszere a kommunista nevelésről szóló marxi—lenini tanításon alapszik, amit az igazi humanizmus és a népek barátságának, a proletár nemzetköziségnek és a szovjet hazafiságnak nemes eszméi hatnak át.

Beszélni kell a szovjet testnevelés népi jellegéről. A tornázás, sportjátékok és a versenyzés hozzáférhető a dolgozók millióri számára. A testnevelés felhasználja mindazokat az eszközöket, amelyeket a nép a testnevelés módszerei területén összegyűjtött, beleértve a nemzeti sportjátékokat és játékfajtákat is. A nemzeti játékok és különböző sportágak, amelyek fejlődését a forradalom előtti Oroszország földbirtokos kapitalista rendszere megakadályozta, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom után nemcsak elismerésben részesültek, hanem fejlődési lehetőségük is nyílott. A szovjet testnevelés népi jellege már a polgárháború idején megnyilatkozott a kommunista pártnak és a szovjet államnak a lakosság testnevelése érdekében hozott minden intézkedésében. A szovjet állam fennállásának első három esztendejében a „közoktatás" szervezetei a Kommunista Ifjúsági Szövetség tevékeny részvételével az ifjúság tömegeit vonták be a testnevelésbe. Később a testnevelési mozgalom szervezési formáit jelentékenyen megváltoztatták. Az új testnevelési köröknek és testületeknek közvetlenül a gyár és üzemi klubok mellett történő megszervezésébe bekapcsolódtak a szakszervezetek is.

A Szovjetunióban minden feltételét megteremtették annak, hogy a sportolók minden téren előbbre haladhassanak és képességeiket kibontakoztathassák. Néhány évvel ezelőtt azt a célt tűzték ki a szovjet sportolók elé, hogy a legfontosabb sportágakban magukhoz ragadják a világ elsőségét. Minden szovjet sportoló becsületbeli és hazafias kötelességének tartotta ennek megvalósítását. És láthatjuk az eredményeket: a különböző nagy nemzetközi versenyeken a Szovjetunió sportolói mindenütt a legjobbak között vannak, a legutóbbi melbournei olimpiai játékokon a nem hivatalos pontversenyben az első helyen végeztek.

A szovjet sportolók eredményeikkel ismételten bebizonyították a szocialista testnevelés fölényét a nyugati burzsoá sporttal szemben. A különböző nemzetközi sporttalálkozókon pedig részvételükkel ismételten hozzájárultak a szovjet sportolók a béke ügyének megerősítéséhez és a népek közötti barátság megszilárdításához.

Sportolók választási gyűlései a sellyei járásban

A sellyei járásban a járási KISZ-bizottság és a testnevelési sporttanács választói gyűlésekre hívta össze a sportolókat. Felsőszentmártonban, Királyegyházán, Vajszlón, Drávafokon, Magyarteleken, Csányoszrón, Sellyén, Sumonyban, Kétújfalun és Gyöngyösmelléken jönnek össze a sportolók, hogy elbeszélgessenek a választások jelentőségéről a járás, a község sportjának helyzetéről és arról a nagy változásról, melyet a felszabadulás hozott a magyar sport életében.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. november 7-i, pénteki műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Felsőszentmártoni táncok. Napról-napra... Hírek és tudósítások. Népi kórus. A fiatalok új életéről. Drávamenti dalok, tamburazene.
17.00: Német nyelvű műsor. Indulók. W. Majakovszkij: Hazám. Vers. Az októberi forradalom emléke. Jegyzet. Nikolaj Osztrovszkij: Harcban. Elbeszélés. Forradalmi dalok. A 71-es vonat fűtője... A. Kononov elbeszélése. A munkásosztály dalaiból.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Iskolások műsora. — Verses fejtörő. — Látogatás a Nagy Lajos Gimnázium diákotthonában. — Baranyai népdalok, énekel a Szabadság úti iskola énekkara.
17.45: Népek dalai. Zenés, verses összeállítás. Közreműködnek: Spányik Éva és Szabó Ottó, a Pécsi Nemzeti Színház tagjai.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Könnyű dallamok.
18.55: Kommentár.
19.00: Műsorzárás.

Megvette már totószelvényét?

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Édes Anna (5, 7 és 9 órakor).

Kossuth: Életem árán (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó: Magyar Híradó; Október fénye. (Délelőtt 11 órától délután 3 óráig folytatólagosan. Helyárak: 2 és 3 forint, pénztárnyitás fél 11 órakor).

Petőfi: Édes Anna (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Ez történt Belgrádban (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Vasvirág (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Józsercncsét (Pécsszabolcs): Harag napja (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Értük éltem (7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Örvényben (7 órakor).

Kossuth (Mohács): A világ teremtése (fél 6 és fél 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Spanyol kertész (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Berlin Schönhauser sarok (8 órakor).

BÁBELŐADÁS

lesz november 9-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában. Színre kerül: Hamupipőke c. mesejáték. Belépődíj: 3 forint.

FINN-MAGYAR NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS

nyílik november 8-án de. 11 órakor a Városi Művelődési Házban (Déryné utca 18.) Megnyitó beszédet mond Berki Fülöp, Pécs városi Tanács VB elnökhelyettese. A kiállítás — csak két napig — szombaton 11 órától 18 óráig és vasárnap 10 órától 13-ig, délután 15 órától 18 óráig tartja nyitva kapuit.

KIÁLLÍTÁS

Haraszti Pál festőművész képkiállításának megnyitása a Janus Pannonius Múzeumban (Káptalan utca 2.) november 9-én, vasárnap fél 13 órakor.

*

A TIT Munkácsy Mihály Szabadegyetem filozófiai kollégiumának előadása „A filozófia alapvető kérdése" címmel november 7-én este 6 órakor. Előadó: Jóri János egyetemi tanársegéd. Az előadás helye a központi egyetem élettani előadóterme. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

*

Az Orvosegészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs—Baranya—Tolnai Fogorvos Szakcsoportja november 8-án, szombaton du. 4 órakor Pécsett az egyetemi anatómiai intézet tantermében tudományos és továbbképző előadást tart: dr. Hetessy Györgyné: A műanyagok hatása a szájnyálkahártyára. Dr. Uj János, dr. Vörös Sándor: A caries profunda vizsgálata mikrobiológiai módszerekkel. Dr. Oravecz Pál: A fogorvoslás fejlődése (vetített képekkel).

*

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat második filmklubjába beiratkozni lehet hétfő kivételével mindennap délután 3—7 óráig. Az új filmklub műsora párhuzamos az elsővel. Az első filmklub előadásait minden második vasárnap délelőtt nézhetik meg a filmklub tagjai, a második filmklub előadásai délután fél 3 órakor kezdődnek. Beiratkozni lehet a TIT titkárságán (Janus Pannonius u. 11. sz.)

— Érettségizett leányok ápolónői tanfolyamra jelentkezhetnek. Orvosegyetem, Rákóczi út 2. Munkaügyi csoport.

APRÓHIRDETÉSEK

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép-javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Sürgős szükségem van 4000 forintra, — magas kamatra. Molnár János, Komló, — Zrínyi utca 20. 140

Alkalmi munkásokat vagonkirakáshoz felvesz munkaszüneti napokra BELSPED Vállalat. Jelentkezés szombaton délelőtt — Széchenyi tér 7. szám alatt. 118

Pécsi Közúti Üzemi Vállalat pécsi munkahelyre felvesz egy Diesel-motor szerelésben jártas motorszerelőt, vidéki munkahelyre két vizsgázott gépkezelőt. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán, Pécs, Lenin tér 5, sz. alatt. 101

Órát, írógépet, gramofont, fényképnagyítót veszek, Wágner, Rákóczi út 73/a. 116

Eladó 620 n-öl szőlő, felszereléssel, szobakonyha, melléképületek, beköltözhető. Pécsújhegy, VI. dűlő 260. 132

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanuk útja 11. 129

Családi ház, Zrínyinél háromszobás, új, modern, beköltözhetően eladó. Bővebbet: Ettől—hétig, Sörház u. 6, sz. Szalay. 109

Telek, barátok templománál leszállított áron eladó. Bővebbet Sziklai, Szekfű utca 4. sz. (Buzássy útnál) 111

Elcserélném 3 szoba, összkomfortos lakásomat két különállóra. Telefon: 22-00. 103

1200 n-öl szántó eladó. Bővebbet Orsolya utca 27. sz. alatt. 119

Sürgősen, elköltözés miatt eladó 3 szobás, komfortos családi ház. Azonnal beköltözhető. Balokányi megállónál, Hallász u. 7. sz. 96

Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat Pécs, — Déryné utca 35, kettő villanyszerelő szakmunkást felvesz. 75

Olcsó félháló, asztal, hálószobabútor, szekrény, egyszemélyes rekamié eladó. Kiskereszt utca 15. Szigeti országútról nyílik. 94

Fiatal kifutót felvesz az Önkiszolgálók Boltja. 95

Konyhagarnitúra, új, kisipari eladó, Bartók Béla u. 37. 54

Salak díjmentesen — kapható a Pécsi Bőrgyárban. 52

Varrógép, kályhák, — ágyak, szekrények, konyhabútor, szobabútor eladó. Felső-Vámház utca 2. szám. Üzlethelyiség. 7

Reprezentatív, háromajtós, mahagóni — (könyv) szekrény eladó. Megtekinthető a Faipari KSZ mintatermében, Kossuth u. 50. sz. 53

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy az istenkúti turistaház új vezetéssel üzemel. 36

Bútorozott szobába szobatársnőt keresek. István utca 46. 108

Üzletberendezés, jókarban lévő, eladó. — Siklós, Deák utca 8. 77

Sertésól, szétszedhető, kifutóval eladó. — Sallai utca 46. 88

Szekfű Antal erdei méterenként 30 Ft-ért vállal fafűrészelést, — Kálvária utca 23. sz. Ugyanott fafűrészelőgép olcsón eladó. 80

Szezlont, rekamiét, fotelt készíttessen Sindler kárpitosnál, Szigetvár, József Attila utca 43. Fizetési kedvezmény. 113

Épületüvegezést, képkeretezést, megbízhatóan készít Bódis Imre, Szigetvár, Kossuth tér 1. sz. 127

Családi ház, 3 hold földdel sürgősen, olcsón eladó, Egerág, Ipolyság u. 108. Érdeklődni levélben — vagy személyesen vasárnap, Kollár. 270

Hálószoba, diópolitúros eladó. Felső-Vámház utca 33., asztalos. 1097

Felvételre keresünk kereskedői szakképzettséggel rendelkezőt üzemágcsoport vezetői beosztásra. (Kiskereskedelmi, vendéglátóipar.) Feltétel: erkölcsi bizonyítvány, 5 éves szakmai gyakorlat kereskedelemben. Alapfizetés havi havi 1400 forint. Jelentkezés írásban vagy személyesen Somogyapáti és Vidéke Körzeti Fmsz központi irodájában. Személyes jelentkezésnél útiköltséget nem térítünk. 10

A Pécsi Épületanyagfuvarozó Vállalat, — Pécs, Megyeri út, felvesz gépkocsiszerelőket, egy autóvillanyszerelőt és egy autókaroszséria lakatost. 23

Kőműveseket és segédmunkásokat pécsi és vidéki építkezéseinkre felveszünk. Jelentkezés naponta 7—16 óra között, Baranya megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata, Pécs, Kossuth tér 8. 26

Házvezetőnőt keres háromtagú vidéki orvoscsalád. Cím: Pécs, Petőfi utca 41. szám. Czimber. 60

Adjon isten jónapot, vegyen Horváth kalapot! Horváth kalapos-mesternél, Szigetvár. 114

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-01. — György utca 6. 137

VÁSÁROLJON A SIKLÓSI KÖRZETI FÖLDMŰVESSZÖVETKEZET ÜZLETEIBEN!

Nagy áruválasztékkal, udvarias eladószemélyzettel várjuk a vásárlóközönséget. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából üdvözöljük dolgozóinkat és vevőkörünket.

A Siklósi Körzeti Földszöv. vezetősége

Az Októberi Szocialista Forradalom 41-ik évfordulója alkalmából a

a Pannonia Sörgyár

dolgozói és vezetősége szeretetteljes üdvözletüket küldik a megye lakosságának.

JÓ MUNKÁVAL A FÖLDMŰVESSZÖVETKEZETI MOZGALOM ERŐSÍTÉSÉÉRT!

Mozdítsuk elő a földművesszövetkezetekbe tömörült tagság és hazánk érdekeit! A szocialista forradalom évfordulója alkalmából szeretettel üdvözöljük a földművesszövetkezetek vezetőit és tagságát.

Siklósi Járási Földművesszövetkezeti Központ

Izlelje meg cukrászmestereink készítményeit!

Érdemes megtekinteni

a művészi kivitelben készült Télapó-figurákat, melyek megvásárolhatók a cukrászipari kiállításon, a **Baranya megyei Vidéki Vendéglátó Vállalatnál**, Pannonia nagytermében, nov. 6—9-ig.

A SZOCIALISTA FORRADALOM ÉVFORDULÓJÁN üdvözletünket küldjük Mohács lakosságának és dolgozóinknak.

Mohácsi Községgazdálkodási V.

Virágot

minden alkalomra virágüzletünkből!
MOHÁCS, SZABADSÁG u. 11.

BECSÜLETES ÉS SZÉP MUNKÁVAL állítják elő vállalatunk dolgozói bútorkészítményeinket!

A Nagy Októberi Forradalom évfordulója alkalmat ad dolgozóinknak arra, hogy kinyilvánítsák szilárd elhatározásukat: további jó munkával, soraik szoros egységbe zárásával harcolnak a további eredményekért, mindannyiunk boldog, békés életéért.

Siklósi Faipari V.

Bundák, vattaruhák, bőrkabátok, szőnyegek minden méretben tisztítását szakszerűen, rövid idő alatt elvégzi a

Patyolat Vállalat

A Bólyi Gépállomás

pártszervezete, szakszervezeti bizottsága és vezetősége november 7-e ünnepének alkalmából szeretettel üdvözli dolgozóit, a körzetéhez tartozó termelőszövetkezetek tagjait és az egyénileg dolgozó parasztságot,

November 7-e

ünnepünk alkalmából

elvtársi üdvözletünket küldjük összes vevőinknek.

Délduanántúli PIÉRT

A pécsi ruházati boltok

dolgozói és vezetősége az októberi forradalom évfordulóján szeretettel küldik üdvözletüket kedves vevőközönségüknek!

A Siklósi Állami Gazdaság vezetősége

forró szeretettel üdvözli a gazdaság minden dolgozóját az októberi nagy forradalom évfordulóján.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 264. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. NOVEMBER 8.

Vasárnap választási nagygyűlés lesz Vajszlón

A Hazafias Népfront megyei bizottsága november 9-én, vasárnap délelőtt 10 órakor választási nagygyűlést rendez az Ormánság központjában, Vajszlón, a gépállomás területén, amelyre szeretettel meghívja Dél-Baranya dolgozóit.

A nagygyűlés előadója Aczél György elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese. A gyűlésen részt vesz a megye több országgyűlési képviselőjelöltje is.

A vajszlói ormánsági választási nagygyűlésre nemcsak a szűken vett Ormánságból, hanem egész Dél-Baranyából, — Beremendről, Villányból, Szabadszentkirályról, Királyegyházáról, a távoli Lakócsáról és környékéről is — készülődnek a községek választópolgárainak küldöttei, hogy a nagygyűlésen falujukat képviseljék.

A Hazafias Népfront jelöltjei a Baranya megyei Tanács tagjainak választásánál

1. számú tanácsi választókerület:

ifj. Papp Mihály földműves, Tarrós.

2. számú tanácsi választókerület:

Boromissza Lajos ált. iskolai tanár, Mágocs.

3. számú tanácsi választókerület:

Szántó Jánosné ruhaipari munkás, tisztviselő, Komló.

4. számú tanácsi választókerület:

Illés Jenő ÁMG. brigádvezető, Gödrekeresztúr.

5. számú tanácsi választókerület:

Dr. Nemes Alajos vasipari munkás, BM. dolgozó, Pécs.

6. számú tanácsi választókerület:

Dévai István bányász, Szászvár.

7. számú tanácsi választókerület:

Süveges Jánosné tsz-tag, Godisa.

8. számú tanácsi választókerület:

Dobos József bányász, üzemvezető, Komló.

9. számú tanácsi választókerület:

Andics Józsefné, földműves, Okorvölgy.

10. számú tanácsi választókerület:

Kovács Lajos ÁG. igazgató, Görösgall.

11. számú tanácsi választókerület:

Kiss Dezső, a KISZ megyei bizottság h. titkára, Pécs.

12. számú tanácsi választókerület:

Nagy Gyula bányamunkás, megyei tanács v. b. elnökhelyettese, Pécs.

13. számú tanácsi választókerület:

Gróf József földműves, Patapoklosi.

14. számú tanácsi választókerület:

Méhész Józsefné tsz-elnök, Szigetvár.

15. számú tanácsi választókerület:

Garamvölgyi Miklós postaigazgató, Pécs.

16. számú tanácsi választókerület:

Takács Jánosné cipőgyári munkás, Szigetvár.

17. számú tanácsi választókerület:

Végh László ált. iskolai igazgató, Nagypeterd.

18. számú tanácsi választókerület:

Fülöp János gazdász, Bicsérd, Fenyőspuszta.

19. számú tanácsi választókerület:

Tóth Győzőné ép. mérnök, Pécs.

20. számú tanácsi választókerület:

Földes György bányamunkás, Komló.

21. számú tanácsi választókerület:

Farkas Elemérné Megyei Nőtanács titkára, Pécs.

22. számú tanácsi választókerület:

Tálos László ép. ipari munkás, pécsi járási párt v. b. első titkára, Pécs.

(Folytatás a 2. oldalon.)

Koszorúzási ünnepség a szovjet hősök emlékművénél

Kőrösi Lajos elvtárs ünnepi beszédét mondja

A pécsi központi temetőben pénteken délelőtt díszszázadok sorakoztak fel. Szovjet katonák, határőrök, karhatalmisták, munkásőrök. Szemközt: a pártbizottságok, tanácsok vezetői, a tömegszervezetek, üzemek, intézmények, vállalatok, iskolák küldöttei, akik azért jöttek el, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján áldozzanak a felszabadító harcokban Pécsett elhunyt szovjet hősök emlékének.

9 órakor kürtszó jelezte *Jelenszky Márton* alezredes elvtárs, a pécsi helyőrség parancsnokának érkezését, a katonai fogadás kezdetét. A pécsbányatelepi bányászzenekar a magyar és a szovjet Himnuszt intonálta, majd a fehér és piros krizantémokkal díszített emlékmű talapzatánál *Dariday Róbert*, a Pécsi Nemzeti Színház művésze Vladimir Majakovszkij: „Induló balra" című versét szavalta el.

Az ünnepi megemlékezést *Kőrösi Lajos* elvtárs, Pécs megyei jogú város Tanácsa Végrehajtó Bizottságának megbízott elnöke tartotta.

— *Miközben a szovjet hatalom születésnapját ünnepeljük* — mondotta többek között — *gondoljunk azokra a hősökre, akik a legdrágábbat, az életüket adták az eszméért, a szabadságért, a békéért, a mi országunk felszabadításáért, országunk függetlenségéért, a munkásosztály hatalmáért. Egy nagy szocialista család fiai nyugszanak itt a földben. Éretünk haltak meg. Internacionalista kötelezettségüket teljesítették. A békét védték. Száz és százmilliókkal együtt köszöntjük ma a Szovjetunió népeit és meghajtjuk fejünket drága, hős fiai előtt.*

Az ünnepi megemlékezés után *Baljasznikov* szovjet alezredes elvtárs emlékezett meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulójáról.

Baljasznikov szovjet alezredes elvtárs nagy tetszéssel fogadott beszéde után megkezdődött a koszorúzási ünnepség. A gyászinduló hangjai mellett a legelső koszorút — amelyet égő vörös szekfűkből állítottak össze — az MSZMP Baranya megyei pártbizottsága nevében *Laki István* elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, *Földes Andrásné* elvtársnő, a megyei pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője és *Právicz Lajos* elvtárs, a megyei pártbizottság agit. prop. osztályának vezetője helyezte el a szovjet hősi emlékműre. A városi pártbizottság nevében *Ambrus Jenő* elvtárs, a városi pártbizottság első titkára koszorúzta meg az emlékművet. Ezután a Baranya megyei és Pécs városi Tanács, a szovjet katonai parancsnokság, a megyei munkásőrség, küldöttségei helyezték el a hála és a szeretet virágait az emlékműre.

Koszorút helyeztek el az emlékműre még a pécsi üzemek, intézmények, hivatalok, valamint vállalatok küldöttségei is. Összesen százhuszonhét gyönyörű koszorú, valóságos virágerdő borította be a szovjet hősök emlékművét.

Felcsendült az Internacionálé, majd a Rákóczi induló hangjaira a díszszázadok díszmenetben vonultak el az emlékmű előtt.

Laki István, Földes Andrásné, Právicz Lajos elvtársak elhelyezik a megyei pártbizottság koszorúját.

Sándor József elvtárs a pécsújhegyi munkásgyűlésen

Tegnap délután két órakor, közvetlenül a délelőttös műszak befejezése után munkásgyűlést tartottak a pécsújhegyi főműhely fürdő melletti tanácsteremben. A gyűlésen megjelent *Sándor József* elvtárs, a Központi Bizottság tagja, *Földes Andrásné* elvtársnő, a megyei pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője és *Hucker Ferenc* elvtárs, a városi pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője is.

Ruppert Ferenc elvtárs, az üzemi pártszervezet titkárának megnyitója után *Sándor József* elvtárs ismertette az időszerű bel- és külpolitikai kérdéseket.

A több mint négyszáz munkás nagy tetszéssel fogadta Sándor elvtárs beszédét, aki pártunk Központi Bizottságának és személyesen Kádár elvtárs üdvözletét tolmácsolta az újhegyi dolgozóknak. A gyűlés résztvevői sárgarézből készült miniatűr bányászlámpával ajándékozták meg a Központi Bizottság tagját.

Áldás már a gyermek az Ormánságban is

„Lánc, lánc, eszterlánc, eszterlánci cérna..." libbennek a kis szoknyák, tapossák az apró lábak a hulló őszi faleveleket. És mind ez az Ormánság központjában, a sellyei óvoda kertjében. Az Ormánságban, ahol még egy másfél évtizeddel ezelőtt is csapásnak számított a gyerekáldás. Megváltozott a helyzet? Meg bizony. Régi öregek mondják: azelőtt talán összesen nem volt annyi gyerek Sellyén, mint amennyi most van, csak az óvodában. Ebben talán van egy kis túlzás, de ami igaz, az igaz: Ormánságban sem csapás már a gyerek. Óvodát kaptak és a jövő év elején Sellyén megnyitja kapuit az új szülőotthon is.

Baráti beszélgetés

— Hát azt elárulhatom, ezeket a bányászsapkákat hamarosan kicseréljük. Olyanok lesznek az új sapkák, mint a csehszlovák bányászoké. Jobban levegőznek, szabályozhatók...

— Ismerem azt a fajtát — szól közbe valaki — jobb mint a miénk.

— Engedjék meg, hogy most én is kérdezzek valamit. Hányan dolgoznak a bányában ruhátlanul?

— Nekem nincs felesleges ötven forintom — áll elő egy magas fiatalember —, de én tegnapelőtt úgy dolgoztam. — Mentegetődzve hozzáteszi: — mert nagyon meleg volt...

— Nem is volt olyan meleg...

— De ott meleg van...

Nagy zsivaj támad. Havrán István elvtárs, a Bányaműszaki Főfelügyelőség vezetője aligha ismeri ki magát a hangzavarban. De jóízűen nevet azon, hogy a munkára beöltözött, lámpával a kezükben topogó bányászok nyelve így megoldódott...

— Azt tudják-e hogy van egy olyan rendelet, amely szerint 28 fok felett csak röviditett munkaidővel lehet dolgozni?

— Tudjuk, de nálunk nincs ilyen meleg munkahely. Csak megszoktuk már, hogy ruhátlanul dolgozzunk.

Nagy csoport áll az Anna-aknai szállitógépház előtt. Munkaruhába öltözött, munkára induló bányászok és már néhányan a kiszállók közül is. A kör közepén Havrán István elvtárs áll, szürke felöltőben, szenes kezekkel. Sok emberrel kezett fogott már, és egyre többen jönnek hozzá. Most egy fiatal vájár lép oda, hasadtfejű csizmával.

— Hát magának milyen csizmája van? — kérdi Havrán elvtárs. — Ahá, ezek az úgynevezett kátéesz csizmák! Már Dorogon is hallottam róluk. Hamar tönkremennek, s ráadásul túl kemények, kihorzsolják a lábat. Feltétlenül utánanézek, ha hazamegyek.

A kérdésre, hogy milyen problémák vannak Anna-aknán, sok válasz érkezik.

D. Nagy János, aki 340 kilométerre él a családjától, havonta hazautazik. Azelőtt havonta kétnapos tisztálkodási szabadságot kaptak a távollakók, ez most nincs. Ő az egész évi fizetett szabadságát elaprózza a havonkénti hazautazgatással. Lehetne-e ezen segíteni?

Havrán elvtárs felírja a nevet, címet. Levélben fogja megadni a választ.

Jók-e a bányászlámpák? Milyen a munkaruhák minősége? Milyen a bányában a biztonság? Ilyen és ehhez hasonló kérdésekről folyt a beszélgetés, amikor valaki azt mondta:

— Legyen nálunk is hatórás munkaidő.

— Legyenek rajta — mondotta Havrán elvtárs, — csak magukon múlik. Ha biztositják, hogy hat óra alatt annyit termelnek, mint amennyit most a hétórás műszakban, mi megengedjük. Csak azt ne feledjék, hogy a szénre nagy szükség van, s ha maguk kevesebbet adnak, azt megsinyli a népgazdaság. Ugyanezt mondhatom arra a kérdésre is, hogy mikor valósul meg a bányában a kétharmados termelés: akkor, ha kétharmadban termeljük ki azt a szénmennyiséget, amit most háromban.

Sok volt a beszélgető csoportban a fiatal. Egyikük, egy csőszerelő szóvá is tette: miért nem kereshetnek ők többet, miért nem kapnak a mostani 25 helyett 40 százalékos földalatti pótlékot, mint a bányászok. A válasz: nem végeznek a bányászokkal egyenértékű munkát. A téma folytatása: elégedetlenek a mai fiatalok. Ezt Kerékgyártó László csapat vezető vájár mondotta, akit élt a régi bányászok hat pengős keresetén is. Sokan úgy érezték, hogy Kerékgyártó elvtársnak igaza van. Havrán elvtárs mégis azt mondta:

— Erre én csak azt mondom, hogy van nekem hat vagy hét sógorom. Valamennyi bányász. Én is az voltam. De egy sincs köztünk, aki ne cserélte volna ki a bútorát. Legyen mindenkinek jobb. Igy van ez rendjén. Nekem megvan tizenegyedikére a színházjegyem. Legyen maguknak is.... Persze úgy, hogy azért dolgozzon mindenki jól oda, ahova állitották...

A bányászok már nem veszik a bóvlit. Köpködők helyett éttermeket kérnek a komlóiak is, kultúrált környezetben akarnak szórakozni. Erről folyik ezután a beszélgetés.

Havrán elvtársat várják az irodában Anna-akna műszaki dolgozói. Ugyis, mint régi, jó ismerőst, ugyis, mint a Bányaműszaki Főfelügyelőség vezetőjét. És folytatódik a közvetlen hangú, baráti beszélgetés.

HARSÁNYI MÁRTA

Megkezdte próbasugárzását a pécsi televíziós adóállomás

Azok a televízió-tulajdonosok, akik Pécsett és Dél-Dunántúlon november 7-én este bekapcsolták készülékeiket, a képernyőn egy újszerű kockaábrát láthattak. Szerkesztőségünk is felfigyelt erre az adásra és érdeklődött a posta televíziós adóállomásánál, vajon melyik adó sugározhatja ezeket a jeleket. Az adóállomás dolgozói örömmel közölték velünk, hogy november 7-én 19 óra 20 perckor került sor a pécsi televíziós adóállomás első próbasugárzására.

Olvasóink arról már értesültek, az elmúlt napokban Pécsre szállították a televíziós adóállomás utolsó egységeit is. Az adóállomás dolgozói megfeszített erővel munkálkodnak annak érdekében, hogy a próbaadások mielőbb megindulhassanak. A posta rádió-műszaki dolgozóinak sikerült vállalásukat teljesíteni, s a televíziós műszaki próbaadásokat a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján beindították.

Ünnepi gyűlések a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján

Csütörtökön és pénteken szerte a megyében bensőséges ünnepségeken emlékeztek meg a dolgozók a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulójáról.

Komlón a Zrínyi Kultúrotthon nagytermében több száz munkás, paraszt és értelmiségi ünnepelt, és emlékezett meg arról, hogy két esztendeje, 1956. november 6-án alakult újjá a városi pártbizottság. A két eseményt *Bertus Imre* elvtárs, Kossuth-akna pártbizottságának titkára méltatta, majd a Pécsi Nemzeti Színház művészei adtak műsort.

Szigetváron mintegy 600 résztvevő előtt *Tóth Lajos* elvtárs, a szigetvári pártbizottság titkára mondott ünnepi beszédet. Felszólalt *Pápa Vince* elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosa, aki 1918-ban a vörös hadsereg soraiban harcolt és emlékeiből idézett fel néhányat. A kultúrműsor keretében a gimnázium és a rendőrklub énekkara, valamint a járási kultúrház népitánc-együttese lépett fel.

Ezenkívül még a járás számos községében méltatták az évforduló jelentőségét.

Sellyén tegnap este a gépállomáson rendezték meg az emlékünnepséget. Beszédet mondott: *Perics Péter* iskolaigazgató.

Pénteken a koraesti órákban a pécsváradi pártbizottság, a fegyveres alakulatok, a tömegszervezetek, az üzemek és intézmények képviselői megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét. A megjelentek előtt *Gyenis Pál* elvtárs, a pécsváradi járási pártbizottság agit. prop. osztályvezetője mondott beszédet.

Villányban *Marenics János* elvtárs, a siklósi járási pártbizottság titkára, Beremenden *Zsifkó* elvtárs, a járási tanács elnökhelyettese beszélt az októberi forradalomról. Pénteken délután *Siklóson* megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét. Az esti ünnepi ülésen *Achátz Imre* elvtárs, országgyűlési képviselőjelölt volt az előadó.

Horváth Gyula és Ambrus Jenő elvtársak a Pécsi Bőrgyárban

November ötödikén a Pécsi Bőrgyárba látogatott Horváth Gyula elvtárs, a belügyminiszter helyettese és Ambrus Jenő elvtárs, az MSZMP pécsi bizottságának első titkára.

Ambrus elvtárs a kora délelőtti órákban érkezett a gyárba, végigjárta az üzemeket, megismerkedett a gyártási folyamatokkal és elbeszélgetett a gyár dolgozóival. Ambrus elvtárs elismerően szólt a gyárban tapasztalt rendről és fegyelemről és felhívta a gyár vezetőinek figyelmét egy-két hiányosságra, elsősorban arra, hogy több helyen még sok a kívánnivaló a tisztaság terén.

Horváth Gyula elvtárs a déli órákban érkezett a gyárba. Sokan üdvözölték régi ismerősként, hiszen sokáig dolgozott Pécsett is, mint pártmunkás.

A bőrgyári dolgozók örömmel fogadták Ambrus és Horváth elvtárs látogatását és remélik, a következő találkozásra is mihamarabb sor kerül.

Gondolatok Egry József kiállításáról

Egy emberi élet sokszínű élményvilága és ezekből is a derű sugárzik az egész kiállító teremből. Dús fényben fejezik ki a képek a természet kristálytiszta ragyogásának szeretetét. Ennek a belső érzésnek — a „fény" szeretetének — vallomása minden kép: az aranyló balatoni alkony, az esőtől friss levegő (Szivárvány c. képe), a napos domboldalak stb. Művészete adakozás, mind annak az átadása, ami számára felemelő és nagyszerű volt. — Fény vonul be a képein ábrázolt alakok mögé és köré, a természet szépségét is ragyogásnak érzi. A „Hazatérő" c. képén is a háttérben sejtelmesen kirajzolódó otthont vakító fehérség: a fény öleli át. De úgy érezzük, hogy ez a fény Egry Józsefnél mély emberi tartalom hordozója, semmi esetre sem öncél.

Egry lemondott arról, hogy képeinek tetszését lássa, lemondott minden más örömről csak azért, mert hitte, hogy legbensőbb élményeinek festői kisugárzása nagy kincs lesz számunkra. Mert nem törődött azzal, hogy képei szokatlanok. Kitartott meggyőződése, művészi hitvallása, a nép és az igazság szeretete mellett.

Innen származik képeinek szuggesztív, meggyőző ereje. A lemondással, szerénységgel és becsületességgel készült képek elárulják alkotójuk nagyságát s ellenállhatatlanul késztetnek, hogy igazságosan értékeljük. Igen, művei megrendülésre késztetnek bennünket. A hasonló korú emberpalánták, akik felső szellemi világuk igényeit igyekeznek kielégíteni, érzik, hogy sokat kaptak Egrytől. Csodáljuk, egyértelműnek és korszerűnek érezzük. Igényeljük is ezt az önzetlen megnyilatkozást és képeit olyan természetesnek találjuk, mint magát az életet.

Köszönjük Egry József kiállítását minden illetékes szervnek. Azonban nem akarjuk beérni ezzel. Szeretnénk jelenkori művészeink igazságot kereső alkotásaival is megismerkedni. Meg akarjuk tanulni, felismerni korunk művészi lényegét előítéletektől mentesen!

Hisszük, hogy vannak ma is Egryhez hasonló tehetségek, akik nem riadnak meg attól, hogy korunk szocialista valóságát átérezve ezt művészi és korszerű formában ki is fejezzék és így hozzájáruljanak — esetleges tévedéseikkel együtt is — a szocialista realista szellemű művészet kialakításához.

Várjuk az értékes kiállítások folytatását!

Varga Zsuzsa
gimnáziumi tanuló

Lokalizálták az István-aknai bányatüzet

Még a múlt hét végén tűztüzet vettek észre István-akna II. szintjén, a második és harmadik nyugati keresztvágat közötti főkihúzó légvágatban.

A tűz megfékezésére azonnal megindultak a mentési munkálatok. Ennek során derült ki, hogy a helyzet súlyosabb, mint kezdetben gondolták, mert a sokszorosan átbővített vágat lazult zónájában kiterjedt tűzfészek van. Mivel a tűz kikaparása emiatt nem volt lehetséges, hatalmas küzdelem indult a főkihúzó vágat megmentésére.

— A mentést azóta is folytatjuk — mondotta tájékoztatásképpen Tamási István elvtárs, a Pécsi Szénbányászati Tröszt főmérnöke. — A helyzet lényegesen javult, sikerült a tüzet anyagköpenyezéssel és iszapolással lokalizálnunk. A végleges felszámolási munkák még folynak, de már nyugodtan állíthatjuk, hogy sikerült a vágatot megmenteni.

Emléklap az ifjú választóknak

A siklósi járási KISZ-bizottság tervei alapján ifjú választói gyűléseket tartanak a járás 40 községében és díszes emléklapot nyújtanak át azoknak, akik november 16-án először lépnek az urnák elé.

Eddig 12 helyen rendeztek gyűléseket az ifjú választók számára. Drávaszerdahelyen 27-en (ez többszöröse az ifjú választók ottani számának), Egyházasharasztiban 80-an, Alsószentmártonban 70-en jelentek meg. Az ifjú választók gyűlések mindenhol jól sikerülnek.

IDEGEN titkon

BARDI LÁSZLÓ REGÉNYE

17

A lágerélet több napja már nem volt olyan eseménydús, mint a legelső. Az egyhangú unalmat még a beszélgetés sem enyhítette, mert ha valamelyik menekülttel kezdtek beszélni, biztosra vehették, hogy annak a második mondata már csodálatos szökéséről és nem kevésbé csodálatos hőstetteiről szól. Az egyhangú történetek még Simi edzett idegeit is kikezdték. A végén már ki is tört:

— Az egész világon nincs talán annyi tank, amennyit ennek az egyetlen lágernek a lakói kikészítettek! Még hozzá puszta kézzel, maximum egy benzinesüveggel! Nem is tudtam, hogy ilyen törékeny dolog egy harckocsi!

Idegeik kezdtek felörlődni az állandó semmittevésben. A hangszórók egész nap szünet nélkül bömböltek. Természetesen a Szabad Európa Rádiójának adásait közvetítették, de olyan hangerővel, hogy még a szállásterem legtávolabbi sarkában sem volt előle menekvés.

Hol voltak azok a régi szép napok, amikor Simi még negyven schillingre tudott beváltani egy százforintost?! A lágerben egy napon azt kezdték suttogni, hogy a papirospénzeket lebélyegzik Magyarországon, hogy ne lehessen többé külföldön valutázni vele. A rémhír persze alaposan felkeverte a kedélyeket. Zoliék szinte megváltójukat látták abban az úriemberben, aki arra hivatkozva, hogy régi ismerősök — egy autóbusszal érkeztek a lágerbe — hajlandó volt segíteni rajtuk. Nem szeretné — úgymond — ha honfitársai fillér nélkül állnának egy idegen országban, inkább ő fizet rá. Kidobott pénz az ő részéről, de nekik kivételesen hajlandó nyolc schillinget adni száz forintért. Zoliék természetesen örömmel siettek beváltani maradék pénzüket, mielőtt az még teljesen elvesztené az értékét. Hanem aztán a lebélyegzés egyre késett, s a végén kiderült, hogy csak vaklárma volt. A fiúk is keresték szolgálatkész megváltójukat, de annak nyoma veszett. Állítólag szállodába költözött, miután a láger többi lakóját is barátilag kisegítette. A forint „tábori" árfolyama megint fel ment 30—40 schillingre, de Zoliék ezeket az újabb ügyleteket már csak távolról szemlélhették, miközben szörnyű átkokat szórtak köpcös honfitársukra.

És a zsebpénz, amit kaptak? Az bizony csak annyi volt, mint szomjas sivatagnak egy veder víz. Zoli például a legelőször kapott pénzét egy karcsú golyóstollba fektette be, hogy tudjon levelet írni haza. A toll nem volt drága, mégis néhány levél és képeslap költségeivel együtt elvitte a teljes heti zsebpénzét.

Így a fiúk lassan leszoktak a városnéző sétáikról. — Mit nézzünk, amikor semmit sem tudunk venni, — intették le egymást. Kezdték lassan megérteni, mivel a saját bőrükön tapasztalták, hogy a gazdagság látszata mennyire összeférhet a nyomorral is. A bőség sem mindenki számára bőség, különösen nem az a disszidensek számára.

A kivándorlás, mindannyiuk legfőbb reménye, még mindig csak a távoli jövőben létezett. Időnként felkeresték ugyan különböző küldöttségek a tábort. Egy alkalommal például nyugat-németországi, bányamunkára toboroztak jelentkezőket. A fiúk ezt csak legeslegvégső esetre tartogatták, ennél nagyobb terveik voltak. Az ausztráliai kivándorlás gondolata már jobban tetszett, de a bizottság elutasította a nőtlen és hajadon jelentkezőket; így Zoliék előtt is zárva maradt az ausztráliai paradicsom kapuja.

Az európai kivándorlási szervezeteknél sem jelentkeztek, mert a nagyvilág megismerésének csábító lehetőségéről nem akartak még letenni.

— Kellett nekünk ilyen őrültségbe belefogni! — tört fel Zoliból is a panasz.

— Te beszélsz? Hiszen te oda voltál, hogy itt milyen jó lesz! — támadt rá Gabi.

— Ha te olyan bölcs vagy, miért nem volt otthon is több eszed?

— Hát majd megmutatom, hogy itt lesz — ugrott fel ágyáról Gabi és kirohant a teremből. Hirtelen eszébe jutott, hogy bécsi rokonát még nem is kereste fel. Az biztosan nem hagyja majd itt sínylődni.

A fiú gyors távozásával határozottan balszerencsés helyzetbe került. Aznap nem is tért vissza, pedig Zoliéknak végre sikerült ezen a napon az USA menekültügyi és kivándorlási bizottsága elé jutni.

(Folytatjuk)

A Hazafias Népfront jelöltjei a Baranya megyei Tanács tagjainak választásánál

(Folytatás az 1. oldalról.)

23. számú tanácsi választókerület:
Tóth Lajos földműves, Tengeri.

24. számú tanácsi választókerület:
Dr. Hidvégi Tivadar járásbírósági elnök, Pécs.

25. számú tanácsi választókerület:
Dr. Villonyai Jenő körzeti orvos, Szalánta.

26. számú tanácsi választókerület:
Bartos József ált. isk. igazgató, Egerág.

27. számú tanácsi választókerület:
Horváth Lajos megyei tanács v. b. tervosztály vezetője, Pécs.

28. számú tanácsi választókerület:
Gere János tsz-elnök, Ujpetre.

29. számú tanácsi választókerület:
Bék Mihály bánya-márkamester, Hidas.

30. számú tanácsi választókerület:
Kerekes Ferenc bányamérnök, Hidas.

31. számú tanácsi választókerület:
Krancz Pál vasipari munkás, Uránércbánya Váll. igazgatóhelyettes, Pécs.

32. számú tanácsi választókerület:
Kovács Endre fogtechnikus, Pécsvárad.

33. számú tanácsi választókerület:
Katona Gézáné földműves, Zengővárkony.

34. számú tanácsi választókerület:
Tolnai János földműves, Palotabozsok.

35. számú tanácsi választókerület:
Sztergár János bányász, Hazafias Népfront Megyei Bizottságának titkára, Pécs.

36. számú tanácsi választókerület:
Matyei István tsz-tag, Kátoly.

37. számú tanácsi választókerület:
Bősz Flórián tsz-tag, Monyoród.

38. számú tanácsi választókerület:
Pálkúti Keresztély gépállomás igazgató, Palotabozsok.

39. számú tanácsi választókerület:
Nyilas Lajos traktorvezető, Somberek.

40. számú tanácsi választókerület:
Béres Béla földműves, Dunaszekcső.

41. számú tanácsi választókerület:
Brachmann János tsz-elnök, Babarc.

42. számú tanácsi választókerület:
Bori Gáspár ÁMG kőműves, Bóly.

43. számú tanácsi választókerület:
Patócs József római katolikus lelkész, Pécsbányatelep.

44. számú tanácsi választókerület:
Hegyi Gyula tsz-elnök, Nagynyárád.

45. számú tanácsi választókerület:
Takács József bőripari munkás Baranya megyei Tanács VB elnökhelyettese, Mohács.

46. számú tanácsi választókerület:
Rejtő János tanár, Bezedek.

47. számú tanácsi választókerület:
Vértes Tibor megyei tanács vb.-titkár, Pécs.

48. számú tanácsi választókerület:
Vicze Józsefné tanítónő, Sumony.

49. számú tanácsi választókerület:
Földvári János mezőgazdasági munkás, megyei tanács v. b. elnökhelyettese, Pécs.

50. számú tanácsi választókerület:
Czégény József mezőgazd. munkás, MEDOSZ-elnök, Pécs.

51. számú tanácsi választókerület:
Varga Kálmán földműves, Sósvertike.

52. számú tanácsi választókerület:
Benkő Istvánné htb., Bogádmindszent.

53. számú tanácsi választókerület:
Tóth Ferenc erdész, Gilvánfa

54. számú tanácsi választókerület:
Vida Andrásné MESZÖV-dolgozó, Pécs.

55. számú tanácsi választókerület:
Dr. Görcs László gimnáziumi igazgató, Pécs.

56. számú tanácsi választókerület:
Laki István építőmunkás, a Magyar Szocialista Munkáspárt megyei bizottságának első titkára, Pécs.

57. számú tanácsi választókerület:
Novics János mezőgazdasági munkás, MSZMP megyei vb. mezőgazd. osztályvezető, Pécs.

58. számú tanácsi választókerület:
Varga Sándor tsz-kovács, Siklósnagyfalu.

59. számú tanácsi választókerület:
Ábri János bányász, Nagyharsány.

60. számú tanácsi választókerület:
Rubinszki Ferenc cementgyári asztalos, Beremend.

61. számú tanácsi választókerület:
Sándor János földműves Magyarbóly.

62. számú tanácsi választókerület:
Dr. Peisler Gyula orvos, Villány.

63. számú tanácsi választókerület:
Lerch Antal nyugdíjas bányász, Komló.

64. számú tanácsi választókerület:
Kelemen László építőipari munkás, az MSZMP komlói vb. első titkára, Komló.

65. számú tanácsi választókerület:
Simek Árpád vasipari munkás, a komlói tanács vb. elnöke, Komló.

66. számú tanácsi választókerület:
Varga Aladár gépgyári igazgató, Mohács.

67. számú tanácsi választókerület:
Galambhegyi Mátyásné szövőnő, Mohács.

68. számú tanácsi választókerület:
Palkó Sándor nyomdász, megyei tanács vb. elnöke, Pécs.

69. számú tanácsi választókerület:
Ábel László üzemlakatos, BM. dolgozó, Pécs.

70. számú tanácsi választókerület:
Ujvári László gépipari munkás, honvédtiszt.

Ünnepi ülés Moszkvában a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére

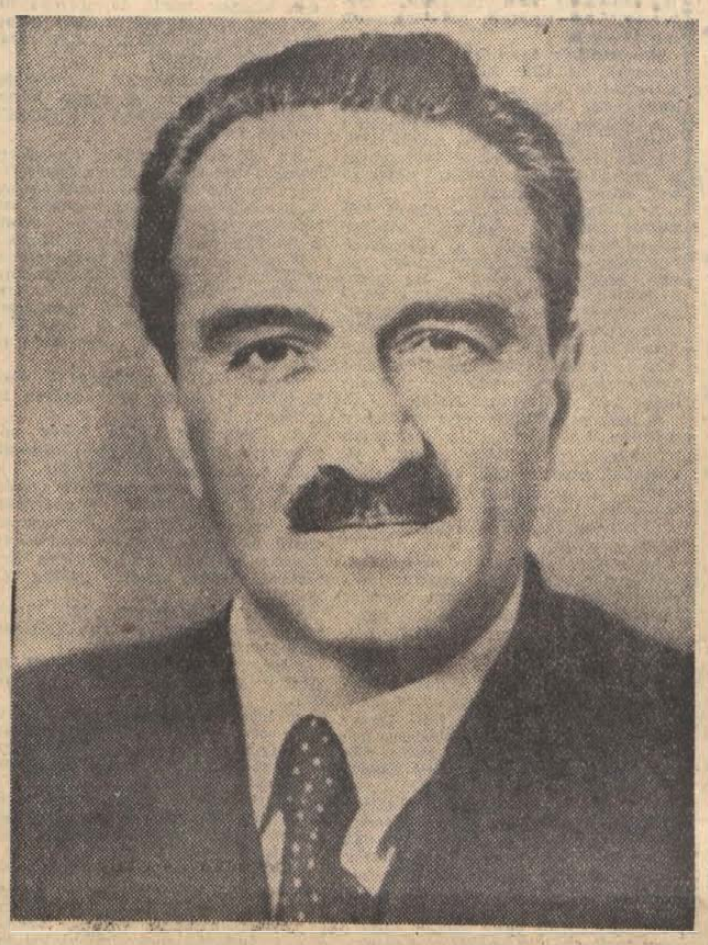
Csütörtökön este Moszkvában a Sportpalotában ünnepi ülést rendeztek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából.

Mintegy 15 000 résztvevő köszöntötte lelkes tapssal az ünnepség elnökségét. Az elnöki emelvény mögött Lenin virágokkal övezett hatalmas képmását helyezték el, előtte a hadsereg és a hadiflotta lobogóit tartották díszegyenruhába öltözött harcosok. Az elnökségben helyet foglalt a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának több tagja, az élén Hruscsov elvtárssal, a Központi Bizottság első titkárával, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökével és Vorosilov elvtárssal, a Legfelsőbb Tanács Elnökségének elnökével. Az elnökségben ott voltak a Központi Bizottság, a Minisztertanács és a Legfelsőbb Tanács tagjai, a politikai, gazdasági és a kulturális élet vezető személyiségei, a termelőmunka hősei. Helyet foglaltak az elnökségben a Lengyel Népköztársaság küldöttségének tagjai, élükön Gomulka elvtárssal, a Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának első titkárával.

Az ünnepi ülést Bobrovnyikov, a moszkvai városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján Mikojan elvtárs, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja, a Minisztertanács első elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet.

Mikoján elvtárs beszéde

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom az egész emberiség számára kijelölte az útat a békéért, a demokráciáért, a szocializmusért vívott harcban. A szovjet állam gazdasági hatalmának példátlanul gigantikus fejlődése, a tudomány, a technika, a kultúra és a művészet most már világszerte elismert fellendülése, a szovjet emberek anyagi jólétének szakadatlan emelkedése mind-mind az októberi forradalom gyümölcse.

A szovjet népnek a történelemben eddig példátlan sikereit most már azok is elismerik, akiket egyáltalán nem nevezhetünk barátainknak. Valóságos világcsodának tekinthető a szocialista országok nagy testvériségének kialakulása, a szocialista tábor hatalmas sikereinek sorozata.

A szovjet nép a kommunista párt vezetésével sikeresen küzd a kommunizmus anyagi-technikai alapjának megteremtéséért.

A fejlődés új szakaszába lépünk

Mikojan ezután összehasonlította a Szovjetunió és az Egyesült Államok ipari fejlődésének ütemét. S megállapította:

a Szovjetunióban az ipari termelés évi átlagos növekedése az 1954—1958. évi ötéves terv idején 11,2 százalék volt, az Egyesült Államokban viszont 1954—1956-ban a termelés évenkint átlag 7 százalékkal növekedett, majd ezen a színvonalon megrekedt, 1957 szeptemberétől kezdve pedig erősen csökkent; ma csupán 2 százalékkal haladja meg az 1953. évi színvonalat, s a bekövetkezett válság miatt több mint ötmillió munkás vesztette el keresetét.

Mikojan részletesen foglalkozott a szovjet mezőgazdaság eredményeivel. Elmondotta: az idén a Szovjetunióban gazdag volt az aratás. Az idén a Szovjetunió tejtermelése eléri az Egyesült Államok színvonalát.

Az élet igazolta — hangsúlyozta Mikojan — hogy helyesek voltak a párt bátor határozatai, amelyekkel átszervezte a gép- és traktorállomásokat. Uj begyűjtési rendet és új felvásárlási árakat állapított meg.

Ezután így folytatta:

Ez az esztendő további emelkedést hozott a nép anyagi életszínvonalában. A nemzeti jövedelem nyolc százalékkal növekszik. Csupán ez az egy esztendei növekedés annyi, amennyi az ország 1930. évi egész nemzeti jövedelme volt.

A nemzeti jövedelem növekedése lehetővé tette, hogy növeljük a városi és a falusi dolgozók reáljövedelmét. A munkások és az alkalmazottak száma egy esztendő alatt 1,5 millióval, a munkabéralap 6 százalékkal növekedett. Nyugdíjakra a szovjet állam 1958-ban kétszer annyit fizetett ki, mint 1955-ben. A városi lakosság számára az idén több mint 62 millió négyzetméternyi lakásterület épül.

A párt a legközelebbi jövőben megvitatásra a nép elé terjeszti a népgazdaságfejlesztési hétéves terv ellenőrző számait.

„A fejlődés újabb szakaszába lépünk; a termelő erők még rohamosabb fejlődésének, a kommunizmus útján való gyors haladásnak szakaszába"

— mondotta az előadó.

Mikojan nyomatékosan hangsúlyozta: a kommunista és munkáspártok képviselőinek 1957-ben tartott értekezlete rendkívüli fontosságú a kommunizmus erőinek a marxizmus-leninizmus zászlaja alatt a békéért vívott harcra való tömörítése szempontjából.

1958 folyamán még inkább megszilárdult a szocialista országok nagy együttműködése.

Az utolsó három évben — folytatta Mikojan — az imperializmus több háborús tűzfészket hozott létre, de a háborút megakadályozták a szocialista országok, az összes békeszerető államok és népek erői.

A Szovjetunió kész segítséget nyújtani a gyarmati elnyomás láncait széttörő népeknek

A Szovjetunió — mutatott rá Mikoján — szolidáris mindazokkal a népekkel, amelyek az önálló fejlődéshez való jogukat védik, és kész segítséget nyújtani a gyarmati elnyomás láncait széttörő népeknek politikai és gazdasági függetlenségük megerősítésében.

A gazdaságilag elmaradott országoknak adott nyugati „segély" csupán néhány morzsája a profitnak, „könyöradomány", amelyet az imperialista monopóliumok az éppen ő általuk kirabolt népeknek vetnek oda. Ez év augusztusában például az Egyesült Államok 100 millió dollárt ígért az arab országoknak, ha elfogadják a Közel-Kelet „megbékítésére" kidolgozott amerikai tervet. Ugyanakkor viszont egyedül az amerikai kőolajtársaságok közelkeleti nyeresége meghaladja az egymilliárd dollárt.

Az előadó elmondotta, hogy a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésének lenini elve alapján a szovjet kormány mindent megtesz, hogy megakadályozza a világ belesodródását egy pusztító háborúba. A Szovjetunió a különböző leszerelési javaslatok egész komplexumát terjesztette elő.

Mindenekelőtt azt szeretnénk — jegyezte meg Mikojan —, **hogy megegyezés jöjjön létre az atomfegyverkísérletek azonnali beszüntetéséről, majd az atomfegyverek teljes eltiltásáról is.**

A szovjet kormánynak a legmagasabb szintű értekezlet összehívására tett javaslatát érintve Mikojan megállapította, hogy az Egyesült Államok, Anglia és Franciaország kormánykörei nem helyezkedhettek szembe nyiltan az értekezlet összehívásával. Ezért szokásos halogató taktikájukat alkalmazták és mindenekelőtt olyan nyilvánvalóan provokatív kérdések napirendre tűzését követelték, mint amilyen a kelet-európai országok belső helyzetének kérdése.

Mikoján ezután a Szovjetuniónak és a szocialista országoknak a nem szocialista országokkal fenntartott kapcsolatáról beszélt. Majd így fejezte be beszédét Mikoján elvtárs: Nincs a világon olyan erő, amely megállíthatná az emberiség előrehaladását a kommunizmushoz vezető úton. Ügyünk legyőzhetetlen. A nemzetközi küzdőtéren egyszer s mindenkorra és visszafordíthatatlanul a szocializmus javára változtak meg az erőviszonyok.

Jelöltjeink

Kelemen László

Kődös, borongós novemberi nap. A várost körülölelő erdőkből géppisztolyok ropogását sodorja a szél. Az utcákon ténferegnek az emberek, az üzemek üresek. Áll az élet.

A tanácsháza egyik szobájában munkások, vájárok, műszakiak, funkcionáriusok beszélgetnek. Ott van közöttük egy magas, barna fiatalember, Kelemen László. S mire szétszéledtek, a hír is elindul: megalakult a párt komlói ideiglenes bizottsága. Elnöke: Kelemen László.

És megindult az élet. Két hét múlva a tanácsház egyik szobájában találkoztam vele. Ujságolta, hogy már több száz elvtárs kérte felvételét a pártba, egyre-másra alakulnak a pártszervezetek. Kemény harcban távolítják el az útból a hőbörgőket, akik egyre csak azt üvöltik: „Nem dolgozunk!" A munkástanácsok józan, a munkáshatalomhoz hű tagjaira támaszkodtak, velük tanácskoztak. És mindennap újabb és újabb munkahelyeken kezdtek dolgozni.

Azóta többször találkoztunk gyűlésen, beszélgetésen, hivatali szobájában, ahova mindenki bemehet. Aztán másoktól hallottam, hogy gyakori látogató a sportolók klubjában, a bányában, az építkezéseken.

Kelemen elvtárs tagja a megyei párt végrehajtó bizottságnak s választói bizalmából most a megyei tanácsba jelölték.

Vajda Gyuláné

Vajda Gyulánét pótképviselőnek jelölték.

Bárki megtalálhatja őt a Megyei Kórházban, azazhogy... elég nehéz elcsípni, mert hiszen annyi gondja, munkája van, hogy sokszor egy percnyi ráérő ideje sincs. Hatáskörébe tartozik a betegfelvétel, élelmezés, személyzeti munka, mosodairányítás, költségvetési problémák, és egyebek, s e feladatokat egy gondnoknak, gazdasági vezetőnek bizony pontosan, lelkiismeretesen kell megoldania.

— Munkaidő?

— Papíron nyolc óra. De a valóságban sokkal több. Reggel hétre jövök, és sokszor itt vagyok este hatig-hétig, vagy még tovább is.

Vajdáné elmondja, hogy egészen fiatal kora óta a közösségért dolgozott. Amikor a harmincas évek elején férjhez ment, továbbra is dolgozott a munkásmozgalomban férjével együtt.

Résztvettek annak idején a bányászsztrájkok megszervezésében, röpcédulák és haladószellemű marxista kiadványok terjesztésében. Pedig nehéz volt. Negyvenötig állandóan rendőri felügyelet alatt álltak, de a nagy célért önzetlenül dolgoztak.

— És ma?

— Ma sem könnyű minden. Nem a korom miatt, hiszen bírom még a munkát, hanem talán legnehezebb az emberekkel foglalkozni. De egyben a legszebb is. Remélem sikerül majd helytállásommal viszonoznom választóim bizalmát.

Gorkij: Ellenségek

Nagy sikerrel játssza a Pécsi Nemzeti Színház Gorkij: Ellenségek című drámáját. Jelenet a drámából: Korándy Dénes, Daridy Róbert, Pető házi Miklós.

Megyénk büszkesége

2500 hold földön virágzó gazdasága, 250 szorgalmas tagja van a mágocsi Béke Termelőszövetkezetnek. Jövőre jubilál. Közel 10 esztendős hősies munkájával méltán érdemelte ki a termelőszövetkezet népünk elismerését.

A szövetkezet kultúrtermének falán nehéz összeszámlálni a sok kitüntetést, dícsérő oklevelet. Vannak itt régebbi sárgult papirú díjak és egészen friss elismerések. Többek közt itt láthatók a megyei mezőgazdasági kiállításon és a budapesti országos mezőgazdasági kiállításon szerzett oklevelek, melyek már magukban véve is sokat elárulnak a szövetkezet jó munkájából.

Sziveri Kálmán elvtárs, tszelnök az idei év termése eredményeiről és a jövő évi tervekről beszél:

— Az aszályos esztendő nálunk nem okozott nagyobb törést a termelésben. Lényegében csak a gabonaféléknél éreztette káros hatását. Más termelési ágak azonban az itt mutatkozó hiányt ellensúlyozták. Itt gondolok elsősorban a baromfitenyésztésre, mint egyik legjövedelmezőbb üzemágunkra. Ebben az évben 6000 naposcsibét neveltünk, ennek nagy részét rántanivaló csirkeként igen kedvező áron értékesítettük.

A tsz-ben domináló szerepe van az állattenyésztésnek. Nem véletlen, hogy az évi jövedelem 70 százaléka éppen az eladott tej, vágómarha, sertés, gyapjú, tenyészállat, tojás és vágóbaromfi értékesítéséből adódik. Ezzel áll arányban a takarmány vetésterületük is. Az össz-szántó 15 százalékán például pillangós növényt termesztenek, ami igen kedvező arány.

A kapásnövények szépen fizettek, különösen a burgonya, 50 holdon átlagosan 115 mázsa termést adott, ami kétszerese a megyei átlagnak.

Hogy érték el ezeket a szép eredményeket?

— A „munkaerő hiány" nálunk ismeretlen fogalom, mert amit csak lehet, géppel végzünk, illetve végeztetünk. 5 normálhold gépi munka esik egy katasztrális holdra. Azonkivül műtrágyával sem fukarkodunk, átlagban egy mázsát adunk egy holdra. Rájöttünk, hogy így két legyet ütünk egy csapásra. Az idén is közel 50 000 forint értékű műtrágyavásárlási kedvezményt kaptunk és hogy ebben a rossz évben is 10 mázsás volt a búzaátlagunk, ezt is a magasabb műtrágya-adagolásnak köszönhetjük. Négyezer köbméter silónk van megtöltve.

Ezek bizony döntő szempontok. Nem ördöngösség tehát jó hírnévre szert tenni, hisz ime itt az élő példa. A fent felsorolt szempontokat megvalósítva, valamennyi termelőszövetkezetünk hiressé lehetne.

A jövő gazdasági évben modern, 100 férőhelyes szarvasmarha-istállót építenek Mágocson, olyat, amilyenből eddig még csak egy van az országban. Ha sikerül, a baromfikombinátot is megvalósítják. Befogadóképessége egyszerre tízezer baromfi lesz. A tyúktenyésztés mellett jövőre kacsahízlalással és tenyésztéssel is foglalkoznak, ezzel a 33 holdat halastavat kétszeresen is kihasználhatják.

— Nehéz napjaink is voltak — ismeri el Sziveri elvtárs, — de ma már egy tagunknak sincs oka panaszra. A kilépők pedig szivárognak vissza, minden közgyűlésen nyolc—tíz ember.

Sziveri Kálmán közel 10 esztendeje elnöke ennek a szövetkezetnek. A nehéz napokban éppen úgy helytállt, mint most. Nem kis része van abban, hogy a termelőszövetkezet így felvirágzott. Az ő munkáját nem lehet elválasztani a tsz eredményeitől, mert a kettő szorosan összefügg.

Napszámosok gyereke. Ő is a cselédsors és a kubikosság között osztotta meg fiatal éveit. Aztán jött a felszabadulás, földet kapott. Majd 1949-ben elsők között lépett a termelőszövetkezetbe. Azóta itt él, dolgozik és legnagyobb öröme, ha termelőszövetkezetének érdekeit képviselheti. Jó munkájáért sokszor megjutalmazták, majd az országgyűlés rendes tagja lett és most újra jelölték. Választói most is helyesnek találták, hogy érdekeiket ő képviselje az országgyűlésben.

RÓNASZÉKINÉ

Kiskertünk

Mire az őszi szél lesodorja a gyümölcsfák leveleit, megjön az ideje a facsemeték elültetésének. Hiába ültetjük el azonban a legnemesebb gyümölcsfa fajtát, ha a telepítésnél nem járunk el kellő körültekintéssel. Jóvátehetetlen hibát követünk el például, ha nem tartjuk be az egyes gyümölcsfajok tenyészterület igényét. Túl sűrűn ültetett fák csak sínylődnek, felnyurgulnak és alig teremnek. Sok vitát kerülhetünk el a szomszédokkal, ha betartjuk a régi szabályt és a mesgyétől fél fejlődési távolságra ültetjük csemetéinket. Sajnos, sokan nem tudják, hogy 10—20 év múlva az elültetett facsemetéből milyen terjedelmes koronájú fa fejlődik. Ezért kívánom az alábbiakban ismertetni néhány fontos gyümölcsfánk ültetési távolságát:

Alma: lehetőleg törpe alanyon nevelt csemetét ültessünk, 4—5 méter tőtávolságra. Vad alanyra ültetett alacsony törzsű fánál 7—8 méter tőtávolság kell. Közepes és magas törzsű fákat házi kertbe ne ültessünk. *Körte:* a legegyszerűbb metszést igénylő, vadra oltott alacsony törzsű fák ültetésénél 5—7 méter tőtávolság szükséges. Törpe fáknál, alakfáknál, (pl. foksoros gúlánál) 4—5 méter távolság is elegendő. *Szilva:* az 5—6 méter tőtávolságot tartsuk be. *Kajszi:* 6—8 méter a tőtávolság igénye az alanytól függően. *Cseresznye:* 8—10 méter távolságra ültessük. A diófával egyetemben nem tanácsos a többi fák közé ültetni, mert idővel az alacsonyabb fákat elnyomja. Legjobb helye a ház körül van, mint árnyékot adó fának. *Meggy:* 5—7 méter tőtávolságra ültessük. Meggyből és cseresznyéből legalább két-két különféle fajtát ültessünk (pl. Pándy meggyet és Spanyol meggyet), mivel csak idegen megporzásnál ad jó termést. *Őszibarack:* 3—4 méteres tőtávolságot igényel. *Dió:* 12—16 méteres tőtávolságra ültessük.

Kiskertész.

Katonai díszszemle a moszkvai Vörös téren

Malinovszkij elvtárs beszéde

Moszkva (TASZSZ). Ünnepi díszben köszöntötte Moszkva november 7-ét, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóját. A Vörös téren a Kreml falak mentén húzódó emelvényeken a reggeli órákban elfoglalták helyüket a meghívott vendégek, moszkvai ipari munkások, kolhozparasztok, tudósok, írók, művészek, a külföldi küldöttségek tagjai, tisztek, tábornokok, tengernagyok, a diplomáciai testület tagjai, a külföldi katonai attasék.

A Lenin-Sztálin mauzoleum emelvényén foglaltak helyet a kommunista párt és a szovjet kormány vezetői, a Szovjetunióban tartózkodó lengyel küldöttség tagjai és pontosan tíz órakor megkezdődött a Vörös téren az ünnepi katonai díszszemle.

A díszszemlére felsorakozott csapatokat Malinovszkij marsall, szovjet honvédelmi miniszter fogadta, majd Moszkalenko marsallnak, a szemle parancsnokának kíséretében megszemlélte a Vörös téren és a környező tereken és utcákon felsorakozott csapatokat. Utána a mauzoleum emelvényéről beszédet mondott a csapatokhoz, a vendégekhez, a Szovjetunió dolgozóihoz.

Beszédében hangsúlyozta, hogy a kommunista párt és a szovjet kormány a nép akaratának megfelelően továbbra is következetesen harcol a tartós béke biztosításáért.

Ugyanakkor az imperialisták nyílt katonai kalandjai és provokáció téremtette helyzetben a Szovjetunió mindent megtesz, hogy tovább erősítse az ország védelmi képességét, ellássa a hadsereget, a légi haderőt és a flottát elsőrendű modern technikai felszereléssel és fegyverekkel, fokozza a fegyveres erők éberségét és harci felkészültségét. A szovjet fegyveres erők rendelkeznek minden olyan szükséges eszközzel — mondotta Malinovszkij marsall — hogy megsemmisítő csapást mérjenek az agresszorokra, ha azok világháborút merészelnek kirobbantani.

Malinovszkij marsall beszédének elhangzása után megkezdődött a katonai díszszemle, amelyet a szovjet főváros dolgozóinak lelkeshangulatú felvonulása követett.

Fogadás a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából

J. I. Gromov, a Szovjetunió budapesti nagykövete, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján pénteken este fogadást adott a Néphadsereg Központi Tiszti Háza Vorosilov úti helyiségében.

A fogadáson megjelent *Dobi István*, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, *Kádár János*, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, *dr. Münnich Ferenc*, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, *Apró Antal, Biszku Béla, Fehér Jajos, Fock Jenő, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, Rónai Sándor*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, *Nemes Dezső*, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja. Részt vettek a fogadáson a kormány tagjai, az Elnöki Tanács, az MSZMP Központi Bizottsága számos tagja, a politikai, a gazdasági és a kulturális élet sok vezető személyisége, az egyházak képviselői.

Jelen voltak a budapesti diplomáciai képviseletek vezetői és tagjai.

A fogadás meleg, baráti légkörben folyt le.

A lottósorsolás eredménye:

30, 32, 43, 53, 58

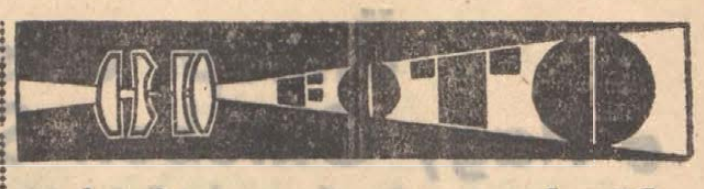
Ferhat Abbasz interjúja egy párizsi lapnak

Párizs (MTI) Az AFP jelentése szerint a Paris Presse című lap interjút közöl Ferhat Abbasztól, az algériai ideiglenes kormány elnökétől. Abbasz kijelentette, hogy kormánya mindent megtesz a tárgyalások elősegítéséért, „bizonyos vagyok — mondotta — hogy ezekre a tárgyalásokra előbb utóbb sor kerül. Komolytalan lenne viszont arra gondolni, hogy az FLN négy évi harc után feladja politikai célkitűzéseit."

A tűzszünet csak általános megoldás keretében jöhet szóba.

Elhalasztották az amerikai holdrakéta kilövését

Cape Canaveral (AP) Az amerikai légihaderő pénteken hajnalban egy holdrakétát akart kilőni. A holdrakéta kilövését azonban elhalasztották, feltehetően a nagy esőzés miatt. Ujabb hír szerint szombaton, esetleg vasárnap a kora reggeli órákban lövik ki a holdrakétát.

Amit a vegyszerekről tudni kell...

A kezdő amatőrök között a legtöbb bonyodalmat a fényképezésnél használt vegyszerek okozzák. Túl komplikáltnak tartják őket ahhoz, hogy megismerkedjenek velük. Megelégszenek egy-két általános tudnivalóval. További tanulmányozásukhoz sajnálják a fáradságot.

A jó eredmény előfeltétele pedig a tökéletes technikai és elméleti tudás elsajátítása. Enélkül csak sötétben tapogatódzás a fotózás, s ez vonatkozik a vegyszerek megismerésére is.

Próbáljunk megbírkózni e nehézséggel. Ismerjük meg a legyakrabban használt vegyszerek legfontosabb tulajdonságait, felhasználásuk módját, alkalmazásuk lehetőségeit.

Ismereteink bővítését a filmnél kezdjük. A film két részből áll, a celluloidból és a fényérzékeny anyagokat tartalmazó zselatinból.

A celluloid könnyű, törhetetlen anyag, melegvízben meglágyul. Magas hőmérsékleten önmagától is meggyullad, a közben keletkezett gázok mérgezőek.

A zselatin állati porcokból készített enyvszerű anyag. Száraz állapotban ellenáll a különböző behatásoknak. Melegítve nem olvad, csak elszenesedik. Ha megnedvesedik, a vizet magába szívja, elveszti előző tulajdonságait, megduzzad és igen könnyen sérül. Általában 35 fok körüli meleg vízben teljesen feloldódik, lehűlve ismét megkeményszik ha a felesleges víz elpárolgott belőle.

A nedves zselatin igen érzékeny minden behatásra, a legkisebb nyomásra, dörzsölésre sérül. A vattával, ecsettel való kezelést még eltűri. A nedves zselatin a kéz melegétől igen könnyen feloldódik és felvételünk helyrehozhatatlan kárt szenved.

Az előhívóanyagok a megvilágított ezüstsókban az ezüstöt fémezüstté alakítják át. Más szóval redukáló anyagoknak hívjuk őket.

A leggyakrabban használtak: a metol, hidrochinon, glicin, és a parafenilendiamin.

A metol színtelen, tűalakú kristály. Fény iránt érzékeny, barna, jól dugaszolt üvegben kell tartani. Szulfit tartalmú oldatban nehezebben oldódik. Erőteljes felületi hívó, ezért rendszerint hidrochinonnal közösen használják.

Hidrochinon színtelen, tűalakú kristály. Barna üvegben tartandó. Lassú, de erőteljes hívó, főleg az emulzió mélyebb részeinek teljes kihívására alkalmazzák. 16° alatt nem hív, 21° felett fátyolt okoz.

A glicin vízben nehezen oldható. Nátriumszulfit, vagy lúgos oldatban aránylag könnyen oldódik. Lassú, de erőteljes hívó és igen finom szemcsével hív. Színtén barna üvegben tartandó.

Parafenilendiamin fehér, vagy barnás por. Barna üvegben, jól elzárva kell tartani. Méreg! Igen finom szemcsézetet ad, de túlexpozíciót követel. Hátránya, hogy a kézen és ruhán barna, nehezen eltávolítható foltokat okoz.

A tartósítószerek az oldatok konzerválására valók. Szerepük az, hogy az oxigént lekötik és így megakadályozzák az előhívó anyagok oxidációját. Leghasználatosabbak a nátriumszulfit és a káliummetabiszulfit.

A nátriumszulfit kristályos és vízmentes alakban kerül forgalomba. A kristályos 50%-os vizet tartalmaz. Vízben jól oldódik, oldás közben lehűl. 50 gramm vízmentes szulfit 100 gramm kristályossal egyenértékű. Jól elzárt üvegben tartsuk.

Káliummetabiszulfit színtelen szilárd kristály, gyengén kénes, szúrós szagú. Vízben jól oldódik. Oldata savhatású.

Az előhívó anyagok, (redukálószerek) hatásának teljes kifejtéséhez lúgosító anyagok szükségesek. A lúgosító anyagokat sietteő szereknek nevezik. Ilyenek a szóda, a hamúzsír, a trisó és a bórax.

A szóda, vagy nátriumkarbonát, szintén kristályos és vízmentes alakban kerül forgalomba. A kristályos szóda, vagy mosószóda színtelen kristályokból áll, levegőn a kristályvizét elveszti és fehér por vonja be.

A kristályos szóda 64% vizet tartalmaz, vízben való oldása lehűléssel jár.

A vízmentes szóda fehér por, aránylag vízben nehezen oldódik, oldása melegfejlődéssel jár. 10 gramm vízmentes szóda 27 gramm kristályos szódával egyenértékű.

A hamúzsír lisztes, durvaszemcséjű anyag. Nagyon nedvszívó. Száraz helyen, jól elzárva kell tartani. Oldása közben meleg fejlődik.

A trisó színtelen kristály, levegőn megváltozik, elzárva kell tartani. Vízben jól oldódik.

Bórax átlátszó kristályokból áll. Meleg vízben könnyebben oldódik.

A késleltető szerek az előhívó anyagok hatásának csökkentésére, a fátyolképződés megakadályozására szolgálnak. Erre leginkább brómsókat használunk.

A brómkálium kockaalakú kristályokból áll. Vízben könnyen oldódik. oldata tartós. Levegőn nem változik.

A felsorolással a legfontosabb vegyszerek ismertetésének a végére jutottunk. Aki figyelmesen és többször végigolvassa, szerez annyi tudást, mely útbaigazítást ad az oldatok összeállításához, változtatásához.

H— —ő.

Gyorslista a lottó tárgyjutalom-sorsolásról

Kisorsolt játékhét: 43

LH 007.804 kerékpár
LH 009.576 robogó
LH 013.615 padlókefélőgép
LH 016.290 motorkerékpár
LH 021.688 motorkerékpár
LH 022.879 villanytűzhely
LH 024.209 rádió
LH 027.801 motorkerékpár
LH 034.017 női box bőrkabát
LA 211.460 kerékpár
LA 213.040 motorkerékpár
LA 215.612 utalvány ágyneműre
LA 219.865 ötezer forintos vásárlási utalvány
LA 220.813 tangóharmonika
LA 224.317 kerékpár Dongó motorral
LA 225.462 szobabútor
LA 237.379 rádió lemezjátszóval
LA 237.521 padlókefélőgép
LA 246.433 utalvány könyvekre
LA 253.526 ötezer forintos vásárlási utalvány
LA 260.057 rádió
LA 262.328 rádió
LA 267.506 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (férfi)
LA 273.946 utalvány ágyneműre
LA 284.175 magnetofon
LA 284.419 rádió
LA 312.299 motorkerékpár
LA 316.239 kerékpár Dongó motorral
EL 419.753 családi vásárlási utalv.
EL 424.553 kerékpár
EL 453.254 szobabútor
EL 457.129 rádió
EL 464.799 csillár
EL 484.098 utalvány könyvekre
EL 505.243 rádió
EL 603.592 rádió
EL 626.272 magnetofon
EL 659.218 bim-bam óra
EL 706.410 háromezer forintos vásárlása utalvány
EL 721.327 fényképezőgép
EL 763.505 kerékpár
EL 791.989 rádió
EL 794.963 fényképezőgép
EL 796.165 rádió
EL 796.796 ötezer forintos vásárlási utalvány

B előjelű szelvények:

1,000.384 szobabútor
1,000.498 pianino
1,021.181 fényképezőgép
1,026.335 kerékpár
1,027.658 motorkerékpár
1,032.005 rádió lemezjátszóval
1,033.261 mosógép
1,041.691 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (női)
1,057.787 televízió
1,087.973 motorkerékpár
1,089.265 televíziós rádió
1,091.304 utalvány háztartási felszerelésre
1,091.378 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (férfi)
1,092.258 herendi étkészlet
1,109.274 kerékpár
1,110.398 televízió
1,111.490 utalvány háztartási felszerelésre
1,141.589 televízió
1,144.279 rádió
1,158.753 varrógép
1,162.757 motorkerékpár
1,168.397 televíziós rádió
1,185.756 televíziós rádió
1,193.036 zeneszekrény
1,195.051 magnetofon
1,197.468 robogó
1,197.945 rádió
1,201.430 mosógép
1,206.449 szobabútor
1,211.115 írógép
1,214.627 szobabútor
1,215.726 arany Doxa karóra
1,227.322 padlókefélőgép
1,228.276 utalvány ágyneműre
1,234.276 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,241.028 tangóharmonika
1,265.817 kerékpár
1,280.322 televíziós rádió
1,281.942 rádió lemezjátszóval
1,283.235 csónak Sirály motorral
1,289.525 rádió lemezjátszóval
1,296.756 kerékpár
1,297.284 televízió
1,299.226 kerékpár
1,322.792 motorkerékpár
1,328.505 kerékpár
1,348.560 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (férfi)
1,351.088 ezüst evőeszköz
1,358.813 televíziós rádió
1,362.213 utalvány háztartási edényekre
1,371.818 családi vásárlási utalv.
1,397.235 rádió magnetofonnal
1,400.616 rádió lemezjátszóval
1,417.979 tangóharmonika
1,449.046 utalvány háztartási felszerelésre
1,457.656 rádió
1,458.189 kerékpár
1,472.064 televíziós rádió
1,490.307 kerékpár
1,493.481 porszívó
1,501.247 kerékpár
1,522.212 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (női)
1,529.277 padlókefélőgép
1,531.890 háromezer forintos vásárlási utalvány
1,531.891 robogó
1,538.317 magnetofon
1,544.449 televízió
1,546.032 porszívó
1,562.407 férfi bőrkabát
1,589.401 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,598.661 rádió
1,796.736 kerékpár
1,600.296 női bőrkabát
1,602.869 fényképezőgép
1,623.230 televízió
1,643.466 tangóharmonika
1,648.569 Wartburg sport személygépkocsi
1,651.344 tangóharmonika
1,655.898 rádió
1,681.999 férfi bőrkabát
1,696.358 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (férfi)
1,703.872 kerékpár
1,709.996 kerékpár
1,710.719 szobabútor
1,712.495 tangóharmonika
1,729.816 utalvány ágyneműre
1,741.867 zongora
1,745.166 televízió
1,747.537 fényképezőgép
1,750.040 mosógép
1,750.316 zeneszekrény
1,769.598 rádió
1,808.620 zongora
1,819.337 ötezer forintos utalvány
1,829.520 utalvány háztartási edényekre
1,836.804 kerékpár
1,867.477 kerékpár
1,873.383 rádió lemezjátszóval
1,873.752 utalvány háztartási edényekre
1,897.221 motorkerékpár
1,903.313 kerékpár
1,925.861 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,931.413 csillár
1,942.037 porszívó
1,942.759 motorkerékpár
1,944.848 magnetofon
1,948.336 ötezer forintos vásárlási utalvány
1,979.872 fényképezőgép
1,981.180 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (női)
1,983.846 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány (női)
1,983.847 televízió
1,989.110 utalvány háztartási edényekre
1,995.747 rádió
1,998.956 pianino
2,002.106 háromezer forintos vásárlási utalvány
2,037.690 mosógép
2,042.471 fém karóra
2,063.128 női bőrkabát
2,070.409 hűtőszekrény
2,093.461 magnetofon
2,093.701 rádió
2,094.674 porszívó
2,102.781 televíziós rádió
2,104.341 motorkerékpár
2,110.329 kerékpár
2,111.675 mosógép
2,120.078 rádió
2,136.424 kerékpár
2,141.674 utalvány ágyneműre
2,151.315 bim-bam óra
2,155.016 utalvány könyvekre
2,144.900 televízió
2,176.509 robogó
2,182.560 rádió lemezjátszóval
2,183.810 konyhabútor
2,195.061 utalvány háztartási edényekre
2,205.847 kétszobás családi ház
2,208.957 mosógép
2,213.126 mosógép
2,307.509 kerékpár
2,310.393 motorkerékpár
2,312.549 rádió
2,314.170 kerékpár
2,314.184 fényképezőgép
2,314.189 perzsaszőnyeg
2,321.044 fényképezőgép
2,339.619 rádió lemezjátszóval
2,340.295 padlókefélőgép
2,374.072 televízió
2,378.112 varrógép
2,397.286 rádió lemezjátszóval
2,405.366 fényképezőgép
2,406.324 mosógép
2,409.052 szobabútor
2,433.114 televízió
2,435.144 tetőtől talpig felöltözhet vás. ut. női
2,441.359 kerékpár
2,448.900 perzsaszőnyeg
2,452.602 csillár
2,458.042 mosógép
2,459.130 perzsaszőnyeg
2,477.200 kerékpár
2,483.154 rádió-magnetofon
2,515.038 rádió
2,515.741 porszívó
2,524.601 magnetofon
2,561.351 pianínó
2,563.958 fényképezőgép
2,564.982 írógép
2,579.017 rádió
2,602.936 motorkerékpár
2,608.996 rádió
2,617.371 magnetofon
2,635.553 utalvány ágyneműre
2,667.802 kerékpár
2,699.578 fényképezőgép
2,711.218 rádió
2,716.150 kerékpár
2,716.172 magnetofon
2,721.659 tetőtől talpig felöltözhet vás. utalv. férfi
2,734.709 mosógép
2,738.342 televízió
2,746.848 rádió magnetofonnal
2,760.453 motorkerékpár
2,747.890 rádió
2,767.868 rádió
2,780.523 motorkerékpár
2,785.164 utalvány ágyneműre
2,806.571 háromezer Ft-os vás. ut.
2,815.108 rádió lemezjátszóval
2,815.928 kerékpár
2,832.373 fényképezőgép
2,830.773 kerékpár Dongó motorral
2,833.770 mosógép
2,839.631 magnetofon
2,849.024 televíziós-rádió
2,841.506 mosógép
2,846.947 utalvány könyvekre
2,847.682 rádió magnetofonnal
2,866.189 csillár
2,870.636 fényképezőgép
2,872.127 ötezer forintos vás. utalv.
2,849.209 porszívó
2,902.148 rádió
2,910.571 kerékpár
2,957.677 rádió lemezjátszóval

S előjelű szelvények:

4,016.920 hűtőszekrény
4,019.062 perzsaszőnyeg
4,025.738 kerékpár
4,026.635 háromezer Ft-os vás. utalv.
4,027.809 fém Doxa-karóra
4,036.044 perzsaszőnyeg
4,041.121 hűtőszekrény
4,044.041 perzsaszőnyeg
4,067.476 kerékpár
4,090.286 fém karóra
4,093.942 motorkerékpár
4,104.722 padlókefélőgép
4,141.050 utalvány háztartási edényekre.
4,150.369 szobabútor
4,161.731 porszívó
4,162.769 porszívó
4,163.371 háromezer Ft-os vás. ut.
4,164.884 kerékpár
4,182.842 kétszoba hallos öröklakás
4,205.758 utalvány könyvekre
4,206.845 porszívó
4,229.264 tangóharmónika
4,233.197 rádió lemezjátszóval
4,248.364 kerékpár
4,285.036 utalvány ágyneműre
4,306.721 ötezer Ft-os vás. utalv.
4,310.051 női bőrkabát
4,335.446 háromezer Ft-os vás. ut.
4,362.877 fényképezőgép
4,363.532 mosógép
4,364.012 televíziós rádió
4,370.441 családi vásárl. utalv.

G előjelű szelvények:

5,008.594 tangóharmónika
5,009.555 mosógép
5,018.774 pianínó
5,022.278 családi vásárl. utalv.
5,073.006 porszívó
5,085.532 ötezer Ft-os vásárl. utalv.
5,101.411 televízió
5,107.796 Bim-Bam óra
5,146.757 ötezer Ft-os vásárl. utalv.
5,157.513 3 000 Ft-os vásárl. utalv.
5,160.617 robogó
5,171.251 rádió lemezjátszóval
5,203.856 utalvány ágyneműre
5,206.271 utalvány könyvekre
5,228.132 rádió
5,240.621 fényképezőgép
5,242.162 televízió
5,259.418 fényképezőgép
5,271.888 ötezer Ft-os vásárl. utalv.
5,272.224 fényképezőgép
5,284.033 magnetofon
5,285.205 magnetofon
5,288.404 tetőtől talpig felöltözhet vásárlási utalvány női
5,292.677 konyhabútor
5,294.300 rádió
5,299.001 perzsaszőnyeg

P előjelű szelvények:

6,014.965 villanytűzhely
6,024.441 kerékpár
6,026.570 rádió
6,026.575 hűtőszekrény
6,028.412 kerékpár
6,030.222 robogó
6,101.867 mosógép
6,113.500 motorkerékpár
6,114.445 Bim-Bam óra
6,142.487 rádió
6,143.428 Bim-Bam óra
6,143.746 porszívó
6,154.372 karékpár
6,167.015 hűtőszekrény
6,175.369 férfi bőrkabát
6,180.132 robogó
6,191.303 pianínó
6,216.767 motorkerékpár
6,221.404 fém karóra
6,233.457 rádió
6,260.045 magnetofon
6,261.314 televízió
6,278.370 háromezer Ft-os vás. ut.
6,286.130 kerékpár Dongó motorral
6,291.032 pianínó
6,297.325 rádió lemezjátszóval
6,298.185 padlókefélőgép
6,305.963 kerékpár
6,314.523 kerékpár
6,316.972 rádió
6,271.978 családi vásárl. utalv.
6,273.002 tizenkét napos moszkvai társasutazás
6,273.238 hűtőszekrény
6,274.075 utalvány háztartási edényekre
6,285.412 herendi lámpa
6,289.091 háromezer Ft-os vás. ut.
6,289.092 háromezer Ft-os vás. ut.
6,291.727 konyhabútor

D előjelű szelvények:

7,003.302 konyhabútor
7,010.423 kerékpár
7,034.261 utalvány háztartási edényekre.
7,036.481 utalvány könyvekre
7,045.771 ötezer Ft-os vásárl. utalv.
7,048.912 villanytűzhely
7,049.099 kerékpár
7,058.711 motorkerékpár oldalkocsival
7,099.493 kerékpár
7,110.317 utalvány ágyneműre
7,112.198 robogó
7,115.417 fényképezőgép
7,119.872 kerékpár
7,128.911 kerékpár
7,150.332 perzsaszőnyeg
7,151.078 utalvány háztartási edényekre
7,156.680 rádió
7,177.789 rádió magnetofonnal
7,217.936 motorkerékpár
7,225.394 női bőrkabát
7,237.218 rádió
7,239.376 csillár
7,249.221 rádió
7,245.747 motorkerékpár
7,278.546 szobabútor
7,279.666 villanyborotva
7,293.054 háromezer Ft-os vás. ut.
7,295.397 villanytűzhely

A vásárlási utalványok a Lottó Áruházban válthatók be.

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, ezért az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. november 10-től 1958. november 16-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.25: Rákóczi induló. — 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 4.40—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 6.00: Falurádió. — 6.30: Néhány perc tudomány. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Uj könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. — 9.59 Időjelzés. — 10.00 Hírek. Lapszemle. — Időjárásjelentés. — 11.57: — Technikai szünet. — 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Hírek. Idő járásjelentés. — 15.59: Időjelzés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 17.59: Időjelzés. — 18.00: Hírek. — 19.00: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 8.10: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 21.00: Hírek. — 23.00 Műsorzárás.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

6.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Riportműsor.
9.15: Régi filmek, kedvelt melódiák.
9.45: Lányok, asszonyok . . .
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Vidám, zenés műsor.
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.00: Népi muzsika.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Operettrészletek.
15.00: Dalol a világ ifjúsága.
15.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

15.40: Török Erzsébet és Baksay Árpád énekel.
16.10: Szecsődi Irén és Nemes Katalin hangversenye a stúdióban.
16.40: Napirenden . . .
16.45: Csárdások.
16.52: Mondd mit ériel. József Attila verse.
17.00: Tánczene.
17.45: Ifjúsági őrjárat.
18.15: Haydn: D-dúr szimfónia.
18.40: Vidéki stúdiónk műsora.
19.30: Operakettősök.
20.20: Minden jegy elkelt. Operett.
22.20: Kamarazene.
23.00: Tánczene.
0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Tornaóra. Rilke elbeszélése.
16.00: Szív küldi . . .
16.30: Külpolitikai kalauz.
16.40: Massenet operáiból.
17.15: Miből mennyi fogyott? Riportműsor.
17.30: Kárpáti János előadása.
18.15: Két verskötet.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban

18.30: A barátság hullámhosszán . . .
18.40: Kínai ajándéklemezeinkből.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Banda Ede hangversenye.
20.25: Népszerű operahangverseny.
21.05: Zenekari hangverseny.
21.40: Beszélgetés a magnetofonról.
22.00: Operettrészletek.

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Vidéki zenekarok muzsikálnak.
8.40: Kórusok.
9.00: Gyermeknevelés. Előadás.
9.20: A Postás „Erkel Ferenc" Zeneiskola növendékeinek műsora.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja!

10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Balettzene.
11.00: Fény az ablakban. Novella.
11.20: Bolgár, lengyel és dél-amerikai népdalok.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Ravasz György karcolatai.
13.10: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zene.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Részletek Polgár Tibor „Blaháné" c. daljátékából.
15.25: Napirenden.
15.30: Egy falu — egy nóta.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
17.00: Zászlócsere a Fülöpineken.
17.15: Népi muzsika.
17.45: Villon: Ballada a hajdanuló szép idők asszonyairól.
17.50: Martyny Lajos zongorázik.
18.15: Szív küldi . . .
18.40: Gyári szíréna . . .
19.05: Uj operettlemezeinkből.
19.20: Kerekasztal . . .
19.40: Nagymesterek muzsikájából.
20.25: Legkedvesebb élményem. Zenés beszélgetés.
21.20: Művészest a Rádió hangmúzeumának anyagából.
22.15: Mai szemmel . . .
22.25: Bregenzi Ünnepi Játékok 1958.
23.35: Magyar népdalok.
0.10: Táncdalok.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Galagonya. Részlet Barát Endre regényéből.
14.40: Filmzene.
15.00: Alexander Nyekrászov versei.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

15.15: A Szécsi vonósnégyes hangversenye a stúdióban.
15.50: Szellstyei asszonyok. Részletek.
16.25: Szimfonikus zene.
16.45: Részletek mai operákból.
17.15: Rádió szabadegyetem.
17.45: Händel Itáliában. Előadás.
18.30: Mi újság a nagyvilágban?
18.40: Szórakoztató fúvószene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népi hangszerszólók.
19.30: Hírdetőoszlop.
19.40: Falurádió.
20.00: Zenekari hangverseny.
20.45: A világ térképe előtt. Előadás.
21.30: Magyar nóták, csárdások.
22.10: Rudolf Friml melódiák.
22.50: Szórakoztató zene.

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operarészletek.
9.00: Rádió szabadegyetem.
9.30: Népdalcsokor.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Operettdalok.
11.00: Gyári szíréna . . .
11.20: Lajtha László népdalfeldolgozásaiból.
11.40: Kórusok.
12.10: Tánczene.
13.15: Millöcker operettjeiből.
14.00: Verbunkosok, magyar nóták, csárdások.
14.40: A moszkvai VIT hangversenyeiből.
15.05: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.25: Szórakoztató orgonamuzsika.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Napirenden . . .
16.15: Szív küldi . . .
16.45: A Gyermekrádió műsora.

Finommechanika rádiójavítója Rákóczi út 39.

17.00: Élő szóval — muzsikával.
19.05: Verbunkosok, népdalok.
19.20: Menyasszonyok — völegények iskolája.
19.40: Két operettnyitány.
20.25: Kapcsoljuk Prágát.
20.55: „Beszél a múlt . . ." 1944.
21.25: Az operaszínpad csillagai.
22.25: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara játszik.
23.35: Könnyű melódiák.
0.15: Virágénekek.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Orosz nyelvlecke az általános iskolásoknak.
14.40: Zenekari hangverseny.
16.00: Árnyék. Sásdi Sándor rádiójátéka.

Legújabb típusú rádiót az Állami Áruház rádióosztályáról

17.15: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik.
17.35: Operarészletek.
18.10: Gyermeknevelés.
18.30: Rádióegyetem.
19.05: Osváth Júlia és Jámbor László hangversenyei.
19.40: Falurádió.
20.00: Igor herceg. Operarészletek.
21.05: Könnyűzenei est.
22.00: A Magyar Rádió énekkara énekel.
22.20: Oláh Kálmán és zenekara játszik.
22.40: A tenger és a gát. Elbeszélés.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Könnyűzene.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Ifjúsági műsor.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: A munkásmozgalom dalaiból.
10.10: Rádióegyetem.
10.40: Románcok.
11.00: Kritika Tamási Áron novellásköteteről.
11.20: Cigánydalok.
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Szórakoztató szimfonikus zene.
13.00: Altató. Elbeszélés.
13.10: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: Kórusok.
15.10: Sakk-matt.
15.20: A Cinkotai Tanítóképző kórusa énekel.
15.35: Az Ifjúsági Rádió riportműsora.
16.10: Családi kör. Arany János verse.

„Pajti" rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

16.20: Szolovjov-Szedoj dalai.
16.37: Két Dvorzsák keringő.
16.50: Lányok, asszonyok . . .
17.05: Dóczy és Szentirmay dalok.
17.40: Hazai körkép . . .
18.15: Könnyűzenei híradó.
18.45: Negyven éve történt . . .
19.10: Zenei műsor.
20.25: Közvetítés a Szegedi Nemzeti Színházból. Lear király.
22.15: Tánczene.
23.07: Zenekari hangverseny.
0.10: Csárdás muzsika.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Részletek vígoperákból.
16.20: Délsziget, Vörösmarty Mihály költeménye.
16.50: A Gyermekrádió műsora.
17.10: Válasz a hallgatók kérdéseire.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

17.25: Operett- és filmzene.
18.10: Rádióegyetem.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Filmzene.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Sennyei Vera énekel, Emil Stern zenekara játszik.
20.45: Peking — Szombathely. Riportműsor.
21.05: Verbunkos muzsika.
21.25: Hírünk a világban.
21.35: Magyar Rádió rézfúvósötöse játszik.
22.00: Olasz dalest.
22.45: Mosolygó tündér Ilona.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operettegyvelegek.
9.00: Berzsenyi Dániel versei.
9.11: Tánczene.

Rádiójavítás jótállással a Finommechanikánál, Rákóczi út 39.

9.50: Az Ifjúsági Rádió műsora.
10.10: Óvodások műsora.
10.30: A Pénzügyőrzenekar játszik.
11.00: Rádióegyetem.
12.10: Tánczene.
13.00: Gazda-szemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
13.15: Operarészletek.
14.10: Uttörő-híradó.
14.35: Napirenden.
14.40: Színes népi muzsika.
15.15: A Gyermekrádió műsora.
15.30: „Uj Helikon-Társaság."
16.10: Szív küldi . . .
16.50: Gyári szíréna.
17.10: Gershwin emlékére . . .
18.15: Az NDK népi zenéjéből.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.05: Magyanóta-est.
20.30: Vők iskolája. Részletek Farkas Ferenc operettjéből.
20.55: Gondolat. A Rádió irodalmi hetilapja.
21.25: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye.
22.50: Magyar nóták.
23.10: Könnyű melódiák.
0.10: Fúvóstrió.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.00: Tudományos híradó.
15.15: A Román Rádió esztrádzenekara játszik.
15.47: Spanyol dalok.
16.00: Könnyűzenei híradó.
16.30: Népi muzsika.
16.50: Fúvósindulók.
17.10: Serdülők iskolája.
17.20: Yves Montand énekel.
18.00: Verdi-est.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Néger spirituálék.

Kiránduláshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból

19.40: Falurádió.
21.05: Régi operettekből.
21.40: Eger kulturális életéről . . .
22.00: Tánczene.
22.20: A kesztyű. Schiller verse.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Lányok, asszonyok . . .
8.25: Szendlay László és zenekara játszik.
9.05: Uttörő-híradó.
9.30: A XVI. kr. Baross Gábor úti általános iskola énekkara énekel.
9.40: Zenekari hangverseny.
10.10: Gyári szíréna . . .
10.30: Operettrészletek.
11.00: Román György az író és festő.
11.15: Hangszerszólók.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál. Rákóczi út 39.

12.10: Verbunkosok, népdalok és csárdások.
12.45: Mi újság a könyvesboltokban?
13.00: Operarészletek.
13.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.50: Szív küldi . . .
14.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.10: Kórusok.
15.30: Munkáshétköznapok.
16.10: Zenés hétvége.
17.00: Mihály szóbelizik. Törőrkény István elbeszélése.
18.05: A héten történt.
18.15: Népdalest.
19.00: Időszerű műsor.
22.35: Táncoljunk.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operakalauz.
15.20: Horgászok őtperce.
15.25: Polkák, keringők.
15.50: Zenekari hangverseny.
16.35: Hangverseny előtt.
17.15: Népdalcsokor.
17.30: A tudomány műhelyéből.
17.35: Szegedi Ernő hangversenye.
18.15: Gondolatok filmekről.
18.25: Könnyű zene.
18.45: Heine és Paganini.
19.17: Tánczene.
19.40: Falurádió.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán

20.00: Hangszerszólók.
20.10: Giacomo Puccini 1858—1958. Tosca.
22.20: Mezei csokor.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Falusi életképek.
8.20: Egy falu egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Zenerajongók.
10.00: Vasárnapi versek.
10.11: Tánczene.
11.00: Időszerű műsor.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi . . .
13.30: Rádiólexikon.
14.00: Az operettszerkesztő postájából.
15.00: Hét nap a külpolitikában.
15.15: Népszerű szórakoztató muzsika.
16.00: Választ az ország.
17.10: Kincses Kalendárium.
18.03: A Magyar Rádió tánczenekara játszik.
19.12: Mozart műveiből.
20.10: Időszerű jegyzet.
20.20: Kabaré-est.
21.15: Magyar szerzők dal-estje.
22.35: Verbunkosok, népdalok, csárdások.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádió-szervize

23.00: Vasárnapi Rádiószínház. Egy pár cipő.
23.32: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Bach orgonaművek.
8.30: Az evangélikus egyház félórája.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi.
10.45: Európa hangversenytermeiből.
12.20: Trisztán és Izolda regéje.
12.56: Művészlemezek.
14.15: Aranytojás. Mesejáték.
15.00: Musszorgszkij: Borisz Godunov, Négyfelvonásos opera, előjátékkal.
18.00: Szórakoztató szimfonikus zene.

Ultra-rövidhullámú rádiót az Állami Áruházból

18.30: Közkedvelt magyar nóták.
19.10: A város peremén.
19.20: Tánczene.
19.58: A Budapesti Madrigálkórus hangversenye.
20.23: Oda. — József Attila versét elmondja Tímár József.
20.30: Zongoraművek.
21.20: Remekművek között a Szépművészeti Múzeumban.
21.40: Hangverseny hallgatóink kívánságára.
22.40: Táncdalok.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

SPORT

A vasárnapi mérkőzések előtt

A PÉCSI DOZSA

a héten ismét tartalékcsapatával tartott kétkapus edzést. Kovácsot egy hétre eltiltották. Horváth hosszú szünet után ismét jól mozgott. Szücs pedig várakozáson felüli teljesítményt nyújtott, így Czibulka edző nem változtat a csapat összeállításán. A Sztálinvárosi Vasastól eléggé tartanak a kék-sárgák. Igen jóképességű gárdával rendelkeznek a vendégek. A két csapat találkozóját délután 2 órai kezdettel játsszák. Érdekes lesz az előmérkőzés is, ahol a PEAC —Hidasi Bányász megyei I. osztályú mérkőzést nézhetik végig az érdeklődők.

A PVSK

edzésén „új játékos" jelentkezett csütörtökön. Tura Emil látván a csapat szorult helyzetét, ismét játékra jelentkezett. Meg is őrültek neki a vasutasok. Vasárnap a Csepel Autóval mérkőznek Budapesten. Az összeállítást meg kell változtatni. Kutas bevonul, helyette Köves lesz, a hátvédhármasban pedig ismét elfoglalja helyét a betegségéből felépült Szegedi. A vasutas csapatnak nagy szüksége van a pontokra. El szeretne kerülni a kieső zónából. Vasárnap nagyon „rámennek" a Csepel Autó elleni mérkőzésre.

A KOMLÓI BÁNYÁSZ

vezetői elégedettek voltak a legutóbbi eredményei. A játékkal már nem. A csatársor nem képviselt megfelelő átütő erőt, hiába játszottak szemre szépen, ez gólokban még a második félidőben sem mutatkozott meg. Vasárnap a Székesfehérvári Vasast látják vendégül Komlón. A mérkőzés 2 órakor kezdődik. Az összeállításban változást nem terveznek. Korom marad a jobbszélső. A szurkolók győzelmet várnak a csapattól és erre, mint mondják, minden esélyük meg is van.

A PÉCSI BÁNYÁSZ

csütörtökön a Kinizsivel tartott kétkapus edzést. A BTC elleni mérkőzés elég sokat kivett a játékosokból, ezért a héten könnyített az edzéseken Vető Károly edző. Vasárnap a Nagykanizsai Bányászt fogadják Pécsbányatelepen. A játékot 2 órakor kezdik. Az erősen megfiatalított Nagykanizsai Bányász az utóbbi időben feljött és meglepetésekre képes. A bányászcsapat összeállításában nem lesz változás. Az utóbbi időben bevált 11 lép majd pályára ismét Pécsbányatelepen.

A PÉCSI BTC

edzője, Krivanek Vilmos ismét összeállítási gondokkal küzd. Több játékos bevonult és jelenleg tizony kevés csatár áll az edző rendelkezésére. Hoffecker, Dara és Hauschl helye látszik csak jelen pillanatban biztosnak a támadósorban. Bázakerettyén nem a legjobb előjelekkel áll ki vasárnap a BTC.

A PÉCSI VASAS

a héten könnyed játékos kétkapus edzést tartott a Kinizsi II-vel. Az összeállításban minden bizonnyal változás lesz. Még nem döntöttek, hogy a két kapus közül kit fognak szerepeltetni. Szedeli és Szili is egyenlő eséllyel pályázik. Szóvan a fiatal Jausch csatársorba állításáról is. A Simontornyai BTC elleni mérkőzésüket vasárnap délelőtt negyed 11 órakor rendezik a BTC Verseny utcai sporttelepén.

Sportműsort rendez a Pécsi Bányász a választások tiszteletére

A Pécsi Bányász Sportkör vasárnap sportműsort rendez a választások tiszteletére. A versenyek már reggel 8 órakor megkezdődnek. A bányász tekézők a PVSK-val vívnak mérkőzést. 9 órakor úttörő labdarúgó-mérkőzés lesz a sporttelepen, majd 10 órakor birkózó-versenyt rendeznek a Bányász és a Kinizsi sportolói között a kultúrotthonban. 10 órakor a pécsi vájáriskola labdarúgócsapata a Nagykanizsai Olajbányászisklola labdarúgó csapatával játszik. 12 órakor újabb labdarúgómérkőzést láthatnak a nézők. A Bányász II.—Pécsi BTC II.-vel játszik a városi bajnokságért, majd délután 2 órakor kerül sor a nagy érdeklődéssel várt Pécsi Bányász—Nagykanizsai Bányász NB III-as találkozóra.

Mai SPORTMŰSOR

LABDARÚGÁS: Megyei I. osztályú mérkőzés: Postás—Porcelángyár, Postás pálya, 14. Városi I. osztályú mérkőzések: Szikra—Közlekedés, Kokszművek pálya, 14. Komlói Bányász II.—Helyőrség, Komló, 14.30.

KOSÁRLABDA. NB I. mérkőzés. PVSK—Szegedi EAC, férfi, PVSK-tornacsarnok, 18. Összevont megyei mérkőzés: Vörös Meteor—Szigetvár, női, PVSK-tornacsarnok, 16.40. Városi mérkőzések: PVSK III.—Szigetvár II., női, 15.30. Postás II.—Szigetvár II., férfi, PVSK-tornacsarnok, 19, PEAC II.—Nagy Lajos, férfi, egyetemi tornacsarnok, 16.45. PEAC II.—Vörös Meteor II., női, egyetemi tornacsarnok, 18.

ASZTALTENISZ. NB I. mérkőzés: Pécsi Vörös Meteor—Debrecen, férfi, Dózsa legénységállás tornaterme, 17.30.

Népfront Kupa-úszóverseny

Az Urán SC és a városi úszószövetség rendezésében újabb versenyhez jutnak vasárnap a pécsi úszók. A Népfront Kupa úszóversenyén azonban nemcsak a legjobb pécsi versenyzők állnak rajthoz, jelezték részvételüket a Tatabányai Bányász úszói is. A versenyt az Urán SC fedett uszodájában tartják délelőtt 10 órai kezdettel.

A legutóbbi verseny azt mutatta, hogy úszóink jól kihasználják a téli edzési lehetőségeket. Kevés város dicsekedhet két fedett uszodával, hisz az Urán SC fedett uszodája mellett a Pedagógiai Főiskola fedett uszodája is a pécsi úszók rendelkezésére áll. Meg is látszik úszóink eredményein a téli edzések jótékony hatása. Kíváncsiak vagyunk, vasárnap kik fogják tulszárnyalni eddigi legjobb eredményeiket, mert erre többeknek van esélyük.

A versenyre igen sokan neveztek. A pécsi sportkörök közt kiírt pontverseny ez alkalommal is teljesen nyíltnak látszik. A Dózsa, az Urán, de a Spartacus is komoly eséllyel indul.

Vívás

A Bp. Honvéd országos vívóversenyén a párbajtőr utánpótlás harminc legjobb versenyzője vett részt. A rajthoz állt pécsi vívók jól szerepeltek, két értékes helyezést is értek el. Karakán élete egyik legjobb vívását mutatva az ötödik helyen végzett, kitűnő küzdőszelleméért, ügyes taktikai fogásaiért elismerést érdemel. Méhes nyolcadik helyezésével családot keltett, amit gyenge erőnlétének köszönhet. A harmadik pécsi, Mihály elvérzett az előmérkőzéseken. Még egy pécsi vívósiker született a napokban Budapesten: a nemrég Pécsről elkerült Keserű az ifjúsági párbajtőr-bajnokságon harmadik lett.

Pécsett a PEAC rendezett III. osztályú női tőrversenyt. Női vívók dolgában nem a legjobban állunk, mindössze három pécsi versenyző tudott bekerülni az első kilenc közé a kaposváriak mellett. 1. Bokor (Kaposvári Kinizsi) 7, 2. Ligeti (Kaposvári Kinizsi) 6, 3. Koroknai (PVSK) 5, 4. Récsei (Kaposvári Vasutas) 5, 5. Sümegi (Kaposvári Kinizsi) 5, 6. Bőjtös (Kaposvári Kinizsi) 4, 7. Sétáló (PVSK) 3, 8. Böhm (Kaposvári Vasutas) 1, 9. Varga (PVSK) győzelem nélkül.

Mohácsi járási labdarúgóbajnokság állása

I. osztály.

1. Bólyi Traktor	9	9	—	—	34: 4	18
2. Sátorhely	9	6	—	3	13: 9	12
3. Mohácsi TE II.	9	6	—	3	20:16	12
4. Véménd	9	5	1	3	26:15	11
5. Majs	8	5	—	3	22:10	10
6. Székelyszabar	9	4	2	3	15:12	10
7. Versend	9	3	2	4	12:23	8
8. Szederkény	8	3	1	4	19:16	7
9. Szajk	9	3	1	5	18:16	7
10. Dunaszekcső	9	2	2	5	14:23	6
11. Ujmohács	9	3	—	6	15:25	6
12. Lánycsók	9	2	2	5	12:21	6
13. Töttös	7	1	3	3	14:14	5
14. Somberek	9	2	—	7	8:38	4

A II. osztályú bajnokság őszi végeredménye:

Északi csoport.

1. Babarc	8	3	2	—	12: 4	8
2. Bár	5	1	3	1	8: 4	5
3. Kisnyárád	5	2	1	2	7: 7	5
4. Görcsönydob.	5	2	1	2	8: 9	5
5. Homorud	5	1	3	2	8:10	4
6. Himesháza	5	1	1	3	6:15	3

Déli csoport.

1. Borjád	5	3	1	1	10: 6	7
2. Erdőtő	5	3	—	2	14:11	6
3—4. Nagybudmér	5	3	—	2	9: 9	6
3—4. Nagynyárád	5	2	2	1	14:14	6
5. Márok	5	2	—	3	19: 7	4
6. Bólyi T. II.	5	—	1	4	7:19	1

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Kalányos József, Dogdány József, Molnár Mária, Kintli László, Trischler Magdolna, György Ildikó, Nagy Éva, Orsós József, Tóth István, Németh Sándor, Kazi József, Szabó István, Arnold István, Dombay Miklós, Kelemen István, Kudrasov Nikoláj, Igaz Béla, Orsós Irén, Cirkl Anna, Laboda János, Szántóy László, Gracza Márton, Hermann Ferenc, Reichert Teréz, Birkenstock Mária, Serfőző István, Balogh Attila, Dékány Zoltán, Csaba Tünde, Rab Tamás, Ladányi Gyula, Szabó Gábor, Sárt Zsófia, Zsóri Sándor, Szőts Lázár, Pomozi Tibor, Sipos István, Bayer József, Fekete József, Kalmár Zsuzsanna.

Házasságot kötöttek:

Nagy Sándor úttisztító és Welt Erzsébet úttisztító, Orsós János rakodó munkás és Balogh Julianna, Kovács József elektrotechnikus és Kieszler Erzsébet gépíró, Novák Győző vegyészmérnök és Losonczi Katalin adminisztrátor.

Meghaltak:

Müller József 76 éves, Kalános József 1 napos, Horváth Vendelné szül. Zimmermann Teréz 76 éves, Kolompár Teréz 73 éves, Cservenka Józsefné szül. Beranek Mária 76 éves, Müller Antal 66 éves, Boros Ilona 1 hetes, Nagy Éva 3 napos, Vlasics Katalin 68 éves, Németh Gyula 72 éves, Eibeck Jánosné szül. Fülöp Janka 71 éves, Csonka Borbála 39 éves, Pálfalvi János 69 éves, Rácz Ferenc 71 éves, Keresztes Ádám 1 éves.

Városi kézilabda eredmények: Férfi I. osztály: PEAC—506. ITSK 23:7, 500. ITSK—Szentlőrinc 11:4, 500. ITSK—Sellye 18:7, Szentlőrinc—506-os ITSK 12:16. Siklós—Porcelángyár—Siklós 7:1. Pécsi Bányász—Meteor 9:3. Dózsa—Fáklya 17:1. Férfi ifjúsági: Urán—Dózsa 8:3.

Közlemények

Az ürögi kultúrházzal karöltve vasárnap délután 4 órakor faluváros találkozót tart a nőtanács.

*

A városi nőtanács a Postás szakszervezettel közösen a vasút női dolgozói részére találkozót rendez hétfőn délután fél 5 órakor a vasútállomás üzemi éttermében.

*

11-én, kedden délután 5 órakor a Doktor Sándor kultúrház (volt Tiszti Klub) kistermében a régi munkásmozgalomban résztvevő asszonyok és a KISZ lánytanács részére találkozót tart a városi nőtanács.

*

A megyei tanács kereskedelmi osztálya közli, hogy az október 24-én kelt 31/33/1958. számú, november havi vásárnaptárban Királyegyháza község vására, tévedésből 19-re volt feltüntetve. A kereskedelmi osztály ezúton is közli, hogy Királyegyházán november 18-án tartják meg a vásárt.

ÜLÉSEZIK A VÁROSI TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTANÁCS

A Városi Testnevelési és Sporttanács ma délután 4 órai kezdettel a városi tanácsháza kultúrtermében ülést tart. A napirenden az elnökség beszámolója szerepel a testnevelési és sporttanács féléves munkájáról, majd a jövő évi városi versenynaptár és költségvetés jóváhagyását tárgyalják meg, végül a beterjesztett határozati javaslatok elfogadásáról döntenek.

A Baranya megyei Tanács Kereskedelmi Osztálya közli, hogy a KIOSZ által kiadott rúdacél utalványozást november 1-től kezdve megszüntette. Erre az intézkedésre azért volt szükség, mert a kereskedelem a kisiparosok igényeit a folyó negyedévben, de az elkövetkezendő időkben is zavartalanul ki tudja elégíteni.

APRÓHIRDETÉSEK

Siklóson ma nyilik meg a GONTÉR vendéglő

(volt RÁCZ-féle).

Holnap, vasárnap műsoros est. Fellépnek:

BÁZSA ÉVA és MONORI FERENC,

a Pécsi Nemzeti Színház művészei. Magyaros ételkülönlegességek. Minden este népi zene.

BARANYA MEGYEI VIDÉKI VENDÉGLÁTÓ VÁLL. KEZELÉSÉBEN.

Állás

Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat Pécs, Déryné utca 35. sz., kettő villanyszerelő szakmunkást felvesz. 75

Szőlőjének, gyümölcsösének, parkjának munkálatait szakszerűen, olcsón végzem. Kertész, Majláth utca 10. sz. 173

Bútorátalakítást, polírozást vállalok, — Csizmadia asztalos, — Rákóczi út 66. 178

Szűcsmunkát vállalok, irhamunkát is. Pécsy Ferenc, Marosvásárhely utca 4. 163

Költözködést és mindennemű fuvart vállalok. Mucsi József, — Hunyadi János út 21. 173

Középkorú nyugdíjas özvegy, — magányos férfi vagy nő háztartása vezetését vállalná bentlakással. Légszeszgyár utca 3. I. 3. 90

Napi 3—4 órai elfoglaltságot vállalok háztartásban is. Telefon 32-68. 105

Alkalmi munkásokat vagonkirakáshoz felvesz munkaszüneti napokra BELSPED Vállalat. Jelentkezés szombaton délelőtt — Széchenyi tér 7. szám alatt. 118

Pécsi Közúti Üzemi Vállalat pécsi munkahelyre felvesz egy Diesel-motor szerelésben jártas motorszerelőt, vidéki munkahelyre kettő vizsgázott gépkezelőt. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán, Pécs, Lenin tér 5. sz. alatt. 101

Otthont talál, családtagnak tekintünk — olyan idősebb nőt, aki 2 személyes polgári háztartásunkat elvezetné. Ajánlatokat levélben, Petróczy Dezső, főpostán maradó 135

Gyermek gondozását vállalnám. Veresné, Antónia utca 9. Érdeklődni bármikor. 31

A Pécsi Épületanyagfuvarozó Vállalat — Pécs, Megyeri út, felvesz gépkocsiszerelőket, egy autóvillanyszerelőt és egy autókaroszszéria lakatost. 23

Kőműveseket, tetőfedőket, vízvezetékszerelőket, villanyszerelőket, segédmunkásokat, munkavezetőket alkalmaz a Baranya megyei Építő és Tatarozó Vállalat, Pécs, Zsolnay utca 4—6. 29

Kőműveseket és segédmunkásokat pécsi és vidéki építkezéseinkre felveszünk. — Jelentkezés naponta 7—16 óra között. Baranya megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata, Pécs, Kossuth tér 8. 26

Statisztikai előadói állásokra pályázatot hirdet a Statisztikai Hivatal megyei igazgatósága. 1. Pécsre igazgatósági előadónál, feltétel egyetemi, főiskolai végzettség, vagy középfokú oklevél; 2. Sellyére járási előadónál, feltétel közgazdasági (mezőgazdasági) technikumi végzettség, vagy alapfokú oklevél. Jelentkezés személyesen vagy az önéletrajz beküldésével Pécs, — Geisler Éta utca 2. 38

Lakás

Elcserélném egyszobás, mellékhelyiséges lakásomat kétszobás meszesi vagy reptérire. Pécs, Marx út 37, Bővebbet 23-38-on. 141

Bútorozott szoba, 2 komoly dolgozónak kiadó. Garai u. 15. 130

2 dolgozó férfi részére bútorozott szoba kiadó. Ifjúság u. 18. sz. 124

Egy szép nagy bútorozott szoba kiadó, — házaspár részére. — (Konyhahasználat) József Attila u. 29. emelet. 86

Kesztyűgyár melletti Domonkos utca 5. sz. alatt bútorozott szoba 2 személy részére kiadó. Érdeklődni vasárnap egész nap. 133

Perczel u., Boltívköz sarkon lévő 2 szoba, összkomfortos, II. emeleti lakást elcserélek ugyanilyen kertesért. Telefon: 32-70. 206

A város szívében 3 szoba, összkomfortos öröklakás és egy Minerva varrógép eladó. Alkotmány utca 11. sz. Hajdu. 134

Háromszoba, komfortos, belvárosi lakásomat elcserélném 2 szoba-konyha, előszobáért. Telefon: 48-82. 114

Lakáscsere! Elcserélném Lámpás-völgyi szoba-konyhás, speizos lakásomat városiért. Hrsz 9886. 30

Elcserélném belvárosi modern, másfélszobás összkomfortos lakásom kétszobás modernre. Lehet repülőtéri is. Telefon: 47-40. 8—1-ig. 55

Kaposvári kétszobás lakásomat elcserélném pécsiért. Dr. Lajos Kálmán, Kaposvár, Beloiannisz u. 18. 17

Szétköltözök! Belvárosi, két modern lakást adnék, ugyancsak belvárosi, orvosi rendelőnek alkalmas egyszoba, hall+személyzeti szobás, — vagy kétszoba, komfortos lakásért. Telefon: reggeli órákban 28-37. 151

Vegyes

Jegyezze: kalaptisztítás, formázás, Kertész Józsefnél, Kossuth u. 1. sz. Nick-udvar. 207

Méhészek! Az állam tulajdonát képező, — elvitt kannákat azonnal hozzák vissza Domborihoz. 43

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy az istenkúti turistaház új vezetéssel üzemel.

Üzlettársat keresek ötezerrel (rentabilis) fedezet százezer ingatlanban. Címet: — Tóth cipészhez, Deák utcába. 172

Sürgős szükségem van 4000 forintra, magas kamatra. Molnár János, Komló, Zrínyi u. 20. sz. 140

A Mecsek legszebb részén a Fenyves borozó, a kőbányai meg állónál télen is nyitva. Kitűnő termelői borok. 25

MOSÓGÉPEK

és egyéb villamos háztartási gépek, motorok tekercselését, javítását vállalja a Villamosgépjavító KTSZ *Pécs, Szigeti u. 17 Telefon: 15-23. sz.*

Ingatlan

Pellérdi szőlőben 300 n-öl újtelepített szőlő, 300 n-öl szántóval együtt eladó. Pécs, Tompa Mihály utca 33 fdsz. 76

Eladó belvárosban — 3 szobás, kertes családi ház, vagy jó helyen lévő szőlő, gyümölcsösért elcserélendő. Érdeklődni: 17-30 telefonon. 142

Kettőszobás családi ház 40 000 Ft-ért eladó vagy kettőszobás lakáscserével 30 000 Ft Székely Bertalan u. 76, lépcsőfeljárat, — Mészáros. 143

Eladó házhely, 155 n-öl, 25 m³ kővel, a régi reptérnél, Kis-Deindolban 650 n-öl szőlő présházzal. Érdeklődni hétfőtől — Kokszmű, telefonközpontban. 149

Szőlő eladó, présházzal, főútvonalhoz közel részben vagy egészben. Érdeklődni Alkotmány utca 6. sz. földszint jobb. 152

Családi ház, kétszobás, kertes, részben beköltözhető, Endrecz György utcában eladó. Telefon: 45-86. 165

Eladó Pécsújhegyen (IV. dűlő 195.) 585 n-öl, beköltözhető szoba, présházzal 55 000, kétszer 584 n-öl, házhelynek, darabja — 13 000. Tulajdonos vasárnapokon a helyszínen. 135

Patacsi megállótól 5 percre 2 szoba, előszoba, konyha, speiz és 5 méteres szuterin, 522 n-öl területtel eladó. 150 000 Ft. — 110 000-rel átvehető, a többi részletre. Érdeklődni Rácváros 17, Szegedi. 167

Azonnal beköltözhető 3 szoba-konyhás ház, gazdasági épületekkel, 600 n-öl gyümölcsössel Pécsbánya telepen, ugyanott 3x1 szoba-konyhás ház, mellékhelyiségekkel, gyümölcsöskerttel, — lakásonként is, azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni — Wágner fodrásznál, Pécsszabolcs, Tolbuchin út 90. 72

Házrész. Belépő, hall, utcai szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel, kifogástalan karban eladó. Lakáscsere lehetséges. Madách u. 24. sz. Második lépcső. 175

A Megyeri úton félig kész ház eladó. Érdeklődni lehet Rácváros 17. 196

Ház eladó, 3 szobakonyhás, beköltözhető lakással. Érdeklődni 5 óra után 35-02 telefonon. 195

Kulich u. 16. sz. ház fele eladó, részletre is, Cserével beköltözhető. 59

Szellő községben egy családi ház gazdasági épületekkel, 1 hold területtel, beköltözhetően eladó. (Volt Vöő malom, érdeklődni a helyszínen, vagy Pécs, Hajnal utca 19. sz.) 66

Dombóváron, Kölcsey utca 15. háromszobás, verandás, mellékhelyiséges házam, 320 n-öl telken eladó. Érdeklődni helyszínen, vagy Grábnerné, Pécs Szent Imre utca 2. 74

Postavölgy, Kálinger megállónál, 1 hold szőlő, szántó, két lakható épület, részben is eladó. 91

Kis családi ház, szoba-konyha mellékhelyiségekkel, 120 n-öl területtel beköltözhetően eladó, Szent János kútnál, Keresztesék. 92

Eladó egy beköltözhető családi ház. — Mecsekalja állomás 6. sz. Sztipánovits. 102

Szabad kézből eladó egy ház, Pécsújhegy, VII-es dűlő, mezőgazdasági épülettel, 1214 n-öl. Bővebb felvilágosítás, Nagykozár, Kossuth Lajos utca 64 szám. Fehérnél. 104

Beköltözhető családi ház eladó. Erdeklődni Kisboldogasszony u. 10. sz. 126

700 n-öl szőlő Deindolban eladó. Érdeklődni Kisboldogasszony u. 10. 127

Eladó Közép-Deindol 62. sz. alatt 700 n-öl szőlő és gyümölcsös, beköltözhető szobakonyhás és mellékhelyiségekből álló házzal és teljes pincefelszereléssel. Érdeklődni: Gyárváros, Remény utca 44. 124

Nagy-Szkókó 35. szám alatt 400 n-öl gyümölcsös olcsón eladó. Érdeklődni: Erreth L. utca 17/1. Takács.

620 n-öl jól termő szőlő présházzal eladó, a hegyszentmártoni szőlőhegyen, felszereléssel együtt. — Érdeklődni lehet Pál Jánosnál, Páprádon.

Beköltözhető 2 szobás új családi ház, melléképhelyiségekkel, szőlővel, gyümölcsössel — sürgősen eladó. Basamalom dűlő 35. 99

Ház eladó, gazdasági épületekkel, beköltözhető. Karádi János, Gerde 10. 992

Házhely eladó, Deindoli busz, Lajkó megállóhoz 2 perc. Érdeklődni Péter László Pécs, Közép-Meszes 18/1. fdsz. 1. 1098

Azonnal beköltözhető kertes családi ház eladó. Mészkemence u. 20. 44

Hird határában, volt Patak-malom, gazdasági épületekkel, 1 kh, 953 n-öl rét, egy kh 34 n-öl kert, gyümölcsös, kertészetnek, sertés, baromfi, méhészetnek kiválóan alkalmas, eladó. Bővebbet Horváth József, Bogád, Kossuth utca 86. sz. 57

Ház eladó, 3x1 szobakonyhás, kertes, gyümölcsfákkal, saroképület, közeljövőben egy lakás átadó lesz. Mihály utca 29. Érdeklődni lehet Rigó u. 25. vagy Tábor u. 8. sz. 138

400 n-öl szőlő, mandula, gyümölcsös — Szkókóban eladó. Érdeklődni lehet 10—12 között Kozár Matild, Pécs, Alkotmány u. 8. sz. 106

Eladó 620 n-öl szőlő, felszereléssel, szobakonyha, melléképhelyiségek, beköltözhető. Pécsújhegy, VI. dűlő 260. 132

Családi ház Zrínyinél, háromszobás, új, modern, beköltözhetően eladó. Bővebbet öttől—hétig, Sörház utca 6. Szalay.

Kertes családi ház eladó, Damjanich u. 47. Érdeklődni 18—19 óráig. 20

Damjanich u. 14. számú ház előtt, villatelkek eladók. 33

3 kh hold szántó a mecsekaljai állomásnál eladó, házhelynek is alkalmas. Érdeklődni: 8-án Patacs 6.

Magyarszék központjában új villaszerű ház, háromszoba, össz komfortos, teljes szuterinos, gazdasági épülettel eladó. Cím: Pandur, Kossuth L. út 34. 35

Eladó házhelyek kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a megyeri kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, — Csertón, Vajszlón, — Csányoszrón, Hirden, Göresönyben, Mágocson. Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth L. u. 11, vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP fiók

Háromszoba hallos, erkélyes, összkomfortos családi ház — beköltözhető — eladó 200 ezer forintért, — „Garázs is van" jeligével ellátott levélben érdeklődni lehet, Levelet a Hirdetésfelvevő irodába kérem leadni. 39

Eladó egy háromszoba, összkomfortos új villa — azonnal beköltözhető! — 130 000 forintért, a Magaslati út környékén. Jelentkezés levélben: „Déli lejtőn" jeligére a Hirdetésfelvevő irodában

Adás-vétel

Bor, szentmiklósi, fehér, prima 18 forint, 25 literen felül, Megyeri út 10. 117

Új Danuvia eladó — vagy Pannoniára elcserélhető. Bartók u. 18. sz. 144

2—3 szobát fűtő — Friedrich-féle kandalló — csempével együtt eladó. Telefon 32-47. 150

Gombor-féle mélykocsi újszerű állapotban eladó. Pécs, Péter utca 28/2. 154

500 cm³-es oldalkocsis motor, prima állapotban részletre is eladó. Alsó-Balokány utca 26 179

Szép keményfa hálószobabútor, konyhabútor, vitrin, csőágy sodronyal, éjjeliszekrénnyel, matracok eladók. Zsolnay u. 7. Üzlethelyiség. 193

Eladó egy 930-as síkológép és szövőfonal. Komló, Gesztenyés, Fenyő utca 32. 201

Sertésvágáshoz használjon fával fűthető perzselőgépet. Izletesebb a hús fogyasztása. Perzselőgépet kölcsönadok. Külön perzselést és külön vágást vállalok. Csillag utca 11. Zsolnay gyár mögött. 136

210x100-as ajtó tokkal, 100x70-es utazóláda eladó. Alkotmány utca 36. 157

2 darab 12 éves legyezőpálma, éves aszparágus és több szobanövény eladó. Pécs, Ifjúság útja 33. Kürt utca sarok. 204

Gyakorló-zongora eladó. Lőcse utca 3. — emeleten. Telefon: 29-88. 159

Konyhabútor eladó. Kossuth Lajos u. 17, emelet, felső csengő. 162

Eladó gőzölt bükkháló betéttel. Cím: Ujvilág utca 15. 165

Hálószobabútor, félháló, asztal, szekrény, egyszemélyes rekamié olcsón eladó. Kiskereszt utca 15. Megyeri kitérőnél. 191

25 darab akácfa építéshez és 50 literes fülleszto eladó. Bogád 43. sz. 197

Bécsi zongora, új rádió olcsón eladó. — Geisler Éta utca 3. 161

Angolmechanikás, — márkás, páncélt ékes, rövid, fekete zongora eladó. Engels út 58. 76

2 darab prima, fiatal mangalica sertés. — 120—130 kg-os eladó, továbbhizlalásra. Pécs Nagyárpádi út 2. — Csak vasárnap. 138

Hálószobát, konyhabútort, rekamiét készíttessen Cserhalmónál, Pécs, Bajcsy Zs. u. 25. 32

Eladó 1 darab párióssajtár, 1 db hakstok, 1 db matrac, gyermekágyba való. Megtekinthető mindennap délután, Visy László út 4. 97

Varrógép, kályhák, ágyak, szekrények, konyhabútor, szobabútor eladó. Felső-Vámház utca 2. Üzlethelyiség. 7

Gyönyörű bútorszövet, brokát eladó. — Megye utca 13/2. 37

Irodai íróasztalok, — süllyesztős varrógép, szekrények olcsón Bárányinál, Baranya vendéglővel szemben. Hal tér 1. 48

Hálószobabútor, konyhagarnitúrák, szezlon, rekamié, asztalok, — ágyak, székek olcsón, nagy választékban. — Bárányinál, Hal tér 1. Baranya vendéglővel szemben. 49

Barna hörcsögbunda tenyésznek eladó. — középtermetre. Alkotmány utca 14. Schreternél. 62

Hálószobabútort, — konyhabútort és — egyéb butortárgyakat veszek. Zsolnay u. 7. Üzlethelyiség. 194

Eladó teljesen új kender szalmazsák, — emeletes deszka tyúkól, kenderzsákok, — festett ágy, egy tehénjárom, nagyméretű, új, férfi viharkabát. Erdeklődni a déli órákban, Kürt utca 1. 32

Figyelem! Rekamiék, fotelek, székek, önműködő fotelágyak, szezlonok készen és rendelésre készítőnél, fizetési kedvezmény. Budapest, VIII. Festetich u. 11. (Keletinél) 16

Salak díjmentesen — kapható a Pécsi Bőrgyárban. 52

Konyhagarnitúra, új, kisipari eladó. Bartók Béla u. 37. 54

Kifogástalan állapotban lévő bécsi zongora eladó. Megtekinthető mindennap 4—8-ig, Arvay tanár, — Dischka u. 2. 136

Telek a barátok templománál leszállított áron eladó. Bővebbet: Sziklai, Szekfű utca 4. (Buzássy utcánál) 111

Szőlőoltványok, gyökeres vesszők őszi rendelésre termelőnél rendelhetők. — Kiss Bertalan, Abasár. 234

Sertésól, szétszedhető, kifutóval eladó. Sallai utca 46. 93

Gyönyörű kivitelű, — egy- és kétszemélyes önműködő, epedás rekamiék, fotelek, székek raktáron készítőnél kaphatók. Szakács Ottó, Budapest, VI. Lenin körút 60. Kapu alatt. 531

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 8-i, szombati műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Tamburazene. Ez történt a héten... Hírek és tudósítások. Sokac poszkocsicák. Vidám percek: Naszradin Hodzsa a Pécsi Rádióban. — Rádiójáték. Szombatesti vidám muzsika: — Közkedvelt népdalok és kólók.

17.00: Német nyelvű műsor. Operettegyveleg. Szűkebb hazánk Baranya. III.: Népszokások, lakodalmi vidámságok. Adorján György előadása. A Terv. Jurij Brezan verse. Molnár Nándor és zenekarának új felvételeiből.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.

18.00: Utolsó álmunk; boldog Magyarország! Emlékezés Tóth Árpádra.

18.10: Hangképek Laky István elvtársnak, a megyei pártbizottság első titkárának, országgyűlési képviselő jelöltnek választási gyűléséről.

18.25: Vidám, zenés hétvége.

Vegyen totószelvényt!

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Bob herceg (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Nem vagyunk angyalok (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Édes Anna (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Életem árán (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó: Magyar híradó, Október fénye. (Helyárak 2 és 3 forint, pénztárnyitás fél 11 órakor. Délelőtt 11 órától délután 3 óráig folytatólagosan).

Petőfi: Édes Anna (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Ez történt Belgrádban (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Vasvirág (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Ifjúsági filmszínház: Szállnak a darvak (4 és 6 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Országúton (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Örvényben (5 és 7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Tizenkettedik órában (5 és 7 órakor).

Kossuth (Mohács): A világ teremtése (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Spanyol kertész (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Mégis szép az élet (6 és 8 órakor).

TÁNCMULATSÁG

ma este 7 órától éjjel 1 óráig Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.)

BÁBJÁTÉKOS TANFOLYAM

indul november 13-án, csütörtökön délután fél 5 órakor Pécs város Művelődési Házában. A tanfolyam kéthónapos, foglalkozás minden csütörtökön délután fél 5-től fél 7 óráig. Jelentkezés a művelődési ház irodáján (Déryné u. 18.) naponta délelőtt 9—12-ig, és délután 2—7 óráig. Jelentkezhet bárki, aki 16. évét betöltötte. Részvétel díjtalan.

DIÁKÖSSZTÁNC — KIS KOSZORÚCSKA

lesz vasárnap délután 3 órától 7 óráig a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Hattagú tánczenekar, belépődíj 4 forint.

TÁNCESTÉLY

ma és holnap este 7 órától a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

ÖSSZTÁNC

ma fél 8 órától a Tavasz ifjúsági házban. (Szabadság u. 2.) Vezeti: Hermann Ferenc tánctanár.

*

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat második filmklubjába beiratkozni lehet mindennap — hétfő kivételével — délután 5—7 óráig. Az új filmklub műsora párhuzamos az elsővel, az előadások minden második vasárnap délután fél 3 órakor kezdődnek a Petőfi Filmszínházban.

*

A TIT Munkácsy Mihály Szabadegyetem szőlészeti előadása november 8-án, szombaton este 6 órakor a központi egyetem élettani előadótermében. Az előadás címe: Évi teendők a pincében. Előadó: Mercz Árpád, Budapest. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak november 8-án déli 12 órától november 10-én reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati felében, a Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zs. úttól nyugatra: *dr. Bakács Judit* (lakik: Rákóczi út 73/b., telefon: 29-59). — Járó betegeknek sürgős esetben rendel a *Rákóczi út 8. sz.* alatti körzeti rendelőben (főposta mellett), telefon: 17-93, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között, a fekvő betegekhez való kihívás is ekkor van.

II. TÖMB: a város keleti részében, Pécsbányatelepen, Borbálatelepen a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Kovács János* (lakik: József utca 17/b., telefon: 47-72). — Járó betegek sürgős esetben jelentkezzenek a *Hunyadi út 10. sz.* alatti körzeti rendelőben, telefon: 47-33, szombat du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra között. A fekvő betegekhez való kihívást is ekkor kérjük itt leadni.

III. TÖMB: Gyárváros, Ujhegy, Üszög, Pécsszabolcs, Meszestelep: *dr. Antoni Alfonz* (lakik: Fürst Sándor u. 4. sz., telefon: 29-89). — Járó betegeknek sürgős esetben rendel az *újmeszesi körzeti rendelőben* vasárnap de. 9—11 óra közt, telefon: 24-91/36 mellék. A fekvő betegekhez való kihívás is ekkor történik.

A fekvő betegekhez való kihívást reggel 8, de legkésőbb 10 óráig kell az ügyeletes orvosnak bejelenteni, mert a késői kihívásokhak aznap esetleg már nem tud eleget tenni. A járó betegek is csak sürgős esetben vegyék igénybe az ügyeletes orvost.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: erősen felhős, párás, ködös idő. Több helyen, elsősorban az ország délnyugati felében eső, Mérsékelt keleti, délkeleti szél. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 2—5, északkeleten 0—3, legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 8—11 fok között.

Távolabbi kilátások: felhős, esős idő.

Tűzifafűrészelés 1 ker. ürm.

30 forint

KAPITÁNY, Tel.: 10-01.

Áramszünet lesz transzformátor áttelepítése miatt 9-én, vasárnap reggel 6 órától 17 óráig a Bem, Bajcsy, Rákóczi, Rózsa F., Somogyi B. és Regős utcákban, valamint a Hangszer- és Asztalosárugyár, Soplana Gépgyár és az MTH Tanműhely területén.

— HALÁLOZÁS. Özv. Sambol Imréné elhunyt. Temetése 10-én, 3 órakor a köztemetőben.

— Özv. Rözge Istvánné elhunyt. Temetése 10-én, fél 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik szeretett halottunk, Rácz Ferenc cipészmester temetésén résztvettek, valamint koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, külön köszönetet mondunk a Pécsi Bőrgyár készáru-raktár dolgozóinak, valamint az Anna utcai óvoda vezetőségének és dolgozóinak, külön hálánkat fejezzük ki dr. Zsolt Zsigmond orvosnak, lelkiismeretes munkájáért.

A gyászoló család

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Nyerhet!

Vásároljon könyvsorsjegyet

AZ ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ BOLTJAIBAN!

Ha nem nyer, sorsjegyét teljes értékben könyvre váltjuk be.

VÁLLALJUK MINDENNEMŰ VASIPARI ÉS FAIPARI SZERSZÁMGÉPEK GENERÁLJAVÍTÁSÁT ÉS KORSZERŰSÍTÉSÉT,

10 heti átfutási idővel.

Központi Szerszámgépjavító KTSZ

BUDAPEST, VII., Rózsa Ferenc u. 5. Telefon: 425-343, 224-262.

Értesítjük üzletfeleinket, hogy

autójavító iparunkat megszüntettük

és a Pécsi Vasas KTSZ-en belül tovább folytatjuk.

MEGGYES LAJOS autószerelő,

JUHÁSZ ISTVÁN karosszérialakatos

BOGNÁR JÓZSEF autófényező és kárpitos,

NAGY MIHÁLY motorszerelő

BÉLSZIN

(WELLINGTON MÓDRA)

A vesepecsenyét a sütőben (gyenge tűznél) kevés zsírral ¼ óráig párolom, vajból és ugyanannyi lisztből keverve rendes leveles vajastésztát csinálok, természetesen megfelelő sokszor és kellő ideig pihentetve. Gombát, petrezselyemzöldjét, borssal, sóval, kevés vajon megpárolok. Mikor kihűlt, kisodrom a vajastésztát, közepére kenem a gombás keveréket. Erre ráteszem a vesepecsenyét, a tészta üresen maradt szélét bekenem tojással, aztán felhajtva egészen betakarom vele a vesepecsenyét, vajjal kikent tepsiben sütőbe teszem, tojással megkenem és fél óráig sütöm. Felszeletelve, madeira mártással tálalom szombaton, november 8-án este

A BOROSTYÁN ÉTTEREM

kedves vendégeinek. *Ferenczi József* főszakács.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 265. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. NOVEMBER 9.

Ma választási nagygyűlés lesz Vajszlón

A Hazafias Népfront megyei bizottsága november 9-én, vasárnap délelőtt választási nagygyűlést rendez az Ormánság központjában, Vajszlón, a gépállomás területén. A nagygyűlésre szeretettel meghívja Dél-Baranya dolgozóit.

Előadó: Aczél György elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, a megye országgyűlési képviselőjelöltje. A gyűlésen részt vesz a megye több országgyűlési képviselőjelöltje is.

A nagygyűlést nagy érdeklődéssel várják Dél-Baranyában. Nemcsak Ormánságból, hanem Villányból, Szabadszentkirályról, Királyegyházáról, Beremendről s a Somogy megyei Lakócsáról és környékéről is megjelennek a községek választóinak népes küldöttségei, hogy ezen az eseményen falujukat képviseljék.

A Hazafias Népfront jelöltjei

Pécs megyei jogú város tanácstagjainak választásánál

1. számú városi választókerület:
Kabár Ferenc iskolaigazgató, Vasas II. A. u. 9.

2. számú városi választókerület:
Ambrus Jenő vasmunkás, pártmunkás, Jókai Mór u. 46.

3. számú városi választókerület:
Ifj. Szántó Mihály dolgozó paraszt, Vasas II. 195.

4. számú városi választókerület:
Dusa Pálné htb. Vasas I.

5. számú városi választókerület:
Böröcz János (9) vájár, Vasas I. 44.

6. számú városi választókerület:
Buzási Mátyás aknász, Istvánakna 9.

7. számú városi választókerület:
Kónya István aknász, Klapka u. 4.

8. számú városi választókerület:
Michelutti Ferenc bányász, üb-elnök, Felsőtelep 26.

9. számú városi választókerület:
Bozsér János vájár, Felsőtelep 52.

10. számú városi választókerület:
Keresztes Mihályné htb. Felsőtelep 62.

11. számú városi választókerület:
Takács Gábor vájár, Tolbuchin út 7.

12. számú városi választókerület:
Vertike István szállítógépész. Ötéves terv u. 14.

13. számú városi választókerület:
Markovics Károly vájár, Felsőtelep 15.

14. számú városi választókerület:
Kovács István asztalos, I. ker. tanács v. b. elnöke, Dobó István u. 56.

15. számú városi választókerület:
Körösi Lajos bányász, mb. v. b.-elnök, Körmöcz u. 10.

16. számú városi választókerület:
Laskovics József vájár, Borbála u. 18.

17. számú városi választókerület:
Stettner Józsefné htb. Borbála u. 20.

18. számú városi választókerület:
Kiss Andrásné konyhai alkalmazott, Dózsa György u. 30.

19. számú városi választókerület:
Süvecz György lakatos, Dobó István u. 49.

20. számú városi választókerület:
Pintér Józsefné könyvelő, Buzsáki út 6.

21. számú városi választókerület:
Hucker Ferenc vasmunkás, pártmunkás, Petőfi u. 29.

22. számú városi választókerület:
Czöndör Ferencné htb. Pélmonostor u. 22.

23. számú városi választókerület:
Miklós Gyula vájár, Kirov u. 6.

24. számú városi választókerület:
Horváth József asztalos, városi légo törzsp., Deák Ferenc u. 18.

25. számú városi választókerület:
özv. **Gombár Mihályné** gyári munkás, Pósa Lajos u. 34.

26. számú városi választókerület:
Toller László segédmunkás, NEB elnöke, Mezőszél u. 54.

27. számú városi választókerület:
Balázs Ferenc mozdonyvezető, Székely u. 7.

28. számú városi választókerület:
Magyar Ferenc lakatos kisiparos, Majláth u. 23.

29. számú városi választókerület:
Romvári István vasöntő, Móré F. u. 37.

30. számú városi választókerület:
Papp János bányász, pártmunkás, Vámház u. 42.

31. számú városi választókerület:
Dömse Lajos főművezető, Felső-Vámház u. 40.

32. számú városi választókerület:
Rüll Józsefné gyári munkás, Rákóczi út 28.

33. számú városi választókerület:
Zöld Gézáné adminisztrátor, Apáffy u. 55.

34. számú városi választókerület:
Suhajda Tibor bányász, Új-Meszes 15/5.

35. számú városi választókerület:
Szakály Gézáné lámpakezelő, Uj-Meszes A/2.

36. számú városi választókerület:
Bezensek Antal vasmunkás, PKV igazgató, Munkácsy M. u. 20.

37. számú városi választókerület:
Dr. Ernst Jenő egyetemi tanár, Ürögi út 8/3.

38. számú városi választókerület:
Odor Sándorné személyzeti vezető, Lenke u. 2.

39. számú városi választókerület:
Arató Pálné járási tanácsi előadó, Losonc u. 14.

40. számú városi választókerület:
Szilas István vájár, Repülőtér 20.

41. számú városi választókerület:
Pigecz Györgyné kesztyűvarrónő, Felsőhavi u. 50.

42. számú városi választókerület:
Györkő Antal főelőadó, Surányi Miklós u. 18.

43. számú városi választókerület:
Stadlinger József tímársegéd, Otemető u. 30.

44. számú városi választókerület:
Krassó Ferenc nyomdász, Orsolya u. 6.

45. számú városi választókerület:
Tancsik Lajos mozdonyvezető, Vak Bottyán u. 59.

46. számú városi választókerület:
Ruzsinszky Józsefné norma ellenőr, Kulich Gyula u. 41.

47. számú városi választókerület:
Dr. Babics András tudományos kutató, József u. 23.

48. számú városi választókerület:
Kolpek József raktári munkás, Attila u. 9.

(Folytatás a 3. oldalon)

Választási nagygyűlés Komlón

Aczél György elvtárs beszéde

Komlón már napokkal ezelőtt elterjedt a hír, hogy szombaton este Aczél György elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, a megye országgyűlési képviselőjelöltje választási beszédet mond. A komlóiak jól ismerik Aczél elvtársat, aki a Baranya megyei pártbizottság titkáraként gyakran ellátogatott hozzájuk, ismeri a bányamunkások minden örömét, gondját.

Hat óra körül már zsúfolásig megtelt a Május 1. Kultúrotthon színházterme. A bányák dolgozói, munkásasszonyok, fiatalok, értelmiségiek és más munkakörben dolgozó emberek jöttek el, hogy meghallgassák Aczél elvtárs beszédét. A résztvevők nagy szeretettel fogadták régi ismerősüket.

A választási gyűlésen megjelent és az elnökségben helyet foglalt Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, Kelemen László elvtárs, a komlói városi pártbizottság titkára.

Kelemen László elvtárs üdvözlő szavai után Aczél György mondotta el a nagy tetszéssel fogadott beszédét. Tájékoztatta a hallgatókat a párt és a kormány politikájáról, a tizennégy szabad esztendő vívmányairól, és eredményeiről. Hangsúlyozta, hogy ez a politika kiállta a gyakorlat próbáját, a párt és a kormány ezután is ennek megfelelően munkálkodik, mert ez a magyar munkásosztály, az egész dolgozó nép egyetemes érdeke, kívánsága. Befejezésül néhány külpolitikai kérdésről szólt.

A nagygyűlés után Aczél György elvtárs szívélyes hangulatban elbeszélgetett az őt körülvevő dolgozókkal, a helyi párt, állami és tömegszervezeti vezetőkkel.

Ifjú választók nagygyűlése a Pécsi Nemzeti Színházban

A Hazafias Népfront Pécs városi elnöksége, a KISZ megyei és városi bizottsága ma este fél hétkor nagygyűlést tart az ifjú választók számára a Pécsi Nemzeti Színházban. Ünnepi beszédet mond Eperjesi László elvtárs, a KISZ Központi Bizottságának titkára.

A nagygyűlés után a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese „40 éves a párt" címmel két órás ünnepi kultúrműsort ad. közreműködnek: az együttes kórusa, tánckara, színművészei, kiszenekara és a Honvéd Központi Zenekar.

A pécsi színészekkel beszélgetett Major Tamás elvtárs a Nemzeti Színház igazgatója

Szombaton kedves vendég látogatta meg a pécsi színészklubot. Major Tamás elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Nemzeti Színház igazgatója jött el, és baráti beszélgetés során ismerkedett meg a színház művészeivel és műszaki dolgozóival.

Major elvtárs szólt az MSZMP kulturális irányelveiről és arról, hogyan kell ezeket az irányelveket a színművészet gyakorlatában folyamatosan megvalósítani. Hangsúlyozta, hogy a kultúrforradalom nem jelenti minden régi elvetését. A jó, haladó hagyományokat ápolni, hasznosítani kell. Olyan színészek példáját idézte, mint Hevesi Sándor és Csortos Gyula, akik igyekeztek kitörni a gátak közül s művészetüket a köz szolgálatába állították.

— A színművészet komoly fegyver a szocializmusért vívott harcban — mondotta. Biztosította a színészeket arról, hogy a kormány elismeri és megbecsüli a színészek munkáját, és hogy a jövőben is minden támogatást és segítséget megkapnak munkájukhoz.

Aczél György és Major Tamás elvtársak látogatása a Pedagógiai Főiskolán

A Pedagógiai Főiskola tanári kara és diáksága szombaton este tartotta meg iskolai ünnepélyét a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmából, amelyen a pécsi szovjet katonai alakulat kultúregyüttese színvonalas, gazdag műsort adott. Az ünnepélyen és az azt követő családi estén megjelent Aczél György elvtárs, a művelődésügyi miniszter első helyettese és Major Tamás elvtárs, a Nemzeti Színház igazgatója, az MSZMP Központi Bizottságának tagjai. Aczél és Major elvtársak a késő éjjeli órákig együtt szórakoztak az ifjúsággal és bensőséges, családias hangulatban, szívélyesen elbeszélgettek a tanárokkal és hallgatókkal.

Kereskedelmi tárgyalások Jugoszláviával

Belgrád (MTI). A Szovjetunió, Kína, a népi demokratikus országok és Jugoszlávia között még novemberben és december elején kerül sor az 1959. évi kereskedelmi árucsereforgalmi egyezmények megkötéséről folytatandó tárgyalásokra — közölték hivatalos helyen.

Nyolcszáz fiatal gazdálkodik már az ifjúsági szövetkezetekben

A KISZ Központi Bizottságának és a SZÖVOSZ igazgatóságának szeptember eleji közös felhívása a falusi ifjúsági szövetkezetek szervezéséről meglepően nagy visszhangot váltott ki a baranyai parasztfiatalok körében. — Az élénk érdeklődést mutatja, hogy kerek két hónap alatt a megye húsz községében alakult ifjúsági szövetkezet. Ez azt jelenti, hogy az országban működő falusi ifjúsági szövetkezeteknek majdnem a fele Baranyában van.

A fiatalok általában 2—4 holdon kezdik meg a közös munkát: málnát, feketeribizlit, zöldséget, aprómagvakat, szőlőt termelnek és kisállatokat tenyésztenek, amelyek mind nagy jövedelmet biztosítanak nekik. Az ifjúsági szövetkezetekben majdnem 800 fiú és lány — többségük KISZ-tag — gazdálkodik már közösen.

Egerágon például 38 kiszista és úttörő fogott munkához: kertészkedni akarnak, zöldséget, málnát, virágot termelnek majd, a lányok pedig horgolni fognak. Pécsbagotán azt tervezik a parasztfiatalok, hogy a közös jövedelemből televíziós készüléket vásárolnak és ifjúsági klubot rendeznek be a faluban.

Új iskolát avattak Borbála-telepen

Az MSZMP Baranya megyei pártbizottságának brigádja a közelmúltban meglátogatta többek között a Borbála-telepi bányászokat is. Az iskolai ellátottságot vizsgálva azt tapasztalták, hogy Borbála-telepről sok gyermek jár át iskolára Pécsbányára. A kisgyerekek esőben, hóban koptatták a völgyes-dombos, több mint kétkilométeres utat, míg elértek az iskolába. A szülők kérték a brigádot, létesítsenek Borbála-telepen egy iskolát.

A kérés valóra vált. A Pécsi Szénbányászati Tröszt épületet, a városi tanács pedig mintegy 41 ezer forintot adott az új iskola létrehozásához.

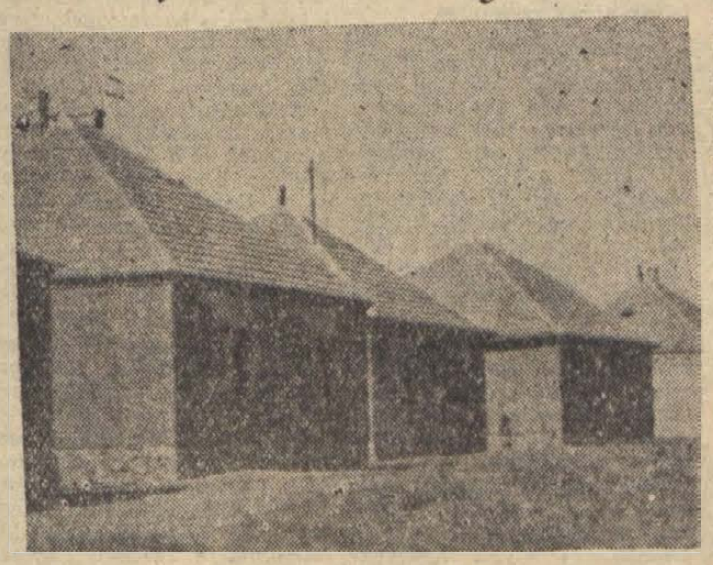
Az új kéttantermes iskolát szombaton Berki Fülöp elvtárs, a városi tanács v. b. elnökhelyettese ünnepélyes keretek között adta át a Borbála-telepieknek.

Holnaptól kezdve már nem kell járatlan utakon gyalogolniok a kis iskolásoknak.

Ezerkétszázhatvanhat új családiház-tulajdonos Baranyában

Az idei év új családiház tulajdonosainak száma eddig 1266 Baranyában. Ebből 525 olyan bányászati dolgozó, aki állami kölcsönből épült családi házat kedvezményes részletre vásárolt, a többi 741 pedig állami segítséggel, önerőből építkező háztulajdonos. Az OTP pécsi fiókja összesen 20,5 millió forintot adott kölcsön Baranya építkező dolgozóinak. Eddig 400 lakás építését fejezték be teljesen, de az év végéig mind a 741 családi ház tető alá kerül.

Az új családiház-tulajdonosok száma év végéig még tovább emelkedhet, az OTP ugyanis 20—30 újabb építkezés finanszírozásához kapott póthitelt és további bányász családiházak eladására is kilátás van.

Hirden egész utcasor épült.

A kommunizmus győzelme feltartóztathatatlan

Novemberben sok nevezetes évfordulóról emlékezünk meg. Most negyven esztendeje ért véget az első világháború, s 1918 novemberében alakult meg jónéhány kommunista párt, a Kommunisták Magyarországi Pártja, osztrák, görög, stb. testvérpártunk.

Nem véletlenül említettük a háború befejezésének és

a kommunista pártok

megalakulásának évfordulóját együtt. Nemcsak időbeni, hanem ok-okozati összefüggés is van közöttük, habár tévedés volna azt hinni, hogy egymaga az első imperialista világháború okozta a kommunista világmozgalom kialakulását és hatalmas fellendülését. Ne felejtsük el: egy évvel azelőtt, 1917-ben, az oroszországi proletariátus, a bolsevik párt vezetésével, már végbevitte forradalmát. Ez az egész világ munkásai, elnyomott és kizsákmányolt dolgozói, rabságban tartott népei és nemzetei előtt példázta, hogy ime, a rabság nem örök; van mód, amely mindörökre véget vet ennek, van olyan párt, amely végső győzelemre vezeti a munkásokat, a dolgozókat.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmes példázata volt az egyik legdöntőbb lelkesítő erő, amely világszerte megérlelte az igazán forradalmi munkástömegek elhatározását a marxista pártok megalakítására.

Egyetlen cikk keretében nincs rá mód, hogy felvázoljuk azoknak az országoknak belső helyzetét, amelyekben legkorábban alakultak meg a kommunista pártok, de annyi bizonyos, hogy ezen országokban a burzsoázia meggyengült volta, továbbá a szociáldemokrata pártok tehetetlensége volt a kommunista pártok megalakulásának együttes oka és előidézője — ezek a külső okok. A legfontosabb ok azonban az, hogy a forradalmi harc iskoláiban több országban megedződtek a legjobb forradalmárok: kezdték elsajátítani és alkalmazni a marxizmus-leninizmus tanításait, s az osztályharc új lendületet vett. A kommunista pártokat tehát nem a háború, nem az oroszországi példa, hanem

az osztályharc törvényei

hozták létre, hogy ezzel a modern kori történelem új fejezete íródjék meg.

Vajon mi tette létszükségletté a munkások igazi forradalmi pártjának megalakítását? Bízvást elmondhatjuk, hogy a történelem során még egyetlen olyan párt sem volt, amelynek létrehozását oly sürgetően tűzte napirendre a történelem, mint akkoriban a kommunista pártét. S azt is elmondhatjuk, hogy egyetlen párt sem volt azelőtt, amelynek bölcsőjénél annyian bábáskodtak, s amely újszülöttként oly gyorsan tette meg első önálló lépteit. Ugyszólván a pártnak csak kereteit, szervezeteit kellett megalkotni: programja, tennivalója nagy vonalakban mindenütt egyértelmű és világos volt. Miért?

Az akkor már több mint fél évszázados szociáldemokrata pártok tespedtségében, s abban, hogy ezek rég hátat fordítottak a forradalomnak és az osztályharcnak, kell keresni annak okát, miért ábrándultak ki belőle a munkástömegek, s miért nem tudtak e pártok — nem is akartak! — eredményesen fellépni az osztályharcban.

Az élet túlhaladta a szociáldemokráciát!

Itt állt vesztett háború végén, szétverve és szétzüllve az egykori monarchia Azaz: szétverve uralkodó osztálya, de szét nem verve, sőt megedződve munkásosztálya. A hatalom szinte karnyújtásnyira volt tőle, s jelszava az volt, hogy „követjük az orosz példát." Ám csakhamar kiderült, hogy a szociáldemokráciát nem a hatalom megszerzése, nem a forradalom érdekli. Kiderült, hogy korábbi elvi tévelygései — például a választójogi és a parlamenti harc mindenek fölé helyezése — nemcsak elvi tévelygés, hanem a proletárdiktatúra feltétlen *tagadása*. Kiderült, hogy a szociáldemokráciának egyszerűen nincs programja, a szociáldemokrácia tanácstalan és cselekvőképtelen olyan időben, amikor *a hatalmat meg kell, meg lehet ragadniuk a munkásoknak!* Kiderült, hogy a szociáldemokrata párt: a burzsoázia szájíze szerinti „munkáspárt", amelynek a tőkés rendszer ugyanaz, mint a halnak a víz, de ez a hal nem tud úszni, élni, ha a vízből kikerül. S végül, de nem utolsó sorban, az is kivilágolt, hogy ezeket a pártokat akcióképtelenségükből úgy sem lehet kivetkőztetni, hogy a legmesszebbmenő forradalmárok megkísérlik a szekérrúdját megragadni — forradalmi a párt akkor lesz, ha a legmesszebbmenő forradalmárok otthagyják a szociáldemokrata pártokat és új, kommunista pártot szerveznek.

Mondani sem kell, hogy az élet

negyven esztendő

alatt nemcsak a kommunista mozgalom életrevalóságát igazolta teljes mértékben, hanem a szociáldemokrácia elkorcsosulását is. A Nagy Októberi Forradalom évfordulója jó alkalom rá, hogy a kommunizmus győzelmes útját felmérjük egyrészt a megvalósult szocializmus országában, a Szovjetunióban, másrészt azokban az országokban, amelyekben kommunista pártjaik vezetésével épül a szocializmus. E tábor már a világ egyharmada! S ami nem kevésbé kifejező: ma már a földkerekségen mindenütt működnek a forradalmi munkáspártok, jelezve az új korszak eljövetelét.

S mi lett a „hagyományos" szociáldemokrata pártokból? Ugyan mi lett „elméletükből", hogy „a kapitalizmus majd belenő a szocializmusba"? Nézzük az angol munkáspártot: 1945-ben, a második világháború után, tekintélyes többséget szerzett a parlamenti választásokon, kormányra került. *A kapitalizmus megmaradt.* Franciaországban a második világháború óta többször is szociáldemokrata miniszterelnök vezette a koalíciós kormányt. *A kapitalizmus megmaradt.* Több nyugati és északi országban kormányzó párt a szociáldemokratáké, de a *kapitalizmusnak a haja szála sem görbül meg tőlük. A szociáldemokrata pártok a kapitalizmus pártjai!* S a történelem 1932-ből Németországból és 1957—58-ból Franciaországból már arra is szolgáltat példát, hogy a szociáldemokrácia elvakult kommunistaellenessége, és forradalomellenessége ajtót-kaput nyit a burzsoázia szélsőjobboldali, nyílt erőszakon alapuló, a polgári szabadságjogokat felrúgó származának. A tanulság ebből az, hogy bármiféle megalkuvás a munkásmozgalomban, bármiféle ilyen irányzat vagy árnyalat a marxista-leninista pártokban a munkáshatalom ellenségeinek a malmára hajtja a vizet, s ellenük harcolni kell, mint ellenséges ideológia ellen.

Végül csak egy utolsó tanulságként említjük: vajon

mit várhatnak az imperialisták

egy harmadik világháborútól? Ha rákényszerítik ezt az emberiségre, nemcsak azért pusztul el az imperializmus, mert a szocialista tábor mérhetetlenül erősebb, hanem azért is, mert a munkások, a néptömegek forradalmi harcban — mint az eddigi világháborúk során és következtében is — szembefordulnak a háborúcsinálókkal, s most már végleg sírba teszik őket. A kommunizmus győzelme feltartóztathatatlan.

T. K.

173 586 forint a négytalálatosaknak

A lottó 45. játékhetére beérkezett 2 545 925 lottószelvény. A nyertes szelvények között felosztásra kerül 3 818 887.50 forint. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 11 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 173 586.25 forint. A háromtalálatos szelvények száma 1 336, a nyereményösszeg egyenként 715 forint. Kéttalálatot 46 646 szelvényen értek el. Egy-egy kéttalálatos szelvényre 20 46 forint nyeremény jut.

IDEGEN utakon

BÁRDI LÁSZLÓ REGÉNYE

Először is orvosi vizsgálaton estek át. Akin szervi vagy fertőző betegséget, sőt annak legcsekélyebb nyomait fedezték fel, az már be is fejezte amerikai „utazását". Zoliék szerencsésen túlestek ezen az első selejtezőn.

Amikor az adataikat összeírták, itt már nem érdeklődtek olyan érzelmi dolgok után, hogy ki — milyen dicső tettel tart igényt a történelemkönyvbe való bekerülésre.

— Mi a szakmája? — szegezték az első kérdést a kivándorló-jelölteknek.

Simi itt is, akár a másik bizottságnál, kissé szépítette magát: segédmunkásból műszerésszé lépett elő. Letagadhatatlan, hogy a karriernek olcsó és nem túl fáradságos módját alkalmazta.

Zoli kijelentette, hogy szeretne tovább tanulni, egyetemre jelentkezni. Az adatfelvevő elhúzta a száját, ez nyilván nem nagy üzlet volt. Szerencséjére azonban a fiú hozzátette, hogy angolul már eléggé tud, mert három évig tanulta az iskolában, és tanfolyamon.

— Így esetleg lesz rá lehetőség! — bólogattak rá.

Izgalmas várakozás után a két fiú boldogan borult egymás nyakába. A kivándorlási kvótalistán Simi — az értékesebb — a 22740-es Zoli pedig a 23868-as sorszámot kapta. Azt is közölték, hogy az átszállítás a számok sorrendjében történik. Azt már kivárjuk! — jött meg a fiúk türelme.

Zolit csak Gabi elmaradása bántotta. Meg is kérdezte, hogy meddig tartanak még a jelentkezések, s csak akkor nyugodott meg, amikor közölték, hogy még lesz rá lehetőség.

Gabi csak másnap jött vissza a lágerbe. Elújságolta, hogy a nagybátyja minden támogatást megígért. Ennek ellenére nagyon lehangolódott, hogy lekésett a jelentkezésről. Simiéket okolta ezért is, de azt nem árulta el, hogy miért hibásak ebben a barátai.

Ettől kezdve a baráti viszony erősen meggyengült hármuk között. Gabi úgy érezte, hogy nagy méltánytalanság esett meg vele, s Zoliékkal ettől kezdve kissé fogcsikorgatva beszélt. A közös tervezgetésekben nem vett részt, ilyenkor komoran félrevonult. Akkor tört csak ki belőle a régi iskolatárs, amikor hármuk közül Zoli kapta meg az első hazai levelet.

Amikor a fiú izgatottan kézbevette a hazai borítékot, mindkét pajtása ott ált mellette, és feszült figyelemmel várták. Zoli nem is tudta örömét magába fojtani.

Talán megbocsátja ezt Anikó is — gondolta —, mert amikor átfutotta a levelet s barátai még mindig vágyakozó szemekkel várták mellette, biz' odaadta nekik is az apróbetűs írást. A két fiú csaknem szétlépte a kis papírlapot, annyira akarták látni a hazai betűket. Még Simi is, aki pedig sokat adott arra, hogy ő milyen „vagány" gyerek, még ő is elérzékenyült a levélen. — Budapestről jött! — simogatta meg még a borítékot is. Neki nem is a tartalom volt fontos, hanem maga a tény: ez a kék boríték is az ő szeretett városából jött.

Zoli eltöprengett a bánatoshangú sorokon: „...nagyon aggódom érted, Zolikám! Ne hagyj engem itt egyedül, gyere vissza mielőbb!..." — írta a kislány és a fiú szinte maga előtt látta a könyörgő szemeket. Nem lehet elhagyni egy ilyen édes teremtést, — határozta el magában. — Megnézem az amerikai egyetemeket, és aztán egy-két éven belül feltétlen hazamegyek. Nem is vette észre, hogy az egyket hónapból, amit a szökés előtt tervezett, mennyi lett.

A kedves levél hatására Zoli másnap rábeszélte társait, hogy menjenek el a Szabad Európa Rádiója bécsi munkatársához és küldjenek üzenetet haza. Eddig ő volt az ugyan, aki erről lebeszélte társait, de most úgy érezte, hogy az egész világnak kell tudnia arról, hogy „Zoli üzeni Anikónak, a legdrágább kislánynak, hogy várjon rá. Reméli, nemsokára találkoznak, s akkor soha többé nem válnak el egymástól."

Pár nap múlva Gabi is osztozott Zoli örömében. Ez nemcsak azért volt, mert Farkas néni is írt Pubikájának, hanem azért, mert neki is sikerült kiharcolnia a 28400-as kvótaszámot.

Mindhárman türelmetlenül várták a nagy utazást, de az összeírást követően a napok éppen úgy teltek, mint előtte, és nem történt semmi. Sokan már letargikus közönnyel ültek ágyuk szélén, és az étkezésen kívül semmi mással nem lehetett lelket verni beléjük. Beszélték, hogy a többi lágerben még a floridsdorfinál is rosszabb a helyzet, s még a bécsi Magyar Híradó is közölte, hogy a trauskircheni tábor lakói között öngyilkossági hullám tört ki.

Egy napon Simi nagy lelkendezéssel jött haza. A Rotenturmstrasse-n — ezen a középkori bástyaárok-utódon — sétálgatva a Domino espressoból kiszólt hozzá egy régi pesti barátja. Rendes nevére ő sem emlékezett, de odahaza Szeplős Robi néven emlegette az egész éjszakai világ. Felajánlotta Siminek, hogy régi barátságuk alapján szerez neki amerikai bevándorlási engedélyt.

— Másnak ötezerért szerez, de nekem kétezer schillingért is ad. Mit szóltok hozzá, akkor nem kell itt várnunk a bizonytalanságban.

Gabiék összenéztek, ez nem is lenne rossz! De kétezer schilling fejenként, az hármuknak hatezer! Honnan szerezzenek ilyen rengeteg pénzt?

Siminek erre is volt ötlete.

— Azt hallottam, hogy itt Bécs mellett, Badenben van éppen olyan rulettkaszinó, mint Monte Carlo-ban. Összeadjuk a pénzünket, és valamelyikünk elmegy szerencsét próbálni. Másképp úgysem tudunk ennyi pénzt összeszedni; betörni elvégre nem mehetünk!

(Folytatjuk)

A Hazafias Népfront jelöltjei

Pécs megyei jogú város tanácstagjainak választásánál

(Folytatás az 1. oldalról)

49. számú városi választókerület:

Papp Imre tanító, pártmunkás, Kulich Gyula u. 19.

50. számú városi választókerület:

Dr. Vörös Márton levéltárvezető, Perczel u. 11/a.

51. számú városi választókerület:

Hódossy Lászlóné előadó, Jókai Mór u. 45.

52. számú városi választókerület:

Szoyka Pál mérnök, Felsőmalom u. 27.

53. számú városi választókerület:

Kozári István MÁV munkavezető, Majláth u. 4.

54. számú városi választókerület:

Bernáth János nyomdász, rendőralezredes, Jókai Mór u. 46.

55. számú városi választókerület:

Szlós Béla dolgozóparaszt, Málom, Felső u. 23.

56. számú városi választókerület:

Oszvald István gépkocsivezető, Rákóczi u. 28.

57. számú városi választókerület:

Till Antalné háztartásbeli, Szabadság u. 26.

58. számú városi választókerület:

Balogh Ferenc róm. kat. plébános, Janus Pannonius u. 8.

59. számú városi választókerület:

Tasnádi Jenő postatisztviselő, Mátyás király u. 8.

60. számú városi választókerület:

Bódis István munkás, Hazafias Népfront városi titkára, Görcsöny.

61. számú városi választókerület:

Galabár Tibor tisztviselő, mb. vb. titkár, Petőfi u. 52.

62. számú városi választókerület:

Dr. Czéh Károly gimnáziumi igazgató, Hunyadi u. 28.

63. számú városi választókerület:

Vörös Pál műszerész, KISZ-titkár, Jókai M. u. 46.

64. számú városi választókerület:

Sebők Imréné vállalati ellenőr, Székely Bertalan u. 10.

65. számú városi választókerület:

Hoffmann Pál műszaki vezető, György u. 19.

66. számú városi választókerület:

Klemm Mihályné postai dolgozó, Tettye u. 23.

67. számú városi választókerület:

Balogh Ferenc dolgozóparaszt, Nagypostavölgy.

68. számú városi választókerület:

Pirdoffer István földm., tűzoltó-főhadnagy, Málom.

69. számú városi választókerület:

Horváth József termelőszöv. agronómus, Nagyárpád.

70. számú városi választókerület:

Antal György zeneiskolai igazgató, Garai u. 21.

71. számú városi választókerület:

Molnár Géza vasesztergályos, Semmelweis u. 9.

72. számú városi választókerület:

Kászás Júlia meós, Rákóczi u. 74.

73. számú városi választókerület:

Dr. Gróf Pál egyetemi tanár, Tompa Mihály u. 18.

74. számú városi választókerület:

Tóth Ferencné üzemvezető, Vas Gereben u. 35.

75. számú városi választókerület:

Marsalkó Péter kisipari szöv. elnök, Szabadság u. 19.

76. számú városi választókerület:

Dr. Kocsis Mihály egyetemi tanár, Tulipán u. 14.

77. számú városi választókerület:

Nagy Károly MÁV osztályvezető, Erreth Lajos u. 32.

78. számú városi választókerület:

Till József műszaki osztályvezető, Bálics u. 3/2.

79. számú városi választókerület:

Bedő Pálné egészségügyi dolgozó, III. kerületi tanács vb. elnök, Városház u. 2.

80. számú városi választókerület:

Kiss Istvánné tisztviselő, városi nőtanács titkára, Engels u. 5.

81. számú városi választókerület:

Szász Antalné háztartásbeli, Petőfi u. 54.

82. számú városi választókerület:

Csizmeg Józsefné személyzeti vezető, Repülőtér 29.

83. számú városi választókerület:

Berki Fülöp faipari munkás, a Pécsi városi Tanács VB. elnökhelyettese, Perczel u. 30.

84. számú városi választókerület:

Szőke Jánosné gyárimunkás, Xavér u. 13.

85. számú városi választókerület:

Szita Istvánné segédmunkás, Kóczián S. u. 7.

86. számú városi választókerület:

Hódi Szilveszterné nyugdíjas, tanácsi alkalmazott, Bálics u. 16.

87. számú városi választókerület:

Kiss Jánosné gyárimunkás, Zója u. 19.

88. számú városi választókerület:

Nagy György bányász, Ürög 69.

89. számú városi választókerület:

Gócz Béla mérnök, vb. elnökhelyettes, Athinay u. 11.

90. számú városi választókerület:

Lontai Györgyné MNB. előadó, Repülőtér K/5.

91. számú városi választókerület:

Dr. Lánka László főorvos, Szigeti u. 44.

92. számú városi választókerület:

Bükösdi István dolgozóparaszt, Ürög 24.

93. számú városi választókerület:

Hosszú István fúrómunkás, Repülőtér II./8/7.

94. számú városi választókerület:

Beke József művezető, Dárda u. 7.

95. számú városi választókerület:

Kónya János vájár, Repülőtér K/7.

96. számú városi választókerület:

Havasi Nándor vájár, Repülőtér K/4.

Az építőipari dolgozók választási nagygyűlése

Laki István elvtárs, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága első titkárának beszéde

Mintegy 1200—1300 építőipari dolgozó gyűlt össze november hetedikén délután öt órakor a Baranya megyei Építőipari Vállalat Tüzér utcai kultúrtermében, hogy meghallgassa Laki István elvtársnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága első titkárának beszédét.

A magyar és szovjet Himnusz elhangzása után Nemeskéri László elvtárs nyitotta meg az építőmunkások választási nagygyűlését, majd Laki István elvtárs lépett a mikrofon elé.

Laki elvtárs előljáróban megemlékezett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójáról, beszélt annak jelentőségéről, világot formáló és átalakító erejéről, saját életünk fejlődésére gyakorolt hatásáról. Majd a közelgő választásokról szólt.

— Ezekben a napokban szerte az országban — mondta — a dolgozókhoz fordulunk s megkérdezzük, hogy helyeslik-e pártunk és kormányunk, országgyűlésünk eddigi cselekedeteit és segítségüket kérjük hazánk felvirágoztatása érdekében végzendő további munkánkhoz.

Szerte az országban a dolgozók hatalmas érdeklődése jellemzi a választási előkészületeket.

A választóknak mintegy 40—50 százaléka vett részt a jelölő gyűléseken.

Bátran véleményt mondanak a tanácstagok és képviselők eddigi munkájáról. Ujra megválasztásra javasolják azokat, akiknek tevékenységével messzemenően meg vannak elégedve, de ugyanakkor élesen megbírálják azokat, akik a munka során nem mutattak kellő önzetlenséget és odaadást a dolgozó nép ügye iránt. Ezek helyett új, megfelelőbb személyeket javasolnak a munkások, a dolgozó parasztok és értelmiségiek soraiból.

Őszintén és nyiltan megmondjuk, hogy mit akarunk

Persze, nagy hiba lenne azt hinni — mondta a következőkben Laki elvtárs —, hogy hazánkban mindenki lelkesedéssel veszi tudomásul azt, ami a felszabadulás óta, vagy az ellenforradalom óta történt.

Ellenségeink persze arról beszélnek, miféle demokrácia az, ahol nem indul több párt a választásokon. Mi megértjük ezeknek az uraknak az acsarkodását és elégedetlenségét.

Elsősorban azt fájlalják, de mi erre büszkék vagyunk, hogy az eddig lezajlott jelölő gyűléseken egyetlen egy főherceget, egyetlen grófot, egyetlen földbirtokost, egyetlen tőkést sem jelöltek a választók. Természetes, hogy ezek az urak nem szívesen és nem könnyen törődnek bele a sorsukba, gáncsoskodnak, nehezítik építőmunkánkat s minden tőlük telhetőt elkövetnek, hogy hatalomra kerüljenek és visszaszerezzék azt a paradicsomot, amelyből a dolgozó nép kibillentette őket.

Ezek az urak beszélnek arról, hogy nálunk nincs demokrácia, nincs egyéni szabadság, amely alatt ők a dolgozó nép kizsákmányolásának a szabadságát értik. Ebben a kérdésben mi nyugodtan megmondhatjuk, hogy ilyenfajta szabadság nincs és

soha senki számára nem fogjuk megengedni olyan rendszer visszaállítását, ahol az egyik ember a másikat kizsákmányolhatja.

Laki elvtárs ezután a polgári parlamentarizmus és a népi demokrácia által biztosított szabadságjogok közötti különbségekről beszélt. Emlékeztetett arra, milyen ravasz és csalárd módon szerezték meg a parlamenti többséget maguknak az uralkodó osztály képviselői és miképpen tette lehetetlenné a felsőház kinevezett tagjainak a rendszere azt, hogy bármilyen, a dolgozók érdekeit szolgáló törvény létrejöhessen. Ugyanakkor valamennyi képviselőjelölt fűt-fát ígért a dolgozóknak, hazudoztak, nem mondták meg nyiltan igazi szándékaikat.

A régi rend uraival szemben mi — mondta Laki elvtárs —

őszintén és nyiltan megmondjuk, hogy mit akarunk. Mi megmondjuk azt, hogy a szocializmust építjük, hogy nálunk proletárdiktatúra van. A hatalmat a munkásosztály gyakorolja, szövetségben a dolgozó parasztsággal. Mi megszüntettük a kizsákmányolást és lehetőséget sem adunk arra, hogy egyik ember a másik ember bőrén élősködjék.

Mi nyiltan megmondjuk, hogy nincs és nem is lesz a volt uralkodó osztályoknak sem az országgyűlésben, sem a tanácsokban politikai képviseletük. Ahogy a dolgozóknak nem volt szavuk a tőkés rendszerben, úgy nekik sincs és nem is lehet szavuk a mi rendszerünkben.

Az elmult egy évtized alatt 100 milliárd forint értékű beruházást hajtottunk végre

A továbbiakban arról beszélt Laki elvtárs, hogy semmi sem térítheti el a magyar dolgozó népet a szocializmus ügyétől. Hiába próbálkozott a belső ellenség a nyugati imperialisták segítségével ellenforradalom kirobbantásával, népünk felülkerekedett az ellenforradalmi erőkkel szemben és a párt, a munkás-paraszt forradalmi kormány a Szovjetunió és a testvéri népek segítségével kivezette népünket a nehéz, válságos helyzetből.

A párt és kormányunk, bátor fellépésével, a dolgozó tömegek támogatásával megvédte a népi tulajdont, gátat emelt a tőkések és földbirtokosok kísérletei elé és azoknak nem sikerült visszaállítani a kizsákmányolást, a nyomor és a munkanélküliség rendszerét.

Az ellenforradalom leverése óta eltelt két év alatt munkásosztályunk és egész dolgozó népünk sokat tanult, politikailag érettebb lett, fokozódott éberssége, megerősödött az ellenforradalom ellen vívott harc tüzében és megtanulta, hogy jobban kell vigyáznunk a nép hatalmára.

Ezután arról beszélt Laki elvtárs, hogy az ellenforradalmi és revizionista propaganda igyekszik az első ötéves terv megkezdése utáni időszakot általában negatívan értékelni. Az elkövetett hibákat igyekeznek a proletárdiktatúra törvényszerűségeiként feltüntetni, holott ezek éppen a marxizmus-leninizmus elveinek megsértéséből adódtak. Sokszor felmerült az ellenforradalom előtt és az ellenforradalom idején, hogy a végzett munkánk nem nagy jelentőségű és felesleges volt és akadályozta az életszínvonal emelkedését.

Vajon igaz-e ez?

Az elmúlt alig egy évtized alatt mintegy 100 milliárd forint értékű beruházást hajtottunk végre, amely megváltoztatta népgazdaságunk összetételét és megváltoztatta az ország arculatát is.

Olyan hatalmas létesítmények épültek, mint Sztálinváros, Komló, a borsodi és várpalotai kooperációs létesítmények, és a jól ismert erőmű sorozat.

Mindemellett jelentősen megváltoztak a dolgozók életkörülményei is, kulturális, szociális és egészségügyi vonatkozásban egyaránt.

Alapvetően megváltozott az építőipari munkások helyzete

Ezután az építőipar helyzetét, fejlődését vázolta Laki elvtárs.

Ma már szinte feledésbe merült, hogy Magyarországon más fajta építőipar is volt, mint amilyen most van. Sokan már nem is ismerik az építőipari dolgozók nyomorúságos helyzetét és sokan már arról is megfeledkeznek — mivel az építőipari dolgozók száma a többszörösére emelkedett a felszabadulás előttinek és nagy egészében szinte egész évben el van látva munkával, — hogy a felszabadulás előtti Magyarországon munkanélküliség is volt.

Az is már egészen természetesnek tűnik, hogy az építőipari dolgozók nem a szabad ég alatt, váróteremekben, vagy a Teleki téren töltik szabad idejüket, hanem vagy felvonulási épületekben, sokkal rendezettebb körülmények között, mint azelőtt, vagy mint már most is egyre sűrűbbé válik, olyan szállodákban laknak, amelyek úgyszólván a legkényesebb igényeket is kielégítik. De szükséges beszélni olyan munkafolyamatok gépesítéséről is, amelyek azelőtt szinte jellemzői voltak építőiparunknak. Mint például az emberi erővel való földkitermelés, habarcskészítés, habarcshordás vagy építőanyaghordás az épületek emeleteire. Ma már ez is a múlté.

A legnehezebb fizikai erőkifejtést követelő munkafolyamatok nagyrészt gépesítve vannak és egyre inkább arra törekszünk, hogy a lehető legtöbb munkafolyamatot a gépek végezzék el.

A következőkben Laki elvtárs foglalkozott az építőanyagiparj dolgozók megváltozott életével és szólt a mérnökök és az építőipari műszakiak helyzetéről.

A felszabadulás előtti helyzetről nem kívánom a magam véleményét bővebben kifejteni — mondta —. Egyrészt, mert az idősebb mérnökök és technikusok nagyon jól emlékeznek arra, hogy mi volt akkor a helyzet. De azért sem kívánom a magam véleményét elmondani, mert a kezembe került egy olyan dokumentum, amely jól elmondja, milyen is volt a felszabadulás előtt a mérnökök és technikusok helyzete Magyarországon.

Ez a dokumentum 3 658 budapesti mérnök adatait dolgozta fel, ami a budapesti mérnökök kétharmad részét jelentette.

A mérnökök fele napi nyolc óránál többet dolgozott. 17 százaléka pedig 10 óránál is többet dolgozott naponta. — Főként az idősebbek. A fiatalok napi 4—6 órai munkánál nem kaptak többet. A dokumentum szerint: „A fiataloknak munkaalkalmak híján nem állt módjukban a napi tekintélyes részében parlagon heverő munkaidejüket kihasználni."

A megkérdezett mérnökök 42 százaléka egyáltalán nem volt szabadságon. A mérnöki kamara becslése szerint a mérnökök közel egynegyedének keresete nem érte el a létminimumot, illetve munkanélküli volt.

Arról is beszél a dokumentum, hogy a műegyetemen évente 422 oklevelet adtak ki, viszont munkalehetőség csak 130—150 fiatal mérnök számára volt biztosítva.

Idősebb műszaki dolgozóinktól — mondta Laki elvtárs — nem egyszer hallottam már azt, amiről a dokumentum beszél. Őket, úgy vélem, nem kell meggyőzni arról, hogy jelenlegi életük jobb, mint volt és jobb lesz, mint amilyen ma. A fiatal mérnökeink és technikusaink felé azonban nem árt ez az emlékeztetés. Nem árt, ha arra figyelmeztetjük őket, hogy

az egyetemről kikerülve fogadják el népi demokráciánk által nyújtott munkalehetőségeket, dolgozzanak becsülettel és nagy akarással, sajátítsák el minél jobban tudományukat, alkossanak sokat és csak azután kérjenek.

Sok fiatal műszakinál ez éppen fordítva van. Ugy vélik sokan, hogy ők már eleget tettek hazájuk és népük iránti kötelességüknek azzal, hogy a diplomát megszerezték és népi demokratikus államunkon a sor, az ő követeléseiket kielégíteni. Feltétlenül hasznos lenne, ha az ilyen fiatal műszaki dolgozóknak az idősebbek elmondanák saját régi életük folyását.

A hároméves terv előirányzatait némileg módosíthatjuk

Ezután célkitűzéseinkről, a hároméves népgazdasági tervről beszélt Laki elvtárs.

Hároméves tervünk, — mondta többek között — csak a legfontosabb célok megvalósítását irányozza elő. Ez maga után vonja azt, hogy a hároméves terv időszakában nem kezdődnek hosszabb ideig tartó nagyarányú építkezések, hanem

a már megkezdett építkezések folytatására és befejezésére, a meglévő üzemek rekonstrukciójára fordítjuk a fősúlyt.

A hároméves terv az eddigi tapasztalatok eredményeképpen már úgy készült, hogy a kormány ügyelt arra, ne legyen irreális, anyagi alapot nélkülöző túlfeszített terv.

A hároméves terv során nem is számolunk a beruházások ugrásszerű növekedésével, bár az 1958. év első három negyedévének mérlege, a termelés vártnál jobb alakulása, a termelés gazdaságosságának javulása, az önköltség csökkenése és a termelékenység növekedése módot ad arra, hogy menetközben az 1959. évi beruházási előirányzatot némileg módosítsuk.

Ismertette Laki elvtárs az 1958. első félév gazdasági eredményeit, beszélt arról, hogyan kívánjuk a helyes arányokat kialakítani gazdaságpolitikánkban, majd az építőipar hároméves tervét ismertette főbb vonatkozásaiban.

Jelöltjeink

Dr. Huth Tivadar

Egyetemi tanár, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora, s most országgyűlési képviselőjelölt. Szegény szülők gyermekeként kezdte el küzdelmes pályafutását. Már a középiskolában, majd később az egyetemen is, a tanulás mellett a létfenntartásról is gondoskodnia kellett.

Hatvankét éves kora ellenére ma is fáradhatatlanul dolgozik. Többek között a nevéhez, munkásságához fűződik a pécsi urológiai klinika megvalósítása is, amely az országban a második ilyen intézmény. Jelenlegi kutatási témája az arogenitális tuberkulózis és ebben a témakörben készült 400 oldalas monográfiáját az Akadémiai Kiadó német nyelven jelenteti meg a közeljövőben.

— Nagy kitüntetés számomra — mondotta, — hogy az új orvostudományi egyetem tervrajzát én írhattam alá és nem kisebb megtiszteltetés számomra az országgyűlési képviselőjelöltségem sem. Ezen új megbizatásom még inkább arra kötelez, hogy a további oktató és tudományos munkám során még sok jól képzett, a szocializmushoz hű, hazáját, népét szolgáló orvost neveljek.

Gruber Erzsébet

A sásdi járás asszonyai jól ismerik Gruber Erzsébetet, hisz panaszaikkal, problémáikkal gyakran hozzá sietnek, s ő mindenre talál orvoslást, valamennyiük ügyét a sajátjának tekinti.

Gazdasági cselédek gyermeke. Jól emlékszik a cselédasszonyok sanyarú sorsára, akiknek kétszeres szenvedés jutott osztályrészül és nagyon kevés megbecsülés a társadalom részéről.

A felszabadulás lényegében megváltoztatta a nők helyét és szerepét. Azonban nem tagadhatjuk, hogy a kenyérkereső, a dolgozó nők és anyák helyzete még ma is nehezebb, mint a férfiaké. Gruber Erzsébet a sásdi járás nőtanácsának a titkára, azért dolgozik, harcol, hogy ezen segítsen.

A cselédek gyermekét, az egykori napszámos lányt most képviselőnek jelölték, hogy — miután megválasztották — még eredményesebben képviselhesse a nők érdekeit.

110 ezer lakást építünk 1961-ig

Az ország építőiparának a hároméves terv során mintegy 35 milliárd forint értékű építési és szerelési munkát kell elvégeznie, 1960-ban hozzávetőlegesen 20 százalékkal kell többet termelnie, mint 1957-ben. A termelés emelkedését jórészt a termelékenység emelésével kell biztosítani. Az ÉM építőiparának mintegy 16 százalékkal kell emelnie a termelékenységét. Ez nem lesz könnyű feladat — mondta Laki elvtárs — és igen szigorúan kell takarékodnunk az építőanyagokkal, különösen a fa- és vasanyaggal.

A hároméves tervben az építőiparnak 3500 új általános iskolai és 80 új középiskolai tantermet kell felépítenie, valamint 110 ezer lakás építését kell befejeznie.

Ez évenként 37 ezer lakás építését jelenti, ami körülbelül 16 ezerrel több az első ötéves terv során évente felépült lakások számánál.

A hároméves tervtörvény előírja azt is, — mondta a továbbiakban — hogy az építőiparnak fokozott mértékben kell alkalmaznia a korszerű építési anyagokat, szerkezeteket és olyan gépeket kell beszereznie, amelyekkel az építési időtartam lényegesen lerövidül. A hároméves terv folyamán új építési anyagok alkalmazásának nagymértékű bevezetésére nem kerülhet sor. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy ilyen új anyagokkal a hároméves terv során nem fogunk építkezni. Az új, korszerű építési anyagok gyártásával és alkalmazásával kapcsolatosan folynak kísérletek, kutatások. Ezek eredményessége után térhetünk majd át fokozatosan az új építési anyagok alkalmazására. Egyelőre elsősorban a falazóblokkok fokozottabb ütemű alkalmazására, üreges téglák nagyobb mértékű gyártására, valamint az eddiginél lényegesen kevesebb acél felhasználását igénylő panelek bevezetésére vannak biztosítva az előfeltételek.

Szükség van a gépkapacitásunk bővítésére, korszerűbb emelő- és szállítógépek alkalmazására és a kisgépek nagyobbarányú elterjesztésére.

Rendkívüli súlya van az állandó munkásszállások létesítésének is. A népgazdaság érdekeit is szolgálja, de az építőipari munka megbecsülését is jelenti, hogy

nagyobb építési központokban állandó munkásszállásokon lakjanak dolgozóink az ideiglenes felvonulási munkásszállók helyett.

Az ipar fejlődése, a termelékenység növekedésével párhuzamosan az építőipari munkások átlagbére is fokozatosan emelkedik. A terv a reálbérek évenkénti két százalékos emelkedését irányozza elő.

Az építőanyagipar helyzetéről szólva elmondta Laki elvtárs, hogy biztosítania kell az iparágnak az építőipari program megvalósításához szükséges valamennyi hagyományos és korszerű építőanyag megfelelő mennyiségű és minőségű termelését. Fokozottabb mértékben kell kielégíteni a lakosság szükségletét is, fokozni kell az üveg- és finomkerámia ipar termékeinek gyártását és azok választékának növelését.

Az építőanyagipari termelés gazdaságosabbá tétele érdekében jelentős csökkentést kell elérni az energiaköltségek terén.

A falazóáru termelés fejlesztését főként a könnyű falazóanyagok termelésének növelése terén írja elő a terv. 1960-ra meg kell tízszerezni a könnyű falazóanyagok termelését.

A tetőfedő anyagokban mutatkozó hiányt a hároméves terv keretében még nem tudjuk megszüntetni, bár e téren nagy lesz az építőanyagipar felfutása. A lakosság jobb ellátása érdekében 40 százalékkal több tetőfedő anyagot adunk át, mint amennyi az elmúlt évek átlaga volt.

Ismertette Laki elvtárs, hogy milyen irányban haladnak az építőiparban a tudományos kutatások, majd beszélt a lakáskérdés végleges megoldásáról.

Laki elvtárs végül kifejezte: reméli, hogy az építőipari munkások saját életük tapasztalatai alapján is meggyőződtek a párt és a munkás-paraszt forradalmi kormány politikájának helyességéről és november 16-án, igenlő szavazataikkal állnak majd ki a párt és a kormány politikája mellett.

Laki elvtárs nagy tetszéssel fogadott beszéde után a Baranya megyei Építőipari Vállalat énekkara és zenekara szórakoztatta a gyűlésen megjelent dolgozókat.

Változások a színház közönségszervezésében

Munkáselőadásokat szerveznek

A színházi közönségszervezésnek is vannak, ha nem is nagyon régi, de „haladó hagyományai". Főleg az 1949—53-as évekre, a színházak államosításának első éveire gondolok, amikor több ezer munkásbérlet volt forgalomban.

Ezeket az eredményeket bizonyos műsorpolitikai helytelenségek, később az ellenforradalomnak a korábban jól kiépített aktíva-hálózatban való kártevése meglehetősen csorbította.

Tisztában vagyunk azzal, hogy a korábbi eredmények elérése, majd túlszárnyalása nem történik meg egy hónap alatt. A legfőbb ideje azonban, hogy a párt, szakszervezet, a Hazafias Népfront és a társadalmi szervezetek kulturális egységeivel együtt ezt a munkát hatékonyabban folytassuk. A színház közönségszervezői hálózatában a jelenlegi legfőbb hiányosság az üzemi közönségszervezők többségének hiányos politikai képzettsége. Az üzemi pártszervezetek valahogyan „sajnálják" a közönségszervezési munkára beosztani a politikailag képzett, agilis aktíváikat. Ugyanígy áll a szakszervezetek üzemi szervezeteiben is a helyzet. Pedig ez helytelen.

Az állam soha ennyit színházra nem költött, mint ma. Ez vitathatatlan. A felszabadulás előtt vidéken olyan plakátot nem láthatott a közönség, amelyen egy évadon belül az 50—75, sőt a 75—100 szériaszám díszelgett volna vastag piros betűkkel. Az előadások művészi és technikai színvonalának emelkedése pedig kitűnően érzékelhető a színház nézőteréről, nem is kell statisztikai könyveket böngészni.

A művészi mérce magasításához még nagyobb látogatottság szükséges. Ennek viszont szinte egyedüli útja, hogy olyan embereket kell rendszeresen színházlátogatókká tennünk, akiknek nagyobb részét csak ritkábban lehetett a nézőtéren látni. A kimeríthetetlen „nézőtartalék" a munkásság.

A nézők számát szociális összetétel szempontjából vizsgálva ugyanis kitűnik, hogy még a gyári csoportos jegyigényléseknél is a látogatók zöme az alkalmazotti, adminisztratív dolgozók köréből adódik. Nem az a baj, hogy az értelmiség rendszeres színházlátogató, de az igenis baj, hogy nem fordítanak energiát arra az üzemekben, hogy a kétkezű munkásokat rendszeres színházlátogatókká tegyék.

Az elmondott problémák megoldására vannak is elképzeléseink. *Műsortervünk alapján kiválasztjuk a megfelelő napokat az egyes szakmák egy napra való szervezésére, munkáselőadások keretében. A színház egész kollektívája szívesen találkozna egy-egy munkáselőadás keretében bányász, vasas, építő, vasutas, postás, közalkalmazott, közlekedési, kereskedelmi, egészségügyi dolgozókkal.* E tervnek azonban döntő feltétele, hogy ne csak a párt felsőbb szervei, hanem az üzemi kommunisták is tegyék magukévá ezt az ügyet és példát mutatva győzzék meg munkástársaikat arról, hogy feleségükkel, férjükkel időnként színházba is kell járni, mert ez is fontos a kultúrálódás, az általános műveltség gyarapítása érdekében.

Nem igaz, hogy nincs meg az igény a munkásokban a magasabb színvonalú színdarabok iránt. Igenis megvan. Csak frázismentesen, egyszerű szavakkal meg kell győzni őket.

Legyen esemény egy-egy jobb színdarab kollektív megtekintése, legyen beszédtéma otthon és a munkaszünetekben, hogy ezáltal is fejlődjék a fizikai munkások kritikai érzéke, hogy emelkedjék általános műveltsége és nem utolsó sorban, hogy a munkások kritikája nyomán tovább fejlődjön a színház is.

Ha egyesek azt mondják, hogy nincs idejük színházba járni, meg kell nekik mondani, hogy ez nem igaz, mert ha azelőtt tudtak látástól vakulásig dolgozni, akkor most ráérnek este héttől tízig családjukkal színházba menni.

A kérdés adminisztratív részét tekintve igen nagy feladatot kell vállalniok a szakszervezeti területi bizottságok kultúrfelelőseinek. Nekik kell szakmánként az egyes üzemeket összefogniok és üzemi szerveiken keresztül a fő agitációs és jegyelosztó szerepet vállalniok. E munkához pedig az üzemi pártszervezeteknek képzett aktíváikat kell adniok. Nem hivatkozom SZOT-határozatokra, amelyek ezt előírják a területi bizottságok részére, de igenis hivatkozom az MSZMP nemrégiben megjelent művelődési politikai irányelveire, amely ha tételesen nem is, de szelleménél fogva minden kommunista vezető és párttag részére szinte kötelezővé teszi e feladat megvalósítását.

Valószínű, hogy ilyenféle gondolatok vezették az MTH igazgatóságát, párt- és szakszervezetét, amikor ipari tanulók részére MTH-s előadások tartását határozták el és azonnyomban szerződést is kötöttek Gorkij „Ellenségek" című darabjának két teljes előadására. Úgy gondolom, helyes útra lépünk, ha a fent elmondottakat megvalósítjuk és megértéssel fogadják az illetékes szervek is, még ha ezáltal egy kis többletmunka is hárul rájuk.

Meggyőződésem, *hogy ez a kérdés komoly tanulmányozást érdemel, mert — talán furcsán hangzik — nem elégségesek a forintmilliók a sikerhez, azt is el kell érni, hogy ezekért a milliókért elsősorban azok tapsoljanak, akiknek a pénzéből és akikért ezeket a milliókat a színház támogatásához adja a kormány.*

Dr. Ehmann Béla,
a színház szervező titkára.

Édes Anna

Magyar film

Művészi film, meghatározott időben és térben történő cselekménnyel. Ha csak ennyit mondanánk róla, már ez is kiemeli az átlagfilmek közül. Az Édes Anna című film pedig nemcsak hogy jobb és művészibb az utóbbi időkben látott számos magyar filmnél, hanem a legjobb magyar filmek között a helye.

Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényéből készült produktum a proletárdiktatúra bukása utáni első hónapokban játszódik. Édes Anna egy kis cseléd, aki szeretetre, megértésre, megbecsülésre vágyik. Ő jó, kedves az emberekhez, de az élet nagyon kegyetlen hozzá. Durva, brutális keresztapja erőszakkal kényszeríti, hogy hagyja ott régi munkahelyét s álljon be mindenes-cselédnek Vizy méltóságos urékhoz. Vizyné embertelenül dolgoztatja s mindezért a konyha sarkában egy összecsukható tábori ágyat kap s maradékot az urak asztaláról — de ezt is csak kivételes alkalmakkor! Csak egy ember gyengéd, kedves hozzá, Patikárius Jancsi, az urék rokona, hogy kihasználja a lány odaadó szerelmét, alázatát. Rövid idő múlva ő is eldobja magától. Anna egy kínálkozó házasságban keresné menedéket, hogy végre a maga asszonya legyen, de keresztapja az öklével kényszeríti a maradásra. Megsebzett lelke ettől kezdve nem talál megnyugvást. Amikor Vizyék államtitkári kinevezésüket nagy estéllyel ünneplik, az ürék szégyenlik előkelő vendégeik előtt a „hagymaszagú" kis cselédet. Ő már csak arra jó, hogy süssön, főzzön, takarítson. Ekkor határozza el, hogy megszökik, elmegy a gyűlölt háztól. Már elmentek a vendégek, Anna az asztalt szedi le, amikor a hálószobából felcsattan Vizyné ingerült hangja: „Anna, maga idióta, menjen már." A lány egész testében megremeg, iszonyú arckifejezéssel néz maga elé. Pillantása a késre esik. Lassan megmarkolja és ijesztő lassú mozgással megindul vele a hálószoba felé. Vonásain valami furcsa mosoly ül, szemében rettenetes elhatározás. Meggyilkolja zsarnokait.

A filmekre általában nem jellemző, hogy az öt követelmény — megfelelő tartalom, rendezés, színészi játék, fényképezés és kísérőzene — szerves egységben legyen, valamennyi követelményt maradéktalanul megvalósítsa. Az Édes Anna című film pedig eleget tesz ezeknek a kritériumoknak. Elsősorban a rendező, Fábri Zoltán érdeme, hogy a történet valamennyi részlete a fő mondanivalót támasztja alá: megmutatni Édes Anna szerénységét, kiszolgáltatottságát, nyomorúságát.

A címszerepet játszó Törócsik Mari, valamint Mezey Mária, Fülöp Zsigmond, Kovács Károly, Gobbi Hilda, Makláry Zoltán, de az epizódszereplők is kivétel nélkül nagyszerű színészi munkával járultak a film sikeréhez.

(—ray)

Megnyílt a finn—magyar népművészeti kiállítás

Szombaton délelőtt finn-magyar népművészeti kiállítás nyílt a városi művelődési házban. A megnyitó beszédet Berki Fülöp elvtárs, a városi tanács elnökhelyettese mondotta.

Berki elvtárs elmondotta, hogy 1956-ban Lahti város polgármestere járt városunkban, s ezt a látogatást városunk vezetői 1957 ben viszonozták.

— Már akkor, ott Finnországban felajánlották finn barátaink, finn népművészeti dolgokat küldenek nekünk, hogy megmutathassuk a baráti magyar népnek.

— Ezek a kötények, falvédők — mutatott a finn szőttesekre Berki elvtárs — a finn emberek temperamentumát tükrözik. A környezethez való önkéntelen alkalmazkodás jele, hogy a mintákban fákra, erdőkre, vizekre emlékezünk. Kézimunkáikban főleg a sötét tónusú színek dominálnak.

A szép finn szőttesek, kötények mellett magyar népi kerámiákat, gazdag baranyai szőtteseket, ormánsági babát is látunk. Miért?

— Azért — mondta Berki elvtárs, — mert mi is küldünk majd a mi népünk munkájából, s így párhuzamosan állítjuk ki a kiküldendő anyagot. Küldünk kottákat és könyveket, színes filmet a 2 000 éves Pécsről. Ezzel is szorosabbra akarjuk fűzni a két nép közti barátságot.

Új irodalmi folyóirat: a Jelenkor

Csütörtökön, hatodikán vásárolhatták először a járókelők az újságárusnál a „Jelenkor"-t, a Baranya megyei Tanács és a Hazafias Népfront irodalmi-művészeti folyóiratát.

A folyóirat szerkesztő bizottsága előszavában megállapítja, hogy a folyóiratot eszköznek tekinti az írók, művészek felsorakoztatására a munkásosztály oldalán, a párt politikája mellett. Tartalmában is ezt a célkitűzést igyekszik szolgálni a „Jelenkor", amely lapjain harminchárom dunántúli írót, költőt, művészt szólaltat meg, olyan művekkel lép az olvasóközönség nyilvánossága elé, amelyek méltán képviselik az ország egyik leggazdagabb tájának, a Dunántúlnak az irodalmát. A folyóirat mintegy száz oldalon közöl szépprózát és verseket, további harminckét oldalon pedig érdekes és értékes írásokat találunk a néprajz-népművészet, a képzőművészet és zeneművészet tárgyköréből. Simon Béla, Martyn Ferenc, Bezzegh Zoltán képei és rajzai teszik változatosabbá új irodalmi és művészeti folyóiratunkat.

A „Jelenkor" első számának bíráló elemzésére még visszatérünk lapunkban.

„Azok a régi szép idők..."

KOLDUSKENYÉR

Gyászos társadalmi rend szomorú esztendeit vádolják és tetemre hívják ezek a „Pécs város, koldulás megváltás" feliratú bélyegek, az 1930-as évek 10 filléres könyöradományai. Ötágú korona, alatta a pajzs és benne „10 fillér". Az ötágú koronás társadalom ezekkel a bélyegekkel próbálta enyhíteni a nyomort...

Volt mit enyhíteni.

Olvasd a város inségmunka irodájának jelentését. Olvasd és emlékezz! „Az 1936—1937 és 1938-as években Pécsett inségmunkán havonta 100-tól 770 fő dolgozott. A téli hónapokban ez a létszám emelkedett 1040-től 1200-as létszámig. Munkabérük ebben az időszakban 11 pengő körül volt."

11 pengő! Egy hónapra egy családnak! A hivatalos irat szerint télen tehát 1200 inségmunkás dolgozott. S ez az 1200 ember még ennek az inségmunka-lehetőségnek is örült. Nem kellett éhenhalniok...

De nemcsak 1200 ember szorult Pécsett az inségmunkára, a „koldulás megváltás" bélyegekből befolyt összegre, amelynek egy részét az inségmunkások bérének fedezésére fordították. „A munkanélküliek száma Pécsett az 1929—1930-as évben 4000—5000 volt". — Ez hivatalos adat. Kommentárra nincs szükség.

Fizikai és szellemi inségmunkások lézengtek a városban, éltek a mának. Csak a mának! Számukra a holnap csak nagy kérdőjel volt. Igaz, volt nyomorenyhítő akció s voltak ennek az akciónak „szerény munkásai" is. Visnya Ernőné például, a hírhedt pécsi bankár felesége is tevékenykedett az akcióban. A Nőegyletben jöttek össze az úriasszonyok és csomagokat osztottak a szegényeknek. „Vegyétek isten ajándékát" — s nyújtották a csomagot, személyenként fél kiló babot...

A városházán külön osztály foglalkozott az inségmunkával, a nyomorenyhítéssel. Diplomás emberek dolgoztak ezen az osztályon, osztottak be —

ha akadt — munkára fizikaiakat, szellemieket. Munkavállaló lett volna... Erről így beszél az írás: „Az értelmiségiek körében szintén súlyos a helyzet. 196 szellemi szükségmunkás foglalkoztatásáról kell gondoskodni". Fizetésük: havi 30 pengő! S a következő sorok még ennél is tragikusabb helyzetről tudósítanak: „De foglalkoztatásukat ilyen csekély bér mellett is csak úgy lehet biztosítani, hogy minden második hónap számít alkalmazásnak, a közbeeső hónapokban teljesen díjtalanul dolgoznak".

Sok ezer pécsi munkás borzongva emlékezik két szóra: „Littke-kaszárnya". Mi volt ez? Így nevezték azt a területet, amely a mostani Béke-sörözővel szemben terül el. Itt vették fel az inségmunkásokat, itt álltak sorba a rongyosruhájú emberek, várva a munkaalkalomra. Itt és nem a városházán! Hogy is engedték volna a városháza folyosóira a mezítlábas, nyomorúságos külsejű embereket? Még bepiszkolták volna az épület futószőnyegeit...

Emlékezésnek az inségmunkások helyzetére talán elég is ennyi. Keserű kenyér volt ez. Kolduskenyér...

De nem kerestek sokkal jobban a szakmunkások sem. Egy 1934-ből származó napszámjegyzék került elő, felül a munka megnevezése: „Méltóságos lovag dr. Vasváry Ferenc úr részére Pécs, Király utca 19. sz. házánál az udvari részen végzett kőművesmunkálatok." Alatta a munkások neve, ledolgozott órájuk, munkabérük. A hosszú listából csak két nevet említsünk: Moprán Károly, összes órák száma 40, összes kereset 7,60 pengő, Borbás Bálint, összes órák száma 48, összes kereset 10,56 pengő. „A munkabér, a munkaerő ára, csingo zsebünkben..." — írta József Attila.

Koronás világ, koronás bűnei...

GARAY FERENC

A KISZÖV választási nagygyűlése

A KISZÖV és a Hazafias Népfront közösen, november 7-re, péntekre választási nagygyűlést hirdetett. Este 6 órakor már mintegy négyszázötven kisipari szövetkezeti dolgozó jelent meg a KISZÖV Megye utcai kultúrtermében. Valamennyien nagy érdeklődéssel hallgatták Erdős József elvtársnak, az OKISZ elnökének tájékoztatóját azokról a kérdésekről, amelyek legjobban foglalkoztatják a kisipari szövetkezeti dolgozókat. Erdős József elvtárs ismertette a kisipari szövetkezeti mozgalom eredményeit, majd elbeszélgetett a szövetkezeti dolgozókkal. Ezután jólsikerült családi est következett.

Pénzügyi dolgozók választási gyűlése

A Hazafias Népfront november 12-én délután 5 órakor választási gyűlést rendez a KPVDSZ József utcai kultúrtermében. A választási gyűlés előadója Szentistványi Gyuláné elvtársnő, a városi pártbizottság agit. prop. osztályának vezetője.

A Magyar Rádió pécsi adója

ma délután 17 óra 30 perctől hangképekben számol be Aczél György elvtársnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága tagjának, országgyűlési képviselőjelöltnek vajszlói választási nagygyűléséről.

A Budai II. pártszervezet ezúton is értesíti a népnevelőket, hogy hétfőn, november 10-én este hat órakor népnevelő-értekezletet tart a pártszervezet helyiségében. Kérjük a népnevelők pontos megjelenését.

Ormánsági utazás

Mosolygó gyermekarcok

Szálkás köd reszket a reggeli tájon; szántóföldjei, erdei alig látszanak. Az ősz vonulását szinte csak a vasútmenti nyárfák s a sáncok kóróji jelzik. Esett az éjjel. Ilyenkor már hosszúak, rögsúlykolók az esők; színaranyosra mossák a lomb puha bojtjait és megdagasztják az itt-ott feltörő talajvizet. Arcomat a vonat ablakához nyomom. Szomorú varázslatként hull rám a vidék moccanatlansága, nyomasztó csendje. Ha nem azért jöttem volna, hogy a tetthelyen elmélkedjem, faggasak szemtanukat az ormánsági magyarok negyedszázad előtti tragédiájáról s végsőkképpen felmérjem mai helyzetüket — akkor talán észre se venném vagy természetesen hatna a csend. De így?...: A motoros kürtöl, Vajszló következik, le kell szállnom. Utolsó pillantást vetek a kanyar bózotjaiba vesző vonat után, mustrálom a raktár tövében vesztegelő szekereket, aztán elindulok befelé a salakos-pocsolyás utcán.

A vajszlói tanácselnök legyint, bizony kétségbeejtő dolog volt ez annak idején, de ma már — hálistennek! — túl vagyunk rajta. Ugyanezt mondja Piskón a nevető szemű, őszhajú Sz., tiszteletes, a saroglyájuk mellett baktató parasztok és a rét alján legelő barmok közt álmodozó szülék: Persze, sorolnak föl még neveket, ahol sivár magány terpeszkedik az árválkodó öregek vackán s akár egy óriási pók, szövi a gondok fonalát éjjel-nappal. Temetésről hazajövet azonban már az ő házuk ajtaját sem szögelik be a rokonok. Cselédsorból kikerült parasztok, nyírségi telepesek sem vásárolják meg és költöznek bele. A pusztuló magyarság, amely Illyés Gyula egyik akkori írása szerint „nemcsak a létért való versenyről, de már magáról az életről is lemondott" — úgy látszik — végül is meglátta a veszély nagyságát és megmentette önmagát.

A nemzetmentés legnemesebb indulatai ban is milyen porhanyó talajra lelhet a nemzetpusztulás magja. Mert az Ormánság haldoklása éppen a jobbágyok felszabadításával indult csírázásnak. Furcsa ellentmondás, de a vizsgálatok során kegyetlenül beigazolódik. A hűbéri uralom eltörlése előtt még a sok gyerek számított előnynek a drávaszéli falvakban. Több kéz több munkát vállalhatott, több fát és élelmet gyűjthetett a környező erdők birodalmában — hiszen szabad volt — s több hálót meríthetett a folyó sekélyes nyulványaiba. Télen a fafaragás, fonás-szövés annak volt jövedelmezőbb, akit népesebb család vett körül. Az új nemzedéknek ingyen anyagból, közös erővel építhetett hajlékot a gyülekezet. Felszabadulásuk után az ilyen kedvezmények természetesen megszűntek. Saját maguknak kellett munka után futkosniok: asszonyukat, fiaikat csőszök zavarták ki az erdőből. Közben a Dráva medrét is szabályozták és lecsapolták az árterületeket. Helyükben ugyan létesültek halastavak, de oda paraszt már nem mehetett. Sokáig küszködtek, védekeztek a nyomor szülkülő hurka ellen, hasztalanul. A piskóiak egész településsel követték életadó vizüket mostani medréig, még talpastemplomukat is utána vontatták. Aztán kifáradtak az emberek és lassan belecsusszantak káros okosságuk varsáiba: kevesebb kéz kevesebb ételért kapkod, kevesebb pulya kevesebb ruhát tép. Titokzatosan csökkenni kezdtek a szülések. Az ár meglelte hajszálnyi útját a gáton, lecsorgott a füvek közé: s míg észrevétlen harapdálta kicsi medrét, sugara egyre kövéredett és vad, legyűrhetetlen indulat költözött habjaiba...

A víz növekvő áradatát — képletesen mondom, iménti hasonlatom kedvéért — a második népmentő gesztus, az 1920-as földreform sem állíthatta meg. Ezt valójában már az előzővel együtt kellett volna megvalósítani, a parasztokat így sokmindentől megkíméljük. Ime, a fonák törvénykezés ormánsági viszonylatban már meg is érlelte keserű gyümölcsét! Persze, miközben Baranya bő harmadát nagybirtokok tették ki, a kormány most is csak két-három holdat juttatott családonként. Megnyugtatta vele azokat, akiket évtizedek nyomorúsága riasztott meg, az anyaság édes moccanásait vészjelnek tekintették; s az idő suhanásával életigényük is — hányja szemükre valaki! — természet szerűen megnövekedett? Nem. Azután is reszketve vigyázták keskeny földsávjaikat: jaj, csak ne ketten-hárman örököljék, ne taszítsuk vissza tulajdon kölykeinket a nyomorúságba! A falvak tovább csöndesedtek, vasárnap néptelen utcákon hajtatott át az utazó. Csak a temetők gyarapodtak. Azokat sohase vette föl a gaz.

S mi lett a kiveszett családok annyira féltett vagyonával? Legtöbbször rokonaik javára végrendelkeztek, akik a temetés után sajátjukhoz csatolták a földet, a portát pedig beréteszelték s várták vevőre. Olyan is akadt, aki munkaerő híján eladta a németnek vagy a horvátnak. Ezek a törekvő nemzetiségiek megszimatolták a rothadás szagát és egymás után beosontak a magyar falvakba. Házat könnyűszerrel vehetett az ember, bérelt hozzá néhány hold földet kishasszonba és megszedte magát.

Az időszámítás már a harmincas évek rovátkáit véste, amikor országosan is fölfigyeltek a dunántúli falvak — jobban mondva az ormánságiak — pusztulására. A jajveszékelő lelkészek, néptanítók közül végre Fülep Lajosnak, akit a tanácsköztársaság után egyetemi katedrájától megfosztottak és Zengővárkonyon vállalt parókiát: továbbá kékicsi Kiss Gézának sikerült felkorbácsolnia a nemzet kiválóságainak lelkiismeretét. Babits Mihály ankétot rendezett a Nyugat-ban, Kodolányi János és Illyés Gyula veztésével sajtóhadjárat indult, hogy intse a kormányt és a befolyásos köröket a végzetes következményekre. Javaslatokat dolgoztak ki, melyek telepítést, a szabadforgalomba kerülő földek megvételénél a magyar paraszt elsőbbségét és a fennálló öröködési törvény megváltoztatását követelték. (Értesüléseim szerint mindhárom eredetileg Fülep Lajos gondolata volt.) A veszély igazolására hátborzongató statisztikákat közöltek. Az ügy végül parlamenti kérdéssé magasodott. Elvi viták követték egymást vég nélkül, a gyakorlati segítség elsikkadt a szavak közt — s ez lassan kifárasztotta a legelkesebb, legszívósabb apostolokat is. Arcuk már csak keserű mosolyban vonaglott meg, amikor legendák nyomában fölkerekedett több száz szabolcsi nincstelen, hogy új hazát keressen magának Baranyában, kihaló vérei földjén: és néhány nap múlva a pécsi rendőrség kényszer-útleveléve! ismét visszatért a nyírségi buckák közé.

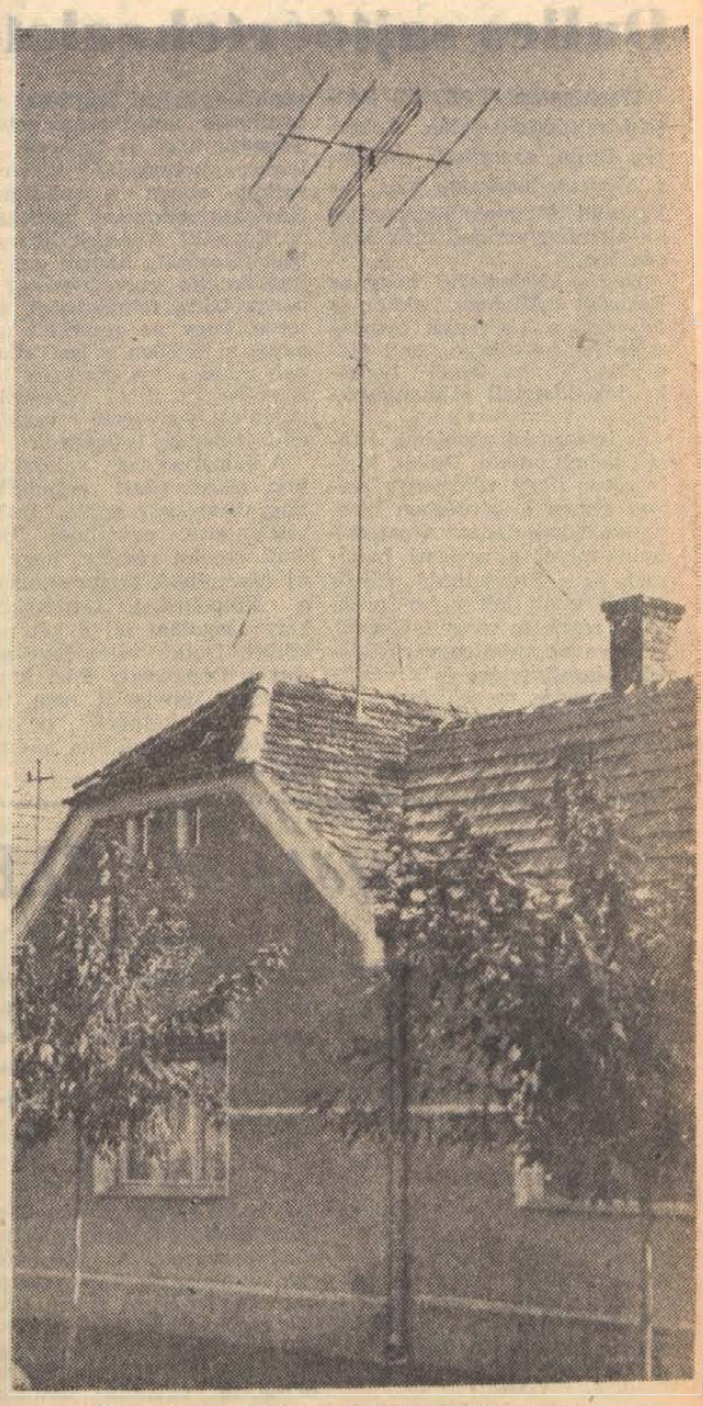
És ma?

Ha érdeklődsz az anyakönyvi hivatalokban, mosolygó arccal, készségesen válaszolnak: átlag két-három gyerek egy családban. Nem is kételkedsz szavukban, hiszen a szomszédos iskola udvarából átszűrődik a zsivaj: pirospozsgás kölykek hancúroznak ott a lucskos őszi napfényben. Megmutatják a házat is, ahol négy, esetleg hat fióka tátogat az asztal körül ebédnél. Igaz, azok jobbára pápisták: de a reformátusok sem rejtegetik manapság ládájuk fenekén az ökörerő gyökerét. A magányos öregek udvarába mindenki sajnálkozva pillant. Csak vergődnek szegények, némelyik rokonfiút vagy németet fogad házába. Akadt köztük olyan is, aki állami intézetből hozatott gyereket magának. A sivár hajlék, töménten munka egymás után elűzte őket.

Utra keltek a hajdán pórul járt nyírségiek fiai is. Silány földjüket — leginkább gyümölcstermesztésre alkalmas — eladták 8—10 forintért négyszögölenként. Az Ormánságban viszont potom pénzért juthat hozzá az ember (1 Ft az ára), hiszen fölöszlatták az uradalmakat: megmaradt többleten házat, jószágot, gazdasági felszerelést vásárolhat.

Kodolányi János annakidején a faj pusztulása mellett viseletének, gazdag hagyományainak, nyelvének veszését is siratta. A habfehér ingvállt, s a biklát ma is szekrényekben őrzik, művelődési házak termeiben mutogatják. A fiatalok szájából ritkán hallani a tájszólás sajátos csengését. Ezt a magyar fejlődés jelen stádiumát szem előtt tartva, azt hiszem, nem is követelhetjük tőlük. Én azonban három esztendővel ezelőtt népművelési funkcionáriusa voltam ennek a vidéknek, falusi énekkarok gyönyörködtettek a Dráva széli népdalok csokrával: és láttam az egykori fonók, lánykérők és lakodalmasok népi játékát a híres sámodi együttes előadásában. A tanítók újra posztjukon állnak: a szocialista rendszer adta lehetőségek által igyekeznek feltámasztani mindent, ami még feltámasztható.

KALÁSZ MÁRTON

Megjelentek az első televíziós készülékek Sellyén

Hadüzenet a maradiságnak

Kétségtelen: a sellyei járás még ma sem tartozik az elsőrendűen fejlett járások közé. Még a mai napig sem sikerült legyőzni teljesen a régi elmaradottságot. De kétségtelen tény az is, hogy a sellyei járás képe ma már nem olyan, mint amilyennek Móricz Zsigmond látta húsz évvel ezelőtt.

Más a járás. Más a levegője, más a hangulata.

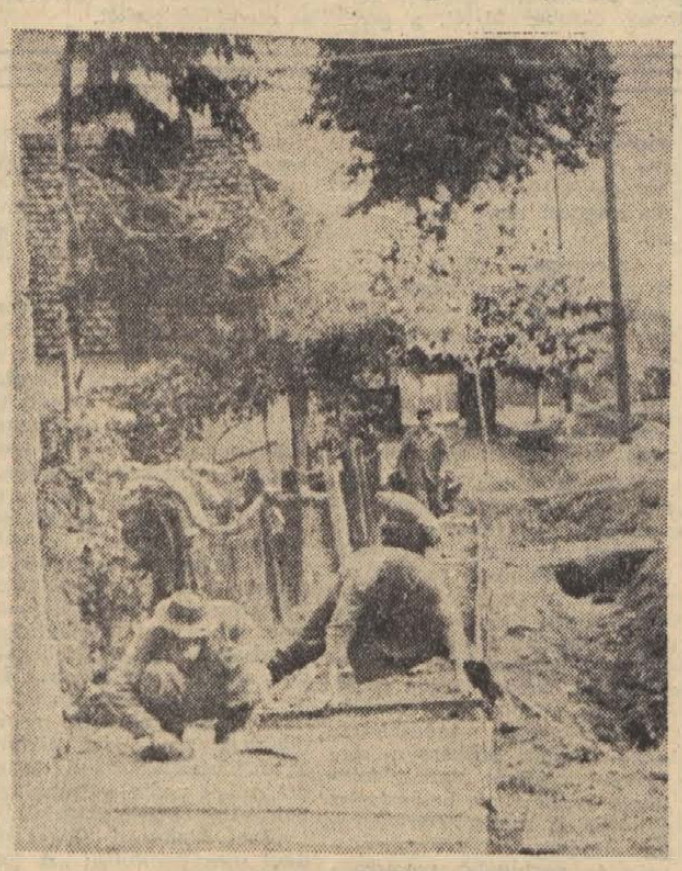
A talpas ház ma már csak a régi szegénység szimbóluma az Ormánságban. Ami még áll, az műemlék. Uj már nem épül. A talpas ház modellje ott áll a járási tanács egyik termében. Nem azért, hogy megnézzék, és hasonlókat építsenek, hanem, hogy majd a késői leszármazottaink is lássák: ilyen is volt.

Több talpas ház nem épül már a járásban. Vályogház sem épül. Csak téglából és kőből épült lakóházra adnak ki építési engedélyt. És épülnek a kőházak. A felszabadulás óta hatszáz új lakóház épült. És az ütem évről-évre nő. Olyannyira, hogy a sellyei vegyesipari KTSZ építő részlege már nem bírja a versenyt az építési kedvvel. Jövőre már Vajszlón is kell önálló építési részleget szervezni.

Készül már a hadüzenet a nád és a szalmatetőknek is. Jövőre már cserepet is égetnek és cementcserepeket is gyártanak a járásban. És eltűnik majd a falusi szegénység másik jelképe: a nádtető is a járásból. Nem varázsütésre, de évek szorgalmas munkája nyomán hamarosan.

És a sár. Az is eltűnik. Sorra épülnek a járás falvaiban az új járdák. Vajszlón egy kilométer hosszú betonjárda épült. Csányoszrón most épül a betonjárda, Magyarmecskén szintén, Zádorban is építik, Drávaiványiban és Drávafokon már elkészült.

Itt valamikor az asszonyok csak egy gyermeket szültek életükben. Ritkán kettőt-hármat. És otthon szültek. Itt nem volt kórház, vagy szülőotthon. Csak a gazdagabbja jutott el a szigetvári, vagy a pécsi kórházakba. És itt hamarosan szülőotthon kerül tető alá. A berendezés már megvan. Az alkalmas épület átalakításán is szorgalmasan dolgoznak. És a szükséges pénzt községfejlesztési alapból az a nép adta össze, amely húsz évvel ezelőtt csak egykét hozott a világra, hogy elmenekülhessenek az élet elől. Talán ez a tény mutatja leginkább, — nem a külsőségekben, hanem inkább a lelkekben végbement fejlődést. Ma már nem menekül az Ormánság az élettől, élni akar, mert az élet szép — az Ormánságban is.

Csányoszrón évtizedekig jó volt a földjárda. Igaz, akkor csizmában jártak, lemosták és kész. De ma?! Sáros lesz a goyzer varrott cipő, nylon harisnya... De nem sokáig, mert egy kilométer hosszúságban még az idén betonjárdát építenek.

Uj élet sarjadt a grófi birtokok helyén

Ha valaki megáll Kelemenligeten, vagy Bogádmindszent határában: példásan megművelt területeket, a földeken szaladgáló modern gépeket, zsendülő vetéseket lát, a szemmel egyszerre át nem fogható területen. Voltak itt ezen a környéken azelőtt is nagygazdaságok, csakhogy ezek nem a népé, hanem a földbirtokosoké voltak. A föld egy részét szétosztották a nincstelenek között és közel kétezer holdon két állami gazdaság kezdte meg a munkát. Nehéz volt a kezdet. 1956-ban ez a két gazdaság még két-kétmillió forintos ráfizetéssel dolgozott. Idén — a rossz időjárás ellenére — Bogádmindszenten félmilliós, Kelemenligeten 50.000 forint tiszta jövedelemre számítanak.

A kalászosok termésátlagáról nem szívesen beszélnek. Érthető. Jóval túlszárnyalták ebben is az egyéni gazdaságokat, de ők még többet szerettek volna termelni. Kukoricából Kelemenligeten 35, Bogádmindszenten pedig 40 mázsa csövesre számítanak holdanként.

Ez az első, amit megtud az ember, aztán jön a többi: az állattenyésztés, a beruházás, az emberek megváltozott élete. Mert megváltozott itt minden, az emberek élete is. Ötszáz embert foglalkoztat ez a két gazdaság, ötszáz embernek jelent biztos megélhetést. És mit ad ezenkívül.

Az elmúlt három évben Kelemenligeten nyolc darab kétszoba, fürdőszobás lakást építettek. Fürdőszobásat az egykori ormánsági zselléreknek! Bár sohasem próbálták azelőtt a fürdőszobát, azért mint mondják: Mindenki tudja, mire való és többé sohasem akar megválni tőle. Iskolát kaptak, most épül az orvosi rendelőjük. Hosszú lenne mindent felsorolni, ezért csak a végösszeget írjuk ide: a három év alatt 5 milliót költött erre a gazdaságra az állam.

Bogádmindszenten ez az összeg kétmillióval kevesebb. Itt „csak" hárommilliót költöttek kétszoba fürdőszobás lakásokra, kultúrteremre... és másra.

Azt mondta az egyik gazda:

— Ezek az állami gazdaságok felforgatnak itt mindent, ami régi!

Nagyon sokban igaza van.

A mangalica járta itt valamikor. A bogádmindszentiek fehér hússertést, a kelemenligetiek meg berkshireivel keresztezett mangalicát tenyésztenek. Jobb, mint a mangalica! Jobb, mint a régi! Ezt mutatja az is, hogy egymásután alakulnak az Ormánságban is a sertéstörzstenyésztő szakcsoportok és valósággal könyörögnek a fehér hússertésért. Szilaj tehenet már alig látni, a két állami gazdaságban pedig keresve sem találni. Magyartarka ott mind. Jobbak, több tejet adnak!

Előre mentünk mindenütt: az állami gazdaságokban is, a tsz-ekben is, az egyénieknél is. Igy van ez jól.

Jó ez az államnak is, de jó az ormánsági parasztnak is.

Dulles sajtóértekezlete

Washington (TASZSZ) Pénteki sajtóértekezletén felkérték Dulles amerikai külügyminisztert, határozza meg az Egyesült Államok álláspontját az atomfegyverkísérletek kérdésében.

Dulles kijelentette, hogy az Egyesült Államok akkor is folytatja a kísérletek beszüntetésével foglalkozó genfi tárgyalásokat, ha ismét hozzákezd a kísérleti robbantásokhoz.

A leszerelési probléma általános helyzetéről Dulles kijelentette, hogy véleménye szerint ebben a kérdésben bizonyos „előrehaladás" tapasztalható, mivel a nyugati hatalmak és a Szovjetunió először foglalkoznak két olyan probléma részletes megvitatásával, amilyen az atomfegyver-kísérletek beszüntetése és a váratlan támadás megelőzése.

Dulles külügyminiszter más kérdésekre válaszolva, foglalkozott a közel- és közép-keleti angol—amerikai fegyveres beavatkozás következményeivel. Tagadta, hogy az Egyesült Államok politikája kudarcot vallott ebben a térségben Nemcsak indokolni igyekezett az Egyesült Államok libanoni beavatkozását, hanem azt az intervenciót precedensként is megpróbálta felhasználni, sejtetve, hogy az amerikai csapatok a jövőben is beavatkoznak majd a kis országok belügyeibe az illető országokat „kívülről fenyegető veszély" elhárításának ürügyével.

A kongresszusi választásokon elszenvedett republikánus vereségről szólva Dulles kijelentette, egyáltalán nem okoz gondot részére, hogy az új összetételű kongresszusban a külpolitikai kérdésekben harc lángolhat fel a két párt között. Dulles véleménye szerint a Demokrata Párt kongresszusi képviselői nem térnek el a „kétpárti" politika elveitől a külpolitika kérdéseiben.

Kudarcba fulladt az újabb amerikai holdrakéta-kísérlet

Cape Canaveral (MTI) A Reuter jelentése szerint ismét kudarcba fulladt az újabb, immár harmadik amerikai holdrakéta-kísérlet. A Pioneer II. nevű holdrakétát szombaton reggel lőtték ki a Cape Canaveral-i rakéta-támaszpontról.

Az első hivatalos közlés szerint az holdrakéta kilövése „a legnagyobb rendben" megtörtént. Félórával később azonban újabb hivatalos közleményt adtak ki, amely megállapította, hogy a kísérlet kudarcot vallott, mert a harmadik rakéta-lépcsőzet nem gyulladt be. Későbbi jelentés szerint a Pioneer II. Közép-Afrika keleti része fölött zuhant vissza a föld légkörébe, ahol megsemmisült.

Közösen alkotni, közösen uralkodni

Irta: Erhardt Müller, a Freie Presse Zwickau városi szerkesztője

„Ha valaki utazik, az sokat mesélhet" — tartja egy régi német közmondás. Ezt mi bőven megtehettük és megtehetjük pécsi és baranyai látogatásunkkal kapcsolatban is. Ugyanúgy, ahogy sok olvasónkat érdekli, hogyan haladnak Önök, a Magyar Népköztársaság dolgozói előbbre a szocialista állam építésében, ugyanúgy bizonyosan Önöket is érdekli, hogyan élünk, dolgozunk és uralkodunk mi, pontosabban a bányászok és járműépítő munkások Robert Schumann városában, Zwickauban, a Német Demokratikus Köztársaságban.

Ez annál is inkább érthető, mivel országainkban november 16-án a nép legjobb képviselőit választjuk a népképviseletekbe. November 16-án Önök a Magyar Népköztársaságban megválasztják jelöltjeiket a népképviseletekbe a legalsótól a legmagasabbig, míg *mi az NDK-ban a népi kamarába és a kerületi tanácsokba választjuk jelöltjeinket.* Egészen természetes, hogy a választásokat mindkét államban —, amelyek eredményesen dolgoznak a szocializmus építésén — nem csupán a választás napján a szavazólappal bonyolítják le, ahogy az régebben országainkban szokás volt, és ahogy ez ma is gyakorlat a kapitalista országokban.

Zwickau polgárai máris a választások kellős közepén állanak. A Demokratikus Németország Nemzeti Frontja által javasolt jelöltek bemutatkoztak a választóknak a választók képviselőinek konferenciáin, beszélnek a lakógyűléseken arról, hogyan akarják mint leendő képviselők a dolgozók érdekeit képviselni, választói megbízásokat kapnak és ami a leglényegesebb, megbeszélik a lakossággal, hogyan lesz még szebb és jobb a mi életünk, közös munkánk és erőfeszítéseink révén. Minálunk tehát a választások alkalmával a közös munkára, az együttes határozatok betartására és együttes döntésekre mozgósítunk. Nálunk a választások előkészületei ez alatt a nagy jelszó alatt folynak: *„Tervezz velünk együtt, dolgozz velünk együtt, uralkodj velünk együtt!"*

Hogyan fest ez a gyakorlatban? Csak néhány példát: az elmúlt hét végén a Nemzeti Front több ezer munkatársa igen sok lakóközösségben a Nemzeti Front választási programjáról beszélt a lakosokkal és ezzel kapcsolatban Zwickau bányászváros perspektíváiról is. Városunk egyetlen lakóterületében 32 lakógyűlést tartottak 300 résztvevővel. A vitában mindig kifejezésre jutott a lakosság nagy bizalma a kormány politikája iránt és a Nemzeti Front jelöltjei iránt. A lakosok azonban azt is elmondták, szükséges, hogy megfelelő tettekkel erősítsék és szilárdítsák a munkás- és parasztállamot. Ez sok kötelezettségvállalásban is kifejezésre jut. Például a Steinpleiser Strase 3: Hoffmanné munkát vállal a termelésben, Dähnel, Gerhard Jahn, Renate Hoffmann egy hétvégén a marienthali téglagyárban dolgoznak. Négy asszony felajánlotta, hogy segít a választás napján, egy asszony pedig lakásokat takarít egy új épületben.

Steinpleiser Strasse 6: egy asztalos zászlórudakat készít a ház számára, több asszony pedig a zászlót varrja. Négy asszony felajánlotta segítségét a választások napjára. Ugyanezeket a kötelezettségeket vállalta a Steinpleiser Strasse 14—16. szám alatti lakóközösség, s amellett még azt, hogy házi faliújságot létesít.

Ilyen kötelezettségeket azonban nemcsak a lakónegyedekben vállalnak, hanem bányászaink és járműépítő munkásaink is. A népi tulajdonban lévő üzemek munkásai a városban az első sorban állnak, amikor arról van szó, hogy a kormány politikáját támogassák. A tett az ő feleletük, együttműködési készségük gyakorlati bizonyítéka. A *Karl Marx Művek* bányászai november 16-ra 2 nappal túl akarják teljesíteni termelési tervüket. Ez terven felül 3420 tonna szenet jelent. A *Kokszművek* kollektívája azt vállalta, hogy év végéig három napi — a választások napjáig 2,4 napi — tervtúlteljesítést érnek el. Ez 1260 tonna kokszot és a megfelelő melléktermékeket jelenti terven felül. *Az erőmű dolgozói* abból a célkitűzésükből, hogy az év végéig 11 napi tervtúlteljesítést érnek el, november 1-ig 10 napit realizálni akarnak. Ez hárommillió kilowattóra terven felül. A *„II. Össznémet Találkozó"* nevű brigád a választások tiszteletére 200 tonnával akarja túlteljesíteni brigádtervét. A népi tulajdonban lévő *zwickaui Sachsenring Autóművek* 5607 dolgozója szocialista munkaversenyben áll. 1316 dolgozik Mamai-módszer szerint és 575 Seifert-módszer szerint. A 135-ös és 138-as brigád versenyben áll „A szocialista erkölcs" brigádja címért. *Az Október 7. Művek*ben 391 579 márkát tudtak hat hét alatt megtakarítani a Seifert-módszer alkalmazásával, a kollektív kötelezettségvállalások teljesítésével és a szocialista munkaversennyel.

Városunk több ezernyi lakosa dolgozik tehát már a választások előkészítésében a béke, haladás erőinek győzelméért, mivel tudják, hogy minden helyes tett hozzájárul ahhoz, hogy a munkás- és parasztthatalom erősödjék és előrébb jussunk az egységes, demokratikus és békeszerető Németországhoz vezető úton.

Külföldről JELENTIK

TUNISZ

Az Algériai Nemzeti Felszabadítási Front tuniszi irodájának szóvivője cáfolta azt a hírügynökségi jelentést, amely szerint a Felszabadítási Front „függetlenségi népszavazást" javasolt volna Algériában.

WASHINGTON

Az Egyesült Államok kereskedelmi minisztere 250 árucikkre megszüntette a kiviteli tilalmat. Ezek az árucikkek azonban továbbra sem szállíthatók a szocialista országokba, Hongkongba és Makaóba.

VARSÓ

Mint az AP hírügynökség jelenti, Beam, az Egyesült Államok nagykövete közölte, Washingtonba repül, hogy fontos megbeszéléseket folytasson Eisenhower elnökkel és Dulles külügyminiszterrel. A nagykövet visszatérése után folytatja megbeszéléseit Vang Ping-nan kínai nagykövettel.

WASHINGTON

Eisenhower elnök pénteken üdvözlő táviratot küldött K. J. Vorosilovhoz, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnökéhez. A táviratban az Egyesült Államok népének jókívánságait tolmácsolta a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján.

JERUZSÁLEM

Izrael pénteken panaszt tett az ENSZ fegyverszüneti felügyelő szervezeténél a tűzérségi párbaj miatt, amely csütörtökön zajlott le a Huleh-tó térségében.

WASHINGTON

A keddi kongresszusi választáson több mint 46 millió amerikai szavazott. A választóknak ez a nagy száma szokatlan jelenség olyan évben, amikor elnökválasztásra nem kerül sor. A legutóbbi nem hivatalos jelentések szerint 46,069.496 választó járult az urnákhoz.

BONN

Adenauer nyugatnémet kancellár és Diefenbaker kanadai miniszterelnök pénteken délután Bonnban politikai, gazdasági és kulturális kérdésekről tárgyalt.

BONN

Az AP értesülései szerint Bonnban úgy vélik, hogy Adenauer a jövő héten hivatalos látogatásra érkező Karamanlisz görög miniszterelnököt megkísérli majd rávenni, hogy Görögország ne terjessze az ENSZ elé a ciprusi kérdést.

NICOSIA

Foot ciprusi kormányzó szombat esti rádióbeszédében újabb biztonsági intézkedéseket jelentett be.

Darling vezérőrnagy, az EOKA-ellenes hadműveletek vezetője szombaton bejelentette, hogy fegyverrel fogja felszerelni a ciprusi brit állampolgárokat.

Browne ciprusi rendőrfőnök rendeletet adott ki, amely felhatalmazza a kerületi rendőrparancsnokokat, hogy adjanak fegyverviselési engedélyt a brit állampolgároknak.

AMMAN

Szombaton hivatalosan bejelentették Ammanban, hogy Husszein király hétfőn háromhetes európai vakációra indul. A királyi teendőket távollétében háromtagú régenstanács látja majd el.

GENF

A hétfőn megnyíló genfi értekezleten részt vevő öt nyugati ország szakértői szombaton délelőtt előkészítő tanácskozást folytattak.

PÁRIZS

Hírügynökségi jelentés szerint az UNESCO konferenciájának szombati ülésén a csangkajsekista küldött beszéde közben kivonultak az üléstermből a szocialista országok képviselői.

Az USA folytatni készül a nukleáris robbantási kísérleteket

Washington (TASZSZ). A Fehér Házban pénteken nyilvánosságra hozták Eisenhower elnök nyilatkozatát az atomfegyverkísérletekről. A nyilatkozatból kitűnik, hogy az Egyesült Államok kormánya folytatni készül a nukleáris kísérleti robbantásokat, jóllehet korábban ígéretet tett, hogy október 31-től, a genfi tárgyalások kezdetétől számítva egy évre megszünteti a kísérleteket.

Az elnök nyilatkozata ugyan akkor kísérlet arra, hogy a genfi értekezlettel kapcsolatban gyengítse annak a szovjet javaslatnak a világközvéleményre gyakorolt hatását, hogy világszerte egyszer s mindenkorra szüntessék meg az atomkísérleteket.

Egy hét a világpolitikában

Eisenhower és a gyászruha

Az Egyesült Államokban végetért a választási színjáték. A hosszú hónapok óta folytatott rádió-, televízió-sajtó- és reklámhadjárat után az egyszerű amerikai végre a szavazóurna elé léphetett, s dönthetett arról, kit választ, köztársasági vagy demokrata párti szenátort, képviselőt illetve kormányzót. Leadhatta szavazatát a sokszoros milliomos Rockefellerre, Harrimanra, vagy a monopóliumoknak, trösztöknek a választáson fellépő bármely más képviselőjére.

A választás eredménye: a hatalmon lévő köztársasági pártnak a vártnál súlyosabb veresége. *A szenátusban a demokrata párt 62 mandátumával szemben a köztársasági pártiak csak 34 mandátumot mondhatnak magukénak. Az új képviselőházban 283 demokratapárti képviselő mellett csupán 151 republikánus képviselő foglal helyet. Ugyanakkor a most megválasztott kormányzók közül 24 került a demokrata párt soraiból és mindössze nyolc a köztársági pártéból.* — Igy, mint a londoni Reuter iroda a választásról szóló beszámolójában rámutat: *„Eisenhower szerdán az Egyesült Államok történetének első olyan elnöke lett, aki kormányzati ideje alatt háromszor érte meg, hogy a kongresszus többségét az ellenzéki demokrata párt alkotja."* Érthető tehát, hogy Eisenhower sötét gyászruhában jelent meg szerda esti sajtóértekezletén és szomorúan hajtogatta: *„Csak anyit mondhatok, nagyon csalódtam."*

Az amerikai kisember és a választások

Az amerikai kisember, a munkanélküliségtől fenyegetett, vagy már részleges, sőt teljes munkanélküliségre kárhoztatott munkás, az igen számottevő eladatlan termékfelesleggel rendelkező, s ugyanakkor növekvő adókkal sújtott farmer persze nem Rockefeller és Harriman, nem Ford és Du Pont között akart választani. *Amikor leadta voksát, a demokratapárti szenátor, kormányzó vagy képviselőjelöltre, az uralmon lévő Eisenhower—Dulles kormány bel- és külpolitikája felett mondott ítéletet.*

Amerika *„a korlátlan lehetőségek hazája"* immár csaknem hatmillió polgárának képtelen nyugodt megélhetést, megfelelő munkaalkalmat biztosítani. Az ipari pangás, az acéltermelés, a gépkocsigyártás nagyarányú visszaesése, a mezőgazdasági árukészletek felhalmozódása, a részletfizetésekbe belegabalyodott munkások, farmerek, kispolgárok fizetésképtelenné válása, a vásárlóerő csökkenése, alapjaiban rázta meg az Egyesült Államok egész gazdasági életét. *Ez az állapot mindinkább hasonlítani kezd a 30-as évek válságjelenségeire.*

A jelenlegi kormányzat ugyanakkor a csőd szélére juttatta az amerikai külpolitikát. *E zsákutcába jutott külpolitikának egy-egy állomása, Korea, Libanon, Tajvan, stb.* Mindig új világháborús veszélyt jelentett. Ennek a gazdasági anarchiába, külpolitikai zsákutcába torkolló politikának mondtak nemet kedden az amerikai választópolgárok tízmilliói.

Elég okos lesz-e Eisenhower?

Hogy az amerikai átlagember miért szavazott a köztársaságiak helyett a demokratákra, azt nagyon jól tudják Washingtonban és New Yorkban is, a Pentagonban és a Wall Street-en is. Mint a *Combat* című francia lap megállapította, most *„Eisenhower józan eszére hárul, hogy levonja a keddi választások tanulságait".* Az első köztársasági párti megnyilvánulások azonban nem ezt mutatják. Azt remélik, hogy a déli, fajelméleten nevelkedett, demokratapárti és reakciós köztársasági pártiak nemhivatalos koalíciója továbbra is fennmarad. Az *U. S. News and World Report* című lap véleménye szerint *„az üzleti köröknek az új kongresszusban ülő képviselői biztosak lehetnek abban, hogy az új kongresszus együttérez érdekeikkel."* Nyugat-európai megfigyelők viszont azt hangoztatják, hogy a nagy demokratapárti többség mellett alaposan „meg lesz kötve" Eisenhower keze, s a mostani választások eredményének jelentős hatása lesz majd az 1960-ban esedékes elnökválasztásra is. A demokrata párt ugyanis olyan helyzetben van, hogy sikerrel pályázhat az elnöki székre.

Természetesen sok függ attól, hogy a demokrata párt eleget tesz-e a választási hadjáratban hangoztatott ígéreteinek, s többségét felhasználva rábírja-e a republikánus kormányt az amerikai bel- és külpolitika irányvonalának megváltoztatására.

Miért utazott Couve de Murville Londonba?

Heuss nyugatnémet szövetségi elnök után ismét előkelő vendége volt a szigetország fővárosának. Ezúttal Couve de Murville francia külügyminiszter látogatott el Londonba. Heuss látogatásához hasonlóan, az ő utazása sem egyszerű udvariassági gesztus. Couve de Murville útját elsősorban azok a mélyenszántó ellentétek tették szükségessé, amelyek Nagy-Britannia és Franciaország között az európai közös piac és a NATO átszervezési terve miatt fennállnak.

a NATO átszervezési tervei

Az európai közös piac a nyugat-európai országok gazdasági integrációjának fokozását szolgálná. *Franciaország azt reméli, hogy a közös piac révén kiszoríthatja Nyugat-Európából Angliát, s megszerezheti a gazdasági vezetőszerepet ezekben az országokban.*

Nagy-Britannia természetesen nem nézi jó szemmel szövetségesének ezeket a próbálkozásait. Az angol gazdasági életnek, különösen amióta elvesztette tengerentúli érdekterületeinek jelentős részét, nagy szüksége van arra, hogy megkapaszkodjék az európai piacokon. Nem véletlen tehát, hogy az angol és a francia külügyminiszter tanácskozásairól kiadott szűkszavú közlemény a közös piacról folytatott eszmecserét helyezte az előtérbe. A másik igen lényeges ellentét, amely Franciaország és angolszász szomszédja között fennáll,

miatt robbant ki. Franciaország, mint ismeretes, a NATO eddigi angolszász vezetését háromhatalmi direktóriummal igyekszik felváltani, amelynek az Egyesült Államok és Anglia mellett magától értetődően Franciaország lenne a harmadik tagja. De Gaulle szeretné helyreállítani Franciaország nagyhatalmi tekintélyét. Ennek a célnak a szolgálatában áll a francia atombombagyártás kövelése, s most az északatlanti szervezet átszervezésére irányuló javaslat.

A háromtagú NATO-direktórium gondolatát azonban nemcsak a vezetésben eddig érdekelt két angolszász hatalom fogadta hűvösen, hanem a NATO csaknem valamennyi tagállama. A kis NATO-országok, — hozzá kell tenni joggal — attól tartanak, hogy így még kevesebb beleszólásuk lesz a szervezet ügyeinek irányításába. A nagyobb hatalmak — elsősorban Nyugat-Németország és Olaszország egyáltalán nem tartják olyan nagyhatalomnak Franciaországot, amely megelőzhetné őket „a NATO-protokollban". *A francia külügyminiszter angliai útja nem járt sikerrel.* Erre mutatnak mind az angol, mind pedig a francia lapok első kommentárjai. A londoni *Financial Times* például megállapította: *„A francia külügyminiszter londoni tárgyalásai arra vallanak, hogy a közeljövőben igen csekély remény van kielégítő megállapodásra, ha csak a franciák gyökeresen nem változtatnak magatartásukon."* Couve de Murville londoni kudarca a világ-közvélemény előtt szemléltetően bizonyította azt a súlyos válságot, amelyet a NATO — a többi agresszív csoportosuláshoz hasonlóan — mostanában átél.

18 ÉVES

Magas, karcsú leány.

Rövidre vágott hajának egy-egy tincse minduntalan a szemébe hull. Az ajtófélfát támasztva álldogál, szemérmesen mosolyog. Csak a szeme sarkából villan a gyanú: ugyan mit akar ez az újságíró, meg a fotoriporter?

A kedves mama, Valdinger Istvánné, érti s kisegíti a meglepetésszerűen rászakadt bajból:

— Igen, úgy van, Erzsi most szavaz először... Nagyon szorgalmas ám az én kislányom — fordít a szón. — Mindig segít, takarítani, mosni. Jól esik, szívesen át is engedem neki, hadd tanulja. Kedden és csütörtökön pedig a KISZ-be jár.

Erzsi, a mama lánya. Őt is így nevelték s most a házimunka szeretetét plántálja Erzsibe. No és el is járt fölötte az idő, egész nap dolgozik, ha hazajön, sokszor azt sem tudja, mihez fogjon. Milyen boldogság és könnyebbség maga mellett tudni Erzsi dolgos kezét!

Az apa, magas őszhajú férfi szól közbe:

— Éppen tegnap este beszélgettünk, hogy érdekes, Erzsi 16-án tölti be tizennyolcadik évét s akkor szavaz először. A bátyja is hazajön és együtt megyünk a körzetbe.

A fiú — mutatják a képét — jóvágású, csinos legény. Elvégezte a gimnáziumot, aztán gondolt egyet és elment optikus tanulónak. Pesten tanul, nagyon szereti ezt a szakmát, lehet, hogy egy év múlva az egyetemen folytatja. Ahogy így mesélnek a családról, a szótlan Erzsi is megenyhül, otthagyja az ajtófélfát, leül a mama mellé.

Két éve dolgozik. Január óta a köztisztasági vállalatnál adminisztrátor. Azt mondják róla, szorgalmas, sokoldalú, bármit rábízhatnak, ellátja. Fizetése: 900 forint. Egyelőre.

— Mire költi?

Egy részét a mama mindjárt elteszi. Bár váltig erősítik, hogy Erzsinek nincs udvarlója. — Erzsi csak mosolyog — azért előrelátóan már gyűjtenek a kelengyére. A másik fele Erzsié, ez köznapibb dolgokra megy. Ruhára, cipőre és... Szabad egy kérdést?

— Mivel tölti szabadidejét?

Rámnéz. Látom, hirtelen azt sem tudja, mit mondjon. Lehelet halkan súgja:

— Olvasással...

Édesapja kiigazítja:

— Persze, olvasol. Sokszor még én is elolvasom a hazahozott könyveket, most is a Csigalépcsőt. És a mozi, a tánc?

— Apus, igazán... — méltatlankodik Erzsi.

— Minden filmet megnézel. Nem? Egy héten legalább kétszer moziba mész.

Tagadhatatlan, *szereti a filmet. Csak a jókat. A Csigalépcső például tetszett, a könyvet összehasonlítás végett olvasta el. Könyvben jobb. A táncról viszont már nem vitatkozik.*

— A KISZ-ben a népitánccsoportban szerepelek. Nyáron a Rózsakertbe járok. (A mama: „felügyelettel".) Télen ide a szomszédba, a gyárvárosi kultúrházba.

S én még azt hittem, hogy egy 18 éves leánynak nincs semmi „gondja"! És tessék: egy fél óra alatt mennyi minden kiderült. Igaz, hogy másfélék ezek, mint a mamáéi voltak valamikor. Erzsi szülei keresnek, Erzsi pénze jó ráadás és tagadhatatlan, hogy a maga módján hozzájárul a család kiegyensúlyozott életéhez. Azon túl övé a világ:

— Nekik már könyebb az élet — sóhajt a mama és legyint. — Legyen is, az a jó, a mi korunkban kevéskére tellett...

Erzsi megérti *a mama hangjába vegyülő intelmet. Tizennyolc éves. Felnőtt. Most már neki is több a gondja és a kötelessége. Magával, másokkal szemben.*

B. J.

Bevonulnak a fiatalok

Mitől kezdve igazán katona a legény?

Amint a behívóját kezébe kapja. Aztán, amikor fegyelmezetten ül a széken itt az Építők Kultúrotthonában, és cigarettára is akkor gyújthat rá, amikor arra engedélyt kap.

Meg akkor, amikor a bevonulás előtti napon beül a borbélyszékbe és azt mondja: „Három centi maradhat..." Kopaszítás nincs, ennek fölöttébb örül a kiskatona, csupán csak három centis haj marad. Ez is valami.

●

A fiúknak jól esett az a szívélyes, meleg fogadtatás, amelyben részesültek. Amíg az adatokat felveszik és az utolsó orvosi vizsgán átesnek, a színpadon műsor folyik. Rabb József énekel, Tendl Gyula zenekara kíséri. Magyarnóta, operett, megint magyarnóta, a fiúk hallgatják, egyike-másika összekacsint... — mert ugye... előtte este még ők is így énekeltek, otthon, néhány liter bor mellett, mint ahogy ez már szokás a regrutánál. Miért ne? Két esztendő igazán nem sok, különben pedig a katonáskodás nem árt senkinek. Még önként jelentkező is volt elég szép számmal. Tiszti, tiszthelyettesi pályát választanak, s nem várják meg a hivatalos sorozást, hanem egy-két esztendővel előbb magukra veszik az „angyalbőrt."

●

Egy magas gyalogos tiszt — ki egy más városban lévő alakulattól jött ide az újoncokért, — magasnövésű fiúkat keres. Csak nyurga legények kellenek neki. Odaáll egyik elé:

— Alakulat száma?

A fiú megmondja.

— No akkor hozzánk is került. Ilyen jól megtermett legény kell nekünk a géppuskák mellé...

Az újdonsült újonc nagyot néz... Valamit hallott arról, hogy a géppuskát cipelni nem gyerekjáték, de hát mindegy, ez a tiszt valóságos izomkolosszus — így biztatóan nevet rá.

●

Kint az utcán tömeg. Hozzátartozók, mamák, testvérek, feleségek (kár volt a korai nősülés) menyasszonyok (ez már kevésbé baj) no és hát sok lány... Egyik pityereg, a másik mosolyogva integet, a harmadik bekiált a kapun: — „Megegyél ám mindent!" Mert a hazaival jól megpakolták a fiúkat, pedig nem lesz rá szükség. A hadseregben igazán jó az ellátás s a sok hazai maradék végül úgy is hazavándorol csomagban, postán.

Bevonultak hát a fiatalok. Néhány nap múlva már egyenruhát kapnak s megkezdik a két esztendei katonáskodást, megtanulják nemcsak a haza szeretetét, hanem a haza védelmét is.

Megjelent a Baranya megyei távbeszélő névsor

Minden távbeszélő előfizető a főállomása után egy névsort kaphat 8 forint díj lefizetése ellenében a Pécs, I. sz. Postahivatal, Dischka Győző utcai (csomagfelvevő) bejáratánál, a rádió osztálynál, hétköznap 8—12 és 14—18 óra között.

A szervek és vállalatok is minden fővonal után csak egy névsort kaphatnak, a további igényléseiket a 36—50/159 telefonszámon jelentsék be. Ezen igényléseket — a korlátozott mennyiség miatt — csak körülbelül 10—14 nap mulva kezdik meg kielégíteni, amikor már minden előfizető a névsort átvette.

A DUNÁNTÚLI NAPLÓ JELENTI

November 14-én Komlón sorsolják a lottót. A sorsolásra a Zrínyi Ilona filmszínházban délelőtt 10 órakor kerül sor. Előtte 9 órától kezdve a közönséget zenés műsorral szórakoztatják. A sorsolásra mindenki szabadon beléphet.

*

A hidasi Kossuth könyvtár 83 könyvvel gyarapodik. A községi tanács 1000, a bányaüzem 850 forint értékű könyvet vásárol.

*

Drávacsehi és Bükkösd nőtanácsa, valamint a szövetkezeti nőbizottság a napokban újabb mosógépet vásárolt a községbeli háziasszonyok munkájának megkönnyítése érdekében. A mosógépeket egészen csekély használati díj ellenében kölcsönzik ki.

*

A jövő év tavaszán korszerű vendéglátóipari üzem építését kezdik meg Sásdon. A terv szerint az épületben hatszobás szállodát, söntést és irodahelyiséget is létesítenek az étterem mellett. Erre a célra összesen 1 300 000 forintot irányoztak elő. A község szövetkezeti tagsága ehhez több mint százezer forinttal járul hozzá.

*

Mintegy fél évvel ezelőtt alakult meg a lánycsóki takarékszövetkezet, összesen 104 taggal. Azóta is állandó az érdeklődés a takarékszövetkezet iránt, amelynek ma már másfélszáznál több tagja van. Betétállománya közel százezer forint.

*

O. Courson, a londoni Fa. DENT cég képviselője ismét felkereste a Pécsi Kesztyűgyárat, hogy személyesen tárgyaljon a legújabb fazonok átvételéről és nagytételű rendelésekről. Elismeréssel nyilatkozott a látottakról.

Új iskola Olaszon

Olaszon, mintegy másfélmillió forintos beruházással új iskolát építettek. A korszerű, 4 tantermes, igazgatói lakással is ellátott épületet november 7-én ünnepélyes keretek között adták át rendeltetésének. Ez alkalommal a szülők zászlót ajándékoztak az úttörőcsapatnak.

Semmiség, de jólesik

Cseng a telefon a MEGYEVILL igazgatói szobájában: Kelemen György elvtársat keresik.

Talán panasz? Az igazgató és a főkönyvelő összenéznek. Ritka az ilyesmi, de néha ezt is vállalni kell.

— Csak azt akartam mondani — válaszol a vonal túlsó végéről —, hogy megdícsérheti a szerelőit. Most szerelik nálunk a 220-as áramkört, kalapálnak, vésnek, falat bontanak, de úgy, hogy a berendezésben semmi kárt nem tesznek. Ugy vigyáznak nálunk a bútorra, és az egész lakásra, mintha nem is a miénk, hanem az övék volna...

— Kérem, ez a kötelességük...

Szabó Pál Zoltánné talán nem is hallja már a választ. Siet, ő is dolgozik. Amit akart, elmondta.

Semmiség volt, de a MEGYEVILL dolgozóinak nagyon jól esett.

H. M.

Asszony a hídon

A ködbesűrűsödő este *szinte láthatatlanná tette az asszony alakját, aki a keskeny, néptelen Szajna-híd korlátjának támaszkodva már órák óta nézte a vizet.*

Egyszerű, kissé régies kabátot viselt. A közeli lámpa fénye megvilágította barna haját, finom, érdekes arcát, amelyen mérhetetlen szomorúság tükröződött.

Ezen az estén már vagy tizszer végiggondolta életét. Látta magát az anyakönyvvezető előtt. (Szép, újdonatúj, fekete kosztümben esküdtek, Feri is elegáns, kétsoros zakóban feszített. Mennyien gratuláltak, mennyire bizakodtak, milyen szép terveket szőttek az első napokban...)

Az esküvő után hamarosan lakáshoz jutottak. Amire a kis Erzsi megszületett, nagyjából már be is rendezték.

Jól éltek tehát és boldogok is voltak. Maguk sem tudták, mi ütött beléjük 1956. decemberében, amikor kiszöktek az országból. Erzsike már induláskor panaszkodott, nyűgös volt és a fejét fájlalta egyre. Férje nagyon türelmetlenkedett.

— Menjünk! Majd meggyógyítják — zárta le a vitát. — Két-három injekció és kész.

—Pestről indultak. — Siófokon már olyan nagy láza volt a kislánynak, hogy félrebeszélt. A patikában vettek neki lázcsillapítót, de semmit sem használt. Már úgy volt, hogy lemaradnak, de férjének az utolsó pillanatban mentőötlete támadt. Félrehívta a sofőrt, aki aztán pár percnyi súgdosás után — no és természetesen néhány piros-hasú hatására — bejelentette a társaságnak, hogy egy kis kerülőt kell tenniök. A Balaton-parton megszigorították az ellenőrzést, ezért levágnak Somogyba, ahol Erzsi édesanyja lakott. Így is történt.

Ott jött aztán a neheze. A többi utas egy percet volt hajlandó várni. Éppen csak beugrottak az öregekhez, sebtiben elmondották, mi a helyzet és máris menniük kellett. A kis Erzsi aludt, de amikor anyja fölébe hajolt, hogy még egyszer megcsókolja, — felébredt és keservesen elkezdett sírni.

— Ne menj el anyú!

A kislány rémült, láztól zavaros tekintetét azóta is mindig maga előtt látja. Ha gyerek sír valahol, az ő hangjára ismer benne. Munkája nincs, főznie sem kell. Nincs hát dolga, jut idő töprengésre.

Férje az utóbbi időben nagyon furcsán viselkedik. Állandóan kifogásokat keres. Mindenbe belekötött, és ami Pesten sohasem fordult elő vele, többször pityókásan jött haza.

Mégsem ez, — a bizonytalan lét, az idegen világ nyomasztó hatása — kergette a hídra — hanem az, hogy otthonmaradt kislánya súlyos beteg. Egy ideig semmit sem tudtak róla, de aztán a levelekből kibontakozott előtte a kislány tragédiája. Az idegeivel lehet baj... Ahogy a távoli híradásból ki lehet olvasni, gyakran fájlalja a fejét, néha különöseket mond...

Az első levelet *több követte. Mindegyik aggasztóbb híreket hozott. Az utolsó levélben már arról tudatták, hogy a kislány lábai megbénultak.*

Ekkor határozta el, hogy hazajön...

Csakhogy férje — aki egyébként mindig mindenben megértette őt, — most az egyszer érthetetlenül megmakacsolta magát. Bárhogy érvelt, bárhogy könyörgött neki, hajthatatlan maradt.

Hiába bizonygatta neki, hogy a kicsi veszélyben van, hiába hivatkozott arra is, hogy mások is hazamentek már. Feri mindent elismert, de véleményét nem változtatta meg.

Az asszony *a poklok kinját szenvedte végig ezekben a napokban. Szerette férjét és egyszerűen nem birta elképzelni az életét úgy, hogy bármilyen rövid időre is országhatárok válasszák el őket egymástól...*

Napokig kereste a szavakat, százszor is elismételte, mit fog neki mondani, hogyan érvel majd. És mi lett a vége?

Az, hogy most itt áll a hídon és órák hosszat vívódik magában: leugorjon-e, vagy sem?

Mert Feri hajthatatlan maradt.

Ő pedig eljött ide.

Számotvetni az élettel és meghalni.

Kétségbeesett helyzetéből csak ez az egy kiút maradt. Tudta, érezte, hogyha ittmarad, elpusztul a kislánya és amíg él gyötörni fogja a lelkiismeret...

Ezért elhatározta, hogy végez magával.

Csakhogy huszonkét éves fejjel nem olyan könnyű ezt megtenni. A halálra készült, de agya mégis kétségbeesett gyorsasággal dolgozott, kereste a kiutat és családottan állapította meg minden újabb eshetőségnél, hogy ez sem az igazi.

Így vívódott hosszú órákig.

Időközben estébe sűrűsödött az alkonyat. Megeredt az eső is, de ezt már nem vette észre, mert ekkorra már döntéssé merevedett benne a délutáni riadt szándék.

Azt sem vette észre, hogy a híd végén sietős izgatottsággal közeledik feléje valaki, mert hirtelen mozdulattal megragadta a híd karfáját. Nagy erőlködéssel felhúzódott, hogy aztán egy tizedmásodperc múlva belevesse magát a vízbe. A mozdulat határozottsága azonban megtört, mielőtt még végzetes lendületet kapott volna.

— Erzsi, — kiáltott rá a férfi és kétségbeesett gyorsasággal hozzáugrott.

— Feri... Feri...: — buggyant ki az asszony ajkán a felismerés szava és aléltan dőlt hátra.

Esés közben még látta, amint a víz felfelé kisiklik a látószögéből. Szemeibe villant a híd lámpáinak fénye, aztán hosszú ideig nem látott és nem érzett semmit. Inkább csak sejtette, mintsem tudatosan észlelte, amit a férfi mondott később, amikor élesztgetni próbálta.

— Ne sírj már... hiszen hazamegyünk...

— De jó, hogy jöttél — szipogott az asszony. Ha nem jössz, akkor én már...

— Tudom. És talán én is...

— Te is azért jöttél? döbbent meg az asszony és ott, akkor, abban a pillanatban értette meg igazán, hogy miért nem tudott dönteni... hogy mennyire összetartoznak férjével, ezzel a nyers, szenvedélyes emberrel, aki éppolyan esendő, éppúgy segítségre, vigasztalásra szorul, mint ő.

— Hazamegyünk — zokogta mélyről jövő, nehéz sírással, aztán nagynehezen felállt.

— Haza — karolt belé az ember.

A híd árnya *sötéten és félelmetesen terpeszkedett a vízen, mint valami komor katedrális.*

De már nem féltek tőle.

Vasvári Ferenc

Irtani kell a mezei pockot

Az idei száraz ősz különösen kedvezett a mezei pocok, valamint a futrinka elszaporodásának, annyira, hogy a megye egyes részein igen jelentős károk keletkeztek kalászosokban, de a lucerna és vöröshere-vetésekben is. A futrinka főleg az ősziárpa-területeken lépett fel, amit megyénkben igen jelentős területen gabona után vetettek el.

A Baranya m. Tanács Végrehajtó Bizottságának Mezőgazdasági Osztálya ezzel kapcsolatban a következőkre hívja fel a figyelmet:

A 49/1953 együttes miniszteri utasítás kötelezően előírja, hogy vetését az elvetéstől számítva mindenki tartozik figyelni és amennyiben a fentiekben említett kártevők jelentkeznek, egyidejűleg a helyi tanácsnak jelentést tenni és a szükséges védekezést elvégezni.

A mezei pocok (egér) ellen a védekezést a községi tanácsnak társadalmi munka igénybevételével kell megszervezni. Szántóföldön Arvalinnal, töltésekben, füves és egyéb kaszáló területeken lehetőleg szénkéneggel kell az irtást elvégezni.

A futrinka ellen a védekezést mindenkinek saját magának kell elvégeznie. A termelőszövetkezeteknek a védekezést a Szederkényi Növényvédő Állomás a bejelentés megtörténte után ingyenesen végzi el. Futrinka ellen Agritox porozószert kell használni.

Felhívjuk a helyi tanácsokat, hogy a szükséges intézkedést a fellépett károk elhárítására tegyék meg és egyben a helyi földművesszövetkezeteket, hogy a védekezőszert azonnal rendeljék meg, illetőleg a helyi szükségletnek megfelelően biztosítsák.

Cukrászkiállítás a Pannonia Szálló nagytermében

„... Mondd, mit érlel annak a sorsa,
Ki maga él, maga keres,
Levesének nincs sava-borsa,
Hitelt nem ád a fűszeres,
Egy tört széke van, hogy begyújtson,
Repedt kályháján macska ül,
Ritmust lóbál az ajtókulcson,
Néz, néz s lefekszik egyedül ..."

József Attila rímekbe szedett keserűségét olvassuk az üvegtábláról, amely ott függ a kiállításon a Mecsek vidéki Üzemélelmezési Vállalat árusító pultja fölött. Talán furcsának tűnik, hogy egy költeménnyel kezdünk el — egy cukrász- és hidegtálkészítmények — kiállításáról szóló riportot.

De kell. Mert aktuális.

Azért aktuális, mert a felirat alatt képsorozatot látunk. S a képek egyike-másika idézi a múltat és a jelent. Egyik kép: gyárudvar, a fal mellett fiatal legények ülnek a földön, kezükben kopott zománcú edény, vagy egy darab kenyér, s ha nem is látunk bele az edénybe, a képről mindenképpen lerí a szegénység és a keserűség. A másik kép: öreg „melósok", szintén gyárudvaron ülnek öntvényeken, rozoga targoncákon, kezükben megint csak kenyér, vagy lábas, amelyek fölé borostás arcok hajolnak és kanalazzák a levest.

A képsorozat másik fele már negyvennyolcat idézi, amikor már mozgó konyhák működnek az üzemekben, az asztalok és a gyalulatlan deszkapadok még kezdetlegesek, de már ülve eszik (!), a munkás, majd néhány esztendő múlva az üzemi étkezdékben — mint e fényképek bizonyítják — már csillárt, fehér abroszos asztalokat, székeket, szőnyeget, függönyt és dupla tányérokat látunk...

Mondom, cukrászkiállítás van, de e fenti képsorozat mellett nem lehet szó nélkül elmenni. Emlékezni kell, s ha emlékezel, akkor látod a mát is, s akkor megérted azt is, hogy az államosított vendéglátóipar tíz esztendeje alatt mivé fejlődött megyénkben is a konyhaművészet.

Ez a kiállítás a Pannonia szálló nagytermében nyílt meg csütörtök délelőtt 10 órakor. Amikor a terem ajtaja megnyílt, a látogatók elözönlötték a termet, s különösképpen nagy volt a csoportosulás a színpad előtt álló asztal körül.

Mit láttunk? Hideg kacsasültet — svéd vegyes ízelítővelt töltve — zománc mártással leöntve, fogast aszpikban, lazaccal és kaviárral, továbbá ajókával (ringli) körítve, aszpikos halfilét, töltött borjúfejet, csokoládéból készült fonott virágkosarat, rózsával, liliommal, csokoládébarlangot, benne cukorból a hófehérkét és a hét törpét, a brüsszeli atomium mását, amelyen a gömböket csokoládéból készítették, aztán csokoládéból gyártott hirdetőoszlopot — mely különösképpen ügyes kézre vallott — továbbá cukorból Déryné szobrát, vagy egy zöldpaprikás tál tökéletes mását szintén csokoládéból és cukorból.

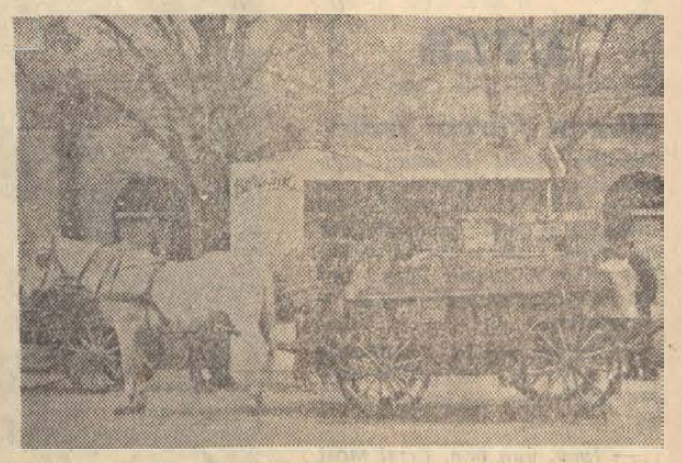
A zsürinek igazán nehéz dolga volt, amikor végül is kihirdették az eredményt. A hidegtál készítményeknél első lett *Berényi Imre* (Mecsek vidéki Üzemélelmezési Vállalat), Belvárosi Étterem konyhafőnöke), 2. *Szabó Lajos* (Mecsek vidéki Üzemélelmezési Vállalat, a Kanzinczy Étterem főszakácsa), 3. *Illés János* (Mecsek vidéki Üzemélelmezési Vállalat, áruforgalmi osztály vezető). A cukrászkészítményeknél a Nádor Szállóban dolgozó *Varga Olivér* nyerte az első díjat, 2. helyezést *Rumbach Árpád* (Vendéglátóipari Vállalat), 3. helyezést *Szeif Frigyes* (Mecsek vidéki Üzemélelmezési Vállalat) nyerte el.

Hatvanezer holdról takarították le a kukoricaszárat

Rossz „hagyomány" volt Baranyában, hogy ősszel — a kukoricatörés után — a szár nagy részét nem takarították le a parasztok. Emberemlékezet óta minden télen legalább 15—20.000 holdon lábon állt a kukoricaszár és csak a tavaszi vetések kezdetekor vágták le. A szakemberek kiszámították; csupán azzal, hogy későn takarítják be a szárat, annyi takarmányt veszítenek a baranyai gazdák, amivel húszezer szarvasmarhát lehetne át teleltetni.

Az idén, még a kukoricatörés kezdete előtt, a Baranya megyei Tanács rendeletet hozott, amely szerint a kukorica szedése után 15 napon belül — de legkésőbb november közepéig — be kell takarítani a szárat is. A rendelet, valamint a szakemberek felvilágosító munkája nyomán a megye százezer holdnyi kukorica területéből 60.000 hold már teljesen tiszta. A gépállomások 12 járvasilózó géppel és 25 átalakított kombájnnal segítik a szárvágást a termelőszövetkezetekben. Ennek is köszönhető, hogy a közös gazdaságokban már 21.000 köbméternyi silót töltöttek meg télire.

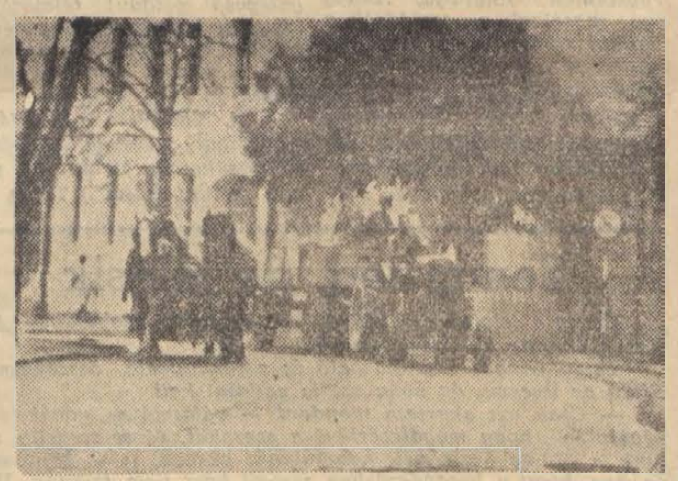
Így nem szabad közlekedni!

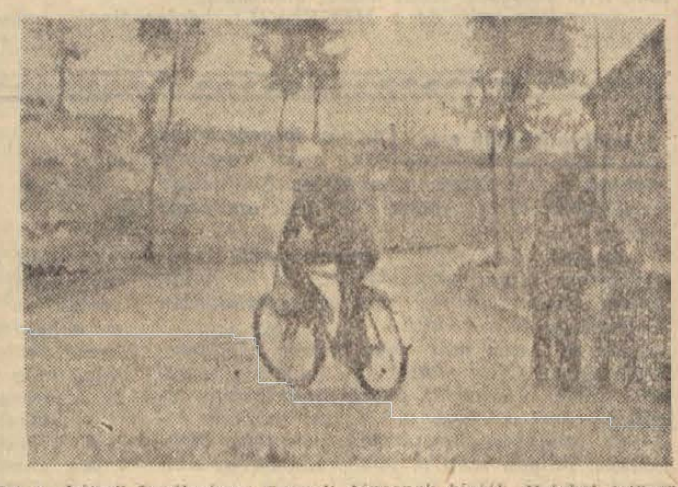
Ami azt illeti, nem rossz dolog a borkóstoló, kiváltképpen szüret után. S hála a tanácsnak — van is annyi borsátor, kocsma, vendéglő kis városkánkban —, hogy majdnem minden utcára jut egy. Ennek a két kocsinak gazdái is betértek hát a Lokomotív vendéglőbe, nehány feldeci törkölyre és kevertre. Szabo Mátyás és Balogh József tehát szabálytalanságot követtek el, mert ittasan még lovaskocsit sem szabad hajtani.

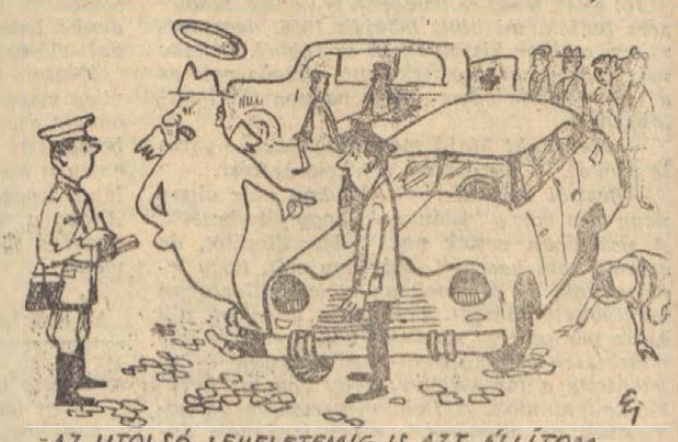
Így kezdődik egy karambol. A lovaskocsi kifordul a Szigeti útra anélkül, hogy a hajtója előtte meggyőződne arról, hogy az úttest szabad-e? A nehéz Csepel éppen hogy csak megállt, ami köszönhető a gépkocsivezető lélekjelenlétének. Különben akadt volna dolga a mentőautónak.

Megint a traktorokkal van baj! Gregorics Nándor a Szentlőrinci Állami Gazdaság traktorával úgy hajt rá a Kórház térre, akár a versenypályán közlekedne. Pedig illene tudnia, hogy kanyarban — főképpen beláthatatlan kanyarban — előzni tilos!

Ezt a „bátor" kerékpárost Szegedi Jánosnak hívják. Valahol jelentett a garatra s már úgy vélte, hogy övé az egész úttest, hovatovább az egész Felső-Vámház utca. Ezért közlekedik egyszerre az utca mindkét oldalán. Drága bravúr volt, mert a rendőr felírta.

Közlemények

KIÁLLITÁS

Ma vasárnap, 9-én 10—13 és 15—18 óráig tart nyitva a finn-magyar népművészeti kiállítás a városi művelődési házban (Déryné u. 18.) Belépés díjtalan.

BÁBELŐADÁS

ma délelőtt fél 11 órakor Pécs Város Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Színre kerül: Hamupipőke c. mesejáték. Belépődíj 3 forint.

UTTÖRÖK FIGYELEM!

Pécs város Úttörő Elnöksége és a Szabó István Úttörőház rendezésében ma délután 3 órakor az Ifjúsági Színházban (Szt. István tér 6—8.) úttörők és vezetők részére: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. éves évfordulóján emlékünnepélyt tart. Az emlékünnepélyen az ünnepi beszédet Gócz Béla elvtárs, a Városi Úttörő Elnökség elnöke mondja. Utána Pécs város úttörő csapatai adnak műsort.

Minden úttörőt és úttörővezetőt szeretettel várnak.

BÁBJÁTÉKOS TANFOLYAM

Indul nov. 13-án, csütörtökön délután fél 5 órakor Pécs Város Művelődési Házában. A tanfolyam kétheti, foglalkozás minden csütörtökön délután fél 5-től fél 7 óráig. Jelentkezés a műv. ház irodáján (Déryné u. 18) naponta délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7-ig. Jelentkezhet bárki, aki 16 évét betöltötte. Részvétel díjtalan.

ZENEI NAPTÁR:

Ma délelőtt 10 órakor a Liszt-teremben lesz az általános iskolák II. bérleti hangversenye. Közreműködnek: Botvay Henrik hegedű, Harkay Vilmos brácsa, Horváth Tibor cselló, Laky György zongora, dr. Kardos Józsefné ének, Pécsi Szimfonikus Zenekar, vezényel: Antal György. Ismertetőt mond: Agócsy László.

Hétfőn délután 6 órakor a Liszt-teremben középiskolák II. bérleti hangversenye. Műsoron: ismerkedjünk a hangszerekkel. Corelli, Chopin, M. De Falla, Bartók, Kodály, Popper, Haydn, Schubert művek.

*

Orvosi ügyelet helyesbítés: dr. Bakáts Judit nem a Rákóczi u. 81. sz. alatt, hanem a Jókai u. 5. szám alatt található meg ma, mint ügyeletes orvos.

*

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat filmklubjának tagjait értesítjük, hogy a legközelebbi előadás november 23-án de. 11 órakor lesz. Bemutatásra kerül: Szerelmek városa c. francia film. Ezt követően november 30-án a Sivatagi 13-ak c. film kerül bemutatásra.

A szabadegyetem HETI PROGRAMJA

November 10: Méhészeti előadás. „A méhészet nyári problémái". Előadó: Perhács László, Komló. Előadás helye: Központi Egyetem Elettani előadóterme. (II. emelet). Időpontja: délután 6—8-ig.

November 11: Zenetörténeti előadás. „Schubert dalköltészete". Előadó: Veress Endre. Előadás helye: TIT Bartók Klubja. Időpontja: délután 6—8-ig.

November 14: Pszichológiai előadás: „A lelki élet idegrendszeri alapjai." Előadó: dr. Jakab Irén adjunktus. Előadás helye: Központi Egyetem Elettani előadóterme. (II. emelet). Időpontja: délután 6—8-ig.

November 15: Kertészeti előadás: „Szőlőtalajaink és boraink minősége." Előadás: Babarczy József, Budapest. Előadás helye: Központi Egyetem Elettani előadóterme. (II. emelet). Ideje: délután 6—8-ig.

A Zipernovszky Károly Gépipari Technikum, Pécs

KESKENYMOZI ÜZEMVEZETŐI ÉS GÉPKEZELŐI, VALAMINT NORMÁLMOZI GÉPKEZELŐI ÉS ÜZEMVEZETŐI LEVELEZŐ TANFOLYAMOT INDÍT.

Ezeken a tanfolyamokon azok vehetnek részt, akinkek már van, vagy akik jelenleg gyakornoki gyakorlatot folytatnak.

A keskeny gépkezelői tanfolyamon résztvevőknek a vizsgáig 100 üzemórás,

a normál gépkezelői tanfolyamon résztvevőknek a vizsgáig 100 üzemórás gyakorlatot kell kimutatniok.

A tanfolyamon résztvevőknek 8 általános iskolai végzettséggel kell rendelkezniök.

A levelező tanfolyamon résztvevők három hetenként, mindenkor 10 órát igénybevevő konferencián vesznek részt.

A tanfolyam időtartama kb. 8 hónap.

A részvételi díj a tankönyvekkel együtt, a résztvevők számától függően, kb. 260,— Ft.

Jelentkezések a Baranyamegyei Moziüzemi Vállalat műszaki csoportjához (Pécs, Gábor u. 2.) küldendők.

A normál üzemvezetői különbözeti és pótvizsgákat novemberben tartják meg.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: erősen felhős idő, több helyen eső, mérsékelt délkeleti, déli szél, enyhe éjszaka.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4—7 fok.

Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 7—10 fok között.

Távolabbi kilátások: két-három nap múlva szelesebb, hidegebb idő.

Áramszünet lesz transzformátor áttelepítése miatt ma reggel 6 órától 17 óráig a Bem, Bajcsy, Rákóczi, Rózsa F., Somogyi B. és Regős utcákban, valamint a Hangszer és Asztalosárugyár, Sopiána Gépgyár és az MTH Tanműhely területén.

*

Szentlőrincen az országos állat- és kirakodó vásárt november 12-én, szerdán tartják. Vészmentes helyről járlatlevéllel mindenféle állat felhajtható.

Még jelentkezhet

a József Attila utcai

örök-lakások

megvásárlására az Országos Takarékpénztárnál, színházzal szemben.

Telefon: 20-39, 20-49, 17-78.

Szeretett jó férj, édesapa, nagyapa és após

Csepregi János

volt sütőmester nov. 7-én elhúnyt, temetése 11-én, kedden délután 4 órakor a köztemetőben.

Gyászoló család.

— HALÁLOZÁS. Szeretett édesanya, anyós, nagyanya özv. Beck Andrásné november 7-én rövid szenvedés után elhúnyt. Temetése 10-én, hétfőn fél 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

— Szvoboda Imréné született Herbán Mária elhúnyt. Temetése 10-én, hétfőn délután fél 2 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Papp József nyugdíjas (volt városi altiszt) hosszú szenvedés után elhúnyt. Temetése 10-én délután 2 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezután mondunk hálás köszönetet rokonainknak, ismerőseinknek, akik szeretett testvérem, nagynénink, Vlasics Katalin temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virág küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Pécsi Közlekedési Vállalat dolgozóinak a megjelenésükért, koszorú küldéséért.

Gyászoló család.

Diópolitúros kerekasztal, fotel, puff prima huzattal eladó. Doktor Sándor u. 22. Kapu alatt jobbra.

APRÓHIRDETÉSEK

Vegyes

Költözködést és mindennemű fuvart vállalok. Mucsi József, Hunyadi János út 21. 178

Míg jó idő van, karácsonyra lakását, konyháját, szobabútorát olcsón újjáfesti Molnár festő, Antónia u. 24. sz. Levélmeghívásra. 170

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma 39-91, György u. 6. 137

Költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon 15-50 41-es mellék. 63

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy az istenkúti turistaház új vezetéssel üzemel. 36

Közgazdasági egyetemet, számviteli főiskolát, vagy közgazdasági technikumot végzett, könyvelésben jártas, gépelni is tudó fiatal férfi könyvelőt keresünk. Saját kezűleg írt, részletes önéletrajzot kérünk. Országos Takarékpénztár, Pécs. 89

Érettségizett lányokat munkamelletti ápolónői tanfolyamra felvesz a Bm. Tanács VB Kórház igazgatósága Pécs, Akác u. 1. 93

A Pécsi Épületanyagfuvarozó Vállalat Pécs, Megyeri út, felvesz gépkocsiszerelőket, egy autó-villanyszerelőt és egy autókaroszszéria-lakatost. 23

Kőműveseket, tetőfedőket, vízvezetékszerelőket, villanyszerelőket, segédmunkásokat, munkavezetőket alkalmaz a Baranya megyei Építő és Tatarozó V. Pécs, Zsolnay u. 4—6. 29

Házasság

32 éves, magas, elvált dolgozó nő keresi egy hozzávaló, jólelkű férfi ismeretségét házasság céljából. Levelet „Vidéki asszony" jeligére Kossuth u. 22. Hirdetőbe. 190

25 éves dolgozó 20—22 éves csinos leány vagy elvált asszony ismeretségét keresi házasság céljából. Leveleket „Vártalak" jeligére a Hirdetésfelvevőbe. 65

29 éves asszony, egy gyerekkel hozzáálló, korrekt, szőke, lelkiekben gazdag férfi ismeretségét keresi, kinek lakása van. Csak fényképes levélre válaszolok. Leveleket „Vörös malom" jeligére a Hirdetésfelvevőbe. 1087

Őszre

gyapjúszövetet, flanellárut, férfi-női gyermekruhát, kabátot, cipőt, kalapot, sapkát, divat és bébyárukat ruházati szakboltjainkból vásároljon!

PÉCSI RUHÁZATI BOLT
SZAKÜZLETEI A VÁROS MINDEN RÉSZÉN

Siklósi családi házunkat elcserélném kétszoba-összkomfortos öröklakásért vagy ingatlanért. Érdeklődni lehet Déryné u. 25. Tóthnál. 110

Reptéri 2 és fél szobásért vagy 1 szoba hallos és 1 szoba garzonért elcserélem 2 szoba-fürdőszobás komfortos lakásomat Damjanich u. 7. Sándor. 43

Bútorozott szoba belvárosban két értelmiségi fiatalembernek kiadó. Rákóczi út 39/D II. 8. 200

Egy vagy kétszobaösszkomfortos lakást keresek költségtérítéssel. Telefon: harminchét-kilencvennyolc. 220

Egyedülálló fiatal mérnök, lehetőleg különbejáratú bútorozott szobát keres. Leveleket: Stomatológia, Sallai utca 33. alá kérjük leadni. 139

400 n.-öl szőlő, mandula, gyümölcsös Szkókóban eladó. Érdeklődni lehet 10—12 között Kozár Matild Pécs, Alkotmány u. 8. 100

Ifjúság útja 10 számú sarokház hatszor egyszoba-konyhás lakással, mellékhelyiségekkel, beépíthető utcai telekrésszel eladó. Bővebbet: Buzássy Abel út 10. 123

Szigetváron eladó 3, 2 és 1 szobás lakásokból álló ház minden elfogadható árért, sürgősen. Nemes, Kárpátok u. 6. 131

620 n. öl jó termő szőlő présházzal eladó a hegyszentmártoni szőlőhegyen, felszereléssel együtt. Érdeklődni lehet Pál Jánosnál, Páprádon. 100

Azonnal beköltözhető kertes családiház eladó, Mészkemence u. 20. sz. 44

Eladó Drávapalkonya községben Sallai utca 88. hsz. alatti ház, 1400 n. öl telekkel, 7 kh földdel, hozzá való gazdasági épületekkel és gazdasági felszereléssel 70 000 Ft-ért. Érdeklődni lehet Korsós Józsefnél. 69

Eladó egy jó karban lévő 900 n. öl területű szőlő a Lámpás völgyben. Érdeklődni Zugo-réknál. 46

Szigetváron eladó háromszobás, összkomfortos családi ház, beköltözhető. Nemes, Kárpátok u. 6. 130

Eladó kis családiház Vajszló, Szent István u. 3. 27

Eladó egy három szoba, összkomfortos új villa — azonnal beköltözhető! — 180 ezer forintért a Magaslati út környékén. Jelentkezés levélben: „Déli lejtőn" jeligére a Hirdetésfelvevő Irodában. 98

Vásároljon a Bizományi Áruház Vállalatnál!

(Pécs, Bem u. 2. T.: 22-77.)

Nagy választék női és férfi téli ruházati cikkekben.

Új konfekció-, kötött- és méteráru leértékelt áron. Hálószobák és különféle bútorok.

Szőnyegek, festmények, műszaki cikkek.

Bútort készpénzért is vásárolunk.

BAV

Közületek figyelem!

Páncélszekrényeket, lemez okmányszekrényeket, könyvjóváírással átveszünk,

magánosoktól

a Bizományi Áruház útján vásárolunk.

ORSZÁGOS TAKARÉKPÉNZTÁR

Pécs, Kossuth L. u. 11. sz.

Telefon: 20-39, 20-49, 17-78.

Rádiót veszek, javítok, néprádiót világvevőre alakítok. Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. sz. 128

Üzembiztos, generálozott Opel P. 4. személyautó, új gumikkal, alkatrésszel, új nagymotor áron eladó Érdeklődni Ujmeszes 6/2., Czakó. 133

Keresek megvételre jó állapotban lévő ágysodronyt, hossza 1 m 75 cm, szélessége 85 cm. Megye u. 16., udvarban balra, ajtó 1. 125

Egy jó karban lévő mély gyermekkocsi eladó. Cím: Lánc u. 4. 121

Hálószobabútor, szép kivitelű, sötét, könyvszekrény eladó. Jókai u. 4. 112

Eladó 12 személyes asztal, 4 párnázott karszék (festett). Megtekinthető Sarló utca 1.

Salak díjmentesen kapható a Pécsi Bőrgyárban. 52

Gyermekkocsi, mély, kisipari, új állapotban igényesnek eladó. Cím: Mükes Kelemen u. 6. (Hadapród mellett.) 51

Taft menyasszonyi ruhámat eladom. Vasváry Pál u. 2. I. jobbra. (Egyetem mögött.) 40

Eladó egy nagyméretű kombináltszekrény igényesnek. Ugyanott eladó 955 n. öl szántó, házhelynek alkalmas, állami szőlőnél, buszmegállónál. Alkotmány u. 53. 32

Eladó egy üzemképes háromkerekű jármű, amely fafűrészelésre is alkalmas. Sipos Jenő Vajszló. 12

Hármasszekrény tükörrel, egy fiókos dupla szelon eladó. Rákóczi út 49/1. Koszorúkészítőnél. 98

Rántani való csibe mindennap kapható a Keltető Vállalatnál. Xavér u. 19. sz. alatt.

Óriásgyümölcsű szentendrei egres és nagygyümölcsű hollandi piros ribizketövek kaphatók darabonként 5 forintért Toronyi János faiskolájában, Békéscsaba, Sztraka u. 27. sz. 36

Braun Hobby 100-as 2 lámpával, alkalmi áron. Tel.: harminckilenc-nyolcvanhárom.

Keményfa félháló eladó. Szőlő utca 19.

Órajavítások jótállással soronkívül készülnek. Használt karórák vétele. Járovits órás, Rákóczi út 48. 211

Modern kétszemélyes rekamié eladó. Alajos u. 13. 199

Acéltűágyas 6-os Buksi kötőgép eladó. Teréz u. 5. Horgas. 198

Eladó szalagfűrész, gyalupad, 3 HP villanymotor. Érdeklődni lehet Kossuth u. 51. Órásüzlet. 168

Cseresznyefa biedermeier szekrényke és ágy igényesnek, festett diófaszekrény. — Zephir-kályha eladó. József Attila u. 7. Telefon: 42-41. 166

Egy fekete férfi téli kabát eladó. Déryné utca 16. Emelet, három csengetés. 205

125 kem-es piros Csepel, teleszkópos, és egy 100-as DKW motorkerékpár eladó, esetleg disznóért elcserélhető. Varga töltőtolljavító, Pécs, Kossuth L. u. 20. 141

Modern hálószobabútor, lakkozott, eladó. Perczel utca 14. szám. 208

Fafűrészelőgép 9000 forintért eladó. Kálvária u. 23. Ugyanott erdei méterenként 30 forintért vállalunk fafűrészelést. Szekfű Antal. 213

Hálószobabútor kisipari, modern, szép kivitelben eladó asztalosnál. Alsó-Balokány u. 5. 212

Eladó egy négykerekű kézikocsi. Pécs, Szabadság út 48. 214

Konyhaszekrény és konyhaasztal kifogástalan állapotban eladó, Perczel u. 14. 215

2 db cserépkályha eladó, kandallónak összeépíthető, Harangöntő u. 9. 225

Eladó egy 100x180-as teljesen új magyar perzsaszőnyeg. Teréz u. 15. 227

Kapsvári mély gyermekkocsi eladó. Csillag u. 17. 222

Személygépkocsi sürgősen és olcsón eladó. Bajcsy Zs. u. 32. Telefon: 29-83. 42

Lakás

Elcserélném egyszobás, speizos lakásomat szoba-konyhásra költségtérítéssel. Attila u. 7/1. 189

Cserélnék 3 szoba, összkomfortos belvárosi lakást földszintes nagyobbért a belvárosban költségtérítéssel. Telefon: 12-45.

Elcserélném 2 szoba, konyha, előszobás lakásomat budapestire. Pécs, Hatház u. 9. 224

Eladó házhelyek

kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a Megyeri kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, Csertőn, Vajszlón, Csányoszrón, Hirden, Görcsönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth L. u. 11, vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP-fiók.

Értesítjük üzletfeleinket, hogy

autójavító

iparunkat megszüntettük

és a Pécsi Vasas KTSZ-en belül tovább folytatjuk.

MEGGYES LAJOS autószerelő,

JUHÁSZ ISTVÁN karosszérialakatos

BOGNÁR JÓZSEF autófényező és kárpitos,

NAGY MIHÁLY motorszerelő

Felhívjuk a SZOT tüzelőakcióban résztvevők figyelmét arra, hogy az utalványok végső beváltási határideje XI. 15-e! Ezen időpont után az utalványokat nem válthatjuk be. Pécs-Szekszárdi TÜZEP. 236

Zongora bérbeadó, Toldi Miklós u. 7. sz. Ernőházy. 202

Irhabunda, bőrkabát festést, tisztítást megbízhatóan készít Igert Ottmár, Szabadság út 5. 209

Állás

Vizsgázott lokomobilkezelő és fűtő helyet változtatna, jelenleg autórugó-kovács szakmában dolgozik. Győrkő, XIV-es Autójavító, Munkácsy utca 35. sz. 187

Azonnali belépésre keresünk villanyszerelőket, vízvezetékszerelőket és festőket. ÉM, Komlói Építőipari Vállalat, jelentkezés: Pécs, Zsolnay u. 61. 147

Pécsi Közúti Üzemi Vállalat pécsi munkahelyre felvesz egy Diesel-motor szerelésben jártas motorszerelőt, vidéki munkahelyre két vizsgázott gépkezelőt, jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán Pécs, Lenin tér 5. sz. alatt. 101

Könyvszakmához értő falusi ellátó könyvesbolt vezetőt és egy szervezőt felveszünk. Jelentkezés: hétfőn és kedden. Földművesszövetkezetek Járási Központja Pécs, Perczel u. 2. 115

Gépkocsikísérőt felvesz Állatifehérje Vállalat, Basamalomi út. 218

Statisztikai előadói állásokra pályázatot hirdet a Statisztikai Hivatal megyei igazgatósága. 1. Pécsre igazgatósági előadónál feltétel egyetemi, főiskolai végzettség, vagy középfokú oklevél. 2. Sellyére járási előadónál feltétel közgazdasági (mezőgazdasági) technikumi végzettség, vagy alapfokú oklevél. Jelentkezés személyesen vagy az önéletrajz beküldésével Pécs, Geisler Eta u. 2. 58

Kőműveseket és segéd munkásokat pécsi és vidéki építkezéseinkre felveszünk. Jelentkezés naponta 7—16 óra között, Baranya megyei Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata, Pécs, Kossuth tér 8. 26

Szikvíztöltőnőt felveszek. kezdőt betanítok. Közel lakó előnyben. Szigeti út 126. 203

Vizsgázott vontatóvezetőt, zetorvezetőt, talajmunkára és több éves gyakorlattal rendelkező traktorvezetőket azonnal felvesz a Kozármisleny Gépállomás. Jelentkezés a helyszínen. 45

Perfekt gyors- és gépírónőt, adminisztrációban jártasat keresünk. Pécsi Vasas Ktsz. Pécs, Zsolnay Vilmos u. 13. 40

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép-javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Megismerkednék komoly szándékból 30—40 közötti intelligens nővel. Választ kérek: hirdetésfelvevőbe „Pécs 30" jeligére. 40

Férjhez menne intelligens férfihez, akinek semmi káros szenvedélye nincs. 47 éves vagyok, özvegy. Lehetőleg „fényképes választ kérek: „Míg élünk, remélünk" jeligére a Hirdetésfelvevőbe. 47

Adás-vétel

Hálószobabútor, félháló, asztal, szekrény, egyszemélyes rekamié olcsón eladó. Kiskereszt u. 15. Megyeri kitérőnél. 191

Szép keményfa hálószobabútor, konyhabútor, vitrin, csőágy sodronnyal, éjjeliszekrények, matracok eladók. Zsolnay u. 7. Üzlethelyiség. 192

Nagyméretű kombinálszekrény igényesnek eladó. Kertváros u. 20. 188

Kovácsszerszám eladó, Irányi Dániel tér 7., özv. Czakóné. 185

Részletfizetésre 3+1 világvevő rádió 600 forintért eladó. Hohmann, Aradi vértanuk útja 11. 174

Kettő festett ágy, egy szekrény eladó. Nap u. 25., felső lakás. 153

Betegtoló-kocsi, majdnem új, ülésre, fekvésre állítható, bőrüléses eladó. Zádor Lajos Kaposvár, Április 4. utca 29. 145

Kifogástalan állapotban lévő bécsi zongora eladó. Megtekinthető mindennap 4—8-ig. Árvay tanár, Dischka u. 2. 136

Gyomor, cukor, szív, magas vérnyomású, epe- és májbetegeknek *diétás nővér* felügyelete alatt

a Kazinczy étteremben

délben és este is

diétás konyha működik.

Szánjon rá...

naponta öt percet és egy fél vonaljegy árát hogy arcbőre rugalmas, üde, sima legyen

használjon Parcol krémet

kérje bármelyik szaküzletben!

Szép akar lenni?

Keresse fel a Pécsi Fodrászipari V. kozmetikáját, Kossuth L. u. 8., ahol a modern szépségápolás legújabb vívmányaival és előzékeny kiszolgálással várják!

Két értelmiségi nő különbejáratú albérleti szobát keres, gázhasználattal. Telefon: 11-04 223

Különbejáratú bútorozott szobát keres dec. 1-re értelmiségi fiatalember. Telefon: 37-49. 221

Ingatlan

Ház eladó, 3 szobakonyhás, beköltözhető lakással. Érdeklődni 5 óra után 35-02 telefonon. 195

40—60 000 Ft-tal és életjáradékkal vagy részlettel 3 szobás házat vagy öröklakást vennék, 2 szobás cserelakás biztosítva. Telefon 16 óra után 39-37. 182

Teréz utca 11. számú ház beköltözhetően eladó, egészben vagy részben, tel.: 22-79. 171

Vajszlón kisebb családiház mellékhelyiséggel, azonnal beköltözhetően, szabadkézből eladó. Vasúthoz közel. Érdeklődni: Vajszló, Kolozsvári u. 12. alatt Varga Józsefnél. Ára 40 000 Ft, két részben fizethető. 148

Egerágon 107-es számú ház beköltözhetően, olcsón eladó. Érdeklődni a helyszínen özv. Horváthnénál. 146

Eladó házhely buszmegállónál, ugyanott nagyobb mennyiségű kukoricaszár és takarmányrépa kapható. Érdeklődni Madách u. 5. Kertészné, délután 3—5-ig. 107

Rigóder dűlőben 1 kat. hold szőlő, nagy gyümölcsössel, présházzal kúttal olcsón eladó. Érdeklődni Felső-Balokány u. 43.

380 n. öl szőlő, házhelynek is megfelelő helyen eladó. Rácváros 29. 28

Eladó 624 n. öl szőlő, présház, pince, 6 éves telepítés, autóbuszhoz 5 perc. Érdeklődni: Madách Imre u. 18., alsó csengő. 31

Villatelleknek alkalmas szőlő Pálosoknál eladó. Érdeklődni 14-31 telefonon. 39

Nagyharsányban Kossuth u. 159. számú (Főút) ház, gazdasági épületek, nagy kert eladó. Esetleg 4 kh föld is. Érdeklődés helyszínen. 19

Harkányfürdőn egy családiház beköltözhetően eladó. Érdeklődni Pécs, Szilágyi Dezső u. 36/1. 181

Gyümölcsös: 410 n. öl Málomban eladó. Érdeklődni Pécs-Málom, Felső u. 10. (Autóbusz végállomás) 176

Háromszoba, hallos, erkélyes, összkomfortos családi ház — beköltözhető — eladó 200 000 forintért. „Garázs is van" jeligével ellátott levélben érdeklődni lehet. Levelet a Hirdetésfelvevő Irodába kérem leadni. 39

Családiház lakáscserével eladó. Zerge u. 19. sz. 25

Szigetvár, Külterület (pécsi országúton) 11. sz. 2 szobás modern családiház, nagy gazdasági épületekkel, 800 n. öl kertes gyümölcsössel beköltözhetően eladó. 238

725 négyszögöl szőlőgyümölcsös présházzal, pincével autóbuszhoz közel eladó. Marosvásárhely u. 2. 41

Kedvező alkalom! 300 négyszögöl gyümölcsös-telek eladó! Vízvezeték, pince van. Bartók Béla 26. 2 csengetés. 43

Ház eladó a Mandula utcában. Érdeklődni: Kisfaludy u. 4/2. 44

Házhelyek eladók Engels utcában. Érdeklődni Ady Endre u. 57. 169

Belvárosban 3 szobás családiház, valamint 2 szoba, összkomfortos öröklakás beköltözhetően sürgősen eladó. Barkáné, Jókai Mór u. 43, sz. 217

Házhely eladó, 361 n. öl Kovács-telepen. Érdeklődni Xavér u. 5. 38

2 kát hold szántó Lukó dűlőben eladó. Érdeklődni: Fürj u. 43. 219

FIGYELEM! Ernyőjavítást, áthúzást vállal Ernyőüzem, Zrínyi u. 10. 123

Érettségizett leányok ápolónői tanfolyamra jelentkezhetnek. Orvosegyetem, Rákóczi út 2. Munkaügyi csoport.

KÖZSÉGI TANÁCSOK! KÖZÜLETEK! ÁLLAMI GAZDASAGOK!

községfejlesztésnél nélkülözhetetlen,

sertésólak, sertéskifutók burkolására 10x40x6 cm betonjárdalap,

közületi ár 3,99 Ft/db, korlátlan mennyiségben rendelhető az

ÉM Pécsi Cementáruipari Vállalatnál, Pécs, Siklósi u. 10. szám. Telefon: 11-07. sz.

Országúton meghibásodott autóját helyszínen megjavítja vagy műhelybe vontatja a

XIV. sz. Autójavító V.

Pécs, Munkácsy M. u. 35.

autómentőie

Éjjel-nappali szolgálat

Telefon: 26-72, 26-75 szám.

Bundák, vattaruhák, bőrkabátok, szőnyegek minden méretben tisztítását szakszerűen, rövid idő alatt elvégzi a

Patyolat Vállalat

Izlelje meg cukrászmestereink készítményeit!

Érdemes megtekinteni

a művészi kivitelben készült Télapó-figurákat, melyek megvásárolhatók a cukrászipari kiállításon, a Baranya megyei Vidéki Vendéglátó Vállalatnál, Pannónia nagytermében, nov. 9-ig.

A VASÁRNAP SPORTJA

Csapatösszeállítások

PÉCSI DÓZSA: Danka — Csupák, Kocsis, Hegyi — Lovig, Kresz — Kamondi, Schvara, Opova, Szücs, Horváth.

PVSK: Bogyai — Lendvai, Tamási, Köves — Molnár, Laczkó — Freppán, Vincze, Vajda, Göncz, Hámori II.

KOMLÓI BÁNYÁSZ: Krausz — Mesgyán, Komlói, Balázs — Kollmann, Molnár II. — Korom, Cziráki, Perényi, Molnár I., Tóth.

PÉCSI BÁNYÁSZ: Kovács — Sértő I., Vámos, Szőke — Mező, Hudecz — Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler, Sértő II.

PÉCSI BTC: Beck — Berta, Serdán, Kovalik — Dani, Konti (Marton) — Szalai, Horváth, Dara, Hauschi, Hoffecker.

PÉCSI VASAS: Szili — Danajka, Becsei, Berki — Somogyvári, Halasi — Stelzammer, Rákóczi, Szopka, Jauck, Angyal.

Tüzér utcai Dózsa sporttelep, november 9-én:

PÉCSI DÓZSA— SZTÁLINVÁROSI VASAS

NB. II-es mérkőzés, 2 óra.

Előtte:

PEAC—Hidasi Bányász

megyei I. oszt. mérkőzés, háromnegyed 12 óra.

Az igazi sportbarátság

Beszélgetés dr. Steinmetz Endre elvtárssal, a megyei labdarúgó-szövetség elnökével

Az orvosi rendelőben, ebédidejéből egy félórácskát elcsípve, szembenülünk dr. Steinmetz Endre elvtárssal, a megyei kórház igazgató-főorvosával. Most kivételesen nem a szembetegségek valamelyikének egy újfajta kezeléséről beszélgetünk, hanem a pécsi egyetemi sportéletnek azoknak a régi, gondokkal teletüzdelt éveiről, amelynek a kitűnő orvos évtizedeken keresztül aktív szereplője, majd az egyik leglelkesebb irányítója volt.

— Diákéveim legelején én is a labdarúgás szerelmese voltam, de a futballpályáról hamar elparancsolt az élet. Korán fizikai munka után kellett néznem — másként ben pénz hiányában búcsút mondhattam volna az iskolának is — és nem jutott idő a sportolásra. Az első világháború után tanárom, Ujj Gyula több sportágban is tehetségesnek tartott és én akkor, elsősorban Toller Antal vívómester hatására, a vívással jegyeztem el magamat. Alig két év múlva már a PEAC-ban sportoltam néhány barátommal, ahol abban az időben Schur Jakab mester foglalkozott a fiatalokkal. Persze, nem volt olyan egyszerű minden, hiszen akkor a sportoláshoz, különösképpen a víváshoz elég szép pénz kellett. Az egyesület csak a versenyek rendezésénél, esetleg egy-két utazásnál segített, míg a felszerelést, a vívótanfolyam költségeit nekünk kellett előteremtenünk. Ezért vállaltam alkalmi fizikai munkákat, tanítványokat.

Akiben él a sportolás iránti szeretet, azt még azokban az időkben sem törték meg a nehézségek. Steinmetz elvtárs is szívesen, bár szerényen beszél saját eredményeiről. Országos bajnokság, többszörös főiskolai bajnokságok jelentették számára a sikereket. Egyszer a nagy szerencse is megcsillant előtte, amikor az olimpiai válogató versenyek egyikét megnyerte. Később betegség akadályozta, így a sportemberek legnagyobb vágya, az olimpiai szereplésről le kellett mondania. Mégsem csüggedt, éveken keresztül számottevő sportsikereket ért el még és amikor visszavonult a pásttól, a kardot és a tőrt a klubvezetéssel cserélte fel. Évtizedekig fontos szerepet játszott a PEAC életében és mint annak volt elnöke, igen sok érdekes tanulságot tudna elmondani a mai egyetemista fiatalságnak.

— Hatalmas volt az akkori főiskolai sport értéke, noha az egyetemisták nagy része mostoha körülmények között élt. A szegénysorsú munkás-paraszt gyerekek sokat koplaltak, rosszul öltözködtek és emlékszem azokra az időkre, amikor a sportolók közül 4—5-nek a Tüzér utcai sportpálya öltözője volt egyúttal a lakása is. A „kalóriapótlás" biztosítására többen egy-két ismerős vendéglős jótékonyságát vettük igénybe, akik egy-egy szezonra sportolók kosztolását vállalták. Vajon mit szólnának ehhez a mai egyetemisták? És mi mégis néhány lelkes nevelő, Schur, Bárd, Csokonai és Simon segítségével elértük, hogy a sportpályákon olyan sportszellem honosodott meg, ami ma talán hihetetlennek tűnik. Még a legádázabb küzdelmek után sem hallottunk lekicsinylő megjegyzéseket, a nagyszerű vetélkedések célja sohasem a vesztesek megalázása volt, hanem az, hogy az alulmaradottak megfelelő biztatást kapjanak és a csorbát legközelebb ki tudják küszöbölni. Az volt az igazi sportbarátság, ami annak idején a PEAC tagjait jellemezte, — mondta dr. Steinmetz elvtárs és ez elgondolkodtató lehet azoknak, akiket ma, a szocialista sportéletben is sporterkölcsről, klubszeretetről kell oktatni.

És vajon volt-e akkor a sportéletben politikai célkitűzés? Biztosan kevés olyan sportkör volt, mint a Steinmetz elvtárs által irányított PEAC. Itt igen sokan örömmel vették tudomásul, hogy a sportpálya volt az a hely, ahol a jobboldali diáktüntetések idején is biztonságban volt mindenki, ahol nem számított származás, előjog, faj, vagy vallás, ami akkor megkülönböztette és szembeállította egymással az embereket. És dr. Steinmetz Endre elmondja, hogy ha sokak előtt rejtve is volt, de mégis az volt akkor a politikai jelentőségű cél, hogy helyes irányba terelje a figyelmét a jobboldali tüntetésekre felhasznált, inkább az olcsó örömöket hajszoló ifjúságnak és előkészítse őket az akkori súlyosabb és nehezebb életkörülményekre. És természetesen négyszemközti összejöveteleken a legderekabb sportvezetőkkel és sportolókkal szóba került az akkori politika és a magyar nép jövőjének nagy ügye is. Dr. Steinmetz Endre elvtársat megbecsülték már akkor is a fiatalok. És megbecsülték évekkel később is.

— 1944-ben visszahívtak a PEAC-ba és a háború által szétzilált romokon, az infláció nehézségeivel is megküzdve, megteremtettük az újszellemű sportkör alapját, hogy azután átadjuk a vezetést a fiataloknak. De visszahívtak 1956-ban is, amikor félő volt, hogy majd az ellenforradalom búvik meg az egyesületben. Együtt dolgoztam akkor a legjobb szándékú fiatalokkal, amíg megalakult a KISZ, hogy ezután már segítse további útján a városnak ezt a régi nagy hagyományokkal büszkélkedő sportklubját.

Dr. Steinmetz Endre elvtárs évek óta elnöke a megyei labdarúgószövetségnek, segíti az egész megye sportjának irányító munkáját. Ott van minden valamirevaló labdarúgómérkőzésen és feltűnik magas alakja mindenhol, ahol sportról, ifjúságról és a jövőről van szó.

Pécsbányatelepi sporttelep, november 9-én:

PÉCSI BÁNYÁSZ— NAGYKANIZSAI B.

NB. III-as mérkőzés, 2 óra.

Előtte:

Bányász II.—BTC II.

városi I. oszt. mérkőzés, 12 óra.

A pécsi kerékpárosok sikerei

Dévai, Holti, Maho, Spán és a többi pécsi kerékpáros eredményei azt bizonyítják, hogy városunk kerékpáros sportja felnőtt Budapest mellé, sőt egyik-másik versenyágban, már felül is múltuk a fővárosi kerékpárosokat.

A kerékpáros sportnak Pécsett nemes hagyományai vannak. Már az 1800-as évek végén országos, sőt Európa-hírű kerékpárossal dicsekedhetett Pécs. Az 1930-as években ismét fellendült Pécsett a kerékpározás. Az akkoriaknak azonban nem igen volt lehetőségük budapesti versenyeken való indulásra. Bódis, Brogyás, Dévai, Martin kerületi versenyeken aratták babérokat, a Pécsi Tornaegylet, majd a PVSK és a DVAC szakosztályaiban. A kerékpár ekkor igen népszerű sport volt a városban 5—6000 ember sem volt ritka egy-egy pályaversenyen, mert ilyeneket gyakran rendeztek.

A mai gárda legtöbbje 1953-ban kezdte meg a versenykerékpározást. És hogy milyen eredményekkel, azt az idei év versenyei bizonyítják a legjobban.

Kimondottan kiforrott versenyző még nincs köztük. Dévai János még ifjúsági volt az idén, de azért a felnőttek között is a legjobbak közé küzdötte fel magát. De így vannak a többiek is. Az év elején a budapestiek még nem hallottak Mattisról, Spánról, Horváthról, a dunántúli körversenyen aztán meglepetéssel vettek tudomást, hogy a pécsi kerékpárosok újabb „nagyágyúkkal" vonultak fel. De Mahos, Borkovics nevét is hamar megtanulták. Holtit már jól ismerték, hiszen az elmúlt évben is ő nyerte az országos hegyi bajnokságot. Az idei terepbajnokságon aztán egy újabb fiatal vonta magára a figyelmet. Dévai II. még csak serdülő korú, de igen sok jónevű budapesti versenyzőt előzött meg és egycsapásra az érdeklődés előterébe került.

Annak ellenére, hogy kétségtelenül igen komoly sikerekkel dicsekedhetnek a pécsi kerékpárosok, mégis versenyeik kevés nézőt vonzanak. Mi ennek az oka? Hiányoznak a pályaversenyek. Tudvalevő dolog, hogy a pályaversenyek alkalmasak leginkább a közönség érdeklődésének a felkeltésére. De komoly háztömbkörüli verseny sem volt az idén Pécsett, pedig ez is érdekli a sportkedvelőket. A jövő évben segíteni szeretnének ezen. Több pálya- és háztömbkörüli versenyt kívánnak rendezni a legjobb magyar kerékpárosok részvételével. Külföldön sokezres nézősereg izgulja végig a kerékpárosok nagyszerű küzdelmét. A pécsi kerékpárosok is szeretnék megnyerni maguknak a közönséget.

A jövőre vonatkozólag komoly terveik vannak. Dévait és Mahót a magyar válogatott keretbe osztották. Nekik különösen fontos a jó felkészülés. De a többiek is azon vannak, hogy az elkövetkezendő év versenyein az országúton is a legjobbak közé kerüljenek. Felállítják a város válogatott keretét, mely aztán közös edzésekkel készül a nagy versenyekre.

A pécsi kerékpárosok legutóbb már bemutatkoztak pályaversenyen is a pécsi közönségnek. És most vasárnap a Dózsa—Sztálinváros találkozó előtt ismét pályaversenyt rendeznek. Tíz körös selejtező verseny, üldöző csapatverseny, 2x10 körös pontverseny szerepel műsorukon, de egy érdekes meglepetéssel is szolgálnak majd.

Az illetékesek, a városi testnevelési és sporttanács, az országos kerékpáros szövetség már felfigyelt a pécsi kerékpárosok sikereire. Megfelelő támogatásban részesítik őket. A közönség részéről azonban még hiányzik az érdeklődés az az erkölcsi erő, mely lelkesítőleg hatna a jobb eredmények elérésénél. Ezért dolgoznak és ezt szeretnék most elérni a pécsi kerékpárosok. Reméljük tervük sikerül, megérdemlik a támogatást.

Horgászverseny Mohácson

A belső-bédai Dunán tartotta meg a mohácsi dolgozók horgász egyesülete szokásos évi horgászversenyét. Reggel hét órakor már ott álltak a verseny résztvevői a Duna partján és délután kettőig figyelték izgatottan a kapásokat. A nagyszabású versenyre 230 nevezés érkezett, az idő is szép volt, csak éppen nem kedvezett a csukafogásoknak. Hidegebb vízben sokkal eredményesebb lett volna a horgászás. Ebben az évben jóval kevesebb halat tudtak kifogni a horgászok, mint az előző években. Igaz így is 130 kiló volt a zsákmány és ebből hangulatos vacsorát rendeztek. Gettó Péter ugyancsak kitett magáért, kitűnő csukapörköltjét mindenki dicsérte. A 300 személyes vacsora után került sorra a díjak kiosztása. Külön díjazták a felnőtteket és külön az ifjúságiakat. A horgászok is törődnek az utánpótlással. Tizenhét díjat osztottak ki, melyek között értékes horgász felszerelések is voltak. Az ifjúságiaknál Lehel János vitte el az első díjat, 90 dekás csukájával. A felnőttéknél Árki József kölkedi sporthorgász 3 kiló 90 dekás halával érdemelte ki a győztesnek járó jutalmat.

A jólsikerült verseny után elhatározták, hogy a jövőben a horgászsport fejlesztése érdekében cél- és távdobó versenyeket is tartanak.

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

VASÁRNAP

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. nov. 9-i, vasárnapi műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Csarláma — népitánc. Hazatérés — őszi vers. Tamburazene. November a baranyai erdőkben. Amit mindenki szívesen hallgat — románcok, népdalkettősök, szóló-számok.
17.00: Német nyelvű műsor. Dicklemann: Polka. A lipcsei fúvósegyüttes. Svéd barátunk Pécsett... Riport. Szív küldi szívnek szívesen. Farez: Vidám intermezzó. A potsdami rendőrzenekar játszik. Fúvószenei számok: közreműködik a lipcsei rádió fúvószenekara, Molnár Nándor fúvószenekara, Hábich Konrád fúvósegyüttese.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Választási nagygyűlés Vajszlón. Hangképeket közvetítünk Aczél György elvtárs beszédéből.
18.20: Szív küldi szívnek szívesen.
18.50: A vasárnap sportja. — Totóeredmények.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Bob herceg (délután fél 3 és este 7 órakor)
Kamaraszínház: Nem vagyunk angyalok (délután fél 4 és este fél 8 órakor)

MOZI

Park: Édes Anna (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek! Ezerarcú hős (délelőtt 10 órakor).
Kossuth: Életem árán (fél 5, fél 7, fél 9 órakor). Eltűntek a kísértetek (délelőtt 10 órakor).
Kossuth Híradó: szünnap.
Petőfi: Édes Anna (fél 5, fél 7, fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek! Gonosz favágó (délelőtt 10 órakor). Filmklub előadás elmarad.
Fekete Gyémánt (Gyárváros): Ez történt Belgrádban (5 és 7 órakor). Eltűnnek a kísértetek (délelőtt 10 órakor)
Építők kultúrotthona: Vasvirág (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek! A sas fia (délelőtt 10 órakor)
Ifjúsági filmszínház: Országúton (fél 4, fél 6, fél 8 órakor). Három jóbarát (délelőtt 10 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Örvényben (3, 5 és 7 órakor). Békahercegnő, Böske, Pisti és a mamája (délelőtt 10 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Tizenkettedik órában (3, 5 és 7 órakor). Fürfangos Nyeszterka (délelőtt 10 órakor)
Bőrgyár: Szállnak a darvak (délután fél 5 órakor)
Kossuth (Mohács): A világ teremtése (4, 6 és 8 órakor). Argentinától Mexikóig (délelőtt 10 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): Spanyol kertész (fél 4, fél 6 és fél 8 órakor), Husz János (délelőtt 10 órakor)

HÉTFŐ

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. november 10-i, hétfői műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Délbaranyai legénynóta. Naprólnapra... Hírek — tudósítások. Tamburazene. Választási gyűlések a pécsi járásban. Szomszédaink életéből. — Érdekességek. Asszonyok tanácsadója. Baranyai dalok, somogyi táncok.
17.00: Német nyelvű műsor. Énekszámok, népdalok. A Herold-duó énekel. Népgyűlésen Babarcon...; Riport. A magyar népdal. III. Tímár Viktor előadása. Szív küldi szívnek szívesen. Német népdalegyveleg. A Csolnoki Bányász Népi Együttes műsorából.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Virágzó mezőgazdaságért.
17.40: Jogi tanácsadó. — dr. Stadtrucker Péter előadása.
17.45: Közvetítés a Borostyán étteremből. Dörömböző Géza és zenekara muzsikát, Wágner József énekel.
18.10. Dél-dunántúli híradó.
18.25: Rossini: nyitányok.
18.40: Budapesti randevú. A vidéki stúdiók riporterei találkoznak a Kossuth-adó hullámhosszán.
19.30: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: szünnap:
Kamaraszínház: szünnap.

MOZI

Park: Édes Anna (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth: Örök visszatérés (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth Híradó: szünnap.
Petőfi: Édes Anna (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Fekete Gyémánt (Gyárváros): Római vakáció (5 és 7 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Országúton (fél 6 és fél 8 órakor)

DIÁK-ÖSSZTÁNC

ma délután 4 órától a Tavasz ifjúsági házban. Vezeti: Hármann Ferenc tánctanár.

*

DIÁKÖSSZTÁNC — KISKOSZORÚCSKA

Ma délután 3 órától 7 óráig a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Hattagú tánczenekar, belépődíj négy forint.

Mai SPORTMŰSOR

Labdarúgás. NB II. mérkőzések: Pécsi Dózsa — Sztálinvárosi Vasas, Tüzér utca 14. Komlói Bányász—Székesfehérvári Vasas, Komló 14. Csepel Autó—PVSK, Dunaharaszti 13. **NB III. mérkőzések.** Pécsi Bányász—Nagykanizsai Bányász, Pécsbányatelep 14. Pécsi Vasas—Simontornyai BTC, Verseny u. 10.15. **Megyei I. osztályú mérkőzések.** PEAC—Hidasi Bányász, Tüzér u. 11,45. Pécsszabolcsi Bányász—Komlói Béta-akna, Pécsszabolcs 14. Sellye—Villány, Sellye 14,30. Vasas I. Bányász—Mohács, Vasas I. 14. Szászvár—Szigetvár, Szászvár 14. Traktor—Kinizsi, Traktor pálya 10. **Városi I. osztályú mérkőzések.** Spartacus—Urán SC, PVSK edzőpálya 14. Bányász II.—BTC II. Pécsbányatelep 12. Kesztyűgyár—PVSK II., Porcelángyár pálya 9. Vasas II. Bányász—Cementipari, Vasas II. 14,30. **Megyei ifjúsági mérkőzések.** Csapó János csoport. Pécsszabolcsi Bányász—Komlói Béta-akna, Pécsszabolcs 12,15. Postás—Porcelángyár, Postás-pálya 9. Sellye—Villány, Sellye 13. Vasas I. Bányász—Mohács, Vasas I. 12. Szászvár—Szigetvár, Szászvár 12. Traktor—Kinizsi, Traktor pálya 8,30. Pécsi Bányász—Hidasi Bányász, Pécsújhegy 10,30. Gróf Sándor csoport. Spartacus—Magyarszék, PVSK pálya 10,15. Komlói Bányász—Pécsi Dózsa, Komló 10,30. Vasas—Urán SC, BTC pálya 8,30. Pécsi Bányász—Siklós, Pécsújhegy 8,30. Magyarszék—Beremend, Magyarszék 14,30.

Kosárlabda. NB I. mérkőzés. PVSK—Bp. Vörös Meteor női, PVSK tornacsarnok 9,45. **Összevont megyei mérkőzések.** PEAC—Bátaszék, férfi, egyetemi tornacsarnok 11,40. Szigetvár—Bajai Bácska, férfi, Szigetvár 13,30. **Városi mérkőzések.** PVSK II—Sportiskola, női, PVSK tornacsarnok 8. PVSK III—Sportiskola, férfi, PVSK tornacsarnok 11.

Úszás. Népfront-Kupa úszóverseny. Urán SC fedett uszodája, Dózsa legényszállás 10.

Atlétika. Kegyeleti váltófutás. Indítás férfiak, Széchenyi tér 9,30 Nők, Cementipari 9,50. Általános iskolások, Cementipari 10,10.

Kerékpár. Kegyeleti verseny. Indítás: Bajcsy Zsilinszky u. sarok 9. Pályverseny a legjobb pécsi kerékpárosok részvételével. Tüzér utca 13,30.

Röplabda. NB II. mérkőzések. Dózsa—Nyíregyháza, férfi, Eszterházy Tamás utcai Vörös Meteor pálya 8,30. PEAC—Nyíregyháza, női, egyetemi tornacsarnok 10. Megyei férfi mérkőzések. Mohács—Dózsa II., Mohács 10. Komlói Bányász—Pénzügyőrök, Komló, tűzoltólaktanya 9,30. Komlói Dózsa—Pénzügy, Komló, tűzoltólaktanya 11.

Kézilabda. Városi mérkőzések. 500 ITSK—PEAC, férfi, Kórház tér 8,30. Sellye—Komló, férfi, Sellye 15.

Sakk. Városi csapatbajnokság harmadik fordulójának mérkőzései. BTC—Lendület B, Vörös Meteor—Szikra, Spartacus—Pedagógiai főiskola, Pécsszabolcsi Bányász A—Doktor Sándor kultúrotthon, Kesztyűgyár—PEAC A, PEAC B—Urán SC, Lendület A—Építők, Mecsek-Kinizsi—Szabolcsi Bányász B.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná! és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj: 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

UTI Sportkörnyezetünk

Tömegsport — élsport

A testnevelés és sport viszonyának tisztázásakor azt mondottuk, hogy a sport a testnevelés keretébe tartozó tevékenység, a testnevelés sajátos megjelenési formája, a testgyakorlatok végzésének sajátos módja, módszere.

Ebből azt a következtetést vontuk le, hogy a sport célja természetszerűen egybeesik a testneveléssel — mint a sportot magába foglaló nevelési tevékenységnek — a céljával, vagyis a sport végső fokon a mindenoldalúan fejlett, munkára és a haza megvédésére kész, szocialista szemléletű ember formálását kell, hogy szolgálja. Ezáltal segíti a sport a szocialista társadalom általános céljának megvalósítását: az egész dolgozó nép anyagi és kulturális színvonalának egyre magasabb fokra való emelését.

A jó egészség, az ellenálló szervezet, a mindenoldalúan fejlett fizikum, amely szilárd jellemmel és kultúrált magatartással párosul, elengedhetetlen feltétele e társadalmi célok megvalósításának.

Éppen azért, mert a szocialista társadalom az egész dolgozó nép érdekeit tartja szem előtt, a sport is elsősorban azáltal tölti be társadalmi szerepét, ha a legszélesebb tömegek számára nyújt lehetőséget az egészséges, harmonikus fejlődésre, a szervezet megerősítése, megedzése által a munkában való jobb helytállásra, a felfrissülésre, a munkaképesség és az élet meghosszabbítására.

Természetes tehát — és ez a szocialista társadalom lényegéből, a szocialista sport alapvető értelméből következik —, hogy nálunk a sport elsősorban mint a tömegek sportja tölthető be valójában szerepét.

Itt mindjárt hozzá kell tenni, hogy a tömegsport ebben az értelmezésben — vagyis, hogy a legszélesebb dolgozó tömegek harmonikus, egészséges fejlődését anyagi s kulturális felemelkedését kívánja szolgálni — soha, egyetlen társadalomban sem bontakozhatott ki.

Az osztálytársadalmak uralkodó osztályainak egyáltalán nem állt érdekükben a dolgozók felemelkedésének elősegítése. Így ott, ahol a sport valamilyen formában élt, vagy virult, (mint pl. az ókori görög társadalomban) a sportot a kizsákmányolók saját érdekükben használták fel — részben saját maguk katonai felkészítésére, nevelésük megfelelő irányú nevelésére, részben pedig a tömegek figyelmének a politikai kérdésektől való elterelésére, — mint ahogyan ez a római rabszolgatartó társadalom hanyatlása idején történt.

A kapitalista „tömegsport" célja is távolesik a dolgozók felemelésének szándékától. Ha alaposabban a mélyére nézünk a kapitalista sportnak, kiderül, hogy a tömegeket legfeljebb annyiban részesítik a sportban, amennyiben azt a modern termelés, az agresszív rablóháborúkra való felkészülés, bizonyos politikai szempontok, vagy éppen a profitszerzés érdekei megkívánják.

Csak a szocialista társadalom körülményei között válhat a sport valóban tömegsporttá a szó teljes és legnemesebb értelmében, csak a szocialista tömegsport szolgálhatja valóban az egész dolgozó nép érdekeit.

Ennek a tömegsportnak a tartalma is meghatározott — éppen célja által. A versenyre való felkészülés, a versenyek, a képességek kifejlesztésére való törekvés, a rendszeres és céltudatos gyakorlás mind-mind kimondva, vagy kimondatlanul azt célozzák, hogy elsősorban ifjúságunk, a hozzá oly közel álló küzdelemmel, vetélkedéssel, nemes szórakozással összekapcsolt sport által egyre jobban kévessé váljék az előtte álló feladatok megoldására.

A tömegsport tartalmi összetevőinek: feladatának, mozgásanyagának, módszereinek, eljárásainak is ezen cél szolgálatában kell tehát állni.

De a tömegsportnak ugyanakkor, amikor ezt a célt szolgálja, van egy olyan következménye is, amely természetesen feltűnik ki belőle és bizonyos értelemben mellett pozitív módon vissza is hat a tömegsportra, — ez nem más, mint az élsport.

A képességek egyre magasabbfokú fejlesztése által, versenyek, versenygések közepette a rátermettebbek, a tehetségesebbek kiemelkednek a tömegből eredményeikkel. A jobbak vetélkedéséből ismét csak kiemelkednek azok, akik különösképpen kiválóak és így alakul ki az élsportnak a csúcsa felé egyre jobban szűkülő gulája, aminek széles alapját a tömegsport alkotja.

A gula azonban összefügg, a célok lényegében nem térnek és nem is térhetnek el. Az élsport, amely egyre nagyobb eredmények elérésére tör, hírt, dicsőséget szerezve egyeseknek, közösségeknek, az egész országnak, csak messzire ragyogó ormait jelenti a szocialista sportnak, a szocialista testkultúrának, — aminek igen nagy jelentősége egy pillanatig sem vonható kétségbe —, de ez a ragyogás sohasem takarhatja el jelentőségében azt a tömegsportot, amelyből kinőtt maga az élsport is, ahonnan táplálkozik, s amelytől elszakadva úgy jár, mint a mitológiai istennő fia, aki ereiét vesztette táplálótól: a földtől elszakadva.

A versenyeredmények fokozása, a csúcseredmények elérésére való törekvés tehát nem alanyító célja, hanem csupán következménye, vetülete a sportnak, mint ahogyan a tömegsportnak sem lehet alanyító célja az élsport utánpótlásának szolgálata. A fejlett élsport csak következménye a fejlett tömegsportnak.

Ezt azért hangsúlyozom ki külön is, mert vannak olyan téves elképzelések, mintha a tömegsportnak egyéb célja sem lenne, mint az élsport utánpótlásának szolgálata. Mondanom sem kell, hogy ez [illegible] sportot a sportteljesítményekért, ami távol esik a szocialista sport értelmétől.

A csúcseredmények elérésére való törekvés nem mond ellent a tömegsportnak, sőt éppen abból fakad. Csakis a tömegsport alapján lehet elérni az élsport felvirágzását. Csak a tömegsport viszonyai között születhetnek a tehetséges sportolók százai és ezrei, — ellenkező esetben csak maroknyi tehetséges „kitenyésztett" sportoló kirakateredményéről lehet szó, ami mögül hiányzik a lényeg, hiányzik a tömegek testkultúrája, s ezért sorvadásra van ítélve.

A tömegsportra alapozott élsport, a csúcseredményekre való törekvés a szocialista testkultúrából fakad, attól nem idegen. De idegen a rekordhajhászás, amely negatív jelenség, kizárja a tömegességet, kiváltja az egyének kultuszát. Egyik kiváló szovjet testnevelési szakember mondotta erről a jelenségről a következőket:

„Ott, ahol a sportbeli edzés folyamatát a csúcseredmények elérésére irányuló vak törekvés vezeti, melyet a rövidlátó vezetők a sportbeli hiúság hazug medrébe irányítanak, ahol a sportbeli becsvágy feláldozza a személyiség kommunista alakításának fő elvét — a fejlesztés mindenoldalúságának elvét, ahol elfeledkeznek az ember munkás tevékenységéről, ahol a szellemi és akarati nevelést elmellőzik, — ott rendszerint függetlenül attól, hogy a megfelelő vezetők akarják-e azt, vagy nem akarják, durva, önteltt, munkára és harcra képtelen félembereket „nevelnek" a sportban, olyan embereket, akik messze vannak az igazi sporttól, akiket az egyesületben nem szeretnek, és idővel a szocialista államnal szemben is idegenekké válnak."

Nekünk sem árt, ha egy kicsit elgondolkozunk ezekről a dolgokról.

KÁLMÁNCHEY ZOLTÁN főiskolai tanár

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 266. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1958. NOVEMBER 11.

A munkáshatalom földet, kenyeret és jövőbe vetett hitet adott Ormánság népének

Aczél György elvtárs beszéde a vajszlói választási nagygyűlésen

Vasárnap mintegy kétezer ember jött össze Vajszlóra, az Ormánság szívébe, ahogyan itt mondják: fővárosába, a Hazafias Népfront választási nagygyűlésére. Vonaton, külön autóbuszokon, vontatókon érkeztek a környező községek választó polgárainak küldöttei, mitsem törődve a szemerkélő esővel.

Tíz órakor már megtelt a gépállomás szépen feldíszített hatalmas szerelő csarnoka. Több százan az ajtó előtt szorongtak, nekik már nem jutott hely, a hangszórók pattogó indulókkal szórakoztatták a sokasodó érdeklődőket.

A nagygyűlésre eljött választópolgárok nagy szeretettel fogadták Aczél György elvtársat, az MSZMP Központi Bizottságának tagját a művelődésügyi miniszter első helyettesét, a Baranya megyei képviselőjelöltek listavezetőjét, akivel együtt érkezett a faluba a megye több képviselőjelöltje, köztük Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, valamint Török Károly elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára. Aczél György elvtárs, a nagygyűlés előtt hosszasan beszélgetett az emberekkel.

A nagygyűlést Szücs József elvtárs, a sellyei járási pártbizottság titkára nyitotta meg, majd Aczél György elvtárs mondott beszédet.

Aczél György elvtárs beszédét mondja.

Előljáróban az országépítő munka eredményeiről, az ellenforradalom utáni konszolidáció sikereiről s a béke megőrzésének mindenkit érdeklő ügyéről szólt, majd a régi Ormánságról és Vajszlóról beszélt.

— A környék lakói tanusíthatják, hogy amit 1949-ben Vajszlón az ormánsági választási nagygyűlésen a kommunisták megígértek, rendre megvalósult. A párt az idei választások előtt sem ígér olyat, amit nem tud volóra váltani. *Baranya a megye képviselői jövőre is és máskor is nyugodt lelkiismerettel állhatnak választóik elé.*

— Ormánság jelkép volt Horthy-Magyarországon, a magyar nép pusztulásának jelképe. Nem volt író, aki akkor nem írt erről a vidékről. Sokan papírra vetették, amit itt láttak: pusztuló községeket beszögezett házakkal, temetőket szaporodó sírokkal. A népet pusztította a csecsemőhalandóság, a tüdővész, a golyva, a trachoma. *A múltban az emberek 50—60 százaléka golyvás volt ezen a vidéken. A környék népe földjét vasgyűrűként szorította, fojtogatta az Andrássy, Benyovszky- és Biedermann birtok. Az emberek nem láttak jövőt maguk előtt, s hogy egy darabban megőrizzék a „birtokot", a gyermektelenséghez, az egykéhez menekültek.* Sok író hangot adott akkor annak, hogy kilátástalan ezeknek az embereknek az élete.

Közülük az egyik 1932-ben írta Kovács Margitról, egy fiatal ormánsági lányról: „Szomorúság ül a szemében". A közelmúltban megnézték: hogyan él ez a Kovács Margit most? Boldog asszony a környék egyik kis falujában, két gyermeke van, közülük az egyiknek most ülték az eljegyzését. *Megváltozott az élet Ormánságban, s rendszerünk az elmúlt tíz év alatt akkor is sokat tett volna, ha csak ez lenne fennállásának egyetlen eredménye.* (Nagy taps.)

— Itt van Vajszló. Ahol azelőtt, még az elemi iskolába sem tudtak járni a gyerekek, ma iskolázott embereket ad nemcsak a falunak és a megyének, hanem az országnak is. Gyermekeik közül jónéhányan egyetemre, középiskolába járnak és az asszonyok nem öregszenek időnek előtte.

— Megváltozott az Ormánság népének életmódja is. Kiegyenesedett a gerincük, az öreg emberek becsülete együtt nőtt a fiatalokéval. Az ormánsági falvak, ma már nem az öngyilkosok falvai, *nem azoknak az íróknak lett igazuk, akik az állították, ... hogy az ormánsági lélek sajnálatosan öngyilkos hajlamú, hanem a kommunistáknak, akik földet, kenyeret és jövőbe vetett hitet adtak a népnek. Jó lenne, ha ezek az írók ma újra kijönnének ide, az ormánsági emberek közé. Ha megértenék a mai életet, a mai embereket,*

(Folytatás a 3. oldalon)

Hruscsov és Gomulka elvtársak nagy fontosságú állásfoglalása Nyugat-Németországgal kapcsolatban

Szovjet és lengyel vezetők a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének kérdéséről

Moszkva (MTI). A Lengyel Népköztársaság küldöttsége Szovjetunióbeli tartózkodásának befejezése alkalmából hétfőn délután nagygyűlést rendeztek a moszkvai Sportpalotában. Tizenötezer főnyi közönség előtt Hruscsov és Gomulka mondott nagy jelentőségű beszédet, amelynek nagy részében a német kérdéssel, illetve a revizionizmus problémájával és a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének helyzetével foglalkoztak.

A lengyel vendégeket először az üzemi munkások, majd az értelmiség és ifjúság képviselői köszöntötték, ezután nagy érdeklődés közepette N. Sz. Hruscsov elvtárs emelkedett szólásra.

Beszéde elején részeletesen foglalkozott a lengyel küldöttség látogatásának jelentőségével, a lengyel—szovjet baráti és testvéri kapcsolatok fejlődésével. Hangsúlyozta: a szovjet emberek örülnek, hogy a baráti Lengyel Népköztársaság nagy eredményeket ért el a szocialista gazdaság építésében, a kulturális színvonal, a nép jólétének növelésében. Rámutatott annak a fontosságára, hogy

Lengyelországot — történelmében először — baráti országok veszik körül: a Szovjetunió, Csehszlovákia és a Német Demokratikus Köztársaság.

Szólott a szocializmus építése útjának nehézségeiről, s hangsúlyozta: ezek a nehézségek Lengyelországban sem homályosíthatják el a legfontosabbat: azt a ragyogó utat, amelyet a lengyel nép a felszabadulás óta megtett. A lengyel és a szovjet nép barátságának ellenségei, a szocializmus, a béke ellenségei megkísérelték, hogy ezeket a nehézségeket kiaknázva ellentéteket próbáljanak szítani a Szovjetunió és Lengyelország között. Ezek az aljas kísérletek azonban kudarcot vallottak. Másként ez nem is lehetett volna — hangsúlyozta Hruscsov.

A Szovjetunió Lengyelországgal és a többi szocialista országgal létrejött kapcsolatai meggyőző erővel bizonyítják, sző sincs és nem is lehet ezek között az országok között olyan kérdésről, amit ne lehetne testvéri barátsággal megoldani.

Minél közelebb kerülnek a népek a kommunizmus győzelméhez, minél előbbre haladnak az oda vezető úton, annál jobban eltűnnek a nacionalizmus végső maradványai — állapította meg Hruscsov.

Az út, amelyen Nyugat-Németország jelenleg halad, végzetes lehet Nyugat-Németországra

Beszéde további részében rámutatott, a szocialista tábor ma hatalmas erő. E tábor erejének forrása egységében, tömörségében rejlik. A szocializmus ellenségei megkísérlik megbontani ezt az egységet, megpróbálnak nehézségeket támasztani a szocializmus építésének útjába; az ilyen kísérletek azonban eleve kudarcra vannak ítélve. Az imperialista országok vezető köreinek végre meg kell látniok, hogy aknamunkájukat ezekben az országokban senki sem támogatja. Csak a kalandorok ábrándozhatnak arról, hogy megdöntik a szocializmus vívmányait ezekben az országokban.

Hruscsov hangsúlyozta: az imperialisták minden eszközzel növelni akarják a háborús pszichózist, a fegyverkezési versenyt. Ezt szolgálja politikájuk, amely a világot a háború peremén kívánja tartani. E háborús politika érdekében próbálják felhasználni az úgynevezett német kérdést, elsősorban pedig Nyugat-Németországot.

A szovjet kormányfő emlékeztetett Adenauer kancellár és más nyugatnémet vezető politikusok revansista, soviniszta militarista kijelentéseire, amelyek arra mutatnak, hogy a Német Szövetségi Köztársaság gyorsan halad a remilitarizálás útján.

„Figyelmeztetni akarjuk a Német Szövetségi Köztársaság vezetőit, hogy az az út, amelyen Nyugat-Németország jelenleg halad, veszélyes egész Európa békéjére, s végzetes lehet Nyugat-Németországra"

— jelentette ki N. Sz. Hruscsov.

Hruscsov kiemelte a következőket: Nyugat-Németországban egy újabb „drang nach Osten" szellemét hirdetik. De mindenki emlékezhet, milyen következményekkel járt ez a

(Folytatás a 4. oldalon.)

Kádár János elvtárs az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen

Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára hétfőn látogatást tett az Eötvös Lóránd Tudományegyetemen, ahol az egyetem professzoraival, a pártbizottság és a KISZ-szervezet vezetőivel, az egyetemi ifjúság képviselőivel találkozott. Az egyetem aulájában rendezett megbeszélésen résztvett Kállai Gyula, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke, Benke Valéria, művelődésügyi miniszter, Orbán László, az MSZMP Központi Bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője, dr. Szigeti József és Ilku Pál művelődésügyi miniszterhelyettesek. A megbeszélés során Kádár elvtárs ismertette a párt politikáját, a művelődésügyről szóló irányelveket, szólt az egyetemi oktató- és tudományos munka, valamint az értelmiség kérdéseiről.

Megnyílt a váratlan támadás megelőzésének problémájával foglalkozó genfi szakértői értekezlet

Genf (Reuter). Genfben hétfőn megnyílt a váratlan támadás megelőzésének problémájával foglalkozó keleti-nyugati szakértői értekezlet.

Az értekezleten a varsói szerződés országai részéről a *Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, Románia és Albánia*, a NATO részéről az *Egyesült Államok, Nagy-Britannia, Franciaország, Kanada és Olaszország* képviselői vesznek részt.

A megnyitó ülés körülbelül egy óra hosszat tartott. A következő ülést kedden GMT 9.30 órakor tartják és azon William Foster, az amerikai küldöttség vezetője elnököl. Az értekezletet zárt ajtók mögött folytatják és az egyes küldöttségek vezetői ülésenként felváltva elnökölnek.

Willam Foster, az amerikai küldöttség vezetője a hétfői megnyitó ülésen mondott beszédében hangoztatta, hogy véleménye szerint az értekezlet feladata *„tárgyilagos és tudományos formában megvizsgálni azokat a technikai tényeket, amelyek jelentősek a váratlan támadás megelőzésének problémája szempontjából."*

Felszólalt az értekezlet megnyitó ülésén *Kuznyecov* szovjet küldött is és rámutatott: *a jelenlegi nemzetközi helyzet egyetlen lehetséges megoldása a nukleáris fegyverek teljes megtiltása, az összes nukleáris fegyverkészletek elpusztítása, a külföldi katonai támaszpontok felszámolása és az összes fegyveres erők általános csökkentése.*

A váratlan támadás problémája — folytatta a szovjet küldött — annak következtében merült fel, hogy bizonyos államok „az erő helyzetének" politikáját folytatják. Ez vezetett a fegyverkezési hajszához.

A váratlan támadás problémája lényegében egy újabb háború kirobbantásának problémája — hangsúlyozta Kuznyecov. — *Egy ilyen újabb háború sokkal nagyobb pusztítást zúdítana a világra, mint a második világháború és teljes megsemmisüléssel járna.* Minden nép számára a legjelentősebb kérdés a háború megakadályozása. Valamennyi kormány kötelessége, hogy megakadályozza a tömegpusztítást és ennek érdekében elejét vegye a váratlan támadásnak.

Kuznyecov rámutatott, hogy a Szovjetunió megtette a kezdeményező lépést, amikor ennek az értekezletnek az összehívását javasolta. A szovjet küldött felolvasta a Hruscsov szovjet miniszterelnöknek Eisenhowerhez intézett levelét, amelyben a váratlan támadás megelőzésének problémájával foglalkozó értekezlet megtartását javasolta.

Minden tőlünk telhetőt elkövetünk, hogy az értekezlet — a korábbi leszerelési értekezletek kudarca ellenére, eredményes legyen — jelentette ki végül Kuznyecov.

A nagygyűlés résztvevői.

Két hónap alatt 380 köbméter fát takarítottak meg

A Komlói Szénbányászati Tröszt üzemeiben egyre elterjedtebben használják a hosszú élettartamú, gazdaságos acéltámokat. Az elmúlt két hónap alatt például 380 köbméter bányafát takarítottak meg, mintegy háromszázezer forint értékben az acéltámok alkalmazásával.

A külföldi acéltámok mellett a közeljövőben megkezdik a Zagyvapálfalvai Bányagépgyárban gyártott acéltámok használatát is Komlón. Ebből az első kétszáz darabot jövő héten veszik át Zagyvapálfalván.

Halálos szerencsétlenség

November 10-én, hétfőn a reggeli órákban Villány és Magyarbóly között a vasút mentén súlyos szerencsétlenség történt. Paczári Károly feleségével és Fehér Bálintnéval szekéren a siklósi vásárra igyekeztek. Magyarbóly és Villány között az úgynevezett rétj vasúti átjárónál a menetrendszerinti, Villányba közlekedő személyvonat elhaladását várták és közben a vonatfüttytől a lovak megbokrosodtak és a vonat elé vágtattak. Paczári Károly és felesége nyomban meghalt, a kocsiderékhoz kötött ló elpusztult, Fehér Bálintnét pedig súlyosan sebesülten mentővel a kórházba szállították. A szerencsétlenül járt valamennyien magyarbólyi lakosok.

Mindenki saját életén mérheti le az elmúlt két esztendő eredményeit

Horváth Gyula elvtárs, a belügyminiszter helyettese az uránbányászok között

A napokban Pécsre látogatott Horváth Gyula elvtárs, a belügyminiszter helyettese. Ez alkalommal a Tavasz étteremben az uránbánya dolgozói előtt beszédet mondott.

Előljáróban hangsúlyozta, hogy ezekben a napokban a párt a néphez, a dolgozókhoz fordul, hogy tájékoztassa politikájáról és véleményét kérje a megtett útról. A dolgozók nagy aktivitása azt mutatja, hogy a magyar nép politikai érettsége az ellenforradalom óta nagyot fejlődött, fokozottabban részt vesz a hatalom gyakorlásában és a politikai élet irányításában. Ezután a Horthy-rendszer választása és parlamentje, valamint a munkáshatalom választási rendszere közötti különbségekről beszélt, majd így folytatta:

— A mi pártunk és kormányunk nyílt politikát folytat. *Nem rejtjük véka alá, hogy társadalmunk szocialista építését a munkásosztály vezeti, karöltve a dolgozó parasztsággal, a haladó értelmiséggel. A jövőben is ezt akarjuk.* A mi politikánk a Szovjetunióval, a szocialista országokkal való szoros, elszakíthatatlan barátságon alapul. Ezt mondjuk s ebből barát és ellenség egyaránt érthet.

Az ellenforradalom súlyos károkat okozott az országnak és a népnek. Örömmel állapíthatjuk meg, hogy mindezen nagyjából túl vagyunk. *Az elmúlt két esztendő igazolja, hogy a párt és a kormány politikája helyes volt.* A fejek jórészt kitisztultak és nagyon sokan rájöttek, hogy az ellenforradalmi demagógia rútul becsapta és megtévesztette őket. A párt helyes politikája a gazdasági életben is meghozta gyümölcseit. *Népgazdaságunk egyenletesen fejlődik, ipari termelésünk az elmúlt évben 6 százalékkal volt magasabb, mint 1955-ben.* A mezőgazdaság eredményei révén megjavult a húsellátás, a tejellátás. Ha jól dolgozunk, minden bizonnyal továbbra is egyenletes lesz a fejlődés.

— Önök a saját életkörülményeiken is lemérhetik a két esztendő eredményeit. *Megnőtt a bányászok átlagkeresete.* Orbán György vájár 1955 első félévében átlagosan 2500 forintot keresett, míg ebben az évben 3900 forintra emelkedett. Az életszínvonal emelkedését azonban nemcsak a borítékban kapott pénz, hűségjutalom mutatja. Hét órára csökkent a munkaidő, 1960-ig 1500 új lakás épül a repülőtéren, hat üzlet, egy bölcsőde, három óvoda, egy 16 tantermes iskola és egy legényszállás. Védőételekre ebben az évben mintegy kétmillió, étkezési hozzájárulásként pedig több mint százezer forintot fizetett ki az állam augusztus 31-ig.

Ezt követően hosszasan beszélt az ország egészségügyének fejlődéséről, új oktatási intézmények létesítéséről és a hároméves terv néhány feladatáról. Befejezésül néhány külpolitikai kérdésről szólt.

Üzemi gyűlések és lakógyűlések 13000 részvevővel

A Hazafias Népfront kerületi bizottságai a pártszervezetek és az agitációs központok segítségével 26 üzemi gyűlést és 286 lakóterületi gyűlést, illetve kisgyűlést rendeztek a városban október 31. és november 5. között.

A porcelángyárban, sörgyárban, Sopiana Gépgyárban és más üzemekben tartott gyűléseken mintegy 5800-an, a lakóterületi gyűléseken pedig több mint 7000-en jelentek meg, azaz a város lakosságának több mint tíz százaléka vett részt az említett gyűléseken.

A kisgyűlések java részét a lakóházak udvarán, vagy a valamelyik lakó lakásán rendezik meg. Igen sok kisgyűlésen megjelentek a körzet tanácstagjelöltjei is.

Valamennyi kisgyűlést nagy aktivitás jellemezte. A november 5-én megtartott 19. meszesi kisgyűlés 320 részvevője közül pl. ötvenheten szólaltak hozzá, a Szigeti út 186. számú házban megrendezett kisgyűlés 27 résztvevője közül 15-en kértek szót — és így tovább. Egyértelműen helyeselték a párt és a kormány politikáját, a meszesiek különösen a régi bányászok nyugdíja rendezésének örültek. Általános az a tapasztalat, hogy pártunknak a nyugdíjkérdés, a pedagógusok és egészségügyi dolgozók fizetésének rendezésére és a sokgyermekesek, illetve egyedülálló többgyermekes anyák családi pótlékának felemelésére tett bejelentése nagy megelégedéssel találkozott. A kisgyűlések légköre és hangulata arról tanúskodik, hogy a párt politikája rég nem látott népszerűségnek örvend a város dolgozó lakossága körében.

Természetesen kérések és bírálatok is elhangzanak. A Csaba utca 2. számú ház lakói az albérleti uzsora megszüntetését, a gyárvárosiak az utak és a közvilágítás megjavítását, a pécsbányatelepiek a kenyér- és a zöldségellátás megjavítását kérték az illetékes szervektől.

35000 új választó Baranyában

November 16-án 35 000 ifjút avatnak felnőtté Baranyában — ennyien járulnak ugyanis ezen a napon életükben először az urnákhoz. A KISZ-szervezetek ezekben a hetekben megszerte baráti találkozókat rendeznek a fiatalok számára és ezeken ismertetik előttük a választások jelentőségét, emlékeztetik őket a múlt rendszer keserveire és felidézik a mai ifjúság szép, gondtalan életét.

Eddig mintegy 200 új-választói találkozót rendeztek a baranyai KISZ-szervezetek és előreláthatóan még újabb 100—120 helyen kerül rá sor. Nagy népszerűségüket mutatja, hogy a legtöbb esetben nyolcvan-száz fiú és leány jött el a baráti beszélgetésekre. Legutóbb Siklóson és Villányban rendeztek ilyen találkozókat: az egyik községben mintegy 170, a másikban több mint 200 ifjú választó gyűlt összse. Meghívják ezekre a találkozókra az idősebb nemzedék képviselőit is, akik beszámolnak arról: milyen nehéz sora volt a felszabadulás előtt a dolgozó embernek. A fiatalok nagy érdeklődéssel hallgatják ezeket az elbeszéléseket, hiszen mindössze négy-öt esztendősek voltak, amikor a régi úrirendszer örökre eltűnt Magyarországról. A találkozókon minden újválasztó díszes emléklapot kap a KISZ-szervezettől.

Emléklappal köszöntötték az ifjú választókat

A Janus Pannonius Leánygimnáziumban ünnepélyes keretek között, meleghangú köszöntő kíséretében adták át a városi KISZ-bizottság választási emléklapját az ifjú választóknak. Az ízléses emléklappal azt a 24 diáklányt köszöntötték, akik életükben először választanak.

Megértik-e?

Négy fiatalember tér be egy hangulatos, kedves belvárosi vendéglőbe. Csak úgy éppen arra vetődtek, még az asztalnál is gondolkoztak, hogy mit fogyasszanak. S akkor valamelyikük pillantása rátéved az étlapra. Így lett a fröccsből inkább egy vacsora, azaz hogy négy vacsora.

Utána elmentek.

Hétköznapinak, természetesnek tűnt, hogy ha kedvük tartja, s „ha már itt vannak"! megvacsoráznak.

Egy rántott szeletről kivetíteni az emberek megváltozott hétköznapjait, azt az új életformát, amelynek részesei vagyunk, lehet hogy erőltetésnek véli valaki. De mégsem az. Hiszen életünk apró mozaikokból tevődik össze, s ha egyet megcsillantunk, azért abban mégiscsak meglátjuk — abban a cseppben — az egész tengert. S így vagyunk mi valahogy a fiataljainkkal is.

Tizenhárom esztendő még nem mossa el az emlékeket. Idézhetem önmagam elé is azokat az estéket, amikor a nálunknál idősebb — húsz-huszonöt éves legények utcai ácsorgásokkal, villanylámpák alatti összejövetelekkel és „cigizésekkel" ütötték agyon az időt. Azért, mert nem volt hova menniök. Mert csak egy héten egyszer — szombaton este — nyitották ki a leventeotthon kapuját, ahol egy peremvárosi sramli-zenére foxot meg keringőt járhatunk izzadt derekú, szegényesen öltözött kis lánykákkal. S az ilyen szombat estékben az volt a romantika (fanyar íze volt...), hogy a lányok sikongattak, amikor egy patkány előbújt a korhadt padlózat alól és végigfutott a termen. És az már „pénzes", költekező legénynek számított, aki a kopott büfében egyetlen estén két málnaszörpöt fizetett a lánynak, hozzá esetleg egy marék, émelygős fruttit. Velem egyívású ifjú emberkét én akkor nem láttam vendéglőben étlapról „fogyasztani". Egyszerűen mert nem volt pénze s a filléreit akkor is az udvaron számolgatta, hogy senki ne lássa, jut-e egy adag fölvágottra, szelet kenyérre, amelyet asztalnál, kis fröccs mellett esetleg elfogyaszthat. Pedig hát éppenséggel keresett. Akár esztergályos volt, akár öntő vagy autószerelő, de keresett. Keresett, s mégsem jutott arra, amire manapság egy munkásgyereknek bőven jut.

Soha, de soha úgy nem öltözködtek fiatalok ebben az országban, mint most, s különösen az utóbbi két-három esztendő alatt. Nézd csak meg őket egy szombat estén a volt tiszti klubban, ahol valóságos divatrevűt látsz magad előtt, finom szövetből ízlésesen szabott ruhákat, cipő-„költeményeket", kisestélyi, sustorgós taft ruhákat, selymet és nylont, gyönyörű stólákat, ciklámen rúzst — és nem Franck-kávés papírból készített pirosítót — munkáslányokon, diákokon. Hajdanában a lapok bizonyos „társasági rovatában" a riporter mindig beszámolt arról is, hogy X. hölgy milyen estélyi ruhában jelent meg, és hogy Y. úr amikor jól szabott, londoni szabó kezenyomát viselő zsakettjében megállt a bálterem ajtajában, „megdobbant a hölgyek szíve..." Mi mellőzzük a „társasági rovatot", egyszerűen nincs rá szükség, de ha egyszer netán mégis tollvégre kapnánk egy bálitudósítást, nyugodtan megírhatnánk, hogy a kínai selyemből készült kivágott estélyi ruhában — szerényke műorchideával a vállon — nem K. Clotild méltóságos asszony jelent meg a bálterem ajtajában, hanem mondjuk Szabó Ildikó fodrászlány, vagy elárusítónő.

No persze, ez így rendben is van. Csak hogy a Szabó Ildikók százai, ezrei megértik-e, tudják-e, honnét indultunk negyvenötben? Manapság könnyen véleményt alkot a felnőttek egyike-másika a „mai fiatalokról", mondván: „Elkényeztetjük őket. Tenyerünkön hordjuk őket. Ha rajtam múlna, adnék én neki estélyi ruhát...!" stb. Ezek a vélemények rosszindulatot takarnak. Rosszindulatot és ostobaságot. Mert ha a mi fiataljaink azért nem tudják értékelni a mát, mert nem ismerik, nem ismerték a múltat, akkor ezért elsősorban a felnőtteket okozhatjuk mulasztásért, még inkább a szülőket. Tessék, itt a példa:

Egy tizenötéves fiú — kinek apja a felszabadulás előtt „biztos egzisztenciával" rendelkezett — s e család, hogy úgy mond: „úricsalád" volt, azt mondotta a napokban: „A nép nyomorban élt. De úgy hallottam, hogy ha dolgoztak, akkor ha nehezen is, de megéltek. Én nem ismertem az előbbi rendszert. Egyesek szerint jó volt, mások szerint rossz. En nem tudom mi igaz?" — mondotta egykedvűen. Ő nem is tudhatja. De tudhatja és tudja is a szülő, hogy a „plebs" miképpen élt és milyen utat tettünk meg tizenhárom esztendő alatt. De a gyerek előtt eltitkolja az igazságot s ez a gyerek most kétségek között él, mert a mát ugyan látja, benne él, csak éppen a múlt marad előtte örök sötétségben. Hiába szívja magába a mai élet friss, reménytkeltő szellemét az iskolában, ha otthon melléje szívja a szülői sértődöttség teremtette áporodott, ó-illatú levegőt.

A napokban a Széchenyi Gimnázium egyik elsőosztályos tanulója ezt írta levélben: „Édesanyám télen nem járhatott iskolába, mert nem volt cipője... csak olyan kötött „tutyija", amit faklumpával hordtak. Én nagyon sajnálom édesanyámat, amiért neki ilyen sorsa volt..." És neki, a kis gimnazistának? Ezt írja: „Nekem két öltöny ruhám van, azonkívül egy síruha, egy csíkos pulóver, amit nagyon szeretek, aztán egy bőrkabátom — amit bányásznapra vett a papám és több rövidnadrágom..." Továbbá: „...Édesanyám nekem mindig mesél a régi időkről. Én most nem is tudnám elképzelni, hogy nekem kilométereket kell gyalogolnom a harmadik falu iskolájába, oda meg vissza, ahogy ezt a mamám megtette — tavasszal meg őszszel kislány korában..." Igen, a mama mesél, egyszerűen úgy, ahogy volt, lassan-lassan beleoltja gyermeke szívébe az igazságot, s ez a kisfiú így érti majd meg, miért olyan drága nekünk ez a társadalmi rend.

Ő megérti, ő már tisztábban látja azt az utat, amelyet megtettük idáig, mert a papa is, a mama is ezt az utat járja, őt pedig kézenfogták...

RAB FERENC

IDEGEN utakon

BÁRDI LÁSZLÓ REGÉNYE

19

Rövid vita után el is fogadták az ajánlatot. Még a személyi igazolványaikat is eladták, csakhogy több pénzzel indulhassanak neki a vállalkozásnak. Sorsolással döntötték el, hogy ki menjen el. Gabi lett a szerencsés. Alaposan kioktatták, hogy mit csináljon, milyen számokra tegyen, pontos tájékoztatást gyűjtöttek az útirányról, aztán 145 schillingnyi tőkéjükkel, nagy reményekkel útnak engedték.

Egész nap az volt Simiék fő témája, hogy mit csinálnak, ha Gabi szerencsével jár. Egész délután a tábor előtt sétáltak, hogy minél előbb megláthassák visszatérő barátjukat.

Zoli vette észre először a fiút, amint befordult a sáros utácskába. Már messziről legyintett, s a fiúk egyszerre beborulni érezték az eget.

— Mind elvesztetted? — kérdezte remegő hangon Simi.

Gabi erre is csak legyintett:

— Be sem engedtek!

— Hogy-hogy? — pattantak fel egyszerre mindketten.

— A játékkaszinót még csak megtaláltam, de disszidenseket nem engednek be; engem sem.

— Igen? Hát akkor mi a fenének dicsőítgetik annyit a hős magyarokat? Disznóság az egész! — háborodtak fel.

Lassan azért megnyugodtak. A soronkívüli bevándorlásról letehettek, de legalább a pénzük megmaradt. Később aztán kiderült, hogy kétszeresen jól jártak.

Egyik nap Simi újságot lobogtatott feléjük, egy képet mutatott benne:

— Ez a Szeplős Robi! — kiabálta.

A cikkből az is kiderült, hogy az osztrák rendőrség vette védelme alá, mert hamis útlevelekkel és bevándorlási engedélyekkel kereskedett.

Végre január első napjaiban kapták meg a bevándorlási engedéllyel együtt a hírt: hatodikán utaznak!

Mindhárman megrettentek azonban, mert csak Simi és Zoli részére jött engedély. Izgatott emberek tárgyalták a táborban, hogy az USA lezárja a további bevándorlásokat, egyelőre nem fogad be huszonötezernél több személyt.

Gabi az utolsó percig bízott abban, hogy ő is mehet. Még amikor a Westbanhof füstös előcsarnokában álltak, akkor sem akarta elhinni, hogy el kell válnia barátaitól. Csak a villanymozdony kürtjele értette meg vele végérvényesen, hogy egyedül kell maradnia.

— Srácok, érzem, hogy nem látlak benneteket többet! — nedvesedett el a szeme.

— Ne mondj már ilyen marhaságot! Kivel fogunk akkor célbaköpni a Csendes-óceánba? — próbálta Simi felderíteni, de valamennyien érezték, mennyire könyörtelen és reménytelenül kilátástalan közös jövőjük.

Sokáig integettek a távolodó vonat lépcsőjén állva, míg csak a váltók gépfegyverkattogása közben el nem veszett szemük elől a pályaudvar peronja.

Gabi nem intett vissza, de addig nézett a vonat után, míg csak mákszemnyire nem zsugorodott össze előtte.

Fájó szívvel gondolt társaira. Vajon nem tudott volna titokban velük szökni? — ötlött utólag az eszébe. Szerencséje, hogy csak utólag, mert akadtak olyanok is, akik végső kétségbeesésükben bevándorlási engedély nélkül lopóztak fel a magyar szerelvényre, de ezeket mind a rendőrség vette gondjaiba. Zoliék szakaszában is volt egy idősebb ember, aki mind riadtabban figyelte a közeledő ellenőröket. Természetesen neki sem volt vízuma. Megrázó zokogással próbálta kimagyarázni reménytelen helyzetét, de a rideg egyenruhákat ez sem enyhítette meg, vitték magukkal.

Zolit egészen megrázta ez az apróság is. Elképzelte, hogy ez a szerencsétlen ember, aki meggondolatlanul eldobta magától a hazáját, talán még családját is, mennyire reménytelen körülmények közé zuhanhatott, ha ilyesmivel kellett már próbálkoznia.

Gondolatokba merülve bámult ki a havas tájra, szeme csak nézett, de nem látott. Igaz, ez a vidék egyhangú síkság volt. A vasút tágas, teknőalakú völgyben vezetett. Jobbról enyhe dombvidék emelkedett, mely — mint másoktól megtudták — a Dunát takarta el előlük. Egy éles kanyarban fel is csillant az ismerős ezüstszalag.

— Vajon látjuk-e még az öreg Dunát? — kérdezte Simi.

Zoli nem válaszolt, ő komolyabbra vette a kérdést. A Dunáról a Margitszigetre, a szigetről Anikóra szálltak gondolatai.

— Minden állomásról küldök neki egy képeslapot — határozta el. — Az ám, de miből? — hűtötte le pénztelensége. — Nem baj, legfeljebb jobban meglepődik, ha egyszerre a tengerentúlról kap levelet.

(Folytatjuk.)

Hagyják hosszabb ideig műsoron a jó filmeket!

Jó és szórakoztató dolog, ha az ember moziba mehet, és főleg, ha olyan filmet nézhet meg, ami tetszik neki. Ha igaz is bizonyos fokig az, hogy minden embernek más az ízlése, akkor is sok az olyan film, amely nemcsak egy embernek, de tömegeknek tetszik.

Mohács húszezer lakosa közül igen sokat járnak moziba. — Igen sokszor csak rövid ideig játszanak egy-egy jó filmet. Nemrégiben csak két napig játszották a Micsoda éjszaka című új magyar filmet, és a jegyért várakozók hosszú sora jegy nélkül, elégedetlenül volt kénytelen eltávozni.

A mozilátogatóknak indokolt, jogos az a kérése, hogy ezentúl más beosztást készítsenek a mohácsi Kossuth film színház műsorában, — vagyis fokozottabban vegyék figyelembe a mozilátogató közönség kívánságát.

P. A.

Aczél György elvtárs beszéde a vajszlói választási nagygyűlésen

(Folytatás 1. oldalról)

ez nekik mint íróknak is sokat segítene. Jó lenne, ha észrevennék, hogy itt van előttük az élő nép, amely szinte kínálja, hogy megújhodott életéről írjanak. (Helyeslés, taps.)

— Jelkép volt a múltban az Ormánság és jelkép ma is. Népünk megváltozott életének jelképe. Már nincsenek népbetegségek, s a tüdővész napjainkban egész Baranyában tizedannyi áldozatot szed, mint a felszabadulás előtti Ormánságban. Vajszlóról 1934-ben két tanító is megszökött. Ma nyolc nagy tanteremben 250 gyermeket 11 pedagógus tanít.

— Igénytelen a magyar paraszt — mondották azelőtt, — s vannak még ma is olyanok, akik a magyar parasztember örök konzervativizmusáról írnak. Hogyan fest ez a konzervatizmus? A választási előkészületek idején a képviselőjelöltek nagyon sok helyen jártak itt a megyében is. Sok emberrel beszélgettek, de *egyetlen helyen sem azt mondották: kenyér kell, fedél kell a fejük fölé. Az már van, hanem azt tették szóvá, hogy még több művelődési otthon, nagyobb filmszínház kellene.* Itt az Ormánságban, például Vajszlón 300 rádiótulajdonos van és három ember már autót is vásárolt. A házakban villany világít. Ez nem kis dolog, ha visszagondolunk arra, hogy mi volt itt másfél évtizeddel ezelőtt. (Taps.)

— Jó, ha ezekről a dolgokról a szülők elbeszélgetnek a fiatalokkal, mert a gyerekeknek nálunk azért is tisztelni kell a szüleiket, hogy olyan nehéz körülmények között is készek voltak a harcra a jobb jövőért, évtized helyett néhány év alatt megvetették egy új élet alapjait. Ma is vannak még gondjaik az embereknek, de mennyivel mások, mint húsz évvel ezelőtt: *akkor kenyér kellett volna és lábbeli, most még több művelődési házat, mozit, könyvet kér az Ormánság népe és azt panaszolja, hogy kinőtték a bölcsődét, óvodát, amelytől néhány évvel ezelőtt még idegenkedtek. Ormánság — országunknak ez a kis része, — amely felett oly sokszor meghúzták a lélekharangot, ma él, erősödik, szépül.*

Két korosztály

Bizony, nagyon nehéz volt itt az élet a múltban.

— Hazánkban a szocializmus már nem a távoli jövőé, minden vívmányunk és minden változás, amely a népet szolgálja, a szocializmus vívmánya. *Mi, kommunisták bízunk abban, hogy november 16-án az Ormánság egész népe szavazatával is erősíti a munkás-paraszt szövetséget, amely oly sok eredményt hozott a múltban, a felszabadulás előtt elnyomott magyar nép életének megváltoztatásával* — mondotta befejezésül Aczél György.

A nagy tapssal fogadott beszéd után a vajszlói KISZ-fiatalok és az ifjú választók küldöttei köszöntötték Baranya megye képviselőjelöltjeit, majd az ormánsági asszonyok ígérték meg, hogy a november 16-i választásoknál egy szívvel a Hazafias Népfront jelöltjeire szavaznak.

A magyar ifjúság a népi demokráciára szavaz

Ifjú választók nagygyűlése a Pécsi Nemzeti Színházban

Ritkán látott a Nemzeti Színház ódon épülete annyi fiatal arcot, mint vasárnap este. Jól öltözött 18—20 éves fiúk és lányok foglalták el a padsorokat, olyanok, akik november 16-án szavaznak először.

A díszelnökségben régi ismerőseikkel találkoztak. Ott volt Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselőjelölt, Ambrus Jenő elvtárs, a városi pártbizottság első titkára, Takács László elvtárs, a megyei KISZ-bizottság titkára, Vörös Pál elvtárs, a városi KISZ-bizottság titkára, Kocsergin hadnagy, a Komszomol képviselője, Bódis István elvtárs, a Hazafias Népfront városi elnökségének elnöke, ifj. Futács Kálmán elvtárs, a megye ifjúsága országgyűlési pótképviselőjelöltje, Böröcz György elvtárs, a pécsszabolcsi pártszervezet titkára, a munkásmozgalom régi harcosa — ifjú választók, megyénk és városunk társadalmi, állami és kulturális életének számos kiválósága.

A Himnusz, majd Vörös Pál elvtárs megnyitó szavai után Eperjesi László elvtárs, a KISZ Központi Bizottsága titkára mondott ünnepi beszédet.

Az utóbbi két év felér egy népszavazással

— Választásra készülünk — kezdte beszédét —, de nem ez lesz a magyar dolgozó nép első szavazása az ellenforradalom óta.

— Két évvel ezelőtt a dúsgazdag tőkések, a henyélő földbirtokosok ördögi terveket kovácsoltak gyárak és földek visszavételére, a fasiszta diktatúra, sőt — a letűnt kizsákmányolók egyik csoportja — fasiszta típusú királyság visszaállítására törekedett. Amikor Kádár elvtárs, Marosán elvtárs, Dobi elvtárs és a néphez hű vezetők kérésére a szovjet nép elküldte testvéri csapatait, amikor utcai harc folyt a pesti utcákon, csak két dolog között lehetett választani: a mindszentyk, eszterházy grófok, littkék, az amerikai imperialisták között; a munkások-parasztok vezette Magyarország, a Szovjetunióval, a Kínai Népköztársasággal, a szocialista táborral való testvéri barátság között. Népünk az utóbbit, a felemelkedés útját választotta. Az ellenforradalom leverése, a gyors konszolidáció, a két év óta elért nagy eredmények felérnek egy népszavazással!

— Tavaly a moszkvai VIT-en találkoztunk egy idősebb szovjet lakatossal — folytatta Eperjesi elvtárs. — Könnyezve mesélte, hogy egyetlen fiát bestiálisan meggyilkolták a magyar ellenforradalmárok. De mi enyhítettük a fájdalmát — mondotta —, mert ahogy ránk tekint, látja, hogy fia nem hiába áldozta életét.

Becsüljük meg a munkáshaza vívmányait

Eperjesi elvtárs ezután elmondotta, hogy a régi mágnások sokat szónokoltak és szónokolnak a hazaszeretetről. El is hisszük, hogy szeretik — persze a maguk módján! Számukra a hazaszeretet annyit jelent, hogy ők döntenek életről és halálról, övék a gyár, a föld, az ország minden kincse, amelyben teljes szabadságot élveznek a nép korlátlan kizsákmányolására. Magyarán: a tőkések és a földesurak hazáját szeretik ők.

— Az éhes farkasok hazaszeretetével, mi a dolgozó emberek hazaszeretetét állítjuk szembe — folytatta Eperjesi elvtárs. — Szeretjük azt a hazát, ahol felnőttünk, játszottunk, szerelmesek lettünk, ahol a föld, a gyár ezernyi kincse nekünk ontja javait, ahol a magyar munkás, paraszt és haladó értelmiségi szíve, ereje és agya épít és teremt az emberi névhez méltó életet. Ezt a hazát szeretik azok a pécsi diákfiatalok is, akik az idén részt vettek a hansági mocsarak lecsapolási munkálataiban és más társadalmi munkaakciókban.

— Ifjúságunk egyre nagyobb tömegei értik meg, hogy mit kaptak a népi demokráciától — mondotta Eperjesi elvtárs. — De akadnak még olyan fiatalok is, akik természetesnek tartják, hogy az ország egyik legfényűzőbb szállójában, a Gellért-szállóban táncolhatnak estélyi ruhában, hogy ütlegek nélkül és jó körülmények között tanulnak szakmát, stb. Sok szovjet katonának, sok derék magyar munkásnak, parasztnak és értelmiséginek kihullott addig a vére, amíg idáig értünk. Soha sem felejtsük el ezt, becsüljük meg a munkáshaza vívmányait!

Letűnt kizsákmányolók számára nincs demokrácia!

Eperjesi elvtárs ezután válaszolt a nyugati imperialista körök közismert rágalmára, ami szerint, nálunk nincs demokrácia.

— Persze, hogy nincs a tőkéseknek! — mondotta. — Nálunk csak a dolgozó nép részesülhet a demokrácia áldásaiban. Nem kérünk a mágnás miniszterekből, abból, hogy nálunk csak 2 millió embernek legyen szavazati joga, mint a Horthy-rendszer idején. A magyar nép — közte a magyar ifjúság — Kádár elvtársra, Marosán elvtársra, Aczél elvtársra, Laki elvtársra, Pataki elvtársra, azokra adja szavazatát, akik kétkezi dolgozókból nőttek ki az ország és a megye vezetőivé. Arra a rendszerre, amely választójogot ad a 18 éves fiataloknak, amelyben hat és félmillió ember — a lakosság 66 százaléka — választó és választható, — a népi demokráciára fog szavazni! — fejezte be nagy tapssal fogadott beszédét Eperjesi László elvtárs.

„Negyven éves a párt"

Az ünnepi beszédet a Magyar Néphadsereg Vörös Csillag Érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese és a Honvéd Központi Zenekar fellépése követte. Alig két órába belesűríteni a párt történetének legfőbb eseményeit merész és nagy felelősséggel járó vállalkozás, de a művészegyüttes jól megoldotta feladatát.

Filmrészletek, dalok, táncok, zeneszámok, szavalatok és jelenetek váltogatták egymást, tehát minden színpadon alkalmazható műfaj keverékéből nyújtottak egészséges egészet. Átéltük az első világháború öldöklő viharát, a Téli Palota ostromát, meghallgattuk az Oroszországból hazatért (Győri Ernő) elbeszélését az októberi proletárforradalomról. Majakovszkij Csudajó című költeményéből szavalt részletet a pesti téren az őt körülfogó tömegnek, olyan előadó készséggel, mintha csak kötetlen élőbeszédet hallottunk volna.

Láttuk 1919. május elsejét. Vadasi Tibor tánca megelevenítette előttünk a tanácsköztársaság hősi történetét. Egyetlenegy ember, az aprólékos gonddal kidolgozott, mégis sodró erejű, néma tánclépései mindent elmondtak, még azt is, hogy hány felől támadt a burzsoá csorda a fiatal munkáshazára, s hogyan bukott el a túlerővel szemben.

Nem lehet nyomon követni a műsor minden mozzanatát, hírt adni a sziporkázó és olykor megdöbbentő erejű ötletekről. Ime, egy: 1944-ben a nyilasok „csak" az általuk kiválasztott személyeket gyilkolták meg, később már válogatás nélkül öldösik az embereket, végül a nézőtér felé fordítják fegyverük csövét, — mindenkit meg akarnak ölni a világon! Ekkor rohannak be a szovjet hadsereg vöröscsillagos katonái, s a néző — aki előbb úgy érezte, hogy puszta kezével is meg tudná fojtani a vérengző nyilas vadállatokat, — felélegzik és felujjong, amikor a Poljuskát meghallja.

A művészegyüttes megérdemelte a közönség vastapsát. Megtették azt, amit alig két óra alatt tenni lehetett: a maradandó művészi élmény erejével elevenítették meg pártunk, a mártírok pártja negyven évét.

Hát ami igaz, az igaz

Ez a választás

valóban más, mint a régiek. Más a célja, más a tartalma, sőt külsőségeiben is szembetűnő a különbség. Pedig a külsőségek, az emberöltők során kialakított hagyományos formák, szokások makacsul ragaszkodnak létükhöz.

Itt van például ez a nagygyűlés itt Vajszlón.

Ez bizony semmiképpen sem hasonlít a régi idők választási hadjáratainak kortesgyűléseihez. Pedig alapjában ez is csak gyűlés, látszatra itt is csak az történik, mint a régi idők gyűlésein: egy valaki beszél, a többi meg hallgatja. Csakhogy nem mindegy az, ki beszél, és az sem hagyható figyelmen kívül, hogy kik hallgatják, miért és hogyan hallgatják.

Az úri világban ilyen gyűléseket csak az urak tarthattak, mint teszem azt, Patacsi Dénes — akit ugyan a nagygazdákon és a többi hasonszőrű kebelbarátain kívül senki sem szeretett, az egyszerű nép pedig egyenesen utált. A kortesbeszédet persze ők is meghallgatták, — kihajtotta őket az adóhátralék, a kommenció elvesztésének réme, vagy ha ez sem volt elég, akkor a csendőr, — akinek szuronya volt minden időben az urak legbiztosabb kortese. Még a főkortes Brádánál is biztosabb, aki pedig köztudomás szerint ugyancsak értette a módját.

Ez a mai közönség egészen más okból sereglett egybe a reggelig tartó eső, a vendégmarasztaló sár ellenére, hogy impanáló tömegével, élénk érdeklődésével, helyeslő tapsaival igent mondjon jelöltje szavaira, személyére és arra a politikára, amelyet képvisel. A személyt jól ismeri, becsüli, szereti és bízik benne. Szívesen hallgatja, mert az igazságot hallja szavaiban. A szónok által ismertetett célokkal, feladatokkal pedig egyetért, mert saját sorsának jobbrafordulásában, egyre javuló életkörülményeiben nap mint nap meggyőződhet ennek a politikának helyességéről. Tudja, hogy amit ez a párt, ez a kormányzat mond, az egyértelmű, arra építeni lehet.

— Örömmel állapítom meg — mondja az előadó, — hogy amit kilenc évvel ezelőtt itt Önök előtt elmondtam, az megvalósult.

A sárguló újságlapok valóban azt bizonyítják, hogy az egykori célkitűzéseket, ígéreteket valóra váltottuk itt Ormánságban is. Villamosítottunk, iskolákat, kultúrházakat építettünk, jó módot teremtettünk és bebizonyítottuk, hogy nem megváltoztathatatlan ormánsági sajátosság az egyke, a korai öregség, a döbbenetes arányú gyerekhalandóság.

Elvágtuk

a Móricz, Kosztolányi, Kákicsi Kiss könyveiben meg kondított vészharang kötelét. Meggyógyult az ormánsági parasztság, mert betegsége kórokozóit: a nagybirtokokat, a paraszti nyomorúságot, a kapitalizmus testvérfaló farkasrendszerét megszüntettük. Gazdag, egészséges, kultúrált ma már ez a nép is, nemcsak testi, de lelki vonatkozásban is.

Azok a kis úttörők, akiknek megszületésében még Móricz Zsigmond sem hitt, most itt állnak előttünk, szívmosolyú arccal, jól öltözötten. Piros zászló a kezükben, piros nyakkendő a szívük felett és kimondhatatlan üdeség a tekintetükben. Hol vannak már azok a koravén, szomorúszemű kisgyerekek, akik tizenkét, tizennégy éves korukban már felnőtté fonnyadtak? Hol vannak már a harmincöt éves nagymamák, akiket a korai házasság, a gyermekáldástól való örök rettegés és az embertelen robot időnap előtt a sírba kergetett? Hát a tehetetlen öregek, akiket megkeményedett szívű gyermekeik állati sorsba taszítottak, csak azért mert elerőtlenedett kezükből kihullt a kapanyél?

Sehol sincsenek már ők, — felszabadult életük tizenhárom esztendeje alatt megszüntettük szülőanyjukat, az ormánsági paraszt cifra nyomorúságát, kiszabadítottuk a nagybirtok fojtogatásából, és az ormánsági parasztok saját kezébe tettük le további boldogulásuk kulcsát. Nem mondom, hogy mindenki megtalálta ehhez a megfelelő ajtót is, de már igen sokan megtalálták; százszámra ülnek itt ezek a szerencsések a hallgatók között, a környező termelőszövetkezetekből, gépállomásokról, állami gazdaságokból jöttek — ki autón, ki traktoron, vagy autóbuszon. A traktorra, autóbuszra ült az ormánsági paraszt s már nem gondol az egykére, már nem gyűlölködik fél holdnyi földért egy életen át édestestvérével, szüleivel, rokonaival. Nem megy javasasszonyhoz, már csak azért sem, mert szépen kiépült a körorvosi hálózat, orvos, egészségház, védőnő gondoskodik egészségéről.

Mindezek együtt indokolják a gyűlés forró hangulatát, a megjelent kétezer főnyi hallgatóság helyeslő figyelmét és lelkesedését. Ellestem egy párbeszédet.

— Jó meleg volt odabe — mondta kifele menet egy mokánybajszú fekete ember a mellette tipródó fiatalabb legénykének.

— Meleg is volt, meg az esőtől sem kellett félni — bólintott rá a másik, aztán csak úgy, mint aki nem is tudja, hogy milyen lényegeset mondott, még hozzátette:

— Hát nem is a kocsmában tartjuk a gyűlést, mint régen... Nem bizony, hanem a gépállomás emeletnyi szerelőműhelyében, amely ezen a napon jelképpé magasodott. A mi becsületes, nyílt és valóban népi rendszerünk jelképévé, amely a kortesvilág kocsmafüstös ígérgetései helyett tettekkel bizonyítja igazát és ezekhez a tettekhez kéri a dolgozó nép helyeslését, támogatását.

A népi írók a koporsót és a bedeszkázott, elnéptelenedett parasztházakat tekintették ormánság jelképének, és nem túloztak.

Tessék a kettőt összehasonlítani.

Az ormánsági dolgozó parasztok már megtették. Az életet, a munkát, a jövőt, a szocializmust választották.

Erre szavaznak

november 16-án is.

VASVÁRI FERENC

Havonta 25 000 mázsával több tojásszenet készít a kibővített Nagymányoki Brikettgyár

A Nagymányoki Brikettgyár bővítését, korszerűsítését két ütemben, aránylag kis beruházással valósítják meg. A teljes bővítési munka befejezése után az üzem termelése havi 50 000, éves viszonylatban 5—600 ezer mázsa tojásszénnel növekszik. A kapacitásnövelést olyan ésszerű üzemátszervezéssel, automatizálással kötik össze, hogy a hatalmasarányú termelés növekedés munkáslétszámgyarapítást úgyszólván nem követvetel és így az egy főre jutó műszakonkénti termelési érték 470 forinttal nőni, az évi önköltség pedig 2.4 millió forinttal csökkenni fog.

A bővítés első szakasza befejeződött és az idei téli időben a Nagymányoki Brikettgyár havonta már 25.000 mázsával több tojásszenet gyárt, mint a bővítés megkezdése — július — előtt. A bővítés és korszerűsítés második szakasza előreláthatólag 1960-ban fejeződik be.

Hruscsov és Gomulka elvtársak beszéde

(Folytatás 1. oldalról)

hitleri politika. Nem nehéz elképzelni, mi lenne a sorsa azoknak, akik újból megpróbálnák feleleveníteni ezt a kísérletet.

A keleti terjeszkedés, a kelet felé vezető út Nyugat-Németországnak a halálhoz vezető útja lenne.

Ezt meg kell érteniök mindazoknak, akik felelősek Nyugat-Németország politikájáért, akik az új háború kirobbantására törekszenek.

— Mi nem akarunk semmiféle háborús konfliktust — jelentette ki a gyűlés résztvevői tapsa közepette Hruscsov hangsúlyozva: a Szovjetunió és a szocialista országok mindent megtesznek, hogy elhárítsák ezt a súlyos veszélyt.

A Szovjetunió szükségesnek látja a Berlinre vonatkozó megállapodás revidiálását

Hruscsov emlékeztetett, hogy 1945-ben a fasizmuson győzelmet aratott hatalmak a potsdami egyezményben fontos kötelezettségeket vállaltak. Ezek a kötelezettségek előírták többek között azt, hogy egész Németország területén akadályozzák meg a fasizmus, a militarizmus újjáéledését, tiltsák meg a fasiszta, militarista háborús propagandát, kövessenek el mindent a közélet megtisztításáért, akadályozzák meg azoknak a kartelleknek, trösztöknek, monopóliumoknak újjáéledését, amelyek annakidején uralomra juttatták Hitlert és mindvégig támogatták és segítették politikáját.

Tizenhárom évvel a potsdami szerződés után más és más kép tárul elénk Németország két részében — állapította meg Hruscsov, rámutatva, hogy

a Szovjetunió becsülettel teljesítette a potsdami egyezményből ráháruló kötelességét. A nyugati hatalmak azonban bevonták Nyugat-Németországot az agresszív Északatlanti Szerződésbe, amelynek nyílt támadó jellege van, s nemcsak tűri, hanem segíti Nyugat-Németország militarizálását, a hadsereg újjászervezését, új fegyverekkel történő felszerelését. Ezt a támadó hadsereget egykori hitlerista tábornokok, revansista nacionalista szellemben készítik elő új háborúra, a Kelet felé irányuló előretörésre. Legújabban a nyugati hatalmak segítő kezet nyújtanak abban is, hogy a nyugat-német hadsereget atom- és rakétafegyverekkel szereljék fel. Nyugat-Németországban újjáéledtek a monopóliumok és az ország ma már vezető helyet foglal el Nyugat-Európa gazdasági életében. A gazdasági eredményeket a Német Szövetségi Köztársaságban csaknem teljesen a militarista revanspolitika szolgálatába állítják,

Hruscsov emlékeztetett a potsdami egyezménynek arra a pontjára, amely szabályozza Berlin státusát. Megállapította; ez az egyetlen pont, amelynek megtartásához a nyugati hatalmak ragaszkodnak, mert ez az ő érdekeiket szolgálja.

Nyugat-Berlin ma valóságos állam az államban, idegen test a Német Demokratikus Köztársaságban, amelyet hídfőül használnak fel az NDK, Lengyelország, a Szovjetunió és az egész szocialista tábor ellen irányuló aknamunkához. Ezt a helyzetet nem lehet tovább tűrni

— állapította meg Hruscsov, majd hangsúlyozta: a nyugatnémet revansisták Berlint, a Német Demokratikus Köztársaság fővárosát akarják felhasználni az NDK elleni akciókban. Hruscsov ezután hangsúlyozta:

mivel a nyugati hatalmak nem tartották meg a potsdami egyezményből rájuk háruló kötelezettségeket, a Szovjetunió szükségesnek látja az egyezmény felülvizsgálatát, illetve a Berlinre vonatkozó megállapodás revidiálását. A Szovjetunió Berlinnel kapcsolatos valamennyi még meglévő jogát a Német Demokratikus Köztársaság hatóságainak adja át. S ha a nyugati hatalmak valamit óhajtanak Berlinnel kapcsolatban, közvetlenül az NDK hatóságaihoz kell fordulniok,

Az NDK elleni támadást a Szovjetunió úgy tekinti, mint saját maga ellen irányuló támadást

— A Szovjetunió nem feledkezik meg arról, hogy az NDK szövetségese, s a varsói szerződésből származó minden kötelezettségének továbbra is híven eleget kíván tenni. A Német Demokratikus Köztársaság elleni agresszív imperialista támadást a Szovjetunió úgy tekinti, mint saját maga vagy a szocialista tábor ellen irányuló támadást

jelentette ki a gyűlés résztvevőinek lelkes tapsa közepette Hruscsov.

Nyugat-Németország kormányának politikáját elemezve hangsúlyozta: a nyugatnémet kormány olyan színben akarja feltüntetni a jelenlegi helyzetet, hogy a szovjet—nyugatmet viszony megjavítása a Szovjetuniótól függ. E „javulás" feltétele az lenne, hogy a Szovjetunió szüntesse meg az NDK támogatását, sőt igyekezzék azt olyan irányba terelni, amely megfelelő lenne a nyugat-német vezető köröknek. Erről szó sem lehet — állapította meg Hruscsov, hangsúlyozva:

ha a nyugat-német vezető körök valóban jó viszonyt akarnak az NSZK és a Szovjetunió között, akkor fel kell hagyniok ezzel a követeléssel,

Hruscsov ezután méltatta a Lengyel Népköztársaság békés politikájának eredményeit, az európai atommentes övezet kialakítására vonatkozó lengyel javaslatot és egyúttal rámutatott:

E javaslat megvalósítását a nyugat-német militarista körök gátolták meg.

A német militarizmus ma veszélyesebb, mint valaha.

A nyugat-német revansista körök nyíltan területi igényekkel lépnek fel, elsősorban Lengyelországgal és Csehszlovákiával szemben. Nem ismerik el az Odera—Neisse-határt. A Szovjetunió ezt nem hagyhatja figyelmen kívül, a szovjet kormány számára az Odera—Neisse-határ, békehatár.

Hruscsov röviden foglalkozott a nemzetközi helyzet más vonásaival, elsősorban az iráni kormánynak átadott szovjet jegyzékkel.

Megerősödött a kommunista mozgalom egysége

Beszéde további részében a szocialista táborral foglalkozott. Megállapította: e tábor erőforrása az egység és a szilárdság. Ezért az imperialisták mindent elkövetnek az egység megbontására, a kommunista pártok befolyásának csökkentésére.

A szocialista országok, a kommunista mozgalom egységének megszilárdításában jelentős állomás volt az egy évvel ezelőtt Moszkvában megtartott tanácskozás, amelynek nagyfontosságú dokumentumai az egész világpolitikában éreztették hatásukat.

A múlt év legfontosabb jelensége éppen az, hogy megerősödött a szocialista országok, a kommunista mozgalom egysége.

Az SZKP Központi Bizottságának első titkára ennek bizonyságául megemlítette, hogy a kommunista és munkáspártok egységesen szálltak szembe a mai revizionizmussal, amely a JKSZ programjában fejeződött ki a legteljesebben.

Hruscsov ezzel kapcsolatban hangsúlyozta Wladyslaw Gomulka több kijelentésének nagy fontosságát. Gomulka megállapította: a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének vezetősége elkülöníti Jugoszláviát a szocialista országok együttműködésétől, s ezzel kárt okoz a nemzetközi munkásmozgalomnak, továbbá, hogy a JKSZ vezetőinek álláspontja objektíve elősegíti a nemzetközi reakció törekvéseit.

Teljesen osztozunk a jugoszláv revizionizmusnak abban az értékelésében, amelyet Gomulka elvtárs adott róla — mondotta Hruscsov.

Sajnos, a jugoszláv vezetők a munkásosztály álláspontjáról lecsúsznak a munkásosztály ellenségeinek álláspontjára

— hangoztatta az SZKP Központi Bizottságának első titkára. Ezért pártvonalon aligha számíthatunk kölcsönös megértésre a Jugoszláv Kommunisták Szövetségével való kapcsolatainkban, bár erre vonatkozó reményeinket nem szeretnők elveszíteni.

Állami vonalon arra törekszünk, hogy baráti kapcsolatokat fejlesszünk ki Jugoszláviával — mondotta Hruscsov, s elégedetten állapította meg, hogy a Szovjetunió és Jugoszlávia álláspontja a nemzetközi küzdőtéren sok fontos kérdésben gyakorta egyezik.

Hruscsov beszéde végén azokról a lelkesítő távlatokról szólt, amelyeket a szovjet nép a XXI. pártkongresszuson megvitatásra kerülő hétéves tervben tár fel. A továbbiakban sok sikert kívánt a Lengyel Népköztársaságnak, a Lengyel Egyesült Munkáspártnak a szocializmus építésében.

Wladyszlaw Gomulka elvtárs beszéde

Ezt követően a jelenlévők lelkes tapsa közepette Gomulka emelkedett szólásra.

A Lengyel Népköztársaság küldöttségének látogatása elérte célját, s a lengyel és a szovjet nép testvéri baráti kapcsolatai ma erősebbek, mint eddig bármikor — mondotta Gomulka.

Gomulka részletesen méltatta a lengyel—szovjet kapcsolatok jelentőségét, s azt, hogy Lengyelország ma a szocialista tábor tagja, hangsúlyozta: ez a tény az egész ország életében érezteti áldásos hatását.

Részletesen szólt a lengyel népgazdaság eredményeiről és a soronlévő feladatokról.

Beszéde további részében a Lengyel Egyesült Munkáspárt fejlődésével foglalkozott. Méltatta a párt VIII. kongresszusának jelentőségét.

— A kongresszus után megnőtt a párt befolyása a tömegekre, megnőtt a vezető szerepe. A párt következetesen harcol a revizionizmus ellen.

Napjainkban a revizionizmus jelenti a fő veszélyt, mert aláássa a proletárdiktatúra elvét, a párt vezető szerepét, a kommunista pártok és a szocialista tábor egységét

— hangsúlyozta Gomulka, majd megállapította: a LEMP ugyanakkor harcol a dogmatizmus ellen, amely szintén veszélyezteti a szocialista építés programját és a párt vezetését. A fő veszélyt azonban a lengyel kommunisták a revizionista jelenségekben látják.

A JKSZ mind az elmélet, mind pedig a gyakorlat terén a revizionizmus útjára lépett

A Lengyel Egyesült Munkáspárt az első pillanattól bírálta a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének programját.

A párt két vezetőjét Jugoszláviába küldték, hogy baráti vita során próbálják megismertetni a lengyel kommunisták álláspontját a programtervezetről, s meggyőzzék a JKSZ vezetőit, hogy a program revizionista nézeteket tartalmaz. A JKSZ vezetői azonban kitartottak saját álláspontjuk mellett, nem hallgattak sem a lengyel kommunisták, sem más országok kommunistáinak figyelmeztető szavára.

A kommunista pártok előzőleg mindent megtettek, hogy megjavítsák kapcsolataikat a Jugoszláv Kommunisták Szövetségével. Azt hitték, semmi akadálya nincs annak, hogy a JKSZ visszatérjen a kommunista- és munkáspártok testvéri családjába.

Ha a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége most továbbra is elszigeteli magát a kommunista- és munkáspártok családjától, továbbra is fenntartja revizionista álláspontját, ezért a felelősség kizárólag JKSZ-t terheli

— állapította meg Gomulka. A kommunista- és munkáspártok annak idején sokat tettek e viszony megjavításáért, mert ez nem kis részben az ő hibájukból romlott meg,

a jelenlegi helyzetért azonban kizárólag a Jugoszláv Kommunisták Szövetségét terheli a felelősség.

Gomulka méltatta a kommunista- és munkáspártok múlt évi moszkvai deklarációjának és manifesztumának nagy jelentőségét, majd hangsúlyozta: a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének programja, a párt politikája, meggyőző erővel mutatta meg, hogy a JKSZ mind az elmélet, mind pedig a gyakorlat terén a revizionizmus útjára lépett.

A Lengyel Egyesült Munkáspárt harcol a revizionista nézetek ellen és a párttagok sok milliós tábora elítéli ezeket a nézeteket — mondotta — majd a reményének adott kifejezést, hogy a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége szakít a revizionista nézetekkel, s visszatér a kommunista- és munkáspártok nagy családjába. A kezdeményező lépéseket azonban most már feltétlenül a Jugoszláv kommunistáknak kell megtenniök.

A lengyel küldöttség támogatja a Szovjetunió álláspontját a potsdami egyezmény felülvizsgálásáról

A továbbiakban Gomulka a nemzetközi helyzettel foglalkozott, s részletesen kitért Nyugat-Németország politikájára. Rámutatott, hogy Nyugat-Németországban a revansista kampány elsősorban Lengyelország ellen irányul, s ezt a kampányt számos hivatalos személyiség is támogatja. Az Adenauer-kormány egyre nyíltabban foglal el revansista-militarista álláspontot. Lengyelország ebben a politikában súlyos veszélyeket lát. Ezért osztja a Szovjetunió álláspontját a német kérdésben.

Gomulka a jelenlévők nagy tapsa közepette jelentette be:

a lengyel küldöttség teljesen helyesli és támogatja a Szovjetunió álláspontját a potsdami egyezmény felülvizsgálásáról.

Beszéde további részében a nyugat-német helyzettel foglalkozva, Gomulka elítélően szólt arról, hogy a Német Szövetségi Köztársaságban a szociáldemokrata párt mind nyíltabban kapcsolódik be a hivatalos politikába, mind nyíltabban támogatja a militarizmus újjáéledését Adenauer oldalán. Adenauer kormánya megakadályozta az atommentes övezet megteremtésére vonatkozó lengyel javaslat megvalósítását, útját állja Németország egyesítésének, sőt új háborút igyekszik előkészíteni. Gomulka éles szavakkal bélyegezte meg ennek a politikának alapvető vonásait, s megállapította: Adenauer, von Brentano és a többiek már teljesen elfeledkeztek a fasiszta Németország bűneiről s arról, milyen árat fizetett ezért a német nép. Különösen élesen ítélte el a Nyugat-Németországban terjesztett lengyelellenes propagandát. A lengyel—nyugat-német kapcsolatokról szólva rámutatott:

Amennyiben Adenauer kormánya feltételekhez szabja a kapcsolatok megjavítását, nincs lehetőség erre, s a lengyel kormány ilyen körülmények között nem is tartja szükségesnek Lengyelország és Nyugat-Németország kapcsolatainak a megváltoztatását.

Gomulka hangsúlyozta:

Lengyelország politikáját a szocialista tábor fennállására, hatalmára, a Szovjetunióval és a többi szocialista országokkal létrejött testvéri barátságra alapozza.

A Lengyel Egyesült Munkáspárt elnöke végül szeretettel üdvözölte Hruscsovot, Vorosilovot és a Szovjetunió más vezetőit lengyelországi látogatásra.

Apróhirdetések

Idősebb nő elvállalná háztartás vezetését. — Dobnya Ágnes, Zrínyi utca 12. 235

Órát, írógépet, gramofont, fényképnagyítót veszek. Wágner, — Rákóczi út 73/a. 116

Elcserélem a nagyállomás mellett lévő 1 szoba, konyha, éléskamrás lakásomat a Ferences templom közelében lévőért. Esetleg csak egyszobásért is. Érdeklődni: Sallai utca 44. I. emelet, — este fél 7—fél 8-ig, — vagy 14-99-en. 245

Jó karban lévő irodai íróasztalt veszek. Bárány, Hal tér 1. 236

Eladó azonnal beköltözhető 3 szoba, fürdő szoba, konyha, előszoba, mellékhelyiségekből álló magányos családi ház, nagy udvarral. Lakó nincs. — 150 000 Ft. Halász u. 7. sz. Balokányi megállónál. 244

Gyökeres málnavessző egy forint. Hunyadi út 20. Bállos út 12. sz. Höflernél. 243

Bőrkabátfestést, táska festést szakszerűen, rövid határidőre vállalok. Felső-Malom u. 14. sz. 242

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis I. Szigetvár, Kossuth tér 1. sz. 127

Rántani való csibe mindennap kapható a Keltető Vállalatnál, — Xavér utca 19. szám alatt. 37

Elcserélném röptéri másfélszobás, összkomfortos lakásomat lehetőleg belvárosiért, csak uránium dolgozóval. Rákóczi út 71. földszint egy. 46

A Nádor szálloda előtt elvesztettem zsebórámat. Kérem a becsületes megtalálót, a Nádor szálloda portán adja le. Jutalomban részesítem. Ranodics József. 233

Iparitanulót, vagy — diákot albérleti szobába társnak keresek. Szabadság út 19. — Ángyán, délután 4-től 231

Ebédlő, íróasztal, képek, asztalok, székek, mosdó, ágybetét és sok más bútor, 16x500 autóküllő, új, eladó. Aradi vértanúk útja 55. sz. (Virág) 229

Háromajtós, politúros szekrény új állapotban eladó. Szabadság út 29. II. em. Délelőtt 8—9-ig, délután 6—8-ig. 243

Konyhagranitúra, új, kisipari eladó. Bartók Béla u. 37. 247

Hálószoba, konyhabútor, kályhák, varrógép, ágyak, szekrények, sodrony eladó. Molnár, Felső-Vámház utca 2. 237

Elcserélném Vasas II. 66. szám alatt lévő házamat hasonló jugoszláviaiért, vagy ingatlanért, (sürgős) — Érdeklődni Vasas II. 65. sz. Marosnál. 239

A Keszty űgyár Vállalat felvesz karbantartó műhelyvezetőt. Szükséges képesítés: technikusi végzettség, valamint fűtés, víz- és elektromos szaktudás. Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályán. Belépés azonnal. 230

Egyedülálló 64 éves özvegy, tiszta, félhálóbútorral otthont keres, egy vagy két személy háztartását elvégezné. Orsolya u. 6 Kerákné. 235

Tamás Kálmán motoros faműrészelő telefonszáma 39-91, — György utca 6. 248

Bőrkabát, (külföldi) és Cromby téliskabát, — majdnem új, modern fazon eladó. Doktor Sándor u. 33. 250

Nagyméretű íróasztal eladó. Dr. Várady A. u. 22. 252

Elcserélném földszintes, 2 nagyszoba, — komfortos, olcsóbérű lakásom hasonlóra — esetleg kertesért. Magas költségtérítéssel. Telefon: 28-94. 251

Hálószoba, diópolitúros eladó. Fizetési kedvezmény. Felső-Vámház utca 33., asztalos. 254

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ nél, Sellyén.

Vizsgázott vontatóvezetőt, zetorvezetőt, — talajmunkára és több éves gyakorlattal rendelkező traktorvezetőket azonnal felvesz a kozármislenyi gépállomás. Jelentkezés a helyszínen. 45

Kényelmes otthon — Sindler kárpitostól rekamié, szelon. Fizetési kedvezménnyel, — Szigetvár, József Attila utca 43. 113

Nádor Szálloda azonnali belépésre gyakorlattal rendelkező fűtőt keres. 50

Faműrészelő (motoros) Soós János, Bajcsy Zs. u. 10. Tel: 11-03. 47

Részletfizetésre háromnegyedes, iskolás- és mesterhegedűk, — háromnegyedes cselló eladó. Poszák, Bartók Béla utca 17. 246

— **HALÁLOZÁS. Braun Ádám elhunyt. Temetése 12-én, fél 2 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.**

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen édesanyánk, özv. Jaksits Sándorné, szül. Goda Irén temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhítették. Külön köszönetet mondunk a Pécsi Vízügyi Igazgatóság pénzügyi osztályának, a Komlói Építőipari Vállalatnak, a 21. TEFU-nak, a Lottó kirendeltségnek és a VTSB Labdarúgó Szövetségének.

A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk rokonainknak, ismerőseinknek, akik szeretett, drága halottunk, Pálfalvai János temetésén megjelenésükkel, koszorúkkal, virágokkal és táviratokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Mecsekvidéki Üzemélelmezési Vállalatnak, a pénzügyi munkatársaknak, a munkaügyi csoportnak, valamint a MÁV számviteli főnökség dolgozóinak.

Gyászoló család.

— **Érettségizett lányokat munka melletti ápolónői tanfolyomra felvesz a B. m. Tanács V. B. Kórház igazgatósága, Akác u. 1.**

A pontos idő...

Városszerte felújításra kerülnek és új köntösbe öltöznek az utcai villanyórák.

„Őrizni akarjuk a vidéki tervezők becsületét"

A Komlói Szénbányászati Tröszt tervezőcsoportja Komló és a környező vidék jövőjét tervezi. Vagy nem a közeli jövő a mázai szénosztályozó, a Béta-aknai külszíni rekonstrukció, vagy a Fonyód Bélatelepi gyermeküdülő bővítése?

A mázai szénosztályozó építése máris megkezdődött. Az alapozási terveket Kővári Jánosné építészmérnök készítette. A vasszerkezet tervein még dolgoznak a gépészmérnökök, Lőczi Sándor és Póka Henrik, de ez nem lesz akadálya annak, hogy az új mázai osztályozó már jövőre elkészüljön.

Ezzel az osztályozóval lényegesen javul majd a mázai szén minősége és a hozzákapcsolódó bunkerrész növeli a tárolási lehetőségeket, s könnyebbé teszi a szállítást.

A tervezőcsoport legnagyobb munkája lesz a Béta-aknai külszíni rekonstrukció tervének elkészítése. Béta, az eredeti tervfeladat szerint napi hetven vagonos üzemnek készült. A kedvező geofizikai viszonyok azonban lehetővé teszik az üzemnek mintegy kétszeres kapacitásra való növelését. Mégpedig úgy, hogy a keleti akna kap egy új szállítógépet. Ennek következtében az egész külszíni csilleforgalmat meg kell tervezni, a fürdőbővítéssel és sok más egyébbel együtt.

A rekonstrukció tervének technológiáját Kratky Jenő főmérnök szerkesztette. A részletek kidolgozásában úgyszólván az egész tervezőcsoport részt vesz. A bányászati részt Bíró József, a gépészeti részt Lőczi Sándor és Rónaky Károly, a villamossági részt Póka Henrik és Spitl Kornél, az építészeti részt Klausz Gyula és Tiszai László vállalta. A munkát máris megkezdték. A tervek 1959. végéig készülnek el, a beruházást 1962-re hajtják végre.

A tervcsoport egyidőben több, nagy jelentőségű munkán is dolgozik. Most készül az ellensúlyos „Koepe"-rendszerű szállítógépek komlói típus aknajelző berendezések terve. A tervezőket az a cél vezérli, hogy az eddigi aknajelzők helyett sokkal korszerűbbet hozzanak létre. A szállítógépházban, egy táblán akarják elhelyezni az eddig egymástól szétszórtan működő műszereket, hogy megkönnyítsék a szállítógépész munkáját.

Sok munkát ad a tervezőknek az úgynevezett „északi" bányaüzemek fejlesztése. A mázai szénosztályozó mellett most készíti Istvánfalvi Miklós a Szászvár—Mázа közötti vasútvonal teljes rekonstrukciós tervét. A terv első szakasza elkészült, a tervezés a jövő évben folytatódik.

A tervezőcsoport munkájával meggyorsítja a komlói beruházásokat. Ha postamunkára van szükség, azt is vállalják, mint ez év tavaszán a tröszt Béla-telepi gyermeküdülő bővítésének tervezési feladatait. Ez azt jelenti, hogy kilenc, vagy hat hónap helyett, egész rövid idő alatt jut a tröszt a tervekhez, s ennyivel előbb megkezdhetik a kijelölt helyeken az építkezést. A balatoni tervek „átmentek" a Balatoni Intéző Bizottság szigorú bírálatán. Az osztályzat mindenesetre jó lehet, mert az építkezés már rég megkezdődött.

— Az ez évben végzett tervező munkák értéke 700 ezer forint körül lesz — számítgatja Krátky elvtárs. — Jövőre még több munkát kapunk. Szívesen vállaljuk, nemcsak azért, mert hasznos munkát végzünk a tröszt számára, hanem azért is, mert őrizni akarjuk a vidéki tervezők becsületét.

H. M.

Az iskola és a szülők kapcsolatáról

tartottak megbeszélést a szülői munkaközösségek elnökei

A városi nőtanács rendezésében a szülői munkaközösségek feladatairól és a szülőknek iskolával való kapcsolatáról tartottak megbeszélést a szülői munkaközösségek elnökei és vezetőségi tagjai a városi tanács nagytermében.

A nőtanács részéről *Kiss Istvánné* városi titkár köszöntötte a szülőket. Kiss elvtársnő elmondotta, hogy a nőtanács mindenben támogatni kívánja a szülői munkaközösségek munkáját.

Ez a támogatás azonban csak úgy hasznos, ha a szülők elfogadják. Igy például a november végén induló 10 előadásból álló Nők iskolája csak akkor segít, ha a szülők el is járnak oda rendszeresen.

Ezután *Komlósi Sándor* elvtárs szólt a szülőkhöz.

Komlósi elvtárs beszélt a régi iskolákról, arról, hogy régen milyen kevesen juthattak gimnáziumba, vagy egyetemre, különösen az alsóbb néposztályból. Igy a szülők nagy többségének nem volt érdeke, sem alkalma a pedagógusokkal együttműködni.

„Ma, amikor minden gyermek iskolába jár, fontos hogy a szülők és pedagógusok összehangolják a nevelést — mondotta. — Nem elég az, hogy a szülő otthon neveli a gyermekét. Segíteni kell az iskolának, kapcsolatot kell keresnie a nevelőkkel."

„Csak akkor lehet jól nevelni. — mondotta Komlósi elvtárs, — ha egységesen tud a gyerekre, az ifjúságra hatni az iskola és a család. Ha mást ad a szülő és mást az iskola, a gyerek felőrlődik a két vélemény között. Különösen nagy feladat hárul itt a Szülői Munkaközösségekre. A munkaközösségi tagoknak olyanoknak kell lenniök, hogy hatni tudjanak, hogy tudják nevelni és magukkal vinni a többi szülőt."

Befejezésül a gyermeknevelés számos problémájára is kitért, és arra is, hogy eredményt elérni csak összefogva, csak közösen lehet.

Az összegyűlt, mintegy 100 szülő elhatározta, hogy egyre inkább kiszélesítik a szülői munkaközösségi munkát, szorosabbra fűzik az iskola és szülők kapcsolatát.

KEGYELET

A Rózsakert és a KIOSZK között karcsú obeliszk áll. Büszkén, méltóságteljesen emelkedik a hétköznapi dolgok fölé, s még az sem zavarja, hogy kevesen tudnak róla. Szakképzett idegenvezetők is beérik ennyivel: „Ott látható kérem egy emlékmű", s aztán sietve vonszolják a jámbor idegent a katakombák felé. Elhagyatottságában is tiszteletre intően áll, mint emlékműhöz illik. Szemmelláthatóan nem zavarja az sem, hogy a derekához valakik jókora táblát támasztottak, olyan egykedvűen néz le arra is, mint a tövét elborító száraz falevelekre. Hiszen a leveleket elhordja a szél, a hirdetőtáblát meg az Állami Hirdető embere, de a karcsú oszlopra talán évszázadok múltán is e szavakkal mutat az idegenvezető: „Ott látható kérem egy emlékmű!"

A spicces hanyagsággal odatámaszkodó tábla a borhetet hirdeti. Szó ami szó, az se rossz. De ha már bevezettük az emlékművek felhasználását hirdetési célokra, volna még néhány javaslatom:

1. A temetőkapun felirat helyezendő el e szöveggel: „Bánatára enyhülést csak az ÁBOFORT kitűnő fajborai hoznak!"

2. A Hunyadi-szobor pózán változtatni kell: a buzogánnyal mutasson a Nádor felé, másik kezében transzparenst emeljen e felirattal: „Ott a jó bor, ott igyál!"

3. Báró Szepessy Ignác bontsa ki tekercsét, amelyen e szöveg díszelegjen: „Borivóké a mennyek országa!"

Már miért ne?

(Mész.)

MESTERVIZSGÁN

Hétfőn reggel 8 órakor a fehér terítővel borított, virágokkal díszített asztalnál régi kisiparosok, mesterek, tanácsi dolgozók, KIOSZ vezetőségi tagok foglalnak helyet. Ők a mestervizsga bizottság tagjai: Horváth János elnök, Berki István, Sebők Béla, Bérczes Károly a megyei tanács ipari osztálya, Pálvölgyi Imre a városi tanács ipari osztálya képviseletében s Kőhalmi Mihály, a KIOSZ megyei titkára. S itt van a könnyűipari minisztérium kiküldötte: dr. Belső Károly is.

A KIOSZ helyiségében, a másik asztalnál olyan kisiparosok ülnek, akik 1956 január 1-e után kaptak iparengedélyt. Van közöttük segéd is. Itt van Takács János Somogyapátiból, Mehrfels Béla Tolnából, Gellért János Szigetvárról, Kiss Lajos Siklósról, Berta András Mözsről, Szabó Sándor Dunaszekcsőről és Urbán Gyula Pécsről. Valamennyien a gépjavító és szerelő szakmában dolgoznak. S az új ipartörvény értelmében most teszik le a mestervizsgát.

Ők a legelsők, akik Pécsett mestervizsgára jelentkeztek. Asztalukon körző, vonalzó, füzet, papiros. S szorgalmasan dolgoznak az írásbeli tételeken. Az egyik tétel: egy Skoda személygépkocsi differenciál féltengelyének elkészítési vázlata. Méret: 30x70. Árvetés részletesen, munkamenet szerint. A következő tétel: elkészítendő egy autókipufogó szelep vázlata, a szelep méretei: teljes hossz: 100 mm; tányér átmérője: 35 mm; szár vastagsága 8 mm; szelep ülés: 45 fok; rögzítő ék hely: 3 mm; lyuk, szárvégtől 8 mm-re.

Ilyen és hasonló tételeket kell kidolgozniok két óra leforgása alatt. S ceruzájuk alól gépalkatrészek rajzai és árvetések kerülnek ki. A mestervizsga bizottság tagjai pedig pontosan felülbírálják a rajzokat és a vizsgázók által készített kalkulációkat.

Az írásbeli vizsga után, sor kerül a szóbeli vizsgára. Most anyagismeretből, — szerszámgéptanból, szakmai ismeretekből és balesetvédelemből vizsgáznak. Kiss Lajos a legelső, aki szóbeli vizsgára jelentkezik: Tétele: üzemanyagok és kenyőanyagok ismertetése. — Blitz fogó használata, ismertetése. — Szuport csiszoló ismertetése és használata. — Diesel motorok főbb alkatrészeinek ismertetése. — Porlasztó segédberendezéseinek ismertetése. — Kiegyenlítő mű fő alkatrészei (differenciál mű). Mások más kérdést húznak, mint például: az acélok felosztása összetételük szerint. Tőcsavar kiszedő. — Beszakadt tőcsavar kiszedő. — A belső égésű motorok főalkatrészeinek ismertetése. — Három fokozatú sebességváltó működésének ismertetése. — Fékrendszerek ismertetése. — Üzemanyag útja a tartálytól a hengerig diesel-motoroknál.

A vizsgára jelentkezett kisiparosok egymás után válaszolnak a kérdésekre. Azután újabb tételeket húznak és most már iparigazgatási kérdésekre felelnek. Arra adnak választ, hogy hol kell megkötni a tanulószerződést; lehet e szüneteltetni az iparengedélyt, kinek és mennyi idelig; kisiparos végezhet-e közületi munkát és mikor; mi szükséges az iparjogosítvány kiadásához; milyen a KIOSZ alapszervezeti felépítése; a kisiparos hány alkalmazottat foglalkoztathat; ki használhatja a „mester" címet stb.

Már délután fél 3 óra felé jár az idő, de a mestervizsga még mindig nem ért véget. Rövid ebédszünet után a vizsgára jelentkezettek elmennek az AKÖV tanműhelyébe. Itt gyakorlati feladatokat kapnak. S ha itt is megállják helyüket, valóban mesterekké válnak.

P. J.

A mi örömünk — az ő bánatuk

Néhány nyugati rádióállomás az utóbbi időben nagyon zokon veszi tőlünk, hogy a magyar sajtó és rádió bizakodva beszél és ír, s hogy a választási kis- és nagygyűlések alaphangja is az optimizmus. Fejünkre olvassák, hogy míg a választási kampány elején azt ígértük: nem lesz semmiféle korteskedés és agyonígérgetés, most, ő szerintük, mást sem teszünk, csak ígérgetünk. S hozzáteszik: mi, állítólag, csak arról szólunk, hogy az élet nálunk kellemes és nyugodt, de nem említjük nehézségeinket, bajainkat — vagyis félrevezetjük a választókat, az embereket.

Azt, persze, hiába várják Szabad Európa és társai, hogy mi versenyt jajgatunk velük. De az is téved, aki olyan „munkamegosztást" tételez fel, hogy a mi dolgunk a szépmondás, ellenségeinké a káromlás. Ami az utóbbit illeti, az igaz: tőlük hiába várnánk józanságot, tárgyilagosságot vagy mértéktartást. Az ő kenyerük a féktelen uszítás. A miénk az igazmondás.

Aligha kell bizonygatni, hogy a tíz- és tízezernyi választói gyűlésen a szónokok, a jelöltek nemcsak szépeket mondtak. Nem kell bizonygatni azért, mert e találkozókon megyénkben százezrek, országosan milliók vettek részt, saját fülükkel hallották az ott elhangzottakat. Bizony, bőven volt szó nehézségekről, mind a szónokok, mind a választópolgárok beszéltek róluk. De amit a nyugati propagandisták nem érthetnek meg: *a nehézségekről is a bizakodás hangján szóltak*, bízva építő szocialista rendszerünkben, abban, hogy fokról fokra javul tovább a helyzet, oszlanak a gondok, gyarapodnak az örömök.

Voltaképpen mivel hozakodnak elő ellenlábasaink? Szerintük mi az a rossz, amiről állítólag nem szólunk az emberekhez? A minap a Szaban Európa rádió felfedezte, hogy Magyarországon a terror légköre uralkodik, s félelem lesz úrrá az embereken. Hozzáteszi: a rendőrhatóságok ismét letartóztatásokat eszközöltek. Szörnyűség!

Nem szállunk vitába a müncheni dollárhanggal. Miért tagadnók: tényleg voltak letartóztatások, hogyne lettek volna, bár nem tudjuk, kikre gondol a SZER. Bizony-bizony, őrizetbe vettek tolvajokat, betörőket, sikkasztókat. Értük hullatja könnyét a nyugati propagandagépezet? Hát mi a rendőrség dolga, ha nem ez? Valljuk be: amikor arról beszélünk, hogy az élet nálunk nyugodt és kellemes, nem a betörők nyugalmáról és kelleméről szólunk. Annyi baj legyen. Feltesszük, hogy a burzsoá zavarkeltők sem őrájuk gondolnak, hanem a politikai bűnösökre. Nos? Ugyan nem tudjuk, vettek-e őrizetbe a napokban ilyeneket, de állunk elébe, mondjuk, vettek. De értsék meg jól a nyugati bajkeverők: a választási gyűléseken mindenütt élénk helyeslés fogadta a szónokok arról szóló fejtegetéseit, hogy most és ezután senkinek sem engedi meg a magyar néphatalom az ellene való szervezkedést, az államellenes bűnöket. Melyik állam enged meg ilyesmit? A polgári demokrácia bizonyára nem. A különbség csak az, hogy minálunk az államellenes bűn a munkások és a parasztok állama, a dolgozó milliók ellen irányul — az ilyen bűnök felderítése és a bűnösök ártalmatlanná tétele a dolgozó milliók érdeke. A tőkés országokban államellenes bűnnek mondott cselekmény viszont javarészt a tőkések ellen irányul, s az ilyen bűnösök bebörtönzése csupán akar lenni a munkások és a parasztok felszabadulási mozgalma ellen. Égbekiáltó különbség!

Rossz tétet játszanak meg tehát a nyugati propagandisták, amikor a politikai bűnözők mellett szót emelnek. A mi népünk ugyanis nem az élet kellemetlenségei között tartja számon a néphatalom ellenségeinek „kellemetlenségeit", sőt igen jól tudja, hogy a népmilliók élete nyugodalmának egyik legfőbb biztosítéka a kérlelhetetlenség az ellenséggel szemben. A választópolgárok bizalma a jelöltek iránt azért szilárd, mert személyükben garanciát látnak a népérdeket megtestesítő politika következetes végrehajtására. A sok megbizatás között, amelyet a választópolgárok a jelölteknek adtak, nem utolsó sorban áll az az utasítás, hogy ezután se ismerjenek tréfát az elleséggel szemben, semmi szín alatt, semmiféle meggondolásból, ne alkudjanak meg azokkal, akik végső soron a dolgozó nép hatalmára törnek. Igy hát a nyugati rádiók jajveszékelése visszafelé sül el, s ismét leleplezi a Nyugat „szabadságbajnokait", kiknek a „szabadságáért" rimánkodnak.

S mit mondjunk arra, hogy állítólag nem szólunk bajainkról és nehézségeinkről? Kézenfekvő hazugság ez. Gyanítjuk, a nyugati zugírászoknak éppen az nem tetszik, hogy szólunk róluk, illetve *ahogyan* szólunk róluk. Mi, tudniillik, nem óbégatunk, mi nem tárjuk az ég felé karunkat, hanem a nehézségekről úgy beszélünk, hogy rögtön megmondjuk: *hogyan* kívánjuk megszüntetni őket, s nyomban munkára, harcra hívjuk a választópolgárokat a bajok, a nehézségek megszüntetéséért. S mert így teszünk, mert nem dicsekszünk, mert minden szavunkat a korábban tett ígéretek megvalósulása ellenőrzi, ezért a lakosság azzal is tisztában van, hogy azok a szolíd tervek, amelyek a legközelebbi jövőben is közelebb visznek a létviszonyok további javulásához, megalapozott tervek, s azok meg is valósulnak.

Ami azonban úgy elválasztja a mi őszinte beszédünket a nyugati sirámoktól, nem ez. A helyzet úgy áll: *ők egészen mást tartanak bajnak és nehézségnek, mint a magyar nép.* Ők a hatalmuk- és reményükvesztett egykori uralkodó osztályok nevében és gondolkodásmódjában szólnak. Szerintük például baj, hogy folytatjuk az iparfejlesztés politikáját. Folytatjuk, hogy több, korszerűbb, jobb minőségű és nagyobb választékú termékünk legyen, az önköltséget csökkentve, tehát olcsóbb áron. Szerintük baj továbbá, hogy úgy fejlesztjük a mezőgazdaságot, ahogyan. De mit tegyünk, ha több és jobb terményt, terméket szeretnénk tenni a dolgozók asztalára, ezt is olcsóbban, s elvetünk minden olyan politikát, amely így vagy úgy, az elkergetett földbirtokosok, a kizsákmányolás, az elmaradottság politikája! Szerintük az is baj, hogy hazánk a szocialista tábor rendíthetetlen tagja, nem pedig — ahogyan nem mondják, de szeretnék — a NATO-é. Ámde megtanultuk, legutóbb két évvel ezelőtt és azóta, miféle kárhozat volna a szocialista táborhoz fűződő kötelékek bárminemű lazítása, illetve a lehetetlen „semlegesség" álnok jelszavával később teljesen kiszolgáltatni országunkat azon erőknek, amelyek két világháború elindítóját, hazánk gonosz eltiprójját, a nyugatnémet militarizmust újra felfegyverzik.

Igy áll a dolog a mi optimizmusunkkal, bajainkkal és nehézségeinkkel. Vannak gondjaink, de ezek nagy eredmények árnyékában vannak. Megoldjuk őket, ha nem tetszik is Nyugaton.

SPORT

HIREK, eredmények

A totó 12 találatos szelvénye: 1, 2, x, 1, 1, 1, x, 1, 1; 1; x; x.

*

Az NB I. mérkőzései: MTK—Csepel 3:2, Ujpesti Dózsa—Diósgyőr 1:1, Szombathely—Bp. Honvéd 2:1, Ferencváros—Győr 1:0, Tatabánya—Dorog 4:1, Salgótarján—Vasas 1:1, Miskolc—BVSC 2:1.

*

A magyar ökölvívó válogatott Wroclawban 16:4 arányú, súlyos vereséget szenvedett a lengyel válogatottól.

*

A Spartak-Moszkva csapata nyerte a szovjet labdarúgó-bajnokságot. Az utolsó mérkőzésen a Spartak 3:2-re győzött a Dinamó Kiev ellen.

*

Budapest ökölvívó válogatott csapata Budapesten 12:8 arányú győzelmet aratott Poznan csapata ellen.

*

A röplabda NB II-ért vasárnap Pécsett két mérkőzés volt. A Pécsi Dózsa férfi csapata 3:2 arányban győzött Nyiregyháza ellen, a PEAC női együttese pedig 3:0-ra nyerte meg mérkőzését a Nyiregyházi Vörös Meteor ellen.

*

A november 7. tiszteletére kiírt kegyeleti váltó és kerékpáros versenyt Mahos (Spartakus) nyerte ták megtartani.

*

Az asztalitenisz NB I. során a Pécsi Vörös Meteor 12:4 arányú győzelmet aratott a Debreceni Vörös Meteor ellen. Győztesek: Pintér 4, Kőhalmi 3, Hartai 3, Horváth 2, illetve Deák 3, Madarász.

*

A pécsi kerékpárosok vasárnapra tervezett pályaversenyét is meg zavarta az eső. A Dózsa—Sztálinvárosi Vasas mérkőzés előtt megtartott selejtező egyéni üldözőversenyt Mahos (Spartakus) nyerte Koza (PVSK) előtt.

*

A városi I. osztály mérkőzései: Spartakus—Urán SC 1:1, Helyiipar—Vasas II. 6:1, PVSK II.—Keszty ugyár 5:1; Komló—Helyőrség 8:1, Közlekedés—Szikra 1:0, Bányász II.—BTC II. 5:0.

*

A kézilabda NB I. során az Elektromos Budapesten 15:6 (5:3) arányban győzött a Komlói Bányász ellen.

●

Jólsikerült birkózóversenyt rendezett a Pécsi Bányász a választások tiszteletére

A választások tiszteletére jól sikerült birkózó-versenyt rendezett a Pécsi Bányász. A rendező sportkör birkózóin kívül a Kinizsi, Komlói Bányász és a PVSK is elindította versenyzőit. A serdülőknél a Kinizsi, az ifjúságiaknál a Pécsi Bányász, a felnőtteknél a Komlói Bányász versenyzői szerepeltek a legjobban.

A Komlói Bányász került a bajnoki táblázat élére

Az NB II. nyugati csoportjában az eddig vezető Pécsi Dózsa otthonában izgalmas küzdelemben szenvedett vereséget a Sztálinvárosi Vasastól, a Komlói Bányász ezzel szemben újabb győzelmet aratott, s így az első helyre került. Jól szerepelt a PVSK is, mely Dunaharasztiból hozott haza két pontot. A forduló eredményei: Dél-budai Spartacus—Mosonmagyaróvár 2:2, Oroszlányi Bányász—Váci Petőfi 1:0, Szállítók—Láng-gépgyár 2:1, Kistext—Zalaegerszegi TE 2:0, Budafok—Kaposvári Kinizsi 2:1.

SZTÁLINVÁROSI VASAS—PÉCSI DÓZSA 1:0 (1:0).

Tüzér utca, 5000 néző, vezette: Bokor.

Sztálinvárosi Vasas: Zugéber — Zalai, Palicskó, Farsang — Ladányi, Krasznai — Cserpes, Kőhalmi, Fejes, Lovász, Hegedüs.

Pécsi Dózsa: Danka — Csupák, Kocsis, Hegyi — Lovig, Kresz — Kamondi, Schwara, Opova, Szűcs, Horváth.

A pécsi csapat lendületes támadásokkal kezdett. De a vendégek is veszélyeztettek. A sztálinvárosiak jobban adogattak, a pécsiek sok átadási hibát vétettek, nehezen tudtak kibontakozni. A félidő utolsó perceiben a Dózsa rohamozott, mégis a sztálinvárosiak jutottak gólhoz. Cserpes szöglete Fejes a pécsi védők között a hálóba fejelte. Szünet után meg változott a játék képe. A Dózsa heves támadásokat vezetett. Kamondi beadását Opova gyengén lőtte, s a kapus meg tudta szerezni a labdát. A pécsi csapat tovább szorongatott. Horváth ötösről tiszta helyzetben a kapusba lőtt. Jól játszott a pécsi csapat, a vendégek védekezésre kényszerültek. A 64. percben Lovig hatalmas lövését Zugéber csak nagy ügyggyel-bajjal tudta szögletre menteni. Egymást érték a pécsiek támadásai. A 76. percben a sztálinvárosi Fejes szándékosan betalpalt Lovig lábába. A pécsi játékos súlyosan megsérült, a mentők lábszártöréssel szállították el a pályáról. Jó ideig szünetelt a játék, a pécsi közönség méltán tüntetett a sportszerűtlen durva játékért kiállított Fejes levonulásakor. A mérkőzés hátra lévő részében a Dózsa már nem tudott igazán veszélyes lenni. Jók: Zugéber, Palicskó, Krasznai, illetve Csupák, Kocsis, Horváth.

KOMLÓI BÁNYÁSZ—SZÉKESFEHÉRVÁRI VASAS 5:0 (2:0)

Komló, 1500 néző, vezette: Boda.

Komló: Krausz — Mestyán, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár II — Korom, Cziráki, Perényi, Molnár I., Tóth.

Székesfehérvár: Nemes — Szőke, Bognár, Reimer — Szűcs, Németh — Udvari, Dérfalvi, Károlyi, Szentes, Ispaics.

Mindkét félidőben a technikásabb hazai csapat irányította a játékot. A 12. percben Cziráki szöktette Perényit és a középcsatár a védők között a hálóba vágta a labdát. Tovább támadott a komlói csapat, a 42. percben Molnár I. volt eredményes. Szünet után az 53. percben Cziráki egyéni játékkal a bányász csapat 3. gólját szerezte. A 60. percben formás jobboldali komlói támadás futott a pályán, melyet Korom fejezett be sikeresen. A 64. percben Cziráki—Perényi—Molnár I. adogatás után az összekötő lövése állította be a végeredményt, 5:0. A komlói csatárok még növelhették volna a gólok számát, de a székesfehérváriak lelkesen védekeztek és sikerült tartaniok az eredményt. Jók: Mestyán, Komlói, Kohlmann, Cziráki, illetve Bognár, Németh, és Szentes.

PÉCSI VSK—CSEPEL AUTÓ 2:1 (2:0)

Dunaharaszti, 100 néző, vezette: Angyal.

PVSK: Bogyai — Lendvai, Tamás, Köves — Mohácsi, Laczkó — Freppán, Vajda, Göncz, Vincze, Hámori II.

Csepel Autó: Kohut — Vígh, Kulcsár, Kárpáti — Nagy, Ribári — Kalász, Kreisz, Handó, Kerekes, Réti.

Sáros, mélytalajú csúszós pályán végig esőben játszották le a mérkőzést. Igen nagy küzdelem alakult ki. Az első félidőben a pécsi csapat játszott jobban, ennek eredményeként Vajda, majd később Vincze góljával 2:0-ás vezetésre tett szert. Szünet után jó fél óráig a vendégek kezdeményeztek, a vasút védők azonban jól álltak a lábukon és csak szépíteni sikerült a csepelieknek Ribari góljával. Jók: Bogyai, Mohácsi, Laczkó, Göncz, illetve Kohut, Kárpáti és Vígh.

AZ NB II. ÁLLÁSA

1. Komló	11	8	2	1	21: 9	18
2. Pécsi Dózsa	11	7	2	2	24: 8	16
3. Oroszlány	11	6	2	3	23:12	14
4. Db Spartacus	10	5	4	1	14: 8	14
5. Sztálinváros	11	4	4	3	13: 9	12
6. Vác	11	5	2	4	17:12	12
7. Kaposvár	11	5	2	4	12:10	12
8. Mosonm.	11	4	4	3	15:14	12
9. Szállítók	11	3	6	2	14:14	12
10. Zalaeg. TE	11	3	5	3	11:11	11
11. Székesfehérv	11	1	7	3	7:14	9
12. KISTEXT	11	2	4	5	11:16	8
13. Budafok	11	3	1	7	15:22	7
14. Pécsi VSK	11	2	3	6	13:22	7
15. Láng	10	2	3	5	8:15	7
16. Cs. Autó	11	1	1	9	10:33	3

Ez történt a megyei I. osztályban

Pécsi Postás—Pécsi Porcelángyár 2:0 (0:0). Pécs, Postás-pálya, 250 néző, vezette: Bácsván. Mindvégig nagyiramú mérkőzés nagyobb részében Postás fölénnyel folyt le. A játékvezető jól kezében tartotta a játékot. Góllövők: Fejes és Gál. A postásoktól Almamelléki a Porcelángyárból Ámon játéka emelkedett ki.

Hidasi Bányász—Pécsi EAC 3:2 (0:2), Pécs, Tüzér utca, 500 néző, vezette: Papp. Az egyetemisták a „szokott módon" az első félidőben jól és eredményesen játszottak, a II. félidőben pedig elkészültek erejükkel. Ekkor a feljövő hidasiak megérdemelten fordították meg az eredményt. Góllövők: Völgyi, Hartmann, Tószenberger, illetve Györkő (2).

Pécsszabolcsi Bányász—Komlói Béta-akna 2:2 (1:1), Pécsszabolcs, 400 néző, vezette: Darázsi. A pécsszabolcsiaknál ismét játszott Mazil is. A nagyiramú mérkőzésen igazságos eredmény született. Pécsszabolcs góljait Lajos és Ferenc lőtte.

Sellyei Spartacus—Villányi Traktor 1:1 (1:0). Sellye, 200 néző, vezette: Bárminecz. A végig izgalmas mérkőzésen igazságosan osztoztak a pontokon a csapatok. Góllövők: Duka, illetve Schifrai.

Vasas I. Bányász—Mohácsi TE 0:0, Vasas I., 100 néző, vezette: Rajnai. A mérkőzésen a rendkívül nehéz sáros talaj ellenére mindkét csapat igen nagy iramot diktált. Különösen a védelmek játéka tűnt ki.

Szigetvári ZMSE—Szászvári Bányász 2:2 (1:0), Szászvár, 300 néző, vezette: Perjési. A hazaiak érthetetlen módon védekezésre álltak be és ez a taktikai hiba volt az oka, hogy csak döntetlent értek el. A szigetváriak Bogyó révén szerezték meg a vezetést. Erre a bányászok Nyers két góljával válaszoltak, a szigetváriak Bogyó góljával egyenlítettek.

Pécsi Kinizsi—Pécsi Traktor 4:1 (1:1), Pécs, Traktor-pálya, 100 néző, vezette: Stadler. Amíg az erőgazdaságiak birták, egyenlő ellenfelek voltak. A második félidőben a Kinizsi döntő fölénybe került és ilyen arányban is megérdemelten győzött.

A Pécsvárad—Szentlőrinc mérkőzést a szentlőrinciek lemondták.

MEGYEI I. ÁLLÁSA

1. Pécsi Kinizsi	11	7	3	1	37:13	17
2. Szigetvár	11	7	2	2	30:8	16
3. Mohács	11	6	4	1	26:11	16
4. PEAC	11	7	2	2	28:14	16
5. K. Béta-a.	11	6	4	1	21:15	16
6. Pécsszabolcs	11	5	5	1	31:11	15
7. P. Postás	11	6	2	3	25:10	14
8. Hidasi Bá.	11	6	2	3	30:25	14
9. Vasas I. Bá.	11	4	4	3	17:12	12
10. Porcelángy.	11	4	3	4	27:15	11
11. Szászvár	11	4	2	5	25:18	10
12. Villány	11	2	3	6	15:23	7
13. P. Traktor	11	1	4	6	17:28	6
14. Sellye	11	1	2	8	10:40	4
15. Szentlőrinc	10	—	—	10	7:54	—
16. Pécsvárad	10	—	—	10	6:55	—

Közlemények

Pécs város III. ker. Tanács vb. értesíti a város lakosságát, hogy az Uránvárosban november 13-án a piacot megnyitja. Piaci napok: minden hét kedd, csütörtök, szombat.

*

Az Úttörőházban ma délután 3 órától kertészet, asztalos szakkör lesz, úttörő dobosok tanfolyama és 5—7 óráig ifjú rajvezetők kiképzése. Minden érdeklődő úttörőt és ifjúságvezetőt szeretettel várnak.

*

Áramszünet lesz transzformátorállomás áttelepítése miatt november 11-én, kedden 10 órától 12 óráig a Sallai, Geisler Eta utcákban, valamint a Jókai téren.

*

A Pécsi Baromfikeltető közli, hogy Xavér utca 19. szám alatti telepén korlátozott mennyiségben, továbbtenyésztésre, kendermagos fajkakas és pekingi gácsér-kacsa kapható, kg-ként 24.— forintos áron, ugyancsak korlátozott mennyiségben előjegyezhető december 2-i kelésű naposcsibe, ára darabonként 5,50; ugyancsak megkezdődött a decemberi és januári naposcsibék korlátlan mennyiségben való előjegyzése. Rántani és sütnivaló csibe állandóan kapható 7—17 óra között.

Hol művelődjünk — Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 11-i, keddi műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Napról-napra. Hírek és tudósítások. Szerb kólók. Először az urna előtt. Riport. Benyomások egy választási gyűlésen. — Jegyzet. Baranyai népdalénekesek műsorából: románcok, népi balladák, legénynóták.

17.00: Német nyelvű műsor. A Kretzer—Moser duó régi dalokat énekel. J. R. Becher két költeménye. Egykor és ma... Jegyzet a választásokról. Szív küldi szívnek szívesen. Gyermek- és anyavédelem az NDK-ban... Fürk, pilzgaui és oberdonaui népdalok.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.

17.50: Tudomány és élet. Mit adott a Mecsek Pécs felépítéséhez? Somogyi Géza előadása.

18.00: Egyveleg Csajkovszkij műveiből.

18.10: Dél-dunántúli híradó.

18.30: Táncoló billentyűk.

18.55: Hol érző szív van: Ott az ő hazája. — Emlékezés Turgenyevre.

19.00: Műsorzárás.

Megvette már lottószelvényét?

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (délután 3 órakor), Bob herceg (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Édes Anna 5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Örök visszatérés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradók, Október fénye. Délelőtt 11 órától délután 3 óráig folytatólagosan. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.

Petőfi: Édes Anna (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Római vakáció (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Legenda a szerelemről (5 és 7 órakor).

Józserencsét (Pécsszabolcs): Országúton (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja: A világ teremtése (7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Érdekházasság (7 órakor).

Kossuth (Mohács): A spanyol kertész (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Fekete doszszié (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Micsoda éjszaka (8 órakor). Csak 14 éven felülieknek!

*

A Moziüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy a Kossuth moziban az Örök visszatérés című film kezdési időpontja a plakátoktól eltérően megváltozik: fél 5, fél 7, fél 9 órára.

ATOMFIZIKAI ELŐADÁSSOROZAT

Pécs város légoltalmi parancsnoksága és a TIT közös rendezésében az atomfizikai előadássorozat keretében november 12-én 18 órakor a Doktor Sándor művelődési otthonban (Kossuth L. u. 13.) dr. Tigyi József egyetemi docens tart előadást, a „Rádióizotopok alkalmazása a betegségek felismerésében és gyógyításában" címmel.

OPERA- ÉS OPERETT HANGVERSENY

Népszerű opera- és operetthangverseny lesz ma este fél 8 órakor az Állami Építőipari Vállalat Lakics-féle Művelődési Házában. Közreműködnek: Fáy Erzsi operaénekes, Petry Miklós operaénekes, Wagner József, a Pécsi Nemzeti Színház tagja, a Pécsi Szimfonikus zenekar, vezényel: Horváth Gyula. Ismertetőt mond: Agócsy László.

*

A TIT Munkácsy Mihály Szabadegyetem zenetörténeti kollégiumának első előadása ma délután 6 órai kezdettel a TIT Bartók klubban (Janus Pannonius u. 11. I. em.) Az előadás címe: Schubert dalköltészete. Előadó: Veres Endre. Közreműködnek: Abaligeti Zita, Váginé, Gődel Hilda és Vönöczky Endre. Vendégjegy 3 forint, diákoknak 2 forint.

*

A TIT újonnan szervezett második filmklubjába beiratkozni lehet hétfő kivételével minden nap délután 5-től 7 óráig, — november 20-ig. A második filmklub vetítése minden második vasárnap délután lesz, párhuzamosan az első filmklub műsorával.

Jó eredmények a választások tiszteletére rendezett úszóversenyen

A városi úszószövetség az Urán SC fedett uszodájában vasárnap a választások tiszteletére úszóversenyt rendezett. A verseny során több kimagasló eredményt értek el a pécsi úszók. Rajthoz álltak a Szekszárdi Spartacus versenyzői is.

Az Urán SC egyik legtehetségesebb úszója *Szalai József* a 200 m-es serdülő fiú mellúszást 3:11,6 mp-es idővel nyerte. A 100 m-es serdülő leány gyorsúszás igen érdekes küzdelmet hozott a dózsás *Gillai* és az Urán még úttörő korú úszója, *Baczoni* között. Gillai végig vezetett s úgy látszott, hogy meg is nyeri a versenyt, de a végén erősen visszaesett, a jól hajrázó urános kislány lehagyta. Baczoni idejénél és eredményénél figyelembe kell venni, hogy még úttörő korú, s mégis kiváló fizikuma révén már idősebb korcsoportban is szárítani lehet rá. Baczoni ideje 1:23,8, Gillaié 1:25,2 mp.

A verseny egyik legszebb idejét *Bonyár Lajos* (Dózsa) érte el a 200 m-es serdülő fiú gyorsúszásban. Országos viszonylatban a serdülők közt talán első is ezzel az idejével: 2:21,6 mp. *Bánik Márta* (Dózsa) tartja további jó formáját, s így a számára nem kedvező távon, a 200 m-es gyorsúszásban is sikerült eddigi legjobbján is javítania. Ideje: 2:53,6 mp. Az eddig háton szép eredményeket elérő *Barton József* ma bebizonyította, hogy a mellúszók között is számítani kell rá. A 100 m-es mellúszást ugyanis meglepően jó idővel nyerte: 1:24,2 mp.

Végre megtört a jég a Dózsa „B" válogatott úszójánál, *Gagyi Dénesnél* is. A verseny során sikerült a 100 m-es pillangóúszásban a számára büvös határon belül úsznia. Ideje: 1:09,7 mp.

Az úttörők közt említést érdemel *Kiss Iván*, aki az 50 m-es gyorsot 34,1-el nyerte. *Kiss Ákos* (Spartacus) fiú mellen 43,2 mp-el lett első. *Tóth László* (Urán) 50 m-es háton 41,2-vel érte el az első helyet.

A lányoknál az 50 m-es mellúszást *Bari Éva* (Dózsa) nyerte 46,3 mp-el, az 50 m-es hátúszást pedig *Meződi Judit* (Urán) 48,0 mp-es idővel.

A Hazafias Népfront által felajánlott serleget végeredményben a Pécsi Dózsa nyerte 139 ponttal, második az Urán 97,5 ponttal.

ANTOS ÁRPÁD.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: erősen felhős, párás, helyenként ködös idő. Sok helyen további eső. A Dunántúlon mérsékelt északnyugati, keleten gyenge délkeleti szél. A hőmérséklet alig változik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 3—6, keleten 6—9 fok között. Legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 9—12 fok között. Távolabbi kilátások: átmenetileg szárazabb idő, erősödő éjszakai lehülés.

VÁLLALJUK MINDENNEMŰ VASIPARI ÉS FAIPARI SZERSZÁMGÉPEK GENERÁLJAVÍTÁSÁT ÉS KORSZERŰSÍTÉSÉT, 10 heti átfutási idővel.

Központi Szerszámgépjavító KTSZ

BUDAPEST, VII., Rózsa Ferenc u. 5. Telefon: 425-343, 224-262.

A Pécsi Bányász és a Pécsi Vasas újabb győzelmet aratott

A BTC vereséget szenvedett

Pécsi Bányász—Nagykanizsai Bányász 4:2 (3:1). Pécsbányatelep, 300 néző, vezette: Fenyvesi. **Pécsi Bányász:** Kovács — Sértő I., Vámosi, Szőke — Mező, Hudecz — Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler, Sértő II. **Nagykanizsai Bányász:** Nagy — Balogh, Kerkai, Leveli — Bodnár, Bányai — Kovács, Szabó, Lervenc, Németh, Fábián. A pécsiek csatársora lagymatagon kezdett, a nagykanizsaiak azonnal támadólag léptek fel, ennek eredményeként a 15. percben a szemfüles Fábián a vendégeknek szerezte meg a vezetést. Ez felrázta a pécsiek támadósorát, Kása beadását Sértő II. vágta a kapuba, majd Keszler védelmi hibából a vezetést is megszerezte. 2:1. Néhány perccel később Kása értékesítette Keszler beadását. A II. félidőben változatos, jóiramú játék alakult ki. A vendégek mezőnyben teljesen egyenrangú ellenfelek voltak. Mindkét részről egy-egy gól esett. Kása jó labdát adott Pintérnek, aki 8 méterről nem hibázott. 4:1. A tulsó kapu előtt Németh lövését Kovács kiejtette és a kanizsai Kovács szépített. 4:2.

Pécsi Vasas—Simontornyai BTC 4:2 (1:1). Pécs, Bőrgyár pálya, 300 néző, vezette: Rolléder. A kijelölt játékvezető nem érkezett meg, így a pécsi Rolléder ugrott be helyette, kitűnően vezette le a mérkőzést. A 30. percben Dobrándi a simontornyai csapat egyik játékosa agyrázkódást szenvedett, ettől kezdve 10 emberrel játszottak a vendégek. A két csapat régen látott jó mérkőzést vivott. Góllövő: Somogyvári 2, Halasi, Stelzammer, illetve Csapó és Rákóczi (öngól).

Bázakerettyei Bányász—Pécsi BTC 2:0 (0:0). Bázakerettye, 200 néző, vezette: Kazár. A végig magasszínvonalú, igen szép és változatos mérkőzésen a hazai csapatnak sikerült megszereznie a két pontot, eredményesebb támadójátékával. Góllövők: Horváth II. és Finderlich.

Bajai Bácska—Szekszárdi SC 5:0 (1:0). Baja, 800 néző, vezette: Budán. A bajaiaknál Brisztrovics a 24. percben megsérült, így a Bácska a mérkőzés nagy részében 10 emberrel játszott, mégis biztosan nyert. A mérkőzés végén a szekszárdiak hibájából a játék eldurvult. Góllövő: Dujmov 4, Petrosevics.

Székesfehérvári MÁV Előre—Balinkai Bányász 4:0 (0:0). Székesfehérvár, 1 200 néző, vezette: Tóth. Az első félidőben kiegyensúlyozott volt a játék, később a technikásabb és jobb erőben lévő hazai csapat felülkerekedett. Góllövők: Lukács 2, Pál, Horváth II.

Bonyhád—Nagyatád 1:0 (0:0). Nagyatád, 700 néző, vezette: Bóth. Nagy küzdelem. Gólképtelen csatársora miatt megérdemelt vereséget szenvedett a nagyatádi csapat. Góllövő: Réder.

Bácsalmási SC—Dombóvári VSC 5:1 (2:0). Bácsalmás, 500 néző, vezette: Sallarik. A sok gól ellenére is a dombóváriak kapusa volt a mezőny legjobbja. Góllövők: Simity 2, Mezei, Polgár, Ilkovics, illetve Gebhardt.

Kaposvári MTE—Bajai Építők 4:0 (3:0). Kaposvár, 1000 néző, vezette: Mecseki. A sáros, mélytalajú pályán a KMTE győzelme a mutatott játék alapján ilyen arányban is teljesen megérdemelt volt. Góllövők: Tiszagáti, Zsoldos, Jutasi és Kovács (öngól).

NB III. ÁLLÁSA:

1. P. Bányász	11	9	1	1	32: 8	19
2. Bajai Bácska	11	7	2	2	19:11	16
3. Kaposv. MTE	11	6	2	3	32:15	14
4. Székesf. MÁV	11	5	4	2	21:13	14
5. P. Vasas	11	6	2	3	19:16	14
6. Bajai Ép.	11	6	1	4	23:15	13
7. Bonyhád	11	5	3	3	15:16	13
8. Nk. Bányász	11	4	4	3	19:16	12
9. Szekszárd	11	5	2	4	18:17	12
10. Simontornya	11	4	3	4	16:20	11
11. Pécsi BTC	11	3	3	5	10:17	9
12. Bázakerettye	11	3	1	7	14:25	7
13. Bácsalmás	11	3	1	7	20:36	7
14. Balinka	11	3	1	7	10:19	7
15. Dombóvár	11	2	2	7	9:22	6
16. Nagyatád	11	1	—	10	10:22	2

Vereséget szenvedtek a pécsi csapatok a kosárlabda NB I-ben

SZEAC—PVSK 87:74 (39:37). NB I. férfi mérkőzés. PVSK tornacsarnok, vezette: Velkei és Mosonyi. SZEAC: Merényi, Faragó — Vass — Ribizsák, Martonfi. Csere: Halász. PVSK: Páncél, Szamosi — Banna — Erdősi, Gombos I. Csere: Gombos II., Füzesi, Varga, Frank. Rendkívül izgalmas és színvonalas mérkőzést vivott a két jóképességű csapat. Szép támadásokból egymásután estek mindkét oldalon a kosarak. A SZEAC kezdettől vezetett. A vasutas fiúk többször kiegyenlítettek, de a magastermetű Martonfy közeli kosarait nem tudták megakadályozni, később Ribizsák távoli dobásai is rendre sikerültek. A PVSK-ban Banna volt a legveszélyesebb, ismét jó formát árult el. Erdősi gyors lefutásaival tűnt ki. A második félidő végén nagy hajrába kezdett a pécsi csapat, de Martonfy kipontozása után sem tudta a vezetést megszerezni. Feltűnő volt, hogy a PVSK játékosok milyen sok büntetőt hagytak ki. A 16 kihagyott büntető értékesítésével könnyen maguk javára fordíthatták volna a mérkőzést. Jók: Martonfy, Merényi, Ribizsák, illetve Banna, Szamosi, Erdősi.

Bp. Vörös Meteor—PVSK 65:40 (29:18). NB I. női mérkőzés. PVSK tornacsarnok, vezette: Velkei és Mosonyi. *Bp. Vörös Meteor:* Szabóné, Gálosné — Páderné — Tóthné, Keresztesi. Csere: Bereck, Daczó I., Linkha, Ürmösi. *PVSK:* Kellenfiné, Szabó — Aratóné — Sabacz, Erdősiné. Csere: Gálosiné, Láng. Az első perctől kezdve a fővárosi csapat vette kezébe a játék irányítását. A pestiek főleg magasságuk előnyüknek köszönhetik győzelmüket. A palánkról lepattant labdákat rendre ők szerezték meg és gyors támadásaikat legtöbbször kosárral fejezték be. A PVSK-lányok a második félidő közepén hajrába kezdtek, de az eredményt megközelíteni sem tudták, ennek ellenére az utolsó percig nagy küzdelem folyt. A pécsi csapatban sok pontot szerzett Szabó jól sikerült távoli dobásaival. Aratóné gyorsaságával és jó labdakezelésével tűnt ki, Sabacz lassan, körülményesen játszott, több bosszantó labdaátadási hibát vétett. Erdősiné jó játékát lerontotta a büntetők sorozatos kihagyása.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 267. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1958. NOVEMBER 12.

Kádár János elvtárs
felejthetetlen látogatása Pécsett és Komlón

Huszonötezer ember üdvözölte a Széchenyi téren az MSZMP Központi Bizottságának első titkárát

A komlói iskolásgyermekek körülözönlik Kádár elvtársat

Kedden délelőtt Pécsre látogatott *Kádár János* elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára. A különvonat néhány perccel háromnegyed 11 előtt futott be a főpályaudvarra. *Kádár János* elvtársat és a kíséretében érkezett *Aczél György, Sándor József* elvtársakat, az MSZMP Központi Bizottságának tagjait *Laki István* elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, a megye és a város több párt- és állami vezetője fogadta.

A vendégek meglátogatták *a megyei pártbizottságot.* Majd *Komlóra* indultak. Komló határában *Kelemen László* elvtárs, a városi pártbizottság első titkára, *Simek Árpád* elvtárs, a városi tanács elnöke köszöntötte Kádár János elvtársat és kíséretét. Az úton, amerre elhaladtak, mindenütt nagy szeretettel üdvözölték. A szénbányászati tröszt előtt a komlói bányászasszonyok virágcsokorral kedveskedtek Kádár elvtársnak. A városi pártbizottság előtt és az épületben hosszasan beszélgetett a fogadására összegyűlt dolgozókkal és a pártbizottság tagjaival.

Az ebédet a Fürst Sándor legényotthon ebédlőjében munkások és fiatalok között fogyasztotta el.

Ebéd után a *mecsekszabolcsi István-aknára* látogatott. A főbejáratnál *Pataki Mihály* elvtárs, a Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatója üdvözölte. A felolvasó terembe ekkor már több száz bányász szorongott, egyrészük szénporosan éppen a bányából jött, más részük leszállásra készülődött. A bányászok kérésére Kádár János elvtárs, a Központi Bizottság titkára, Aczél György és Sándor József elvtárs, a Központi Bizottság tagjai az esti órákban visszautaztak Budapestre.

Az István-aknai bányászok között

Kádár János elvtárs rövid, nagy tetszéssel fogadott beszédet mondott. A bányászok egy bányászlámpa kicsinyített másával ajándékozták meg Kádár János elvtársat. A vendégek megtekintették a korszerű orvosi rendelőt és elbeszélgettek a bánya vezetőivel, munkásaival.

Kádár János elvtárs és kísérete három órakor érkezett a *Porcelángyár* kapuja elé. Itt *Gál Tibor* elvtárs igazgató, *Babella Károlyné* elvtársnő, párttitkár fogadta. Gál Tibor elvtárs ismertette a gyár történetét. Kádár János elvtárs megtekintette a gyár műhelyeit, beszélgetett a munkásokkal és a munkásasszonyokkal. A porcelángyári dolgozók kérésére a korongos-műhelyben rövid beszédet mondott.

A városban a gépipari technikumtól gyalog folytatta útját. Több alkalommal megállt beszélgetni a járókelőkkel, megtekintette a Kossuth Lajos utcai *Csemegeboltot* és elismerését fejezte ki a látottakról. Kádár János elvtársat az utcán nagy tömeg kísérte a *Széchenyi térig,* ahol mintegy huszonötezer ember gyűlt össze. Hatalmas tapssal és éljenzéssel fogadták a térre érkező Kádár János elvtársat és kíséretét. *Ambrus Jenő* elvtárs, a pécsi városi pártbizottság első titkára felkérésére, — aki az idesereglett emberek véleményét tolmácsolta, — Kádár János elvtárs viharos elkesedéssel fogadott beszédben köszöntötte Pécs város dolgozóit.

Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Aczél György és Sándor József elvtárs, a Központi Bizottság tagjai az esti órákban visszautaztak Budapestre.

Látogatás a Csemegeboltban

Hatalmas tömeg kísérte Kádár elvtársat a Széchenyi térig

Erősödik a barátság a lengyel és a szovjet nép között
A szovjet—lengyel nyilatkozat

Moszkva (TASZSZ). A szovjet fővárosban közzétették a szovjet—lengyel nyilatkozatot, amelyet Nyikita Hruscsov és Wladyslaw Gomulka november 10-én írt alá.

A nyilatkozat a következőket mondja:

— A lengyel és a szovjet küldöttség moszkvai tárgyalásai során mindkét fél megállapította, hogy nézeteik minden megvitatott kérdésben teljesen megegyeznek. Hangsúlyozta azt a veszélyt, amelyet az atlanti tömb vezető köreinek és az atlanti tömb vezető erejének, az Egyesült Államoknak politikája jelent: ez a politika arra irányul, hogy Nyugat-Németországot atomfegyvertárrá tegye.

Ennek a politikának legfőbb támasza a Német Szövetségi Köztársaság kormányának álláspontja.

Nyugat-Németországnak gyorsan haladó militarizálása, a Bundeswehrnek atom- és rakétafegyverrel való fokozott ütemű felszerelése, a Német Szövetségi Köztársaságnak az a törekvése, hogy vezető helyet foglaljon el az atlanti tömb európai tagjai között, a más országokkal szembeni területi követeléseket nyíltan hangoztató revansista és militarista elemeknek nyújtott kormánytámogatás közvetlenül fenyegeti az európai országok békéjét és biztonságát.

Mindkét fél támogatja a Német Demokratikus Köztársaságnak azt a javaslatát, hogy kezdjék meg a német békeszerződés megkötésének előkészítését, ami jelentősen elősegítené az európai feszültség enyhítését.

Mindkét küldöttség kifejezi meggyőződését, hogy a Lengyel Népköztársaság kormányának a közép-európai atomfegyvermentes övezet létesítésére irányuló javaslata eredményesen elősegítheti az atomháború veszélyének elhárítását és az európai biztonság megszilárdítását.

A Lengyel Népköztársaság küldöttsége erélyesen támogatja a Szovjetuniónak azt a javaslatát, hogy üljön össze a legmagasabb szintű értekezlet, amely megvitatná és megoldaná a leszerelés leghalaszthatatlanabb kérdéseit és az európai, valamint az általános biztonság megszilárdításával összefüggő intézkedéseket.

Minthogy azonban főként az Egyesült Államok uralkodó körei húzzák-halasztják e kérdések megoldását, s kitérnek a tárgyalások elől, mindkét küldöttség szükségesnek tekinti a védelmi jellegű varsói szerződés megszilárdítását, mert ez a szerződés áll őrt a szocialista tábor valamennyi országának közös biztonsága felett.

A lengyel küldöttség támogatja a Szovjetuniónak az atomfegyver-kísérletek teljes megszüntetésére irányuló lépéseit, s osztozik abban a véleményben, hogy jelenleg a leghalaszthatatlanabb feladatnak kell tekinteni a nagyhatalmak megegyezését e kísérletek haladéktalan, általános és örök időkre szóló megszüntetéséről.

A szovjet és a lengyel küldöttség minden erővel támogatja a nagy kínai népnek azt az igazságos és szuverén jogát, hogy felszabadítsa és egyesítse valamennyi területét, amelyek magukban foglalják Tajvant és a partmenti szigeteket. *A két küldöttség teljesen szolidáris a Kínai Népköztársaság kormányának azzal a követelésével, hogy vonják ki az amerikai csapatokat Tajvan körzetéből.* A két küldöttség támogatja mindazoknak a népeknek törekvéseit, amelyek az imperializmus és a gyarmati rendszer igája alól való felszabadulásukért, s azért a jogukért küzdenek, hogy szabadon dönthessenek saját sorsukról. Lelkesen támogatják az arab népek harcát az imperializmus ellen, amely megkísérli, hogy új gyarmatosító módszerek alkalmazásával fenntartsa, vagy visszaállítsa

(Folytatás a 4. oldalon.)

Csou En-laj elvtárs a Tajvani-szoros térségében kialakult helyzetről

Peking (Uj Kína). Csou En-laj miniszterelnök hétfőn délután Pekingben *„A Tajvani-szoros térségében folyó harc jelenlegi helyzete és a kínai nép imperialistaellenes feladatai"* címmel beszámolót mondott párt- és kormányfunkcionáriusoknak.

A beszámolót, melyet több mint 30 előadóteremben közvetítettek a főváros minden részében, becslések szerint több mint negyvenezren hallgatták meg.

A beszámoló célja a többi között az, hogy megismertesse a funkcionáriusokkal a Tajvani-szoros térségében kialakult helyzetet és bekapcsolódjék azokba a tanulmányokba, amelyeket a funkcionáriusok Mao Ce-tung *„Az imperializmus és minden reakciós elem papírtigris"* című írásával kapcsolatban folytatnak.

Csou En-laj beszámolójában hangsúlyozta: Mao Ce-tung említett írása nagy jelentőségű politikai dokumentum, amely mélyrehatóan és helyesen válaszol arra a kérdésre, hogy miként mérjük fel a forradalmi erőt és a reakció erejét.

Csou En-laj beszámolójában részletesen ismertette a jelenlegi nemzetközi helyzetet, kezdve a második világháborútól egészen a Tajvani-szoros térségében folyó harcig.

Részletesen ismertette a Tajvani-szoros térségében folyó harc jelenlegi helyzetét és a nemzetközi helyzettel kapcsolatos szovjet álláspontot.

Bányász-vegyész tanácskozás Komlón

Komlón 68 vegyészmérnök, bányamérnök és technikus tanácskozott a mecseki liaszszén vegyészeti vonatkozásairól, valamint arról, hogy a bányászkodáshoz milyen segítséget adhatnak a vegyészek. A tanácskozáson sok pécsi vegyészmérnök is megjelent, élükön dr. Cholnoky László kémikus professzorral, a Pécsi Orvostudományi Egyetem helyettes rektorával.

A megjelentek előtt Ács Zoltán vegyészmérnök „A Komlói Szénbányászati Tröszt központi laboratóriumának munkája és feladatai" címmel, majd Wietórisz Róbert bányamérnök „Milyen segítséget vár a komlói bányászat a vegyészektől" címmel tartott előadást. Wietórisz Róbert a vegyészet és a bányászkodás hasznos kapcsolatairól szólva megemlítette, hogy a Komlói Szénbányászati Tröszt laboratóriumában klorkalciumpasztát állítottak elő, amely az eddigi kísérletek szerint jól leköti a bányalevegőben szállongó szénport és ezzel a szénporrobbanás veszélyét hárítja el. A Nagytétényi Gumigyárnál a mindjobban tért hódító műanyagcsövekből rendeltek. Ennek a jelenleg használatos vas- és acélcsövekkel szembeni előnye, hogy könnyebb, valamint korrózió- és kopásmentes.

Az előadásokat követő vitában sokan ajánlották fel a Komlói Szénbányászati Trösztnek a vegyészeti problémák megoldásához a segítségüket.

Külföldi hírek

AKKRA

A ghanai miniszterelnökségi hivatal közlése szerint a kormány elrendelte 43 személy azonnali letartóztatását, mivel felfedtek egy állítólagos összeesküvést, amelynek célja Kvame Nkrumah miniszterelnöknek és két másik miniszterének meggyilkolása, valamint a kormány megdöntése lett volna. A letartóztatottak között van Henry Thompson, az ellenzéki egységpárt főtitkárhelyettese és Attoh Kozso Okin, az egységpárt akkrai szervezetének elnöke.

WASHINGTON

Az amerikai külügyminisztérium szóvivője kijelentette, az európai atomfegyvermentes övezetre vonatkozó Rapacki-terven végrehajtott módosítások nem elegendőek ahhoz, hogy kiküszöböljék a Nyugat alapvető kifogását.

GLASGOW

A glasgowi rendőrség hétfő este felhívást adott ki. Közölte, hogy a glasgowi atomenergia kiállításról eltűnt egy rádióaktív kapszula. A rendőrség azt gyanítja, hogy ellopták. A rendőrség szóvivője kijelentette: „A kappszulát meg kell találni. Ha valaki ezt a tárgyat zsebében hordja, meghal."

PÁRIZS

Algériában, Blida közelében aknára futott és levegőbe repült egy személyvonat. Hat francia meghalt, 13 megsebesült.

PRÁGA

A dohányzásnak kétségtelenül nagy szerepe van a légcső hurutos és tüdőtágulásos megbetegedésekben — állapította meg a Karlovy Varyban 550 csehszlovák és külföldi orvos részvételével megtartott orvos konferencia.

WASHINGTON

Az Egyesült Államok külügyminisztériuma megerősítette, hogy az USA új védelmi egyezmény megkötéséről tárgyal Iránnal.

DAMASZKUSZ

A libanoni parlament a közelmúltban megvitatta, milyen legyen az álláspontja az Eisenhower-doktrínát illetően.

Szalam, a Libanoni Nemzeti Egységfront egyik vezetője kijelentette, a doktrina már „meghalt". Az amerikaiak kemény leckét kaptak, amit valószínűleg nem óhajtanak megismételni — mondotta. Hangsúlyozta, „Libanon sohasem fogja megengedni, hogy idegenek avatkozzanak belügyeibe. Libanon célja, hogy pozitív semlegességi politikát folytasson.

GENF

A meglepetésszerű támadás veszélyének elhárításával foglalkozó kelet—nyugati értekezlet kedden reggel megkezdte munkáját.

Az első ülésen William Foster, az amerikai küldöttség vezetője elnökölt. A kedd délelőtti ülés magyar idő szerint 11.30 órakor végetért. A legközelebbi ülést szerdán délelőtt 10.30 órakor tartják.

A szovjet—lengyel nyilatkozat

(Folytatás az 1. oldalról.)

uralmát ezekben az országokban.

A két fél megelégedéssel állapítja meg, hogy erősödik a barátság a lengyel és a szovjet nép között. Ez a barátság az európai béke fontos eleme, Lengyelország nyugati Odera-Neisse-i határa sérthetetlenségének legjobb szavatolása. Ez különösen fontos, ha tekintetbe vesszük, hogy a nyugatnémet revansista erők egyre fokozzák tevékenységüket és a nyugati hatalmak ez ideig sem hajlandók világos álláspontot elfoglalni ebben a vitathatatlan kérdésben — hangzik a nyilatkozat.

A két fél megállapította, hogy állandóan növekszik a szocialista rendszer és e rendszer országainak, valamint a szocializmus és béke erőinek a nemzetközi helyzet fejlődésére gyakorolt befolyása. A nyilatkozat hangsúlyozza azt a meggyőződést, hogy a szocialista és a kapitalista rendszer békés versenyében a szocialista rendszer lesz a győztes, s a gyakorlatban bizonyítja be fölényét a kapitalista rendszerrel szemben.

A szocialista építés sikerének elengedhetetlen feltétele — hangzik a nyilatkozat — *a kompromisszum nélküli harc a revizionizmus ellen, amely ebben a szakaszban a fővészélyt jelenti, minthogy alá akarja ásni a marxizmus-leninizmus ideológiájának alapelveit, s gyöngíteni akarja a szocialista országok és a nemzetközi munkásmozgalom nagy családjának egységét.*

A Szovjetunió Kommunista Pártja és a Lengyel Egyesült Munkáspárt vezetői kölcsönösen tájékoztatták egymást pártjuk munkájáról, megvitatták a pártközi kapcsolatok és a nemzetközi munkásmozgalom időszerű problémáit.

A beszélgetések során — folytatódik a nyilatkozat — konkrét intézkedéseket vitattak meg a pártmunka tapasztalatainak további kicserélésére, az SZKP és a LEMP kapcsolatainak bővítésére. *Megelégedéssel állapították meg, hogy a két párt együttműködése még szorosabb lett.*

A Lengyel Népköztársaság küldöttségének kérésére a Szovjetunió kormánya műszaki segítséget nyújt egyes fontosabb lengyel népgazdasági ágak fejlesztésében.

A lengyel küldöttség meghívta N. Sz. Hruscsovot, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának első titkárát, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnökét, látogasson el Lengyelországba több más szovjet pártvezetővel és államférfival együtt. A meghívást megelégedéssel elfogadták.

Az EAK tájékoztatásügyi minisztériumának osztályvezetője a jordániai király repülőgépével történt incidensről

London (Reuter) Szajid Afra, az Egyesült Arab Köztársaság tájékoztatásügyi minisztériumának osztályvezetője hétfőn este kijelentette, a damaszkuszi repülőtérrel nem közölték, hogy Husszein király utazik azon a jordániai repülőgépen, amelyet vadászgépek a szíriai határig kísértek. Az osztályvezető hangoztatta, hogy Husszein király elbeszélésében a képzeletei nagy szerepet játszottak.

Szajid Afra szerint az események a valóságban a következőképpen történtek:

Hétfőn reggel egy jordániai katonai repülőgép, anélkül, hogy előzőleg engedélyt kért volna, átrepült a szíriai határon. A repülőgépről adatokat kértek az illetékes hatóságok. A repülőgép parancsnoka azonban ragaszkodott a titoktartáshoz és azt kívánta, minden magyarázat nélkül, hogy átrepülhessen a szíriai terület felett. Semmit nem közöltek arról, hogy Husszein király az utasok között van.

Egy lökhajtásos vadászgép őrjárat, amely állandóan szolgálatot teljesít a meglepetésszerű támadások elhárítására, a jordániai repülőgép közelébe repült. Az őrjáratot megbízták, hogy kísérje a repülőgépet a jordániai határig.

Husszein király Ammanban kiadott hétfői nyilatkozata elismeri, hogy a repülőgép, amelyben utazott, nem vette fel a kapcsolatot a szíriai vidék illetékes hatóságaival, csak akkor, amikor már ténylegesen áthaladt az EAK északi részének határán. A nyilatkozatból világosan kitűnik, hogy a repülőgép nem tájékoztatta a damaszkuszi repülőteret arról a tényről, hogy Husszein király az utasok között van. Ami a király hétfői nyilatkozatában foglalt történet többi részét illeti, a legkevesebb amit el lehet mondani róla az, hogy ezt a történetet egyetlen józan ember sem hiszi el — mondotta Szajid Afra.

Ostromállapot Argentinában

Buenos Aires (MTI). Mint az AP jelenti, Arturo Frondizi, Argentina elnöke kedden ostromállapotot hirdetett ki az országban, hogy minél erélyesebben fojthassa el az olajipari dolgozók sztrájkját. Frondizi „kommunisták sugallta felkelés"-nek nevezte a sztrájkot. Keddi kiáltványában felfüggesztette az alkotmányos szabadságjogokat és felhatalmazta a rendőrséget, hogy letartóztatásokat foganatosítson.

A biztonsági erők hajnalban nem hivatalos becslés szerint, 300 kommunistát, peronistát és szakszervezeti tagot tartóztattak le a fővárosban és másutt.

Az olajmunkások körülbelül egy héttel ezelőtt léptek sztrájkba, tiltakozásul a kormány terve ellen, amely szerint külföldi, főleg észak-amerikai tőke segítségével kell fejleszteni az államosított kőolajipart.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: felhős, párás, ködös idő, több helyen eső, mérsékelt délkeleti, déli szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 4—7 fok.

Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 9—12 fok között.

Közlemények

Az Uttörőház közli, hogy ma délután 3 órakor rádió, fotó- és bélyeggyűjtő szakkörök lesznek. Az érdeklődő úttörőket szeretettel várják.

*

Áramszünet lesz hálózat átépítés miatt november 14-én, pénteken 7 órától 16 óráig a Felszabadulás úton, a Kokszművek lakótelepein, Üszög-pusztán és a Pécsbányarendező pályaudvar területén.

*

A KIOSZ helyi csoportja az újonnan átalakított klubhelyiségében rádió, lemezjátszó és televíziós készülékek beszerelésével is elősegíteni kívánja a tagság kulturális és szórakozási igényeinek kielégítését. November 13-án, csütörtökön és ezt követőleg minden hét szombatján énekes, zenés műsoros, alkalmi programmal klubösszejöveteleket rendeznek. November 13-án este fél 8 órai kezdettel a KIOSZ megyei és pécsi helyi csoport, valamint a színjátszó együttes tagjai és családtagjai részére rendezi meg az első klubestet. Rendezvények díjmentesek és azokat a KIOSZ tagsága, valamint családtagjaik, mint szívesen látott vendégek, bármely alkalommal látogathatják.

Az Antigone fogadására

Nagy és tiszteletreméltó vállalkozásba fogott a Pécsi Irodalmi Színpad, amikor megalakulásának egy éves évfordulójára műsorára tűzte Sophokles tragédiáját, az Antigonet. A nagyközönség előtt még nem került sor eddig e terv publikálására, éppen ezért szükségesnek látszott, hogy a jelentős színházi eseménynek mintegy a prológusaként ehelyt mondjunk el néhány gondolatot a darabról és színreviteléről.

Az Antigone előadásán nem a szokásos drámával találkozik az néző, hanem annak tömény eszenciájával, melyet még a legnagyobbaknál is — Shakespeare-t is beleértve — csak bizonyos higi tással lelhetünk meg.

Ha még egyáltalán lehetne fokozással élni, azt mondanám, hogy ez a legklasszikusabb dráma, melyet valaha megírtak, mondanivalója, egész koncepciója évezredeken átnyúlva közvetlenül is szól a ma emberéhez, az aktualitás meggyőző erejével.

A kor, amelyben fogant az athéni demokrácia periklesi kora, mely — nyilván nem véletlen — egybeesik a világ irodalom Homéros után második nagy lélekzetvételével, s ennek a korak levegőjét, az ember felé fordulást sugározza magából Sophokles egész életműve. Minden bizonnyal ez az, ami korok és társadalmi rendszerek fölött átnyúlva hidat képez a mához és a tragédia értésének tisztító tűzét közvetlenül árasztja a modern kor emberére is.

A Hamlet sorai jutnak eszembe: „a színjáték feladata most és eleitől fogva az volt és az marad, hogy tükröt tartson mintegy a természetnek, hogy felmutassa az erénynek önábrázatát és a gúnynak önön képét, és maga az idő, a század testének tulajdon alakját és lenyomatát."

A sophoklesi tragédia hömpölygő sodrából ez az elv csendül ki megfogalmazottan. A társadalmi eszmélés korszakában megmutatni az ember belső korlátait, bizonyos emberi törvények nevében hozott ítéletek igazságának valószínűtlenségét.

A törvény és az emberiesség csap össze egymással az Antigonéban felgyújtva a szenvedélyek lappangó tűzét, melyben elégnek a szemben álló felek. Ez a kettős igazság ösztökéli kitörésre az indulatokat, ennek jelenléte érezteti velünk az első soroktól kezdve a mélyben feszülő erők irtózatos nyomását.

El kell mondani néhány dolgot a tragédia színreviteléről is. Ismeretes, hogy a görög drámákat köralakú cirkuszi porondhoz hasonló színházban játszották, melynek egyi oldalában helyezkedett el a színpad célját szolgáló lépcsős emelvény, a királyi palota bejárata. Ezen és ekörül folyt a játék, mely az ókori görögöknél egyben istentisztelet is volt. A közönség jól ismerte a mondákat és a bennük testet öltött mithost, a szöveget együtt mondta a szereplőkkel, együtt szenvedett a hőssel és vele együtt élte át a tragikus bukást, teljes azonulásban.

Ezt a környezetet és játékstílust kellett a rendezés eszközeivel közel hozni a mai nézőhöz. Csak elismeréssel lehet szólni Hajnal Ernő munkájáról, mellyel megoldotta a problémát. A cselekmény a nézőtéren is folyik, ilymódon a színpad és a nézőtér egyetlen egységet képez és a közönség közvetlen kapcsolatba kerül a szereplő színészekkel, részesévé válik a tragédiának. Az elgondolás nem új, hiszen az expresszionista színpadi rendezés állandó tartozéka volt a nézőtér játszatása. Az Antigonéban azonban új tartalommal telítődik: azzal a törekvéssel, hogy hű maradjon az előadás klasszikus eredetijéhez, egységbe vonva a nézőt és szereplőt, földézni igyekszik azt a belső kapcsolatot a szereplők és nézők között, melyet a görögöknél a közös vallási alap biztosított és a formákban is kifejezésre juttatja, hogy a mű mondanivalója időtlen, hősei valódi, eleven hősök, akiknek szenvedélyeit, tévedéseit értjük, sorsukat, bukásukat átéljük.

Rendkívül sokatmondó tény, hogy napjainkban kerül színpadra görög klasszikus dráma, de az is, hogy öntevékeny művészegyüttestől. Bizonyság ez a lenini igazság mellett, hogy az emberiség több évezredes kultúrájának kincsei, az emberi elme legkitűnőbb alkotásai a győztes szocializmustól kapják meg az igazi, őszinte tiszteletet és megbecsülést, amikor a széles néprétegek válnak a nagy hagyományok értőivé és hordozóivá.

Szentgyörgyi Ferenc

Ma nyílik meg a „Partizánok a szabadságért" című kiállítás

Lázas tevékenység

folyik most a Magyar Honvédelmi Sportszövetség Megye utca 20. szám alatt levő székházában. Az első emeleti nagyteremben értékes dokumentumokat, fényképtáblákat állítanak fel, sorakoztatnak egymás mellé. Gyors ütemben készült itt a „Partizánok a szabadságért" című nagyjelentőségű kiállítás. Ezt a Magyar Partizán Szövetség Baranya megyei Szervezete és a Magyar Honvédelmi Sportszövetség közösen rendezi. A kiállítást pedig november 12-én, szerdán délután fél 6 órakor ünnepélyes keretek között Laki István elvtárs, az MSZMP Baranya megyei bizottságának első titkára, a Magyar Partizán Szövetség tagja nyitja meg.

A kiállítás bemutatja, hogy a szabadságszerető magyar nép fiai hogyan vették ki részüket a proletárinternacionalizmusért, a szabadságért és a szocializmusért vívott harcokban. A kiállítás első része bemutatja a magyarok részvételét a Nagy Októberi Szocialista Forradalom harcaiban és az imperialista hatalmak intervenciós hadseregeinek megsemmisítésében. Itt látjuk azokat a magyar parancsnokokat, akik az internacionalista harcos alakulatoknál, a Vörös Gárdánál a magyar hadifoglyok vezetői voltak. Lenin és más kimagasló szovjet emberek társaságában ismerős magyar arcokat: Kun Béla, Szamuely Tibor, Münnich Ferenc, Zalka Máté, Varga Gyula és más magyar elvtársakat látunk. Hadifogoly-emlékek, térkép, fényképek, kitüntetések, jelvények egészítik ki a kiállítás anyagát.

A kiállítás második része a Magyar Tanácsköztársaság honvédő háborúját és annak parancsnokait, Landler Jenő hadseregparancsnokot, — Stromfeld Aurél vezérkari főnököt, Szamuely Tibor és Szántó Béla hadügyi népbiztosok hadvezetését és politikai tevékenységét örökíti meg. A plakátok pedig e forradalmi korszak művészetének kiváló alkotásai, a Magyar Tanácsköztársaság eszmei világáról adnak képet.

A harmadik rész azokat a magyar parancsnokokat mutatja be, akik katonai és politikai beosztásban részt vettek a spanyol polgárháborúban. Így Münnich Ferenc, Cséby Lajos, Szántó Rezső, Nieburg, Szalvai Mihály, Csatári József és sok más magyar önkéntes. A nemzetközi brigád magyar zászlóalja katonáinak sok harcászati tevékenysége látható. a kiállított gazdag fényképanyagban, amely megörökíti az ellenforradalmi túlerővel szemben évekig dicsőséggel harcoló köztársasági hadsereg többi fegyvernemét is.

A negyedik rész hű képet ad a II. világháború alatti magyar ellenállási és partizántevékenységről. Ismerteti azokat a hős vezetőket, akik életükkel fizettek a felszabadulásért, a magyar nép szabadságáért. Ugyancsak képek örökítik meg a Szovjetunió harcát Magyarország felszabadításáért. A náci fasizmus magyarországi terrorját bemutató dokumentumok mellett pedig, itt láthatók még az 1956-os októberi ellenforradalom mártírjainak fényképei is.

A tanulságos kiállítás

november 12-től 26-ig tekinthető meg.

Jogi tájékoztató

Ki jogosult baleseti járadékra?

Jogi tanácsadásainkban felmerült a kérdés, hogy tulajdonképpen kik is jogosultak baleseti járadékra.

Az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet értelmében baleseti járadék — munkaviszonyának időtartamára való tekintet nélkül — jár annak a dolgozónak, akinek munkaképessége üzemi baleset, vagy foglalkozási baleset következtében tizenöt százalékot meghaladó mértékben csökkent. Ha a munkaképesség csökkenése a huszonöt százalékot nem haladja meg, a baleseti járadék legfeljebb két évig jár. Ez az alaprendelkezés amely a törvényerejű rendelet 4. § (1) bekezdésében van meghatározva.

A fentebb hivatkozott alaprendelkezés — a baleseti járadékra jogosultság esetében — alapvető feltételként szabja meg a baleset üzemiségét illetőleg a foglalkozási betegséget.

Üzemi balesetnek tekintendő — az 1954. évi 28. számú törvényerejű rendelet 4. § (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően — az a baleset, amelyet a dolgozó a munkaviszonyból folyó kötelezettségének teljesítésével összefüggésben üzemben vagy üzemen kívül szenvedett el. A foglalkozási betegségek jegyzékét pedig a 195/1951. (XI. 11.) M. T. számú rendelet II. számú melléklete tartalmazza. A baleseti járadék megállapítása iránti kérelmeket a területileg illetékes alközpontnál kell benyújtani. A kérelemhez mellékelni kell a következő iratokat:

a) „Jegyzőkönyv baleseti sérült kihallgatásáról" című nyomtatványt, amelyet a rajta lévő kérdéseknek megfelelően kell kitölteni. A jegyzőkönyvet a felvevőnek és a baleseti sérültnek kell aláírnia. (Ez a tulajdonképpeni igénybejelentés).

b) „Balesetről SZTK részére munkáltatói adatközlés" c. nyomtatványt, amelyet a munkáltató állít ki, ír alá és bélyegez le.

c) „Adatközlés" c. nyomtatványt, amelyet a munkáltató tölt ki szintén és a baleset napját megelőző egy évi (365 nap) összkereseti adatokat adja meg havi megbontásban. Ki kell hangsúlyozni, hogy a kereseti adatok megadásánál a munkáltatónak fel kell tüntetnie a megjelölt időben táppénzes állományban, valamint fizetésnélküli szabadságon volt-e az illető — méghozzá naptárszerinti megjelöléssel —, személyi adatok feltüntetésével. Valamint a közölt adatokat a munkáltatónak cégszerűen kell aláírnia.

Az előzőkben foglaltakat azért írtuk meg ilyen részletesen, hogy ha ennek megfelelően elkészített kérelmet terjeszt elő a dolgozó a területileg illetékes alközpontnál, úgy ügyében az alközpont rövidebb idő alatt tud intézkedni, mintha hiányosan küldené be az igényeket. Ez elsősorban a dolgozók érdeke, de nem utolsósorban a munkáltatónak és az SZTK-nak is a jobb és gyorsabb ügyintézés végett.

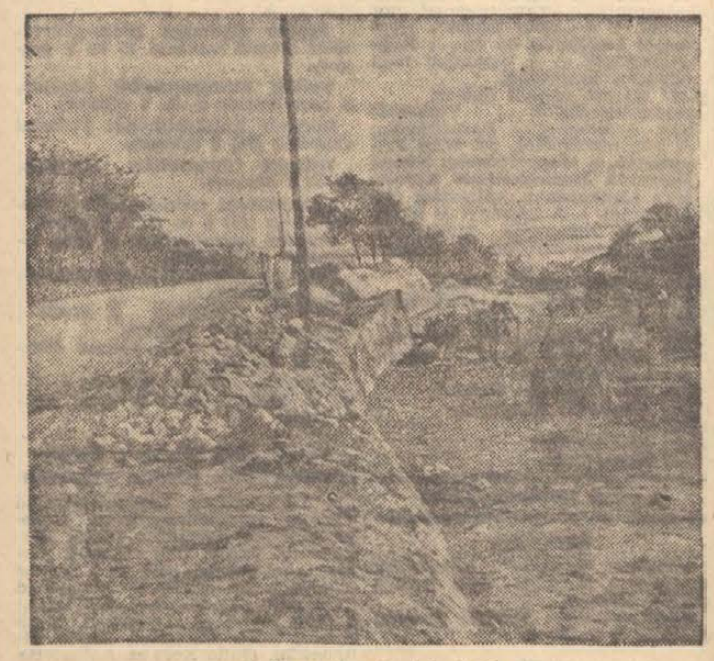
Itt kívánjuk megjegyezni, hogy baleseti járadékra a munkaviszonyban álló dolgozókon kívül jogosultak a termelőszövetkezetek tagjai az 54/1957. (VIII. 29.) Korm. rendelet és a 6/1957. (VIII. 29.) munkaügyi miniszteri rendelet értelmében.

Továbbá baleseti járadékra jogosultak a 60/1957. (IX. 18.) Korm. rendelet értelmében a munkásőrségek tagjai a rendeletben meghatározott feltételek esetében.

*

Ma délután 5—6 óráig jogi- és SZTK-tanácsadást tartunk szerkesztőségünkben (Pécs, József Attila u. 10. sz. I. emelet 2.) A tanácsadás díjtalan.

Körutazás az épülő Baranyában

Épül a pécs—harkányi út.

Szalad az autó, körülöttünk leveti ruháját az ősz.

A sofőr felszisszen, mert döccen a kocsi:

— Vége a jó útnak! — és oldalra pillant — Ott folytatják tovább! — és szenvedélyesen magyarázza: mennyi megtakarítást jelent ez az új út. Hosszabb ideig tartanak a kocsik, nem dobál a hepehupás út, gyorsabban lehet menni...

És mire kibontják szirmukat a virágok, mikor újjáéled a természet, sima, műútszalagon futnak a gépkocsik, motorkerékpárok egészen Harkányig.

●

Eső és építkezés, habarcs és mész-szag, — minden faluban ez fogadja az utazót.

— Kell már az új istálló — újságolják a beremendi tszben, — mert kinőttük a régit.

Emlékszem, Kocsis bácsi, a tsz elnöke azt mondta egyszer:

— A mi termelőszövetkezetünk is olyan, mint a gyerek. Nemrég még jó volt a palatábla, a rövidnadrág, most meg már pantalló, meg írófüzet kell neki.

Mennyire igaza van! Rohan az idő és mi gyakran észre sem vesszük, hogy nő a gyerek. Pedig a mi kezünk alatt nő nagyra, egyre nagyobbra...

●

Hepe-hupás, gidres-gödrös, mint mondják: esténként nyaktörő járda volt a nagyharsányi is. Volt, mert egy része ma már nem az. Úgy határoztak: a községfejlesztésből 65 000 forintot a járdák rendbehozatalára fordítanak. Összefogott az egész falu és kiderült: ebből a pénzből kereken 1 368 méter járdát építhetnek, méghozzá betonból. A kőbánya a munkaidőn kívül és vasárnap anyagot szállított, a DÉLÉPÁV betonkeverőgépet kölcsönzött, amely mellé kezelőt is adott.

A faluban sokan megállnak a keverőgép mellett és odaodaszólnak ismerőseiknek:

— Te is felszeded a régi járdát?!

— Fel bizony.

Mindenki felszedi, mert a munka nem kampányszerű. Ismét igényeltek cementet, s jövőre tovább építik a járdát.

●

Régi és új házak Szajkon. A régiek vertfaluak, vagy vályogból épültek. A mostaniak? Téglából és a legtöbben fürdőszoba is van. Az egyik új háztulajdonos azt mondja:

— Százegyvenezerben van nekem ez a ház...

— Szép pénz! De a ház is szép...

— Azt meghiszem.

— De miért most, deresedő fejjel épített magának házat, miért nem előbb?

— Cseléd voltam én kérem... — és mintha minden arcizma megmerevedett volna, úgy tekint át a házakon, ki a mezőre, a múltba.

Emlékezik...

●

A szigeten ezt mutatják: Idáig ért a víz. Elvitte mindenünket.

Sokuknak még a reményüket is.

Megálltak, vertfalu, összeomlott házuknál, amikor elvonult az ár és sirtak. Mi lesz velük? Mihez kezdenek ház nélkül, otthon nélkül?

Új táblák a falu végén, új név a helységnévtárban. Uj-Mohács! Három évvel ezelőtt hiába kereste volna valaki: sehol sem találja. Most van: egyenes utcával, új házsorokkal, villannyal ...

— Soha sem hittük volna, — meséli egy idős ember. Azután a nagy pusztítás után, senki se merte hinni...

És bevezetnek az új házakba.

Már nem érződik a mész illata, de érződik valami más: az új házakba megfiatalodott, új emberek költöztek, akik mint gyerek a pajtásokkal, úgy ismerkednek a számukra új életformával, a faluval, a közösséggel. Uj ez nekik — legtöbbjük tanyán, mindenkitől elzárva élt azelőtt. Uj nekik a villany is. Ilyet csak Mohácson láttak. Látták és nem próbálták. Most? Szól a rádió, csak egyet kattintanak és olyan világosságot csinálnak a szobában, amilyet akarnak. Nem is válnának meg tőle semmi pénzért...

●

Kátolyban, az Uj Élet Tsz gazdaságában új szarvasmarha-istálló épül. A termelőszövetkezet másfélmillió forintot költ az istállóra. Azért kerül ilyen sokba, mert kísérleti istálló is lesz egyúttal: olyan belső gépesítéssel, amely szinte egyedülálló az egész országban. Az Uj Élet Tsz elnöke, a Kossuth-díjas Kaszapovics András, előzőleg alaposan tanulmányozta a hazai és a külföldi istállók gépesítését s azok tapasztalatait használják fel az új istálló berendezésénél.

Gépesítik a fejést. Egy női tsz-tagot elküldenek a zengőaljai állami gazdaságba, hogy ott elsajátítsa a gépi fejést és betanítsa majd a társait. A takarmányt gumikerekű kocsikon viszik be az istállóba és egy rács felhúzása után egyszerre kezdenek enni a tehenek. A jászlakat önitatókkal szerelik fel. A trágyát kaparószalag viszi ki az istállóból egy pótkocsira és az mindjárt a szarvasba szállítja. A gépek működését kapcsolótábláról irányítják. Egy ember — az eddigi tíz tehén helyett — az új istállóban huszonötöt gondoz majd, lényegesen kevesebb munkával, mint azelőtt.

●

Magyarszéken így fogadnak.

— Hát ha valaki feltámadna, aki ezelőtt 20 évvel meghalt, nem ismerne a falura...

Itt is új házak sorakoznak: egyikük csupasz téglásan — majd jövőre bepucolják — másikuk puccosan, csipkefüggönnyel az ablakán, perzsaszőnyeggel az padlóján.

Uj földesszoba? Ugyan! Az már a múlté: parkettás, hajópadlós szobák járják errefelé is....

Uj házak, új emberek, új háztulajdonosok. A lakásokban villany, fürdőszoba, perzsaszőnyeg, a konyhákban néhol mosógép! Ki hitte ezt 1945-ben? Csak a kommunisták, akik amikor ezekről beszéltek, sokan kinevették őket.

— Ugyan menjenek már valahova! Fürdőszoba a munkásnak, parasztnak? Na ez is jó vicc! — és nevettek.

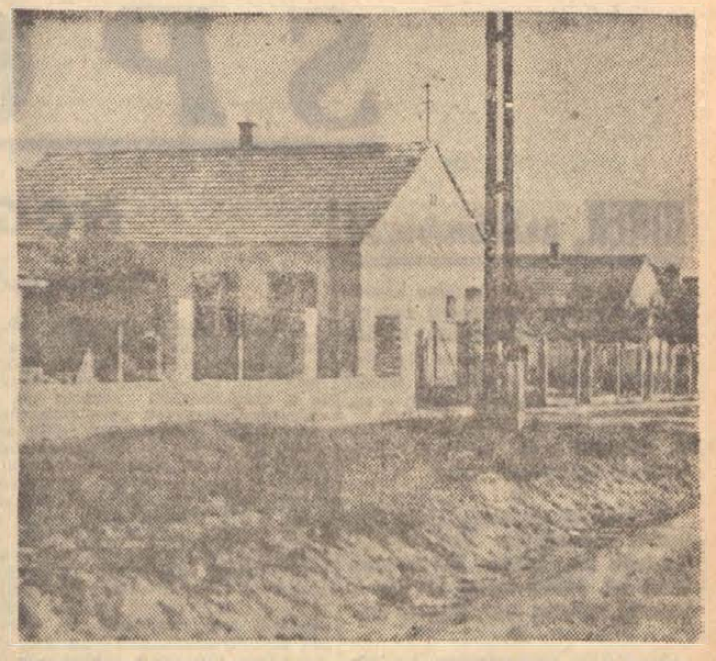
●

Szalad a kocsi, jól esik az apró döccenés.

Körös-körül zöldell a vetés, traktor szánt a földeken és amott tehénfogat vonszolja az ekét. Micsoda kontraszt, micsoda ellentét!

Régi és új házak! Szalmatetősek, vertfaluak, téglából épültek, palatetősök. Ugyanaz az ellentét, mint a traktor és a tehénfogatnál, csakhogy itt vannak olyan házak is, amelyeknek az elejét már téglával rakták be, hogy ne mondhassák: a gazdája nem tart lépést a fejlődéssel.

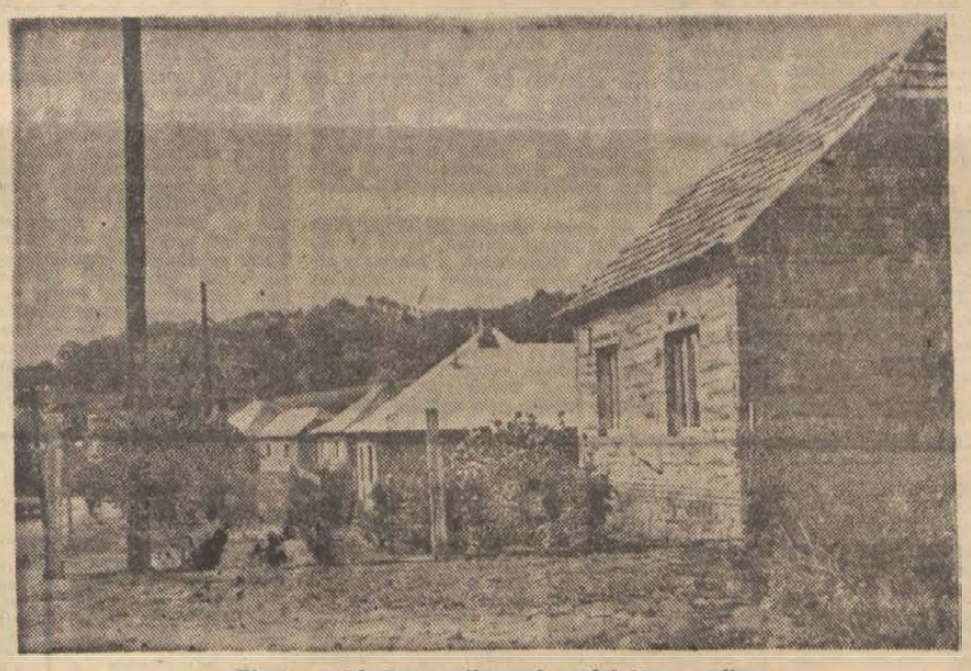
SZALAI JÁNOS

Három évvel ezelőtt még nem volt a helységnévtárban ez a község, amelyet Uj Mohácsnak kereszteltek.

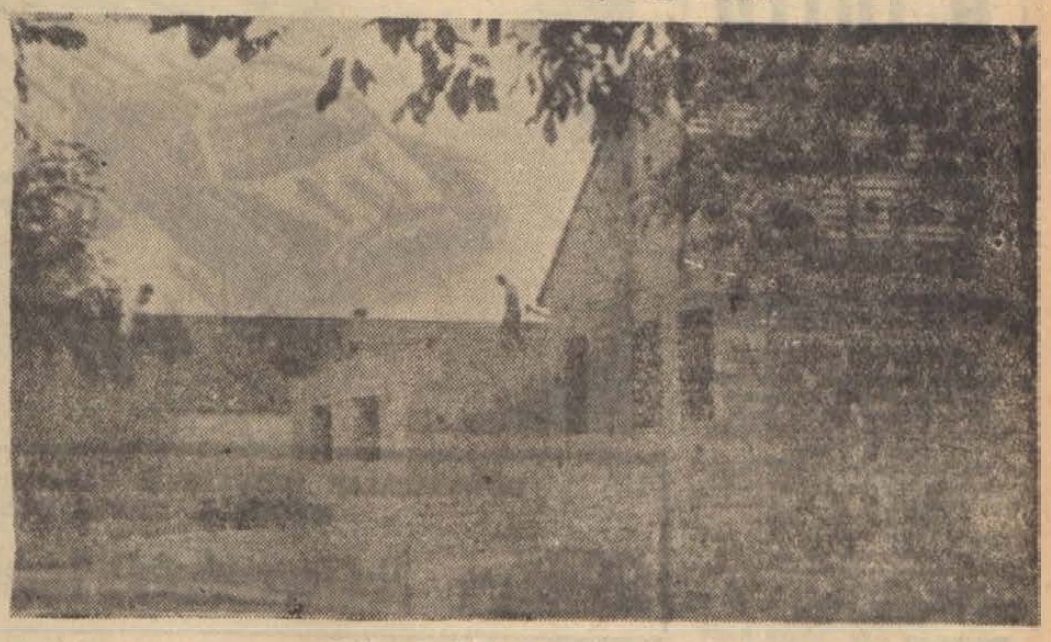
Betonjárdán kopognak már a tűsarkú cipők Nagyharsányban.

Bizony, nehéz lenne ráismerni a régi Magyarszékre.

A beremendi tsz. új istállót épít.

Szajkon is új házak kerülnek a régiek helyébe.

Művelődési otthont avattak Mattyon

Matty község lakosai november 7-én ünnepélyes keretek között avatták fel 137 ezer forintos költséggel felépült új művelődési otthonukat. Az otthon létesítéséhez a község lakosai mintegy 45 ezer forintos társadalmi munkával járultak hozzá. Jelentős támogatást kaptak a községi pártszervezettől, valamint a járási tanácstól. Az otthon szép függönyei a helyi nőtanács áldozatkész munkáját dícsérik.

Villamosítják az abaligeti barlangot

Uj idegenforgalmi átvonuló szállások létesülnek

Az idegenforgalom szempontjából az a legfontosabb, hogy először megfelelő körülményeket teremtsenek. Gondoskodni kell jó utakról, szállásról, s a műemlékek ízléses bemutatási formájáról.

Hogy valósul ez meg Baranyában?

Gál Béla elvtárs, a Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatal vezetője így nyilatkozott erről:

— Méltán vonzották megyénk be az idegeneket olyan jelentős objektumok, mint a siklósi vár, amelyet — nem is számítva a külföldieket — 27 500 ember nézett meg. Az abaligeti barlangot 3500-an, Szigetváron pedig 8700-an tekintették meg a műemlékeket.

Gál elvtárs elmondta, hogy az Idegenforgalmi Hivatal másfél éves fennállása óta igen sokat tett. Rendbehozatta az elhanyagolt abaligeti barlangot és több romos műemléket. Siklóson és Pécsváradon már a nyáron is biztosítottak olcsó és kényelmes idegenforgalmi átvonuló szállásokat, amelyeknek számát jövőre növelni fogják.

— Abaligeten befejezéshez közeledik egy 20—22 ágyas turistaszálló építése és remélhetőleg tavaszra már sok kirándulónak nyújt kényelmet. Megvalósul a jövő év folyamán a barlang villamosítása, s a barlang elé csónakázó tó létesítését tervezik. Jelentős összeget fordítunk a harkányi vendéglátó korszerűsítésére, parkirozásra, ivóvízellátás megjavítására.

SPORT

HIREK, eredmények

A totó 45. heti hivatalos nyereményjegyzéke: Beérkezett 1 014 794 db szelvény, felosztásra került: 1 826 629 forint. 12 találat (33 db) — 13 836 forint 50 fillér, 11 találat (653 db) — 698 forint 75 fillér, 10 találat (740 db) — 86 forint 25 fillér. A vigaszdíj a 44. héten a kilenc találatot elérteknek jutott.

*

A röplabda megyebajnokság legutóbbi eredményei: PEAC—Pénzügyőrök 3:2, Dózsa II.—Mohácsi MTE 3:2, PEAC—Dózsa II. 3:2. A bajnoki táblázat élén Mohács áll.

*

Az MHSE rendezésében Szolnokon országos meghívásos hajómodell-versenyt rendeztek. A pécsi Urán modellezők a versenyen igen szép eredményeket értek el. Az M-kategóriában Lusz László 27 ponttal a második, míg dr. Mayer József ugyanebben a kategóriában a harmadik helyezést érte el. Az L típusú hajók versenyében Odrobina András érdekes csőtestű hajójával a negyedik lett.

*

A megyei asztalitenisz csapatbajnokságban több mérkőzést játszottak. PEAC—Komlói Bányász 11:5, Traktor—Siklós 9:7, Pécsi BTC—Pécsszabolcsi Bányász 13:3.

AZ ASZTALITENISZ NB I. ÁLLÁSA

Férfiak:

1. Bp. V. Met.	12	10	2	—	148: 44	22
2. Vasútép.	12	10	2	—	134: 56	22
3. K. Lombik	11	10	—	1	122: 54	20
4. Egyetértés	13	9	1	3	130: 78	19
5. Bp. Spart.	11	8	1	2	121: 55	17
6. Pénzint.	12	7	—	5	101: 91	14
7. Betonút.	12	4	2	6	84:108	10
8. Pénzügy.	11	5	—	6	72:104	10
9. Győr	10	2	1	7	61: 99	5
10. Szeged	10	2	1	7	57:103	5
11. VM Közért	11	1	2	8	64:112	4
12. Pécsi VM	9	1	1	7	51: 93	3
13. M. Posztó	11	1	1	9	51:125	3
14. Debr. VM	9	—	—	9	36:108	—

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

A Pécsi Dózsa vasárnapi mérkőzésére sokáig emlékeznek majd a szurkolók. Nem a vereség miatt beszélnek majd még évek múlva is a mérkőzésről, hanem azt a sportszerűtlenséget, sportemberhez nem méltó magatartást ítélik el, amellyel Fejes, a sztálinvárosiak játékosa megbotránkoztatta a szurkolókat. Nincs mentsége Fejesnek. Kétségtelenül szándékosan taipalt bele Lovig lábába úgy, hogy a pécsi játékos súlyos sérüléssel a kórházba került. Az MLSZ a legszigorúbban járjon el Fejessel szemben! Nem hozhatja fel mentségül a sztálinvárosi játékos, hogy magáról megfeledkezett, és véletlen szabálytalanságról van szó. A mérkőzés folyamán többször előfordultak nála ilyen kísérletek, de azokat ép bőrrel úszták meg a pécsi játékosok. A kiöregedő félben lévő játékos megkopott tudását durvasággal próbálta ellensúlyozni. Fejesnek és a hozzá hasonló felfogású játékosoknak nincs helyük a sportpályákon. Megértjük a pécsi szurkolók elkeseredését, mikor látták a földön fekvő, súlyosan sérült Lovigot. Egyet azonban ilyen esetekben is szem előtt kell tartani. A nézőknek nincs jogukban önmaguknak bíráskodni, még a legsportszerűtlenebb játékossal szemben sem. Hagyják ezt az illetékes szervekre, mert reméljük, azok sem mennek el mellette szótlanul.

Sokan azt mondják, hogy a Dózsa Lovig kiválása miatt vesztette el a mérkőzést. Kétségtelen, ebben is van valami, de nem vitás, hogy a vereség elsősorban azoknak a kihagyott helyzeteknek tulajdonítható, melyek egymás után alakultak ki a sztálinvárosiak kapuja előtt.

*

A Komlói Bányász vasárnap azt a Székesfehérvári Vasast győzte le fölényesen, mely nem is olyan régen Pécsett vett el egy pontot a Dózsától. A bányászcsapat csatársora magáratalált, bár időnként még visszaesnek a játékosok régi hibájukba, s a kapu előtt pepecselnek. A most vasárnapi mérkőzésen azonban szó sem volt erről. A komlói szurkolók nagy örömmel fogadták csapatuk győzelmét, mert ezzel a Komlói Bányász a bajnoki táblázat élére került két tiszta ponttal.

A PVSK játékosai jobban feltalálták magukat a csúszós, sáros pályán. Gyors előrevágott, hosszú labdákkal próbálkoztak sikeresen. A hazaiak csak a második félidőben jöttek rá, hogy az ilyen talajú pályán hogyan kell játszani. A PVSK védelme azonban sikeresen verte vissza a Csepel Autó támadásait, s végeredményben győztesen került ki a mérkőzésből.

*

Kezd kialakulni az NB III-ban az őszi tabella. Már egy-két forduló után látni lehetett, melyek azok a csapatok, melyekkel komolyan számolni kell. Talán csak a Bajai Ép. gyengébb szereplése meglepetés. A bonyhádiak ezzel szemben meglepően szépen szedegetik pontjaikat. A fordulóban a Vasas—Simontornya mérkőzés hozta a legjobb játékot. Mindkét csapat nyílt sisakkal játszott. Ez a találkozó is azt mutatta, hogy a labdarúgás akkor igazán szép és élvezetes, ha mindkét csapat „játszik", nem pedig az egyik fél 9 emberrel beáll védekezni.

*

Pécsbányatelepen a választások tiszteletére rendezték meg a vasárnapi sportműsort. Már reggel megkezdődtek a mérkőzések. A nagy mérkőzés előtt a sportolók virággal kedveskedtek a megjelent tanácstagjelöltnek. A mérkőzésen feltűnt, hogy a Bányász jobb oldali csapatrészei gyengébb formában vannak. Sértő I. lassúnak bizonyult. Mező jól szerelt ugyan, de leadásai sorra ellenfélhez kerültek, Gyurkónak pedig hiányzott az önbizalma a góllövéshez. Lényegében azonban biztosan győzött a Bányász, s a csapat jó kiegyensúlyozottságára vall, hogy három játékos gyengébb formája sem befolyásolta az eredmény kialakulását.

Amilyen tisztán alakult az NB III. táblázata, annyira szorossá tette a megyei I. osztályban az őszi elsőség kérdését az egyetemisták váratlan hazai veresége. S mindig 2:0 után a második félidőben vesztenek. A játékosok erőnlétében van valami baj. A mohácsiak mutatják a legkiegyensúlyozottabb formát, nem véletlen, hogy állandóan ott tanyáznak a legjobbak között. A szigetváriak is egy volt NB III-as csapathoz méltóan szerepelnek. Egy mérkőzést ezen a héten nem tudtak lejátszani a megyei I. osztályban. A szentlőrinciek játékoshiányra való hivatkozással nem utaztak el Pécsváradra. Ennek nem volna szabad előfordulnia egy megyei I. osztályú csapatnál.

*

A PVSK tornacsarnokában vasárnap a szurkolásnak egy olyan formájával ismerkedhettek meg a nézők, s a játékosok, mely bizony sokszor csak idegessé tette az embereket. Lehet, hogy Székesfehérváron, Diósgyőrben és egyéb helyeken kolomppal, dudával buzdítják a kosárlabda-mérkőzéseken a csapatokat, de aki egy kicsit gondolkodik, belátja, hogy nemcsak az ellenfél játékosai, de a saját játékosok is könnyen megzavarodnak a fület sértő kolompolásban, kereplésben. Nem valók ezek a terembe. Maradjunk meg mi csak a kosárlabda-mérkőzéseken a „Hajrá PVSK", „Hajrá Vasút" buzdításoknál. Higgyék el, azok a lelkes szurkolók, akik legutóbb vasárnap kolomppal és egyebekkel felszerelve jelentek meg, hogy többet használ, jobban segít csapatuknak, ha saját hangjukkal buzdítanak.

*

Kezdeti gyengébb szereplés után mindjobban magukra találnak a Vörös Meteor asztaliteniszezői az NB I-ben. Kétségtelenül vannak értékes a csapatban, de a fiatal húsz-huszonegy éves játékosok még nem rendelkeznek megfelelő rutinnal és ezért formájuk nagyon ingadozó. A Vörös Meteor vasárnapi győzelmével mindenesetre jelentős lépéseket tett előre azon az úton, mely a kiesés elkerüléséhez vezet.

*

Pécsett két fedett uszoda is van, mégis meglepődve értesültünk arról, hogy a Spartacus úszóinak nem jutott megfelelő edzési idő. Nem tudjuk elképzelni, hogy kis jóakarattal ne tudnának télen is edzeni a Spartacus úszó szakosztályának tagjai. A Városi Testnevelési és Sporttanács nézzen utána sürgősen az uszodák beosztásának és ha úgy találja helyesnek, változtasson azon, hogy mind egyik pécsi sportkör edzésidőhöz jusson.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 12-i, szerdai műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Népi kórusszámok. Szorgalmas úttörők. Kis naptár — szerdától —szerdáig ... Tamburazene. Formóza — a „Szép Sziget". Népmese: Megindult az ég ... Népdalkettősök — a battonyai népi együttes műsorából.
17.00: Német nyelvű műsor. Strauss-keringők ... Tudósítások, érdekességek Baranyából... A nép bizalmából. dr. Wild Frigyesnek, a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetsége főtitkárának, választási felhívásából. I. A hásságyi és nagyhajmási zenekarok műsorából, vez: Konrád Freytag, ill. Konrad Habich.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Fiatalok klubja. — Kíváncsiak társasága.
17.50: Munkásmozgalom dalaiból.
18.00: Közérdekű válaszok, közérdekű kérdésekre.
18.10: Dél-dunántúli Híradó.
18.30: Népszerű dallamok.
Közben:
18.45: Kommentár.
19.00: Műsorzárás.

Vegyen lottószelvényt!

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (délután 3 órakor). Bob herceg (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Édes Anna (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Örök visszatérés (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, Október fénye. Délelőtt 11 órától folytatólagosan. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.

Petőfi: Édes Anna (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Római vakáció (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Legenda a szerelemről (5 és 7 órakor).

Bőrgyár kultúrotthona: Polóniai expressz (fél 5 órakor).

Ifjúsági filmszínház: Körhinta (4 és 6 órakor).

Józserencsét (Pécsszabolcs): Életem árán (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): A világ teremtése (7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Erdekházasság (7 órakor).

Kossuth (Mohács): A spanyol kertész (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Fekete doszszié (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Micsoda éjszaka (8 órakor). Csak 14 éven felülieknek!

Verdi: Don Carlos a Hanglemezgyűjtők Klubja műsorán

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Hanglemezgyűjtők Klubja műsorán november 13-án, csütörtökön Verdi: Don Carlos-a szerepel. Az előadás este fél 7 órakor kezdődik. Az operát a következő művészek előadásában hallhatják a klub tagjai és vendégei: Titto Gobbi, Boris Christoff, Mario Filippeschi, Gulio Neri és Antonietta Stella.

*

Mód Aladár professzor: „Szocializmus és az értelmiség" című, a TIT által meghirdetett előadása az előadó betegsége miatt elmarad.

Ülést tartott a Városi Testnevelési és Sporttanács

A VÁROSI TESTNEVELÉSI ÉS SPORTTANÁCS tagjai, a városi tanács képviselői az MTSH kiküldöttje a város sportjáról, a VTST munkájáról, annak terveiről tanácskoztak.

A magyar sport állami irányító szervei, a testnevelési és sporttanácsok alig fél éves múltra tekintenek vissza, mégis munkájuknak vannak máris kézzel fogható eredményei. *A sportvezetők örömmel vették a városi testnevelési és sporttanács-tagi megbízatásukat.*

A VTST elnöksége 14 ülést tartott ez ideig. Ezek az ülések foglalkoztak mindazon kérdésekkel, melyek leginkább érintették a város sportját. De versenyeket is rendeztek, a sportkörökkel és a sakkszövetségekkel is törődtek. Igaz, a tanács munkájára az adminisztratív jelleg nyomta rá a bélyegét, *Rózsahegyi Mátyás* elvtárs elnöki beszámolójában kitért erre is.

Az egyes bizottságok tagjai nem voltak olyan aktívak, mint az elnökség. Hiányoztak a központi elvek, melyek alapján munkájukat végezhették volna. Önállóságukat nem tudták kihasználni, szervezeti életet nem tudnak felmutatni. Rózsahegyi Mátyás elvtárs beszámolójában érintette a megyei és a városi testnevelési és sporttanács között még mindig felmerülő problémákat. *„Azon vagyunk* — mondotta a VTST elnöke —, *hogy a jövőben a két szerv a legszorosabban együttműködjék.*

PÉCSETT 54 SPORTKÖR MŰKÖDIK 11 ezer sportköri taggal. Az aktív sportolók száma 7 ezer körül van. Ebből 4 ezer az iskolai tanuló. Hát ezen kellene leginkább változtatni. Az elnöki beszámolóból is kiderült, hogy *vannak Pécsett olyan sportkörök szép számmal, melyek ahelyett, hogy az üzemi, vállalati dolgozókat vonják be a szakosztályok életébe, általános, középiskolás diákokkal próbálnak eredményeket elérni.* Az is baj, hogy még mindig fennáll a szakosztályok közötti megkülönböztetés a labdarúgás javára.

A VTST kapcsolata a sportkörökkel jobb is lehetne. A sportkörök valahogy nem veszik figyelembe a sporttanácsot, szakosztályokat szüntetnek meg, versenyeket rendeznek anélkül, hogy azokat a VTST-vel megbeszélnék. Igen sok problémát vet fel a sportolók munkaidő-kedvezménye és a sportolók rendkívüli szabadságának engedélyezése. Pedig *munkaidő-kedvezmény csak kimondottan az élsportolóknak jár, az NB II-es labdarúgók, megyebajnokságért játszó asztaliteniszezők pedig igazán nem tartoznak azok közé.*

A tömegsport kérdése még nincs megoldva Pécsett. Igaz ugyan, hogy a KPVDSZ, a Bányász, a Vasutas és a börös szakszervezeten belül jólsikerült üzemi bajnokságokat rendeztek, az egyetemen, főiskolán pedig most is megtartják az évfolyam-bajnokságokat, vannak azonban szép számmal olyan dolgozók, akiknek üzemi sportkörük nem adja meg a sportolási lehetőséget.

Hova tartoznak az általános és középiskolák sportolói? Erre a kérdésre is megadta a választ Rózsahegyi elvtárs. A diák sportolóknak elsősorban az iskolai sportkörökben van a helyük, de nem helyes, ha elzárkóznak az illetékesek az elől, hogy azok a diákok, akiknek nincs meg a lehetőségük sportágaik üzésére az iskolai sportkörökben, azok a városi, szakszervezeti, üzemi sportkörökben ne szerepelhessenek, ha arra az iskolai rendtartás szerint mód és lehetőség van.

A magyar sport egyik legfontosabb kérdése a káderképzés. Sajnos, ezt az utóbbi időben az illetékes szervek nagyon elhanyagolták. Ezért van Pécsett is játékvezető- és edzőhiány. *A Pedagógiai Főiskola testnevelőszakos hallgatóinak meg kell adni ezt a lehetőséget, hogy választott sportágukban edzővizsgát tehessenek!*

A HOZZÁSZÓLÁSOK UTÁN a határozati javaslatokat vitatták meg.

Szeretett jó édesapa, nagyapa, após, testvér és kedves rokon

Balatonyi János

képesített ácsmester

f. hó 9-én váratlanul elhúnyt. Temetése 12-én, ½3 órakor a pécsi köztemetőben.

Gyászoló család.

Forrón szeretett gyermekünk, unokánk, testvérke és rokon

Timaffy Miklóska

6½ hónapos korában 1958. november hó 8-án elhúnyt. Temetése 11-én kedden délután 3 órakor volt a pécsi központi temetőben.

Gyászoló család.

— HALÁLOZÁS. Özv. Kleinheincz Róbertné, sz. Krasznai Teréz, 9-én, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 12-én, szerdán délután 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Szabó János MÁV nyugdíjas elhunyt. Temetése 12-én, 2 órakor a köztemetőben.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesapa, nagyapa Kiss Gyula nyugdíjas november 10-én, 60. életévében elhunyt. Temetése 12-én 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen kislányunk, Végh Marika temetésén részt vettek, valamint koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat vezetőségének és összes dolgozójának, valamint tanítójának, a megjelent pedagógusoknak és kispajtásainak.

A gyászoló szülők.

A lottó

46. heti sorsolását november 14-én, pénteken 10 órakor

KOMLÓN, A ZRINYI ILONA FILMSZINHÁZBAN

rendezik meg. Előtte 9 órától zenés műsor. — Szabad belépés!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Jó karban lévő irodai írónsztalt veszek. — Bárány, Hal tér 1. 236

Hálószoba, konyhabútor, kályhák, varrógép, ágyak, szekrények, sodrony eladó. Molnár, Felső-Vámház u. 2. 237

Főzni tudó mindenest egyedülálló vidéki orvos 15-ével felvesz. Cím: Aradi vértanuk útja 21. 265

Használt férfiruhát, fehérneműt veszek, — hívásra házhoz megyek. Schlésinger, — Tiborc u. 56. 231

Fürdőkályha, teljesen új és egy bádog fürdőkád eladó. Telefon 44-67. Malkai u. 1. sz. Kis-Szkókó. 283

Bőrkabát (külföldi) és Cromby télikabát, majdnem új, modern fazon eladó, Doktor Sándor u. 33. 250

Sötét keményfa hálószobabútor, egy asztal, 2 szék sürgősen eladó. Asztalos is jöhet. Tímár u. 14. 270

Eladó egy külföldi, új táska-zenegép. — Lámpásvölgy, Kémendi, délután 4—8-ig. 268

Kis szőlő, gyümölcsös a Magaslati úton bérbe kiadó. Munkácsy u. 29. 266

A Keszityűgyár Vállalat felvesz karbantartó műhelyvezetőt. Szükséges képesítés: technikusi végzettség, valamint fűtés-, vízés elektromos szaktudás. Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályán. Belépés azonnal. 230

Hálószoba, szekrény, éjjeliszekrény, kombinált szekrény, konyhabútor, hármasszekrény, szelon, asztal eladó. Szabó, Kossuth tér 6. 256

Különbejáratú bútorozott szoba, fürdőszobahasználattal, értelmiségi részére kiadó. Telefon: 39-36. 263

Eladó majdnem új ZORKIJ C fényképezőgép és egy új mkp széles hátsó ülés. Az új árának 70 százalékáért. Szabadság út 20. sz. Cukrászda. 239

Rántani való csibe mindennap kapható a Keltető Vállalatnál. Xavér utca 19. szám alatt. 37

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Kővágószőlősi fmsz kereskedelmi gyakorlattal rendelkező boltvezetőt keres a kővágótöttösi vegyes- és italboltjába. Jelentkezni Kővágószőlősön az fmsz központi irodájában lehet. 258

Hálószobabútor, szekrények, sodronyok, asztalok, toalett-tükör, Kalor-kályha, — ágybetétek, fkerágy eladó, Rákóczi út 48. Koltai. 277

Használt tiszti- és civilruhát, bakancsot és csizmát veszek. Hetényi Dezső, Bem u. 20. szám, üzletben. — Telefon: 22-49. 262

Egy jó házőrző kutyát ajándékba adnék. Alkotmány utca 77., porta. 280

Vizsgázott vontatóvezetőt, zetorvezetőt, — talajmunkára és több éves gyakorlattal rendelkező traktorvezetőket azonnal felvesz a kozármislenyi gépállomás. Jelentkezés a helyszínen. 45

Keresünk Mohácsra a divat- és kötöttáru szakmában, Pécsváradra vegyes ruházati és iparcikk szakmában hosszú gyakorlattal rendelkező boltvezetőket, azonnali felvételre. Jelentkezés: Baranya megyei Kiskereskedelmi V. központjában, Pécs, Bem utca 22. 53

A Pécsi Porcelángyár felvesz 5 éves gyakorlattal rendelkező autó szerelőt, aki a gépkocsi villamossági szereléshez is ért. Jelentkezés a Pécsi Porcelángyár munkaügyi osztályán. 52

Konyhagarnitúra, új, kisipari eladó. Bartók Béla u. 37. 247

Csepel motorkerékpár sürgősen eladó. Gyárváros, Almos utca 13.

KIFOGÁSTALAN ÜZEMANYAG, GARANCIÁVAL JAVÍTOTT MOTOR = BIZTOS UTAZÁS!

JÁRMŰVÉT GARANCIÁVAL MEGJAVÍTJA A Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat PÉCS, BAJCSY ZS. U. 12. TEL.: 30-48.

SZŐNYEGEK
Vattaruhák
NYAKKENDŐK
Bundák
Szakszerű, gyors
TISZTÍTÁSA
Patyolatnál

Villany- és robbanómotorok
nagy választékban kaphatók:
MEZŐSZÖV VÁLLALAT
Pécs, Rét u. 33. Tel.: 10-12.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

X. ÉVFOLYAM, 268. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1958. NOVEMBER 13.

Mai számunkban:

Mozaikok Kádár János elvtárs baranyai látogatásáról

Otto Grotewohl elvtárs sajtóértekezlete

Mire szavaznak a hoboliak?

A csányoszrói kiszisták között

Az idén 2360 magyar dolgozó járt a Szovjetunióban

A Szovjetunióval évről-évre növekszik a kölcsönös turistaforgalom. Az IBUSZ szervezésében az idén 1780 szovjet turista járt látogatóban Magyarországon. Ezzel szemben 2360 magyar dolgozó volt vendége a Szovjetuniónak. Tárgyalások folynak, hogy jövőre még jobban bővítik a kölcsönös turistaforgalmat.

Vasárnap reggel 7 órakor nyílnak meg a szavazóhelyiségek

Készül az ország a választás napjára

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöksége tájékoztatót tett közzé a szavazásról, amely egyebek között a következőket mondja:

Minden választópolgárnak joga, egyben hazafias kötelessége, hogy részt vegyen az országgyűlési képviselők és a tanácsok tagjainak választásában, a szavazás reggel 7 órakor kezdődik és este 8 óráig tart. Valamennyi választópolgár értesítést kapott arról, hogy melyik tanácsi választókerület névjegyzékében, milyen sorszám alatt szerepel és melyik szavazóhelyiségben szavazzon. Az értesítést — a szavazás megkönnyítése érdekében — minden választó vigye magával és adja át a szavazatszedő bizottság elnökének. Szavazati jogát mindenki csak személyesen gyakorolhatja. A szavazó személyazonosságát személyi igazolvánnyal igazolja. A szavazatszedő bizottság elnöke több szavazólapot és egy borítékot ad át a választónak. A szavazólapok közül egy az országgyűlési képviselők lajstromának, a többi pedig a különböző fokú tanácsok tagjainak megválasztására szolgál. A szavazás titkos. A szavazás a szavazófülkében történik. A Hazafias Népfront jelöltjeire úgy szavazunk, hogy a szavazólapokat változtatás nélkül összehajtjuk, borítékba zárjuk, majd a borítékot az urnába helyezzük.

Vasárnap este, a szavazások befejezése után a szavazatszedő bizottságok mindenütt hozzálátnak a szavazatok összeszámlálásához.

Ujabb kedvezményekkel egészítik ki a múlt évi bányászlakásépítési-akciót

A kormány most megjelent rendeletében felhatalmazza az Országos Takarékpénztárt, hogy kölcsönt nyújthat a múlt évi bányászlakásépítési-akcióban épült földszintes lakások tulajdonosainak, ha azok a lakáshoz melléképületet akarnak építeni. Azok igényelhetnek kölcsönt, akik a lakóházak megvásárlására az Országos Takarékpénztárral szerződést kötöttek, vagy kötnek. A kölcsönt nyolc év alatt kell visszafizetni, a melléképületek felépítéséhez szükséges anyagokról a belkereskedelmi miniszter gondoskodik.

A rendelet szerint nemcsak a bányászok, hanem más, bérből és fizetésből élő dolgozók számára is lehetővé kell tenni a bányászlakásépítési-akcióban épült földszintes lakások megvásárlását. E dolgozók részére a szénbányászokétól eltérő értékesítési feltételeket állapít meg a pénzügyminiszter és a nehézipari miniszter.

Vasútvonalat építenek a Balaton medrében

A budapest-tapolcai vonalon a Balatonkenese—Balaton fűzfő közötti, mintegy 3.5 kilométer hosszú szakaszon a MÁV most ezen a szakaszon úgy akarja kialakítani a vasúti pályát, hogy az ettől a veszedelmes helytől minél távolabbra kerüljön. Elkészítették a pálya áthelyezési tervét, amelynek érdekessége, hogy a pálya a Balatonnak mintegy 1.5 méter mély medrében halad, vagyis ott épül a vasútvonal, ahol jelenleg a tó vize hullámzik. A pálya kő- és kötőrmelékre alapozott töltésre kerül, s a tó vizéből elrekesztett területet, mint parti sávot hasznosítják.

A nagyszabású munkát 1959-ben kezdik meg, 18 millió forintba kerül és 1961-ben fejezik be. A Balaton medrébe az építést részben uszályokról végzik.

Tizenkilencmillió forint

a megyei helyiipari vállalatok évi nyeresége

A Baranya megyei Tanács 37 helyiipari vállalatának háromnegyed részét miniszté-riumok hatásköréből nagyrészt veszteségesen vette át. A tanács nagy erőfeszítéseket tett e vállalatok rendbehozására. A Mohácsi Gépgyárat és a Mohácsi Szerárugyárat korszerűsítette. A sütőipart, amely azelőtt állami dotációval is veszteséges volt, bátran decentralizálta és az idei év első kilenc hónapjában a Baranya megyei Sütőipari Vállalat már 1 354 000 forintos nyereséget mutat fel. De nyereségesek a tanácsi kezelésbe leadott, régebben veszteséges téglagyárak és a vendéglátóipar is. Az 5700 dolgozót foglalkoztató 37 Baranya megyei helyiipari vállalat eddigi évi nyeresége meghaladja a 15 millió forintot és év végéig eléri a 19 milliót.

Országszerte gondosan ellenőrzik a választási előkészületek törvényességét

Varga András, az országos választási elnökség elnöke nyilatkozott az MTI munkatársának a választási előkészületek utolsó szakaszáról.

— Mint ismeretes — mondotta — az idevonatkozó törvényes előírások alapján a társadalom különböző rétegeinek képviselőiből több héttel ezelőtt megalakult az országos választási elnökség, amely azóta feladatához híven, lépésről-lépésre irányította, figyelemmel kísérte a november 16-i országgyűlési- és tanácsválasztások előkészületeit.

— *Ezekben a napokban mind az országos elnökség, mind a választókerületi bizottságok és elnökségek tagjai alkotmányos jogukkal élve ugyancsak gondosan ellenőrzik az állami szerveket: hogyan tartják meg a választási munka törvényes formáit.* Rendben, időre biztosították-e a választások titkosságának feltételeit — a megfelelő szavazóhelyiségeket, fülkéket — megteremtik-e az előfeltételeket a szavazatok törvényes összeszámlálásához. Megvizsgálják azt is, hogy időben, rendben megérkeztek-e a választókerületekbe a szavazólapok és a választások lebonyolításához szükséges egyéb nyomtatványok.

— *Tapasztalataink szerint* — hangoztatta — *a november 16-i választásokat az országban mindenütt a szocialista törvényesség elveinek megfelelően készítették elő és folytatják le.*

Negyven év történelmét mutatja be a „Partizánok a szabadságért" kiállítás

Virág- és zászlódíszbe öltözött *szerdán délután a Magyar Honvédelmi Sportszövetség Megye utcai székházának első emeleti nagyterme. Az előtérben munkásmozgalmi harcosok, a Magyar Tanácsköztársaság vörös hadseregének egykori katonái gyülekeztek. Közöttük voltak a magyar ellenállási és partizán-mozgalom részvevői és az érdeklődő fiatalok, diákok is. Azért jöttek el, hogy megtekintsék a „Partizánok a szabadságért" című gazdag és tanulságos kiállítást, amelyet a Magyar Partizán Szövetség Baranya megyei Szervezete és a Magyar Honvédelmi Sportszövetség közösen rendezett.*

A megjelenteket Nagy Sándor elvtárs, a Magyar Partizán Szövetség Baranya megyei Szervezetének elnöke üdvözölte. Bejelentette, hogy ez a kiállítás negyven év történelmi eseményeit és annak magyar vonatkozásait mutatja be. Elmondotta, hogy ennek a kiállításnak egy hónappal ezelőtt nagy sikere volt Budapesten. Ezért vidéken: Pécsett, Miskolcon és Szegeden is megrendezik.

A kiállítást ünnepélyes keretek között Benkő János elvtárs, az MSZMP Baranya megyei pártbizottságának munkatársa nyitotta meg. Beszédében rámutatott arra, hogy a kiállítás történelmi anyaga felöleli a magyarok részvételét a Nagy Októberi Szocialista Forradalomban, megmutatja a magyar vörös hadsereg harcait, feltárja a spanyol polgárháború magyar vonatkozású eseményeit. Ismerteti a második világháború magyar vonatkozású ellenállási és partizántevékenységeit, az egyes országok küzdelmeit a megszálló német fasiszta hadsereg ellen és a Szovjetunió hadseregének hadműveleteit, politikai és katonai érintkezéseit a felszabadított Magyarország lakosságával.

Az ünnepi beszéd elhangzása *után, mintegy százötven látogató tekintette meg a kiállított tablókat, fényképeket, történelmi dokumentumokat, valamint a vitrinekben elhelyezett, magyar partizánok által használt fegyvereket, ruhákat, igazolványokat és a falon függő térképeket. Tanulságosak ezek a térképek, amelyek bemutatják a Magyar Tanácsköztársaság vörös hadseregének felvonulási és hadműveleti helyzetét 1919 április 16-án, továbbá a szovjet hadsereg magyarországi felszabadító hadműveleteit, valamint a magyar partizánok harcát Magyarországon, Spanyolországban és Franciaországban.*

A legtöbben annál a tablónál állnak meg, amelynek címe: „Antifasiszta ellenállási mozgalom és partizáncsoport Magyarországon." A fényképek sok ismerős arcot ábrázolnak. Politikai életünk kimagasló, vezető egyéniségeit látjuk itt: Kádár János elvtársat, az illegális kommunista Párt Központi Bizottságának titkárát, Kiss Károly elvtársat, a Központi Bizottság tagját, Kállai Gyula elvtársat, a Központi Bizottság tagját, Földes László elvtársat, az újpesti partizáncsoport vezetőjét, Marosán György, Szakasits Árpád elvtársakat. Münnich Ferenc elvtársat pedig ott látjuk a spanyol polgárháború szabadságharcosai között.

Az értékes kiállításnak — habár kevés — pécsi vonatkozásai is vannak. Az 1919-es vörös katonák között ott látjuk Tinordi István pécsi lakost, az 1943—44-ben hazánk felszabadításáért folyó harcokban pedig Kónya Istvánné pécsi lakost, a Petőfi brigád tagját és Nagy Sándor pécsi lakost, a Magyar Partizán Szövetség Baranya megyei Szervezetének jelenlegi elnökét. Ugyanő ott szerepel az égő Spanyolország területén harcoló nemzetközi brigád tagjai között is. Végül képek mutatják be a pécsi 6-os gyalogezred leverése utáni tömeges kivégzéseket.

Dicsőséges *és szomorú emlékek sorakoznak, váltakoznak itt ezen a kiállításon. Hősök és mártírok emlékét örökíti meg, eleveníti fel a kiállítás, amely már az első napon, a megnyitáskor sikert aratott. És ezért dicséret illeti a kiállítás rendezőit.*

P. J.

A mecseki szénmedence 16 fejtésében használják már a szénfal átnedvesítő készüléket

A Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatási és kísérleti osztályának kezdeményezésére a pécsi bányákban kezdték először alkalmazni a szénfal-átnedvesítő készüléket, amely nagy nyomással, a szénfalba mélyesztett perforált csöveken keresztül vizet présel a lefejtésre váró szénbe és ezzel meggátolja a munkaközbeni porképződést. A szilikózis elleni védekezésben nagy jelentőségű készüléket a komlói bányák is átvették és a mecseki szénmedencében jelenleg már 16 fejtésben használják. Ujabban Tatabányáról is kérés érkezett Pécsre, hogy a szénfal-átnedvesítő készülékből kipróbálásra küldjenek egyet számukra.

— Nem tehetek róla, nekem szenvedélyem az autó. Csak ez. Mert én nem iszom, nem dohányzom, csak száguldani szeretek...

A WARTBURG

Így nyilatkozott őszintén a Wartburg volánja mellett ülve Ambrusits János, a Sopiana Gépgyár fiatal díszpécsere.

— Már suttyó gyerekkorom óta mindig csak motorra, meg autóra fájt a fogam. Talán furcsán hangzik, de még a nyáron is az volt a legkedvesebb szórakozásom, hogy kiültem a Széchenyi térre és néztem az autókat. Sokszor órákig.

Azelőtt motorom volt. Először kis Csepel, aztán Jáwa. A nyáron adtam el a Jáwát. Annak az ára volt az alaptőke az autóvásárláshoz. Hozzátettem még a spórolt pénzemet, kértem hozzá kölcsön a bátyámtól, vettem fel KST kölcsönt és összejött az 52 ezer forint a Wartburgra.

— Hányadik kocsi ez a család történetében?

— A legelső. Annyira a legelső, hogy sokszor még én magam is alig hiszem, hogy a saját kocsimban ülök. Apám is, a közelebbi rokonaim mind szegény falusi emberek voltak, azt hiszem, soha nem gondoltak arra, hogy autót vegyenek.

Negyvenötben, amikor ide kerültem a gyárba, tizenhatéves koromban, még én sem nagyon gondoltam arra, hogy valamikor még a saját kocsimon járok majd ki itt a gyárkapun...

Persze, a kocsi nemcsak arra jó, hogy az ember munkába járjon vele, a Wartburg hátulján ott fehérlik már a H betű is, ami külföldi útról tanúskodik.

— Hol járt külföldön?

— Csehszlovákiában — mondja Ambrusits elvtárs. — Pozsony—Brno—Illava—Tábor—Pilsen—Prága útvonalat futotta meg már a kocsi. De nem először voltam külföldön. Motorral már kétszer jártam Csehszlovákiában, tavaly pedig az NDK-ban üdültem szakszervezeti üdülőben. Sőt, remélem, hogy ez nem is az utolsó külföldi utam. Jövőre szeretnék Romániába menni — szintén kocsival.

— Szeretek külföldre járni. Csak hasznára válik az embernek, ha sokat lát, sokat tapasztal...

Csak ennyit a Wartburgról és a gazdájáról, Ambrusits Jánosról. Egyelőre még első fecske a Wartburg a Sopianában. De már nem szenzáció. Jövőre már bizonyára több kocsitulajdonos is akad a gyár munkásai között, aztán még több. Nem is kell már nagyon sokáig várni, s nem lesz semmi különös abban, ha egy lakatos autót vásárol.

De így is van ez rendjén.

Mire szavaznak a hoboliak?

Az iskolaudvaron

berreg, nyüszít a fűrészgép: a gyerekek hordják a fát, az igazgató, Vőneki Zoltán rendezkedik a pincében. Meglepődik, hogy őt keresik, és szinte szólni sem tud, amikor meghallja a kérdést: „Mire szavaz november 16-án?"

Magyarázkodik: fiatalember, 23 éves, két hónapja igazgató ebben a faluban, azelőtt Szentegáton tanított a feleségével... Érdekes történeteket mond.

A minap bejön egy idősebb asszony az iskolába. Meglát egy furcsa alkotmányt:

— Mi ez?

— Svédszekrény! — mondják neki.

Nem érti. Rázza a fejét és csak azt hajtogatja:

— Honnan tudnám mi az, amikor az én időmben még nem volt ilyen.

Az irodában észreveszi a mikroszkópot.

— Hát ez meg mi?

— Mikroszkop.

— És mit kell ezzel csinálni?

— Bele kell nézni...

Belenéz és szinte szédül a gyönyörűségtől. Ő még ilyet nem látott. Nem bizony! Akkor még egy tanító tanított itt száz gyereket egy tanteremben, most meg öt nevelőre, négy tanteremben jut 132 gyerek.

Vőneki Zoltán tovább mesél.

Szülei Kisasszonyfán élnek. Parasztok. Három hold földjük volt, a felszabadulás után kaptak hozzá még néhány holdat.

— Egy biztos! — mondja a fiatal igazgató — Ha a múlt marad, akkor belőlem soha sem lett volna tanító. Hát erre szavazok én! — és mint aki féltett titkot őriz, majdnem súgva újságolja: most már arra gondol: motort, vagy autót kellene venni...

— Jövőre talán már meg is lesz az autó! — teszi hozzá és képzeletben talán már ott siklik az országúton a Balaton felé, a Mátrába, vagy éppen Harkányba...

Ez az ő terve, s a községé: 500 000 forintért jövőre kultúrházat építenek.

— Utána meg iskolát a kultúrház mellé! — teszi hozzá Vőnekiné.

Váraljai Ferenc

a község kovácsa. A hivatalsegéd bemutatja a nagydarab embert és mellette a másikat, Vass Lajost.

— Ő meg majd elmondja a parasztok véleményét! — mondja diadalmasan a hivatal segéd Vass Lajosra mutatva.

— Mit mondjak el?

— Hát azt, hogy mire szavaz! — veszi át a szót a falu legjobb ismerője.

— Hát erre a rendszerre...

— És miért?

— Mert jó!

Rövid, velős válaszok, de az újságíró a „miért"-re is kíváncsi. Erre otthagy bennünket Vass Lajos, de azért fülel, mert amikor Váraljai Ferenc rákezd:

— Tudja ő 9 holdas gazda. Végeredményben mindenét a felszabadulás után szerezte, csak a földet örökölte az apjától. Azóta épített egy szép házat, legalább százhúszezerbe került, húszezerért vett új bútort, meg szőlőt is vásárolt, az istállója dugig állatokkal... akkor visszaszól:

— Magadról is beszélj már valamit.

— Mondom én azt is! — és a hivatalsegédre kacsint, mintha csak azt mondaná: „Segítsen már!"

— Először is mit mondjak. Nincs nekem semmi bajom. A mestervizsgát már a felszabadulás után tettem le. Kapunk anyagot, dolgozhatunk.

— Keres is! — szól közbe Vass Lajos és hogy vissza tromfolhasson hát odamondja, persze viccesen — Megkeresi a havi öt—hatezret is.

— Na anyit azért nem, mert kiadásra anyagra, meg miegyébre. De azért a havi 1500—1600 forint az megvan...

— Na megjött a postás is! — így a hivatalsegéd és mindjárt odaszól annak is: — Mondjon már maga is valamit.

— Mit mondjak? Azt, hogy ez a Vass Lajos egy valóságos kulák?!

Az emberek összenevetnek. Vass Lajos is nevet a tréfán. Nevet és visszavág:

— Vagy azt, hogy maga is cseléd volt azelőtt, most meg új házat épített magának!

— Ez igaz! — húzza ki magát a postás, átadja az újságot, aztán: „Na isten áldja" és elmegy.

Az emberek szétszélednek. Én is elindulok és a tanácson feljegyzek még néhány adatot. Ilyeneket:

A felszabadulás óta villanyt kapott Hobol. Önálló tanácsa van, új tűzoltószertárat építettek, Kishobol járdát kapott, artézi kutat fúrtak és a 209 házból nyolcvanat a felszabadulás után építettek...

Hát erre szavaznak a hoboliak.

Szalai János

Ha szakember a vezető

— Ami termelőszövetkezetünk pár évvel ezelőtt arról volt híres, jóformán negyedévenként váltogatták benne egymást az elnökök. Egyik elment, jött a másik. Négy év alatt kilenc elnökünk volt.

— Ennek nyilván különösebb oka lehetett?

— Semmi különösebb oka nem volt, egész egyszerűen nem feleltek meg. A tsz munkáját nem tudták előbbre vinni. Az egyhelyben topogás és eredménytelenség jellemezte azt az időszakot.

Ez a kis beszélgetés a szentlőrinci Üttörő Tsz homokfutójában zajlott le útban Szentlőrinc felé, a tsz-elnök és tszkocsis társaságában.

Monostori János 1954-ben került ki az Agráregyetemről és azóta az Üttörő Termelőszövetkezet elnöke.

— Rekord időt értem meg, céloz mosolyogva a fentiekre.

És míg Keresztespusztáról Szentlőrincre értünk, mindent, sőt még többet is megtudtunk, mint amire kíváncsiak voltunk. A fiatal mezőgazdász első próbáit a gyakorlattal, a munka elé gördülő váratlan akadályokat, melyekre bizony nem adtak receptet az egyetemi tankönyvek és amelyek önerőből történő elhárítása teszi igazán szakemberré az elméleti tudományokkal felvértezett kezdő mezőgazdászt.

Monostori János szakember lett, az Üttörő Tsz eredményei ezt is igazolják. 1954 óta egyre jobb ez a termelőszövetkezet.

Csak egy példa:

1954-ben 18 forint volt egy munkaegység értéke, 1955-ben már 30, 1956-ban 42 és 1957-ben 57 forintot ért egy munkaegység.

Mit jelent tehát az, ha egy tsz-elnök szakember is?

Csupán azt, hogy kialakul a vetésforgó, több tejet adnak a tehenek, gyorsabban híznak a sertések, többet terem a búza, egyszóval csupán eredményesebb gazdálkodást jelent?

Az Üttörő Tsz-ben úgy tapasztaltuk, hogy ennél sokkal többet jelent. A szakszerű helyes gazdálkodás nyomán a termelőszövetkezet tagjai effektíve jobban élnek.

És milyen eredménnyel zárják ezt a gazdasági évet?

— Előreláthatólag 46 forintot ér egy munkaegység. Ez a betervezett 67 forinthoz és a múlt évihez képest így magában véve visszaesés. Ennek oka kis részben az idei aszály, másrészt az, hogy magunkhoz csatoltuk a kis bodai termelőszövetkezetet sok adósságával. Ezzel és a tartalékföldek átvételével lettünk 1100 holdasok.

Gyarapodott a földterület és amit szintén nem szabad figyelmen kívül hagyni, megnőtt az állatállomány is.

Milyen állatokat vásároltak ebben az évben?

— Vettünk 22 üszőt, 24 elit származású fehér hússertés kocát a tarcsai tangazdaságtól. Ezenkívül 400 tojóból álló baromfitörzset a Taksonyi Állami Gazdaságtól. Épp az éjszaka érkeztek meg.

A terveik?

— Jövőre a juhtenyésztést is beindítjuk, egyelőre 120 jerke toklyóval. Azonkívül hatvan férőhelyes modern tehénistállót építünk, hogy szarvasmarha-állományunkat 150-re felszaporíthassuk. Az állatállomány növelésével célunk elsősorban a területhez kívánatos állatsűrűség biztosítása és az eddig oly sok problémát jelentő trágyahiány megszüntetése.

Ha az idén kevesebbet is ér a munkaegység, az Üttörő Tsz mégis stabilabb lett, gyarapodott és sokkal többet várhat a jövőtől. Monostori János vezetésével nem gazdálkodtak rosszul, megtalálta a módját a tsz felemelkedésének.

Érdekes malacnevelési kísérletek

November elején érdekes kísérlet indult három baranyai állami gazdaságban: a bólyi, az ormánsági és a zengőaljai gazdaságokban. A kísérlet lényege az, hogy a malacok a rendes takarmányadagjuknak csak nyolcvan százalékát kapják meg, a hiányzó húsz százalék helyett pedig „kocsonyát" adnak nekik. A „kocsonya" tulajdonképpen sűrített sertéstáp, amely segíti a malacok fejlődését: gyorsabban nőnek, nagyobb a súlygyarapodásuk és ezáltal olcsóbbá válik a felnevelésük. A kísérlet hat hónapig tart, amíg a malacok elérik a kilencven kilógrammos testsúlyt. Ha beváltja a szakemberek hozzáfűzött reményeit, akkor a megye valamennyi állami gazdaságában rátérnek a malacok kocsonyás táplálására.

Tapasztalatcsere Villányban

Szombaton, november 8-án a sellyei tantestület a villányi állami általános iskolába látogatott tapasztalatcserére. A délelőtt folyamán órákat látogattak, ezt követően pedig megbeszélték a tapasztaltakat. Kiváltképpen a sellyei igazgató Perics Péter intézett sok kérdést a villányiak igazgatójához, Nagy Bélához, aki azután az egész tantestület előtt beszámolt az iskola belső rendjéről, módszertani eljárásairól. Ez a tapasztalatcsere nagyon hasznosnak bizonyult a két iskola nevelőtestülete körében, hiszen így sok olyan módszertanilag bevált eljárással ismerkedtek meg kölcsönösen, melyeket esetleg a tapasztalatok átadása nélkül csak évek múlva tudtak volna honossá tenni iskolájukban. A villányiak tavasszal viszonozzák a sellyeiek látogatását.

Siklós a választások előtt

„Hallja-e kend, Táncsics Mihály, mit ér a szabadság föld nélkül?"

A szájhagyomány szerint ezt üzente a siklósi szegénység több mint száz esztendővel ezelőtt követének, a magyar munkások és agrárproletárok első nagy vezetőjének. A történészek tudnák megmondani, hogy mi volt az üzenetben, egy viszont bizonyos: a siklósi népből még a 25 éves Horthy-fasizmus sem tudta Táncsics Mihály szeretetét kiirtani. Tsz., filmszínház és utca őrzi emlékét, sőt a hírek szerint a gimnáziumot is róla akarják elnevezni.

A panaszok megszűnnek

Siklós ma munkáshétköznapjait éli, csak a nem túl nagyszámú plakát, no és a jelölő gyűlések árulkodtak, illetve árulkodnak arról, hogy választásra készülnek.

A jelölő gyűléseket a közvetlen légkör, a nyílt szókimondás, népi demokráciánk 13 éves eredményeinek büszke emlegetése és az apró hibák bátor felvetése jellemezte.

Ezek a hibák csak az országos ügyekhez mérve aprók. A vásártéri lakók számára a világ egyik legfontosabb panasza volt az autóbuszmegálló, nyilvános telefon, a postaláda, a kisállomáshoz vezető betonjárda hiánya. A váraljaiaknak az elromlott közkút, a hiányos közvilágítás és a rossz gyalogjáró okozott semmivel sem kisebb gondokat.

S mi a helyzet ma? A községi pártbizottság közbenjárására postaládát és autóbuszmegállót kaptak a vásártériek (utóbbi elintézésében a siklósiak megyei tanácstagjelöltje, Novics János elvtárs is segített), a posta a nyilvános telefont még ez évben beszereli, a vasútállomáshoz vezető járda is helyet kap a tanács jövő évi költségvetésében. A váraljaiak közkút-panasza sem panasz többé, a közvilágítás és a gyalogjáró megjavítására szintén gondolt a tanács 1959. évi költségvetése.

A községi pártbizottság intézkedése nyomán csak délelőtt járnak a siklósi kisdiákok iskolába (a szülők régi kívánsága teljesült ezzel is), hamarosan elkészül az óvoda. A pártbizottság újabban gyermekorvosi szakrendelésért és azért harcol, hogy létesítsenek gyermekosztályt a kórházban.

Amikor a tömegek megmozdulnak

Persze, nem minden panaszt lehet ilyen rövid idő alatt elintézni. Nyiltan megmondotta ezt a pártbizottság, amikor a lakáshiányról, vagy a női munkaerő elhelyezésének problémáiról volt szó. Megértették, senki sem zúgolódott, mert a postaláda, az autóbuszmegálló megszerzése után tudják, hogy a pártbizottság úgyis minden tőle telhetőt elkövet a jogos kívánságok orvoslásáért.

Bíznak a pártban és ennek a bizalomnak ezer és ezer jele van. A jelölő gyűléseken mintegy 1700—1800 ember vett részt, ami a község lakosságához mérve igen nagy szám. De ez még nem mond meg mindent — az is fontos, hogy kik jelentek meg a jelölő gyűléseken. Több mint felerészben nők, köztük olyan idősek is, akik különben alig mozdulnak ki otthonukból.

A KTSZ-tagok és magánkisiparosok 99 százalékos arányban jelentek meg, amikor járási tanácstagot jelöltek. Nemrég nőgyűlést tartottak a kultúrotthonban. Zsúfolásig megtelt, több száz asszony hallgatta Fehér Lajosné elvtársnőt, az Országos Nőtanács küldöttjét. Másnap többen felkeresték Vass Istvánnét, a járási nőtanács elnökét és kijelentették, hogy szeretnének belépni a nőtanácsba.

Táncsics Mihály népe a Hafias Népfront jelöltjeire, a párt politikájára, azokra fog szavazni, akik továbbfejlesztik a nagy munkásvezér hagyatékát, s olyan tetteket vittek véghez az ősi vár tövében, amilyeneket Táncsics Mihály sem tudott megálmodni.

IDEGEN utakon

BÁRDI LÁSZLÓ REGÉNYE

(21)

Zolinak eszébe jutott, hogy amikor először kezdett megbarátkozni a sporttal, az ő szemében minden ismertebb versenyző csaknem félistennek számított. Elképzelte, milyen nagyszerű érzés lehet, amikor valaki a saját ereje, ügyessége révén diadalt szerezhet a hazájának. Nem lehet annál felemelőbb érzés — képzelte — amikor felkúszik a győzelmi árbócra a magyar zászló, s milyen boldogan állhat az emelvényre az a sportoló, aki hazájának ezt az újabb dicsőséget szerezte. Sokszor olvasta irigykedve az újságot, amikor a magyar versenyzők sikereiről adott híreket. Ilyenkor gyerekesen elábrándozott azon, hogy milyen jó is lenne, ha egyszer már azt olvashatná, hogy „...az olimpia tornaversenyében korláton a magyar Kárpát Zoltán győzött..." Hogy ünnepelnék akkor az egyesületben, az iskolában, otthon! Apjának gratulálnának az üzemben, reá meg tisztelettel néznének az emberek az utcán: — Itt megy a Kárpát, aki nyert a magyaroknak egy újabb bajnokságot! — Ő bizony nem tudná ilyen sikerek után elhagyni hazáját! Hol tudnák még így megbecsülni máshol, mint egy kis ország családiasan összetartó közösségében?

Ahogyan átfutottak agyában régi gondolatai, kiábrándultan nézte a híres versenyzőt. Valamikor, nem is olyan nagyon régen mennyire rajongott érte is, hiszen ő is segített bebizonyítani a nagyvilágnak, hogy a kis Magyarország nem utolsó ezen a téren sem. Ilyen példaképe volt?! Ilyen akart ő is lenni?! Arról hirtelenében megfelejtkezett, hogy ő is hűtlenül elhagyta hazáját, de az ember a saját botlásain mindig szívesebben siklik át, mint a másokén.

„Hajónéző" sétájában azért még néhányszor visszapillantott a ballonkabátos férfira, mint aki nem hisz a szemének.

A gyors behajózást nem követte hasonló gyors indulás. A kivándorlók még napokig elvesztegeltek a kikötőben, mert a hajó még két különvonat utasait vette fel. Két alkalommal lepte el újabb lármás tömeg a fedélzetet és ilyenkor mindig felújultak azok a veszekedések, amelyeket Zoliék már annyiszor átéltek. A jobb szálláshely képzelt előnye mindig megvadított néhány embert, akik még ilyen semmiségért is képesek voltak ökölre menni honfitársaikkal. Most is elsősorban fiatalabb férfiak és nők jöttek, a munkaképtelen idősebbek nem voltak kapósak Amerika bevándorlási bizottsága előtt.

Az újabb csoportok érkezésekor Zoli mindig a feljáróhíd közelében igyekezett elhelyezkedni. Ez nem volt könnyű dolog, mert a korábban beszállásoltak is mind erre törekedtek. Mindenki kíváncsian figyelte a jövevényeket, ismerősökre vadászott mindenki. Örvendező felkiáltások jelezték, ha két messzeszakadt magyarnak sikerült újra egymásra bukkannia.

Titokban Zoli is abban reménykedett, hogy egyszer csak Gabi bukkan fel a tömegben; egy alkalommal sem volt ilyen szerencséje. Bezzeg Simiék csoportja a második különvonat érkezésekor nagy hurrázással fogadott egy magas, jóképű fiút.

— Sanci! Hát te is eltaláltál ide? — kiáltoztak.

A várakozás napjaiban Zoli is összebarátkozott már Simi barátaival, így ő is az ünneplő fiúk között állt. Rendes nevüket nem is tudta, csak úgy emlegette őket, ahogyan egymástól hallotta: Lulu volt a legidősebb közöttük, Pedró és Frici csak bólogattak inkább a két „nagy", Simi és Lulu vitáiban.

Sanci, az új fiú lelkendezve verte hátba újjongó kebelbarátait, Zolira pillantva gyanakodva húzta össze szemöldökét:

— Ő is a bandához tartozik?

— Régi pesti haverom! — igazolta Simi nagylelkűen.

A hullámoshajú fiú már csak félfüllel figyelt a válaszra, mert valósággal záporoztak rá a kérdések:

— Te mikor jöttél át? Melyik lágerben voltál? Ti is Nürnbergen át jöttetek? Kaptatok már valamit?

— Ti mikor jöttetek? Mikor megyünk tovább? — kérdezett vissza felelet helyett Sanci.

A szaggatot tempójú beszélgetésre a tömeg lökdösése tett pontot.

— Tűnjünk el gyorsan mi is! Egy jó helyet kell még neked is kihalászni! — ajánlotta Frici.

Ez az újabb csoport a fedélközi nagy helyiségben jutott szálláshoz, itt választottak ki öreg hajós-rutinjukkal egy megfelelőnek látszó fekhelyet Sanci részére.

Amikor 15-én a szállástermek hangszórói szétkiáltották a hírt, hogy másnap délelőtt a dagálykor kihajóznak, Zoli örömébe megint belevegyült a szorongás. Olyasféleképpen érezte magát, mint mikor Bécsből elindult vonatszerelvényük az ismeretlenségbe. Lelkendező ujjongás fogta el, hogy ekkora utazásban lehet része, de fél is a bizonytalan jövőtől. Vajon mi vár rájuk az óceán túlsó oldalán? Onnan már nem lehet hazagyalogolni, ha nem tetszik a helyzet! Az aggodalmakat azonban elhessegette magától: a tábori körülményeknél rosszabb sorba nem kerülhetnek sehogyan sem.

(Folytatjuk)

Megbírságolják a szabálytalanul építkezőket

Az államigazgatási eljárás általános szabályairól 1957-ben alkotott törvény értelmében az építésügyi hatóság megbírságolhatja a szabálytalanul építkezőket. Ezzel kapcsolatban több hatósági szerv felvetette azt a kérését, hogy a rendelkezés következtében nem szünt-e meg az építésügyi hatóságnak az 1937 évi városrendezési és építésügyi törvényben biztosított pénzbírságolási joga, amely a hatósági engedély nélkül, vagy az engedélytől eltérő módon épített épület, épületrész egytized részéig terjed.

Az Építésügyi Minisztérium az egyöntetű eljárás érdekében most közölte az illetékesekkel, hogy mindkét rendelkezés hatályban van és alkalmazható. Az építésügyi hatóságok saját hatáskörű pénzbírság kiszabási jogán kívül arra is van lehetőség, hogy az 1937. évi törvény alá tartozó esetekben az illetékes szabálysértési hatóságnál tett feljelentés alapján egyidejűleg szabálysértési eljárás is induljon az építtető ellen.

Az 1957. évi rendelkezés szerint tehát az építésügyi satóság saját hatáskörében ezer forintig terjedhető pénzbírságot szabhat ki, a korábbi rendelkezés értelmében pedig rendbüntetésként róhat ki bírságot. Ezen az alapon azonban az ingatlan értéke egytizedrészéig terjedő pénzbírságnak csak akkor van helye, ha a törvényben meghatározott két feltétel, az engedély nélküli, vagy engedélytől eltérő építkezés és vagyoni előnyhöz jutás esete együttesen fennáll. Az 1937. évi rendelkezést nem lehet alkalmazni, ha a hatóság az épület átalakítását vagy lebontását rendelte el.

Kádár János elvtárs Baranyában

Széchenyi téri mozaik kedd délutánról

Milyen gyorsan terjed a hír?

Furcsa jószág a hír... A hangnak, a fénynek régen meg határozták már a terjedési sebességét. A hírét? Még sohasem. De nem is igen lehet. Ime, itt a keddi példa. Három órakor, amikor Kádár elvtárs belépett a Porcelángyár kapuján, még csak szokásos koradélutáni életét élte a Széchenyi tér. És később, úgy fél öt tájban sem jártak többen a Kossuth Lajos utcában, mint máskor. Csak akkor nőtt a tömeg, amikor meglátták a járdán gyalogosan érkező vendégeket, s köztük Kádár elvtársat.

Akkor már zsúfolt volt a Kossuth Lajos utca, és jöttek a hírek percenként: ezer ember áll a Széchenyi téren... kétezer... ötezer... nyolc... tíz...! A gyűlést senki sem szervezte kedden este. Mégis, azt mondják: régen nem gyűlt már össze ennyi ember Pécsett. Mert a hír, amely kedden délután szélnél is sebesebben járta be a várost: jó hír volt, örömteli hír volt. Csak ennyi: Kádár elvtárs Pécsre érkezett.

S amikor Kádár elvtárs a térre ért, meglendültek a kalapok, felzúgott a taps, éltették a pártot. Ahogy elhaladt a menet a Mecsek cukrászda, a Nádor Szálló előtt, ahogy üdvözlő szavak, mosolygó arcok és boldog tekintetek kísérték a vezetők lépteit, akaratlanul is ez a szó jutott az ember eszébe: diadalmenet.

De kinek, minek a diadalmenete? Természetesen a vendégeké is. De csak másodsorban az övék. Az eszméé, az ügyé elsősorban, a szocializmusé, amelyhez a mi vezetőink, köztük elsősorban Kádár elvtárs annyi nehéz időben, nehéz órán s annyiszor életveszélyben is hűek maradtak. És aki ismeri Kádár elvtársat — megyénkben kedden sokan megismerhették —, azok tudják, hogy Kádár elvtárs és munkatársai vezető pozícióban is az egyszerű harcos, az egyszerű kommunista szerénységével, de kitartásával dolgoznak és harcolnak.

Amikor felzúgott a taps...

Az a beszéd, amit ott, a Dzsámi alján, a Széchenyi téren tüntető mintegy harmincezer főnyi tömeg előtt mondott Kádár elvtárs, nem volt hosszú beszéd, nem volt előkészített beszéd, nem volt választási programbeszéd. Kádár elvtárs nem is szónokolt tulajdonképpen, hanem beszélgetett a pécsiekkel. És a pécsiek feleltek neki. Igen, a tapsaikkal. Érdemes felidézni, hogy a beszéd mely mondataira zúgott fel a tömeg tapsa.

„Azt a vonalat, amelyet két éve belpolitikánkban, külpolitikánkban, politikai, gazdasági és kulturális életünkben viszünk, azt töretlenül tovább visszük a választások után is."

„Dicső, de nehéz utat járunk. Ezt az utat balra és jobbra való kitérések nélkül, felesleges bajok és nehézségek nélkül, egyenes úton akarjuk megjárni, s ezért dolgozni minden becsületes embernek kötelessége!"

„Itt minden becsületes állampolgár éljen biztonságosan, de a nép, a rendszer ellenségei nem élhetnek biztonságosan!"

„A szocialista táborban, a mi táborunkban törvény, hogy ha a tábor bármelyik tagjára is törnének az imperialisták, mindnyájunkkal találják szemben magukat!"

„Ha egyetértenek munkánkkal, eredményeinkkel, amelyeknél, ha így együtt haladunk, néhány év alatt még sokkal nagyobbakat érhetünk el, akkor támogassanak bennünket november 16-án a szavazással, de támogassanak azután is a hétköznapok munkájában is!"

Egy szép nappal gazdagabban

Nagy tömegnek könnyebb összejönni, mint szétszéledni — régi igazság ez, különösen akkor, ha a tömegben állóknak nem is nagyon akaródzik a hazamenetel. Itt meg aztán nem szívesen indultak haza az emberek. Mert mindnyájan, ha csak egy pillanatra is látni akarták még Kádár elvtársat, aki hatalmas sokaságtól kísérve tette meg az utat a Színház téren várakozó kocsijáig.

— Elhallgatnám reggelig is — mondta egy néni a hullámzó embersokaságban. — Lassan mondja, de jól mondja — szól közbe más valaki. — Látja, a Kádár elvtársat azért szeretem, mert mindig azt mondja, amit tesz is. Sohasem mond mást.

Lassan kiürül a tér. A villamosok, az autóbuszok zsúfoltan indulnak útjukra. Ismét eltelt egy hétköznap, de ez a nap új erőt, megerősödött hitet és bizalmat hozott a pécsieknek. Az emberek nyugovóra térnek, hogy másnap újra kezdjék a munkát, az építést, az alkotást. Szép nap volt, sokáig emlékezetes Pécs számára.

CSERHALMI IMRE

A mielőbbi viszontlátásra!

Komló, november 11, délelőtt.

A pártbizottság épületében, fenn a nagyteremben vagy negyvenen üldögélnek a fehér asztalok körül. Csendesen beszélgetnek, tréfálkoznak, az egyik sarokban a vasárnapi győztes mérkőzés szebbnélszebb góljait elevenítik fel. Mindennapos kép, nyugodt, derűs hangulat.

Vagy mégsem? Talán rosszul ítélem meg?

— Ott, ott jönnek! — ugranak fel hirtelen többen is az asztaltól, s egy szempillantás alatt az ablak előtt állnak.

A szeretettel várt vendégek most bukkantak fel a Kökönyösről lefutó út kanyarjában. Gyalogosan jönnek, körülöttük az első személyes ismerősök hada.

— Az ott, elöl, a zöld kabátban, az Kádár elvtárs — kockáztatja meg valaki. — Ott meg Aczél György és Sándor József elvtárs.

Ebben a percben az utca túloldaláról asszonyok vágnak át, éppen a bolt előtt érik el a csoportot. Innét csak azt látni, hogy elvegyülnek és nagy csokor virágok cserélnek gazdát.

— Mennyire várták az asszonyok Kádár elvtársat — mondja Pollák Dezső elvtárs. Már az épület előtt járnak... Már a lépcsőn jönnek... Mindenki a helyén ül. A terem megint nagy-nagy nyugodtságot áraszt, mintha valamilyen szokványos megbeszélés készülődne itt.

Belép Kádár elvtárs. S akkor... akkor a másodperc ezredrésze alatt egyetlen nagy tapsviharban oldódik fel a visszafojtott izgatottság. Kigyúlnak a szemek, pirosodnak az arcok. Mellettem egy elvtárs a szemét dörzsöli; óh, ez a fránya porszem éppen most találta meg... Itt van hát, megérkezett a régvárt, szeretett vendég, akinek neve az elmúlt két esztendőben elválhatatlanul összefonódott életük vágyával, értelmével: a munkáshatalommal. Közöttük ül, a fehér abrosszal terített asztal mellett, egy napra félretéve az országvezetés nagy gondját.

Kelemen László elvtárs mondja is:

— Tudjuk, sok a dolga. Kívánjuk, hogy e rövid idő alatt is érezze jól magát Komlón. Látogatása nagy segítség a mi itteni munkánkhoz.

Kádár elvtárs mosolyogva szabadkozik:

— Őszintén megmondom magunknak, nem választási agitációs útra jöttem. Ezt nélkülem is elvégzik Önök is, mások is. Hallottam, hogy szombaton is volt itt választási nagygyűlés.

— Igen — mondják többen is — Aczél elvtárs volt Komlón.

— Én 1946. március 15-én jártam utoljára Baranyában. Azóta már többször hívtak ide, Komlóra is. Sajnos, az ügyek nem engedték meg, hogy eleget tegyek a kedves meghívásnak. Pedig Komló izgatja az ember fantáziáját. Híre, adatai alapján ez a város a szocialista haza egyik nagy és szép alkotása. Ez is érdekli az embert. De minden ember kicsit másképp gondolkozik, mint aki mellette ül. Én a világon két dolgot szeretek a legjobban: az embereket és a természetet.

— Itt még kevesen ismerjük személyesen egymást. Örülök, hogy sikerült eljönnöm és sajnálom, hogy az idő korlátozott. Azért, úgy gondolom ismertük mi egymást, régebben is hiszen mindannyian egy ügyért harcoltunk. Maguk itt, mi a központban. Egyik sem kisebb a másiknál. Az a parasztember, aki az ellenforradalom napjaiban valamelyik istenhátamögötti pusztán verekedett a termelőszövetkezetért, az nem csinált kisebb dolgot, mint mi Budapesten. Mi mindig együtt harcolunk a célokért, legyünk bárhol is. Nem egymásért, hanem a célokért.

Valaki elkiáltja magát: — Kádár elvtárs egészségére!

— Ezzel a kocintás is együtt jár, úgy-e? — kérdi Kádár elvtárs. — Múltkor, amikor Szekszárdon voltam, hat helyre invitáltak meg. Nem lehetett visszautasítani, mert az egyik szövetkezet volt, a másik az állami szőlőgazdaság, a harmadik meg egyéni gazda. Mondtam is nekik, hogy ezt nem lehet kibírni: maguk azt kívánják tőlem, hogy tízszer annyit igyak, mint maguk, s tízszer olyan egyenesen járjak, mint maguk.

Nevetés hullámzik végig a termen. Alig érteni Kelemen elvtársat, pedig ő azt mondja, hogy üsse kő, alább adják, mint a szekszárdiak: de a háromból nem engednek. S mind járt meg is ragadja az alkalmat és a komlóiak nevében egy „népes"-kocsi kicsinyített másával ajándékozza meg Kádár elvtársat.

Közben Lerch Tóni bácsi nyugtalanul feszeng a széken. Régi „bútordarab" ő itt Komlón, az egész famíliája itt nőtt fel, maga pedig itt ismerkedett meg a szocializmus eszméivel. Kihasznál egy pillanatnyi szünetet és gyorsan feláll, mert mit lehet tudni, hogy lesz-e még ilyen alkalom.

— Én kérni akarok valamit Kádár elvtárstól: jöjjön el hozzánk egy bányásznapon és tartson nagygyűlést. Azt hiszem ezzel egyetértenek az itt lévők?

Na, még hogy egyetértenek! Természetesen, mindenkiben megfordult már ilyen gondolat. Jól beszél Tóni bácsi!

— Tegyen igéretet Kádár elvtárs, hogy eljön...

A taps Lerch Tóni bácsi kérését „támasztja alá".

— A meghívás megtisztelő — válaszol Kádár elvtárs. — Egyébként a bányásznapon minden évben elmegyek valahová...

Most jön az...

— De: én fegyelmezett párt-

munkás vagyok, s mindig oda megyek, ahova beosztanak. Ez pedig Sándor elvtárs reszortja, Akkor őt kell „puhítani".

Minden szem őt keresi, s meg is találja az asztalsor másik végén.

— Tudomásul vettük — mondja nevetve, mert mit lehet itt mást tenni.

Ez felér egy igérettel.

Hű, de elszaladt az idő: fél egy. Sajnos. Pedig most kezdtek belemelegedni a beszélgetésbe és még annyi, de annyi mondanivalójuk lett volna. Hiába: még sok helyen várják. Csak egy pillanatra, egy kézszorításra, egy üdvözlő szóra.

Ez a rövid idő is életreszóló, felejthetetlen emlék marad, amelyet megőriznek szívükben. A mielőbbi viszontlátás reményében.

BOCZ JÓZSEF

Csökkentették egyes betegségek kórházi ápolási díjait

Népgazdaságunk fejlődésével az Egészségügyi Minisztérium egyes betegségek kórházi ápolási költségeit csökkentette. A rendelet a tüdő- és a tüdőnkívüli gümökorral, a járványos gyermekbénulás utáni hüdés és a little korral a kórházban ápoltak után az ápolási díjat egységesen napi 15 forintra csökkentette. Ez az összeg a korábbinak körülbelül egynegyed része. Az új rendelet díjtalan kórházi ápolást biztosít mindazoknak a személyeknek, akik olyan heveny fertőző betegségben szenvednek, amely miatt elkülönítésükre van szükség (diftéria, dizentéria, fertőző májgyulladás, kanyaró, szamárköhögés, gyermekbénulás, vörheny, hastífusz.)

●

Az USA nem hajlandó kivonni csapatait Dél-Koreából

Peking (Uj Kína) Az Egyesült Államok külügyminisztériumának szóvivője hétfőn ismét kijelentette, hogy az Egyesült Államok haderői nem hagyják el Dél-Koreát. A külügyi szóvivő megismétli a régi amerikai szólamot, hogy „ha az érdekelt kínai hatóságok valóban kívánják a koreai kérdés rendezését, akkor járuljanak hozzá az ENSZ javaslataihoz, szabad választások rendezéséről az ENSZ felügyeletével."

●

Az argentinai ostromállapot

Buenos Aires (MTI) Mint már jelentettük, az argentin kormány 30 napos ostromállapotot hirdetett az olajmunkások sztrájkja miatt. Az utóbbi 12 órában 400 embert letartóztattak.

A nyugati hatalmak megszegték a potsdami egyezményt

Otto Grotewohl miniszterelnök sajtóértekezlete

Berlin (MTI). Szerdán délben Berlinben a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökségén *Otto Grotewohl* miniszterelnök nemzetközi sajtóértekezletet tartott. A sajtóértekezleten megjelent *Lothar Bolz* miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter, *Sepp Schwab* külügyminiszterhelyettes és *Heimann* nagykövet, a külügyminisztérium sajtófőosztályának vezetője. Az egész világ sajtóját képviselő több mint 200 újságírónak Otto Grotewohl miniszterelnök nyilatkozatot tett a német újraegyesítés kérdéséről és állást foglalt N. Sz. Hruscsovnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének hétfőn elhangzott beszédével kapcsolatosan.

Otto Grotewohl hangsúlyozta annak a beszédnek nagy jelentőségét, amelyet Hruscsov elvtárs a szovjet—lengyel baráti gyűlésen Moszkvában elmondott. Grotewohl megállapította: *Hruscsov beszéde megadja a lehetőséget, hogy a német kérdés kijuthasson abból a zsákutcából, amelybe a bonni politika miatt került.*

Az NDK Minisztertanácsának elnöke Németország újraegyesítésének kérdéséről szólva megállapította: a bonni kormánykörök szándékosan akadályozzák az újraegyesítést, s felsorolta azokat az eseteket, amelyekben a nyugati hatalmak megszegték a potsdami egyezményt.

Grotewohl foglalkozott a békeszerződés kérdésével. Rámutatott: *a békeszerződés nem dolgozható ki a német nép részvétele nélkül, a békeszerződés csak az egész német nép képviselőivel köthető meg.*

Grotewohl hangsúlyozta: növekvő jelentősége van a lengyel kormány javaslatának, amely atomfegyvermentes övezet létesítésére irányul. A nyugatnémet kormánynak e javaslatokkal kapcsolatos magatartása tanúsítja, hogy a bonni kormány csupán a nemzetközi feszültség kiélezésére törekszik.

Lothar Bolz külügyminiszter felhívta a sajtó képviselőinek figyelmét arra, hogy a Német Demokratikus Köztársaság kormánya terjedelmes emlékiratot juttatott el a világ hatvan országának kormányához, rámutatva a nyugatnémet újrafelfegyverzésből a békére háruló veszélyekre, továbbá egyidejűleg fehér könyvet adott ki a nyugatnémet kormány agresszív politikájáról. Mind az emlékirat, mind pedig a fehér könyv eredeti dokumentumok alapján bizonyítja be, hogy a nyugatnémetországi fejlemények veszélyeztetik Európa és a világ békéjét.

Az emlékirat, amely húsz nyomtatott oldalra terjed, két nagy fejezetből áll. Az első fejezet címe: *„A nyugat-németországi fejlemények az agresszív militarizmus visszaállításához vezettek"*, a másiké pedig: *„A béke és a nemzetközi biztonság veszélyeztetése"*.

*

Az emlékirat első fejezetében emlékeztet arra, hogy a potsdami szerződés határozatait csupán Németország egyik részében, a Német Demokratikus Köztársaságban hajtották következetesen végre, míg Nyugat-Németországban a szerződés határozatait minden vonatkozásban megsértették. Utal arra, hogy a nyugat-német monopolisták kis csoportjának kezében ismét összpontosul a hatalom és gyorsan halad a tőkekoncentráció. Ezzel egyidejűleg *Nyugat-Németországban visszatérnek a vezető helyekre a nemzeti szocializmus ismert képviselői is.* A nyugatnémet államgépezetet volt náci párttagok és a hilteri rendszer kitartottjai vették birtokukba. Igy például a nyugatnémet állam gépezetében 1956 március 31-én nyugatnémet hivatalos adatok szerint 181 202 volt hitlerista hivatalnok működött. *A jelenlegi bonni kormány 17 minisztere közül nyolcan vezető helyen vettek részt a hitleri állam munkájában, mint az SS, az SA, vagy a náci párt funkcionáriusai.* Hasonló a helyzet a nyugatnémet igazságügyi apparátusban is. Itt nem teljes adatok szerint 600 súlyos bűnökkel terhelt náci bíró áll ismét a nyugatnémet állam szolgálatában.

Az emlékirat második fejezetében levonja a következtetéseket, megállapítva, hogy *„Nyugat-Németországban a német imperializmus támadó terve, — amely a „nagy német birodalom" visszaállítására, Kelet- és Délkelet-Európa lerohanására, továbbá a nyugateurópai államok meghódítására irányul — már régóta újra érvényben van.* Az emlékirat felhívja a figyelmet a különböző Landsmannschaftok tevékenységére, majd rámutat, hogy Nyugat-Németország — az atomfegyverkezés miatt — a legnagyobb atomháború tűzfészekké vált Európa szívében.

Az emlékirat arra is utal, hogy a nyugateurópai unió tanácsának engedélye alapján Nyugat-Németországban is gyártanak rakétafegyvereket. Az emlékirat a továbbiakban megállapítja: Nyugat-Németországban korlátozzák, vagy teljesen megszüntetik a demokratikus szabadságjogokat, s hangsúlyozza, hogy *a bonni kormány a totális klerikál-militarista rendszer meghonosítására törekszik.* Az emlékirat ezután a nyugatnémet kormánynak a német újraegyesítés ellen irányuló tevékenységével és az NDK elleni kémés diverziós tevékenységével foglalkozik, majd így fejeződik be: *„A Német Demokratikus Köztársaság kormánya a világ kormányaihoz és népeihez fordul, hogy teljes határozottsággal szálljanak szembe ezzel a veszélyes irányzattal. A béke és a népek békés együttélésének érdekei szükségszerűen megkövetelik, hogy a fenyegető veszély ellen komoly intézkedéseket tegyenek."*

A Német Demokratikus Köztársaság külügyminisztériumának csaknem 170 oldalas fehér könyve dokumentumok alapján leplezi le a Német Szövetségi Köztársaság kormányának agresszív politikáját.

Puskás, Kocsis, Czibor nem változtak be a reményeket...

Érdekes nyilatkozatot adott az ismert francia futballtréner, Herrera, aki jelenleg a spanyol FC Barcelona csapatának az edzője. Herrara már évek óta Spanyolországban működik és ez évben vette át a Barcelona csapatát. Keze alá került Czibor és Kocsis is. Nem a legjobb véleménnyel van róluk.

— *Őszinte leszek...* — mondta Herrara. — *Ami Kocsist illeti, ő nem játszik az első csapatban. Játékfelfogása nem egyezik az enyémmel. Régen hozzá volt szokva, hogy azt csinál, amit akar. Nálam a sportfegyelem mindennél fontosabb. Éppen elég bajunk volt eddig is Kubalával, aki nem vetette meg a szeszesitalt. Kocsis ittléte óta a helyzet sokkal rosszabb. Minden indokolás nélkül hiányzik a tréningekről, beképzelt és főleg a küzdeniakarás hiányzik belőle. Mennyire más a centerünk, a brazil Everisto, aki világklasszis, s mégis maga a szerénység. Mondhatnám, hogy legutóbb egyedül ő győzte le a Reál Madridot. Kocsist az év végén valószínüleg átadjuk más csapatnak.*

És Czibor? Róla ezt mondta a francia-spanyol tréner:

— *Czibor esete még sokkal szomorúbb. Faragatlan játékos és végtelenül szégyelljük a Barcelona—Madrid mérkőzésen történt botrányt, ahol minden ok nélkül, százezer néző előtt verekedni kezdett Di Stefánóval. A labda legalább negyven méterre volt ettől a boxmérkőzéstől. A bíró természetesen kiállította Czibort, akit azután három hétre el is tiltottak. A közönség a mérkőzés után hosszasan tüntetett ellene. Mi ezt nem engedhetjük meg. Első a fegyelem.*

Herrera végül beszélt Puskásról is, bár nem az ő játékosa.

— *Sok közöm nincs hozzá, de elmondhatom, hogy nem váltotta be a hozzá fűzött nagy reményeket. Ezt láthattuk a Real elleni mérkőzésen is, amikor alig találkozott a labdával. Ugy látom, nehezen akarja megérteni, hogy a mérkőzésen elsősorban küzdeni kell. Hirnévből nem lehet megélni. Nem hiszem, hogy bentmarad az első csapatban. Helyét valószínüleg Marsal fogja átvenni.*

Ezeket mondotta Herrera. Ugy hisszük, nem szükséges hozzá kommentár.

SUGÁR ANDOR

„Paradicsom madarak nyomában"

A könyvesboltok kirakatában megjelent egy színes táblájú könyv, fiatal pápua szépség alakjával. A könyv írója Sten Bergman, a világhírű svéd utazó, aki a magyar olvasóközönség előtt elsősorban a Földrajzi Társaság sorozatában megjelent munkái nyomán ismeretes. Sten Bergman a paradicsom madarak nyomában járta be Uj-Guinea, a fehér emberek által még nem, vagy alig ismert, vad vidékeit, hogy tapasztalatainak, élményeinek gazdag tárházát, elsősorban a fiatalokkal ismertesse meg. Beszámolójának ifjúsági változatát Vörös Márton fordításában ismeri meg az olvasóközönség, ami annál is inkább emeli a könyv értékét, mivel az író és fordító közötti személyes ismeretség alaposabb szakszerűséget, olvasmányosabb, élményszerűbb formát kölcsönöz a műnek.

Alig egy esztendeje, hogy a fordító felkereste Sten Bergmanék Rönninge-i otthonát, hogy személyesen is meggyőződjék a nagy utazó rendkívül gazdag gyűjteményéről. Ott, Rönningen-ben látta azokat a paradicsom madarakat is, amelyeknek a Svédországba történő körülményes szállítását könyve végén leírja. A lakást megtöltő élő paradicsom madarak mellett — amely gyűjtemény Amsterdam után Európában a második, — ritka látvány, valóságos Lapp múzeum.

Sten Bergman most harmadszor kutat Uj-Guineában. Távol-Kelet kiváló ismerője ő, aki a Szovjetunió támogatásával Kamcsatkát is átkutatta. Most megjelent könyve elvezet bennünket a magánosság őserdeibe, ahol napi járóföldekre rejtőzködik csak egy-egy csöpp pápua-telep. Napjainkban aktuális jelleget ad Uj-Guineának az, hogy az óriási sziget nyugati része, Irián, belekerült a világpolitika sodrába az indonéziai szabadságharcok során.

Sten Bergmanra a legnagyobb hatást a távol-keleti népek őszintesége, megható szabadságszeretete tette. Természetesen szerepet játszik a leírhatatlanul szép vadon is, ahol a kőkorszak szinte érintetlen kultúrája él még ma is. A pápuák is úgy ismerték meg Bergmant, mint aki a maga demokratikus emberségével jelent meg az őslakók között.

Ez a kölcsönös szeretet adja meg a könyvnek is eredeti ízét, zamatát, amely minden bizonnyal maradandó élményt jelent olvasói számára.

—s —gy

Külföldről JELENTIK

BEIRUT

A libanoni ENSZ-megfigyelőcsoport hivatalosan tájékoztatta a libanoni kormányt, hogy a közeli napokban kétszázzal csökkenti megfigyelőinek létszámát. A létszámcsökkentés után mintegy 390 ENSZ megfigyelő marad Libanonban.

KARACSI

Kedd esti hivatalos közlés szerint a pakisztáni csapatokat kivonták Karacsiból és megszüntették a katonai törvényszékek működését.

MOSZKVA

Szovjet és Moszkvában működő külföldi újságírók nagyobb csoportja november 12-én repülőkirándulásra indult az Északi-sark vidékére, a kirándulást a Szovjetunió sarkvidéki légiforgalmának II—14 típusú gépén teszik meg. A repülőkirándulást a külföldi tudósítók kérésére szervezik. A légi-kirándulás összesen 13 000 kilométer hosszú. Ebből mintegy ötezer kilométeres szakaszon úszó jégtáblák fölött haladnak.

AMMAN

A jordániai parlamentet kedden délelőtt rendkívüli ülésre hívták össze. Rifai miniszterelnök a parlamentben bejelentette, hogy a kormány az ENSZ főtitkárához fordult, tegye meg a szükséges intézkedéseket, hogy a Husszein királlyal történt incidens ügye a Biztonsági Tanács elé kerüljön. A parlament felhatalmazta a kormányt, hogy tegyen meg bármilyen intézkedést, „amit szükségesnek lát."

SAN FRANCISCO

A „Ház a sziklák alatt" című magyar film első díjat nyert a San Francisco-i nemzetközi filmfesztiválon, melyen 11 ország, 16 játékfilmjét mutatták be. Az eredményhirdetés kedden este volt.

BRÜSSZEL

Ferhat Abbasz, az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának elnöke egy belga hírügynökség kairói tudósítójának adott nyilatkozatában kijelentette, sohasem járul hozzá, hogy olyan feltételekkel folytasson tárgyalásokat, aminőket De Gaulle tábornok jelölt meg.

Támogatná az ENSZ olyan kezdeményezését, amely közeledést eredményezne Franciaország és a Szabad Algériai Köztársaság ideiglenes kormánya között és hajlandó az ENSZ felügyeletével tárgyalásokat kezdeni Franciaországgal. Lehetséges — fejezte be nyilatkozatát Ferhat Abbasz — hogy a tárgyalások idején „idelglenes tűzszünet legyen" — jelenti a Reuter.

LONDON

AFP-jelentés szerint Macmillan kedden elvetette azt az elgondolást, hogy tárgyalásokat kezdjen De Gaulle tábornokkal és Adenauer kancellárral a szabad csereforgalmi övezetről. A miniszterelnök munkáspárti képviselőnek válaszolva az alsóházban kijelentette, hogy az időpont nem alkalmas erre.

Halálra ítélték Dzsamali volt iraki miniszterelnököt és két társát

Beirut (MTI). Az iraki rádió kedd este közvetítette Dzsamali volt miniszterelnök, Rafi Aref tábornok, a fegyveres erők volt főparancsnoka és Dagisztani tábornok volt helyettes főparancsnok ügyének bírósági tárgyalását. A volt iraki kormány három vezető személyiségét halálra ítélték.

Az említett személyeket a következő bűncselekményekben találták bűnösöknek: hozzájárultak Izrael állam megteremtéséhez, Irakot az atombombázás veszélyének tették ki, tagjai voltak az imperialista szabadkőműves társaságnak, támogatták az Eisenhower-doktrinát, katonai támogatást kértek az Egyesült Államoktól, ellenezték a „pozitív semlegességet" és összeesküvést szőttek Szíria ellen. Arra törekedtek, hogy ezt a testvérállamot megfosszák függetlenségétől és akarata ellenére Irakhoz csatolják, hogy ezzel a ténykedésükkel az amerikaiak és az angolok kedvében járjanak.

Kell megoldást találni!

A kultúrfelelős után érdeklődtem a Sopiana Gépgyár portáján, s rövid idő múlva már jött is le a lépcsőn egy kedves fiatalasszony.

— A kultúrfelelőst keresi? — kérdezte. — Már nem én vagyok az, de szívesen elkalauzolom.

Kattogó gépek között egy fiatalemberhez vezetett.

— Én nem vagyok kultúrfelelős — szabadkozott a fiú. — Szabóné a kultúrfelelős.

Kicsit furcsa érzéssel érkeztem Szabó Józsefnéhez, az igazi kultúrfelelőshöz. Különös volt, hogy csak a harmadik ember tudta megmondani, hogy ki is az üzem kultúrfelelőse. Pedig Szabó Józsefné nem tegnap óta, hanem már két éve viseli ezt a tisztséget.

— Mi az oka, hogy pang a kultúrélet a gyárban? — kérdeztem.

— Sok minden. Igaz ugyan, hogy az ellenforradalom előtt volt színjátszó csoport, de aztán feloszlott. A fiúk elmentek katonának, vagy a vidékiek vissza a falujukba. Az üzemben szinte alig van lány. A férfiak meg a családanyák idegenkednek és nem is érnek rá az otthoni munka mellett kultúrával foglalkozni.

— A többi üzemekben ráérnek?

— Nálunk három műszakban dolgoznak az emberek. Tehát kevesebb idejük van, mint azokban az üzemekben, ahol nappal dolgoznak le a nyolc órát. Nagyon nehéz a szabadidőket összeegyeztetni. Kevés a kulturális alap, nem tudunk olyan szakembert fogadni belőle, aki betanítana valami színdarabot — mondta Szabóné.

Később kiderült, hogy a KISZ-titkár szívesen vállalná a betanítást.

— Régen rendeztek családi estet?

— Áprilisban. Azóta nem tartottunk semmit, mert nagyon nehezen jönnek össze az emberek, még akkor is, ha ital van, ha nincs, akkor még nehezebben. Nekünk nem szabad italt árulnunk és ha a vendéglátóipar állítja a büfét, mi nem keresünk semmit és akkor honnan szerzünk pénzt a zenekarhoz. Mozit sem rendezhetünk, mert csak műszaki filmekre kaptunk engedélyt. Ha belépődíjat szednénk, akkor biztosan játékfilmeket is engedélyezne a művelődési osztály. De saját dolgozóinktól csak nem szedünk belépődíjat?!

Miért ne?! A többi gyárban is úgy rendezik a hangulatos családi esteket. Semmiből nem lehet valamit csinálni, a Sörgyárban, a Börgyárban, a Zsolnay gyári moziban is kell fizetni, mégis elmennek a dolgozók. Nem kell attól félni, hogy sajnálják a dolgozók az olcsó belépődíjat.

A mozi és a családi estek, valamint a színjátszás kérdését is biztosan meg lehetne oldani, ha olyan gonddal foglalkoznának vele, mint például az ismeretterjesztő előadások szervezésével. Igen szép törekvés a természettudományi és politikai előadássorozatok rendezése. Az ilyen előadások eddig is nagy látogatottságnak örvendtek.

Megkerestem a hatvan éves Dani Kálmán bácsit, a könyvtárost is. Kálmán bácsi elmondotta, hogy nagyon sokan járnak a könyvtárba, szorgalmasan olvasnak a dolgozók és fognak a politikai művek is.

— Annak örülök — mondta —, hogy főleg azok olvassák a politikai műveket, akik nem is párttagok. Csak a fiatalsággal van baj, kevesebbet olvasnak, mint az öregek. Pedig nagyon sokat áldoz ide az állam.

Van eredmény és van hiba. Kétségtelenül a háromműszakosság és az, hogy a dolgozók 40 százaléka falusi, hátráltatja a kultúrmunkát.

De hasznos lenne, ha a szakszervezeti bizottság napirendre tűzné az üzem kulturális életét és a kultúrmunka fellendítéséért a városi tanács népművelési csoportjának véleményét is meghallgatnák. Kell megoldást találni Pécs egyik jelentős üzemében!

Az NDK nagykövetségének felhívása

A Német Demokratikus Köztársaság nagykövetsége felkérte szerkesztőségünket a következő felhívás közzétételére:

1958. november 16-án tartják meg a Német Demokratikus Köztársaságban a népi kamarai és a kerületi gyűlési választásokat. Ön is, az NDK jelenleg Magyarországon tartózkodó állampolgára, akinek állandó lakhelye az NDK-ban van, személyi igazolványa vagy útlevele bemutatásával állampolgári kötelezettségének eleget tehet. Az NDK nagykövetsége a magyar hatóságokkal egyetértésben a következő szavazóhelyiségeket állította fel:

Budapest, Benczur u. 26. (A szavazóhelyiség 9 óráig van nyitva.)

Kazincbarcika, Tanácsház. (A szavazóhelyiség 9 órától 16 óráig van nyitva.)

Pécs, Széchenyi tér 9—11. Megyei Tanács épülete. Bejárat a Sallai utcán, félemelet 27. szoba. (A szavazóhelyiség 12.30-tól 17 óráig van nyitva.)

Minden szavazat fontos, az Öné is!

Meg vagyunk győződve, hogy mint az NDK polgára, Ön is eleget tesz állampolgári kötelezettségének.

Az NDK Nagykövetsége.

Eleven munkaverseny a Mohácsi Selyemszövőgyárban

Üvegszekrény áll a Mohácsi Selyemszövőgyár portáján a reggel belépő, délután hazatartó dolgozók pillantásainak keresztűzében. Fél éven át mindennap megcsodálják a benne lévő dolgokat, a frottirtörölközőket, a feketéskészletet, a süteményes tányérokat, damasztabroszokat, pénztárcákat, cigarettaszelencéket és mindegyikük reménykedik abban, hogy ezek közül valamelyik az övé lesz. A Mohácsi Selyemszövőgyárban az álmok gyakran valósággá válnak.

— Az úgy van — simítja ki Német Varga Péterné, a MEO vezetője az asztalon az igazgató és az üb-elnök gépelt tájékoztatóját a verseny feltételeiről, amelynek mása a portán olvasható. — Mi az ellenforradalom után hamarosan versenyezni kezdtünk. Igazgatónk és üb-elnökünk közölte a dolgozókkal, melyik üzemrészben mi az elérendő feladat és hogy a feladat teljesítése esetén milyen jutalmakat kapnak a végrehajtásban résztvevők. Hatezer forintért vettünk ajándéktárgyakat. Akkor készült a portán lévő vitrin, amiben ezek egy részét kiállítottuk, mint most is...

Nagy hatása volt ennek az üzemben. Az egymást váltók versenyre léptek. Mindenki szeretett volna jutalmat kapni. Még a csévélők is, bár közöttük akadt egy-két „nagyszájú", aki igyekezett lebeszélni a többit a versenyről. Takács Lajosné, Késity Ágnes és most már ki tudná meg mondani, hogy még ki a huszonnégy csévélő közül — versenyre lépett. És a többiek ha akkor még nem is mondták ki, azért csökkentették a hulladékot és bánták, hogy nem „neveztek be". A második félév kezdetén aztán ők is csoportosan jelentkeztek. Azóta mindenki versenyez.

— A műszakiak és az adminisztratív beosztásúaknak két-két jutalomtárgy van kitűzve a decemberben záruló félévre.

A művezetőket és segédművezetőket is érdekeltté tették. Az a művezető és segédművezető, akinek a partijában leg jobbak a teljesítmények és a minőség is kifogástalan — ugyancsak jutalmat kap. Jutalmazzák a legjobb vetülékkiadót, a javítóműhely két legjobb dolgozóját, és az árumérők, valamint csomagolók közül is a legjobbat. A jutalom pedig legtöbbnyire az a tárgy, amit az érdekelt már „kinézett" magának.

A szakszervezet aktívahálózata vásárolja meg az ajándéktárgyakat és tartja számon a dolgozók kívánságait. Amikor a jutalomosztás van, akkor csak megjegyzik, mint Gertl Erzsi esetében Galambhegyiné tette:

— Az Erzsinek a két frottirtörölköző tetszik. Első lett, adjuk hát neki...

Az ajándékozással egybekötött munkaverseny meghódította már az egész gyárat. Legkézenfekvőbb bizonyíték erre: elsők lettek az ország tíz hasonló üzeme közül azzal, hogy az előírt 60.2 helyett, az általuk gyártott selyemanyagoknak 76.8 százaléka elsőosztályú áru.

Azért az ajándékon kívül más „szereket" is használnak a munkaverseny ébrentartására. Ritka az olyan üzem, ahol a hirdetőtáblán lennének a legfrissebb eredmények. A Selyemszövőgyárban kéthetenként kiírják, hogy ki, hány méter selymet szőtt, s hogy ebből hány százalék az elsőosztályú anyag. Most például Kovács Lászlóné, Mrenka Erzsébet, Verasztó Istvánné, Lippai Istvánné vezetnek a minőségi versenyben. Mrenka Erzsi csak elsőosztályú anyagot sző. A legjobbak külön dícséretet is kapnak egy nagy táblán, amit szintén a központi helyen fekvő portára tettek ki. De van ennek a táblának még egy oldala, ahol a minőségben gyengébb eredményeket elérők szerepelnek.

A jutalmak mellett van minőségi prémium. Az üzemnek nagyon sokat, 4 000 forintot jelent egy százalékos minőségi javulás. Ha tehát az előírtnál jobb árut termelnek, ezért külön prémiumot fizetnek a dolgozóknak. A prémium némelyik szövőnek külön kis fizetést jelent, az 1350 forintos havi átlag mellett. Farkas Sándorné például 146 forint prémiumot kapott két hétre. Verasztó Istvánné 99-et, Kristófné 105 forintot vitt haza a családnak.

Mint a MEO vezetője mondhatom: „Szívesen versenyeznek nálunk a dolgozók. Mi már eljutottunk oda, hogy nem kell szerveznünk, mégis van, mert a dolgozókkal együtt valamennyien akarjuk."

H. M.

Jelöltjeink

Takács József bőripari munkás, a Baranya megyei Tanács VB-elnökhelyettese, képviselőjelölt.

Dr. Nemes Alajos vasöntő, megyei rendőrkapitány, tanácstagjelölt.

Palkó Sándor nyomdász, a Baranya megyei Tanács VB-elnöke, tanácstagjelölt.

Dr. Hidvégi Tivadar járásbírósági elnök, tanácstagjelölt.

A Szigetvári Műszaki Vállalat

műanyag karácsonyfadísz, több darabból összeállítható csillag gyártását kezdte meg tetszetős színekben. A műanyag karácsonyfadísz nem törik, többször is jól felhasználható.

Reális terv — vagy csak ábránd?

Kettőszázhatvan gimnazista ifjúsági szövetkezetet alakított Szigetváron. A közelmúltban alakult szövetkezet harminc hold földet kapott, melyből öt holdon cukorrépát, a többin lent és kendert termelnek. Elhatározták, hogy a jövedelmen autóbuszt vásárolnak. Nem luxuskivitelű Ikarus-kocsira gondolnak, hanem egyszerű tehergépkocsira, melyet a helybeli, KTSZ-szel alakíttatnának át céljaikra. A gimnázium egyik pedagógusa levizsgázik gépkocsivezetésből és a bejáró diákok szállítását e gépkocsi végezné. Sőt osztálykirándulásokra is e gépkocsival mennének. Igy első hallásra kissé romantikusnak tűnik a gimnazisták terve, ám a Szövetkezetek Szigetvári Járási Központjánál előzetes számításokat végeztek, és kitűnt, hogy még a közepesnél valamivel gyengébb termés esetén is megvásárolhatnak egy használt gépkocsit a jövedelemből, sőt még az átalakításra is telik.

Ahol a bányászok szórakoznak

Bizonytalanul nézelődtem a Hősök terei buszmegállónál, miután leszálltam a buszról.

— Kit keres —, kérdezte kedvesen egy fiatalasszony, tájékozatlanságomat látva.

— A szabolcsi Puskin Kultúrotthont.

— Itt van pár lépésre — mutatott előre — ismerem a járást, mi is ide szoktunk járni szombatonként.

A fiatalasszonyt Takács Istvánnénak hívják és a férje bányamunkás. Azt is elmondotta, hogy nagyon szeret táncolni, így hetente eljönnek ide a kultúrba egy kicsit.

Megköszönve az útbaigazítást, benyitottam a nagy barna ajtón a kultúrotthonba. A gondnok, Ónódi bácsi, éppen az udvarban foglalatoskodott, míg Weisz Istvánné a parkettet kefélte. Mindketten abbahagyták munkájukat, s szívesen kalauzoltak végig az épületben.

— Ez a gyönyörű nagy terem — a díszterem — mutatták — itt táncolnak a fiatalok, itt tartják a nagyobb ünnepséget is.

— Ez az olvasó, ez a könyvtár, a sakkszoba, zeneterem, — mutatták sorban és még ki tudja mi minden nem volt ott.

Csak ámultam. Ámultam, látva a városi viszonylatban is ritka szép és tágas dísztermet, a hangszerekkel felszerelt zenetermet, a képzőművészeti szobát, ahol még festeni és varrni is tanulnak.

— Higgye el — mondta Weisz néni, az én fiatalságom, az agyondolgozott 13 éves gyermekkezem jut eszembe az itt szórakozó bányászfiatalok láttán. Ők talán értékelni sem tudják, hogy mi mindenük van. De én, mi öregek tudjuk.

— Jöjjön — hívott az udvarba — a kézilabda-pályán hetente van mérkőzés, meg boxmecccs is. Vidéki csapatok szoktak jönni s ilyenkor aztán megtelik az épület szurkolókkal.

Üresen, fázósan állt az udvarban a nagy szabadtéri színpad.

— Itt rendezik ünnepélyeiket az úttörők. Nemrég volt itt a Mecsek Művészegyüttes meg a színház is ki fog jönni előadást tartani. Nem kell félni, mert ha hideg van, bent játszanak a díszteremben. Nem unatkozik nálunk senki a télen.

Igy is törzsgárdája van a kultúrotthonnak. Szeretnek ide jönni a bányászok. Ugy szórakozik mindenki, azt teszi, amit legjobban szeret, hiszen minden van.

(Weszti)

A csányoszrói kiszisták között

Megkapó a kép. A kultúrház egyik termében fiatalok üldögélnek, vidáman tréfálkoznak, beszélgetnek, többen újságot olvasnak. Az asztalon sütemény és néhány üveg itóka. A sarokban a zenekar próbál, Németh elvtárs, az egyik tiszteletbeli KISZ-tag vidáman húzza a harmonikát. Mennyivel szebb ez, mint a kocsmában lődörögni!

Molnár Sándor, fiatal tanító, a KISZ-szervezet titkára barátságosan invitál:

— Jöjjön csak, éppen a legjobbkor. Taggyűlés lesz, vezetőséget választunk, azért ez az ünnepi hangulat...

Nem is hiányzanak erről az eseményről. A beszámoló a megtett utat vázolja a tagság előtt. Taglétszámuk megduplázódott, éppen harmincan vannak. Sok műsoros estet, táncmulatságot rendeztek, színdarabot adtak elő, a bevétel is szép summa: 4500 forint. Társadalmi munkában fákat ültettek a kulturház udvarán, mert most már ez az ő otthonuk is. Ebben az évben testületileg Budapesten jártak, sok szépet, hasznosat láttak fővárosunkban. A politikai kör előadásain 16-an tanulnak, feltűnő kedvvel, a viták nagyon színvonalasak, s a tanultakat a mindennapi életben hasznosítják.

Szép terveket dédelgetnek, útravalóul szánják az új vezetőségnek. Ha lehet, még az idén létrehozzák az ifjúsági szövetkezetet. Két oldalon szerződéses cukorrépát termelnek, a munkákat közösen végzik. Az előzetes számítások szerint ez a vállalkozás 12 000 forinttal gyarapítja pénztárukat. A könyvtár igen látogatott, havonta 150 könyvet kölcsönöznek, ezért néhány új könyvvel bővítik. A télen több színdarabot tanulnak be, műsoros estet rendeznek, elsősorban a falu számára, de később a szomszédos községekben is bemutatják. A tanács munkájának megkönnyítésére elvállalják a kultúrotthon körül a járda építését. Jövőre a megtakarított pénzen országjáró körútra indulnak, néhány napot a Balaton mellett is eltöltenek.

Amint hallgatom a fiatalokat, gondolatban nagyon messzire kalandoztam. A mi fiatalságunk nagyon szegényes volt. Alig hagytuk el az iskolát, sokat már korábban kivettek, dolgozni kellett. Fáradtan, elcsigázottan és anyagiak nélkül ki is gondolt szórakozásra, művelődésre. Ezek a fiúk, lányok mindent elérhetnek, az állam biztosítja, csak éljenek vele. Nagy öröm látni nekünk, idősebbeknek ezt a tanulási kedvet és a szórakozás nyújtotta örömet. Terveik szépek, azért valamit hozzátennék: nagy dicsőség lenne, ha létrehoznák a régi, szépmúltú ormánsági népi együttest. Elismerés illetné ezért a fiatalokat.

Utolsóként a vezetőséget választották meg. A régiek közül Molnár Sándort, Fábián Lászlót, Horváth Györgyöt és Sumoni Margitot tisztelték meg bizalmukkal. Megválasztották még Péter Erzsit is, aki most lépett a KISZ-be.

SÓLYOM JÓZSEF
Csányoszró.

Lesz-e kutyából szalonna?

Nehezen. De sertésből ló, — annál inkább.

Bizisten ilyen csoda is történt már. S e csodatevéshez igazán nem kellett a Megváltó, elég volt hozzá Istókovics György is, aki ugyan semmiféle zoológiai előképzettséggel nem rendelkezett — már csak azért sem, mert ilyesmire szert nem tehet Pécsudvardon — mégis a sertésből lovat csinált, a lóból meg pénzt, a pénzből meg... saját különbejáratú magas életszínvonalat.

Istókovics, akárhogy nézzük is, Pécsudvardon ravasz ember hírében állt. Mert ahhoz mégis csak valami magasabb szintű ravaszság szükséges, hogy valaki négy esztendő alatt 169 lovat és szarvasmarhát vásároljon. Nem hiszik el? Komolyan így van — 169 ló és szarvasmarha futott által a kezén, pedig az istállójában mindig csak négy ló és néhány szarvasmarha árválkodott. Soha ennél több. Hogy miképpen csinálta ezt?

Ugy, hogy először vásárolt egy lovat. A járlatlevélre azonban — valakinek a segítségével sertést tüntetett fel, s amikor a legközelebbi vásáron a lovat eladta más községbelinek, akkor a sertésjárlatlevélnek csak a számát közölte átíráskor, az állat milyenségét nem. Igy lett a disznóból — ló. Aztán szarvasmarha. Aztán megint ló. Mert a kupec Istókovics az istennek sem hagyta abba az üzérkedést. Miért is? Minden állaton keresett „valamicskét" — néhány ezer forintot. — Ez a könnyű kereseti lehetőség pedig rabul ejtette. Hogy ezzel a közhellyel éljünk: „Nem tudott megállni a lejtőn..." (Nem is akart.)

Istókovics nélkül le nem bonyolódhatott vásár a megyében. Sőt később új vadászterületre lépett: már Bács megyében sem zajlott le vásár nélküle. Megvette a lovat, elvitte haza, néhány hétig etette, aztán tovább adta, — magasabb árért. De meg csinálta azt is, hogy a vásártér egyik sarkán belecsapott a paraszt tenyerébe, jelezvén, hogy megalkudott a lóra, — s a tér másik sarkán már agyba-főbe dícsérte szegény gebét, amelyet az imént még pocséknak titulált. És lám már is túladott rajta.

Igy aztán az Istókovics gyarapodott, gazdagodott úgyannyira, hogy ezeken a nagyszerű „bizniszeken" körülbelül 130 ezer forintot keresett, amit — mondom — mindjárt családi beruházásra fordított. No hiszen, szegény feje, eléggé rossz sorsban élt — (ezt ő mondja!) s ha nem is járt toprongyosan, azért a 14 holdnyi földből, meg a saját állatállományból bizony „tengődött..."

Hát ezért nézett egy kis mellék-kereset után, hogy ha többel nem is, de legalább egy 130 ezer forinttal hozzájáruljon — családfőhöz illően — a háztartáshoz. Már csak azért is, nehogy az asszony szemére vethesse, hogy „Te Gyuri! Semmi hasznom belőled."

Szóval csak ezért. Ezért hozta a föld meg az állatok mellé azt a százharminc ezret.

Hát most mondja valaki, hogy ez az Istókovics egy üzérkedő kupec!

(Rab)

Földművesszövetkezeti HIRADÓ

Baranya húsz földművesszövetkezeténél ajándékboltokat szerveznek. Ezek az új boltok december elejétől karácsonyig állnak a vásárlóközönség rendelkezésére. Az újonnan létesülő ajándékboltokban árusítják majd a játék- és kultúrcikkeket. A karácsonyi ünnepekre ajándék-csomagokat is összeállítanak.

*

Állattenyésztő szakcsoport alakult a napokban Ibafán. A szakcsoport tíz tagja sertéstenyésztéssel és hizlalással foglalkozik. Az állományt maguk szerzik be, biztosítani kívánják, hogy az állatállományuk törzskönyvi ellenőrzés alá vonható fehér hússertés legyen. A tenyészállatokat a tervek szerint a Tenyészállatforgalmi Vállalaton keresztül értékesítik, míg azokat, amelyek nem alkalmasak a további tenyésztésre, azokat majd az Állatforgalmi Vállalatnak adják át.

*

A közeli napokban kerül sor a zárszámadásokra a Baranya megyei termelőszövetkezetekben. A nagy alkalomra felkészül a földművesszövetkezet is. Az egyes tsz-ekhez legközelebb eső földművesszövetkezeti bolt nagyobb menynyiségű árut visz a termelőszövetkezet portájára, s mindenütt valóságos kis vásárt rendez a tagok részére.

*

Az almamelléki új növénytermelő szakcsoport tagjai a jövő gazdasági évben egy tagban lévő tíz katasztrális holdon termelnek burgonyát. Kísérletképpen vetőgumótermesztéssel foglalkoznak. A szakcsoport érdekessége, hogy az őszi mélyszántástól a burgonya ültetéséig minden munkát a gépállomás gépei végeznek.

*

A Sellyei Földművesszövetkezet cukrászműhelye már eddig húsz mázsa igen jó minőségű és szép kivitelű Mikulást készített. A gyerekek kedvencét, — a cukor Mikulást — több mint tíz alakban gyártja ez évben a sellyei cukrászüzem.

*

Ricinustermelő szakcsoport alakult a tavasszal Szentlászlón. Akkor tíz holdon tizenhét tag kezdett a közös munkához. A községben annyira megkedvelték e növény közös termelését, hogy jelenleg 52 tagja van a szakcsoportnak és harminckét holdon termelnek. Ám még további növekedés várható, hisz egyre többen jelentik be szándékukat, hogy ők is a szakcsoport tagjai kívánnak lenni.

Baromfitenyésztő szakcsoport alakul

A magyarszéki földművesszövetkezet nőbizottsága Komlón baromfitenyésztő szakcsoportot alakított a bányászasszonyok közreműködésével. Az asszonyok eddig hatvanezer forintot adtak össze, a városi tanács pedig megfelelő telephelyet biztosított. Az újonnan alakult baromfitenyésztő szakcsoport Komló egész lakosságát tojással és baromfival látja el.

SPORT

A választási plakátok előtt

November 16-án nem lesz bajnoki forduló. A szükszavú értesítés nem tűnik fel a sportolóknak. Tudják, egy bajnoki fordulónál sokkal nagyobb jelentőségű esemény zajlik le ezen a vasárnapon. — Választás lesz.

A sportolók ezrei is az urnák elé járulnak, hogy szavazatukkal erősítsék mindazt, amit a dolgozók állama biztosított számukra és hitet tegyenek a mellett a politika mellett, mely egyre több lehetőséget ad a magyar sportolóknak.

A mérkőzések plakátjai helyén a szokottnál is többen olvassák figyelmesen a más formájú és feliratú falragaszokat. Ezek most nem a mérkőzésről adnak értesítést, a választások helyéről, a jelöltek listájáról tájékoztatnak.

Ahogy a figyelő, érdeklődő szemek, sorra végig járják a névjegyzéket, meg-meg állnak, ismerősöket, sportvezetőket, sportrajongókat találnak közöttük. A fiatalabb választók megelégedéssel veszik tudomásul: a sportkörök, szakosztályok vezetői, pártfogói, szurkolói is ott szerepelnek a listán. Ismerik, becsülik őket, bíznak bennük.

Az idősebbek régi emlékeket idéznek, gondolataikban ezer és ezer kép, emlék jelenik meg. Feltűnnek emlékeikben a régi pályák, utazások, felszerelések szegényes képe. Ki ne emlékezne a volt PSC pályára, a pécsbányatelepi porfelhőben kavargó salakdombszerű labdarúgó-pályára. A régi komlói sporttelep legelőszerű pályájára és drótkorlátjára. A börgyár, vasút közös sporttelepére. Elfelejtik-e régi sportolók, hogy gyalogosan jártak vasárnap bajnoki mérkőzésre Pécsre, Vasasra, Komlóra. Nem igaz, hogy kieshet emlékezetükből az a boldog érzés, melyet egy új labda jelentett. Micsoda kitüntetés volt egy pár új futballcipő. Aztán az utazás, a papírba csomagolt elemózsia, testvériesen elosztva, hogy mindenkinek jusson. Mérkőzések után a kopott mosdótálak, mosdóteknők, ahol tisztálkodtak.

Es újra visszasiklik az emlékezők tekintete a választási jegyzékekre, ismerősök nevére, akik velük együtt végigélték mindezeket. Es most ott szerepelnek a jelöltek között.

A múltból a jelen felé fordulunk. Más képet látunk. Selymes zöld fűszőnyeg borítja a régi pécsbányatelepi pályát, a komlói bányászok azon törik fejüket, hogyan bővíthetnék szép stadionjukat. A BTC pályán virágokat ültetnek a játéktér smaragdja közé, vidám füttyszó köszönti a PVSK stadion füvére kifutó csapatokat. A szertárakban gondos kezek ápolják az egyre gyarapodó, gazdagodó felszerelést. Az új bányász stadion tervei fölé hajolnak a figyelő arcok. A sportboltban új melegítőket vásárol az egyik kis egyesület intézője . . .

Pereg-pereg a sok kép, s mindinkább kirajzolódik a jelen és a biztató jövő.

November 16-án nem lesz bajnoki forduló. Választások lesznek. Es most előtte jusson eszükbe a sportolóknak egy pillanatra a múlt, nézzék a jelent és lássák a jövőt! S aztán adják le szavazatukat oda ahová lelkiismeretük és becsületük parancsolja.

KRIVANEK VILMOS

Asztalitenisz-verseny a választások tiszteletére

A városi asztalitenisz-szövetség a választások tiszteletére egyéni versenyt rendez. A versenyt kieséses rendszerben bonyolítják le, férfi és női felnőtt- és ifjúsági számokban. Az érdekesnek ígérkező sporteseményre november 13-án és 14-én, csütörtökön és pénteken kerül sor az Urán SC Dózsa legénységi szállásán lévő tornatermében. A mérkőzéseket mindkét napon este 6 órakor kezdik, nevezéseket a helyszínen is elfogadnak. A verseny első három helyezettje éremdíjazásban részesül. A legjobban szereplő három sportkör oklevelet kap.

A PÉCSI JÁRÁSI LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG ÁLLÁSA

Keleti csoport

1.	Nagykozár	7	6	1	—	21:8	13
2.	Egerág	7	5	2	—	15:4	12
3.	Kiskassa	7	3	2	2	9:9	8
4.	Bogád	7	1	5	1	6:10	7
5.	Kistótfalu	5	2	1	2	6:2	5
6.	Ujpetre	6	2	1	3	9:4	5
7.	Kozármisleny	7	2	1	4	4:15	5
8.	Szemely	7	2	1	4	1:10	5
9.	Vókány	6	1	2	3	5:10	4
10.	Olasz	7	—	2	5	5:9	2

Nyugati csoport

1.	Bicsérd	4	4	—	—	18:3	8
2.	Cserkút	4	3	—	1	14:7	6
3.	Bükkösd	4	2	—	2	1:8	4
4.	Tarcsa	4	1	—	3	0:9	2
5.	Kővágószőlős	4	—	—	4	4:8	—

A sízők évadnyitó gyűlése

A sízők évadnyitó gyűlésén igen sok versenyző jelent meg, de a vezetők is mind ott voltak.

Ambrus József elvtárs, a megyei síszövetség titkára ismertette a szövetség ez évi munkáját, sportlétesítmények továbbfejlesztését és azt a társadalmi munkát, melyet a pécsi sízők vállaltak a sípályák építésénél.

A múltban a sí nem tartozott azok közé a sportágak közé, melynél a versenyzők zavartalanul dolgozhattak volna. Nem az időjárásra gondolunk most, hanem arra, hogy nem voltak meg a megfelelő létesítmények, hiányos volt a felszerelés. A pécsi sízők azonban nem csüggedtek. Felépült az első komolyabb létesítmény, a kisréti ugrósánc, amit az elmúlt évben a városi tanács segítségével teljesen rendbehoztak, átalakítottak. Az idén ismét új sípályával gazdagodtak. A műlesiklő- és lesikló pályát kibővítették. A városi tanács segítsége lehetővé tette, hogy ebben az évben már teljesen modern versenypályán készülhetnek fel a bajnokságokra, az idény nagy versenyeire. De az országos síszövetség is segített az új pálya elkészítésénél, a budapesti Honvéd pedig felszerelésben nyújtott támogatást.

— Elértük — mondotta Ambrus József elvtárs —, hogy a pécsi sízők munkáját és eredményeit kellőképpen értékelik és segítik, s ezt mi csak jobb eredményekkel hálálhatjuk meg.

Szóba került az ülésen az idei versenynaptár, az edzések megszervezése is. Most már csak az időjáráson múlik, hogy mikor fogadja kegyeibe a pécsi sízőket.

Az összevont megyei kosárlabda bajnokságban a Postás—Pedagógiai Főiskola férfi mérkőzést ma este 7 órakor játsszák le a PVSK tornacsarnokában.

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsport	D. Napló
1. Juventus—Milan	1 x 2	1	1 x	x 2
2. Lazio—Torino	1 2	x	1 2	1 x
3. Napoli—Roma	1	1 x	x 1	1
4. Padova—Fiorentina	2 x	x 2 1	x 2 1	2
5. Genoa—Sampdoria	2	1 x 2	x 2	2
6. Udinese—Spaan	1	1 x	1	1
7. Sedam—Nimes	1 x 2	1 2	2 x 1	x 2
8. Lens—Monaco	1	1	2 x 1	1 x
9. Angers—Sochaux	2	1 x	1	2
10. Aleks—Reims	2	1 2	2 1	2
11. Limoges—Valenciennes	1	1 2	1	1 x
12. Rst. Paris—Etienne	1	1	1	1

KOMA-TÁL

Hozzávalók: bőrös karaj, borjúmáj, borjúhús (rántva) szűzpecsenye, gombafej, zsemle, füstölt szalonna, rizs, burgonya körettel, párolt alma és meggy kompót, paprika, fehér és piros fejeskáposzta, cékla, salátáknak. Készítése: ezüst táncán vagy fatányéron saláta és kompót díszítéssel, a közepében burgonya és rizs körettel. Zsemlyét kettévágva, zsíron megpirítom, tetejére ízlésesen elhelyezem, a húsokat és a kakastaréj szalonnát rárakom, natur szafftal meglocsolom és tálalom ma, XI. 13-án este a

BOROSTYÁN ÉTTEREM

kedves vendégeinek. Ferenczi József főszakács.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férj, édesapa, nagyapa és kedves rokon,

Mátrai Antal

MÁV nyugdíjas

f. hó 11-én, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése 13-án, fél 3 órakor a köztemetőben.

Gyászoló család.

— HALÁLOZÁS. Felejthetetlen édesanyánk, özv. dr. Kiss Endréné, sz. Szlafkofszky Bella temetése 14-én, pénteken délután 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló gyermekei, unokái.

— Özv. Kiss Mártonné nyugdíjas, folyó hó 12-én elhunyt. Temetése 14-én, fél 4 órakor a pécsi köztemetőben.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Hálás köszönetemet fejezem ki mindazoknak, akik a temetésen való megjelenésükkel, koszorú küldésével, vagy egyéb módon szeretett férjem, Ágoston Géza elhunyta alkalmából mély gyászomat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondok a Vízügyi Igazgatóság dolgozóinak irányomban tanusított jóságukért.

özv. Ágoston Gézáné.

Hol művelődjünk? Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 13-i, csütörtöki műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Baranyai sokac kóló. Mi újság Baranyában? Hírek és tudósítások. Csarláma — népi tánc. Mikrofon előtt: Beszélgetés Mokuter Iván tanszékvezető tanárral a Pedagógiai Főiskola tizedik évébe lépő szerb-horvát tanszékének munkájáról. Baranyai vidám nótás feleselgetés. — Poszkocsicák. Tamburazene.
17.00: Német nyelvű műsor. Wágner-egyveleg. A pécsi és komlói szénmedence műszaki érdekességei. Két költemény C. F. Gellert-től. Hírek tudósítások az NDK életéből. Ének- és zenekari számok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Közérdekű válaszok, közérdekű kérdésekre.
18.00: Érdekességek a nagyvilágban.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Hölgyválasz. — Tánczene.
18.45: Védjük egészségünket.
18.50: 90 éve halott Rossini.
19.00: Műsorzárás.

Váltson takarékbetét-könyvet!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Egy nyáron át táncolt (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Jégkirálynő (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, 10. sz. sporthíradó, Sopron, Tihany. Amerikai kémszolgálat. Előadások délelőtt 11 órától 15 óráig folytatólagosan. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás délelőtt fél 11 órakor.

Petőfi: Hétköznapi tragédiák (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Építők kultúrotthona: Legenda a szerelemről (5 és 7 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Életem árán (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): A szív újra dobog (7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Ember született (7 órakor).

Kossuth (Mohács): Nővérek (fél 6 és fél 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Királyasszony lovagja (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Az éjszaka szépei (8 órakor).

VERDI: DON CARLOS A HANGLEMEZGYŰJTŐK KLUBJA MŰSORÁN

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Hanglemezgyűjtők Klubja műsorán november 13-án csütörtökön Verdi: Don Carlos-a szerepel. Az előadás este fél 7 órakor kezdődik. Az operát a következő művészek előadásában hallhatják a klub tagjai és vendégei: Titto Gobbi, Boris Christoff, Marie Filippeschi, Dulie Neri és Antonietta Stella.

Közlemények

A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa értesíti a szülőket, hogy a parádfürdői és az ormándpusztai gyermekgyógyüdülőben lévő gyermekek november 15-én az alábbi időpontban érkeznek haza: Ormándpusztáról Pécsre érkeznek délelőtt 11 óra 34 perckor, Parádfürdőről este 8 óra 8 perckor. Kérik a szülőket, hogy fenti időben a pécsi vasútállomáson gyermekeiket vegyék át.

*

Az Üttörőház közli, hogy ma délután 3 órakor rajz-, kézimunka-, turisztika-, kézilabda- és rádió szakkörök lesznek. Az érdeklődő üttörőket szeretettel várják.

*

A KIOSZ helyi csoportja az újonnan átalakított klubhelyiségében rádió-, lemezjátszó- és televíziós készülékek beszerelésével is elősegíteni kívánja a tagság kulturális és szórakozási igényeinek kielégítését. November 13-án, csütörtökön és ezt követőleg minden hét szombatján énekes, zenés műsoros alkalmi programmal klub összejöveteleket rendeznek. November 13-án, csütörtökön este fél 8 órai kezdettel a KIOSZ megyei és pécsi helyi csoport, valamint a színjátszó együttes tagjai és családtagjaik részére rendezi meg az első klubestet. Rendezvények díjmentesek és azokat a KIOSZ tagsága, valamint családtagjaik bármely alkalommal meglátogathatják.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazó közönséget, hogy november 17-től bevezeti a téli menetrendet. Menetrendek a jegykezelőknél és a forgalmi irodában kaphatók. Értesíti továbbá a közönséget, hogy november 15-től az István-aknai 23 óra 20 perces járatot, valamint a vasárnapi napokon közlekedő mecseki körjáratot részvétlenség miatt megszünteti.

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt november 14-én, pénteken 7 órától 16 óráig a Felszabadulás úton, Kokszmű lakótelepen, Üszög pusztán és a Pécsbányarendező pályaudvar területén.

*

Talált tárgyak: 1 karóra, egy válltáska, különböző tárgyakkal, 1 női kardigán, 1 mosdótál, 1 svájci-sapka, 1 gyermekblúz, 1 szemüveg, 1 nylonszatyor, 1 női ernyő, 2 csomó csomagolópapír, kisebb összegű pénz, 1 férfi kerékpár, 1 nyakék, 1 karikagyűrű, 1 retikül pénzzel, 1 pénztárca, 1 vállprém, 1 szemüvegtok, 2 játéktűzhely, 1 doboz játék-konyha, nylon-háló, 1 üvegmosó, 1 nylon gyermek retikül. Fenti tárgyakat igazolt tulajdonosaik a pécsi városi rendőrkapitányság segédhivatalában átvehetik.

*

A Pécsi Baromfikeltető közli, hogy Xavér utca 19. szám alatti telepén, korlátozott mennyiségben, továbbtenyésztésre, kendermagos fajkakas és pekingi gácsér-kacsa kapható, kg-ként 24.— forintos áron, ugyancsak korlátozott mennyiségben előjegyezhető december 2-i kelésű naposcsibe, ára darabonként 5.50; ugyancsak megkezdődött a decemberi és januári naposcsibék korlátlan mennyiségbeni előjegyzése. Rántani és sütnivaló csibe állandóan kapható 7—17 óra között.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtök estig: enyhe, párás idő, helyenként kevés napsütés, kissé élénkebb keleti, délkeleti szél, néhány helyen kisebb eső.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 8—11 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 13—16 fok között.

APRÓHIRDETÉSEK

Biztos hatású „Drohoka" tyúkszemtapasz 3.60-ért kapható Vidákovics drogériában, Pécs, Jókai u. 59

Hálószoba, konyhabútor, kályhák, varrógép, ágyak, szekrények, sodrony eladó. Molnár, Felső-Vámház utca 2. sz. 237

250-es Jáwa eladó, — újtípusú Danuviáért elcserélhető, nyolcezer ráfizetéssel. Perger, Vásárosbéc, Diós 241

Konyhagarnitúra, új, kisipari eladó. Bartók Béla utca 37. 247

Elcserélném Vasas II 66. sz. alatt lévő házamat hasonló jugoszláviáért vagy ingatlanért, (sürgős). — Érdeklődni Vasas II., 65. sz. Marosnál. 239

A Kesztyűgyár Vállalat felvesz karbantartó műhelyvezetőt. Szükséges képesítés: technikusi végzettség, valamint fűtés, víz- és elektromos szaktudás. Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályán. Belépés azonnal. 230

Törött babák és mackók javítása szakszerűen, Baba-mackó klinika, Megye utca 9, emelet. 364

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Hálószobabútor, szekrények, sodronyok, asztalok, toalett-tükör, Kalor-kályha, ágybetétek, ikerágy eladó. Rákóczi út 48. — Koltai. 277

Eladó egy boltokban használható üvegtetős pult, egy 2,80 méter hosszú, 2,50 méter magas üvegezett állvány-szekrény — és tölgyfapalló. Nagy L. utca 9, üzletben. 287

Üveges ajtók tokkal eladók. Megyeri út 42 285

Műszaki rajzasztal eladó. Állítható állvánnyal, párhuzam vonalzóval. Bpest, XI. Ercsi út 20/b. Nagy. 302

Tiborc utca 30. alatt házhelyek szőlővel, — vagy külön-külön is eladók. Cím: Kossuth u. 19, hátul az udvarban. 292

Üzletberendezés eladó. Szondy György u. 39. Budai vámnál. 293

Szelídgesztenye eladó. Pécsbányatelep, Borbála u. 10. Matkovicsnál. 296

Kútásást vállalok. — Móricz kútmester, — Nagyárpád. 309

16—18 éves fiúkat félnapos könnyű munkára felveszünk. Mecsekvidéki Üzemi Vendéglátó, Pécs, — Perczel utca 8. Munkaügyi csoport. 56

Hálószobabútorok, — konyhagarnitúrák, — székek, ágyak, asztalok, varrógép és egyéb szép bútorok nagy választékban — Báránynál, Hal tér 1. Baranya vendéglővel szemben. 306

Eladó fotelok, székek, igen szép kivitelezésben Kőéknél, deindoli autóbusz, Lajkó megálló. 301

Azonnali belépésre keresünk szakképzett és hosszú gyakorlattal rendelkező patkoló kovácsot. Fizetés kollektív szerint. Árpádtetői Erdészet. 295

Keresünk Mohácsra a divat- és kötöttáru szakmában, Pécsváradra a vegyes ruházati és iparcikk szakmában hosszú gyakorlattal rendelkező bolt vezetőket, azonnali felvételre. Jelentkezés a Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat központjában Pécs, Bem utca 22. 53

Gyönyörű kivitelű — egy- és kétszemélyes, önműködő epedás rekamiék, fotelek, székek, raktáron készítőnél kaphatók, Szakács Ottó, Budapest, VI. Lenin körút 60. Kapu alatt. 231

Figyelem! Rekamiék, fotelek, székek, önműködő fotelágyak, szezlonok készen és rendelésre készítőnél, fizetési kedvezmény. Budapest, VIII. Festetich u. 11. (Keletinél) 16

Fafűrészelő (motoros) Soós János, Bajcsy Zs. u. 10. Tel: 11-03. 47

Értesítjük megrendelőinket, hogy

gépkocsi- és motorjavító

részlegünket megindítottuk.

KIS- ÉS NAGYJAVITÁSOK, KÁRPITOZÁS, FÉNYEZÉS, KAROSSZÉRIAJAVITÁS ÉS KÉSZITÉS.

RÖVID HATÁRIDŐ! JÓTÁLLÁS!

Pécsi Vasas KTSZ

PÉCS, ZSOLNAY V. U. 15. TELEFON: 12,95, 28-49. SZ.

DOLGOZÓ PARASZTOK! ÁLLAMI GAZDASÁGOK! VÁLLALATOK!

A Szentlőrinci Állami Mezőgazdasági Gépállomás szerződéses alapon felajánlja szolgáltatásait **szántások, tárcsázások, gépi vetések és szállítási munkálatokra.**

A megrendeléseket a gépállomáson és a körzeti fmsz. megbizottainál lehet eszközölni.

Divatos, szép cipőt

készíttethet mérték szerint, új modellek alapján, a

SZIGETVÁRI „ZRINYI" CIPÉSZ KTSZ-nél.

Mindennemű javítást (mikroporozust és nyersgumitalput is) vállalunk. Vállalási vagy javítási idő egyformán: 8 nap!

SZŐNYEGEK
Vattaruhák
NYAKKENDŐK
Bundák
Szakszerű, gyors TISZTITÁSA

Patyolatnál

Ma este

a **Zola**

kisvendéglőben

(Piac-tér)

magyaros vacsoraverseny

Szeretettel várjuk vendégeinket!

A lottó

46. heti sorsolását november 14-én, pénteken 10 órakor

KOMLÓN, A ZRINYI ILONA FILMSZINHÁZBAN

rendezik meg. Előtte 9 órától zenés műsor. — Szabad belépés!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó:

Az MSZMP megyei pártbizottsága

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33

Hirdetésfelvevő iroda:

Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.

Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.

Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.

Havi előfizetési dí 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA

Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.

Telefon: 20-27.

Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 269. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958. NOVEMBER 14.

Milyen szavazólapokat kapnak a választók?

A választási elnökségek ellenőrzik a törvényesség megtartását

Az országos választási elnökségben tájékoztatták az MTI munkatársát, milyen szavazólapokat kapnak a választók a vasárnapi országgyűlési és tanácstagi választásokon.

Az idevonatkozó kormányrendelet értelmében a szavazás hivatalos szavazólapokkal történik. Az országgyűlési választókerületi lajstromos és a különböző fokú tanácsok tagjainak megválasztására más-más színű szavazólapok szolgálnak, mégpedig:

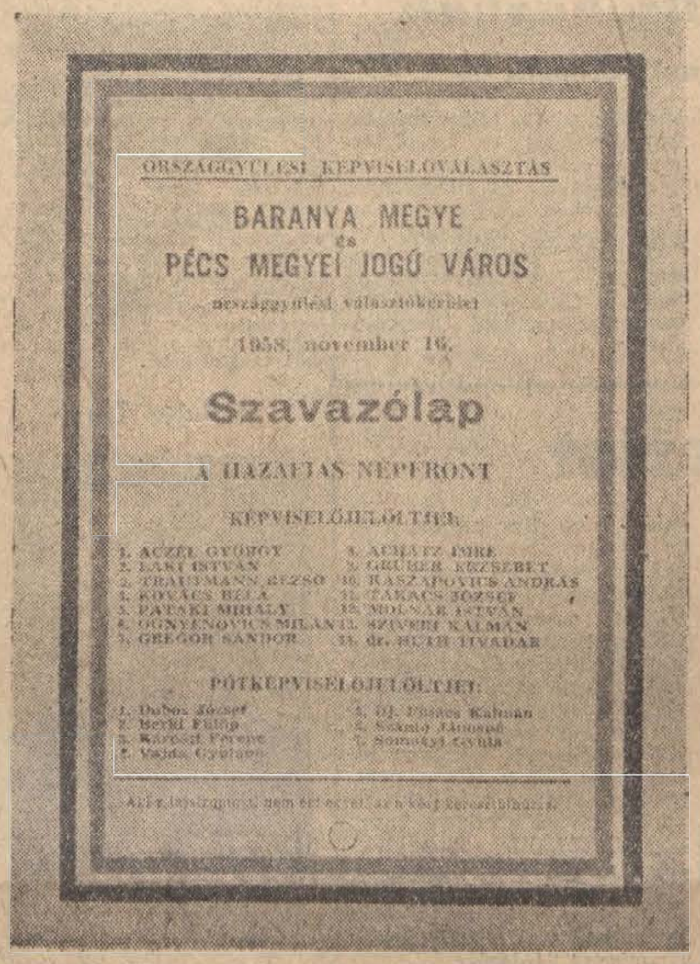
Az országgyűlési választókerületi lajstromos választásra rózsaszínűek; a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanács tagjainak választására világoskék színűek, a járási, a járási jogú városi és a városi kerületi tanács tagjainak választására világos barna színűek; a községi tanács tagjainak választására fehér színűek.

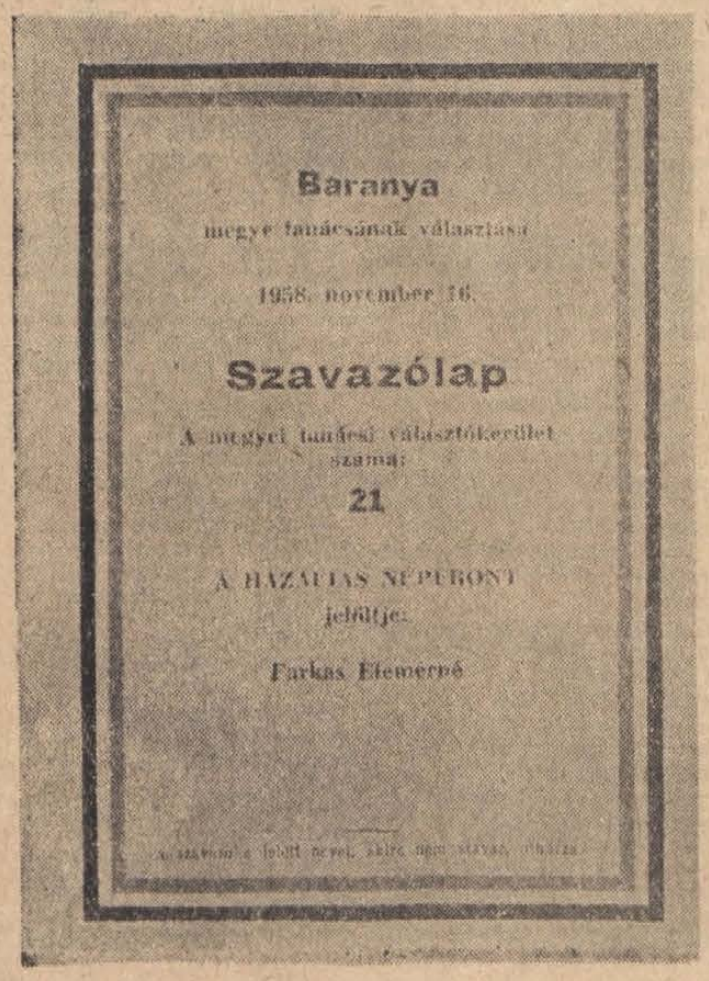
Az országgyűlési képviselők és pótképviselők választására szolgáló szavazólapok tartalmazzák: az országgyűlési választókerületek megjelölését, a választás évét, hónapját, napját, valamint az országos választási elnökség által elfogadott országgyűlési választókerületi lajstromot, külön-külön feltüntetve a képviselőjelöltek és a pótképviselőjelöltek nevét.

A tanácstagok választására szolgáló szavazólapok tartalmazzák a megválasztandó tanács megjelölését — a megye, illetve a megyei jogú város feltüntetésével — a választás évét, hónapját és napját, a tanácsi választókerület sorszámát és a Hazafias Népfront választókerületi jelöltjének (jelöltjeinek) nevét.

Ezek szerint a szavazatszedő bizottság elnöke a választóknak a községekben négy, a járási jogú városokban három, a fővárosban és a megyei jogú városokban ugyancsak három szavazólapot ad át.

A szavazás vasárnap reggel 7 órakor kezdődik és este 8 óráig tart. Mint ismeretes, valamennyi választópolgárt már értesítették arról, hogy melyik tanácsi választókerület névjegyzékében szerepel, milyen sorszám alatt és melyik szavazóhelyiségben szavaz. Minden választópolgárnak nemcsak joga, hanem egyben hazafias kötelessége is, hogy részt vegyen az országgyűlési képviselők és tanácsok tagjainak választásában. A szavazás megkönnyítésére a választók vigyék magukkal az értesítést, hogy gyorsan megállapíthassák, milyen sorszám alatt szerepelnek. A szavazó személyazonosságát személyi igazolvánnyal igazolja, majd a szavazatszedő bizottság elnöke átadja a fent ismertetett szavazólapokat és egy borítékot a választónak. A Hazafias Népfront jelöltjeire úgy szavazunk, hogy a szavazólapokat változtatás nélkül összehajtjuk, borítékba zárjuk majd a borítékot az urnába helyezzük.

Száz új bánya, 50 százalékkal több szén, 50000 új bányászlakás a szénbányászat 15 éves tervében

A Nehézipari Minisztériumban kidolgozták a magyar szénbányászat 15 éves távlati tervét.

A terv fő irányelve, hogy a népgazdaság igényét a lehetőségekhez képest hazai termelésből elégítsék ki és mennél kevesebbet importáljanak. A jelenlegi becslés szerint a négymilliárd tonnát meghaladó magyar szénvagyon még több mint 100 évig munkát ad a bányászoknak. Ebből a tekintélyes szénkészletből 1975-ig, körülbelül 450 millió tonnát akarnak kibányászni. A magyar széntermelés az idén hozzávetőlegesen 24,3 millió tonna lesz. A terv szerint 1975-ben elérik a 36 millió tonna körüli termelést. A jelenlegihez képest tehát körülbelül 50 százalékos fejlődést terveznek. Hogy ez valóraváljon, 90—100 új bányát nyitnak. Ugyanakkor ebben az időszakban majdnem ugyanennyi bánya kimerül. A bányák száma tehát nem emelkedik lényegesen, de az új aknákat lehetőleg nagy kapacitással tervezik. A működő bányák egy részét is bővítik, korszerűsítik, ilyen módon tehát több szenet nyernek majd.

Különösen nagy súlyt helyeznek a kalóriában leggazdagabb, értékes feketeszenet termelő pécsi és komlói bányák fejlesztésére. A pécsi medencében máris öt bányát építenek, illetve újítanak fel, majd további kettőnek az építése indul meg 1975-ig Komlón. Hasonlóképpen megnövelik, Dorog, Pilis, Tatabánya, Oroszlány, Közép-Dunántúl, Borsod, Nógrád, Ózd barnaszénben gazdag bányáinak kapacitását. A barnaszéntermelés körülbelül 40 %-kal lesz nagyobb. Több mint 60 %-kal emelkedik a lignittermelés.

A termelés ilyen arányú fejlesztése természetesen nagy összegű beruházásokat kíván. Az előzetes számítások szerint átlagosan évi egymilliárd forintot meghaladó összeget költenek beruházásokra. Ez az összeg csak ipari célokat szolgál. Természetesen csupán gépesítéssel nem lehet fokozni a termelést, a mainál több bányászra is szükség lesz. A jelenlegi 110 000 főnyi szénbányász-társadalomnak a 15 éves terv végére körülbelül 30 000 dolgozóval lesz több tagja. A nagy létszámnövekedés következtében szükség lesz a bányász lakótelepek további nagyarányú fejlesztésére. Úgy tervezik, hogy a tervidőszakban majdnem 50 000 új lakást építenek, a lakótelepek szociális intézményeire 1960-tól évente körülbelül 400 millió forintot fordítanak.

Beszélgetés a munkásokkal

Érdekes gyűlés zajlott le tegnap este a Tavasz-klubban. Tulajdonképpen nem is gyűlés volt, hanem beszélgetés, amelyen Orsai János elvtárs, a Központi Bizottság munkatársa, és Ambrus Jenő elvtárs, a városi pártbizottság első titkára tanácskozott az egybegyűlt munkásokkal.

Földes András elvtárs néhányszavas megnyitója után Orsai János elvtárs mindjárt bejelentette, hogy ez alkalommal nem tartanak beszédet. Kérdéseket tesznek fel egymáshoz: a pártmunkások, a munkásokhoz, azok pedig viszont és az összejövetel akkor lesz sikeres, ha mindegyikük legjobb tudása szerint igyekszik megválaszolni.

Így is történt. Az egybegyűlt munkások a felszabadulást követő évekhez hasonlítható nyíltsággal és hozzátehetjük: azokra az időkre emlékeztető felelősségérzettel és öntudattal mondták el kertelés nélkül véleményüket az általuk fontosnak tartott problémákról. Orsai elvtárs és Ambrus elvtárs ugyanígy válaszolt s a lehető legközvetlenebb véleménycsere, valóban beszélgetés alakult ki.

Gácsi Mátyás és még többen megkérdezték, hogy miért olyan drága a pécsi piac. Orsai és Ambrus elvtárs elmondotta, mit tesznek a párt- és állami szervek az olcsóbb piacért. Csak néhányat a meg valósuló tettekből: a baranyai állami gazdaságok — a megyei pártbizottság határozata nyomán — jövőre már több zöldséget termelnek, tetemes zöldségszállítmányokat várunk a hatalmas barcsi Vörös Csillag Tsz-ből is, több zöldség termelésére kérjük a baranyai termelőszövetkezeteket és egyéni parasztokat is. A zöldségellátás jövőre már javulni fog, de még nem lesz teljesen zökkenőmentes. Csak a termelőszövetkezeti mozgalom győzelme oldhatja meg végső fokon a zöldségellátást.

Szegedi Józsefné a dolgozó nők néhány gondját ismertette. Kérte a párt jelenlevő vezetőit, hogy a munkába járó asszonyok igényeinek megfelelően változtassák meg az üzletek nyitvatartási idejét. Kérte, hogy a háztartási kisgépkölcsönző vállalatok szállítsák házhoz a padlókefélő, porszívó stb. kisgépeket, felhívta a jelenlévők figyelmét arra, hogy egyes ipari cikkekben — gyermekkonfekció, gyermektornacipő, stb. — nincs kellő választék.

Orsai elvtárs válaszában elmondotta, hogy a Központi Bizottságnak a munkásosztály helyzetéről szóló határozatában szerepel az üzletek nyitva tartási idejének a módosítása is. A kérés másik felének az illetékes szervekhez való továbbítására Ambrus elvtárs tett ígéretet.

Ambrus Jenő elvtárs

Így következtek a kérdések és válaszok egymás után, több mint két és fél órán át. Szóba került még a legénységszállási dolgozók szocialista nevelése, a több és jobb munka és életünk sok más fontos gondja.

Nem ez az első véleménycsere a párt vezetői és a munkások között és nem is lesz az utolsó. A beszélgetésben tehát nem volt rendkívüli, egy azonban bizonyos: a párt jelenlevő vezetői és a munkások ismét közelebb kerültek egymáshoz.

Sajtótájékoztató a választásokról a külföldi sajtó- és rádiótudósítók részére

A Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala csütörtökön délután sajtótájékoztatót rendezett. Részt vettek a tájékoztatón az állandóan Budapestre akkreditált *szovjet, kínai, lengyel, csehszlovák, bolgár, román, NDK-beli, jugoszláv távirati irodák, rádióállomások,* illetve napilapok tudósítói, továbbá többek között az *AP, a Reuter, és az UPI* hírügynökségek állandó tudósítói valamint a választások alkalmából hazánkba érkezett *szovjet, román, jugoszláv, amerikai, angol, francia, olasz, osztrák, görög, finn, dán, japán, svájci, a Német Szövetségi Köztársaság-beli és az Egyesült Arab Köztársaság-beli tudósítók.*

A megjelenteket *Gyáros László*, a Tájékoztatási Hivatal elnöke üdvözölte, majd *Varga András*, az országos választási elnökség elnöke tájékoztatta a megjelenteket választási rendszerünkről, a november 16-i választások előkészületeiről.

Ismertette, hogyan érvényesül hazánkban *a választójog általánossága*. Törvényünk szerint választójoga van minden nagykorú magyar állampolgárnak, aki nem esik a törvényben felsorolt kizáró okok hatálya alá. *Gyakorlatilag tehát a 18 évet betöltött lakosságnak szinte minden tagja, nemre, fajra, vagy felekezetre való tekintet nélkül választójogosult.* Százalékosan kifejezve ez azt jelenti, hogy a Magyar Népköztársaság lakosságának mintegy 66 százaléka választó és választható.

Választójogunk másik alapelve a *titkosság*. A választóknak megfelelő szavazóhelyiségek, urnák, a szavazólapokhoz át nem látszó borítékok állnak rendelkezésre. A fülkék és az urnák — amint azt a gondos ellenőrzés megállapította — ez alkalommal is megfelelnek a titkosság követelményeinek.

Határozottan le kell szögeznünk, hogy nálunk a hatóságok a választásoknál csak a szükséges előfeltételeket biztosítják: a választás előkészítése és lebonyolítása, az eredmények összeszámlálása a dolgozókból alakult nagylétszámú társadalmi szervek feladata. Így *hazánkban a választások gyakorlatban a nép ellenőrzésével, a választópolgárok több százezres tömegének irányításával történnek.*

Varga András ezután beszélt szocialista választási rendszerünk egyik alapvető sajátosságáról, a jelölő gyűlésekről, amelyek ugyancsak megfelelnek a törvényesség követelményeinek.

Szólt ezután arról, hogyan vesznek részt törvényeink értelmében a lakosság széles rétegei a választási munkában, a választókerületi bizottságokban, a választási elnökségekben és a szavazatszedő bizottságokban. Varga András ismertette a szavazás gyakorlati rendjét, majd a továbbiakban Horthy-Magyarország reakciós, antidemokratikus választási rendszeréről beszélt.

Befejezőben tájékoztatta a tudósítókat arról, milyen messzemenően biztosították a törvényesség megtartását a választások előkészületeinek eddigi szakaszában, s természetesen a továbbiakban is.

Varga András és Gyáros László ezután részletesen válaszolt a külföldi tudósítók által a választásokkal kapcsolatban feltett kérdésekre.

Még ma is lehet felvételt kérni a választói névjegyzékbe

Mint ismeretes, november 16-án, vasárnap csak azok szavazhatnak, akik a választói névjegyzékben szerepelnek. Jóllehet a tanácsok már elkészítették a végleges választói névjegyzékeket, azok akik nem szerepelnek a névjegyzékben, november 14-ig bezárólag még kérhetik felvételüket. Itt említjük meg, hogy a szavazatszedő bizottságok a választás napján is felvehetik a választói névjegyzékbe azokat, akik ideiglenes lakók, vagy itt tartózkodnak, de csak abban az esetben, ha az illetők a lakóhelyükről igazolást tudnak felmutatni.

A pénzintézetek dolgozóinak választási gyűlése

November 12-én a város pénzintézeteinek dolgozói választási nagygyűlésen vettek részt a KPVDSZ József utcai kultúrotthonában.

A magygyűlést Misota István elvtárs, a pénzintézetek pártszervezetének titkára nyitotta meg, majd Szentistványiné elvtársnő nagy tetszéssel fogadott beszédében összehasonlítást tett a régi és a mostani választások között. Méltatta a felszabadulás óta eltelt évek eredményeit és az ellenforradalom óta eltelt két év fejlődését. Beszélt a kultúrforradalomról, a dolgozók életszínvonalának emelkedéséről, a nők egyenjogúságáról és a Kádár János elvtárssal eltöltött pár óra élményeiről.

A nagygyűlés Misota elvtárs zárszavával ért véget.

Külföldi hírek

DAMASZKUSZ

Mint Damaszkuszban közölték, november 12-én két török léglökéses katonai repülőgép behatolt az Egyesült Arab Köztársaság szíriai tartományának légiterébe és keleti irányban átrepült Kamisli helység fölött.

UJ DELHI

A hivatalos indiai sajtó és rádió csütörtöki közlés szerint jelentős csapatösszevonások történnek Palesztinában Aszszam határán, ahol az utóbbi napokban két incidens történt.

BEIRUT

A libanoni képviselőház 34 szavazattal egy ellenében és egy tartózkodással teljhatalmat adott a kormánynak, hogy félévig törvényerejű rendeletekkel kormányozhat. pénzügyi, közbiztonsági, közigazgatási, igazságügyi és költségvetési kérdésekben.

CONAKRY

A guineai alkotmányozó nemzetgyűlés megszavazta a guineai alkotmányt. Guinea csatlakozik az ENSZ alapokmányához és az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozathoz.

LONDON

Az angol külügyminisztérium szóvivője szerdán este kijelentette, Anglia prágai nagykövetsége nem vette át azt a boritékot, amelyben a Német Demokratikus Köztársaság prágai nagykövetsége egy jegyzéket küldött. Megjegyezte, hogy a jegyzék tartalmát nem ismeri.

KAIRÓ

Kairói lapok szerint 12 angol léglökéses Hunter mintájú repülőgép érkezett Ammanba „a jordániai léglerő megerősítésére". Ezek a repülőgépek Ciprusról érkeztek huszonnégy órával azután, hogy nyilvánosságra hozták Husszein király állítólagos légi incidensének hírét. Az angol gépek izraeli terület felett repültek át a Ben Gurion-kormány engedélyével.

RÓMA

Olaszországban ítéletidő van. Hat ember meghalt és kilenc megsebesült. Velencében a heves szélviharok nagy károkat okoztak és a csütörtökre virradó éjszakán a víz elöntötte a Szent Márk teret, a város szívét. Rómában száz ember vált hajléktalanná.

BRÜSSZEL

A belga turistahivatal közölte, hogy a Belgiumba érkezett turisták, beleértve a brüsszeli kiállítás látogatóit, eddig 11 milliárd frankot (220 millió dollárt) költöttek az idén. A világkiállítást csaknem 42 millió ember nézte meg.

MOSZKVA

Aurel Mitulescu 33 éves román bányász néhány évvel ezelőtt munkabaleset következtében elvesztette szemevilágát. Kéthónapos kezelés után a moszkvai Helmholz-klinikán most újból visszanyerte látását.

A TASZSZ Hruscsov elvtárs beszédének amerikai sajtóvisszhangjáról

New York (TASZSZ) A TASZSZ Hruscsov beszédének amerikai sajtóvisszhangjáról a többi között megállapítja: Az amerikai lapok és a hivatalos hírmagyarázók hallgatnak arról, hogy az imperialisták a német kérdést a nemzetközi feszültség állandó forrásául használták fel. Semmit sem állíthatnak szembe azzal, hogy a nyugati hatalmak már régen sárba taposták a potsdami egyezményt, durván megszegték az egyezmény legfontosabb tételeit, amelyek arra kötelezték őket, hogy biztosítsák a német militarizmus gyökeres kiirtását, s tegyenek meg mindent, hogy Németország soha többé ne fenyegethesse szomszédait és ne veszélyeztethesse a világbékét.

Az amerikai lapok a hivatalos körök nyilvánvaló sugallmazására belekapaszkodnak a potsdami egyezménynek abba az egyetlen tételébe, amely kedvező nekik és amely Berlin úgynevezett négyhatalmi státusáról szól.

Az amerikai sajtó a Szovjetunió törekvését a berlini megszállás maradványainak felszámolására „propagandafogásnak" (New York Times), „kihívásnak" (Associated Press), továbbá olyan szándéknak minősíti, amely „újabb európai válság kísértetét" akarja felidézni.

A New York Times követeli: A NATO tagjai ismét erősítsék meg korábbi nyilatkozataikat arról, hogy a három hatalom berlini helyzetét „a szabad világ biztonsága szempontjából életbevágóan szükségesnek" tekintik.

Ülést tartott a Minisztertanács

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács november 13-i, csütörtöki ülésén napirend előtt Incze Jenő külkereskedelmi miniszter beszámolt a magyar gazdasági küldöttség moszkvai tárgyalásairól, kereskedelmi és gazdasági együttműködési egyezmények aláírásáról. A Minisztertanács a beszámolót tudomásul vette, majd folyó ügyeket tárgyalt.

A ciprusi kérdés vitája az angol alsóházban

Macmillan nyilatkozata

London (MTI). Az angol alsóház szerdai ciprusi vitájában Macmillan miniszterelnök többek között kijelentette, hogy „... alkalmazni fogjuk a szükséges rendszabályokat, hogy fenntartsuk a biztonságot, a rendet és megakadályozzuk a további vérontást".

Gaitskell, a munkáspárti ellenzék vezére a vitában kijelentette: pártja teljes mértékben támogatja az angol biztonsági erőket „abban a nehéz, veszélyes és ellenszenves feladatukban, amelyet Ciprus on végre kell hajtaniok."

Gaitskell ugyanakkor hangoztatta, hogy kívánatosnak tartja a Ciprussal foglalkozó értekezlet mielőbbi megvalósítását.

A genfi értekezlet

Genf (AFP—Reuter): A meglepetésszerű támadás megelőzéséről tárgyaló genfi értekezlet harmadik ülése csütörtökön magyar idő szerint 10 óra 30 perckor kezdődött és 11 óra 30 perckor fejeződött be.

A csütörtöki ülésen *Wilgress* kanadai, *Blusztjan* lengyel és *Gonda* román küldött szólalt fel. Wilgress, a csütörtök délelőtti ülés elnöke a nyugati tárgyalófelek nevében beszélt.

A genfi értekezlet nyolcadik ülése csütörtökön délután magyar idő szerint 15.00 órakor kezdődött.

Az ülés után kiadott hivatalos közlemény szerint az amerikai küldöttség tervezetet terjesztett elő a nukleáris kísérleti robbantások ellenőrzése melletti felfüggesztésének megvalósítására. Ugy tudják, hogy az amerikai tervezet, amelynek szövegét nem hozták nyilvánosságra, 15 pontból áll.

Mint ismeretes, a genfi atomértekezleten a szovjet küldöttség október 31-én a megnyitó ülésen, az angol küldöttség pedig november 6-án nyújtott be tervezetet.

Az értekezlet köreiben kijelentették, hogy bár a napirend kérdésében még nem sikerült megállapodásra jutni, a csütörtöki ülésen a küldöttségek mégis hozzáláttak a lényeget illető problémák megvitatásához, majd egy későbbi időpontban vissza kell térniök a napirend kérdésére.

A következő ülést hétfőn délután tartják.

A pécsi kesztyű fogalom az észak-európai piacokon

Per Widbom neve jól ismert az észak-európai gazdasági életben. Nemzetközileg ismert göteborgi kesztyűkereskedő, aki kitünően ismeri a magyar kesztyűipar termékeit is. Ezekből nagy tételeket szállít a svéd, norvég és finn piacokra, ahol különösen a pécsi kesztyűk iránt mutatkozik nagy érdeklődés. Véleménye szerint az északi államokban a pécsi kesztyű ma már fogalom.

Per Widbom a napokban ellátogatott Pécsre, ahol a helybeli kesztyűgyáriak, mint régi ismerősüket üdvözölték. Elmondotta, hogy az elmúlt években a magyar kesztyűipar 80.000 pár kiváló kesztyűt szállított az észak-európai piacokra. Elismeréssel nyilatkozott a pécsi kesztyűipar termékeiről, főleg azok minőségéről, választékosságáról, csinos fazonjáról. Amint mondotta, ez a magyarázata annak, hogy a nagy stockholmi, malmői, trelleborgi, oslói, helsinki cégek minden tételt átvesznek.

Elutazása előtt megígérte, hogy legközelebb nemcsak mint üzletember látogat el Pécsre, hanem mint magánember is. Tervbevette, hogy szabadságát családjával együtt legközelebb Pécsett tölti.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS:
Várható időjárás péntek estig: enyhe, esős idő, egy-két helyen esetleg zivatar. Megélénkülő keleti, délkeleti szél.
Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 6—9, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 10—13 fok között.
Távolabbi kilátások: további esők, lassú lehűlés.

Jelöltjeink

Farkas Elemérné

A megyei nőtanács titkára, 1930-ban született Makón. Szülei agrárproletárok voltak és így már gyermekkorában megismerkedett a szegényeknek kijáró nélkülözésekkel.

A felszabadulás után még serdülő leány, de már ott találjuk a mozgalomban. Fáradhatatlanul dolgozik az asszonyok, családok, gyermekek védelméért. Fiatalok és öregek keresik fel ügyes-bajos dolgaikkal. Egyik fő feladatának tekinti, hogy a dolgozó nők úgynevezett „második" munkáján könnyítsen. Kezdeményezésére máris létesült egy háztartási kisgépkölcsönző a városban és a közeljövőben a város különböző kerületeiben is megvalósítják ezt a kezdeményezést. Sokoldalú munkássága után méltán jelölték megyei tanácstagnak.

Achátz Imre

1953. májusában országgyülési képviselővé választották. Azóta is élvezi választói bizalmát és megbecsülését, amit meggyőzően bizonyít újbóli képviselői jelölése.

Talán csak az íróasztalán pihenő tucatnyi dosszié tudná elmondani, mennyit tett az emberekért. Panaszok elintézése ... sok utánjárás a siklósi vár helyreállítása érdekében, a községi gimnázium létesítése.

Sokat tesz a közösségért. Egy járás gondjain túl viseli egy iskola vezetésének ügyes-bajos terheit is, tagja a Hazafias Népfront Országos Elnökségének, a parlament több bizottságának, a Pedagógus Szakszervezet Központi Vezetőségének, a Nevelők Háza elnöke.

A sok feladattal járó funkciók mellett a könyvek számára is van ideje. Mert aki ellátogat otthonába, annak felcsillanó szemmel mutatja több mint 10.000 kötetes könyvtárát, melynek minden példányát maga gyűjtötte össze gyermekkora óta.

Egész munkásságát szeretné az ifjúság szocialista szellemben való nevelésére fordítani.

Aki pedig ilyen programot hordoz — megérdemli a bizalmat.

Gregor Sándor

A Szakszervezetek Megyei Tanácsának elnökhelyettese.

1932-től 1948-ig bányász volt. A harmincas évek bányász-sztrájkjaitól a felszabadulás utáni szénharcig, a bányászság minden megmozdulásának aktív részese volt. A felszabaduláskor belépett a pártba, majd, ahogy politikai tevékenysége és képzettsége megnövekedett, 1948-tól pártmunkás lett. Előbb járási titkár Mohácson, később a komlói pártbizottságon dolgozott. 1954-ben a sásdi járási pártbizottság első titkárának választották meg.

Az ellenforradalom idején kommunista mivolta, elvhűsége miatt a fegyveres ellenforradalmárok őrizetbe vették. Az ellenforradalom után jelentkezett a karhatalomba. Egy ideig a bányánál is dolgozott, majd a párt megbízásából az SZMT elnökhelyettesi posztjára került.

Képviselői teendőit igyekezett lelkiismeretesen elvégezni, választói gyakran fordultak hozzá ügyes-bajos dolgaikban. Tudják, hogy ezuttal sem csalódnak benne.

Puccs-kísérlet Argentínában

Egymásnak ellentmondó nyugati hírügynökségi jelentések szerint Frondizi, argentin elnök szerdán palotaforradalom kirobbanását célzó tervet hiúsított meg. Hírek szerint a terv értelmi szerzője Gomez alelnök, aki biztosította magának a fegyveres erők támogatását. Gomez állítólag követelte Frondizi lemondását.

Mint ismeretes, Argentínában szerda reggel óta ostromállapot van.

Az egyházak felhívása híveikhez a választásról

Az ország templomaiban vasárnap olvasták fel a magyar püspöki kar pásztorlevelét, a Magyarországi Református Egyház zsinati tanácsa üzenetét és a Magyarországi Evangélikus Egyház egyetemes presbitériumának felhívását a választásokkal kapcsolatban.

A római katolikus püspöki kar pásztorlevelében többek között ezt írja: „*Tudjuk, hogy a jövendő országgyűlés dolgos népünk érdekében akar működni, amint dolgozott szép eredménnyel az előző országgyűlés is.*" A pásztorlevél ezután így hangzik: „Bízunk abba, hogy a Hazafias Népfront jelöltjei, akikre szavazatainkat adjuk, józan tárgyilagossággal, becsületesen és megfontoltan intézik majd az ország ügyeit és velük eredményesen tudunk együtt működni hazánk jólétének emelésében".

A magyarországi *református egyház* zsinati tanácsa kifejezi azt a reménységét, hogy a Hazafias Népfront jelöltjei, akiket népünk az országgyűlésbe és a tanácsokba küld, az eddigi eredményeket tovább építve nemzetünk javát — a mi egyházunk javát is — fogják szolgálni.

Az *evangélikus egyház* egyetemes presbitériuma a gyülekezet tagjaihoz intézett felhívásában hangsúlyozza: „*Kérünk és buzdítunk benneteket, szeretett testvéreink, hogy november 16-án szavazatotokkal álljatok azok mellé, akik a dolgozó nép hatalmát védik, jólétén munkálkodnak, a népek békés egymás melletti élését szolgálják. Ezzel egyuttal a békét választjátok, hazánk jövőjét munkáljátok.*"

(22)

A fiúk az indulás perceit a fedélzeten szerették volna tölteni, hogy a nagy eseményt maradéktalanul kiélvezhessék. Azonban a napok óta kitartóan permetező eső elvette ettől a kedvüket.

— Nézzétek csak! Már régóta megyünk! — kiáltott fel Frici, és fürge szemeivel figyelmesen méregette a móló és a hajó közti rohamosan növekvő távolságot.

Az alig észrevehetően megremegő hajótest valóban megindult a kikötő széttáguló bejárata felé.

— Gyorsan egy háromszoros huj-huj-hajrát az öreg Európának! — vette át Lulu a vezényszót.

— Erre iszunk egy Coca-Colát! — invitálta Sanci a büféhez a társaságot.

Zoli az ablaknál maradt, figyelte a távolodó partot. A hajó óvatosan manőverezett, mert a közelében kisebb gőzösök és motorhajók is keringtek. A szárazföld csak lassan keskenyedett, s nem is annyira a távolság, mint inkább a ködös-esős időjárás tette láthatatlanná. Itt még megnyugtatta a biztonságos föld közelléte a tengert soha nem látott utasokat.

Jobbról érdekes építmény vonta magára a nézelődők figyelmét: alacsony, a tengerből alig kilátszó sziklacsoportról egy vaskos világítótorony emelkedett ki, s mint valami komor felkiáltójel intette az embereket, hogy itt már a kiszámíthatatlan mélységek veszedelmei fenyegetik a vigyázatlanokat.

A Marine Carp enyhe ívben fordult nyugat felé. Most már valóban a végtelen tenger tárult a mohón figyelő szemek elé. A sötétszürke hullámok fehér sávban olvadtak össze a párás látóhatárral.

Zoli elégedett örömmel állapította meg magán, hogy eddig még semmilyen kellemetlen érzés nem fogta el, lelkiismeretlenül nézett a vártnál kisebb hullámokra is.

— Mesebeszéd az a tengeri betegség, gyenge kis legény az, akit elkap — gondolt lenézéssel gyermekkori olvasmányaira, valóságos tengerész-öntudat töltötte el.

Időnként lapos halászbárkákat értek el s hagytak maguk mögött, ami arra vallott, hogy még elég közel lehetnek a szárazföldhöz. Hamarosan egy-hangúnak találta azonban a látványt, csatlakozott ő is Simiék társaságához, akik nagy hangon vitatták az amerikai lehetőségeket.

— Én otthon megkerestem a két-három ezret is — dicsekedett Frici, aki sofőr volt Pesten.

— Hát most annyit nem szerzel! — hűtötte le alacsonytermetű barátja, akit a többiek csak Pedrónak becézgettek.

— Dolcsiban nem is, de abból négy-ötszáz is elég lesz egyelőre. Mit gondolsz, ott nem tanuljuk meg majd, hogy miből lehet pénzt csinálni?

— Ezen ne veszekedjetek, jut talán mindenkinek elég! — csendesítette Simi őket.

— Ahhoz mit szóltok, hogy lehet jelentkezni az amerikai hadseregbe? Nincs kedvetek hozzá? — állt elő Sanci egy újabb ötlettel.

— Hol hallottad? Mit tudsz róla? — rohanták meg a többiek.

— Még a táborban kerültem össze egy Ágotay nevű emberrel, ő mondta. Ő már volt kinn az USA-ban, mert régebben disszidált. Itt a hajón is láttam már, majd tőle kérdezzük meg. Annyit tudok csak, hogy nem vesznek fel akárkit, komoly tagok kellenek oda is. Ott viszont prima élet, jó dohány van, pár év után meg amerikai állampolgárság. Na, srácok, megérdeklődjük a dolgot?

— Megpróbálhatjuk, ha jobb nem lesz, mert őszintén szólva nem rajongok túlzottan az egyenruháért.

— Nekem se tetszik, ahol más a góré! — nyilatkozott Lulu is.

— Azért majd megkérdezzük a dolgot, mert inkább célbalőnék, mint melóznék, ha már lehet választani — nyilatkozott Pedró, a munka megszállottja.

Zoli nem szólt semmit, de amikor délután felkerekedett az öt fiú, hogy felkeresse Sanci ismerősét, jobb szórakozás híján ő is velük tartott. A tenger kevés látványosságot kínált, bár néha a túlsó ablaksor előtt kis szigetek suhantak el.

A markáns vonású férfi, aki Mr. Ágotay néven mutatkozott be, mindjárt az elején megjegyezte, hogy ő már régen USA állampolgár.

— Ti is könnyen megcsinálhatjátok a szerencséteket, fiúk, ha van egy kis bátorság bennetek — kezdte, óvatosan körültekintve.

A fiúk a tegezéstől meghatódva lelkesen vontak gyűrűt köréje.

— Ilyen fiatalemberek számára nincs érdekesebb és izgalmasabb dolog a katonaságnál!

— Csak az az egyenruha, meg a parancsolgatás ne lenne — jegyezte meg félhangon Simi, nehogy Mr. Ágotay megharagudjon.

(Folytatjuk.)

Kádár János elvtárs Baranyában

Beszélgetés az ország ügyeiről

Azt mondják, — pedig ez nem is mindig igaz — hogyha az újságíró meglát valamit, leírja — s kész. Azért nem igaz, mert néha olyan benyomásokat szerez, olyasmit lát, amit igazán nehéz papírra vetni. Vagyis hát, nehéz „megfogni", nehéz szavakba önteni.

Mert Kádár János elvtársnak István-aknai látogatásáról azt is meg lehetne írni, hogy megérkezett, a bányászok várták... A felolvasó teremben beszédet mondott...; Ajándék...; Üdvözlések...; Búcsúzás...; stb.

Hanem úgy, hogy amikor az útkanyarban feltűntek az egyforma, ezüstszürke gépkocsik, közvetlen az erdőszegélynél egy gyönyörű szarvas inalt át az úttesten, majd mégegy... három... négy... összesen hat! Szépen, kecsesen, szinte hangtalanul szökeltek át az úton, úgyhogy a kocsisor kénytelen volt lassítani.

De a várakozók tömegében jónéhányan összekacsintottak. Vagyis: e szép szarvasfutásban valószínű ők a ludasok. Mert ugyan ki hinné, hogy a környék szarvasai éppen most veszik erre útjukat, világos nappal, a házak közelében? Szóval, valakik tartogatták ezt a kis meglepetést, ezt a kis kedvességet a nem mindennapi vendégek számára. Ajándék volt. Egyszerű emberek ajándéka.

*

Nos, megérkeztek. A bányászok kormos, szenes arccal és ruhában ott álltak az akna-lejárón, a többiek pedig bent a felolvasó teremben és a karzaton.

— Erőt, egészséget, elvtársak!

Így köszöntötte az István-aknaiakat a várvavárt vendég. Erre olyan éljenzés és taps zúgott fel, hogy a falak beléremegtek. Eljött. Itt áll előttük, most veti le a felöltőjét, itt van köztük, az embergyűrű közepén, kartávolságnyira.

...És beszél. Nem beszédet mond, hanem beszélget az ország ügyeiről István-aknai bányászokkal.

*

Filmszaknyelven ilyenkor azt mondják: „áttűnés következik..." A kép áttűnik, átmosódik egy másik képbe, visszafelé az időben húszegynéhány esztendővel ezelőttre...

Akkor is a felolvasótermet látjuk, bányászok ülnek a fal mentén körben, cigarettáznak s néznek maguk elé, keserű pillantásokkal. Négy napja sztrájkolnak néhány fillér béremelésért s most a kormány nyakukra küldte Peyert, a szociáldemokraták „bányász képviselőjét". Azt mondja, hogy ha fölveszik a munkát, a kormány hajlandó lesz tárgyalni. Különben nem. Az emberek hallgatnak a fal tövében. Ez a válaszuk. Peyer kidobja az utolsó adut: „Pécsbányán már fölvették a munkát, megegyeztek a kormánnyal..." Mozgolódás támad. Akkor nincs értelme a további...

Peyer becsapta őket. Mert Pécsbányán azt mondta egy óra múlva, hogy az István-aknaiak vették fel a munkát először. Fizetéskor aztán nem hogy több bér, hanem még az sem volt a borítékban, amit régebben kaptak.

Aztán látjuk Sillai Vilmos főfelügyelőt, azaz a bányaüzem vezetőjét. Ül az íróasztal mögött, a szoba közepén egy négyszög a parkettán: ha a bányász bejön, abba a négyszögbe állhat, vigyázállásban persze, másutt nem. Nehogy a parkettát bepiszkolják.

A magazin előtt asszonyok állnak sorba egy kiló kenyérért. De sokan nem kapnak már. A vásárlási hitelkönyvük betelt, több áru nincs!

Hadiüzem. Hetente háromszor mindenki köteles 12 órát dolgozni. Aki nem megy — egy napi fogda... Első héten tíz embert vágnak a fogdába, másodikon huszonötöt, a harmadik hét végén már vagy negyven bányász kerül a zárkába a katonai parancsnok és a DGT urainak jóvoltából. Ha így megy még két hónapig, az egész bányát lecsukhatják.

*

Ezek már csak rossz emlékek.

De nem árt felidézni néha. S amikor Kádár elvtárs most arról beszél, hogy az ellenforradalom ismét visszahozta volna a bánya régi urait, velük együtt a bányászok sanyarú életét, akkor a hallgatóság között lévő öreg bányászok nagyon is jól tudják, mi jött volna vissza.

Kádár elvtársat sörrel kínálják. Friss, habzó sörrel. A közelben lévőkkel koccint, közben Laki elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, Kónya Pista bácsit tólja előre Kádár elvtárshoz, és bemutatja:

— Az én jó komám, öreg harcos, Kónya Pista!

Kádár elvtárs kezet szorít vele, Kónya bácsi meg megilletődve áll, szótlanul. Pedig különben nem éppen szófukar, sőt, szeret beszélni, viccelődni, polemizálni, csak most nem jön szó a szájára.

Megilletődött. Nemcsak ő. Mások is.

Rab Ferenc

Emlékek a porcelángyárból

Az újságíró is úgy van valahogy ezzel a dologgal, mint a munkások és munkásasszonyok, mint a dolgozók ott, a Zsolnay Porcelángyárban. Még napok múltával is nehéz kerek egészre összerakni az emlékezés műhelyében, a lélekben a megragadó és a felejthetetlen élményeket. S amikor a kazánok mellett vagy a korongos műhelyben Kádár elvtárs keddi látogatásáról, beszédéről beszélnek — és menynyit beszélnek! — nem valamiféle egységes értékelést fogalmaznak meg e délután tanulságairól és hasznáról, hanem csak darabkáit villantják meg, fogalmazzák meg a látogatásnak, minden sorrend, előre eltervezettség nélkül, úgy, ahogy emlékezetünkben helyet kér a gondolat.

Ilyen apró emlékeket gyűjtöttünk itt össze, ilyen apró, ha úgy tetszik porcelándarabkákat, amelyek a maguk kicsinységében és összességében azért megmutatják a nagy egésznek is a színét, fényét, nagyságát és erejét.

*

A köszönésről. Kádár elvtárs Gál Tibor igazgató, Babella Károlyné párttitkár és Horváth László üb-elnökhelyettes kíséretében járta a műhelyeket. Figyelmesen hallgatta a magyarázatot a termelésről, az egyes munkafolyamatokról. De ha felpillantott, s oldalt, a gépek mellett munkásokat látott, mindig előre biccentett, vagy emelte meg a kalapját. Azóta is emlegetik a gyárban: Kádár elvtársnak a munkás nehezen tud előre köszönni...

*

A dicsőségről. Sokszor szakította féltaps Kádár elvtárs beszédét. A legjobban talán akkor tapsoltak, amikor ezt mondta:

— Sem én, sem a Központi Bizottságban dolgozó többi elvtársak, a velem itt lévő Aczél és Sándor elvtárs sem újkeletű kommunista. De egyet megmondhatok az elvtársaknak valamennyiünk nevében: mi már be vagyunk oltva az ellen, hogy a dicsőség a fejünkbe szálljon...

*

A rendszerünkről. Ezt is ott mondta Kádár elvtárs, 700 dolgozó előtt, a korongos műhelyben:

— A marxizmus—leninizmus nagyon bonyolult tudomány, de vannak lényeges alaptörvényei, amit mindenki minden előképzettség nélkül megért-

het. Ilyen a munkáshatalom is. Vannak itt régi munkásnők, akik már a Horthy-rendszerben is dolgoztak. Volt akkor gondjuk, bajuk? Bizony, bőven. Mit tettek ezek a munkásasszonyok? Sírtak! És ma, ha valami nem stimmel a bérezéssel, vagy valami más probléma akad, mert mi nem tagadjuk, hogy még akadnak nálunk gondok és nehézségek, ma, bizony kinyitják a szájukat és elmennek az üb-re vagy az igazgatóhoz vagy a párttitkárhoz, s ha az sem segít, levelet írnak a miniszterhez. S előbb-utóbb így minden dolog rendbe jöhet. De csak azért, elvtársak, mert nálunk munkáshatalom van, csak azért lehet segíteni a munkások gondján, baján. Ugye, milyen egyszerű? Így már mindenki megérti, milyen is az: munkáshatalom. Ilyen a mi rendszerünk!

*

A látogatásokról. A korongos műhelyben Róthflug Gyula felemeli a karját, amikor Kádár elvtárs a közelébe ér. Mikor Kádár elvtárs kezet fog vele, így szól a kedves vendéghez:

— Kádár elvtárs, én itt nagyon sok dolgozó nevében elmondhatom, hogy kimondhatatlan örömet szerzett nekünk a látogatásával. De kérnénk is valamit. Gyakrabban jöjjenek el hozzánk, mondjuk évenként legalább négyszer, ötször.

Kádár elvtárs azonnal válaszol, s válasza nyomán mosolyognak a körülállók:

— Hát aztán az elvtárs gyakran szokott-e Pestre jönni? Ugye, nem? Miért nem? Mert itt fogva tartja a munkája. Pedig hát szívesen jönne gyakrabban is, igaz? Na látja, jönnénk mi szívesen többször, sokkal többször is, mint ahogyan tudunk. Csakhogy bennünket meg ott a központban tart fogva a munkánk.

*

A közös munkáról. És Kádár elvtárs rövid beszédében is szólt a munkáról:

— Nyilvánvalóan helytelen lenne valami versenyt indítani az elvtársak itteni és a mi központban végzett munkánk között. De a mi munkánknak van egy közös vonása és ez nagyon fontos. Ha e gyár dolgozói jól végzik a munkájukat, nekünk odafönn könnyebb lesz a dolgunk, és ha mi a központban tűrhetően látjuk el a feladatainkat, akkor itt, maguknak is könnyebb lesz az életük. Látják, csak közösen dolgozhatunk igazán jól. Én tudom, hogy meleg van itt a kemencék mellett, de elhihetik az elvtársak, hogy néha nekünk is voltak igen meleg helyzeteink...

*

Öt kis porcelándarab... Kicsik talán... Mind az öt úgy hullott ki a porcelángyáriak emlékezésének gazdag tárházából. Munkások és tisztviselők mesélték e történeteket. De nemcsak ezt az ötöt mesélik, nemcsak erre emlékeznek...; Hiszen az alatt a néhány perc alatt, másfél óra alatt is olyan sok emlékezetes, maradandóan szép dolog történt.

Felejthetetlen percek, felejthetetlen délután!

Cserhalmi Imre

A komlói étteremben

Komló, november 11., délután. *A Fürst Sándor legényotthon étterme semmiben sem különbözik a többitől. Tisztaság, rend, az ablakokon hosszú függöny, az asztalokon fehér terítő. A forgalom is mindennapos: egy óra körül egymásnak adják át a helyet, munkások, fiatalok ebédelnek, aztán mennek tovább.*

Kádár János elvtárs *egyik asztalnál az étlapot szemléli.*

— Mennyien étkeznek itt? — kérdi a felszolgálónőtől.

— Hatszázan.

— És elégedettek a mennyiséggel?

— Még nem panaszkodtak.

— Majd meglátjuk, kipróbáljuk — mondja mosolyogva Kádár elvtárs. — Én gulyáslevest és túróscsuszát kérek.

Az ajtóban *többen álldogálnak. Nem tudni, mi okból, talán üres asztalt keresnek.*

— Elfoglaltuk a helyüket? — érdeklődik Kádár elvtárs.

— Nem, nem — válaszol az egyik és előrébb lép. — Mi már túl vagyunk rajta.

— Akkor kedves egészségükre!

— És ha elfoglalták volna? Várnánk egy kicsit, a messziről jött vendégekkel szemben illik udvariasnak lenni — folytatja az előbbi. — Én, kérem, egyszerű lakatos vagyok, rég itt kosztolok, nem panaszkodom. Persze van, akinek kevés, nem vagyunk egyformák.

Az egyik felszolgálónő *újságolja, hogy a fia most vonult be katonának. Tisztiiskolába, ha minden jól megy, tiszt lesz a fiúból...*

— És tetszik neki? — kérdi Kádár elvtárs.

— Azt írja jól van. Sokat kell tanulni, de ő mindig szeretett.

— Jól képzett tisztek nélkül nincs erős hadsereg — mondja Kádár elvtárs.

Az asszony ugyanígy vélekedik.

Ami igaz, az igaz: *itt aztán nem panaszkodhatnak. A gulyást tálban teszik az asztalra, lehet merni belőle, amennyi jól esik. A túróscsuszából pedig púpozott tányérral hoznak. Amikor Kádár elvtárs meglátja, összecsapja a kezét:*

— Végünk van!

Az asszonyok biztatgatják, hogy csak fogyassza egészséggel.

— Rámfér, ugye? Most versenyben vagyunk Sándor elvtárssal, hogy ki éri el hamarabb a nyolcvan kilót. Nekem felfelé kell mennem, neki viszont lefelé, s majd nyolcvannál találkozunk.

Nagy nevetés. Mindenki a szakácsokat dicséri, hogy ilyen ízletesen főznek.

— Én inkább háromszor eszek túróscsuszát, mint egyszer franciasalátát — mondja Kádár elvtárs.

A szűk folyosón *alig férni el. A falak mentén, a lépcsőnél, mindenütt emberek. Két pöttömnyi gyerek állja el az útját és néhány szóban köszönti Kádár pajtást.*

Lent a kapuban idesereglett iskolásgyerekek állnak két sorban. Mögülük egy asszony lép elő. A fejkendő alól kibuggyan ősz haja.

— Nagyon vártuk már. Szeretettel köszöntjük...

Az ősz virágaiból kötött csokrot nyújt át. Emlékül, tőle, a kökönyösi bányászasszonytól.

Őt is s mindenkit, aki itt áll a legényotthon körül, fenn a dombon, az út szélén, az ablakokban, a gyorsan futó hír hozta ide. Nincs különösebb kívánságuk: csak látni, ha messziről is, Kádár elvtársat. Elég ennyi; az emlékét megőrzik.

A gyerekek már többre vágynak. Szoros gyűrűbe fogják, az ajtótól követik egészen a gépkocsiig. Csivitelnek, nyomkodják egymást.

— Aztán szeretsz-e tanulni? — fordul az egyikhez Kádár elvtárs.

A kis szőke fiú hallgat.

— Tudom, a múltkor te kaptál hármast, mondta a tanító néni — lepi meg Kelemen elvtárs.

— Igen — súgja a fiú.

— És miből? — simogatja meg a fejét Kádár elvtárs.

Ettől mintha megeredne a nyelve. Eltűnik szeméből a szorongás.

— Számtanból. A tanító néni olyan nehezet kérdezett...

— Most már mindegy — vigasztalja Kádár elvtárs, — de ha legközelebb eljövök, nem hallok ilyen rossz hírt, ugye? Tanuljál jól, mert kell ám a miniszter utánpótlás...

A fiú *nagyot csap Kádár elvtárs tenyerébe. Az ígéretet és a barátságot megpecsételték: akárki meglássa, a fiúból még miniszter lesz... Ha tartja az ígéretét.*

BOCZ JÓZSEF

SPORT

Sporthírek

A jövő válogatott labdarúgócsapatának kialakítása tervszerűen történt. Baróti Lajos szövetségi kapitány hő létszámú keretet állított össze, mely a közeli évek feladatainak megoldására készül. A keretben helyet kapott a PVSK két fiatal játékosa, Köves és Göncz is.

*

Az összevont megyei kosárlabdabajnokság mérkőzései: női csapatok: Pécsi Vörös Meteor—Szigetvár 40:33, Szekszárd—Bátaszék 71:24, férfi csapatok: Postás—Dombóvár 79:50, Szigetvár—Bajai Bácska 32:15, PEAC—Bátaszék 71:28, Szekszárd—PVSK II. 68:52.

*

Befejeződtek a megyei és a Pécs városi középiskolás kézilabda-bajnokságok. A megyei fiú középiskolás kézilabda-bajnokságot a komlói gimnázium csapata nyerte. A lányoknál Szigetvár bizonyult a legjobbnak. A második helyen a fiúknál Szigetvár, a leányoknál Mohács végzett. A harmadik helyet Siklós, illetve Szentlőrinc foglalta el. A pécsi fiú középiskoláknál a Bányaipari Technikum lett a bajnok, megelőzve az Építőipari és a Gépipari Technikumot. A lányoknál a Közgazdasági Ipari Technikum győzött, a Leőwey Klára Gimnázium a második, a Janus Pannonius Gimnázium a harmadik helyet szerezte meg.

*

Az NB III. góllövőlistája: 14 gólos: Zsoldos (KMTE), 10 gólos: Kása (Pécsi Bányász), Dujmov (Bajai Bácska), 7 gólos: Benács (Szekszárd), Simity (Bácsalmás), Rápity II. (Bajai Építők), Szilasi (Székesfehérvári MÁV), 6 gólos: Karácsonyi (P. Vasas), Csuti (Székesfehérvári MÁV), Tiszagáti (KMTE).

*

A megyei ifjúsági labdarúgóbajnokság mérkőzései: Gróf Sándor csoport: PVSK—BTC 2:1, Beremend—Magyarszék 8:1, Pécsi Bányász—Siklós 2:0, Komlói Bányász—Pécsi Dózsa 9:1, Spartacus—Magyarbóly 3:3.

*

Mérkőzések a városi tekebajnokságért. A. csoport: Pécsi Bányász—PVSK 5:3, Tatarozó—Keszlyűgyár 5.5—2.5, Szikra—Kinizsi 5:3, BTC—Építők 6:2, B. csoport: Szikra—Kinizsi 7:1, PVSK—Közlekedés 7:1, NB I mérkőzés: Győri Lenszövő—Pécsi Szikra 5:3.

*

November 7-e és a választások tiszteletére a pécsi közép- és általános iskolások részére vívóversenyt rendeztek. A középiskolások női tőrversenyét Pilaszanovich (Erkel Gimnázium) nyerte, a fiúk tőrversenyéből Német (Nagy Lajos Gimnázium) került ki győztesen. Az általános iskolás fiúk tőrversenyét Pethő, a Mátyás kir. utcai Általános Iskola tanulója nyerte, a lányoknál Pilaszanovich, a Pedagógiai Főiskola Gyakorló Iskolájának tanulója győzött.

*

A BVSC a közelmúltban rendezte meg I. osztályú párbajtőrversenyét Karvázy István emlékére. Karakán és Méhes, a PEAC két vívója is elindult. Karakán a selejtezőben, Méhes pedig a legjobb 16 között vérzett el.

*

A hónap végén Leningrádban találkoznak a legjobb magyar birkózók a szovjet versenyzőkkel. A magyar válogatott keret tagjai között ott van Módos János, a szigetvári ZMSE birkózója is, aki a többi kerettaggal együtt Tatán készül fel a nagy versenyre.

*

A városi sakk-csapatbajnokság mérkőzései: Építők—Keszlyűgyár 4:2, Pécsszabolcsi Bányász A.—Doktor Sándor Kultúrotthon 3½:2½, Kinizsi—Pécsszabolcsi Bányász B. 5:1, Lendület B—BTC 6:0.

*

A választások tiszteletére párbajtőrversenyt rendezett a PEAC. 1. Karakán 6 győzelemmel, 2. Szabó 6, 3. Kovács 5 győzelemmel. Mindhárom a PEAC vívója.

*

BVSC—Bp. Honvéd 2:0. A két csapat találkozóját szerdán játszották.

Kísérleti úszásoktatás a pécsi általános iskolákban

A városi művelődési osztály rendeletére Pécsett a főiskola gyakorló általános iskolájában és az Ágoston téri Ált. Iskolában az országban először beindult az iskolai úszásoktatás.

Az iskolai úszásoktatás igen nagy jelentőségű és társadalmilag hasznos kezdeményezés. Célja, hogy ezekben az iskolákban ahol szakképzett testnevelő pedagógus rendelkezésre áll, s meg vannak az oktatás tárgyi feltételei is, minden általános iskolai tanulót megtanítsanak úszni. Ennek jelentősége pedig, az egyén életbiztonsága szempontjából, honvédelmi szempontból, de az egész társadalom szemszögéből nézve igen nagy. Ezen túlmenően értékelnünk kell ezt a kezdeményezést a testi nevelés, s a testnevelés vonatkozásában is, hiszen az úszás közismerten az a testgyakorlati ág, amely a testi fejlődésre nagyon jótékony hatású. Az úszás többek között a mozgásszervek fejlődésének, a tűdő vitálkapacitása növelésének, az egészséges és szép testtartás kialakításának egyik legjobb eszköze.

Ebből a célszemléletből indította be Gábriel József, a művelődési osztály vezetője az iskolai úszásoktatást, s adott lehetőséget a gyakorlati végrehajtásra a Pedagógiai Főiskola Gyakorló Iskolájának és az Ágoston téri Általános Iskolának igazgatósága. A kezdeményezés helyességét pedig a felmérések és az első gyakorlati foglalkozások megindítása igazolta, ahol a tanulók igen szívesen és nagy odaadással „dolgoznak", tanulnak, elsősorban a saját egyén érdekükben.

Az elképzelés a következő: a megnevezett két iskolában a VI. osztályokban felmérték a tanulók úszástudását. Az úszástudás megállapításánál nem csak az volt a cél, hogy hány métert tudnak úszni, hanem az is, hogy a mély vízben mennyire tudnak önállóan mozogni, mily mértékben vízbiztosak. Ezek közül azután kiválasztották azokat a tanulókat, akik nem vízbiztosak, nem tudnak úszni, s részükre heti 2—3 alkalommal egy-egy óra tanulási lehetőséget biztosítottak. Az oktatás egy-egy tanulócsoportban, osztályban négy-hat hétig tart. Ez alatt a VI. osztályos tanulók nagy többsége megtanulja majd az úszás „fortélyait", megszerzi a vízbiztosságot. Az oktatás végén pedig majd vizsgákat tartanak, s azoknak a tanulóknak, akiknek még hiányosságaik vannak, VII-es korukban adnak egy ismétlő jellegű lehetőséget arra, hogy tökéletesen elsajátítsák az úszás technikáját, megtanuljanak úszni. Tehát minden évben elsősorban a VI. osztályos tanulókkal foglalkoznak és a VII. osztályban ismétlő jellegű foglalkozásokat tartanak majd. Így, az elképzelések szerint biztosítottnak látszik, hogy minden általános iskolai tanuló ebben a két iskolában megtanuljon úszni.

A kísérleti munka megindult, s az elképzelések kezdenek valóra válni. Minden igyekezetünkkel azon leszünk, hogy az iskolai úszásoktatást a lehetőségek határain belül kiterjesszük minél több iskolára.

SZIGETI LAJOS,
testnevelő tanár,
Ped. Főisk. Gyakorló Isk.

SAKK

A XIII. sakkolimpián nem várt súlyos kudarc érte a magyar sakkozást. A szaksajtó és napilapok egyre nyíltabban tesznek célzásokat a Magyar Sakkszövetségben és a nagymesterek között megnyilvánult ellentétekről, mint amelyek egyik okát képezik a balsikernek. Lehet, hogy igaz, ezt a nyilvánosság még részletesen nem ismeri. De ahogy a Magyar Sakkszövetségnek le kell vonnia a tanulságokat, úgy okulhat belőle az egész sakktársadalom.

Megyénkben és városunkban komoly jelei mutatkoznak annak, hogy sakkéletünk ismét feljövőben van. A városi sakkszövetség példás agilitással szervezte meg a tanácsköztársaság jubileumára kiírt versenyt, s a versenykiírás jelenlegi formájával megtalálta azt a módot, hogy egyenlő eséllyel, közel egyenlő erejű csapatok élvezetes, izgalmas mérkőzés-sorozaton vegyenek részt. Alapvető munka volt ez, mert a pécsi sakkozóknak első kívánságát teljesítette a versenyalkalom rendszeres biztosítása.

De a feladatok még nagyok és komoly, odaadó áldozatos munkát kívánnak a megyei, városi és járási szövetségektől egyaránt. Meg kell találni a módját, hogy a vidéki élcsapatok részére is biztosítsák a versenyzési lehetőséget. Rendezni kell a versenyzők hiányos minősítési és igazolási nyilvántartásait. Biztosítani kell az 1959. évre a megyei, városi és járási egyéni bajnokságok sportszerű lebonyolítását. Elsősorban a megyei és városi szövetség közösen gondoskodjék az iskolai versenyek megszervezéséről, szimultánok tartásáról, a sportfelügyelőségekkel egyetértve rendezzék a költségvetési kérdéseket, készítsenek összehangolt versenynaptárt, stb. Ezek csak kiragadott példák, amelyeket nem lehet egyik napról a másikra végrehajtani, de fokozatosan és együttműködve nem megoldhatatlanok.

Ebben a munkában kívánunk segíteni, amikor közöljük, hogy sakkrovatunk minden pénteken rendszeresen közli a megyei, városi sakkeseményeket, híreket, figyelemmel kíséri az országos és külföldi eseményeket, s helyet ad minden jószándékú, megyénk és városunk sakkozóit érdeklő közleménynek.

Csak röviden

Nem minden sakkjátszma éri el a 40 lépést. A játszmák jórésze a 25—35 lépés között véget ér. A sakkirodalom számos „miniatür" játszmát ismer. Most a „legminiatürebb" tényleges játszmát ismertetjük a dr. Négyesi—Hegyi József Sakk-kombinációk könyv alapján. Játszották Párizsban 1925-ben, Világos Gibaud, sötét Lazard.

1. d4, Hf6, 2. Hd2, e5, 3. de5:, Hg4. Világos meggondolatlanul 4. h2—h3 lépést tette, mire következett 4. —, Hg4—e3! Világos feladta, mert a huszár nem üthető Vh4—, majd matt miatt, más lépésre pedig elvész a vezér.

Közleményeink

PÁLYÁZAT

Baranya megyei Tanács Egészségügyi Szakisk. igazgatója (Semmelweis Megyei Szülésznőképző Iskola, Pécs, Hunyadi János u. 72.) pályázatot hirdet egy E. 272. kulcsszámú nevelői állásra. Érettségivel vagy érettségének megfelelő iskolai végzettséggel és legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkező okleveles szülésznők pályázhatnak. A szakiskola férőhelyet és kedvezményes étkezést biztosít. A pályázatot 15 napon belül kell az iskola igazgatójához benyújtani.

*

A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsa értesíti a szülőket, hogy a parádfürdői és az ormándpusztai gyermekgyógyüdülőben lévő gyermekek november 15-én, az alábbi időpontban érkeznek haza: Ormándpusztáról Pécsre érkeznek délelőtt 11 óra 34 perckor. Parádfürdőről este 8 óra 8 perckor. Kérik a szülőket, hogy fenti időpontban a pécsi vasútállomáson gyermekeiket vegyék át.

*

Áramszünet lesz november 15-én 13 órától 15 óráig Oncsa telep, Öreg-Meszes, Közép-Meszes, Felső-Meszes, Fehérhegy, Pécsszabolcs községekben. A fenti áramszünet üzemzavar megelőzése céljából vált szükségessé.

Ugyancsak áramszünet lesz hálózatkarbantartás miatt november 14-én 8 órától 16 óráig Nagyárpád községben.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazó közönséget, hogy november 17-ével bevezeti a téli menetrendet. Menetrendek a jegykezelőknél és a forgalmi irodában kaphatók. Értesíti továbbá, hogy november 15-től az István-aknai 23.20 órás járatot, valamint a vasárnapi napokon közlekedő mecseki körjáratot részvétlenség miatt megszüntetti.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett édesapánk, id. Kiss Gyula temetésén megjelenésükkel fájdalmunkat enyhítették.

Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik szeretett férjem, édesapánk, apósunk és nagyapám, Csepregi János temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a Pécsi Sütőipari Vállalat, a Pécsi ÉPFU Vállalat műszaki osztály dolgozóinak, dr. Antony Alfonz orvosnak, valamint az utca- és környékbelieknek.

Gyászoló család.

Áramszünet lesz hálózatépítés miatt november 14-én, pénteken 7 órától 16 óráig a Felszabadulás úton, a Kokszmű lakótelepen, Üszögpusztán, és a Pécsbányarendező pályaudvar területén.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottság
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33;
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal: Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felelő: Melles Rezső

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 14-i, pénteki műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Népi kórusok műsorából. Napról-napra. Hírek és tudósítások. Tamburazene. Egy kis horvát falucska történetéből... Riport. Dalmáciai népdalok. — duettek.
17.00: Német nyelvű műsor. A Csolnoki Bányász Népi Együttes műsorából. Megalakult az Országos Német Pedagógus Tanács. — Jegyzet. A nimfa meg a lovag. Régi német népmese. Fúvószene, harmónika- és énekszámok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Iskolások műsora. — Látogatás a Pécsi Üttőrőházban.
17.45: Iskolai kórusok műsorából.
18.00: Dél-dunántúli híradó.
18.20: Munkaután szórakozzunk. Vidám zenés műsor. Közreműködik: Horváth Magda, Fülöp Mihály, Kutas Béla és Bónaszéki András a Pécsi Nemzeti Színház tagja.
19.00: Műsorzárás.

Megvette már totószelvényét?

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Bob herceg (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Nem vagyunk angyalok (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Egy nyáron át táncolt (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Jégkirálynő (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, 10. sz. sporthíradó, Tihany, Sopron, Amerikai kémszolgálat. Előadások délelőtt 11 órától folytatólagosan 3 óráig. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás délelőtt fél 11 órakor.

Petőfi: Hétköznapi tragédiák (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).

Építők kultúrotthona: Mindig veled (5 és 7 órakor).

Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): A tett színhelye Berlin (7 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Szünnap.

Rákóczi (Mecsekalja): A szív újra dobog. (7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Ember született (7 órakor).

Kossuth (Mohács): Nővérek (fél 6 és fél 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Királyasszony lovagja (8 órakor).

Tánesics (Siklós): Az éjszaka szépei (8 órakor).

A Mozüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy a Petőfi moziban a „Hétköznapi tragédiák" című film kezdési ideje a — plakátoktól eltérően — fél 5, háromnegyed 7 és 9 óra.

TÁNCMULATSÁG

lesz holnap, 15-én este 7 órától éjfélig Pécs város Művelődési Házában.

BÁBELŐADÁS

lesz november 16-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Színre kerül: Piroska és a farkas. Belépődíj 3 forint.

LÁTOGATÁS A DOHÁNYGYÁRBAN

Pécs város Művelődési Háza társas látogatást szervez a Pécsi Dohánygyár megtekintésére november 19-én, szerdán délután 2 órakor. Jelentkezés a művelődési ház irodáján (Déryné u. 18.) Részvétel díjtalan.

KIÁLLITÁS

A Magyar Partizán Szövetség Baranya megyei Szervezete és a Magyar Szabadságharcos Szövetség által rendezett „Partizánok a szabadságért" című kiállítás november 26-ig minden nap reggel 9-től este 8 óráig tekinthető meg a Mégye utca 20. szám alatt lévő helyiségben.

MÉHÉSZKOLLÉGIUM PÉCSETT

A Baranya megyei TIT keretében méhészkollégium indul. A kollégium előadói az ország legjobb gyakorló-méhészei. A tizenöt előadásra tervezett kollégium igen magas szakmai képzést biztosít a résztvevők számára. Az előadásokat minden hétfő este 6 órai kezdettel tartják a Pécsi Tudományegyetem központi épületének élettani intézeti előadótermében. A kollégiumra, mely a TIT szabadegyetem keretében működik, még lehet jelentkezni.

*

A TIT Munkácsy Mihály Szabadegyetem pszichológiai kollégiumának első előadása ma délután 6 órai kezdettel lesz a központi egyetem II. emeleti élettani előadótermében. „A lelki élet idegrendszeri alapjai" címen dr. Jakab Irén, adjunktus tart előadást. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

*

Az Üttőrőház közli, hogy ma délután 3 órakor kézilabda-, asztalitenisz szakkörök lesznek, továbbá üttőrő nótafások, híradósok tanfolyama, 5—7 óráig ifjú rajvezetők tanfolyama lesz, amelyre üttőröket és ifjú vezetőket szeretettel várnak.

APRÓHIRDETÉSEK

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Törött babák és mackók javítása szakszerűen. — Baba-macko klinika, Megye utca 9, emelet. 264

Hálószoba, konyhabútor, kályhák, varrógép, ágyak, szekrények, sodrony eladó. Molnár, Felső-Vámház utca 2. 237

Zetka motorra árukihordót felvesz a Jókai téri könyvesbolt. 352

67 éves vagyok. Elmennék kisebb családhoz háztartást vezetni és könnyebb munkát végezni. Érdeklődni telefonon: 25-57. 320

Alapfokú jogosítvánnyal elhelyezkednék Zetorra vagy Dömperre. Cím: Nagy, — Szatina 17. 360

Eladó házrészek Pécsbányatelepen, azonnal beköltözhető egy szoba-konyha, speiz, gyümölcsöskerttel 36 000-ért. 1 szoba-konyha gyümölcsöskerttel, — pincével 36 000-ért, — 1 szoba-konyha, nagy istálló, disznó-, csibeól, épített, gyümölcsöskerttel 40 000-ért. Érdeklődni Pécsszabolcs, Tolbuchin út 90. sz. Wagner fodrásznál. 341

Jól menő üzlethez — háromezer forint készpénzt keresek, magas részesedésre. Érdeklődni Kossuth Lajos utca 3. Mozgási, 8—12-ig. 348

Méhészek! Az állam tulajdonát képező elvitt kannákat azonnal hozzák vissza Dombóriho. 319

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis Imre Szigetvár, Kossuth tér 1. 127

Eladó 2 szobás házrész 55 000 forintért. Érdeklődni Dohány u. 7. sz., alagsor, Horváthnénál. 353

Ház életjáradékra eladó, szoba-konyha beköltözhető. Felső-Balokány utca 14/1. 330

A Bm. Állatforgalmi Vállalat vidéki üzemegységébe gyakorlattal rendelkező vontatóst felvesz. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezni lehet a vállalat központjában, Pécs, Zetkin Klára utca 2/a. sz. alatt. 294

Költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon: 15-50, 41-es mellékállomás. 326

Magas jutalmat adok f. hó 11-én este a Tervező V. udvarából eltűnt QU 548, r. számú fekete; drappülléses; újtípusú Danuvia motorkerékpárom — nyomravezetőjének. — (Kormányán baloldalt az eredeti lámpakapcsoló letörött, helye jól látható.) Telefon: 13-12. 345

Használt tiszti és civilruhát, bakancsot és cizmát veszek. Hetényi Dezső, Bem utca 20. szám, üzletben. — Telefon: 22-49. 262

A Pécsi Porcelángyár felvesz 3 éves gyakorlattal rendelkező autó szerelőt, aki a gépkocsi villamossági szerelőséhez is ért. — Jelentkezés a Pécsi Porcelángyár munkaügyi osztályán. 32

Eladó új tetőléc. 360 f, méter. Vas Gereben utca 31. 367

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy a fehérkúti turistaházban minden szombat, vasárnap halászlé és túróscsusza kapható. Autóbuszjárat indul a Széchenyi térről — szombaton: 17 órakor, vissza 20 órakor. Vasárnap indul 14 órakor, vissza 22 órakor. Hétköznapokon is üzemben a turistaház, megközelíthető a pécsbányai autóbusszal, — majd a 14-es erdei úton 45 perc. Étel, ital, szállás. 371

Attila utca 7-es ház életjáradékkal eladó. 2 szoba-konyha beköltözhető. 261

Magas költségtérítéssel egyszoba-konyhás lakást keresek. Lehetőleg budai városrészen. Ajánlatokat — „Lakás" jeligére a hirdetésfelvevőbe kérem leadni. Kossuth Lajos u. 22. 308

Női és férfi kalapot, sapkát készítek, alakítok, javítok. Horváth kalapos, Szigetvár. 114

Hálószobabútor, szekrények, sodronyok, asztalok, toalett-tükör. Kalor-kályha, — ágybetétek, ikerágy eladó. Rákóczi út 48. Koltai. 277

Ebédlő asztalok, székek, ágy, ágybetét, mosdó, varrógép, képek, stb. hagyatékból eladó. Aradi vértanuk útja 35. 313

11-én a Légszeszgyár utca és a Színház tér között elvesztettem — arany karkötőmet. — Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a főposta portán. 353

Beköltözhető, lakáscsere nélkül 3 szobás, gázos családi ház eladó. Béla utca 18. sz. Telefon 46-26. 378

Értesítjük üzletfeleinket, hogy

CIPŐJAVÍTÓ

iparunkat megszüntettük

és a Pécsi Vasas KTSZ-en belül tovább folytatjuk.

MEGGYES LAJOS
autószerelő,

JUHÁSZ ISTVÁN
karosszériakészítő

BOGNÁR JÓZSEF
autófényező és kárpitos.

NAGY MIHÁLY
motorszerelő

Mohácsiak

szép és divatos

cipőt

készíttethetnek és vásárolhatnak

a Mohácsi Cipész KTSZ-nél

★

Mérték utáni részleg:
TANÁCSHÁZ U. 1.

Cipőbolt:
SZABADSÁG U. 12.

Javítórészlegek:
TANÁCSHÁZ U. 1.
DÓZSA GY. U. 46.
SOMOGYI B. U. 31.

A Nagy-Csemegebolt

(Kossuth L. u. 4.)

a budapesti hidegkonyha és cukrászüzem legújabb különlegességeiből vásárlással egybekötött bemutatót tart **november 14—15-én.**

Kedves vevőinket szeretettel várjuk.

Halásztanya kisvendéglőben

(Flórián tér)

ma este magyaros VACSORA VERSENY

Szeretettel várjuk vendégeinket!

MA A BOROSTYÁN ÉTTEREMBEN

magyarnóta-est

fellép

Wagner József

a Nemzeti Színház tagja

Kíséri:
DÖRÖMBÖZÖ GÉZA ÉS NÉPI ZENEKARA.

Kitűnő konyha, minőségi italok.

Piszkos a szőnyeg?

Patyolat

minden nagyságú és minőségű szőnyegét

háztól házig szállítva

szakszerűen gyorsan tisztítja.

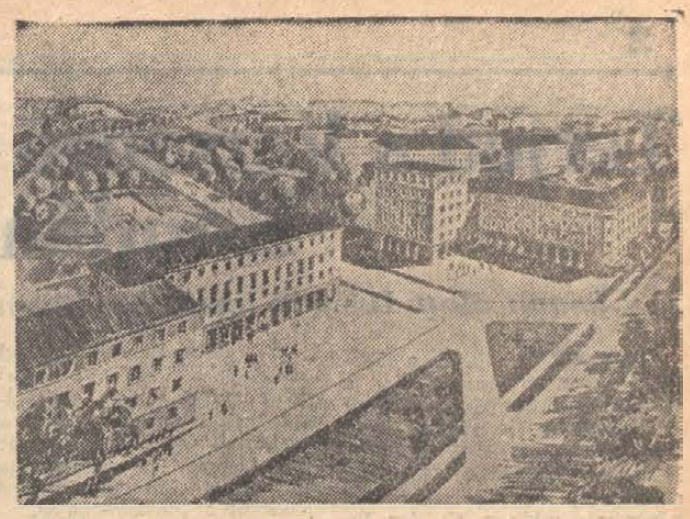
VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 270. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. NOVEMBER 15.

A komlói városkapu

Igy nevezik a komlóiak a Zrínyi teret, amelynek végleges tervét ábrázolja képünk. A tervezett út 1959-ben, a toronyépület 1960-ban készül el.

A Szovjetunió a szocializmusból a kommunizmusba vivő fokozatos átmenet új történelmi időszakába jutott

N. Sz. Hruscsov elvtárs kongresszusi előadói jelentésének tézisei

A hét éves tervben: 80 százalékkal nő az ipar össztermelése, 40 százalékkal emelkedik a munkások reáljövedelme, áttérnek a hét és határás munkanapokra és 15 millió lakást építenek

Moszkva (TASZSZ). Általános népi megvitatásra közzétették Hurscsov elvtárs kongresszusi előadói jelentésének téziseit. Az előadói jelentést Hruscsov terjeszti majd elő a Szovjetunió Kommunista Pártjának januárban sorra kerülő XXI. kongresszusán. A jelentés címe: „A szovjet népgazdaság fejlesztésének ellenőrző számai az 1959—1965. évi időszakra".

A tézisek hangsúlyozzák, hogy a hétéves terv a Szovjetunió gyakorlati javaslata a kapitalista világnak a békés gazdasági versenyre.

A hétéves terv döntő kérdése — mondják a tézisek — a gazdaság gyorsított fejlesztése a kommunizmushoz vivő úton a lehető legnagyobb időnyerés a szocializmus és a kapitalizmus békés gazdasági versenyében.

A terv szerint a szovjet ipar össztermelésének 1965-ben körülbelül 80 százalékkal kell nagyobbnak lennie, mint 1958-ban.

A hétéves terv fő feladata valamennyi gazdasági ág további hatalmas fellendítése a nehézipar elsődleges fejlesztésének alapján, az ország gazdasági erejének nagyarányú fokozása oly módon, hogy biztosítva legyen a nép életszínvonalának szakadatlan emelkedése.

A szóbanforgó tervidőszakban majdnem annyi állami beruházást szándékoznak eszközölni a népgazdaságban, mint amennyit a szovjet hatalom fennállásának eddigi 41 esztendeje alatt megvalósítottak.

Az előző hétéves időszakhoz képest az állami beruházások 1.8-szeresen növekedtek.

A tervezet szerint a mezőgazdaság össztermelésének körülbelül 1.7-szeresére kell növekednie. A hétéves tervidőszak végére szemes terményekből évi 10—11 milliárd pudot kell betakarítani. (1 pud: 16.38 kg.)

A nemzeti jövedelem 62—65 százalékkal növekszik a hétéves időszakban, a munkások és alkalmazottak száma kb. 21 százalékkal nő és a hétéves időszak végén meghaladja majd a 66 milliót.

A munkások és alkalmazottak reáljövedelme egy dolgozóra számítva átlag 40 százalékkal fog emelkedni, a kolhozparasztok reálbére pedig legalább 40 százalékkal.

Be kell fejezni az áttérést a hét és határás munkanapra, azokon a munkahelyeken pedig, ahol jelenleg napi hét órát dolgoznak, át kell térni a 40 órás munkahétre.

Tervezik az ötnapos munkahét bevezetését.

A 7 éves időszakban körülbelül 15 millió lakást építenek a városokban és a lakótelepeken és körülbelül 7 millió lakóházat a falvakban.

A hétéves terv nemzetközi fontosságáról a tézisek kiemelik, hogy e terv teljesítése a szocialista világrendszer erejének további gyarapodása lesz.

A Szovjetunió fölényben van a termelés növekedésének ütemét illetően. Ennek alapján megvalósítható — mondják a tézisek —, hogy

1965 után körülbelül öt év alatt utolérjük és túlszárnyaljuk az Egyesült Államokat az egy főre jutó termelésben.

Akkor, de lehet, hogy már hamarabb is, a Szovjetunió a világ első helyére kerül mind a termelés teljes, mind pedig egy főre jutó mennyiségét illetően. Ez a világ a legmagasabb életszínvonalát biztosítja majd a lakosságnak és a szocializmus világtörténelmi győzelme lesz a kapitalizmussal folytatott békés versengésben.

1965-ben — mutatnak rá a tézisek — a szocializmus országai az egész világ ipari termelésének több mint felét fogják adni. Jelenleg körülbelül egyharmadát adják.

A tézisek hangsúlyozzák, hogy

„a hétéves terv megvalósítása tovább növeli a szocialista világrendszer gazdasági és védelmi erejét, egységét és összeforrottságát.

Sokszorosan megszilárdítja a békeszerető erők helyzetét az egész világon. Legyőzhetetlen akadályokat gördít a háborús gyújtogatók útjába, ismételt bizonyítékot szolgáltat, mennyire helyes az SZKP XX. kongresszusának marxista—leninista tétele, hogy „korunkban lehetséges a háború megakadályozása",

A tézisek megállapítják, hogy a legutóbbi években a szovjet állam gazdasági erejének gyarapítására hozott intézkedéseknek nem csupán gyakorlati, hanem igen nagy elméleti fontosságuk is van.

A Szovjetunió Kommunista Pártja — mondják a továbbiakban a tézisek — határozottan harcol azok ellen, akik görcsösen ragaszkodnak a munka régi, elavult formáihoz és módszereihez, akiket megfertőzött a konzervativizmus és akik ellenszegülnek a párt leninni főirányvonala megvalósításának. Az SZKP Központi Bizottságának júniusi plénuma — mondják a tézisek — leleplezte és szétverte Malenkov, Kaganovics, Molotov, Bulganyin és a hozzájuk csatlakozott Sepilov pártellenes csoportját. Ez a csoport harcolt a párt leninni fő irányvonala ellen, a XX. pártkongresszuson elfogadott politikai irányvonal és a párt vezető szerepe ellen, s a frakciós szakadártevékenység útjára sodródott. Az SZKP elsöpörte útjából a pártellenes csoportot és ezzel még jobban megszilárdította sorainak leninni egységét.

Befejezésül a tézisek elmondják, hogy

a Szovjetunió a szocializmusból a kommunizmusba vivő fokozatos átmenet új történelmi időszakába jutott.

Az ország fejlesztésének a legközelebbi 15 évre szóló távlati terve előirányozza azoknak a feltételeknek megvalósítását, amelyek a kommunizmusba vivő átmenet befejezéshez szükségesek. Az 1959—1965-ig terjedő időszakban a 15 évre előirányzott feladat fontos része valósul majd meg.

Szombaton déltől hétfőn délig:

szeszt ilalom

A fennálló rendelkezések szerint 1958. november 15. napján 12 órától 1958. november 17-én délig szeszes italt árusítani, vagy forgalomba hozni tilos.

Nyolc és fél millió forint a Komlói Szénbányászati Tröszt északi üzemeinek korszerűsítésére

A Komlói Szénbányászati Tröszt legöregebb bányaüzeme az 1851. óta termelő szászvári bánya, amelyben még ma is 1900-ban gyártott fafogas aknaszállítógép működik, kitűnő üzembiztonsággal. Egy hetven évig egyfolytában üzemelő Patent—Pelzer Petri gyártmányú, percenként 1 500 köbméter levegőt cserélő ventillátort nemrégiben helyeztek tartalékba, ilyen hosszú ideig bányaventillátor az országban máshol nem működött. Ezenkívül még több öreg bányagépet — szivattyúkat, vitlákat — cseréltek ki újakkal. A múzeális szempontból is érdekes, öreg bányagépeket gondosan összegyűjtik és a későbbiek során a soproni bányamúzeumba, vagy a Pécsett szervezés alatt lévő ipari múzeumba juttatják. Kár, hogy több öreg gépet eddig már anélkül, hogy múzeális szempontból megnézték volna, zúzdába küldtek.

A Komlói Szénbányászati Tröszt közben új történetet ir Szászvár és az azzal, csaknem egyidős Máza és Nagymányok számára. Ezeket a korábban elhanyagolt bányákat bekapcsolja az iparilag értékes kokszolható szén termelésébe, rekonstrukciójukat már megkezdte. A régi faépitésü szénosztályozók helyett a kokszolható szén kiválasztására is megfelelő osztályozókat épit, az elavult villamosberendezést, a szászvári iparvasutat korszerüsiti. A még jól használható régi bányagépeket felújitják. Ilyen felújitott szállitógépet szereltek be a mázai légaknába, amivel 0.5 millió forintot takaritottak meg.

Az északi bányaüzemek rekonstrukciójára a Komlói Szénbányászati Tröszt az idén összesen 8.5 millió forintot költ. A megifjuló üzemek közül Szászvár a múlt hónapban 1.700 tonna kokszolható szenet termelt.

Soha nem tapasztalhattunk ilyen eleven, nagyfokú politikai érdeklődést a nemzetiségek részéről

Ognyenovics Milán elvtárs nyilatkozata

Ognyenovics Milan, a Magyarországi Délszlávok Demokratikus Szövetségének főtitkára nyilatkozott a Magyar Távirati Iroda munkatársának hazánk délszláv lakossága helyzetéről, a választási előkészületekről.

A Magyar Kommunisták Pártja már a felszabadulás első percétől következetesen harcolt a marxista-leninista nemzetiségi politika megvalósításáért, kiállt a nemzetiségek érdekeiért. *A Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány megalakulásától kezdve következetesen, szilárdan képviseli a marxizmus-leninizmus egyedül helyes nemzetiségi politikáját, s e munka sikeréről az elmúlt két év eredményei beszédesen tanuskodnak. A nemzetiségi lakosság soha nem élt még ilyen barátságban a magyarokkal, mint éppen most* — mondotta.

Szövetségünk a párttal és a népfronttal együtt mintegy 40 helyen tartott már az országban választási gyülést, amelyen anyanyelvünkön is szóltunk a délszláv lakossághoz. Jóleső érzéssel mondhatom el, hogy soha ilyen eleven, nagyfokú politikai érdeklődést nemzetiségünk részéről nem tapasztalhattunk. *A párt és a kormány helyes nemzetiségi politikája eredményének tekintjük, hogy a délszláv lakosságot soha annyien nem képviselték még a helyi állam hatalmi szervekben, mint ezt a jelölések mutatják.*

Nemzetiségünk helyzetéről szólva beszélni kell arról is, milyen széleskörű művelődési lehetőségeket biztosítottak számunkra. Alig van olyan délszlávlakta község, ahol ne működne művelődési csoport. Az együttesek száma országosan mintegy negyvenre tehető, s vannak köztük olyanok is, amelyek kiváló teljesítményükkel nagyszabású fesztiválokon is sikerrel szerepeltek. Hasonlóan szép eredményeket értünk el — pártunk és kormányunk a Művelődésügyi Minisztérium segítségével — az oktatás területén. *Ebben a tanévben már nincsen olyan, délszlávok által is lakott község, ahol a gyerekek ne tanulhatnának anyanyelvükön.*

Ugy hiszem, hogy a Magyar Népköztársaság mintegy 130 ezer főre tehető délszláv lakossága az eredmények, sikerek ismeretében a november 16-i választásokon ismét hitet tesz majd szocializmust épitő népi demokratikus rendszerünk mellett és a Hazafias Népfront jelöltjeire adja le szavazatát — fejezte be nyilatkozatát Ognyenovics Milan.

64 új lakást adtak át Pécsett

A régi pécsi repülőtér helyén új, 25 000 lakosú városrészt épitő Baranya megyei Epitőipari Vállalat e hét második felében hatvannégy lakást adott át. A lakásokat a vállalat dolgozói egy hónappal a határidő előtt, a választások tiszteletére kezdeményezett munkaversenyben készitették el.

Az újonnan átadott lakásokkal a Pécs-nyugati városrész lakásainak száma 1200-ra emelkedett, ebből az idén 408-at épitettek, az idei programban még további 64 lakás elkészitése van hátra.

Kinek hozott szerencsét az üveggömb?

Háromezer ember itt tolong a kenderföldi kultúrotthonban és kint az épület előtt. Alig néhány száz embert fogadhat be a nézőtér, a többi beszorul a lépcsőházba, ki az utcára, árokba, úttestre, úgyhogy az autók is alig férnek el egymás mellett.

Komlón lottósorsolás van.

Előtte egy kis műsor: fellép Galambos György, a Pécsi Nemzeti Színház művésze (egymaga háromnegyedórás műsort adott sok humorral, szellemességgel) kisérte Hotter Jenő és zenekara. A közönség sokat derül, de azért... türelmetlenül nézik az órájukat is. Most dől el, hogy mint több tizezer, esetleg százezer, vagy — uram bocsá — egymillió forint boldog tulajdonosaiként távozunk-e a sorsolás után, vagy úgy, ahogy átlépték idefele a küszöböt, reménykedve: majd a jövő héten...

Nos hát, elkezdődik.

Dr. Kosztolányi Tibor, az OTP szakelőadója, egyben a sorsolási bizottság elnöke, egy üvegkerékből öt számot húz ki, a számok másolata valahol a közönség körében van. A számtulajdonosok jelentkeznek, fel is jönnek a színpadra, ők húzzák majd ki az üveggömbből a számgolyókat. Persze nem csak ez a három, három és félezer ember izgatott ezen a napon, hanem vagy 2 millió 596 ezer szelvénytulajdonos is szerte az országban. Ugyanis e héten ennyi szelvény futott be. Fotóriporterek, rádiósok is elfoglalják helyüket a színpadon.

Az elnökség asztalánál föláll Visontai Imre segédmunkás. Odalép az üveggömbhöz. Megforgatja, utána megvárja, míg az elnök kinyitja az üveggömb fedelét.

— Balkézzel nyúljon bele, szerencsét hoz! — kiáltja fel valaki a nézőtérről. Nagy nevetés, de már Visontai ki is emeli a golyót. Kétté veszi és bemondja a számot:

— Huszonkettő.

Mellettem egy asszonyka a széken mutatja a szelvényét: eltalálta. Nézzük tovább!

Détári Mihály vájár forgatja az üveggömböt, majd gondol egyet, fordít rajta visszafelé is egyet:

— Huszonötös.

Az asszonyka ezt is eltalálta. Most már bizonyára nyer valamit. Lehet, hogy csak húsz forintot, lehet, hogy kétszázezret, ha még eltalál néhány számot. Ha!

Pálfi Istvánné háziasszony a 83-as számot emeli ki a gömbből, Viczenik János hivatalsegéd pedig a 87-est. Viczenik egyébként régebben nyert már néhány ezer forintot a lottón, igy aztán nagyon biznak a kezében.

Az ötödik számot, a 82-t Halbrukker Józsefné emeli ki, igy aztán összesítve a következőképpen alakultak a számok: 22, 25, 82, 83, 87....! A nézőtéren nem ájult el senki, nem ugrott fel senki, tehát nagy nyerő itt, a nézőtéren nem akadt. Az az asszonyka is csak két találatot ért el. De... A jövő héten újra megpróbálja. S ez igy megy heteken, hónapokon, éveken át! Itt Komlón és Pécsett is komoly nagy nyereményeket fizettek már ki boldog nyerteseknek, nem beszélve arról, hogy Wartburg-kocsikat nyertek többen is.

Ha pedig most is akadt „nagy nyerő" a megyében, mi szivest örömest arról is beszámolunk.

A lottó nyerőszámai:

22, 25, 82, 83, 87

Terjed a korszerű biztosítás Komlón

Egy hónap alatt 168 000 forint értékű bányafát takarítottak meg

Van egy talán a többinél is szebb munkakör a Komlói Szénbányászati Trösztközpontjában, a bányák és a termelés korszerűsítésével foglalkozó főmérnöké. Szerinte olyan szép, hogy annál szebb, nincs is a világon. Kovács József elvtárs, aki nemrég, mint Kossuth-bánya üzemvezetője a hozzá beosztott mérnökökkel megindította üzemében a korszerű biztosítással való kísérletezést, most a korszerűsítés főmérnöke minden igyekezetével arra törekszik, hogy a korszerű biztosítási módszereket minél több bányaüzemben elterjessze.

Most már arra is jut ideje, hogy nyilvántartást vezessen, amelyből egy kis számítgatással könnyen megmondja, mennyi megtakarítást ért el az utóbbi két hónapban azokban a kísérleti fejtésekben, amelyekben bányafa helyett vastámokat használnak az „ácsolás"-hoz.

— A fémtámokat már négy üzemben használják — magyarázza. — Igy Kossuthon, Bétán, Annán és a III-ason. A fémsüveg-gerendák még csak Kossuth-bányán és Béta-aknán ismertek, de ebben a hónapban már megkezdjük velük III-as akna egy kísérleti fejtésében is a munkát.

Fémtámot fémsüveg nélkül is lehet használni, mint kezdetben Kossuth-aknán is tették, de most, hogy már ebben is némi gyakorlatot szereztek, rájöttek, hogy a kettő együttes alkalmazása sokkal gazdaságosabb a fémtám-fa kombinációnál. Kovács elvtárs mondja is a példát:

— Amikor Kossuth-aknán még nem dolgoztunk fémtámokkal, egy fejtés fafogyasztása 0,035 köbméter volt tonnánként. Amikor fémtámot használtunk fémsüveg nélkül, már lényeges megtakarítás jelentkezett: a felhasználás 0.015 köbméter/tonna volt. Mennyivel jobb a mostani eredményünk, amely a fémtám és a fémsüveg együttes alkalmazásából adódik! Kossuth-akna kísérleti fejtésében most már 0.004 köbméter/tonnára csökkent a fafelhasználás.

Azok a fémtámok, amelyek februárban érkeztek, már többszörösen kifizették magukat. A számítások szerint, ha egy-egy fémoszlopot tizennyolcszor beépítenek, akkor már kifizetődik. A Kossuth-aknai kísérleti frontfejtésben 21-szer, 28-szor fordul meg havonta egy-egy tám.

A kimutatások még csak két hónapra visszamenőleg szolgálnak megbízható számokkal. Szeptemberben 152 ezer, októberben pedig 168 ezer forint értékű bányafát takarítottak meg azokban a komlói fejtésekben, amelyekben fémtámokat és fémsüveget használnak.

Ez év tavaszán a minisztériumban sok akadályt gördítettek a komlóiak kísérlete elé. Az a nyugatnémet cég, amely a támokat gyártja, végül is hathónapi kísérletezésre adta át az első támokat. Ezeket csak fél év után kellett megfizetnünk, miután már sokszorosan igazolták hasznosságukat. Most már a minisztériumban is támogatják a komlóiak ügyét. Október közepén országos tapasztalatcserét rendeztek Komlón, itt hívták össze valamennyi hazai szénbánya illetékes műszaki szakembereit. Azóta két széntrösztöt, a mátravidékit, és a közép-dunántúlit a komlói műszakiak patronálnak. A cél, hogy ezeken a vidékeken is mielőbb meghonosítsák a fémtámokat.

A fémtámok „fogadtatása" az üzemekben nagyon kedvező. Erről tanúskodnak ezek a számok is:

— Béta-akna 1016 fémtámot és 960 fémsüveget, Anna 850 fémtámot, 300 fémsüveget, Kossuth-bánya 2.400 fémtámot és 3.000 fémsüveget kér a jövő esztendőre.

A tröszt biztosít a támok beszerzéséhez egy nagyobb összeget, most már csak azon múlik Komlón a fémtámok üzemszerű használatának bevezetése, hogy deviza-forintot kapnak-e rá?

— Lehet, hogy rövidesen elérkezik az idő, amikor már nem leszünk behozatalra utalva fémtámok tekintetében sem — mondja Kovács elvtárs. — Még ebben a hónapban megkezdjük a magyar süveggerendákkal is a kísérleteket. Ezek a Zagyvapálfalvai Bányagépgyárban készülnek, s reméljük, előbbutóbb sikerül legyártani azt a típust, amely mindenképpen versenyre kelhet az import-támokkal.

Harsányi Márta

Hétköznapi tragédiák

Magyarul beszélő olasz film

„Egyszerű emberek, egyszerű történetek" — ezt is adhatnám a film címéül, mert a film valóban az egyszerű emberek mindennapi életével, örömével, bajával foglalkozik.

Egy hétéves kisfiú, Sandró Marcocci elmeséli, miként él édesanyja, édesapja, mi történik ebben a családban. Sandró elmesélése nyomán megelevenednek a történetek a film vásznán. Olyan ez a film, mintha egy egyszerű olasz család otthonába belopakodna az operatőr és minden különösebb megrendezés nélkül filmszalagra örökítené ennek a családnak életét. A történet — talán éppen ezért — eléggé szerteágazó, de egy családnak a története s ez foglalja a keretbe a filmet.

Általában az a tapasztalat, hogy nem mindig sikeresek azok a filmek, amelyeket a film írója rendez és a főszerepet is ő játssza. Ez a film azonban kivétel. Pietró Germi a „Hétköznapi tragédiák" írója, rendezője és főszereplője sokáig emlékezetes produktumot alkotott. Olyan hangulatot tudott teremteni, amelyben a film nézője úgy érzi, mintha benne élne abban a családban, osztozkodik az ott élő emberek örömével, gondjával. Egyszerűsége, minden mesterkéltségtől mentessége emeli ezt a filmet a legjobb olasz filmek sorába.

De nemcsak az a film értéke, hogy a munkások életét ábrázolja, hanem emellett kritikusan veti fel azt a társadalmi rendszert is, amelyben a ma olasz munkásai élnek. Az egyszerű embert nem emberszámba vevő társadalmat, a sztrájk fegyverével sikeresen harcoló munkásokat minden sematizmustól mentesen képes bemutatni. Általánost mutat, de típusokat is. Ezek az emberek szeretnek, gyűlölnek, dolgoznak, harcolnak — élnek egy boldogabb jövő reményében.

S még egy! Az anyának, a feleségnek, az egyszerű munkásember feleségének (!) kit maradandó emléket. Annak a feleségnek, aki szereti férjét, családját, s akkor is mellettük áll, ha néha megbántják.

Kitűnőek a színészek, de közülük is kiemelkedik a kisfiút játszó Edoardo Nevola.

A filmben akadtak jelenetek, amelyeket röviditeni lehetett volna. Ennek ellenére érdemes megnézni.

(—ray)

Két nap alatt két halálos baleset

Farkas Imre — a 21. TEFU YC 421 rendszámú tehergépkocsijával a szigetvári országúton haladva, a pellérdi elágazásnál előtötte Leiner Jánost — a pellérdi halgazdaság éjjeliőrét. Leiner János erősen ittas állapotban az országút közepén tántorgott s így került a gépkocsi kerekei alá, amelyek — sajnálatos módon — halálát okozták. A rendőrség vizsgálatot indított s megállapította, hogy a halálos balesetnek maga az áldozat, Leiner János volt az oka.

A másik balesetről a szentlőrinci rendőrök adott hírt. Dinnyeberki és Helesfa között húzódó földút mentén — egy arra haladó járókelő észrevette, hogy egy felfordult lovasszekér fekszik az úton. Értesítette a rendőrséget, majd a helyszínen a szekér alatt megtalálták a szekér gazdájának — Varga János szentlőrinci lakosnak — holttestét. A baleset előidézésére vonatkozó kivizsgálást a rendőrség megindította.

Nincs váratlan gázkitörés Szirtes Lajos bányamérnök találmányának alkalmazása óta

Tizenötször alkalmazták eddig Szirtes Lajos bányamérnök, a Pécsi Szénbányászati Trösztkutatási és kísérleti osztálya vezetőjének találmányát, a gázkitörés veszélyének elhárítására, sikerrel. A találmány lényege abban áll, hogy a szénelővájás megkezdése előtt hat-nyolc méter mélységben nagy átmérőjű lyukakat előre fúrnak és ezen keresztül a lyuk végéből több csille szenet kimosatnak. A metángáz feszítő ereje a keletkezett üregre összpontosul és a lyukon keresztül levezetődik. Amióta e nagy jelentőségű munkavédelmi találmányt a Pécsi Szénbányászati Trösztnél alkalmazzák, váratlan, veszélyes metángázkitörés nem fordult elő.

Többre képes a vajszlói gépállomás

Hét termelőszövetkezet és 24 község tartozik a vajszlói gépállomás körzetébe. Ezt hallva, az ember önkéntelenül arra gondol, hogy ez a kis 41 erőgépes gépállomás bizonyára óriási nehézségek árán tud megbirkózni feladataival. Pedig korántsincs így. Sőt!

A tavaszi és nyári munkák versenyében a gépállomás neve mindig az elsők közt szerepelt. Traktorosai az őszi munkák dandárjából is alaposan kivették részüket. A hét termelőszövetkezetben összesen alig 50 hold terület maradt vetetlen és 100 holdon kell még elvégezni az őszi mélyszántást. Pár nap kérdése és a tszek őszi munkái végleg befejeződnek. Hogy az őszi munkák mégsem mennek olyan lendületesen, ahogy mehetnének, ennek okait külső körülményekben kell keresnünk.

Kovács József főagronómus alaposan ismeri ezeket a munkát akadályozó körülményeket. Kérj, írjuk meg nyíltan a nehézségek okát, talán ez segítene a megoldásban.

Elsősorban több termelőszövetkezet kéne a körzetbe, mert a meglévők nem tudnak elegendő munkát adni.

— A másik és talán még súlyosabb hiba az, hogy az egyéni parasztokra nem alapozhatunk számottevően. Az ormánsági gazdák igen makacs emberek, nem árt, ha magukra ismernek. Legalább kissé elgondolkodnak az itt mondottakon.

Régi állattenyésztő vidék ez, sok az igás állat és főleg sok a ló. Csak olyan munkával fordulnak a gépállomáshoz (pl. aratás, cséplés, növényápolás), melyet az állat nem végezhet. Igy adódnak aztán kampányok: nyáron munkacsúcs, ősszel munkahiány. Rossz szokása, régi és hibátlan hagyománya az ormánsági gazdáknak továbbá az, hogy szívesebben szántanak tavasszal, mint ősszel. Igaz, hogy lazább, homokosabb itt a talaj, mint Baranya egyéb részein, de annyira semmiesetre sem laza, hogy az őszi mélyszántást mellőzni lehessen.

Nem orvosolhatatlan hibák ezek, megoldásukkal a vajszlói gépállomás nagyobb kapacitással dolgozhatna, jóval nagyobb eredményeket érhetne el. Hisz ez a gépállomás szemmelláthatólag túlméretezett. Modernül berendezett gépműhelyében minden megtalálható, ami csak a munkát előmozdíthatja. Hatalmas gépszínei 70 erőgép befogadására is alkalmasak. Kényelmes és szép szolgálati lakásai vannak, hideg-meleg zuhany áll a dolgozók rendelkezésére. Nem hiányzik itt semmi, csak sokszor épp a legfontosabb, a munkalehetőség nincs meg.

Véleményünk szerint a gépállomás vezetősége is az eddigieknél többet tehetne a munkalehetőségek megteremtéséért. Elsősorban az ő érdekük, hogy eredményesen gazdálkodjanak. Nem szabad teljes mértékben a külsőegítség-várás álláspontjára helyezkedniök. A földművesszövetkezeteknek pedig kötelességük a segítségnyújtás. Legfőképpen az ő feladatuk a dolgozó parasztságot megnyerni a gépi munkáknak. Munkájuknak jó hatását — sajnos — Vajszlón nem tapasztaltuk.

A vajszlói gépállomás 1948-ban a legelsők között alakult a megyében. Volt idő, mikor eredményekben is az elsők közt emlegették.

Kovács József fiatal szakember, nemrég került ki az egyetemről. Látszik rajta, hogy nehezen nyugszik bele a mostani állapotokba. Nem állítjuk, hogy könnyű a feladat, de ha a gépállomás vezetősége és dolgozói összefogva közösen munkálkodnak a célért, akkor el is érik azt.

Mert a vajszlói gépállomás mostani eredményeinél még sokkal többre képes!

23.

— Ugyan barátom, a kiképzés után alig van már egyenruha! Nem akármilyen katonákat képezünk ki.

— Hát? — érdeklődött kedvet kapva Lulu.

— Hát... — ingatta válaszképpen fejét a férfi.

— Könnyű, de roppant érdekes kiképzés; semmi gond a megélhetésre, ellátás és pénz, minden lesz. Nem kell állás után szaladgálni, mint ezeknek — intett a távolabb beszélgető utasok felé.

Állás után szaladgálni? — ütött szöget Zoli fejébe a gondolat. Hm, mintha másképp beszéltek volna a kivándorló bizottság előtt velünk! Á, ez az ember csak ijesztgeti őket, hogy előbb bedőljenek neki!

— Na és aztán? — érdeklődött tovább Sanci.

— Hát aztán? A szolgálat még könnyebb és érdekesebb. Egyébként én is szolgálatban vagyok — tette hozzá az elámuló fiúknak. — Öt év után meg amerikai állampolgárság. Ilyen könnyen sem lehettek a világ első államának a tagjai!

— És a többi kivándorló? — kérdezett Zoli is közbe.

— Ezek ? — legyintett megvetően a férfi. — Tíz-tizenöt év után talán kérhetik, még olyan is lesz közöttük, aki megkapja.

— Ön is katona? — csodálkozott még mindig Pedró.

— Hát nem éppen a hadseregnél, de szorosan hozzátartozó alakulatnál. A CIC-ről talán hallottatok? Egyébként te gezzetek csak ti is bátran, ti nem vagytok még szolgálatban — nevetett Mr. Ágotay.*

— Nekem lenne kedvem hozzá, — döntött elsőnek Sanci.

— Megpróbálhatjuk mi is, — bólintott Simi és Lulu is.

— Nektek nem tetszik? — fordult a hallgató fiúk felé Ágotay.

— Én szeretnék egyetemre kerülni — vallotta be Zoli.

— Én meg előbb a rokonaim nál érdeklődöm, — hárította el az ajánlatot Pedró. — Különben is, azt hiszem ilyen tökmag alakkal nem sok jövőm lenne a katonaságnál.

— Ez igaz, — nevetett Ágotay. — Az biztos, hogy nagyon megrostálják a jelentkezőket.

** Az USA hadsereg mellett működő nyomozó szervezet.*

— Ott is lesz tábor? — hűltek el a fiúk.

*— Ne féljetek, az már csak formaság! Most gyertek inkább, a megismerkedés örömére vendégeim vagytok egy soot beer-re.** Hanem — emelte fel figyelmeztetően az újját — amit nektek mondtam, arról egy szót se másnak! Nincs szükség mindenféle alakra! Egyébként itt a hajón is csak akkor keressetek, ha elkerülhetetlenül szükséges! Oké?*

— Oké! Nevettek cinkosi mosollyal Luluék.

*

Másnap reggelre kitisztult az időjárás, elállt az eső is. A lassan felszálló hajnali köd mögött a távolban fehér sziklák verték vissza a kelő nap sugarait.

— Nézd csak jéghegy! — bökte oldalba Zolit Simi, aki még szokása ellenére nem kereste fel Luluékat.

— Nem lehet az errefelé — csóválta Zoli a fejét. — Majd megnézzük, ha közelebb érünk.

A fehér sziklák azonban nem közeledtek, a jókora távolságot betartva úszott el mellettük a hajó.

*— What's that?*** — kérdezte Zoli az egyik közelben sétálgató tengerészt, s a távolba mutatott.*

— Dover, Dover — nevetett az vissza, de csak másodszorra, harmadszorra lehetett kivenni beszédéből, hogy mit is mondott, magyar fülnek annyira szokatlanul röviden ejtette ki az angol kikötő nevét, s ráadásul még el is harapta a végét.

Pergő nyelvvel folytatta a beszélgetést, s a végén figyelmesen leste a fiúk ajkán a választ. Zoli szégyenkezve kérte meg, hogy ismételje meg a szavait, mert annyira gyors volt az ő számára, hogy alig értett belőle.

Egymás szavát vizsla tekintettel lesték, melyet hol tanácstalan fejrázás, hol örvendező, lelkes bólogatás fejezett be. Egy-egy többször elismételt szó után helyes gesztikulálás következett, s közös nevetés jelentette a mondat végén a pontot.

A tengerész azt magyarázta, hogy általában a csatorna francia oldalán szokás áthajózni, — ebben az esetben nem is látták volna a meredeken kiemelkedő doveri fehér mészkősziklát —, de most nem tartották be a szokásos útvonalat.

(Folytatjuk)

** Barna sör.

*** Mi az ott?

Nevelők tanulmányi kirándulása

A Janus Pannonius Gimnázium tanári kara hétfőn egésznapos kirándulást tett autóbuszon Kaposvárra.

Délelőtt a város műemlékeit és múzeumát tekintették meg egy helybeli tanár szíves kalauzolásával. Különösen nagy élményt jelentett Rippl-Rónai József az ősz rozsdavörös színeiben ragyogó Róma-hegyi villájához tett séta, a művész műtermének megtekintése. Meglátogatták a textilműveket, és elnézték, hogy lesz a bonyolult folyamatok során a gyapotból fonál.

Életszerűbben magyarázmak majd a cukorgyártásról, cukorrépáról, hisz maguk is látták, miből mi készül a Kaposvári Cukorgyárban.

Eddig általában csak arról hallottunk, hogy tanulóifjúság számára szervez kirándulást az iskola. A Janus Pannonius Gimnáziumban tavaly óta ez már a második pedagógus-kirándulás, — azt bizonyítja, hogy az ilyenfele kirándulások hasznosak.

Együtt a néppel

Aczél György elvtárs a bőrgyárban, Hidason, Vasason és Felsőmindszenten

Vezető és nép. Ha a vezetők megértik a népet, ha megtudják értetni magukat a néppel, akkor nincs olyan feladat, amit ne tudnánk megvalósítani. Ilyen gondolatok motoszkáltak bennem a Széchenyi téren, ilyen gondolatok foglalkoztattak csütörtökön a bőrgyárban, Hidason, Vasason, Felsőmindszenten.

Aczél György elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, Baranya listavezető képviselőjelöltje járt itt és beszélgetett az emberekkel. Hogy mi volt e beszélgetés témája? A munkásemberek, a parasztemberek kisebb-nagyobb öröme, bánata.

●

Gáspár Sándor tímársegéd mint elmondotta, meg van elégedve a helyzetével, de azért mégis van egy kis hiba. A fia újságíró szeretne lenni és az idén nem vették fel az egyetemre. Most itt dolgozik a bőrgyárban.

— Majd jövőre! — mondja Gáspár Sándor és kézszorításában, arckifejezésében benne van ez is: „Jövőre! Egy évet kell csak várni és teljesülhet az álom. Azelőtt egy egész élet várakozásban telt el és mégsem az lett az emberből, ami szeretett volna lenni."

Számtó Lajos is rég várt erre az alkalomra. Szerette volna megmondani valamelyik vezetőnek:

— Nem volt jó a régi nyugdíjrendszer. Helyesen tették, hogy kiigazították!

— Maga is régi munkás itt a gyárban?

— Az! És hamarosan én is nyugdíjba megyek.

— Hány éves?

— Ötvenkettő!

— Akkor nincs mitől tartani. Lesz mit a tejbe aprítani akkor is...

Aczél elvtárs járta az üzemrészeket, megállt itt is, ott is. Mindenkihez volt szava. A „talpas"-ban nagy meglepetés érte, mert a látogatás hírére összegyűltek oda az emberek és mentegetődzés ide, mentegetődzés oda: szólni kellett hozzájuk. Elmondotta, nemrég járt Dániában. Ott találkozott egy munkással, akinek nagy forradás volt az arcán, 1956. novemberében megverték, mert kiállt a munkás-paraszt forradalmi kormány mellett ott, Dániában. Egyszerűen, de találóan érvelt ez a dán munkás. Azt mondta: „Ha Nagy Imrééket Dulles magasztalja, a Kádár-kormányt meg szidja, nekünk, dán munkásoknak csak az lehet jó, amit Dulles szid!"

— Ezzel csak azt akartam mondani, hogy a magyar munkásoknak mindenütt vannak barátaik, akik nehéz időben is kiálltak mellettük.

Dániában van kókuszdió, több déligyümölcs is van mint nálunk, nem is élnek nagyon rosszul az emberek, mégis azt mondták Aczél elvtársnak: „Cseréljünk! Ne legyen kókuszdiónk, legyen kevesebb déligyümölcsünk, de legyen népi hatalmunk!"

●

Hidason is szólni kellett néhány szót a felolvasóban leszálláshoz gyülekező bányászokhoz. Itt arról beszélt, hogy nálunk nemcsak új rendszer, de új emberek vannak kialakulóban. Ma már nem süvegelik meg az autót. Ha leveszik a kalapjukat, akkor sem az autónak, hanem az embernek adják meg a tiszteletet, ha arra érdemesnek tartják. Itt is elmondott egy dániai példát. Egy magyar diszszidenssel beszélgetett, aki elmondta, hogy egyszer bement a művezető irodájába. A művezető ült, hát ő is széket húzott maga alá.

— Hol tanult maga illemet? — üvöltött rá a művezető. — Mit gondol maga: bejön az irodába és leül!?

— Én nálunk beszéltem már miniszterrel is, és nálunk az a szokás, ha a miniszter ül, akkor minket is leültet! — válaszolt a disszidens.

Megváltoztunk! Nincs kitől, nincs mitől félni, ha becsületes úton járunk. Nem kell senkit megsüvegelnünk csak azért, mert úr, mi meg szolgák vagyunk. Új rendszerben, új emberekké váltunk.

Tóth Vince vájár sem áll haptákban az ország egyik vezetője előtt. Kezében bányászlámpa, vállán csákány és munkaruhája alól kilátszik erős melle. Leszállni készül. Felelete is gyors, rövid.

— Csak így tovább és mindig jobban, akkor nem lesz hiba! — és mosolyog.

— Hát ha maguk is így akarják...

Apró dolgokról beszélgetnek. Az ember úgy érzi: apró dolgok és mégis országos jelentőségűek. Egy felszabadult, egyre fejlődő nép egy-egy állomását jelzik.

Munkásszolidaritás. Az egyik hidasi bányász meséli. Volt két bányász: az egyik bányamentő, a másik meg vájár. Bányászszerencsétlenség volt. A bányamentő segíteni ment. Rátalált a haragosára, a vállára vette és megindult vele a kijárat felé. Ott pusztult el haragosa mentése közben a bányamentő is, de nem hagyta cserben azt sem, akivel már két éve nem beszélt.

A másik ilyen kérdés: az emberek legtöbb helyen már nem ütik a feleségüket. Előfordul még itt-ott, de mind kevesebb az ilyen eset.

— Mifelénk itt Hidason is régen a sima fal járta. Olyan, amit az asszony is ki tud meszelni. Most még a tornácokat is mintásra csinálják... — meséli az egyik bányász.

●

Vasason a pártirodában várták a bányászok Aczél elvtársat, aki miután mindenkivel kezet fogott, így kezdte:

— Meséljenek valamit magukról! Hallom panaszkodnak, hogy sok a bor?

A bányászok nevetnek. De ha már borról esett szó, hát beszélnek róla. Valaki azt mondja: kevesebb szeszt fogyasztanak, főleg égetett szeszt a bányászok. A legényotthonban is hasonló a helyzet. A legényotthonhoz például garázst kellett építeni, mert annyi a motor.

— Egy legényotthoni bányász már házat is vett magának! — mondják.

Szó esik itt is sok mindenről: arról is, kinek hány inge volt a két háború között. Kiderül, a bányászok közül egynek sem volt háromnál több.

— Most meg háromnál több kell egy héten a fiamnak, — mondja egy bányász — és hozzáteszi. — Hol vannak már azok az idők!?

●

Felsőmindszenten a tanács házán is azzal fogadják Aczél elvtársat:

— Tele a mozihelyiség, pedig csak húsz embernek küldtünk meghívót a beszélgetésre. Eljöttek még a környező községekből is.

Itt is mondani kell valamit. A múltról, a jelenről, a jövőről beszél. Azt mondja: az emberek általában meg vannak elégedve falun és az a vélemény, hogy csak rosszabb ne legyen. Hát ki akarja, hogy rosszabb legyen?

— Senki. Maguk se.

Az emberek tapsolnak, és amikor a régi falut összehasonlítja a maival, elmondja: azelőtt sok zsellércsaládban, ha a gyerek még egy szelet kenyeret kért, akkor az anya nem evett, mert nem jutott neki. Hol van most ilyen család!?

— Sehol! — kiáltanak közbe.

Az emberek körülözönlik Aczél elvtársat, mindenki látni akarja, beszélni akar vele, meg akarja szorítani a kezét.

●

Találkozott a nép egyik vezetőjével. És, ami nem lényegtelen: találkozott a vezető és a nép, az emberek gondolata. Nagy dolog ez, olyan nagy dolog, amely ha csodákra ugyan nem is, de nagy tettekre képes.

Nem volt véletlen

A Kossuth Lajos utcai Csemegebolt mindennapos esti életét élte. Türelmetlen kezek nyúltak a hideg felvágottat rejtő üvegfal mögé, bíráló női szemek mustrálgatták a gyümölcsöt, halkan zümmögtek a blokkológépek, néhány asszony tereferélt a két pénztár közötti üres téren.

Amikor Kádár elvtárs és kísérete benyitott, az emberek tüneményes gyorsasággal körülfogták a párt vezetőit. Alig lehetett moccanni.

Érdekes, majdnem mindenütt gumicsizmás, viharkabátos és svájcisapkás munkások álltak a kör szélén. Egyenesen a munkából jöttek. A legegyszerűbb lenne a puszta véletlen játékának tulajdonítani, hogy éppen ők kerültek a legközelebb a párt vezetőihez.

De az volt-e?

Kádár János egykori műszerészt, Aczél György egykori építőipari munkást, Sándor József egykori bőrgyári munkást, — annak a pártnak a vezetőit vették körül, amelyet Magyar Szocialista Munkáspártnak nevezünk.

Ez a párt születésétől fogva a munkásokért harcol. Államosította a gyárakat, előzte a tőkéseket, letörte a feketézők szarvát, létrehozta az állami kereskedelmet (ahol nem a harácsoló nagy- és kistőkés diktálja az árakat!), több fizetést, emberhez méltó életet biztosított a munkásoknak. A párt reájuk gondolt elsősorban, amikor határozatot hozott a lakáshiány 15 év alatti megszüntetéséről, az egyedülálló többgyermekes nők és sokgyermekes családok családi pótlékának felemeléséről.

Mindezt egy szóval szoktuk kifejezni: proletárdiktatúra.

De nemcsak adott a párt. Kért is. Tőlük, ettől az osztálytól a legtöbbet.

Ők — a gumicsizmás emberek elődei — véreztek a Magyar Tanácsköztársaságért, a fasizmus elleni egységfrontért, ők verejtékeztek legtöbbet az ország újjáépítéséért a felszabadulás és az ellenforradalom után.

Hát ezért nem volt véletlen, hogy a viharkabátos, svájcisapkás munkásemberek álltak a legközelebb a párt vezetőihez. Övék, reájuk támaszkodik elsősorban a Magyar Szocialista Munkáspárt.

Választási nagygyűlés Sellyén

Harmati Sándor elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront országos titkára Sellyén választási nagygyűlést tartott. A nagygyűlésen mintegy hatszázan vettek részt. Harmati elvtárs meglátogatta a községben működő termelőszövetkezetet, elbeszélgetett a kisiparosokkal, majd a Hazafias Népfront járási bizottságának tagjaival.

Dobi István elvtárs rádióbeszéde

Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke szombaton este, a választások előestéjén, 20.10 órakor rádióbeszédet mond a Kossuth Rádióban, a beszédet vasárnap reggel 8.10 órakor a Rádió megismétli.

Jelöltjeink

NOVICS JÁNOS, az MSZMP Baranya megyei bizottságának mezőgazdasági osztályvezetője, megyei tanácstagjelölt.

JEHN JÓZSEF, a pécsi II. kerületi tanács vb. elnöke, kerületi tanácstagjelölt.

KÖRÖSI LAJOS, a pécsi városi tanács mb. vb.-elnöke, városi tanácstagjelölt.

GALABÁR TIBOR, a pécsi városi tanács mb. vb. titkára, városi tanácstagjelölt.

A felszabadulás utáni 30. iskolát avatták fel pénteken Baranyában

Pénteken délelőtt ünnepélyesen avatták fel Baranya megye legújabb általános iskoláját Görcsönyben. A község a felszabadulás előtt a gróf Benyovszky-család nagy birtokainak volt egyik központja. A gróf gyönyörű kastélyt építtetett a faluban, az ott lakó parasztok, cselédek gyermekeinek azonban még rendes iskola sem jutott. A régi, düledező falú községi iskola helyett most korszerű, emeletes épület várja a görcsönyi iskolásgyermekeket. A korábbi két tanterem helyett négy van az új iskolában és a benne tanító pedagógusok száma kettőről hatra emelkedett. Az állam kereken 1 400 000 forintot fordított az új általános iskolára.

A görcsönyi iskolaavatás egyébként is jelentős eseménye Baranya megyének. Ez ugyanis a harmincadik iskola, amelyet a felszabadulás óta építettek a megyében. Tizenhárom esztendő alatt több mint 34 millió forintot költött az állam új általános iskolák létesítésére és ebben az időszakban 108 tanteremmel bővült a baranyai falvak iskolahálózata. A legnagyobb mértékű fejlesztés ebben az évben történt. 1958-ban tíz új általános iskolában kezdődött meg a tanítás, köztük egy 16 tantermes, korszerű iskolában, amely Komló új városrészében, Kenderföldön épült fel. Az idén létesített baranyai iskolákra majdnem 14 millió forintot fordított a művelődésügyi kormányzat.

„Azok a régi szép idők..."

Kiképzés a Horthy-hadseregben

A bevonulás idején

Most munkát követelnek tőle. — Akkor csak dolgoztatott. Most csak úgy lophat, ha észrevétlenül tudja csinálni. — Akkor ott és annyit lopott (persze a legénység kárára), amennyit éppen akart.

Most legfeljebb otthon és titokban öltheti magára a zöld attilát — akkor pedig, hej mi volt akkor, ha megjelent valahol...

Jól emlékszem, hogy például Pécsett a közkatonák még csak a lábukat sem tehették be a város szebb utcáiba. A volt Király utca, a Sétatér, stb. parancsban tiltott volt számukra és a későbbi szeparációs intézkedések előjeleként külön „bakakorzót" jelöltek ki számukra a Rákóczi úton.

Arról pedig, hogy milyen kiváltságokban részesült a laktanyában egy horthysta tiszt, külön kötetek lehetne írni.

Az idősebb korosztály

jól emlékszik még az alapkiképzés gerinctörő heteire. Az abesszin menetöltözékre, a hullámvasútra, a kályhacsőbe való mesélésre, a laktanyák gyér fáin eltöltött kukorékoló hangversenyekre, a véletlenül eldobott csikk századméretű „dísztemetésére" és a többi, agyafúrt módon kitalált önérzetsorvasztó drasztikus módszerre, amelyekkel a régi hadsereg katonáit „kiképezték".

Viccnek is beillik, ahogyan az egyik kihelyezett légvédelmi alakulat napos tiszthelyettese fülem hallatára „elintézte" az aznapi WC-takarítást. Amikor este ötkor, a parancs kihirdetésekor együtt álltak katonái, nagykomolyan megkérdezte őket:

— Ki tud zongorázni?

Többen is jelentkeztek.

És mit nyertek vele? Fülszaggató kacagás közepette hármat közülük WC-ügyeletesnek osztott be.

— Maguk kultúremberek, tehát van érzékük a higiéniához — mondotta megfellebbezhetetlen felsőbbséggel, és amikor látta, hogy az időközben összeverődött nézőközönség előtt milyen sikere van, még hozzátette:

— Legalább nem mondják, hogy hiába érettségiztek...

Volt

egy törzsőrmester a Frigyes laktanyában. Katonái ma is csak mérgesebb perceikben emlegetik a nevét — intézkedéseiről, kiszólásairól pedig egy teljes gyűjteményre való adoma kering megyeszerte.

Vasárnaponként például, amikor napirend értelmében istentiszteletre kellett menni a katonáknak, ez az érdemdús hadfi már jó órával előbb felsorakoztatta a századot.

Gondosan ügyelt arra, hogy az egység hosszában és szélességében is teljesen szimmetrikus legyen. A szakaszok végét kiegészítette, lehetőség szerint úgy intézte a dolgot, hogy a szakaszok létszáma hajszál pontosan megegyezzen.

Amikor ezzel végzett, harsány hangon intézkedett:

— Az első szakasz irány a katolikus templom!

— Második szakasz, irány a református templom!

— A harmadik szakasz az evangélikusokhoz megy!

Hogy aztán a második, vagy harmadik szakaszban éppenséggel egyetlen protestáns sem volt, vagy az első szakaszbeliek között zsidók is voltak, azzal a mi törzsőrmesterünk mitsem törődött.

Ő a parancsot végrehajtotta, a többi már nem az ő dolga.

— A differenciát intézze el mindenki a maga istenével — szokta mondani, amikor egy-egy tapasztalatlan újonc szólni merészelt emiatt. (Ne is mondjam, hogy „jeküdj"-öt osztott ki neki később, hisz ellenvéleményt egyáltalán nem tűrt.)

A hivatalos katonai körök viszont féltéglával verték a mellüket: a mi hadseregünk valláserkölcsi alapon áll...

Később aztán eléggé kiderült, milyen labilis volt ez az alap...

Ettől függetlenül

egyesek szerint mégis csak „szépek" voltak azok a „régi jó idők", mégis csak „jó" volt az urak hadseregében katonáskodni.

Igaz, hogy csak az őrmestertől felfele...

Vasvári Ferenc

Kiskertünk

Gyümölcsfa-csemetéket kertünkben lehetőleg ősszel ültessük el. Ilyenkor a fák eredése, majd fejlődése sokkal jobb, mint tavaszi telepítésnél. Az ültetést azonban a fagyok beállta előtt feltétlenül fejezzük be.

A helyes ültetés kivitelezését alább ismertetem:

Ha a gyümölcsfák helyét kijelöltük (lehetőleg négyzet, vagy egyenlőszárú háromszög sarkaiban, szabályos mértani elhelyezésben), előkészítjük a talajt telepítéshez. Jó kertész legalább három-négy héttel ültetés előtt megássa az ültető gödröt. Jó talajban hetven centiméter mély, 120 centiméter széles gödröt készítünk, agyagos és köves talajban azonban nagyobb, főleg szélesebb gödör szükséges. Ásásnál a jobbminőségű felsőbb talajréteget, a gödör egyik oldalára, a gyengébb alsó réteget a másik oldalra rakjuk, közben a köveket, gyomokat és pajorokat eltávolítjuk. Ültetés előtt egy-két héttel, ha az altalaj nem túl rossz minőségű, összekeverjük a feltalajjal és visszarakjuk a gödörbe, hogy legyen ideje ülepedni.

Ültetéshez az oltványokat a következőképpen készítjük elő:

Éles késsel minden gyökeret visszametszünk. A hosszabb gyökereket 40 centiméterre vágjuk vissza, a rövidebbeket egy-két centiméterrel kurtítjuk. Sebzett, törött gyökeret a sérülés felett vágunk vissza. A metszlap hosszúkás legyen és az elültetett facsemetét figyelembe véve lefelé nézzen.

Ültetéskor csak annyi földet vegyünk ki a gödörből, hogy a gyümölcsfát jól belehelyezhessük. Vigyázzunk, hogy a facsemeték se mélyebbre, se magasabbra ne kerüljenek a talajban, mint a faiskolában voltak. Ültetésnél a gyökerek közét porhanyós földdel kitöltjük, közben a fát megrázogatjuk, hogy a gyökerek jól elhelyezkedhessenek. Utána a fa tövénél a földet gyengén letaposuk és száraz talajba ültetés esetén 20—25 liter vízzel még őszi ültetésnél is beöntözzük.

Az ültetés befejeztével a fák tövét 25—30 centiméter magasan kupacoljuk fel földdel. Ezáltal biztosabban állnak a földben és a fagy ellen is védjük az elültetett fácskát. Semmi esetre sem tányérozzuk körül a frissen ültetett fát, mert ezzel csak feleslegesen szárítjuk körülötte a talajt. Mivel házikertben alacsony és középmagas törzsű facsemetéket ültetünk, a karózás felesleges. Bekerítetlen területen nyúlrágás ellen körülkötözéssel (nád), védekezünk.

Kiskertész.

Külföldről JELENTIK

BONN

A nyugatnémet kormány 1959—60. évi katonai költségvetése szerint a nyugatnémet haderők létszáma 1960 március 31-ig 265 000 főre emelkedik.

LONDON

Mint már jelentettük, Kozirev szovjet csillagász vulkánkitörést észlelt a holdon. A Manchester Guardian tudományos szemleírója megállapítja, hogy a szovjet tudós felfedezése a legutóbbi fél évszázad egyik legfontosabb tudományos eredménye, amely megdönti azt az elképzelést, hogy a hold egy olyan holt égitest, ahol nincs semmilyen vulkánikus folyamat.

UJ DELHI

Kamalaszagar község környékén pakisztáni alakulatok tüzet nyitottak Tripura indiai állam és Kelet-Pakisztán határán. A tüzelésnek áldozatai is vannak. Hír szerint a határon nagyszabású pakisztáni csapatösszevonásokat figyeltek meg. Az indiai külügyminisztérium szóvivője szerdán Uj Delhiben kijelentette, hogy az indiai kormány tiltakozik majd a pakisztáni kormánynál a fegyverszüneti egyezmény megsértése miatt.

LONDON

M. Galuska, a Csehszlovák Köztársaság londoni nagykövete csütörtökön felkereste az angol külügyminisztériumot és tiltakozott Macmillan miniszterelnök kijelentései ellen. Macmillan a múlt héten a diplomáciai testület doyenjának tiszteletére rendezett fogadáson — mint a csehszlovák nagykövetség nyilatkozata megállapítja — Csehszlovákia elleni durva kirohanásra ragadtatta magát, azt állítva, hogy nem fog sokáig tartani a mai csehszlovákiai politikai és társadalmi rendszer, s a londoni csehszlovák nagykövet maga is tanúja lesz a „szabadság" visszaállításának.

NEW YORK

Sajtójelentések szerint New York állam Chester nevű városában — ahol a helyi kábelgyár munkásai november 10. óta sztrájkolnak — White gyáros, a Chester Cable Corporation társaság elnöke revolverlövéssel meggyilkolta Alfred Dewgant, a sztrájkok szervezőjét. A gyilkosság óriási felháborodást keltett a sztrájkolók között.

KAIRÓ

Mint a Reuter jelenti, a Massza című egyiptomi lap szerint Fajel el Szamarai Irak kairói nagykövete kijelentette, hogy országa „de facto kilépett" a bagdadi egyezményből.

El Szamarai hozzáfűzte: Irak „hamarosan közli a bagdadi egyezmény országaival, hogy nincs szándékában megújítani tagságát". A nagykövet végül hangsúlyozta, hogy Irak „a pozitív semlegesség híve és ellenzi a katonai egyezményeket."

NEW YORK

Sajtójelentésekből kitűnik, hogy a Colombo országok tanácskozásán lényeges nézeteltérések voltak a fejlett országok, például az Egyesült Államok és Anglia, valamint a gyengébben fejlett országok (India, Burma, Ceylon, stb.) között. Az angol és amerikai küldött kedvezőbb feltételeket követelt a nyugati tőke-befektetések számára és ezért az ázsiai országok mezőgazdasági fejlesztése mellett szóltak. Ugyanakkor több ázsiai ország küldöttei követelték, hogy a külföldi tőkebefektések ne csak mezőgazdaságuk, hanem iparuk fejlesztésére is irányuljanak.

A záróközlemény voltaképpen megkerüli az ázsiai országoknak nyújtandó nyugati segítség kérdéseit.

MOSZKVA

A TASZSZ iroda közli, hogy a III. szovjet mesterséges hold november 16-án, vasárnap délután helyi idő szerint 14 órakor áthalad Budapest felett.

Görög—nyugatnémet tárgyalások

Athén (TASZSZ). Csütörtökön este Bonnból Athénbe érkezett Karamanlisz görög miniszterelnök és Averoff külügyminiszter. A repülőtéren Averoff kijelentette, hogy a gazdasági szerződések „kitűnő feltételek melletti egyezmények" aláírásával végetértek.

A görög demokratikus lapok azonban a tárgyalások eredményét csak a nyugatnémet fél szempontjából tartják előnyösnek. Az Eleftheria megjegyzi, „Nyugat-Németország Görögországot választotta ki arra, hogy első ízben bejelentse komoly politikai terveit a közel-keleti térségben." A lapok megemlítik, hogy a nyugatnémet kölcsön feltételei nem túlságosan kedvezőek Görögország számára, hiszen húsz évre szólnak és évi hat százalék kamatot kell utánuk fizetni. Másfelől a kölcsön célja a közlekedés és az idegenforgalom, nem pedig az ipar fejlesztése.

Pusztító árvíz Észak-Olaszországban

Hótorlaszok és bénító köd Nyugat-Európa nagy területein

Róma (MTI). Észak-Olaszországban a legutóbbi napok nagy esőzései következtében megáradt Pó-folyó csütörtökön áttörte a gátat és több ezer hektár mezőgazdaságilag megművelt földet öntött el. Az áradás olyan gyorsan következett be, hogy a környező falvak lakossága sok helyen csak csónakon tudott elmenekülni, otthagyva ingóságait és az állatállományt.

Különösen súlyos a helyzet a Pó deltájának vidékén, ahol egyrészről a folyó megáradt vize ostromolja a gátakat, másrészről pedig az Adria fölött tomboló szélvihar zúdít tengerárt a folyó torkolatára.

A súlyos esőzés, amely az Alpoktól egészen Sziciliáig egész Olaszországra kiterjed, eddig kilenc halálos és 27 sebesült áldozatot követelt.

Az olasz Alpokban továbbra is erősen havazik és esik.

Dél-Franciaország autóútjainak egy részét jégpáncél borítja, Közép-Franciaországban pedig számos úton hótorlaszok keletkeztek.

A brüsszeli nemzetközi repülőtéren a sűrű köd csütörtökön immár harmadik napja tette lehetetlenné a gépek le- és felszállását. Nyugat-Németország nagy területeit sűrű köd borítja.

Az argentin helyzet

Buenos Aires (AFP-Reuter-AP). Oscar Lopez Serot az Argentin Radikális Párt parlamenti csoportjának szóvivője kijelentette: A párt kongresszusi tagjainak tanácskozásán úgy döntöttek, hogy a bíróságá átalakuló kongresszus elé állítják Gomez argentin elnököt, ha nem mond le.

Gomez nyilatkozott és bejelentette, nem hajlandó lemondani tisztségéről és készen áll arra, hogy számot adjon a kongresszusnak. Alfredo Mitolo argentin belügyminiszter tárgyalt a kőolajipari szakszervezetek vezetőivel, akik úgy döntöttek, hogy néhány nappal elhalasztják a bejelentett sztrájk megkezdését, „mert nem akarják elősegíteni olyan helyzet kialakulását, amelyet nem tartanak kívánatosnak."

Az argentin rendőrség főparancsnoka közölte, hogy a rendkívüli állapot életbeléptetése óta mintegy 250 kommunistát és peronistát tartóztattak le, mert sztrájkra izgattak a kőolajipari munkások körében.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Bagó Zsuzsanna, Minkó Anna, Buzás Margit, Kincses Erzsébet, Balatoni Gábor, Marton Csaba, Lévai Csilla, Tálas László, Hartstein Éva, Győrváry László, Varga Pál Edit, Kingl Tibor, Török Lajos, Szávics Anna, Bernáth Jolán, Schmidt Zsuzsanna, Fekete Marianna, Ertsey Csaba, Horváth László, Bartha József, Balog Mária, Szőke László, Kiss Beatrix, Schönberger Ferenc, Schilling József, Kraft Ilona, Vadasz Anna, Haraszti Gyöngyi, Dobcsányi Györgyi, Ujhelyi Aranka, Kővári Csaba, Bajusz Emma, Minko Mária, Hermann Márta, Kiss Gábor, Bata Franciska, Kuthy János, Hubert János, Bischof Margit, Müller Pál, Magyar József, Bárent Lajos, Csányi Vilmos, Bobis Magdolna, Joó Edit, Csillag Judit, Sánta Zsuzsanna, Lukács Ferenc, Nagy Éva, Fucskár István, Zsemberovszky Judit, Szabó József, Sandl Zoltán, Sznopek Edit, Fogas Károly, Porkoláb András, Peczelák Éva, Pálmai Mária, Vörös Borbála, Kiss Mihály Gyöngyi, Gyarmati Ibolya, Klinkó Mária, Simon János, Kirles Márta, Szemelveisz Judit, Horváth Klára, Sipos Éva, Balázs Ferenc, Kis Pál Teréz, Czakó Ágnes, Skotnyár Andrea, Szigeti Sándor, Németh Erzsébet, Kalmár Zsuzsanna, Laboda János, Bayer József, Orsós Irén, Pomozi Tibor, Németh György, Lapath Olga, Andráskovits Erika, Berényi Anna, Danku Mária, Megyesi Mihály, Csetneki Irén, Gogolák Tamás, Máté Ildikó, Sári Béla, Ábrásits Mária, Dallos Sándor, Siklósi Sándor, Gyimesi Gyula, Puskás József, Tóth Anikó, Szántóy László, Fekete József, Cirkl Anna, Sipos István, Igaz Györgyi, Takács Gyöngyi, Steindl Ferenc, Dávid Lajos, Majlinger László, Nagy Pál, Schlott Imre, Török Ibolya, Födi Zsuzsanna, Kovács Erika, Becze Magdolna, Önódi Tibor, Orsós István, Csécsei Gábor, Seres István, Seres Ferenc, Glázer Antal.

Házasságot kötöttek:

Vass István gépkocsivezető és Kincse Katalin kesztyűvarrónő, Pech Antal segédmunkás és Balogh Margit segédmunkás, Papp Ferenc cipész és Tavali Ibolya bejárónő, Cseri István ipari előadó és Varga Ilona kesztyűvarrónő, Szával József üzemvezető és Török Etelka, Füzes Ferenc hentes és Paján Gizella eladó, Vagácz József csillés és Kacsa Ilona s. ápolónő, Révész Tibor BM dolgozó és Kossa Judit magkészítő, Borsi Tibor BM dolgozó és Kordélyi Rozália eladó, Boros Vendel lakatos és Beck Mária, Szentirmai József lakatos és Nell Erzsébet takarítónő, Stubna Henrik lőmester és Molnár Ilona, Péter Géza villanyszerelő és Cübelt Éva könyvelő, Fehér István csillés és Kocs Rozália konyhalány, Martonosi István csoportvezető és Sebők Erzsébet küldönc, Háber József segédmunkás és Sandi Lujza, Gondos József tényl. katona és Schreer Viktória, Schreer Béla telefonszerelő és Gondor Rozália, Vaskuti László gépészmérnök és Makó Rózsa élelmezési technikus, Holti László mérlegkészítő és Csongor Piroska könyvelő, Ribics Dezső autószerelő és Kovács Márta könyvelő, Máté Emil csillés és Kiss Anna gyors- és gépíró, Domján Henrik női szabó és Kardos Mária, Takács Béla tímársegéd és Kreutzer Margit konyhalány, Kiss László csillés és Győri Eszter, Szentgyörgyvári Tibor tanár és Kiss Váci Mária gondnok, Bedő Géza szerelő és Czibár Irma BM dolgozó, Harai József főkönyvelő és Harmath Magdolna takarítónő, Szennyai Lajos segédmunkás és Horváth Margit segédmunkás, Nikolics János segédmunkás és Petrovics Julianna, Szüts István kosárfonó és Balázs Éva geológus technikus, Tóth Zoltán építészmérnök és Négyesi Mária egészségügyi védőnő, Fábián Péter segédmunkás és Bencze Mária házfelügyelő, Horváth Antal eladó és Horváth Kokán Ilona női szabóséged, Vörös János földműves és Horváth Mária, Piros Ferenc vasöntő és Tóth Mária, Dudás Antal üveges és Naumov Mária eladósegéd, Merling József kesztyűszabász és Szihalmi Anna kesztyűvarrónő, Merling János kesztyűszabász és Stecher Magdolna, Somogyi Lajos vájár és Petorác Mária dobozkészítő. Szabó Andor agronómus és Farkas Szabó Erzsébet, Nemes István szivattyúkezelő és Kovács Julianna segédmunkás, Zirczy Jenő orvostanhallgató és Saághy Márta eladó, Nemesfalvi Tivadar anyagkiadó és Hortobágyi Etelka, Kiss János segédmunkás és Futács Zsuzsanna segédmunkás, Gadó István kesztyűszabász és Hella Jolán.

Meghaltak:

Sabol Imréné sz. Panovic Anna 78 éves, Csepregi János 60 éves, Tankovics Jánosné sz. Eller Anna 82 éves, Mátrai Antal 62 éves, Kiss Mártonné sz. Gyulai Erzsébet 66 éves, Dávid Mihályné sz. Ambrus Anna 90 éves, Simon János 74 éves, Kelemen Józsefné sz. Kovács Sára 66 éves, Kaesdorf Györgyné sz. Sánta Julianna 53 éves, Németh Józsefné sz. Horváth Franciska 93 éves, Mauthner István 72 éves, Zak Jánosné sz. Biró Katalin 50 éves, Vadász Pál 60 éves, Beck József 78 éves, Rácz Károly 74 éves, Rözge Istvánné sz. Cserta Jozefa 86 éves, Beszterczey Istvánné sz. Mészáros Margit 61 éves, Braun Ádám 64 éves, Kleinheincz Róbertné sz. Krasznai Terézia 63 éves, Horváth Sándor 88 éves, Schmidt Gáspár 59 éves, Szabó János 82 éves, Mundbrót János 31 éves, Szücs Istvánné sz. Margit Mária 75 éves, Petrovics Mártonné Reimling Teréz 77 éves, Kammerrer Ferenc 70 éves, özv. Jaksits Sándorné sz. Boda Irén 72 éves, Horváth János 71 éves, Antal István 72 éves, özv. Kovács Istvánné sz. Kovács Rozália 73 éves, Mailinger László 1 napos, Pap József 78 éves, özv. Szvobbda Imréné sz. Herbán Mária 75 éves, özv. Horváth Györgyné sz. Balla Ida 80 éves, özv. Szedlacsek Lajosné sz. Frigó Ágnes 83 éves, özv. Friedel Károlyné sz. Antal Mária 82 éves, Huczek János 71 éves, Timaffy Miklós 7 hónapos, Seres Ferenc 1 napos, Seres István 1 napos, Bátonyi János 65 éves, Kise Gyula 60 éves, Sass Sándor 65 éves.

A mi életformánk

Egy sajtókonferencia szünetében nemrég megjegyezte egy nagy nyugati hírügynökség magyarországi tudósítója: „Alapjában véve a rendszer szomorú mérleggel áll a választók elé. Fennállása ót szétzúzta a polgári életformát, ahogy azt a magyar demokraták — (így mondta: demokraták) — megjövendölték. A rendszer szétzúzta a polgári életformát, úgy, hogy az ahhoz fűződő reményeket is eltiporta."

Ez a megjegyzés nem is túl élénk vitát váltott ki az ott lévők közt. Mivégre lehetett volna vitatkozni a nyugati kollégával! A magyar újságírók azonban inkább elmosolyodtak. S eszükbe jutott az 1947-es választás, amikor a „demokratáknak" nevezett reakciósok még pártokba tömörülve indultak, megsemmisítő vereséget szenvedtek — noha (vagy helyesebben azért, mert) fő jelszavuk „a polgári életforma" védelme volt.

Ki ne emlékeznék azokra az időkre! Mit is mondtunk mi akkor? Azt mondtuk, hogy a polgári életformára való hivatkozás: ködösítés. Polgári életformát mondanak, s ezen a kényelmet, a fürdőszobát, az öblös fotelek, a műveltséget értik, de nem mondják meg, hogy a polgári osztályoknak mindez *miért és hogyan* jutott osztályrészükül. S hivatkoztunk Marxra és Engelsre, akik már több mint száz évvel ezelőtt kimutatták, hogy a kizsákmányoláson alapuló *magántulajdon* útjában áll a társadalom *személyi* tulajdonának gyarapításában, vagyis hogy *kevesek* magántulajdona lehetetlenné teszi *a túlnyomó többség: a dolgozók* személyi tulajdonának bővülését. Amikor tehát hadat üzentünk a kizsákmányolásnak, egyúttal azért küzdöttünk, hogy a dolgozók társadalmában *a végzett munka alapján* minden dolgozónak fokozatosan osztályrésze lehessen az anyagi jólét, a mind teljesebb kényelem, az egészség, a kultúra — ha úgy tetszik, a polgári életforma, annak minden embertelensége *nélkül*, a kizsákmányolás *nélkül*, az eltunyultság *nélkül*.

Szomorú-e csakugyan az a mérleg, amellyel a rendszer a választók elé áll, ezt a zsinórmértéket tartva szem előtt? Ugy hisszük, a legkevésbé sem. Persze, ha azt vesszük, van-e már minden dolgozónak saját villája az úri negyedben, van-e saját luxusautója, van-e szakácsnője, szobalánya, személyi titkára, komornája, gyermeknevelőnője és tőzsdei tanácsadója, ha ezt vesszük, úgy tényleg „szomorú a mérleg". Csakhogy a dolgozók, a munkások, a parasztok nem komornák és tőzsdei manipulánsok után vágytak a múltban és vágyakoznak ma. A fő kérdés nem ez. Hanem az: igaz-e, hogy *azáltal és azóta*, amióta a kizsákmányolás megszüntetése felé haladunk, s az iparban gyakorlatilag teljesen szocialista tulajdonviszonyokat teremtettünk, *bővült a dolgozók személyi tulajdona, javult-e létviszonya*. Ha így vonjuk meg a mérleget, a kép bizony nem szomorú, hanem felemelő, még akkor is, ha nagy út van hátra az általános jólétig.

Hogy a kérdéseket világosan és egyértelműen tegyük fel: vajon több embernek van-e fürdőszobája, mint tizenkét évvel ezelőtt, több ember ül-e fotelben, több jár-e színházba, moziba, művelődési házba, több veszi-e igénybe a könyvtárakat, az iskolákat, többen járnak-e nyaralni, üdülni, több jár-e fogorvoshoz, többen szórakoznak-e a vendéglőkben, az éttermekben? Igaz, a felsoroltak egy része még nem személyi tulajdon jellegű, de látnivaló, hogy a társadalmi tulajdon bővülése, például a művelődési házak és az egészségügyi szolgáltatások, nagy lépést jelentenek előre. De nincs semmiféle szomorú mérleg, ha a szó tiszta értelmében vett személyi tulajdont vesszük számba. Miközben a nemzeti vagyon megtöbbszöröződött, bizvást elmondhatjuk, hogy az emberek, a családok vagyona is megnövekedett. Persze, nem olyan birtokbővülésről van szó, mint amikor a földbirtokos egy rossz termésév után bagóért összevásárolta a kisparasztok földjeit, s mások tönkretétele útján bővítette vagyonát. Nálunk nem a konjunktúra, nem mások bajbajutása a tulajdon bővítésének formája, sőt ez ellen a törvény szigorúan fellép.

A dolgozó családokban nem a jószágkormányzó vezeti az üzleti könyveket, s talán nem is vonják meg időszakonként a vagyonmérleget. De tessék elgondolkodni rajta mindenkinek: mikor vett új bútort (ki sem tudjuk elégíteni a keresletet), mikor vett új csillárt, rádiót, fényképezőgépet, kerékpárt, motorbiciklit, mikor szűnt meg ruházatában „munkáskülsejű" lenni a munkásember?

S tessék elgondolkodni rajta, mikor lett az egyszerű munkásokból, parasztokból, dolgozókból gyárigazgató, katonatiszt, nem nyegle és néptipró, hanem népi ember, mikor lett közigazgatási vezető? Mikor végezték el a mi fiaink, leányaink, vagy mikor végeztük el mi magunk az általános iskola felső tagozatát, a középiskolát, az egyetemet? Tíz- és százezerszámra ebben a tizenkét esztendőben, amelyet közkeletűen szólva a szocializmus építésének szenteltünk. *A dolgozó milliók* szempontjából így áll hát a mérleg.

Igaz, lehet úgy is mérleget vonni, hogy nem a dolgozó milliók szemszögéből nézzük az eseményeket, a fejlődés menetét. Lehet úgy is nézni, ahogy *a volt uralkodó osztályok*, s a nekik hangot adó nyugati kolléga nézi. Nem tagadjuk, a kép így szemlélve nem rózsás. Bizonyára nem repes az örömtől a volt földbirtokos szíve, hogy egykori kastélyában szociális otthon működik, s ott a munkában kiöregedett, érdemes emberekről gondoskodik holtukig a nép állama. Nem örül a volt gyáros, hogy villájában most csecsemőgondozó vagy bölcsőde van, vagy pedig „prolik" laknak. Annak sem örül a volt bankár, hogy egykori nagyhatalmú bankja helyén ma népi takrékpénztár dolgozik, s ennek betétállománya nem a kisajtolt profitból, hanem a munkából származó jövedelmekből sokszorozódik. Folytassuk a sort? Ugy hisszük, felesleges.

De valamit még meg kell jegyezni a mi életformánkról. Sokan bizony időnként elfeledkeznek róla, *miért* mennek egyre jobban a dolgok, s mindent természetesnek vesznek, amint a néhai gazdagok is természetesnek vették a kizsákmányolás szentségét. S időnként mintha arról is elfeledkeznénk, hogy amink van, munkából van, tehát ahhoz, hogy még többünk legyen, meginf csak munka, jobb, eredményesebb munka kell. Mutasson bárki példát rá, hogy a nép állama két krajcárt nem a dolgozók érdekében használ fel, hanem vele a volt gyárosokat, földesurakat istápolja! Nincs rá példa.

Ami életformánk az, hogy iparkodunk, szorgalmasan dolgozunk, s bár nem polgári életforma ez, annál jobb a dolgozóknak. Ezt az életformát szocialista életformának nevezik.

K. T.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. november 17-től 1958. november 23-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RÁDIÓ

4.25: Rákóczi induló. — 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 4.40—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 6.00: Falurádió. — 6.30: Néhány perc tudomány. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Új könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. — 9.59 Időjelzés. — 10.00 Hírek. Lapszemle. — Időjárásjelentés. — 11.57: — Technikai szünet. — 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Hírek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjelzés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 17.59: Időjelzés. — 18.00: Hírek. — 19.00: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

PETŐFI-RÁDIÓ

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 8.10: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 21.00: Hírek. — 23.00 Műsorzárás.

Finommechanika rádiójavítója Rákóczi út 39.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Riportműsor.
9.15: Népi zene.
9.45: Lányok, asszonyok . . .
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Népi zene.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Operettrészletek.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.20: Ifjúsági műsor.
15.40: Utazás a világ körül.
16.10: Mező László hangversenye.
16.40: Napirenden . . .
16.45: Hawaii egyveleg
17.00: Tánczene.
17.45: Ifjúsági őrjárat.
18.15: Mozart: B-dur szimfónia.
18.40: Hazai körkép.
19.12: Boldogság, merre vagy? Közvetítés a József Attila Színházból.
22.20: Ungár Imre zongoraestje.
0.10: Magyarnóták.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Anya nélkül. Elbeszélés.
16.00: Fúvószene.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Operarészletek.
17.15: Drágább, mint az arany. Riportműsor.
17.30: Hangverseny a Rádióegyetem hallgatóinak.
18.15: Gondolatok Féja novellás-kötetéről.
18.30: Szív küldi . . .
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Szabó Zsuzsa és Kocsis Albert hangversenye.
20.25: Operettrészletek
21.05: Népdalok.
21.40: Versek.
22.00: Tánczene.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

KEDD

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népi zene.
8.40: Indulók.
9.10: A Gyermekrádió műsora.
9.20: Kis muzsikusoknak.
9.40: Szórakoztató hárfamuzsika.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Zenekari hangverseny.
11.00: Hegyről napok.
13.12: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zene.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Tánczene.
15.25: Napirenden . . .
15.30: Egy falu — egy nóta.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
17.00: Kínai tudósok között.
17.15: Magyar zene itthon és a nagyvilágban.
18.10: Munkásmozgalmi dalok.
18.20: Negyven éve történt . . .
19.05: Csongrádi halászok. Zenés összeállítás.
19.30: Versek.
19.35: Bartók-művek.
20.30: Tánczene.
21.20: Színházi életkép 1918—19-ből.
22.15: Mai szemmel...
22.25: A Magyar Rádió énekkarának női kara énekel.
22.42: Liszt: Desz-dur Petrarca szonett.
22.50: A Stan Kenton zenekar játszik.
23.05: Zongoraművek
23.35: Részletek Offenbach operettjéből.
0.10: Magyar népdalok.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangversenyen.
14.40: Filmzene.
15.00: Versek.
15.15: Hangverseny a stúdióban.
15.30: Mi újság a nagyvilágban?
16.00: Operettmuzsika.
16.48: Operaáriák.
17.15: Rádióegyetem.
17.45: Vidám hangszerszólók.
18.05: Operettrészletek.
18.30: Szív küldi . . .
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Mary Ford énekel.
19.40: Falurádió.
20.00: Brahms: a-moll vonósnégyes.
20.30: Emlékezés Robert Owenre.
20.50: Gliér: A Vörös Hadsereg — nyitány.
21.05: Gyermeknevelés.
21.20: Katonadalok.
21.55: Zenés riport.

Kiránduláshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból

SZERDA

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: Rádióegyetem.
9.30: Népi zene.
10.10: Gyermeknevelés.
10.30: Operettdalok.
11.00: Akiket nem lehet leigázni. Regényismertetés.
11.20: Népi táncok.
11.40: Magyar kórusok.
12.10: Tánczene.
13.15: Operettkettősök.
13.40: Verses összeállítás a munkásösszefogásról.
14.05: Dankó Pista dalaiból.
14.40: A moszkvai VIT hangversenyről.
15.05: Pár lépés a határ. Mesterházi Lajos regénye folytatásokban.
15.25: Könnyű zenekari muzsika.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Napirenden.
16.15: Szív küldi . . .
16.45: A Magyar Rádió Gyermekkórusa énekel.
17.00: Első szóval — muzsikával.
19.05: Zsolnai Hédi énekel.
19.20: Ifjúsági műsor.
19.40: Klasszikus operettmuzsika.
20.00: Közvetítés a párt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából rendezett díszelőadásról.
22.25: Szimfonikus zene.
23.15: Jazz-parádé.
0.10: Éji zene.

„Pajti" rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Orosz nyelvlecke az általános iskolásoknak.
14.40: Tánczene.
15.25: Kórusok.
15.45: Népdalok.
16.00: Enzo di Mola énekel.
16.17: A túlsó parton. Regényismertetés.
16.45: Orosz Júlia énekel.
17.20: A barátság hullámhosszán...
17.30: Zenekari hangverseny.
18.15: Nagy magyar műfordítók.
19.05: Képek a magyar zene múltjából.
19.40: Falurádió.
20.00: Palló Imre énekel.
20.40: Könnyű zene.
21.05: Népi táncok.
21.30: Szimfonikus zene.
22.00: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Szórakoztató zene.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Menyasszonyok — vőlegények iskolája.
9.20: A Gyermekrádió műsora.
9.40: A munkásmozgalom dalaiból.
10.10: Könnyű melódiák.
10.30: Szocialista Népkörben. Móricz Zsigmond riportja Kabáról.
10.40: Sesztay Sári zongorázik.
11.00: A költő pártjához. Verses, zenés összeállítás.
11.22: Udvarhelyi táncok.
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Népszerű egyvelegek.
13.00: A kommunista magyar ember megszületése.
13.30: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja!

14.50: Mendelssohn és Liszt kórusaiból.
15.10: Fiatalok sakkiskolája.
15.20: Diákhangverseny.
15.35: Az Ifjúsági Rádió műsora.
16.10: Könnyű melódiák.
16.50: Lányok, asszonyok . . .
17.05: Lakodalmas dalok.
17.25: József Attila versei.
17.30: Operettrészletek.
18.15: Szív küldi . . .
18.40: Százados szenzációk.
19.15: Régi magyar dalok.
19.45: Tánczene.
20.25: A Rádiószínház bemutatója: Kigyúl a csillag.
21.36: Hangszerszólók.
22.15: Népdalcsokor.
22.30: Kamarazene.
23.30: Tánczene.
0.10: Rácz Gyula cimbalmozik.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Részletek meseoperákból.
16.10: Bethlen Miklós önéletírása.
16.40: Hangverseny gyermekeknek.
17.10: Látogatás a Kartográfiai Intézetben.
17.25: Ajándékhangverseny.
18.15: Ifjúsági műsor.
18.35: Hatvani diákjai Rádiójáték.
19.05: Az ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Filmdalok.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Szórakoztató zenekari hangverseny.
20.45: A mi javunkra...

Rádiójavítás jótállással a Finommechanikánál, Rákóczi út 39.

21.05: Tánczene.
21.50: Mi újság a fototechnikában.
22.00: Operarészletek.
22.45: Néger versek.

PÉNTEK

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Operettrészletek.
9.00: 100 éve indult az „Üstökös".
9.10: Népdalok.
9.50: A Gyermekrádió műsora.
10.25: Fúvószene.
10.55: Gavallérok. Mikszáth Kálmán kisregénye.
11.30: Glinka: Sextett.
12.10: Tánczene.
13.00: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
13.15: Operarészletek.
14.10: Üttörőhíradó.
14.35: Napirenden....
14.40: Népi muzsika.
15.15: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Az Ifjúsági Rádió műsora.
16.10: Népdalgyűjtésen Észak-Afrikában.
16.50: A Rádió Ipari rovata jelenti.
17.10: Szív küldi . . .
18.15: Új magyarnóta felvételeinkből.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.05: Elbert: A cirkuszban — szvit.
19.20: Kerekasztal . . . Beszélgetés.
19.40: Részlet A cornevillei harangokból.
20.25: Könnyűzenei tudósítónk.
21.00: Gondolat. A Rádió irodalmi hetilapja.
21.30: Szimfonikus zene.
22.50: Legnépszerűbb lemezeink.
23.30: Ritkán hallott olasz operákból.
0.10: Bach: f-moll szonáta.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Zenekari hangverseny.
15.00: Miskolci stúdiónk műsora.
15.15: Zenés utazás.
16.00: Tánczene.
16.50: Régi francia muzsika.
17.10: Riporterek jegyzetfüzetéből
17.20: A magyar irodalom története.
17.50: Művészlemezek.
18.40: Népi zene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Zenekari dalok.
19.40: Falurádió.
20.00: Heti hangversenykalauz.
21.05: Operettmuzsika.
21.40: Kecskemét színházi életéről.
22.00: Mai nótaszerzők daladból.
22.25: A szilíziai takácsok. Heine verse.
22.30: Könnyű zene.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál. Rákóczi út 39.

SZOMBAT

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Lányok, asszonyok . . .
8.25: Ádám Jenő: Arany János dalai.
9.00: Üttörőhíradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Óvodások műsora.
10.10: A Rádió Ipari rovata jelenti.
10.30: Operettrészletek.
11.00: Hódítás. Elbeszélés.
11.20: Kamarazene.
12.10: Népi zene.
12.45: Mi újság a könyvesboltokban?
13.00: Operarészletek.
13.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.50: Tánczene.
14.20: Ifjúsági műsor.
15.10: Gulyás László: Kisbojtár — szvit.
15.30: Időszerű nemzetközi kérdések.
15.45: Szabó József zongorázik.
16.10: Élő szóval — muzsikával.
18.05: A héten történt . . .
18.15: Szív küldi . . .
18.50: Moszkvai tudósítónk jegyzete.
19.10: Népszerű szimfonikus hangverseny.
19.45: Ady Endre versei.
20.30: Jót nevettünk!
22.15: Versek.
22.20: Tánczene.

PETŐFI-RÁDIÓ

14.20: Operakalauz.
15.20: Autósok ötperce
15.25: Házassági viszontagságok. Rádiószatira.
16.30: Műteremlátogatás.
16.45: Népszerű hangverseny.
17.30: Megfiatalodik-e a Tejútrendszer? Előadás.
17.50: Ferenczy György hangversenye.
18.15: Falurádió.
18.35: „Bayreuthi Ünnepi Játékok. 1958."

Ultra-rövidhullámú rádiót az Állami Áruházból

VASÁRNAP

KOSSUTH-RÁDIÓ

8.10: Falusi életképek.
8.20: Egy falu — egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Uj Zenei Ujság.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
11.05: Enescu Fesztivál 1958.
12.55: Hétvégi jegyzetek.
13.05: Népi zene.
13.30: Helyszíni közvetítés a Magyarország—Belgium válogatott labdarúgó-mérkőzésről.
14.15: Tánczene.
14.30: A II. félidő közvetítése.
16.00: Hét nap a külpolitikában.
16.15: Szív küldi . . .
16.45: Világjáró munkások.
17.10: Kincses Kalendárium.
18.03: Edith Piaf énekel.
18.15: A szigetek kincse . . . Ifjúsági rádiójáték.
19.10: Tánczene.
20.10: Jankovich Ferenc irodalmi levele.
20.20: Strauss keringő.
20.35: „Giacomo Puccini 1858—1958."
22.10: Köznapi dolgokról.
22.50: Magyarnóták.
23.10: Oscar Peterson zongorázik.
23.30: Mozart-művek.
0.10: Könnyű zene.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádió-szervize

PETŐFI-RÁDIÓ

8.00: Albert Schweitzer orgonál.
9.00: Könnyű dalok.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Mezei csokor.
11.30: Zenés délelőtt...
12.25: Kenyér és só.
12.55: Művészlemezek.
14.15: Magyarnóták.
15.00: Az operaszerkesztő postájából.
16.00: Tánczene.
16.15: „Ember születik."
17.00: „Vezényel a szerző . . ."
18.00: Versek.
18.05: Zenekari hangverseny.
19.10: Az Egressy Gábor Művészklubban.
20.12: Népdalok.
21.00: Nevelő irodalomtörténet.
21.20: Tánczene.
22.30: Könnyű zene.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

SPORT

Pécsi kézilabdázók az NB I. osztályozó mérkőzésein

A kézilabda NB I-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzéseken Baranya megye bajnokcsapatai is részt vettek. A Pécsi Dózsa és a Pécsi Bányász női csapatai harcoltak a magasabb osztálybajutásért, ami egyik csapatnak sem sikerült.

Mit hoztak az osztályozó mérkőzések? Milyen tapasztalatokat szereztek a pécsi kézilabdázók? Ezekkel a kérdésekkel nem árt, ha foglalkozunk.

Igazán jó játékot nem igen lehetett látni. Még a kitűnő játékosokból álló Bp. Honvéd is csak a Győr elleni mérkőzésen nyújtott átlagosnál jobb teljesítményt. Az egyes találkozókat inkább küzdelem jellemezte. Védekezésben a csapatok mind zónáztak, csak a Pécsi Dózsa fogott végig nagypályásan embert a Győr elleni mérkőzésen.

A játékosokat nézve megállapíthatjuk, hogy egyénileg majdnem mind képzettebbek, mint a pécsiek. Fegyelmezettebben is játszanak és nem dobják el meggondolatlanul és céltalanul a labdát, még ötletjátékukban is megtalálható a tervszerűség. Labdakezelésük gyors mozgás közben is lényegesen jobb. Feltűnt, hogy a pécsi játékosok csak sablonosan tudnak kapura lőni. Bár a Honvéd kézilabdásai sem erősebb fizikumúak, mint a pécsiek, mégis lövőerejük sokkal nagyobb, s ami legfontosabb, lényegesen több módon tudnak kapura lőni. De a cselezéssel sem állnak hadilábon. A csapatok lényegesen keményebben játszanak, mint a pécsiek, a Dózsa és a Bányász játékosai voltak a legpuhábbak, mégis egy-két egészen feleslegesen elkövetett feltűnő szabálytalansággal többször is a kiállítás sorsára jutottak. A Honvéd játékosai taktikai elemként alkalmazták az úgynevezett lefautolást: szükséges pillanatokban átkarolással leállították az ellenfél támadását, s a szabad dobás idejére már időt nyertek a védelem rendezésére.

A Bányász női csapatánál a legnagyobb hiba az volt, hogy Bekkert és Péterszt hamar kiismerték és kikapcsolták a játékból, s ezzel veszélytelenné tudták tenni az egész csapatot. A bányász lányok végig sportszerűen és nagy lelkesedéssel játszottak, de nem volt bennük áttörő erő. Lassan építették támadásaikat, színtelenül adogattak a fal előtt. Bejátszást, betörést vagy dobócselt nem lehetett látni tőlük. Ráadásul védekezés közben gyakran zavarba jöttek. Pétersztől sokkal többet vártak a mérkőzéseken a pécsi kézilabdázók, belőle hiányzott a lelkesedés. Igaz, nagyon fogták és vigyáztak rá, de harcosabb szellemben többre lett volna képes.

A Dózsa mélyen megszokott formája alatt szerepelt. Játékuk zóna ellen egészen gyenge és színtelen volt. A kulcsemberek formahanyatlása és gyenge játéka az egész csapat teljesítményére döntő hatással volt. Főleg a lövésekkel volt itt is a hiba. A lövőjátékosok Szakács, Kovács és Nábob végig gyenge formában játszottak. Mindent felsődobással és magasan dobtak kapura, bejátszásra, betörésre nem mertek vállalkozni. Az erőnléttel nem volt baj. A küzdőszellem sem hiányzott a játékosokból. Sportszerűségből is jól vizsgáztak a Dózsások. A pécsi csapat végig a közönség kedvence volt mérsékeltebb eredményei ellenére is.

A játékvezetők jól vezették le a mérkőzéseket. Néhány kisebb hibától eltekintve a forró légkörben is megőrizték nyugalmukat. A sportszerűtlen játékot figyelmeztetés nélkül lefújták, reklamálásért azonnal kiállítottak. Gyorsan ítéltek és azonnal jelt adtak a szabaddobásokra s ezzel is gyorsították a játékot. A góljelzők helyezkedésével sem volt baj.

A versenyrendezés kiváló volt. A korszerű villanyórával és eredménykihirdető táblával felszerelt pálya nézőterén 4—5 ezer ember is elfért. A győrieket élénk érdeklődéssel kísérték a mérkőzéseket, megérdemlik az NB I-es csapatot.

DR. CSIZEK ANTAL
a Pécsi Dózsa edzője.

Tanácstagjelölt labdarúgó-játékvezető

Huber Sándornak nehéz, küzdelmes évei voltak. Szülők, testvérek, jó barátok nélkül nőtt fel, reggeltől késő estig kellett dolgoznia már gyerekkorától kezdve. A sportolás jelentett számára csak örömet. Labdarúgó-tehetsége már korán megmutatkozott. 14 éves korában az MTE ifi csapatában rúgta a labdát, majd nemsokára az első csapatba került.

A felszabadulás, mint annyi másnak, neki is meghozta az emberibb életet. Szakmát tanult a Mohácsi Gépgyárban. Közben a labdarúgásnak sem fordított hátat. Mikor úgy érezte, hogy kiöregedett, játékvezetőnek jelentkezett. Jó eredménnyel végezte a tanfolyamot, tehetsége itt is megmutatkozott. Szíve azonban még ma is visszahúzza a pályára. Ő szervezte meg az elmúlt évben mint az üzem sportfelelőse a gyár labdarúgó-csapatát. Irányításával csapatuk veretlenül nyerte az üzemi bajnokságot. Szerénysége, szorgalma sok barátot szerzett neki a gyárban is. Előbb szakszervezeti bizalminak választották meg, majd most, Mohács város dolgozói városi tanácstagjuknak jelölték.

A mohácsi sportolók és labdarúgó-játékvezetők büszkék Huber Sándorra, hisz az ő soraikból került ki.

PAZAUREK DEZSŐ

Meglepetések a választások tiszteletére rendezett asztalitenisz-versenyen

Csütörtökön este az Urán SC tornatermében megkezdődtek az asztalitenisz szövetség rendezésében a választások tiszteletére kiírt ünnepi verseny mérkőzései.

Már az első napon, a férfi egyesben nagy meglepetések születtek. A pécsi sportkörök, a Meteor, a BTC, az Urán SC, a Postás, a PEAC, a Fényügyörök és a Gépipari Technikum versenyzőinek részvételével megtartott versenyen a 15 éves Koronics előbb Balázst, majd Kőhalmit győzte le és végül is a 3. helyet szerezte meg. Az első helyen Horváth végzett. A döntőben 2:0-ra győzött Hartai ellen. Érdekesebb mérkőzések:

Székelyhidi (Meteor)—Pintér (Meteor) 2:0. Hartai (Meteor)—Ragoncsa (Urán SC) 2:0. Kőhalmi (Meteor)—Horváth (PEAC) 2:0. Horváth (Meteor)—Gara (PEAC) 2:0, Koronics (Meteor)—Balázs (BTC) 2:0, Horváth (Meteor)—Hartai (Meteor) 2:0. A verseny végeredménye: 1. Horváth (Meteor), 2. Hartai (Meteor), 3. Koronics (Meteor).

Úszóiskola az Urán SC fedett uszodájában

Az Urán SC úszóiskolája már több mint egy esztendeje működik. Közel 300 gyereket, felnőttet tanítottak meg az úszásra.

Az úszóiskolát most újból megszervezték és az Urán SC vezetői várják azokat a felnőtteket, gyerekeket, akik meg szeretnének tanulni úszni. Az úszóiskolára 3 éves kortól egészen a felnőtt korosztályig felvételt nyerhet mindenki. Az Urán SC fedett uszodája mindazokkal a követelményekkel rendelkezik, melyek lehetővé teszik, hogy az úszóoktatást a tél folyamán is a legmegfelelőbb körülmények között tarthassák. A sportmedence 25 méter hosszú, vízmélysége 120 centiméter, vízhőfoka pedig 24 Celsius fok. A tanmedence vízmélysége 50 centiméter, vízhőfoka pedig 26 Celsius fok. Érdeklődni és jelentkezni lehet mindennap délután 2 órától este 8 óráig az Urán SC fedett uszodájában, Szigeti út 30. sz.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére, a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak 1958 november 15-én déli 12 órától november 17-én reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati felében, a Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zs. utca és a Siklósi úttól nyugatra: *dr. Józan Béla* (lakik: Jókai u. 12., telefon: 24-77). Rendel: *Jókai Mór u. 8. sz.* alatti körzeti rendelőben (bejárat a Dischka Győző u. felől), telefon: 17-93.

II. TÖMB: a város keleti részében, Pécsbányatelepen, Borbálatelepen, Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Saortay Árpád* (lakik: Semmelweiss u. 14., telefon: 10-08). Rendel: *Ady Endre u. 81. sz.* alatti körzeti rendelőben, telefon: 39-78.

III. TÖMB: Meszestelep, Pécsszabolcs, Gyárváros, Ujhegy, Üszög: *dr. Liebmann Kornél* (lakik: Ujmeszes, Keller János u. 8. sz., telefon: 24-91/33 mellék). Rendel: az újmeszesi körzeti rendelőben, telefon: 24-92/56 mellék.

A járó betegek csak sürgős esetben, a fent megnevezett rendelőkben vegyék igénybe az ügyeletes orvosokat, akik az *I. és a II. tömbben* szombaton du. 4—6 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—6 óra közt, a *III. tömbben* pedig vasárnap de. 9—11 óra között rendelnek.

A fekvő betegekhez való kihívást ugyancsak a rendelési időben adják le, de legkésőbb 10 óráig, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tudnak eleget tenni. Más időben lakásukon találhatók.

Tüzifafűrészelés
1 ker. ürm.
30 forint
KAPITÁNY, Tel.: 10-01.

Közlemények

Áramszünet lesz november 15-én 13 órától 15 óráig Oncsa telep, Öreg-Meszes, Közép-Meszes, Felső-Meszes, Fehérhegy, Pécsszabolcs községekben. A fenti áramszünet üzemzavar megelőzése céljából vált szükségessé.

*

A Pécsi Baromfikeltető közli, hogy Xavér utca 19. szám alatti telepén, korlátozott mennyiségben, továbbtenyésztésre, kendermagos fajkakas és pekingi gácsér-kacsa kapható, kg-ként 24.— forintos áron. Ugyancsak korlátozott mennyiségben előjegyezhető december 2-i kelésű naposcsibe, ára darabonként 5.50; ugyancsak megkezdődött a decemberi és januári naposcsibék korlátlan mennyiségbeni előjegyzése. Rántani és sültnivaló csibe állandóan kapható 7—17 óra között.

A pécsi modellezők sikerei

A pécsi MHS modellezői Szegeden öregbítették hírnevüket. A versenyen 400 modellező vett részt, köztük a világbajnok csapat tagjai. Ilyen sokan még nem indultak Magyarországon modellező versenyen, s a pécsiek mégsem vallottak szégyent.

Egyénileg az A/2 vitorlázó modellek versenyében a II. helyet Frigyes Ernő világbajnok, a Dózsa versenyzője mögött Drescher János, a Vasas I. Bányász modellező szakosztály versenyzője szerezte meg, 851 mp-el. A VI. Mohai István, az Urán Modellezőkör vezetője lett 828 mp-el. Az összes pécsi versenyzők az első 25 között végeztek. Első osztályú minősítést szereztek: Mohai István, Weszti Márta és Ete Kálmán az Urán Modellezőkörből. Drescher János, Rubint Károly a Vasas I. bányász Modellezőkörből és Bank Tamás a pécsi központi műhelyből. II. osztályú minősítést értek el: Markotai Tivadar (Urán), Jozifek Ágoston (Vasas I. Bányász) és Horváth Antal, a pécsi központi műhely versenyzője. III. osztályú minősítést Mohai Istvánné az Urán Modellezőkör versenyzője ért el.

A csapatversenyben óriási küzdelem folyt az elsőségért, melyet végül az A/2 kategóriában a budapesti MÁVAG Modellezőkör szerzett meg. Második az Uránbánya csapata lett, megelőzve az ebben az évben legeredményesebb budapesti Dózsa csapatát. Negyedik helyen végzett a Vasas I. Bányász Modellezőkör csapata, meghálálva azt a pénzbeli támogatást, melyet a szénbányászati tröszttől kapott 1958-ban, melyből felépítették a kör helyiségét. Ötödik a pécsi központi műhely csapata.

Szurkolók véleménye

Az alosztály-mérkőzésektől kezdve általában minden labdarúgó-mérkőzésen ott vagyok. Látom, hogy több izben előfordulnak sérülések, hol könnyebbek, hol súlyosabbak. Ilyen esetekben a sérült játékost leviszik a pályáról és jobb híján, egy vezetőnek vagy éppen egy nézőnek felöltőjét, kabátját teszik a játékos alá. De súlyosabb esetek is előfordulnak, csak gondoljunk éppen Lovig vasárnapi lábtörésére, amikor több mint 10 percig kellett a hideg földön feküdnie a megsérült játékosnak, csak azért, mert nem volt hordágy a pályán.

Nem kívánok lehetetlent, mikor szurkolótársaim nevében is kérem az illetékeseket, hogy szerezzenek be hordágyat és egy pokrócot a mentőláda mellé, hogy sérülések esetén mindig kéznél legyenek.

TAR FERENC

APRÓHIRDETÉSEK

Állás

Több éves gyakorlattal rendelkező konzervgyári elomunkást keresünk. Ajánlatok, illetve személyes jelentkezés a Kaposvári Hűtőipari Vállalatnál. 57

Kútását vállalok. — Móricz kútmester, — Nagyárpád. 309

Gépírás, gyorsírás tanítását vállalja szaktanár. Pirostankos — 125-ös Csepel motorkerékpár eladó. Pécs, Káptalan u. 3. 455

Állami gazdaságban konyha- és gyümölcskertészeti állást vállalnék azonnali belépésre. Cím: Bakonyi János Baranya-Szentlőrinc, Tarcsa-puszta. 410

Lohajtót felveszek. — Kriszt fuvaros, Fürst Sándor út 62. Jelentkezés este 6 után. 437

Zöldség primőr és virágtermeléshez 12—20 000-rel közreműcő társat keresek. Németh, Dietz-malom. 453

Lakás

Kaposvár kétszobás lakásomat elcserélném pécsiért. Dr. Lajos Kálmán, Kaposvár, — Belolannisz u. 18. 17

Elcserélném belvárosi 2 szobás lakásomat négyszobásért, költségtérítéssel. Geisler Eta utca 2. II. 5. Vereb. 73

Pesti luxus egyszobás komfortos, főbérleti cserélek pécsiért. — Bíróné, Bp. Tinódi u. 2/b ez. 74

Elcserélném kettőszoba-konyha, speizos lakásomat egyszobakonyhásért és külön egy szobáért. Megtekinthető vasárnap délelőtt. Doktor Sándor u. 21. sz. Nagyné. 311

Elcserélném két különálló szoba-konyhás lakásomat egy kétszobásra. Kovács, Kossuth u. 63. sz. 365

A Pécsi Orvostudományi Egyetem ápolónők számára bútorozott albérleti lakásokat keres. Címeket a munkaügyi csoportnál Pécs, Rákóczi út 2. szám alatt kérem leadni. 382

Bútorozott szoba; 2 dolgozó vagy házaspár részére azonnal kiadó. Garai utca 15. 389

Elcserélném kettőszoba, hallos, összkomfortos lakásomat egyszoba hallosra, — Telefon: 40-38. 429

Elcserélném sürgősen kétszoba, fürdőszobás lakásomat repterért. Cím: Kis-Flórián u. 4. sz. 405

Elcserélném gázos, — nagyszoba, személyzetiszoba, kizárólagos konyha, előszoba, fürdőszoba közös, használatú lakásom szobakonyha, éléskamrára, lehet disznótartásos is. Rákóczi út 39/C. I. 1. 458

Vennék egyszobás — (személyzetiszobás — vagy hallós) beköltözhető öröklakást. Alsó-Balokány utca 75. sz. Telefon 36-30. 338

Elcserélném újmeszesi 2 szobás, összkomfortos, bányászlakásomat városi szobakonyhásért. Kovács, Kossuth u. 63. 364

Belvárosi kétszobás lakásomat elcserélném uránvárosi két és félszobásért. Telefon: — 44-80, esti órákban. 356

Elcserélném 1 szobakonyha, speizos lakásomat, 2 szobakonyha speizosért, — költségtérítéssel. Felső-Balokány utca 47. Szabó. 376

Debreceni háromszoba, összkomfortos — vagy hatvani, nyíregyházi kettőszobás lakást pécsi vagy pesti kettőszoba összkomfortosra cserélek. Telefon: 10-74. 255

Elcserélném 2 szoba, összkomfortos, garázsszal és üzlethelyiséggel egybekötött győri belvárosi lakásomat hasonló pécsiért, üzlethelyiség nélkül. — Érdeklődni 18-55. 288

Ingatlan

Magyarszék központjában új villaszerű ház, háromszoba, össz komfortos, teljes szuterinos, — gazdasági épülettel eladó, Cím: Pandur, Kossuth L. út 34. 35

Pécsújhegyen szőlő, 950 négyszögöl, házhelynek alkalmas, — megosztva is eladó. Érdeklődni, III. dűlő, Gyenisénél. 73

Vennék 15 000 készpénzzel életjáradékos, beköltözhető, 2—3 szobás családi házat, a havi részlet mehet 1000 forintig. Cserelakás van. Frank, Fehérhegyi megálló, 290

Cserkúti csárda mellett 93. számú, ház, 1350 n-öl jól termő szőlő, gyümölcsössel eladó. — Bővebbet ugyanott Vörös. 312

Beköltözhető kettőszobás, összkomfortos családi ház (kandalló, gáz) eladó. Alsó-Balokány utca 75. Telefon 36-30. 387

Kis családi ház, szoba-konyha, mellékhelyiségekkel, 120 n-öl területtel, beköltözhetően eladó, Szent János kút, Keresztesék, régi Hársfa utca folytatása, Engels út végén. 390

Elcserélném Jugoszláviában lévő ház- és földingatlanomat Magyarországon lévő házért. Esetleg szőlő vagy gyümölcsösért. Horváth Imre, Pécs, Zólyom utca 1. Érdeklődni délután 4 óra után. 392

Kertes családi ház — 2x1 szoba-konyha, — kamrás lakással eladó. Szoba-konyhás cserével beköltözhető. Ujvilág utca 7. 414

Beköltözhető ház, szép nagy telekkel sürgősen eladó, Horváth Lajos, Bükkösd, Kossuth u. 59. 419

Eladó egy beköltözhető családi ház. — Mecsekalja állomás 6. szám, Sztipánovits. 403

Gazdasági ház, beköltözhető lakással, Pius mellett, 1 kh szőlő, felszereléssel, lakható épülettel, — autóbuszmegállóhoz közel és 4 hold szántó sürgősen eladó. — Érdeklődni Virág u. 20 404

Eladó családi okok miatt a város legszebb részén leszeparált új, fél villa; 2 szoba, hall, összkomfort, 2 erkélyes, azonnal beköltözhető, 150 000-rel átvehető, a többi meg egyezés szerint. Komoly vételszándékkal érdeklődni hétfőtől, Hunyadi János út 37. 449

Nyugati városrésznél 130 n-öl eladó; 17 000-ért. Kerítés, fabódé, víz, termőfák. Felső-Vámház utca 10. sz. Bozsóki. 407

Diósviszlón, állomáshoz 5 percre 1 800 n-öl szőlő lakható épülettel 38 000-ért eladó. Érdeklődni Pécs, Zerge utca 17. 416

József utca 20. számú magasföldszintes ház eladó. 434

Egyszoba, összkomfortos szuterinos új ház, beköltözhetően eladó. Patacsi megállótól 5 percre. Részletre is. Érdeklődni Rácváros 29. 462

Eladó ház; Vöröskereszt u. 10. Érdeklődni: Vöröskereszt u. 26. sz. Beköltözhetőséggel. 468

Eladó Cupitelepen — kétszobás, új ház. Érdeklődni helyszínen, Snóbliék. 383

Ház életjáradékra eladó, szoba-konyha beköltözhető. Felső-Balokány utca 14/1. 330

Eladó 2 szobás házrész 55 000 forintért. Érdeklődni Dohány u. 7. sz.; alagsor. Horváthnénál. 355

Eladó 2235 és 1313 n-öl szántó, lőtér mögött; víz mellett, — buszmegálló 5 perc. Cím: Keszű 16. 314

Életjáradékra vennék házat Pécsett. — Erkölcsi, anyagi garancia biztosítva. Cím a hirdetésfelvevőben. 317

800 n-öl szőlő, 800 n-öl szántó, présház, pincével olcsón eladó. — Érdeklődni: Vókány, Kossuth utca 142. sz. alatt. 318

Egy kh föld egyben, vagy két részben is eladó, Felső-Havi u. 8. sz. 354

Eladó 578 n-öl szőlő, gyümölcsös a Mecsek legszebb részén, a Pálos templomnál. Víkendház, pince, ciszterna. Érdeklődni Rákóczi út 38, bádogosműhely. 357

Szentdénesen 2630 n-öl tőlgyerdő eladó, vagy pécsi ingatlanért: ház, szőlő, elcserélhető, vagy épületfát adok el. Érdeklődni Pécs, Szent Vince utca 51. sz. 347

Eladó ház, Hősök terén, üzlethelyiség és egy szoba minden elfogadható áron. Érdeklődni lehet Tolbuchin út 109. Petzl Ferenc. 343

Rigóder-tetőn 616 n-öl szőlő, lakható présházzal és felszereléssel eladó, Ugyanott 860 n-öl szőlő, felerészben házhelynek is eladó. Csaba utcában 243 n-öl telek eladó. Érdeklődni Budai Nagy Antal utca 4. 342

Családi ház, gazdasági épülettel, gyümölcsössel, szőlő, erdő, szántó és rét eladó, 35 000 forintért. Irsa Károly, Baranyaszentgyörgy 53. szám, Baranya megye. 335

Megosztott házrész azonnali beköltözéssel eladó. Brassó utca 12. sz. 329

Részben új ültetésű szőlő szép házzal, — teljes felszereléssel, bortermével eladó. Érdeklődni este 6 után 49-24 telefonon. 372

Beköltözhető, lakáscsere nélkül 3 szobás, gázos családi ház eladó. Béla utca 16. sz. Telefon 46-26. 378

Kulich u. 16. sz. ház fele eladó, részletre is. Cserével beköltözhető. 59

Ház felerészben eladó, Alajos u. 15. sz. Érdeklődni helyben és Kovácstelep, Brassó u. 15. Kiss, vasárnap. 255

Rétek, földek a pécsmagyarürögi határban eladók. Érdeklődni: Magyarürög 10. szám alatt. 297

Fürj utca 7., Rigó u. 8. számú házak beköltözhetően eladók. 293

Eladó házhelyek, kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett, a Megyeri Kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, — Csertőn, Vajszlón, Csányoszrón, Hirden, Görcsönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth Lajos utca 1; vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP-fiók.

Vegyes

MOSÓGÉPEK

és egyéb villamos háztartási gépek motorok tekercselését, javítását vállalja a Villamosgépjavító KTSZ *Pécs, Szigeti u. 17 Telefon: 15-23. sz.*

Szőrtelenítse lábát szőrtelenítő krémmel. Bajúszt, arcot, szőrtelenítőporral. Egészségre ártalmatlan. Tégely 8 Ft. Hámlasztó, szeplőkrém. Púderkrém, napfényvédőkrém. Zsíros, mitteszeres, tágpórusú arcbőrre arcszesz. Szeplőhalványítóvíz. Májfoltos arcra pakolókrém. Hajhullás elleni krém. Korpás, zsíros fejbőrre hajszesz. Izzadás elleni por. Gyöngyház körömlakkok. Folyékony szemöldök és szempillafesték. Folyékony csókálló ajakrúzs. Megrendelhetők utánvéttel Dr. Rabinek Aladár vegyészmérnöknél. Székesfehérvár, Piactér 53. 61

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Családi estekre kiváló fajborok kaphatók, literenként 15.— Ft-tól, ugyanott egy bécsi zongora eladó. Pécs, Szabadság u. 5. I. em. jobbra. 60

Fafűrészelő (motoros) Soós János, Bajcsy Zs. u. 10. Tel.: 11-03 47

Fenyves-soron sarok-telken melléképület létesítéséhez kölcsönt keresek. Telefon: hétköznap 26-60. 412

Mű-fogsorát soronkívül megjavítja. Vajda fogtechnikus. Mártírok u. 7. 399

Eladó Siemens gyártmányú 4.4 KW villany motor Schlank Ferencnél, Hird. 284

Tüzifa felfűrészelése 1 kereskedelmi ürmétert 25.— Ft. Háber József, Garai u. 34. Telefon: 44-46.

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó, Nap utca 23. szám. 447

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-91. György u. 6. 249

Értesítjük kedves vendégeinket, hogy a fehérkuti turistaházban minden szombat, vasárnap halászlé és túróscsusza kapható. Autóbuszjárat indul a Széchenyi térről szombaton: 17 órakor, visszaa 20 órakor. Vasárnap indul 14 órakor, visszaa 22 órakor. Hétköznapokon is üzemben a turistaház, megközelíthető a pécsbányai autóbusszal, majd a 14-es erdei úton 45 perc. Étel, ital, szállás. 371

Irodák, vagy éttermek takarítását vállalnám. Cím: 440 szám alatt a hirdetésfelvevőben. 440

Méhészek! Az állam tulajdonát képező kanákat azonnal hozzák vissza Domborihoz. 319

Törött babák és mackók javítása szakszerűen. Baba-macko klinika. Megye utca 9. emelet. 264

Keresek 6 hónapra 10.000 kölcsönt. Tiszteletdíjat fizetek. Megkeresést: Megbízható, biztos jövedelem jelzigére a Hirdetésfelvevőbe kérem. 282

Adás-vétel

Figyelem! Rekamiék, fotelok, székek, önműködő fotelágyak, szelonok készen és rendelésre készítőnél, fizetési kedvezmény. Budapest, VIII., Festetich u. 11. (Keletinél). 16

Hálószobát, konyhabútort, rekamiét készíttessen Cserhalminénál, Pécs, Bajcsy Zs. u. 25. 82

Gyönyörű kivitelű egy és kétszemélyes önműködő, epedás rekamiék, fotelok, székek, raktáron készítőnél kaphatók. Szakács Ottó, Budapest, VI., Lenin körút 60. Kapu alatt. 231

Színesre festett kanapé, 3 szék, virágállvány, kifogástalan piros játék sport babakocsi eladó. Rét u. 27/1. II. em. 66

Wertheim szekrény kisméretű eladó. Makovicsnál, Sellyén. 381

Órásszerszámok (complett) eladó. Egy hathektós hordó olcsón eladó. Regős u. 12. 383

Alkalmi árban eladó több Singer varrógép. Városház utcai varrógépraktár. 384

Vörösréz fürdőszobakályha eladó. Telefon: 15-52. 5-ös mellék. 386

Eladó női új zöld műbőrkabát. Márton u. 11. kapu alatt balra. 393

Spediterkocsi eladó Kórház tér sarok, Kiss szállító. 413

Egy éves ártány és mozsolt kukorica eladó. Csillag u. 7. 427

Sertésforrázó teknő prima és 100 kg-os tizedesmérleg eladó. Kulich (Papnövelde) u. 19. jobbra, esti órák ban. 424

Kombináltszekrény, 4 szék, rekamié, asztal, függönytartó egyben, világos, sötét hálók, varrógépek olcsón kaphatók Báránynál, Hal tér 1. 432

Megmaradt palát, 40x40-est átveszek. Gaálné, Pécs, Geisler Eta u. 3. 394

Eladó zománcozott asztaltűzhely, gyermek irhabunda hetvenöt centiméter hosszú. Rákóczi út 13/a. ajtó 1. 397

Varrógép Singer, karikahajós jutányosan eladó. Majláth u. 19. Jandó műszerész. 398

500-as, oldalkocsis motor eladó vagy házóért elcserélhető, Telefon: 37-71. 450

Spediterkocsi, gumikerekű, 50 q teherbírású bérbeadó. Érdeklődni 47-39-es telefonon. 401

50.000 nagyméretű falitégla, 20.000 cserép, fanyag eladó. Érdeklődni Okorág, Nagy Sándornál. 457

Ebédlő, ágyak, asztalok, székek, mosdó, varrógép, képek, stb. bútorok hagyatékból eladó. O-kukorica mázsája 210 forint. Aradi vértanúk útja 55. Hátsó udvar. 452

Eladó 8, 12, 16 kalapácsos daráló. Rákóczi út 45. 406

Nagyméretű vizes köszörűkő vasállvánnyal eladó. Felső-Vámház u. 10. Bodor. 408

Eladó csontszínű kombináltszekrény, konyhaszekrénynek is alkalmas. Tompa Mihály u. 45. 409

Hálószobabútor, konyhabútor, rekamié, szekrények, íróasztal olcsón, részletre is eladó. Aradi vértanúk útja 32. 435

Takarmányrépa cca 50 q eladó. Pécs, Füzes dűlő. Fullajtár. 436

Modern konyhabútor, hálószobabútor, félháló, fotelok, rekamié, vitrin, Madonnakép, vaságy sodronnyal, éjjeliszekrények, matracok eladók. Zsolnay u. 7. Üzlethelyiség. 438

Jókarban lévő fűszerüzlet berendezés nyolc darabból álló állványzat, fiókokkal, lisztesláda, petróleum kimerő pumpával és jégszekrény jutányosan eladó. Cím 461. szám alatt a Hirdetesfelvevőben. 461

Nylonharisnya átkötés, csere, eladás. Gábor u. 4, földszint 1. 43

Mély gyermekkocsi és egy zománcozott kályha eladó. Márton u. 20. 466

Hálószobabútorok, konyhagarnitúrák, szék ek, ágyak, asztalok, varrógép és egyéb szép bútorok nagy választékban Báránynál, Hal tér 1. Baranya vendéglővel szemben. 306

Szemfelszedőgép, új, eladó. Benedeknél, Kossuth Lajos u. 19. Szombat és vasárnap. 350

Szalufa és gerenda, használt, eladó. Kisboldogasszony utca 26. 352

Uj, diószínre politúrozott hálószobabútor eladó. Légszeszgyár u. 24. (sarok). 351

Hálószobabútor, félháló, asztal, ágy, kétajtós szekrény olcsón eladó. Doktor Sándor u. 32. Udvarban hátul. 349

250-es Jawa motor olcsón eladó. Majtényi u. 21. 336

Eladó száraz csöveskukorica. Szigeti út 2. 358

Szép ebédlő részletre eladó. Nagy Flórián u. 24. asztalosműhely. 332

Hálószoba, konyhabútor, kályhák, ágyak, szekrények, sodrony eladók. Molnár, Felsővámház u. 2. 237

Parketta, 30 m², tökéletesen száraz, eladó. Váradi Antal u. 22. sz. II. Borda. 385

Bejáratott fekete export Pannónia újszerű állapotban igényesnek sürgősen eladó. Esetleg fizetési kedvezmény. Uj-Meszes 23. épület, I. emelet 8. ajtó. 274

Egy könnyű spediterkocsi, egy ágy és szekrény eladó. Brassó u. 1. 303

Használt férfiruhát, fehérneműt veszek, hívásra házhoz megyek. Schlesinger, Tiborcz u. 66. 281

Hálószobabútor, szekrények, sodronyok, asztalok, toalettükör, Kalor-kályha, ágybetétek, ikerágy eladó. Rákóczi út 48. Koltai. 277

Hálószoba diópolitúros eladó. Fizetési kedvezmény. Felső-Vámház u. 33. asztalos. 234

Hálószobabútor, szekrény, hármasszekrény, festett kombináltszekrény, konyhabútor, éjjeliszekrény, szezlon eladó. Szabó, Kossuth tér 6. 374

Hol szórakozzunk?

Kel művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 15-i, szombati műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Baranyai legénymulatós. Ez történt a héten. Hírek és tudósítások. Ognyenovics Milan, a Délszláv Szövetség főtitkára, Baranya képviselőjelöltjének rádiónyilatkozata. Népdal. Baranyai táncok és szerbiai táncok.

17.00: Német nyelvű műsor. Polkák dallamával . . . Herr Olof. Népi költemény. Szavazz a Népfrontra! Dr. Wild Frigyesnek, a Magyarországi Német Dolgozók Demokratikus Szövetsége főtitkára felhívásának II. része. Szív küldi szívnek szívesen. Régi választások emlékezete . . . riport. Molnár Nándor és fúvószenekara játszik: keringők, polkák és ländlerek.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.

18.00: Hírek, tudósítások.

18.10: VIDÁM ZENÉS TARKA-EST. 1. Szignál. Előadja a Pécs Tánczenekar, 2. Bágya: Nem lehetsz te éntőlem oly messze — énekli Tomanek Nándor. 3. Pesten és Budán szombat délután. — Énekli Takács Margit. 4. Pótvizsga. Vidám jelenet. Irta: Rónaszéki András. Előadja Horváth Magda, Faludi László és Fülöp Mihály. 5. Vécsei: Mexikói bicskabár. Előadja a Pécsi Ötös Vokálegyüttes. Rákosi: Maga meg a maga huga. Énekli Rónaszéki András. 7. Mindennek a bíró az oka. Vidám jelenet. Előadja: Faludi László, Fülöp Mihály és Kutas Béla. 8. Szabó Samu és Takács Margit énekszámai. 9. Gordon: Wilhelmina. Énekli Bázsa Éva. 10. Sima üzlet. Vidám jelenet. Előadja: Faludi László, Fülöp Mihály és Kutas Béla. 11. A Pécsi Gitáregyüttes műsora. 12. Tomanek Nándor énekel. 13. Villámtelefon. Tréfa. Előadja: Horváth Magda, Kutas Béla és Rónaszéki András. 14. Bágya: Szól a jazz. Előadja a Pécs Tánczenekar, vezényel: Vér Ernő.

19.00: Műsorzárás.

Vegyen totószelvényt!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Bob herceg (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Nem vagyunk angyalok (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Egy nyáron át táncolt (3, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth: Jégkirálynő (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, 10. sz. sporthíradó. Tihany. Sopron. Amerikai kémszolgálat. Előadások kezdete 11 órától folytatólagosan 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.

Petőfi: Hétköznapi tragédiák (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): A tett színhelye Berlin (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Mindig veled (5 és 7 órakor).

Ifjúsági filmszínház: Szerelmes trombitás (5 és 7 órakor).

Józserencsét (Pécsszabolcs): Csempészek (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Régi idők mozija (5 és 7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Mese az aranyhajú királylányról (5 és 7 órakor).

Kossuth (Mohács): Nővérek (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Királyasszony lovagja (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Bigamista (6 és 8 órakor).

ÖSSZTÁNC:

ma este fél 8 órától 12 óráig az Urán KISZ ifjúsági klubban (Szabadság u. 2. volt Tavasz-féle étterem). Vezeti: Hermann Ferenc tánctanár. Vasárnap délután 4 órától diák össztánc.

✲

Ugyancsak össztánc lesz ma és holnap este fél 8 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

✲

Diák-össztánc vasárnap délután 3 órától a KISZ és Doktor Sándor Művelődési Házában.

✲

Táncmulatság lesz ma este 7 órától éjfélig Pécs város Művelődési Házában.

BÁBELŐADÁS

lesz november 16-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Színre kerül: Piroska és a farkas című mesejáték. Belépődíj 3 forint.

Közlemények

— Schwarz Kamill bélyegkereskedő és Tarr Ida gyorsés gépírónő ma tartják esküvőjüket.

✲

A KIOSZ helyi csoportja az újonnan átalakított klubhelyiségében rádió, lemezjátszó és televíziós készülékek beszerelésével is elősegíteni kívánja a tagság kulturális és szórakozási igényeinek kielégítését. Minden hét szombatján énekes, zenés műsoros, alkalmi programmal klub összejöveteleket rendeznek. Rendezvények díjmentesek és azokat a KIOSZ tagsága, valamint a családtagjaik bármely alkalommal meglátogathatják.

✲

Az Uttörőház közli, hogy ma délután 3 órakor úttörők szüleinek találkozója lesz, melyet a 227. számú Hunyadi János úttörőcsapat rendez és minden úttörő szüleit szeretettel várják.

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazó közönséget, hogy november 17-től kezdődően Borbála-telep felé próbaképpen egy hónapi időtartamra Széchenyi térről 22.15 órás indulással új járatot állít be, Borbála-teleptől visszaindulás 22.30 órakor. Továbbá november 15-től kezdődően Fehérkuti menedékházig ugyancsak próbaképpen szombat-vasárnapi napokra új járatot állít be. A járat útvonala: Széchenyi tér, Hősök tere és Fehérkút, ugyanezen útvonalon vissza. Indulási idő: szombati napon Széchenyi térről 17 órakor, Fehérkúttól vissza 17.45 órakor, valamint 21.15 órakor és visszaa 22 órakor. Vasárnapokon: Széchenyi térről 14 órakor, visszaindulás 14.45 órakor s 19.15 órakor; viszaindulás 20 órakor.

✲

Áramszünet lesz november 17-én, hétfőn reggel 8 órától 11 óráig a Felsővámház, Katalin, Ady Endre, Ujvilág utcák által behatárolt területen.

✲

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazó közönséget, hogy november 17-ével bevezeti a téli menetrendet. Menetrendek a jegykezelőknél és a forgalmi irodában kaphatók. Értesíti továbbá, hogy november 15-től az István aknai 23.20 órás járatot, valamint a vasárnapi napokon közlekedő mecseki körjáratot részvétlenség miatt megszünteti.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, kik Mátrai Antal temetésén részvétükkel, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

Gyászoló család.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal:
Hírlapposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési dij: 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Mellics Rezső

Piszkos a szőnyege?

Patyolat

minden nagyságú és minőségű szőnyegét

háztól házig szállítva

szakszerűen gyorsan tisztítja.

Nyerhet!

Vásároljon könyvsorsjegyet

AZ ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ BOLTJAIBAN!

Ha nem nyer, sorsjegyét teljes értékben könyvre váltjuk be.

KIFOGÁSTALAN ÜZEMANYAG, GARANCIÁVAL JAVÍTOTT MOTOR = BIZTOS UTAZÁS!

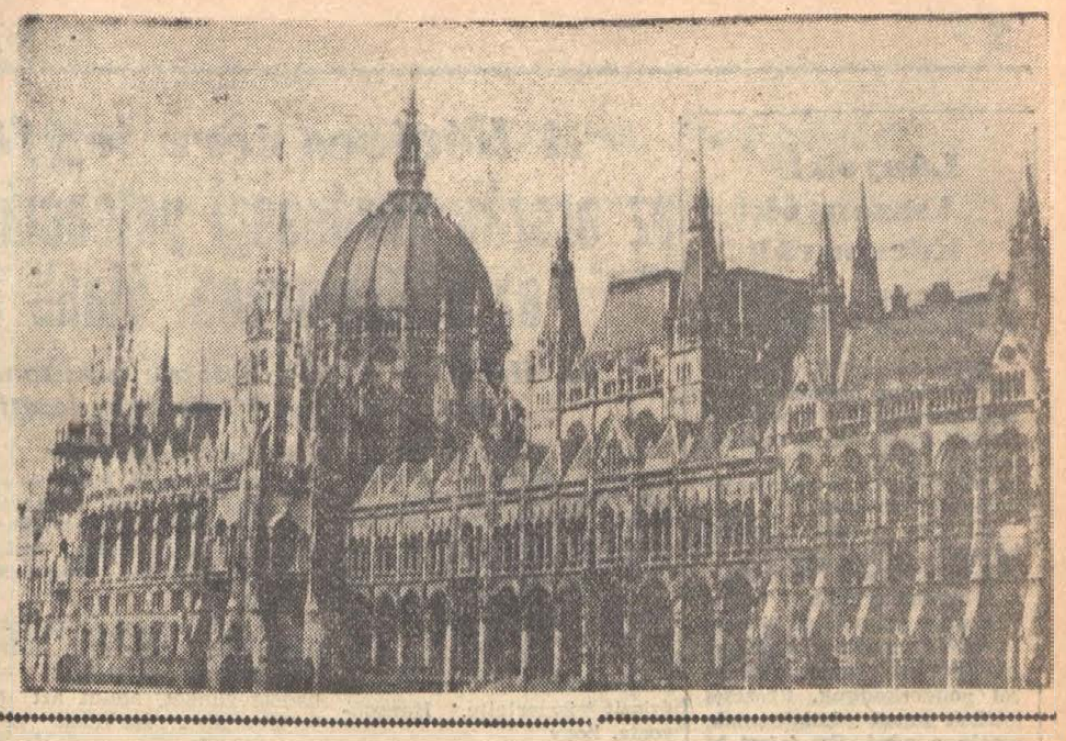
JÁRMŰVET GARANCIÁVAL MEGJAVÍTJA A Pécsi Finommechanikai és Motorjavító Vállalat **PÉCS, BAJCSY ZS. U. 12. TEL.: 30-48.**

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 271. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. NOVEMBER 16.

Hruscsov elvtárs beszéde

2. oldal

Szavazz a Népfrontra!

Ma megnyílnak az ünneplőbe öltözött választási helyiségek, hogy fogadják a választópolgárok sokaságát. Ünnepélyes hangulat, virágok, az asztal mögött felelős bizottság — mind azt jelenti, hogy fontos esemény történik. Választ a nép, szavazatokkal nyilvánítja ki a párt, a kormány, az ország vezetői iránti bizalmát, egyetértését mindazzal, ami ebben az országban a szocializmusért, a békéért történik.

Óriási a különbség a mi választásaink és a múltbeliek, vagy a mai nyugati választások között. A tőkésosztály uralma idején csak ahhoz szólhat hozzá a korlátozott számú választó, hogy az egyik vagy a másik kizsákmányolót fogadja-e el képviselőjének. És még ennek a szavazati jognak a gyakorlását is számtalan követelmény és tilalom korlátozza. Nálunk a választópolgárok számát nem korlátozzák vagyoni, műveltségi, foglalkozásbeli, faji vagy nemi különbségek és minden választópolgár teljesen szabadon gyakorolhatja jogait. A választás tárgya pedig nem pusztán az, hogy kik legyenek a képviselők. Választópolgáraink arról döntenek szavazataikkal, hogy akarják-e a mi szocialista társadalmunkat, amelyben a dolgozóké, a munkásoké, parasztoké, értelmiségieké az ország, munkájuk gyümölcseit maguk élvezik.

Munkásoké, parasztoké, értelmiségieké ma az ország. Munkások, parasztok, értelmiségiek kerülnek a mai választás eredményeként az országgyűlésbe, a megyei és helyi tanácsokba. Építőmunkásból lett a művelődésügyi miniszter első helyettese, Aczél György elvtárs, megyénk listavezetője. Építőmunkás volt Laki István elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, országgyűlési képviselőjelölt. A munkásosztály és a párt iránti hűségüket jól ismeri Baranya népe, tudjuk, hogy bennük — akik a legnehezebb percekben is szilárdan álltak a párt mellett — nem csalódhatunk. A dolgozó parasztok örömmel látják a jelöltek között Kaszapovics Andrást, a kiváló tsz-elnököt, az új kátolyi kukoricafajta megteremtőjét és Sziveri Kálmánt, a megye egyik legjobb termelőszövetkezetének elnökét. Molnár István a nehéz bányamunkában ért el nagyszerű eredményeket, a vágathajtásban kialakított új módszereivel ma már számos bányászbrigád ér el a réginél sokszorosan nagyobb teljesítményeket. Bányamunkásból lett trösztigazgató Pataki Mihály is. Dr. Huth Tivadar az emberek egészségének védelmét, a betegségek elleni harcot szolgálja híven és nagy eredményekkel hosszú évtizedek óta, benne megyénk értelmisége talált jó képviselőre. Saját fiait választja képviselőnek a dolgozó nép. Sorolhatnánk hosszan az országgyűlési képviselők, a megyei tanácstagok, a helyi tanácstagok listáját. Egy biztos — a dolgozó nép fia valamennyi. Grófokat, bárókat, kizsákmányolókat és egyéb parazitákat nem találunk köztük. De kinek is hiányoznának? A felszabadulás óta bebizonyította dolgozó népünk, hogy arisztokraták, földbirtokosok, tőkések nélkül nemcsak szabadabban, jobban tud élni, hanem többet tud tenni az egész ország felvirágzásáért is.

Természetesen vannak, akiknek azért mégiscsak hiányoznak a kizsákmányoló osztályok képviselői. Emlékszünk még arra, hogy az ellenforradalom idején és közvetlenül utána hogyan sürgették a nálunk ideig-óráig hatalomra került ellenforradalmárok és nyugati segítőik az azonnali „szabad" választást. Mire kellett volna ez nekik? Arra, hogy a Nyugaton ma is alkalmazott csalárd módszerekkel, a megtévesztés és megfélemlítés eszközeivel, a szavazatok meghamisításával visszacsempésszék a letűnt urakat népünk nyakára. A zavarosban szerettek volna halászni és „a népre" hivatkozva ismét visszahozni a tőkések népnyúzó rendszerét. Dolgozó népünk azonban inkább hallgatott a párt szavára, amely azt mondta, hogy előbb hozzuk helyre a károkat, teremtsünk rendet. Ma, két évvel az ellenforradalom után elérkezett az ideje annak, hogy a magyar dolgozó nép valóban szabadon és valóban a saját akarata szerint válasszon. Ugy is tesz.

A szocializmusra szavaz ma dolgozó népünk. Arra, hogy végérvényesen számoljuk fel az embernek ember által történő kizsákmányolásának utolsó nyomait is, hogy az ország egész gazdagsága, minden anyagi és szellemi kincse azoké legyen, akik azt munkájukkal megteremtették. Arra, hogy évről évre szebben, jobban éljen minden dolgozó, szüntelenül növekedjék a megvásárolt élelmiszerek, ruhák, bútorok, iparcikkek mennyisége, gyarapodjanak kulturális kincseink, gazdagodjon egész népünk, békében, jólétben.

A mai nap, a választás, nehéz, küzdelmes időszakra tesz pontot. Külső és belső ellenségekkel, árulókkal, hibákkal kellett megbirkóznunk, anyagi és erkölcsi károkat kellett helyrehoznunk. Mindezt sikerült úgy megoldanunk, hogy közben még emelkedett is a dolgozók életszínvonala. Sem a párt, sem a kormány nem tett most a választás előtti időben rendkívüli ígéreteket, csak azt, hogy eddig elért eredményeinket megtartjuk és az egész dolgozó nép segítségével tovább is haladunk. Nem ígéretek hangzottak el, hanem reális tervek, amelyekről saját erőnkben bízva, tudjuk, hogy meg is valósíthatjuk. A mai nappal lezárt szakasz eredményességét és most kezdődő további előrehaladásunkat biztosítja a mai választás sikere.

Ma a választópolgároké a szó. Szavazzon mindenki a Hazafias Népfront jelöltjeire! Szavazzon mindenki boldogabb jövőnkre, a szocializmusra, a békére!

Legyen a szavazás a bizalom forró kifejezése a párt és a kormány iránt!

Dobi István elvtárs beszéde

Magyarország dolgozó népe a választási urnák elé járul. Mielőtt erre sor kerülne, engedjék meg, hogy a rádió és a televízió nyilvánossága előtt elmondjam néhány gondolatomat a választások ünnepi alkalmából.

Ünnepi alkalomról beszélek. Nép és a néppel együttélő, velük mindenben egyetértő vezetők között aligha lehet elképzelni ünnepélyesebb találkozást, mint a választásokat, amikor a nép szavazataival megmondja véleményét arról a politikáról, amit eddig nevében és megbízásából folytattak és ugyanakkor felhatalmazást, útmutatásokat ad a jövőre.

Milyen politikát követett a párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány 1956. november 4-e óta?

Együtt a néppel és annak legszélesebb tömegeire támaszkodva, számoltuk fel az ellenforradalmat. Helyreállítottuk a békés termelés rendjét és nyugalmát.

Párt- és állami vezetőknek nagy lelki megnyugvás volt a munka menetében élvezni a nép egyre növekvő támogatását, ami nemcsak politikai magatartásban mutatkozott meg, nemcsak a bizalom érezhető, állandó gyarapodásában. Megmutatkozott abban is, hogy napról-napra javult a munka az iparban, a mezőgazdaságban és az értelmiségi munkaterületeken, s a termelés emelkedő eredményei gazdaságilag mind jobban alátámasztották a népi hatalmat.

Folytatni fogjuk a szocializmus építésének politikáját

Világos, hogy ez nem volt valami új politika. A választási programból is megértette mindenki, hogy ami ezután következik, az mindenképpen folytatása lesz a mögöttünk lévő éveknek.

Semmit sem változik a követendő irány. A párt és a kormány ezután is a szocializmus építésének azt a politikáját kívánja folytatni, amit a munkásosztály a felszabadulás után kezdett el és a hatalom átvétele óta folytat.

Csak azt szeretnénk, arra törekszünk, hogy ami ezután jön, abban még több legyen a jó, még több a szépség, mint az eddigi legjobb esztendők eredményeiben volt. És, hogy ez a törekvésünk beteljesedhetik, arra minden reményünk, minden tárgyi előfeltételünk megvan.

Hatalmas alkotások büszkesége tölthet el bennünket

Ha a munkáshatalom átvételéig tekintünk vissza a múltba,

hatalmas alkotások büszkesége tölthet el bennünket.

Felépítettük Sztálinvárost, a borsodi vegyiműveket, Komlót, Inotát, egész sorát a kisebb, de fontos és ma már gazdagon termelő üzemeknek. Fejlesztettük Csepelt, Ózdot, Diósgyőrt, Salgótarjánt, a hajóépítő és az olajipart. Kórházak, egészségházak, kulturális otthonok, lakások, színházak, mozik épültek szerte az országban. Kiépítettünk és fenntartunk egy olyan iskolarendszert, amit 30—40 milliós kapitalista országok irigyelhetnek tőlünk. Hasonló a helyzet a tudományos kutatóintézeteink és országos közkönyvtáraink dolgában. Felépítettünk mezőgazdasági nagyüzemeket, amelyek közül nem egynek, már európai híre van. Hogyan tudtuk elérni ezeket az eredményeket? Olyképpen, hogy népünk széles milliói, mérnökök, tudósok, munkások, parasztok, a jóakaratú írók, művészek tehetségüknek, képességüknek legjavát adták oda az építkezéshez. Egy országnak építkezéséhez, amit azután 1956. őszén majdnem romba döntött az ellenforradalom.

Nagyrészt ismeretesek az Országházban 1956. október 23-a és november 4-e között történt dolgok és belső árulóink kapcsolatai a nyugati imperialista vezetőkkel és ügynökökkel, akik 1956-ban azért szerették volna Magyarországot kézrekeríteni, hogy bennünket megragadva innen próbálják meg sarkaiból kiforgatni az egész szocialista világot.

Szoros kapcsolat a tömegekkel

De azt gondolom, még évek kellenek hozzá, hogy minden részletében feltárjuk s megismerjük a magyarországi belső, titkos felforgató munkát, amimek a hatása 1957. első hónapjaiban is érezhető volt. A forradalmi munkás-paraszt kormánynak, munkábalépése után, még hetekig, hónapokig kellett küszködnie, megfoghatatlan belső ellenségekkel. Ez volt feladatának egyik legnehezebb és tegyük hozzá, hogy a legkevesebbet emlegetett része. Felismerni a bújkáló ellenséget, keresni a barátokat és végül megnyerni munkához és politikához az egész dolgozó népet.

A kormány, — világosan látva, hogy nép nélkül népi hatalmat csinálni nem lehet, — ezt a munkát is kemény akarattal, okosan és jól elvégezte.

A fegyveres lázadás leverése után hosszú hetekig ezer- meg tízezer ember viaskodott és vitatkozott itt önmagával, hogy megtalálja a helyes utat és

(Folytatás a 3. oldalon.)

Ma reggel 7 órától este 8-ig lehet szavazni

November 16-án, vasárnap reggel 7 órától este 8 óráig tart a szavazás a kijelölt helyiségekben. A szavazás hivatalos szavazólapokkal történik. Az országgyűlési választókerületi lajstromos és a különböző fokú tanácsok tagjainak megválasztására más-más színű szavazólapok szolgálnak, mégpedig:

Az országgyűlési választókerületi lajstromos választásra rózsaszínűek, a fővárosi, a megyei és a megyei jogú városi tanács tagjainak választására világoskék színűek, a járási, a járási jogú városi és a városi kerületi tanács tagjainak választására világosbarna színűek, a községi tanács tagjainak választására fehér színűek.

Mint ismeretes, valamennyi választópolgárt értesítették arról, hogy melyik tanácsi választókerület névjegyzékében szerepel, milyen sorszám alatt és melyik szavazóhelyiségben szavaz. *Minden választópolgárnak nemcsak joga, hanem egyben hazafias kötelessége is, hogy részt vegyen az országgyűlési képviselők és a tanácsok tagjainak választásában.* A szavazás könnyítésére a választók vigyék magukkal az értesítést, hogy gyorsan megállapíthassák, milyen sorszám alatt szerepelnek. *A szavazó személyazonosságát személyi igazolvánnyal igazolja,* majd a szavazatszedő bizottság elnöke átadja a fent ismertetett szavazólapokat és egy borítékot a választónak.

A HAZAFIAS NÉPFRONT JELÖLTJEIRE ÚGY SZAVAZUNK, HOGY A SZAVAZÓLAPOKAT VÁLTOZTATÁS NÉLKÜL ÖSSZEHAJTJUK, BORÍTÉKBA ZÁRJUK, MAJD A BORÍTÉKOT AZ URNÁBA HELYEZZÜK.

A választási elnökségek tagjai vasárnap személyesen ellenőrzik a törvényesség megtartását, a választások tisztaságát. A szavazások befejezése után a szavazatszedő bizottságok tagjai nyomban a leadott szavazatok megszámlálásához kezdenek.

Előkészületek a párt megalakulásának negyvenedik évfordulójára

November 20-án lesz negyven éve, hogy megalakult a Kommunisták Magyarországi Pártja. A kommunista párt mögött dicsőséges negyven esztendő áll és a mostani ünnepségsorozat alkalmas arra, hogy harca, tevékenysége, legjobb elvtársainak küzdelme a szabadságért, a szocializmusért, széles körben ismertté váljon.

Az előkészületek már folynak mindenütt. Ezekből ítélve a megye valamennyi városában és községében megemlékeznek a párt megalakulásáról. *Pécsett november 20-án este a Nemzeti Színházban díszünnepséget rendez a megyei és a városi pártbizottság.* Színművészek és öntevékeny művészeti csoportok adnak színvonalas műsort, amely versben, prózában és dalban felöleli a párt negyven esztendős harcát. Hasonló keretek között ünnepelnek minden járási székhelyen és Komlón is.

November 20-án Pécsett, a 48-as téri hatos ezred hősi emlékművének falában emléktáblát helyeznek el. Ezen a napon számos helyen a munkásmozgalom veteránjai találkoznak a megye és a város vezetőivel, az üzemek és községek dolgozóival.

A pártszervezetek ünnepi taggyűléseken méltatják a párt negyven éves küzdelmét. Sok helyen a dolgozók részvételével ünnepi pártnapokat tartanak. Iskolák, egyetemek, üzemek meghívnak veteránokat, vöröskatonákat, akik felelevenítik a régi harcok emlékeit.

Lányok! Asszonyok! Édesanyák!

Szavazzatok a Népfrontra!

Négy év múltával ismét az urnákhoz lépünk, hogy szavazatunkkal mondjunk „igent" az elmúlt és az elkövetkező évekre. Van mire igent mondanunk, mert eredményeink nagyok.

Mi nők joggal lehetünk büszkék. Részt veszünk az országépítésben. Valamennyi eredményünkben benne van az a számokkal ki nem fejezhető munka is, amellyel családunkról, gyermekeinkről gondoskodunk. Részesei lettünk annak a hatalomnak, amely a népé. Ezt fejezi ki az is, hogy az országgyűlésbe 56 asszonyt és leányt küldhettünk, hogy életünk formálásánál, sorsunk irányításánál szóljanak.

Hála és dicsőség a munkásosztálynak és a pártnak azért, hogy vezetésével hazánk a béke, a munka, a jólét országa lett, amelyben feltárult egész dolgozó népünk előtt a felemelkedés, a szocialista jövendő kapuja. A magunk érdeke hát, hogy ezt a hatalmat támogassuk és a választás napján szavazatunkkal mondjunk „igent" hatalmunk erősítésére, a béke védelmére, jövőnkre.

MEGYEI NŐTANÁCS

A hétéves terv legfőbb feladata
az ország gazdasági potenciáljának növelése az életszínvonal újabb jelentős emelése

N. Sz. Hruscsov elvtárs beszéde a katonai akadémiák végzett hallgatói tiszteletére rendezett fogadáson

Moszkva (TASZSZ) N. Sz. Hruscsov, az SZKP Központi Bizottságának első titkára és a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke pénteken nagy beszédet mondott a Kremlben, a szovjet katonai akadémiák végzett hallgatói tiszteletére rendezett fogadáson. Hruscsov beszéde jelentős részében kongresszusi beszámolójának téziseit ismertette. Hangsúlyozta, hogy

a hétéves terv legfőbb feladata

az összes gazdasági ágak további nagyarányú fellendülésének biztosítása a nehézipar elsődleges fejlesztése alapján, az ország gazdasági potenciáljának növelése és ezen az alapon a nép életszínvonalának újabb jelentős emelése.

A hétéves terv kidolgozásakor — mondotta Hruscsov — abból indulunk ki, hogy gyorsított ütemben kell fejlesztenünk népgazdaságunkat a kapitalista országokkal folytatott békés gazdasági versenyben. A hétéves terv újabb ékes kifejezője a párt leninI főirányvonalának, a kommunista építés jelenlegi szakaszában.

Hruscsov ezután a nemzetközi helyzet néhány kérdését elemezte. Hangsúlyozta:

a Kommunista Párt és a szovjet kormány, a szovjet nép mindent elkövet, hogy a kellő színvonalon tartsa a Szovjetunió fegyveres erőit.

Ezt azonban nem azért tesszük, hogy valamiféle hódító hadjáratokra készítsük elő hadseregünket, amint azt az imperialisták rágalmazó módon állítják.

Tőlünk idegen minden hódító törekvés

Az ilyesmi szöges ellentétben áll ideológiánkkal, a marxizmus-leninizmus nagy tanításával, a Szovjetunió és az összes szocialista ország politikájával.

Hruscsov megállapította: ismételten hangsúlyozzuk, mint ahogy ezt már korábban is megtettük, hogy

fegyveres erőinket sehol és soha nem használjuk fel hódító célokra.

Soha nem kívánjuk az államközi viszonyokban támadó vitás kérdéseket háborúval eldönteni. Arra törekszünk, hogy az ilyen kérdéseket békés úton tárgyalásokkal rendezzük.

A nyugati hatalmak egyes tábornokainak, egyebek között Gale angol tábornoknak, a NATO európai fegyveres erői helyettes főparancsnokának harcias nyilatkozataival foglalkozva Hruscsov megjegyezte, hogy

a jelenlegi pusztító eszközök mellett elegendő egy gombnyomás és a levegőbe repülnek nemcsak egész repülőterek és különböző főhadiszállások, hírközlési eszközök, hanem egész városok is, rombadőlhetnek egész országok.

Nemegyszer megmondottuk, hogy

véget kellene vetni az uszító beszédeknek,

amelyek nyugtalanságot és rettegést keltenek az emberekben. Sokkal ésszerűbb lenne tárgyalások útján rendezni a vitás kérdéseket, fenyegetőzés nélkül, és még inkább fegyverek alkalmazása nélkül.

Az imperialista hatalmak legagresszívabb köreinek képviselői azonban — mutatott rá a szovjet kormányfő — folytatják hirhedt erőpolitikájukat. Hruscsov ezzel kapcsolatban utalt Dulles nemrégiben tartott beszédére, amelyben ismét kijelentette, hogy a nyugati hatalmak készek fegyveres erőt alkalmazni, hogy megtartsák Nyugat-Berlint.

A szovjet kormány megfelelő okmányt készít

Berlin státusának kérdéséről

Határozott javaslatokat szándékozunk terjeszteni a hitleri Németország és a fasiszta Olaszország elleni háborúban részt vett országok elé.

Amikor Berlinről beszélünk — mondotta Hruscsov — mi nem teszünk olyan kijelentéseket, hogy harcolunk a Nyugat ellen. A mi kijelentéseinkben nem volt ilyesmi. Ilyesmit mi sohasem mondtunk. De mondtuk és mondjuk, hogy ha az agresszorok megtámadják a Szovjetuniót, a szocialista országokat, megsemmisítő visszavágásban részesülnek.

Az amerikai tőkések egyes képviselői azt hangoztatják — mondotta Hruscsov — hogy a versengés szó helyett inkább

a gazdasági együttműködés

kifejezést kellene használni. Ez ellen nincs semmi kifogásunk — jegyezte meg Hruscsov. —

Mi hívei vagyunk a kölcsönösen előnyös gazdasági együttműködésnek. A fő az, hogy kirekesszük a háborút a vitás kérdések megoldásának eszközei közül, lehetővé tegyük a népeknek, hogy maguk válasszák meg fejlődésük útját.

Bizonyosak vagyunk abban — hangsúlyozta Hruscsov — hogy a népek helyesen választanak és minden nép azt az utat választja, amelyet a marxizmus-leninizmus megjelölt.

Bizalom

A beszélgetés a lakóház egyik szobájában már véget ért. Az emberek lassan szedelőzködtek, búcsúzkodtak, amikor az idős, a bánya mélyén megőregedett vájár félhangosan, mintha csak magának mondaná, megjegyezte:

— Most jó úton járunk. Szép, napsugaras az élet. Örülök, nagyon örülök. Így aztán lehet bizalom...

Talán nem is gondolta; megkapóan egyszerű szavaival summázta a másfélórás beszélgetésen elhangzottakat. Október vége volt akkor, s megvallom, már meg is feledkeztem erről a néhány őszinte mondatról.

A napokban István-aknán találkoztam vele, a felolvasóteremben. Száz és száz szénporos bányász között állt Kádár elvtárs és a nagy csendben lassan peregtek a mondatok. „...Mi nagyon nehéz helyzetben voltunk november 4-én. De szilárdan elhatároztuk, hogy amit gondoltunk, hogy tennünk kell, azt az életünk árán is megvalósítjuk. Tudtuk, ha akkor nem is érti meg mindenki cselekedeteinket, az idő majd megérteti és a munkások — kik előbb, kik később — nekünk adnak igazat". Zúgott a taps, percekig nem hagyták szóhoz jutni Kádár elvtársat.

„Most jó úton járunk"... Az utat, a két esztendőnek ezt az eredményekkel teli nekirugaszkodását, a talpraállást, az életszínvonal emelését, a népgazdaság felfrissítését Nyugaton még mindig csodaként emlegetik. Pedig nem az. Mi tudjuk, hogy nem csupán gazdasági intézkedések, a szocialista országok testvéri támogatása állta útját a forint romlásának; nem rendeletek indították el a gépeket, fűtötték a kohókat. Az emberek bizalma, hite nélkül itt semmit se lehetett volna elérni. Ez a bizalom a legjózanabb, a legöntudatosabb munkások, parasztok fejében született meg először, s a kikristályosodott politikai, gazdasági vonal, a hónapról hónapra születő tettekből mindenki szívében megfogant.

„Szép, napsugaras az élet"... Mily kevesen gondoltak ilyenre a novemberi, decemberi sötét napokban! A huszonkét milliárd forint kár oly erővel nehezedett az országra, hogy sokan azt hitték: összeroppanunk alatta. S itt vagyunk, „szép, napsugaras az élet". Tizennégy-tizenöt százalékkal emelkedett az életszínvonal, a raktárak tele árukkal, az üzletek polcai rádióval, mosógéppel, textillel, élelmiszerrel. A bányászati, építőipari, közlekedési, kereskedelmi és oktatási dolgozók bérrendezése egy évre számítva több mint négymilliárd forinttal növelték jövedelmüket. S ha jobban körülnézünk, rájövünk, hogy talán nem is ez a legjellemzőbb. Inkább az a körültekintő, felelősségérzetet sugárzó erőfeszítés, amely a jelenlegi helyzet megtartására, a további előrehaladás előfeltételeinek megteremtésére irányul.

Alig egy hónapja került nyilvánosságra a munkásosztály helyzetéről szóló párthatározat, amely kifejti: a lehetőségek számbavétele után azonnal ki kell dolgozni a további intézkedések egész rendszerét. Ez a határozat a maga egyszerűségében is felemelő, nem beszél horribilis számokban, nem tűz ki nagy terveket, hanem a párt egyik alapvető célkitűzését fejezi ki: a lehetőségekhez mérten a legjobban kielégíteni a dolgozók igényeit, állandóan javítani életkörülményeiket. Ilyen határozat csak a legteljesebb bizalom, vezetők és a dolgozók eggyéforrása alapján születhet meg.

Ki kételkedik abban, hogy mindez s még más, már ismert tervek megvalósulása az életszínvonal újabb emelkedését jelenti? A két esztendő bebizonyította már, hogy nálunk a szó és a tett nem különböző dolgok. Éppen ez az őszinteség szerzett nagyon sok hívet a vezetésnek, hisz senki sem szereti, ha félrevezetik, szebbnek mondják a menyasszonyt, mint amilyen. A múlt esztendő gyors iramából ítélve, mindenki azt hitte, hogy ebben az évben megint akkorát lépünk előre. A párt idejében figyelmeztetett: nem, nem lehet, egyelőre hiányoznak a feltételek. 1958-ban megszilárdítjuk a múlt évi eredményeket, biztosítjuk, hogy ne lehessen visszaesés és egész minimális javulás várható az életszínvonal emelkedésében. S ha jól dolgozunk, akkor a következő években újabb célokat tűzhetünk magunk elé. Hogy mennyire hasznos volt ez az intelem, az is bizonyítja, hogy már az év közepén kereken egymilliárd forinttal emelhettük a hároméves terv költségvetésének összegét. Az országban milliók értették meg azt az igazságot, hogy a tarisznyából csak annyit lehet kivenni, amennyi benne van. A mindennapos alkotó, építő munka teremthet szebb, jobb életet, csak a ténylegesen megtermelt anyagi javakat lehet elosztani.

A két esztendő igazolja, hogy a legnehezebb időben is a párt fogalmazta meg a dolgozók igazi érdekeit. A becsületes, tiszta és őszinte szándékok az elmúlt huszonnégy hónapban dicső tettekké váltak. A mérleg jót mutat és serpenyőjében százezrek, milliók bizalma nyugszik, az a megdönthetetlen hitük, hogy jó úton járunk, a párt és a kormány jól gazdálkodott az ország vagyonával, olyan perspektívát nyújtott, amelyért érdemes megfeszített erővel dolgozni.

Hogy is mondta az idős bányász? „Így aztán lehet bizalom"...

BOCZ JÓZSEF

Baráti találkozó

A Komlói városi Nőtanács november 13-án, csütörtökön a komlói Május 1. Kultúrotthonban a széntröszt műszaki dolgozóinak feleségei részére baráti találkozót rendezett. Tatai elvtársnő üdvözölte a megjelenteket és Monoszlai Istvánnét, a megyei nőtanács kiküldöttjét. Ezután ismertette a nőmozgalom munkáját, eredményeit, hagyományait.

Beszélt a nőmozgalom célkitűzéseiről. A nőtanácsok eddig is segítették és a jövőben még fokozottabban segíteni kívánják a családanyákat. Tovább küzd a nők egyenjogúságának érvényesítéséért. A nőtanács egy sokrétű, asszonyokat érdeklő „Nők iskolája" címmel előadássorozatot indít, valamint különféle szakkörökben vehetnek részt az asszonyok.

A hozzászólásokból kitűnt: az asszonyok már várták, hogy feladatokkal bízzák meg őket. Elfogadták azt a javaslatot, hogy a hónap minden első pénteken találkoznak a Május 1. Kultúrotthon műszaki klub helyiségében.

Ezeknek a találkozásoknak rendszeres bevezetésére meg is alakult egy 14 tagú nőcsoport, amely az ilyen pénteki összejövetelen asszonyi ötletességgel kellemessé teszi az estéket és állandóan összeköttetést tart a nőtanács elnökségével.

IDEGEN ÚTAKON

BARDI LÁSZLÓ REGÉNYE

24

— It's too busy for us, —*

* Az túl forgalmas a mi szimunkra!

legyintett, de azt nem tudta kiszedni Zoli, hogy ez miért fontos.

A fiú elmesélte, hogy eddig diák volt és most is tanulni szeretne. A férfi helyeselt, hogy az jó dolog, főleg akinek pénze van. Zoli ezen a válaszon is csodálkozott, de aztán megnyugtatta magát, hogy biztosan megint félreértette a választ. Nem vetett rá nagy gondot, inkább afelől érdeklődött, hogy mióta tengerész.

Ujdonsült ismerőse elmesélte, hogy a háborúban lett katona, s utána sem szerelt le. Előtte farmer volt, de — rázta keserűen a fejét — az nem jó üzlet manapság. Itt jó dolga van, mondta, s kezét ide-oda rakosgatva próbálta kifejezni munkáját. Zoli később megtudta, hogy a szállásmesternek egyik beosztottja.

A jól nekilendült beszélgetést egy másik tengerész zavarta meg, aki a lépcsőajtóból kiáltott sürgetően Zoli ismerősének. Az búcsúzóul még elmondta neki, hogy ha keresi, akkor Robert Jenkins után érdeklődjön csak. Zoli lassan szótagolta a nevét, hogy a másik jobban megértse: Zoltán Kárpát — fordította meg a szokásokhoz alkalmazkodva.

— What you say? — ránc-*

* Mit beszél?

colta össze a hamlokát a férfi, — carpet? — mutatott a pad-*

* Szőnyeg?

lóra.

*— No, — rázta nevetve fejét Zoli, — no carpet, KÁRPÁT — szótagolta lassan. — It is the name of a great mountain around of our country.***

** Nem carpet (szőnyeg), hanem Kárpát. Ez egy nagy hegység neve az országunk körül.

Mr. Jenkins fejcsóválva próbálta utána mondani, ahogyan Zoli tette az imént az angol szavakkal. A mérsékelten sikerült kísérlet után vigasztalóan veregette meg új barátjának vállát, mintha csak azt mondaná, hogy nem baj, hallott már csúnyábbakat is.

A fiú egészen nekividámodott a kis beszélgetés után. Mégsem olyan fránya dolog az az angol nyelv! Nem is lesz olyan nehéz az a tanulás talán! Jó, hogy ilyen türelmes tanítója akadt, mint ez a Jenkins! Hiába, pompás fiúk ezek az amerikai katonák!

Néhány hét múlva már mászfajta katonákat is látott, akik nem voltak olyan emberségesek, mint az ő corporal-ja. A*

* Tizedes

*New York-i Central Parkban sétálgatva olyan GI-t** is lá-*

** Közkatonát

tott, aki szájából kivett rágógumiját egy néger gyerek gyapjas hajába ragasztotta. Szeretett volna közéjük rontani, de be kellett látnia, hogy itt csakis ő húzhatja a rövidebbet.

Még a hajónak a barátságos legénységéből is kezdett kiábrándulni, amikor néhány nappal az indulást követően vihar érte utól őket. Ritkaság volt az olyan amerikai, aki gúnyolódás helyett segített volna a kétségbeesett utasokon.

A legtöbb magyar most volt először tengeren, s már eddig is akadtak közöttük olyanok, akik még a csendes utat is csak fekve bírták ki. Amikor egy éjjel nyikorogni, dülöngélni kezdtek az ágyak, sokan azt hitték, hogy már süllyedünk is. Az eddigi mérsékelt ingadozás ijesztően megnövekedett, a padló időnként egész meredekre emelkedett.

Az emberek egymás után ébredtek fel.

— Süllyedünk! — kiáltozta néhány ijedősebb, de még a bátrabbak is szorongva figyeltek kifelé.

A hullámok percenként meg újuló hatalmas dördüléssel vágódtak a hajó oldalához. A hálóterem kísértetiesen visszhangozta a tompa morajlásokat, a lépcsőfeljáró felől pedig a fedélzetet végigsöprő víztömegek hátborzongató sustorgása rémítette az embereket. Pillanatonként várták, hogy az átjókon és ablakokon becsap a mindent elnyelő vízözön.

— Kellett nekem a tenger, meg Amerika! — átkozódott félhangon egy elkeseredett kivándorló, de más felől is hasonló sóhajok szálltak.

A felborzolt kedélyek aztán lassan lecsillapodtak. A feszült figyelem alábbhagyott, amikor a hajó minden várakozást megcáfolva sem volt hajlandó elsüllyedni. Még olyanok is akadtak, akik újra el tudtak aludni, s azzal sem törődtek, hogy egy esetleges nagy lökés az ágyakról is lesodorja őket, mint az asztalokról és székekről az odatett apróságokat.

Reggel már egyre többen voltak, akiknek félelmét legyőzte a kíváncsiság, s a fedélzetre merészkedtek.

A tenger vadul tajtékzott. A viharos szél tombolva süvített, útjában fehér csipkefodrokkal gallérozta fel a feketésszürke hullámokat. Megnyugtató volt azonban, hogy a hajó aránylag milyen biztosan halad előre, jóllehet a kavargó özönár hol az elejét, hol a végét meg-megemelgette. A legtöbb hullám nem ért fel a fedélzetig, csak a hajó meredek oldaláról felcsapódva öntötték végig a deszkákat.

Akik azonban túlságosan felbátorodtak és a korláttól nézték az örvénylő vizet, a kavargó látvány hatására hamarosan viszont látták a reggelijüket.

A korláton kihajoló utasokat nevetve figyelte a sok gögös „old salt" s mutogatva tettek gúnyos megjegyzéseket a szerencsétlenekre. Zoli dühében összehúzott szemekkel figyelte őket, de segíteni ő sem tudott honfitársainak baján.

(Folytatjuk)

A felszabadulás óta 1200 hold szőlőt és 4000 hold gyümölcsöst telepítettek Baranyában

A Mecsek vidékén már a felszabadulás előtt is virágzó szőlő- és gyümölcskultúra volt. 1945 óta az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és az egyénileg dolgozó parasztok hatalmas területen honosították meg a szőlőtőkéket és a gyümölcsfákat. Ez év őszéig összesen 1200 holdon telepítettek új szőlőket és 4000 holdon létesítettek új gyümölcsösöket a pécsi és a baranyai lankákon. Tizenhárom esztendő alatt tehát majdnem hatmillió szőlőtőke és félmillió gyümölcsfa került a földbe.

A felszabadulás óta új borvidékek és új gyümölcstermő tájak is születtek Baranyában. A mohácsi járásban Babarc és a sásdi járásban Bikal környékén soha nem folyt számottevő gyümölcs- vagy szőlőtermelés. A szakemberek véleménye alapján néhány esztendővel ezelőtt nagyarányú telepítés indult meg ezeken a vidékeken, s ebben az állami gazdaságok járnak elöl jó példával. A babarci és a bikali gazdaság valóságos gyümölcsöserdőket létesített: az egyik 300 holdon, a másik pedig 420 holdon.

Erőteljesen folyik a híres villányi szőlővidék rekonstrukciója is. A történelmi borvidék legnagyobb „szőlőgazdá"-ja, a Villányi Állami Gazdaság, egymaga mintegy 230 holdon telepített termőszőlőt, 110 holdon pedig szőlővesszőanyatelepet létesített a felszabadulás óta. Ugy tervezik, hogy a gazdaságban 1960-ra teljesen befejeződik a szőlők pótlása és felújítása.

Munkások a munkáshatalomról

Akkor lesz majd jó világ,
Ha győzni fog a munkásság,
A proletár lesz majd az ország ura,
Éljen a proletárdiktatúra!

A fenti forradalmi dalt 1918. késő őszén énekelték a magyar munkások. Ma, amikor a proletárdiktatúra végérvényesen győzött, vajon mi a munkások véleménye a munkáshatalomról, pontosabban: hogyan értelmezik ők e sokat hallott szót?

Munkatársunk arra a kérdésre kért választ a Sopiana Gépgyár két kommunista és két pártonkívüli munkásától. Íme, a válaszok:

Pintér Károly öntő:

A munkások vezetik az országot

Nem vagyok mai gyerek. 1925. óta dolgozom a gyárban, sokat átéltem, összehasonlítást tudok tenni a múlt és a jelen között.

Nem tudok szép szavakat mondani a munkáshatalomról, de úgy érzem, nem is a szavak a fontosak.

Munkások vezetik a gyárat és az országot — számomra ez a leglényegesebb. Nincs többé nagyságos, hajlongás és megalázkodás, viszont van: „Mi újság Károly bácsi? Hogy van? Nincs valami panasza? Hogy megy a munka?...“

Mert így beszél velünk az igazgató, ha bejön az öntődébe.

Gáler István öntő:

Miénk a gyár

Én sem vagyok a szavak embere, én sem szeretek feleslegesen beszélni, de a munkáshatalomról sokat lehetne mondani.

Miénk a gyár, miénk — a közösségé — minden ebben az országban. Ezt nem csak tudom, de érzem is. Itt van például ez a formaöntvény. Ha hanyagul dolgoznánk és gondatlanságból összetörném, nem csak magamnak okoznék vele kárt, hanem annak a munkástársamnak is, aki miattam a húsipari gépet nem tudná elkészíteni. A gyár is kárát látná, hiszen túllépné a határidőt... — de nem fontos folytatni a gondolatmenetet. Azt hiszem a példa világos.

Tizenkilenc éves vagyok, de Pintér Karcsi bácsi és más idősebb szakmunkások elbeszéléséből ismerem a múlt inaséletét. Engemet jó és emberi körülmények között tanítottak az iparitanuló iskolában.

Tudok arról, hogy a múlt ifjúmunkásai sokkal kevesebbet kerestek a felnőtteknél, nekem nyolc forintos órabérem van. Ezt is a munkáshatalomnak köszönhetem.

Jekl József lakatos:

Munkája alapján ítélik meg az embert

1935-től dolgozom a gyárban. 35 filléres órabér, 48—50 pengő volt akkor a havi keresetem. Tudja mennyi pénz volt ez? Mintha ma 6—700 forintot keresnék! Elképzelheti menynyit kellett az asszonynak „művészkednie“ a beosztásnál.

Most 2000—2100 forint a havi fizetésem. A fele kosztra, a többi pedig ruhára és szórakozásra megy.

Régen a vödörben mosakodtunk munka után, ma fürdőnk van. Sok ilyen összehasonlítást tehetnék még.

Ma munkája alapján ítélik meg az embert. Mennél jobban dolgozunk, annál jobban élünk. Mindenkinek érdeke a munkaverseny, a tervteljesítés, s ha így haladunk, december 20-ra a gyár befejezi éves tervét.

Én is teljesítettem a vállalásomat.

Blaskovics Márk öntő:

Felelősnek érezzük magunkat

Én sem élek rosszul, én is megkapom azt, ami a munkásnak megjár. Elégedett vagyok vele, én inkább másról beszélnék.

Ha tíz perccel előbb jön, nagy vitának lett volna szemés fültanúja. A Szovjetunió és Amerika tudósait hasonlítottuk össze. Így megy ez mindennap. Miközben serényen dolgozunk — mert nem panaszkodnak a munkánkra! — megvitatjuk az ország és a világ sorsát. (Nincs itt félsz, mindenki kimondja a véleményét bátran.) Például több napon át vitatkoztunk arról, hogy az egypártrendszer, vagy a többpártrendszer-e a jó, s a végén arra a véleményre jutottunk mindnyájan, hogy az egypártrendszer. Nincs a fasisztaburzsoá pártokra szükségünk. Az utóbbi napokban Kádár elvtárs látogatása a legfőbb beszédtéma. Mindannyian láttuk és hallottuk, mindannyiunknak tetszett, hogy gyalog ment végig a Kossuth Lajos utcán, betért a Csemegébe egy feketére és a magunkfajta munkás egész közel juthatott hozzá.

Mondom, nem élünk rosszul, a fizetésünk se lesz nagyobb a vitatkozással. A műhely mégis vitatkozik, és én erre csak egy magyarázatot tudok találni: felelősnek érezzük magunkat az ország sorsáért.

●

De mi is a válaszok fő tanulsága?

Az, hogy a munkáshatalom szót nem elég csak leírni és kimondani, nem szabad lenyúlni, mint a ruhát, a szó jelentését érezni (!) kell, mert a Sopiana-gyári munkások ebbe a szóba sűrítik mindazt, amit előbb negyven évvel ezelőtt vágyakozva megénekeltek.

Dobi István elvtárs beszéde

(Folytatás az 1. oldalról.)

kiszabaduljon az eszmei zűrzavarból, ami reá szakadt. A pártnak,

s a forradalmi munkás-paraszt kormánynak történelmi érdeme, hogy országos méretekben az elképzelhető legrövidebb idő alatt felszámolta az eszmei zűr-zavart és ezzel lerakta a nyugodt politikai munka alapjait.

Emellett, mint tudjuk, sürgős feladat volt a termelés és a közigazgatás rendjének, a közbiztonságnak, a törvényesség rendjének a helyreállítása. Kialakítása a köztudatnak, hogy munkáshatalomban élünk, proletárdiktatúrában, amely megoltalmaz minden ártatlan embert, bárminő törvénytelenséggel, vagy túlkapással szemben. De könyörtelen a népi hatalom bármely ellenségével szemben, bárkinek hívják, bárminő hivatala, rangja volt azelőtt. És meggyőződése a népnek, hogy a nyugati imperialisták semmiféle gyűlölködő acsarkodásától nincs félnivalónk:

élünk, vagyunk és élni fogunk a magunk módján, szocialista módon, akár tetszik Amerikában valakinek, akár nem.

Az állampolgár, mielőtt a szavazófülkébe lép, tekintsen vissza az elmúlt két esztendőre és helyezze mérlegre annak eredményeit. Utána — hitem szerint — igaz lelkiismerettel a párt és a kormány mellé fog állni a szavazatával.

Tele van gazdagodással, új szépségekkel az életünk

Magyarországon békesség és nyugalom van. Növekedik a termelés, építkezünk, terjeszkedünk iparban és mezőgazdaságban. Szépen fejlődik a kulturális és az irodalmi élet, a dolgozó emberekről való egészségügyi és szociális gondoskodás.

Nincs munkanélküliség, nincs éhező ember, emelkedik a nép életszínvonala. Tele van gazdagodással, új szépségekkel az életünk.

A forradalmi munkás-paraszt kormány, a párt döntéseire támaszkodva megadta a parasztság által joggal követelt anyagi könnyítéseket és különböző intézkedésekkel helyreállította a mezőgazdasági termelés biztonságát. Egész sora történt az olyan rendelkezéseknek, amelyek a falu javát szolgálták, hasznosabbá tették az egész dolgozó parasztság munkáját. Ugyanakkor a kormánynak volt bátorsága és jól megfontolt okossága, hozzányulni a munkásság és az értelmiség jövedelme körül a múltból örökölt aránytalanságok és hiányosságok kijavításához. Emelte a fizetéseket és az ipari munkásság anyagi érdekeltségét a termelésben. Ahol megvolt a lehetőség, ott habozás nélkül előbbre léptünk, ahol pedig szükséges volt, ott takarékoskodtunk. Nem mondunk le a nehézipar elsőbbségéről az iparfejlesztésben, de törekedtünk megteremteni a nép növekvő igényeinek megfelelő minőségben és mennyiségben az emelkedett keresletet kielégítő közszükségleti cikkeket.

Két év alatt lakások ezreit adtuk át új lakóknak és megint ezreknek és tízezreknek adtunk állami kölcsönt, anyagot, hogy építkezzenek.

Bármerre fordul az ember az országban, gyárak, üzemek, erőművek épülnek, városok és falvak terjeszkednek. Az ellenforradalmi rombolás után két évvel, mindinkább szépül és gazdagodik az ország és ennek legelső magyarázata a párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány helyes politikája, a nép bizalma a politika iránt, a párt és a kormány bizalma a nép irányában.

A párt és a kormány az elért nagy eredmények alapján joggal kér bizalmi szavazatot a magyar néptől

Választani és szavazni fogunk. Kedves Barátaim! A jelölő gyűlések ezrei s a nagy tömegmegmozdulások, amelyek Budapesten és vidéken, párt és állami vezetők megjelenését kísérték, beszédes bizonyítékait szolgáltatták nemcsak választási rendszerünk demokratizmusának — hiszen a jelöltek kiválasztásánál mindenki szabadon állást foglalhatott és ez meg is történt szerte az országban — hanem a párt szélesedő tömeg kapcsolatairól, a párt vezetése alatt működő Hazafias Népfront tekintélyének növekedéséről is tanuskodtak. Ezeken a gyűléseken és találkozásokon, milliók juttatták kifejezésre, hogy hívei a szocialista építésnek, meg akarják valósítani a szocializmust városban és falun, s részt akarnak venni ebben a munkában.

Most azután meg fogjuk választani azokat a személyeket, akiket az országgyűlésben és a tanácsokban akarunk látni, hogy képviseljenek bennünket és elősegítsék a párt politikájának további érvényesülését és kiteljesedését. És szavazni fogunk, a párt és a forradalmi munkás-paraszt kormány politikája mellett.

Meg fogjuk mutatni a világnak, hogy mi, a magyar nép, ezzel a politikával egyetértünk, folytatását kívánjuk.

A magunk javára, mert ez a politika helyreállította az ellenforradalom által veszélyeztetett népi hatalmat, erőinket egyesíteni tudja a szocialista építkezésre, a termelőmunkára, — hazánk szabadságának, függetlenségének oltalmára és a béke védelmére.

A párt és a kormány az elért nagy eredmények alapján joggal kér bizalmi szavazatot a magyar néptől. A szavazatok milliói erősítsék demokratikus nemzeti egységünket, a munkáshatalmát, a mindinkább szélesedő és tartalmában gazdagodó munkás-paraszt szövetséget.

Juttassák kifejezésre, hogy szívvel-lélekkel hűségesek vagyunk és azok maradunk a szocialista tábor egységéhez.

Hálásak a Szovjetunió iránt, amely felszabadított bennünket, megnyitotta dolgozó népünk számára a szocializmus felépítésének lehetőségét. A szocialista tábor gazdasági támogatásával és világpolitikai mellénkállásával nagymértékben hozzájárult, hogy a párt és a kormány — dolgozó népünkben meglevő képességek segítségével — két esztendő alatt oly csodálatos eredményeket tudott elérni az újjáépítésben, a mezőgazdaság, az ipar fejlesztésében és az életszínvonal növelésében.

A szavazatok millióit figyelmeztessenek mindenkit, aki gyűlöl bennünket: erősek vagyunk.

Bárminő újabb kísérlet, szocialista vívmányaink megdöntésére, előrehaladásunk gátlására, bárminő támadás népi hatalmunk ellen, — egy erős, egészséges nemzet ellenállásába ütköznék és csúfos kudarcba fulladna.

Legyen a szavazás a bizalom forró kifejezése a párt és a kormány iránt

és legyen buzdítás, ösztönzés, hogy a Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány a választások eredményére, a választásokban kifejeződő nemzeti egységre támaszkodva még jobban, még céltudatosabban, még elhatározottabban dolgozzék a népért és a hazáért, a fejlődésért és a szocializmusért, mint ahogyan eddig dolgozott.

Levél Kanadából,
ahol Enczi Endre írónak még mosogatnia is szabad

Freedom Fighter

Literary Group Honors Toronto Hotel Cleaner

Endre Enczi, noted Hungarian author, washes dishes at Toronto's Malton airport cafeteria. He is a former Budapest University professor and writer of 10 of his country's most distinguished novels.

Az alábbi levelet Meiszner József, Hunyadi János utca 64/3. alatti lakos címére küldte Burschel Antal, Kanada, Montreal nevű városából. Burschel az ellenforradalom után került Kanadába. Az október 30-i keltezésű levelet szó szerint közöljük:

Kedves Ila, Jóska és Gyerekek!

Leveledet megkaptam, ne haragudj, hogy csak tíz nappal később válaszolok. (Látod Ilám, korai volt a dícséret a múltkori levélért!) Ma délután van időm az íráshoz, mert négy órám — tizenkettőtől fél ötig — lukas.

Sokat szeretnék írni, de nem tudom, lesz-e elég téma, mert a leveled nincs nálam, s így nem tudok minden kérdésre válaszolni.

A fényképeknek, illetve a képnek nagyon örülök. Te, a gyerekek, hogy megnőttek! A kis prücsök! Pólyában volt még, amikor én láttam. Hihetetlen gyorsan szalad az idő!

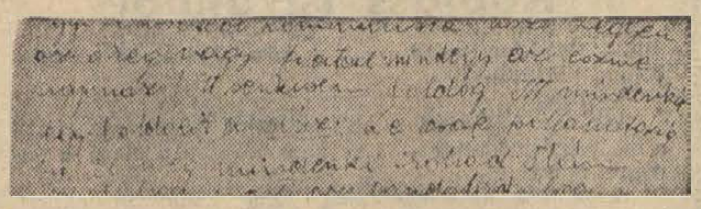
Egyhelyben topogok, egy lépést sem tettem előre, idegeimre megy már — kezdek beleúnni és belefáradni az egészbe. No, de miért is panaszkodok, hiszen úgy sem segíthet senki, az élet mindenképpen nagyon nehéz. Ezt csak itt lehet igazán látni.

Te Ila, itt minden európai, pártszeminárium nélkül is a legmeggyőződésesebb kommunista lesz, legyen az öreg, vagy fiatal, mindegy — az eszme ugyanaz. Itt senki sem boldog, itt mindenkit egy boldogít, a pénz. De csak pillanatokig, belül meg mindenki rohad.

Ilám, lehet, hogy most bolondnak tartasz, pedig nem vagyok az, csak kitört belőlem az, amit hónapokig magamban fojtottam. Le kell írnom, mert úgy érzem, hogy muszáj.

Tegnapelőtti, édesanyámhoz írt levelemhez újságcikket mellékeltem. Téged is megkérlek, küldjétek el a legnagyobb pesti újság szerkesztőségébe, remélem szívesen fogadják. A cikk beszámol Enczi Endre író és professzor kanadai életéről, arról, hogy tányért mosogat és takarít éjjelente egy hotelban.

Kérem, ez az emberi méltóságnak a legpiszkosabb sárbatiprása! Nem tudom másképp nevezni!

De még jobbik eset, ha mosogathat, mert tudja, hogy ma még kenyeret eszik. Holnap már családostul együtt az utcára kerülhet. Nyugodtan éhen pusztulhat, senki sem fog egy darab kenyeret adni, sőt belerúgnak, hogy miért jött ide, amikor még nekünk sincs munkánk — maradtál volna a fenében otthon.

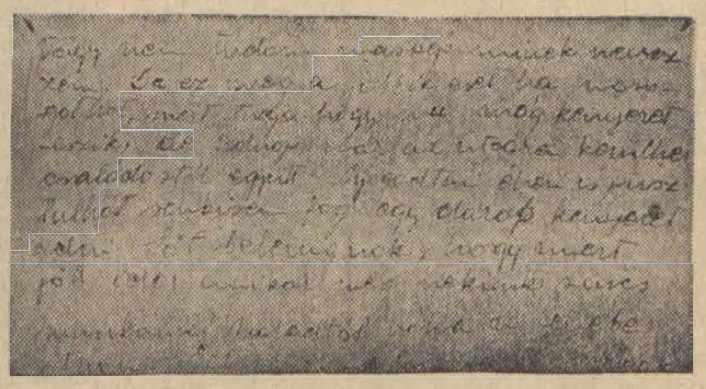
Sűrűn halljuk ezt mindnyájan, kezd már krónikussá válni. Sajnos, de ez tiszta, színigaz valóság.

Este már veszélyes az utcára lépni, mert nem tudod mikor áll beléd egy kés, vagy mikor nézel szembe egy revolverrel, ha megsejtik, hogy csak tíz dollár van nálad. Ti talán nem is tudjátok ezt elhinni.

Tegnapelőtt 200 magyar hagyta el ismét Kanadát.

No de ebből azt hiszem elég lesz. Magamról nem sokat írhatok. Egészséges vagyok és dolgozom, nem járok sehova, így az sem kerül pénzbe. Máriának még akartam írni, de már nincs hozzá idegem, ma eléggé rossz a hangulatom — majd írok neki legközelebb.

A következő levélben fényképet is küldök. Tantitól várom a választ, de nem jön.

Búcsúzom. Mindnyájatokat sokszor csókollak, üdvözlöm Jóskát, Tántiékat, Meiszneréket, stb.

Csók, Toncsi.

Csalódott hazánkfia hű képet fest a kapitalista „paradicsomról“, felesleges lenne megjegyzéseket fűzni hozzá.

Régi választások az irodalomban

Petőfi levele választóihoz

A legjobb alkalmam volna rá most megszerettetni magamat veletek azáltal, ha az egekig magasztalnálak benneteket, hogy ti kunok, ti ilyen meg ilyen dicső, páratlan emberek vagytok! Ha én azt amúgy hosszas kacskaringósan kikanyargatnám, tudom,. nem esnék rosszul egyikteknek sem, sőt közületek többen megsimítanák a bajuszukat és hajukat s azt mondanák: „Éjnye, mégis derék ember ez a Petőfi, tegyük meg követnek!" Hanem azt korán se várjátok, hogy én titeket magasztaljalak, mert akkor szemtelenül hazudnám. Becsületemre mondom, hogy ti nem vagytok remek emberek, vagy eddig legalább nem voltatok. Március 15-ig az egész Magyarország nagyon szolgalelkű, kutyaalázatosságú ország volt és ti ebben a virtusban közelebb álltatok az elsőkhöz, mint az utolsókhoz. Gondoljatok csak vissza arra a Szluha kapitányra, hogy süvegeltétek, hogy csúsztatok-másztatok előtte. Ah, ha eszembe jut, még most is szégyellem magamat a ti nevetekben. A zsidók hajdan Mózes idejében az isten helyett egy aranyborjút imádtak, de ti meg egy ólomszamarat imádtatok. Azonban ez az idő lejárt, és remélem, hogy lejárt mindörökre. Fölemeltétek fejeteket, s fölteszem rólatok, hogy soha többé meg nem hajoltok semmiféle ember előtt a kerek világon. Az isten az állatnak teremtett négy lábat, embernek csak kettőt, azért, hogy egyenesen járjon és embertársainak egyenesen a szeme közé nézzen — mert az ég alatt minden ember egyenlő, egynek sem szabad másokra lenézni, egynek sem szabad másokra fölnézni. Nem ismerek magamnál se kisebbet, se nagyobbat.

(Petőfi Sándor: A kiskunokhoz.)

Petőfi intelme

az első magyar népképviseleti országgyűlés képviselőihez 1848-ban:

Mit őseink egy ezredév előtt
Tevének, azt kell tenni most tinektek;
Bár mind egy szálig elvesztek belé,
Hazát kell nektek is teremteni!
Egy új hazát, mely szebb a réginél
És tartósabb is, kell alkotnotok,
Egy új hazát, ahol ne légyenek
Kiváltságosok kevély nagy tornyai,
Sötét barlangok, denevértanyák,
Egy új hazát, hol minden szögletig
Eljusson a nap s tiszta levegő,
Hogy minden ember lásson s ép legyen.

(Részlet A nemzetgyűléshez című versből.)

Táncsics Mihály megbuktatása

Képviselői mandátumom lejárt, az új választás ideje közelgetvén, párthiveim arról tudósítanak, hogy ellenjelölt van, ki ekkor vagy akkor fogja Orosházán programbeszédével magát bemutatni, s felhínak, hogy az időre én is ott megjelenjek. Úgy történt. Az ellenjelölt elmondta politikai elveit; utána elmondtam én is, mit elmondani szükségesnek láttam. Az egész nép viharosan éltetett és szállásomhoz kísért. Kitűnt, hogy tántoríthatatlanul hozzám ragaszkodik. A jelenet ellenemet meggyőzte arról, hogy jelöltjük közönséges eszközökkel nem lesz megválasztható; tehát elővettek minden oly módot, amelyekkel párthíveimet tőlem eltántoríthassák. Hangosan terjesztek rólam, hogy forradalmat akarok, hogy a földbirtokot fel akarom osztani, hogy a vallást akarom felforgatni, hogy a papságot akarom megszüntetni, s mindennek azzal adtak nyomatékot, hogy nagyban készülődtek a választók megvendégelésére: miközben arról is értesítettek, hogy az ellenpárt a vasút mentén lakó választókat ingyen szállítja a választási központra: értesítettek arról is, hogy a gyulavári választók, kik pedig állítólag kivétel nélkül mindnyájan az én pártomon voltak, nem jöhetnek a választásra, mert községüket súlyos elemi csapások érték, nincs útiköltségük.

A választás előtti nap népgyűlést kívántam tartani, hogy előtte a gonosz rágalmak ellen, miket ellenem szórtak, erélyesen tiltakozzam, de a szolgabíró nem engedte meg.

A választás előtti délután egész tábor volt: ökröt, juhokat, sertéseket sütöttek: szekereken szállították a szép fehér kenyeret, a bornak minősége volt, tehát a kerületből jött választók, akik előbb engem éltettek, a bőség ölén ütöttek tanyát, s élvezték az ingyen lakomát. Én meg is buktam.

(Táncsics Mihály: Életpályám.)

A tisztújítások taktikája

...Ezek után Sáskay egyes intézkedésekre irányzá hallgatói figyelmét, melyeket azonban, miután a tisztújítások taktikájához tartoznak, s olvasóim nagy része által nemcsak ismertetnek, hanem néha alkalmaztattak is, röviden említeni elég leend. A főbbek közé tartozik, hogy azon két híd, melyen az egyik ellenséges járás nemessége a városba jön, tökéletesen kijavíttassék, de úgy, hogy azok szétszedetvén, a tisztújítás előtti napokban oly állapotban legyenek, hogy rajtok senki át ne mehessen. Ugyanez javasoltatott a tiszai hidasokra nézve is.

A második nagyobbszerű sakkvonás abban állt, hogy mindazon kocsmárosok és húsvágók, kiknél az ellenfél élelmeit venni fogja, lehető legrosszabb bor s megromlott hús kiszolgáltatására birassanak, mi kevés megvesztegetés mellett annál könnyebbnek látszott, minél nehezebb lenne, minden tárgyismerők ítélete szerint, ugyane személyeket az ellenkezőre megvesztegetni. Ezen rendszabály kivitelét egészen Nyúzó főbíró úr vállalta magára, arra kötelezvén magát, hogy az említett egyedeket, kik nagyrészt nemtelenek, sőt zsidók, azon esetre, ha az ellenfél fenyegetései által terrorizálva jó bort mérni merészelnének, célszerű eszközökkel rendre fogja utasítani...

(Eötvös József: A falu jegyzője.)

József Attila:

HAZÁM

1.

Az éjjel hazafelé mentem,
éreztem, bársony nesz inog,
a szellőzködő lágy melegben
tapsikoltak a jázminok,
nagy, álmos dzsungel volt a lelkem
s háltak az uccán. Rám csapott,
amiből eszméletem, nyelvem
származik s táplálkozni fog.
A közösség, amely e nészeg
ölbecsaló anyatermészet
férfitársaként él, komor
munkahelyeken káromkodva,
vagy itt töpreng az éj nagy odva
mélyén: a nemzeti nyomor.

2.

Ezernyi fajta népbetegség,
szapora csecsemőhalál,
árvaság, korai öregség,
elmebaj, egyke és sivár
bűn, öngyilkosság, lelki restség,
mely, hitetlen, csodára vár,
nem elegendő, hogy kitessék:
föl kéne szabadulni már!
S a hozzáértő, dolgozó
nép okos gyülekezetében
hányni-vetni meg száz bajunk.
Az erőszak bűvöletében
mit bánja sok törvényhozó,
hogy mint pusztul el szép fajunk!

3.

A földesúr, akinek sérvig
emeltek tönköt, gabonát,
csákányosokkal puszta tért nyit,
szétveret falut és tanyát.
S a gondra bátor, okos férfit,
ki védte menthetetlen honát,
mint állatot terelni értik,
hogy válasszon bölcs honatyát.
Cicáznak a szép csendőrtollak,
mosolyognak és szavatolnak,
megírják, ki lesz a követ,
hisz „nyíltan" dönt, ki ezer éve,
magával kötve, mint a kéve,
sunyít, vagy parancsot követ.

4.

Sok urunk nem volt rest, se kába,
birtokát óvni ellenünk,
s kitántorgott Amerikába
másfélmillió emberünk.
Szíve szorult, rezgett a lába,
acsargó habon tovatűnt,
emlékezően és okádva,
mint aki borba fojt be bűnt.
Volt, aki úgy vélte, kolomp szól,
s társa, ki tudta, ily bolondtól
pénzt eztán se lát a család.
Multunk mind össze van torlódva
s mint szorongó kivándorlókra,
ránk is úgy vár az új világ.

5.

A munkásnak nem több a bére,
mint amit maga kiesikart,
levesre telik és kenyérre
s fröccsre, hogy csináljon ricsajt.
Az ország nem kérdi, mivégre
engedik meggyűlni a bajt
s miért nem a munkás védelmére
gyámolítják a gyáripart.
Szövőlány cukros ételekről
álmodik, nem tud kartelekről.
S ha szombaton kezébe nyomják
a pénzt s a büntetést levonják:
kuncog a krajcár, ennyiért
dolgoztál, nem épp semmiért.

6.

Retteg a szegénytől a gazdag
s a gazdagtól fél a szegény,
Fortélyos félelem igazgat
minket s nem csalóka remény.
Nem adna jogot a parasztnak,
ki rág a paraszt kenyerén
s a summás sárgul, mint az asztag,
de követelni nem serény.
Ezer esztendő távlatából,
hátán kis batyúval, kilából
a népségből a nép fia.
Hol lehet altiszt, azt kutatja,
holott a sírt, hol nyugszik atyja,
kellene megbotoznia.

7.

S mégis magyarnak számkivetve,
lelkem sikoltva megriad —
édes Hazám, fogadj szívedbe,
hadd legyek hűséges fiad!
Totyogjon, aki buksi medve,
láncon — nekem ezt nem szabad!
Költő vagyok — szólj ügyészedre,
ki ne tépje a tollamat!
Adtál földmívest a tengernek,
adj emberséget az embernek.
Adj magyarságot a magyarnak,
hogy mi ne legyünk német gyarmat.
Hadd írjak szépet, jót — nekem
add meg boldogabb énekem!

Kolocintos Gábor uram kortesbeszéde

Tisztújításkor reggel pálinka csöbörrel:
Délben hús, bor, elég: ugyanaz vacsorára dúlásig,
S legkevesebb három huszas egy szavazóra naponként,
Miért volnánk nemesek? Nem azért-e, hogy amire tetszik,
Nem szóval felelünk. Azt kívánják, hogy adózzunk:
„Nem". Hát szolgáljunk? — „Nem". Töltsük az utakat:
„Ó nem":
Állítsunk katonát: „Nem, nem, hisz imént vala Győrnél
Győzelmes seregünk. Tartsunk katonát: „örökös nem".
Igy kell érteni e véren vett drága nemes szót.
Vesszen el, aki fizet, míg egy csillag lesz az égen!"

Még egyet, édeseim. Mához két hétre gyűlés lesz,
Lesz kocsi, hús és bor: bemegyünk egy szálig a gyűlölt
Házi adó ellen harcolni körömszakadásig.
Mindazonáltal senki ne merjen vinni magával
Semminemű fegyvert (megyevégzés tiltja, barátim)
Amde a jó botokat nem kell honn hagyni, azoktól
Függ a szabad szólás most, pro et contra, megyénkben...

(Arany János: Az elveszett alkotmány.)

Hogyan lett szolgabíró Noszty Feri?

— Napirenden van a megüresedett voglányi szolgabírói állás. Jelölöm Noszty Ferencet és Kaby Józsefet.

Kaby, Kaby, Kaby! A levegő megtelt „Kaby"-kiáltásokkal. Száz és száz Kaby zúgott, hömpölygött a teremben. A nemzetiségek összeharapták ajkaikat és kezdtek a teremből kivonulni, odakünt fenyegetőzve és lármázva, mert bent most nem lett volna tanácsos: akik bennmaradtak közülük, szintén „Kaby"-t kiáltottak, tudván, hogy a főispán ellen tesznek, csak imitt-amott szórványosan potyogott egy-egy Noszty s az is szerényen, élenyészően.

Oméltósága összevonta szemöldjeit, mint egy haragos Jupiter, aztán kissé felemelkedett székében, kardját a hóna alá fogva:

— Minthogy úgy veszem ki, — mondta határozott, kihívó hangon és szemeiből zöld fény lövellt ki — hogy a többség Noszty Ferencet óhajtja, ezennel kijelentem, hogy Noszty Ferenc választatott meg! Több tárgy nem lévén az ülésnek, ezennel bezárom.

(Mikszáth Kálmán: A Noszty-fiú esete Tóth Marival.)

Hogyan lett főügyész Kopjáss Istvánból

— Hát Lina, tudod-e, minek köszönhetem ezt az egész bolond választást?

— Nos?

— Mert hát azzal le kell számolni, hogy nem tisztán a saját érdemeimnek — s kajánul nevetett ő maga is önmaga felett...

Lina nem nevetett. Vajon Lina komolyan elhiszi, hogy azért választották őt meg, mert a városnak éppen Kopjáss István felé fordult a bizalma?... Kényes kérdés, nem jó bolygatni...

— Hát tudod miért?... A vén szamár elszólta magát a közgyűlési terem előszobájában. Azt mondta, hogy zsé, vé.

— Mit?

— Zsé, vé.

— Mi az?

— Ez? Ez valami gyilkos golyó. Zsé, vé, ez lőtte le Makróczyt. Ez törte ki a nyakát, ez volt a zsinór a nyakába...

Hangosan nevetett.

— Ez azt jelenti, hogy először is mindenkinek eszébe jutott, hogy Makróczy rettenetesen el van adósodva. Aztán azt, hogy megunták már az erőszakoskodását. Mikor veres tokával, a kandallónak dülleszkedve, kitolt hassal ott állott s fogadta a szerencsekívánatokat, olyan volt, mint valami tirannus és a szivarja mellől csak azt mondta a kebelbarátai felé, hogy ez volt élete célja, ez most végre bekövetkezett: zsé, vé.

— De mi az?

— Zsé, vé... Ez van rájtve a város minden bútorára, minden tárgyára, minden marhájának a tomporára: Zsé, Vé — Zsarátnok Városa... — De mindenki tudja, hogy a városi gazdálkodásra való célzással ezt úgy szokták mondani, hogy azt teszi, „zsebre vágják".

Lina felkacagott.

— Marha — mondta vígan.

— Elég marha. Mert egy pillanat alatt végigfutott az egész közgyűlésen, hogy mit mondott M[illegible]czy. A közgyűlés egy pillanat alatt megfordult. Úgy megbolygatódott, mint egy méhkas. Megirigyelték Makróczytól, hogy ő legyen az alföldi dózse.

(Móricz Zsigmond: Rokonok.)

Tallérossy Zebulon beszéde a megyegyűlésen

„Könnyen lehet a tekintetes úrnak liberálisnak lenni, kinek van háromezer holdja ide lenn alföldben: de nekem van három falum odafenn (közbeszólás: „a Holdban") nem Holdban, hanem Saros. meg a Zemplin vármegyében, akikből áll gazdaságom. Aztán ha jobbágyot felszabadítunk, akkor én menjek kapálni mind az öt kisasszonyommal magam? — Ha én parasztnak születtem volna, soha se kívánkoznék más lenni, mint paraszt. Az annak valóságos gyönyörűség. Minek akarunk őtet gyönyörűségitől megfosztani? Aki úr, úr, aki nem úr, az nem úr. Hát tehet arrul valaki, hogy nem született minden ember nemes embernek? Hát én miért nem születtem grófnak? De azért nem nyugtalankodok, hogy legyen minden ember gróf. Pedig ez nekem ipen olyan nagy szerelem, mint parasztnak az, hogy nem nemes. — Gondokodjunk csak dolog praktikus oldalára. Most is, ha megesik követválasztás, micsoda istentelen nagy pénzbe kerül nemes votiváló publikumot megtraktálni. Hát még ha valamennyi parasztnak mind vótuma lesz: nincs annyi bor a világon! No, micsoda dolog lesz az, ha még paraszt születésű emberek is foglalhatnak el hivatalt? Most is ipen tizszer annyian vagyunk, mint amennyi hivatal jut. Pedig fiatal ember addig nem házasodhatik, míg valami hivatala nincs. A tekintetes előttem szónokló úrnak se fia, se leánya, sem nem felesige nincsen. Nekem van öt, nem felesig, de kisasszony. Ezt tekintetes úr nem ért ugye? Aj! akkor én is tudnám lenni leberális. Aztán meg nipnevelis! De minek az a csuda? Nip felnő magától, ha nem nevelünk izs. Akkor volt jó világ, mikor nem tudta más írni, olvasni, csak káptalanba barát: országbíró neve helyett odanyomta kardja markolatát dekrétumba spanyolviaszkba. Most még paraszt is tudjon olvasni? Hisz akkor soha el nem hisz, amit paptul hall. Csak azt is elrontottuk, hogy eddig írtunk törvényeket deákul: minden simplex ember nem belekotorászhatta: most asszony, zsellér, zsidó minden neki álljék okoskodni. Ha azt akarunk, hogy legyen nipnek szabadság, ne adjunk neki aztat: mert amig nem adunk neki, addig megvan: de amint odaadunk neki, bizony elveszti aztat. Ragaszkodjunk őseink kilencszáz esztendős alkotmányához, mert ha csak még ezer esztendeig élvezhetünk is aztat, már azzal is nagyon sokat nyertünk."

(Jókai Mór: A kőszívű ember fiai.)

Hogyan lett szolgabíró Noszty Feri?

— Napirenden van a megüresedett voglányi szolgabírói állás. Jelölöm Noszty Ferencet és Kaby Józsefet.

Kaby, Kaby, Kaby! A levegő megtelt „Kaby"-kiáltásokkal. Száz és száz Kaby zúgott, hömpölygött a teremben. A nemzetiségek összeharapták ajkaikat és kezdtek a teremből kivonulni, odakünt fenyegetőzve és lármázva, mert bent most nem lett volna tanácsos: akik bennmaradtak közülük, szintén „Kaby"-t kiáltottak, tudván, hogy a főispán ellen tesznek, csak imitt-amott szórványosan potyogott egy-egy Noszty s az is szerényen, élenyészően.

Oméltósága összevonta szemöldjeit, mint egy haragos Jupiter, aztán kissé felemelkedett székében, kardját a hóna alá fogva:

— Minthogy úgy veszem ki, — mondta határozott, kihívó hangon és szemeiből zöld fény lövellt ki — hogy a többség Noszty Ferencet óhajtja, ezennel kijelentem, hogy Noszty Ferenc választatott meg! Több tárgy nem lévén az ülésnek, ezennel bezárom.

(Mikszáth Kálmán: A Noszty-fiú esete Tóth Marival.)

A békére, a szocializmusra, a jólétre

SZAVAZUNK

Megmozdult az ország. Ezekben a percekben, ezekben az órákban ezrek és százezrek keresik fel a szavazóhelyiségeket, ezrek és százezrek tesznek hitet a párt és a kormány politikája mellett. Óriási tévedés lenne azt hinni, hogy a szavazás gépies aktus, mely csak abból áll, hogy az urnába ejtjük a szavazólapot.

Nem! A szavazás sokkal több ennél. Kérdezzük meg a gépgyári munkást, a bányászt, a tudóst, a mérnököt, a tisztviselőt, a parasztot: közömbösen veszi-e a szavazást? Nem határozott-e hovatartozása felől, mielőtt az urna elé állana? Idő is volt rá, érlelő idő a szavazást megelőző hetekben, hónapokban. Érlelő idő, amikor nem a pillanatok hangulata dönt, hanem a józanság, a dolgok tárgyilagos felmérése nyitja meg az utat a cselekvő lépésekre.

Mi is hát a szavazás?

Nyugati „jóakaróink" azzal vádolnak bennünket, hogy nem szavazás, nem választás az, ahol nincs ellenzék. Könnyű visszavernünk az érvelésüket: tudjuk, ki és mi volt az ellenzék. Tudjuk jól, sokan emlékezünk még arra, miért fordultak szembe egymással a pártvezérek.

Mindegy volt a munkások, a tisztviselők meg a szegényparasztok számára, hogy hány mandátumot harácsolt össze magának a MEP, a Kisgazdapárt, a Keresztény-Demokrata, vagy akár a Szociáldemokrata Párt. Ettől továbbra is megmaradt a kizsákmányolás, tovább növekedett a munkanélküliség és továbbra is dobra került az eladósodott kisparaszti föld.

Világos, hogy ilyen pártokra nincs szükségünk. A mi szavazásunk nem szaggatja pártokra a társadalmat. Nekünk nincs szükségünk az „oszd meg és uralkodj" elvre. Mi mindenkitől, aki jóindulattal viseltetik szocialista rendszerünk iránt, igenlést kérünk a rendszer fenntartására, továbbfejlesztésére.

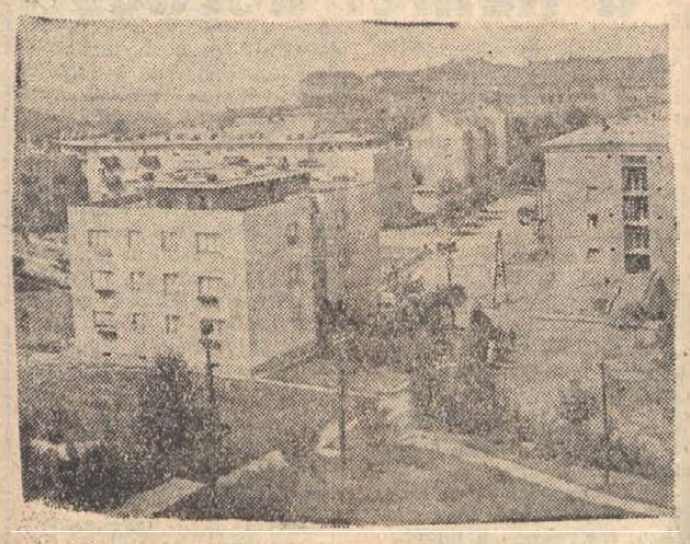
És kiktől kérjük?

Azoktól, akik a romokból újra gyárakat, palotákat emeltek, azoktól a parasztoktól, akik bőséges kenyérrel terítik meg asztalunkat, attól a pedagógustól, aki a szocializmusnak nevel új generációt. A mérnöktől, az orvostól és mindenkitől, aki szívével és tehetségével áll az oldalunkon.

Amikor új üzemeket, új színházakat, kultúrintézményeket, lakóházak tízezreit építjük, amikor kombájnokkal, traktorokkal, a legmodernebb mezőgazdasági eszközökkel látjuk el a falut, amikor örökre elűzzük a munkanélküliséget, kérhetünk-e mindezekhez igenlést? Kérhetünk-e ahhoz igent, hogy erőnk, tehetségünk, kezünk munkáját, alkotásainkat meg is őrizhessük?

Kérhetünk. — Mert azoktól kérjük, akik valóra váltották mindezeket. Azoktól, akik a mai napon úgy tekintik az urnák elé járulást, mint ünnepélyes eskütételt: amit megteremtettünk, soha, soha nem engedjük át illetéktelen kezekbe.

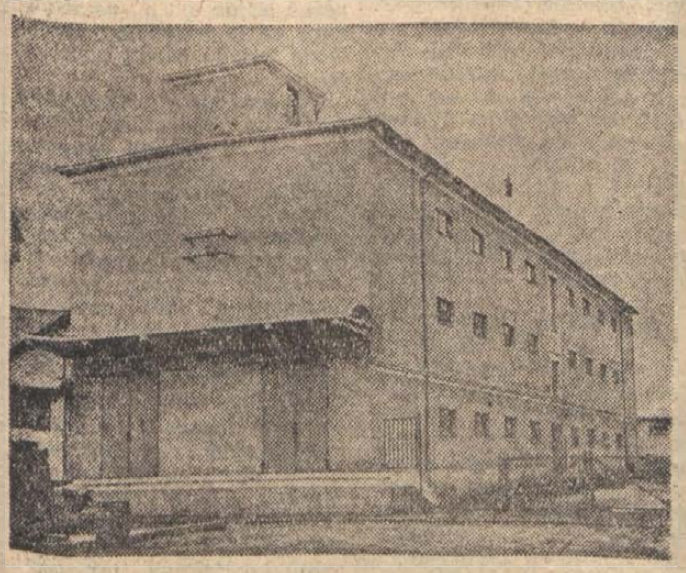
—s —gy.

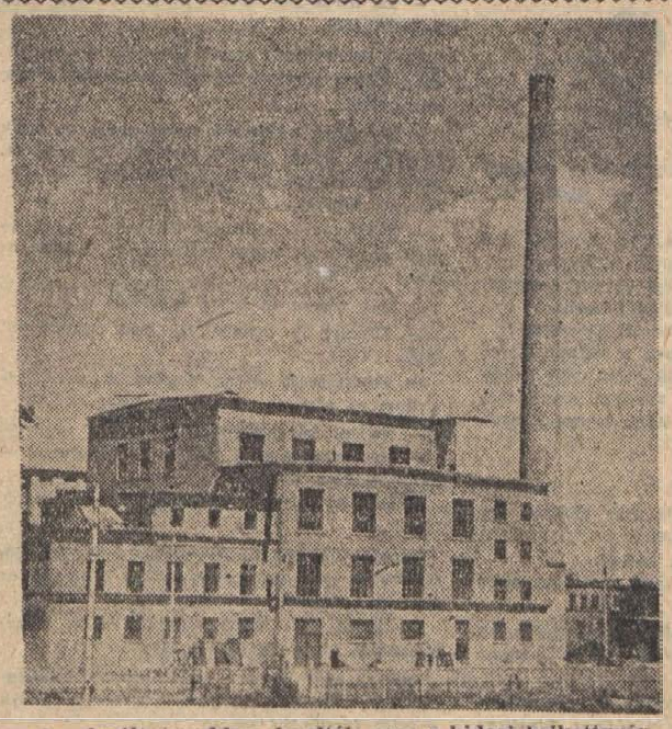
A néhány évvel ezelőtt még kopár kőkönyösi dombon felépült Komló egyik legszebb városrésze.

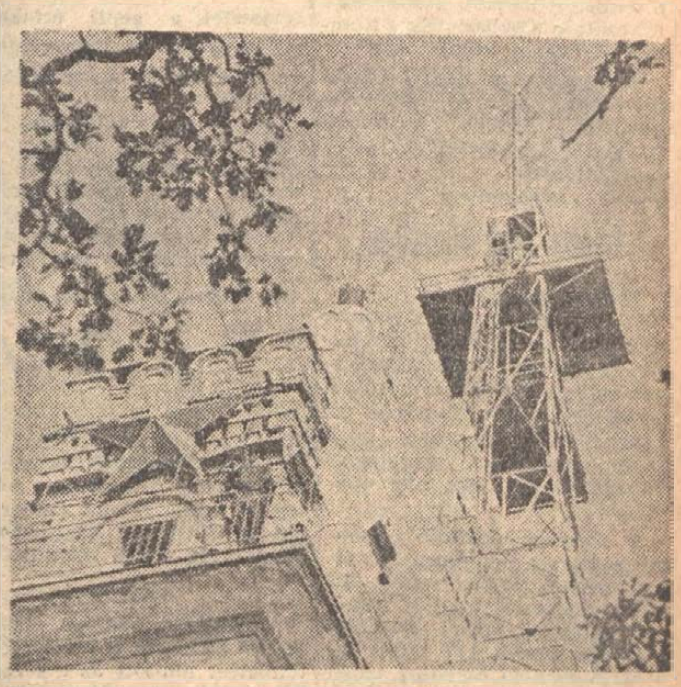
— Ucsimo hrvatski... — A felsőszentmártoni kis horvátok anyanyelvükön tanulnak.

Elsőrendű készítményeivel külföldön is elismerést váltott ki a Szigetvári Konzervgyár.

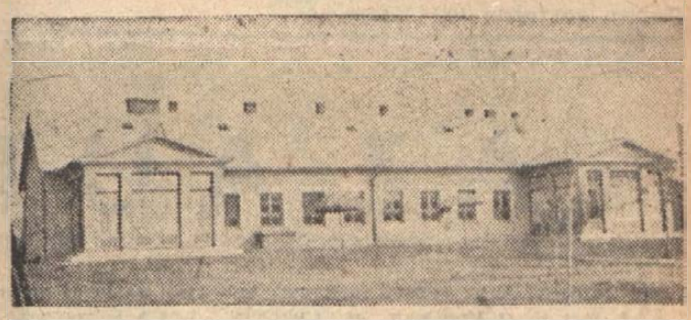
Az elmúlt napokban kezdték meg a hidasi brikettgyár átadását. A 80 milliós költséggel épült gyár 3 400 kalóriás brikettet állít majd elő a különben kiskalóriájú lignitből.

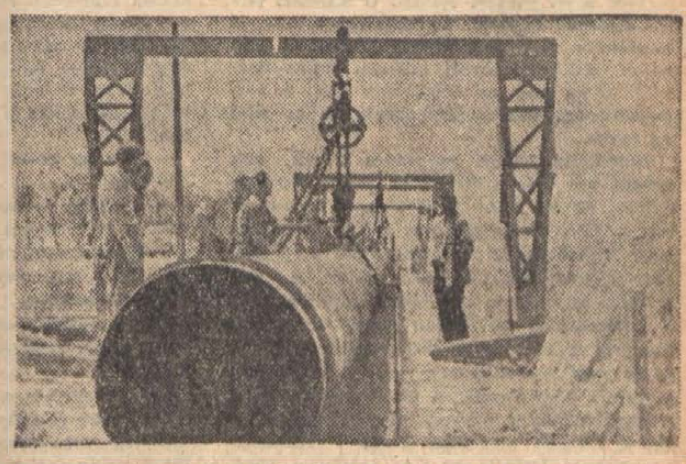
Pécs büszkesége, a televízió még ebben az évben megkezdi rendszeres adását.

Sellyén, Mozsgai Sándoréknál már megvan a televíziós készülék.

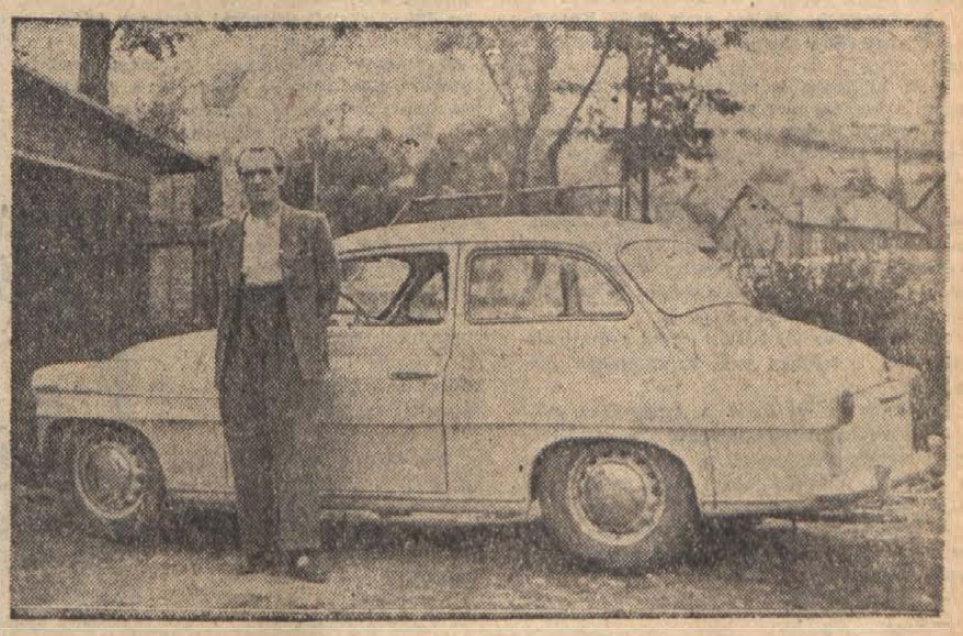
A bőrgyári gyerekek második otthona ez az épület. Itt helyezték el a bölcsődét és a napközi otthont. A szülők csekély térítés mellett nappali gondozásra beadhatják gyermekeiket.

10 000 méter már a föld alatt van a mohács—pécsi vízvezetékből.

A komlói Zrínyi Miklós Kultúrotthon pompásan felszerelt klubja, mozi- és táncterme, 13 ezer kötetes könyvtára csábítja esténként a szórakozni vágyó fiatalokat, öregeket.

Ez a pompás Skoda-Spartak Jauch György, Komló, Kossuth-bányai művezető tulajdona. Rajta kívül jónéhány autotulajdonos bányász van Komlón és a megyében.

Budapestre érkezett a Csehszlovák Nemzeti Arcvonal küldöttsége

A Hazafias Népfront Országos Tanácsának meghívására szombaton délelőtt Budapestre érkezett a Csehszlovák Nemzeti Arcvonal küldöttsége.

A vendégeket Bihari László üdvözölte, majd a küldöttség nevében Emilie Murinová mondott köszönetet a baráti fogadtatásért.

Francia terror Algériában

Kairó (TASZSZ). Az Algériai Köztársaság ideiglenes kormányának képviselője kijelentette: az algériai francia hatóságok változatlanul nagyarányú terrorhadjáratot folytatnak az algériai lakosság ellen, hogy rákényszerítsék a parlamenti választásokban való részvételre.

A kormányképviselő elmondotta, hogy a napokban a francia tűzérség tíz óra hosszat lőtt néhány algériai falut a tunéziai határ közelében. A tűzérségi tűz megölt 117 békés lakost. A francia csapatok ismét Napalm-bombákat használnak a békés lakosság ellen.

A Szovjetunió egyezménytervezetet terjesztett a genfi értekezlet elé

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió egyezménytervezetet terjesztett a genfi értekezlet elé az atom- és hidrogénfegyver-kísérletek megszüntetése tárgyában.

Az egyezménytervezet öt cikkelyből áll. A tervezet szerint a három nagyhatalom kormánya ünnepélyes kötelezettséget vállal: az egyezmény aláírásától kezdve egyetlen atomfegyver-fajtával sem végez semmiféle kísérletet, elősegíti azt, hogy valamennyi állam vállalja ugyanezt a kötelezettséget, az egyezményt aláíró hatalmak ellenőrző szervezetet létesítenek, s e szervezetnek ellenőrzőállomás-hálózata lesz, a három nagyhatalom kormánya hozzájárul ahhoz, hogy területén ellenőrző-állomásokat helyezzenek el.

A tervezet szerint az egyezményben nem szabnának ki határidőt.

Az egyezmény megkötésének célja: gátat vetni az atomfegyverkezési hajszának, új tömegpusztító fegyverek gyártásának, gyakorlati lépést tenni az atomfegyver megtiltása és az egyes nemzetek fegyverzetéből való kiiktatása felé, hogy ezzel örökre elhárítsák az emberiség életét és egészségét fenyegető veszélyt — hangsúlyozza befejezésül az egyezménytervezet.

Külföldről JELENTIK

NEW YORK

Népszámlálási adatok szerint az Egyesült Államokban jelenleg 60 millió felnőtt ember él, aki nem végzett középiskolát, közülük 10 millió írástudatlan.

KAIRÓ

Az algériai nemzeti felszabadító hadsereg a múlt héten támadást indított az algériai—tunéziai határon lévő Moricevonal ellen, s három francia állást elpusztított. A támadás alkalmával 48 francia katona életét vesztette, huszan megsebesültek.

NEW YORK

Az ENSZ-közgyűlés péntek délelőtti plenáris ülésén a többi között elfogadta a különleges politikai bizottság határozattervezetét az ENSZ „rendkívüli fegyveres erőinek" finanszírozásáról.

Szoboljev szovjet küldött ellenszavazatának megindokolásául kijelentette, küldöttsége azért foglalt állást a szóbanforgó határozattervezet ellen, mert az a véleménye, hogy Anglia, Franciaország és Izrael 1956-os Egyiptom elleni agressziójának költségeit maguknak az agressziót elkövetett országoknak kell viselniök.

NEW YORK

Az ENSZ közgyűlése egyhangúlag ismét Auguste Lindet (Svájc) választotta menekültügyi főbiztossá. Lindt 1956 óta tölti be a tisztségét.

MOSZKVA

November 15-én félesztendeje, hogy felbocsátották a harmadik szovjet Szputnyikot. Földkörüli keringési ideje hat hónap alatt 105.95 percről 103.02 percre, vagyis 2.93 percel csökkent. Maximális pályamagassága 276 kilométerrel csökkent és most 1604 kilométer. A műhold és a külön keringő hordozórakéta megfigyelését rádiótechnikai és optikai készülékekkel továbbra is eredményesen folytatják. Eddig a harmadik Szputnyikról több mint 60 országból érkeztek levelek a moszkvai Szputnyik-központba.

PÁRIZS

Párizsban pénteken aláírták a Franciaország és a Szovjetunió közötti hároméves kereskedelmi szerződést. A szerződés értelmében az árucsereforgalom értéke az 1959-től 1962-ig terjedő időszakban eléri a 120 milliárd frankot, ami az 1957—1958-as időszakhoz viszonyítva 20—25 százalékos növekedést jelent.

WASHINGTON

Az amerikai haditengerészet közlése szerint Leonard B. Southerland ellentengernagy, a 7. amerikai flotta repülőgép-anyahajóinak parancsnoka, szombaton repülőgépével lezuhant Okinaván és életét vesztette.

Fokozott amerikai tevékenység a Tajvan-szorosban

Peking (TASZSZ). Tajpejből érkező jelentések szerint magasrangú amerikai tisztek egyre élénkebb tevékenységet fejtenek ki Tajvan szigetén. Hopwood, a Csendes óceáni amerikai flotta parancsnoka november 12-én Tajpejbe érkezett és Smoot tábornokkal, az Egyesült Államok tajvani fegyveres erőinek parancsnokával együtt Csang Kaj-sekkel tárgyalt. Megbeszélték a Tajvani szorosban és Kimoj szigetén kialakult helyzetet. Pénteken az amerikai 7. flotta a Tajvan szorosban úgynevezett egyesített handitengerészeti és légi hadgyakorlatokat tartott. A hadgyakorlatokon részt vett a 7. flotta három repülőgép-anyahajója is. A hadgyakorlatok programjában tengeri és légi célpontok tűzérségi tüzelése és bombázása szerepelt.

Pénteken délután Csang Kaj-sek magasrangú csangkaj-sekista tisztek kíséretében a hadgyakorlatokon részt vevő egyik amerikai repülőgép-anyahajóra érkezett. Ugyanezen az anyahajón tartózkodott pénteken Hopwood és Smoot is.

AZ AUTÓ

K. Nagy Vincéről, amióta autót vett, ismét sokat beszélnek az emberek. Legutoljára, akkor forgott ennyit közszájon a neve, amikor házat vásárolt a felvégen, Olcsón jutott hozzá: kipofozta egy kicsit, a kiskertet is rendbe hozta és a düledező félszerből most garázst csinált. Ő mindezt természetesnek tartotta, de nem így a falu. A házvételbe még csak belenyugodtak az emberek, elütötték azzal: „Olcsón jutott hozzá!", de az autó, az mégiscsak más. A házra szüksége van az embernek, de az autó az luxus.

Siménfalvi István nagyságos úrnak volt autója, egy fekete Mercédes, azt is megesodálták, de K. Nagy Vincéé még ennél is szebb. Hej, de megfordult a világ! Siménfalvi nagyságos úr most az állami gazdaságban takarmányos, K. Nagy Vince, a volt cselédje meg autón jár. Szóba került ez már a tanácsülésen is. Fábián József csak úgy beszúrta a beszámolójába, frissítőnek szánta és nem tévedett. Még az a két-három ember: a Kiss Vendel, a Szujó János meg a Németh István is abbahagyta a szunyókálást, aki a legtöbb tanácsülés felét végigaludta. Ez az autó história őket is érdekelte. Mert csoda dolog ez! Csakhogy — gondolta magában Szujó János — az isten sem érti.

A kocsmában is szó esett erről. Korompai János hozta itt szóba. Azt mondta:

— A bibliában is szó van arról, hogy az isten a szegényeket szereti.

— Azelőtt is szó volt erről, aztán mégis a gazdagok éltek jól! — szólt közbe Kiss Ernő.

— Most úgy látszik a mennyországban is összehangolták az elméletet a gyakorlattal! — kontrázott Kovács István és ügyet sem vetett a nevető emberekre, mégegyszer alaposan végig gondolta a dolgot és beszólt: — Kontra piros ulti.

K. Nagy Vince is hallott egyet s mást abból, ami a faluban vele kapcsolatban történik.

Tegnap is mi volt? A tanácsháza előtt három ember állidogált. Cigarettáztak, beszélgettek. Mindenről: a világ folyásáról, a vetésről, a hófuvásokról, meg az olaszországi árvízről. Itt sem maradt ki az autó.

— Rendes gatyája se volt azelőtt, — kezdte Fónai Márton. — Most meg házat, autót vesz magának! De miből?!

— Hát a taz-ból!

— ...?

— Hárman dolgoznak. Nyolcvanezret kaptak tavaly és azt mondják az idén is meglesz a hetvenezer.

— Fene sok pénz.

— Az. De az autó is sokba kerül. Azt mondják olyan hatvanezerbe...

Hallgattak. Szítált a köd és ők egymást nézték szótlanul. Megint Fónai kezdte.

— Aztán minek neki a kocsi? Fiancoini?

— Hát! — rándított egyet a vállán Kerecsei István. — Azt mondják azért vette, hogy legyen mivel bejárni a városba színházba, meg a Balatonra is ezzel akar menni a nyáron.

— Mint az urak!

— Úgy!

— A lánya is megtanult már vezetni. Az meg a kisasszonyt játssza!

— Furcsa egy világ ez, halló.

— Mert még nem szoktuk meg! — szólt közbe Kiss Máté.

A két ember tetőtől-talpig végigmérte az aprótermetű Kiss Mátét. Hát lehet valami abban.

K. Nagy Vince felnyitotta a motorháztetőt és behajolt a motorhoz. Igazított valamit, aztán átment a másik oldalra. Beült a volán mellé, megnyomta az önindítót, egy kis gázt adott és a motor alig hallhatóan berregni kezdett.

— Jó! — csipett szemével asszonya felé. — délre itthon vagyok...

Az asszony szólni akart, de mégis meggondolta. Ha egyszer meghívta a barátja, hát hadd menjen. A vasárnap délelőtt az övé. Ők úgyis csak délután akarnak az anyjához menni. És ha azt mondta: „Délre itthon vagyok!", akkor biztosan itthon is lesz.

Korán volt még. Az utcán még alig lehetett ünneplős embert látni.

— Azt majd csak a második harangozáskor húzzák fel, hogy addig se kopjon! — gondolta magában K. Nagy és elmosolyodott.

— Sok még a múltba élő ember! — és megnyomta a gázpedált.

Az autóbusz megállónál piacra induló asszonyok álltak. Várták az autóbuszt.

— Hogy a rosseb ette volna meg a kerekét!

— Biztosan nem is jön már!

— És most mit csináljak a túróval, meg a tejföllel?!

K. Nagy semmit sem hallott ebből. Ő egészen másra gondolt, amikor meglátta az asszonyokat.

— Na azért, ha lassan is, de azért... Ezek is gyalog jártak azelőtt piacolni. Le a cipőt, hogy ne kopjon, és csak a város végén húzták fel ismét...

— Neki jó! — mutatott Keviné a közeledő autóra. — Nála nincs menetrend. Ő beül és kész!

— Hát vetess te is az uraddal!

— Minek? A buszba is csak muszájból ülök.

Itt elhallgatott, mert megállt az autó, kinyílott az ajtó és kiszólt K. Nagy.

— Na mi baj asszonyok?!

— Már megint nem jött ez az autóbusz! — panaszkodott Kevinné.

— Három helyem volna. Hármat el tudok vinni...

Mire a többiek megértették miről van szó, Kevinné karján már ott is volt a kosár és az autó felé tartott.

— Julcsa, hé! Hová mégy!? Te az autóbuszba is csak muszájból ülsz.

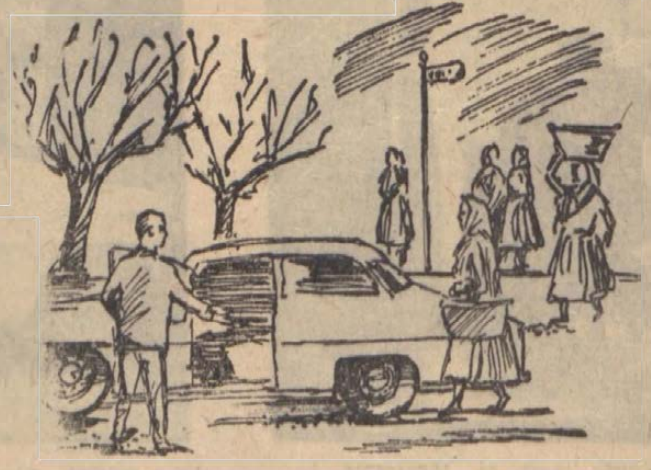
Julcsa, akit csak a leánypajtásai szólítanak így, különben mindenkinek Kevinné, csak a fejét fordította vissza:

— Ide is muszájból ülök. Elromlik a tejföl...

Az asszonyok még akkor is nevettek ezen, amikor eltűnt szemük elől a szürke autó.

— Megláttátok muszájból a Julcsa is autót vetet az urával! — jegyezte meg Kántorné és erre ismét feltört az asszonyokból a nevetés.

SZALAI JÁNOS.

Egy hét a világpolitikában

Ismét előtérben a német kérdés

A távol- és közép-keleti imperialista provokációk sorozata sem terelhette el a figyelmet arról a körülményről, hogy Európa közepén növekvő háborús veszélyként jelentkezik az újrafegyverkező Nyugat-Németország.

Nincs még sok éve annak, hogy keresztülmasíroztak hazánkon a győzelemittas náci csapatok, de még kevesebb esztendő múlt el azóta, hogy még gyorsabb ütemben futottak ugyanezen az úton hazafelé: romokat, lángtengert, vért és könnyet hagyva maguk mögött.

Még világosan emlékezünk a potsdami határozatokra, melyekben a nagyhatalmak megegyeztek egymással: *mindent elkövetnek annak megakadályozására, hogy a német imperializmus még egyszer vészt hozzon a világra: nem tűrik, hogy háborúra törő erők még egyszer fegyverhez jussanak Németországban.*

Mi maradt ma ezekből az ígéretekből? A nyugatnémet parlament elfogadta az atomfelfegyverzést, s jövőre a nyugatnémet hadügyi költségvetés már 260.000 fő felszereléséről gondoskodik. Ez nem békeköltségvetés, *s a német atomfegyverek nem a béke megvédését célozzák.*

A lengyel párt- és kormányküldöttség látogatása a Szovjetunióban jó alkalmat nyújtott arra, hogy ráirányítsa a figyelmet a Nyugat-Németország felől fenyegető háborús veszélyre. Senkinek sincs több joga, hogy erről a kérdésről beszéljen, mint a háborúban, vérben és anyagiakban legtöbbet szenvedett Szovjetunió miniszterelnökének és nem lehet méltóbb társakat találni e kérdések felvetéséhez, mint a nácik által vandál módon elpusztított Lengyelország vezetőit.

A szovjet és lengyel vezetők megemlékeztek arról a mérhetetlen veszélyről, amit Németország atom- és rakétafelfegyverzése jelent, s szembeállították a nyugatnémet háborús úttal a német békeszerződés megkötésének szükségességét, a közép-európai atomfegyvermentes övezet létrehozásának gondolatát. Az említett célok szolgálatában állónak kell tekinteni Hruscsov elvtárs felvetését, hogy a Szovjetunió esetlegesen átadja Berlin négyhatalmi megszállásából eredő jogait a Német Demokratikus Köztársaság kormányának.

A nyugati visszhang a szovjet és lengyel javaslatok közül elsősorban a berlini szovjet jogok esetleges átruházásának kérdésére összpontosult és *vad tiltakozó kórusban zengte egyetnemértését az ilyen megoldással.* Világos, hogy miért ez a legfájóbb pont az egészben. Egy ilyen akció szükségszerűleg olyan helyzetbe hozná a nyugatiakat és a Német Szövetségi Köztársaságot, hogy *kénytelenek lennének tárgyalásokba bocsátkozni az általuk nem létezőnek nyilvánított Német Demokratikus Köztársaság kormányszerveivel.* A tárgyalások pedig, az elismerés bizonyos — s a továbbiakban feltétlenül mind magasabb — fokát jelentenék. *Ez a körülmény pedig végső fokon az egész, Németországgal kapcsolatos nyugati politika átértékeléséhez kellene, hogy vezessen.* Márpedig ahogy azt az eddigi események mutatták, sem egy egységes demokratikus és békeszerető Németország létrehozása; sem pedig a szocialista tábor oldalán álló békeszerető Német Demokratikus Köztársaság elismerése, nem illik bele az imperialista politika tervelbe.

Az említett szovjet felvetés körül csapott lármába azonban időnként — talán mint véletlen elszólás — őszinte hangok is vegyülnek.

Így a baloldalinak egyáltalán nem nevezhető *Daily Mail* című angol napilap így ír vezércikkében: *„Hruscsov azzal indokolja javaslatát, hogy megsértették a potsdami egyezménynek az európai békére vonatkozó szakaszait, amikor a szövetségesek felfegyverezték Nyugat-Németországot. Igaz, hogy a potsdami szerződés ezt tiltja, de a szerződés már régen holt betű..."*

A javaslat egyik felvetése körül keltett zaj segítségével igyekeznek ugyanakkor elterelni a figyelmet a lengyel oldalról előterjesztett módosított Rapacki tervről, mely a közép-európai atommentes övezet létrehozásának feltételeire tesz javaslatot. *A Rapacki terv új változata szerint a terv két szakaszban valósulna meg. Az első szakasz* a nukleáris fegyverek Lengyelország, Csehszlovákia, a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság területén történő betiltását tervezi. Ugyanakkor bevezetné az olyan hadseregek atomfegyverekkel történő ellátásának megakadályozását, amelyek eddig ilyenekkel még nem rendelkeztek. Megtiltaná a terv az atomfegyverekhez szükséges berendezések létesítését is. — *A második szakaszban* kellene végrehajtani az övezetek teljes atommentesítését és ezzel egyidejűleg végrehajtanák a hagyományos fegyverek csökkentését is.

Amikor hivatalos nyugatnémet vonalon mindenütt merev szembenállás mutatkozik minden olyan kezdeményezéssel szemben, mely Németország atomfelfegyverzésének útjában kíván állni, addig magában a Német Szövetségi Köztársaságban — a munkásmozgalom erőit nem számítva — *akadnak olyan polgári politikusok is, akik reálisabban értékelik a helyzetet, s többé vagy kevésbé látják azt a veszélyt, amit az imperialista jársalagon haladó német politika jelent.*

Változás történt, vagy változás van folyamatban — írja erről az említett nyugatnémet felfogásról *a Neue Zürcher Zeitung* egyik cikkében — *a békeszerződés helyével és funkciójával kapcsolatos véleményekben is. Az eddigi nézetek szerint ugyanis a békeszerződés megkötésének feltétele egy reprezentatív, felelős összném et kormány megalakítása, más szavakkal mondva, szabad választások megtartása volt. A mai álláspont szerint pedig a békeszerződésnek kellene elősegíteni az újraegyesítési folyamat megindítását... s bár a kormány hivatalosan ma még szembehelyezkedik ezzel az elgondolással, az egyes tagjainál máris helyeslésre talált* — írja a Neue Zürcher Zeitung. Bár ezek a megoldások távolról sem fedik pontosan a lengyel—szovjet nyilatkozat egyik tételében kifejezésre juttatott elgondolást, mely szerint mindkét fél támogatja a Német Demokratikus Köztársaságnak azt a javaslatát, hogy kezdjék meg a német békeszerződés megkötésének előkészítését, mégis arra lehet következtetni, hogy az erőviszonyok értékelése nem marad nyom nélkül egyes német politikusok gondolataiban.

Látnunk kell, *hogy a német újrafelfegyverzés által előidézett veszély állandóan fokozódó fenyegetést jelent a békére, s annak elhárítása minden békeszerető erő összpontosítását igényli.*

Gorkij drámája
a Pécsi Nemzeti Színház műsorán

Tatjána: Spányik Éva

A Pécsi Nemzeti Színház a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulója alkalmával műsorára tűzte Gorkij: Ellenségek című drámáját. Az író 1907-ben írta ezt a művét, két évvel az 1905-ös forradalom elfojtása után.

A darab Zahár Bardin földbirtokos és gyártulajdonos házában folyó nyári vendégeskedéssel kezdődik. Mihail Szkrobótov a gyár társtulajdonosa, feleségével, Kleopátrával, Nyikoláj Szkrobótov államügyész, Pecsenyigóv tábornok, Jákov Bárdin és felesége, Tatjána, élvezik a házigazda vendégszeretetét.

Az erdőn túl lévő gyárban a munkások Dicskov művezető elbocsátását követelik, aki gorombáskodik velük és erőszakoskodik a lányokkal. Szkrobótov hallani sem akar a követelések teljesítéséről. A sztrájkfenyegetésekkel szemben csendőrséget hív és rávesszi Bardint, hogy zárják be a gyárat. A könnyen befolyásolható Bárdin enged a két Szkrobótov fivér akaratának és izgatottan várja üzlettársa bejelentésének következményeit.

Nádja: Margittay Ági

A munkásokra támadó és revolverrel fenyegetőző Mihail Szkrobótovot az egyik munkás lelövi. Az államügyész és Mihail özvegye, Kleopátra akarata ellenére Bárdin egyezkedni kezd dolgozóival és engedélyezi a munka megindulását, azzal a feltétellel, hogy a gyilkost a munkások adják ki.

A földalatti szervezkedést vezető szocialisták megtudják, hogy másnapra csendőrség érkezik. A mozgalomban fontos szerepet játszó Jakimov helyett — aki lelőtte Szkrobótovot — a fiatal Rjábcev jelentkezik a csendőrségnél, de Bobojédov kapitány Kovács őrmesterrel és az államügyésszel együtt a besúgó Pológij útmutatásai nyomán felgöngyöli a szocialisták szervezkedését.

Az alig huszonnégy óra lefolyását megelevenítő darab élesen világítja meg az 1905-ös forradalomban átmenetileg hátra szorított munkások törhetetlen elszántságát, amely előre vetíti a leverhetetlen 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom fényeit.

Szincóv: Dariday Róbert

Tíz éve államosították
a Szigetvári Konzervgyárat

Ebédidőben, de főként este, népes a Szigetvári Konzervgyár kultúrterme. Nemcsak azért, mert itt fogyasztják el a dolgozók az ebédet, és itt találnak maguknak szórakozást, hanem, mert egy kiállítás is vonzza őket, amelyet az államosítás tizedik évfordulójára rendeztek.

— Körülbelül ötszázan nézték meg eddig a kiállítást a gyár dolgozóin kívül — mondja Kovács Ferenc főkönyvelő. — A nézők többségének tetszett. Amikor a grafikonokat és képeket nézegették, néhányan megemlítették, hogy „sehol sem lenne a gyár, ha még mindig az Andrássy grófok központi majorja lenne"...

A konzervgyár állóeszköz állományának növekedését egy grafikonon a következő számok jelzik: államosításkor 2 252 000 forint, 1958-ban 5 900 000 forint. Ingatlanok értéke államosításkor 2 450 000 forint, ma a kétszerese. A termelési értéket csak négy évre visszamenően tudták megállapítani, akkor lett a gyár valójában önálló és független a Nagyatádi Konzervgyártól. Négy esztendővel ezelőtt 45 200 forint volt az egy főre eső termelési érték, 1958-ra 72 ezer forintra emelkedett.

Van egy térkép is a kiállításon Európa összes országaival. Rajta egy piros kör jelzi a Szigetvári Konzervgyárat. Innen nyilak futnak szét Európa sok országába: a Szovjetunióba, Csehszlovákiába, a Német Demokratikus Köztársaságba, a Német Szövetségi Köztársaságba, Angliába, Svédországba, Svájcba és Ausztriába, jelezvén, hogy a gyár exportkapcsolatban áll ezekkel az országokkal.

Amit szállítanak, azt a kultúrterem közepén tornyozták fel, mint képünkön látható. Legalább negyven féle konzerv, birs-, alma- és körtebefőtt, barack-dzsem és szilva-íz, cukorborsó és zöldbab, uborka-saláta és csemegeuborka, olajos-paprika és vegyes-savanyúság van a szép címkéjű üvegekben: mutató abból a hatalmas készletből, amelytől a gyár új raktára roskadozik. Az üvegek mellett tábla: „Három év óta ilyen választékban gyártunk különböző konzervféleségeket."

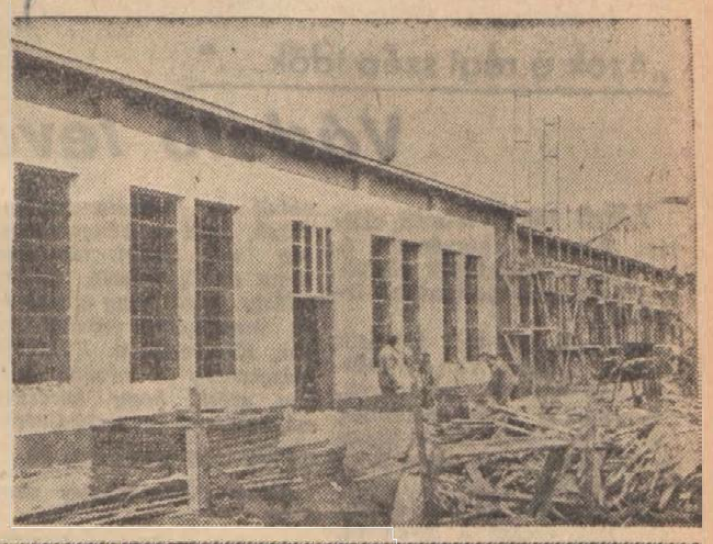
Nézzük a fényképeket. Két kép a készáruraktárról, amely ben lifttel szállítják a munkások a nehéz terheket. Aztán a berendezett előadásra előkészített új kultúrterem, amely most a kiállításnak adott helyet, s amelyet 600 ezer forintért építettek. Egy kép az új vákumterem átépítési munkáit örökíti meg és nem messze tőle ez a kép, amelyen épülőben van egymilliós költséggel a legújabb üzemrész, ahova valószínűleg a léüzem kerül.

Sikerült előkeríteni néhány nagyon régi képet. Annyira régit, hogy első percben a hitelességében is kételkedünk, amíg a gyár munkásai meg nem erősítik: a fényképen Andrássy grófék intézője látható a mai irodaépület előtt, amint megérkezik a hintón, hogy kiadja a konzervüzemben az utasításokat.

— Abban az időben — emlékeznek vissza — csak néhány hónapon át üzemelt a konzerv-„gyár". Zöldséget szárítottunk és kevés vegyesízt gyártottunk. No meg cukrozott kávékockát a honvédség részére. A vegyesízt ládákban szállítottuk, üveges gyártmányunk nem is volt.

Már egy hete megnyílt a kiállítás. Vannak a gyárban olyanok, akik többször megnézték, s valahányszor látják, újra megállapítják, mint először: jó a kiállítás, mert segít összehasonlítani és még inkább a tudatunkba vési: ez a gyár a miénk, és nem lesz soha többé az Andrássyaké.

(Harsányi)

Új óvoda Máriagyűdön

Egy régi kocsmaépület helyén 55 ezer forintos költséggel 30 férőhelyes óltözővel, raktárhelyiséggel és konyhával ellátott óvóda, ugyanebben az épületben 2 tantermes iskola és két szolgálati pedagóguslakás épült. Az óvódát és tantermeket ma délután ünnepélyes keretek között avatják fel.

1506 tonna szén terven felül

Minden bányaüzem teljesíti tervét

November 7. után tovább folyt a verseny a választások tiszteletére a pécsi és komlói bányákban. A pécsi bányászok, teljesítve ígéretüket, 103.4 százalékos havi átlageredményt értek el. A hónap eleje óta 1509 tonna szenet termeltek tervükön felül.

Sem Pécsett, sem Komlón nincs egyetlen bányaüzem sem, amelynek tervlemaradása lenne. A komlói bányászok november 14-én, a választási verseny utolsó előtti napján 350 tonna szenet termeltek terven felül.

A cigányviskótól a katedráig

A szél belekapaszkodott a fák lombos koronáiba, hajlítgatta az ágakat, borzolta a leveleket. Nagy sűrű cseppekben hullni kezdett az eső, s a vízsugarak végigpásztázták az apró házakat.

A gálykúti kis cigánygyerekek szaladva menekültek a vihar elől, iszkoltak fedél alá. A nyolc éves Jóska gyerek is futott a viskójuk felé, meztelen talpa csattogott az ázott földön, piros kis ingét libegtette a szél. Nagy lendülettel átugrotta a dagadó patakot, aztán beszaladt a házba. Ház? A putrinál valamivel nagyobb: 6 méter hosszú, 3 méter széles, 2 méter magas vályogépület. Egyetlen szobából állt. Nyolcan lakták — egy cigánycsalád.

Fojtó füstszag terjengett a szobában, beitta magát a falakba, bútorokba, ruhákba. A fal mellett kopott ágy, az ágy mellett egysorban a földön hat szalmazsák — a gyerekek fekhelye. Kis tűzhely a sarokban, s egy hosszú lóca. Ez az összes berendezés.

A hat gyerek lármázva hancúrozott a szalmazsákokon. Anyjuk a tűzhelyre tett kondérban kukoricát kevergetett. Morzsolt kukoricát főzött. Az egyik öklömnyi gyerek odaszaladt a kondérhoz, belenyúlt, aztán hirtelen mozdulattal kikapott néhány félig főtt szemet a forró vízből és már gyömöszölte is a szájába. A többiek kapkodtak utána. Éhesek voltak. Összevesztek a kukoricán, lármáztak, birkóztak mindaddig, míg anyjuk meztelen fenekükre nem vert. Aztán megszeppenve húzódtak a sarokba.

Vakító villámlás, dörrent az ég, megrezgett a beépített egyetlen ablaküveg. A gyerekek megremegtek, félve bújtak egymáshoz. Csend volt, csak az eső zuhogása hallatszott.

A nagy csendben megnyikordult az ajtó. Egy 40 év körüli férfi lépett be, hátán a fejszével. A hat gyerek egyszerre szaladt feléje, belecsimpaszkodtak ruhájába. A férfi lassú mozdulattal kabátja zsebébe nyúlt, nagy pléhdobozt vett elő és a gyerekeknek nyújtotta. Jóska volt a legügyesebb, ő kapta el elsőnek és már vette is le a doboz fedelét. Tele volt szederrel. A sok gyermekkéz egymásután markolta a szedret. A fekete lé megfestette kezüket, szájukat, lecsorgott állukon...

Aztán vacsorához ültek. A hosszú lócán csendben szemezgették a kukoricát. A csendet Jóska szava törte meg.

— Édesapám, szeretnék én is iskolába járni. Bent a községben nálam kisebb gyerekek már járnak...

A férfi és az asszony összenéztek.

— Minek az neked? — szólt kis idő múltán a férfi. — Apámnak jó volt így, anyádnak is, nekem is, mit akarsz hát te? Unod magad itthon? Holnap jössz velem az erdőre, segítesz fát vágni — mondta s egykendvűen evett tovább.

Jóska másnap apjával együtt indult az erdőre. A következő nap is, azután is. Tizenkét éves koráig járta az erdőt, segített, amit tudott.

*

Egyik nap aztán meglógott apja mellől. A községi iskolához ment. Ott ólálkodott az épület körül, lopva bekukkantott az iskola ablakán. Látta a padokban ülő gyerekeket, a tanítót a tábla mellett. Addigaddig leselkedett, míg bent észrevették. A tanító kijött s megpillantotta a kukucskáló, falhoz lapuló cigánygyereket.

— Hát te mit ólálkodsz itt? Jobb lenne, ha csavargás helyett iskolába járnál — ripakodott rá.

Hiszen ezt akarta Jóska is. Iskolába járni. Együtt lenni a többi fiúval, olvasni a könyveket, hancúrozni az iskola udvarán... Félve szólalt meg:

— Tanító úr, szeretnék tanulni. Már 12 éves leszek és még nem tudok se írni, se olvasni.

Szeme félénken rezgett, hangja könyörgővé vált.

A tanító alaposan megnézte a szakadt ruhájú, fekete, göndörhajú cigánygyereket, aztán csak ennyit szólt:

— Hát holnap gyere be hozzám, aztán majd meglátjuk.

Jóska másnap felkereste a tanítót. Otthon nem sokat törődtek vele, hogy merre jár, apjának sem nagyon hiányzott, hiszen megnőttek már a többi gyerekek is, volt segítség bőven. A tanító bevezette az osztályba s beültette a padba.

— Ez lesz a helyed, mindig itt ülsz. Érted? — mondta, aztán a katedrához ment, elővette az osztálykönyvet és a névsor végére odaírta: Nagy József, 12 éves.

1942-ben történt ez. Nagy József tanulni kezdett. Nagyon nehezére esett. Se könyve, se ceruzája... Néha iskolatársai könyvét kérte el, egy kopott kis ceruzát szerzett valahol, tanítás után csomagot hordott egy füzetért...

*

Így tengődött 1945-ig. Aztán mintha megváltozott volna minden. Ingyen kapott tanszereket, könyveket... Középiskolába kerülhetett.

S elérkezett 1954. Nagy József ott állt a pécsi tanítóképzős növendékek között, a záróvizsgán. Megkapta tanítói oklevelét. Nézegette a papírt, forgatta s szerette volna belekiáltani a világba, hogy ezt nézzétek, én a gálykúti cigánygyerek, elvégeztem az iskolát, tanultam, diplomát szereztem.

Amikor először lépett a bikali általános iskola dobogójára, nagyszerű érzés dobogtatta meg a szívét. Nézte a padokban ülő gyerekeket, akik figyelik minden mozdulatát s várják tőle, hogy tanítsa, nevelje őket. Tanító vagyok — mondta magában, s valami nagyon magasnak érezte a dobogót...

Milyen messze van már a gálykúti kis viskó, a kukorica ebéd, a földre tett szalmazsákok...

— Kétszoba konyhás lakásban lakom. Megnősültem, feleségem óvónő, — mondja. — Hálószobánk, kombináltszobánk van... 40 ezer forint értékű holmit vettünk már a lakásba...

Határozott életcélja, tervei vannak. — Cigánygyerekeket akarok tanítani, oszlatni a sötétséget, segíteni, hogy a viskók füstös levegőjét friss szél járja át...

Megvalósítható terv.

Sokan segítenek...

GARAY FERENC

Epül az időjárás- és éghajlatkutató obszervatórium a Misinatetőn

A Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Intézetében felkerestük dr. Szabo Pál Zoltán igazgatót, akivel a Misinatetőn épülő időjárás- és éghajlatkutató obszervatóriumról és annak jelentőségéről beszélgettünk.

— Kizárólag tudományos szempontból lesz jelentősége az obszervatóriumnak?

— Mint ismeretes — mondotta — teljesen szabad környezetben, a környező sík- és dombvidékből kiemelkedő hegység tetején valósul meg a legmodernebb műszerekkel felszerelt és rendszeres, kutató munkát végző obszervatórium. Jelentősége nemcsak tudományos, hanem népgazdasági szempontból is nagy. Nemcsak a Mecseki Erdőgazdaság és a környező délkelet-dunántúli mezőgazdaság veszi majd hasznát. Az obszervatórium ugyanis fontos bázisa lesz a vízrajzi, illetve a vízgazdálkodási kutatásoknak is. Talán felesleges külön kihangsúlyoznom, hogy a vízhiányban szenvedő területen, az ilyen mélyreható vizsgálatoknak különösen nagy jelentőségük van.

Az obszervatórium feladata lesz többek között vizsgálni a párolgási viszonyokat, másutt pedig a beszivárgás és a lefolyás körülményeit. Ugyanis a felhasználható földalatti víz mennyiségét reálisan kell ismernünk. Pontos megfigyelések nélkül a vízkitermelés könnyen kártevő rablógazdálkodássá fajulhat és ennek súlyos következményei lehetnek.

A Dél-Dunántúl területére vonatkozó időjárási előrejelző szolgálat is csak egy jól felszerelt hegytetői obszervatórium adatai alapján nyújthat e terület különleges viszonyairól prognózist. Ennek pedig minden üzem valamilyen szempontból hasznát veszi majd. Fontos szerepet fog betölteni a mind nagyobb jövő előtt álló légiközlekedés biztonsági szolgálatában is. A későbbiek folyamán pedig bázisul szolgál majd a Mecseken történő úgynevezett terepklimatológiai felmérésekhez is, amelyek a Mecsek éghajlatának mind tüzetesebb megismerését teszik lehetővé.

— Ujkeletű gondolat-e a Mecseken létesítendő obszervatórium?

— Maga a gondolat már régi, de megvalósítását az elmúlt rendszertől nem várhattuk. Csak a tervszerű, szocialista gazdálkodás hozhat létre olyan intézményeket, amelyeknek széleskörű kihatása — minden egyéni érdeket felülmúlva — az országos gazdasági élet vérkeringését szolgálja. Ez a gondolat vezette intézetünk éghajlatkutató munkatársát, dr. Simor Ferenc kandidátust az obszervatórium megvalósítására. Leküzdötte a szép számmal mutatkozott akadályokat s az ő buzgóságának köszönhető az a jelentős társadalmi összefogás, amely az obszervatórium megszületését lehetővé tette.

Itt említem meg, hogy az obszervatórium beruházója Pécs város tanácsának tervosztálya. A terveket az ÉM. Pécsi Tervező Vállalatának Baranya megyei részlege készítette el a környezethez hozzáillő, igen ízléses formában. A kivitelező pedig az ÉM. Komlói Építési Vállalata, amely egyben a televízió épületét is megépítette. Az Országos Meteorológiai Intézet pedig vállalta, hogy az obszervatóriumot a legkorszerűbb műszerekkel szereli fel és észlelőként főhivatású, egyetemet végzett szakembert alkalmaz.

— Hány részből áll az obszervatórium?

— Az obszervatórium három részből áll majd. Jelentékeny része lesz a 11 méter magas torony, amely az időjárás- és éghajlatkutatás korszerű igényeinek megfelelően épül és számos műszert foglal majd magában. Ezt fedett folyosó köti össze a főhivatású észlelő lakásával. A lakás szomszédságában lesz a mérőműszerek elhelyezésére szolgáló műszerkert.

Az obszervatórium állandó kapcsolatban lesz az Országos Meteorológiai Intézettel és a Dunántúli Tudományos Intézettel. Ez a létesítmény igen szép reményekre jogosít bennünket a Dél-Dunántúlon folyó jövőbeli időjárás- és éghajlatkutatást illetőleg. Pártunk eddig is támogatta e fontos intézmény létesítését és kérjük, hogy a városi tanáccsal és az intézményekkel, üzemekkel együtt, a jövőben is nyújtson segítséget az obszervatórium sikeres befejezéséhez — mondotta dr. Szabó Pál Zoltán, a Dunántúli Tudományos Intézet igazgatója.

Pusztai József

Megnyílt az átalakított pécsi tisztasági fürdő

Négy hónappal ezelőtt ez az épület kívülről és belülről egyaránt olyan volt, hogy a Ludas Matyi első oldalára kívánkozott. Remek gúnyrajzot lehetett volna készíteni róla, mint ahogyan a valóságban is csak gúnyból nevezték Pécs „tisztasági" fürdőjének. Falai csúnya sárgák, a vakolat a fürdőzők nyakába potyogott s a fürdőhelyiségre még véletlenlül sem lehetett ráfogni, hogy patyolat tiszta.

A Rákóczi úti volt Engel-féle fürdő akkor épült, amikor Pécs város lakosságának lélekszáma még csak 35—40 ezer volt. Azóta a lakosság száma már a 140.000 felé halad s az egykori köztisztasági fürdő már réges-régen elavult, korszerűtlenné vált.

Ezért a városi tanács 620 ezer forintot biztosított a fürdő átalakítására és korszerűsítésére. Aki ma belép a fürdőbe, az csodálkozással látja, hogy az milyen nagy változáson, átalakításon ment keresztül. A falakat hófehér csempe borítja, az ajtók fehérre festve, a folyosó ablakaiban pedig virágok sorakoznak.

Ahol a nagymedence volt, annak egy részében most modern öltöző van, benne mérleg. A múltban itt mindössze 2 zuhanyozó volt, most viszont nyolc zuhanyozó áll a fürdőzők rendelkezésére. A falakat itt is fehér csempe borítja. — A fürdő legszebb része kétség kívül a termálfürdő. A falakat itt égszínkék csempe fedi, az ablakokon besüt a nap, s a két kis félkör alakú medencében már fürdenek is. Az egyik medence vize 36, a másiké 32 fokos. Ügyesen oldották meg itt a levegőcserét. Meleg levegőt fuvatnak be és a megromlott levegőt elvonják.

Benyitunk az egyik terembe. Itt Kovács Lajos éppen gyógymasszázst végez. Azután folytatjuk útunkat a „reumások Mekkájá"-ba. Abba a helyiségbe, ahol a medence még üresen áll ugyan, de rövidesen gerincnyújtást és egyben gyógytornászatot végeznek majd. Innen nyílik a nedves gőzfürdő, de van egy száraz meleg kamra is. E mellett külön pihenőhelyiséget is létesítettek a fürdőzők részére.

Ez a pécsi tisztasági fürdő átalakított földszinti része, ahol a kádfürdők változatlanok maradtak, csupán a falakat látták el — ideiglenesen — szürke csempével. Az átalakított részeket pénteken délelőtt vették át műszaki és egészségügyi szempontból.

A földszinti részek átvétele után, az első emeleti helyiségeket tekintettük meg. Ez volt az egykori padlásrésze a fürdőnek, amelyet szintén átalakítottak. Itt van az iszapfürdő, majd az átalakított részek következnek: orvosi rendelő, előtte várószoba, amelyhez külön utcai bejárat vezet. Itt lesz a tervek szerint a vetkőző helyiség, a fizikoterápia és a tornaterem. Az emeleti rész lesz majd a fürdő tulajdonképpeni gyógyrészlege.

Önarckép

Kiállítás

Néhány napja nyílt meg a Janus Pannonius Múzeumban *Haraszti Pál* festőművész képkiállítása Pécsett.

A kiállítás mintegy 24 képből áll. Haraszti Pál a nyáron hét hetet töltött a szolnoki művésztelepen, a most bemutatott alkotásainak többségét itt festette. A képek általában a szolnoki, a tiszai táj szépségeit tárják fel. Mindjárt elöljáróban meg kell mondani, hogy az zsűri a képek kiválogatásában helyesen járt el. *A kiállítás egységes, s gondos válogatást tükröz.*

A látogatót elsősorban a művész *kompozíciós készsége*, valamint a színek sokaságának és mégis egységbe foglalásának szép példái ragadják meg. Csaknem valamennyi képének ezek a jellemzői. Különösen néhány kép, mint például a *Viharos Tisza, Vontatóhajó, Uszály* mutatják a színekkel való bánni tudást. A Viharos Tisza című képben nemcsak a viharfelhők fenyegető tobzódásán, nemcsak a borzolt hátú, zavaros folyón érezzük az elemek elszabadultságát, hanem szinte a levegő is a hüvösség érzetével hat az emberre.

Tájképeket látunk a kiállításon, de ezekben a tájakban *mégis ott van az ember a maga alkotókészségével, munkájával.* A *Kazal*, a *Szérűskert* című kompozíciók, ha nem is közvetlenül fejezik ki a munkát, mégis a munka eredményét, az életet mutatják. Számos képet látni például, amelyek bár egy témát ölelnek fel, de különböző felfogásban. Ebben egy bizonyos útkeresés, a téma változatos megláttására való művészi törekvés található. Egy-két alkotása a modern irányzat felé való „kacsingatásról" tanuskodik. Ilyen kép például a *Csónakok a Tiszán* című is. Érdeme a művésznek, hogy ebben a felfogásban is tud mértéket tartani mind a téma megválasztásában, mind a színhatásban.

Sokan, ha egy kiállításon csak tájképeket látnak, felvetik: tájképekből már van elég, a művészek igyekezzenek az életet, a munkát ábrázolni. Sok igazság van ebben. Művészeinknél valóban túlteng a tájfestészet s viszolyogva nyúlnak a munkát végző ember megörökítésének témájához, pedig az ilyen alkotásoknak kellene a festészet gerincét is képezniök. Ezt a kiállítást azonban szívesen nézzük, mert a magyar táj szeretetét tükrözi.

„Azok a régi szép idők..."

Vádoló levelek

Több levél fekszik előttem. Bőrgyári kérvények. A megsárgult papírlapok elárulják, hogy nem mostanában írták őket.

Az egyik 1935-ben, a másik 1937-ben íródott. Van itt 1940-ből való levél is. Kérvények, amelyeket a munkanélküliek éhes és kenyérért küzdő tömege írt hajdani nagyságos Róth vezérigazgató úrhoz.

De nemcsak kétkezi dolgozók írták ezeket a leveleket, hanem állástalan diplomások, főiskolát végzettek sírják el szörnyű nyomorúságukat abban a néhány sorban. Beszéljenek a levelek!

„Nagyságos Uram!

Ismeretlenségből írok és alázatos tisztelettel kérem, hogy a vezetése alatt álló vállalatnál munkát adni szíveskedni méltóztasson. Képesítésem gimnáziumi érettségi és főiskolát végeztem. Hat élő gyermekem van, kettő meghalt, a kilencediket most várja a feleségem..."

A másik levelet egy húszéves leány írta, mert édesapja olyan keveset keres, hogy képtelenek megélni belőle. Édesanyja súlyos beteg, a húga még gyerek. Munkát és kenyeret kér. A kérvény felső sarkában feltűnő piros írás. Csak egy szó: *„Elutasítva"*. Aláírás: *„Aurélia nővér"*, vagy *„Margit kisasszony"*. (Sok minden függött ettől a két harmadrendű vénlánytól a Pécsi Bőrgyárban.)

Amint olvasom a leveleket, egy olyan kerül a kezembe, amelynek sorai még megdöbbentőbbek. Egy asszony, akinek férjét halálos bányaszerencsétlenség érte a Széchenyi-aknán és egy hatéves kislánnyal maradt özvegységben, írta ezeket a sorokat.

„Alulírott alázattal kérem a Tekintetes Igazgatóságot, hogy kegyeskedjék engem a vezetése alatt álló gyárban, mint munkásnőt alkalmazni. Kérésemet az alábbiakban indokolom: férjem bányamunkás volt és a legutóbbi bányaomlásnál szerencsétlenül járt. Hatéves leánykámat és édesanyámat én tartom el. Teljesen vagyontalan vagyok és abból a csekély segélyből élünk, amit a bányaigazgatóság ad. Senki támogatóm nincs és szeretnék Önöknél állásba jutni, hogy a mai drága megélhetést fedezni tudjam. Kérésemet a Tekintetes Igazgatóság jó szívébe ajánlom, azért, hogy kérésemet meghallgatni szíveskedjenek.

Pécs, 1942 augusztus 20.

Alázatos kérelemmel maradok:

özvegy Matusa Lászlóné
Pécs, Erzsébet-telep,
Török utca 1. sz."

Vajon mi lehet most Matusa Lászlónéval? Él-e? Dolgozik-e? A leánya most már 22 éves lehet. Talán tanul. Talán férjhez ment.

A régi cím után elindultam, hogy megkeressem őket.

Erzsébet-telepen laknak, hosszú gesztenyesor húzódik a házuk előtt. Csinos, tiszta és egyszerűen berendezett lakásban találom Matusa Lászlónét. Amikor megmondom, hogy mi járatban vagyok, fátyolos lesz a szeme az emlékezéstől.

— A férjemnek azért kellett meghalnia, mert az urak nem törődtek a biztonsággal. Amikor az omlás maga alá temette, még azt sem engedték meg, hogy komolyan meginduljon a mentés. Pedig még sokáig éltek...

Mit számított a múltban két ember, amikor a bányabárók és vezérigazgatók ajtajait a munkanélküliek ezrei döngették? Amikor még a diplomások is örültek, ha seperhetik a havat, vagy hordhatják a szemetet és csillézhetnek a bányában?

Tizenhat év nagy idő. Sok minden történt azóta. Matusáné fekete hajába fehér szálakat szőtt az idő. Az akkor hatéves kisleányból a Közgazdasági Technikum elvégzése után az egyik pécsi nagyüzem dolgozója lett.

— A lányomnak nem kellett kérvényt írogatnia, mint nekem annak idején... — mondja Matusáné. — *A férjével együtt dolgozik és jól keresnek. Kell is a pénz. Uj lakást, bútort és még sok mindent akarnak a fiatalok.*

Matusáné már rég nem dolgozik, ő gondoskodik az otthon rendjéről, tisztaságáról, a fiatalok ellátásáról. Van is bőven munkája.

Amikor elbúcsúzom, messze néz, túl a gesztenysoron, s csak úgy, mintha magának szólna, válaszol:

— Hát igen, most már mi is szépen boldogulunk.

HARVAN JÓZSEF

Közlemények

Szabás-varrás tanfolyam

indul kezdők részére december 1-én, hétfőn délután fél 6 órakor Pécs Város Művelődési Házában (Déryné u. 18.). A haladó tanfolyam december 3-án, szerdán délután fél 6 órakor kezdődik. Tanít: Cser Ferencné. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodáján, naponta délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

Dr. Baktay Ervin

a neves india-kutató ismét Pécsre érkezik. Pécs Város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) tartja előadásait. November 26-án, szerdán este 6 órakor India ötezeréves múltja címmel és november 28-án, pénteken este 6 órakor India népei címmel. Előadásait helyszíni felvételekről készült diapozitívek vetítésével kíséri. Belépődíj 4 forint, diákoknak 2 forint. Jegyelővétel a művelődési ház irodájában délelőtt 9—12, délután 2—7 óráig mindennap.

Látogatás az egyetemi könyvtárban

Pécs város Művelődési Háza november 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor szervezett látogatást rendez az Európa-hírű pécsi egyetemi könyvtárban, szakvezetéssel. Jelentkezés a művelődési ház irodájában (Déryné u. 18.). Részvétel díjtalan.

Pályázat

Baranya megyei Tanács Egészségügyi Szakiskolájának igazgatója (Semmelweiss Megyei Szülésznőképző Iskola, Pécs, Hunyadi út 72.) pályázatot hirdet egy E. 272 fokozatú nővéri állásra. Érettségivel vagy érettségének megfelelő iskolai végzettséggel és legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező oklevelés szülésznők pályázhatnak. A szakiskola fürdőhelyet és kedvezményes étkezést biztosít. A pályázatot 15 napon belül kell az iskola igazgatójához benyújtani.

FIGYELEM! Ernyőüzem javítást, áthúzást vállal. Zrínyi utca 10. 448

A Postaigazgatóság értesíti Kertváros lakosságát, hogy a városi tanács messzemenő segítsége folytán november 15-én a Honvéd tér 11 szám alatt a Pécs 8. sz. postahivatal megkezdi működését.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazó közönséget, hogy november 17-től kezdődőleg Borbála-telep felé próbaképpen egy hónapi időtartamra Széchenyi térről 22.15 órás indulással új járatot állít be. Borbála-telepről visszaindulás 22.30 órakor. Továbbá november 15-től kezdődően Fehérkúti Menedékházig ugyancsak próbaképpen szombat-vasárnapi napokra új járatot állítunk be. A járat útvonala: Széchenyi tér, Hősök terén át Fehérkút, ugyanezen útvonalon vissza. Indulási idő: szombati napon Széchenyi térről 17 óra, Fehérkúttól vissza 17,45 órakor, valamint 21.15 órakor és Fehérkúttól vissza 22 órakor. Vasárnaponként: Széchenyi térről 14 órakor, visszaindulás 14,45 órakor és 19.15 órakor visszaindulás 20 órakor.

November 17-től a pécsi Közlekedési Vállalat bevezeti a téli menetrendet. Menetrendek a jegykezelőknél és a forgalmi irodában kaphatók. November 15-től az Istvánaknai 23.20 órás járatot, valamint a vasárnapi napokon közlekedő mecseki körjáratot részvétlenség miatt megszünteti.

Áramszünet

Áramszünet lesz november 17-én, hétfőn reggel 8 órától 11 óráig a Felső-Vámház, Katalin, Ady Endre, Ujvilág utcák által behatárolt területen.

Látogatás a dohánygyárban

Pécs város Művelődési Háza társas látogatást szervez a Pécsi Dohánygyár megtekintésére, november 19-én, szerdán délután 3 órakor. Jelentkezés a művelődési ház irodáján (Déryné u. 18.) Részvétel díjtalan.

*

A pénzügyőrséghez felvételre jelentkezhetnek mindazok a 26. életévüket be nem töltött, katonai szolgálati kötelezettségüknek eleget tett, nőtlen, magyar állampolgárok, akik VIII. általános, vagy annál magasabb iskolai végzettséggel rendelkeznek. A felvételi kérelmet a területi illetékes pénzügyőri szakaszhoz kell benyújtani, ahol a szükséges további felvilágosítást a jelentkezők megkapják.

*

A Pécsi Geodéziai és Kartográfiai Egyesület rendezésében november 17-én, hétfőn délután 5 órai kezdettel Reuter Camillo: Baranya megye helynevei címmel előadást tart Janus Pannonius u. 11. szám alatt.

ANTIGONÉ

előadásait az Irodalmi Színpad november 21, 22. és 23-án este fél 8 órakor rendezi az Ifjúsági Színházban. Jegyek az elővételi irodában (Színház tér 2.) válthatók.

*

„Uttörőház: hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel úttörő sakkozók részére megbeszélést tart, ahol jelentkezhetnek az Uttörőház sakkörébe."

— HALÁLOZÁS. Özv Kesztheli Ferencné Északmegyer dűlői lakos elhúnyt., Temetése hétfőn fél 3 órakor a köztemetőben.

— Szeretett jó férj. Máté József nyugdíjas (volt gépkocsivezető) hosszú szenvedés után 61 éves korában elhúnyt. Temetése 18-án, kedden 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett édesapánk, apósom és nagyapám, Balatonyi János ácsmester temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével nagy bánatunkat egyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet iparostársainak, barátainak és a Pécsi Állami Gazdaság dolgozóinak a temetésen való megjelenésükért, valamint a koszorúk küldéséért.

Gyászoló család.

A szabadegyetem HETI PROGRAMJA

November 17: **Méhészeti előadás.** „Idei tapasztalatok a fészekmézkamrás termelésben. Előadó: Cicatritisz Géza, Kaposvár. Előadás helye: központi egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 18: **Művészettörténeti előadás.** „Egyiptom építészete". Előadó: Debitzky István. Előadás helye: központi egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 20: **Irodalomtörténeti előadás.** „Moliere". Előadó: Dr. Fábián István. Előadás helye: központi egyetem élettani előadóterme. Ideje: 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 21: **Filozófiai előadás.** „Az anyag — a dialektikus materializmus alapvető kategóriája". A világ anyagi egysége. Előadó: Jóri János. Előadás helye: központi egyetem élettani előadóterme. Ideje: 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 22: **Kertészeti előadás.** „Uj gyümölcsös telepítése és kezelése". Előadó: Gergely János. Előadás helye: központi egyetem élettani előadóterme. Ideje: 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

APRÓHIRDETÉSEK

A napokban megjelenik az 1959. évi

Kincses Kalendárium

Színes, gazdag tartalommal, sok tudnivalóval számos olvasmánnyal 240 oldalon.

KAPHATÓ LESZ A POSTAHIVATALOKBAN, AZ ÚJSÁGÁRUSOKNÁL ÉS A POSTAKÉZBESÍTŐKNÉL.

Igényét már most jegyeztesse elő.

Állás

Szakképzett laboráns 3 éves kutató laboratóriumi gyakorlattal állást keres azonnalra. Felső-Havi u. 1. Tóth Jánosné. 253

Forgatást vállalok. Címet kérek Váradi Péter, Szkókó-tető 7. sz. Pécs. 323

Egy szerelőt és egy segédmunkást felveszünk. Erdőgazdasági Gépállomás, Pécs, Megyeri út 28. 373

Orvosi hír: Dr. Póta Róbert fül-, orr-, gégeszakorvos rendelőjét Pécs, Munkácsy M. u. 29. sz. alatt megnyitotta. Rendel délután 5—6-ig. 340

Asztalos szakmában önállóan dolgozó józan segédet azonnali belépésre felveszek. Szilágyi Dezső u. 16. 417

Állami gazdaságban konyha- és gyümölcskertészi állást vállalnék azonnali belépésre. Cím: Bakonyi János Baranyaszentlőrinc, Tarcsapuszta. 410

A Pécsi Porcelángyár felvesz 5 éves gyakorlattal rendelkező autószerelőt, aki a gépkocsi villamossági szereléshez is ért. Jelentkezés a Pécsi Porcelán gyár munkaügyi osztályán. 52

Keresünk Mohácsra a divat- és kötöttáru szakmában Pécsvárára a vegyes ruházati és iparcikk szakmában hosszú gyakorlattal rendelkező boltvezetőket, azonnali felvételre. Jelentkezés: Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat Központjában, Pécs, Bem u. 22. 53

Több éves gyakorlattal rendelkező konzervgyári előmunkást keresünk. Ajánlatok, illetve személyes jelentkezés a Kaposvári Hűtőipari Vállalatnál. 57

Faforgácsológéphez, motorhoz érő fűrészest azonnal felveszek. Hárs, Doktor Sándor u. 54. 396

A Pécsi Hús- és Tejkiskereskedelmi Vállalat felvesz gyakorlott henteseket és nagyobb élelmiszerkereskedelmi gyakorlattal rendelkező női munkaerőket tejbolti eladónak. Mindkét szakmában csak 2 éven felüli gyakorlattal rendelkezők jelentkezzenek. Jelentkezés: Pécs, Kossuth tér 4. szám alatt.

A most megnyíló Üttörőboltba kiemelt fizetéssel boltvezetőt keresünk. Jelentkezni lehet az Üttörőházban (Pécs, Szt. István tér 17. sz.).

Fiatalkorú fiút 15—17 év között félnapos elfoglaltságra raktári munkára felveszünk. Üvegértékesítő V. Pécs, Szabadság út 53. 477

Motoros árukihordót felvesz a Jókai téri Könyvesbolt. 475

Diákotthonban főhivatású nevelőt alkalmazunk egy, esetleg két évre tbc-megbetegedés miatt. Jelentkezhetnek tanítói, vagy tanári oklevéllel rendelkező pedagógusok. Pécs, Bajcsy Zs. utca 8. 470

A Mátyás úti iskola azonnali belépéssel fűtőt alkalmaz. 76

Lakás

Egyszoba-előszobás, vagy kétszobás lakást keresek költségtérítés sel. Telefon: harminchét-kilencvennyolc. 444

Egyedülálló, józanéletű idősebb dolgozó iparos keres otthont magának. Kimerítő választ kérek. Megértjük egymást jelígére a hirdetésfelvevőbe. 278

Elcserélném szép utcai szobámat 2 szobakonyhás lakásért 3000 forint ráfizetéssel. Cím: Steinmetz tér 6. 299

Elcserélném Siklóson, Fő utcában lévő 2 szoba-konyhás, előszobás lakásomat hasonló pécsiért. Cím a hirdetésfelvevőben. 327

Nagyméretű kétszoba, előszoba, konyhás lakásomat elcserélném kettőszoba, fürdőszobás, vagy egyszoba, hálófülkés, fürdőszobásra, esetleg életjáradékra vennék hasonló házrészt v. öröklakást. Cím: Doktor Sándor u. 24. 369

Teljesen különbejáratú bútorozott szoba értelmiségi férfi részére kiadó. Felső-Vámház u. 37.; balra az első lakás. 361

Elcserélném 1 szobakonyha, speizos lakásomat, 2 szoba, konyha, spelzosért, költségtérítéssel. Felső-Balokány u. 47. Szabó. 376

Kétszobás, fürdőszobás, elsőemeleti, délkeleti fekvésű középmeszesi lakásomat elcserélném városi egyszobás-összkomfortosra. Cím: Bánki, Közép-Mészes 23, telefon 21-49. 380

Bútorozott szobát, kicsit, keresek közelben. Alkotmány utca 3., műhely, hétfőtől. 423

Belvárosban 3 szobás családiház és 2 szobás öröklakás beköltözhetően eladó. Barlané, Jókai Mór u. 43. 476

Balettiskolai takarítónő szoba-konyhát, vagy egy szobát keres magas ráfizetéssel. Széchenyi téri balettiskolában a reggeli órákban megtalálható. 451

Belvárosi kettőszoba, konyha (gázos) és meszesi szoba-konyhás lakásunkat elcserélnénk belvárosi kettőszoba-összkomfortosért. Címet a PKV Széchenyi téri irodájába. 467

Egerágon 107-es számú ház beköltözhetően, olcsón eladó. Érdeklődni a helyszínen özv. Horváthnénál. 474

Nagy háromszoba-előszobás, összkomfortos lakásomat elcserélném 2 szoba-előszobás összkomfortosra. Csákis belváros, csendes utcában. Mátyás király u. 1. II. 480

Ház eladó, esetleg öröklakásoknak is a Rákóczi úton. Bővebbet: Molnár Istvánné, Jókai Mór u. 41., földszint 3. 81

Házasság

Csendes, jómodorú értelmiségi férfit keresek élettársul, 60—70-ig, „Ház van" jeligére. 310

Ingatlan

Elcserélném Vasas II. 66. sz. alatt lévő házamat hasonló jugoszláviaiért vagy ingatlanért (sürgős). Érdeklődni Vasas II. 65. Marosnál. 239

Zója u. 24. alatti kertes családiház azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Kátáné, Steinmetz kapitány tér 9. sz. 275

Lugos utca 6. számú ház beköltözéssel eladó. 269

Bicsérd 127. számú két szoba-konyhás családi ház gyümölcsöskerttel 45 000 forintért eladó. 267

Patacson, a Makra dűlőben 230 n. öl szőlő eladó. Érdeklődni Patacs 108. 260

Eladó 1434 n. öl szőlő a zsiboti szőlőhegyen, kápolna mellett. Cím: Hodoli Ferenc Pécs, Kis Rókus u. 9. 291

Eladó 126 n. öl közműves házhely Kertváros, Erdélyi utca kezdeténél. Értekezni Egyetem u. 4. I. 4. 307

Szigetváron, Főtéren beköltözhető, különálló kis ház eladó. Érdeklődni trafikban, József Attila u. 60. 305

Ház életjáradékra eladó, szoba-konyha beköltözhető, Felső-Balokány u. 14/1. 330

Kettőszobás családi ház beköltözhetően eladó, Tímár u. 26. 334

Szőlő, 500 n. öl, eladó szülészeti klinika közelében. Bővebbet Zója (Plus) u. 4. 333

Nagyárpád, Fő-tér 6. számú ház beköltözhetően eladó. 346

Szigeti út 176. számú ház eladó. Neth. 428

1200 n. öl szőlő, gyümölcsös, teljes felszerelés, épület, autóbusz megállónál eladó. Telefon: 44-49. 430

324 n. öl gyümölcsös eladó, deindoli autóbusz, keresztmegálló, Kajdy. 421

Békéscsabai háromszobás, összkomfortos lakást adok pécsi egy, vagy kétszobás összkomfortosért. Megbízott: Pécsiné, Békéscsaba, Hámán Kató u. 1. sz. 72

Kis családi ház lakáscserével eladó. Tábor u. 10. Vargáné. 70

Pécsújhegy I. dűlő 11. számú családi ház beköltözhetően, 708 négy szögöl területtel eladó. 69

Kettőszobás családi ház eladó, beköltözhetően. Érdeklődni: Mátyás király u. 11. Hoffmann M.-né. 67

Eladó 2 db házhely 60 köbméter kővel. Újvilág utca, folytatása. Érdeklődni: Marx u. 5. 80

Fél hold szőlő, szép lakható épülettel, jutányos áron eladó, azonnal átvehető. Mindszent u. 2. 463

Adás-vétel

Óriásgyümölcsű szentendrei egres- és nagygyümölcsű hollandi piros ribiszketövek kaphatók, darabonként 5 Ft-ért. Toronyi János faiskolájában, Bécsiskapu, Sztraka u. 27. sz. 71

Gombor-féle mély gyermekkocsi eladó, Katalin u. 1/1. 368

Süllyesztős varrógép és egy 8-as sikkötőgép olcsón eladó. Erzsébet u. 12. 359

Faragott antik könyvszekrény és egy szilbunda alacsony termetre eladó. Ernsztné, Honvéd u. 3. III. 331

Eladók, télikabátok, ruhaszekrény, antik ágy, evőeszköz, kínaezüst, feketekávéscsészék, ládák, antik cserépkályhák. Jókai u. 23. Árrány. 337

Egy jó állapotban lévő Gombor mély gyermekkocsi eladó, Majláth u. 17. Kovács. 338

251es Jáwa motor olcsón eladó. Majtényi u. 21. 336

Prima takarmánykukorica-szár eladó. — Kertváros, Pannonia u. 5. 339

Szemfelszedőgép, új, eladó, Benedekné, Kossuth Lajos u. 19. Szombat és vasárnap. 350

Alkalmi árban eladó több Singer varrógép. Városház utcai varrógépraktár. 384

Parketta 30 m², tökéletesen száraz, eladó. Váradi Antal u. 22. II. Borda. 385

Egy víkendháznak megfelelő bódé eladó. Érdeklődni lehet Kulich Gyula u. 37. alatt. Telefon: 47-36. 391

Kalor-kályha, hálószoba, konyhaszekrény, szekrények, ágyak, matracok eladók. Felső-Vámház u. 2. Üzlethelyiség. 415

Konyhaszekrény eladó. Kombináltszekrény 4800 forinttól megrendelhető. Bajcsy, Zsilinszky u. 24. 431

2 db 170—180 kg mangalicasertés továbbtartással eladó. Kapács u. 9, Bátai, PVSK sportpálya mellett. 422

Szerződött már cukorrépára?

Ha nem, kövesse Kiss János L. döbröközi gazda példáját, aki évről-évre egy kat. holdra szerződik.
1958-ban szállított egy holdról 362.50 q cukorrépát,

amiért kapott:

készpénzben	3 625,— Ft-ot
1087,50 kg cukorért	11 527,50 Ft-ot
szeletért, szörpléért	1 160,80 Ft-ot
Egy hold jövedelme:	16 313,30 Ft

SIESSEN A FÖLDMŰVESSZÖVETKEZETHEZ ÉS SZERZŐDJÖN 1959-RE NAGYOBB TERÜLETET, MINT 1958-BAN. A CUKORRÉPATERMELÉS NAGY JÖVEDELMET BIZTOSÍT.

Kaposvári Cukorgyár

Modern, új konyhabútor eladó. Bajcsy Zs. u. 7. 400

Költözködésre, csomagolásra alkalmas 70x70x80-as faládák eladók és használt férfi télikabát angol szövetből. Petőfi utca 35., fszt. 3. 5—7-ig. 395

BMV autó, 5 személyes, 12 liter fogyasztással, igényesnek részletre is eladó, hétfőtől. József Attila u. 9. Telefon: 25-46. 456

Bejáratott zöld Pannónia gyári oldalkocsival eladó, esetleg fizetési kedvezmény. Gyár u. 17. Gyárvárosi állomásnál. 434

Perzsabunda, kisebb méretű, eladó. Rákóczi út 13/a, I. 4. 460

Üzletberendezés újszerű állapotban, 3 részes, Singer varrógép eladó, János utca 11. Schön. 426

Sötét keményfa háló, egy asztal, 2 szék sürgősen eladó. Tímár u. 14. sz. 473

Erős kisipari üstház bográccsal eladó. Mátyás király utca 30. Kovács. 471

Fatőkés, körpáncélos, barna, bécsi zongora eladó. Sallai u. 48., hátsó lépcső, Katona, 5 h-tól. 78

Használt konyhakredenc eladó. Cím: Repülőtér 30/c. I. emelet, 9. ajtó. 75

Vegyes

Nagyméretű szobakonyhás, mellékhelyiséges lakást és állást (óvodában) kaphat nő, cserével, hasonló lakásért. Bővebbet: Aradi vértanuk u. 14. 82

Disznóölést vállalok, ha kell, teljes felszereléssel, üst, üstház, forrázóteknő, rénfa, stb. Bakó Mihály hentes és mészárosmester Gyárváros, Gyöngyösi István u. 14. 62

Nagymosáshoz Rapid, nylon-, selyem-, gyapjúholmihoz Ideal mosópor.

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Gyors- és gépírás tanítását vállalom. Pécs, József Attila u. 5. 442

Rádiót veszek, javítok, néprádiót átalakítok, vasaló-rezsó javítás. Mosógépek átkapcsolása Hohmannál, Aradi vértanúk útja 11. 425

Mindennemű szőnyegjavítást, tisztítást, rojtozást, molytalanítást is vállalok. Sallai u. 15. sz. Hátul az udvarban. 458

Törött babák és mackók javítása szakszerűen. Baba-macko klinika. Megye utca 9., emelet. 264

Szabályozható automelegítő, karosszéria, karambolos autójavítás, Majláth utca 8. Petrovits karosszéria lakatosmester, telefon 42-48. 469

Kompresszor üzemképes állapotban eladó. Hermann Pécs, Széchenyi tér 6. 473

Kárpitosmunkát házinál vállalok. Reiter Lajos kárpitos, Perczel u. 4, 77

Költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom: Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon: 15-50, 41-es mellékállomás. 326

Mű-fogsorát soronkívül megjavítja Vajda fogtechnikus, Mártírok útja 7. 399

Rádiót veszek, javítok, néprádiót átalakítok, vasaló-rezsó javítás. Mosógépek átkapcsolása Hohmannál, Aradi vértanúk útja 11. 425

Mindennemű szőnyegjavítást, tisztítást, rojtozást, molytalanítást is vállalok. Sallai u. 15. sz. Hátul az udvarban. 458

Törött babák és mackók javítása szakszerűen. Baba-macko klinika. Megye utca 9., emelet. 264

Szabályozható automelegítő, karosszéria, karambolos autójavítás, Majláth utca 8. Petrovits karosszéria lakatosmester, telefon 42-48. 469

Kompresszor üzemképes állapotban eladó. Hermann Pécs, Széchenyi tér 6. 473

Kárpitosmunkát házinál vállalok. Reiter Lajos kárpitos, Perczel u. 4, 77

IRHABUNDA, BŐRKABÁT

tisztítása, festése

Patyolatnál!

PATYOLAT

mos, fest, tisztít!

Divatos, szép cipőt

készíttethet mérték szerint, új modellek alapján, a

SZIGETVÁRI „ZRINYI" CIPÉSZ KTSZ-nél.

Mindennemű javítást (mikroporozust és nyersgumitalput is) vállalunk. Vállalási vagy javítási idő egyformán: 8 nap!

Életjáradékra vennék családi házat vagy szőlőt, lakható épülettel. Címeket „Előleget fizetek" jeligére a hirdetésfelvevőbe. 318

Marx út 37. sz. ház beköltözhetően eladó. 324

Szabadszentkirályon 213. sz. ház gazdasági épületekkel, gyümölcsössel, 2 hold föld, 1400 saroköl rét és 31 aranyrész eladó. Özv. Horváth Györgyné. 322

Sarokház: Megye utca 2. és József utca 1. szám felerésze kedvező feltételekkel eladó. 366

Egy féligkész ház, kétszobás, Torda utcában eladó. Bővebbet Újmeszes, Frankel Leó utca 12. Kemmeréknél. 370

A Keszüi Legeltetési Társulat a megyeszerte híres, jólmenően elismert „Gyöngyös" csárdáját örök árban eladja, egy kh kertészetre is alkalmas kert helyiséggel. Az eladási ár az alku tárgyát képezi, de a vételárat f. évi december 15-ig ki kell fizetni. Az eladás nov. 16—december 15-ig tart, mert az eladás nem árverésen történik, de a komoly vevővel azonnal szerződést kötünk. Érdeklődni és az ügyben ügyletet kötni: Keszü 10. szám alatt az elnöknél. A csárda a megye legjobban menő italmérő helye volt. 328

Beköltözhető, lakáscsere nélkül 3 szobás, gázos családi ház eladó. Béla u. 18. Telefon 46-26. 370

Szőlőt lakásért művelésre elvállalnék. Sass, Mecsekalja 3. 379

1000 n. öl szőlő, felerészben gyümölcsös, kettő szoba, konyha, speiz, fürdőszobás lakással, présházzal sürgősen, nagyon olcsón eladó, Pécs, Közép-Deindol 59. 377

Eladó Ford—Eifel kétszemélyes sportkocsi, cabriol-tetős, prima állapotban. Filákovics János Mohács, Bartók Béla u. 58. 13

Egy cipész stoppológép eladó. Pécs, Malom u. 21. Szabó. 289

5/65 Wedermann sikkötőgép eladó. Klug, Döbrököz, Páhy u. 8. 240

Eladó üzemképes fűkasza, járgány, egyes eke. Szabó Istvánné, Ozdfalu. 272

Egy férfi szabógép és szabóasztal eladó. Pécs, Felső-Vámház u. 15. sz. 271

Használt tiszti és civil ruhát, bakancsot és csizmát veszek. Hetényi Dezső, Bem u. 20. szám, üzletben. Telefon: 22-49 . 262

Erica táskaírógép eladó. Telefon: 37-91. 279

2 db hízottsertés, 150—170 kg eladó. Csoronika dűlő 1. 286

Eladó Siemens gyártmányú 4,4 KW villanymotor Schlank Ferenc nél. Hird. 284

Egy sárga rézágy eladó új sodronnyal. Reptér K. 16. ép. I. lépcső, III. 2. Bíró. 300

Okukorica olcsón eladó! Pécs, Antal u. 26. Terleczky. 304

Gyermekrekamié, asztalitűzhely eladó. Nagyvárad u. 6. 316

Ritkaszép intarziás styl, magasfényű műbútor hármasszekrény, közepe vitrin, új állapotban eladó. Cím a Hirdetésfelvevőben. 321

Tsz-ek figyelmébe! Októberben üzembeállított 2 db új U. 28-as vontatót pótkocsikkal elcserélnénk az Autóker-en keresztül 3,5 tonnás Csepel D. teherautókért. Baranya megyei Fűszer és Édességker. Vállalat Pécs, Kossuth Lajos u. 21. 325

Női irhabunda, újszerű állapotban, közepes termetre eladó. Barát-úr utca 7. (Tettye u. végénél.) 420

Eladó 8, 12, 16 kalapácsos daráló, Rákóczi út 45. 406

Hálószobabútor, konyhabútor, rekamié, szekrények, íróasztal olcsón, részletre is eladó. Aradi vértanuk útja 32. 435

Takarmányrépa, cca 50 q eladó. Pécs, Fűzes-dűlő, Fullajtár. 436

Modern konyhabútor, hálószobabútor, félháló, fotelok, rekamié, vitrin, Madonnakép, vaságy, sodronnyal, éjjeliszekrények, matracok eladók. Zsolnay u. 7. Üzlethelyiség. 438

Selyem perzsaszőnyeg 225x125-ös eladó. Felső-Malom u. 10., fent az emeleten. 465

250-es Pannóniához zöld oldalkocsit vennék. Címeket 464. számra a Hirdetésfelvevőbe kérem. 464

Egy kétszemélyes világítós rekamié, két fotel, 4 szék eladó. Zsolnay Vilmos utca 39., kárpitosnál. 446

Sikkötőgép, körkötőgép eladó, betanítással is. Bajcsy Zs. út 1., alagsor, hétfőtől. 445

Modern kétszemélyes rekamié eladó. Hízott disznóért rekamiét adok. Alajos utca 13. 432

Bútor, masszív háló, párosszekrények, félháló, asztal, ágyak, kétajtós szekrény, székek, kisasztal vi rágnak eladó, hétfőtől. Doktor Sándor u. 32. 418

Veszek használt bútorokat, Zsolnay utca 7. sz. Üzlethelyiség. 439

Eladók: empire secrétaire, biedermeier írógasztal, magyar perzsaszőnyeg. Geisler Éta (Apáca) utca 13., udvarban. 462

ERZSÉBETJEINKRŐL

ne feledkezzünk meg! Rózsát, szegfűt, tbolyát, cserepes virágot, virágkosarat ROZSA virágüzletéből! Rákóczi úti villamoskitérőnél.

Magyarürögi sütőüzemben f. hó 18-a után házikenyérsütést egy héten egyszer, mégpedig minden szerdán vállalunk.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 32. Tel.: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal:
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs. Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27.
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Eladó házhelyek

kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a Megyeri kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, Csertőn, Vajszlón, Csányoszrón, Hirden, Görcsönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth L. u. 11, vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP-fiók.

Értesítjük megrendelőinket, hogy

gépkocsi- és motorjavító

részlegünket megindítottuk.

KIS- ÉS NAGYJAVÍTÁSOK, KÁRPITOZÁS, FÉNYEZÉS, KAROSSZÉRIAJAVÍTÁS ÉS KÉSZÍTÉS.
RÖVID HATÁRIDŐ!
JÓTÁLLÁS!

Pécsi Vasas KTSZ

PÉCS, ZSOLNAY V. U. 15.
TELEFON: 12,95, 28-49, SZ.

RAPID mosópor

gyors-tökéletes könnyű mosás szappan nélkül

Nagy **RAPID mosópor** *vásár*

A BARANYA MEGYEI KISKERESKEDELMI VÁLL. BOLTJAIBAN HOLNAP REGGEL 8 ÓRÁTÓL:

300. SZ. BOLT KOMLÓ, KOSSUTH UTCA,
304. SZ. BOLT KOMLÓ, KÖKÖNYÖS,
301. SZ. BOLT MOHÁCS, SZABADSÁG U. 16.,
302. SZ. BOLT SZIGETVÁR, SZTÁLIN U. 62.,
303. SZ. BOLT SIKLÓS, FELSZABADULÁS U. 2.

A VASÁRNAP SPORTJA

A Meteor és a BTC versenyzői szerepeltek a legjobban az asztalitenisz-versenyen

Befejeződtek a választások tiszteletére kiírt asztalitenisz-verseny mérkőzései. Meglepetések a második napon sem maradtak el. Ezúttal a férfi ifjúsági egyéniben születtek váratlan eredmények. Az első helyet Arató, a Vörös Meteor játékosa szerezte meg. Balázs (BTC) lett a második. Koronicsnak, aki a felnőtteknél Kőhalmit és Balázst legyőzte, a 3. hellyel kellett megelégednie. Míg a férfi számokban a Meteor, addig a női számokban a BTC versenyzők uralták a mezőnyt. Női egyes: 1. Kőröshegyi, 2. Kovarikné, 3. Tillmanné. Ifjúsági női egyes: 1. Kőröshegyi, 2. Almási, 3. Peer. Valamennyi a BTC versenyzője.

A népfrontra szavazunk

Sportolók nyilatkozatai

GERBER RÓZSA,
a Pécsi Postás sportolója

először járul az urnák elé. Gerber Rózsa többszörös megyei ifjúsági bajnok. Munkahelyén, a Pécsi Postalazgatóságon szerény, szorgalmas dolgozónak ismerik, aki munkáját pontosan, lelkiismeretesen látja el. Milyen érzésekkel készül ő hazafias kötelességének teljesítésére:

— Én tudom, hogy kire és mire szavazok. Nemcsak azért, mert szakosztály-értekezletünkön is foglalkoztunk a mai napnak a jelentőségével, hanem azért is, mert a Postán megtaláltam a lehetőségét szakmai és sportbeli fejlődésemnek. Sporttelepünk napról-napra szépül és második otthonommá válik. Munkahelyemen úgy dolgozhatom le napi munkaidőmet, hogy akár mindennap mehetek edzésre. Ugyanakkor lehetőséget kaptam arra is, hogy a Posta segéttisztképző tanfolyamának hallgatója legyek. Megkaptam mindazt, amivel jövőmet megalapozhatom, mint annyi más fiatal ebben az országban.

VECSEY GYÖRGY,
az Urán SC úszója

— Mint régi sportember, jól tudom, hiszen saját magam is tapasztaltam, mit kaptunk mi sportolók a felszabadulás után népi államunktól. Bizony 1945 előtt nem mindenkinek volt módja és lehetősége arra, hogy hódolhasson kedvenc sportjának. 1945. után merőben megváltozott a helyzet. Nézzük csak saját példámat. A Szovjetunióban végeztem el a repülő akadémiát. Egy fiatal sportember életében ennél szebb, felejthetetlen élményt nem igen adhat. Ma, amikor mint edző is dolgozom, nap nap után látom, hogy mindenre, amire a sportolónak szüksége van, megkapják. Az Urán SC, jelenlegi sportköröm fedett uszodával rendelkezik, komoly költségvetésünk van, megfelelő körülmények között edzhetünk, versenyezhetünk. Azzal, hogy szavazatomat a Hazafias Népfront jelöltjeire adom, csak részben viszonozhatom mindazt, amiben eddig mint sportoló részem volt.

FOGARASI SÁNDOR,
a Pécsi Dózsa atlétája

— A mai napon, mint annyi más fiatal, én is most szavazok először. A belügyminisztérium sportosztályán dolgozom, így közelről látom, hogy nálunk milyen gazdag lehetőséget, támogatást biztosítanak a sportolóknak. De mint versenyző, magam is tapasztaltam mindezt. Élek is a lehetőséggel, s szorgalmas, céltudatos munkával készülök az 1959-es versenyévadra. Sportolni csak békében lehet. Nekünk, sportolóknak a háború a legnagyobb ellenségünk. Pártunk politikája békét akar, tudom, mikor a Hazafias Népfront jelöltjeire adom szavazatomat, nemcsak a sportolók barátaira, támogatóira, hanem a béke harcosaira is szavazok.

KÖVES JÁNOS,
a PVSK labdarúgó játékosa

— A magyar ifjúsági labdarúgó-válogatott tagjaként a nyugati országokban is megfordultam, így saját magam is meggyőződtem arról a nagy különbségről, ahogy nálunk és ahogy nyugaton a sportot kezelik. Munkahelyemen, a MÁV Igazgatóságon nemcsak biztosítják, hanem elő is segítik szakmai továbbfejlődésemet, hogy műszerész lehessek. Több milliós értékben sporttelepet építettek a PVSK sportolóinak, így nekem is. Ezért szavazok most először őszinte meggyőződésből a Hazafias Népfront jelöltjeire.

A falusi sport tizenhárom éve

Nagyon nagy az az út, amit a falu sportja megtett a MADISZ mezítlábas labdarúgó bajnokságától a járási bajnokságokig.

A falu sportja lényegében a felszabadulás után kezdett fejlődni és ma már ugyanolyan tömegeket mozgat, mint a városokban. Az 1948-ban kiírt alapfokú bajnokságokon sok tízezer falusi fiatal ismerkedett meg a sportolás örömeivel, a nem sokkal később bevezetett MHK-mozgalom keretében pedig két év alatt csaknem negyvenezren próbáztak le.

A falusi fiatalok sportolási lehetősége előtt a párt 1945-ben tett azon javaslata nyitotta meg a kaput, mely szerint minden falu mellett sportpályára alkalmas területet kell kijelölni. A kormány a javaslat alapján rendeletet adott ki, s a községekben díjmentesen a sportolók rendelkezésére bocsátott egyes területeket. Államunk anyagilag is segítette a falusi sport fejlesztését. 1946 augusztusától 1950 végéig mintegy három és fél millió forintnyi felszerelést és pályaépítési segélyt juttatott a falvak dolgozóinak.

Új fordulat állott be 1951-ben a falusi sport életében. Az Országos Testnevelési és Sportbizottság létre hozásával a falusi sportkörök készséges segítőkre találtak a testnevelési sportbizottságoknál. Megszületett a falusi dolgozók spartakiádjának gondolata, rövidesen megrendezték az első falusi spartakiádot, s ezen mintegy húszezer fiatal vett részt. Később tovább növekedett az érdeklődés a spartakiádok iránt, s az ellenforradalom előtt már több mint százezer résztvevője volt a falusi spartakiád-versenyeknek, melyeket 1765 községben rendeztek meg.

Ebben az időben anyagiakban is nagy segítséget kapott a falu sportja népi demokráciánktól. 1954-ben nem kevesebb, mint 3 millió forintot fordítottak a falu sportjának fejlesztésére. Ehhez még hozzá kell számítani azt az állami támogatást is, amit a Traktor sportkörök kaptak, valamint azt is, amit az OTSB a falusi sportpályák építésének elősegítésére adott. Baranyában is egymás után épültek a korszerű falusi sportpályák. Véménden, Bólyban, Sátorhelyen, Siklóson, Sellyén.

Az ellenforradalom szétzilálta a falu sportéletét. A falvak sportjának életképességét, a falvak dolgozóinak, elsősorban a fiatalokpak sportéleti vágyát azonban nem ölhette ki. Ma, több mint 110 falusi sportkört tartanak nyilván Baranyában. Ismét nagy számban sportolnak fiatalok, hisz megyénkben több mint 13 ezer falusi sportköri tagot foglalkoztatnak a sportkörök, köztük 2110 nőt.

Hogy az ellenforradalom után újból kibontakozott a falvak sportélete, abban jelentős szerepe van a KISZ-nek. A falu sportjának szervezését már az országos ifjúsági sportbizottság falusi sportközpontjára bízta. A KISZ-szervezetek egyre inkább foglalkoznak és bekapcsolódnak a községek sportéletének irányításába, a sportélet szervezésébe, a fiatalok sportigényeinek kielégítésébe. Ebben az évben, már a KISZ szervezte a járási sporttanácsok segítségével a falusi spartakiád-versenyeket, s hogy azok milyen jól sikerültek, az mutatja, hogy megyénkben több mint 6 ezer indulója volt a versenynek.

Nyugodtan elmondhatjuk, hogy ma már a magyar testnevelés és sport szerves részévé vált a falu sportja is. Akadnak ugyan még gátló körülmények, melyek akadályozzák a falusi sportélet teljes kibontakozást, mégis megállapíthatjuk, hogy a falusi fiatalok ma igénylik a testedzést, szeretnek versenyezni s a politikai, termelési eredményeik mellett a sportkérdéssel is mind többet foglalkoznak.

Álló sorban: Tótokföldje röplabdacsapata a falusi dolgozók megyei spartakiádjának idei győztese. A guggoló sorban: a 3. helyezett bólyi együttes.

A labdarúgó-világbajnokság legdrágább csapatai

Stockholm. Az 1958. évi labdarúgó-világbajnokság két legdrágább csapata Argentina és Brazília válogatottja volt, költségük egyenként 130 000 svéd koronát tett ki.

A világbajnoki verseny számadataiból kitűnik még, hogy a játékvezetők költsége 91 683, a FIFA-kongresszusé pedig 214 360 svéd koronát tett ki. A legnagyobb bevétele a Brazília—Svédország döntőmérkőzésnek volt 1 083 468 svéd koronával, míg a legkisebb a második Magyarország—Wales találkozó 29 700 svéd koronával.

A világbajnoki torna 32 mérkőzését összesen 819 989-en nézték végig.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: felhős idő, sok helyen, főként ma esővel, mérsékelt szél, az enyhe idő tovább tart. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5—8 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 9—12 fok között.

Csúcsnevezés a terem-kézilabda kupa-mérkőzésekre

Csúcsnevezés érkezett a terem-kézilabda kupa-mérkőzésekre. Nem kevesebb, mint 56 csapat jelezte részvételét. Pécsi csapatok mellett vidékiek is szép számban neveztek. Komló, Szigetvár, Siklós, Szentlőrinc, sőt Dombóvár és Simontornya kézilabdázói is ott akarnak lenni a kupa mérkőzésein.

A városi kézilabdaszövetség már elkészítette a kupa kiírását. A tervek szerint a férfi és női I. osztályban 6—6 csapat küzd majd az elsőségért. Ugyanennyi csapatot kívánnak beosztani az I. B) osztály férfi és női csoportjaiba is. Különösen az I. osztályú mérkőzések ígérnek izgalmas küzdelmet, hisz a nőknél a Pécsi Bányász, a Dózsa, a Vörös Meteor, a Fáklya, a PEAC és Szigetvár, a férfiaknál a Komlói Bányász, a Dózsa, Pécsi Bányász, PEAC, a Pedagógiai Főiskola és az Urán SC csapatai mérkőznek majd hétről-hétre. De érdekes mérkőzések várhatók az I. B) osztályban is, ahol előreláthatóan a nőknél Keszty ügyár, Selyle, Pécsszabolcs, Traktor, Pedagógiai Főiskola és az Építők, a férfiaknál a PEAC II., Dózsa II., Pécsszabolcsi Bányász, Kinizsi, Fáklya és a Gépipari csapatai alkotják a mezőnyt. A terem-kézilabda kupa-mérkőzések december 6-án kezdődnek.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

VASÁRNAP

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 16-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Szlavóniai kóló. Választottunk... Hallgatóink kívánságára népszerű dallamokat közvetítünk.
17.00: Német nyelvű műsor. Indulók szárnyán... Erzsébetnapi szívküldi üzenetek. Népdalok, fúvószeneszámok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: OPERETT-EST. 1. Suppé: Könnyű lovasság — nyitány. (Berlini filharmonikusok. Vez. Erich Kleiber.) 2. De Fries: Kettős a „Száz piros rózsa" c. operettből. (Rafael Márta és Baksay Árpád.) 3. De Fries Károly: Egy hangulat. (Rafael Márta.) 4. Budai Dénes: Kettős a „Csárdás" c. operettből. (Rafael Márta és Baksay Árpád.) 5. Lajtai: Dal a „Régi nyár" c. operettből. (Rafael Márta.) 6. Strauss Cigánybáró — egyveleg. (Anita Gura, Peter Anders, a berlini Opera ének- és zenekara.) 7. Kálmán: Részletek a „Bajadér" c. operettből. (Honthy Hanna.) 8. Budai Dénes: Dal a „Fityfiritty" c. operettből. (Honthy Hanna.) 9. Konti József: Keringőhatos a „Királyfogás" című operettből. (Lakos Mária, Makkay Klára, Gönd ös József, Oláh Emil, Raggambi Zoltán és Réti József.) 10. Suppé: Boccacio — induló. (Berlini Opera zenekara.)
18.50: Vasárnap sportja. — Totóeredmények.
19.00: Műsorzárás.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos!

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Bob herceg (délután 3 és este 7 órakor)
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (délután fél 4 és este fél 8 órakor)

MOZI

Park: Dollárpapa (délelőtt 10 órakor). Egy nyáron át táncolt (5, 7 és 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth: Bátorság iskolája (délelőtt 10 órakor). Pármai kolostor I. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth Híradó Mozi: Szünnap.
Petőfi: Aggtelek. Hajóval az Aldunán. Séta az erdőben. Tavasz a Tátrában. Engedetlen kiscica (délelőtt 10 órakor). Hétköznapi tragédiák (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Gróf Monte Christo I. (délelőtt 10 órakor). A tett színhelye Berlin (5 és 7 órakor)
Építők kultúrotthona: Tigriskölykök (délelőtt 10 órakor). Mindig veled (5 és 7 órakor)
Bőrgyár kultúrotthona: Becsületrablók (fél 5 órakor)
Ifjúsági filmszínház: Szerelmes trombitás (4 és 6 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): 58/7. sporthíradó. Egy kis sün kalandjai. Irigy mackók. Babavásár. Két Fegyocska (délelőtt 10 órakor). Csempészek (fél 4, fél 6 és fél 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): Angyallal a hegyekben (délelőtt 10 órakor). Régi idők mozija (3, 5 és 7 órakor)
Május 1. (Vasas II.): Cár és ács (délelőtt 10 órakor). Mese az aranyhajú királylányról (3, 5 és 7 órakor)
Kossuth (Mohács): Eltűnt kapitány (délelőtt 10 órakor). Nővérek (4, 6 és 8 órakor)
Zrínyi (Szigetvár): London (délelőtt 10 órakor). Királyasszony lovagja (fél 4, fél 6 és 8 órakor)
Táncsics (Siklós): A kis dobos (délelőtt 10 órakor). Bigamista (6 és 8 órakor)

HÉTFŐ

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 17-i, hétfői műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Napról napra... Hírek és tudósítások. Érdekességek szomszédaink életéből. Tamburazene. Aszonyok tanácsadója. Hogyan gátolhatjuk meg és hogyan enyhíthetjük a fagyásokat. Régi nóta — régi tánc... címen népdalokat és népitáncokat közvetítünk.
17.00: Német nyelvű műsor. Ottó Wágner: Vidám nyitány. Nem nevetek! W. Busch vidám verse. Keringődal. Enekli: Hans Ahns. Elutazott a nagy O. E. Móricke szatírája. Salzburgi és bécsi dalok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Virágzó mezőgazdaságért.
17.45: Új népzenei felvételeinkből.
18.05: Jogi tanácsadó. — Az SZTK szolgáltatásokról. — A táppénzről. — Szerkesztette: dr. Stadtrucker Péter.
18.10: Dunántúli híradó.
18.30: „Szülőhelyem Szalonta." — Emlékezés Arany Jánosra. Irodalmi zenés összeállítás.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Szünnap.
Kamaraszínház: Szünnap.

MOZI

Park: Rákóczi hadnagya (5, 7 és 9 órakor)
Kossuth: Pármai kolostor I. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth Híradó Mozi: Szünnap.
Petőfi: Hétköznapi tragédiák (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécs-Gyárváros): Pique Dame (5 és 7 órakor)
Józserencsét (Pécsszabolcs): Csempészek (fél 6 és fél 8 órakor)

Diák-össztánc

lesz ma délután 4 órától a „Tavasz" ifjúsági klubban. Vezeti: Hermann Ferenc tánctanár.

*

Ugyancsak diák-össztánc lesz ma délután 3 órától a KISZ- és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

*

Ma este fél 8 órakor a Liszt-teremben Zsolnay Hédi önálló sanzon- és dalestje. Zongoránál: Buday Dénes és Vécsey Ernő zeneszerzők. Bevezetőt mond: Hajnal Ernő tanár.

Bábelőadás

lesz ma délelőtt fél 11 órakor Pécs Város Művelődési Házában (Dérynét u. 18.). Színre kerül: Piroska és a farka című mese. Belépődíj 3 forint.

Az amerikai sport igazi arca

címmel nemrégiben helyzetképet közöltünk az Amerikában divó sportviszonyokról. Ezúttal újabb érdekességről számolhatunk be.

Az utóbbi napokban igen nagy port vert fel Leo Leavittnak, a már „közismert" amerikai menedzsernek az eljárása. Ez a derék úriember ugyanis ajánlatot tett Herb Elliotnak, az ideiglenes atlétikai idény legnagyobb csillagának. Hogy milyen ajánlatot? Természetesen profi-ajánlatot, csillagászati számokkal igyekezett elkápráztatni az ausztrálok futóbüszkeségét. Elliot az ajánlatot elutasította, mondván, szeretne még néhány világcsúcsot javítani. Leavitt az elutasításba nem nyugodott bele. Új fegyverhez nyúlt, a zsaroláshoz. Amint megérkezett Ausztráliába, a következő fenyegető kijelentést tette:

— Ha Elliot nem válaszol arra a kérdésemre, amelyet holnap intézek hozzá, akkor garantálom, hogy Rómában nem áll rajthoz.

Ez a kijelentés természetesen nagy megrökönyödést váltott ki és Leavitt a további kérdezősködésre még épületesebb kijelentéseket tett:

— Olyan eszközök állnak a rendelkezésemre, amelyekkel kitörhetem ennek a szemtelen fickónak a nyakát.

Dobszóval nem lehet verebet fogni, tartja a közmondás, de arról sem hallottunk, hogy ilyen eszközökkel valaha is atlétát fogtak a prolik berkeibe. Az ausztrálapok persze utánajártak a dolognak, ám Elliot nem volt hajlandó nyilatkozni. Viszont újból nyilatkozott Leavitt és újabb fenyegető kijelentéseket tett:

— Ha a fickó nem jelenik meg október 23-án és nem vesz részt kosárlabda-csapatom mérkőzésén, akkor a világ legnagyobb sztoriját találom önök elé...

A homályos ügy egyes részleteiből már annyi kiderült, hogy Leavitt egy hangszalagra vett telefonbeszélgetésre építette fel zsarolási tervét. Arra a telefonbeszélgetésre, amely közte és Elliot apja között folyt le. Idősebb Elliot elmondotta az újságíróknak, hogy tárgyalásuk során telefonon arra kérte az amerikai menedzsert, hogy jóhiszeműsége bizonyítékául Elliot nevére helyezzen letétbe harmincezer font...

...ben, ha az ausztrál futócsoda mégis eleget tesz Leavitt kérésének, akkor ez az összeg őt illeti. Ezt a beszélgetést vette hangszalagra Leavitt és ennek a beszélgetésnek alapján kísérelte meg a zsarolást. Most már joggal kérdezheti bárki, vajon honnét került elő a menedzsereknek ez a gyöngye? Alighanem Chikágóból indult el...

SPORTKÖNYVESPOLC

Atlétáink helyzete

A nemzetközi atlétikai élet erőviszonyaiban a legutolsó évtizedben óriási változás történt. Az USA 1957. évig tartó egyeduralma mellett volt néhány kisebb nemzet is, amely hagyományos atlétikai kultúrával rendelkezett s ennek megfelelően a nemzetközi ranglistán is előkelő helyet foglalt el. Ezek közé tartozott Magyarország is, amelynek atléta válogatottja európai viszonylatban általában a II.—III. helyen állott, világviszonylatban pedig mindössze csak az USA volt az a tényező, amelynek az elsőbbségével még számolnunk kellett.

A II. világháború utáni nemzetközi elrendeződés azonban nemcsak politikai és gazdasági téren hozott lényeges változást, hanem a nemzetközi sportvilágban is. A szocializmus társadalmi rendjén álló Szovjetunió mellett létrejött népi demokratikus országokban a sport fejlődése is olyan impulzust kapott, amelynek következtében ezek az országok is mind komolyabb szerepet kezdtek játszani a nemzetközi sportéletben. Atlétikában a Szovjetunió mellett különösen Csehszlovákia és Lengyelország atlétikája ért el magas színvonalat. Az 1958. év azonban fordulópontot jelent a nemzetközi atlétikai életben. Hosszas és minden részletre kiterjedő tárgyalások után létrejött az első Szovjetunió—USA válogatott atlétikai viadal, amelyet júliusban az új moszkvai stadionban rendeztek meg. A viadal felölelte úgyszólván az atlétika valamennyi versenyszámát férfi és női vonalon egyaránt s az egész sportvilág érdeklődésének középpontjában állott. A verseny, — ahogy az ilyen nagyjelentőségű összecsapásokon történni szokott, — bővelkedett a legváratlanabb meglepetésekben s mindkét nemzet részéről értek el világraszóló eredményeket is. A fej-fej melletti küzdelemben végül is a Szovjetunió atlétái 2 pont különbséggel legyőzték az USA eddig veretlen csapatát, bebizonyítván ezzel azt, hogy a szocialista társadalmi rendben nincs elérhetetlen cél, sem technikai, sem a kultúra, sem pedig a sport világában, még akkor sem, ha más nemzetek közel egy évszázados előnnyel rendelkeznek az illető szakvonalon.

A Szovjetunió mellett a legszembetűnőbb fejlődést Lengyelország atlétái érték el, ahol nem egy számban rendelkeznek világviszonylatban is számottevő versenyzővel, amellett, hogy az egyes versenyszámok feltöltésére is kielégítő versenyzőgárdával rendelkeznek. Ugyancsak megfelelőnek mondható Csehszlovákia, Románia és Bulgária atlétikájának fejlődése is. Mindezek mellett ébredezik a szocialista tábor távolkeleti nagy nemzete, Kína atlétikája is!

A nemzetközi erőviszonyok ilyen hatalmas arányú elmozdulása láttán nem mehetünk el szó nélkül a magyar atlétika viszonylagos visszaesése mellett. Amíg a II. világháború utáni első olimpián, 1948-ban Londonban 2 (Gyarmathy Olga, Németh Imre), 1952-ben Helsinkiben pedig 1 (Csermák József) olimpiai bajnokságot szereztünk, addig 1958-ban az a helyzet, hogy az Európa-bajnokságon mindössze egy szerény helyezéssel kellett megelégednünk, jóllehet, a felső sportszervezeti és egyéb anyagi adottságok ugyanúgy megvannak, mint az előző években. Már pedig, ha a dolgozó magyar nép társadalmának változatlan sportszeretete és áldozatkészsége, párosulva a kormányszervek megértő támogatásával — változatlanok, logikus, hogy csak szakvonalon lehet keresni a visszaesés okait.

A szakvonal helyzetét közelebbről vizsgálva, megállapíthatjuk, hogy e téren valóban rendezetlen állapotok vannak. Elsősorban hiányzik a céltudatos központi szakirányítás. A Magyar Atlétikai Szövetség hónapok óta elnök nélkül működik, ami nyilvánvalóan nem lehet alkalmas arra, hogy a kátyúba jutott szekeret elmozdítsa. A magyar atlétikai élet szakvezetői közötti összhang is kívánni valót hagy maga után. Az elmúlt évben Budapesten tartott országos atlétikai értekezlet idejét túlzottan kimerítette az a kérdés, hogy kik kísérték és kik kísérjék a válogatott csapatot egy-egy külföldi útra. Így lényegében háttérbe szorultak az olyan fontos szakkérdések, mint a magyar rövid- és hosszútávfutás, a távol-, kármasugrás, a súlylökés és kalapácsvetés, továbbá a gátfutószámok visszaesésének vagy stagnálásának okai. Halk hangot hallottunk a magyar atlétikai élet alapproblémái közül az általános- és középiskolai ifjúság rendszeres atlétikai tevékenységének hiányáról, a főiskolai sportélet teljes visszaesésének okairól, valamint a magyar atlétikai versenyrendszer teljes csődjéről.

Ez utóbbi kérdéssel szükséges, hogy kissé behatóbban foglalkozzunk a sportközönség nagy nyilvánossága előtt is, mert a versenyeken keresztül nyer betekintést a nagyközönség is az atlétika életébe. Az 1940-es évek elején jött létre Magyarországon egy olyan atlétikai egyesületi bajnoki versenyrendszer, amely a labdarúgó NB I. és NB II. osztályokhoz hasonlóan, az ifjúsági korcsoport kategóriájával is kiegészítve, évente rendszeres időpontokban megmozgatta a magyar versenyzőgárdát. Ezt a kitűnően bevált, — helyezések szerinti pontozású, — egyesületi bajnoki versenyrendszert néhány évvel ezelőtt felcserélték egy körülményes, nehezen áttekinthető, — a dekatlontáblázat szerinti pontozáson alapuló, — rendszerrel, amelynél csak napok múlva lehet kiszámítani és megállapítani egy-egy verseny végeredményét. Nyilvánvaló, hogy olyan kiértékelési rendszer, amely nem a közönség előtt spontán történik, áttekinthetetlen és így érdektelenné válik. Jellemző, hogy pl. az 1958. évi Baranya megyei atlétikai egyesületi bajnokság végeredményét még a mai napig sem ismertethette a Dunántúli Napló, pedig a versenyek már október hónapban befejeződtek.

A fentieket összefoglalva, megállapíthatjuk, hogy a magyar atlétika visszaesésének egyik fő okát, a céltudatos, egységes központi vezetés hiányát, minél előbb meg kell szüntetni. Vissza kell állítani — némi kis módosítással, — az 1944-es szabálykönyvben levő, helyezések szerinti pontozáson alapuló I., II. osztályú, kerületi és ifjúsági országos egyesületi bajnoki versenyrendszert, életképessé kell tenni az általános-, közép- és főiskolák atlétikai szakosztályait, mint az iparági tömegsport bázisait s félre kell tenni a különféle érdekek által diktált szurlódásokat, hogy a szakmunka maradéktalanul érvényesülhessen.

SZABÓ JÓZSEF

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 272. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1958. NOVEMBER 18.

A mai számban:

Nagy történelmi napok (2. oldal)

Államcsiny Szudánban (4. oldal)

Javaslat a belvárosi raktárak áthelyezésére (5. oldal)

Pécs és Baranya lakosságának impozáns állásfoglalása a munkáshatalom mellett

Komlón a választók zöme már a kora reggeli órákban az urnák elé járult

Ezen a napon a szokottnál valamivel korábban ébredt a város. A kökönyösi dombtetőn épült városrész modern házaiban egymás után villantak fel a fények, hogy előzzék a hajnali homályt és jelezzék: itt is — ott is talpon vannak már.

A betonkockákból összerakott járdán sétálva önkéntelenül is arra gondoltam, menynyire más volt itt a táj néhány évvel ezelőtt. Kökönyös keleti részén erdő, nyugati részén szántóföld terült el. Később, amikor az első házak felépültek, ilyenkor novemberben bokáig ért a ragadós, vendégmaraszta ló sár. Kevesen hitték akkoriban, hogy alig néhány esztendő elegendő lesz ennek az új városnak a felépítéséhez, hogy a sártenger helyén parkok, virágágyak, aszfaltozott utak, járdák lesznek, hogy 1958 novemberében már karvastagságú fákról fújja le az utolsó megsárgult levelet a szél.

Akik hittek, azoknak lett igazuk. Komló, ez a most ébredő szocialista bányaváros minden alkotásával ezt példázza.

Reggel hét órakor, amikor megnyitották a komlói kökönyösi iskola — illetve gimnázium — kapuit, már nagyon sokan álltak ott ünneplőbe öltözve, hogy az elsők között szavazhassanak.

„Szavazz a Hazafias Népfront jelöltjeire!" — hirdette a bejárat felett a felirat, s bent a szavazóhelyiségekben egymás után hullottak a borítékok az urnákba. Megható volt, amikor egy-egy család — apa, feleség, gyermek — egyszerre lépett az urna elé s együtt, egyszerre tettek eleget hazafias kötelességüknek.

A szavazóhelyiségeket a választópolgárok közül a legtöbben már a kora reggeli órákban felkeresték. A 4. sz. szavazókörzetben például délelőtt tíz óráig a választóknak már a 85 százaléka leszavazott, s 12 óráig a választásra jogosultaknak több mint a 99 százaléka eleget tett kötelességének. Szinte minden kökönyösi választóról elmondhatjuk, hogy szívesen, örömmel tett eleget hazafias kötelességének. Amikor a komlói bányászok, bányászasszonyok, értelmiségiek és egyéb foglalkozásúak, a fiatalok és az öregek már kora délelőtt szavazni siettek — ezt kifejezésre is juttatták. S nemcsak ezt. Mást is. Azt is, hogy a komlói bányászok, hozzátartozóik, a műszaki és gazdasági szakemberek, a komlói választópolgárok zöme jól tudta, hogy kire, hogy miért szavaz.

A komlói választópolgárok döntő többsége egyetértett a párt és a kormány eddigi politikájával s azt akarják, hogy ezután is a már megkezdett uton a szocializmus, a jólét útján haladjanak tovább.

M. Gy.

A választásra jogosultak több mint 98 százaléka leszavazott

Az országos választási elnökség vasárnap este közli: az 1958 november 16-i országgyűlési és tanácstagi választások este 8 órakor az egész országban rendben lezárultak. A beérkezett előzetes jelentések szerint a választásra jogosultaknak több mint 98 százaléka leszavazott. A szavazatok összeszámlálása megkezdődött.

Az országos választási elnökség az országgyűlési és tanácsi választások végeredményeit előreláthatólag november 19-én hirdeti ki.

Először az urnánál

Padragi Henrikné ezen a választáson szavazott életében először. Pedig már családanya. Három éve ment férjhez, kisfia is van már. De a legutóbbi választáson még alul volt a korhatáron.

— Mint fiatal házasoknak sok gondunk van még — mondja —, de bízom abban, hogy majd rendbejövünk. Férjemmel együtt mindenekelőtt barátságos otthonra vágyunk és remélem, hogy ez a vágyunk teljesül is.

Tézisek a szovjet iskolázás átszervezéséről

Moszkva (TASZSZ) A Szovjetunióban a közép- és felsőfokú iskolai oktatást legközelebbi években átszervezik. Ennek alapvető intézkedéseit az SZKP Központi Bizottságának és a Szovjetunió Minisztertanácsának téziseiben olvashatjuk. A téziseket a vasárnapi lapok közlik „Az iskola és az élet kapcsolatainak erősítése, a szovjet közoktatási rendszer továbbfejlesztése" címmel.

Az átszervezés értelmében a középfokú oktatás első szakasza a kötelező nyolcosztályos iskola lesz, az eddigi hétosztályos helyett. Azoknak a fiataloknak, akik elvégzik ezt az iskolát, be kell kapcsolódniok a hasznos társadalmi munkába. Ez a munkát és a művelődést illetően egyenlőbb feltételeket teremt minden állam polgár részére.

A kötelező nyolcosztályos oktatásra való áttérés megkezdését a tézisek az 1959—1960. iskolai évre, befejezését pedig négy-öt év elteltével javasolják.

Az oktatás második szakaszában az ifjúság teljes középfokú oktatásban részesül a munkás- vagy a falusi ifjúság iskoláiban, a középfokú általános műveltséget adó politechnikai iskolákon és a technikumokon.

Az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Miniszt-

(Folytatás a 4. oldalon.)

Az NDK lakossága a békére szavazott

Berlin. Az ADN hétfő esti jelentése szerint vasárnap a választók 99.87 százaléka a demokratikus Németország Nemzeti Frontjának jelöltjeire szavazott.

A választásra jogosultak száma 11 839 217, a leadott szavazatok száma 11 707 715 volt. Eszerint a Német Demokratikus Köztársaság választójogosult polgárainak 98.89 százaléka vett részt a választásokon.

Az érvényes szavazatok aránya 99.87, az érvénytelen szavazatoké 0.13 százalék volt. A választók 0.13 százaléka szavazott a Nemzeti Front jelöltjei ellen.

Minden percben négy szavazat...

Más vasárnapokon reggel 6 órakor pihen még a ház. Nem úgy, mint november tizenhatodikán, amikor a házfelügyelő szürkületkor javába seperte már a lépcsőt és Molnárné már fél hétkor az ablakpárkányt törölgette, hétkor pedig új, fekete kabátjában, elindult szavazni.

Az ötvenegyes és ötvenkettes körzet szavazóhelyiségéül az építőmunkások ebédlőjét jelölték ki. Itt helyezkedett el a virágokkal díszített asztal mögött a szavazatszedő bizottság. Az asztal előtt pedig hosszú sor kígyózott. Mintha az „ötvenegyesek" frissebbek lettek volna szomszédaiknál, a baloldalon sorakozó „ötvenkettesek"-nél. Mert itt legalább ötvenen vártak türelmesen, ott pár percnyi várakozás után megkapták a szavazólapokat Dobszai Jánosnétól, a bizottság elnökétől. Hiába biztatta a bizottság egyik fiatal férfitagja körzetbelieit, hogy:

— Ötvenketteseknek nem kell sorbaállni...

A kosszú sorból nem állt ki senki, de volt, aki csípősen megjegyezte:

— Azok még csak most kelnek fel...

A válasz is a sorból érkezett:

— Annyi baj legyen, legalább előbb sorra kerülünk. Ugysem láttam még ilyent, hogy sorbaálljanak az emberek szavazáskor.

Erre aztán megerősödik a mormogás. Van aki azt bizonygatja, ő azért siet, mert most még alusznak a gyerekek, más azért, hogy utána nyugodtan főzhesse az ebédet, vagy elmehessen a mecsekaljai moziba matinéra, mert éppen nem akarja megérni azt a szégyent, hogy bekopogjanak hozzá: menjen már szavazni...

Most egy asszony lép az asztal elé, kidolgozott, elnehezült kezeivel a szavazólapok után nyúl. Majd előveszi a kopottas ceruzáját, bevonul az egyik fülkébe. Soká tér vissza. Ezalatt már húsz szavazólapot megixelhetett volna, ha éppen ellenszavazotat akar leadni. Végül előkerül és mosolyogva dabja be borítékját az urnába, s mint aki jól végezte dolgát, elköszön.

Az elnök előtt, feltornyozva állnak a kis értesítőlapok, amelyeket a szavazók személyazonosságuk igazolásakor átadtak a bizottságnak. Reggeli háromnegyed nyolc van és már százkilencvenhatan szavaztak. Minden percben négyen...

Tizenegy óra felé már nem kell sorbanállni. Ekkorra már a két körzet választóinak nyolcvan százaléka eleget tett hazafias kötelezettségének.

Este nyolc órakor a legizgalmasabb pillanat: felbontják az urnát és számlálni kezdik a szavazatokat. Ezerkétszázból hat ellenszavazat, három érvénytelen.

Ezek mellé még egy szavazólap kerül, erre is ceruzával írtak. De csak miután a bizottság tagjai olvassák a cirkalmas betűket, akkor derül ki, hogy ez mégsem a hat ellenszavazat mellé való. Mert aki remegő, fáradt kezével (a fülkében sokáig tartózkodó munkásasszony lehetett) ezt írja a szavazólapra: „Teljes mértékben támogatom népünk jelöltjeit" — csakis a néphatalomra szavazhat.

H. M.

Vasárnap délelőtt a siklósi járásban

Szokatlanul csendes ma a siklósi piactér. Csak egy gesztenyeárus nénike képviseli az eladók máskor nyüzsgő seregét. Nincsenek vevők, nem alkudoznak, vitatkoznak és licitálnak...

Azazhogy mégis vannak. Ott állnak a központi étterem előtt, ünneplőbe öltözve és gondtalanul tereferélnek. Sehol egy hétköznapra emlékeztető szekér, vontató, vagy teherautó. Vörös és nemzetiszínű zászlók lobognak a főutca házain — nemcsak a hivatali épületeken.

Siklós ünnepel.

A siklósi 5-ös sz. szavazóhelyiségben

Az 5-ös számú szavazóhelyiség a piactérre nyíló általános iskola egyik tantermében kapott helyet.

Már vagy tizen állnak a szavazóhelyiségben: „Technikai akadályok" jöttek közbe: elfogyott az országgyűlési képviselők szavazólapja. Motoros futárt küldenek érte, az emberek türelmesen várnak.

Egy fiatal házaspár — ifj. Kórodi János, a harkányi reumakórház portása és felesége — kisgyermekét is elhozta magával. A kis csöppség anyja karján — úgy látszik hat rá az ünnepi környezet — nagyon csendesen viselkedik.

Közben megérkezik a motoros futár, folytatódik a szavazás. Daka Lajos kicsit elfogódva veszi kezébe a szavazólapokat.

Kémesi idill

Valószínű nem ifj. Kórodi Jánosné volt az egyedüli asszony a járásban, aki kisgyermekével a karján lépett a szavazóhelyiségbe. Más édesanyák is megteszik, ha nincs kire hagyni a kis trónörökösöket. Hanem ami Kémesen történt, az már ritkább.

Itt idős Kovács József hetven év körüli parasztember két kisunokájával ment a szavazófülkébe. A kisfiú hat, a kislány pedig tíz éves lehet.

A szavazatszedő bizottság tagjai egymásra néztek. A hivatalos előírás szerint egyszerre csak egy ember léphet a szavazófülkébe, a hivatalos előírás... — a hivatalos előírás semmit sem mond idős Kovács József két kisunokájáról.

De ezért nem szóltak érte. Mosolyogtak, mert a szavazófülkéből a következő beszélgetés szűrődött ki:

— Nagyapa, írsz valamit?

— Nem.

— Hát akkor miért van itt a ceruza?

— Azért kisunokám, hogy ha valakinek nem tetszik valamelyik jelölt neve, akkor áthúzhassa.

— És te nem húzod át?

— Én nem. Akinek nem tetszik, majd kihúzza...

Enyje-bejnye kisunokák! Megszegitek a szavazás titkosságát!

De mit lehet tenni két gyermek ellen?

Fél tizenkettőre a járás több mint fele leszavazott

De térjünk vissza Siklósra!

Az 5-ös számú szavazóhelyiségben a szavazásra jogosultak 95 százaléka már fél tizenkettő előtt leszavazott.

A vasútállomásnál lévő vendéglő előtt — az is szavazóhelyiség volt — már hat óra körül csoportosult vagy tíz ember. A szavazatszedő bizottság elnökét várták, s mivel nem jött, egyikük elindult, hogy felébressze.

Papp Lajos, a községi népfront bizottság titkára újságolta, hogy hat óra táján egy öreg bácsi avval dicsekedett neki a tanács előtt, hogy ő volt a harmadik szavazó.

A járási választási elnökség elnökétől, Eszterhai Sándortól hallottam a következőket:

Palkonya és Bisse már 9 órakor bejelentette, hogy náluk a választásra jogosultak leszavaztak. Ezután Villánykövesd és Drávaszabolcs jelentkezett — fél tizenkettőre a járás 40 tanácsi községe közül 27-ben befejeződött a szavazás.

A tények magukért beszélnek.

MAGYAR LÁSZLÓ

Nagy történelmi napok...

I.

1918—19. a magyar történelem legszebb öröksége. Ez a tradíció 40 év óta egyre inkább kerül arra a helyre, ahol mindenki láthatja, amelyből mindenki erőt merít, amelyből mindenki tanul, akinek számára kedves az új emberi életforma, a szocializmus. *Negyven év történelmi tapasztalata és alkotásai sürgetik azt, hogy teljes fényében álljon előttünk és világítson 1918—19. története és eszméje.*

Fordulat a magyar nép életében

Negyven év távlatából az épülő szocialista Magyarországból pillantunk vissza a nagy történelemformáló időkre. A szocializmus sikereinek olyan stádiumában, amidőn ez a világfejlődés főtényezője.

A magyar történelembe 1918 az októberi forradalommal, a monarchista földesúri-burzsoá rend bukásával, a forradalmi erők gyors növekedésével vonult be. Nem kisebb esemény tűződik ehhez az évhez, mint a magyar munkásság legjobb forradalmi erőinek egyesüléséből született Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakulása. *1919 november 20-án alakult meg az a párt, amelyik fordulatot idézett elő az októberi forradalom menetében, a magyar munkásmozgalom, de az egész magyar nép történetében.*

Milyen történelmi helyzetben, hogyan és kikből kovácsolódott össze ez az erő, amelyik 40 éven át mindennel dacolva, népünk függetlenségéért, szabadságáért és felemelkedéséért vívott harcot? Anélkül, hogy minden részletre feleletet kapnánk, elevenítsük fel a nagy napok eseményeit!

Az öldöklő I. imperialista világháború utolsó évében a gyűlölt osztrák—magyar monarchia szétesett. Stromfeld Aurél 1918 október 18-án a „Szociális Forradalom"-ban ezt írta:

„Hamar bekövetkezik a széthullt monarchia a forradalmi folyamat újabb állomása, amikor a magyar, a cseh, a délszláv, a román, a német proletariátus forradalmi tömegei mondják ki fegyverrel támogatott akaratukat — teljes birtokában lévén a szabad elhatározásnak, hogy sorsukról a teljes különválásig elmenően rendelkezhessenek: nem demokratikus (burzsoá) nemzeti önállóság, hanem munkások és parasztok forradalmi diktatúrája, nem Népek Szövetsége, hanem szövetségben egye sült tanácsköztársaságok!"

Cseh nemzeti állam

A Pesti Napló 1918 október 27-i száma hírt adott a Szlovák Nemzeti Tanács megalakulásáról. *„A Venkov jelentése szerint a Szlovák Nemzeti Tanács végrehajtó bizottsága megalakult és elnökké Dula Mátét választották meg. A végrehajtó bizottság tagjai: Blahó Pál magyar országgyűlési képviselő, Sztodola Kornél iparos és Lehoczky szlovák szocialista vezér. A végrehajtó bizottság haladéktalanul megteszi az előkészületeket az egész szlovák nyelvterületet magában foglaló nemzeti állam szlovák kormányának megalakítására."*

Október 29-én a megalakult önálló cseh államról írta a Pesti Napló: *„A tereken és a főutcákon sok ezer ember gyűlt össze. Rögtönzött tribünökről a pártvezérek beszédeket intéztek a tömeghez. Közben a csehszlovák állam Nemzeti Tanácsának négy póttagja a helytartóságra ment, s miután a helytartó úton volt Bécs felé, helyettesének jelentették ki, hogy a Nemzeti Tanács a mai napon átveszi a kormányt, az eddigi törvényeket érvényben hagyja mindaddig, míg az alkotmányozó gyűlés új törvényeket hoz, illetve míg a külföldről visszatérő cseh delegátusok másként rendelkeznek. Megígérték, hogy a rend és a nyugalom fenntartásáról gondoskodnak. És kérték a tisztviselők támogatását. A helytartóság tisztviselői kézszorítással megfogadták, hogy a Nemzeti Tanács szolgálatába állanak.*

Hangoztatták, hogy a cseh szabadság ma kezdődött, s a rend és a nyugalom megőrzésére hívták fel a tömeget. E jelenet előtt a város központjában nagy utcai tüntetések kezdődtek, amelyek a késő esti órákig tartottak. Cseh katonák levették sapkarózsáikat és kokárdáikat, s helyükbe vörös-fehér szalagokat raktak fel.

Az állami épületekről levették a címereket és a császári sast, s ezeket a Rudolfinumnál a Moldvába dobták. A német középületekről, a bécsi bankok fiókjainak helyiségeiről levették a táblákat."

„Magyarország népéhez"

Október 26-án a Magyar Nemzeti Tanács megalakulásáról és céljairól kiáltványt intézett Magyarország népéhez! *„Az abszolutizmus, az osztályuralom és a nemzetiségi elnyomás átkos politikája végveszélybe sodorta Magyarországot. A vakmerő könnyelműséggel és öntelt rövidlátással feldidézett háború nemzetünk legjavát céltalanul vágóhídra vitte és felőrölte az ország népeinek legértékesebb szellemi és anyagi erőforrásait. Ugyanez a nyegle, szűkkeblű és fennhéjázó politika az egész művelt világot a magyarság ellenségévé tette, mert az egész országot és az egész népet felelősségre vonják az osztrák abszolutizmus, a feudalizmus és a bankuralom bűneiért. Ugyanakkor, amikor az ellenséges haderők már határainkat szorongatják, egyidejűen szörnyű népítélet van kialakulóban Magyarország jövő sorsa fölött. E rettenetes helyzetben vezérek és irányító nélkül áll a magyar nemzet az előnyomuló ellenség és a már-már bizalmukat vesztett nemzetiségeink kettős frontja között. A nyolc év előtt pénzzel, erőszakkal és korrupcióval összehozott magyar parlament minden szellemi és erkölcsi tekintély nélkül áll úgy idehaza, mint a külföld előtt, a belőle kikerült elvtelen, ígéreteit megszegő, programtalan, most már megbukott kormány pedig a közgyűlölet és közmegvetés tárgya lett. Akkor, amikor egész nemzeti és kulturális sorsunkról fognak dönteni, amikor új erőtől duzzadó nemzeti államok alakulnak ki határainkon, amikor a nemzetek önrendelkező joga alapjaiban fogja felforgatni a régi alkotmányokat: ugyanakkor nálunk tovább tombol a vak osztályönzés s a nemzetieskedő elfogultság szelleme: ugyanakkor olyan parlament és kormány rendelkezik jövőnk felett, amely semmiféle nemzeti és szociális érdeket nem képvisel, amely csupán szűk osztály- és csoportérdekeltségek, valamint idegen külpolitikai erők engedelmes játékszere. Ily körülmények között az alulírott pártok — a Függetlenségi és 48-as Károlyi Párt, a Magyarországi Szociáldemokrata Párt, az Országos Polgári Radikális Párt —, mint az ország valóban demokratikus erőforrásainak egyedüli politikai szervezetei, súlyos erkölcsi felelősségünk teljes tudatában elhatároztuk, hogy megalakítjuk a Magyar Nemzeti Tanácsot."*

Október 29-én az Ujság című lap a következőkben számolt be a „lánchidi csatáról": *„Budapest, a Lánchíd környéke az éjjeli órákban csatatér lett. Vér folyt. Polgárvér. A tömeg Budára tartott, csak tüntetni akart, kiadni a lázongó magyar indulatokon, de szuronyok szegeződtek melleiknek, és mikor erre se tágítottak, eldördültek a puskák. Hullottak a sebesültek. A tömegek elkeseredetten újra és újra támadtak, de a kordon keményen állt és lőtt, lőtt. Kíméletlenül. Az eredmény: két halott és hetven sebesült..."*

Munkás-, katonatanácsok a forradalom élén

Október 31-én győzött a polgári demokratikus forradalom. Az események gyorsan peregtek. A megalakult Károlyi-kormány nem volt ura a helyzetnek. A burzsoázia félt a forradalomtól és azon fáradozott, hogy megakassza a forradalom továbbfejlődését. A munkások forradalmi lázban égtek, a katonák csatlakoztak a forradalomhoz. A forradalomban megalakult munkás-katona tanácsok a forradalmi mozgalmak élén álltak.

A szociáldemokrata párt áruló vezetői a burzsoáziának segédkeztek. Nem álltak a forradalom élére és ezért nem is tudtak befolyást gyakorolni a tömegekre. A nyugalom, a rend fenntartása volt legfőbb gondjuk. Kunfi Zsigmond, a Nemzeti Tanács ülésén, november 2-án az osztályharc 6 hétre szóló felfüggesztését javasolta: *„Nehéz nekem, meggyőződéses szociáldemokratának mondani, de mégis azt mondom, hogy a hat hét alatt az osztálygyűlölet és osztályharc eszközével nem akarunk élni. És megköveteljük mindenkitől, hogy az osztályérdekeket félretéve, felekezeti szempontokat háttérbe szorítva a nagy munkában segítsen bennünket..."*

Háromszáz kacsát hizlal a babarci tsz

Egyik korábbi számunkban az írtuk, hogy a babarci Béke Termelőszövetkezet elnökének nem szívügye a baromfitenyésztés. Ez a megállapítás abból adódott, hogy az egyébként fejlett állattenyésztéssel rendelkező termelőszövetkezetben éppen a baromfitenyésztéssel nem foglalkoztak.

Jártunk azóta Babarcon. Megcsodáltuk a környék legszebb fehér hússertés állományát. Megnéztük és elismeréssel adóztunk a tsz kiváló tehenészetének, mellyel a babarciak az országos tejtermelési versenyben a harmadik negyedévi értékelés szerint első helyre kerültek, meg előzve az ország valamennyi kis termelőszövetkezetét.

A jó, és állatokat szerető gazda kezenyomát láttuk itt mindenen.

Mindenen?

Kivéve persze azt a három üresen tátongó baromfiólat, melyek változatlanul árván és elhanyagoltan várják lakóikat.

Benn az irodán szép óvatosan ráterelték a szót a baromfitenyésztésre.

És ugyancsak meglepődtünk, mert Barchmann János elnök elvtárs a világ legtermészetesebb hangján 300 kacsáról kezdett beszélni.

— Veszünk 300 üres kacsát 14 forintért kilóját. (A napokban érkeznek meg.) Három hétig tömjük, felvesznek darabonként egy kiló súlyt és húsz forintért tovább adjuk őket.

Szólni sem tudunk a csodálkozástól. Nem is tyúk, hanem mind járt vizi szárnyas. Hát mégiscsak volt eredménye annak a cikknek, vagy a következtetésünk lett volna téves?

— Hogy jutottak erre az elhatározásra?

— Egyszerű eset. Kalkuláltunk. Legszerényebb eredménnyel számolva 3 hét alatt 4000 forint tiszta jövedelemre teszünk szert. És ha jól beválik, egész télen folytatjuk a hízlalást újabb és újabb anyag beszerzésével. Ezzel megoldottuk az asszonyok téli foglalkoztatását is.

A babarciak tehát mégis megértették, hogy ami népgazdasági érdek, az az ő érdekük is, s bizonyosak vagyunk benne, hogy pár éven belül a babarci Béke Tsz épp olyan híres lesz baromfitenyésztéséről, mint most a szarvasmarháiról. — Mert amit egyszer ott elkezdenek, azt tökélyre is viszik.

A fiatalkorúak védelmében

Ellenőrzés a szórakozóhelyeken

Az ügyészség, a rendőrség, valamint a KISZ ismét ellenőrizte a város vendéglátó- és szórakozóhelyeit. Az előző ellenőrzéshez mérten bizonyos javulást láttunk, de ez még mindig nem jelenti azt, hogy a fiatalkorúak védelméről szóló törvényes rendelkezéseket betartják.

Ellenőrző útunk első állomása a meszesi 60-as számú italbolt volt. Két fiatalkorú lány töménypszeszt fogyasztott, nem a legmegfelelőbb társaságban. Amikor erre jóindulatúlag figyelmeztettük őket, a két lány vállat vont. Nagyon megdöbbentett az egyik lány ott tartózkodó édesanyjának véleménye, aki leánya védelmére kelt. Ugy gondoljuk, hogy elsősorban a szülők tartoznak felelősséggel gyermekük neveléséért és szórakozásáért. A leány lovagjának magatartása, aki a féldecit vásárolta, ráadöbbenthették volna az édesanyát, hogy az italbolt nem 16 éves leányok szórakozási igényeinek kielégítésére szolgál.

A Tettye vendéglőben 11 óra tájban mindössze 17 vendég tartózkodott. Közöttük négy fiatalkorú és mind a négy leány. Az üzlet vezetőjének, a kiszolgálónak fel kellett volna figyelnie arra, hogy a jobb első asztalnál ülők részére kiszolgált egri leányka, vagy a féldeci kinek a torkán csúszik le. Ehelyett lelkiismeretfurdalás nélkül kiszolgálták őket, sőt az egyik asztalnál a szülők is ott tartózkodtak.

A városban van elég olyan szórakozóhely, ahol a fiatalok felügyelet mellett, megfelelően kikapcsolódhatnak szórakozási igényeiket. A KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában, a Városi Művelődési Otthonban hétről-hétre szép számmal szórakoznak fiataljaink úgy, ahogy azt a fiatalkorúak érdeke és erkölcsi védelme megkívánja. Ezeken a szórakozóhelyeken is fokozottan kell azonban ügyelni a szeszesital kiszolgálására. Itt sem fogyaszthatnak a fiatalkorúak sört, mert a sör is szeszes italnak minősül.

Ezek a tények az ellenőrzés tapasztalatainak elenyésző része. Necsak az legyen a szempont, hogy a fiatalok — szórakozzanak. Pontosan annak érdekében tartjuk ellenőrzéseinket, hogy hol és hogyan szórakoznak fiataljaink. De úgy véljük, hogy ellenőrző munkánk abban az esetben sem vezet teljes eredményre, ha a szülők nem lesznek segítségünkre.

Lakatos István
a fiatalkorúak ügyésze

Kovács József
az Érdekvédelmi Tanács vezetője.

Esőztető berendezés termelőszövetkezeteknek

Baranya megye hat termelőszövetkezete — többek között a beremendi, lippói és a mágocsi — ez évben esőztető berendezést vásárol. A magasnyomású öntözőberendezések különösen a konyhakertészeteknél és a zöldövezetek kialakításában játszanak nagy szerepet, de használhatók szántóföldi öntözésre is. Az 50—60 000 forint értékű berendezések vásárlásához a megyei tanács mezőgazdasági osztálya ad hitelt. Az előzetes számítások szerint az öntözőberendezésekbe fektetett összeg egy év alatt megtérül a termelőszövetkezeteknek.

IDEGEN ÚTAKON

BARDI LÁSZLÓ REGÉNYE

25

Őt szerencsére nem érte el a tengeri betegség, bár igaz, hogy ez részben a jószívű Mr. Jenkins érdeme is volt. Amikor az étkezőteremben lelkes hallo-val felismerte barátját, mindjárt ki is oktatta csekélyke tudományára. Figyelmébe ajánlotta, hogy ha nem akar rosszul lenni, akkor az örvénylő vízre soha se nézzen, s inkább fázzon meg a fedélzeten, de ne maradjon lenn a kabinban vihar idején. Zoli ezt csak akkor értette meg igazán, amikor az előbbinél sokkal erősebb vihar érte el őket.

Ez nem sokkal azután csapott le rájuk, miután az Azori szigetek legnyugatibb tagjai, Flores és Corvo között áthajóztak. Ez kissé eltért az általánosan használt útvonaltól, de alaposan rá is fizettek.

Alig távolodott el a „Noé bárkája" — ami az utasok nyelvén a Marine Carp-ot jelentette — az azori partoktól, az előzőnél sokkal hevesebb vihar kapta el őket.

Szivelállító volt, amint a hajó orra előbb megemelkedett, majd belevágódott a kitárult hullámvölgybe. Ilyenkor úgy tűnt a fedélzetről, mintha a szemközt vágtató hullámhegy magasabban lenne a hajónál, s nem lehet megmenekülni előle. Mikor azonban a görgeteg elérte a hajó orrát, az megint felvágódott, majd újra a mélybe bukva előről kezdődött az idegtépő tánc. A bömbölő orkán időnként hideg vízsugárral árasztotta el a fedélzetet és az ott meghúzódó embereket.

Nem bírta elviselni Zoli sem sokáig az elemeknek ezt a vad tombolását. Egy csendesebb pillanatban a lejáróánál termett, hogy a kabin falai között keressen menedéket. A hálóterem látványa azonban az ő gyomrát is felkavarta. Az ágyakon és a padlón emberek fetrengtek, azzal sem törődtek, hogy a saját piszkuk mocskolja be ruhájukat. A székek és egyéb könnyű súlyú berendezési tárgyak szeszélyesen imbolyogtak a teremben. A kihányt ételmaradék elviselhetetlenül undorító szaga csaknem megfogható töménységben terjengett. Ettől Zolit is olyan hányinger fogta el, hogy úgy érezte, mindjárt kiszakad a gyomra.

Amint feleszmélt, gyorsan kifelé indult a teremből, vissza a friss levegőre. Félszemmel még észrevett annyit, hogy Simi gyomrára szorított kézzel keresztben hever az ágyán.

Az ételeltidő több, mint két napig gyötörte a Marine Carp utastit. A gyakori rosszulléttől és a hiányos táplálkozástól elcsigázott emberek nyomott hangulatban várták az út végét. A behajózás napjának izgatott öröme régen eltűnt már. Zolinak úgy tűnt, mintha évtizedek óta ezen az imbolygó úszó városon élne. Már semmi terve nem volt a jövőre nézve. Érezte, hogy egyre kevésbé ura a saját sorsának, pehelyként sodródik az eseményekkel együtt. Még nem adta fel a harcot, de egyre könnyebb, elfásultabb lett mindennel szemben.

Már a nyelvtanfolyamokat is elhanyagolta, mert úgy gondolta, hogy gyorsabban halad majd, ha tengerész ismerősével beszélget időnként, de főleg abban bízott, hogy Amerikában ez is jobban megy majd. Ott kényszerűségből is angolul kell beszélnie, egész nap, könnyebben ragad majd rá a nyelv, mint itt a kurzuson.

Zoli így rászokott arra, hogy a társalgóban üldögéljen egész nap a rádió mellett, s a sokhetes amerikai magazinokat lapozgatta. A többi menekülttel is ritkán beszélt, unta a panaszaikat, hiszen neki is volt éppen elég baja. Várta, mikor szabadul meg tőlük. Főleg Luluékat kerülte, ha meglátta, amint Agotay köré gyűlve félhangon tárgyalgattak.

A magárahagyatottság nem volt elviselhetetlen, hiszen önmaga választotta, csak a hazai levelek hiányoztak nagyon. Gyakran elővette szüleinek és Anikónak kis számú levelét s újra meg újra átolvasta őket. Ezt csak a hálóteremben szokta csinálni, amikor nem voltak mások a közelében, mert félt, hogy kinevetik.

Abrándos hangulatából az sem zökkentette ki, hogy a társalgóban táncestet rendeztek. Ebből az alkalomból Luluék is leereszkedtek hozzá, s készülődés közben megkérdezték, hogy nem akar-e velük menni. Simi nagyvonalúan tanácsolgatta, hogy ilyenkor kell megragadni a „kellő lélektani pillanatot", ami alatt ő a partnerszerzés lehetőségét értette.

Zoli különösebb magyarázkodás nélkül elhárította a meghívást, ma különösen nem akart táncoló, mulatozó embereket látni maga körül. A fiúk nem sokat törődtek vele, elvi-harzottak az ismerkedési estre, melyet a hangszóró a menekültek báljának nevezett ki.

A nagy hálóterem csaknem teljesen kiürült, még az idősebbek is — részben unalomból, részben kíváncsiságból — elsétáltak a táncterem irányába. Zoli magára maradt.

Kínzó vágyakozást érzett elhagyott budapesti ismerősei, a megszokott osztálytársak, tanárok és házbeli arcok után. — Ezt sem gondoltam volna, hogy valaha visszavágyom Kerényi tanár úr óráira! — töprengett el. De jó is lenne a padban ülni és drukkolni, hogy felelek-e vagy sem!

A hazaszálló gondolatok lassan álombaringatták a fiút. Ruhástól hevert a kemény fekhelyen, s csak akkor ébredt fel, amikor a táncestről hazatérő Simi kissé erélyesen vágta cipőjét a padlóhoz.

Zoli is észbekapva, kábult fejjel kezdett vetkőzni. Félfüllel hallotta még Simi panaszkodását, hogy egy nagyon helyes lánnyal ismerkedett meg, de az egyik tengerész minden vita nélkül félretette őt az útból.

Zoli nem kis kárörömmel állapította meg:

— Szóval most az a fickó használta ki azt a bizonyos lélektani pillanatot?

Simi mérgesen nézett vissza, de nem válaszolt.

— Majd mi kikészítjük azt az alakot! — fogadkozott később.

— Csak vigyázz, mert itt te vagy a gyengébb! Itt nem hivhatod segítségül a haverokat a Városligetből! — Ha itt sokat jártatod a szád, kitesznek a vízbe, s úszhatsz utánunk!

A dühösen elmormogott választ már alig hallotta, újra álomba merült.

(Folytatjuk)

Egy darabka a hazámból

Amint látják, ezen a képen ketten állunk az urna előtt: honfitársam, aki már régebben itt tartózkodik az Önök szép városában, Pécsett, a Pedagógiai Főiskolán mint a német nyelvű tanszék tanára, és én, Erich Tonek géplakatos. Hogyan kerültem ide?

Leipzigben dolgozom a könyvnyomó gépeket gyártó művekben. Hetekkel ezelőtt közölték velem, hogy Magyarországra kell utaznom, Pécsre. A Szikra Nyomda üzemünktől rendelt egy gyorssajtó gépet, amelynek beszerelését, üzembehelyezését nekem kell elvégeznem. Most már vagy két hete ezen a bonyolult, de nagyon korszerű gépen dolgozom.

A fogadtatás — amelyben részesültem — meglepő volt számomra, bár igazán sok szépet és jót hallottam már a magyar vendégszeretetről. Amióta itt vagyok, nap mint nap a legmelegebb szeretetet, kedvességet tapasztalom vendéglátó nyomdásztársaim részéről. Városkájuk pedig valósággal elbűvölő. Különösen a belváros ragadta meg a tetszésemet, mert látom, hogy a pécsiek óvják, vigyázzák a műemlékeket s az csak dícsérendő dolog, hogy a műemlék-épületeket helyrehozzák, kicsinosítják.

Szórakozóhelyen vagy színházban még nem voltam, sok a munkám, napi tíz-tizenkét órát dolgozom, hogy a gép minél előbb megindulhasson. De munkám befejeztével marad majd időm arra, hogy megismerjem e város esti életét. Igaz, a Halásztanyának nevezett kis „Gasthausban" voltam már, igazán jól éreztem magam. Csak a paprikás halászlé egy kicsit, hogy úgy mondjam... csípős volt. Hogy Önök hogy tudják ezt megenni?!

Az elmúlt vasárnap — amikor Önök is szavaztak — én is az urna elé léptem. Ugyanis az én hazámban, a Német Demokratikus Köztársaságban is ezen a napon történt meg országszerte a választás. Több olyan német állampolgár tartózkodik Magyarországon — közöttük én is — akik erre az alkalomra nem tudtak hazautazni. Ezért a NDK budapesti követsége itt Pécsett is a megyei tanács épületében szavazóhelyiséget állított fel részünkre. Amikor beléptem a szavazóhelyiségbe, a meglepetéstől majdnem szólni sem tudtam. Szemközt a falon Wilhelm Pieck arcképét láttam, alatta nemzetiszínű lobogónk. A másik falon plakátokat, amelyek képekben számoltak be hazánk fejlődésének egyes szakaszáról. A követség egyik itt lévő tagjától pedig egy virágcsokrot kaptam és talán ez hatott meg engem legjobban. Az én hazámból elhoztak ide egy kis darabkát és ebben a környezetben tettem le szavazatomat.

Hogy mire szavaztam?

Nézzék, kedves barátaim! Nekem van egy tizenhatéves kislányom. Egyetlen gyermekem. Sigridnek hívjuk. Érte élek. És érte dolgozom. Ő nem sokat tud a háborúról, mert csak hároméves volt, amikor a háború befejeződött. De nem is akarom, hogy bármikor is személyes tapasztalata legyen a háborúról. Elég volt azt átvészelnie feleségemnek, nekem és hazánk több milliós népének. Nem akarunk háborút, Önök sem akarják a háborút és talán ez az a legbensőségesebb kapocs, amely népeinket elsősorban összeköti.

Erre szavaztam én: a szabadságra, békére, a népek barátságára.

Szalánta választ

RÉGEN

Hát ha a régi időkről akar valamit megtudni, csak az öreg Jakabovics János bácsit keresse, talán ő tud legtöbbet mesélni, — mondták Szalántán, amikor a régi idők képviselővválasztásáról kérdezősködtem.

Az öreg szívesen fogadott. Az asztalra tett két poharat, boros üveget, töltött, aztán elkezdte:

— Hát tudja, nagy volt a tülekedés abban az időben a mandátumért. Én, mint a falu kisbírája, hivatalos személy voltam, sokat láttam, hallottam. No, még egy verset is tudok a 30-as évekből, amikor Kari Béla lépett fel egyik képviselőnek. De igyunk egyet, könnyebben eszembe jutnak a strófák... Hogy is volt? Megvan.

— Kari Béla csizmát ajánl búzáért,
A szegényke az ekéhez nem is ért.
Menjen vissza Kari Béla, hunnan jött,
nagy Pestre,
Más viszi majd a zászlót előre.

— Hogy ki volt ez a Kori Béla? Valamilyen nyugalmazott ezredes... Folyt azokban a napokban a bor, a sör. Ingyért adták, azaz, hogy így akarták megvásárolni a falunak azt a kettőszázegynéhány szavazatát. De hát az ilyen választás régen általános volt. Hanem hadd mondom el inkább azt, hogyan csaptam én be akkor a csendőröket.

— Az úgy volt, hogy a faluban kidoboltam: mindenki vezesse elő délután a lovát, mert lóvizit lesz, a doktor megnézi, nem betegek-e az állatok? Befejeztem a dobolást, s amint ballagok vissza a jegyzőségre, a csendőrjárőrrel találkoztam. Kérdik tőlem, mit doboltam? Azt, hogy délután Kari Béla tart kortesbeszédet — mondtam. A két csendőr csodálkozott, hogy erről mit sem tudnak, aztán azt mondták, itt maradnak, biztosítják majd a gyűlés zavartalanságát. Itt is álldogáltak a faluban egész délutánig.

Amikor a parasztok kezdték elővezetni a lovakat, s a téren már vagy 20—25 ló állt, az egyik csendőr odajön hozzám és megkérdi: — Miért vezetik ezt a sok lovat a gyűlésre?

— Miért, miért? Hát ezek lesznek a hallgatóság — mondtam. De már kotródtam is tovább, mert láttam a méregtől elvörösödni a csendőr arcát...

— Sokat anekdotáztak erről abban az időben — országszerte.

— Eh, rég volt, elmúlt. Olyan mindegy volt, kire voksoltunk. Mindegyik azt igérte, hogyha őt választjuk, a búza drága, a csizma olcsó lesz. Aztán éppen a fordítottjára ütött a dolog... A keserves...

Koccintsunk egyet...

MOST

Őszi vasárnap délelőtt.

A mintegy ezer lakosú délszláv lakta község házainak kapui egymásután nyílnak, népviseletbe öltözött asszonyok, lányok, fekete és barna kordbársony ruhás férfiak igyekeznek az iskola felé. Itt a szavazó helyiség.

Az iskola előtt az országúton kisebb csoportok beszélgetnek, cigarettáznak. Félrehúzódnak, ha egy-egy motorkerékpár, vagy gépkocsi elsuhan a falut átszelő, nemrég készült aszfaltúton.

Bent a feldíszített szavazóhelyiségben egymásután lépnek az urnához a választók, adják le szavazatukat.

Az egyik idősebb néni — kezében a borítékkal — megkérdezi a szavazatszedő bizottság elnökét:

— Látom, hozzákezdtek a járda építéséhez. A mi utcánkba mikor jutnak el, hogy ne kelljen már a sarat taposnunk?

— Rákerül a sor rövidesen — válaszolja az elnök.

— Hát csak építsék mielőbb — mondja a néni és becsúsztatja a borítékot az urnába.

— Ebben az évben két kilométer hosszú járdát építünk — magyarázza felénk fordulva a tanácselnök. Elmondja, hogy ebben az évben mintegy 100 ezer forintos költséggel vízteleníttették a kaszálót, most építik a község új mosodáját, elkészültek az új kultúrotthon tervei.

Mire a dél elérkezik, az 548 választásra jogosultból már csak alig néhányan nem szavaztak.

A bizottság elnökének ceruzája végigsiklik a névsoron.

— Még a Petrovics Mihályné sem szavazott — mondja.

— Éppen szül — szólal meg egy asszony. — Most viszi a mentő...

— Hát akkor ezzel a szavazattal mi legyen? — vakarja a fejét az elnök, s kérdező szemmel tekintget jobbra-balra. Hirtelen nem tudják eldönteni. Hát mi legyen? Eggyel több „választópolgára" van az országnak.

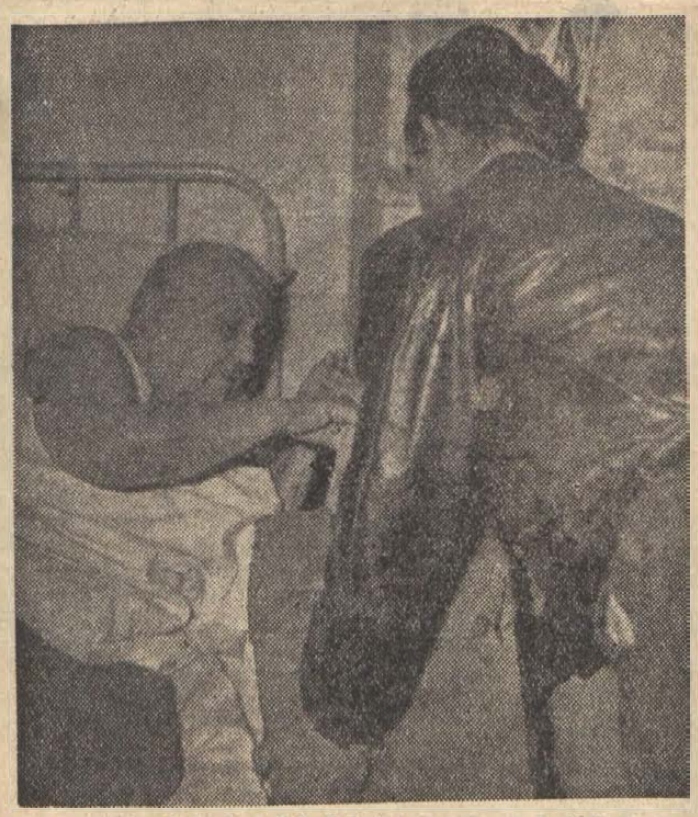
Az ágybafekvő beteghez kiviszik a vándorurnát és kettőkor leszavaz az utolsó is.

Az urnabontás ünnepélyes pillanata következik, majd a szavazatok összeszámlálása.

Végeredmény: Szalánta száz százalékban a Hazafias Népfront jelöltjeire szavazott.

GARAY FERENC

Szavazás a reumakórházban

Palkó Istvánné ágyban fekvő beteg, szavaz a harkányi reumakórházban

Egész kis röpgyűlés kerekedett a harkányi reumakórház női osztályán a szavazás reggelén. A betegek nem mentek el a szavazóhelyiségbe, hideg van már, messze lett volna a kórház lakóinak. Vándorurnával keresték fel őket a szavazatszedő bizottság tagjai.

Látszólag ez a kórházbeli szavazás is olyan volt, mint amilyen általában a többi helyen. De mégis más volt. Itt több meghatottság vegyült abba az egyszerű mozdulatba, hogy az ember összehajtja a szavazólapot, beleteszi a borítékba és beleereszti az urnába. Itt voltak betegek, akik azt mondták: hajtsa össze nővérke az én lapomat, hiába, én nem tudom. És előtolakodott egy-egy könnycsepp is a mosoly mögül, ahogy nézte, hogyan hullik bele a szavazólap az urnába.

Auth Aladárné azt mondta: „Asszonyok! Én büszkén adom a szavazatomat a Népfrontra, azért, hogy továbbra is békében élhessünk, gyarapodhassunk." Egy másik asszony így szólt: „A gyerekeim jövőjére szavazok..." A harmadik: „A háború ellen szavazok..."

Nem. Senki nem érezte keresettnek, üres frázisnak ezeket a szavakat. Nem is azok voltak. Csak kibuggyantak azokból az asszonyokból, akiket a reuma kínoz és akik mindenkinél jobban megértették, hogy ha a nővérke hajtja is össze a szavazócédulát és dobja be az urnába, mert a beteg ízületek nem engedik mozogni az ujjakat, ők személy szerint is hozzájárulhatnak az igenjükkel az ország boldogulásához.

Segítség a gyengébbeknek

Friss a gondolat, frissek a benyomások, de máris van eredmény. Helyesen cselekedett a megyei pártbizottság, és a megyei tanács, amikor úgy határozott, hogy az újonnan alakult és gyengébb termelőszövetkezetekbe szakembereket küld: segíteni ezeknek a termelőszövetkezeteknek a tervezésben, ügyeik elintézésében, a közös gazdálkodás alpjainak megteremtésében.

A *szederkényi Aranykalász* idén júliusban alakult. Állatállományuk nincs. Ugy gondolják: először takarmányalapot teremtenek és a jövő nyár közepén 15 törzskönyvezett szarvasmarhát állítanak be tenyésztésre és 15 növendéket hizlalásra. Hogy ezt megtehessék, egy ötven férőhelyes istállót kell építeniök. A hitelt megkapták, de ezenkívül semmi sem történt. Jogos tehát a kívánságuk: legalább a tanyaközpontot jelöljék már ki, hogy az építési anyagok szállítását elkezdhessék. Nem megoldhatatlan kérdés sem ez, sem a következő. Szederkényben jelenleg a pécsváradi gépállomás dolgozik. A tsz azt kéri hogy ezentúl a bólyi gépállomás gépei végezzék el a tsz munkáját. Érvelésük egyszerű és logikus: Pécsvárad 20, Bóly pedig 5 kilométerre van tőlük. Igazuk van: így sokkal jobban tudnák tartani a kapcsolatot a gépállomással.

Pék János főállattenyésztő így ír jelentésében a *pécsdevecseri Rákóczi Tsz*-ről: *„Javaslatot adtam a takarmánybázis biztosítására. Javasoltam továbbá, hogy a nyáron ne szarvasmarha törzset vásároljanak, hanem lefejő teheneket. A következő elgondolás vezetett erre: a tenyészmarha kilója 13 forint átlagosan, lefejőt pedig 8,50 forirtért lehet venni. Ha lefejő tehenekre hízlalási szerződést kötnek, extrém minőségben 13 forintért adhatják el kilóját. Tíz tehénnél ez 27—33.000 forint bevételt jelent a tejen és a borjún kívül. A növendékekből biztosíthatják a hízlalás folytonosságát és így rendszeres bevételhez jutnak, amiből aztán megvehetik az értékesebb törzsállományt, amelyhez addig biztos kialakult munkaszervezetet és takarmányalapot teremthet. Ezt a javaslatomat is helyeselte a tsz és igen nagy gondot fordít a takarmányterületre..."*

A *vókányi Béke Tsz* 14,5 hold gyümölcsöst akart telepíteni: szilvát, kajszit, diót, mogyorót és málnát. A patronáló *Krasznai Béla* azonban idejében figyelmeztette a termelőszövetkezetet arra: a talaj nem kedvez mindegyik fajtának és a jelenlegi munkaerővel nem is győzik majd. A tsz helyt adott az érvelésnek: 11,5 holdon telepít szilvát és diót.

Magyarmecskén is vannak eredmények, de vannak problémák is. A tsz-nek nincs állatállománya, pedig a tsz száz süldőt szeretne vásárolni hizlalásra. A szükséges férőhely egy kevés házijavítással biztosítható lenne: a daráló a napi abraktakarmány egy részét fedezné. Meggondolandó tehát, ha nem is 100 darabra, de legalább ötven süldőre és takarmányra hitelt kapjanak, hogy így nagyobb jövedelemhez jussanak és a tagoknak is munkát biztosíthassanak.

A hegyszentmártoni termelőszövetkezetben a következőket tapasztalta *Glück József, az állatforgalmi igazgatója*. A földterülethez viszonyítva megfelelő állatállománnyal rendelkeznek. Abrak és szálastakarmányuk is elég lesz. *„A beszélgetés során* — írja jelentésében Glück elvtárs — *megállapodtunk abban, hogy kérésükre — tekintettel arra, hogy bőséges takarmánykészletük van — vállalatunk 10 hízónak való marhát és 25 süldőt biztosít a tsz-nek, amelyre szerződést is kötünk... Sokat beszélgettünk az állattenyésztés, az állathizlalás fontosságáról, mint jó jövedelemforrásról és úgy látom ez érdekli is a tsz-t, mert mind a 14 jóminőségű kocájukat bebúgatták és a 23 szarvasmarhából is majdnem mind vemhes vagy borjú van alatta... Véleményem szerint — ezt közöltem az elnökkel is — helyes lenne a pillangósok vetésterületének a növelése, mert a jelenlegi területtel 1959-ben nem tudják fenntartani a jószágállományukat és fejlesztésről szó sem lehet. Szerintük is kevés a terület. Azt mondták: ha egy mód lesz rá, a tavasszal még 10—15 hold lucernát vetnek. Van egy problémájuk. A 250 holdból 36 holdnyi terület 20 kilométerre van tőlük és ennek megművelése nagy költséggel jár. Ezen a nehézségen segítünk, mégpedig úgy, hogy a gazdaságunkhoz tartozó, velük szomszédos 40 holdat a jövő évben átadjuk a tsz-nek..."*

Vajda János, a Baranya megyei Tejipari Vállalat megbízott főmérnöke a bogdásai Uj Élet Tsz-t patronálja. Megállapította, hogy 160 hold földjük 120 parcellában fekszik. Feltétlenül szükséges lenne önkéntes földcserék útján legalább 5—10 holdas parcellákba összevonni. Állatállományuk igen csekély (hat tehén, egy növendékmarha és négy ló), pedig takarmánykészletük lehetővé teszi az állatállomány szaporítását. Tizenöt szarvasmarhát vesznek hízlalásra. Beszereztek 10 süldőt is, melyekkel fialtatni szándékoznak...

A *mattyi Törekvés* idén augusztusban alakult. Itt is vannak kisebb, nagyobb döccenők. Megkapták ugyan a 146 juhot, ennek a legelőterülete biztosítva is van, de a beígért kosokat még mindig nem szállították le. Ők is jóformán semmi nélkül indultak. Ezért úgy határoztak, hogy a fel nem osztható szövetkezeti vagyont részjegyjegyzéssel is gyarapítják. Családonként ezer forint részjegyet szavaztak meg, amit két év alatt fizetnek be.

A termelőszövetkezet erősítése szempontjából feltétlenül szükséges lenne a község közelében lévő halastó átadása. Ez a természetes tó jelenleg az állami halászat birtokában van. A tó állami kezelése nem kifizetődő, ami abból is látszik, hogy egyszerűen bérbeadás útján hasznosítja az állam is.

Böngészgetem a jelentéseket. Mindegyikből a segíteniakarás érződik. Vannak problémák, amit a patronálók ott helyszínen meg tudnak oldani, de vannak olyanok is, mint a mattyi, vagy szederkényi...

Arra van szükség, hogy a patronálók jelentései alapján minden szerv a maga területén oldja meg azokat a problémákat, amelyek akadályozzák ezeknek a termelőszövetkezeteknek az előbbrejutását.

SZALAI JÁNOS

Tézisek a szovjet iskolázás átszervezéséről

(Folytatás az 1. oldalról.)

tertanácsa a tézisekben feladatul tűzi ki, hogy minden munkásnak és munkásnőnek, kolhozparasztnak és kolhozparasztasszonynak középfokú képzettséggel kell rendelkeznie.

A tézisek javasolják, hogy a főiskolákra elsősorban olyan fiatalokat vegyenek fel, akik valamilyen alkalmazásban gyakorlati munkát végeznek. A főiskolák fejlesztése elsősorban az esti és a levelező oktatás vonalán haladjon.

A tézisek nagy figyelmet fordítanak az új technika különböző ágait növelő, a tudományos és tervező munkát tovább fejlesztő mérnökök kiképzésére. Feladatul tűzik ki olyan újtípusú szakemberek kiképzését, akik a mérnöki ismeretekkel együtt mély elméleti képzettséget is szereznek. Erősen fejleszteni kell az atomenergia békés felhasználása, az automatizálás, a telemechanika, az elektrotechnika és a kémiai technológia vonalán működő mérnökök képzését.

A felsőfokú oktatás jelentős részének átszervezését 1959-től kezdődőleg, három—öt év alatt kell végrehajtani.

PÁRIZS

Párizsi hivatalos helyen közölték, hogy Macmillan angol miniszterelnök levelet írt De Gaulle tábornoknak, sürgetve a megállapodást Anglia és Franciaország között a szabad kereskedelmi övezet és a közös piac vitájában.

Államcsiny Szudánban

Kairó (MTI). Az AP szerint a szudáni rádió bejelentette, hogy Ibrahim Abbud, a hadsereg főparancsnoka államcsíny útján hétfőn átvette a hatalmat.

Kairó (AP) A szudáni rádióban felolvasták Abbud tábornok nyilatkozatát, amelyben a tábornok az Egyesült Arab Köztársasághoz fűződő viszonyt illetően kijelentette: „Megteszünk minden tőlünk telhetőt a két ország kapcsolatának megjavítására, a függő problémák megoldására és a koholt nézeteltérések elsimítására."

Abbud elrendelte az összes politikai pártok feloszlatását, a lapok ellenőrzését, a tüntetések és politikai gyűlések betiltását.

Abbud a hatalmat Khail nyugat-barát kormányától ragadta el. Jövőbeni politikájáról még semmiféle tájékoztatás sem hangzott el.

Khail uralmának megdöntése olyan időpontban történt, amikor Nasszer és a szudániak tárgyalásokra készültek, hogy elsimísítsák régi keletű nézeteltérésüket, a Nílus vízének elosztását, valamint egyes határ és kereskedelmi kérdéseket illetően. Khalinak a szudáni küldöttség élén csütörtökön kellett volna Kairóba érkeznie.

●

Kairó (MTI) A kora délutáni órákban az omdurmai rádió Ibrahim Abbud tábornok három rendeletét ismertette.

Az első rendelet értelmében Szudánban kihirdették a rendkívüli állapotot és katonai kormányzókat neveztek ki az ország minden kerületében. A második rendelettel a tábornok felfüggeszti az alkotmányt és feloszlatja a parlamentet.

A harmadik rendelet további intézkedésig betiltja az újságok megjelenését és megtiltja a nyomdák működését.

A beérkezett jelentések szerint az országban mindenütt nyugalom van. Az üzletek nyitva tartanak. A khartumi repülőteret nyitva tartották a rendes forgalom számára.

Délben Abbud tábornok fogadta 22 ország diplomáciai képviselőit, köztük a magyar követség ügyvivőjét, s átnyújtotta nekik a rádióban ismertetett kiáltvány szövegét. A tábornok kérte az új rezsim elismerését.

●

Az Egyiptomtól délre lévő Szudán sivatagi ország. Területe 2 618 000 négyzetkilométer, vagyis csaknem háromszor olyan nagy, mint Egyiptom. Lakossága viszont valamivel több mint 10 millió, tehát fele Egyiptom lakosságának. Fővárosa Khartum, de legnépesebb városa a 120 000 lakosú Omdurman. Az ország területének hatalmas része sivatag.

Szudán a gazdaságilag fejletlen országokhoz tartozik. Legfontosabb kiviteli cikke a gyapot, amely főként Közép-Szudán árterületén, a Kék- és Fehér-Nílus közt lévő Szennar vidékén terem. További fontosabb kiviteli cikke a gumiarábikum, az elefántcsont, az arany, és a só. Szudán ipara alig számottevő. Elektromos műveit külföldről importált szén hajtja. A fogyasztási cikkek mintegy 90 százalékát szintén külföldön szerzi be.

●

Hírügynökségi jelentések szerint a hatalomátvétel a hadsereg és a biztonsági erők együttműködésével minden különösebb ellenállás nélkül történt. Az akciónak egyetlen halálos vagy sebesült áldozata sem volt. A szudáni rádió hétfőn délben adott jelentése szerint országszerte rend és nyugalom van.

●

Ibrahim Abbud tábornok 58 éves. Khartumban végezte középiskolai tanulmányait és a katonai akadémiát. 1954-ben nevezték ki a szudáni fegyveres erők helyettes főparancsnokává, két évvel később pedig a hadsereg főparancsnoka lett.

Lemondott Gomez argentin alelnök

Buenos Aires (AFP). Az argentin radikális párthoz közelálló körökben megerősítették, hogy Gomez alelnök Frondizi elnökkel folytatott megbeszélése után szombat éjjel lemondott. Lehetséges azonban, hogy ezt a tényt csak hétfőn vagy kedden hozzák nyilvánosságra.

Semino alezredes újból megerősítette a Frondizi-ellenes összeesküvés létét. Bejelentése után az argentin fegyveres erők szombat délután különleges biztonsági intézkedéseket hoztak.

Külföldről JELENTIK

DZSEDDA

Szaud király trónrajutásának évfordulója alkalmából kifejtette Szaud Arábia politikáját. A király mindenek előtt azt hangsúlyozta, hogy országa politikája a baráti országokhoz való közeledésben, az Arab Liga és az ENSZ alapokmányának elvein alapszik.

„Ami Izraelt illeti — folytatta Szaud — soha nem tekintettük államnak, s jogos létezését nem ismerjük el."

CARACAS

Az AFP közli, hogy szombaton este Venezuelában letartóztattak öt tisztet és mintegy negyven polgári személyt, köztük a Jimenez-kormány több volt magasállású tisztviselőjét. A letartóztatottak összeesküvést szőttek a jelenlegi rendszer ellen.

A venezuelai rendőrség és katonaság megerősített őrséget teljesít a rádió és a televízió épülete körül és a főváros határában.

RIO DE JANEIRO

A Brazíliában tomboló hőhullámnak eddig 16 áldozata van. Vasárnap 39.8 fok volt árnyékban, ami a novemberi időjárás történetében rekordot jelent.

PÁRIZS

A Chaillot-palotában hétfőn délelőtt megnyílt a NATO parlamenti küldötteinek negyedik évi értekezlete.

MOSZKVA

Moszkvában vasárnap aláírták az ötéves szovjet—indiai kereskedelmi egyezményt.

WASHINGTON

Az amerikai kereskedelemügyi minisztérium adatokat hozott nyilvánosságra, amelyek szerint a külföldi országoknak az 1958. költségvetési évben nyújtott amerikai támogatás körülbelül ötmilliárd dollár volt, azaz hét százalékkal több, mint 1957-ben. A külföldre küldött katonai szállítmányok értéke 200 millió dollárral emelkedett az előző évhez képest. A nem katonai célokra nyújtott adományok összege viszont — egymilliárd-ötszázmillió dollár — 185 millióval csökkent.

VATIKÁNVÁROS

XXIII. János pápa december 15-re konzisztóriumot hívott össze 23 új bíboros kinevezésére. A pápa hétfőn Domenico Tardinit nevezte ki a Vatikán államtitkárává.

BÉCS

Az osztrák rádió vasárnap és hétfőn több jelentést közölt a magyarországi országgyűlési és tanácsi választásokról. Beszámolt a lakosság hatalmas választási részvételéről és arról, hogy a szavazás az egész országban teljes rendben, minden zavaró jelenség nélkül folyt le.

KAIRÓ

A szabad algériai kormány egy hétfőn kiadott közleményben bejelentette, hogy Mahmud Seriff fegyverkezési miniszter, Ben Hetta, a szociális ügyek minisztere és Szaad Dahlab tájékoztatásügyi miniszter hivatalos látogatásra a népi Kínába készül.

A berlini kérdés

1958. november 10-én a szovjet kormány nagyjelentőségű lépésre határozta el magát, midőn bejelentette, hogy a Szovjetunió Berlinnel kapcsolatos jogait átadja a Német Demokratikus Köztársaságnak.

Berlin, a kettészakított város státuszát az 1945-ös potsdami egyezmény határozta meg. Berlin összterületéből 480 km2 Nyugat-Berlin, 2 229 000 lakossal. Berlin demokratikus szektorának területe 403 km2, lakosainak száma 1 180.000 fő. Nyugat-Berlin államjogilag nem tartozik a Német Szövetségi Köztársaság területéhez.

Világhíradó

Röviden

Négykilós szőlőfürtök

Alekszej Ignatyenko, az „Október 40 éves" kolhoz gyümölcstermesztője kísérletezett a szőlőtermés növelése érdekében. Különféle különleges növényápolási eljárásokat végzett, s ennek eredményeként 8 különféle fajtájú szőlőtőkén átlagban 4 kilós fürtöket termesztett.

„Utazás a Föld középpontjára"

A szverdlovi filmstudióban fenti címmel fantasztikus tudományos filmet forgatnak. Erről a film két rendezője a következőket mondotta:

— A fantázia szárnyain be akarjuk mutatni, hogyan jutnak el a szovjet tudósok — áthatolva a föld mélyének titokzatos akadályain — a Föld középpontjába. Útjuk során olyan ásványfélékkel is találkoznak, amilyeneket még a világon seholsem ismernek, csupán . . . e film alkotói. Persze, nem képtelen és túl merészen szárnyaló elképzelésekről van szó, hiszen a Szovjet Tudományos Akadémia novoszibirszki tagozatán már tervet dolgoztak ki a Föld mélyének alapos tanulmányozására.

Joseph Strauss és a német hagyományok

Hamburgban nemrégiben ünnepélyesen megnyitották a Wehrmacht első tiszti iskoláját. Joseph Strauss, nyugatnémet hadügyminiszter megnyitó beszédében kijelentette, hogy az iskola mindaddig Hamburgban marad, ameddig „nem ütött a német egység órája". A továbbiakban kijelentette: „Az új tisztikar magatartását a régi eszményekre alapulva kell kiépíteni: kötelességtudás, becsület és helytállás. A német katonának nem kell szégyenkeznie a régi hagyományok miatt" — hangsúlyozta Joseph Strauss nyugatnémet hadügyminiszter.

Örökös retteneésben

Mindennapos kép Chikágó utcáin. A rendőrség brutális módon állandóan provokálja a lakosság és a „fekete" bőrűek összetűzését.

Fagyos fogadtatás

Heuss nyugatnémet szövetségi elnököt, nagybrittanniai látogatása alkalmával „kissé tartózkodóan" fogadta a lakosság. (Az arcok mindent elárulnak). De nemcsak a lakosság, hanem az angol sajtó is rendkívül fagyosan foglalkozott a „magas" látogatásról.

Más kárán nevet az okos

Peter Ustinov, az ismert színdarab író New Yorkba érkezett és a következő mulatságos választási anekdotát terjeszti Harry Truman-ról, az USA volt elnökéről:

Ustinov nagysikerű vígjátékát, a „Romanov és Julia" című darabot a demokratapárti politikusok is megtekintették. A szerző megrémült, amikor meghallotta, hogy a közönség soraiban ott lesz Harry Truman is. A darabban szereplő amerikai nagykövet alakját ugyanis Ustinov félreérthetetlenül Harry Trumanról mintázta, nem valami hízelgő módon.

Truman azonban az egész előadás alatt dőlt a nevetéstől, majd a színfalak mögé rohant, hogy lelkesen kezetrázva gratuláljon Ustinovnak: „Ragyogó az amerikai nagykövet figurája! — mondotta. — A megszólalásig hasonlít John Foster Dulleshez!"

New York, a gazdagok városa

New York — mint ahogyan a Daily Express című angol konzervatív napilap tudósítója megállapítja — a gazdagok városa. Keserves ott élni, ha nincs pénze az embernek. A kilátások pedig egyre romlanak.

A nincstelenek utolsó mentsvára, a new-yorki Népjóléti Szolgálat ügyvitelében óriási visszaéléseket fedeztek fel. A botrány egyre nagyobb méreteket ölt. Ez az úgynevezett Népjóléti Szolálat fizette ki a munkanélküli segélyeket, továbbá leányanyáknak és egyéb rászorulóknak a csekély összegű állami segélyt. Egy újság leleplező támadása folytán vizsgáló bizottság alakult, amely megállapította, hogy az intézményben botrányos visszaélések történnek. Idézünk egy esetet:

A napokban letartóztatták a 24 éves Maria Suttont és Alfred Morville nevű elvált férjét. Az asszony heti 25 dollár segélyt vett fel a Népjóléti Szolgálattól két leánygyermeke eltartására, mondván, hogy férje semmiféle támogatásban nem részesíti. A valóságban a férj együtt élt a családdal, rendesen keresett és ezen felül heti 12 dollár „sztrájkpénzt" kapott, mint „állástalan sztrájkoló."

A vizsgáló bizottság megállapította továbbá, hogy 13 nyomorúságos körülmények között élő segélyezett család patkányoktól hemzsegő, nyomorult viskókban él, amiért óriási lakbért fizet. Ez a képtelen helyzet mindjárt érthetővé válik, mihelyt rámutatunk arra, hogy házigazdájuk a new-yorki Népjóléti Szolgálat alkalmazottja, aki ezeknek a családoknak a segélyt folyósítja — és egyúttal beszedi tőlük a rendkívül magas lakbér összegét.

A NATO állandó tanácsának ülése

Páris (MTI). A NATO állandó tanácsa hétfőn ülést tartott és megvitatta Berlin helyzetét, különös tekintettel Hruscsovnak, a Szovjetunió Minisztertanácsa elnökének legutóbbi nyilatkozatára.

Az ülésen utalás történt a Szovjetunió kormányához intézett legújabb nyugatnémet jegyzékre is, amelyet Bonnba érkezett hírek szerint Hans Kroll nagykövet hétfőn nyújtott át Gromiko szovjet külügyminiszternek.

Ezer előadás az üzemekben és falun

Két dolgot akart a TIT megvalósítani ebben az évben: eljutni a gyárakba, a munkások közé, kijutni a falvakba, s tudatformáló munkát végezni az emberek között.

Mit valósítottak meg ebből eddig? — Takács elvtárs, a TIT titkára ezt válaszolja:

— *Több mint negyven pécsi üzembe jutottunk ki és a szerződésben meghatározott időben tartunk előadást. Filozófiai, lélektani és egészségügyi dolgokról, történelmi eseményekről tartottunk előadásokat az igényeknek megfelelően. Az előadások száma ez ideig meghaladja az ezret.*

Takács elvtárs elmondotta, hogy az UNESCO-hetek keretén belül a keleti államokat, Kínát, Japánt és Egyiptomot ismertették az érdeklődőknek. Legsűrűbben már évek óta a Kesztyűgyárban igényelnek ismeretterjesztő előadásokat. Ott van a legtöbb erkölcsi és nevelési problémákkal kapcsolatos előadás. De nemcsak a Kesztyűgyárban, hanem a város többi üzemeiben is nagy az érdeklődés.

Az előadásokkal még nem mereül ki a TIT munkája. A TIT szervez kirándulásokat, idegenvezetéseket s városnéző sétákat. A tizenhét szakosztályon belül mindenki megtalálja az érdeklődési körének megfelelő területet.

És a falu? Kijutottak-e falura az ismeretterjesztő előadásokkal?

— *Igen. Falun minden járási székhelyen van TIT-elnökség és előadási munkaközösség. Baranya megyében egyedülálló falusi értelmiségi klubok létrehozásával próbálkoztunk. Sikerült. Így a beremendi értelmiségi klubnak hetven tagja van, maga köré gyűjtve a környező falvak értelmiségét is. Az ismeretterjesztő előadásokon kívül, komoly felvilágosító munkát végeznek, kisgyűléseket tartanak. Beváltotta a hozzáfűzött reményeket a villányi értelmiségi klub is.*

A tervek szerint Harkányban és Kémesen is akarnak ilyen klubot létesíteni. Villányban, Pellérden és Mánfán a megyei művelődési osztállyal közösen népfőiskolákat rendeztek, melyek az ismeretterjesztés legmagasabb fokát nyújtják. Harminckét községben népművelési iskola létrehozása van szervezés alatt. Ezeket az iskolákat a tömegszervezetek és a MESZÖV segítségével akarják létrehozni. Komlón 14 üzemmel áll szerződéses viszonyban a TIT, s az üzemeken kívül a munkásszállásokon is igen sok előadást tartottak. A közeljövőben kezdődik Komlón a szülők főiskolája, s a rendszeres nyelvoktatás bevezetése. Szép és eredményes a falusi ismeretterjesztés, de csak akkor lehet eredményesebb, ha a tömegszervezetek között kellő együttműködés van. Ez minden tömegszervezetnek célja kell, hogy legyen. Az év még nem fejeződött be. Remélhetőleg az eddigi szép eredményekhez év végéig még szebbek járulnak.

Helyezzék át Kővágószőlősre a nagykereskedelmi vállalatok raktárait!

A KULTURÁLT KERESKEDELEM egyik előfeltétele, hogy a kis- és nagykereskedelmi vállalatok megfelelő raktárhelyiségekkel rendelkezzenek. Olyan helyiségekkel, amelyekben az áruk nincsenek romlásnak, fakulásnak, vagy egyéb elváltozásnak kitéve. Ahol az árukészletek rendezettek, szortírozottak, áttekinthetők, nincsenek túlzsúfolva s az árucikkek mozgatása semmi féle nehézségbe, vagy akadály ba nem ütközik.

Pécsett, alig találunk olyan nagykereskedelmi vállalatot, amely ilyen, vagy ezt megközelítő raktározási lehetőségekkel rendelkezne. Mi jellemzi a pécsi nagykereskedelmi vállalatok raktárait? Elsősorban az, hogy olyan helyiségek, amelyek egyáltalán nem raktári célokra épültek, s csak kényszermegoldásból, rendeltetésellenesen használják raktáraknak.

Emellett túlzsúfoltak s ezért az árumozgatás is nehézkes. Vannak vállalatok, amelyek árúikat pincehelyiségben, vagy padláson tárolják, tehát raktáruk nem felel meg sem a vagyonbiztonsági, sem a tűzrendészeti előírásoknak. Arról nem is beszélve, hogy egyes nagykereskedelmi vállalatok raktárai szétszórtak a város különböző területén. Tudunk olyan nagykereskedelmi vállalatról, amelynek például a város mintegy 20—25 különböző helyén van a raktára.

A NAGYKERESKEDELMI VÁLLALATOK raktáraira jellemző még, hogy azok a belvárosban vannak. Például a Kossuth Lajos utcában a Textilnagykereskedelmi Vállalaté és a RÖVIKÖT-é, a Bem utcában a Textilnagykereskedelmi Vállalaté, a Rákóczi úton a Cipőnagykereskedelmi Vállalaté.

Sok esetben olyan helyiségekben vannak a raktárak, amelyek azelőtt nyiltárusítási üzletek voltak. Rengeteg helyiség szabadulna fel, ha a nagykereskedelmi vállalatok raktárait a belvárosból máshová helyeznék át. S ezzel lehetőség nyílna a kiskereskedelmi hálózat bővítésére. Például: a Kossuth Lajos utcában a RÖVIKÖT (volt Körösi-féle helyiség) jelenlegi raktárába át lehetne költöztetni az Anyák Boltját. Ennek helyiségében pedig női divatáru üzlet nyílhatna meg. A Textilnagykereskedelmi Vállalat kisebbik irodahelyiségébe (Könyves Bolt mellett) a Kossuth Lajos utca 1. szám alatti 29-es rövidáru üzlet költözhetne. Ennek helyiségével pedig megoldható lenne a szomszédos zöldséggyümölcs bolt bővítése.

AZ MSZMP megyei bizottsága már ez év januárjában foglalkozott a kereskedelmi vállalatok súlyos raktár-problémáival és igyekezett kivezető utat találni. Az ideális megoldás az lenne, ha a pécsi főpályaudvar mellett, a vasúti sínek közelében, korszerű, modern raktárházat építenének az összes nagykereskedelmi vállalat részére. Ez lenne a legmegfelelőbb az áru szakszerű tárolása, a vagyon- és tűzbiztonság szempontjából is. Uj raktárház megépítése azonban sok millió forintba kerülne és megvalósítására a közeljövőben nincs remény.

Éppen ezért — addig is amig az ország gazdasági helyzete megengedi, raktárház megépítését a pályaudvar mellett — ideiglenes megoldást kell találni. A megyei és a városi pártbizottság, valamint a városi tanács véleménye szerint ideiglenes megoldás lenne, ha a nagykereskedelmi vállalatok raktárait áthelyeznék a Kővágószőlős nyugati határában lévő, úgynevezett Golgota dűlőbe. Itt a múlt mentén, évekkel ezelőtt munkásszállás-barakkok épültek. E barakkok közül körülbelül 30 jelenleg teljesen üresen áll, nagy befogadóképességgel, fűtési lehetőséggel. Itt kielégíthetőek lennének a kereskedelmi dolgozók szociális és egészségügyi igényei is, mert a helyiségben konyha, víz, zuhanyozó van.

Tény az, hogy a Golgota nincs egy ugrásnyira a kiskereskedelmi vállalatoktól. De ez nem okoz nehézséget, mert Pécs és Kővágószőlős között az út és a közlekedés jó, a távolság könnyen áthidalható. És nem növekednének a szállítási költségek sem, mert a Mecsekalja-Cserkút vasuti állomásról közvetlenül szállíthatnák az árut a raktárba, a Golgotára. A kiskereskedelmi vállalatok részére pedig a nagykereskedelmi vállalatok a belvárosban minta-termet létesíthetnének. Itt a kiskereskedelmi vállalatok áruforgalmi osztályvezetői kiválaszthatnák a szükséges áruféleségeket.

A GOLGOTA-DŰLŐBEN lévő 30 üresen álló volt munkásszállás-barakk felett a Pécsi Uránércbánya Vállalat rendelkezik. A vállalat vezetője közölte, hogy a vállalatnak az épületre nincs szüksége. És nincs szüksége rá a kővágószőlősi építkezéseket kivitelező Baranya megyei Építőipari Vállalatnak sem. Ezért a városi tanács azzal a kéréssel fordult az Áruraktározási Hivatalhoz, járjon el a Nehézipari Minisztériumban a golgotai helyiségek felszabadítása érdekében. Ezeket adja át Pécs városának, hogy a RÖVIKÖT, a Textilnagykereskedelmi, a Cipőnagykereskedelmi, valamint a Vas- és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalatok raktári célra használják s a belvárosban felszabaduljanak a jelenlegi raktárhelyiségek.

Lassan már egy hónapja lesz, hogy a tanács az Áruraktározási Hivatalhoz fordult. De intézkedés mind ez ideig még nem történt. Pedig az idő sünget, mert a nagykereskedelmi vállalatok raktározási lehetőségei napról-napra rosszabbak. Várjuk a Nehézipari Minisztérium mielőbbi intézkedését és a nagykereskedelmi vállalatok sürgős kihelyezését a belváros területéről.

Pusztai József

14,50—15,50 forintos kilónkénti áron vásárolhatnak hízott sertést a dolgozók

Harmadik lett az állatforgalmi vállalatok október 20-ával záruló versenyében a Baranya megyei Állatforgalmi Vállalat és ezért az erkölcsi sikeren túl 40 000 forint jutalmat is kaptak a vállalat dolgozói.

A vállalat működése kihat a dolgozók ellátására és ezért nemcsak erről, hanem a hús- és zsírellátásról is tájékoztattak bennünket a vállalat vezetői.

Mint elmondották: az állatfelvásárlás ma már biztos alapokon nyugszik, tervszerűen történik. A kötelező beszolgáltatás helyébe a szerződéses rendszer lépett, amely kiállta a próbát: a termelők szívesen és rendszeresen kötnek szerződést a vállalattal. Az elért eredmények is azt bizonyítják: a vállalat dolgozói helyesen értelmezik feladatukat. Már biztosították az 1958. év negyedik negyedévére is az ellátást és mint elmondották: jók a kilátások az 1959-es évi szükséglet fedezésére is.

A kormány gondoskodott a dolgozók kereskedelmi hálózaton kívüli ellátásról is. A beszolgáltatás idején egyes hizlalók rendszeresen 18—20 forintért adták el sertésük kilóját a magánosoknak. Vannak, akik ma is erre spekulálnak. Az Élelmezésügyi Minisztérium ezen a téren is rendet akar teremteni. December elején — mint arról már a lapok is írtak — akciót indít a magánosok sertésellátására. Idén a tavalyinál nagyobb mennyiségben hoz forgalomba élő hízott sertést 14,50—15,50 forint kilónkénti áron. Ez az akció elsősorban a munkásság érdekét szolgálja. Mint a vállalatnál elmondották: az akció sikere megalapozott, mert az idén a parasztság több sertést hizlal, mint az elmúlt években bármikor.

A jelenlegi helyzet tehát azt mutatja: nem lesz zökkenő az évvégi hús- és zsírellátásban, biztosítják a magánvágásokhoz is a megfelelő sertésmennyiséget.

Kigyúlt a fény Okorvölgyben

November 13-án délután 5 órakor kigyúlt a fény Okorvölgy utcáin és házaiban, és ekkor először mentek végig a kivilágított Főutcán a falu lakói, hogy megünnepeljék ezt a nagy eseményt.

Az iskola tantermében felterített asztalok várták a vendégeket. Hetvehely és Okorvölgy községek közös tanácselnöke megköszönte a falu lakosságának áldozatkészségét és azt, hogy — a községfejlesztés keretében — 78.000 forinttal járultak hozzá a villanyhálózat kiépítéséhez. Külön köszönetet mondok a megyei tanácsnak az állami támogatásért és a Dél-dunántúli Áramszolgáltató Vállalat dolgozóinak munkájukért.

A hivatalos átadást táncmulatság zárta be.

Balázs Györgyné

A szigetvári vásárban

— Tessék a jó bajai klumpából, ötven forint párja!

— Forró a gesztenye, forró :::

— Legjobb a dombóvári ostor!

Kínálgatják portékájukat a szigetvári vásárban összeseregletett árusok. Kivonultak a kiskereskedelmi vállalatok is, szövettel, flanellel, jó meleg téli ruhaneművekkel.

Sok a mézeskalácsos. A megye és a szomszédos megyék szijgyártói meg valóságos kiállítást rendeztek a vásár bejáratánál. Árusítanak itt dombóvári ostort, mohácsi istrángot és bajai hámot.

A vásározók, — rendszerint vásárlás előtt, — a pecsenyesütőket keresik. Ezek is sokan vannak: Rózsa Istvánné Bajáról a sült hús és kolbász mellé tormát is tud adni. Barcali János marcali pecsenyesütő frissen készített házi kolbásszal csalogatja a vásár látogatóit. A pécsi földművesszövetkezet vásározó részlege is annyi kolbászt hozott ide, hogy akár két napra is elég lenne.

De mire véget ér a vásár, mire gazdát cserélnek a lovak, marhák, ablakok, klumpák és ostorok, a pecsenyesütők háromlábú kályháin sem serceg már a zsír. Ez a szigetvári vásár számukra is jó volt. Mindent eladtak.

(Harsányi)

ÚTBAN A PÁRT FELÉ

Részlet Lengyel József „Visegrádi utca" című könyvéből

A már a Károlyi-forradalom előtt fennálló *kapcsolat László Jenővel és a szociáldemokrata ellenzék többi, kevésbé „megbízható" vezetőjével most még közvetlenebb lett. Nékik számtalan munkásösszeköttetésük volt. Kapcsolatban álltak a vidéki városok — Nagyvárad, Miskolc, Sátoraljaújhely — forradalmi mozgalmaival. A kormány telefoncenzúrája László Jenő számára nem létezett. Három elvtársnőnk dolgozott a telefonközpontban.*

— Kérem Nagy, vagy kérem Rományi kisasszonyt. Itt László Jenő. — S László Jenő hamarabb kapott kapcsolást, mint a kormány akármelyik miniszt ere.

A csepeli nagy szikratávíró-állomáson Ottónak volt egy T. nevű embere. A szikratáviratok szövegét Ottó előbb kapta, mint a kormány.

A csepeli szikratávíró körülbelül november 7-én leadta nekünk a szovjetek táviratát, az úgynevezett Szverdlov-táviratot, melyet a Károlyi-kormány egyszerűen elsüllyesztett. Szverdlov (Lenin írta alá elsőnek, de neve lemaradt a távíró szalagjáról. A moszkvai eredetin rajta van.) ebben a táviratban az orosz szovjetek nevében üdvözli a magyar forradalmat, s egyben figyelmezteti a magyar munkásosztályt, hogy a burzsoázia árulásával szemben résen legyen.

November 16-ára tűzte ki a Károlyi-kormány a köztársaság kikiáltását. Tovább várni, már a mi agitációnk, az általános néphangulat miatt se tartották célirányosnak. Erre a napra tartogattuk mi a Szverdlov-féle táviratot. Ottó és Sipos Erzsi százezernyi példányt nyomattak belőle, hozzátéve a megjegyzést, hogy a kormány elsikkasztotta az oroszok üdvözlő táviratát.

Hatalmas tömeg röpiratot reggel a nyomda előtt egy autóra pakoltuk. Ottó kiment velük Mátyásföldre. Akcióba léptek a repülőgépgyári összeköttetések. Mosolygó Antal hívei repülőgépről szórták a tömeg közé Szverdlov üzenetét. Ezenkívül persze mindegyikünk maga is osztogatta a röplapot.

November 16. megmutatta, milyen *jól működő szervezet vagyunk. A hatás óriási volt. Nagy megelégedéssel hallottam, amint egy burzsuj halkan így szólt a szomszédjához:*

— Ezt a bolsevikok csinálják. Papír helyett most bombákat is dobhattak volna...

Lám, mi jut eszébe egy burzsujnak! De az, hogy fél áttól is, ami nekünk eszünkbe se juthat, az nem is baj...

Mire így, az erős nyomás alatt megszületett a köztársaság, mi már messze jártunk a munkánkkal, mely barát és ellenség szájából megkapta azt a nevet, amelyre büszkék voltunk: „a bolsevik agitáció".

Minden vonalon a tömegmozgalom felé iparkodtunk. Ottó valahonnan, talán Schiermeister-Demény útján, megszerezte Kun Bélának egy Moszkvában megjelent magyar nyelvű röpiratát: „Ki fizet a háborúért?" Ebből a röpiratból fakszimile kiadást nyomtattunk, mert úgy gondoltuk, hogy jó agitációs hatása lesz, ha Oroszországban megjelent röpiratot adunk a munkások és katonák kezébe. A hangulat mindenben és mindenre ez volt: „Azt akarjuk, ami Oroszországban van!"

Ez a mindenfelől egyértelműen jövő akarat valamiféle szervezetet kívánt. De se a mi csoportunk, se a szociáldemokrácia régi oppozíciója nem volt szervezet. Eddig is szinte csoda, hogy így ment a munka. Nem volt olyan fontos esemény, de nem volt még valamennyire jelentősebb szociáldemokrata gyülés sem, ahol a mi jólinstruált embereink fel ne léptek volna. Ez csak úgy lehetséges, hogy valamennyien olyan aktívak voltunk, hogy mindig, mindenhová eljutottunk. S emellett arra is találtunk időt, hogy naponta egymással is találkozzunk. Ilyen fokozott aktivitást csak az ilyen közvetlen forradalmi helyzet tud kiváltani. De ez se volt elég. Nyilván szükség volt egy felvevő és gyűjtőmedencére. Így keletkezett a Marx-kör terve, melyben a Marx név csak részben jelentette, hogy a marxista-elemek erősödnek mozgalmunkban. A Marx név, ez volt a vélemény, „jó gyűjtőfogalom" oktató- és szervezési munkánk összefogására.

A Marx-kör azonban sose alakult meg. Az alakuló gyűlésen lépett fel először nyilvánosan Seidler Ernő. Nagyon csodálkoztam ezen a főhadnagyon, aki egészen a szájízünk szerint beszélt és mégis a kör ellen foglalt állást. Oroszországi volt hadifogoly — hallottam valakitől a gyűlésen. Annál kevésbé értettem.

Rövidesen aztán kiderült a titok. Még ott este suttogva mondta nékem Ottó: „Kun Béla megjött Oroszországból, most egész másképp, egész más vonalon halad majd tovább a munka!"

Az ülésen *amely a Városmajor utcában. Ottó bátyjának lakásán, de a háziak távollétében folyt le, s ahol a kommunista párt alakítását elhatározták, nem voltam jelen. De részt vettem az előkészítő munkákban és a tulajdonképpeni alapító gyűlésen, mely néhány nappal később a Visegrádi utca 15-ben történt.*

Vagy 80—100 ember jelent meg ezen a novemberi estén a volt képkiállítási teremben. Nagyüzemek bizalmijai, Oroszországból visszatért hadifoglyok és a Korvin-csoport emberi adták az összegyülteknek úgy egy-egy harmadát. Mikulik József volt akkor, bár csak rövid időre, a mátyásföldiek vezére. Ő volt Kun után az est főszónoka. Nekünk nagyon tetszett Mikulik, aki, mint a gyár bizalmija, az üzem automobilját használta már akkoriban.

SPORT

Sporthírek

A totó 12 találatos szelvénye: 2, 1, 1, x, 1, 2, 2, törölve, x, 2, 1, x, 1.

*

A röplabda megye-bajnokságért a Komlói Dózsa—PEAC férfi mérkőzést Komlón játszották. A PEAC 3:2 arányban legyőzte ellenfelét és ezzel a győzelmükkel az egyetemisták kerültek a bajnoki táblázat élére.

*

Baranya megye férfi és női II. osztályú egyéni tornász csapatbajnokságán a Pedagógiai Főiskola és a Komlói Bányász tornászai indultak. II. osztályú férfi csapatversenyben: 1. Pedagógiai Főiskola 254.7. Egyénileg: 1. Fésüs (Pedagógiai Főiskola) 106.9 2. Czibere (Pedagógiai Főiskola) 103.6, 3. Röck (Pedagógiai Főiskola) 99.9. II. osztályú női csapatverseny: 1. Komlói Bányász 196.9.

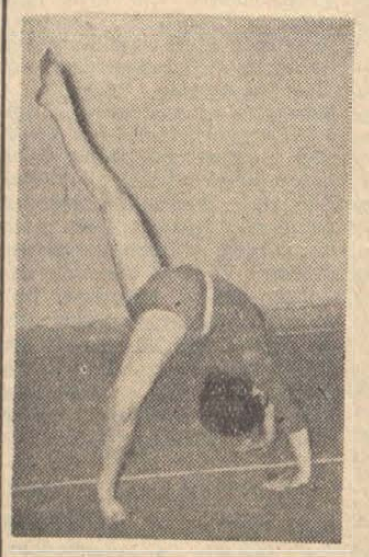
*

Az összevont megyei kosárlabda bajnokság férfi rangadóján a Pedagógiai Főiskola—Postás találkozón igen heves küzdelem alakult ki. Félidőben 36:35-re vezetett a Postás. A rendes játékidő 67:67 arányú döntetlent hozott, a hosszabbításban a postásoknak ment jobban a játék, és végeredményben 76:71 arányban győztesen kerültek ki a nagyjelentőségű mérkőzésből.

*

A Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolája és az Ágoston téri Általános Iskola mellett a Szigeti úti Általános Iskolában is megtanítják úszni a gyermekeket. Igy Pécsett nem kettő, hanem három általános iskolában foglalkoznak ennek az igen fontos sportágnak népszerűsítésével. Fekete Miklós testnevelő tanár irányításával 64 fiatal ismerkedik az úszósporttal.

Versenyeznek a pécsi tornászok

Berlován Erzsébet igen jól szerepelt a megyei ifjúsági tornászbajnokságon. A fiatal tornásznő talajgyakorlat közben.

A tornászoknál egymást érik a versenyek. Az országos női és férfi felnőtt III. osztályú egyéni és csapatbajnokságon a pécsiek komoly sikert arattak.

A versenyen igen nagy mezőny állt rajthoz, szép számmal képviseltette magát vidék is. Pécsről négy csapat indult. A férfiaknál a csapatbajnokság során meglepetésre vidéki győzelem született, nagy küzdelem után a lólengésben nyújtott jobb teljesítményével megérdemelten a Pécsi BTC szerezte meg az első helyet a Budapesti Vörös Meteor előtt. Az egyéni összetett versenyben III, a BTC tornásza negyedik helyen végzett. A Pedagógiai Főiskola és a BEAC férfi csapata mérsékelt teljesítményével a mezőny közepén kötött ki. A főiskolások női csapatának már jobban ment, ötödik helyet szerezték meg.

A megyei ifjúsági I., II., III. osztályú egyéni és csapatbajnokságon Pécs tornász utánpótlásának színe-java indult el. A női ifjúsági I. osztály csapatbajnokságot a PVSK nyerte nagy küzdelem után a PEAC előtt. Mindössze háromtized pont különbség volt a két csapat között. A PEAC gyengébb gerenda gyakorlataival szorult a második helyre. A női ifjúsági bajnokságot Bács-Berger Györgyi (BTC) nyerte, 1 tizedponttal Pajor — (PEAC) előtt. A bajnokság igen színvonalas volt. Jó teljesítményt nyújtott Tolnai Klára (PVSK) és Berlován és Wein (PEAC) is. Az élmezőny nagy része új gyakorlat-anyaggal versenyzett, kár, hogy a tervezett Pécs—Budapest ifjúsági verseny a budapestiek lemondása miatt elmaradt.

A női II. és III. osztályú csapatbajnokságon csak a BTC csapata indult. A II. osztályú egyéni bajnokságban Kopf (BTC) végzett az első helyen.

A férfi ifjúsági I. osztályú bajnoksagon csak egyetlen egy induló volt. Közepes teljesítménnyel Fehér (Pedagógiai Főiskola) 59.6 pontot ért el. A II. osztályú bajnokságot nagy fölénnyel nyerte a PVSK a BTC előtt. A férfi ifjúsági III. osztályú ifjúsági bajnokságon viszont a BTC bizonyult jobbnak a vasutasok előtt. Az ifjúsági II. osztályú egyéni bajnokságot Hasitz (PVSK) nyerte megérdemelten Kasza (PVSK) előtt.

A Pedagógiai Főiskola II. osztályú felnőtt viadalán is igen jó versenyt vívtak a főiskolai tornászok, több olyan tornász mutatkozott be, akikre biztosan számíthatunk a város válogatott csapatában is. Közülük Fésüs nyújtotta a legjobb teljesítményt, de Röck, Mohácsi, Czibere és Mészáros is igen jó gyakorlatokat mutatott. Mindenesetre nem ártana, ha többet versenyeznének és a gyakorlatok kivitelén javítanának, mert akkor még jobb eredményeket érhetnek el.

Látogatás Lovig Károly betegágyánál

Mosolyogva, egyben kíváncsian pillant ránk, amikor beléptünk a kórteremb e s hellyel kínál bennünket. Arcán nyoma sincs a fájdalomnak, vagy keserűségnek. Lovig Károly immár több mint egy hete őrzi a betegágyat.

— Ugy volt, hogy a sztálinvárosi mérkőzésre már influenzánsan álltam ki. Először nem valami jól éreztem magam, de amikor a labda hozzám került, mindjárt megjött a kedvem, utána már nem volt baj. Amikor a második félidő elején a közönség orkánszerűen biztatott bennünket, a csapat minden tagja, köztük én is, szinte szárnyakat kaptunk. Amikor láttam, hogy a sztálinvárosiak kapusa egyik lövésemet, csak nagy üggyel-bajjal tólta kapufa fölé, mindjárt elhatároztam, hogy többször próbálkozom váratlan kapuralövésekkel. Egy ilyen esetnél történt a sérülés. Csak arra emlékszem, hogy valaki a rúgás pillanatában a lábamra tartott, de hogy ki, azt nem tudtam volna megmondani. A hangos recsenés törést sejtetett, ugyancsak megdermedtem, hisz már egyszer eltörött a lábam. Sajnos, a vizsgálat most is ezt mutatta ki. Három centiméterrel a régi törésem alatt, ismét eltörött a lábam. Szerencsére sérülésem nem nyílt törés és a csontok nem csúsztak egymásra.

Hogy mikor játszhatom újból? Az első törésem 1952 márciusában volt és ősszel már ott voltam a pályán, remélem, hogy a tavaszi idényben már csatasorba állhatok. A brazil Garinchanak három helyen eltörött a lába és mégis újra pályára mehetett.

— Nagyon jól esett a kedves és meleg érdeklődés, sok jó kívánság, mely balesetem alkalmával a szurkolók részéről megnyilvánult. A szurkolóknak azt üzenem, hogy tartsanak ki továbbra is a csapat mellett és buzdítsák, ha pillanatnyilag nem is megy a gőlövés. A flúkat pedig kérem, igyekezzenek még nagyobb akarással küzdeni a bajnoki pontokért.

Búcsúzáskor mielőbbi teljes gyógyulást kívánunk Lovig Ocsinek, hogy tavasszal friss erőben láthassuk a labdarúgó-pályán.

(Ba—Lás)

A számok beszélnek

V.

A sport fejlődése elsősorban attól függ, hogy a sportolni vágyók számára állnak-e kellő számban rendelkezésre sportpályák. A felszabadulás előtt sportlétesítmények dolgában meglehetősen szegényesen állott az ország. Különösen a vidék volt ilyen szempontból rendkívül elhanyagolt állapotban, de a főváros is csak ígéreteket kapott egy megfelelő befogadó képességű korszerű stadion helyett.

Már az MKP 1947. évi sportprogramja feladatként tűzte ki sok új, korszerű sportlétesítmény építését, főként a falu megfelelő ellátását sportpályákkal. Döntés történt a nemzeti stadion több mint két évtizede húzódó építésének ügyében is és a 3 éves terv már magában foglalta a Népstadion építésének a megkezdését. Hogy államunk és kormányunk mennyire látta a sportpályák építésének a fontosságát, azt legjobban bizonyítják a pályaépítésre fordított összegek rendelkezésünkre álló adatai. Ezek a következők:

1947—48:	*7 094 000 forint*
1949	*12 764 000 „*
1950	*28 000 000 „*
1951	*35 000 000 „*
1952	*52 000 000 „*
1953	*75 000 000 „*
1954	*24 000 000 „*

A hároméves terv során tehát összesen közel 20 millió forintot, az 5 éves terv során pedig 214 millió forintot fordított államunk sportpályák építésére. Az eredmény nem is maradt el. 1941-ben a hivatalos statisztika 3655 sportpályát tartott számon, de ezekről megállapította, hogy csupán 38 százalék van olyan állapotban, hogy mérkőzéseket, versenyeket lehet rajtuk rendezni. A felszabadulás óta a sportpályák száma megtízszereződött, s bár az ellenforradalom során igen sok sportpályát megrongáltak és tönkretettek, a szövetségi versenyekre alkalmas, tehát hitelesített pályák száma az egész országban jóval túlhaladja az ötezret.

Az elmúlt tíz év tehát nagyszabású pályaépítési program teljesítésének a jegyében zajlott le. Ehhez az időszakhoz fűződik Európa-szerte közismert és a legkiválóbb szakemberek által sokszor megesodált sportlétesítményünknek, a Népstadionnak a felépítése. E korszerű, 91 000 nézőt befogadó stadion építése 1948-ban kezdődött és 1953-ban ért véget. Felavatása 1953 augusztus 20-án nagyszabású sportünnepség keretében történt.

A Népstadion intézményeivel együtt Európa egyik legnagyobb sportkombinátja. A Népstadion fő- és edzőpályáján kívül hozzátartozik a Millenáris kerékpár és műjégpálya, a Sportcsarnok, az edzőcsarnok, a szabadtéri kézilabda, röplabda és kosárlabda pályák, a városligeti műjégpálya, a tatai edzőtábor és a Jégszínház.

Ha hozzászámítjuk a jövőben felépülő nagy sportcsarnokot, a melegvizű uszodát és a kis sportjáték stadiont, akkor egy minden sportesemény megrendezésére alkalmas sportváros képe rajzolódik ki szemünk előtt.

A Népstadion azonban csak egyike az elmúlt tíz esztendő alatt felépített nagyszabású sportlétesítményeknek. Erre az időszakra esik még a tatai edzőtábor kiépítése, a Testnevelési Főiskola sporttelepének és új tornacsarnokának, a Bp. Vasutas sporttelepének, a Margit-szigeti Uttörő sporttelepnek, az MTK pályának, a Bp. Honvéd pályának és tornacsarnokának, a salgótarjáni, nyíregyházi, az egri, az ózdi, a hódmezővásárhelyi, a komlói, a fűzfői, a sztálinvárosi pályáknak a megteremtése, sok más kisebb jellegű létesítmények mellett. Magyarországon összesen 462 ezernél több nézőt befogadó korszerű sporttelep van.

Hol művelődjünk? Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 18-i, keddi műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Makedón táncok. Napról-napra... Hírek és tudósítások. Tamburazene. Felsőszentmártontól—Versendig. Derűs arccal járultak a falvak dolgozói a szavazó urnákhoz. Erzsébet napi köszön-tő. Szív küldi szívnek szívesen.
17.00: Német nyelvű műsor. Egyveleg Franz Schubert műveiből. Szív küldi szívnek szívesen. A mezőgazdaság érdekességeiből. Operettdalok, énekszámok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Tudomány és élet. — Mit adott a Mecsek Pécs felépítéséhez. II. rész. Somogyi Géza előadása.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: A Pécs Tánczenekar és a Mecsek Művészegyüttes műsorából.
18.55: „Ő volt honjában legbújdosóbb magyar". — Emlékezés Csokonai Vitéz Mihályra.
19.00: Műsorzárás.

Megvette már lottószelvényét?

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (délután 3 órkor). Bob herceg (este 7 órakor).
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Rákóczi hadnagya (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Pármai kolostor II. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth Híradó: Magyar híradó, 10. sz. sporthíradó, Sopron, Tihany, Amerikai kémszolgálat. Előadások 11 órától folytatólagosan 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor).
Petőfi: Hétköznapi tragédiák (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Gyárváros): Pique Dame (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Építők kultúrotthona: Egy nyáron át táncolt (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Rákóczi (Mecsekalja): Nővérek (7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): A szív újra dobog (6 és 8 órakor).
Kossuth (Mohács): Gyermekkori szerelem (6 és 8 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Az én lányom (8 órakor).
Táncsics (Siklós): Akinek meg kell halnia (8 órakor).

DR. BAKTAY ERVIN

a neves magyar India-kutató ismét Pécsre érkezik. Előadásait Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) tartja, nov. 26-án, szerdán este 6 órakor India ötezer éves múltja címmel és nov. 28-án, pénteken este 6 órakor India népei címmel. Előadásait helyszíni felvételeiről készült diapozitívek vetítésével kíséri. Belépődíj 4 forint, diákoknak 2 forint. Jegyelővétel a művelődési ház irodáján.

LÁTOGATÁS A DOHÁNYGYÁRBAN

Pécs város Művelődési Háza november 19-én, szerdán délután 2 órakor üzemlátogatást szervez a pécsi dohánygyár megtekintésére. Jelentkezés a művelődési ház irodáján (Déryné u. 18.) Részvétel díjtalan.

*

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem mai művészettörténeti előadása: „Egyiptom építészete". Előadó: Debitzky István igazgató. Az előadás helye a központi egyetem II. emeleti élettani előadóterme, délután 6 órakor. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

*

Az Uttörőház ma délelőtt 10 órakor úttörő ezermesterek részére megbeszélést tart. Valamennyi barkácsoló, asztalos, fémes, rádiós úttörő jelenjen meg.

*

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat második filmklubjába beiratkozni lehet mindennap délután 5 órától 7 óráig (hétfő kivételével). A második klub műsora párhuzamos az elsőével, csak az előadás minden második vasárnap délután fél 3 órakor kezdődik a Petőfi filmszínházban.

A sportkörök költségvetéséről

A sportkörök most készítik költségvetésüket. Ilyenkor minden sportkör házatáján nagy munka folyik. Felelősségteljes munka ez, melyben meg kell szabni a sportkör következő évi működését, méghozzá úgy, hogy az egészséges fejlődés biztosítva legyen.

A költségvetések összeállításánál szem előtt kell tartani: minden fillérrel, amelyet államunktól kapunk, úgy gazdálkodjunk, hogy az valóban a sport fejlődését szolgálja. Az egyes szakosztályok ellátottságánál vegyük figyelembe a sportág népszerűségét, a tömegességet és egy pillanatra se feledjük el, hogy a sport nemcsak egy-két népszerű sportág támogatásából áll.

Az úgynevezett „működési költségekre" minél kisebb összegekre szorítsuk le. A költségvetés elkészítésénél, de főleg annak végrehajtásánál harcoljunk a sportolók egy részénél még meglévő anyagiasság ellen. Mutassunk rá sportoló fiataljaink előtt a régi idők munkás-sportolóinak nehéz helyzetére, akik példát mutattak szerénységből és a sport iránti szeretetből. Van fiatal sportoló, aki korlátlan villamos- és autóbuszbérletet kivánt a sportkör elnökétől az edzések látogatására, holott a Széchenyi téren lakik és a Dózsa legénységszálláson lévő uszodába jár edzeni.

A munkaidőkedvezménnyel is vigyáznunk kell. Helyes szervezéssel úgy vigyük versenyre a sportolókat, hogy az iskolából, munkahelyről a lehető legkevesebbet hiányozzanak és fordítsunk nagyobb gondot a felszerelések karbantartására!

KEFFEL RÓBERT
az Urán SC elnöke.

— HALÁLOZÁS. Szeretett jó férj, édesapa, nagyapa, Kövesi Sándor nagyárpádi lakos 16-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 18-án, fél 3 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Szeretett testvérünk, nénikénk, Csonka Anna f. hó 14-én rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 19-én, fél 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló testvérei és Kelemen család.

— Drága jó édesapánk, apósunk, nagyapánk és rokon id. Papp János ny. portás váratlanul elhunyt. Temetése 18-án, kedden délután fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Bors Margit november 16-án elhunyt. Temetése 18-án 2 órakor a temető kápolnájából. A gyászmise 19-én, fél 8 órakor a Székesegyház Corpus Christi kápolnájában.

— Drága jó édesanyánk, nagymamánk, özv. Schvara Frigyesné, szül. Urbán Krisztina váratlanul elhunyt. Temetése 19-én, szerdán délután 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

Közlemények

Áramszünet lesz transzformátorállomás nagyfeszültségű védelmének karbantartása miatt ma reggel 8 órától 12 óráig a Rákóczi, Czinderi, Rózsa F., Felső-Malom, Munkácsy és Fürdő u., Kossuth L. utcák által behatárolt területen.

*

Áramszünet lesz hálózatkarbantartás miatt holnap, 19-én, reggel 7 óra 30 perctől 16 óráig a Surányi Miklós úton, Hunyadi János út felső szakaszán, valamint az Üdülő Szálló környékén és a Posta mecseki létesítményének területén.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Mellen Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Több éves gyakorlattal rendelkező konzervgyári előmunkást keresünk. Ajánlatok, illetve személyes jelentkezés a Kaposvári Hűtőipari Vállalatnál. 57

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Sláger-parádé a Nádor Étteremben. Az elmúlt év nagy sikereit előadják a Harsányi Együttes, Fáy Erzsi, Tóth Éva, Putnoki Gábor. Zongoránál Turán László. — konferál Halmy Gábor, november 18-án, 21.30 órai kezdettel. — Belépődíj 6 forint. 79

Biztoshatású „Drohoka" tyúkszemtapasz 3.60-ért kapható Vidákovics drogériában, Pécs, Jókai u. 50

Épületüvegezést, képkeretezést megbízhatóan készít Bódis Imre, Szigetvár, Kossuth tér 1. 127

Kombináltszoba, gázkályha és egyéb bútorok eladók. Bercsényi utca 2. sz. Dósler. 83

Egybeépített diópolitúros ágy, két éjjeliszekrény, fotelok, — puffok, kerekasztal, egyszemélyes rekamié olcsón eladó. Doktor Sándor u. 22. kapu alatt jobbra. 501

Pianinó, angolmechanikás, márkás, újszerű állapotban eladó. Mátyás király utca 10. 498

Olcsón eladó fekete vas asztalitűzhely, jó állapotban lévő sezlon, alig használt Pajti rádió. Aradi vértanuk útja 32, 2. ajtóban. 494

Honvéd utca 1. szám alól november 12-én elvittek egy barna gyermek műbőrkabátot. Nyomravezető a kabát teljes értékét kapja. Horváth Lajosné. 500

Kertvárosban kétszobás családi ház nem beköltözhetően 80 000-ért sürgősen eladó. — Erdeklődni Hunyadi J. út 35. szám alatt. 491

Hálószoba, konyhabútor, Kalor-kályha, — szekrények, ágyak, — szalongarnitúra eladó. Felső-Vámház u. 2. sz. Uzlethelyiség. 490

Órát, írógépet, rádiót, gramofont, harmonikát veszek és eladok. Wágner, Rákóczi út 73/a sz. 489

Építők figyelem! — 1.5 m³ keményfa deszka eladó. Cím: Pécs, Ady Endre utca 39. sz.

Eladó jókarban lévő 250 cm³-es Panonnia motor elfogadható árért, igényesnek, — esetleg részletre és 1 db 200 kilós hízó, akár továbbhízlalásra is. Érdeklődni sürgősen Ujmeszes 6/2. Földvári. 483

BMW autó, 5 személyes, 12 liter fogyasztással igényesnek — részletre is eladó. József Attila u. 9. Telefon: 25-46. 456

Eladó egy sötét ágy sodronnyal, matrac. cal. Bódis, Lánc utca 23. sz. 483

Bútor, masszív háló, párosszekrények, félháló, asztal, ágyak, kétajtós szekrény, — székek, kisasztal virágnak eladó. Doktor Sándor u. 32. 418

Märklin vonatot; — gyermekautót, gyermekbicikli megvételre keresek. Telefon: 47-23. 481

200 kiló körüli sertés eladó. Felső Havi u. 21. sz. 484

Majtényi utca 1. sz. ház beköltözhetően eladó. Erdeklődni este 7—8 között. 492

Keresek kölcsönt szolid kamatra. Kossuth u. 79. Pető. 485

Fafűrészelő (motoros) Soós János, Bajcsy Zs. u. 10. Tel: 11-03. 47

Diópolitúros hálószoba és egy konyhaberendezés eladó. Bartók Béla u. 37. 496

200 kg-on felüli fiatal hízó, későbbi szállításra is eladó. Dugonics utca 30. 502

Elcserélném Jugoszláviában lévő házamat és földingatlanomat Magyarországon lévő házért. Esetleg szőlő vagy gyümölcsösért. Horváth Imre, Pécs, Zólyom utca 1. szám. Erdeklődni délután 4 óra után. 382

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda fogtechnikus. Mártírok u. 7. sz. 399

Erzsébet napra legszebb ajándék a virág. Vásárolja Siklósi István virágüzletében, Siklós. 124

Ruháinak élettartamát védi, ha nyári és őszi ruháit, eltevés előtt, tisztításra már most beadja.

TISZTITTASSON A
Patyolatnál!

KÖZSÉGI TANÁCSOK! KÖZÜLETEK! ÁLLAMI GAZDASÁGOK!

községfejlesztésnél nélkülözhetetlen,

sertésólak, sertéskifutók burkolására 40x40x6 cm betonjárdalap,

közületi ár 3,99 Ft/db, korlátlan mennyiségben rendelhető az

EM Pécsi Cementáruipari Vállalatnál, Pécs, Siklósi u. 10. szám. Telefon: 11-07. sz.

Szerződött már cukorrépára?

Ha nem, kövesse Kiss János L. döbröközi gazda példáját, aki évről-évre egy kat. holdra szerződik.
1958-ban szállított egy holdról 362.50 q cukorrépát,

amiért kapott:

készpénzben	**3 625,— Ft-ot**
1087,50 kg cukorért	**11 527,50 Ft-ot**
szeletért, szörpléért	**1 160,80 Ft-ot**
Egy hold jövedelme:	**16 313,30 Ft**

SIESSEN A FÖLDMÜVESSZÖVETKEZETHEZ ÉS SZERZŐDJÖN 1959-RE NAGYOBB TERÜLETET, MINT 1958-BAN. A CUKORRÉPATERMELÉS NAGY JÖVEDELMET BIZTOSIT.

Kaposvári Cukorgyár

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 273. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1958. NOVEMBER 19.

Harcos évtizedek

Negyven évvel ezelőtt: 1918 november 20-án született meg a Kommunisták Magyarországi Pártja. Hazánk abban az időben történelmi szakadék szélén állt; az imperialista érdekekért folytatott vesztes háború lidérce, a gazdasági megsemmisülés fenyegető veszélye, a harctereken elesettek és rokkantan hazatérők sötét gyásza ült a szíveken. Egyetlen fénysugár tört útat a vesztett remények sűrűjébe: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének híre, az a felismerés, hogy a munkások kemény öklével le lehet győzni a zsarnokságot.

Az októberi forradalom egyben választ adott a magyar társadalom legégetőbb kérdéseire is. Világossá vált, hogy az Ausztriától való függés terhének, a népellenes bűnökkel terhes politikának, a tömegek jogfosztottságának csak a proletáriátus győzelme vethet véget. A harcias szellemű, hősies magyar munkástömegek az orosz forradalom tüzében megismerték a marxizmus-leninizmus tanításait, a Bolsevik Párt nagyszerű példamutatását, és megértették, hogy a történelmi haladás sodró erejével úgy került előtérbe a munkásosztály vezető szerepének szükségessége, hogy azt elnapolni többé nem lehet.

A szovjet hazából hazatért hadifoglyokból, a forradalmi szocialistákból, a háború alatt tevékenykedő antimilitarista csoportok haladó erőiből és a baloldali szocialistákból így alakult meg a Kommunisták Magyarországi Pártja, — az a párt, mely négy évtizedes dicsőséges útján azóta is magasan lobogtatja a munkáshatalom, a szocialista rendszer szükségességének, a népek közötti barátság megteremtésének és fejlesztésének, az alkotó béke megőrzésének zászlaját.

A párt megalakulása negyven esztendővel ezelőtt tehát nem a politikai kockák játékának véletlenje, — hanem objektív, történelmi szükségszerűség volt. Kell-e ennek igazolására bizonyítóbb erejű tény, mint az, hogy ez a párt alig néhány hónapi felvilágosító munkával maga köré tudta gyűjteni a munkásság és a dolgozó parasztság többségét és győzelemre tudta vinni hazánkban a munkásforradalmat?! Az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság a nép állama volt, s hogy 133 napos fennállás után elbukott, az — ma már napnál világosabb — nem a szocializmus eszméinek, hanem a vezetésben járatlan munkásság által elkövetett hibáknak, a liberális szociáldemokrata koalíció tarthatatlanságának és az intervenciós csapatok túlerejének következménye volt. De így is, rövid pár hónapos fennállása alatt a tanácsköztársaság többet tett a nép érdekében, az ország javára, mint a kizsákmányoló úri rend korábbi évszázadok alatt.

1919 augusztusa után a fehérterror rémtettei nyomán mártírok vére öntözte a párt útját. Az ellenforradalom negyedszázados uralma azonban nem tudta kiölni a kommunistákból az igazabb, szabad életbe vetett hitet. A föld alá kényszerítve, kimondhatatlan üldözéseknek kitéve, legjobbjainak feláldozása árán sem szűnt meg a párt folytatni harcát a magyar nép jussáért, felszabadításáért, a munkásosztály és a parasztság politikai és gazdasági felemelkedéséért, — a szocializmusért.

„Harc, sikertelenség, ismét harc, ismét sikertelenség és végül győzelem — ez a nép logikája" — írja Mao Ce-tung elvtárs és a magyar munkásosztály pártjának útja ennek a megállapításnak igazságát tükrözi. A legjobbak sorából Fürst Sándor, Rózsa Ferenc, Sallai Imre, Schönherz Zoltán, Ságvári Endre és sok más kon. vunista kihullott az egyenlőtlen harc nehéz éveiben, de a pártot nem lehetett kiirtani, — mert kitéphetetlen a magyar nép szívéből a szabadságszeretet is. A hősi példákon lelkesülve újak és még többen álltak az elhullottak helyére, s az 1930 szeptember 1-i százezres sztrájk, az 1933—36-os évek sztrájkjai, majd az antifasiszta népfront megalakítása híven jelezték, hogy él a párt, az elnyomás hamuja alatt ott ízzik az eszme parazsa. A kommunisták voltak azok, akik a fasizmus szennyes árja, a második világháború ellen gátat emeltek, megszervezték az ellenállást. A párt állt a nép élére a felszabadulás után is.

Az elmúlt tizenhárom esztendő eredményei: a gazdasági talpraállás, a szocialista ipar megteremtése, a kizsákmányolás megszüntetése, a kulturális forradalom, a társadalmi élet alapvető változásai külön-külön és összességükben is azt jelzik, hogy a kommunista párt olyan forradalmi élcsapat, melyet a történelmi fejlődés állított a munkásosztály élére, s amely képes a nemzetet formáló feladatokat megoldani.

Négy évtized számottevő időszak egy párt életében. A kommunista párt mellől hazánk politikai mezején igen sok más pártot söpört el a történelem vihara, — a mi pártunkat a feladatok és megpróbáltatások inkább megedzették; egyre izmosabb, életerősebb lett, egyre mélyebbre eresztette gyökereit a magyar társadalom talajába és dolgozó népünk szívébe. A legnehezebb próbát a két év előtti őszön állták ki a kommunisták. A hazai reakcióval szövetkezett külső imperialisták törtek a pártra, mert tudták, hogy annak szétzúzása egyet jelent a népi demokratikus államrendszer felszámolásával is. Az ellenforradalmárok aknamunkája, a velük szövetkezett Nagy Imre-klikk belső árulása már-már a szocialista rend megdöntéséhez, a kapitalizmus restaurációjához vezetett, — de a Szovjetunió fegyveres segítségével, urrá lettünk az nehézségeken.

Kettős öröm számunkra, hogy most, amikor a párt meg alakulásának 40. évfordulóját ünnepeljük, a képviselői és tanácsválasztások átütő sikerével adhatjuk tudtára a nyugati világnak: népünk döntő többsége a párt, a munkáshatalom mellett áll. A nép bizalma, egységes kiállása mellette kiemelkedik a napi politikai események sorából. Mérföldkő ez a magyar kommunista párt történetében is, és azt példázza a föld békére vágyó százmilliói felé, hogy az elvhű, következetes, mindig a nép érdekeit szem előtt tartó pártvezetés bizton számíthat a dolgozók támogatására.

A kommunista párt harcos negyven éve, a küzdelmek szenvedése, a mártírok vére tehát nem volt hiábavaló hazánkban: a hatalom szilárdan a dolgozók kezében van, eredményeink növekvő jólétről tanuskodnak, erőnk és tekintélyünk a baráti szocialista országok táborában megsokszorozódott.

Ünnepség
a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 40. évfordulója alkalmából

A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 40. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága szerdán este ünnepséget rendez az Erkel Színházban. Az ünnepségen Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára mond beszédet.

*

A Rádió szerdán este 20 órakor közvetíti a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 40. évfordulója alkalmából az Erkel Színházban tartandó előadást.

Aláírták az 1959 évi lengyel—magyar kulturális munka tervét

1958. november 11. és 15. között tárgyalások folytak Budapesten, amelynek eredményeként aláírták a Lengyel Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság kulturális egyezményének 1959. évi munkatervét.

A kulturális együttműködésről szóló munkatervet magyar részről dr. Szigeti József művelődésügyi miniszterhelyettes, lengyel részről Adam Willmann, a Lengyel Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete írta alá.

Hazánkba érkezett a Csehszlovák Kommunista Párt küldöttsége

Antoni Krcek, a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottsága titkárságának vezetésével pártküldöttség érkezett Budapestre, a Magyar Szocialista Munkáspárt delegációja látogatásának viszonzásaképpen. A csehszlovák testvérpárt küdöttsége a pártmunka különböző kérdéseit tanulmányozza majd hazánkban.

Magyartarka szarvasmarhát szállítunk Albániának

Az Albániában honos szarvasmarhafajták általában jól tejelők, de rendkívül kis testűek. Egyes vidékeken például a tehenek magassága alig éri el az egy métert, mindamellett nem ritkaság az évi 3000—3500 literes tejhozam. A szarvasmarhaállomány feljavítása érdekében az Albán Népköztársaság most ezer tenyész-szarvasmarhát vásárolt hazánkban.

Az országgyűlési képviselői és tanácstagi választások eredménye

Az országos választási elnökség közli:

Az 1958. november 16-i országgyűlési képviselő és tanácstagi választások a törvényesség követelményeinek megfelelően a legteljesebb rendben zajlottak le.

A választásra jogosult lakosság tevékenyen részt vetta jelölés munkájában s a választásra jogosultak közül csaknem minden állampolgár élt szavazati jogával.

89 192 községi tanácstag jelölt közül 91 jelöltet nem választottak meg. Ezeken a helyeken — a törvény előírása szerint — pótválasztást tartanak. A választások végeredménye a következő:

Az országgyűlési képviselői választások eredményei:

(A városnevek után közölt számok sorrendben a következő adatokat jelentik: 1. országgyűlési választókerület, 2. a választók névjegyzékébe és pótnévjegyzékébe felvett választójogosultak száma, 3. a leadott szavazatok száma, százaléka, 4. a leadott szavazatok közül érvényes, 5. az érvényes szavazatok közül a lajstrom mellett leadott szavazatok száma, százaléka, 6. az érvényes szavazatok közül a lajstrom ellen leadott szavazatok száma, százaléka.)

BUDAPEST: 1,283.101 1,251.707 97.5 1,239.481 1,225.141 98.8 14.340 1.2.

BARANYA: 267.739 264.381 98.7 264.062 263.801 99.9 261 0.1.

BÁCS-KISKUN 382.564 369.739 96.6 368.166 367.034 99.7 1.132 0.3.

BÉKÉS: 317.681 311.231 98.0 309.017 307.289 99.4 1.728 0.6.

BORSOD: 461.844 456.993 98.9 456.222 455.678 99.9 544 0.1.

CSONGRÁD: 298.457 293.147 98.2 291.134 289.636 99.5 1.498 0.5.

FEJÉR: 224.203 221.086 98.6 220.176 219.721 99.8 455 0.2.

GYŐR-SOPRON: 249.956 247.553 99.0 246.694 245.841 99.7 854 0.3.

HAJDU-BIHAR 332.111 328.314 98.9 326.955 326.177 99.8 778 0.2.

HEVES 234.542 232.194 99.0 231.708 231.283 99.8 425 0.2.

KOMÁROM 172.187 170.598 99.1 170.122 169.760 99.8 362 0.2.

NÓGRÁD 156.804 155.874 99.4 155.749 155.695 99.9 54 0.1.

PEST 505.932 498.041 98.4 494.971 493.148 99.6 1.823 0.4.

SOMOGY 255.116 253.777 99.5 253.274 253.005 99.9 269 0.1.

SZABOLCS 356.255 353.197 99.1 351.988 351.316 99.8 672 0.2.

SZOLNOK 305.562 299.157 97.9 296.694 294.953 99.4 1.741 0.6.

TOLNA 180.379 177.597 98.5 176.701 175.993 99.6 708 0.4.

VAS 184.644 182.987 99.1 182.412 182.130 99.9 282 0.1.

VESZPRÉM: 250.374 246.357 98.4 245.467 244.981 99.8 486 0.2.

ZALA: 181.235 179.840 99.2 179.490 179.251 99.8 239 0.2.

Összesen: 6,600.686 6,493.680 98.4 6,460.483 6,431.832 99.6 28.651 0.4.

A tanácstagi választások összesített eredményei:

A számok sorrendben a következő adatokat jelentik: 1. a választójogosultak száma, 2. a leadott szavazatok száma, százaléka, 3. a leadott szavazatok közül érvényes, 4. az érvényes szavazatokból a jelöltekre szavazottak száma, százaléka, 5. az érvényes szavazatokból a jelölt ellen szavazottak száma, százaléka, 6. a megválasztott tanácstagok száma.

Budapesti fővárosi tanácsi választási eredmények:

1,283.101 1,251.707 97.6 1,240.818 1,233.756 99.4 7.062 0.6 300.

Budapesti kerületi tanácsok választási eredményei:

1,283.101 1,251.707 97.6 1,239.462 1,229.679 99.2 9.783 0.8 2,986.

Megyei tanácsok választási eredményei:

4,993.767 4,924.675 98.6 4,902.952 4,885.824 99.7 17.128 0.3 1.519.

Megyei jogú városi tanácsok választási eredményei:

323.818 317.299 98.0 316.673 315.572 99.8 501 0.2 428.

Megyei jogú városi kerületi tanácsok választási eredményei

323.818 317.299 98.0 315.531 314.840 99.8 691 0.2 921.

Járási tanácsok választási eredményei:

3,949.898 3,905.108 98.9 3,889.340 3,872.416 99.6 16.924 0.4 6.014.

Járási jogú városi tanácsok választási eredményei:

1,043.869 1,019.567 97.7 1,013.834 1,010.701 99.7 3.127 0.3 5.377.

Községi tanácsok választási eredményei:

3,949.898 3,905.108 98.9 3.882.061 3,854.462 99.3 27.599 0.7 89.101.

Ujabb 46 OTP-öröklakást építenek Pécsett 1959-ben

Az állami öröklakásépítési akció keretében idén Pécsett is megépítették az első OTP-társasházat a József Attila utca 6. szám alatt. A befejezéshez közeledő tizenhat lakás nagyobb részét a dolgozók már meg is vásárolták, a többi lakás értékesítése pedig folyamatban van.

A jóváhagyott tervek szerint az Országos Takarékpénztár az 1959-es esztendőben további 46 öröklakást épít. Az egyik társasház a Jókai Mór és a Majláth utca sarkán készül majd el. Ez az épület ötemeletes lesz, lifttel és központi fűtéssel ellátva.

A másik társasház építésére a belváros egyik megfelelő, foghíjas telkén kerül majd sor. A tervek szerint mindkét társasház a jövő év végéig elkészül. Megfelelő érdeklődés esetén szó lehet egy harmadik társasház építésének megkezdéséről is.

Amint látható, az Országos Takarékpénztáron keresztül államunk kedvezményes öröklakásépítéssel is a dolgozók segítségére siet, hogy saját anyagi megtakarításaik felhasználásával megfelelő otthonhoz jussanak. Az öröklakásépítési akció mentesíti a dolgozókat az építéssel járó gondoktól és egyedi tervek alapján készülő, modern lakásokhoz juttatja azokat a dolgozókat, akik a lakások árának legalább húsz százalékát készpénzben — lehetőleg takarékbetétben — előre összegyűjtötték. Az idén és a jövő esztendőben épülő OTP-öröklakások megvételére vonatkozó konkrét ajánlatokat az Országos Takarékpénztár pécsi fiókjánál lehet bejelenteni.

Sikeres „műtét"

Már reggel óta vajúdott.

A pécsbányai kórház betegei érdeklődve várták, vajon sikerül-e a „szülés".

Az igazgató főorvos azt mondta: dél után fél 3-ra várható. A „műtét"-re sokan megjelentek, fehér köpenyes orvosnők, ápolónők, panyókára vetett kórházi köpenyben a betegek közül is többen kíváncsiskodva jöttek össze a járóbetegrendelőbe. A műtőreflektort a rendelő egyik sarkára irányították és megkezdődött az „operáció".

Orvosok: Fáy Erzsébet, Putnoky Gábor, Tóth Éva, Turán László, Hegedűs Sári és Halmi Gábor.

És megszületett a dal, zene, taps, kacagás.

Mert művészbrigád látogatott el a pécsbányai kórházba, hogy dallal, zenével szórakoztassa a gyógyulást keresőket.

Hát ez a műtét sikerült. S az „orvosok" mégcsak honoráriumot sem kértek, szeretetből, szívességből „operáltak". Taps csattant, kacagástól, nevetéstől volt hangos a kis terem.

Virágcsokorral köszönték meg ezt a kedves figyelmességet a betegek.

(—ray)

Hetvenhárom forintos munkaegység a drávafoki Ujesztendő Tsz-ben

Száztizennégy termelőszövetkezet készít zárszámadást az idén a megyében. A zárszámadások mindenütt megkezdődtek, sőt akad már egynéhány olyan termelőszövetkezet is, amely be is fejezte. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják: az idei zárszámadási eredmények gyengébbek lesznek a tavalyinál, de még így is jóval nagyobb lesz a tsz-tagok jövedelme, mint az egyénileg dolgozó parasztoké, akiket a termelőszövetkezeteknél is jobban sújtott az idei aszályos év.

Az eddig elkészült zárszámadási jegyzőkönyvekben ilyen eredményeket találunk. A drávafoki Ujesztendő Termelőszövetkezet 73 forintot oszt munkaegységenként. Itt negyven forintot fizettek rendszeresen havonta készpénzben. Az évvégi részesedést is készpénzben fizetik ki. A terményt eladták, így a 3004-es rendelet szerint ezért is kedvezményt kaptak. És mintegy 10.000 forint megtakarítást jelent nekik a készpénzfizetés is, mert így nem tíz, hanem csak öt százalék jövedelemadót fizetnek a részesedés után. Érdemes még ennél a termelőszövetkezetnél megemlíteni: 1958. január elsején alakult semmi nélkül és amellett, hogy sok pénzt fizet ki munkaegységre, máris 110.000 forintot tesz ki a fel nem osztható alapjuk.

A csikóstöttösi Tartós Béke tagjai is örülnek. Aszályos év ide, aszályos év oda, náluk 50 forintot ér egy munkaegység. A felsőszentmártoni Dráva Öre Tsz. is a „fiatalok" közé tartozik és mégis 38,05 forint részesedés jut egy-egy munkaegységre. A hássági Kossuth is azelőtt a gyengék között volt, most 32.36 forintot ad egy munkaegységre.

Ezek a számok már véglegesek. Bár még nem készítette el minden termelőszövetkezet a zárszámadást, az máris megállapítható, az aszályos év még az idén alakult termelőszövetkezeteket sem sújtotta úgy, mint az egyénileg dolgozó parasztokat. Ezt mutatja a termelőszövetkezetek termésátlaga, de ezt mutatja a termelőszövetkezeti tagok jövedelme is. Természátlagban is, jövedelemben is majdnem mindenütt alul maradtak az egyéniek.

Nagy történelmi napok...

II.

Az 1918-as októberi forradalomban más álláspontot képviseltek a baloldali szociáldemokraták. 1918 október 31-én az opportunista vezetéssel szemben a következő tartalmú röplapokat terjesztették: *„Kitört a forradalom! Munkások! Elvtársak! Az osztályuralom önzése elkerülhetetlen végzetszerűséggel forradalomba kergette az országot. Az ellenforradalom valószínűen vissza akarja szerezni a hatalmat. Meg kell mutatni, hogy ti együttéreztek katonatestvéreitekkel! Ki az utcára! Szüntessétek be a munkát!"*

Ezekben a napokban lázas szervezőmunkát folytattak az önálló osztálypolitikáért harcoló forradalmi szocialisták is. Már 1917-ben hirdették röpiratukban: *„Munkások! Testvérek! A tartós békét sem a szociáldemokrácia, sem semmiféle kormány, hanem csak a bolsevikizmusi eszme megvalósítása fogja számotokra biztosítani. Tehát tettre fel! Egy fillért, egy embert se a hadsereg számára!"* 1918-ban kiadott röplapjuk pedig leleplezte a szociáldemokraták árulását: *„Magyar munkások! Valósítsátok meg elsősorban a munkásosztály önrendelkezési jogát. Munkástestvérek! Gondoljatok orosz testvéreinkre és készüljetek a küzdelemre! Legyetek készen a proletárforradalomra! Magyarországi Forradalmi Szocialisták."*

A forradalmi szocialisták katonákhoz intézett felhívásában ez áll: *„Katonatestvérek! Tudjátok meg, hogy ki miatt folyik ez a háború! Hogy ki miatt gyilkolja egymást halomra millió szegény, Földtelen János? Az urak miatt! Ők: a grófok, bankárok, papok a mi igazi ellenségeink! Csak ők akarják a háborút! Mert csak önekik van hasznuk belőle! Csak az ő millióik szaporodnak, amíg elfolyik a sok jó testvérünk vére! De nem tűrhetjük ezt tovább! Beszéljétek meg egymásközt és dobjátok el valamennyien a fegyvert! Gyertek haza! — és vegyétek el végre a földet, ami öröktől fogva úgyis a tiétek!"*

1918. november 10-én a forradalmi szocialisták követelték a szovjet kormány szikratáviratának nyilvánosságra hozatalát. 1918. november 10-én az oroszországi munkás-, katona- és paraszt tanács központi végrehajtó bizottsága megbízásából Szverdlov elvtárs népbiztos, Moszkvából a magyar forradalmi kormányhoz 1031/3/11/10 szám alatt nyolcszáz szavas szikratáviratot küldött a felszabadult népek részére. A táviratban üdvözli a magyar forradalmi kormányt és világköztársaság megalakítására szólítja fel. Figyelmezteti egyúttal a felszabadult népeket, hogy a forradalminak mutatkozó burzsoázia által ne engedjék magukat félrevezetni, mert a forradalom csak akkor mondható eredményesnek, ha a dolgozó nép uralmával végződik. Legyen vége a titokzatos mesterkedésnek! Sorsunkat magunk akarjuk tovább intézni! Szocialista köztársaságot akarunk!

A baloldali szociáldemokraták és forradalmi szocialisták mellett egy új erő jelent meg a magyar történelem formálásában. Friss forradalmi erő volt ez, az Oroszországból hazatért hadifoglyok csoportja. Ők voltak, akik szemtanúi, és részesei voltak a Nagy Októberi Szocialista Forradalomnak. A hazatért hadifoglyok forradalmi tapasztalatok birtokában, a marxizmus-leninizmus alapvető tanításainak ismeretében a forradalmi szervezőmunka élharcosai lettek.

Az MKP előtörténete Oroszországban kezdődött. 1918 március 24-én megalakították a magyar hadifoglyok az Oroszországi Kommunista (bolsevik) Párt magyar csoportját. A csoport tagjai levelet küldtek az OK(b)P Központi Bizottságának, amelyben állást foglaltak a bolsevik párt politikájának folytatása mellett.

A csoport október 25-én tartott gyűlésén Kun Béla volt az előadó, aki többek között ezeket mondotta: *„Nem hiszem azt, hogy holnap már kezünkben lesz a hatalom, de hiszem, hogy a magyarországi proletariátus el fogja foglalni a hatalmat. S erre nekünk elő kell készülnünk, elő kell készülnünk arra a forradalmi munkára, a fegyveres felkelésre, amelynek az ideje immáron bekövetkezett. Ennélfogva kötelességünk, hogy megalkossuk a Kommunisták Magyarországi Pártját."*

1918 november 4-én Moszkvában megalakult a Kommunisták Magyarországi Pártja. Az alakuló konferencia határozatában többek között ezek állanak: „A volt magyar állam területéről származó kommunisták, Moszkvában 1918 évi november 4-én délután a Dresden szállóban megtartott értekezlete kimondja, hogy az 1918. évi október hó 25-én elfogadott kiáltványban foglalt elvi nyilatkozat megerősítésével megalakítja a Nemzetközi Kommunista Párt Magyarországi Szervezetét. A pártszervezet címe: A Kommunisták Magyarországi Pártja. Az értekezlet kötelességévé teszi az Oroszországi Kommunista Párt valamennyi Magyarországból származó tagjának, hogy a legrövidebb időn belül hagyja el a lehetőségekhez képest az Oroszországi Tanácsköztársaság területét és erejét a nemzetközi forradalom szolgálatába állítsa Magyarországon."

A Szociális Forradalom című lap 1918 november 13-án felhívást intézett az Oroszországban tartózkodó magyar hadifoglyokhoz, amelyben ezeket olvashatjuk: *„...Ma már nincs tovább mire várni. Az út szabad. A vasút fényes sínkígyói hazafelé mutatnak. Indulni kell. Vörös Magyarországból árad, harsan felétek az igéret, feszülő munkásmellekből kiszakadóan: minden ember a magyar forradalmi frontra!"*

Az Oroszországból hazatért kommunista hadifoglyok vezetői tárgyalásokat kezdtek az itthon élő forradalmi szocialisták és a baloldali szociáldemokraták képviselőivel. A tárgyalások eredményeként 1918 november 20-án egy Városmajor utcai magánlakásban összejöttek és kimondták a Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakítását.

Ezzel új fejezet kezdődött a magyar történelemben. A KMP 4 hónappal megalakulása után győzelemre vitte a szocialista forradalom ügyét. 1918 november 20-a óta 40 év telt el, harcban, átmeneti balsikerekben, sok tanulsággal és tapasztalattal gazdagítva pártunkat és népünket. Most 40 év múltán a szocializmus világméretekben legyőzhetetlen erővé lett, s Magyarországon visszavonhatatlanul győz a szocializmus, amelyért 1918 november 20-án indult harcba a magyar proletáriátus élcsapata.

Erősebbek lettünk!

A nemzetiszín keretbe foglalt szavazólapon nem földbirtokosok, nagytőkések, grófok, bárók neve ékeskedett, nem kellett a ceruza végét rágva, keserűen töprengeni, az ígéretek, kortesfogások bódító halmazából kiválasztani: most melyiket? Azt-e, aki a bekötőutat ígérte, vagy a grófot, aki „szavát adta", hogy felemeli a kommenciót?

A szavazólapon munkások, parasztok értelmiségiek dolgozó kisemberek neve sorakozott. A nép egyszerű fiaié, a közülünk jelöltekéi, akik esztendők során tetteikkel bizonyították be, hogy számukra a nép érdeke, ügye a legszentebb. Népes gyűléseken biztuk rájuk ügyeink intézését, hogy képviseljenek bennünket a tanácsokban és az ország legfelsőbb fórumán, az országgyűlésben. Megtiszteltük őket bizalmunkkal, megbecsülésünkkel és szeretetünkkel.

S most őket választottuk, rájuk szavaztunk.

Mi egyébként már régen választottunk. Az élet, a történelem több mint egy évtizede feltette a kérdést: kapitalizmus, vagy népi hatalom? Vagy—vagy, más út nincs. Milliók mondták akkor: népi hatalom! S ezt a kívánságot, vágyat tizenhárom esztendeje a párt vezetésével minden nap megvalósítjuk. Hazánk dolgozó népe érdekében végérvényesen eldőlt, hogy ezen a véráztatta földön a szocializmus eszméi uralkodnak, a jólét, a felemelkedés, a szabadság és a béke virágzik. A nép vette kezébe a hatalmat és építi saját országát, saját maga boldogulására. Volt néhány hét, amikor ez a hatalom nagy veszélyben forgott, amikor a feneketlen zűrzavar sokakat megtévesztett. Nagy tanulság, nagy iskola volt az; hatalmunkra úgy vigyázzunk, mint a szemünk fényére!

Vigyázunk; most is erre szavaztunk.

Mert november 16. nagy népszavazás volt. A párt és a kormány nem hirdetett nagy lárma közepette ígéretekkel teli választási programot. Semmi szükség ilyenre, a mi pártunknak nincs külön választási, meg választás utáni programja. Mit mondott? Két esztendeje folytatott politikánkkal kijavítottuk a múlt hibáit, tovább építettük a szocializmust, a nép élete ma jobb, nyugodtabb és magabiztosabb, hazánk egyre gazdagodik és szebb lesz. Mindenki gondolja végig a megtett utat. Helyesli-e azt, hogy megszüntettük és nem engedjük az embernek ember által való kizsákmányolását; hogy szocialista ország vagyunk, nemzeti függetlenségünket megvédjük, szorosan összeforrva a szocialista táborral? Helyesli-e néphatalmunkat, azt, hogy népünk kultúrált, gerinces és fejlődő; hogy védjük és óvjuk a béke ügyét?

Szavaztunk. Impozáns, elsöprő többségű igennel. Hat millió ember egyenként és végül összességében ütötte rá a pecsétet: helyeseljük! Azt akarjuk, hogy ezután is ilyen politika formálja szebbé, még gazdagabbá az emberek életét! Ez a lelkes, magabiztos népszavazás népünk politikai egységének és érettségének egyik kifejezője. Uj erőt ad a munkához, a bizalom megsokszorozza a vezetők erejét. A nép és a vezetők, a párt és a tömegek ilyen összeforrottsága hatalmas távlatokat nyit meg szocialista hazánk előtt. Beszélhet ki, mit akar: a magyar dolgozó nép eltökélt szándékkal építi saját országát, ettől senki áskálódása, acsarkodása nem térítheti el. Van ereje és akarata, hogy a maga ügyét, életét és hazáját megvédelmezze.

Szavaztunk: bizalmat a párt és a kormány politikájára és e politika legjobb képviselőire.

A népszavazás azonban nem csak egyetlen napra érvényes. Kádár elvtárs mondotta Pécsett: „Ha egyetértenek politikánkkal, akkor támogassanak bennünket szavazataikkal, utána pedig az egyszerű munkáshétköznapokon tetteikkel. A munka az élet szülőanyja"... Előttünk még nagy feladatok állnak. A teljesítmények az elő írások teljesítése szabja majd meg, hogy mit adhatunk jövőre. Megjelent a párt határozata a munkásosztály helyzetéről; most az a dolgunk, hogy mindenütt érvényt szerezzünk annak. Falun a párt politikájának megfelelően terjesszük a szövetkezés gondolatát, a mostani zárszámadások eredményeit is felhasználva. Kulturális életünkben nagyon szükséges tovább ápolni és fejleszteni a szocialista kultúra eredményeit, nyesegetni a kispolgári és burzsoá vadhajtásokat. Ehhez nagy segítséget nyújt a párt kulturális irányelve. Látjuk: sok a dolgunk, rajta, lássunk hozzá!

Hűen teljesítettük a haza, önmagunk iránti kötelességünket. Most a kölcsönös bizalom és egyetértés alapján, ki-ki a maga posztján, dolgozzék szeretett szocialista hazánk további felvirágoztatásán.

B. J.

Karácsonyra készül el a szélesvásznú mozi

A nyár folyamán megkezdett átalakítási munkák még jelenleg is folynak a Park filmszínház épületén. A munkáknak határidőre való befejezését több körülmény akadályozta. Igy többek között a munka folyamán derült ki, hogy a moziépület mögött mintegy két méter vastag salaktöltés van, amit el kellett távolítani és az új épületrész falait betonpillérekkel kellett megerősíteni.

A közbejött, előre nem látható akadályok miatt az építők a főfalat a jövő hét folyamán készítik el és ígéretük szerint még karácsony előtt átadják az épületet.

Igy az eredeti tervektől eltérően szélesvásznú filmszínházunk nem a Fekete szem éjszakájával, hanem a Szent Péter esernyőjével nyit karácsonykor. Annyiban is módosultak az eredeti tervek, hogy a vászon szélessége nem 12.80 méter lesz, hanem 13 és fél méter, tehát vígasztalásképpen a késésért, a vártnál szélesebb képeket láthatunk majd a szélesvásznú moziban.

Televíziós adónk lesz...

De hol javíttatjuk majd a televíziós készülékeket?

A RAVELL televíziós szerviszének ügye még mindig nem került tető alá. Lassan-lassan már megérjük, hogy a Misinatetőn felépült televíziós adóállomás megkezdi majd a műsorsugárzást, lassan odáig is elérünk, hogy már a sok használattól meghibásodott vevőkészülékeink is lesznek és azokat kénytelenek leszünk majd vagy Budapestre, vagy pedig Szekszárdra vinni javíttatni...

Mint már megírtuk, a RAVELL jelenleg rendelkezésre álló helyiségeiben nem tudja megoldani a televíziós készülékek javítását, mivel a képcső robbanási veszélye miatt TV-készüléket csak külön helyiségben, védőöltözetben lehet javítani. Ilyen külön helyiség nincs a jelenlegi üzemben. Sőt már lassan a rádiók javításához is szűk lesz a Széchenyi téri műhely, hiszen évente már hatezer rádiót kell javítaniok. Jelenleg is egészen a mennyezetig zsúfolva van a műhely rádiókkal, erősítőkkel és lemezjátszókkal.

Két televíziós készülék is javításra vár már, de egyelőre még nem lehet hozzájuk nyúlni. Ugyanúgy nem lehet megkezdeni a raktáron lévő közel kétszáz „Mecsek" típusú televíziós készülék beszabályozását sem — beszabályozás előtt pedig nem lehet kereskedelmi forgalomba bocsátani őket.

Az egész ügy sokkal fontosabb, mint amilyennek látszik. A pécsi televíziós szervisz az egész megyében, sőt még a megye határain túl is ellátná a televíziós készülékek javítását, beszabályozását. Már meg is kezdhették volna a munkát — a „Mecsek" típusú készülékek beszabályozását — ha megfelelő nagyságú helyiséget kapnának. A legmegfelelőbb lenne a Kiskereskedelmi Vállalat Jókai téri rádiószaküzletének helyisége, mivel csak egy fal választja el a RAVELL műhelyétől és a vidékiek és a város szélein lakók is könnyen megközelíthetik villamossal, vagy autóbusszal. (Itt különben sincs égető szükség a rádiószaküzletre, hiszen vele szemben az Állami Áruházban is lehet rádiót vásárolni, hatvan méterrel odébb a Kossuth tér sarkán is, és a Színház téren is.) A helyiséghez azonban a Kiskereskedelmi Vállalat ragaszkodik. Ha majd az egész megyéből a televíziós készülékeket Pestre, vagy Szekszárdra visszük, de rádiót majd kaphatunk a Jókai téri szaküzletben... — Valahogy így gondolja a Kisker. Vállalat. (Ez persze a vállalat szempontjából érthető, de a megye szempontjából már kevésbé.) Mindenesetre reméljük, hogy a május óta húzódó ügy hamarosan elintéződik — reméljük, hogy az újonnan választott tanács is segít — és a televíziós adónk mellé lesz egy televíziós javítóműhelyünk is...

K. P.

Fúvótömedékelő gépet kap Komló az NDK-ból

A komlói bányákból a szénhezjutás közben kitermelt követ költségesen a külszínre, az úgynevezett meddőhányóra szállítják. Ugyan akkor a kifejtett szén üregeinek tömedékelésére csöveken homokanyagot juttatnak a bányába. Ezen a helyzeten változtat majd a Német Demokratikus Köztársaságból megrendelt fúvótömedékelő, amely a bányabeli meddőt a szénüregekbe nagy erővel visszaröpíti. A fúvó tömedékelő hatósugara 500—1000 méter és a közetet 150 mm átmérőjű csöveken juttatja a szénüregbe. A nagy kopásnak kitett és ezért ömlesztett bazalttal bélelt, acélnál is szilárdabb csöveket a gyártására berendezkedett Csehszlovákia szállítja.

A Vitézek és hősök bemutatója Nagymányokon

A nagymányoki szakszervezeti munkásszínjátszó csoport Gergely Sándor Vitézek és hősök című háromfelvonásos drámájának bemutatójával készül a párt megalakulásának 40. évfordulójára. A drámát november 22-én este hét órakor mutatják be Nagymányokon.

Játékkészítő szakkörök

A siklósi és nagyharsányi községi nőtanácsok játékkészítő szakkört szerveztek. A szakkörökbe járó asszonyok játékokat készítenek a gyermekeknek karácsonyi ajándékul.

A siklósi szakkört Lantos Józsefné, a járási pártbizottság munkatársa vezeti.

IDEGEN utakon

BÁRDI LÁSZLÓ REGÉNYE

(26)

A kivándorló hajó utasaival is teljesült a hármas magyar igazságról szóló mondás, bár erről bizonyára szívesen lemondtak volna. Amikor a harmadik vihar elkapta a hajót, már kilencedik napja voltak úton. Ez sokkal gyengébb volt az előzőknél, s az utasok már egész könnyedén vették.

Zoli is csatlakozott Simiék társaságához, akik a kabinok lejáratából nézték a karvagó tengert. Elbízták magukat, mivel nagyobb vihar is volt már a hátuk mögött. A távolban bukdácsoló kereskedelmi gőzösöket lenézően szólták meg, mert azokhoz képest a Marine Carp valóban biztosabban szelte a vizet. A fiúk legénykedése csak addig tartott, amíg az első nagyobb hullám nem fröcskölt közéjük. Ekkor aztán egymást letaposva igyekeztek vissza a biztosabb falak közé.

Ez az utolsó vihar már nem törte le annyira az utasokat, mint az előzők. Mindannyian érezték, hogy útjuk vége felé jár már, s Sanci szavaival már akkor is kibírnák, ha kötélen húznák a hajó után őket.

Végre, több mint tizenegy napi keserves út után megélénkült a tenger forgalma. Fürge motorosok cikáztak s közöttük feltűnt időnként egy-egy méltóságteljesen pipázó hatalmas liner, menetrend szerint közlekedő óceánjáró óriáshajó. A víz elvesztette azt az érintetlen tisztaságát, amely főleg a viharok utáni napokban volt lebilincselő. Olyankor az áramlásoktól odasodort mosatcsomóktól eltekintve eszményien tisztának tűnt a vízsivatag. Most errefelé már gyakori látvány volt a kisimuló víztükör, melyről szivárványszínű olajgyűrűk szórták szét a napsugarakat. Minden jel, még a megszaporodó madarak is arra mutattak, hogy közeledik végre az áhított kikötő.

A feltünedező keskeny földcsíkot olyan kitörő örömmel fogadták, mint ahogyan annakidején 1462-ben a Santa Mria tengerészéből törhetett ki a „föld! föld!" kiáltás. Minden épkézláb ember a fedélzeten nyüzsgött, s a fázósabbak, akik nem mertek a friss levegőre kiállni, valósággal ellepték a kabinablakokat.

A zöldesszürke víztenger a távolban fehéres-ködös párává olvadt össze, felette alig kivehető szürke sáv emelkedett ki. A földszegély csak lassan öltött határozott formát. Balról széles földnyelv nyúlt elébük, míg jobbról hosszú sziget körvonalai bontakoztak ki.

A látóhatár szélén még az is kivehető volt, hogy a hatalmas öblölbe lapos, mólószerűen elnyúló homokturzások nyulnak be. Az állandóan fújó erős szél is legyengült, a szárazföld által védett területen alig borzolódott fel a csendes víztükör.

*

— This's the Lower-Bay! — Ez az Alsó Öböl! mutatott körbe Mr. Jenkins, Zoli tengerészbarátja, aki szintén odaállt a hajókorlát mögött bámészkodó tömeghez.

A megérkezés örömében Luluék is leereszkedtek Zolihoz. Egy csoportba verődve figyelték a közeledő partot, de közben arra is füleltek, hogy mit mond Zoli „katonája".

Itt már valóban óriásira növekedett az élet iramа. Az apró motorcsónakoktól a sokemeletes óceánjárókig mindenféle vizi közlekedési eszköz ott zúgott és kattogott előttük a zöldesszürke vízen, s fodros hullámeket vontak maguk után. A sziget déli csücskén merészen ívelő karcsú acélhídon gyors vonatszerelvények robogtak át egy vízbenyúló keskeny földnyelvre.

— Ott lehet jól szórakozni, az ott Coney Island, mutatott a félszigetkére Jenkins.

— Srácok, jegyezzétek fel, oda lemegyünk egy week-andre, ha szép idő lesz! — ajánlotta mindjárt Fricl. A fiúk vita nélkül elfogadták, s további kérdésekkel ostoromolták Jenkinst.

A katonának tetszett a nagy érdeklődés, mely szavait kísérte. A bevándorlók közül is mind többen gyűltek köréje, mert Zoli próbálta tolmácsolni az elhangzottakat. Az utasok szorongó aggodalommal figyelték új hazájuk bemutatását.

(Folytatjuk.)

A kulturális forradalom eredményei, további feladataink

(3)

Számos feladatunk van az értelmiségi politika terén is. Szükséges, hogy az egész társadalmat átfogó világnézeti nevelőmunkát jobban terjesszük ki az értelmiségre. Az emberek gondolkodásának szocialista átformálásában, sőt a szocialista nevelésében is különleges jelentőségű a pedagógusok szerepe. Természetes azonban, hogy nemcsak a pedagógusok, hanem a hivatásos művészek, tudósok, orvosok, jogászok, műszakiak, szocialista nevelését sem szabad elhangolnunk.

A kommunista értelmiség aktivitásának, ideológiai-eszmei munkájának fokozottabb kibontakoztatását jelentősen elősegítik.

a kommunista értelmiségi aktíva-ülések.

Előrelépünk akkor, ha elérjük, hogy a kommunista értelmiségiek elsősorban az értelmiség körében fejtik ki aktív politikai tevékenységüket.

Az értelmiség magas színvonalú, rendszeres, és széles rétegeket átfogó világnézeti nevelését az ideológiai továbbképzés rendszerének igényes alakítása, pártoktatásba való bevonása segíti elő.

Ezenkívül más mód is kínálkozik, hogy az értelmiség közelebb kerüljön a munkásosztályhoz.

A munkás és értelmiségi találkozók szervezése nagyban hozzájárul az értelmiség öntudatának fokozásához. Van tennivalójuk a politikai nevelőmunka megjavításában az értelmiségi tömegszervezeteknek is.

Egész sor feladat megoldása vár ránk az alsó- és középfokú oktatás területén. Feladatunk, hogy az

oktatás középpontjába az ifjúság kommunista erkölcsi-politikai és világnézeti nevelését állítsuk.

A pedagógusok törekedjenek arra, hogy az ifjúság nevelése a tanítási órákon, az ifjúsági szervezetekben, a kollégiumokban és gyermekotthonokban a marxizmus-leninizmus, a tudományos materializmus szellemében történjen. Ez hatással lesz arra is, hogy ifjúságunkban kialakuljanak a kommunista erkölcsi nézetek, szokások.

Az elmúlt iskolai évadban is, de az ideiben fokozottabb mértékben állítottuk előtérbe a tanulóifjúság politechnikai nevelését, műszaki gyakorlati oktatását.

Ezzel azt akarjuk elérni, hogy az ifjúság megszeresse és becsülje a fizikai munkát.

Pedagógusaink további feladata, hogy a politechnikai oktatást a lehetőségekhez mérten mind magasabb színvonalon valósítsák meg.

Még nem mondhatjuk el, hogy megyénkben minden tanköteles gyermek elvégzi az általános iskola nyolc osztályát. A társadalmi összefogás hathatós eszköz arra, hogy mielőbb csökkentsük az általános iskola VIII. osztályát el nem végző tanulók magas számát. Probléma megyénk mintegy 2000 cigány tankötelesének rendszeres iskolába járatásának megoldása. A pedagógusok és a társadalmi összefogás ebben a kérdésben is jelentős segítséget nyújthat.

Az elmúlt évek számos tapasztalata bizonyította, hogy a pedagógusképző intézeteinkbe nem mindig a legalkalmasabb tanulók kerültek. A párt- és a tanácsszervek segítségével ezt a hibát kiküszöbölhetjük és biztosíthatjuk,

hogy megyénkből a jövőben a pedagógusképző intézetekbe csak olyanok kerüljenek, akik politikailag és világnézetileg is alkalmasak az ifjúság nevelésére.

Az ifjúság neveléséért elsősorban a szülők és a pedagógusok, de az egész társadalom felelős. Ezért feladatunk, hogy mielőbb megvalósítsuk az iskolák és a szülők közötti kapcsolatot és ezzel a családi és az iskolai nevelés egységét.

Az iskolahálózat fejlesztésével kapcsolatban az általános iskolai hálózat kiépítettnek tekinthető.

A fejlesztésben új feladatot a pécsi nyugati városrész, Komló—Dávidföld és az állami gazdaságok egyes üzemegységeinek (Bogdása, Körcsönyepuszta, Kisharsány stb.) iskolával való ellátása jelenti.

Tennivalónk van az iskolai tantermek kiépítése terén is. A hároméves terv idején 116, Pécsett pedig 48 tanterem építését tervezzük állami beruházásból és társadalmi támogatás útján. Célunk, hogy a megyében emeljük az általános iskolai tanulócsoportok számát is.

A hároméves terv folyamán kiépítjük a siklósi általános gimnáziumot. Az általános iskolai napköziotthonos csoportok számát 1960-ig a megyében 15-tel, Pécsett pedig 23-mal növeljük. Különös figyelmet fordítunk, a bányavidékek és az újonnan fejlődő városrészek, továbbá Mohács, Siklós és Szigetvár ilyen igényeinek kielégítésére.

A lehetőségekhez mérten biztosítjuk a napköziotthonok felújítását és felszereléssel való ellátását. Mohácson megoldásra kerül a gimnáziumi diákotthon elhelyezése. A bejáró tanulók menza és tanulószobai ellátása érdekében Pécsett 100-zal, a megyében 128-cal növeljük a férőhelyek számát. A növekedő óvodai igények jobb kielégítése céljából a megyében új óvodák építésével, illetve a meglevő épületek átalakításával 400 férőhellyel, a városban pedig új óvodák építésével 250 férőhellyel emeljük az óvodai ellátottságot. Emellett gondoskodunk az óvodák felújításáról, felszereléssel és szemléltető eszközökkel való ellátásáról. Új épület átadásával növeljük a bükkösdi gyermekotthon létszámát. Gondoskodunk a gyógypedagógiai nevelésre szoruló gyermekekről is. A hároméves terv folyamán biztosítjuk egy 100 férőhelyes, és az ötéves tervben pedig egy 300 férőhelyes épület juttatását.

Megyénkben különös gondot fordítunk a nemzetiségi oktatás továbbfejlesztésére. Biztosítjuk a pécsi német tanítási nyelvű gimnázium teljes kiépítését és az anyanyelven oktató általános iskolai hálózat szükségletének megfelelő növelését.

A „SZOBOR"

Az Élet és Tudomány egyik száma tudósítást közöl a brüsszeli világkiállításról. A tudósítás egyik képe az amerikai pavilon egyik „szobrát" ábrázolja.

A „szobor" közönséges vasból, vagy valamilyen műanyagból készült hajlított cső lehet, alakját nehéz meghatározni. Nem mértanias, talán csak a vitustáncát járó földi giliszta kunkorodhat össze olyan fantasztikus alakúra, mint ez.

A hivatalos amerikai körök valószínű „művészi" értéket tulajdonítanak ennek a torzszüleménynek. (Különben nem állították volna ki.) Én nem tudom, mi művészi lehet benne. Csak nem az, hogy senki sem érti „alkotóján" kívül, hogy mit akar ábrázolni? (Gyanítom!)

Az újhegyi erőmű akármelyik lakatosa elbiggyesztené a száját, ha meglátná. Markába pökne és néhány óra alatt megcsinálná. Esze ágába se jutna „alkotásnak" nevezni, s hogy ilyet . . .

. . . a brüsszeli világkiállításra is ki lehet küldeni!

MAGYAR LÁSZLÓ

A mentők jelentik

Légrádi Jánost — Szövetség utca 3. szám alatti lakost — a Siklósi út árkában eszméletlen állapotban találták a járókelők. A mentőorvos megállapította, hogy az agyrázkódást szenvedett Légrádi Jánost egy ismeretlen autó ütötte el, amely a baleset után megállás nélkül tovább száguldott. A sérültet az idegklinikára szállították.

Budai Sándorné, 31 éves — Zója utca 35. szám alatti lakos — este lefekvés előtt erős tüzet rakott a kályhában. Az asszony hajnalban erős fejfájásra ébredt, amelyet a kályhából kitóduló széngáz okozott. Az asszonynak volt még annyi ereje, hogy az udvarra kitántorgott, s ott összeesett. Kórházba szállították.

Számolj tízig...

Hasznos tanács lenne valamennyiünk számára.

Mielőtt bárkiről véleményt mondasz — igazán nem árt, ha lassan, megfontoltan magadban elszámolsz tízig s utána véleményt nyilvánítasz. Egyrészt embertársad érdekében, másrészt saját szavad hitelességének csorbítatlanságáért.

Sűrű tapasztalatok bizonyították, hogy a megalkotott vélemény egy emberről mindig attól függött, hogy a kérdés miként hangzott el? Hogy a kérdés mögött milyen hátsó gondolatot vélt fölfedezni a kérdezett? Nézzük csak X.-ről információt kérek. Méghozzá a következőképpen:

Lehalkított hangon — talán még a szemem is összehúzom kissé — így szólok: „Mondja csak... Ez az X. — hogy viselkedik? Hallottam, hogy valami nem stimmel nála..." A kérdezett egy pillanatig gondolkozik s válaszol: „Jha az X. kartárs? Hát tudja... a fene sem igazodik ki rajta... A munkájával ugyan még nem lenne baj, de... olyan visszavonult életet él, kiismerhetetlen, nem szól, csak görnyed az íróasztal fölé naphosszat... Igaza van az elvtársnak, valami tényleg nem stimmel ennél az embernél. Nem érdemes vele foglalkozni..."

Utána benyitok a másik szobába, derűs képpel, a kiszemelt informátoromat cigarettával kínálom, elbeszélgetek vele az időjárásról, az idei borok minőségéről, a legutóbbi színházi darabról — amennyiben látta — ha nem, úgy is jó. Utána így szólok:

„... Ez az X. rendes ember ugye? Ugy hallottam, hogy a munkáját is jól elvégzi, különösebb probléma nincsen vele. Talán jó is esne neki, ha írnánk róla valamit... Mi a véleménye?"

Kész a válasz: „Hát ez csak természetes! Bár csak minden kartárs olyan lenne, mint X. — nem fájna a fejünk. Rendes, egész nap az íróasztalnál... még a fejét sem emeli fel... Nem jár sehova, tartózkodik a rossz elemektől, csak a családjának él... Szinte visszavonultan él, de ez nem is baj. Tudja elvtársam, elvégre mindenki nem ficánkolhat. Ő nem az a természet...!"

Két vélemény — egyugyanazon emberről.

Hogy most melyik az igaz, azon kár töprengeni, mert hiszen költött személyekről van szó a példában, de a valóságban bizony mégiscsak találkozunk efféle véleményekkel. Mi ennek az oka? Az, hogy ha elborult képpel sorakoztatom fel negatív érveimet X.-ről, akkor a kérdezett így morfondíroz magában: „Aha! Ez az izé... valamit tud X.-ről, hát a fene, aki megvédi, még azt mondják rám, hogy összepaktálok az ellenséggel...!" S a válaszban már is dolgozik a — fúró...

Magyarán mondva: nehezünkre esik kiállni embertársunk mellé. Ez pedig nem más, mint gyávaság. Mert ha én biztosan tudom, hogy X. munkatársam rendes és becsületes ember, akkor a véleményemet is ennek szellemében közlöm bárkivel, még akkor is, ha közben X. — tudtomon kívül olyat tett valahol, vagy valamikor, amiért őt elmarasztalják. Mert mindent be lehet és be is kell bizonyítani, jót s rosszat egyaránt.

A másik:

Néhány hónappal ezelőtt egy tizenhatéves lányt küldtünk haza az éjszakai órákban egyik szórakozóhelyről. Többször megfordult ott, idegen férfiakkal táncolt s ha a „kávéscsésze még nem is törött el", de minden jel arra mutatott, hogy ez a fiatal kislány előbb-utóbb törzsalakja lesz az éjszakai életnek. Az ilyen éjszakai őrjárat-jellegű riportunkban írtunk is a lányról, de nevét mellőztük — fiatal korára való tekintettel — s reméltük, hogy szülei felfigyelnek majd a cikkre s máskor jobban vigyáznak lányukra. Ebben nem is volt hiba. Azonban a lány munkahelyén — egyik beosztottnak — az volt a véleménye, hogy a kislányt ki kell dobni a vállalattól, mert szégyent hoz a többiekre. Hozzáteszem: az elbocsátást éppen az az ember javasolta, aki a vállalatnál a fiatalok ügyeit intézi, hogy úgymond: gondoskodik róluk...

Természetesen nem engedtük a lányt elbocsátani. Azért nem, hogy az „ifjúsági felelős" munkáját szántszándékal megnehezítsük. Mert ugye az a legkönnyebb, ha valakit elbocsátunk s akkor nincs vele gond. Akkor nem kell nevelni, tanítani, nem kell jótanácsokkal ellátni, nem kell problémázni afölött, hogy ebből a lányból hogyan nevelek tisztességes, becsületes dolgozó nőt.

Csupán ezért. S azt hiszem — nekünk volt igazunk.

Az emberekről való gondoskodás n e m f r á z i s ! Nem szabad felelőtlenül véleményt mondani mások fölött, nem szabad félre tenni az útból azokat — akik kis hibák elkövetésével — még visszavezethetők a helyes útra. Egyszerű nem?

A mi társadalmi életünk egyik igazán nemes ismérve az, hogy a dolgozó emberrel „a gyárkapun túl" is törődünk, ahol tudunk, segítünk rajta, egyengetjük sorsát, életét. Miért van az, hogy a külföldről hazánkba érkezett levelekben — szinte kivétel nélkül — ilyen keserű hangú megjegyzéseket olvashatunk: „Senkihez, sehova nem tartozunk..." — „Milliós világvárosban élek és mégis úgy érzem, hogy teljesen egyedül vagyok, árván, elhagyatottan..." — „Itt senki sem törődik a másikkal, csak a pénzzel, mert a P É N Z az isten, azt imádják... azon túl az emberi lélek egy nyomasztó nagy sivárság..."

Nos, miért van ez? Megírták: Ők válaszoltak rá, akik két esztendeje Nyugatra indultak s ott döbbentek rá, mennyire egyedül maradtak. Bizisten kiegyeznének abban, hogy inkább „szóljunk bele" az életükbe, de itthon élhetnének, a megszokott környezetben, mint sem kint, a világváros sok rideg, rohanó, embert és tisztességet eltaposó pénzhajszában.

„Beleszólunk?" Aki akarja, nevezheti így is a gyereket. Pedig igazán nem akarunk beleszólni senki életébe. Csak meg kell tanulnunk új módon élni, mondjuk úgy: szocialista közösségben élni, hogy tudjuk mindig, mi fáj a másiknak, hátha találunk rá orvosságot.

Ez persze már a jövő. Nem tartunk még egészen ott. De az út mindenképpen oda vezet, ha levetjük magunkról a rosszat, a baljós előítéleteket, s ha nem zárkózunk be saját elefántcsonttornyunkba.

RAB FERENC

Pedagógus aktivista tanfolyam nyílott Pécsett

A megyei tanács vb. művelődésügyi osztálya kéthetes bentlakásos pedagógus aktivista tanfolyamot szervezett Pécsett a megyei pártiskolán.

A tanfolyamot 1958. november 17-én de. 10 órakor nyitotta meg Takács Gyula elvtárs, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője. Megnyitójában elmondotta, hogy ez a tanfolyam megyénk pártmunkásainak, a párt- és tömegszervezetek vezetőinek, a tanácsok dolgozóinak, a pedagógusoknak, a tömegkapcsolatban levő értelmiségieknek a párt művelődéspolitikai irányelveiből adódó feladatok végrehajtása folyamatában jött létre és kisebb része egy hosszabb, nagyobb távlatú munkának. Feladata, hogy segítsen szélesíteni az iskolák nevelőtestületei szocialista politikai bázisát, és az aktivistáknak adjon megfelelő ismeretanyagot, lelkesültséget a nevelőtestületekben végzendő eszmei-politikai munkához. A tanfolyam anyagát úgy állították össze, hogy a hallgatók eligazítást kapjanak azokban a politikai, világnézeti, kultúrpolitikai kérdésekben, amelyek ma leginkább foglalkoztatják a pedagógusokat, nemegyszer akadályozzák a nevelőtestületek szocialista politikai egységének kialakítását. A tanfolyam előadásait az egyes témák országosan ismert jó szakemberei tartják. Ellátogat a tanfolyamra Ilku Pál művelődésügyi miniszterhelyettes elvtárs is, aki a nevelőtestületek szocialista politikai egysége megteremtésének feladatairól tart konzultációt a tanfolyam hallgatóinak.

A megnyitó után a tanfolyam első előadását hétfőn de. Lugosi Jenő elvtárs, az MSZMP Központi Bizottsága Tudományos és Kulturális Osztálya Köznevelési Alosztályának vezetője tartotta: „Művelődéspolitikánk alapelvei" címmel. A színvonalas előadást a tanfolyam hallgatói nagy érdeklődéssel és tetszéssel fogadták.

Új iskola épül Mecsekalján

Hűvösvölgy és Mecsekalja-Cserkút kis lakói ma még régi, korszerűtlen iskolában tanulnak, — de már nem sokáig.

3 millió forint költséggel építtet az állam iskolát Mecsekalján, hogy szép, egészséges termekben tanulhassanak a rácvárosi, meg a patacsi gyerekek.

Az új iskolát, melynek már a tetőzete is elkészült, Tillai Ernő és Szerdahelyi Károly építészmérnökök nagy gonddal és szeretettel tervezték. Ők is együtt örülnek a gyerekekkel, hiszen ez az első tervük szerint megépülő iskola.

A jövő tanév kezdetére már berendezetten várja új lakóit a 8 tanterem, a természettudományi előadó, úttörő és orvosi szoba, igazgatói, nevelői szoba, meg szolgálati lakás is.

Vidáman mozoghatnak, tornászhatnak majd az iskolások a nagyszerű, tágas tornateremben. Attól sem kell félni, hogy megfáznak majd a hideg téli napokon, mert központi fűtés lesz minden teremben.

Ide járnak majd a nyugati városrészről, a Hűvösvölgyből meg Patacsról, hiszen az új iskola mintegy 400 gyereknek ad második otthont.

(Bíró)

Kellemes szórakozás, komoly élmény

Hírt adtunk már arról, hogy a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat Bartók Klubjában október 31-én megalakult a Hanglemezgyűjtők Klubja. Az azóta eltelt hetek csütörtökjein a klubtagok és a zenekedvelők meghallgatták Bizet: Carmen és Verdi: Don Carlos című operákat.

A kellemes környezet a klubban, a fenséges és mindig új zene olyan szórakozás a szürke hétköznapokon, amely megéri a fáradságot, azt, hogy akik szeretik a zenét, ellátogassanak a Bartók Klubba. A TIT előre felkészült a zeneestekre, — a klubba és a télikertbe felszerelték a hangszórókat és megjavították a lemezjátszót is, azért, hogy a legkényesebb lemezeket is akadály nélkül lejátszhassák.

Félreértés ne essék, a csütörtöki zeneestekre nemcsak azokat várja a Hanglemezgyűjtők Klubja, akiknek hanglemezük van, hanem mindenkit, aki szereti a zenét.

A zeneesteken nemcsak operákat, klasszikusokat játszanak majd, hanem a könnyűzene kedvelői is megtalálják szórakozásukat. Egyszóval a műsor változatos, sokrétű, kellemes, komoly élményt nyújt.

A Hanglemezgyűjtők Klubja működése akkor lesz igazán eredményes, ha Pécs zenekedvelői közül mind többen és többen kapcsolódnak be munkájába. Van alkalom a zenei műveltség megszerzésére, de azok sem unatkoznak az előadásokon, akik a zenei műveltségben már előljárnak. Ezért a Hanglemezgyűjtők Klubja szeretettel hívja és várja minden hét csütörtökjén este fél 7 órakor a város zenekedvelőit.

Berlin — és a német egység

Dieckmann Berlin státusáról

„Nem lehet a második lépést az első előtt, sem a harmadikat a második előtt megtenni" — válaszolta dr. Johannes Dieckmann, a népi kamara elnöke a BBC tudósítójának arra a kérdésére, hogy a külföldi csapatok visszavonása után milyen lesz Berlin kormányzási formája. Jelenleg a helyzet a következő:

„Az első lépés az volt, hogy a nyugati hatalmak de facto törvényen kívül helyezték a potsdami egyezményt és ezzel együtt Berlin státusának jogi alapjait — mondotta Dieckmann. A második lépés az volt, amikor ezt a tényt egy héttel ezelőtt tett nyilatkozatában Hruscsov, a Szovjetunió kormányfője leszögezte. A harmadik lépés csak az lehet, hogy levonják a nyugati hatalmak által előidézett helyzetből a következtetéseket és a nyugati hatalmak kivonják csapataikat Nyugat-Berlinből. És akkor — ez a negyedik lépés — megállapodás történhetik Berlin leendő kormányzási formájáról. Azt, hogy a kormányzási forma részleteiben milyen lesz, ma még nem lehet megmondani.

Berlin helyzetével Dieckmann megjegyezte: Nyugat-Berlinnek ellátási nehézségei vannak. Segíteni kívánunk abban, hogy ezeket legyőzhesse, felajánlottunk Nyugat-Berlinnek, hogy tejet, főzelékfélét és gabonát szállítunk. Tehát józan gazdasági kapcsolatokat, normális kapcsolatokat kívánunk — szögezte le Dieckmann.

Bonn a német egység ellen

Hétfőn délután nyilvánosságra hozták a bonni kormánynak a szovjet kormányhoz intézett jegyzékét. A jegyzék azt mutatja, hogy a Adenauer-kormány a német kérdésben továbbra is kitart eddigi politikája mellett — állapítja meg az ADN.

Bonn ismét azt kívánja, hogy négyhatalmi bizottság tanácskozzék a német egység helyreállításáról. A bonni kormány nem érinti a békeszerződés kidolgozásának problémáját, amelyért a négy hatalom felelős. Figyelmen kívül hagyja — az összes eddigi hivatalos állásfoglalásokhoz hasonlóan — azt a javaslatot is, hogy a két német állam, a demokratikus és békeszerető egységes német állam megteremtéséhez vivő út egyik állomásaként, lépjen szövetségre egymással.

Nyugat-Berlinre is kiterjesztik a nyugatnémet hadbíráskodást

Hétfőn a nyugat-berlini rendőrség egyik szóvivője az ADN tudósítójának kijelentette, a jövőben Nyugat-Berlinre is kiterjesztik majd a nyugatnémet katonai büntetőjogot. A nyugat-berlini hatóságok is támogatják és végrehajtják majd a Nyugat-Németországban elrendelt katonai büntetőintézkedéseket.

Nasszer nyilatkozata az asszuáni gát építéséről

Kairó (MT). Az Ahram nyilatkozatot közöl, amelyet Nasszer, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke adott egy libanoni újságírónak.

„A Szovjetunió nyújtotta kölcsönt tizenkét év alatt két és félszázalék kamattal visszafizetjük. A kölcsön visszafizetése az asszuáni gát üzembehelyezése után kezdődik meg", mondotta Nasszer.

Közölte az elnök, hogy a gátépítés első szakaszához 23 millió egyiptomi font értékű külföldi valuta szükséges. Ezt fedezi a Szovjetunió által nyújtandó 400 millió rubel.

Nasszer a következőkben meleg elismeréssel szólt Fuad Sehabról, Libanon új elnökéről és kijelentette, hogy „az Egyesült Arab Köztársaság mindig erőteljes támogatója lesz libanoni testvérországának."

Nasszerhez kérdést intéztek a Jordánia ellen irányuló izraeli fenyegetésekről, mire az elnök kijelentette, hogy Jordánia ellen irányuló bárminő agresszió egyértelmű lenne az Egyesült Arab Köztársaság ellen elkövetett agresszióval.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerdán estig: változó felhőzet, az eső nyugaton is megszűnik, mérsékelt keleti szél, az éjszakai lehűlés kissé erősödik. Várható legalacsonyabb éjszaki hőmérséklet: 1—4 fok között, helyenként talajmenti fagy.

Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 9—12 fok között. Távolabbi kilátások: száraz idő, éjszakai fagyok.

Külföldi hírek

KAIRÓ. November 17-én Nasszer, az EAK elnöke és Amer marsall, az EAK alelnöke fogadta azt a szovjet küldöttséget, amely az asszuáni gát első részletének építésével kapcsolatos szovjet hozzájárulás körülményeinek megtárgyalására érkezett Kairóba. A küldöttséget P. V. Nyikityin, a külföldi gazdasági kapcsolatok állami bizottságának elnökhelyettese vezeti.

NICOSIA. Egy angol tehergépkocsi Észak-Cipruson aknára futott. Azok a katonák, akik e kocsin voltak, egy közelben tartózkodó ciprusi görögöt üldözőbe vettek és agyonlőttek.

PEKING. A napokban szintetikus gumigyárat helyeztek üzembe Pekingben. Az új üzemben 30 tonna alkoholla feldolgozott burgonyából egy tonna szintetikus gumit állítanak elő. Ez az új eljárás elterjedésre számíthat, mert Kínában igen sok az édesburgonya, s a gyártás technológiája aránylag egyszerű.

BAGDAD. Az Iraki Köztársaság közleményt adott ki arról, hogy felségvizeinek határát 12 tengeri mérföldben állapítja meg.

BEIRUT. A libanoni hadsereg egységei páncélosok támogatásával bekerítik Beirutnak azokat a kerületeit, amelyekben a dasnak terroristák befészkelték magukat. Az utóbbi időben a dasznakok véres összetűzéseket provokáltak. Mint Beirutban rámutatnak, a dasnakok Chamoun és híveinek utasítását követik és újabb rendzavarásokra készülnek.

December közepére befejezik a mélyszántást

A gépállomások megyei igazgatóságán is panaszkodnak. Nem arra, hogy nincs munka. Az van bőven, de az időjárás, arról jobb nem is beszélni. A nyáron olyan kemény volt a föld, hogy kiugrott az eke, most meg lesüllyed a traktor. A földet azért meg kellett és meg kell művelni. Ez a feladata a gépállomásnak.

396.900 normálholdnyi munkát végeztek eddig a baranyai gépállomások. Ez pedig ugyan ennyi hold középmélyszántásnak felel meg. Több mint egyszer felszánthatták volna Baranya összes tanácsi szántóterületét! Szép eredmény, különösen ilyen kedvezőtlen évben, mint az idei.

Idén 29.744 hold termelőszövetkezeti, kisparaszti földbe a gépállomás gépei szórták el a magot. Őszi vetés ebből 13 184 hold, ami azt is jelenti, hogy a termelőszövetkezetekben minden őszi a földben van.

Nem volt panasz az idén az aprómagcséplésre sem. Hogy is lett volna. Azt lehet mondani, hogy ezt is befejezték. Itt-ott akad még harmadik kaszálásból származó aprómag csépeletlen, de ez nem jelentős. 28 vagon lucerna, 37 vagon vöröshere, 15 vagon biborhere, 41 vagon borsó, 1,5 vagon baltacin, 1 vagon keserű csillagfürt magot vertek ki eddig a gépállomás gépei.

A gépállomások a silózásból is kivették a részüket. Október 10-ig 24 000 köbmétert silóztak a termelőszövetkezeteknél silózóval és 300 holdról silókombájnnal távolították el az idén különösen értékes — gyengébb volt a takarmánytermés is — kukoricaszárat.

A megyei igazgatóság tájékoztatása szerint mintegy 700 traktor áll készenlétben, hogy amint az idő engedi, teljes gőzzel megkezdjék, illetve folytassák a mélyszántást. A terv az, hogy december közepéig befejezik a mélyszántást is. A gépek jók, talán még egyik évben sem javították ki őket olyan lelkiismeretesen, mint az idén. Ha az időjárás is kedvező lesz, akkor biztosak lehetünk benne: december közepére minden mélyszántásra eszerződött földet megszántanak a gépállomások.

Küszöbön a hideg

A Meteorológiai Intézet előrejelző osztálya szerint a hosszúra nyúlt enyhe ősznek most vége szakad. Országszerte száraz jellegű hidegebb idő van kialakulóban. A következő napokban az éjszakai lehülések fokozódnak, a hőmérsékleti maximumok is valószínűleg csak 5—6 fokig emelkednek. Számottevő havazás egyelőre még a hegyekben sem lesz.

Készülnek a zárszámadások a pécsváradi járásban

A mezőgazdasági osztályvezetői iroda falán a járás térképét láthatjuk, apró színes zászlócskákkal tele tűzdelve. Ezek a zászlók jelzik a járás termelőszövetkezeteit. Egy év leforgása alatt 9 piros és négy rózsaszín zászlót tűztek ide fel a mezőgazdasági osztály dolgozói.

Nézzük meg, mit jelent ez a gyakorlatban.

1957. novemberében még csak kilenc termelőszövetkezet és három 1-es típusú tszcs készített zárszámadást a pécsváradi járásban. Ma 18 MTSZ, három tszcs és négy növénytermelő szövetkezet működik a járás területén.

Lasszer Ferenc mezőgazdasági osztályvezető elmondja, hogy ebben a gazdasági évben 243 egyéni gazda lépett a szövetkezés útjára és 2254 kataszterális hold földdel nőtt meg a tsz-ek földterülete.

Hogyan érték el ezt a szép eredményt?

— A párt- és a tanácsvezetők segítségével még ez év tavaszán falugyűléseket tartottunk. Ezeken a gyűléseken ismertettük pártunk agrárpolitikáját, és a 3004-es kormányhatározatot. Számításokat végeztünk, mit jelentene a falunak, a gazdáknak, ha megalakulna a termelőszövetkezet. Később aztán baráti megbeszélésekre hívtuk őket össze, ott megválaszoltunk kérdéseikre. Azután már ők hívtak, hogy jöjjünk, mert megalakulnak.

Így elmondva egyszerűnek hangzik, de valójában igen szép és nehéz feladatot hajtottak végre a járás vezetői, nagyonis meg kellett dolgozni azért, hogy egy zászlót kitűzhessenek, hát még tizenhármat.

Négy termelőszövetkezetünk ben már elkészült a zárszámadás és néhány nap múlva a többi is befejezi. Most a gazdasági év v... hogy tsz-eink ... mesztett növényükkel túlszárnyalták az egyéni gazdák termeséredményeit.

Őszibúzából 2,2 mázsával, őszi árpa 1,1, rozs 2,9 és zabból 2,86 mázsával többet termeltek átlagban az egyéni parasztoknál. Kapásnövényeknél is jelentős a többlet: cukorrépánál 20—25 mázsa, burgonya 15—20 mázsa, csöveskukoricánál 5—6 mázsa terméskülönbözet a termelőszövetkezetek javára.

Mi ennek az oka?

— Röviden és tömören kifejezve a nagyüzemi gazdálkodás. Elsősorban a nagyarányú gépi művelés. Tsz-eink kataszterális holdanként 3,4 normálhold gépi munkát végeztek. A műtrágyafelhasználás átlagosan 108 kilogramm holdanként. De van olyan tsz-ünk még hozzá új tsz, a berkesdi „Kossuth", ahol egy holdra átlagosan 182 kilogramm műtrágyát szórtak ki. Ez természetesen éreztette hatását a terméseredményekben.

Zárszámadást készítő termelőszövetkezeteink árutermelési tervüket 108 százalékra teljesítették. Ezekért az eredményekért termelőszövetkezeteink 441.000 forint kedvezményben részesülnek. Ha ezt az összeget elosszuk a családok számával, akkor az egy családra eső kedvezmény mindent összevetve 1130 forintot tesz ki.

Az állattenyésztést vizsgálva megállapíthatjuk, termelőszövetkezeteinkben 4,7 kh. terület jut egy számosállatra. Fejési átlaguk pedig járási átlagban 8,3 liter. A sertéstenyésztésben is szép eredményeket értek el tsz-eink, ma már minden sertéstenyésztéssel foglalkozó termelőszövetkezetünkben fehér hússertés tenyésztés folyik, amely tudvalevőleg igen igényes, extenzív viszonyokat megkívánó fajta.

— Zárszámadási eredményeink eddig még kielégítőek. Termelőszövetkezeti parasztjaink az idei aszályos év mellett is jobban, eredményesebben zárják az évet egyénileg gazdálkodó társaiknál és ez elég biztosíték arra, hogy a termelőszövetkezeti mozgalom a jövőben is legalább ilyen arányban fejlődjön, mint az elmúlt esztendőben.

R-né

Újdonságok az Állami Áruházban

Kínai selyemkötények, Németországból importált pompás női utazótáskák, a legváltozatosabb kivitelben készült női retikülök, saját készítésű női és férfi télikabátok csalogatják a vevők seregét nap, mint nap az Állami Áruházba. Az elmúlt napokban olyan forgalmat bonyolított le az áruház, amilyent fennállása óta talán még soha. Csak a saját készítményű télikabátokból száznál több elfogyott egyetlen napon.

A legnagyobb feltűnést mégsem a nagy választék és a hatalmas kereslet képezi, hanem az ásító, árválkodó pénztárak. A megszokott kép, a pénztárak előtti tumultus egycsapásra megszűnt, elköltözött az áruházból. Nem kell már értékes tízperceket várakozni a csomagkiadó előtt sem.

Hogy ment ez eddig? A vásárló kiválasztotta a portékát, majd a fizetési blokkal a pénztár elé állt. Az áru kifizetése után a csomag kiadó előtt várta, amíg sor kerül az áru átvételére.

És hogy megy most? A vásárló a kiválasztott portéka után a csomag-pénztárhoz megy, ahol az áru kifizetése után azonnal átveszi a csomagot. Egy „állomást" tehát megtakarított, ami egy olyan nagyforgalmú helyen, mint az Állami Áruház, szinte felbecsülhetetlen előnyt jelent időben és a forgalom lebonyolításában is.

Csak elismeréssel adózhatunk az Állami Áruház jelentősnek ígérkező újításához, ami újabb komoly lépést jelent a vásárlók iránti előzékenység terén. Reméljük, hogy ezt a mindenképpen dicséretes példát, hamarosan követni fogják a többi vállalatok is.

A téli forgalomra készülnek a pécsi vasútigazgatóság dolgozói

Ez igen sokféle intézkedést követel a vasúton. Az építési és pályafenntartási szakszolgálatnál például egyik legfontosabb, a személyzet oktatása, amelyet minden szolgálati ágnál, nagy tapasztalatokkal rendelkező oktatótisztek végeznek. A pályafenntartási szolgálatnál, különösen fontos a hófigyelő őrök alapos kiképzése. A forgalmi szolgálatnál nagy gondot kell fordítani az állomási, de elsősorban az utazó-személyzet megfelelő előkészítésére. De talán valamennyi szolgálati ág közül a vontatós az, amelyet legérzékenyebben érint a téli zord időjárás, mert a vontatási nehézségek már az őszi ködös időben megkezdődnek. A tél hidege a gőzmozdonyok és a személyszállító-kocsik gőzfűtési berendezéseit befagyasztaná, ezzel megbénítaná a forgalmat, ha erre már időben nem készülnének fel.

A télre való felkészülés a vasúton, valamennyi szolgálati ágnál, elsősorban az emberről való gondoskodást jelenti, de jelenti a szolgálat zavartalan ellátását és a forgalom lehetőség szerinti fenntartását, a legrosszabb időjárásban is. Ennek érdekében a pályafenntartási szakszolgálat már kellő időben, megfelelően gondoskodik a szükséges hóeltakarító szerszámok beszerzéséről, a meglévők kijavításáról és tárolásáról. Ez a pécsi pályafenntartási főnökségen már megtörtént. Megvizsgálták már a hordozható hósövénytáblákat, kijavításukról, pótlásukról intézkedtek. Megtörtént a fűtőházak, motorszínek, vízállomási épületek üvegezési hiányainak pótlása, a hófigyelőőri szolgálat megszervezése és a riasztási terv elkészítése. A szükséges közmunkaerőt az elmúlt évekhez hasonlóan az idén is igénylik, hogy szükség esetén a pálya felszabadítása mielőbb megtörténhessen. Rendkívül fontos munka ilyenkor a pályatest beteleltetése, a szalagszerű fenntartási munka keretében, mely már szintén folyamatban van.

A vontatási szolgálatnál is legfontosabb követelmény a télre való felkészülésnél, az emberről való gondoskodás. A mozdonyvezetőket és fűtőket időben ellátják meleg, bundabéléses kabáttal, halina-csizmával. Meleg ruhát kapnak mindazok a dolgozók, akik szolgálatuk nagyobb részét a szabadban töltik. Ha erősebb a hideg, az itt dolgozók napjában többször, melegítő ételeket és italokat is kapnak. A vontatási telepeken már az ősz elején megvizsgálják és kijavítják a mozdonyokat, személykocsi berendezéseket, amelyek a kocsik fűtését, világítását és fékezését szolgálják. Kellő időben gondoskodnak jóminőségű szénről, olajról, kerékcsúszást csökkentő homokról, stb. A hőelvek és hóhányó gépek felülvizsgálatát is rövidesen befejezik.

A télre való előkészületeket a szolgálati helyek szigorúan, ütemterv szerint végzik. Az előkészületeket nemcsak az igazgatóság egyes osztályai, de a KPM vasúti főosztálya is ellenőrzi.

Várnai László

Elegendő jóminőségű darabos szene van a MÁV-nak télidőre

A MÁV az idén jól felkészült a téli időjárásra, elsősorban megfelelő mennyiségű darabosszenet tartalékolt, ami igen fontos a téli forgalom jó lebonyolításánál. December—február között a 424-es jelzésű nagyteljesítményű mozdonyok lesznek a derékhadai a személyforgalomnak, s ezek a gépek lényegesen könnyebben birkóznak meg a téllel.

Igen nagy gondot okoz a MÁV-nak a kocsik világítása és fűtése. A világításhoz nincs elegendő akkumulátor, az elromlott akkumulátorok megjavítása sem volt teljesen megoldható. Ezen most igyekszik segíteni a vasút, s még a tél beállta előtt akkumulátor javítóműhelyt hív életre.

Kevés a kazánkocsi is, amelyekkel fűteni lehetne a vonatokat menet közben. Éppen ezért a kocsikat az induló állomásokon előre befűtik, s a mozdonyszemélyzetnek csak arról kell gondoskodnia, hogy menet közben elegendő gőzzel táplálják a fűtéseket.

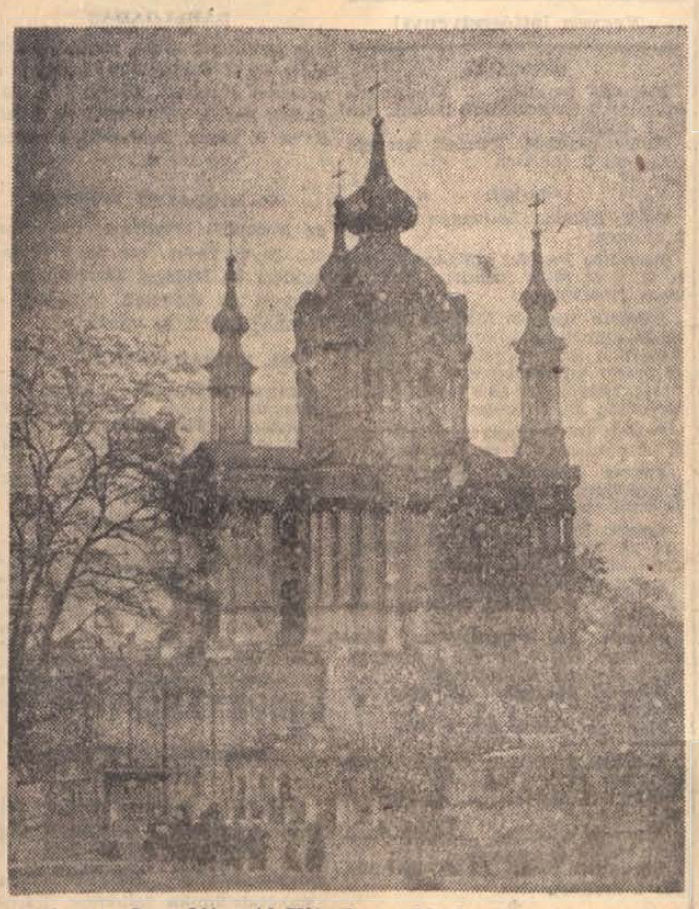
Kijevi képeslap

Az idegen — legyen az külföldi vagy szovjet állampolgár — ha először jár Kijevben, szinte percenként nyúl a fényképezőgépe után, annyi újat, csodálnivalót lát ebben a Dnyeper parti városban. A hatalmas szürke folyó karcsú hídjaival, a domboldalra épült város egekbe törő tornyaival fővárosunkra, Budapestre emlékeztet.

Talán ezért, talán, mert a hatalmas házak között gyönyörű parkok, barátságos sétányok, terek vannak s mindenütt fák, virágok, már az első órákban nagyon barátságosnak, otthoniasnak tűnik minden.

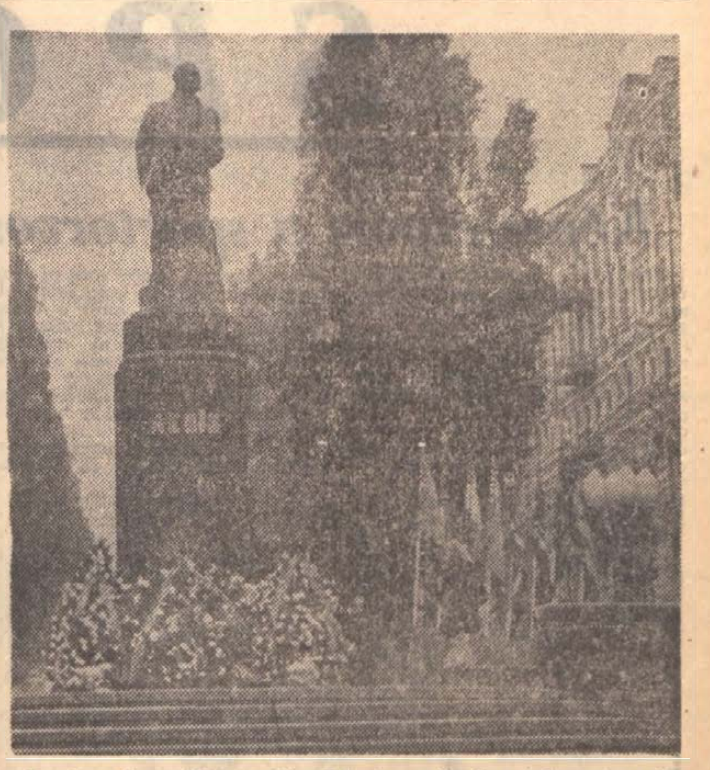
Pedig Kijev tipikus ukrán város. Története évezredekre nyúlik vissza, s minden kor hagyott hátra valami emléket is. A kijeviek — érthetően — kegyelettel őrzik ezeket az emlékeket s büszkék arra, hogy városuk műemlékekben oly gazdag. A csodás szépségű Andrej templomra, a Sofia szinarannyal burkolt hagymakupoláira, a barlangtemplom gyönyörű festményeire, a múzeumok sokaságában tárolt kincsekre, becses emlékekre valóban büszke is lehet az, aki a magáénak mondhatja. S a kijevieknek ezen kívül is van mivel büszkélkedniök. Mert ez a város nemcsak műemlékekkel, hanem kulturális, szociális létesítményekkel is gazdag. Van hatalmas egyeteme, sokszínháza, könyvtára, iskolája, szórakozó helye. De ez itt annyira természetes, magától értetődő, hogy senki sem beszél róla.

Ritka az olyan látogató Kijevben, aki elmulasztja a csodás szépségű Andrej templom megtekintését. E templom a város egyik legszebb műemléke. Érdekessége, hogy olyan mély az alapja, mint amilyen magas a tornya.

A város utcáit, tereit járva a második világháború nyomait kutattam. Akkoriban sokat hallottam arról, hogy a németek milyen vandál pusztításokat végeztek itt. A háború nyomaira azonban sehol sem találtam. Már csak az emlékekben él. De ott elevenen. Egy fekete, göndörhajú kijevi fiatalember — Félix a keresztneve s a filmgyárban dolgozik — elmondotta, hogy Kijevet szinte a porból kellett újjáépíteni, hogy mindaz, amit Kijevben látunk, az újjáépítés eredménye. A hitleri hordák pusztítására már csak a Dnyeper egyetlen hiányzó hídja emlékeztet. Az se sokáig. Kijevben ugyanis már befejeződött a város rendezése s a kijeviek most már a város fejlesztésével, csinosításával, tisztántartásával törődnek. A város középpontjában már hozzákezdtek a földalatti építéséhez, a Szerelmesek hídjával szemben pedig hatalmas szállodát építenek.

Arról, hogy a szovjet városok nagyon tiszták, rendezettek, már igen sokat írtak. S hogy néhány szóval ezt is megemlítem, azért van, mert nem lehet szó nélkül hagyni. Nagyon meglepő volt például, hogy Kijevben csupán azért, hogy egy építkezés ne rontsa a városképet, építettek eléje fából egy — a városképbe beilleszkedő — oszlopos ún. paravánt, amelyről csak akkor derült ki, hogy valójában mi a hivatása, amikor közelebbről megvizsgáltuk. Ugyancsak szokás az is, hogy az építkezéseket bekerítik, a kerítés mellé járdát építenek. Ezek után persze az sem meglepő, hogy az utcákon, tereken, az üzletek ki- és bejáratainál szemétgyűjtő szemétgyűjtő mellett áll s nincs az a megrögzött szemetelő, aki a cigarettavéget, az autóbuszjegyet vagy egyéb felesleges holmiját a járdára merné dobni.

A város legszebb pontján fekete márvány talpazaton áll a szocialista forradalom, a szovjet nép lángeszű vezérének, Leninnek a szobra. Éjszakánként hatalmas fényszórók világítják meg a szobrot, amelynek talpazatán mindig friss virág díszlik.

A kijeviek nemcsak a tisztaságra, hanem városuk csinosságára is nagyon ügyelnek. A képen látható oszlopos épületnek (fából készült s csak egyetlen oldala van) csupán az a hivatása, hogy eltakarja a mögötte folyó építkezést.

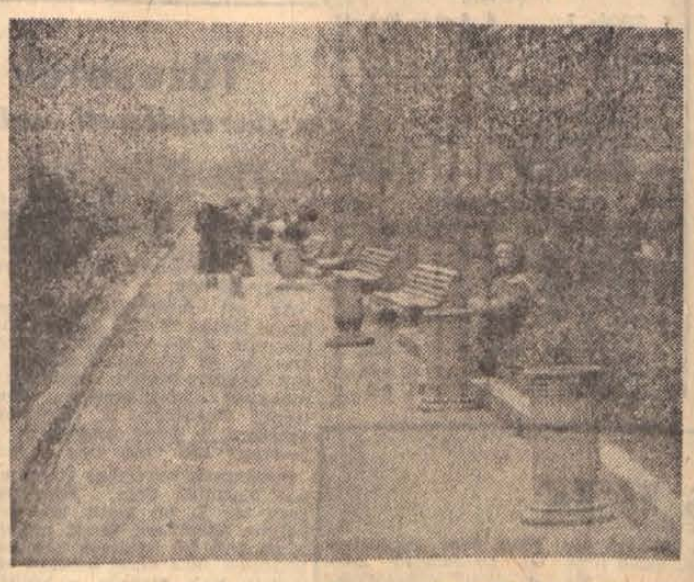
Mint már említettem, Kijevben sok a park, a sétány. A kijevi emberek szeretik ezeket a parkokat. Megfigyeltem, hogy egyesek — noha náluk már mínuszt mutat a hőmérő — órákig elüldögélnek egy-egy padon s a pad mellett rendszerint ott áll a gyerekkocsi is. Edzett emberek lesznek ezekből a babákból, annyi bizonyos.

A belvárosban — különösen délután és este — igen nagy a forgalom. A legtöbben ilyenkor végzik a bevásárlást s így előfordul, hogy egy-egy üzlet előtt sorban is állnak. Pedig sok az üzlet és rengeteg az áru. A választék már nem olyan nagy, mint nálunk, de azért a divatos cikkek is megtalálhatók.

Kijevben ilyenkor ősszel korán besötétedik. Az utcák pedig a sok ezernyi villanyégő, neonreklám fényében csillogó kirakataikkal, hullámzó embertömegükkel még barátságosabbnak, még szebbnek tűnnek. Nehéz elbúcsúzni Kijevtől...

Nem csoda, hogy a vonatból még nagyon sokáig visszatekintettünk Kijev felé és mindegyikünknek — az ifjúsági küldöttség minden tagjának — az volt a vágya: legalább még egyszer viszontláthassuk Kijevet.

MESTERFALVI GYULA

A kijeviek a tisztaságra nagyon ügyelnek. De hát nehéz is ott szemetelni, ahol ilyen sok a szemétgyűjtő...

A kijevi emberek nagyon szeretnek szórakozni, tanulni. Ehhez a városban lévő rengeteg könyvtár, mozi, színház a lehetőséget biztosítja is. S mivel sok a lehetőség, egyesek hosszasan ácsorognak a hirdető tábla előtt, hogy kiválasszák azt, ami nekik a legmegfelelőbb.

Bár Kijevben már sokkal hidegebb van, mint nálunk, a dinnyeszezon még nem ért véget. A dinnyeárus néni egyik legnépszerűbb alakja a kijevi főutcának.

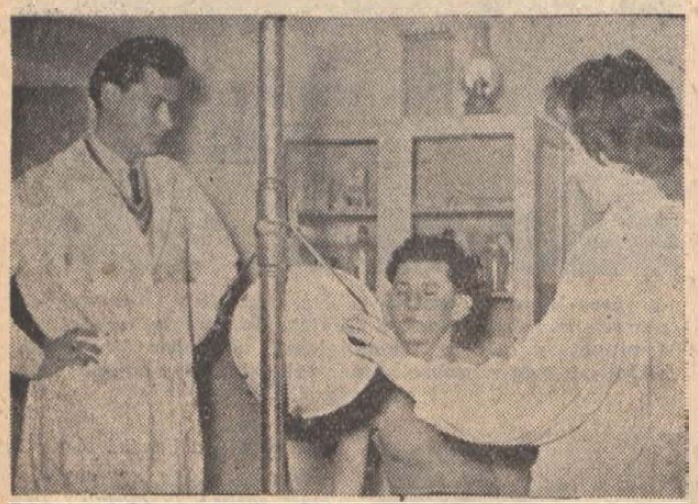
Naponta százával keresik fel Kijevet a turisták. Így aztán mindennapi dolog, hogy egy-egy turistacsoport a város legszebb pontján kiszáll az autóbuszból s munkához látnak a fényképészek...

SPORT

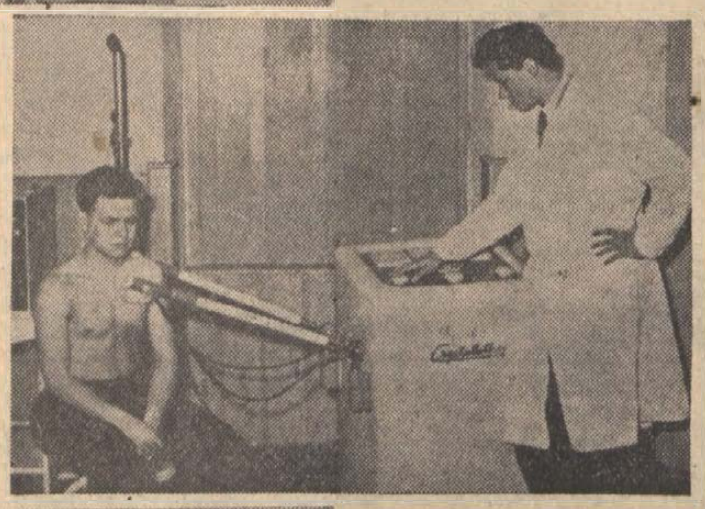
Képes riport a sportorvosi rendelőben

Nem vitás, hogy a rendszeres testgyakorlás az egészség védelmének egyik legfontosabb eszköze. Persze megfelelő ellenőrzés is szükséges hozzá, ezért rendelkeztek úgy az illetékesek, hogy minden sportolónak meghatározott időnként sportorvosi ellenőrző vizsgálaton kell részt vennie. A sportorvosi rendelőhálózat a felszabadulás után épült ki. Pécsett is már több mint tíz éve működik a sportorvosi rendelő. Hogy milyen forgalmat bonyolít le, arra talán jellemző az az adat, amit a beteglátogatási napló elárul. Ebben az évben már több mint tizenegyezer vizsgálatot tartottak az intézet orvosai, ebből hétezer sportolót a rendelőben vizsgáltak meg, négyezret pedig kinn a sportköröknél.

A városi tanács az elmúlt évben teljesen átalakította és rendbehozatta a rendelőintézet helyiségeit, várószoba, öltöző, irodahelyiség áll a sportolók rendelkezésére. A rendelőben pedig a legmodernebb műszerekkel dolgoznak az orvosok. A röntgengép mellé az idén kvarclámpát, rövidhullámú és EKG-gépet kapott a sportorvosi rendelő. A beruházások több mint százezer forintot tettek ki.

Kvarclámpa. Ultraviolett sugaraival pótolja a téli időszakban a sportolóknak különösen fontos napfényt. De az izmok erőnléti állapotát is nagyban befolyásolni képes. Kimutatták, hogy az ultraibolya sugárzásban részesültek teljesítő képessége növekszik.

Rövidhullámú gép. Több kiváló gyógyhatása mellett nagyon fontos eszköz a sportolóknál gyakran előforduló rándulások, húzódások utókezelésénél.

EKG. A szívben keletkezett akciós áram segítségével fontos tájékoztatást nyújt az orvosnak a szív ritmus zavarairól és a szívizomzat állapotáról. Segítségével tájékozódást kap az orvos a sportolók edzettségi állapotáról, teljesítőképességéről és kimutatja azokat a szívben létrejött változásokat, elváltozásokat, melyeket egyéb vizsgálati eszközökkel nem lehet kimutatni.

Totó-nyeremények:

A totó e heti fordulójában három fogadó ért el 12 találatot. A nyeremény szelvényenként 165 913 forint. A 11 találatos szelvények száma 125, a 10 találatosoké 1544. Az előbbiek 8981, az utóbbiak 429 forintot nyertek.

Sporthíradót adott ki a sellyei és a sásdi járási testnevelési sporttanács

A sellyei és a sásdi járási testnevelési sporttanács sajtó és propaganda bizottsága sporthíradót adott ki.

Mindkét sporthíradó azt a célt tűzte ki maga elé, hogy ismertesse a testnevelési és sportra vonatkozó határozatokat, közölje az egyes sportágak bajnokságainak, versenyeinek eredményeit, megismertesse és népszerűsítse a járás jól dolgozó sportköreit, ugyanakkor azonban a nagy nyilvánosság előtt mutasson rá azokra a hibákra, melyek még mindig előfordulnak az egyes sportszervek és sportkörök munkájában.

A megyei ifjúsági labdarúgóválogatott előkészületei

A megyei ifjúsági labdarúgó válogatott keret csütörtökön tartja utolsó kétkapus edzését a Traktor-pályán. Több edzőmérkőzés az idén már nem lesz és ez lesz az előkészület az első megyék közötti válogatott mérkőzésre. Az MLSZ elkészítette a sorsolást is. Az első fordulóban Baranya megye ifjúsági válogatottja Tolna megye csapatával mérkőzik Pécsett. A találkozó időpontját még nem jelölték ki, de valószínűleg még az idén sor kerül a mérkőzésre. Ezután Zala—Baranya, majd Budapest-Nyugat—Baranya találkozókat játsszák. A mérkőzések kétfordulósak lesznek, a legjobban szerepelt és legjobb nevelő-szervező munkát végző megye 1959-ben nemzetközi tornán vesz részt jutalmul külföldön.

A megye ifi válogatott már hosszabb ideje szorgalmasan készül, várja az első mérkőzést. A csapat összeállításánál gondot csak Kozma okoz, akit gyenge tanulmányi eredménye miatt egyelőre nem vesznek számításba. A csapat a következő játékosokból kerül ki: kapusok: Winter (Komlói Béta-akna), Wolford (Kinizsi), hátvédek: Györkő II. (Dózsa), Bárány (Mohács), Baczur (P. Bányász), Keidl (BTC). Fedezetek: Zboray (Dózsa), Sör (Komlói Béta-akna), Katics (BTC), csatárok: Csanda II. (Mohács), Varga (Komlói Béta-akna), Vajda (PVSK), Pecze (PVSK), Angyal (P. Vasas), Pál (Kinizsi), és Jandó (PVSK). Remélhetőleg a komoly előkészületeknek meg is lesz az eredménye.

A csütörtöki edzőmérkőzést megtekinti Hoffer József, a magyar ifjúsági válogatott kapitány és Kapocsi Sándor, a magyar ifi válogatott edzője is.

Siklósi járási labdarúgó-bajnokság állása

I. osztály

1. Siklós I.	6	6	—	—	40:2	12
2. Illocska	7	4	1	2	19:11	9
3. Ber. Ép. I.	6	4	1	1	14:12	9
4. Baksa	7	4	1	2	19:15	9
5. Nagyh. Ép. I.	6	2	1	3	17:20	5
6. Vajszló	5	2	—	3	11:12	4
7. Magyarbóly	7	2	—	5	5:26	4
8. Nagytótfalu	4	1	1	2	5:9	3
9. Ber. V. Cs. I.	5	1	—	4	10:14	2
10. Károlymajor	5	—	—	5	6:25	—

II. osztály

1. Siklós II.	7	4	1	2	29:7	9
2. Kásád	7	4	1	2	9:7	9
3. Nagyh. Ép. II.	7	4	1	2	14:13	9
4. E.-haraszti	7	3	2	2	11:6	8
5. Diósviszló	7	3	2	2	8:4	8
6. Ber. V. Cs. II.	7	3	2	2	8:10	8
7. Harkány	7	2	2	3	8:3	5
8. Lapáncsa	6	2	1	3	5:18	5
9. A.-szentm.	7	1	1	5	5:17	3
10. Ber. Ép. II.	6	1	1	4	2:9	3

A fedett uszodák új beosztása

A városi Testnevelési Sporttanács elnöksége felülvizsgálta az úszószövetség által elkészített téli fedett uszoda beosztást és azt módosítva az alábbiak szerint hagyta jóvá.

Pedagógiai Főiskola fedettuszodája, hétfőn, kedden 19—21 óráig, csütörtökön 17—19 óráig, pénteken 18—20 óráig a Dózsa úszók rendelkezésére áll. Kedden 17—19 óráig, szerdán és csütörtökön 19—20 óráig, pénteken 20—21 óráig a PVSK. Hétfőn és szerdán 17—19 óráig az uszodában a Spartacus sportolói tartanak edzést. Az Urán SC uszodáját kedden és pénteken 18.30—20 óráig a Spartacus úszók használhatják. Az uszoda beosztása november 24-én lép életbe.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 19-i, szerdai műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Üttörőink életéből. A legfiatalabb útépítők. Trojanac kóló — tamburazene. Kis naptár szerdától-szerdáig... Mese a „Holdban ülő fonólányról". Erzsébet napi köszöntők. — Szív küldi szívnek szívesen.
17.00: Német nyelvű műsor. Deutschmeister-induló. A nagyhajmási fúvósegyüttest Hábich Konrád vezényli. Szív küldi szívnek szívesen. Tiroli jódliszámok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Fiatalok klubja. Kíváncsiak társasága.
17.45: Bujdosók. — Móra Ferenc novelláját rádióra alkalmazta Pákolitz István. Szereposztás: — A fejedelem — Szabó Ottó, Bercsényi Zsigmond — Fülöp Mihály, Mariássy generális — Láng József, Sibrik udvarmester — Koppány Miklós, Jávorka hadnagy — Petőházi Miklós, Mikes Kelemen — Somló Ferenc.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Emlékezés F. Schubertre... Összeállította: dr. Nádor Tamás.
18.45: Keringők.
19.00: Műsorzárás.

Vegyen lottószelvényt!

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (délután 3 órakor). Bob herceg (este 7 órakor).
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Rákóczi hadnagya (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Pármai kolostor II. (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth Híradó: Magyar híradó, 10. sz. sporthíradó, Sopron, Tihany, Amerikai kémszolgálat. Előadások 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.
Petőfi: Hétköznapi tragédiák (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Gyárváros): Pique Dame (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Építők kultúrotthona: Egy nyáron át táncolt (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Ifjúsági filmszínház: Micsoda éjszaka 4 és 6 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Patkányfogó (fél 6 és fél 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Rákóczi (Mecsekalja): Nővérek (7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): A szív újra dobog (7 órakor).
Kossuth (Mohács): Gyermekkori szerelem (6 és 8 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Az én lányom (8 órakor).
Táncsics (Siklós): Akinek meg kell halnia (8 órakor).
Bőrgyár: Vetélytársak (délután fél 5 órakor).

*

Üttörőház: ma délelőtt 10 órakor a bélyeggyűjtő üttörők részére megbeszélést tartunk. Kérjük a tagok megjelenését.

KATALIN-BÁL

lesz november 22-én, szombaton este fél 8 órától éjjel 2 óráig a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

EGÉSZSÉGÜGYI ELŐADÁS

A fogamzásgátlásról tart előadást dr. Pozsonyi László adjunktus, szülész és nőgyógyász november 21-én, pénteken este 6 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

LÁTOGATÁS A PÉCSI EGYETEMI KÖNYVTÁRBAN

Pécs város Művelődési Háza november 23-án, vasárnap délelőtt 10 órakor látogatást vezet az európai hírű Pécsi Egyetemi Könyvtár megtekintésére szakvezetéssel. Jelentkezés a művelődési ház irodáján (Déryné u. 18.) Részvétel díjtalan.

LÁTOGATÁS A DOHÁNYGYÁRBAN

Pécs város Művelődési Háza ma délután 2 órakor üzemlátogatást vezet a Pécsi Dohánygyár megtekintésére. Jelentkezés a művelődési ház irodáján. Részvétel díjtalan.

BÁBELŐADÁS

lesz november 23-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Színre kerül: Hófehérke és a hét törpe c. mese. Belépődíj 3 forint.

*

AZ IRODALMI SZINPAD

az Antigoné előadását november 21., 22. és 23-án este fél 8 órakor rendezi az Ifjúsági Színházban — Jegyek az elővételi irodában — Színház tér 2. — válthatók.

III. KAMARABÉRLETI EST

a városi művelődési házban 1958. november 19-én, szerdán este fél 8 órakor. Közreműködnek: Jevgenyij Altman (gordonka), Valerij Vasziljev (zongora), Jean Ter-Mergerjan (hegedű). Zongorán kísér: Natalia Fuchs.

ELŐADÁS

Az MSZMP Városi Bizottsága és a TIT közös rendezésében az esztétikai előadássorozat második előadására 1958. november 21-én, délután 5 órakor kerül sor a központi egyetem aulájában. Az előadás címe: „A magyar impresszionista költészet stílusformái". Előadó: dr. Tompa Józsefné a Nyelvtudományi Intézet munkatársa.

ATOMFIZIKAI ELŐADÁSSOROZAT

November 19-én 18 órakor Pécs város légoltalmi parancsnoksága és a TIT közös rendezésében a Doktor Sándor kultúrotthonban „Rakétatechnika fejlődése, irányított lövedékek" címmel Zukovics Imre főiskolai tanár tart előadást. Kísérőfilm: Csillagok világában.

Tűzesetek és sérülések
a tűzrendészeti szabályok megszegése miatt

A Komlói Mélyfúró Vállalat kísérleti mélyfúró munkahelyén lévő egyik lakókocsiban 1958. november hó 16-án, 17.30-kor a kályha mellett elhelyezett könnyen gyulladó anyagok az erős tüzelés folytán keletkezett sugárzó hőtől meggyulladtak.

Az ott őrszolgálatot teljesítő Szabó István 17 éves dolgozó megkísérelte a tűz eloltását, eközben azonban az ott szabálytalanul tárolt kalcium-karbid berobbant. A robbanás következtében Szabó István megsérült. A tűz következtében a bódé leégett. A keletkezett kár több ezer forint.

Ugyancsak november 17-én 16.47-kor Kuzmiák Béla, Pécs, Kossuth tér 7. sz. alatti lakásán a kályha közelében tárolt nitrófilm a sugárzó hő hatására belobbant. Kuzmiák Béla égési sebeket szenvedett, s a mentők a kórházba szállították. A tüzet gyors beavatkozással sikerült eltoltani s így nagyobb anyagi kár nem keletkezett. A gondatlan tűzokozókkal szemben az eljárás megindult.

A Baranya megyei Tűzrendészeti Osztályparancsnokság ezúton ismét felhívja a város és megye lakosságának figyelmét arra, hogy a tüzelőberendezések közelében gyulékony anyagot ne tartsanak s a tüzelőtérbe tűzrakás, vagy tüzélesztés céljából tűzveszélyes folyadékot ne öntsenek.

Közlemények

Áramszünet lesz transzformátorállomás karbantartása miatt 19-én 23.50 órától, 20-án 4 óráig a Szabadság, Rét, Rákóczi és dr. Várady A. utcákban, valamint a Pécsi Tejcsarnok telepén és a Tűzoltó Alosztályparancsnokság telephelyén.

Áramszünet lesz hálózat karbantartás miatt ma reggel 7.30 órától 16 óráig a Surányi Miklós úton, Hunyadi János út felső szakaszán, valamint az Üdülő Szálló környékén és a Posta mecseki létesítményének területén.

— HALÁLOZÁS. Szeretett testvérem, sógornőm és nagynénénk, Ladika Júlia f. hó 17-én elhunyt. Temetése 20-án, csütörtökön délután fél 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Drága jó édesanyánk, nagymamánk, özv. Schvara Frigyesné sz. Urbán Krisztina váratlanul elhunyt. Temetése 19-én, szerdán délután 4 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó férj, édesapa, testvér és kedves rokon, Tari István, a II. sz. Sebészeti Klinika dolgozója (volt hentes és mészáros) 42 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 20-án, fél 3 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy a drága jó férj, apa, nagyapa és kedves rokon

Kecskés Jenő

mentő főápoló

f. hó 14-én, rövid szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat f. hó 20-án, csütörtökön délután 3 órakor a pécsi központi temetőben kísérjük utolsó útjára.

Gyászoló család.

— Özv. Fischer Ágostonné temetése ma délután fél 3 órakor lesz.

APRÓHIRDETÉSEK

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Hálószobabútor, — konyhabútor, félhálló, szelon, szekrények, asztalok, írósztal, — nagyon olcsón, részletre is eladó. Aradi vértanúk u. 32. 89

G 35 típusú vontatónkat könyvjóváírással elcseréljük Csepel 3.5 tonnás tehergépkocsira. Pécsi Bőrgyár. 528

4 szobás ház, szuterinos, 3 szoba beköltözéssel, minden elfogadható árért sürgősen eladó. Megtekinthető: délelőtt 9-ig, délután 5-től, Miklós utca 15/1. 524

Kombináltszoba. Áll: szekrény, rekamié, asztal, négy szék, — hálószobák, konyhák, ágyak, szekrények, párnás-szék és más bútorok Báránynál, — Hal tér 1. Baranya vendéglőnél. 522

4 darab hízottsertés eladó. Nagyhídi út 3. Jankovics-telep. 521

Nagypeterden háromszobás családi ház, mellékhelyiséggel sürgősen eladó. Házszám 22. 520

Sertésvágáshoz használjon perzselőgépet, ízletesebb a hús. Perzselőgépet, kölcsönadok, külön perzselést, külön vágást vállalok. Csillag utca 11. Porcelángyár mögött. 518

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő. Telefon: 39-91. György utca 6. sz. 517

Új, modern, kisipari hálószoba eladó. Pécs, Ady Endre út 56. 513

Házaspárnak bútorozott szoba kiadó, — azonnalra is. Székesfehérvár u. 9., földszint 1. (Rózsakerttel szemben.) 512

Nagyon szép házhely eladó. Torda utca 4 szám. Lakatos. 511

Cipőbőrök és talp, valamint 0.25 LE villanymotor eladó. Gáspár utca 26. Ágoston térnél. 506

Belvárosban, József u 20. szám alatt 2x2 szobás, előszobás, konyhás ház 70 000-ért eladó. 433

Belvárosban, 3 szobakonyhás ház részben beköltözhetően eladó. Egész nap megtekinthető. Pécs, Mandula utca 26. 526

Eladó egy 46-os Neokalor kályha és egy 220-as villanyradiátor. Vas Gereben utca 24. 527

Nagyítógép, vegyszeres mérleg, effektuslámpa, lemezgéphez rólfilmkazetta eladó. Lévai László, Kulich Gyula u. 39. 505

600 n-öl szőlő, épület nélkül, kedvező fizetési feltételek mellett, minden elfogadható árért eladó. Cím: Nap utca 4. 493

Motorkerékpár, autó, tűzhely, kályha, gyermekkocsi alkatrész nikkelezése, krómozása Somfainál, Pécs, Déryné utca 47. 479

Sötét, masszív háló, félhálló, asztal, székek, páros szekrények, páros éjjeliszekrények, olcsón eladók. Doktor sándor u. 28. 516

Hálószoba, konyhabútor, Kalor-kályha, — szekrények, ágyak, — szalongarnitúra eladó. Felső-Vámház utca 2. Üzlethelyiség. 490

Építkezők figyelem! 8—12 m gerendák, 5.60 m szalufák, keményfaragott tölgyfából — nagyobb mennyiségben eladók. Futó János, Besence. 472

Majtényi utca 1. sz. ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni este 7—8 között. 492

Keményfa félhálló olcsón eladó. Szőlő utca 19. sz. 497

Építtetők figyelmébe! Tavaszi építkezéséhez mész és egyéb építőanyag-szükségletét — már most szerezze be telepeinken a tavaszi torlódások elkerülése végett. Gazdaságos, ha építkezésénél frissen oltott mész helyett pihent mésszel dolgozik. Pécs—Szekszárdi TÜZEP. 84

Több éves gyakorlattal rendelkező konzervgyári előmunkást keresünk. Ajánlatok, illetve személyes jelentkezés a Kaposvári Hűtőipari Vállalatnál. 57

Kombináltszoba, gázkályha és egyéb bútorok eladók. Bercsényi utca 2. Dósler. 83

Papírvágógép, kézikaros, 35x45 méretű eladó, bérbeadó. Jókai utca 5. Üzletben. 507

Villany- és robbanómotorok

nagy választékban kaphatók:

MEZŐSZÖV VÁLLALAT
Pécs, Rét u. 33. Tel.: 10-12.

DUNANTULI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 274. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1958. NOVEMBER 20.

Díszünnepség a Pécsi Nemzeti Színházban

A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei és Pécs városi Bizottsága, Baranya megye és Pécs város Tanácsa 1958. november 20-án este 7 órakor a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának negyvenedik évfordulóján díszünnepséget rendez a Pécsi Nemzeti Színházban.

Ünnepi beszédet mond: B. Nagy Gusztáv elvtárs.

A díszünnepség második részében művészi műsor következik.

Négy hősi évtized tanúsítja, hogy pártunk a magyar dolgozó nép hivatott vezetője

Ünnepség a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának évfordulója alkalmából

A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának 40. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága szerdán este ünnepséget rendezett az Erkel Színházban.

Az ünnepség elnökségében helyet foglalt Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke, Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, dr. Münnich Ferenc, a Minisztertanács elnöke, Apró Antal, Biszku Béla, Fehér Lajos, Fock Jenő, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Komócsin Zoltán és Nemes Dezső, a Politikai Bizottság póttagjai, a társadalmi és tömegszervezetek vezetői, neves közéleti személyiségek, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány több kiváló régi harcosa.

Az ünnepségen részt vettek az MSZMP Központi Bizottságának, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának, a kormánynak tagjai, a munkásmozgalom régi harcosai, a budapesti diplomáciai képviseletek több vezetője, és tagja.

Az ünnepséget dr. Münich Ferenc elvtárs, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke nyitotta meg, majd Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára mondott ünnepi beszédet.

Kádár János elvtárs beszéde

Kedves Elvtársak! Elvtársnők! Tisztelt ünnepi gyűlés, barátaim!

Ezekben az órákban széles néptömegek emlékeznek meg hazánkban a lenini típusú magyar forradalmi munkáspárt megalakításának 40. évfordulójáról. Valóban nagy, az egész nép életére ható történelmi tettet vittek végbe Kun Béla vezetésével azok a kommunistává vált hadifoglyok, baloldali szociáldemokraták, forradalmi szocialisták, akik 1918 novemberében létrehozták a Kommunisták Magyarországi Pártját.

A magyar nép szenvedéseit az elviselhetetlenségig fokozták akkor az első világháború gyötrelmei, az éhező asszonyok és gyermekek látványa, a nép véréből meggazdagodott hadimilliomosok tobzódása. A földesúri-tőkés uralkodó osztály politikailag csődben volt, a nép forradalmi változás után sóvárgott, a revizionizmus és osztályárulás mocsarába süllyedt szociáldemokrata jobboldal pedig a tőkés rendszer megmentésére vállalkozott.

A magyar munkásosztály legöntudatosabb emberei ebben a helyzetben, a szociáldemokrata jobboldal osztályárulásával határozottan szakítva, a megalkuvás erőivel folytatott elszánt harcban hozták létre a magyar, marxista—leninista munkáspártot.

Ezzel olyan pártot szerveztek és indítottak el történelmi útjára, amely azóta is dacol minden viharral és halad előre a maga győzelmes útján.

A könyörtelen osztályellenség, a burzsoázia, pártunkat megalapítása napjától rágalmazta, gyalázta, sokszor holt hírét költötte. S amikor hatalmában állott, minden elképzelhető eszközzel üldözte a magyar munkásosztály forradalmi pártját. A párt tagjait évtizedeken át a legkegyetlenebb barbársággal üldözte, kínozta és gyilkolta.

Hol van már a burzsoázia hatalma? A magyar munkásosztály forradalmi pártja viszont négy évtized viharain keresztül vezette és a Magyar Szocialista Munkáspártban testet öltve ma is vezeti munkásosztályunk, népünk minden akadályon diadalmaskodó harcát az új, szocialista társadalom megteremtéséért.

Az út hosszú, a harc kemény volt ama negyven évvel ezelőtti naptól mostanáig és az úttörők közül sokan kidőltek a sorból a hosszú harc alatt. Sokat megöltek közülük a fasiszta gyilkosok 1919-ben, Horthy sötét negyedszázada alatt és 1956 fehérterrorjának napjaiban. Ritkította soraikat az ellenséges golyó a harctereken, ahol a nép szabadságáért küzdöttek. Az elesett harcosok emlékét örökké őrizni fogja szívében a nép.

A párt alapítói, első harcosai közül az élők ma is egy sorban küzdenek velünk. Ma szeretet és megbecsülés, tisztelet övezi őket.

Ennek a tiszteletnek mindenütt és mindenkor élnie kell a veterán harcosok iránt,

nem is csak azért, mert erre ők a maguk személyében bőven rászolgáltak, hanem azért is, mert személyükön keresztül a párt is, a nép is a legszebb erényt, a zászló iránti hűséget és önmagát, saját múltját becsüli meg.

A Magyar Kommunista Párt születéséről szólva fel kell idéznünk annak emlékét, akinek eszméi és tanításai vezették pártunk alapítóit. A nagy Lenin emléke előtt hajlunk meg mi, magyar dolgozók ezen a napon, aki annyi más történelemformáló műve között a munkásosztály újtípusú, a hatalom megragadására, a néptömegek vezetésére alkalmas forradalmi pártjának kovácsa, megalkotója is volt.

Büszkék vagyunk rá, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja példáját követjük

Bensőséges szeretettel fordulunk Lenin pártja, a Szovjetunió dicső kommunista pártja felé. Sohasem csináltunk titkot abból, ellenkezően büszkék vagyunk rá, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártjától tanultunk, tanulunk és tanulni fogunk a jövőben is. Már a pártunkat megalakító első magyar kommunistákat is a Szovjetunió Kommunista Pártja példája ösztönözte.

Negyven éven át vértezték fel a magyar kommunistákat az úttörő, az előttünk járó idősebb testvérpárt tapasztalatai.

Negyven éven át is mindig így volt ez pártjaink között — ma is a legszorosabb eszmei, elvtársi, baráti kapcsolatok kötik össze a Szovjetunió Kommunista Pártját és a Magyar Szocialista Munkáspártot. Mély meggyőződésünk, hogy a pártjaink kapcsolatait a jellemző teljes eszmei közösség és jó elvtársi kapcsolat a jövőben is mindenkor fennmarad és az idő haladtával mind mélyebb és bensőségesebb lesz.

Ettől a meggyőződéstől áthatva küldjük forró elvtársi üdvözletünket pártunk megala-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Dr. Münnich Ferenc elvtárs nyilatkozata a november 16-i választásokról

A Magyar Távirati Iroda felkérte dr. Münnich Ferencet, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökét, hogy mondja el véleményét a november 16-i választásokról. A Minisztertanács elnöke a következő nyilatkozatot tette:

— A november 16-i választások politikai jelentőségét mindenekelőtt az szabja meg, hogy ez az első választás az 1956-os ellenforradalom óta. A magyar nép impozáns egységben szavazott a Hazafias Népfront jelöltjeire. A választási eredmények cáfolhatatlanul bizonyítják, hogy a magyar nép egyetért a Magyar Szocialista Munkáspárt, a forradalmi munkás-paraszt kormány politikájával, támogatja azt és az ország vezetői élvezik a nép bizalmát.

— A magyar dolgozó nép a november 16-i választásokon a népi hatalom megerősítésére, a szocializmusra adta szavazatát. Hitet tett a felszabadulás óta eltelt évek nagyszerű győzelmei mellett. A választások eredménye azt bizonyítja, hogy a magyar nép döntő többsége egyetért azzal a politikával, amelynek alapvető vonalát a földosztás, az államosítás, a szocialista iparosítás, a mezőgazdaság szocialista átszervezése jelenti. A választások eredménye: az a tény, hogy a választójoggal bírók 98.4 százaléka leszavazott, a szavazók 99.6 százaléka a párt és a kormány politikája mellett foglalt állást, megmutatta, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány kivívta a magyar nép megbecsülését és bizalmát. Ezt a politikát csak csekély 0.4 százalék ellenezte. Népünk bízik a pártban és a kormányban, mert tudja, hogy igen nehéz politikai és gazdasági körülmények között kezdte meg munkáját és igen rövid idő alatt kivezette az országot az ellenforradalom okozta zűrzavarból, rendet teremtett az országban, megvédte szocialista vívmányainkat, helyes politikával felszámolta a gazdasági nehézségeket, sőt népünk áldozatos munkájára és a testvéri szocialista országok segítségére támaszkodva jelentékeny életszínvonal emelkedést is biztosított. Az elmúlt két év alatt már nemcsak helyrehoztuk a károkat, de futotta erőnkből arra is, hogy továbbfejlesszük a szocialista építés eredményeit.

A választási győzelem nagyságát a számszerű eredményeken túl aláhúzza az a körülmény is, hogy a választás a legnagyobb rendben, a titkosság legteljesebb biztosításával zajlott le. Ezt a tényt nem csak az ittlevő, mintegy hatvan külföldi újságíró állapította meg teljesen egyöntetűen, de még olyan, iránt unk érzett szimpátiával nem gyanusítható orgánumok is, mint a Szabad Európa Rádió, kénytelenek voltak szomorúan tudomásul venni.

— A november 16-i választásnak nemcsak belső, de nagy nemzetközi jelentősége is van. Végérvényesen bebizonyosodott, hogy Magyarország dolgozó népe helyesli azt a politikát, amelynek alapja megbonthatatlan testvéri barátságunk a Szovjetunió vezette szocialista tábor országaival.

— A magyar dolgozók szavazatukkal vasárnap újabb súlyos csapást mértek hazánk ellenségeire, akik a nemzetközi porondon még mindig az úgynevezett magyar kérdéssel operálnak. Eddig sem volt alapja az ENSZ-nek arra, hogy velünk kapcsolatos bármilyen kérdést napirendre tűzzön. De ha ma, a választások után, az Egyesült Államok nyomására ismét sor kerül arra, hogy a közgyűlésre ráerőszakolják a „magyar kérdés" tárgyalását, ki nem érti meg, hogy ezzel csak a világszervezet tekintélyét rombolják. Milyen alapon merészelik kétségbevonni a magyar kormány törvényességét, miután a nép túlnyomó többsége titkos választásokon bizalmat szavazott a kormánynak? És hogy nem restelli ezt tenni éppen az Egyesült Államok kormánya, amelynek a legutóbbi amerikai választásokon a szavazók többsége félreérthetetlenül bizalmatlanságot szavazott. Sajátosan értelmezik ezek az urak a demokráciát. A mi szocialista demokráciánkban csak olyan kormány vezetheti az országot, amelyben a nép többsége megbízik.

A választások után a magyar nép még öntudatosabban és magabiztosabban halad előre a szocializmus építésének útján. Az ellenforradalom leverése óta végzett kemény munkában igazolódott, hogy a Magyar Népköztársaságban megvalósult a dolgozók nagy nemzeti egysége. Ezért aratott döntő győzelmet november 16-án a párt vezette Hazafias Népfront. S ez a győzelem egyben az ellenünk áskálódó antidemokratikus, imperialista erők súlyos vereségét is jelenti.

A megyei átlag több mint háromszorosát termelte cukorrépából a siklósi Táncsics Tsz

Olyan termelőszövetkezet, amelyik holdanként több mint kétszáz mázsa cukorrépát termelt az idén, nem is egy van Baranya megyében. A siklósi Béke Tsz például 213 mázsa, a siklósnagyfalui Jóbarát Tsz pedig 232 mázsa cukorrépát szedett fel egy-egy holdról. De olyan termésre, mint a siklósi Táncsics Tsz-nek — legalábbis a szedés eddigi időszakában — egyetlen más közös gazdaságnak nem volt a megyében.

A kis termelőszövetkezet 2,3 hold földről 709 mázsa cukorrépát takarított be. A tsz-tagok a nagyüzemi gazdálkodás révén elérték, hogy évről-évre mind több cukorrépát termelnek, függetlenül attól, hogy kedvező-e az időjárás, vagy sem. 1955-ben 230 mázsát, 1956-ban 260 mázsát, 1957-ben 303 mázsát, 1958-ban pedig 308 mázsát szedtek fel egy-egy holdról. A megyei átlag előreláthatóan száz mázsa körül lesz, a Táncsics Termelőszövetkezet tehát több mint háromszor annyi cukorrépát termelt holdanként. Ugyanakkor a hasonló földeken gazdálkodó siklósi egyénileg dolgozó parasztok holdankénti termése alig haladta meg a 130 mázsát.

A siklósi Táncsics Tsz a 2,3 hold termése után 7090 forint készpénzt, 2127 kilogramm cukrot, ugyanennyi répaszeletet és 354 kilogramm melaszt kapott a Kaposvári Cukorgyártól.

(Iglói)

Két év alatt ötszáz széntelep-minősítő vizsgálat Komlón

A Komlói Szénbányászati Tröszt minőségellenőrző osztályának mérnökei az elmúlt két év alatt ötszáz telepminősítő vizsgálatot végeztek a különböző széntelepek kokszolhatóságára, hamútartalmára, a kokszolható szenek sülőképességére és egyéb minőségi mutatóira vonatkozóan. A termelést e vizsgálati eredmények ismeretében irányítják és a minőségi követelményeknek megfelelően állítanak le, vagy kapcsolnak be a termelésbe fejtéseket.

A Komlói Szénbányászati Tröszt üzemeiben jelenleg 14 kokszolható széntelepet művelnek a felszabadulás előtti két teleppel szemben. Az összes, kitermelt szénnek több mint felét — naponta csaknem 200 vagonnal — szállítanak a Dunai Vasműnek.

Szovjet határozati javaslat a világűr békés felhasználásáról

Zorin, a Szovjetunió ENSZ-küldöttségének vezetője keddi sajtóértekezletén ismertette az újságírókkal a világűr békés használatára vonatkozó új szovjet határozati javaslatot. A javaslat teljes szövege a következő:

„A közgyűlés, amely nagy jelentőséget tulajdonít a világűr kutatásában és békés használatában kialakítandó nemzetközi együttműködésnek,

— úgy véli, hogy ez az együttműködés elősegíti a népek kölcsönös megértésének és baráti kapcsolatainak fejlesztését,

— emlékeztet ezzel kapcsolatban a nemzetközi geofizikai év keretében megvalósult sikeres együttműködésre, mint jó kezdetre,

1. Javasolja, hogy az ENSZ keretében létesítsenek nemzetközi együttműködési bizottságot a világűr békés tanulmányozásában kialakítandó együttműködésre;

2. javasolja, hogy az említett nemzetközi bizottság programjának és szabályzatának kidolgozására létesüljön előkészítő csoport a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, India, Csehszlovákia, Lengyelország, Románia, az Egyesült Arab Köztársaság, Svédország és Argentína részvételével;

3. Javasolja az előkészítő csoportnak, hogy a program és a szabályzat kidolgozásakor legyen figyelemmel a nemzetközi együttműködési bizottság következő feladatkörére: állandó jelleggel folytassa a világűr kutatását, amely jelenleg a nemzetközi geofizikai év keretében folyik; szervezze meg a világűr kutatására vonatkozó tájékoztató anyagok kölcsönös kicserélését és terjesztését; teremtsen összhangot a világűr tanulmányozására vonatkozó kutatások országos terveiben és minden eszközzel járuljon hozzá e tervek megvalósításához.

4. Felkéri az előkészítő csoportot, tegyen jelentést a közgyűlés 14. ülésszakán munkájának eredményeiről;

5. Javasolja, hogy a nemzetközi bizottság megalakulása után kössön egyezményt az ENSZ-szel, amely szabályozná a világszervezet és a bizottság szoros kapcsolatát".

Ünnepség a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának évfordulója alkalmából

(Folytatás az 1. oldalról.)

kítása negyvenedik évfordulója ünnepéről az idősebb testvérnek, példaképünknek és harcostársunknak, a Szovjetunió Kommunista Pártjának. Szívünk mélyéből kívánunk teljes sikert az egész emberiség szívét reménnyel eltöltő békepolitikájuk, hatalmas új népgazdasági terveik megvalósításához.

A Szovjetunió Kommunista Pártja létrejötte történelmi mérföldkő volt az egész nemzetközi munkásosztály és az emberiség életében. Mérföldkő volt a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakítása is a magyar munkásosztály és a magyar nép történetében.

A párt megalakításával céltudatos vezetőt kapott a magyar munkásosztály, majd az egész nép és amikor a felszabadult nép végre nemzetté vált, maga a magyar nemzet.

Pártunk negyven évvel ezelőtt elindított harcának mindenkori célja az volt, hogy a tőkés-földesúri hatalmat a munkásosztály hatalma, a kapitalista kizsákmányolást a kizsákmányolástól mentes szocialista társadalom, az imperialista rabságot a nemzeti függetlenség, a háborút a béke váltsa fel és szorítsa ki örökre.

Negyven éve lobog a párt zászalaja, amelyre mártírjaink vére írta a szocializmus, a nemzeti függetlenség, a béke számunkra szent szavait.

A tanácsköztársaság megteremtése munkásosztályunk büszkesége

E zászlóval, e jelszavakkal indult harcba pártunk 1918 őszén és rövid néhány hónap alatt meghódítva a munkásosztály, a dolgozó nép többségét, 1919 március 21-én diadalra vitte a Magyar Tanácsköztársaság megteremtésének ügyét. A Magyar Tanácsköztársaság kikiáltása örjöngő dühöt váltott ki a magyar tőkésekből és földbirtokosokból, az egész nemzetközi imperializmusból. Hogyan is ne örjöngtek volna? Hiszen az első magyar munkás-paraszt állam elvette tőlük a hatalmat, a földet, a gyárat, elveszett az ország az imperialisták számára, mélyítette a kapitalizmus általános válságát, zavarta szovjetellenes terveiket, lekötötte erőiket.

Velük szemben örömmel üdvözölte a Magyar Tanácsköztársaság létrejöttét Lenin, a Szovjetunió, Európa és az egész világ munkássága.

Az 1919-es Magyar Tanácsköztársaság megteremtése büszkesége munkásosztályunknak. Akkor először mutatta meg népünk, hogy tud élni és államot vezetni az urak hatalma nélkül.

Népünk nagy nemzeti büszkesége; hogy 1919 tavaszán, másodikként a világon munkás-paraszt államot hozott létre, eljegyezte magát a szocializmus ügyével, s ezzel az elmaradott népek közül, a társadalmi haladás élén járók közé lépett.

Ezzel egyben Magyarország példáján a gyakorlatban bizonyosodott be, hogy a proletáriátus diktatúrája nem sajátos orosz jelenség, hanem a nemzetközi munkásosztály, a népek felszabadulásának reális, megvalósítható eszköze és útja.

A Magyar Tanácsköztársaságot 1919 augusztusára az Antant csapatok fegyveres beavatkozása, a hazaáruló tőkés földesúri osztály, az ő szekerüket toló jobboldali szociáldemokraták egyesült ereje végül is leverte. Megkezdődött a fehérterror, a bosszúálló burzsoázia fasiszta negyedszázadának súlyos időszaka. A fehérterror első hónapjaiban ezrével ölték meg és tízezrével üzték ki hazájukból az öntudatos magyar munkásokat, parasztokat, értelmiségieket.

Az elnyomás sem törhette meg pártunkat

A Magyar Tanácsköztársaságot ugyan leverték, s utána rettenetes terror következett és bár a proletár állam alig tudta elkezdeni a szocialista rendszer építését, a tanácsköztársaság mégis kiirthatatlan reménységet hagyott a magyar nép szívében.

A párt éltette ezt a reményt a nép szívében, hirdette, hogy el fog jönni ismét a felszabadulás napja.

A Magyar Kommunisták Pártja 25 éven át súlyos áldozatok árán, föld alá kényszerítve, betiltott pártként a fasizmus, később a Hitler-fasiszta megszállás és a háború súlyos viszonyai között is, szakadatlanul hirdette és szervezte a harcot a szocializmusért, a nemzeti függetlenségért, a békéért, a fasiszta tőkés diktatúra megsemmisítéséért. Ott volt a párt az 1930 szeptember elsejei tömegmegmozdulás, a bányásztüntetések, a nagy építőmunkás sztrájkok, a munkásosztály minden jelentős megnyozdulása élén, mint kezdeményező és vezető erő.

A második világháború idején, a súlyos üldöztetés és illegalitás ellenére a föld alá kényszerített kommunista párt volt az, amely építette a munkás-paraszt szövetséget és tömörítette a nemzet összes antifasiszta, demokratikus és háborúellenes erőit.

A mi pártunk volt az egyetlen erő, amely kivezető utat tudott mutatni a nemzet számára abból a szakadékból, amelybe a Horthy-fasizmus taszította,

s így a munkásosztályon túl a parasztságot is, az egész népet vezető párttá fejlődött. Pártunk áldozatos harca ellenére népünk nem tudott felülkerekedni a hitler-fasiszták és húsz éven át az egész nemzetközi imperializmus által támogatott Horthy-rendszeren. A szabadságot a magyar népnek is, mint Európa annyi más népének a felszabadító szovjet hadsereg hozta el

Pártunk győzelemre vitte a szocialista forradalmat

Élve a felszabadulás adta lehetőséggel, a Magyar Kommunista Párt, a nemzet haladó erőinek élén széles fronton vezette harcba a magyar népet a háborúban mérhetetlen károkat szenvedett ország újjáépítéséért, a demokratikus reformokért, a népi demokratikus állam kiépítéséért. E harc eredményeként népünk rövid három év alatt megvalósította a polgári demokratikus forradalom reformjait és békés úton a győzelemre vitte a szocialista forradalmat is.

A hatalom ismét a munkásosztály — a gyár, a föld ismét a nép tulajdonába került.

Megszületett a szocialista ipar, megszülettek a szocializmus első állásai a falun, a kultúrában.

A magyar munkásosztály erői meghatványozódtak, hatalma teljessé és szilárddá vált, amikor 1948-ban a marxizmus—leninizmus elvei alapján, a kommunista és a szociáldemokrata párt egyesítésével hosszú évtizedek után ismét létrejött a magyar munkásmozgalom ideológiai, politikai és szervezeti egysége. Ezzel a fejlődés új szaka nyílt meg hazánkban. Az ezt követő évek gyors és nagy fejlődést hoztak a szocialista építés minden területén.

Az általános és nagy fejlődést azonban az 1949-es évtől kezdve különböző, mind súlyosodó hibák is kísérték. Az 1949—1953. évek között a kialakult és mind rosszabb formát öltő személyi kultuszból eredő hibák, 1953. júniusától pedig ezekkel egyidőben az osztályellenséggel mind szorosabban együttműködő revizionizmus kezdték fékezni a fejlődést és fenyegetni az elért vívmányokat. A hibákról már sokszor volt szó, azoknak a pártnál szigorúbb bírálója nincs.

Az építés közben keletkezett hibák károkat okozhatnak, de nem politikánk lényegéből erednek, hanem attól idegenek és nem változtatnak a párt, a kommunizmus alap vető igazságán.

Bár a hibák sok kárt okoztak és a revizionista árulók bűneit sokáig emlékezetben kell tartani, mindezek a párt lényegétől idegen és a párt által kiküszöbölt dolgok nem változtatnak semmit azon a történelmi tényen, hogy a felszabadulás kezdetétől eltelt, immár 14 év a párt vezetésével elért nagy szocialista vívmányok korszaka volt népünk számára. Ez alatt a 14 év alatt a párt vezetésével a népé lett országunkban a hatalom, a gyár, a föld, a bánya, a kultúra, a szabad és független haza. Ez a 14 év a szociális és nemzeti felemelkedés nagy korszaka volt. Iparunk, mezőgazdaságunk, a dolgozók életszínvonala, műveltsége fejlettebb, mint valaha is volt eddigi történelmünk során. A rövid 14 év alatt az egykori „hárommillió koldús" országából egy valóban fejlett ország lett, amelynek népe nem gyötrődik a létbizonytalansággal, megszabadult a sok népbetegségtől, rendesen táplálkozik, öltözködik, igénye van a kulturára, önmaga ura, egyenes gerinccel, gazdaként él hazájában.

A Magyar Népköztársaságot a Nyugat imperialista urai nem nagyon szeretik, de hatalmuk nincs többé a magyar nép felett. A magyar nép szuverén államban, független nemzetként a szocializmust építi. Ezért tisztelik a haladó emberek az egész világon, a szocialista országok hatalmas családjának pedig megbecsült és egyenrangú tagjai vagyunk. Azt gondolom, hogy a világnak sok olyan kis népe, amelyik még az imperialisták igája alatt él, szívesen cserélne velünk. Ez is pártunk és népünk 14 éves harcának nagyszerű: a legnagyobb eredménye.

Az építés közben előfordult hibákat azonban ismert módon kihasználta az osztályellenség. Az imperialisták éveken át szították és szervezték a Magyar Népköztársaság elleni összeesküvést. Támaszuk volt a hazai reakció és eszközük az általuk „nemzeti kommunistá"-nak nevezett Nagy Imre-féle összeesküvő csoport. Ilymódon sikerült nekik 1956. őszén hazánkban ellenforradalmi felkelést kirobbantani. Az árulás révén súlyos helyzetbe került népi hazánk.

Népünk történelmének azokban a súlyos napjaiban ismét a magyar kommunisták voltak azok, akik a munkás-paraszt állam, a szocializmus, a nemzeti függetlenség a béke védelmében szálltak harcba.

A nemzetközi reakció erőivel szemben pártunk és kormányunk segítséget kért a nemzetközi munkásosztálytól, annak fő és vezető erejétől, a Szovjetuniótól.

A súlyos órákban nyújtott testvéri segítség lehetőséget adott a nép saját erőinek megszervezésére.

Ilymódon népünk leküzdötte az ellenforradalom erőit minden területen, s a Magyar Népköztársaság erős, egészséges és halad a szocializmus építésének útján. Ebben a harcban az összes belső tényezők közül a legfontosabb ismét a párt vezető szerepe volt.

Az amerikai imperialisták az ellenforradalmi felkelés, az ő beavatkozási kísérleteik kudarca miatt még ma is folytatják szégyenteljes áskálódásaikat az ENSZ-ben a Magyar Népköztársaság ellen. Tekintélyük elvesztésétől félnek és tekintélyük maradványait is el fogják veszíteni ezen az úton. A Magyar Népköztársaság jó viszonyban kíván élni az Egyesült Államokkal is, de belügyeibe beavatkozni senkinek nem enged.

Mindenki, aki 1956. októberében elnézte a naptárt és azt hitte, hogy 1919. augusztusát írják: önmagára vessen. Most is jót tenne, ha ezek az urak újból megnéznék a naptárt és megszabadulnának az 1956-os hangulattól, mert már közben két év, nem is akármilyen két év múlt el. Magyarországon az elmúlt két év alatt nem kevés olyan újságíró és más hasonló foglalkozású úr fordult meg, aki fizetését nagy nyugati ügynökségektől kapja. Pénzükért, ezektől a nálunk járt uraktól az álhírek mellett — legalább belső használatra — hiteles tájékoztatást is kérhetnének főnökeik.

Magyarországon ugyanis a párt vezetésével a nép az elmúlt két év alatt rendbehozta az ország politikai, gazdasági és jórészt kulturális ügyeit is. Éppen három napja annak, hogy az országgyűlési- és tanácsválasztásokon a magyar nép megsemmisítő csapást mért az összes reakciós vágyálmokra.

Figyelemre méltó tény, hogy a reakciós uszítás ellenére a jogosultak 98 százaléka leszavazott és a leszavazottak kevés kivétellel a párt által vezetett Hazafias Népfront jelöltjeire szavaztak.

Ez kétségtelenül hatalmas győzelme mind a magyar népnek, mind a Hazafias Népfrontnak, mind az éppen ma negyen évvel ezelőtt alapított pártnak.

Őrizzük marxista-leninista elveink tisztaságát

Nehéz évek után pártunk most ismét egy sor sikert tarthat számon. Mindenki érzi és tudja, hogy most a vitorlát kedvező szél dagasztja és a szocializmus ügye jól halad előre. De éppen most kell minden párttagnak nagyon józannak lennie. A tapasztalat szerint az emberek jó része akkor józan, amikor nehézségeik vannak — amikor sikerek vannak, elbizakodottá válik. Az elbizakodottságot azonban éppen a tömegeknek a párt iránt megnyilvánuló bizalma tiltja meg mindnyájunk számára. Hálásaknak kell lennünk a tömegeknek a bizalomért. De ez nem elegendő. Ez a bizalom nagy felelősséget ró reánk és az eddiginél jobb, s több munkát kíván meg az egész párttól, a párt minden tagjától.

Munkánkban a párt történelmi harcai során szerzett saját és nemzetközi tapasztalatokra támaszkodunk.

Szilárdan haladunk tovább a két évvel ezelőtt meghatározott és két év eredményei által igazolt helyes úton.

Állhatatosan őriznünk kell marxista—leninista elveink tisztaságát a dogmatikus gondolkodásmódtól és a jelenleg főveszélyt képező revizionista meghamisítástól. Valamennyi testvérpártunkkal együtt a leghatározottabban elutasítjuk a revizionizmusnak nemzetközi síkon a Jugoszláv Kommunisták Szövetségének programjában kifejtett jelentkezését.

Erősíteni kell továbbra is a párt vezető szerepét a munkásosztályon belül, az állami életben és a társadalmi tevékenység minden terén. A párt vezető szerepe, amint azt 40 év harcai és eredményei bizonyítják, a munkásosztály szilárd hatalmának, az egészséges munkás-paraszt szövetségnek, a munkás-paraszt állam helyes vezetésének, a szocialista kultúrának, a szocialista társadalom teljes — mind a városban, mind a faluban történő — felépítésének elengedhetetlen feltétele.

Ugyanakkor minden párttagnak gondolkodásában tovább kell mélyíteni azt az egészséges szemléletet, mely mindig szem előtt tartja, hogy a párt vezető szerepe nem parancsszó útján, hanem a pártonkívüliek megbecsülése és a közöttük végzett állandó eszmei és politikai felvilágosító és meggyőző munkán keresztül valósul meg.

Követjük a lenini tanítást, amely szerint a párt és a tömegek kapcsolata a kölcsönös bizalomra épül.

Gondolni kell mindig arra, hogy minden siker, az elmúlt két év győzelmei is, a milliós tömegek munkája eredményeként születtek meg.

Egyik legfontosabb kötelességünk, hogy tovább erősítsük és bárki részéről jelentkező bomlasztási kísérlettel szemben védelmezzük a párt egységét. Ma erős egység van pártunkban, olyan egység, amely a súlyos mepróbáltatások és nagy nehézségek idején, harcban született. Ebben a teremben egyenlő jogú harcostársként és barátként együtt vannak régi kommunista és volt szociáldemokrata párttagok, olyan elvtársak, akik az 1918—1919-es harcok idején léptek a pártba, olyanok, akik a Horthy-rendszer idején és olyanok, akik a felszabadulás után léptek az eszme harcosai sorába. De legutóbb 1956-ban ismét kiderült, hogy az emberek megítélésénél kell, de nem elegendő az évszám, a pártkönyv kelte és más adat. Mindenekelőtt elvi meggyőződés, szilárdság és az ügy iránti odaadás kell. Ez most párttagságunkban megvan.

Őrizzük egységünket, s akkor eredménnyel tudunk dolgozni népünkért, hatásosan tudunk harcolni népünk ellenségei ellen és mindig bátran nézhetünk saját osztályunk, népünk szemébe.

Őrizzük egységünket, s akkor sohasem kerülhet sor arra, hogy meghátráljunk az ellenség előtt.

Végül tovább kell mélyítenünk a tömegekben a népi haza iránti hűséget, hazaszeretetet és a proletárinternacionalizmust. A szovjet—magyar barátság, a szocialista tábor egységéhez való hűség, internacionalista pártunk lényegéből fakad és pártunk eredményes munkájának, népünk boldogulásának, hazánk függetlenségének, békéjének a záloga.

Eszméinkhez, egységünkhöz, népünkhöz, a nemzetközi munkásosztályhoz, internacionalista elveinkhez való törhetetlen ragaszkodással tudja csak betölteni pártunk azt a feladatot, amely rendszerünk további politikai erősítése, a gazdasági és kulturális építőmunka — átfogóan: a szocialista haza felépítése terén reá vár.

Ezekkel a gondolatokkal emlékezünk a Kommunisták Magyarországi Pártja negyven évvel ezelőtt történt megalkítására, dicső és harcos évtizedeire, pártunk jelenlegi és jövőbeli feladataira, küldetésére.

A nemzetközi láthatár az imperialisták gonosz erői és szándékai ellenére is biztató. Az imperialisták a legnagyobb hangoskodással sem tudják elrejteni már azt a mély politikai-erkölcsi válságot, amelybe egész hidegháborús, népellenes politikájuk jutott. A Szovjetunió, a világ leghatalmasabb állama, amely élenjár a tudományban és technikában: az épülő kommunizmus országa. A 650 milliós Kína napról napra növekvő eredményein ámul a világ. Bulgáriában, Csehszlovákiában befejezéshez közeledik a szocializmus alapjainak lerakása. Valamennyi szocialista ország válságmentesen, egészségesen fejlődik. A föld tekintélyes részén ma már a szocializmus az uralkodó és nincs erő, amely a fejlődést visszafordíthatná.

A fejlődés útján pedig, a néptömegek élén ott járnak a munkásosztály pártjai, közöttük a mi kipróbált, edzett, harcos pártunk is. Ez a mi büszkeségünk, és erre a becsületes küldetésre kell óvón és féltőn vigyáznunk, hogy ennek a feladatnak és megbizatásnak, amelyet valójában munkásosztályunk és népünk ruházott reánk, mindenkor becsülettel és tisztességgel meg tudjunk felelni.

Éljen a magyar dolgozó nép és vezető ereje, a Magyar Szocialista Munkáspárt!

Éljenek testvérpártjaink, amelyek az egész világon, a föld minden országában küzdenek és éljen a bennünket összekötő nemzetköziség.

Éljen és diadalmaskodjék a szocializmus és az emberiség által sóvárgott tartós béke ügye.

Az egészségügyi dolgozók öröme

Nemrég megjelent az egészségügyi miniszter 64.637/1958-as számú rendelete, amely az egészségügyi dolgozók helyettesítésének új módszeréről intézkedik. A rendelettel kapcsolatban *Horváth Lajos* elvtárs, az Orvosegészségügyi Dolgozók Szakszervezete Területi Bizottságának titkára a következő tájékoztatást adta:

— A betegek számtalan esetben panaszkodtak, hogy egyes kórházakban, klinikákon kevés az ápolónő. Azt is látták, hogy reggeltől-estig szolgálatban lévő ápolónőnek néha 25—30, vagy negyven beteget is kellett ellátnia. Ez részben azért volt, mert az egészségügyi dolgozók közül is többen betegség, szülés, szabadság miatt kiestek a munkából és helyettük azoknak kellett a szolgálatot ellátniok, akik éppen a kórházban, vagy klinikán tartózkodtak. Ugyanis nem volt lehetőség arra, hogy a munkából kiesettek helyett, új munkaerőket vegyenek fel.

— Az Egészségügyi Minisztériumnak nemrég megjelent rendelete éppen ezen az áldatlan helyzeten változtat, s ez nagy örömet jelent az egészségügyi dolgozók részére. A rendelet értelmében, ha kórházon belül nem oldható meg a helyettesítés, akkor új munkaerő beállításáról kell gondoskodni. Előfordult, hogy valamelyik kórházban 1 műtősnői állás volt betöltve. És ha az illető megbetegedett, akkor egy másik kórházból kellett kölcsönkérni műtősnőt.

— Az ápolónőket és a kisegítő munkakörben dolgozó beteggondozókat, takarítónőket eddig csak 30 nap után lehetett helyettesíteni. Most az új rendelet értelmében, ha egy ápolónő megbetegedik, azt 14 nap után már új alkalmazott felvételével lehet helyettesíteni. Kisegítő munkakörben — ilyen a műtős, szakácsnő, takarítónő, beteghordozó, fűtő stb. — ha valaki kiesik a munkából, akkor már másnap lehetőség van arra, hogy helyettesítőről gondoskodjanak.

Az Egészségügyi Minisztérium új rendeletének végrehajtása bár több millió forint többletkiadást jelent, de kormányunk ezzel nemcsak az egészségügyi dolgozók munkáját könnyítette meg, hanem ezen keresztül javul majd a betegellátás színvonala is.

A nép élén 40 év a nép szolgálatában

Az első sejt tagja

Olvasóink közül bizonyára sokan ismerik Matakovics János bácsit, a munkásmozgalom régi harcosát, a Mezőgazdasági Szerárugyár nyugdíjas igazgatóját. Matakovics elvtárs egyike azon kevés élő kommunistáknak, akik már 1918 őszén beléptek Pécsett a pártba.

Megjárta Oroszországot, harcolt a vörös hadseregben, megszökött a fehérek fogságából, s az őszirózsás forradalom hírére ezer veszélyen át hazatért Magyarországra.

Innen kezdődik a visszaemlékezése:

„Szomorkás december eleji nap volt, szerb katonák várták vonatunkat a réglátott pécsi állomáson.

Ettől alaposan elment a kedvünk.

A szerbek minden „gyanús külsejű" embert külön csoportba állítottak. Valószínű, nekem is az lett volna a sorsom (orosz sapkás, orosz zubbonyos alakom nem lehetett számukra valami bizalmat gerjesztő), de egy harminc év körüli vasutas kiráncított a sorból és betuszkolt az egyik vasúti irodába.

Barátságtalanul és durván faggatott:

— Honnan jössz?

— Oroszországból.

— Megszöktél, te jómadár, mi?

— Nem akartam fehér lenni! — kiáltottam, s egyre dühösebben tekintettem vallatómra. Mi jogon kérdezget, mit akar tőlem?

— Fehér voltál? — ripakodott rám.

— Nem! Azoktól szöktem meg!

Bizonyítékot kért, megmutattam a vörös hadseregtől kapott papíromat. Mintha megenyhült volna az ábrázata. A foglalkozásom után érdeklődött, megnevezett néhány régi szervezett munkást, megkérdezte, hogy ismerem-e őket. Igenlő válaszom hallatára meghívott a nagyállomással szemben lévő akkori Ketterer vendéglőbe.

Nem árulta el az okát, de az én szimatom sem csalt. Néhány nap múlva benyitottam hozzájuk és megtudtam, hogy mindenre kíváncsi vallatómat, Lefkovics Ernőnek hívják, s a város első kommunista sejtjének a vezetője.

Jó barátok lettünk, azok vagyunk ma is.

A sejtet közvetlenül 1918. november 20-a, tehát a KMP megalakulása után szervezték meg. Vagy 15 tagja volt, s helyiség híján ebben a vendéglőben tartotta megbeszéléseit.

Több régi szaktársammal találkoztam, ismerősként fogadtak, azonnal a sejt tagja lettem.

A kezdet kezdetén jártunk, nem kaptunk még tagsági könyvet. De a szívünk a helyén volt.

Alaposan kifaggattak az oroszországi helyzetről, végtelen vitákat folytattunk arról, hogy és mint kellene megcsinálni a proletárdiktatúrát, azaz: hogyan lehetne kikergetni a szerb burzsoázia megszállót, mert enélkül gondolni sem lehetett a hatalom átvételére.

Állandó tanulásban (marxista előadásokat hallgattunk) és harcban telt az életünk. Részt vettünk a szerbek elleni februári általános sztrájkban, megköpködtük az ántánt városunkba érkező francia őrnagyát, szerveztük, neveltük az egyre forradalmasodó munkástömegeket.

1919 januárja után, a sejt megbízásából röpcédulákat, plakátokat és brossurákat csempésztem át a demarkációs vonalon. Egyszerű, és — természeténél fogva — kicsit veszélyes munka volt. Az ember átballagott a komlói elvtársakhoz, inge alá tekerte a kiadványokat, aztán gyerünk vissza. Egyszer belebotlottam Árpád-tetőn a szerb járőrbe, egy óráig lapultam a fűben, s közben buzgón drukkoltam, hogy el ne tüsszentsem magamat.

Este már munkáskezek forgatták a brossurákat, éjjel kiragasztottuk a plakátokat is. Így ment ez a tanácsköztársaság megalakulásáig, pontosabban 1919 májusáig. Akkor az egyszer nem tértem vissza Pécsre. Odaát maradtam vöröskatonának.

Magától értetődően, tiszta szívből csináltunk mindent, eszünkbe sem jutott, hogy valaha a város legrégibb kommunistáinak fognak nevezni bennünket."

Lefkovics Ernő elvtárs

a város első kommunista sejtjeinek megszervezője.

Közvetlenül a KMP megalakulását követő napon, 1918 november 21-én Budapestre utazott és találkozott Rabinovits József elvtárssal, a párt egyik titkárával. Rabinovits elvtárs illegális kommunista sejtek szervezésével és a Vörös Ujságnak a demarkációs vonalon való átjuttatásával (Pécs akkor szerb megszállás alatt volt), illetve terjesztésével bízta meg Lefkovics elvtársat.

Lefkovics elvtárs mindkét megbízást teljesítette. December végén, január elején már több illegális kommunista sejt működött a városban. A legelső pécsi sejt a pályaudvarral szemben lévő akkori Ketterer-féle vendéglőben tartotta összejöveteleit.

Kár volt hallgatni

Pécset 1918 november 14-én szerb csapatok szállták meg. A lakosság, főleg a helyi sajtóból aránylag elég részletesen értesült az anyaországban zajló eseményekről. A kommunista párt megalakulásának hírét azonban a helyi sajtó, a fővárosi lapok példáját követve, érthető taktikai okokból szintén agyonhallgatta.

A helybeli munkásmozgalom szócsöve, a pécsi „Munkás" sem volt kivétel; az 1918-as évfolyamban nyomát sem találjuk a kommunista pártalakulásnak. A pécsi munkásmozgalom vezetői hivatalosan nem vették tudomásul a kommunista párt letrejöttét.

Kár volt olyan sokatmondóan hallgatni: az újságok helyett a tettek beszéltek. Méghozzá oly hangosan, hogy a pécsi lapokat is szólásra bírták. Erről tanúskodik a klerikális „Dunántúl" alábbi cikke: „Kommunista tüntetés Budapesten . . Ma délelőtt bolseviki irányú mozgalom nyilvánult meg a főváros utcáin. Délelőtt tizenegy óra tájban a képviselőház előtt pár száz főnyi tömeg és munkáscsapat verődött össze, amely többnyire a foglalkozásnélküli munkásokból állott. A tömeghez Nánási György kommunista agitátor intézett beszédet és azonnali kielégítő munkát követelt a foglalkozásnélküliek számára. Ezután a Visegrádi utcába vonultak a „Vörös Ujság" szerkesztősége elé, ahonnan az ablakokból két kommunista agitátor és egy horvát-szerb kiküldött beszélt a néphez. Szerintük a proletár munkásság nem lehet elégedett a mai államformával és a köztársaság eddig kivívott eredményeivel. Ők tovább mennek és kommunista köztársaságot követelnek, amelyben minden polgár egyenlő vagyonnal és egyenlő munkaviszonyban élhessen. (Dunántúl, 1918. dec. 20.)

Az viszont csak természetes, hogy a polgári sajtó — miután szükségesnek vélte — megszólalt és óva intett a kommunistáktól, akik ellen — bár csak papíron — még az entente nagyhatalmait is felsorakoztatta.

Arról, hogy valójában mit féltettek, az alábbi eldugott, a papi tanácsnak az egyházi vagyonra vonatkozó állásfoglalását ismertető tudósítás árulja el: „A papi tanács, — írja többek között a „Dunántúl" november 23-án — „tiltakozik eleve minden olyan kísérlet ellen, amely az egyházi vagyon elkobzására irányulna és a legélesebb, elkeseredett harcot indítaná meg. Ameddig a népkormány tiszteletben tartja a magántulajdont, addig a legmelegebben támogatja, sőt, ha a kommunista világrend kerülne uralomra, ehhez is alkalmazkodik, de a saját érdekében minden vagyonelidegenítés ellen harcolni fog". Végre egy őszinte szó és világos állásfoglalás! A papi tanács kijelenti, hogy még az istentelennek mondott kommunizmussal is megegyezik, ha — nem nyúl a papi vagyonhoz!

„Utját kell állni a bolsevizmusnak!" — adta ki a jelszót a klerikális és egyéb vagyont mentő „Dunántúl" december 11-i vezércikkében. Minden áron! Minden eszközzel! Ezért — ha kellett — hangoskodva rágalmazott. Amikor pedig a taktika úgy kívánta — hallgatott. Mint a Magyar Kommunista Párt megalakulása esetében . . .

Dr. W. I.

„Sorsunkat magunk akarjuk intézni"

Az 1918—19-es harcokat ma már a történelem őrzi. Hősei közül még sokan élnek, s sohasem halványodnak bennük az emlékek. Kelen Jolán elvtársnő egy azok közül, akik ott álltak a születő proletárhatalom bölcsőjénél: akik 1918. novemberében megalakították a kommunista pártot.

Az ő szavai nyomán kel életre most a régi történet.

— November 16-án hatalmas tömeg gyűlt egybe a parlament előtt. Károlyi beszél. Egyszerre csak két repülőgép jelenik meg a tér fölött. Röpcédulákat szórnak. A röpirat követeli, hogy tegyék közzé Lenin elvtárs táviratát: „Legyen vége a titokzatos mesterkedéseknek. Sorsunkat magunk akarjuk intézni". A repülőgépek a Mátyásföldi Repülőgépgyárból jöttek, ahol Mosolygó Antal elvtárs volt a bizalmi.

— Ekkor már forrponton volt a helyzet, a néptömegek tovább-ot kiáltottak. Eközben egyre-másra jönnek haza Oroszországból a felszámolt hadifogolytáborok lakói. A kormány megijed a „kommunista mételytől" és vesztegzár-táborokba zárja őket. Velük emigráns kommunisták is érkeznek, mint például Szeidler Ernő elvtárs. Őt is vesztegzár-táborba zárják, de éjjelente kiszökik és kapcsolatot teremt a baloldali körökkel.

Éppen azon tanácskoznak, hogy valamilyen marxista kört kellene alakítani, mert a párt megalakítása még korai lenne. Egy ilyen gyűlésre toppant be egyszer Szeidler elvtárs és ő veti fel a gondolatot: nem marxista kört, hanem kommunista pártot kell alakítani!

Ekkor indul el a forradalmi Oroszországból egy delegáció Magyarország felé. Vezetője „Dr. Sebestyén", azaz Kun Béla. Tagjai: Jancsik Ferenc, Vántus Károly, Pór Ernő, Münnich Ferenc, Rabinovits József, Karikás Frigyes és társaik.

Szerencsésen átvágva az akkor még meglévő frontvonalon, hazaérkeznek. Azonnal felveszik a kapcsolatot Szeidler elvtárssal és nemsokára lezajlik az első találkozó (a II. világháborúban lebombázott Ritz szállóban) köztük és a magyarországi baloldaliak között. Az emigránsok közül Kun Béla, Karikás Frigyes és Szeidler Ernő, a magyarországiak közül Hevesi Gyula, Kelen József, Kelen Jolán, Helfgott Ármin és Korvin Ottó vettek részt a találkozón.

— Meg kell alakítani a kommunista pártot — javasolják Kun, Karikás és Szeidler elvtársak.

A javaslatot nem fogadják el azonnal.

— Elszakadunk a szocdemektől és a szakszervezettől. Elveszítjük a tömegkapcsolatainkat. Még várni kell — mondja valaki az itthoniak közül.

— Azért nekünk nem kell elszakadni a szakszervezettől és a tömegektől, mert megalakítjuk a pártot. Mindenkivel együttműködünk, amíg a munkásosztály és a forradalom érdekei úgy kívánják — veti ellen Kun Béla.

Végül is elhatározták, hogy megalakítják a kommunista pártot.

S néhány nap múlva történelmi jelentőségű eseményre kerül sor. November 19-én este Korvin Ottó felkeresi Kelenéket.

— Át tudnátok engedni holnap estére a lakásotokat?

Kelenék a Városmajor utca 42-ben laktak. A kapu eldugott helyen van, a ki-be járkálást nem láthatják illetéktelenek.

Huszadikán este negyven ember gyűlt egybe Kelenék lakásán. A baloldali csoportok képviselői, munkásküldöttek és az emigrációból hazatért elvtársak.

Aznap éjjel megalakult a Kommunisták Magyarországi Pártja. És attól a perctől kezdve napról-napra erősödik. Egyre többen csatlakoznak hozzá a jobbat váró emberek, mert látják, csak ez a párt segítheti őket ahhoz, hogy sorsukat maguk intézhessék.

Visegrádi utca 15

Az utca megszokott életét éli. A megállónál várják az emberek az Ujpestre járó villamosokat, bevásárlókosaras asszonyok mennek az üzletekbe, a házakon galambok ülnek.

Az utca derekán ott trónol a rosszemlékű Bagolyvár, a régi proletár bérház, ahol egyetlen szobában több család is lakott annak idején. Vele szemben ott áll s nagy román stílű ablakaival csendesen bámul a 15-ös számú ház.

Ebben a házban él már több mint 45 éve Fischer Lajos tanító. Szemtanúja volt a házban lezajlott történelmi eseményeknek. Valaha itt volt a Vörös Ujság szerkesztősége s negyven évvel ezelőtt itt dolgozott a pár hete megalakult párt.

— Negyven év. Milyen rövid idő. Mindig úgy éreztem, mintha tegnap történt volna. Csak most jövök rá, hogy az évfordulót ünnepeljük, hogy azért régen volt már. Negyven éve . . .

— Tizennyolc végén jöttem haza a frontról. Azelőtt a földszinten laktam. Lakásomat akkor már másnak adták ki. Itt akartam maradni. Szerettem ezt a helyet, itt a második emeleten lakott egy háztulajdonos. Öregasszony volt. Magányos. És hét szobája volt.

— Beállítottam hozzá. Kelletlenül, de kiadott egy szobát. Egy hét múlva már ő kért, hogy igényeljek még egyet. Megijedt.

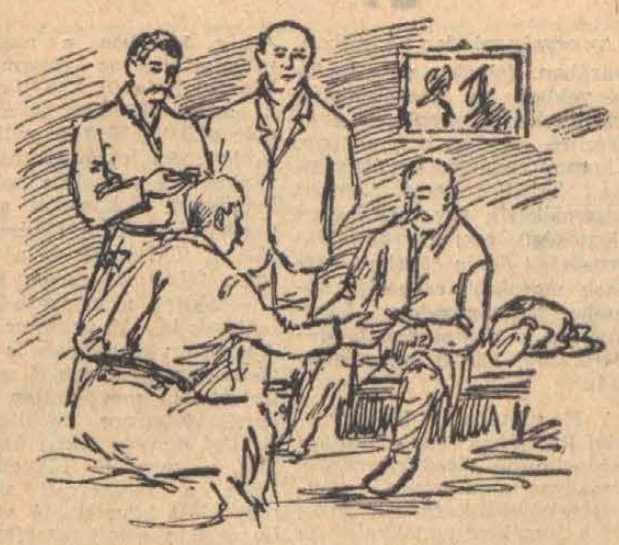
— Még a végén valami proletárcsaládot telepítenek a nyakamra. Akkor inkább maga, tanító úr.

— A Vörös Ujság szerkesztősége a félemeleten volt. Kun Béla és Szamuely Tibor mindennapos vendég volt a házban és nemegyszer beszéltek az utca proletárjaihoz.

— Egy napon — nem emlékszem pontosan a dátumra — igen meglepődtem, mikor hazaérkeztem. Szobámban úgy 20—25 ember van. Bemegyek.

— Kit keres az elvtárs?

— Kérem, én itt lakom.

— Ja, az más. Bocsánatot kérünk, a Vörös Ujság helyiségei foglaltak. Itt van telefon.

— Leültem. Este 8 óra volt. Reggel 7-ig ültem ott egyfolytában. Életem egyik legnagyobb élménye volt. Sorra jöttek a jelentések a forradalom állásáról. Üzemi küldöttek keresték a párt vezetőségét. Utasításokat kértek, jelentettek. Kun, Szamuely és a többi elvtársak emberfeletti munkát végeztek. Akkor én még nem tudtam, hogy milyen nagy esemény tanúja vagyok. De Szamuely elvtárs egy itthagyott papíron lévő kezeírását azóta is őrzöm.

És a házra 10 évvel ezelőtt kitették az első emléktáblát, Fischer Lajos történelmi események szemtanúja volt.

Azt az első táblát az ellenforradalom alatt leverték (a szövege téves, mert nem itt alakult meg, csak működött a párt, ahogy a második táblán helyesen szerepel, a KMP), de az emberek emlékezetéből nem lehet kitörölni, hogy milyen nagy események színhelye volt ez a ház és az új emléktábla alá most is ezrek és ezrek helyezik az emlékezés koszorúit.

G. I.

A francia választási harc hírei

A francia választási kampány szinte a teljes érdektelenség jegyében folyik és ez nem kerüli el a sajtó figyelmét sem. A Paris—Journal amiatt siránkozik, hogy „a csalódott francia nem érdeklődik a választások iránt".

A közömbösség jele politikai megfigyelők szerint az is, hogy „kevés az incidens, holott más választások előtt egymást érték a pártok választási gyűlésein a kisebb-nagyobb verekedések".

Említésre méltó összetűzés Brigitte Gros-nak a „Demokratikus Erők Uniója" párizsi képviselőjelöltnőjének választási gyűlésén volt, csupán. Itt egy 25 tagú szélsőjobboldali csoport parázs verekedést rendezett, s a támadók egyike maró folyadékkal telt üveggel még az újságírónő-képviselőjelöltet is megcélozta.

Hétfőn este Monendre-ben, La Rochelle közelében egy szocialista képviselőjelölt, Roger Faraud választási gyűlésén volt nagyobb verekedés.

Szarka Károly elvtárs ebédet adott a szudáni követ tiszteletére

Szarka Károly külügyminiszterhelyettes ebédet adott a Magyarországon tartózkodó Mohamed Hamad el—Nil, a Szudáni Köztársaság magyarországi rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere tiszteletére.

Vulkanikus kitörés a Holdon

Nyikoláj Koziret szovjet csillagász, aki november 3-án vulkanikus kitörést észlelt a holdon, kedden sajtóértekezleten számolt be észletetei tudományos feldolgozásának első eredményeiről.

Elmondotta, hogy alapos Spektro-fotometrikus vizsgálatnak vetette alá november 3-án készített felvételeit. A mérések igazolták, hogy az „Alfonz"-kráter középső részéből gázok váltak ki. Hozzáfűzte, hogy hasonló jelenségek gyakran tapasztalhatók az üstökösökön, de a holdon először sikerült ezt megfigyelni.

A gázszínkép fényessége — folytatta Kozirev — feljogosít arra a feltételezésre, hogy a holdon erős gázkitörés történt. Ezért az egész folyamatot vulkanikus kitörésként lehet értékelni.

Koziret professzor elmondotta, hogy észleleteinek csillagászokkal való megvitatása után újból bebizonyosodott annak a meteorit-hipotézisnek tarthatatlansága, amellyel eddig a hold domborzati viszonyainak kialakulását magyarázták. A hold mindmáig kozmikus testként él és nem holmi kihült kőtömb, amelyen lehetetlenek volnának vulkáni folyamatok. A további kutatásokról Kozirev professzor megjegyezte, hogy tisztáznia kell a holdbeli vulkán kitörésének fizikai feltételeit és meg kell állapítania a kivetett gázok vegyi összetételét. Hangsúlyozta, hogy ez fontos lesz a holdrakéta szempontjából is.

V. Mohammed marokkói király az idegen haderők kivonását követeli

Mint az AP jelenti, V. Mohamed, Marokkó királya, kedden beszédet mondott az ország függetlenségi napja alkalmával. Beszédében követelte az országban létesített nagy légitámaszpontokon tartózkodó amerikai erők feltétel nélküli kivonását.

A király követelte a francia és a spanyol csapatok kivonását is Marokkó területéről, valamint a francia kézen lévő Mauretánia és a spanyol kézen lévő Rio de Oro visszacsatolását Marokkóhoz.

„Az idegen csapatok jelenléte függetlenségünk állandó veszélyeztetése" — mondotta a király.

Mint az AFP jelenti, V. Mohamed az algériai kérdésről hangoztatta, hogy Marokkó továbbra is Algéria függetlenségének megvalósításán munkálkodik.

Kitüntetések

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a Kommunisták Magyarországi Pártja megalkulásának 40. évfordulója alkalmából, a forradalmi munkásmozgalomban kifejtett tevékenységük elismeréséül *dr. Münnich Ferencnek*, az MSZM Politikai Bizottsága tagjának, a Minisztertanács elnökének és *Rónai Sándornak*, az MSZMP Politikai Bizottsága és a Népköztársaság Elnöki Tanácsa tagjának a Magyar Népköztársaság érdemrendje;

dr. Sik Endre külügyminisztternek, *Nógrádi Sándornak*, a Magyar Népköztársaság pekingi nagykövetének, *Somogyi Miklósnak*, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a SZOT elnökének és *Vincze Józsefnek*, a SZOT titkárának a Munka Vörös Zászló érdemrendje;

Révész Géza vezérezredes, honvédelmi miniszternek a Vörös Zászló érdemrend kitüntetést adományozta.

A kitüntetéseket szerdán délelőtt Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke adta át az Országházban.

Egy helyes kezdeményezésről

Kedden délelőtt 10 órai kezdettel a Rózsa Ferenc utcai laktanya kultúrtermében több mint kétórás előadáson számolt be Várkonyi József elvtárs, a megyei tanács mezőgazdasági osztályvezetője az összegyűlt katonáknak a mezőgazdaság mai helyzetéről, és a párt politikájáról a mezőgazdaság szocialista átszervezésével kapcsolatban.

Csáki János százados, az elő adás előtt elmondta, hogy katonáik egy része néhány hónap múlva leszerel, visszakerül a termelésbe.

— A mi katonáink sorkatonák, — mondta Csáki elvtárs, — túlnyomó részt parasztemberek fiai. Két évi szolgálat elteltével visszakerülnek az életbe, a faluba. Mi azt szeretnénk, hogy addigra tisztában legyenek azzal, hová tartoznak, tudják, hogy mi a kötelességük. Ezek a fiatalok 1956-ban, közvetlenül az ellenforradalom után vonultak be. O bennük még él a régi begyűjtési rendszer emléke, eddig még nem volt rá módjuk és lehetőségük, hogy az új és helyes mezőgazdasági politika és gyakorlat feledtesse velük a régit és helytelent.

Ezért határozták el aztán a november 4-i KISZ végrehajtó bizottsági ülésen, hogy ezeket a fiatalokat megismertetik a mezőgazdaság legújabb eredményeivel, a dolgozó parasztok és termelőszövetkezeti tagok megváltozott jobb életével. Előadásokat indítanak, melyek során a gyakorlati életből jött elvtársak, mezőgazdasági vezetők szájából hallhatják meg a katonák, hogy mi vár rájuk otthon a faluban. Tsz-látogatásokat szerveznek, hogy ezzel is közelebb hozzák a fiatalságot leendő munkaterületéhez, a mezőgazdasághoz.

Várkonyi elvtárs örömmel üdvözölte ezt a helyes kezdeményezést. Előadásában főleg a paraszt fiatalok régi és mai helyzetével, sorsával foglalkozott. Elmondta a katonáknak, hogy milyen volt apáik és nagyapáik fiatal kora a földesúri rendszerben, mennyire kilátástalan volt az akkori fiatalok élete, és felhívta figyelmüket arra, hogy szavait jól véssék emlékezetükbe és soha ne feledjék el a múltat, mert csak úgy tudják igazán értékelni és megbecsülni a jelent. Ne feledjék el, hogy az ellenforradalmárok ezt a régi időt akarták visszahozni grófjaival, bárójával és a parasztot nyúzó egész földesúri táborával. Feltárta Várkonyi elvtárs a katonáknak, hogy a mai fiatalok előtt mekkora lehetőségek állnak, példákat, neveket említett a megye kiváló fiatal tsz-elnökei, agronómusai közül, akik jó munkájukért meg is kapták jutalmukat a kormánytól. Kérte őket, hogy visszakerülve a termelőmunkába, legyenek ők is harcosai az ügynek, győzzék meg a még ingadozó öregeket és járjanak élen a mezőgazdaság szocialista átszervezéséért vívott munkában, vagy ha úgy tetszik, harcban, mert az ellenség ma is itt van köztünk és harcolni kell ellene.

Az előadás után a katonák kérdéseket tettek fel Várkonyi elvtársnak, melyekre készségesen megválaszolt. A fiatalok érdeklődéséből és érdekes kérdéseikből is látszott, hogy a kezdeményezés helyes volt, sok-sok fiatalt nyerünk meg így a mezőgazdaság ügyének.

R.-né.

December 10-én kezdik árusítani a fenyőfákat

A SZÖVOSZ igazgatóságon nyert tájékoztatás szerint az idei karácsonyfa a múlt évinél csaknem negyedmillió méterrel több, összesen 1,100.000 folyóméter fenyőfa kerül árusításra. A bőséges készlet lehetővé teszi, hogy az elmúlt évek kel ellentétben az idén nemcsak a nagyobb községekben, de a legkisebb lakótelepeken is elegendő fenyőfát árusíthassanak. A nagykereskedelem a fenyőfát december 6-tól szállítja az üzletekbe, az árusítás pedig 10-én kezdődik meg.

A Belkereskedelmi Minisztérium és a SZÖVOSZ igazgatóság által kiadott együttes utasítás megszabja a fenyőfa eladási árát és szigorú intézkedéseket tartalmaz a korábban sok panaszra okot adó mérésre is.

Az utasítás szerint a fenyőfák hosszúságát a vágási laptól a csúcsig 10 centiméterenként kell számítani — 5 centiméteren alul lefelé, 5 centiméteren felül pedig felfelé kell kerekíteni. Az ezüst- és jegenyefenyő 10 centiméterenkénti árát 2.40 forintban, a lucfenyőét pedig 2.00 forintban állapították meg. 100—120 centiméteres műfenyők, darabonként 16 forintért árusíthatók.

A rendelkezés mind az állami vállalatoknak, mind a földművesszövetkezeteknek megtiltja, hogy magánszemélyektől fenyőfát vásároljanak.

A TIT hírei

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem mai előadása irodalmi előadás. A címe: Moliére, előadó: dr. Fábián István. Az előadás helye: Központi Egyetem élettani előadóterme (II. emelet). Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

*

A Hanglemezgyűjtők Klubja mai műsora: Beethoven-est. A műsorban szerepel Beehoven VI. szimfóniája — vezényel: Furtwängler, D-dur hegedűverseny Jehudi Menuhin előadásában és a C-dur zongoraverseny, Edwin Fischer előadásában.

A klub zeneestje este 7 órakor kezdődik.

*

A TIT második filmklubjába beiratkozni lehet mindennap — hétfő kivételével — a társulat titkárságán, (Janus Pannonius u. 11. sz.) délután 5—7 óráig. A második filmklub előadásai párhuzamosak az elsővel, azzal a különbséggel, hogy az előadások minden második vasárnap délután 3 órakor kezdődnek a Petőfi Filmszínházban.

Szombaton este 8 órai kezdettel rendezi a TIT az újjáalakított Bartók Klub ünnepélyes megnyitóját — „Vidám, zenés hét vége" címmel. A műsorban fellépnek: Takács Margit és Tomanek Nándor, a Pécsi Nemzeti Színház művészei. Az ünnepélyre minden kedves tagtársat és klubtagot szeretettel vár a TIT vezetősége. Közreműködik még a klub zenekara — a műsor után tánc lesz.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtök estig: Nyugaton erősen felhős idő, keleten kevesebb felhő, sok helyen, főként a Dunántúlon inkább csak ma eső. Mérsékelt szél. A hőmérséklet tovább csökken. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 2—5, keleten mínusz 2—plusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 5—8 fok között.

Távolabbi kilátások: száraz idő, éjszakai fagyok.

December 24-től január 2-ig tart az ipari tanulók idei téli szabadsága

A Munkaügyi Minisztérium irányítása alá tartozó intézetek iparitanulóinak idei téli szabadsága december 24-től január 2-ig tart. A téli szabadság idején mind az elméleti, mind a gyakorlati oktatás szünetel.

A minisztérium felhívta az intézetek vezetőit, hogy a téli szünetben haza nem utazó tanulók részére teremtsenek családias körülményeket az otthonokban. Szervezzenek szórakoztató foglalkozásokat és rendezzenek fenyőfa-ünnepélyt.

Négy évtized a magyar dolgozó népért

Az ország minden városában, gyárában, falvakban és intézményekben a kommunisták évforduló megünneplésére gyülekeznek ezekben a napokban. A kommunistákkal együtt minden haladószellemű ember megemlékezik egy történelmi jelentőségű eseményről: *1918 forradalmi őszén élenjáró harcosok maroknyi csoportja november 20-án mondotta ki Budapesten a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulását.*

A Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakulása történelmünk dicső eseménye. A magyar munkásosztály szinte létrejöttétől kezdve harcban állt a kizsákmányolókkal. Az 1867-es kiegyezés eredményeként hazánk az osztrák tőke félgyarmata lett. A kapitalizmus fejlődése a legfájdalmasabb módon ment végbe nálunk. Az osztrák és a kialakuló magyar burzsoázia kegyetlenül kiszipolyozta a dolgozó tömegeket, elsősorban a munkásosztályt. A proletáriátus előzőleg ösztönösen védekezett a tőke igája ellen, később a marxizmus elterjedésével egyre inkább tudatosan élt az osztályharc eszközeivel. Táncsics Mihály, majd később Frankel Leó adott hangot az elnyomottak igazságának. Jelentős esemény volt a munkásmozgalomban a Szociáldemokrata Párt megalakulása 1890-ben.

Az imperializmus kialakulása döntő hatással volt a magyar munkásmozgalomra is. Amíg 1890-ben a nagyipari proletariátus az összmunkáslétszámon belül 33,8 %-ot tett ki, addig 1900-ban ez a szám már 44.5 %, 1910-re pedig 52,1 % lett. Az imperializmus hazánkban is kiélezte a belső ellentéteket. Fokozódott a harc a munkások és a tőkések között, a földesurak és a nincstelen falusi szegények között. Kiéleződtek a nemzetiségi ellentétek is. Magyarország és Ausztria viszonyában is fokozódtak az ellentétek. A magyar társadalom megoldatlan problémái felszínre kerültek. A polgári demokratikus átalakulás, a nemzeti függetlenség ügye, a földkérdés sürgető megoldást követelt. *A magyar burzsoázia, amely összefonódott a földesurakkal, képtelen volt a feladatokat megoldani. Nem harcolt a polgári demokratikus célkitűzések megvalósításáért sem.* Ady Endre a forradalmi átalakulás lánglelkű apostola már a századfordulót követő években látta, hogy ebben az országban a magyar poletárokat kell előtérbe lépni. „Csák Máté Földjén" című versében írta:

„Nyakatokon vad úri tatárok,
S mégis büszke a ti fejetek
Frissek a vérben, nagyok a hitben,
Csák Máté földjén ti vagytok az Isten.
Előre, magyar proletárok . .
Ami csak szépség s ami reménység
Mind ti vagytok a Tisza körül.
Nincs a világon még annyi bánat
S annyi láncosa nincs még a világon
Mint itt és nincs annyi nagy éhség."

A magyar munkásosztály beváltotta a nagy költőóriás óhaját. Vállalta történelmi szerepét. Szenvedésekben, harcokban edződve készült fel történelmi hivatására.

Az 1905-ös, 1907-es orosz forradalom példája növelte a magyar munkásosztály harci kedvét is. Bár a reformisták sok kárt okoztak a munkásmozgalomnak, de nem tudták megtörni a proletariátus osztályharcos szellemét. Pécsett is gyakoriak voltak a sztrájkok, megmozdulások, különösen a bányászság volt forradalmi érzületű. A burzsoázia úgy gondolta, hogy az I. világháború majd megoldja a belső válságot. A háború azonban csak még inkább elmélyítette azt.

Az 1917-es Nagy Októberi Szocialista Forradalom világító fáklyaként mutatta meg, hogy mi a teendő. A magyar munkásosztály azonnal megértette az orosz kommunisták harcainak jelentőségét. A sztrájkok, tüntetések egymást követték. Jelszóvá vált: *„Békét akarunk. Le a háborúval. Kövessük az orosz utat."* A forradalmi szocialisták a baloldali szociáldemokraták igyekeztek befolyásolni a forradalmi munkástömegeket. Egy 1918 februárjában megjelent röplapjuk írta: *„Csináljunk forradalmat, mert mi rajtunk is egyedül csak a forradalom segíthet."*

Az objektív történelmi körülmények szükségessé tették, hogy megalakuljon a munkásosztály igazi forradalmi pártja. Ez nem véletlen esemény volt. A forradalmi harc törvényei követelték meg a párt megalapítását. A Károlyi-kormány képtelen volt a soronlévő feladatok megoldására. A béke megteremtése, a nemzetiségi kérdés megoldása, a földkérdés rendezése, a kizsákmányolás felszámolása, a forradalmi munkásosztályra várt. *Szükség volt, hogy létrejöjjön a munkásosztály vezérkara, a párt. Megértek a feltételei egy újtípusú marxista párt létrehozásának.* Az Oroszországból hazatérő volt hadifogoly kommunisták kezdeményezték a párt megalakítását Kun Béla elvtárssal az élen. 1918 november 20-án alakult meg a párt. Három rétegből tevődött össze: az oroszországi hadifoglyokból, az aktív forradalmi szocialisták csoportjából, és a baloldali szociáldemokraták legjobbjaiból.

A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulása a magyar munkásmozgalom szerves folytatása, annak kifejezője, hogy a munkásosztály a Nagy Októberi Szocialista Forradalom fényénél rátalált a helyes útra. *Ez a tény fordulópont az egész munkásmozgalom és az egész nemzet történetében.* Miért jelentett új, *minőségi* fejlődést a párt megalakulása? Ujtípusú marxista párt jött létre. Ez teljes szakítást jelentett az opportunistákkal, reformistákkal. Uj forradalmi programot adott a párt a szocialista forradalom győzelméért folytatott harcokban. *Érdeme a Kommunisták Magyarországi Pártjának, hogy megkezdte a Nagy Októberi Szocialista Forradalom tapasztalatainak hasznosítását hazánkban.* Elterjesztette a leninizmust, a Bolsevik Párt eszméjét. A párt megalakulásával a magyar munkásosztálynak igazi vezetője lett. A dolgozó tömegek valódi érdekeiért harcoló párt jött létre. Célul tűzte ki, a soronlévő feladatok megoldásán túl, a szocialista forradalomért vívott harcot.

A párt megalakulása az egész magyar nemzet történetében nagyjelentőségű esemény volt. A kommunisták képviselték a nép érdekeit a burzsoáziával, az arisztokráciával és a jobboldali szociáldemokratákkal szemben. A párt megalakulásának pillanatától kezdve feladatának tekintette a dolgozó tömegek, elsősorban a munkásosztály megnyerését. A dolgozó tömegek érdekeit képviselő programmal jelentkezett. Követelte a béke megteremtését, földbirtok felosztását, az üzemek, gyárak, bankok államosítását, a nemzetiségek számára a teljes önrendelkezési jogot, szövetséget Szovjet-Oroszországgal. A tömegek gyorsan magukévá tették a párt célkitűzéseit. Nőtt a párt tömegbefolyása. Ez a tény világosan megmutatta, hogy a kommunista pártnak mély gyökerei vannak a dolgozók között. Falun és városon gyorsan, szinte gombamódra alakultak meg a pártszervezetek. A párt gyors sikereinek oka abban keresendő, hogy helyesen ismerte fel a soronlévő feladatokat. *Nagyban elősegítette a Kommunisták Magyarországi Pártja sikereit a Nagy Októberi Szocialista Forradalom magyarországi kedvező hatása is. Ugyancsak kedvező volt a párt számára, hogy a nemzetközi forradalmi mozgalom fellendülőben volt ebben az időszakban.* Sok más országban is ekkor alakultak meg a kommunista pártok. A pártnak kiváló eszköze volt a tömegek megnyeréséért folytatott harcban a „Vörös Ujság."

Sajnálatos hiba volt az egyesülésnek az a módja, ahogy az 1919 elején a szociáldemokrata párttal végbement. De a kommunisták a proletárdiktatúra időszaka alatt is hűek maradtak eszméjükhöz, osztályukhoz. A kommunista mozgalom dicső fénye volt az 1919-es proletárdiktatúra létrejötte. A fiatal szovjet állam után először nálunk győzött a munkáshatalom. A kommunisták, Kun Béla elvtárs vezetésével, hősiesen küzdöttek a proletárdiktatúra megerősödéséért, majd megvédéséért. A nem sok tapasztalattal rendelkező magyar kommunisták követhettek el hibákat e mozgalmas forradalmi korszakban, de a szívük mindig a szocialista Magyarországért dobogott. A proletár hazáért hullattak vérüket, ezért álltak puskacső elé, a bitó alá a fehér terror a 25 esztendős fasiszta Horthy-éra idején. Az illegális kommunista párt soha nem adta fel a reményt, hogy el-

A jégeső sem akadály

Hideg van. Merik az asszonyok a búzát, mint kásás víz ömlik a vödörből a sok-sok búzaszem a zsákba. Belehuhognak a kezükbe, pedig a hőmérő még pluszt mutat. Oroszlán József, a lánycsóki Csillag Tsz elnöke gondolkodik egy kicsit, rándít egyet a vállán:

— Mit mondjak?! — kérdi önmagától. — Nekünk se kedvezett az időjárás. Átlagosan kilencven százalékos jégkárunk volt. És ehhez hozzájött a szárazság...

Merőn maga elé néz, aztán dacosan felkapja a fejét.

— Két kiló hetven deka búzát, 2,5 kiló burgonyát, 1 kiló árpát, három kiló kukoricát, 25 deka cukrot.. : és húsz forint készpénzt osztunk azért egy-egy munkaegységre.

Siralmas volt a határ a jégverés után. A meglett emberek szeméből majdnem kicsordult a könny, összeszorították a fogukat és dolgoztak. Komlótelepük oda volt. Sokan azt mondták:

— Ebbe az isten se lehel már lelket.

A tsz-tagok leliket leheltek bele. 28 800 forintot kaptak a jégverés után kártérítésként és még annyi komlójuk termett, hogy 18 000 forintot ad érte az átvevő. És milyen komlójuk termett? Ha nem lett volna jégverés: mind elsőosztályú lett volna. Az átvevő is azt mondta:

— Ilyen szép komlót még nem láttam...

— Most újabb két és fél hold komlót telepítünk — mondja az elnök. — Meg két hold szőlőt is. Nem rossz dolog a komló. A három és fél hold, még jégverés mellett is, majd ötvenezer forintot hozott.

A ricinus is szóba kerül.

— Ez is szereti az itteni talajt — kezdi Oroszlán József. — Földig verte ezt is a jég, de kihajtott. És mit gondol menynyit adott a hajtás? Nyolc mázsát holdanként.

Ezekután logikus, hogy az idei négy hold helyett 1959 tavaszán tíz holdba vetnek ricinust. Megéri. 800 forintot fizetnek mázsájáért!

Jégverés, aszály! — az ember azt hinné: elkedvetlenedtek az emberek, vagy legalábbis alaposan összehúzták magukat, hogy 38 forintot — ebben a gazdasági évben ez nem lebecsülendő — oszthassanak munkaegységenként. Pedig nem így van!

Mindent megvettek, amire szükségük volt. Egy 24 soros vetőgépet vásároltak. Kell a Zetor után, mert a kisebb munkákat maguk, a saját traktorukkal végzik. Saját erőből vették a 24 kalapácsos darálót és a trágyalé öntöző kocsit is, sőt mi több, bevezettették ebben a nehéz esztendőben a tanyai tsz-tagok lakásába a villanyt is, mert ők is megunták már a petróleumlámpát. Kölcsönből igaz, de vásároltak tíz darab törzskönyvezett vemhes üszőt is. Nem ingatta meg a jégverés, az aszály a bentieket, sőt kintiek is kedvet kaptak a közös gazdálkodáshoz. Tizennyolc új tag lépett a Csillag-ba 1958. január 1-től, október 31-ig. És a „szakemberellenes" tsz — így hívták őket azelőtt — minden ajánlgatás nélkül — a járásiak már fel sem merték vetni ezt a kérdést — egy agronómust szerzett. Rájöttek maguk is: ha maguk közül van brigádvezető, az többe kerül és kevesebbet tud...

Készül a zárszámadás.

A zárszámadásban a részesedésen kívül ott szerepel a vagyon is. 413 432 forint a fel nem osztható szövetkezeti vagyona ennek a 405 holdas termelőszövetkezetnek. És ha a tervről érdeklődik az ember; ilyeneket mondanak.

— Százhatvanhárom sertésük van jelenleg. Törzskönyvezett valamennyi. Február—márciusban 70 darab tenyészsüldő indul el innen a megye termelőszövetkezeteibe. Megtartanak egynéhányat maguknak, mert azt akarják: 1959-ben 243-ra emelkedjen a sertések száma. A szarvasmarhaállományukat is növelik. 1959-ben úgy számítják, 77 darab szarvasmarhájuk lesz.

— Ezért kell istállót építenünk! — veszi át a szót ismét az elnök. — Ötvenférőhelyes szarvasmarha-istállót építünk. De növelnünk kell a pillangósok területét is. Jelenleg 35 hold pillangósuk van. A tavaszkor még 20 holdat bevetünk, akkor aztán nem lesz hiba...

— A növénytermesztésről is mondjon valamit.

— A megszokottakon kívül kendert, cukorrépát, ricinust termelünk. Ebből jön a pénz... és hozzáteszi — mert ha olyan növényünk nincs is, amely pénzt terem, de olyan sok van, amely sok pénzt hoz a házhoz.

Szidják az időjárást

és a zsendülő, egyre bokrosodó vetéseikben gyönyörködnek. Azt mondják: ilyen vetésük még sohasem volt és a parasztember örök bizakodásával sóhajtanak:

— Majd jövőre. Akkor...:

Valaki az irodában megjegyzi:

— Biztosan jobb lesz. Ilyen termelőszövetkezetben ne lenne jobb, ahol még a jégeső sem akadály?!

A mondat eljut a fülekig és az emberek összemosolyognak.

Szalai János

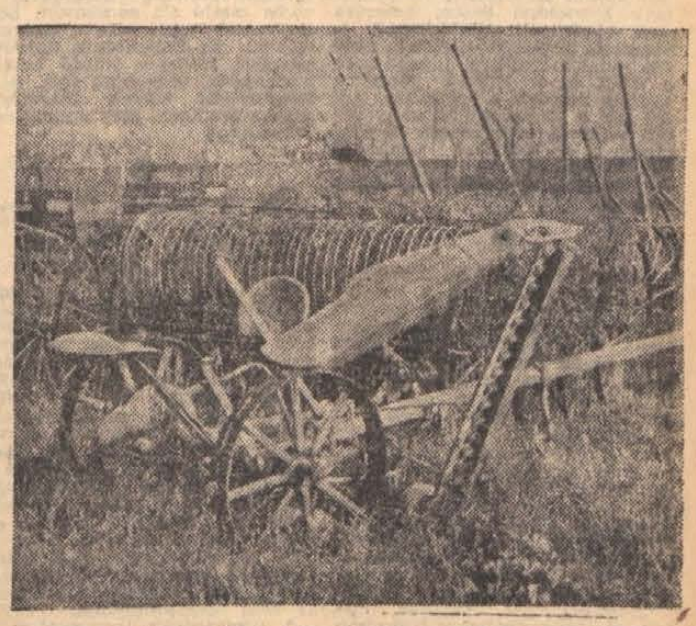
„Raktár" az ég alatt

Ez lenne a MEZŐSZÖV egyik „gépraktára" itt a Bőrgyár udvarának az északi sarkában. Van itt fűkaszálógép, vadonatúj, de faalkatrészei már korhadtak, festéke már rég lepattogzott, rozsda vöröslik a helyén. A lógereblyék alig-alig látszanak ki a magasranőtt gazból, odébb lajtos kocsik szomorkodnak lepattogzott festékkel. Nézzük a kerekét. Esős idő jár mostanában, de még így is látszik, a kerékagy alaposan kiszáradt a nyári napsütésben, nehezen bír az ki még egy nyarat.

A legszomorúbb látvány azonban nem ez. A gumikerekű kocsikat nézze meg valaki. A legtöbbjén már régesrég elszelelt a levegő a gumikerékből, és úgy állnak ott felbakolatlanul, a drága gumiköpenyeket bonyomva a sárba.

Nincs raktár. Ez igaz. Kényszerhelyzetben kénytelen a vállalat szabadban tárolni a kocsikat, gépeket. Ez mind igaz. De az már semmiképpen sem lehet igaz, hogy nem lehetett volna a gumikerekű kocsikat felbakolni, hogy megóvják legalább a gumikerekeket és hogy nem lehetett volna valami kis rendet teremteni az itt hányódó gépek között. Mert ezek csak hányódnak itt. És talán még egy csőből készült fészer sem került volna annyiba, mint amennyi kár származik az ilyen anyagtárolásból.

Az ilyen hanyagságra és nemtörődömségre egyszerűen nem lehet elfogadható magyarázatot találni. Ez bűn.

Ime a fűkasza és a lóvontatású gereblye „tárolása"

„Tisztelt Illetékesek!"

Igy is kezdődhetnének azok a levelek, amelyeket akár panasszal, akár csak észrevétellel, szerkesztőségünkbe küldenek az olvasók. A legtöbb ilyen levél az új lakótelepekről érkezik azzal a szándékkal, hogy a sorokkal segítenek kijavítani a hibákat, megoldani a nehézségeket. Igy írta meg Orbán Jenő is levelét, a Kovács-telepi lakók nevében:

„A Kovács-telepen épülő utaknál a 3. számú Mélyépítő Vállalat dolgozik — kicsit felelőtlenül. Ugyanis 1 méter 20 centi mély bevágásokat csináltak a régi utaknál, ezeket nem kerítették el, sőt világításról sem gondoskodtak. Több lakótársunk és jómagam is, beleestünk ezekbe a gödrökbe és ebből kifolyólag kórházi kezelésre szorultunk.

Kérjük, hogy az illetékesek mielőbb orvosolják sérelmünket, hogy legalább mások ne kerüljenek olyan kellemetlen helyzetbe, mint amilyenben mi voltunk".

A másik levél:

„A nyugati városrészben lakom, a Cs. 2. épület harmadik lépcsőházának első emeletén, egyszoba-konyhás, komfortos lakásban. A felettem lakó Biró Mihályéknál ezelőtt hat hónappal WC csészetörést állapított meg a vízvezetékszerelő. Azóta már teljesen átázott a falunk, sőt még a környező szomszédoké is, mert sem a lakó, sem a házgondnokság nem törődik a bajjal.

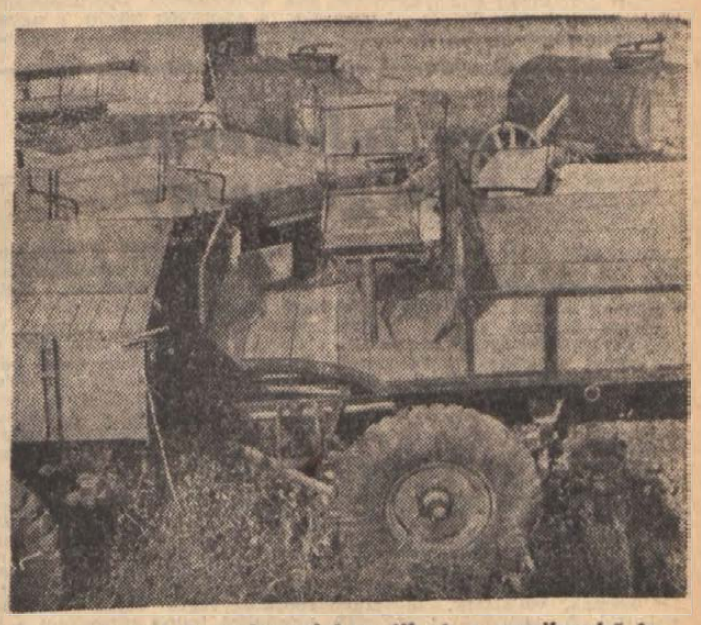
Ugy gondolom, ha volt pénz arra, hogy ilyen szép lakásokat építsünk, arra is kell lenni, hogy a bennük keletkező hibákat rövid időn belül kijavíthassuk, még mielőtt nagyobb károk keletkeznének belőle, mint például nálunk is, ahol már megjelentek a penészgombák a falon.

Virág János".

„Miért nem szabad a mosókonyhában mosógépet használni?

Erre a kérdésre kérnek választ névtelen levélírók, ugyancsak a nyugati városrész lakói. Erre sok mindent lehet válaszolni. Többek között azt is, amit a levélírónak a házgondnokságon mondtak: „Nem lehet a közvilágítási hálózatot terhelni". És az elől is mereven elzárkóztak, hogy a házmestereket bízzák meg a mosókonyha fogyasztását mérő villanyóra leolvasásával, mosógéphasználat előtt és után. Pedig ezzel könnyen megállapítható lenne minden lakó fogyasztása, ami egyébként sem lenne több egy huszonötös villanyégőnél". Azt kérdezik a lakók: hol mossanak? „Ha van gépünk és mégis kézzel mosnak asszonyaink a mosókonyhában, az ostobaság. Ha a lakásban használjuk a mosógépet, akkor a gőzöléssel tönkretesszük bútorainkat, és megsértjük a szabályt is, mely szerint nagymosást fürdőszobában, vagy konyhában végezni tilos".

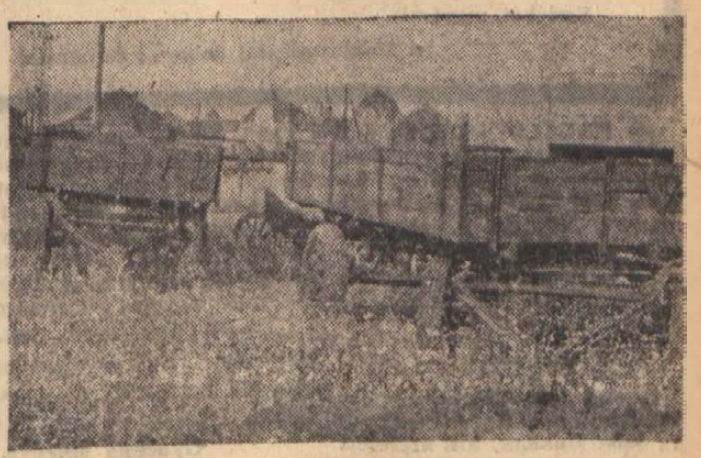
Ime három levél. Kevés jóindulattal a bennük foglalt panaszok és sérelmek orvosolhatók. Az illetékesek bizonyára meg is találják majd a módot arra, hogy kijavítsák a hibákat és elejét vegyék a további panaszoknak.

Ilyen művészi összevisszaságban állnak a gumikerekű lovaskocsik földbesüppedt kerekekkel.

A lajtos kocsik tartályát eszi a rozsda.

Ezek a vontató utánfutók is jobb helyre vágynak innét.

jön még a második magyar proletárdiktatúra időszaka.

Az uralkodó osztály a múltban a hazafiatlanság vádját igyekezett fröcskölni a kommunista pártra. Ez közönséges rágalom volt. *A Horthy-rendszer időszakában is a dolgozó nép szeretetétől, a haza iránti felelősségtől áthatva küzdöttek a kommunisták azért, hogy nagyobb darab kenyér jusson a kizsákmányolt munkások, földéhes parasztok, sínylődő értelmiségiek asztalára.* Amikor a magyar fasiszták a II. világháborúba sodorták az országot, ismét a kommunisták voltak azok, akik a nemzet, a dolgozó nép valódi érdekeiért hallatták szavukat, indultak harcba, tiltakoztak a háborús politika ellen. Sok százezer magyar dolgozó pusztult el a népellenes háború időszakában a frontokon és a hátországban egyaránt. A kommunista párt küzdött a békéért, hirdette az összes haladó nemzeti erők összefogását, küzdött a nép teljes felszabadításáért. Amikor a kommunisták a Szovjetunióban bíztak, akkor kősziklára építettek. A bizalom jogos volt. A testvéri Szovjetunió szabadította fel hazánkat 1945 dicső tavaszán a fasiszta iga alól.

A múltban meggyötört, hajszolt párt hazafisága, népszeretete azonnal megmutatkozott a felszabadulás után. Az urak bűneként, romokba döntött országot vettek át a kommunisták. *A kommunisták vezetésével építette újjá a dolgozó nép ezt a hazát.* (Most a 40. évforduló alkalmával jó ha emlékezünk az újjáépítés lelkes munkájára, további lendületet ad ez nekünk, az előttünk álló feladatok megoldásához.) A múltban a földbirtokosok földjén sanyarú életet éltek a parasztok milliói. *A párt javaslatára osztották fel 1945-ben a népellenes nagybirtokokat a dolgozó parasztok között.* A gyárak, a bányák, a bankok államosítása nyilvánvalóan nem a tőkések tetszése szerint történt. *A népet juttatta szebb házához a párt vezette munkásosztály.* 1948-tól a proletárdiktatúra rendszere valósult meg. Nem hiába haltak meg mártírjaink, létrejött másodszor is a proletárdiktatúra. Az ipar, a mezőgazdaság, a kultúra terén hatalmas eredményeket értünk el. *A munkásosztály egysége, a dolgozó nép összefogása, a párt vezetése volt történelmi jelentőségű eredményeink forrása.*

A sajnálatos hibák sok zavart okoztak. A személyi kultusz elterjedése gyengítette a pártot. Az ellenség ki is használta gyengeségeinket, hibáinkat. Veszettül rágalmazta, gyalázta a pártot, a munkáshatalmat. A megvert burzsoákkal, grófokkal, bárókkal és lakájaikkal együtt üvöltöttek a magyar revizionisták. Együtt készítették elő az imperialista ellenség bújtogatásával és támogatásával a proletárhatalom elleni szégyenteljes 1956-os ellenforradalmat. Taktikájuk világos volt, a pártra törtek elsősorban, tudták, hogy *a párt létezésével függ össze a proletárhatalom bukása vagy erősödése,* léte vagy nem léte. A budapesti pártbizottság háza elleni rohamot a vad gyűlöletük táplálta. Ezen tragikus időszakban is a legjobb kommunisták voltak azok, akik a hazaszeretettől áthatva a Szovjetunió segítségével véget vetettek az ellenforradalom, a fehérterror, a szenny tobzódásának. *A Kádár János elvtárs vezetésével megszerveződött MSZMP és a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány tanult az 1919-es példából, a párt nem engedte meg a második proletárdiktatúra pusztulását!* A dolgozó nép a párt harca nyomán felismerte a nagy veszélyt és támogatást adott a munkáshatalom megerősítéséhez. 1956. őszén fényesen megállotta helyét a kommunista pártokat jellemző proletárinternacionalizmus is. A Szovjetunió segített nekünk leverni az ellenforradalmat, talpraállítani az országot. De velünk volt ebben az időszakban mindazoknak a rokonszenve az egész világon, akik küzdenek a haladásért, a szocializmusért, az imperialista elnyomás ellen.

A 40. évforduló alkalmával tanulságként szívlelhetjük meg azt, hogy *a párt harcaiban csak akkor érhet el eredményeket, ha összeforr a tömegekkel.* Ezt a leninI tanítást tartja szem előtt ma a párt központi bizottsága, a párt vezetése, a párt különböző szervezetei. Ezen a téren is voltak hibák, különösen az 1950-es évek elején. Az MSZMP tanult ezekből a hibákból. Marxista-leninista párt módján foglalkozik a dolgozó emberek ügyeivel. Kádár János elvtárs a közelmúltban éppen Pécsett beszélt arról, hogy *a kommunisták azért érhettek el sikereket az elmúlt 2 évben, mert a tömegek bíztak bennük.* A választásokon a dolgozó nép kinyilvánította, hogy egyet ért a párt politikájával.

A kommunisták nem egyéni érdekeikért küzdenek. A dolgozó nép, a nemzet felemelése, a boldogabb élet megteremtése a céljuk. Ehhez kérik minden dolgozó osztály és réteg támogatását. *A kommunisták igaz ügyért harcolnak!* A mi pártunk nem elszigetelten küzd népünkért. A testvéri kommunista pártok, — különösen a Szovjetunió Kommunista Pártja — segítenek nekünk minden téren. A kommunisták büszkék arra, hogy ma már a világon mintegy 33 millió kommunista küzd a szocializmus, a kommunizmus győzelméért. A hatalmas Szovjetunióban, a kis Albániában ugyanaz a szent lelkesedés hatja át a kommunistákat, mint Magyarországon. S a még elnyomott proletárok szerte a világon biztosak abban, hogy kommunista pártjuk vezetésével ők is felzárkóznak majd a szocializmust építő országok nagy táborához. Vannak még pártok, amelyek még ma is üldözést szenvednek, illegalitásban dolgoznak, de bíznak jövőjükben. A mi pártunk hatalmon lévő párt, amiért az emberiség legjobb, legkimagaslóbb szellemei küzdöttek — az emberiség megszabadítása az éhségtől, a nyomortól, a tudatlanságtól, a kizsákmányolástól —, mi is ezért harcolunk. A boldog emberi kor megteremtése a cél.

A magyar munkásosztály, az egész dolgozó nép a 40. évfordulóját ünneplő pártra bizalommal tekint. A párt és a dolgozó nép ügye egy és ez az ügy a szocializmus, a kommunizmus ügye. A 40. évforduló alkalmával biztosak lehetünk benne, hogy ez az ügy diadalt arat!

Szebelki Imre

SPORT

A dolgozók sportjáért

A sporttelepeket, tornatermeket délutánonként vidám, életerős fiatalok kacagása, zsivaja tölti meg. Joleső érzés ezt látni. Uj ifjúság ez, melyet pártunk és népi demokráciánk nevelt. Olyan ifjúság, melynek nincsenek kételyei, aggályai jövője felől. Gondtalanul hódolhat kedvenc sportjának, mely erősíti, edzi és lehetőséget ad arra, hogy még jobban helytálljon a munka, a tanulás frontján.

Nem mindig volt ez így. Ezekben a napokban, amikor a Kommunisták Magyarországi Pártja fennállásának 40. évfordulóját ünnepeljük, önkéntelenül is visszaemlékezünk azokra a napokra, amelyeken először nyílott alkalom a dolgozóknak a sportolásra, aztán azokra az évekre, melyeknél csak gondokkal telten, keserves napi küzdelmek után jutottak a sporthoz. Nehéz idők voltak. Ehezés, munkanélküliség, állandó harc a létért és a háború borzalma nyomta bélyegét e korszakra. Után jött a felszabadulás, mely véget vetett a szenvedések sorozatának, s a politikai, gazdasági élet megindulásával egyidejűleg megindult a sportélet megszervezése is.

●

1919 március 21-én kikiáltották a tanácsköztársaságot, s a magyar történelemben először a dolgozó nép vette kezébe az állam irányítását. A tanácsköztársaság rövid négy és fél hónap alatt a testnevelés és sport területén is korszakalkotó reformokat hajtott végre. Állami irányítás alá vonta és az egész dolgozó nép közkincsévé tette a testnevelést és a sportot, és ezzel elindult a népi sport tömegméretű fejlesztésének az útján. Szocialista elvek értelmében fejlesztette a sport színvonalát is. Megszervezte a vörös hadsereg testnevelését és sportját, a haladó tudomány eredményeire építette az iskolai testnevelést, a testnevelő-tanárképzést. Pályákat építtett, sportfelszereléseket biztosított a széles tömegek számára.

A fővárosi sportélet fellendítése mellett a múltban elhanyagolt vidéki sport szervezése is fontos programpontját alkotta a tanácsköztársaság sportmunkájának. Szegedre stadiont, Tatabányára uszodát. Ujpestre sportszanatóriumot terveztek. „El kell rendelni, hogy minden legalább tízezer lakosú város az erre legalkalmasabb helyen azonnal jelöljön ki megfelelő területet a sporttelepek, népligetek, gyermek játszóterek számára" — írta a Sporthirlap. És készen állt a Nemzeti Stadion terve, amelyet uszodával egybekapcsolva 50 000 nézőt befogadására terveztek Hajós Alfréd.

A fővárosban és vidéken nagyszabású ünnepélyekkel, versenyekkel, s felvonulásokkal ünnepelték az első szabad május elsejét a sportolók.

A nagyszabású tervek azonban nem valósulhattak meg. A magyar munkás-sportolók színe-java, a vörös zászló alá sorakozott, hogy fegyverrel védjék meg a dolgozók államát. Az imperialista túlerővel szemben hősiesen küzdő tanácsköztársaság végnapjait élte, de a Testnevelési Ügyek Direktóriumának lendülete még mindig nem lankadt.

●

1945. A Magyar Kommunista Párt hívására a magyar sportvezetők, oktatók, játékvezetők és sportolók ezrei kapcsolódtak a magyar sport újjáépítésébe és fogtak hozzá a magyar sport aparátusának szervezéséhez. Megalakultak a szövetségek, megkezdődött a bajnoki és más versenyek szervezeti kereteinek kialakítása. A párt általános politikai célkitűzése a testnevelési sport területén is a nemzeti egység megvalósítása volt. A különböző pártok mesterkedése azonban ezt megbontani igyekezett. Létrejöttek a különböző pártok sportközpontjai, sportegyesületei. A reakciós erők igyekeztek kihúzni a talajt a demokratikus sportszervek alól. Az 1947. évi választások után bontakozhatott csak ki és valósulhatott meg igazán a Magyar Kommunista Párt sportprogramja.

A programnak testnevelésre és sportra vonatkozó része nagy lelkesedést váltott ki a demokratikus sportvezetők, sportszakemberek és sportolók között, s ugyanakkor megdöbbentette a sportban meghúzódó reakciót. A párt programja az olyan legfontosabb feladatokat tűzte ki célul, mint a tömegek sportoktatásának fejlesztése, a minőségi sport színvonalának emelése, a sportolók nevelése, a sportegészségügy helyzetének javítása, a sport társadalmi szervezeteinek megerősítése, a magyar sport nemzetközi kapcsolatainak kiszélesítése.

Aztán jött 1948-ban az Országos Sporthivatal megalakulása, majd a párt javaslatára a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa törvényerejű rendelettel felállította az OTSB-t, megalakultak a megyei, városi és járási TSB-k. A kommunisták ezután is törődtek a sporttal, hiszen a testnevelésnek a nemzet életében rendkívüli fontosságot tulajdonítanak, s ennek a fontosságnak minden alkalommal igyekeznek is kifejezést adni. A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége több fontos határozatot hozott a testnevelési sport továbbfejlesztésére. A párt nemcsak az eredményeket és hibákat állapította meg, hanem évről-évre kijelölte a követendő utat is. Határozataiban mindig kicsendült a lelkesedés, a buzdítás, melyel a sportvezetőket, a sportolókat, a sportmozgalom minden munkását újabb eredmények, újabb sikerek elérésére ösztönözte.

Az ellenforradalomnak egy ideig sikerült megállítania a magyar sport fejlődését. De aztán annál nagyobb erővel indult meg a kommunisták vezetésével a magyar sport újjászervezése. A párt határozatával most is irányt mutatott, az ifjúság sportjának irányítását az arra legilletékesebb kezébe, a KISZ-nek adta.

A téli olimpia meg a Miki egér...

Két érdekes hírt röppentett a világgá a sajtó: Az amerikai Squaw Walleyben megrendezendő téli olimpia rendező bizottságánál tiltakozott a Csehszlovák Olimpiai Bizottság, hogy Every Brundage, az IOC elnöke vesse latba minden tudását, mivel az atomkísérletek következtében erősen félő, hogy a téli olimpia színhelye radioaktiv szennyeződéssel telik meg, amely kihatással lesz a teljesítményekre.

Every Brundage még nem válaszolt...

*

Érdekesebb a másik hír, amely szerint a téli olimpia rendező bizottsága Walt Disney-t bízta meg a VIII. Téli Olimpia „dramaturgiai vezetői" tisztségének ellátásával. Nem emlékszünk, hogy bármelyik téli olimpián is lett volna valaha, valahol „dramaturgiai vezető", no de hát Squaw Walleyben úgy látszik fontos. Nézzünk csak kicsit a kulisszák mögé! Melyik szerv finanszírozza a téli olimpiai játékokat? Az amerikai államháztartás, vagy valamelyik sportszövetség? Szó sincs róla! Az amerikai televíziós társaságok szövetsége áll hatalmas dollárkötegekkel a téli olimpia mögött. Igy már „kissé érthetőbb", hogy miért is volt szükség ezen a téli olimpián „dramaturgiai vezető"-re, a Mikiegér filmek mesterére. A televíziós-finanszírozó uraknak szakképzett emberre van szükségük, hogy nézőiknek igazi amerikai „show"-ot — televíziós szenzáció-csemegét — tálalhassanak. Nos, hát erre a szerepre keresve sem találhattak különb mesterre Walt Disney-nél, aki nemcsak a filmtrükköknek, de a politikai trükköknek is mestere.

SZIGETI ISTVÁN

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 20-i, csütörtöki műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Szerb furulyás kóló. Mi újság Baranyában? Hírek és tudósítások. Az erdősmároki vadorzó fia. — Riport. Tamburazene. Hallgatóink kívánságára közkedvelt népdalokat közvetítünk.
17.00: Német nyelvű műsor. Operettrészletek. Levelet hozott a postás... Schwalm Pál írása. Két világ... Jegyzet. Szív küldi szívnek szívesen. Lipcsei és potsdami fúvószene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. KMP megalakulásának 40. évfordulóján.
17.35: Szív küldi szívnek szívesen.
17.55: Ki miért szeret Pécsett élni? Körkérdés — Cserhalmi Imre összeállítása
18.00: Érdekességek a nagyvilágból.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Egy a szívem, egy a párom. Operettkettősök.
19.00: Műsorzárás.

Váltson takarékbetét-könyvet!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ünnepi műsor (este 7 órakor).
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Razzia (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Ismerték egymást (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó. Három szomszéd. 58/3. világhíradó. Mezőgazdasági kiállítás. Huszártánc. Előadások 11 órától folytatólagosan 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.
Petőfi: Razzia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Szünnap.
Építők kultúrotthona: Egy nyáron át táncolt (5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Patkányfogó (fél 6 és fél 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Rákóczi (Mecsekalja): Egy nyáron át táncolt (7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas II.): 101-es sas (7 órakor).
Kossuth (Mohács): Főutca (6 és 8 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Svejk, a derék katona II. (este 8 órakor).
Táncsics (Siklós): Két óceán titka (8 órakor).

KATALIN-BÁL

lesz november 22-én szombaton este 7 órától éjjel 1 óráig Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.)

DR. BAKTAY ERVIN

a kiváló magyar orientalista Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) tartja előadásait november 26-án, szerdán este 6 órakor „India ötezer éves múltja" címmel és november 28-án, pénteken este 6 órakor „India népei" címmel. Előadásait a helyszíni felvételeiről készült diapozitívek vetítésével kíséri. Belépődíj 3 forint, diákoknak 2 forint. Jegyelővétel a művelődési ház irodájában.

EGÉSZSÉGÜGYI ELŐADÁS

A fogamzásgátlásról tart előadást dr. Pozsonyi László, adjunktus szülész és nőgyógyász november 21-én, pénteken este 6 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

indul kezdők részére december 1-én, hétfőn délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Haladók részére új kurzus december 3-án, szerdán délután fél 6 órakor indul. Vezeti: Cser Ferencné. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodáján minden nap délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

*

Az Uttörőházban ma délelőtt 10 órakor képzőművész úttörők (rajzosok, festők, szobrászok) megbeszélésre jelenjenek meg. A megbeszélés vezetője: Lantos Ferenc festőművész.

*

Az Építőipari Tudományos Egyesület november 21-ére meghirdetett Gnädig Béla elő- és utófeszítés a magasépítésben c. előadása az előadó betegsége miatt elmarad.

A városi labdarúgó-bajnokság állása

I. osztály

1. Urán SC	11	9	1	1	22:4	19
2. K. Bá. IL	11	8	2	1	50:14	18
3. Spartacus	11	7	2	2	30:16	16
4. PVSK II.	10	6	2	2	29:7	14
5. Dózsa II.	10	6	2	2	31:9	14
6. Szikra	11	6	2	3	22:18	14
7. Vasas II. B.	11	6	1	4	21:17	13
8. P. Bányász	11	4	3	4	16:16	11
9. BTC II.	11	5	1	5	18:21	11
10. Helyiipari	11	5	—	6	25:18	10
11. Vasas II.	11	5	—	6	15:23	10
12. Cementipari	11	2	3	6	10:32	7
13. Helyőrség	11	2	2	7	12:31	6
14. Közleked.	11	1	2	8	15:42	4
15. Elektrom.	9	—	3	6	4:13	3
16. Kesztyűgyár	11	1	—	10	7:44	2

II. osztály

1. Pécssz. Bá.	8	7	1	—	59:7	15
2. MÁVAUT	6	4	—	2	17:11	8
3. P. Kin. II.	7	4	2	1	14:10	8
4. Hird	8	3	2	3	7:7	8
5. Porcelán II.	7	3	1	3	25:11	7
6. Keszü	6	3	1	2	11:21	6
7. Vendéglátó	7	2	2	3	11:35	6
8. Helyiipari II.	6	2	1	3	8:19	5
9. Vas. I. Bá. II.	6	1	2	3	11:22	4
10. PEAC II.	6	—	2	4	4:6	2
11. 21. sz. TEFU	6	1	—	5	6:22	2

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsport	D. Napló
1. Magyarország—Belgium	1	1	1	1
2. Belgium B.—Magyarország B.	x 2	1 x 2	x 1 2	x
3. Salg. SE—Debrecen	2	2 1	1 x	2
4. Cegléd—Egyetértés	2	1 2	1 x	x 2
5. Jászberény—Bp. Spartacus	x	1 2	x 1	1 x
6. Cs. Autó—Szállítók	1 2	2 x	2	1 x
7. Magyaróvár—Vác	1	1	1 x 2	1
8. Oroszlány—Székesfehérvár	1	1	x 2	1
9. Bari—Juventus	2	2	1 x	x 2
10. Spal—Padova	1 x 2	1 x	1	x 1
11. Torino—Napoli	2	2 1	1 x	2
12. Triestina—Lazio	2	1 x 2	1 x	x

Egy jólsikerült tömegverseny

Az elmúlt évek során sok esetben jött össze a Pécsi Vörös Meteor sportkör vezetősége, hogyan tudnának a több mint 5000 pécsi szakmai dolgozó részére megfelelő versenylehetőséget biztosítani. Az eddigi versenyek, mérkőzések nem keltették fel igazán a dolgozók érdeklődését. Valami újat, érdekeset, olyant kellett találni, mely valóban elnyeri a dolgozók tetszését.

1957. végén a sportkör elnöksége kemény fába vágta fejszéjét. A dolgozók részére labdarúgó-bajnokságot írt ki, a mérkőzéseket azonban kézilabda-pályán játsszák le, a felszerelés pedig: tornacipő és a röplabda lenne. Először bizony idegenkedve fogadták a hírt az üzemek, vállalatok, hivatalok dolgozói. A sportkör vezetősége azonban nem hagyta abba a megkezdett munkát, társadalmi aktivákból labdarúgó-szakbizottságot alakított, melyet megbízott a mérkőzések lebonyolításával.

— A kezdeti bizonytalanságot sikerült ezeknek a lelkes aktiváknak eloszlatni — mondotta Baranyai Ferenc, a sportkör elnöke — a nevezések is jól sikerültek, tíz csapat jelezte részvételét. Igaz, 30 vállalat tartozik a sportkörünkhöz, de az első lépéssel elégedettek voltunk. A mérkőzések lejátszása már nem ment olyan könnyen. Meg kellett oldani a vállalati csapatok felszerelését. Az indulásnál hiányzott az anyagi bázis. A sportolók lelkesedése ugyan ezt is megoldotta. Előkerültek a vállalatoknál, hivataloknál kihasználatlanul heverő sportfelszerelések, melyeket az MHK megszüntetése óta senki sem használt. Amelyik vállalatnak ilyen nem volt, azok körülnéztek a városban, olcsó pénzért vásároltak használt felszerelést.

S végre megkezdődtek a mérkőzések és több száz néző buzdította hétfőn délutánonként győzelemre a csapatokat. A bajnokság az elmúlt napokban fejeződött be, amikor is Bíró elvtárs, a területi bizottság elnöke ünnepélyes keretek között adta át a győztes MESZÖV csapatának a sportkör ezüst vándordíját, örömét fejezte ki annak, hogy a legnagyobb fegyelemmel, sportszerű keretek között a sportkör végre olyan sportmegmozdulást tudott biztosítani a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátó dolgozók részére, mely reméljük hetőleg évről évre mind több és több sportolót fog bevonni a rendszeres sportolásba.

A BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

1. MESZÖV	18	16	1	1	46:11	33
2. Terményf.	18	12	0	6	31:25	24
3. Vasnagyker.	18	10	3	5	27:22	23
4. Kisker.	18	8	5	5	34:24	21
5. Vendéglátó	18	9	1	8	25:11	19
6. Nádor	18	7	4	7	20:30	17
7. Elelmiszkk.	18	7	3	8	25:40	17
8. Meteor	18	8	—	10	27:43	16
9. Vegyianyag	18	1	4	13	13:22	6
10. Ruh. Bolt	18	1	2	15	6:18	4

FORRÁZOTT BORJULÁB

(Vinaigrette mártással)

Hozzávalók: borjúláb, só, hagyma, vegyes zöldség, bors. A borjúlábakat ugyanúgy készítem elő, mint a rántott borjúlábakhoz, sós vízben, hagymával, borssal és zöldséggel puhára főzöm, kevés saját lében darabokra vágott zöldséggel és sós burgonyával tálalom, mártással. Mártás: olaj, ecet, kapri, zöld petrezselyem, só, hagyma, metélő hagyma, törött bors. A metélőhagymát, tárkony levelet, zöld petrezselymet, a megtisztított hagymát, a kaprit apróra összevágva, tálba teszem, hozzáadom az olajat és az ecetet, sóval, törött borssal ízesítem és a **Borostyán Étterem** kedves vendégeinek felszolgálom ma, november 20-án este. Ferenczi József főszakács.

Közlemény

Áramszünet lesz november 23-án reggel 7 órától délután 14 óráig az alább felsorolt területeken: Hosszúhetény község, Kozári szőlőhegy, Vasas I. falu, Vasas Felső Flórián.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 15-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

APRÓHIRDETÉSEK

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Elcserélném házfelügyelői lakásomat, — mely 1 szoba, összkomfort, központi fűtéses. Házfelügyelői díj 760 forint, hasonlóért vagy kettőszobásért, mellékhelyiséggel. Jókai Mór u. 46, sz., Molnár házfelügyelő. 562

Eladó egy télikabát szőrmebéléssel. Tímár utca 16. I. em. 552

Zongora, rövid, bécsi és zongoraszék eladó. Hunyadi út 19. 555

Eladó egy 250 cm³-es új, Jáwa motorkerékpár, 300 km-t futott, 25 000 forintért. Csak igényesnek. Komló, Anna-akna 1. sz, Cser József. 557

Idősebb asszony gyermekek mellé állást vállal. Jól főz. Szabó Rozália, Szentlőrinc, Vörösmarty utca 1. 545

Kis szőlő, gyümölcsös a Magaslati úton szakembernek bérbeadó. Munkácsy u. 29. 547

Jó állapotban lévő Parmonia sürgősen eladó. Komoly vevőnél fizetési kedvezmény. Pécsszabolcs, Felsőtelep 60. 550

Fehér előszobafal és sötét fényezett háló eladó. Doktor Sándor u. 9. 537

Eladó Pécs, III. kerület, Cupi-telepen, kétszobás új ház, azonnal beköltözhető. Érdeklődni helyszínen, Snóbliéknál. 531

A szalántai fmsz erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező, szakképzett boltvezetőt keres azonnali belépésre a kökényi vegyesboltjába. Jelentkezni lehet az fmsz irodahelyiségében, Szalántán. 525

Gyermek mellé vagy háztartásba ajánlkozom családtagnak. — Vasas I. bányatelep, Buchmüllerék leveleivel. 533

Használt tiszti és civilruhát, csizmát, bakancsot veszek. Hetényi, Bem utca 20, üzletben. Telefon: 22-49 553

Építtetők figyelmébe Tavaszi építkezéshez mész és egyéb építőanyag szükségletét már most szerezze be telepeinken a tavaszi torlódások elkerülése végett. Gazdaságos, ha építkezésénél frissen oltott mész helyett pihent mésszel dolgozik. Pécs—Szekszárdi TÜZÉP. 84

Uj, modern, kisipari hálószoba eladó. Pécs, Ady Endre utca 56. 513

Gyönyörű kivitelű — egy- és kétszemélyes önműködő, epedás rekamiék, fotelok, székek, raktáron, készítőnél kaphatók. Szakács Ottó, Budapest, VI. Lenin körút 60, kapu alatt. 231

Fafűrészelő (motoros) Soós János, Bajcsy Zs. u. 10. Tel: 11-03.

Kisasszonyfa község erdőbirtokosság vezetősége közhírré teszi, hogy a régi kocsmája lebontásra került, amelynek az összes épületfa anyagát készen kívül eladja árverésen, a legtöbbet ígérőnek. Az épület nagysága 22 méter hosszú és 8 méter széles. Árverés határideje 1958 évi november 23-án 13 órakor. 90

Diópolitúros hálószoba és egy konyhaberendezés eladó. Bartók Béla u. 37. sz. 496

Női és férfi kalapot, sapkát készítek, alakítok, javítok. Horváth kalapos, Szigetvár. 114

Hőkanállo eladó. 110 Voltra, Pécs, József utca 37. 540

Órát, írógépet, rádiót, gramofont, harmonikát veszek és eladok. Wágner, Rákóczi út 73/a. 469

Dombóváron IV/66. — Baloghnál házrész, tizenkilencezerötszázért eladó. Vennék kis házat városban, nagy községben. 62

Szoba- és konyhabútorok, sezlon, összecsukható vaságy és mindenféle használt háztartási cikkek, ruhák, cipők, eladók. — Alkotmány utca 5. sz. Üzlethelyiség. (Kórház térnél) 560

Sötét masszív hálófélhálló, asztal, székek, páros szekrények, páros éjjeliszekrények, olcsón eladók. Doktor Sándor utca 32. 516

Megrendülten tudatjuk,

Kecskés Jenő bajtársunk,

az Országos Mentőszolgálat Pécsi Állomásának főápolója,

szolgálatának hős katonája, akit mi megszerettünk és aki évtizedeken át embertársait önzetlen és példaadó munkájával segítette, 1958. november 14-én elhunyt.

Emlékét megőrzik

a Mentőszolgálat dolgozói és barátai.

— HALÁLOZÁS. Drága jó feleségem, szeretett anyukánk, nagymamánk, testvér és rokon, Édel Miklósné sz. Baráth Margit váratlanul elhunyt. Temetése 21-én, pénteken délután 3 órakor a pécsi központi temetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, a rokonoknak és jóbarátoknak, kik szeretett férjem, Máthé József temetésén koszorúk és virágok küldésével fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Külön mondok köszönetet a Sopiana Gépgyár vezetőségének és összes dolgozójának, az üzemi szakszervezetnek a gyors segítségért és a szép koszorúért. Ezúton köszönöm a megjelenését egyetlen leányának és unokájának.

Gyászoló özvegye.

„100 éves Poharazó"

(a Kórház téren)

Minőségi borok állandóan nagy választékban. Kedves vendégeinket szeretettel várjuk.

PÉCSI VENDÉGLÁTÓ V.

DOLGOZÓ PARASZTOK! ÁLLAMI GAZDASÁGOK! VÁLLALATOK!

A Szentlőrinci Állami Mezőgazdasági Gépállomás szerződéses alapon felajánlja szolgáltatásait **szántások, tárcsázások, gépi vetések és szállítási munkálatokra.**

A megrendeléseket a gépállomáson és a körzeti fmsz megbízottainál lehet eszközölni.

Figyelem! Figyelem!

Műanyagboltunk új címe:

KOSSUTH LAJOS U. 36.

(Hangszerbolt mellett). Óriási választék a legújabb, a legötletesebb műanyagcikkekből. Keresse fel mielőbb!

PÉCSI KISKERESKEDELMI VÁLL.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 275. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958. NOVEMBER 21.

Átadták a megbízóleveleket az újonnan választott budapesti képviselőknek

Csütörtökön az Országház Vadásztermében ünnepélyesen átadták a megbízóleveleket az újonnan megválasztott budapesti képviselőknek és pótképviselőknek.

Döbrentei Károly, a fővárosi választási elnökség elnöke a mandátumok átnyújtásakor hangoztatta:

— A szavazás számszerű eredményei megmutatták, hogy a főváros választópolgárai bizalommal és egyetértéssel választották meg a Hazafias Népfront jelöltjeit. A vasárnapi szavazás azt is megmutatta, hogy népünk továbbra is azon az úton akar haladni, amelyen a Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány eddig vezette.

— Éppen ezért a fővárosi választási elnökség és a budapesti választók nevében arra kérem Önöket, munkálkodjanak az országgyűlésben és az országgyűlésen kívül egyaránt békénk és biztonságunk megvédéséért, hazánk és a szocialista tábor országainak szilárd egységéért, a dolgozó népünk boldog szocialista jövőjéért.

A megbízólevelek átnyújtása után az újonnan megválasztott képviselők nevében Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a főváros listavezető képviselője kért szót. Köszönetet mondott a választók bizalmáért és a választási szervek munkájáért, amellyel biztosították, hogy a november 16-i képviselő- és tanácstagválasztás a törvényes előírások szerint rendben, fennakadás nélkül zajlott le.

— Fontos és örvendetes jelenségnek tartjuk, — mondotta — hogy az elmúlt hetekben megtartott jelölő gyűléseken erre az eddigi választásokon még nem volt példa — országos átlagban a választásra jogosultaknak több mint a fele vett részt.

— Ha magának a szavazásnak politikai eredményét akarjuk értékelni, azt hiszem nyugodtan mondhatjuk: nagy és komoly sikere ez pártunknak, kormányunknak és sikere a Hazafias Népfrontnak!

— Továbbra is egyik igen fontos feladatnak tartjuk, hogy a Hazafias Népfront tevékenységét tovább fejlesszük, szélesítsük. A jövőben is nagy szükség van arra, hogy a pártonkívülieknek ez a szövetsége a párt eszmei és politikai vezetésével még erősebb, még kiterjedtebb legyen.

A választásokon irántunk megnyilvánult megtisztelő bizalom nagy erkölcsi kötelezettséget ró mindannyiunkra. Ezért mindig szem előtt kell tartanunk, hogy legfőbb feladatunk ennek a bizalomnak megfelelni. Biztos vagyok abban, hogy a most megválasztott országgyűlés ebben a szellemben fog dolgozni közös céljainkért, a szocializmus mielőbbi felépítéséért, — mondotta befejezésül Kádár János elvtárs.

Kitüntetések a párt megalakulásának 40. évfordulója alkalmából

A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának negyvenedik évfordulója alkalmából Novics János elvtársat, a megyei pártbizottság osztályvezetőjét, Marenics János elvtársat, a siklósi járási pártbizottság titkárát, Petka Miklós elvtársat, a DÉDÁSZ dolgozóját Szocialista Munkáért Érdeméremmel, Fehér István elvtársat Munkaérdeméremmel tüntette ki az Elnöki Tanács.

A kitüntetéseket ünnepélyes keretek között csütörtök délután nyújtották át.

Szövetkezeti nap Bólyban

Az ország legjobb szövetkezete, a Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet nagyszabású szövetkezeti napot rendez holnap, november 22-én Bólyban.

A szövetkezeti nap során a reggeli órákban vásárlással egybekötött háztartási és mezőgazdasági kisgép-bemutatót tart a szövetkezet, majd pedig a szovjet mezőgazdaság fejlődését ismertető kiállítás nyílik a községi művelődési házban. A kiállításon bemutatásra kerülnek a község termelőszövetkezeteinek és egyéni gazdáinak termelvényei is.

Délután rendezik meg az igen színvonalasnak ígérkező férfi, női és gyermek divatbemutatót és az igen sokféle csemegét tartalmazó cukrászkiállítást. A műsoros divatbemutató után — melyen a Pécsi Nemzeti Színház művészei és a Mohácsi Földművesszövetkezet szalonzenekara lépnek fel — kerül sor a disznótoros és halászvacsorára, melynek méreteire jellemző, hogy több mint ötszáz személy részére főznek a szakácsok. A vacsoraversenyen és a vacsorát követő bálon a Mágocsi Földművesszövetkezet tánczenekara szórakoztatja a vendégeket.

A szövetkezeti napra igen sok vendég érkezik Bólyba. A szomszédos községek lakóin kívül nagyszámú pécsi és budapesti vendéget is várnak a vendéglátó bólyiak.

Üdvözlő táviratot küldött a Román Munkáspárt

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakításának 40. évfordulója alkalmából üdvözlő táviratot küldött a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának.

A Román Népköztársaságban valamennyi központi lap csütörtöki számában első oldalon közli a távirat szövegét, a külpolitikai rovatban pedig az Agerpress budapesti jelentése nyomán beszámolnak a lapok a történelmi évforduló nagyszabású ünnepségeiről.

1919-es magyar kommunista lapra bukkantak a Szovjetunióban

Kujbisev (TASZSZ). A kujbisevi terület archivumában megtalálták az akkori Szamara városában megjelent Vörös Csillag című magyar hadifogoly-lap eddig elveszettnek hitt négy számát. A lap, amelynek példányszáma 2000—2500 volt, annakidején hetenként kétszer jelent meg, harcra lelkesítve a Kolcsak ellen harcoló magyar vöröskatonákat. A TASZSZ jelentése megállapítja, hogy a kujbisevi magyar kommunista lapnak fontos szerepe volt a polgárháború Volga menti és keleti frontján harcoló magyarok politikai nevelésében és harci mozgósításában.

1918—1958

Emléktáblaavatás a KMP megalakulásának 40. évfordulóján

„A Kommunista Párt végső birokra
A szerte-népet egy marokba fogja..."

Komjáth Aladár költeményéből származik az idézet, amelyet mottóként vésték fekete márványtáblába, aranybetűkkel. S alatta ez áll: „1918 november 20—1958. A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulása 40. évfordulójának emlékére". Alatta: „MSZMP Baranya megyei és Pécs városi Bizottsága..."

Az emléktáblát a megyei és a városi pártbizottság helyezte el a Negyvennyolcas téren álló — Munkásmozgalmi Emlékmű talapzatára. Csütörtökön délután 3 órakor került sor az ünnepélyes megemlékezésre. **Berki Fülöp** elvtárs beszédében megemlékezett 1918 november 20. napjáról, amikor Budapesten, a Visegrádi utca egyik épületében megalakult a Kommunisták Magyarországi Pártja. Ez a nap ma már történelmi dátumként szerepel a munkásmozgalomban.

— Kun Béla vezetésével — mondotta a továbbiakban Berki elvtárs — egy szerény, de nemes mag terebélyesedett hatalmas fává, ez a viszonylag kis csoport vált rövid idő alatt azzá a társadalmi erővé, amely képes volt a kátyúba rekedt polgári forradalmat proletárforradalommá fejleszteni. A tanácsköztársaság későbbi megalakítása a Kommunisták Magyarországi Pártjának örökbecsű haditette és hervadhatatlan érdeme. Nekünk, utódoknak tovább kell mélyítenünk a tömegekben a haza iránti hűséget, hazaszeretetet és a proletárinternacionalizmust.

Az ünnepi megemlékezés után Laki István, Török Károly és Orsai János elvtársak elhelyezték a MSZMP megyei Bizottságának koszorúját, utána Ambrus Jenő, Hucker Ferenc és Szentistványi Gyuláné elvtársak a városi pártbizottság nevében koszorúzták meg az emléktáblát. A megyei és városi tanács koszorúját Palkó Sándor és Kőrösi Lajos elvtársak tették le a talapzatra, majd utána a tömegszervezetek képviselői koszorúzták meg az emléktáblát.

Az ünnepség az Internacionáléval ért véget.

„A magyar kommunisták rászolgáltak népünk szeretetére és megbecsülésére"

Díszünnepség a Pécsi Nemzeti Színházban

A Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulásának negyvenedik évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei és Pécs városi Bizottsága, Baranya megye és Pécs város Tanácsa csütörtökön este díszünnepséget rendezett a Pécsi Nemzeti Színházban.

Az elnökségben helyet foglalt *Laki István* elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, *Ambrus Jenő* elvtárs, a városi pártbizottság első titkára, *Palkó Sándor* elvtárs, a megyei tanács elnöke, *Földes Andrásné* elvtársnő, a megyei pártbizottság osztályvezetője, *dr. Nemes Alajos* elvtárs, alezredes, *Gregor Sándor* elvtárs, az SZMT elnökhelyettese, *Kőrösi Lajos* elvtárs, a városi tanács mb. elnöke, *Szentistványi Gyuláné* elvtársnő, a városi pártbizottság osztályvezetője, *Jelenszki Márton* elvtárs, alezredes, *Berki Fülöp* elvtárs, a városi tanács elnökhelyettese, *Vörös Pál* elvtárs, a pécsi városi KISZ-bizottság titkára, *B. Nagy Gusztáv* elvtárs, *Prassnig Irén* elvtársnő, *Keresztes Mihály* elvtárs, *Heller András* elvtárs, *Vizkeleti Jenő* elvtárs, *Szegedi József* elvtárs, *Lefkovics Ernő* elvtárs, *Matakovics János* elvtárs, *Nádor József* elvtárs, *Gergely Lajos* elvtárs és *Fehér István* elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosai.

A magyar és szovjet Himnusz elhangzása után *Daridav Róbert* színművész Majakovszkij *„Vlagyimir Iljics Lenin"* című verséből adott elő részletet. *Berki Fülöp* elvtárs megnyitó szavai után *B. Nagy Gusztáv* elvtárs, a munkásmozgalom régi harcosa mondott ünnepi beszédet.

B. Nagy Gusztáv elvtárs beszéde

Kedves elvtársak!

— Jubileumi évforduló meg ünneplésére jöttünk össze. Ma 40 éve, 1918 november 20-án alakult meg a magyar munkásosztály forradalmi élcsapata, a Kommunisták Magyarországi Pártja, amely a magyar munkásmozgalom történetének igen nagy jelentőségű eseménye, s egyben nemzeti történelmünk egyik legnagyszerűbb és legdicsőbb lapja. A magyar munkásosztály és a magyar nép legöntudatosabb fiai ma 40 éve hozták létre azt a pártot, amely történelmi feladatként vállalta, hogy vezeti és szervezi a munkásosztály és a dolgozó tömegek felszabadulásáért, a tőkés társadalmi rend megdöntéséért folyó harcot, — vállalta, hogy létrehozza a munkásosztály és a többi dolgozó osztályok harci szövetségét és vállalta, hogy a proletárdiktatúra kivívása után a szocialista építés útján vezeti a nemzetet.

Ezután részletesen szólt a magyar munkásmozgalom történetéről, évtizedes harcáról az osztrák—magyar monarchia fojtogató gyűrűjében. Küzdelme nem vezetett eredményre, mert nem volt olyan párt, amely az elnyomott milliók érdekét képviselte volna. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom, a bolsevik párt példája világította meg a nép legjobb fiai előtt a követendő utat, a marxista-leninista munkáspárt létrehozását és a munkáshatalom megteremtését.

— A párt 40 éves harcának története tele van nagyszerű győzelmekkel, s megtalálhatók benne az átmeneti kudarcok is — folytatta. — De minden ellenséges acsarkodás, támadás és a számtalan buktató ellenére a kommunisták eleget tettek a történelmi feladatoknak. Ezt népünk tudja és ma is támogatja pártunkat, támogatja a munkáshatalom erősítését és a szocializmus építését.

— A Kommunisták Magyarországi Pártjának vezetésével először 1919-ben valósult meg hazánkban a munkásosztály hatalma. Hősi harcban bukott el. A párt a fehér terror idején, a legkegyetlenebb elnyomás ellenére is hű maradt a munkásosztály és a nép érdekeihez. Nemzeti összefogást hirdetve szervezte és nevelte a dolgozókat a fasizmus és háborúellenes harcra, a nemzeti függetlenség védelmére. 1945 után, amikor a szovjet hadsereg internacionalista kötelességét teljesítve felszabadította hazánkat, pártunk élt a lehetőségekkel: a dolgozók érdekeit kifejező, helyes politikával, a munkásegység és a pártegység megteremtésével, a dolgozók nevelésével, és szervezésével következetesen harcolt, az ország vezető pártja lett és ezzel másodszor is kivívtuk hazánkban a munkás hatalmat, a proletariátus diktatúráját.

— Ez a párt a magyar munkásosztály, az egész dolgozó nép pártja. A magyar nép történetében nincsen párt, amely olyan történelmi feladatot oldott volna meg, mint a mi kommunista pártunk. Nincs párt, amely annyi hőst, annyi mártírt adott volna, mint 40 éven át a kommunisták pártja. Sem a börtön, sem a halál nem riasztotta vissza a kommunistákat a harctól, mert szerették a népet és szerették hazájukat. Szamuely Tibor, Korvin Ottó, Geisler Eta, Sallai és Fürst, Ságvári Endre, Rózsa Ferenc, Mező Imre, Kállai Éva és a többi száz és ezer a legdrágábbat: az életét adta, hogy a nép szabadon élhessen. A párt vezetőinek letartóztatása után már számtalanszor ült győzelmi tort az ellenforradalom, de a kivégzettek és a letartóztatottak helyébe újabb századok jöttek, akik ugyanolyan töretlen hittel és önfeláldozással végezték az életveszéllyel járó illegális pártmunkájukat. A magyar kommunisták rászolgáltak népünk szeretetére és megbecsülésére.

— Ma, 40 év múltán, hálával és elismeréssel emlékezünk azokra, akik életüket adták az ügyért, és azokra is, akik ma is itt vannak közöttünk, — gazdag tapasztalataikkal, példájukkal és aktív munkájukkal segítenek.

— A magyar kommunista mozgalom 40 éves hagyományainak örökösei és folytatói vagyunk. A Magyar Szocialista Munkáspárt soraiban egyesíti mindazokat az erőket, amelyek az elmúlt 40 év alatt és napjainkban őszintén s a marxizmus-leninizmus alapján eljegyezték magukat a munkásosztály és a nép ügyével. A Magyar Szocialista Munkáspárt magáénak vallja a 40 év örökségét, és politikájában támaszkodik a munkásmozgalom gazdag hazai és nemzetközi tapasztalataira.

— Pártunk 1956 november 4-e óta bátran és következetesen védelmezi és erősíti a proletariátus diktatúráját. A két éves forradalmi harcban támaszkodott az osztályharc 40 éves iskolájában szerzett tapasztalatokra. Az MSZMP politikájának alapját a marxizmus-leninizmus tanításai képezik. Az ellenforradalom óta pártunk sikeresen küzd az elmélet tisztaságáért, a revizionizmus és a szektás hibák ellen. Ebben a harcban is felhasználja a négy évtized tanulságait. Pártunk története azt példázza, hogy a marxizmus-leninizmus elveihez való töretlen hűség, a pártegység megvédelmezése és a tömegkapcsolat állandó erősítése, a tömegek véleményének a meghallgatása és felhasználása a legbiztosabb ellenszere mindenféle jobb- és baloldali elhajlásnak.

— Pártunk története arra tanít, hogy csak a tömegekkel együtt tudjuk győzelemre vinni a szocializmus ügyét. A 40 év is igazolja: pártunk akkor volt erős, amikor szoros szálak fűzték a tömegekhez. Az ellenforradalom leverése után megszilárdult pártunk és a tömegek kapcsolata, mert a párt politikája a tömegek érdekeit fejezi ki, mert elvetettük a szektás módszereket, a bizalmatlanságot, a parancsolgatást. De elvetettük azokat a revizionista nézeteket is, melyek szerint a tömegkapcsolatok állandó erősítése nem más, mint az elmaradott rétegek utáni kullogás.

— A mai évforduló nemcsak a kommunisták, hanem az egész dolgozó nép ünnepe. A szocializmus az egész dolgozó nép felemelkedését, jólétének állandó emelését tartja szem előtt. Dolgozóink maguk is tudják, valljak és tettekkel támogatják a párt célkitűzéseit. Ezt fényesen igazolják az iparban, a mezőgazdaságban, a kultúrfronton, továbbá életünk valamennyi területén az elért eredmények és ezt igazolja a vasárnap lezajlott nagyszerű választási győzelem is.

— Követtünk el hibákat, érhetett bennünket átmeneti kudarc, de az tagadhatatlan, hogy a tizenhárom év mélyreható változásokat hozott országunkban. Olyan fejlődést értünk el, amilyent a régi rendszerben száz év alatt sem tudtak megvalósítani. Megszüntettük a volt uralkodó osztályok műveltségi monopóliumát. Egyetemeinken és főiskoláinkon a munkás- és parasztfiatalok ezrei tanulnak. Jog- és vagyonbiztonságot és jólétet teremtettünk. Ma már nem a népbetegségekről vagyunk híresek, hanem fejlett iparunk által termelt gépeinkről és más termékeinkről, cikkeinkről. Népi demokráciánk minden alkotása, minden nagyszerű eredménye annak a bizonyítéka, hogy a magyar kommunisták jó ügyért harcoltak és nem hiába küzdöttek.

B. Nagy Gusztáv elvtárs a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— A ma harcoló kommunisták erőt merítenek a negyvenévtizedes küzdelemből. A párt, amely a dolgozó nép legjobb fiaiból, a magyar nép dús életerejéből született meg, elpusztíthatatlan erő. Elpusztíthatatlan, mert ott van mögötte a világ 33 millió kommunistája, mögötte áll a Szovjetunió vezetése alatt a legyőzhetetlen szocialista világrendszer közel egymilliárdnyi dolgozója.

A díszünnepség második részében művészi műsor következett. Versben, prózában és dalban elevenítették meg a munkásosztály és pártjának hősi küzdelmét a nép felszabadításáért. Közreműködtek: a Pécsi Nemzeti Színház művészei és zenekara, a Pedagógiai Főiskola énekkara és a Mecsek Művészeti Együttes kórusa.

Tiltsák meg a kozmikus térség hadicélra való felhasználását!

Az ENSZ politikai bizottságának szerda délutáni ülésén a kozmikus térség békés használata kérdéséről folytatott általános vitához elsőnek L. F. Palamarcsuk, Ukrajna külügyminisztere szólt hozzá.

Palamarcsuk hangsúlyozta, hogy a problémát meg lehet oldani a Szovjetunió ez év március 15-i javaslata alapján, amely azt indítványozza, hogy tiltsák meg a kozmikus térség hadicélokra való használatát, számolják fel a külföldi katonai támaszpontokat és teremtsenek nemzetközi együttműködést a kozmikus térség tanulmányozására.

Ha nemzetközi megegyezés jönne létre a kozmikus térség katonai célokra való használatának eltiltásáról és a külföldi katonai támaszpontok felszámolásáról, az haladást jelentene a nemzetközi feszültség enyhítésének útján és hozzájárulna a leszerelési probléma megoldásához.

Ukrajna küldötte felhívta a figyelmet arra, hogy az amerikai küldöttek — Lodge és Johnson szenátor — minden felszólalása világosan mutatja: az Egyesült Államok ez idő szerint még nem hajlandó általános egyezményt kötni a kozmikus térség katonai célokra való használatának eltiltásáról és a külföldi katonai támaszpontok felszámolásáról. Ilyen körülmények között az ENSZ-nek tevékenyen elő kell segítenie a megegyezést legalább az általános probléma egy részét illetően, többek között abban a kérdésben, hogy teremtsenek nemzetközi együttműködést a kozmikus térség tanulmányozására. Ehhez reális lehetőséget nyújt a Szovjetunió módosított határozati javaslata.

A kozmikus térség békés kutatása és használata problémájának megoldásánál — mondotta befejezésül Palamarcsuk — győzedelmeskednie kell az együttműködés szellemének, amely minden ország tudósait vezérli a nemzetközi geofizikai év kiterjedt tudományos munkálataiban.

Görögország, Ceylon és Albánia képviselői állást foglaltak amellett, hogy dolgozzanak ki a kozmikus térség békés használatáról olyan határozati javaslatot, amely elfogadható minden küldöttség részére.

A Német Demokratikus Köztársaság választási eredményei

A Német Demokratikus Köztársaság központi választási bizottsága csütörtökön este jelentést adott ki a november 16-i választásokról. A jelentés szerint a választások végeredménye a következő: választásra jogosult 11,848.602 lakos, a leadott szavazatok száma: 11,179.952, azaz 98.9 százalék. Ebből érvénytelen szavazat 0.12, érvényes 99.88 százalék. A Nemzeti Front programjára szavazott 99.87, ellene 0.13 százalék.

A hétéves terv vitája a Szovjetunióban

A hétéves népgazdasági terv irányelveinek vitája mind általánosabb a Szovjetunióban. Moszkva kommunistái aktívaértekezleten vitatták meg a terv irányelveinek közzétételével kapcsolatos feladataikat. A szovjet főváros sok üzemének dolgozói kiadták a jelszót: „Hat év alatt teljesítjük a hétéves tervet". A moszkvai kommunisták nagy fontosságú kezdeményezésének máris több követője akadt a Szovjetunió más városaiban is.

Csehszlovák vendégek Pécsett

Eliska Veszla, a prágai kulturális minisztériumból, valamint Pavel Gacko, a bratislavai szlovák pártközpontból november 20-án, csütörtökön városunkba érkeztek, hogy tájékozódjanak a város kulturális helyzetéről, az irányítási kérdésekről. A csehszlovák vendégek megtekintették a szigetvári várat, a művelődési házat és múzeumot, valamint a cipőgyárat. Este a pellérdi népfőiskolai oktatást nézték meg. Ma a bólyi művelődési ház munkáját tekintik meg, s elmennek majd a tsz-be és a kertészetbe is. A csehszlovák vendégeket Lemle Géza, a megyei népművelési csoport vezetője, valamint a kultúrpolitikai intézet kiküldöttje kísérte el.

Szudáni kereskedelmi küldöttség Budapesten

Csütörtökön reggel hattagú szudáni kereskedelmi küldöttség érkezett Magyarországra Ibrahim Ossman Ishag vezetésével. A vendégeket a Nyugati pályaudvaron a Külkereskedelmi Minisztérium képviselői üdvözölték. Jelen volt a fogadásukon Mohammed Hamad el Nil, Szudán budapesti rendkívüli követe és meghatalmazott minisztere is.

Hódít a könyv Sombereken

Osz végén járunk. Kifogyóban a munka a mezőn. Rövidebbek a napok, egyre hosszabbak az esték, csak győzze a parasztember végig pipázni őket.

A sombereki gazdáknak azonban ugyan nem fő a fejük attól, hogyan csapják agyon az időt, vagy mivel is foglalkozzanak a hosszú téli estéken. Ahogy leteszik az őszi munkák gondját és az utolsó eke is bekerül a fészerbe, megnyitja kapúit a gazda-iskola, azaz a téli ezüstkalászos gazdatanfolyam. A falu fiatal és öregebb gazdái egyaránt szívesen vállalkoznak erre a szellemi erőpróbára, melynek során sok-sok hasznos tudománnyal bővítik gyakorlati ismereteiket.

Jakab Ágoston bácsit mindig jó gazdának ismerték Sombereken. Hosszú évtizedek alatt számtalan tapasztalatot szerzett a mezőgazdaságban, tanulhatnának tőle a fiatalok. Mégsem restellt beiratkozni a tanfolyamra. Az idén már másodéves. Im hol a bizonyítványa: tavaly jelesen vizsgázott a bizottság előtt. Most is alig várja, hogy megkezdődjenek az előadások.

Aztán mi mindent tanulnak ezen a tanfolyamon?

— Tanulunk mi ott mindenfélét, éghajlat- és talajtant, földművelést, növénytermelést, állattenyésztést, meg géptant, hogy csak a főbbeket említsem. Megismerkedünk az állati és növényi kártevőkkel és betegségekkel, nagyon jó, ha ezeket a gazda ismeri és védekezni tud ellenük. Székács Béla előadó nagyon okos és nagyon szigorú ember, nem hiába rokona Székács Elemérnek, a híres búzanemesítőnek. Ha nem értünk valamit, háromszor is megmagyarázza, de a visszakérdezéskor szigorú, és jól is teszi.

De most már azt mondja meg Ágoston bácsi, hogy vált be ez a sok tudomány a gyakorlatban?

— Hát kérem, nem butaság, amit azok a könyvek írnak, kipróbáltam egy-kettőt belőle. Például, hogy csak egyet említsek; volt nekem tavaly két hasas üszőm, ikrek voltak, még a szarvuk állása is egyforma. Hát mondok, ezeken most megpróbálom, igaz-e az a tudomány. Elkezdtem őket etetni szabályszerűen, úgy, ahogy a Székács Béla mondta. Az utolsó két hónapban igazán mindent megadtam nekik, amit a könyv előírt, szóval 15 literre készítettem őket elő, de őszintén szólva magam sem hittem, hogy megadják. Hát kérem két szép borjút fogtam tőlük, és a 15 liter tejet úgy megadták naponként, olyan egyformán, mint ahogy az ikrekhöz illik. Olyan szép tőgyük volt első borjas létükre, hogy a szomszédok egyre biztattak: „Ágoston bácsi, mutassa be őket a kiállításon".

És Ágoston bácsi nem kételkedik többé a könyvekben, elismeri, hogy okos emberek írták és hasznosnak tartja, hogy egy jó gazda megismerje őket. Tudjuk, hogy Jakab Ágoston ebben az évben is egyik legszorgalmasabb tanulója lesz a gazdatanfolyamnak.

Leendő ezüstkalászos gazda Sip Márton is. Ő is becsülettel végezte az első évet. „Nagyon eszes ember" hallottuk itt is, ott is a faluban, hát felkerestük, hogy elbeszélgessünk kissé a gazdálkodásról, na meg hát a tudományról.

Beszélgetés közben sok minden kiderült. Két fia van, a nagyobbik most végzi az egyetemet, fizikusnak készül, de a másikat gazdának neveli.

— Van is kedve hozzá a gyereknek, meg aztán ma már nem kell szégyelleni ezt a foglalkozást, sőt nagy szüksége van az országnak a jó gazdákra.

Igaza van Sip Mártonnak, bár sok falusi fiatalember szülei így gondolkodnának!

— Meg hát a gazdaembernek is megvan a lehetősége a tanulásra. Itt van mindjárt a gazdatanfolyam, amióta eljárok az órákra, egész más szemmel nézek a jószágomra, földemre. Edig csak szórtuk a műtrágyát és azt sem tudtuk, mért kell az, vagy, hogy is fejti ki a hatását. Most már tudjuk és ezenkívül még sok mindent megtanultunk: a helyes trágyakezelést, szakszerű állattartást meg egyebet.

És aki Sip Márton jószágállományát megnézi, az nem is vonja kétségbe a gazda szaktudását. Istállójában rossz állatot keresve sem találni, pedig van egynéhány marhája, Sertésállományát ebben az évben cserélte ki fehérhússertésre, mert ez belterjesebb és jóval jövedelmezőbb fajta, így tanulta.

Az apa ezüstkalászos gazda akar lenni, hogy a fiát jól előkészíthesse a gazdálkodásra. Bár minden parasztember megfogadná a példáját.

Rónaszékiné.

Karácsonyi hír: külföldi fenyőfák, külföldi játékok

A LIGNIMPEX külkereskedelmi vállalat szerzi be karácsonyra a külföldi fenyőt. A belkereskedelem kérésének megfelelően mintegy 700 000 fát importálunk. A tavalyinál csaknem kétszázezerrel több külföldi fenyő kerül forgalomba az idén. A legtöbbet Romániából kapjuk, megoldották, hogy ne mind Budapestre érkezzék, a vagonokat a fővároson kívül még 14 városba irányítják. Debrecenbe, Győrbe, Miskolcra mintegy 50 000—50 000-et küldenek. A vidéki városokba a szállítmányok előreláthatólag még e hónap utolsó napjaiban befutnak.

Azok a szülők, akik karácsonyra játékot akarnak vásárolni gyermekeiknek, sok külföldi gyártmányt is találhatnak az üzletekben. Ebben az évben már négy és félmillió forint értékű játékot hozott be az ARTEX külkereskedelmi vállalat a Német Demokratikus Köztársaságból, ahonnan most újabb, nagyobb szállítmány útnak indítását jelezték. Érkeznek babák, játékkonyha és szobabútorok, ugráló mechanikai játékállatok. Csehszlovákiából főleg fa és mechanikai játékokat rendeltek.

Ünnepélyesen megnyitották a három szputnyik-kiállítást

A Magyar—Szovjet Baráti Társaság, a Hazafias Népfront, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, valamint a SZOT mérnök-technikus tanácsa rendezésében csütörtökön délben a Technika Háza kupolacsarnokában ünnepélyesen megnyitották a három szputnyik-kiállítást. A kiállítás, melyet Moszkva, Genf és Brüsszel után először Budapesten mutatnak be, pénteken délelőtt 10 órakor a nagyközönség részére is megnyílik.

Nem természetes, nem az égből pottyant

Régi kertvárosi kívánságok beteljesüléséről szól az írás. Olyan vágyakról, amik a repülőtéri, vagy tettyei lakók számára talán apróságoknak tűnnek, de a kertvárosiaknak a világ legfontosabb dolgát jelentették.

Rossz volt a Táncsics Mihály út, a hepe-hupás gödreiben összegyűlt esővíz ezer felé freccsent, amikor egy-egy autó végighaladt rajta. Hej, de szidták ilyenkor az aprószenteket az ottani járókelők!

Ma már nem rém az autó. Nincsenek pocsolyák, az utat megjavították.

Kertvárosnak a múlt év februárjában nem volt postahivatala. Hiába kutattak a postaigazgatóság emberei a városrészben napokig, nem találtak egy olyan épületet, vagy helyiséget, amit felszabadíthattak volna erre a célra. A hopponmaradt helybeliek persze megint mérgelődtek, hiszen ha pénzt, vagy csomagot akartak feladni, be kellett jönniök a városba.

November 16-án rövid közlemény jelent meg lapunkban, amelyben a postaigazgatóság tudtul adta a kertvárosiaknak, hogy a Honvéd tér 11. szám alatt lévő 8-as számú postahivatal november 15-én megkezdte a működését... Eszerint ez a másfél éves panasz is megszűnt panasznak lenni.

Hasonlókat írhatnánk a darálóról is. A sertéstartó kertvárosiaknak azelőtt a Vasút utcába, vagy Málom közelébe kellett menniök, ha kukoricát akartak darálni. Ma több kilométeres gyaloglás nélkül is megtehetik — helyben.

A városrész csúfját, az autóbusz megállónál lévő ún. „becsali-csárdát" is kitatarozták. (Így hívják a bennszülöttek.) Megszépült, alig lehet ráismerni az egykor ütött-kopott épületre.

A kertvárosi dolgozók túlnyomó többsége örömmel fogadta a mindennapos életére kiható változásokat. A boltokban vásárló asszonyok, az utcákon tere-ferélő lakók elégedetten állapították meg, hogy végre orvosolták a panaszaikat. Akadnak persze másfajta emberek is, olyanok, akik mindezt természetesnek tartják, közömbösséget színlelnek s a világért sem ejtenének egy jó szót a postahivatalról, vagy az útról. A szidásban viszont az elsők voltak.

Annyiban igazuk van, hogy a közeli posta, vagy a jó út szerves tartozéka egy XX. század közepi városrész életének — a szocialista Magyarországon. Csak annyiban, mert semmi, még postahivatal sem pottyan az égből!

A Táncsics Mihály út megjavítását Vondra Richárd elvtárs, a Pécsi Szénbányászati Tröszt pártszervezetének a kertvárosi pártszervezethez irányított népnevelője szorgalmazta. Nem tudnánk megszámolni, hányszor szaladgált az Utfenntartó Vállalatnál és egyéb helyeken, mire az útjavító munkások megjelentek.

A postahivatal dolgát a kertvárosi pártszervezet vette a kezébe. Érintkezésbe lépett a városi pártbizottsággal, a városi tanács igazgatási osztályával, az egyik kertvárosi családnak lakást szereztek a Petőfi utcában, a felszabadult lakótérben pedig berendezték a postát. (A család örült a lakáscserének, mert jól járt.)

Így — a pártszervezet közbenjárására — lett daráló, így tatarozták be a „becsali csárdát" is. Sokat szaladgáltak (tudjuk milyen nehéz lakást szerezni!), de nem kérdeznek vele — idegen ez a természetüktől. Megtették, mert kötelességüknek érezték.

Nem azért, mert választás közeledett. A pártszervezet már júniusban megtárgyalta a postaügyet, azóta verekedett érte — és hol voltunk akkor még a választásoktól?

M. L.

27

Jenkins nagy bőbeszédűséggel mutogatta az általa oly sokszor bejárt vidéket, s igyekezetét az sem csökkentette, hogy Zoli megfeszített figyelme ellenére is csak lassan tudta követni mondókáját. Az önkéntes idegenvezető túláradó jókedvvel mutogatott, magyarázott, kézzel-lábbal igyekezett.

Hüvelykujjával Nyugat felé bökött:

— Staten Island. Mögötte az a vidék már New York-hoz tartozik.

— A Hoboken, — tette hozzá magyarázólag, bár magyarjaink tájékozódásán ez keveset segített. New York nevének hallatára viszont újra feltüzelt bennük az izgalom. A modern világ Bábele, mely oly sok kalandvágyó fiatal számára vágyainak netovábbját jelentette; e névben összpontosult szinte a mesés Nyugat bűvölete.

Zoli is szívdobogva figyelte a szemközt közeledő partot, de a nagy távolság, a hajók füstje és a párás levegő miatt nem lehetett még határozott körvonalakat felismerni. Figyelmét másra irányította Jenkins, ez a beszélő irányító.

— Itt van a parti védelem — mutatott dicsekedve egy kis szigetkére, mely jobbról úszott feléjük.

Ez kevéssé érdekelte a fiút, de a szigetcsoport következő, parányi lapos tagjára magától is ráismert. Jobbját magasba emelve, melyben lobogó fáklyát szorongatott, a legendás Szabadságszobor villant ki a foszladozó ködből. Most végre a szabadság hazájában vagyunk, dobbant meg sok új hazát kereső magyar szíve a béke és szabadság eme hatalmas jelképének láttára. Tagadhatatlanul megragadó látvány volt, csak az imént látott Governor Island-i hallgatag árnyékcsövek ne rontották volna a felemelő érzést!

A három kis sziget mögött egyre impozánsabban bontakozott ki New York iszonyatos kőtengere. A hajó kis ívben Kelet felé kanyarodott, s mindenki a másik oldalra ment át, ahol a felhőkarcolók sorozata mind felismerhetőbben mutatkozott. A szinte szabályos ívben kanyarodó lapos partvonal mögött nem egy-két, de sok tucatnyi gigászi épület torlódott össze. Balról csaknem egyforma ház-hasábok emelkedtek, melyeket alacsonyabb-magasabb, szélesebb és keskenyebb, sőt lépcsőzetesen emelkedő épületóriások követtek. Az egyik különös alakú háztömb nyitott kondenzátorhoz hasonlított, odébb világító fehérségével ugrott ki a szürke tömegből egy különös szépségű épület.

A város monumentalitását emelte az is, hogy ilyen távolságból semmilyen életjelet nem lehetett felismerni. Néha kúszott csak végig a lapos parton egy aprócska, sötét, százlábú, a gyorsvasút.

— Onnan lehet jól látni az egész várost, — mutatott Jenkins egy felfelé keskenyedő, hegyes csúcsban végződő karcsú kolosszusra, amely két társával együtt a többi épület fölé nőtt. — Az a világ legmagasabb háza, az Empire State Building.

— De felvág vele a fickó — tört ki Simiből az önérzet.

— Vágj fel te is kis pajtás, most már a te városod is! — vigasztalta gúnyosan Lulu.

— Tied a felhőkarcoló, magadnak nézed! — toldotta meg Frici.

Hát nézni éppen nézhették, ezt a jogot később sem vitatta el tőlük senki, sőt később is ez maradt az egyetlen tulajdonjogi kapcsolatuk az irdatlan házóriásokkal szemben.

A Marine Carp nem New York irányában haladt tovább, hanem egyenesen a brooklyni kikötő felé tartott. Itt, ha lehetséges, még jobban megnövekedett a forgalom. A nyüzsgő hajóforgatag, a hajókürtök harsogásával összekeveredő motorzúgás egészen elkábította az utasokat. Itt már valóban minden jel mutatta, hogy a tőkés világ legnagyobb fellegvárába érkeztek meg.

A hajó gépei leálltak, s a hatalmas test lassan besiklott a mólók által közrefogott csendesvízű kikötőbe. A legmagasabb árbócra diadalmasan futott fel az Old Glory, a csillagos lobogó, melyet a hazatérő újjongó tengerészek ütemes kiáltással üdvözöltek:

Rá-rá-ré, — ju-esz-é, — ju-esz-né-vi! — harsogott a vidám kórus. Néhány magyar ütemes tapssal csatlakozott hozzájuk, de a többség ütemnélküli hallgatással és összeráncolt homlokkal figyelt.*

— Nagyképű társaság! — fejezte ki mindanyiuk véleményét Simi, de csak félhangosan morgott, nehogy ismeretlenek is meghallják. Az igaz ugyan, hogy ez már a szabadság hazája, de az óvatosság itt sem árt, mert hátha vannak olyanok, akik ezt rosszul tanulták meg az iskolában s nem egészen úgy értelmezik a véleményszabadságot, ahogyan Simi elképzeli.

** Hajrá U. S. A.! U. S. A. Fiúk!*

(Folytatjuk)

A cél: a termelés növelése, a fizikai munka megkönnyítése

Béta-aknai tapasztalatok

Ha valaki figyelemmel kísérte a komlói Béta-aknai bányászoknak, a bányaüzem vezetőinek ebben az évben végzett tevékenységét, annak kétségtelenül az a véleménye, hogy Béta-aknán hónapról-hónapra eredményes munkát végeznek.

A termelési tervüket általában

minden hónapban

103—104 százalékra teljesítették, egyéb gazdasági mutatóik is rendszerint kedvezően alakultak.

A jó véleménynek tehát van reális alapja.

A Béta-aknaiak nem titkolják: ezután is jól akarnak dolgozni. Céljuk — mint mondották — kettős: több szenet akarnak termelni, jobb körülmények között, kevesebb fizikai erőkifejtéssel.

A Béta-aknai bányászoknak ma még nem könnyű a dolguk. A napi 110 vagonos tervük teljesítéséhez szükséges szenet — egy 60 méter hosszú frontfejtés kivételével — kamrafejtésekből termelik ki. A kamrafejtésnek pedig sok a hátránya. Kis teljesítményű, nehezen gépesíthető, a szén szállítását, rakodását főleg kézi erővel kell megoldani.

De nézzük, mit tettek,

mit akarnak tenni

a kettős céljuk megvalósítása érdekében?

A termelés növelését részben új munkahelyek beállításával, részben a produktív és az improduktív mutatók arányának megváltoztatásával, részben pedig a jelenlegi teljesítmények növelésével akarják megoldani. Ez utóbbit különösen fontosnak tartják, mert a teljesítmények alakulása az elmúlt hónapban nem volt kielégítő. Annak ellenére, hogy Béta-aknán Dragun József, Dorn András, Wáger János fejtési, Kondakor László, Sallós György feltárási — s még néhány — csapatának tagjai

rendszeresen túlteljesítik

nemcsak a termelési, hanem a teljesítmény-terveket is, a múlt hónapban sem a fejtési, sem a szénelővájási, sem a produktív teljesítmények nem érték el az előírt szintet. Pedig a követelmények nem túl magasak. Az üzem vezetői kérésemre kiszámították: ahhoz, hogy a bányaüzem napi 110 vagonos tervét teljesítse, műszakonként minden, széntermelő munkahelyen dolgozónak 4—5 csille szenet kell kitermelnie. Így például egy fejtési dolgozónak a műszakonkénti átlagteljesítménye 3000 (elért: 2957 kg/mű), egy szénelővájási dolgozónak 1392 (elért: 1347 kg/mű) kilogramm szén kellett volna, hogy legyen.

Az okokat vizsgálva azonban kiderítették, hogy a teljesítmények csökkenését részben a műszaki feltételek hiánya, nagyobb részben azonban egyes csapatok tagjainak fegyelmezetlen magatartása okozta. A Béta-aknai fejtési, elővájási, fenntartási csapatok egy része még nem használja ki megfelelően a munkaidőt, későn kezdenek, korán hagyják abba a munkát, s így teljesítményük rendszerint messze elmarad az előírt szinttől. A kövestetői bányaüzem egyik fenntartási csapatának tagjai például az elmúlt hónapban csak 27 forintos műszakonkénti keresetet értek el, ennek következtében, holott a fenntartási vájárok átlagkeresete ebben az időszakban műszakonként 65 forint volt.

Ahhoz tehát, hogy Béta-aknán a teljesítményeket növelni tudják, elsősorban a munkahelyi fegyelmet kell megjavítani.

A másik fő ok, a bánya állapotának megjavítása érdekében Béta-aknán már eddig is sokat tettek. Az alapvágatok jelentős részét korszerű biztosítási elemekkel, főként TH-gyűrűkkel biztosították, a lég- és szállítóvágatokat rendbentartják, mindenütt

ügyelnek a biztonságra

Ma már ritka a vizes, sáros vágat a bányában és sehol sem kell meleg, oxigénszegény munkahelyen dolgozni. A bánya átlagos hőmérséklete 22 C fok.

A bányaüzem további korszerűsítése, a műszaki fejlesztés meggyorsítása érdekében ezenkívül létrehoztak egy három mérnökből álló műszaki fejlesztési csoportot is. Ennek feladata többek között a fémtámbiztosítási kísérletek irányítása, a kamrafejtések gépesítésének megoldása. A bányaüzemnek jelenleg egy Becorit fémtámokkal és fémsüvegekkel biztosított fejtése van. A fémtámokkal végzett első kísérlet biztató volt, s így hamarosan, valószínűleg még ebben a hónapban sor kerül egy újabb fémtámokkal biztosított fejtés létesítésére.

A nehéz fizikai munka megkönnyítése, a fejtésekben ma még gyakori talicskázások megszüntetése érdekében több féle kísérletek folynak. Ezek közül elsősorban a rövid gumi szalagok alkalmazásától várnak sokat, de bíznak abban is, hogy a Rudolf-féle pneumatikus szénszállító berendezés is be fog válni. Ezenkívül minden munkahelyet el akarnak látni a nagyszerűen bevált Kovács—Gyimesi-féle fafelhúzó vitlával, amelyet — mint a legutóbbi kísérletek igazolták — a fémtámok szállítására is fel lehet használni.

Mesterfalvi Gyula

Holnap nyílik a II. országos pécsi művészfoto-kiállítás

Szorgos készülődés folyik a járási tanács dísztermében. Sorra kerülnek a falra a képek, hogy holnap már a kiállítás látogatói gyönyörködhessenek bennük.

A múlt évihez hasonlóan, az idei pécsi művészfoto-kiállítás iránt is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az ország minden részéből, sőt külföldről is — Genovából, Belgrádból, Szarajevóból — is érkeztek képek. 123 kiállító 202 képe között 13 külföldi szerző művét is megtalálhatjuk. A pécsi fotóművészek tehetségét dicséri, hogy a kiállításon huszonkét pécsi szerző harminchárom műve is falra került.

Az Országos Filharmónia Pécsi Kirendeltsége változatos műsort állított össze novemberben s a produktumokat nemcsak Pécsett, hanem a megye számos községében is bemutatták. Többek között jól sikerült hangversenyt adtak az Építőipari Vállalat dolgozói részére, népszerű operett- és opera-hangverseny, Puccini-est és egy egész sor rendezvény szerepel a műsorban.

A „Ki mit szeret" címmel többek között Beremenden, Siklóson, a vasasi Petőfi Művelődési Otthonban Halmi Gábor, Putnoky Gábor, Fáy Erzsi, Tóth Éva, Turán László és a Harsányi-együttes jól sikerült estén szórakoztatta a dolgozókat.

Bővül a Patyolat szolgáltatása

A Patyolatnál a közelmúltban bevezették a nyakkendőtisztítást, szőnyegtisztítást és a bőrkabátfestést. Az új szolgáltatásokkal a Patyolat igen sokat segít, főként a háziasszonyok gondjain.

Különösen a szőnyegtisztítás bevezetése tarthat nagy érdeklődésre számot. A szőnyeget ugyanis a Patyolat nemcsak kitisztítja, hanem öt forintért háztól házig szállítja, így nem okoz gondot a legnagyobb méretű szőnyegek tisztíttatása sem.

A nyakkendőtisztítás is kifizetődő a Patyolatnál. Hat forintért tisztítanak egy nyakkendőt és a vegyi tisztítás után még a nyakkendőbélés újrakeményítéséről is gondoskodnak, s a nyakkendő ugyanolyan állapotban kerül vissza a tulajdonosához, mint egy új.

Már bőrkabátfestést is vállalnak a Patyolatnál. Egy-egy bőrkabát festésére két hétig kell csak várakozni, ami eléggé rövid határidő.

Ugy tervezik, hogy ezeken a szolgáltatásokon kívül a közeljövőben a kalaptisztítást is bevezetik és így majd a régi fejfedők is megszépülhetnek, megfiatalodhatnak a Patyolat üzemeiben.

Nem kaphatnak teljesítménybért a szakmunkás-vizsgán megbukott tanulók

A szakfelügyelők tapasztalatai szerint, különösen a bányaiparban általános gyakorlat, hogy a szakmunkás-vizsgán megbukott tanulók is teljesítménybért kapnak. Ezáltal méltánytalan előnyhöz jutnak azokkal a fiatal szakmunkásokkal szemben, akik a vizsgára eredményesen készültek fel és az iparitanuló-otthonokból kikerülve, saját keresetükből tartják el magukat. Ezért a szakmunkás-vizsgán megbukott tanulóknak a javítóvizsga időpontjáig nem szabad teljesítménybért fizetni. Ha a javítóvizsgán is megbuknak, akkor abban a szakmában megszűnnek ipari tanulók lenni

Ötéves a Nevelők Háza

Pécsett, a Nevelők Háza fennállásának ötéves évfordulója alkalmából ma este ünnepséget rendez. A megnyitót Achátz Imre a Nevelők Házának elnöke mondja, majd Koltai Ferenc, a Nevelők Házának igazgatója az öt év alatt végzett munkát ismerteti. Ezután műsor következik, amelyben többek között a Nevelők Házának énekkara is fellép.

A jubileum alkalmával november 21, 22 és 23-án az Irodalmi Színpad az Ifjúsági Színházban az Antigoné című tragédiát mutatja be. November 23-án fél tizenkettő órakor, ugyancsak az évforduló megünneplésének keretén belül kerül sor dr. Berze Nagy János emléktáblájának felavatására a Janus Pannonius u. 5. sz. háznál.

Vasárnap délután 5 órakor a nyugdíjas pedagógusok számára rendeznek ünnepi klubdélutánt.

Szerencsés nyertesek

Nagy nyereményösszeget fizettek ki tegnap délelőtt 10 órakor az OTP pénztáránál két szerencsés nyerőnek. Villányi János — a Geodéziai Térképészeti Vállalat dolgozója — 130 000 forintot nyert a lottó két héttel ezelőtti húzásán. Villányi János már évek óta rendszeresen tölti ki hetenként a lottó- és totó-szelvényeket. Hét esetben kettő találatos nyereményt ért el a lottón, egy alkalommal a totón 11 találata lett, s most pedig ismét a lottón négy találatával jutott ehhez a nagy nyereményösszeghez.

A pénzből öröklakást szándékozik vásárolni, mivel negyedmagával meglehetősen szűk és eléggé rossz lakásban lakott idáig. Sajnos — mint ahogy a többi nagy nyerő sem — úgy Villányi János sem mentesül az ismeretlen levélírók rohamától. Eddig 23 levelet kapott, s a levelek egyikében az egyik „kunyeráló" még meg is fenyegette. Eltekintve ezektől az apróbb bosszúságoktól — amelyeket gyenge jellemű emberek okoznak — Villányi Jánosék mégiscsak örülnek a nyereménynek, mert hiszen a pénznek náluk is van helye.

Ugyancsak tegnap délelőtt egy idősebb, fejkendős asszonynak, Borbély Józsefnénak fizetett ki a pénztárosnő 11 070 forintot. Borbélyék Ujmeszesen laknak, férje a bányánál dolgozik. Ők totószelvényt vásárolnak minden héten, s lám, a 45. héten rájuk mosolygott a szerencse. Borbélyéknek két gyermekük van, — tehát a tizenegyezer forintnak itt is jó helye van.

Ezer boldon irtották ki a futrinkát a baranyai vetésekből

Az őszi száraz, meleg időjárás igen kedvezett a futrinka elterjedésének Baranyában. Mindenesetre — a helyes vetésforgó alkalmazásával — megközelítően sem okozott annyi kárt az idén, mint a korábbi esztendőkben. Akkor általában 3000—5000 holdat leptek el a futrinka lárvái, az úgynevezett csócsárlók. A kártevők holdanként körülbelül egyharmadával csökkentették a gabona terméshozamát, ami évente több ezer mázsa termésveszteséget okozott a megyének.

A Szederkényi Növényvédő Állomás négy motorosbrigádja ezekben a hetekben fáradhatatlanul járja a baranyai határt és a fertőzött gabonatáblákon haladéktalanul elvégzik a porozást. Eddig körülbelül ezer hold őszi vetésű búzából, árpából és rozsból irtották ki a futrinkát. A termelőszövetkezetekben a növényvédő állomás gépei ingyen végzik el a porozást: sem a védekezőszerért, sem a végzett munkáért nem fizetnek a tsz-tagok. Az állami kedvezmény révén — csupán a futrinka-irtásban — eddig mintegy 175 000 forintot takarítottak meg a megye közös gazdaságai, nem számítva a hatásos védekezés eredményeként jelentkező terméstöbbletet.

Gyűlnek a forintok az iskolai takarékbetét-könyvecskékben

Az alig 2 hónapja indult takarékbélyeg mozgalomban igen szép eredmények születtek. Az október 31-én készült kimutatás szerint a nagyobb általános iskolák közül első az Egyetem utcai általános iskola, ahol egy tanulóra átlagosan 21 forint 8 fillér esik. A közepes nagyságú általános iskolák között a legjobb eredményt a Vasas II. általános iskola érte el, ahol az egy tanulóra eső bélyegérték megközelíti a 90 forintot.

Közel tvenmillió forint Pécs áramhálózatának korszerűsítésére

Pécs utcáit, tereit keskeny árkok szabdalják keresztülkasul, jelezve egy több mint ötvenmillió forintos áramhálózat-korszerűsítési program megvalósítását. E program keretében két 35.000/5000 voltos alállomást létesítenek és mintegy 120 kétezer voltos transzformátorállomást alakítanak át ötezer voltossá. Ezekkel a nagyobbteljesítményű transzformátorállomásokkal biztosítják az ország harmadik vidéki városává nőtt Pécs háztartásainak és üzemeinek zavartalan áramellátását.

A nagyszabású munkát 1962-re fejezik be és elvégzése után a város elektromos kábelhálózatának teljesítménye — amely a jelenlegi adottságok mellett a terhelhetőség maximumát éri el — 150 százalékkal megnövekszik.

(Is)

SPORT

Mi lesz a hét végén?

Az NB II. nyugati csoportjának sorsolása szerint vasárnap a 13. forduló mérkőzéseit játsszák. Pécsett a Dózsa—Kaposvari Kinizsi találkozó kerül sorra, Komlón is érdekes mérkőzés lesz. A hazai csapat a Sztálinvárosi Vasast látja vendégül, a PVSK vasárnap a Délbudai Spartacussal találkozik Budapesten.

Az NB III küzdelmei során Pécsett vasárnap két találkozót játszanak. Pécsbányatelepen a Pécsi Bányász a Simontornyai BTC-vel méri össze erejét, a Bőrgyár sporttelepén pedig vasárnap délelőtt a Pécsi Vasas—Bonyhád mérkőzésre kerül sor. A Pécsi BTC Balinkán lép pályára. A forduló további mérkőzései: Bajai Bácska—Nagyatád, Kaposvári MTE—Nagykanizsai Vasas, Bázakerettyei Bányász—Dombóvári Vasutas, Bácsalmási Kinizsi—Szekszárdi SC, Székesfehérvári MÁV—Bajai Építők.

A megyei labdarúgóbajnokság során rangadót játszanak. A PEAC a Mohácsi TE-vel mérkőzik vasárnap délelőtt a Tüzér utcai pályán. További mérkőzések: Pécsszabolcsi Bányász—Villány, Postás—Selyle, Hidasi Bányász—Szigetvár, Vasas I. Bányász—Pécsi Kinizsi, Szászvári Bányász—Szentlőrinc, Pécsi Traktor—Komlói Béta-akna, Pécsvárad—Porcelángyár.

●

Sporthírek

Megkezdődött a jégkorong-idény. Az első mérkőzésen meglepetés született. A BVSC 4:4 arányú döntetlent ért el az Ujpesti Dózsával szemben. Az Építők 7:3-ra vereséget szenvedett az FTC-től.

✲

Magyar—lengyel tornászviadalt rendeznek szombat-vasárnap Budapesten. A magyar válogatott csapatokban jórészt fiatal sportolók kaptak helyet.

✲

A nemzetközi olimpiai bizottság 1959. májusában Münchenben soronkerülő közgyűlésen dönt, az 1964. évi nyári olimpiai játékokat melyik város rendezi. Detroit, Bécs és Los Angeles mellett Tokió pályázik az olimpiász megrendezésére.

✲

Értesítik a Dózsa rendezőit, hogy vasárnap negyed 12 órakor a Tüzér utcai pályán jelenjenek meg.

A szurkolók VÉLEMÉNYE

Elkerüli-e a kiesést a PVSK?

A 11. bajnoki forduló után az utolsó előtti helyen áll a megtalálított PVSK labdarúgó csapata az NB II-ben.

A bajnoki rajt előtt nem a legbiztatóbb volt a helyzet a vasutasoknál. Győri-Kiss a Ferencvároshoz került, Hernádi és Mohácsi lesérült, Tura Emil visszavonult a játéktól. Ilyen előzmények után kezdte meg a csapat mérkőzéseit. Sajnos, a rajt nem a legjobban sikerült, itthon három mérkőzést is elveszített a vasút és jelenleg két ponttal a 15. helyen áll.

A vezetők és a szurkolók körében nagy számítások folynak, sikerül-e feljebb kerülni. Ki tudja-e harcolni a csapat a bentmaradást. A szurkolók szerint erre képes a jelenlegi gárda. A szurkolók remélik, hogy a fiatal játékosokban lesz annyi lelkesedés, szív, hogy tavasszal a nyolc hazai és hét vidéki mérkőzésből annyi pontot összeszednek, mely elegendő lesz a bentmaradáshoz. Ha a játékosok átérzik az egyesület nehéz helyzetét és komolyan készülnek a hátra lévő őszi négy mérkőzésre, amiből kettő Pécsett kerül sorra, akkor talán nem is kell tavaszig várni, azzal, hogy csapatunk feljebb kerüljön a bajnoki táblázaton.

HUNYADVÁRI BÉLA

Mi történt Egerágon?

A szépen induló pécsi járási labdarúgó-bajnokság keleti csoportjának mérkőzéseit ugyancsak megbolygatta a leguiobb lejátszott Egerág—Nagykozár találkozó. A kiküldött játékvezető nem érkezett meg Egerágra és mint a Nagykozár—Kiskassa mérkőzést, ezt is szükségjátékvezető vezette le. Kutnyánszky Géza vállalkozott a mérkőzés levezetésére.

Az első félidőben még nem volt baj. A második félidő 20. percében, amikor Egerág vezetett, a nézőtéren pofon csattant. Dulakodás támadt a partvonalnál, mire a játékvezető lefújta a mérkőzést. A csúnya jelenetek csak folytatódtak. A nagykozári játékosokat levonulás közben össze-vissza rángatták. Közben a játékvezetőnek is nézeteltérése támadt az egyik szurkolóval. Igy a mérkőzést nem sikerült befejezni.

Reméthetőleg a járási labdarúgószövetség tüzetesen megvizsgálja majd miért szakadt félbe a találkozó? és döntése olyan lesz, mely az igazságon alapszik. A nagykozári sportkör nem akar két pontot a zöldasztalnál szerezni. Semleges pályán, hajlandó megegyszer lejátszani a mérkőzést. Kérdés, hogy mit szólnak ehhez a járási labdarúgó-szövetségben. Kíváncsian várják a döntést

a nagykozári sportolók.

Befejeződtek a labdarúgó-bajnokság őszi mérkőzései a sellyei járásban

A sellyei járásban befejeződtek az 1958—59-es évi járási bajnokság őszi fordulójának küzdelmei. Legeredményesebben két újonc csapat, Gyöngyösmellék és Bogádmindszent szerepelt, mindegyik első helyen végzett csoportjával. A bajnokság zavartalan lebonyolítását Királyegyháza, Kelemenliget és Zádor csapatai ismételten megzavarták. Többször nem jelentek meg a kiírt mérkőzéseiken, végülis a szövetség a három együttest törölte a bajnokság mezőnyéből. Kár, hogy a sportkörök vezetői nem tudtak megküzdeni a nehézségekkel, és így elestek a falvak fiataljai a legkedvesebb szórakozásuktól, a labdarúgástól. A bajnokság őszi végeredménye:

Keleti csoport:

1. Bogádmindszent	3	2	1	—	9:4 5
2. Csányoszró	3	1	1	1	8:6 3
3. Magyarmecske	3	1	1	1	8:8 3
4. Sámod	3	—	1	2	0:7 1
5. Királyegyháza					törölve
6. Kelemenliget					törölve

Nyugati csoport:

1. Gyöngyösmellék	4	4	—	—	13: 3 8
2. Csobokapuszta	4	3	—	1	13: 3 6
3. Felsőszentm.	4	2	—	2	1: 4 4
4. Sumony	4	—	1	3	4: 8 1
5. Marócsa	4	1	1	2	6:19 1
6. Zádor					törölve

A labdarúgó NB II állása:

1. Komló	11	8	2	1	21: 9	18
2. Pécsi Dózsa	11	7	2	2	24: 8	16
3. Db. Spart.	11	5	5	1	15: 9	15
4. Oroszlány	11	6	2	3	23:12	14
5. Sztálinváros	11	4	4	3	13: 8	12
6. Vác	11	5	2	4	17:12	12
7. Kaposvár	11	5	2	4	12:10	12
8. Mosonm.	11	4	4	3	15:14	12
9. Szállítók	11	3	6	2	14:14	12
10. Zalaeg. TE	11	3	5	3	11:11	11
11. Székesfehérv.	11	1	7	3	7:14	9
12. KISTEXT	11	2	4	5	11:16	8
13. Láng	11	2	4	5	9:16	8
14. Budafok	11	3	1	7	15:22	7
15. Pécsi VSK	11	2	3	6	13:22	7
16 Cs. Autó	11	1	1	9	10:33	3

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás péntek estig: párás idő, helyenként köd. Eső nem lesz. Gyenge keleti, délkeleti légáramlás. Az éjszakai lehülés erősödik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten mínus 2—plusz 1, nyugaton 0—plusz 3. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 5—6 fok között.

Távolabbi kilátások: csendes, párás idő, éjszakai fagyokkal.

A Komlói Bányász ökölvívói az NB II-ben

Jövőre új rendszer szerint rendezik meg az ökölvívó csapatbajnokságokat. Az NB I. mellett ismét kiírták az NB II-t is. Baranyából a területi bajnokságban legjobban szerepelt megyei csapat a Komlói Bányász nyert beosztást az NB II-be.

A komlói ökölvívóknak ugyancsak nehéz dolguk lesz, hiszen erős csapatokkal kell majd megmérkőzni. Az NB I-ből most kiesett Beloiannisz mellett a Győri Vasas, a Sztálinvárosi Vasas, Székesfehérvári MÁV, Szentendrei Honvéd és a Nagykőrösi Kinizsi csapatai igen jó erőt képviselnek. A komlói sportkedvelők ugyancsak érdekes mérkőzéseket nézhetnek végig.

●

Az asztaliteniszezők tizek bajnoksága

A hét végén rendezi meg a megyei asztalitenisz szövetség a tízek bajnokságát. A versenyen Baranya legjobb asztaliteniszezői állnak rajthoz. A pécsi versenyzők mellett a legjobb vidékiek is meghívást nyertek. A férfi felnőttek mezőnyében Pintér, Kőhalmi, Horváth, Hartai (Vörös Meteor), Ragoncsa, Székelyhidi, Jobi (Urán SC), Golácz, Balázs (BTC), és Ózdi (Siklós) játszik. Tartalék: Horváth és Gara (PEAC).

A női versenyen Békési, Bori, Élő (Bólyi Traktor), Kiss, Mándi (PEAC), Kovalikné, Tillmanné, Baloghné, Kőrőshegyi és Bakonyvárinné (BTC) mérkőzik. Tartalék: Almási és Peer (BTC).

A férfi ifjúságiaknál Koronics, Arató, Papp, Vér (Vörös Meteor), Pető, Darabos (Siklós), Pervejn, Varga, Kiss-Nagy (Pécsszabolcsi Bányász) és Fábián (Mozsgó) áll asztalhoz. Tartalék: Fischer (Vörös Meteor), Kassai II. (Urán SC).

A férfi felnőttek és ifjúságiak az Urán SC tornatermében, a nők a Bőrgyár kultúrtermében játszanak. A mérkőzéseket a férfi felnőttek már ma délután 6 órakor megkezdik. A női versenyzők szombaton délután 5 órakor, míg az ifjúságiak szombaton délután 3 órakor kezdenek. A verseny mindhárom csoportban vasárnap fejeződik be.

Az asztalitenisz NB II. állása:

Férfiak: Barna-csoport:

1. Sztálinváros	7	6	—	1	70:42 12
2 BEAC	6	5	1	—	78:18 11
3. Csepel	6	5	—	1	55:41 10
4. Bp. Húsos	7	5	—	2	64:48 10
5. Pécsi Urán SC	7	5	—	2	61:51 10
6. Szombath. SE	8	5	—	3	67:61 10
7. Ganz	7	4	1	2	69:43 9
8. HPS	8	1	1	6	46:82 3
9. Kalapgyár	7	1	—	6	42:70 2
10. Tolna	6	1	—	5	33:63 2
11. Posta Távk.	7	1	—	6	37:75 2
12. Gy. MEDOSZ	6	—	1	5	34:62 1

Közlemények

Áramszünet lesz november 23-án reggel 7 órától délután 14 óráig az alább felsorolt területeken: Hosszúhetény község, kozári szőlőhegy, Vasas II. falu, Vasas Felső Flórián.

✲

A Pécsi Keltetőnél (Xavér u. 19. sz.) mindennap kapható rántenisütnivaló élőcsirke, kg-ként 26.— forint. 100 db vétel esetén üzemeknek és vállalatoknak kollektív vásárlásait) díjmentesen kiszállítjuk.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 21-i, pénteki műsora a 223.8 m. középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Baranyai táncok. Napról-napra. Hírek és tudósítások. Monostori betyárnóta. Novemberi beszélgetés a kátolyi Uj Elet Termelőszövetkezetben. Tamburazene. Szív küldi szívnek szívesen. Népdalok, románcok.
17.00: Német nyelvű műsor. Keringők szárnyán .. Uj üzemek — uj gazdái . . . J. R. Becher verse. Szól a harmónika... Az öreg rák esete . . . régi vidám népmese. Indulók és népdalok..
17.30: Magyar nyelvű műsor. Hangképek a KMP 40. évfordulójára rendezett ünnepségről.
17.45: Baranyai kórusok.
17.55: Iskolások műsora.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.30: Tánczene.
18.55: Óh szép magyar nyelv. — dr Tóth István nyelvművelő előadása.
19.00: Műsorzárás.

Megvette már totószelvényét?

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (este 7 órakor)

Kamara Színház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Razzia (5, 7 és 9 órakor).

Kossuth: Ismerték egymást (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, Három szomszéd. 58/3. világhíradó. Mezőgazdasági kiállítás. Huszártánc. Előadások 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.

Petőfi: Razzia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Amiről az utca mesél (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Apák és fiúk (5 és 7 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Egy nyáron át táncolt (7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Május 1. (Vasas II.): 101-es sas (7 órakor).

Kossuth (Mohács): Főutca (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Svejk, a derék katona II. (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Két óceán titka (8 órakor).

KERINGŐ-EST

Ma délután 6 órakor a Liszt-teremben az iparostanulók II. bérleti keringő-estjét rendezi az Országos Filharmónia Közreműködnek: Borsai Pál, Botvay Henrik, Jasper Bella operaénekesnő, a szimfonikus zenekar. A Liszt-kórust Antal György vezényli.

KATALIN-BÁL

lesz november 22-én, szombaton este fél 9 órától 2 óráig a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Katalinok köszöntése!

BÁBELŐADÁS

lesz november 23-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Színre kerül: Hófehérke és a hét törpe című mese. Belépődij 3 forint.

LÁTOGATÁS AZ EGYETEMI KÖNYVTÁRBAN

Pécs város Művelődési Háza november 23-án vasárnap délelőtt 10 órakor szakvezetéssel látogatást rendez a Pécsi Egyetemi Könyvtár megtekintésére. Jelentkezés a művelődési ház irodáján. (Déryné u. 18.) Részvétel díjtalan.

EGÉSZSÉGÜGYI ELŐADÁS

A fogamzásgátlásról tart előadást dr. Pozsonyi László adjunktus szülész és nőgyógyász november 21-én, pénteken este 6 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

ELŐADÁS

Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) november 26-án, szerdán este 6 órakor, India ötezer éves múltja, és november 28-án, pénteken este 6 órakor India népei címmel dr. Baktay Ervin indiakutató tart előadást. Az előadásokat helyszíni felvételek, diapozitívek vetítése kíséri.

✲

Az Uttörőház közli, hogy ma délelőtt 10 órakor híradós, morzés úttörők részére megbeszélést tart. A megbeszélésre minden úttörőt várnak. Vezető: Galambos Ferenc úttörővezető.

✲

Az Építőipari Tudományos Egyesület pécsi csoportja rendezésében Gnädig Béla osztályvezető főmérnök 1958. november 21-én, pénteken délután fél 6 órakor az MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11) Elő- és utófeszítés a magasépítésben címmel vetített képes előadást tart.

✲

A MTESZ pécsi intézőbizottsága rendezésében 1958. november 21-én, pénteken este 8 órakor a Bartók Klubban (Janus Pannonius u. 11.) Sugár Gusztáv postamúzeali felügyelő (a posta pécsi televizió adójának vezetője) beszámol a MTESZ televíziós küldöttségének csehszlovákiai tapasztalatairól.

✲

A TIT Munkácsy Mihály Szabadegyetem filozófiai kollégiumának mai előadását Jóri János egyetemi tanársegéd tartja „Az anyag- és a dialektikus materializmus alapvető kategóriája. A világ anyagi egysége" címmel. Az előadás helye a központi egyetem II. emeleti elméleti előadóterme, délután 6 órakor. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Városi és falusi úttörők figyelem!

A pécsi Szabó István Úttörőházban rendszeres tájékoztatást adnak a Magyar Úttörők Szövetsége versenyeiről és kiállításairól a Magyar Tanácsköztársaság emlékére.

A pécsi úttörők személyesen keressék fel az Úttörőház szakköreit, a vidéki úttörők levélben forduljanak az Úttörőház vezetőségéhez, bármilyen kérésük van az országos versenyekkel kapcsolatban.

Melyek ezek a versenyek? Szavaló, mesemondó, ének és hangszerszóló, négytusa verseny, repülő- és hajómodellező verseny, sakkbajnokság, természetkutatók versenye, képzőművészeti és bélyeggyűjtő kiállítás.

Bármelyik említett tárggyal kapcsolatban, benevezéssel, a versenyfeltételekkel vagy versenyfeladatokkal van kérdésetek, írjátok meg az Úttörőháznak. (Pécs, Szabó István Úttörőház, Szent István tér 17.)

Megdícsérjük...

A minap bent voltam a 25. sz. Zöldségboltban. A pultnál két sorban álltunk, a mérleg előtt 5—6 éves fiúcska paprikát kért. Az eladó kartársnő olyan gonddal válogatta neki a paprikát, mintha az élete függne tőle. Egyik vevő kifogásolta ezt, mire az ő szokott mosolyával megjegyezte: „Én a gyermekeket mindig fokozottabb figyelemmel szolgálom ki, mert arra gondolok, hogy az édesanyja talán betegen fekszik és azért küldi a kicsi gyermekét bizalommal hozzánk. Nem szeretném, ha csalódnia kellene bennünk." Mi, szülők igazat adtunk Hein Jánosné boltvezető helyettesnek, aki mindig és minden vevővel szemben udvarias, kedves.

SAKK

A városi csapatbajnokság során vasárnap a negyedik forduló mérkőzéseit játsszák. Az elmaradt találkozókat a városi szövetség határozata szerint november 30-án rendezik. Az eddigi mérkőzések alapján öt-hat csapatnak is esélye van az első helyre. Kellemes meglepetés a Pedagógiai Főiskola és az Urán SC jó szereplése, sajnálatos viszont, hogy a Vörös Meteor nem tudta csapatát indítani, háromszori ki nem állás miatt a bajnokságból törölni kellett.

A városi csapatbajnokság vasárnapi mérkőzése: Urán SC—Lendület A, Doktor Sándor—PEAC B, Pedagógiai Főiskola—Mecsekszabolcs A, Szikra—Spartacus, Lendület B—V. Meteor (törlés miatt elmarad), Mecsekszabolcs B—Bőrgyár, PEAC A—Mecsek Kinizsi. A verseny állása a III. forduló után: (zárójelben az elmaradt mérkőzések): 1. Pedagógiai Főiskola 12.5 pont, 2. Mecsekszabolcs A 11 p. 3. Lendület A 10 p. (6), 4. Lendület B 10 p. (6), 5. Mecsek Kinizsi 9.5 p. (6), 6. Építők 9 p., 7. PEAC B 7.5 p. (6), 8. Urán SC 7 p. (6). 9—10—11. Doktor Sándor, Mecsekszabolcs B Spartacus 7—7 p., 12. Kesztyűgyár 6.5 p. 13. Bőrgyár 6 p. 14. Szikra 3.5 (6), PEAC A 2.5 (6).

●

A városi sakkszövetség megrendezi a város egyéni bajnokságait. A versenykiírást már valamennyi sportkörnek kiküldték. Nevezési határidő november 22. Kellő számú vezetés esetén a versenyt első, második és harmadik osztályra szóló minősítéssel több csoportban rendezik.

●

A Baranya megyei Sakkszövetség decemberben ejti meg a sakkversenyzők nyilvántartásának és minősítésének szokásos évi ellenőrzését. A legutóbbi felülvizsgálatra néhány sportkör nem készült fel szabályszerűen. November 30-ig valamennyi megyei és városi sportkör megkapja a nyilvántartás szerint jelenleg érvényben lévő igazolásukról és minősítésekről a kimutatást és egyben tájékoztatást, hogy az esetleg elmaradt átigazolási és minősítési kérdéseket hogyan rendezzék. Felhívja a megyei sakkszövetség a sportköröket, hogy az igazolások és igazolványok rendbetételét már most kezdjék meg, hogy a decemberi felülvizsgálat zökkenőmentesen megörténhessék.

Nagy mesterek nagy hibái

Az elmúlt héten bemutattuk a sakkversenyirodalom legrövidebb tényleges játszmáját két kevésbé ismert francia mestertől. Most a sakktörténelem két kimagasló világhírű nagymesterének játszmáját ismertetjük 10 lépésben (!!), amely csattanósan bizonyítja, hogy a világhír sem pótolja a megnyitás pontatlan kezelését. Játszották Réti Richárd és Tartakower Bécsben 1910. *1. e4—c6, 2. d4—d5, 3. Hc3—de:, 4. He4:—Hf6, 5. Vd3—c5?,* (Tartakower nagyon merészen, sokat kockáztatva játszik, szolidabb és biztosabb lett volna 5.—, He4: vagy.—, Hbd7) 6. *de:—Va5+, 7. Fd2—Ve5:, 8. 0—0—0—He4:?,* (úgylátszik, sötét nem is gondol a most következő igen szép vezéráldozatra az állás 8.—, Fe7-tel még menthető lett volna) 9. *Vd8+-II—Kd8!, 10. Fa5++* feladta, mert a kettős sakk után a következő lépés, akármit jön sötét futárral vagy bástyával, mait. Ebben a játszmában bizony nyoma sincs a szokásos nagymesteri „nyúzásnak", de igazolja azt is, hogy az elmélet által kialakított útról csak nagyon alapos megfontolás után szabad letérni.

APRÓHIRDETÉSEK

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Selyén.

Sezlont, rekamiét, — fotelt készíttessen — Sindler kárpitosnál, Szigetvár, József Attila utca 43. Fizetési kedvezmény. 113

Jó állapotban lévő — 350-es Iza fizetési kedvezménnyel is eladó. Pécsbányatelep, Debreceni Márton utca 26 530

Elrepült világoszöld papagályom. Kérem a becsületes megtalálót Jókai tér 11-be, Mészárosékhoz eljuttatni. 569

Szép, hosszú perzsaláb bunda, egy szál kuli és keleti perzsa szalonszőnyegek eladók. Kazinczy u. 1. Skoda kozmetika. 559

Női és férfi kalapot, sapkát készítek, alakítok, javítok. Horváth kalapos, Szigetvár. 114

Kisebb méretű konyhabútor eladó, kevéset használt. Jókai Mór utca 47, földszint 1. ajtó. 605

Jegyezze: kalaptisztítás, vasalás divatformákra, Kertész Józsefnél, Kossuth u. 1. sz., udvarban. 543

Papírvágógép, kézikaros, 35x45 méretű, eladó, bérbeadó. Jókai utca 5. Üzletben. 507

G 35 típusú vontatónkat könyvjóváírással elcseréljük Csepel 3,5 tonnás tehergépkocsira. Pécsi Bőrgyár, 528

Szigetvári Földművesszövetkezet zöldségbolt vezetőt keres azonnali belépésre. — Jelentkezés írásban vagy személyesen — központi irodánkban. 96

A szalántai fmsz erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező szakképzett boltvezetőt keres azonnali belépésre a kőkényi vegyesboltjába. Jelentkezni lehet az fmsz irodahelyiségében, Szalántán. 525

Pézsmaszőrmével szélesen borított női téli köpeny igényesnek eladó, Szőrme szövetkezet, Sallai u. 14. 591

Léc, deszka, tűzifa, mérlegek eladók. — Pécs, Szilágyi Dezső utca 38. 92

Tamás Kálmán motoros faforgácsoló. Telefon: 39-91. György u. 6. sz. 517

Eladó középméretű, új, modern konyhabútor, Kullich Gyula utca 30 alatt. 598

Tüzelő házhozszállítása megrendelhető — 200 kilogrammtól — 24-71-en, Rákóczi út 47. sz. 586

Mosógép, egészen új, cseh gyermekágy igényesnek eladó, Vennék két egyszemélyes díszpárnát. Hunyadi János út 61. sz. Tel: 32-66. 600

Hároméves kislányom örökbeadnám. „Igaz élet" jeligére leveleket a Kossuth Lajos u. 22-be kérem. 589

Figyelem! Mohácsi és komlói ruhabemutatóhoz női manekeneket keresünk, 18—30 évig, részletes felvilágosítás jelentkezéskor. — Jelentkezni lehet a Baranya megyei Kiskereskedelmi V. kereskedelmi osztályán, pénteken délután 4 órakor, szombaton de. 11—13 óráig. Bem u. 22. sz. 101

Keresek szőlőt, gyümölcsöst gazdasági beosztással. Bérbe, — életjáradékra, vagy megvételre. Sürgős. — Telefon: 42-06 vagy Bálicsi út 15. Sóki. 595

MA A BOROSTYÁN ÉTTEREMBEN

magyarnóta-est

fellép

Wagner József

a Nemzeti Színház tagja

Kíséri:

DORÓMBÖZÖ GÉZA ÉS NÉPI ZENEKARA.

Kitűnő konyha, minőségi italok.

A SALLAI U. 1. SZ. ALATTI

JÁTÉKBOLTUNK

átalakítás után, szombaton, 22-én megnyílik.

Nagy játékvásár,

óriási választék a legújabb, legötletesebb játékokból.

Szeretettel várjuk a kedves vevőközönséget.

PÉCSI KISKERESKEDELMI VÁLLALAT.

DUNANTULI NAPLÓ

a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó:

Az MSZMP megyei pártbizottsága

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32. 15-33

Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.

Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.

Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.

Havi előfizetési dij 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA

Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27

Nyomdáért felel: Melles Rezső

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik Papp János temetésén koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a Finommechanikai Vállalatnak és a Tervező Vállalatnak.

Gyászoló család

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 276. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. NOVEMBER 22.

S. O. S.

A II. országos fényképkiállítás anyagából.
Fényképezte: Kovács Béla

Képek a KMP megalakulásának 40. évfordulójáról

B. Nagy Gusztáv elvtárs ünnepi beszédét mondja.

A díszünnepség résztvevői.

A Mecsek Művészeti Együttes kórusa.

A Pécsi Nemzeti Színház művészei részletet adnak elő Gorkij: Ellenségek című drámájából.

Emléktábla-avatás a 48-as téri munkásmozgalmi emlékműnél.

A Pravda cikke a magyar és a német választásokról

Moszkva (TASZSZ) A Pravda pénteki számában vezércikkben méltatja a Német Demokratikus Köztársaság és a Magyar Népköztársaság választási eredményeit. A cikk megemlíti a választások demokratikus jellegét, a lakosság nagyarányú részvételét a jelölésben és a szavazásban.

A magyar választásokról szólva megállapítja, hogy a magyar nép, amely az imperialista reakció elleni harc előretolt frontját tartja, szorosan egybeforrt a Magyar Szocialista Munkáspárttal s az egész világ előtt kinyilvánította, hogy támogatja pártját, kormányát, a Szovjetunió vezette szocialista tábort.

Távirat a Nevelők Házának

A pécsi Nevelők Háza fennállásának 5. évfordulóján fogadják szívből jövő üdvözletünket.

Kívánjuk a Nevelők Háza vezetőségének és lelkes pedagógus aktívájának, hogy a kulturális élet, a nevelés ügyének szolgálatában harcosan tevékenykedjenek pártunk kulturális irányelveinek következetes megvalósításáért.

Elvtársi üdvözlettel: Megyei Pártbizottság agit. prop. osztálya.

Értekezletet tartanak hétfőn a népfront megyei titkárai

A Hazafias Népfront megyei és megyei jogú városi bizottságainak titkárai hétfőn értekezletet tartanak a Népfront Országos Tanácsának székházában. Meghallgatják Harmati Sándornak, a Hazafias Népfront Országos Tanácsa titkárának tájékoztatóját a népfront bizottságok választási munkájáról és megbeszélik a népfront bizottságok téli feladatait.

Magyar indítvány — francia előterjesztésben

Párizs (MTI). Az UNESCO párizsi közgyűlésén a programbizottság napirendjére került a nevelési bizottságban kis többséggel elvetett magyar indítvány, hogy a világszervezet járuljon hozzá a sport különböző nemzetközi szervezetei munkájának összehangolásához.

A javaslatot — a magyar küldöttség által beterjesztett szövegtől csak lényegtelen eltéréssel — ez alkalommal a francia delegáció nyújtotta be. A finn és a szovjet küldött hangsúlyozta, hogy a probléma felvetése a magyar küldöttség érdeme.

Bíztató a gyermekruha-ellátás

Mintegy háromszázezer pár cipő az év végéig

Az idei téli vásárra a belkereskedelem sokkal gondosabban és körültekintőbben készült fel, mint az utóbbi évek bármelyikében. Lényegesen több fiú télikabát és ruha került az üzletekbe. A Belkereskedelmi Minisztériumban elmondották, hogy nemcsak az áruk mennyiségét növelték, hanem korszerű szabású ruhákkal a választékot is gazdagították.

Jelentősen növekedett a gyermek-fehérnemű, gyapjú kötöttárú és a tréningruha választéka és mennyisége is. Gyermekruhából jövőre még többet hoznak forgalomba. Az idei másfélmillióval szemben 1959-ben csaknem kétmillió ruhát kínál majd eladásra a kereskedelem. A legjelentősebb változás a gyermekcipő ellátásban történt. Az évek hosszú során hiánycikknek számító 19-es és 20-as, 23-as és 26-os számú gyermekcipőkből és a nagyobb számokból mintegy 300 000 párral többet hoztak forgalomba. A cipőválasztékot gyógybetétes és sportcipők egészítik ki.

Mi újság Baranyában?

OLCSÓBB LETT A RÁNTANI ÉS SÜTNI VALÓ CSIBE

A Baranya megyei Mezőgazdasági Vállalat (volt Baromfikeltető), november 21-től, péntektől kezdve olcsóbban hozza forgalomba a rántani és sütni való csibéket. A vállalat az eddigi 28 forint helyett a csibéket 26 forintért adja el. Nagyobb megrendelés esetén pedig a csibéket díjmentesen házhoz is szállítja.

UJ OSZTÁLYOKKAL BŐVÜL A MOHÁCSI KÓRHÁZ

A Mohács városi Tanács Kórháza új osztályokkal bővül ebben a hónapban. November 25-én, a jövő hét keddjén délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között megnyitják a kórház újonnan épült huszonöt ágyas gégészeti és szemészeti osztályát.

BEKERÍTIK A BALOKÁNY-LIGETET

Pécs város első kerületi tanácsa tervbe vette, hogy a Balokány-ligetet bekeríti. A terv szerint a déli kerítést a tenisz pályák irányában meghosszabbítja, illetve lezárja. A cél az, hogy a Balokány-liget egy teljesen zárt rész legyen és így az esténként ott tartózkodókat a rendőrség könnyebben ellenőrizhesse.

TELJESITETTE SZERZŐDTETÉSI TERVÉT A PÉCSI FJK

A szövetkezetek pécsi és sellyei járási központja párosversenyben állt egymással a tavaszi növényféleségek szerződtetésének mielőbbi befejezése érdekében. A választások tiszteletére indított versenyt a pécsi FJK nyerte meg. Szerződtetési tervét határidő előtt több mint három héttel teljesítette.

MIKULÁS-CSOMAGOK AZ ÜZEMEK RÉSZÉRE

A Pécsi Vendéglátó Vállalat mint minden esztendőben, úgy ez évben is Mikulás-csomagokat készít az üzemek, intézmények, vállalatok dolgozói és az iskolák részére. A csomagokat a vállalat cukrászdáiban lehet megrendelni. Ujabban a vállalat összes cukrászdájában reggeltől—estig állandóan kapható tejeskávé, kakaó és csokoládé is.

FÜGE ÉS MAZSOLA ÉRKEZETT PÉCSRE

A pécsi Fűszer és Édesség Nagykereskedelmi Vállalathoz e héten nagyobb mennyiségű füge- és mazsolaszállítmány érkezett. Összesen harminc mázsa füge és nyolcvan mázsa mazsola jött. Az érkezett árukat a FÜSZÉRT folyamatosan szállítja ki a kiskereskedelmi vállalatoknak.

Magyar—lengyel ünnepség Bem szülővárosában

A magyar szabadságharcban nemzetközi zászlóaljak is részt vettek, s azokban számos lengyel harcolt. E zászlóaljak megalakulásának 110. évfordulóján magyar—lengyel ünnepséget rendeztek Tarnowban, Bem szülővárosában.

A tarnowi Lengyel—Magyar Társaság e napon a város vezetőivel együtt megkoszorúzta Bem tábornok mauzóleumát és a két nép barátságának tiszteletére magyar estet rendezett.

A varsói Magyar Kulturális Intézet Tarnowban nagysikerű hangversenyt rendezett.

Forró siker a szovjet művészek hangversenyén

Három rokonszenves, kiváló fiatal szovjet művészt ismertünk meg szerdán este az Országos Filharmónia 3. bérleti kamaraestjén.

Jevgenyij Altman gordonkaművész magasrendű technikájával és mély zeneiségével Bach c-moll szvitjének Preludium és fuga-ját adta elő. A bachi mű hibátlan tolmácsolásával mindjárt kezdetben megragadta a közönséget. Haydn C-dur szonátájának virtuóz előadása állandó művészi emelkedést jelentett és a mű egyszerű megformálásával mindvégig lekötötte a közönség figyelmét. A művész legnagyobb teljesítménye Prokofjev C-dur szonátájának mesteri előadása volt. Prokofjev e művének eléggé tagolt formája meglehetős nehézzé teszi annak egybefogását; Altmannak ez maradéktalanul sikerült. Az első tétel meleg lírával énekelt, a moderato scherzoszerű vidámsággal muzsikált, a harmadik tétel helyenkénti szellemes groteszkségének megéreztetése kiválóan sikerült. Zongorán Natalia Fuchs kísért pompás alkalmazkodással, együttérzéssel; csupán a Prokofjev szonátában hiányoltuk a nagyobb aktivitást; általában a kamaramuzsika mindkét hangszernek egyenrangú szerepet ad. Jobban szerettük volna, különösen a harmadik tételben, ha a két művész játéka nagyobb egyensúlyt mutatott volna és ha N. Fuchs nemcsak kísért volna.

Valerij Vasziljev hatalmas, kiegyenlített technikájú, robbanó egyéniség. Beethoven Appassionata szonátájának technikai nehézségeit könnyen legyűrve, nagy energiával játszotta végig a művet; a második tétel tárgyilagossággal muzsikált; a túlságos gyors tempó nem vált előnyére a harmadik tételnek. Liszt Schubert-szerenádjának költői előadása azt mutatta, hogy Vasziljev a romantikus előadás mestere. A Liszt Rigoletto parafrázis futamai ezüstös csillogású kristálypatakként folydogáltak.

Minden hegedűművész legszebb álma és törekvése a hegedűirodalom egyik leghatalmasabb, de legnehezebb alkotásának, J. S. Bach Chaconnejának tolmácsolása. A problémát főképp az okozza, hogy a rendkívül nehéz technikai megoldáson kívül zeneileg is nagyon érthetően kell megformálni a sok-sok egymás után következő variációt, de a változatosságban meg kell őrizni az egységet. Mindezt megtalálták a harmadik szovjet művész, Jean Ter-Mergerjan játékában; külön dícséret illeti a művészt stílusos előadásmódjáért; leszűrt művészettel szólaltak meg húrjain a súlyos bachi akkordok, megéreztetve az egyes változatok belső lényegét, de ha a változat jellege úgy kívánta, egész más hangregiszterben, lágy melegséggel játszott. Saint-Saens szellemes romantikájú Rondo capriccioso-ja fejezte be a műsort, melyet a művész technikailag bravúrosan, tartalmilag belső lényegkifejezéssel oldott meg.

A közönség a négy szovjet művészt komoly zenei élményt adó teljesítményéért forrón ünnepelte, mire a művészek több ráadásszámmal köszönték meg a tapsokat.

ha.

A Szocialista Diákok Szervezetének utolsó elnöke

A könyvespolcon komoly, tekintélysugárzó fóliánsok sorakoznak. Az íróasztalon kéziratok, könyvek, folyóiratok. Egy tudós professzor birodalma ez. A professzor, dr. Beck Salamon, — őszhajú, alacsony, energikus ember, — föl, alá járkál a kis szobában és régi, lassan-lassan több mint fél évszázados emlékei között kutat.

— Bizony Hajdú Gyulával, mi ketten vagyunk a legöregebb szocialisták Magyarországon.

Büszkén mondja, de azért egy kicsi szomorúság is vegyül a hangjába. Ez a villanásnyira elfátyolosodó hang, ez a kis futó szomorúság egy kicsit az elszállt ifjúságnak és a régi harcostársaknak, barátoknak szól, akik már nincsenek vagy eltűntek valahol a kavargó idő áradatában.

De egy negyedórára most újra megelevenednek. Beck professzor újra maga mellett érzi ezeket a régi barátokat, újra átéli a forróhangulatú diákkori gyűléseket.

— Még a Galilei Kör megalakulása előtt, 1902-ben már aktív mozgalmi tag voltam. Ekkor alakítottuk meg a Szocialista Diákok Szervezetét. Én voltam a szervezet utolsó elnöke.

— Szigorúak voltunk. Csak azt vettük fel tagnak, aki kimondottan szocialista elveket vallott. Persze ez az akkori viszonyok között eleve lehetetlenné tette, hogy nagy taglétszámú szervezetet tudjunk teremteni. Hogy őszinte legyek, nem is ez volt a célunk. A szervezet féllegálisan működött, az egyetemen nem igen tudták egy tagról sem, hogy bent van a szervezetben. Nem igen törődtek velünk. Még a Szocdem. Párt sem, pedig félig-meddig hozzájuk tartoztunk. Később aztán, emlékszem, a gyűléseink időpontja meg szokott jelenni a Népszavában, de jellemző, hogy a helyet sohasem írták ki. Mindig csak így szerepelt: „A szokott helyen." Ezeket a gyűléseket egyébként az ácsok szakszervezete helyiségében tartottuk. A Klauzál utca és a Nagydiófa utca környékén volt valahol. Mint említettem ez a titkosság egyrészt hátrányos volt, mert csak szűkkörű szervezetet tudtunk teremteni, másrészt előnyös, mert az egyetem nem tudták meg, kik tagjai a Szocialista Diákok Szervezetének. Mert a szocialista nézetek nem jelentettek akkoriban jó ajánlólevelet, még akkor sem, ha ez az elnevezés egészen más elveket takart, mint amit most szocialistának nevezünk. Az előttem elnökösködő Vágó Bélát (a tanácsköztársaság ideje alatt belügyi népbiztos lett) ki is zárták az egyetemről.

Gyűléseinket mindig zárt körben tartottuk s nagyjából ugyanazokat a problémákat feszegettük, mint később a Galilei Kör. Napi politikáról, kultúrpolitikáról vitatkoztunk. Nyilvános szereplésre csak egyszer került sor. Erre azonban ma is nagyon büszke vagyok. Mi voltunk Magyarországon az egyetlen szervezet, amely nyilvánosan ünnepelte meg az 1905-ös orosz forradalom kitörését.

Már nem emlékszem mindenre pontosan. Azt tudom, hogy Vágó tartotta az ünnepi beszédet. A gyűlés után együtt maradtunk. Egyszercsak Vágó megjelent a kezében valami furcsa alkotmánnyal.

— Mi ez, mi ez? — sereglettünk köréje.

— Bomba, — mondta rejtélyes arccal s mi ijedten rebbentünk szét.

Egy eredeti orosz szamovár volt. Nagy teafőzést csaptunk a „bombával". S ha a szamovár nem is volt bomba, az akkori oroszországi események alapos rombolást vittek végbe a polgári világban.

1907-ben doktoráltam. Úgy mellékesen megjegyzem, hogy én végeztem az egyetemen a legjobban. Más ilyen eredményre külföldi ösztöndíjat kapott. Engem azonban számításba sem vettek. Nem mondta senki, hogy miért, de nem is kellett. Nyilvánvalóan a nézeteim miatt.

Akkoriban ellentétbe kerültünk a szocdemmel. Féltek tőlünk. Talán túlságosan baloldalinak tartottak bennünket.

— Erről már sokkal többet tud az utókor. Persze még így is elég keveset.

— Ki emlékszik például Réti Lórándra? Jó polgári állása ellenére szocialistának vallotta magát (és ez nagyon nagy szó volt akkoriban) és túl a szavakon, tett is. Minden héten előadásokat tartott különböző munkásszervezetekben. Ma nem nagyon emlékeznek a nevére, legfeljebb azért, mert Szabó Ervin jó barátja volt. Pedig valószínű, ő is nagyban hozzájárult a munkásság ideológiai fölfegyverzéséhez. S nemcsak ő az egyedüli ilyen névtelen, ma már elfelejtett hős. Nagyon sokan voltak.

Jólesik visszagondolni rájuk, s örülök, hogy annak idején én is köztük lehettem.

LÁZÁR ERVIN

75 éves az Országos Műszaki Könyvtár

75 évvel ezelőtt, 1883-ban kezdte meg működését 100 kötet könyvvel, 31 szakfolyóirattal, valamint kisebb rajzgyűjteménnyel a Technológiai Iparmúzeum nyilvános jellegű könyvtára.

A Technológiai Könyvtár különösen a két világháború közötti időben vált közismertté és közkedveltté a magyar műszaki értelmiség körében. Igazi fejlődése azonban csak a felszabadulást követően indult meg. E fejlődés során az egykori intézeti könyvtár Országos Műszaki Könyvtárrá, hazánk egyik jelentős tudományos szakkönyvtárává alakult. Az Országos Műszaki Könyvtár egyuttal a műszaki irodalom dokumentációjának és a műszaki termelést könyvtárhálózatnak központja. A könyvtár birtokában van Európa egyik legnagyobb szabadalmi gyűjteménye is. A könyvtár jelenlegi állománya 160 000 kötet könyv, 15 000 kötet folyóirat, 100 000 darab fordításmásolat, 5 000 000 darab hazai és külföldi szabadalmi leírás.

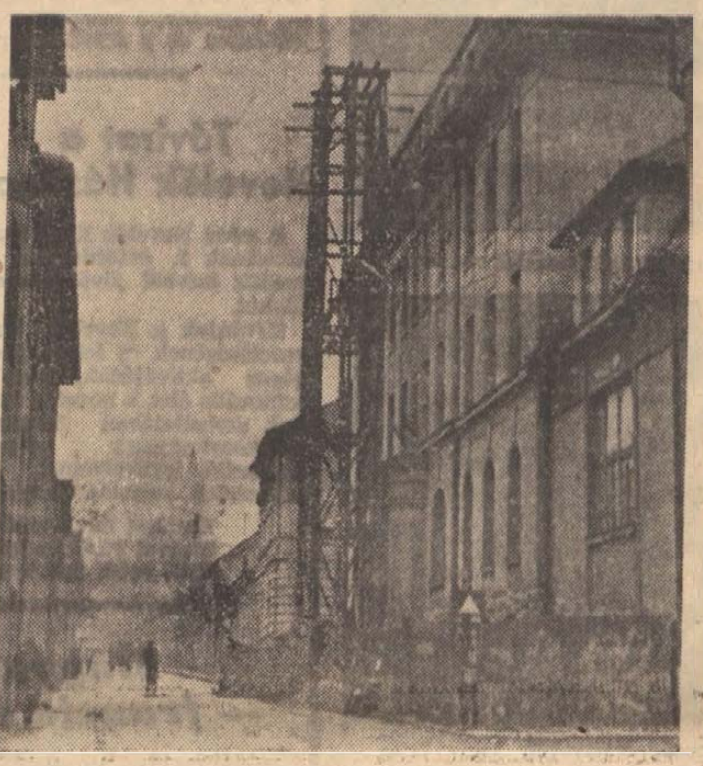
A könyvtár állománya évente mintegy 10 000 kötet könyvvel gyarapszik és 2200 különböző bel- és külföldi szakfolyóirat jár rendszeresen a könyvtárba.

Az elmúlt évek során a könyvtár szolgáltatásait évente körülbelül 100 000 helybenolvasó és 35 000 kölcsönöző vette igénybe. A könyvtár széleskörű dokumentációs szolgáltatásai nagy segítséget nyújtottak az ipari termelő munkában, vagy kutatásban foglalkoztatott műszaki dolgozóknak.

A könyvtár, mint a műszaki termelési könyvtárhálózat központja, módszertani irányítást ad a gyárakban, vállalatoknál lévő mintegy ezer műszaki könyvtárnak.

Az Országos Műszaki Könyvtár fennállásának 75. évfordulója alkalmából ma, november 22-én jubileumi ünnepséget rendez. Ez alkalommal kerül sor a könyvtár Múzeum u. 17. szám alatti új székházának a felavatására is.

Negyvenegy új lakást biztosítanak az ápolónőknek

Az egészségügyi dolgozók egy részének, az úgynevezett középkáderekneк — akik alatt orvosi körökben elsősorban ápolónőket és védőnőket értenek — nehéz volt a helyzetük. Ezt a nehézséget a lakásprobléma okozta, amellyel meg kellett küzdeniök. Java részük albérleti szobában lakott, amelyért hatalmas összegeket kellett fizetniök.

Ezen a tarthatatlan helyzeten kíván most változtatni az Egészségügyi Minisztérium. Az ápolónők részére építendő új lakás, vagy lakásátalakítás céljára az Egészségügyi Minisztérium 637.000 forintot biztosított. A 2-es számú Sebészeti klinikán dolgozó ápolónőknek máris négy férőhelyet biztosítottak. Ezek az ápolónők már a klinika épületében laknak.

Ezen túlmenőleg az Egészségügyi Minisztérium által rendelkezésre bocsátott összegből az 1. számú Sebészeti Klinika III. emeletén, az egykori padlástéren biztosítanak bentlakást. Itt összesen 23 pécsi ápolónő jut majd lakáshoz. Ugyanakkor az Urológiai Klinikán is tizennyolc ápolónőnek juttatnak lakást. Máris megkezdték a klinikák átalakítását és az építési munkálatokat 1959. márciusában fejezik be.

Az Egészségügyi Minisztérium mellett azonban az Orvosegészségügyi Dolgozók Szakszervezete is foglalkozik az ápolónők lakásproblémáival. A szakszervezet összesen 300.000 forintot kíván költeni az ápolónők részére építendő, vagy átalakítandó lakások berendezésére. Ugyanakkor a szakszervezet nem feledkezik meg a védőnőkről sem. A szakszervezetnek megfelelő összeg áll rendelkezésére, hogy a védőnőket is lakáshoz juttassa, illetve épületrészeket alakíttasson át lakások céljaira.

Pécs város területén nyolc védőnő van, aki lakás-problémákkal küszködik. Ezek a városi tanács alkalmazásában állnak, éppen ezért fontos tanácsi feladat, hogy a város megfelelő lakáshoz juttassa őket. És véleményünk szerint ez nem is olyan nehéz feladat — főleg akkor, amikor a védőnők lakásának berendezéséről az Orvosegészségügyi Dolgozók Szakszervezete kíván gondoskodni!

P. J.

Otthon érzik magukat

Talán nincs is, vagy alig akad olyan mohácsi fiatal, aki nem tudna valamit a Bartók Béla művelődési otthonról.

Mikor benyitottam az épületbe, azt hittem, rosszul látok. Az előtér, s a termek, mindenütt tele fiatalemberekkel. Még hétköznap délelőtt is ennyien volnának itt? — gondoltam.

Kovacsics Mátyás igazgató nevetve magyarázta, hogy azért vannak ilyen sokan, mert itt sorozzák a bevonuló fiatalokat. Elmondta, hogy máskor is sokan vannak itt, hiszen nagy létszámmal működnek a szakkörök. A fotokör érdemli most leginkább a dicséretet — mondta. Nagyon sokat dolgoztak az utóbbi időben, társadalmi munkával komoly választási dokumentációs anyagot gyűjtöttek össze. A bélyeggyűjtő kör, amelynek 70 felnőtt és negyven fiatal tagja van, az elmúlt héten bontotta le a szakemberek által is megcsodált értékes, szép kivitelezésű bélyegkiállítását.

Kissé irígykedve hallgattam, hogy a rádióskör Budapestet és ha az idő alkalmas, Moszkvát veszi televízión. Erre azonban nem féltények, vendégeket hívnak, s közösen nézik az adásokat. A vérbeli rádiósok inkább az adó- és vevőkészülékkel vannak elfoglalva. Japántól Amerikáig, szerte a világgal tartják a kapcsolatot.

Hallottam a jól dolgozó háztartási szakkörről, ahol kézimunkázni tanulnak és a művelődési házban tartott rendezvényekről, összejövetelekről.

Most nemrégiben is volt egy hangulatos családi est, a horgászverseny után — mondta Kovacsics elvtárs. 700 tagja van a horgászkörnek, s a közelmúltban versenyt is tartottak, ahol valamennyi tag résztvett. A jól sikerült verseny után halpaprikással, meg csukapörkölttel ünnepeltek, családostól. — Úgy ünnepeltek, mint otthon, mert itt valamennyien otthon érzik magukat — mondta.

Az a legérdekesebb, szólt elgondolkodva, hogy az iskolásgyerektől az orvosig, a paptól a parasztemberig minden réteg képviselve van a szakköreinkben — a legnagyobb egyetértésben.

Katonazene hallatszott az utcáról. Kinéztem.

— Figyeljen csak, — szólt lelkesedve az igazgató — a mi fúvószenekarunk búcsúztatja, kíséri a bevonuló katonákat. Elmondta, hogy szimfonikus és igen tehetséges fiatalokból álló tánczenekara is van a művelődési háznak. Ők elégítik ki, a Pestről vagy egyéb városokból jött együtteseken kívül a zenei igényeket. Gyakran jön tájelőadásra a Pécsi Nemzeti Színház, a helybeli színjátszók pedig olyan falvakba mennek játszani, ahova a pécsiek nem jutnak el.

Régen hallottam már ennyi embert foglalkoztató vidéki kultúrotthonról. Régen hallottam, bár nagyon sok jól működő művelődési otthon van a megyében — olyanról, ahol ilyen együttműködés van a vezetőség és a tagság között.

Elismerést érdemelnek azért, mert nemcsak szórakoznak, de úgy szórakoznak, úgy használják fel szabad idejüket, hogy azzal a közösségnek használjanak.

(W. M.)

Új filmek a pécsi mozikban

A Mozüzemi Vállalat novemberben és decemberben számos új filmet mutat be a város közönségének. November 27-től december 3-ig a Park moziban mutatják be a „Megmentettem az életem" című francia vígjátékot, amely egy zeneszerző kalandjairól és szerelméről szól. Ugyanezen időben forgatják a Petőfi moziban a „Csendes Don" III. részét. Azt a filmet, amely az 1958-as évi Karlovyvary-i filmfesztiválon díjat nyert. A filmet november 27-én és 28-án a Kossuth-moziban is levetítik. November 29-től december 3-ig sor kerül a „Halálfiúra" című film bemutatására, amely a lengyel filmalkotás egyik remekműve, a második világháború utáni időkről szól. December 4-től 10-ig a Petőfi- és Park-moziban a „Robin Haut" színes amerikai filmfelújítást adják. A film férfi főszereplője Erol Flyn, női szereplője pedig Oliva de Haviland. December 11-től 15-ig bemutatják „A fekete zászlóalj" című cseh filmet, amely a Karlovy-vary-i filmfesztiválon a III. nagydíjat nyerte el. December 15—24-ig pedig a Kossuth- és Petőfi-moziban levetítik a „Fekete szem éjszakája" című francia-magyar filmet.

IDEGEN utakon

BARDI LÁSZLÓ REGÉNYE

(28)

VII.

— Hát gyerekek — fordult a megérkezés után pár nappal társaihoz Sanci, a szépfiú — gondoltátok volna, hogy ilyen unalmas ez az Amerika is?

— Legyünk pontosak, Camp Kilmer még nem egész Amerika! Lesz talán érdekesebb oldala is, ne félj! — vigasztalta Sima. Ezt bizony el is találta, mert volt még olyan idő később, amikor szívesen visszatért volna ebbe az egyhangú életbe is. Egyelőre azonban, mivel egyikük sem volt jövőbe látó képességekkel megáldva, teljes egyetértéssel szidták a Kilmer-i gyűjtőtábort.

— Úgy látszik, egyebet sem csinálunk már egész életünkben, mint táborról táborra hurcolkodunk! — mérgelődött még Zoli is, aki pedig elég ritkán szokott hangosan kifakadni.

Azt azért minden elégedetlenségük ellenére is elismerték, hogy az eddigiek közül még ez volt a legrendesebb hely, ahol megfordultak. Bár a sok édeskés ételt, szirupos főzelékeket és szárított eledeleket kezdetben nagyon fintorogva kosztolták, az ausztriai káposztalevest így is magasan verte. De mit ér a legjobb ellátás és a legmodernebb televízió és zeneautomata, ha az egész napot ez tölti be? Az első napon még érdekes volt a friss ritmusokat harsogó zene, a második napon már idegölőnek érezték a vadul rikoltozó szakszofonokat, a harmadiktól pedig úgy látszik, hogy elviselhetetlen macskazene, az egész tábor pedig második Lipótmező.

Az egyik nagy teremben kezdetben lelkesen barátkoztak össze a magyar fiúk és lányok. Rögtönzött vad tánctanfolyamok kezdődtek, de aztán hamarosan elfásultságba fulladt a kezdeti hév. Napokig állandóan csak táncolni? Ez még büntetésnek is sok, nem hogy szórakozásnak!

Zoli ezekben a napokban éppen úgy magára maradt, mint a keserves hajóút során. Luluék hol a lányok társaságával, hol Mr. Agotay barátjukkal bújtak össze. Zoli ösztönösen idegenkedett az Agotay-féle találkozóktól. Nem volt határozott ok rá, de idegenkedett ettől a simabeszédű CIC-megbízottól, aki néha napokra eltűnt a táborból. Egy alkalommal, amikor sikerült Simivel négyszemközt beszélnie, el is árulta ezt az aggodalmát, de a fiú csak legyintgetett, hogy őt nem kell félteni, tud vigyázni magára egyedül is.

A lányokat már nem ilyesfajta aggodalomból kerülte, egyszerűen túl hangosnak tartotta őket. — Még Anikó lábanyomába sem lépnek! — állapította meg róluk már az első összejövetelen, s azóta nem bánta, ha Luluék nem hívták magukkal.

Mostanában Simiékkel sem beszélgetett szívesen, teljesen elhidegültek egymástól. Zolit különösen az az eset döbbentette meg, hogy amikor a hajóról a szárazföldre léptek — nyilván a fényképészek pergőtüzének hatására — néhány magyar, közöttük Simi is színészkedve leborult a földre és megcsókolta azt.

— Öcska jampec! — gondolta megvetően Zoli. — De könnyen elfelejtkezik a mi kis hazánkról!

Azt ő is tudta, hogy Amerika most már neki is otthona ezentúl, na de nem haza! Az csak egy van, olyan nincs több! És mégis vannak olyanok, akik olyan könnyen fel tudják cserélni egy másikkal! Ez hát a Simi-féle nagy hazafiság? És éppen Simi, aki olyan lelkesedéssel tudott mesélni a bizottságok előtt szabadságharcos hősöktetteiről, utolérhetetlen magyarságáról?

A kis esetet nem is tudta elfeledni többé. Simivel sem tudott többé olyan pajtási hangon beszélni, mint eddig. Érezte, hogy egyre jobban elszigetelődik a többitől; egyre magányosabban áll, a világ pedig egyre idegenebb lesz a számára.

Most döbbent csak rá, hogy Gabinak is milyen rossz lehet a bécsi lágerben. Megérkezése után küldött neki is egy képeslapot, de részletes beszámolót csak akkor akart küldeni, ha végleges helyen lesznek már.

Valóságos megváltásként jött a hír, amikor közölték velük, hogy a táborból átviszik őket New Yorkba, s onnan szétosztják végleges helyükre. A Camp Kilmer-i „vidám szabadságharcos fiatalok", ahogyan az egyik látogató riporter nevezte őket, örömükben felforgatták még a szobák berendezését is, csakhogy innen megszabadulnak. Frici búcsúzóul nagy buzgalommal gyömöszölt be a zeneautomata nyílásába egy „For Gentlemen" (Urak számára!) felírású gombot, melyet nem kisebb igyekezettel operált le az egyik széken heverő adomány-nadrágról.

— Hadd lássák az utódaink, hogy mi is értettünk a technikához! — indokolta kaján nevetéssel az eljárást.

Nem törődött senki az ilyesmivel, mindenki készülődött, mint már annyiszor. Tószegi Kálmán, aki Magyarországon állítólag újságíró volt, mélabúsan jegyezte meg:

— Egy becsomagolás: egy utazás: egy láger: egy kicsomagolás! Egy hét múlva közkívánatra megismétlik az egész nagysikerű műsort!

Szerencséjére megjegyzését nem sokan hallották, mert elég görbén néztek azokra, akik „hálátlan" kijelentéseket tettek.

A fürge kis révhajó, mely New Yorkba szállította a bolygó magyarokat, már jobb hangulatba ringatta őket. Az egyik jótorkú leány nótába kezdett, amit a többiek is átvettek:

— Jó reggelt kívánunk, megjöttek a híres magyar diákok!

Bár a többség nem diák volt, azért mégis elszánt üvöltéssel ígérgették a mit sem sejtő New York-iaknak, hogy „jönnek, látnak, győznek". A fenyegetés nem tett különösebb hatást a mammutvárosra, zavartalanul élte a maga mindennapi zajos életét.

(Folytatjuk.)

50 éve alakult meg a Galilei Kör

1908 november 22-én főként polgári származású ifjak létrehozták a Galilei Kört. Ezek a fiatal diákok hazulról vajmi kevés anyagi támogatást kaptak s jobbára önmagukra voltak utalva. Merőben más világszemléletet hoztak magukkal, szokásaik és törekvésük is eltért elődeikétől. A tudásra, a fergetegesen előrehaladó természettudományok és technika újabb vívmányainak megismerésére szomjaztak. Feszítették, romboltáka régi, konzervatív kereteket; nem érezték jól magukat a hivatalos egyházi, állami körök támogatásában működő diákegyesületekben, ahol unalmas ünnepségeket rendeztek, esetenként egy-egy pártvezér mellett tüntettek. Kellett nekik egy otthon, ahol igényes érdeklődésüket kielégíthetik, olvashatnak, tudományos és elvi vitákat folytathatnak.

A Galilei Kör tagjai azonban nemcsak megismerkedtek az új tudományos eredményekkel, felfedezésekkel, hanem lelkesen terjesztették, a mindennapi életben is meg akarták valósítani. Ezzel egyidőben bírálták az akkori állapotokat, demokratikus, haladó eszméket terjesztettek. Munkásságuk vonzotta a haladó embereket és sok munkás is látogatta üléseiket, vitáikat. A galileisták egy új Magyarországért, polgári demokráciáért léptek akcióba, a haladó, Nyugaton megvalósult polgári eszméket képviselték az uralkodó osztály üldöztetése, vádja, gyűlölete ellenére.

A háború idején

általános tevékenysége szűkebb lett: a háború szítóinak leleplezését tartotta elsőrendű kötelességének. Azért nem csoda, hogy ez a viszonylagos megállás is térhódítással járt, mert a háború óriási kárt, szenvedést okozott a népnek, az országnak. A háborút ellenző tömegek — számuk igen megszaporodott — támogatták a galileistákat.

A Galilei Kör abban az időben nagyon sokat tett a háborúellenes légkör kialakításáért. 1917 decemberében a képviselőkhöz küldtek egy levelezőlapot, amelyen ez állt: „Állandó békét akarunk! Követeljük a nemzetközi tárgyalások azonnali megkezdését... A háború után nem kérdik Öntől, hogy volt-e a fronton, de megkérdik Öntől, mit tett a békéért? Mit felel majd erre? Aláírás: Galilei Kör."

A kör ekkor már

középiskolás diákok, tudományos és politikai kérdésekkel foglalkozó mérnökök, tanárok, tanítók, műszaki és magántisztviselők, munkások, munkásifjak, diáklányok találkozóhelyévé vált. Az egyesület Anker-közi helyiségeiben a természettudományos problémákról zajló viták mellett elsősorban az időszerű politikai kérdések: háború és béke, demokratikus szabadság jogok, földbirtokreform, stb és az egyes országok munkásmozgalmi eseményeinek ismertetése került előtérbe. Egy alkalommal felvetődött a gondolat: fölkeresik Szabó Ervint: a Fővárosi Könyvtár híres igazgatóját, vele a kör fennállása óta a mindenkori tagság állandó kapcsolatban volt, s akiről tudták, hogy legalább ugyanolyan eleven kapcsolatban van a munkássággal, mint velük, s megkérik őt, hogy hozza őket össze öntudatos gyári munkásokkal. A kör munkástanfolyamai, előadásai már eddig is teremtettek bizonyos kapcsolatot a munkássággal, de ezt a kis csoport már nem érezte elegendőnek.

Szabó Ervin révén ismerkedtek meg Duczynska Ilonával. Ez a fiatal lány Zürichben tanult az egyetemen. Nagy hatással volt rá a baloldali — zimmervaldi — szocialisták megmozdulásai, tevékenysége a háború ellen. Hazatért, hogy itthon támogassa a hasonló mozgalmakat. Vele a Galilei Kör új színnel gazdagodott. Később különböző háborúellenes szervezetekkel is kapcsolatot teremtettek, például a sok gyárat tömörítő Gyárközi Bizottsággal.

Hamarosan sokszorosító gépet szereztek és Budapest utcáin feltűntek az antimilitarista plakátok, röplapok. „Egy embert, egy fillért se a hadseregnek! — írta az egyik. 1918 januárjában a munkásság és a katonák nagy megmozdulásának előkészületekor kötelességüknek tartották felvilágosítani őket: „... Katona testvéreink! Most dől el egész életetek sorsa! Már morajlik idehaza a föld, Ti vagytok a föld utolsó urainak reménysége, a ti szuronyaitok mögött keresnek menedéket. Ha felvonul majd az éhezők, és nyomorgók serege, ha titeket küldenek majd ki, hogy vérbefojtsátok testvéreitek megmozdulásait — katonák, mit fogtok majd tenni?"

A röplapok egy ideig Sallai Imre, akkoriban 21 éves banktisztviselő hónapos szobácskájában készültek éjszakánként, majd amikor már nem érezték ott biztonságban magukat, Duczynska Ilona albérleti szobájában. A rendőrség természetesen hatalmas apparátussal kereste a röplapok szerzőit s a gépet. 1918 január közepén felforgatták a kör helyiségeit s a vezetőség zömét letartóztatták, ötöt hadbíróság elé állítottak. Kár volt minden erőfeszítésért: senki nem vallott!

S hiába csukták be a röpiratok sokszorosításával és terjesztésével kétségtelenül foglalkozó Sugár Tivadar orvostanhallgatót, Duczynska Ilona bölcsészhallgatót, Kelen József mérnököt, Végh Dezső munkás-katonát, Csillag László magánhivatalnokot. Az „első garnitúra" helyére azonnal odaállt a második: Sallai Imre, Mosolygó Antal, Korvin Ottó, Kozma Pál, Lóránt Ferenc és most már a munkásifjak egész sora. De ők is csak 1918 május 6-ig dolgozhattak. Akkor Sallait, Mosolygót, Kozmát, Lórántot letartóztatták és velük együtt Kiss Lajos, Balogh Ferenc, Korpod Árpád, Robb Géza, Dimitrovics Mihály, Hlavati Gyula, Nagy László, Gurban Dezső, Magyar Béla, Barta Lajos, Gagyor Dezső 18—20—27 éves munkásokat is lefogták. Korvin Ottó új társakat kapott az üzemekből. S ezután már az ország mind több helyein is feltűntek a forradalmi szocialisták gyújtó szavú röplapjai, plakátjai.

Ebben a küzdelemben nagyon sok galileista eljutott a proletárhatalom igenléséig. A legjobbak a KMP alapító tagjai lettek, a tanácsköztársaság idején vezető tisztséget töltöttek be. Egyesek azonban passzívan, visszariadva szemlélődtek.

A Galilei Kör alakulásának ötvenedik évfordulóján ünnepeljük azt a lelkes, harcrakész népes csoportot, amelyik segített felrázni a dolgozó tömegeket, harcra szólítani a háború ellen és a nemzet megújulásáért. Ezek a fiatalok közül sokan áttörték saját polgári korlátaikat és a munkásosztály, a szocializmus oldalára álltak. Meggyőződéssel és hittel támogatták igazságos küzdelmét a proletárhatalom megteremtéséért. Az élők s holtak emlékét megőrzi a történelem és a szocializmust építő magyar nép.

B. J.

RAZZIA

Magyar film

Pezsgős poharak koccannak össze az Arizóna mulatóban, félmezítelen táncosnők szórakoztatják a vendégeket... a Lánchíd pillérei alatt toprongyos hajléktalanok várják az éjszaka elmúlását... villódznak a nagyváros neonfényei: Hotel Ritz, Hotel Karlton... elesett, nyomorult emberek melegednek a nyomda utcára kiáramló gőzében.

Ez Budapest 1932-ben: a fények és árnyak városa.

Itt keresztezi gymást két ember útja. Tóth József a kommunista munkás az illegális nyomdát menti a rendőrség vérebei elől, Gere János, a fiatal, fővárosba vetődött parasztfiú munka nélkül, éhesen és magányosan várja sorsának jobbrafordulását. A szétszedett nyomda alkatrészeit bőröndben szállítja Tóth s egy ligeti razzia idegfeszítő perceiben, üldözötten találkozik a fiatal Gerével. Különböző két ember: az öntudatos munkás és az eszmélés küszöbén álló, naiv, érző lelkű, becsületes parasztlegény. Összekapcsolódott sorsuk félelmet, kint, könyörtelen hajszát, de egyben reménysugarat is tartogat számukra. „Miért kell ezt magának csinálni" — kérdezi társát a fiatal Gere. „Miért"?... hogy egyszer majd .... egyetlen egyszer mi tartsunk razziát!... Egy igazi razziát..." S a nyomda útja hosszú még, amig eljut új, biztos helyére, a Remény utcába. A hajszában magasra nő a munkás alakja, életét áldozza az ügyért, amelyben szilárdan hisz. De mellette új emberré válik Gere János, nehéz élete értelmet nyer s Tóth helyébe lép: elindul a Remény utcába.

A film Nagy Lajos novellájából íródott. Az alkotók nem törekedtek történelmi hűségre, mindössze egy epizódot elevenítettek fel a harmincas évek illegális kommunista pártjának harcaiból.

Erdeme a filmnek, hogy emléket állít azoknak az illegális kommunistáknak, akik életüket sem kímélték, amikor a párt, a nép ügyéről volt szó. S mindezt — néhány jelenet kivételével — megfelelő feszített légkörben mutatták meg.

A filmnek — talán éppen azért, mert nem törekedtek történelmi hűségre — akadnak fogyatékosságai is. Bár hitelesen mutatja meg a két ember útjának találkozását, de ezt a két embert csaknem teljesen magára hagyatva ábrázolja. Ez a két ember úgy bolyong a városban, mintha sehol egy barátjuk, sehol egy ismerősük, sehol egy elvtársuk nem lenne. Pedig nem így volt. Igaz, a kommunisták között — szükségszerűen — nagy volt a konspiráció, de nem annyira, hogy ne tudtak volna egymáson alkalomadtán segíteni. Kissé naivan mutatják be Gere János rendőrspiclivé való beszervezését, de nehezen hihető a kommunista Tóth-nak is a sok „véletlen" megmenekülése, kibúvása a rendőrök gyűrűjéből...

Az említett negatívumok ellenére is örömmel fogadjuk a filmet, mert valóban hézagpótló szerepet tölt be, s a valósághoz híven harcosnak, rendíthetetlennek mutatja meg az illegalitás éveiben oly sok üldöztetésnek kitett kommunistákat. A színészek: Görbe János és Szirtes Ádám kiváló alakítást nyújtott, de elismerés jár Bulla Elma munkásfeleség szerepének és Uray Tivadarnak, a rendőrfőtanácsos élethű alakításáért.

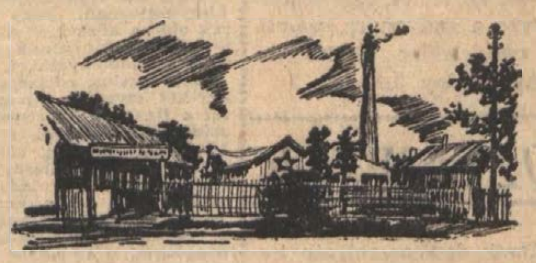
(—ray)

Puccini-hangverseny

100 évvel ezelőtt, 1858-ban született korunk egyik legnépszerűbb operaszerzője, Giacomo Puccini. Alig múlik el nap, hogy a világ valamelyik városában ne csendülnének fel a nagy olasz mester csodálatosan szép, szívbemarkoló, felejthetetlen dallamai. Dallambőség és drámaiság az, ami ma is kedveltté és népszerűvé teszi alkotásait. Az Országos Filharmónia november 24-én, hétfőn este a Pécsi Nemzeti Színházban nagy hangversennyel adózik Puccini emlékének. A hangversenyen Papp Júlia érdemes művész, Komlóssy Erzsi, Mátrai Ferenc és Petri Miklós, az Állami Operaház művészei, valamint a Pécsi Szimfonikus Zenekar és a Liszt Ferenc kórus, Horváth Mihály vezényletével a két legkedveltebb opera, a Tosca és a Pillangókisasszony legszebb részleteit szólaltatja meg. A hangversenyen nemcsak áriák, hanem ritkábban hallható együttesek is szerepelnek.

Kapanyéltől, a „Harmonia" garnitúráig

Ilyen volt 1953-ban a Mohácsi Szerárugyár.

Valamikor nem is olyan régen, gyárnak titulálták a Mohácsi Szerárugyárat, de csak ilyen formán: jó-jó, ha gyár, hát legyen gyár, hiszen kéménye is van, meg gyártmányai is, miért ne sorolhatnák az üzemnél, vagy vállalatnál magasabb kategóriába. Na és, ahol szériában dolgoztak és tízezres tételekben, ezt sem lehetett figyelmen kívül hagyni a rangsorolásnál. Igaz ugyan, hogy ezek a tekintélyes tételek kapa- és kaszanyelekből, hordódongákból, szekéralkatrészekből és egyebekből állottak, de szériában készültek, tehát nem volt apelláta.

Nem volt egészen addig, amig a kapa-, kaszanyeleket, szekereket lassan, de biztosan háttérbe nem szorították az aratógépek, a zetorok, a teherfontatók és egyéb csodái a gépesedő mezőgazdaságnak. Ilyenképpen a rang egymagában cifra nyomorúságot adományozott volna a szerárugyárnak, ha idejében nem segítenek a bajokon. De ez már 1952-ben történt. Egy kis átrendezéssel, szolidan és észrevétlenül új iparágat létesítettek „gyáron belül". Rátértek az asztalosipar első fokozatára, irodaberendezések, székek, íróasztalok gyártására. Ment is egy darabig, de csak addig, amig a hivatalok egy szép napon ki nem jelentették: köszönjük, be vagyunk rendezkedve.

Végtére kiderült, hogy nem is olyan könnyű gyárnak lenni. Megpróbáltak azután bútordarabokat gyártani, de csak szólóban, darabonként. Ez ment a legjobban. Nem tudtak annyit készíteni, ami azonnal el ne kelt volna. 1956-ban már annyira nekibuzdultak, hogy komplett hálószoba garnitúrákat kezdtek gyártani, de ez is csak spontán vállalkozásnak számított még.

Az akarat mégis ebben az évben hozta meg az első gyümölcseit. Ekkor már megvolt az előfeltétel ahhoz, hogy valóban igazi gyárrá emelkedjen ez a mindennel foglalkozó, mindenbe belekapó üzem. Kiváló asztalosok, lakatosok álltak rendelkezésére, és az ósdi, kimustrált gépeket is egymásután cserélték fel újakkal. 1956. őszén azután átvették az új asztalosüzemet és ekkor már jogosan viselhették a bútorgyár kitüntető címét. Egy évvel később, az impozáns, minden ízében modern gyárrészlegben a legkorszerűbb felszereléssel végezték a különböző munkafolyamatokat. Szalagcsiszolók, marók, gépigyalú, sorozatfúró, szalagfűrész, préselő és fényezőgépek ontották a szebbnél-szebb bútordarabokat.

1957-ben már az iparos utánpótlást is a legmodernebb eszközökkel biztosították. Megalakult a tanműhely-rendszer. Kiváló mesterember vezetése alatt saját munkapadokon tanulják az önálló munkát. Hogy milyen eredménnyel, azt az utolsó szegig elkészített kifogástalan, komplett konyhagarnitúrák bizonyítják. Tavaly még 34, ma már 65 asztalos szakmunkás és 100 egyéb foglalkozású szakember és szakmunkás dolgozik a gyárban.

1956 augusztusában a már új, korszerű üzemben áttértek a bútorgyártásra.

Néhány adat a gyár kapacitásáról: havonta 120 darab fényezett háromajtós szekrényt, 50 garnitúra nyershálót, 50 komplett konyhabútort, 300 darab heverőt gyártanak és a jövő hónapban rátérnek a népszerű „Harmónia" garnitúrák gyártására is. És ami ritkán fordul elő üzemekben, a Mohácsi Bútorgyár a jövő évre már lekötötte a szerződést a következő cikkek szállítására: 800 garnitúra fehér hálóra, 240 „Harmónia" garnitúrára, 1200 darab háromajtós fényezett szekrényre, 3000 darab heverőre, körülbelül 8 millió hétszázezer forint értékben. És a garancia mindezekre, a napról-napa dícséretesebb munkaszellem, amelynek eredményeként már a tavalyi évben 105.000 forint nyereségrészesedést osztottak szét, ami fejenként majd 1000 forint részesedést jelentett. Az idén pedig az első negyedévtől számítva a mai napik 200.000 forint többletnyeresége van a vállalatnak.

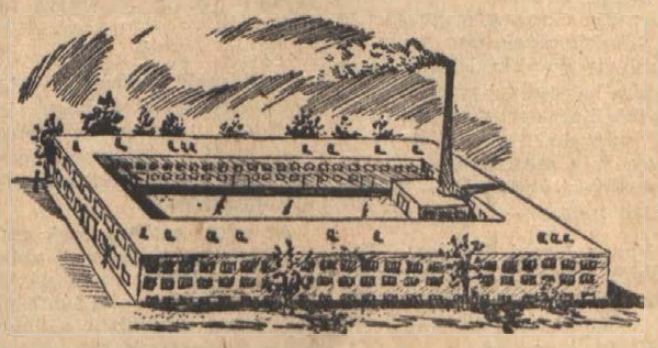
És Králl József, a gyár igazgatója mindezekről úgy beszél, mint magától értetődő dolgokról: — olyan öntudatos, szorgalmas emberekkel, mint a mieink, még többet is el fogunk érni.

Ezt a „többet" máris elérték, mert a Könnyűipari Minisztérium a Mohácsi Bútorgyár előterjesztésére elfogadta az új gyár fejlesztési tervét, és több mint nyolcmillió forintot biztosít a gyár végleges kialakítására.

A tervek szerint 1962-ben már működni fog az új gyár, amely a jelenlegi kapacitás négyszeresét fogja biztosítani. Ez a gyakorlatban azt jelentené, hogy évente egy kis várost tudna bebútorozni, teljes összkomforttal.

De egyben azt is jelenti, hogy az újabb gépek serege, a központi porelszívó berendezés, a korszerű ebédlőterem, a központi fűtés, a modern fürdő, az új kultúr- és klubhelyiségek, egyszer és mindenkorra az ország legkorszerűbb gyárai közé sorolják majd a Mohácsi Bútorgyárat, a szocialista ipar újabb büszkeségét.

(Pálinkás)

1960—62. A Mohácsi Bútorgyár perspektivikus terve. Hazánk egyik legjelentősebb bútorgyára lesz.

Nők iskolája

A Városi Nőtanács novemberben „Nők iskolája" címmel előadássorozatot indít a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Tíz hónapon keresztül havonta egy előadást tartanak orvosi, nevelési, történelmi, politikai, lakberendezési stb. kérdésekről a legkiválóbb előadók. A részvételi jegy ára tíz hónapra 12 forint. Átvehető naponta fél 9—10 óra között a városi nőtanács helyiségében (városi tanács épülete III. emelet 118-as szobában).

Az OIR főtitkára a nemzetközi televíziós műsorcseréről

Prága (MTI). Az OIR, a rádiók és televíziók nemzetközi szervezete központi szervet készül létrehozni a televíziók közötti műsorcsere elősegítésére. Az előkészületekről Josef Wiser, az OIR titkárságának vezetője tájékoztatást adott a Magyar Távirati Iroda prágai tudósítójának:

— Csehszlovákia, Magyarország, a Német Demokratikus Köztársaság és Lengyelország között alkalomszerűen már van bizonyos közvetlen műsorcsere ideiglenes relé-állomás közvetítésével, vagy pedig úgy, hogy az adást egyszerűen az éterből veszik át. Ez a szükség-megoldás nem biztosítja a jó vételt.

— A technikailag kifogástalan műsortovábbítás alapfeltétele az állandó relé-hálózat vagy kábelösszeköttetés megteremtése. Ez a tervek szerint két-három éven belül épül ki Csehszlovákia, az NDK, Magyarország, Lengyelország, a Szovjetunió, Románia és Bulgária között. Az OIR már megtette az előkészületeket a rendszeres közvetlen műsorcserére.

— A tagállamok televíziós műsorainak vezetői januárban Berlinben részletesen kidolgozzák a nemzetközi televíziós műsorközvetítő szerv tervét. Javaslatuk júliusban Helsinkiben kerül az OIR plénuma elé.

Az OIR javaslatot tett az UNESCO-nak, hívja össze közös értekezletre a legnagyobb nemzetközi szervezetek — az OIR, a nyugat-európai rádiók és televíziók nagy részét felölelő UER, az amerikai AIR és a katolikus UNDA — képviselőit. Ez a konferencia alapul szolgálhat ahhoz, hogy az éter hullámain át, a rádió és televízió útján megvalósuljon a különböző társadalmi rendszerű országok kulturális értékelnek rendes cseréje.

A francia jobboldal összefogása a kommunisták ellen

Vasárnap a francia képviselőválasztásokon 28 400 000 választó dönt az anyaország 465 képviselői helyének betöltéséről.

A választási küzdelemben mintegy 3000 jelölt indul, de az első fordulóban valószínűleg csak kevés mandátum sorsa dől el. A párizsi lapok egybehangzóan megállapítják, hogy a megyefőnököknek a belügyminisztériumba befutott legutolsó bizalmas hangulatjelentései alapján az első fordulóban csupán 70—80 képviselői hely betöltése várható, míg a többi mintegy 400 mandátum sorsa csak a november 30-i második szavazáson dől el. Mint ismeretes, az első fordulóban a mandátum elnyeréséhez abszolut többség szükséges, mivel pedig igen sok a jelölt, bármelyikük számára nehéz lesz az abszolut többség megszerzése.

A második forduló előtt a reakciós választási rendszer jóvoltából a különböző pártoknak a szélsőjobboldaltól egészen a szocialistákig, lehetőségük nyílik „kommunista-ellenes front" létesítésére. A nagy alkudozás lehetővé teszi, hogy a pártok visszalépéssek jelöltjeiket az első fordulóra alapján legesélyesebbnek látszó jelölt javára, hogy az egyedül vehesse fel a harcot a második fordulóban a kommunista jelölttel szemben.

Ha a kommunista mandátumok száma meg is fogyatkozik, annak mégis nagy politikai jelentősége van, hogy mennyi szavazatot kap a francia munkásosztály pártja. Párizsi politikai megfigyelők általában azt várják, hogy a Francia Kommunista Párt a jelöltjeire leadott szavazatok alapján mandátumveszteségei ellenére is az ország első pártjai között marad.

A választások eredményét a politikai megfigyelők azért is nagy érdeklődéssel várják, mennyiben mutatkozik meg De Gaulle személyes tekintélye a degaulleista jelöltekre adott szavazatok számában.

A megyefőnökök bizalmas hangulatjelentése ahhan egyezik meg a politikai megfigyelők véleményével, hogy a szavazástól tartózkodók aránya nagyobb lesz, mint amilyen a népszavazás alkalmával volt. Ez igazolható a választási kampány során megnyilvánult érdektelenséggel, szinte közönnyel is.

Külföldről JELENTIK

NEW YORK

Az ENSZ gyámsági bizottsága csütörtöki ülésén Haiti képviselője javasolta, hogy Kamerunra vonatkozóan minden döntést bízzanak egy rendkívüli közgyűlésre, amely 1960 elején ülhetne össze. Mexikó küldötte kifejtette, hogy Kamerun francia és brit gyámsági területén tartsanak népszavazást, hogy a lakosság dönthessen Kamerun jövőjéről.

DJAKARTA

Az indonéz kormány felkérte a parlamentet, engedélyezze, hogy a tavaly decemberben kihirdetett rendkívüli állapotot újabb 12 hónapra meghosszabbítsák — jelenti az Antara hírügynökség.

BONN

A nyugatnémet kormány pénteken sürgős tanácskozásra hazarendelte moszkvai, washingtoni, londoni, párizsi és római nagykövetét.

Az értekezleten a nagykövetek tájékoztatást kapnak a berlini helyzetről — közölte egy hivatalos szóvivő.

KHARTUM

Szaud-Arábia elismerte az új szudáni kormányt.

MOSZKVA

Moszkva közelében új város épül. A várost Szputnyiknak nevezik el. Az 1963-ra felépülő új városba telepítik át Moszkva túlzsúfolt kerületeiből az élelmiszer-, a könnyűipar, az elektromechanikai ipar és több más iparág egyes vállalatait.

MONTEVIDEO

November 18-án három és félezer mezőgazdasági munkás sztrájkolt Montevideo vidékén. Munkahét-minimum és nyolcórás munkanap megállapítását követelték. A munkások kijelentették, meghatározatlan időre sztrájkot kezdenek, ha követeléseiket nem teljesítik.

SZÓFIA

November 21-én megérkezett Szófiába a csehszlovák párt- és kormányküldöttség, Antonin Novotny, a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottsága első titkára, a Csehszlovák Köztársaság elnöke vezetésével.

A lottó nyerőszámai

A lottószelvények száma hétről hétre emelkedik. A 47. játékhéten 2,661.403 szelvény érkezett a Sportfogadási és Lottó Igazgatóságára. A sorsolást Sátoraljaújhelyen a Béke filmszínházban rendezték nagyszámú érdeklődő jelenlétében. A kihúzott számok a következők: 23, 31, 42, 71, 74. Egy nyerőosztályra a szelvények számának megfelelően 998.000 forint nyeremény jut.

Üzenjük a fiataloknak...

Esténként, amikor azt hinné az ember, hogy elcsendesülnek az iskolák, felnőttek igyekeznek hónuk alatt táskával a Gépipari Technikum felé. Tanulnak. Méghozzá nem is kevesen, mert két első osztály indult az idén. A gépészszakon 31, a villamosszakon 25 fős létszámmal. A technikum 6 osztályában összesen 148-an tanulnak az esti tagozaton.

Ha az ember ilyenkor este látogatóba hozzájuk megy, elámul. Még 40 éven felülliek is vannak, akik a füzet fölé hajolva, érdes kezükkel fogják a ceruzát, tollat, számolnak, rajzolnak.

Az öreg diákok, az esteliek, itt a padban újra gyerekekké válnak és ugyanúgy izgulnak a felelésért és talán pajkosak is. Eltűnik itt a kor.

— A kor az eltűnik, de a fáradtság az megvan — mondta a IV/a-ból egy „öreg diák" az óraközi szünetben. Nehéz dolog ám az, amikor az ember becsülettel ledolgozza a 8 órát, aztán itt hallgat heti 4 alkalommal 2—2 órát.

— Ez a legkevesebb, hogy idejövünk, szól közbe a másik, a nehezebb, ezek után otthon tanulni, sőt rajzolni is...

— Nekem két fiam van, — szólt közbe felcsillanó szemmel Markó Nándor, egy 2 és egy 5 éves csöppség. Aranyosak, de tanulni azt nem lehet mellettük. Alig várja az ember a vasárnapot, hogy amikor más szórakozni megy, elküldhesse a gyerekeket sétálni és tanulhasson.

Vándor Ferenc egész nap motoron van, s nemegyszer közvetlenül munka után jön ide, de jön és tanul már negyedik éve.

Szép dolog ez a helytállás, ez a tanulni akarás. Egyiknek se kötelező tanulni, sőt magasabb állásba se megy, ha elvégzi, ott marad a munkapad mellett és dolgozik tovább... de jobban, sokkal jobban.

Az üzemek persze a megoldható nehézségeken segítenek. Sokhelyütt egy órával előbb engedik el őket a munkahelyről, vagy nem osztják olyan műszakba, hogy akadályozza az iskolábamenetelt.

Minden segítség ellenére 8 óra munka után esti és éjjeli tanulással megszerezni azt, amit a frissebb, fiatalabb generáció nappal sajátít el, nem könnyű dolog.

Látni kellene ezt az elkényeztetett vagy felelőtlen hanyag diákoknak, hogy elszégyellják magukat.

— Nekem is két egyforma pofon kellett volna — szólt bele a szüneti beszélgetésbe a fiatal Mikulás Győző. Én is meggondolatlanul az utolsó évben hagytam ott az iskolát, most aztán munka mellett, mennyivel nehezebben tanulok, de tanulok, mert nagyon is beláttam az életben, hogy szükségem van rá. Üzenem a fiataloknak, az iskolásoknak, hogy addig tanuljanak, amíg nincs más dolguk.

— Nagyon meg kell gondolni, ha valaki felelőtlenül otthagyja az iskolát, mert este tanulni trigonometriát, éjjel rajzolni géprajzot és 4 évig sose szórakozni nagyon nehéz.

— Érezzék a tanulást olyan szükségesnek, mint azt a pénzt, amit a szüleiktől kapnak, mint azt a pénzt, amit elköltenek, vagy amit az állam költ rájuk!

Kint elcsendesül az utca és bent a fűtött iskolateremben őszülő fejeket hajt a könyvek fölé a tudásvágy.

Weszti Márta.

Kiskertünk

Az eredményes kertészkedés egyik alapja, a helyes talajművelés mellett a szakszerű talajerő-fenntartás. Mindkettővel kapcsolatban fontos munka van előttünk. Sorrendben az első jelenleg a trágyázás. Sokan mondják, hogy mennyi trágyát kihordtak kertjükbe és mégsincs foganatja. Ez igaz lehet, mert helytelenül végzett trágyázásnál a trágya hatóanyagainak sokszor háromnegyed része is elvész. Szalmás, kilúgozott trágya alkalmazásánál a bomlást végző baktériumok testük felépítéséhez szükséges nitrogént a talajból vonják ki, tehát átmenetileg többet ártottunk, mint használtunk az ilyen trágyázással.

Kiskertünk őszi trágyázásánál az alábbiakra ügyeljünk: 1. Lehetőleg érett istállótrágyát használjunk. Az ilyen trágyában szalma már nehezen ismerhető fel, lágy, omlós, barna színű, könnyen teregethető, jól bekeverhető a talajba. Ebben az állapotban legnagyobb a tápanyag-tartalma. Ha csak szalmás trágyánk van, úgy az elteregetéssel egyidejűleg négyzetméterenként másfél-két dekagramm pétisót is szórjunk ki és a trágyával együtt forgassuk a földbe. 2. A trágyát kihordás után azonnal teregessük szét és forgassuk a talajba. Így vész el legkevesebb a tápanyagokból.

3. Közép kötött és kötött talajon ne ássuk 12—15 centiméternél mélyebbre a trágyát. Sőt laza homokon is elegendő 20 centiméterre aláforgatni. Így legkedvezőbb a trágya korhadása és a gyümölcsfák gyökerét sem sértjük meg.

4. Zöldségeskertben 2—3 évenként trágyázzunk istállótrágyával. Kötött talajon három, homokon kétévenként is elegendő.

5. Teljes trágyázás esetén 5—6 kg trágyát szórjunk ki négyzetméterenként, erősen trágyaigényes növények alá pedig 7—8 kilogrammot. Rendszeresen öntözött kertben, főleg ha azon kettős termesztést is folytatunk, évenként szükséges istállótrágyázni.

6. Gyümölcsfák trágyaigénye évente négyzetméterenként 2—5 kiló. Ezenkívül 3 deka szuperfoszfát és négy dekagramm kálisó, összel egyidőben kiszórva és leforgatva. Tavasszal még öt dekagramm pétisót szórjunk ki négyzetméterenként.

7. Szervestrágyázást lehetőleg ősszel végezzük. A tavaszi szervestrágyázásnál igen nagy a talaj nitrogén és nedvesség vesztesége.

8. Ha istállótrágyához semmiképp sem tudunk hozzájutni, szükségmegoldásként alaptrágyának műtrágyát is adhatunk. Ez esetben ősszel négyzetméterenként másfél-két dekagramm kénsavas ammoniát, négy deka szuperfoszfátot és két dekagramm kálisót szórunk ki ősszel a talaj forgatása előtt. Ezt a megoldást azonban lehetőleg kerüljük.

Kiskertész.

Az Albán Népköztársaság budapesti nagykövetének sajtófogadása

Edip Cuci, az Albán Népköztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete pénteken délelőtt sajtófogadást rendezett az Újságíró Klubban. A sajtóértekezletet Gyáros László, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke nyitotta meg, majd a nagykövet Albánia közelgő nemzeti ünnepe, a felszabadulás 14. évfordulója alkalmából tájékoztatta a sajtó képviselőit hazája helyzetéről, fejlődéséről, a magyar—albán kapcsolatokról.

A MAGYAR KÖZEGÉSZSÉGÜGY HAGYOMÁNYAI ÉS PERSPEKTIVÁJA

A pécsi egészségügyi intézményekben, egyetemi klinikákon dolgozó orvosok részére az ideológiai előadást legközelebb november 25-én, kedden délután 5 órakor tartják meg az egyetem Rákóczi út 80. sz. alatt lévő egyetemi aulában. Es alkalommal az előadást dr. Kun Lajos egyetemi tanár, az Orvosegészségügyi Szakszervezet Központi Vezetőségének tagja tartja: „A magyar közegészségügy hagyományai és perspektívája" címmel.

Szerkesztői ÜZENETEK

K. Ö. Sásd: „Hány hold föld után vonják meg a nyugdíjat, vagy csökkentik?" — kérdi levelében.

Csak attól vonják el a nyugdíjat, akinek öt katasztere hold nál nagyobb területű ingatlana van és azon önállóan maga gazdálkodik, vagy az öt kh. földjét haszonbérbe kiadja. Ha az említettnél kevesebb földje van, a nyugdíját nem csökkentik és nem is vonják el.

*

„Egy régi olvasó" jelige alatti érdeklődik az illető, hogy külföldön élő férjéhez, hogyan menjen ki családjával.

Erre pontos és részletes választ az IBUSZ útlevélkirendeltségénél kaphat (Pécs, Városház u. 2.)

*

Egy névtelen levélírónak üzenjük, hogy gyermektartási ügyével kapcsolatban vagy valamelyik szerdán délután 5-kor jöjjön be jogügyi tanácsadónkhoz és hozza magával az ítéletet, vagy ha nincs ítélet, várja meg, míg megkapja és ha az személyére kedvezőtlen, fellebbezze meg.

Varga József, Marása: „Külföldön lévő hásingatlanomat, hogy lehet értékesíteni, ezzel kapcsolatban kihez kell fordulnom?" — írja.

Bármely külföldön lévő ingatlant csak a Magyar Nemzeti Bank devizaosztályán keresztül lehet értékesíteni, tehát forduljon bővebb felvilágosításért a Nemzeti Bankhoz.

*

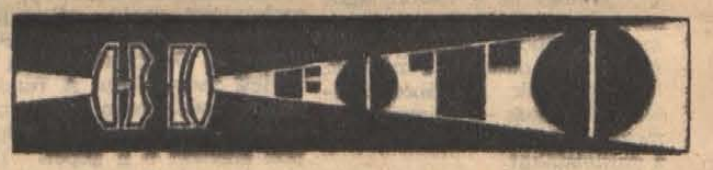
„Egy vidéki előfizető" jeligére válaszunk a következő: A levelében írtakon másként segíteni nem lehet, csak úgy, ha a szabályszerű válópert lefolytatják és a bíróság a válást kimondja, illetőleg a házasságot felbontja.

A gyermektartással kapcsolatban pedig az első fokú bírósági ítéletet meg kell fellebbezni, ha az abban foglaltakkal nem ért egyet. Törvényeink a jogorvoslati lehetőséget biztosítják. A levél szerint együttél egy férfivel, aki törvényesen nincs elválva a feleségétől és a problémái ebből adódnak. Ezen csak úgy lehet segíteni, ha a törvényes útat betartják.

* —

„Előfizető" aláírással érdeklődik egy levélíró, hogy társbérletét hogyan szüntetheti meg, mert lakását rossz beosztása miatt nem lehet műszakilag leválasztani.

Az adott esetben csak csere lehetősége van, de csak akkor, ha a társbérlője is hozzájárul a cseréhez. Vagy ha társbérlője végleg elköltözik a lakásból, — és jogosult a megüresedett részre — akkor igényelheti azt.

Hogyan oldjuk fel vegyszereinket?

Sokszor jelentéktelennek látszó dolgok is nagy bosszúságot okozhatnak a laboratóriumi munkánál. Ilyen aprónak látszó tudnivaló a vegyszerek oldása is, mely látszatra különösebb ismereteket nem igényel.

Mégis azt tapasztaljuk a későbbiek folyamán, hogy a vegyszerek oldása közben is sok hibalehetőségre bukkanhatunk, mely gátolja jó eredményeinket.

Ezért tartjuk szükségesnek, hogy egy-két olyan tudnivalóra hívjuk fel a figyelmet, mellyel sok bosszúság kerülhető el, s munkánkat könnyíthetjük meg vele.

A vegyszerek oldását vízben kell elvégezni, de az oldás folyamata sokban függ a víz (kemény, vagy lágy) jellegétől, hőmérsékletétől, a vízben levő különböző szennyeződésektől. Az oldat tartósságát befolyásolja a víz oxigén tartalma is.

Fontos szabály, hogy a fényképezésnél általában minél tisztább vizet használjunk. Erre a célra legalkalmasabb a desztillált víz, mely menten minden idegen anyagtól, és ez adja a legtisztább oldatot. A desztillált vizet gyógyszertárakban szerezhetjük be. Azonban ez kissé drága az amatőr számára, azonkívül elég körülményes is mindig újra és újra beszerezni, ami időbe is kerül.

Helyesebb, ha megfelelő vízvezetéki vizet használunk fel. Az ilyen vizet, különösen itt Pécsett egyszerűen nem használhatjuk, mert rendszerint sok ásványi anyagot, különösen meszet tartalmaz, ami a hívó karakterét megváltoztatja. Célszerű tehát ezt a vízvezetéki vizet előbb felforralni, mert ezáltal a nem kívánatos anyagoktól megszabadíthatjuk.

A megfelelő mennyiségű vizet csak az erre a célra használt edényben tűzre tesszük és letakarva addig forraljuk, míg az 1—5 percen keresztül buzogva nem forr, majd lehűtjük. Amikor a hőmérséklete 30—40 fok között van, a tiszta vizet a leülepedett szennyeződésről leöntjük. Természetes, még jobb, ha e forralt és lehűtött vizet használatbavétel előtt megszűrjük.

A vegyszerek oldását ebben a folyadékban végezzük. Az oldáshoz a végső mennyiség kb. egy harmadát vegyük, hiszen a vegyszerek víztartalma úgyis szaporítja a térfogatot.

Az oldást mindig a megadott sorrendben és az előírt hőfokon végezzük, mert csak ennek betartása biztosítja az oldat minőségét.

Ha a recept oldási hőfokot nem tartalmaz, akkor az oldást nyugodtan végezhetjük 30 fok körüli folyadékban, mert ez a hőfok a vegyszerekben jelentős elváltozást nem okoz. Magasabb hőfokra ne melegítsük a folyadékot, mert ez már elváltozásokat okoz. Különösen fontos az, hogy a gyorsan oxidáló hívó-anyagokat ne oldjuk meleg vízben, mert a gyors oxidációt a hő elősegíti.

Ha bármely oknál fogva a vegyszerek oldását nem tudjuk folyamatosan végezni, akkor az időnket úgy osszuk be, hogy a hívóanyagok oldását megvárva a konzerváló anyagok elvegyítését is megkezdjük, ezzel ugyanis megakadályozzuk a már feloldott hívóanyagok gyors felbomlását.

A megadott hívási sorrend azért fontos, mert az az oxidációs folyamatot a legkisebb mértve csökkenti, másrészt pedig figyelembe veszi azt, hogy egyes vegyszerek csak bizonyos feltételek mellett, csak más vegyszerek oldatában oldódnak fel könnyen.

Az oldást bizonyos mértékig gyorsíthatjuk, ha az oldatot egy üveg, vagy műanyag pálcával lassan kevergetjük. E kevergetésnek nem szabad erőteljesnek lenni, sem a folyadékot rázogatni nem szabad, mert a folyadéknak ezzel előidézett gyors áramlása közben sok léghuborék keletkezik, miáltal a folyadék sok oxigént vesz fel.

A vegyszereknek a folyadékba való öntését csak lassan, kis adagokban végezzük, folytonos kevergetés közben. Mindig várjuk meg, míg a beöntött anyag nagyjából feloldódik, mert különben egyes anyagok összeállnak és nehezen oldható csomókat alkotnak.

Bizonyos idő múltával a folyadékba keverit vegyszerek teljesen feloldódnak, ennek ellenére mégis találunk a folyadékban üszkölő anyagokat. Ezek a vegyszerek tisztátalanságából származnak, melytől az oldatot meg kell tisztítani.

Az oldatok tisztítását többféle képpen végezhetjük. A legegyszerűbb, ha megvárjuk, míg leülepedik a végső térfogatra feltöltött folyadék, és a tiszta felső réteget óvatosan leöntjük.

A másik megoldás a szűrés. E célra szűrőpapírt használunk, melyet először a megfelelő formára vágunk, majd egy körcikket belőle összehajtva a folyadéktölcsérbe helyezzük.

A szűrés előtt a szűrőpapírt meg kell nedvesítenünk, mert különben hamar eltömődik. A tölcsér és az üveg szája köré helyezzünk kis fadarabot, hogy az üvegből a levegőt a megszűrt folyadék kiszoríthassa, mert másképp a tölcsérbe ömlött folyadék nem csepeg le.

Sokszor gondot okoz a szűrőpapír beszerzése. Pótlásul jól használható a tölcsérbe helyezett és előzőleg megnedvesített vattacsomó. A csomó összenyomásának mértékével szabályozni tudjuk a szűrés finomságát is.

A leszűrt folyadékot a megfelelően színezhető üvegbe tesszük.

Az elmondottakkal elősegítjük oldataink tisztaságát, a jó munkát.

H— —k.

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. november 24-től 1958. november 30-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RADIO

6.25: Rákóczi induló. — 6.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 6.40—7.59-ig: Vidaman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 6.30: Hírek, Időjárásjelentés. 6.00: Falurádió. — 6.30: Néhány perc tudomány. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Uj könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. — 9.59 Időjelzés. — 10.00 Hírek. Lapszemle. — Időjárásjelentés. — 11.57: — Technikai szünet. — 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Hírek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjelzés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 17.59: Időjelzés. — 18.00: Hírek. — 19.00: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

PETŐFI-RADIO

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 8.10: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek, Időjárásjelentés. — 21.00: Hírek. — 23.00 Műsorzárás.

Finommechanika rádiójavítója Rákóczi út 39.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RADIO

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Riportműsor.
9.15: Filmdalok.
9.45: Lányok, asszonyok . .
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk . . .
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Népdallal a világ körül.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Pygmalion. — Részletek Loewe operettjéből.
15.00: A Gyermekrádió műsora.
15.20: Pár lépés a határ. Mesterházi Lajos regénye folytatásokban.
15.40: Népdalok Észak-Amerika déli vidékéről.
16.10: Nagy mesterek muzsikájából.
16.40: Napirenden . . .
16.45: Johann Strauss-művek.
17.00: Hazai körkép...
17.20: Ötórai tea.
18.15: Az Állami Népi Együttes zenekara játszik, Csapó Károly énekel.
18.40: Negyven éve történt . . .
19.10: Könnyű zene.
20.10: A Magyar Zene Hónapja.
21.10: Magyar költők versei.
22.30: Tánczene.
23.20: Irmgard Seefried és Dietrich Fischer-Dieskau énekel.
0.10: Népdalok és cigánydalok.

Legújabb típusú rádiót az Állami Áruház rádióosztályáról

PETŐFI-RADIO

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: Hogyan mondjunk verset?
16.00: Szív küldi . . .
16.30: Külpolitikai kalauz.
16.40: Részletek Mascagni operáiból.
17.20: Kis lakások — nagy gondok.
17.30: Bach. és a népzene. Előadás.
18.25: A barátság hullámhosszán.
18.35: Népszerű szórakoztató muzsika.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Klasszikus operettek.
20.40: Magyar nóták.
21.05: Tánczene.
21.40: Beszélgetés irodalmunkról.
22.00: Orosz operákból.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

KEDD

KOSSUTH-RADIO

8.10: A Fényes Elek Közgazdasági Technikum énekkara énekel.
8.40: A munkásmozgalom dalaiból.
9.00: Gyermeknevelés.
9.15: A Gyermekrádió műsora.
9.40: A Császár—Groll harmonikakettős játszik.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Szimfonikus táncok.
11.00: A planétás ember. Regény folytatásokban.
11.17: Verbunkosok, magyar nóták, csárdások.
12.10: Könnyű zene.
13.00: Békés Virág és Székely Mária énekel.
13.10: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zene.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: Operettrészletek.
15.35: Napirenden . . .
15.30: Egy falu — egy nóta.
16.10: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.00: Politikai áprószentek. Előadás.
17.15: Operahangverseny.
18.15: Szív küldi . . .
18.40: Gyári sziréna...
19.00: A Lengyel Rádió tánczenekara játszik.
19.15: Kerekasztal...
19.35: Magyar népdalok.
20.25: Erzsébetek — Katalinok. Társasjáték.
21.45: Tudományos híradó.
22.15: Mai szemmel...
22.25: Könnyű dalest.
23.08: Zenekari hangverseny.
0.10: Magyarnóták.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban

PETŐFI-RADIO

14.20: Kórusok.
14.40: Filmzene.
15.00: Elbeszélés.
15.16: Váczi Károly hangversenye a stúdióban.
15.50: Reformkori hétköznapok.
16.05: Operettrészletek.
16.45: Flotow operáiból.
17.15: Rádió szabadegyetem.
17.45: Népi muzsika.
18.10: 75 éve született Babits Mihály.
18.40: Gigli énekel.
19.05: Az ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Mai nótaszerzők.
19.40: Falurádió.
20.00: A Magyar Zene Hónapja.
20.45: Uj elméletek a Naprendszer kialakulásáról.
21.30: Részletek szovjet szerzők operettjeiből.
22.10: Művészlemezek.

„Pajti" rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

SZERDA

KOSSUTH-RADIO

8.10: Népszerű operarészletek.
9.00: Rádió szabadegyetem.
9.30: Lett, finn és spanyol népdalok.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.30: Operettmelódiák.
11.00: Gyári sziréna...
11.20: Verbunkos muzsika.
11.40: Mozart-művek.
12.10: Tánczene.
13.15: Mai szerzők operettjeiből.
14.00: Zenei műszavak nyomában, Előadás.
14.45: A moszkvai VIT hangversenyeiből.
15.10: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.30: Georg Ots énekel.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Napirenden....
16.15: Szív küldi! . . .
16.45: A Magyar Rádió gyermekkórusa énekel.
17.00: Élő szóval — muzsikával.
18.50: Menyasszonyok — vőlegények iskolája.
19.10: Közvetítés a Jókai Színházból. A második kakasszó.
21.50: Chopin-keringők.
22.25: A Magyar Zene Hónapja.
0.15: Népdalok.

Kiránduláshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból

PETŐFI-RADIO

14.20: Orosz nyelvkecke az általános iskolásoknak.
14.40: Zenekari hangverseny.
16.02: Kedves dalaink.
16.30: Részlet Hunya István „Kubikosok" c. kötetéből.
16.45: Részletek francia operákból.
17.30: A kőolaj felhasználásának új módszerei.
17.45: Az Albán Rádió Népi Együttesének műsorából.
18.10: Gyermeknevelés.
18.30: Rádióegyetem.
19.05: Déri Pál és Kósa György hangversenye a stúdióban.
19.40: Falurádió.
20.00: Népszerű szórakoztató muzsika.
21.05: Az Udvardy-kamarakórus hangversenye.
21.35: Moszkvai tudósítónk jegyzete.
21.35: Tánczene.
23.35: Népek zenéje.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RADIO

8.10: Albán zeneszerzők műveiből.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Menyasszonyok — vőlegények iskolája.
9.20: Magyar szerzők hegedűdarabjai.
9.40: Zenei műsor.
10.10: Rádióegyetem.
10.40: Handel: Három német ária.
11.00: A planétás ember. Regény folytatásokban.
11.16: Béres János furulyázik.
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Könnyű melódiák.
13.00: Albán népballadák.
13.12: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: A munkásmozgalom dalaiból.
15.10: Fiatalok sakkiskolája.
15.20: A Gyermekrádió műsora.
15.35: Ifjúsági riportműsor.
16.10: Künneke szerzeményeiből.
16.45: Michelangelo: Márványtömbszonett.
16.50: Lányok, asszonyok . . .
17.05: Népi muzsika.
17.44: József Attila szerelmes verseiből.
18.15: Könnyűzenei híradó.
18.45: Fórum. Munkások és parasztok.
19.00: Puccini: Pillangókisasszony. Háromfelvonásos opera.
22.15: Tánczene.
23.10: A Magyar Zene Hónapja.
0.10: Magyarnóták.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

PETŐFI-RADIO

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Operatrészletek.
16.10: Hazafelé. Elbeszélés.
16.35: Ifjúsági műsor.
17.10: Tallózás a nyugati sajtó hasábjain.
17.25: A Magyar Zene Hónapja.
18.00: Népi muzsika.
18.10: Rádióegyetem.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Részletek Ljatosinszkij filmzenéjéből.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Judy Garland és Frankie Laine énekel.
20.45: 1000 hetes vagyok. Riport.
21.05: Behár György népdalfeldolgozásaiból.
21.25: Fúvószene.
21.50: Könyvismertetés.
22.00: Szórakoztató zenekari hangverseny világhírű művészek közreműködésével.
22.45: Rabindranath Tagore versei.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál. Rákóczi út 39.

PÉNTEK

KOSSUTH-RADIO

8.10: Operettrészletek.
8.55: A kristályváza. Elbeszélés.
9.10: Zenekari hangverseny.
9.50: Az Ifjúsági Rádió műsora.
10.10: Látogatás a baranyai sokácoknál.
10.30: A Határőrség Fúvószenekara játszik.
11.00: Rádióegyetem.
12.10: Tánczene.
13.00: Gazda-szemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
13.15: Operarészletek.
14.10: Üttőrőhíradó.
14.35: Napirenden . . .
14.40: Színes népi muzsika.
15.15: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Az Ifjúsági Rádió műsora.
16.10: Klasszikus operettek.
16.45: Albán ünnepi műsor.
17.10: A Magyar Zene Hónapja.
18.15: Szív küldi . . .
18.40: Ifjú Figyelő..
19.00: „Fortuna háza. . ."
20.30: Népdalok.
20.55: A Rádió irodalmi hetilapja.
21.25: Tánczene.
22.20: Salzburgi Ünnepi Játékok. 1958.
23.20: Könnyű zene.
0.10: Borodin: Zongoraötös.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja!

PETŐFI-RADIO

14.20: Zenekari hangverseny.
15.00: Zárszámadás a Szolnok megyei termelőszövetkezetben.
15.15: Könnyűzene.
16.00: Könnyűzenei híradó.
16.30: „04 . . ." Riportműsor.
16.40: Fúvószene.
17.10: A harag napja. Sándor Kálmán színművének rádióváltozata.
19.15: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.25: Tánczene.
19.40: Falurádió.
20.00: Heti hangversenykalauz.
21.05: Operettrészletek.
21.25: Salzburgi Ünnepi Játékok. 1958.
22.00: Tánczene.
22.20: Arcképek rivaldafényben.
22.55: Vers.

Rádiójavítás jótállással a Finommechanikánál, Rákóczi út 39.

SZOMBAT

KOSSUTH-RADIO

8.10: Lányok, asszonyok . . .
8.25: Népi muzsika.
9.00: Üttőrőhíradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Óvodások műsora.
10.10: Riportműsor.
10.30: Farkas Ferenc operettdalaiból.
10.50: A planétás ember. Regény folytatásokban.
11.20: Bramhs: h-moll klarinétötös.
12.10: Népi muzsika.
12.45: Mi újság a könyvesboltokban?
13.00: Operarészletek.
13.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.50: Szív küldi . . .
14.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.10: A Szvjesnyikov-kórus énekel.
15.30: A nemzetközi munkásmozgalom időszerű kérdései.
15.45: Martiny Lajos zongorázik.
16.10: Előszóval — muzsikával.
18.15: A Magyar Zene Hónapja.
19.00: Csehov két novellája.
19.13: Régi kedvelt melódiák.
20.30: Vidám est.
22.15: Juhász Gyula: Anna örök.
22.20: Tánczene.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán

PETŐFI-RADIO

14.20: Operakalauz. Beethoven: Fidelio.
15.20: Fotoamatőrök ötperce.
15.25: Könnyű fúvósmuzsika.
15.45: Krizantémok. Rádiójáték.
16.35: Magyarnóták.
16.50: Amíg a Turandot eljutott a színpadig. Előadás.
17.30: Műszaki Baedecker. Összeállítás.
17.50: Népszerű operettekből.
18.15: A járási művelődési otthonban.
18.25: Könnyűzene.
19.05: Szerelmi kettősök operákból.
19.40: Falurádió.
20.00: Glinka: Változatok egy Mozart-témára.
20.10: A Magyar Zene Hónapja.
21.20: Vidéki Népi Zenekarok muzsikálnak.

Ultra-rövidhullámú rádiót az Állami Áruházból

VASÁRNAP

KOSSUTH-RADIO

8.00: Falusi életképek.
8.20: Egy falu — egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Figyeljük a zenét!
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
11.00: Muzsikáló képeslapok.
11.30: Magyar tájak.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi . . .
13.30: Rádiólexikon.
14.00: Hanglemezparádé.
14.30: II. félidő.
15.20: Csajkovszkij műveiből.
16.10: Hét nap a külpolitikában.
16.25: Könnyű melódiák.
16.45: Festők ihletője: a Balaton.
17.10: Kincses Kalendárium.
18.03: 10 éves a Magyar Rádió tánczenekara.
19.00: Emberek között.
20.10: Népi muzsika.
20.43: Halálfánc. Bognár Károly rádiójátéka.
22.35: Közvetítés a Várkert-Kioszkból.
23.20: Beethoven műveiből.
0.10: Shorty Rogers és zenekara játszik.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádiószervize

PETŐFI-RADIO

8.00: Peskó György orgonál.
8.30: A római katolikus egyház félórája.
9.00: Szulzsenko énekel, Alfons Bauer és együttese játszik.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi . . .
11.00: Közvetítés a pradesi Fesztiválról.
12.20: Petőfi Sándor prózai írásaiból.
12.50: Művészlemezek.
14.15: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Tápéi zenés játék.
15.25: Jézus tanítványai. Regényismertetés.
15.55: Operettrészletek
16.25: Haydn: B-dur vonósnégyes.
16.45: Tánczene.
17.40: Bramhs-kórusok.
18.00: Féja Géza új könyvéről.
18.15: Preklasszikus operákból.
19.10: Szenvedélyünk a munka.
19.20: Szántósi Margit és Karsai Zsigmond énekel.
19.40: A múlt és a jövő városa.
20.00: Zenekari hangverseny.
20.50: Filmzene.
21.10: Tánczene.
21.31: Gondolatok a könyvtárban.
21.40: A Magyar Zene Hónapja.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

SPORT

A vasárnapi mérkőzések előtt

A KOMLÓI BÁNYÁSZ házatáján ugyanosak elégedettek a csapat eddigi eredményeivel. A bajnokság megindulásakor pedig a szurkolók közül sokan nem bíztak a csapatban. Az átszervezett, megfiatalított együttes az eddigi mérkőzések során várakozáson felüli teljesítményt nyújtott és jelenleg két tiszta ponttal vezet a bajnoki táblázaton. Most vasárnap egyik legnehezebb mérkőzésük előtt állnak a komlóiak. Az utóbbi időben igen jó formába lendült Sztálinvárosi Vasassal kerülnek szembe. A héten egymásközt tartottak kétkapus edzést s a hírek szerint nem kívánnak változtatni a csapat legutóbbi összeállításán. A Sztálinvárosi Vasasnak a Pécsi Dózsa elleni aratott győzelme után igen jó híre van Komlón.

A PÉCSI DÓZSA heti kétkapus edzésén a csapat igen vegyes benyomást keltett. Az első félidőben az ellenfél, a PEAC 2:1-re vezetett. Szünet után a Dózsa csatárai kissé összeszedték magukat és 7:2 arányban sikerült megnyerniök az edzőmérkőzést. Az első félidőben a Schvara—Kresz, szünet után Plevk—Kresz fedezetpár játszott, meg kell azonban mondani, hogy a fedezetpár egyik összeállításban sem elégítette ki a vezetőket. A csatársor Kamondi, Garami, Opova, Kovács, Horváth összeállításban szerepelt. A kékszárgák vasárnapi ellenfele a Kaposvári Kinizsi lesz. A mérkőzést délután fél 2 órai kezdettel játszák a Tüzér utcai pályán. A hírek szerint a kaposváriak nagyon felkészültek a mérkőzésre, a Kinizsit előreláthatólag népes szurkológárda kíséri Pécsre.

A PVSK már ma délben felutazik Budapestre, a vasutas csapat ugyanis vasárnap délelőtt mérkőzik meg a Délbudai Spartacussal. A PVSK fiataljai a heti edzéseken jó formát árultak el. A vezetők szerint döntetlen eredményt szeretnének kiharcolni. A csapat összeállításában nem igen várható változás a legutóbbi bajnoki mérkőzésen szereplő 11-el lép vasárnap is pályára a PVSK.

A PÉCSI BÁNYÁSZ játékosainak jót tett a kétheti pihenő. Könnyű edzésekét tartottak, hogy felfrissülten állhassanak ki a legközelebbi bajnoki mérkőzésekre. Vasárnap a Simontornyai BTC lesz a bányászcsapat ellenfele, a mérkőzést a vendégek kérésére délelőtt 10 órakor játszák le Pécsbányatelepen. Szőke és Vámos sérüléssel és betegséggel bajlódott a héten, de játékukra feltételenül számítanak. A csapat összeállításán nem szeretnének változtatni. A Simontornyai BTC ellen jó mérkőzést várnak a bányászcsapat vezetői, és remélik, hogy a csapat ezúttal is győzelemmel fogja megörvendeztetni népes szurkoló gárdáját.

A PÉCSI VASAS 12-es keretet jelölt ki a vasárnapi Bonyhádi MTE elleni találkozójára. A csapat összeállítása csak közvetlenül mérkőzés előtt történik. A bonyhádiak hosszabb ideje nem vesztettek pontot, jó formában vannak. A Vasas vezetői azonban mégis reménykednek mind a két pont megszerzésében. Erre szükség is van, ha nem akarnak leszakadni az élmezőnytől. A mérkőzést délelőtt 10 órai kezdettel játszák le a BTC sporttelepén.

A BTC pénteken délután a Kinizsivel tartott kétkapus edzést a Verseny utcai pályán. Kívánatos edzőnek egyelőre még csak kerete van a Balinkai Bányász elleni vasárnapi mérkőzésre. A vezetőket az is izgatja, hogy még péntekig semmiféle értesítést nem kaptak a balinkaiaktól, mikor és hol rendezik meg a mérkőzést. Bár a csapat még nincs teljesen együtt, mégis szeretnék, ha végre megszakadna a balszerencse-sorozat és vasárnap Balinkán tiszteles eredményt érnének el.

Megyei II. oszt. tornász-bajnokságok

A Pécsi Pedagógiai Főiskolán rendezték a Baranya megye 1958. felnőtt II. o. női—férfi tornász egyéni és csapatbajnokságát. A csapatbajnokságon egy-egy csapat indult, női részről a Komlói Bányász SK, férfi részről a Pécsi Pedagógiai Főiskola csapata.

A férfi II. o. csapatbajnokságot a főiskola csapata (Mészáros, Fehér, Röck, Czibere, Mohácsi, Fésüs) nyerte 254.7 ponttal. Általában sokat bizonytalankodtak a versenyzők, csak a lógyakoriatok voltak egységesen átlagon felüliek, a nyújtógyakoriatok gyengén sikerültek.

A férfi II. o. egyéni bajnokságot Fésüs László, Pécsi Ped. Főiskola versenyzője nyerte 106.9 ponttal. Igen tehetséges tornászt ismertünk meg a második helyezett Czibere Endre, Ped. Főiskola, személyében, ki 103.6 pontot ért el. A harmadik helyezett Röck Samu, Ped. Főiskola, is sokat fejlődött.

A női II. o. csapatbajnokságot a Komlói Bányász SK csapata nyerte 178.7 ponttal. A gerenda és műszabadgyakoriatokban igen jó teljesítményt nyújtottak a bányász versenyzők, a felemás korlát gyakoriatok gyengébbek voltak, de ez ugrásban is javulni kell az országos bajnokságig, melyen az elégnő egységes csapatot jó eredmény elérésére tartjuk képesnek.

Ha a hátralévő időt jól használják fel, a Pécsi Pedagógiai Főiskola versenyzői is sikerrel szerepelhetnek az országos II. o. egyéni és csapatbajnokságon.

Sajnálatos és érthetetlen, hogy a női II. o. egyéni bajnokságon nem volt egyetlen induló sem. Reméljük, a jövő évben ez a bajnokság sem marad gazdátlan.

Szombati SPORTMŰSOR

LABDARÚGÁS: Városi I. osztályú mérkőzések: Pécsi Vasas II.—Spartacus, Bőrgyár-pálya, 14, Cementipari—PVSK II., Postás-pálya, 14, Pécsi Bányász II.—Helyőrség, Pécsújhegy, 13.30, Szikra—Helyiipar, Kokszművek-pálya, 14. Megyei ifjúsági mérkőzés: Dózsa—Vasas, Tüzér utca, 14.15.

KOSÁRLABDA: Összevont megyei mérkőzés: Bátaszék—Szigetvár, férfi, Bátaszék, 14.

ASZTALTENISZ: tizek bajnoksága, Férfi ifjúságiak, Uráni SC tornaterme, 15. Férfi felnőttek: Uráni SC tornaterme, 17. Női felnőttek, BTC kultúrterme, 17.

Sporthírek

Lengyel—Magyar tornászviadalt rendeznek Budapesten. A magyar válogatott női csapatban szerepel a BTC fiatal tornásznője Bács-Berger Györgyi is.

A PVSK baráti kör értesíti tagjait, hogy hétfőn este 6 órakor a Váradi Antal utcai vasutas otthonban a csapat vezetői beszámolót tartanak a Délbudai Spartacus elleni mérkőzésről.

A Diáksportnapon vasárnapra erdei futóversenyt tervezett. A versenyt közbejött akadályok miatt nem tudják megtartani, helyette későbbi időpontban atlétikai teremben bajnokságot rendeznek a pécsi középiskolák fiataljai részére.

A kézilabda-játékvezetői testület ezúton is felhívja a játékvezetők figyelmét, hogy november 26-án, szerdán, továbbképzést tartanak a megyei szövetség helyiségében.

Ülést tartott a megyei testnevelési sporttanács elnöksége. Az ülésen az MTST jövő évi költségvetését vitatták meg, majd a szakkáderképzés helyzetét beszélték meg az elnökség tagjai.

A labdarúgó-edzők testülete értesíti tagjait, hogy hétfőn, november 24-én, este 6 órakor az MTST helyiségében továbbképző előadást tartanak.

A PVSK férfi és női kosárlabda csapata vasárnap Budapesten mérkőzik az NB I-ért, a férfiak a BEAC-cal, a nők az MTK-val játszanak.

Vasárnap Komlón kézilabda NB I. mérkőzés lesz. A Komlói Bányász ez alkalommal a Bp. Kábelgyárral játszik, a találkozó 10 órakor kerül sorra.

Toke

A városi tekebajnokság mindkét csoportjában legutóbb ismét több mérkőzést játszottak. „A" csoport: Tatarozó—Bányász 5:3, Kinizsi—Közlekedés 6:2, BTC—PVSK 8:0, Szikra II.—Építők 5.5:2.5, „B" csoport: Közlekedés—Szikra III. 8:0, BTC—Bányász II. 7:1, PVSK II.—Építők II. 6:2. Az „A" csoportban a BTC vezet a Szikra II. előtt, a „B" csoportban a PVSK áll a bajnoki táblázat élén.

A TEKE NB I. ÁLLÁSA

Férfi csoport

1.	U. Dózsa	13	44	— 34	32971 84
2.	Sz. Postás	14	44	1 30	35239 80.5
3.	BTC	13	39	3 31	30859 56
4.	Szeg. Ép.	12	40	1 31	30072 84.5
5.	MÁVAG	12	40	— 32	29197 82
6.	Gy. Lensz.	12	37	1 34	29745 81.5
7.	KISTEXT	12	38	1 33	29482 80.5
8.	Kecsk. V.	13	38	1 33	29650 49.5
9.	Gy. ETO	11	38	1 27	27723 48.5
10.	Bp. Előre	11	33	1 32	27502 47.5
11.	Pápa	13	38	1 41	32432 46.5
12.	Sz. Vasút	12	33	— 39	29927 46
13.	Bp. Trakt.	12	30	1 41	29936 40.5
14.	Gy. Rich.	12	29	1 42	29609 39.5
15.	P. Szikra	12	32	— 40	29215 38
16.	Cserző	12	23	— 47	29874 31

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Képes Erzsébet, Neth Zoltán, Ferenc Csilla, Recseg Zoltán, Patakl Zoltán, Fábert Anna, Nagy Attila, Kálmán Tibor, Lőrincz István, Teleki Ildikó, Ebert Zoltán, Molnár Anikó, Gröf Henriette, Klárics Éva, Kovács Edith, Gál Zsuzsanna, Lorencz János, Pap István, Scherk Hajnalka, Fodor János, Farkas Anna, Nagy Zsuzsanna, Szabó István, Fekete Teréz, Batai Zoltán, Bodonyi György, Vágyi Katalin, Tóth Lajos, Kolánczi Gábor, Tóth János, Schaub Vilmos, Kovács József, Borovácz István, Schlepp Anna, Dányi Sándor, Hesz Magdolna, Huber Julianna, Lantos Hajnalka, Lippai Vilmán, Tóth Katalin, Farkas Ernő, Jäger János, Zsdrái Ibolya, Schneider Piroska, Körmendy József, Kerner Miklós, Sós Ilona, Kányar Ilona, Kimmel János, Baráth Ferenc, Mátyási Anna, Szulhány Éva, Szulhány Edit, Cser Mária, Balázs Mátyás, Kelemen Anikó, Horváth Regina, Gerdei Ferenc, Maul Miklós, Keszég András, Halmai Tibor, Kovács Terézia, Bremer Valéria, Győrfi Irén, Székely Csaba, Rubinszki József, Somogyi Imre, Tamás Csaba, Kovács Ibolya, Horvay Viktor, Eichert József, Révész Ferenc, Ferenczi Gábor.

Házasságot kötöttek:

Cser Lajos bányacsillés és Csapi Irma felszolgáló, Balogh József bányamunkás és Rohr Ilona gyárimunkás, Gulyás János Pál bányacsillés és Schweizerut Mária Magdolna segédmunkás, Etzl István bányacsillés és Kalányos Rozália, Mahner Ede lakatos és Fehér Mária, Hortai Csaba László műszaki előadó és Lukács Ilona tanítónő, Fejes Gábor gy. munkás és Szente Margit takarítónő, Kovács László autószerelő és Novics Julianna BM dolgozó, Jarabek Alajos lakatos és Sámik Margit, Komlódi Lajos fürömester és Varga Margit, Budai Béla előadó és Matosics Kornélia előadó, Czala Károly férfi szabó és Fónai Anna női szabó, Schwarz Kámill bélyegkereskedő és Tar Ida gyors- és gépíró, Patkó Sándor földműves és Götz Anna, Sas Antal gk. vez. és Fridrich Anna BM dolgozó, Gásdár Ernő fényképészsegéd és Jurinics Karola varrónő, Antal László villanyszerelő és Fekete Erzsébet készítővarrónő, Nemes Ferenc villanyszerelő és Miklósi Edit fényképész tanuló.

Meghaltak:

Trischler Márton 58 éves, Keszthelyi Ferencné szül. Szokol Katalin 79 éves, Pölöske István 48 éves, Pap János 63 éves, Csonka Anna 75 éves, Almási Bálintné sz. Kádár Rozália 63 éves, Páncsics Lukácsné szül. Elicskovics Mária 68 éves, Lang Györgyné szül. Katona Katalin 77 éves, Tári István 42 éves, Csirke József 67 éves, Édel Miklósné szül. Baráth Margit 57 éves, dr. Kiss Endréné szül. Szlafkovszky Izabella 85 éves. Bakó Lajos 90 éves, Neth Zoltán 2 napos, Máté József 61 éves, özv. Schwara Frigyesné szül. Urbán Krisztina 77 éves, Szűcs Mária 7 éves. Bors Karolina 81 éves, Ladika Julianna 68 éves, Benkő Csaba 2 hónapos, Benkő András 2 hónapos, özv. Fischer Ágostonné sz. Brenner Anna 82 éves, Schmidt János 2 hónapos, Láz Lajosné szül. Vastag Zsófia 64 éves.

Áramszünet lesz 23-án reggel 7 órától délután 14 óráig az alább felsorolt területeken: Hosszúhetény község, kozári szőlőhegy, Vasas II. falu, Vasas Felső Főrián.

Közlemények

A Megyei Rendelő Intézet legközelebbi munkaértekezletét 1958. november 27-én, csütörtökön délután 2 órakor tartja az intézet III. em. 4. sz. kultúrtermében. Ezt követően dr. Hahn Elemér megyei belgyógyász főorvos a „Diabetes korszerű kezelése" címmel orvosi továbbképző előadást tart, amelyre orvosainkat meghívjuk.

☆

Áramszünet lesz transzformátorállomás áttelepítése miatt holnap, vasárnap 6—17 óráig a Rákóczi, Felsőmalom, Tímár, Bercsényi, Rózsa F., Czindery, Liszt F., Zsinkó I., Lenke és Fürdő utcákban, valamint 7.30—10 óráig a Bajcsy Zs. u. felső szakaszán.

☆

Pécsi Keltetőnél (Xavér utca 19.) mindennap kapható rántani való csirkével való élőcsirke, kg-ként 26.— Ft. 100 db vétel esetén üzemeknek és vállalatoknak kollektív vásárlással díjmentesen kiszállítjuk.

APRÓHIRDETÉSEK

A SALLAI U. 1. SZ. ALATTI

JATEKBOLTUNK

átalakítás után, szombaton, 22-én megnyílik.

Nagy játékvásár,

óriási választék a legújabb, legötletesebb játékokból.

Szeretettel várjuk a kedves vevőközönséget.

PÉCSI KISKERESKEDELMI VÁLLALAT.

Állás

Szigetvári Földművesszövetkezet zöldségbolt vezetőt keres azonnali belépésre. — Jelentkezés írásban vagy személyesen — központi irodánkban. 96

Mohácsi Vendéglátó Vállalat Béke Éttermébe — szakképzett szakácsot és üzletvezetőt keres. Jelentkezés személyesen vagy írásban. 98

Figyelem! Mohácsi és komlói ruhabemutatóhoz nő manekeneket keresünk 18—30 évig, részletes felvilágosítás jelentkezéskor. Jelentkezni lehet a Baranya megyei Kiskereskedelmi V. kereskedelmi osztályán, — szombaton de. 11—13 óráig. 100

Kötélgyártó szakmunkásokat és gerebenező munkásokat keresünk kaposvári munkahelyre. Átlagkereset: 1 800 forint. Részletes felvilágosítást levélbeni jelentkezésre küldünk. Kaposvár és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Kaposvár, Budai Nagy Antal u. 5—6 szám. Telefon 23-92. 88

Középkorú intelligens nő, magánoshoz házvezetőnőnek ajánlkozik. Válaszokat „Egyedülálló" jeligére Pécs, Szigeti út 35. 539

Budapesti orvoscsalád bentlakó mindenest keres. Jelentkezés Pécsett, Alkotmány utca 49. szerdáig, délelőtt 11-ig. 561

Kovácsmester családjával elhelyezkedne állami gazdaságba, — gazdasági kovácsnak. Cím: Inhoff Péter, — Baksa 1. 565

Megbízható ajánlással bejárónőt keresünk fél napra. Megbeszélés vasárnap délután 3—5 között, Szent István tér 15. 645

A Kesztyűgyár Vállalat felvesz ideiglenes hatállyal karbantartó asztalost. Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályán. 106

Lakás

Kaposvári kétszobás lakásomat elcserélném pécsiért. Dr. Lajos Kálmán, Kaposvár, — Beloiannisz u. 18. 17

Kétszoba, összkomfortos öröklakás, cserével beköltözhetően, olcsón eladó. Erdeklődni Mártírok útja 56. emelet 3, vasárnap dél tájban. 594

Elcserélném Mohácson belvárosban lévő 2 szoba-konyhás lakásomat hasonló pécsiért. Cím: Mohács, Tanácsház u. 1. Bánfai. 519

Elcserélném 2 szobakonyha, speizos lakásomat 1 szobáért is. Kovács, Kossuth u. 63. sz. 670

Fiatal házaspár üres vagy bútorozott szobát keres december 1-re, Pécsújhegy, III. dűlő 181. Tóthék. 618

Ingatlan

Vókány, Kossuth Lajos utca 82. számú családi ház gazdasági épülettel és 1400 n-öl kerttel eladó. Azonnal beköltözhető. 674

Családi ház azonnal beköltözhetően — 65 ezerért eladó. Kisboldogasszony u. 10. Havi utcából nyílik. 572

Eladó Gyermekklinikánál kettőszoba, — összkomfortos öröklakás. Érdeklődni Vas Gereben u. 12. 570

Házat, beköltözhetően életjáradékkal vennék. Azonnal 25 000, többit eltartás vagy havi élelem, pénzjárandósággal. Ajánlatot „Tanító" jeligére a hirdetőbe. 565

Családi ház, Ságvári Endre utca 14. szám, sürgősen eladó. Egy szoba-konyha beköltözhető. Erdeklődni: Mészkemence u. 16/1. 541

Életjáradékra beköltözhető családi házat keresek 30—40 000-ig. Előre fizetek. Cím 535 szám alatt a hirdetőben. 535

Sellyén családi ház, beköltözhető nagy lakással, raktárak, garázs, istálló, üzlethelyiség, vízvezetékkel, főútvonalon eladó. — Gazdálkodásra alkalmas. Esetleg pécsi lakáscserével lehetséges. Megbízott: Bajor István, Sellye. 508

2 hold föld a Nagyárpádi út mentén, vámnál, műút mellett kertészetnek is alkalmas. Molnár kertész, Nagyárpádi út. 495

Kertvárosban kétszobás családi ház, nem beköltözhetően 80 000-ért sürgősen eladó. — Erdeklődni Hunyadi J. út 35. sz. alatt. 491

Eladó Pécs, III. kerület, Cupi-telepen — kétszobás új ház; — azonnal beköltözhető. Erdeklődni helyszínen Snóblieknál. 531

Ürögi fasor, 200 n-öl házhely eladó. Cím: Dravecz Nándor, Kovácstelep, Ujváros. 532

Nagypostavölgy, Kálinger megállóval szemben 763 n-öl szőlő, szántó elfoglalható házzal eladó. 551

Nagypostavölgyben — egy és háromnegyed hold föld eladó, házhelynek is alkalmas, kövesút mellett, utolsó buszmegállónál. — özv. Ács Jánosné, — Pécs, Postavölgy. 546

Szövetség utca 20. sz. alatt 2x1 szobás konyhás, nyárikonyhás, — kertes családi ház beköltözhetően eladó. 629

Vasárnapokon árulok Pécsújhegyen (IV. dűlő 195.) beköltözhető szoba; présházat, 585 n-öllel; 55 000, — kétszer 584 n-ölet házhelynek, darabja — 13 000 Ft. 633

Beköltözhető helyiséggel eladó Kandó Kálmán utca 3. sz. Érdeklődni helyszínen, — Varga Mihály. 650

Eladó ház beköltözhetően. Vöröskereszt u. 10. sz. Érdeklődni — Edességbolt, színházzal szemben. 667

Uránbányászok! Mecsekaljai busz és vasútállomásnál két 600 öles házhelyünk jutányosan eladó. Dr. Keleti, Megye utca 9. 661

4 szobás, kertes családi ház eladó, kedvező fizetési feltétellel. Erdeklődni lehet (este 7—8-ig) telefonon 22-51 619

Marázán azonnal beköltözhető három szoba-konyhás ház, nagy gazdasági épülettel — sürgősen eladó. Érdeklődni Benedek, — Maráza. 614

Major utca 5. számú ház beköltözhetően eladó. 603

Perczel utca 35-ös ház eladó, mely áll 1x2 szoba, összkomfort, — 1x2 előszoba összkomfort, 1x2 szoba összkomfort, 2 szoba összkomfort beköltözhető. Ugyanott egy 14 lóerős benzinmotor, 4 hengeres és 124 darabból álló 12 személyes étkészlet, csíkos szövetek, ötlönyökre való, több színben és 1 darab 250 hosszú, 75 széles üzleti pult eladó. 597

Eladó házhelyek kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a Megyeri Kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, — Csertőn, Vajszlón; — Csányoszrón; Hirden, Görcsönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth L. u. 11, vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP fiók.

Eladó Csoronikában — 900 n-öl szőlő, lakható épülettel, vagy beköltözhető családi házért elcserélhető. — Külterület nem érdekel. Pécs, Rókusalja 1 609

Eladó egy beköltözhető családi ház. Mecsekalja állomás 6. sz Sztipánovits. 606

Félig kész ház a Megyeri úton eladó. Érdeklődni Rácváros 17. 582

Mánfán házhely, 451 n-öl szőlő, gyümölcsös, 2 kh szántó, 1131 n-öl rét eladó. Pécsbánya, Istenáldás-völgy 10.206. 574

Ház eladó, 2 szobakonyha beköltözhető. Xavér utca 1. 583

Vegyes

Építtetők figyelmébe! Tavaszi építkezéséhez mész és egyéb építőanyagszükségletét már most szerezze be telepeinken a tavaszi torlódások elkerülése végett. Gazdaságos, ha építkezésénél frissen oltott mész helyett pihent mésszel dolgozik. Pécs—Szekszárdi TÜZÉP. 84

Biztosítási „Drohobicka" tyúkszemtapasz 3.60-ért kapható Vidákovics drogériában — Pécs, Jókai u. 59

Katalin napra legszebb ajándék a virág. Vásárolja Siklósi István virágüzletében, Siklós. 124

Eladó sürgősen jókarban lévő 250 cm³-es Pannonia, elfogadható árért, esetleg részletre, egy hízó 15 forintba. Érdeklődni egész nap Ujmeszes 6/2. sz. Földvári. 612

MOSÓGÉPEK

és egyéb villamos háztartási gépek motorok tekercselését, javítását vállalja a Villamosgépjavító KTSZ *Pécs, Szigeti u. 17 Telefon: 15-23. sz.*

Hálószobát, konyhabútort, rekamiét készíttessen Cserhalminál, Pécs, Bajcsy Zs. u. 25. 82

Fafűrészelő (motoros) Soós János, Bajcsy Zs. u. 10. Tel: 11-03.

Bőrkabátfestést, táskafestést szakszerűen, rövid határidőre vállalok. Felső-Malom u. 14. sz. 628

Keresek 3 hónapra — 5000 kölcsönt, tisztelet díjat fizetek. Megkeresést „Megbízható, biztos jövedelem" jeligére a hirdetésfelvevőbe kérem leadni. 652

Fehérkuti turistaházban minden szombat, vasárnap halászlé, túrós csusza. Buszjárat délután 5-kor, vissza 22 órakor. Vasárnap 14-kor, vissza 20 órakor. 613

Vennék, újszerű, közepnagyságú, fafűtéses Zeffir kályhát. — Garai, Anna utca 9. 585

Adás-vétel

Kovácsszerszám eladó. Kökény, Dózsa utca 22. Kamarics Mihály. 39

Hálószobabútor, — konyhabútor, félháló, szelon, szekrények, — asztalok, íróasztal, — nagyon olcsón, részletre is eladó. Aradi vértanúk u. 32. 89

Prima mangalica zsírsertések, kétmázsásak, eladók, későbbi elszállításról is lehet szó. Kovácstelep, — Brassó utca 15. Kiss. 634

Uj, modern kisipari hálószoba eladó. Pécs, Ady Endre utca 56. 630

Zománcozott fehér tűzhely eladó. Rákóczi út 13/a, földszint 1. 631

360 literes boroshordó eladó, Szigeti út 10. 635

Varrógépek, balkaros, stoppoló, jutányosan eladó, Majláth utca 19. Jandó műszerész. 637

Harmonikettes új tangóharmonika eladó, Doktor Sándor u. 32. 669

Uj, diószínre politúrozott hálószobabútor eladó. Légszeszgyár u. 24. sz. (sarok) 640

Költözködéshez kisebb, nagyobb ládák eladók. Mezőszél utca 25. sz. 655

Hálóberendezés — félháló, Kalor-kályha, konyhaszekrény, szekrények, ágyak, matracok eladók. Molnár, Felső-Vámház utca 2. 658

Konyhabútor eladó. — Ujmeszes 2/1. Fürtös. 666

Kombinált-szobaberendezés eladó, esetleg részletre is. Sallai utca 46. 660

Veszek hálószobabútort, konyhabútort, — ágyakat, szekrényeket és egyéb bútorokat. Zsolnay utca 7. Üzlethelyiség. 662

65x65 politúros dohányzóasztal eladó. — Bartók Béla utca 47. Alsó csengőn 2. 646

Egy 200 kg-os hízott sertés eladó. Mihály utca 24. 642

12 m³ új, száraz tölgyfagerenda, 6—8 m eladó. Lőrincz János, Vajszló. 649

Női irhabunda eladó, középtermetre. Kulich Gyula utca 35. sz. 648

A Komlói Utépítő Vállalat K. 55 típ. körmös traktort ad át alkatrészeivel együtt — könyvjóváírással. Az átadásból csupán az alkatrészek ára fizetendő ki. A traktor jó állapotban lévő, felújított gép, ajánlatos állami gazdaságok, vagy gépállomások részére. Cím: — Utépítő Vállalat, Kenderföld. 621

Eladó jó hangú zongora. Mindszent u 16. Kürtös. 620

Különböző osztályú Singer varrógépek — állandóan olcsón kaphatók. Városház utcai gépraktár. 616

Használt rekamié olcsón eladó. Telefon: 18-17. 610

2 darab hízott sertés, prima eladó. Kiss Ernő utca 21. 627

Taft menyasszonyi ruha eladó. Vasváry Pál utca 2, I, jobb (Egyetem mögött.) 601

Eladó középnagyságú cserépkályha, konyha kredenc, csillár. Mecsek utca 6. 12—6-ig. 584

Kombinált-szobabútor, gáztűzhely, nagyméretű tükör és egyéb bútorok eladók. Cím: Bercsényi utca 2. sz. Dosler. 103

Mosógép eladó. Cím: Madarász, Rákóczi út 13/b. sz. 568

Eladó széna, szalma nagyobb mennyiségben, sürgősen. Kisbicsérd 142. sz. 538

Kombináltszoba, Alszekrény, rekamié, asztal, négy szék, hálószobák, konyhák, ágyak, szekrények, — párnás-szék és más bútorok Bárányinál, Hal tér 1. Baranyo vendéglőnél. 522

Oldalkocsi, Duna típusú, fekete, fizetési kedvezménnyel, sürgősen eladó. Kopáry, Kilián u. 4. 599

Papírvágógép, kézikaros, 65x45 méretű, eladó, bérbeadó, Jókai utca 5. sz. Uzletben. 597

Cipőbőrök és talp, valamint 0.25 LE villanymotor eladó. Gáspár utca 26. Ágoston térnél. 506

Egybeépített diópolitúros ágy, két éjjeliszekrény, fotelok, — puffok, kerekasztal, egyszemélyes rekamié olcsón eladó. Doktor Sándor utca 22, kapu alatt jobbra. 501

Keményfa félháló olcsón eladó. Szőlő u. 19. sz. 497

Eladó egy teljesen új 100x180-as magyar perzsaszőnyeg. Teréz u. 15. sz. 556

Uj üveges ajtók tokkal eladók. Megyeri út 42. sz. 532

Szép hosszú perzsalábbunda, egy szál kuli és keleti perzsa szalonszőnyegek eladók. Kazinczy u. 1. Skoda kozmetika. 559

Szecskavágó eladó, — fuvarozásért elcserélhető, Sallai utca 46 659

Eladó egy 4/6 HP Mia-motor, Regenye 32. 672

Beriandieri 8 B és 3 BB Monticóla, Ripáriaportális és csemege gyökeres vessző és oltvány őszi szállításra kapható. Makay István okl. szőlész telepén, Mórágy. 641

Friedrich-féle kisebb négyszögletű kályha, kályhacsövek. „Utitárs" fényképezőgép eladó. Hal tér 1. I. 1. 626

Gyönyörű kivitelű — egy- és kétszemélyes, önműködő, epedás rekamiék, fotelek, székek raktáron készítőnél kaphatók. Szakács Ottó, Budapest, VI. Lenin körút 60. Kapu alatt. 231

Jó állapotban lévő gáztűzhely, 3 lángos eladó, Petőfi utca 56. I. em. 2. ajtó. 109

Óriási és kisebb filodendronok, hatszemélyes piros aranyszegélyes bőléskészlet eladó. Bem utca 18. 588

Kombináltszekrény — keményfából, ágy sodronnyal, kerekasztal eladó. Zója utca 17. Juhászék. 592

Hol művelődjünk Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 22-i, szombati műsora a 223.8 m hullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Baranyai sokac kóló. Ez történt a héten . . Hírek és tudósítások. Dal a kis hajóról — népi kórus. „Egyazon ég alatt . . ." Bunyevác népi balladák. Gájdás-kóló. Népszerű dallamok.
17.00: Német nyelvű műsor. Polkák, ländlerek. Molnár Nándor és zenekara. Szív küldi szívnek szívesen. Két beszámoló között Riport. Fúvós és vonós tánczene.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Az Ertől az Óceánig. Emlékezés Ady Endrére. Irta: Lippenszky István. Közreműködnek: Lenk Irén és Láng József.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Zenés szombat este
19.00: Műsorzárás.

Vegyen totószelvényt!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Bob herceg (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Nem vagyunk angyalok (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Razzia (5, 7 és 9 órakor).

Kossuth: Ismerték egymást (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó: Magyar híradó, Három szomszéd, 58/3. világhíradó, Mezőgazdasági kiállítás, Huszártánc. Előadások 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.

Petőfi: Razzia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Amiről az utca mesél (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Apák és fiúk (5 és 7 órakor)

Ifjúsági filmszínház: Életem árán (3 és 5 órakor)

Józerencsét (Pécsszabolcs): Azon az éjszakán (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Cimborák (5 és 7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Apák és fiúk (5 és 7 órakor).

Kossuth (Mohács): Főutca (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Svejk, a derék katona II. (6 és 8 órakor).

Táncsics (Siklós): Szerelem és fecsegés (6 órakor).

KATALIN-BÁL

ma este 7 órától éjjel 1 óráig Pécs város Művelődési Házában.

ANTIGONÉ

előadásait az Irodalmi Színpad november 22-én és 23-án este fél 8 órakor rendezi az Ifjúsági Színházban. Jegyek elővételben az elővételi irodában válthatók. Színház tér 2. sz.

LÁTOGATÁS AZ EGYETEMI KÖNYVTÁRBAN

Az Európa-hírű pécsi Egyetemi Könyvtár megtekintésére holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor társas látogatást rendez Pécs város Művelődési Háza. Jelentkezés az irodán (Déryné u. 18.) Részvétel díjtalan.

KATALIN-BÁL

ma este fél 8 órától éjjel 2 óráig a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Katalinok köszöntése.

DIÁKÖSSZTÁNC — KOSZORUCSKA

november 23-án, vasárnap délután 3 órától a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

ESTI-ÖSSZTÁNC

november 23-án, vasárnap este fél 8 órától a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

✤

Az Uttörőház ma délelőtt 9 órakor fémes, barkácsoló, esztergályos, lakatos úttörők részére megbeszélést tart.

A TIT HIREI

A Tudományos Ismeretterjesztő Társulat második filmklubjába beiratkozni lehet — hétfő kivételével — mindennap délután 5—7 óráig. A második filmklub párhuzamosan működik az elsővel azzal a különbséggel, hogy az előadások minden második vasárnap délután fél 3 órakor kezdődnek a Petőfi filmszínházban.

✤

Ünnepélyes keretek között rendezi meg a TIT november 22-én, szombaton este 8 órai kezdettel az újjáalakított Bartók klub megnyitóját. A tagtársakat és a klubtagokat szeretettel várja a TIT vezetősége.

✤

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem kertészeti-szőlészeti kollégiumának mai előadásán „Teendők a gyümölcsösben a fák nyugalmi állapotában" címmel Gergely János főelőadó tart vetítettképes előadást. Az előadás helye: Központi Egyetem élettani előadóterme (II. emelet). Ideje: 6—8 óra. Vendéghallgatók részére a jegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Méhésznagygyűlést rendeznek Pécsett

A Szövetkezetek Megyei Központja december 7-én délelőtt 10 órakor méhész nagygyűlést rendez Pécsett a Kereskedelmi- Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének József utcai kultúrtermében. A méhésznagygyűlésen Farkas Pál elvtárs, a SZÖVOSZ mezőgazdasági főosztályának helyettes vezetője tart majd előadást a XVII. római méhész-kongresszusról, annak tanulságairól és érdekességeiről.

A pécsi méhésznagygyűlés iránt máris nagy az érdeklődés az egész megyében. A méhészeket különösképpen érdekli a külföldi méhpempő-termelés eredményei és a méhpempő felhasználásának módja, amelyről a kongresszuson sok szó esett. A római méhészkongresszuson — amelyen 82 ország méhészei vettek részt — nagy feltűnést keltett a méhészek körében a német küldöttek beszámolója a riasztószeres porzószerek kísérleti eredményeiről. A pécsi nagygyűlés előadója majd ezekről a kísérletekről is beszámol.

Magyarországon már ez évben is folytattak ilyen kutatásokat. A Bakk- és Dolinka-féle martonvásári kutatások alkalmával a méheknél nem találtak semmiféle rendellenességet. A kísérleteket az Alkaloida gyár MELIPAX nevű szerével folytatták. Ennek a gyárt mánynak az a lényege, hogy a méhek mérgezése, elhullása megszűnik. Hír szerint, az 1959-es esztendőben 25 állami gazdaságban vezetik be kísérletképpen a MELIPAX nevű új porzószer használatát.

Nyerhet!

Vásároljon könyvsorsjegyet

AZ ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ BOLTJAIBAN!

Ha nem nyer, sorsjegyét teljes értékben könyvre váltjuk be.

Felveszünk

motorszerelőket és autó-villamossági szerelőket

Jelentkezés ÉM Baranya megyei Mélyépítő Vállalat munkaügyi osztály Pécs, Kertváros, Málomi út 80/a.

Mohácsiak

szép és divatos

cipőt

készíttethetnek és vásárolhatnak

a Mohácsi Cipész KTSZ-nél

✤

Mérték utáni részleg: TANÁCSHÁZ U. 1.

Cipőbolt: SZABADSÁG U. 12.

Javítórészlegek: TANÁCSHÁZ U. 1. DÓZSA GY. U. 46. SOMOGYI B. U. 31.

Figyelem! Figyelem!

Műanyagboltunk új címe:

KOSSUTH LAJOS U. 36.

(Hangszerbolt mellett). Óriási választék a legújabb, a legötletesebb műanyagcikkekből. Keresse fel mielőbb!

PÉCSI KISKERESKEDELMI VÁLL.

— **HALÁLOZÁS.** Szeretett jó férj, édesapa, nagyapa, Magos Lajos f. hó 20-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 24-én, hétfőn 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

— Szeretett jó feleség, édesanya, nagyanya és dédanya, Wusching Mátyásné f. hó 20-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 22-én 12 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy Rovó József Budapesten november 16-án elhunyt. Gyászoló család és rokonság.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk a II. sz. Sebészeti Klinika vezetőinek, dolgozóinak, hogy munkatársuk, Tarj István laboráns temetésén való megjelenésükkel fájdalmunkat enyhítették. Ugyszintén a kesztyűgyár és Kisgyűd utcai lakóknak.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes szolgálatot tartanak 1958. november 22-én déli 12 órától november 24-én reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB: a város nyugati felében a Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zs. út és a Siklósi úttól nyugatra: *dr. Siska Valér*, lakik: Doktor Sándor utca 7. sz., telefon: 22-39. Rendel: *Petőfi utca 41. sz.* alatti körzeti rendelőben, telefon: 43-02.

II. TÖMB: a város keleti részében, Pécsbányatelepen, Borbálatelepen, Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Bartha Vilmos*, lakik: Alkotmány utca 32. II. em., telefon: 34-36. Rendel: *Sörház utca 10. sz.* alatti körzeti rendelőben. Telefon: 18-68.

III. TÖMB: Meszestelepen, Pécsszabolcs, Gyárváros, Ujhegy, Üszög: *dr. Cselényi József*, lakik: Fürst Sándor u. 61., telefon: 28-72. Rendel: *Ujmeszesi körzeti rendelőben*. Telefon: 24-92/56 mellék.

A járó betegek csak sürgős esetben a fent megnevezett rendelőben vegyék igénybe az ügyeletes orvosokat, akik az *I. és a II. tömbben* szombaton: du. 4—5 óra, vasárnap: de. 9—10 és du. 4—5 közt. A *III. tömbben* pedig vasárnap de. 9—11 óra között rendelnek.

A fekvő betegekhez való kihívás ugyanekkor a rendelési időben történik, de legkésőbb 10 óráig, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tudnak eleget tenni az ügyeletes orvosok, akik más időben lakásukon találhatók.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: párás, helyenként ködös idő, a déli órákban kevés napsütés, a déli és délnyugati megyékben néhány helyen eső, mérsékelt keleti délkeleti szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: a Dunántúlon 0 plusz 3, máshol mínusz 1—4 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton: 5—6 fok között.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja

Szerkeszti a szerkesztőbizottság

Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33

Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.

Terjeszti a Magyar Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.

Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél

Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Telefon: 20-27

Nyomdáért felel: Melles Ferenc

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 277. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. NOVEMBER 23.

Összehívták az országgyűlést

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alkotmány 18. paragrafusának (5) bekezdése alapján az országgyűlést 1958. november 26-án, szerdán délelőtt 11 órára összehívta.

*

Az MTI munkatársát az országgyűlés irodáján tájékoztatták arról, hogy alkotmányunk és az idevonatkozó törvények értelmében hogyan alakul az újonnan választott országgyűlés első ülésének rendje.

Az ülést Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke nyitja meg, majd kijelöli az ülés korelnökét. A korelnök feladata, hogy kijelölje a két korjegyzőt. Ezután — az 1958. évi 3. törvény értelmében — az országos választási elnökség elnöke beszámol az országgyűlésnek a választások lefolyásáról.

Az országgyűlés héttagú mandátumvizsgáló bizottságot választ. A korelnök szünetet rendel el, ezalatt a mandátumvizsgáló bizottság megvizsgálja a képviselők megbízólevelét, majd jelentést tesz e munkájáról.

Az ügyrend értelmében az első ülésen meg kell választani az országgyűlés tisztikarát — az elnököt, a két alelnököt és a hat jegyzőt — valamint az állandó bizottságok — számszerint 13 bizottság — tagjait.

Alkotmányunk előírja, hogy az országgyűlés első ülésén meg kell választani a Népköztársaság Elnöki Tanácsát.

Vámegyüttműködési egyezmény a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió között

A hivatalos lap november 22-i száma rendeletet közöl a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió között létrejött vámegyüttműködés életbelépéséről. Az egyezmény szerint megkönnyítik és meggyorsítják a két állam határán áthaladó szállítóeszközök, áruk, az utasok poggyászai, a valuták és valutáris értékek vámkezelését. A vámhatóságok kölcsönösen segítik egymást a vám- és devizajogszabályokat sértő cselekmények, többek között a csempészés elleni küzdelemben.

Aláírták a magyar—szudáni árucsereüzleti megállapodást

Szombaton ünnepélyesen aláírták a Magyarországon tartózkodó szudáni küldöttséggel létrejött árucsereüzleti megállapodást. A megállapodás alapján Magyarország pamutot vásárol Szudánból, ahová textil méterárut, cipőt, paradicsompürét és egyéb közszükségleti cikkeket szállítunk.

Pécs készül a dunavíz fogadására

A jövő év nyarán csővezetéken Pécsre érkező napi 40.000 köbméter vízből 25.000 köbméternyit az épülő új erőmű, a többit a város kapja meg. A dunavíz fogadására mind az erőmű, mind a város nagyszabású munkákat kezdett el.

Az erőmű a város határában lévő üszögi dombon három, egyenként tízezer köbméteres víztartályt épít előregyártott, utófeszített vasbetonelemekből. Ugyanitt a városi tanács a dunavíz tisztítására tízezer köbméteres szűrőállomást, a megtisztított víz tárolására ötezer köbméteres tartályt épít.

Több tárolótartályt Pécs kimagasló pontjain készítenek el, hogy ezzel a magasabban fekvő városrészek vízellátását javítsák, egyenletessé tegyék. Tízezer köbméteres víztartály épül a Makár-hegyen, háromezer köbméteres a Rigóder-tetőn. A magaslatokon épülő víztartályokat gerincvezetékekkel kötik össze, amelyekből leágazásokat létesítenek. A Rigóder-tető és a Tettye között egy három kilométer hosszú gerincvezeték építése megkezdődött, ezzel a közelmúlt években kiépült, mintegy tízezer új lakossal gyarapodott pécs-meszesi bányavárosrész vízellátását javítják meg. A vízszegény Mecseket a fenntebb említett munkák elvégzésével a dunavíz természetes „víztornyává" változtatják.

Három év alatt 17 millió forint az új pécsi erőmű lakásaira

A Pécsett épülő 228.000 kilowattos hőerőmű több száz állandó dolgozója részére három év alatt 171 lakás épül 17 millió forintos költséggel. Ebből hatvanhat készenléti lakást a 26-os vállalat épít fel az erőmű közelében, az első 22 lakásos épületbe már beköltöztek, a második 22 lakásos házat decemberben, a harmadikat pedig a jövő évben adják át.

Százöt lakás a pécsi városi tanács beruházásában épül fel az új erőmű részére, ezek 1959—60-ban lesznek beköltözhetők.

Lagunai hajós

A II. országos fényképkiállítás anyagából
Fényképezte: Cavalleri Giuseppe, Genova.

„Feladatunk, hogy rászolgáljunk választóink bizalmára"

Átvették mandátumaikat Baranya megye országgyűlési képviselői

Meghitt, bensőséges ünnepség zajlott le szombaton délelőtt a megyei tanács épületében. Átadták Baranya megye és Pécs város megválasztott országgyűlési képviselőinek a képviselői megbízóleveleket.

A délelőtt tíz órakor kezdődő ünnepségen a megyei választási elnökség nevében Török Károly elvtárs, a megyei választási elnökség elnöke köszöntötte a megválasztott képviselőket. Beszédében hangsúlyozta, hogy Baranya megye és Pécs város dolgozói imponáló egyöntetűséggel és lelkesedéssel adták le szavazatukat a Hazafias Népfront jelöltjeire.

Trautman Rezső, Aczél György, Ognyenovics Milán és Török Károly elvtársak a mandátum-átadási ünnepség szünetében

— A jelöltek személye iránt megnyilvánuló őszinte bizalom — mondotta Török Károly elvtárs, — egyben határozott állásfoglalást jelent a párt és a kormány helyes, következetes politikája iránt, mely kivezette hazánkat az ellenforradalom okozta nehéz helyzetből és a dolgozó magyar népre támaszkodva tovább építi a szocializmust. Megyénk dolgozói helyeslik ezt az utat és készségesen kiveszik részüket ebből az építő munkából. Ennek tanúbizonyságaképpen adom most át a megyei választási elnökség nevében országgyűlési képviselőink és pótképviselőink megbízólevelét.

Gruber Erzsébet elvtársnő képviselői megbízólevelét nézegeti

A mandátumok átadása után Aczél György elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a művelődésügyi miniszter első helyettese, a Baranya megyei országgyűlési képviselők listájának vezetője emelkedett szólásra és mondott köszönetet a megye dolgozói részéről megnyilvánult bizalomért.

— Ez a választás — mondotta Aczél György elvtárs — ismételten bebizonyította, hogy dolgozó népünk óriási többsége helyesli a párt és a kormány célkitűzéseit. Nekünk, a megválasztott képviselőknek az a legfontosabb feladatunk, hogy a munkánkkal rászolgáljunk a választások során imponáló egyöntetűséggel megnyilvánuló szeretetre és bizalomra, ígérjük, hogy ezt a kitüntető bizalmat nap mint nap a továbbiakban munkánkkal, becsületes emberi magatartásunkkal érdemeljük ki.

Aczél György elvtárs lelkes tapssal fogadott felszólalása után a megye országgyűlési képviselői hosszasan elbeszélgettek a megbízatásukból adódó feladatgaikról.

Laki István elvtárs dr. Huth Tivadar és Achátz Imre képviselőkkel beszélget

Nyereséggel zár a gerényesi Béke Tsz

A gerényesi Béke Tsz évekig szégyenfoltja volt Baranyának. A felelőtlen, hanyag elnök herdálta a közös vagyont, az adósság nőttön-nőtt, a tagok között felbomlott a fegyelem és mivel részesedéshez nem igen jutottak, egymás után léptek ki a szövetkezetből. A múlt évben, amikor már csak 16 tagja volt a Béke Tsz-nek, a megye és a sásdi járás vezetői úgy határoztak, hogy jobb lenne, ha feloszlatnák a lezüllött közös gazdaságot. A tagok ekkor leváltották a bizalmukkal visszaélt elnököt és helyébe Szabó Györgyöt, az egyik legjobb dolgozót választották.

Az új elnök — a párt és az állami szervek támogatásával — rövid idő alatt helyreállította a munkafegyelmet és rendbe tette a termelőszövetkezet zilált pénzügyeit. Különösen nagy segítséget jelentett a sok kedvezményt nyújtó 3004-es rendelet. Árutermelési tervét például 132 százalékra teljesítette a szövetkezet és ezzel nemcsak jó jövedelemhez jutott, hanem jelentős hitelengedményt is kapott a Nemzeti Banktól. Ebben az évben a különféle előlegekből és az eladott tejből már havonta 15 forint előleget fizettek a tagoknak minden munkaegységre.

A zárszámadás előreláthatóan nyereséges lesz és egy-egy munkaegységre 34 forint jut, több mint felerészben készpénz. Nem sok a 34 forint, de egy év alatt mindenesetre nagy eredménynek számít. A megerősödött Béke Tsz növekvő tekintélyét mutatja, hogy az elmúlt két hónapban húsz falubeli dolgozó paraszt lépett be a termelőszövetkezetbe, közülük olyanok is, akik még sosem voltak tsz-tagok.

Megnyílt Pécsett a II. országos fotokiállítás

Szombaton délután nagyszámú érdeklődő jelenlétében nyílt meg a második országos fotókiállítás a járási tanács dísztermében.

A kiállítást Právicz Lajos elvtárs, az MSZMP megyei bizottságának agit. prop. osztályvezetője nyitotta meg. Beszédében méltatta a kiállítás jelentőségét, a Mecseki Fotoklub tagjainak lelkes munkáját, azt, hogy alig egy év szorgalmas munkájával pezsgő fotóéletet teremtettek Pécsett és immár a második országos kiállítást rendezik.

Právicz elvtárs szavai után Vámos László, a Magyar Fotóművészek Szövetségének főtitkára méltatta a kiállítást. Jó munkát végzett a Mecseki Fotóklub — mondta — reméljük, hogy ez a kiállítás is további eredmények kiindulópontja lesz.

A kiállítás megnyitása után került sor a díjak kiosztására. Tizenhat szerző kapta kiemelkedő alkotásáért a kiállítás érmét, tizenegy szerző oklevéllel, tizennégyet pedig tiszteletdíjjal díjaztak.

A díjak kiosztása után Vámos László tárlatvezetésével a megjelentek megtekintették a kiállítást.

109 kitüntetés balesetmentes közlekedésért

Szombaton délelőtt a Doktor Sándor Kultúrházban gyültek össze a dél-dunántúli autóközlekedési vállalatok legjobb gépkocsivezetői, hogy átvegyék a „Balesetmentes közlekedésért" kitüntetést, amelyet a közlekedési és postaügyi miniszter adományoz a balesetmentesen közlekedő gépkocsivezetőknek.

Bakán József elvtárs, a Pécsi Autóközlekedési Igazgatóság vezetőjének megnyitója után Ivócs Béla elvtárs, a Közlekedési és Postaügyi Minisztérium főosztályvezetője mondott rövid beszédet. Vázolta, milyen hatalmas arányú fejlődésen ment át gépjárműközlekedésünk a felszabadulás óta.

A megnövekedett forgalom megnövelte a balesetek számát is. A balesetek száma azonban az ellenforradalom időszakában és azt követően ugrott az eddigi legmagasabb szintre. Az ellenforradalom megbontotta a közúti forgalom fegyelmét is, ennek következtében 1957-ben 6361-re emelkedett a balesetek száma, 633-an vesztették életüket és 12 és félmillió forint értékű kár keletkezett.

Az eltelt két év alatt sikerült a balesetek számát jelentékenyen csökkenteni. Idén 4728 baleset történt eddig, a kárösszeg pedig ötmillió forinttal alacsonyabb a múlt évinél. De ezzel az eredménnyel még korántsem lehetünk megelégedve, tovább kell szilárdítani a közúti fegyelmet és azt a nézetet: a gépkocsi egyúttal a sajátom is és úgy is vigyázok rá, mint sajátomra.

Ezután a „Vezess baleset nélkül"-mozgalom eredményeiről beszélt. Ez a mozgalom Pécsről indult el, a DÉDÁSZ gépkocsivezetői kezdeményezték 1953-ban. Azóta nagy, országos mozgalommá fejlődött. Ma több mint hétszázan veszik át országszerte a „Balesetmentes közlekedésért" kitüntetést, a mozgalom célkitűzéseit teljesítő gépkocsivezetők.

Ivócs elvtárs beszéde után Paragh Károly rendőr őrnagy elvtárs szólt a megjelentekhez. Kérte őket, hogy segítsenek a hatóságoknak a balesetmentes közlekedésért folyó munkában.

Ezután került sor az oklevelek és jelvények kiosztására. Nyolc gépkocsivezető kapott másodosztályú jelvényt. Ők 1954 január 1-e óta 300 ezer kilométert tettek meg balesetmentesen. Százegy gépkocsivezető pedig harmadosztályú jelvényt és oklevelet kapott. Ők 200 ezer kilométert tettek meg baleset nélkül.

Mindannyian kaptak gépkocsira szerelhető jelvényt is, amiről már a következő napokban mindenki felismerheti, melyik gépkocsi gazdája ért el kiemelkedő eredményt a balesetmentes közlekedés megteremtéséért indított mozgalomban.

Javítsuk meg a szakmunkások arányát a pártban

A munkásosztály helyzetéről szóló október 16-i párthatározat a többi között kimondja:

„A párttagságon belül a munkások jelenlegi egészséges arányát (a tagok 60,8 százaléka, a tagjelöltek 64,2 százaléka munkás) tovább kell javítani. Ezen belül külön gondot kell fordítani a szakmunkások és a munkásnők politikai nevelésére és arányának további javítására."

Feltűnő a „szakmunkások" szó jelenléte — eddig ugyanis kevésbé beszéltünk a kommunista szakmunkások párton belüli arányáról. De miért is előnyös, ha ez az arány megfelelő magas a pártban?

Miért a szakmunkásokat?

Nemcsak a szakképzettségük magasabb a szakmunkásoknak, a politikai öntudatuk is megalapozottabb és szilárdabb — szélesebb a politikai látókörük. Ha megfigyeljük, a régebbi munkások zöme szakmunkás — ők alkotják az üzemi törzsgárdát. A munkásosztály tehát jobban át tudta formálni és gyúrni őket, innen a nagyobb öntudatuk.

A szakmunkások — szakképzettségüknél és szélesebb politikai látókörüknél fogva — tekintélyt élveznek a nem szakmunkások körében, állásfoglalásuk erőteljesen kihat a széles munkástömegek politikai állásfoglalására. Ez sem elhanyagolandó szempont.

A leírtak semmiképpen sem jelenthetik a nem szakmunkások háttérbe szorítását a pártban. Szó sincs arról, hogy a párt kizárólag a szakmunkások kasztjellegű pártja legyen. A párt az egész munkásosztály javát, a szegényparasztság élharcosait, a munkásosztállyal szövetséges dolgozó osztályok legjobbjait tömöríti a soraiban. A leírtak miatt és azért fordítunk nagyobb gondot a szakmunkásokra, mert egyes üzemeinkben arányszámuk alacsonyabb a kelleténél.

Ez a helyzet a nagymányoki bányász-pártszervezetben is.

Tömeges toborzás nélkül

Itt a fejtési és elővájási csapatokba osztott vájárok (bányaüzemekben a vájár szakmunkás) nem éri el a 20 százalékot. A közvetlen termelőmunkában dolgozó vájárok és csillések aránya alig több a 25 százaléknál, a produktív munkát végző munkások aránya nem éri el az 50 százalékot.

Szerencsére a pártvezetőség is észrevette. Még szeptemberben megtárgyalta a dolgot és összefirta ama 18 legjobb pártonkívüli vájár, csillés és egyéb beosztásban dolgozó munkás nevét, aki legalkalmasabbnak látszik a tagjelöltfelvételre.

Mind a 18-cal elbeszélgettek a pártirodában, — némelyikkel többször is. Egyiknek sem említették a beszélgetés célját — és ez így is jó. Különben ajtóstúl rontottak volna a házba, és az sem baj, ha a munkások önként kérik magukat tagjelöltnek. (Eltekintve a kivételektől. Mert azok is akadhatnak. Minden üzemi pártszervezetünknél találhatunk néhány olyan elvtársat, akik — ha arról volt szó, — fegyvert fogtak a proletárhaza védelmére, ugyanakkor nem önként, hanem hívásra jöttek annak idején a pártba. Röstelték szólni, arra gondoltak, hogy tolakodónak tekintik őket.)

A pártvezetőség nem akar tömegtoborzást csinálni, óvakodik a pártszervezet felhígításától. Az ellenforradalom előtt az összdolgozói létszám 20 százaléka volt tagja a pártnak — nem szertnének újra ebbe a helyzetbe kerülni. (Ma mintegy tíz százalékos az arány. Igazuk van — nem a szimpazitánsokat várjuk. De vigyázzunk: a tömegtoborzás elvetése nem jelentheti azt, hogy lemondunk a szakmunkások, a fizikai dolgozók legjobbjairól — az utánpótlásról!

Hatékonyabb politikai neveléssel

A párthatározat a munkás tag- és tagjelöltfelvételt egybe kapcsolja a dolgozók politikai nevelésével. A kettő nem választható el egymástól.

Mi következik ebből?

Helyes, ha megkülönböztetett figyelemmel foglalkoznak a 18 pártonkívüli munkással. Persze nem úgy, ahogy itt történt: egyszer-kétszer behívjuk őket a pártirodába és kész — mindennek vége. A párttagok segítségét is igénybe kellene venni (ami nem történt meg!), konkrétabban: a 18 embert jól ismerő kommunistákat meg kellene bízni azzal, hogy foglalkozzanak a pártonkívüli elvtársakkal. Nem néhány hétig, hanem hónapokig, s ha kell másfél évig; és nem azért, mert mind a 18-nak okvetlenül párttagnak kell lennie — az idő majd eldöntené, hogy kik gondolnak erre.

De — folytatva a gondolatmenetet — nem elég csak a 18 emberrel foglalkozni. Minden becsületes munkás támogatására szükségünk van, meg aztán nem lehet pontosan kiszámítani, hogy kik állnak a legközelebb a párthoz.

Vajon hogy állunk az összdolgozók politikai nevelésével? A rendezvényeket tekintve nem rosszul. Minden negyedévben tartanak egy pártnapot, az ugyancsak háromhavonként megtartott szakszervezeti gyűléseken, — sőt, néha a termelési tanácskozásokon is — ismertetik a bel- és külpolitikai helyzet lényegét. A tavasszal felállított és be nem vált kérdezz-felelek ládák helyett a felnőtt dolgozók vájáriskoláján bevezették a politikai órákat. (Senki sem javasolta a pártszervezetnek, a saját kezdeményezése.) Ez utóbbi figyelemreméltó a leendő szakmunkások politikai nevelése szempontjából — máshol is követhetnék a példájukat!

Sajnos, a tömegszervezeteket eléggé elhanyagolják a politikai nevelés tekintetében. A szakszervezettel jól foglalkoznak ugyan, de a nőtanács még mostohagyerek. Nagyon sokat segítettek a KISZ-nek a helyiség, televízió, pingpongfelszerelés stb-k megszerzésében, de a pártvezetőségi tagok nem tudják, hogy a kiszesek milyen oktatási formát választottak maguknak, mi célt tűztek ki a munkatervükben. Pedig ez a lényeg, és ne felejtsük — mint Teleki István párttitkár elvtárs is mondotta — a KISZ aranytartaléka a pártnak!

Csak a politikai nevelés hatékonyabbá tételével számíthatunk a pártszervezet minőségi megerősödésére.

Magyar László

A szovjet sajtó a kommunista és munkáspártok moszkvai értekezletének első évfordulójáról

A Pravda, az Izvesztija, a Trud és a Krasznaja Zvezda szombati számában vezércikkben emlékezik meg a kommunista és munkáspártok moszkvai értekezletének első évfordulójáról.

— A moszkvai tanácskozás óta eltelt egy év alatt még jobban megszilárdult a nemzetközi kommunista mozgalom egysége — írja vezércikkében a Pravda. — A szocialista táborhoz tartozó országok népei újabb kiemelkedő győzelmeket arattak, világszerte hatalmasan megnövekedett a béke, a demokrácia és a szocializmus erői. Ez az év a kommunista és munkáspártok további megerősítésének éve volt, e pártok sorai ideológiailag és szervezetileg még jobban összeforrottak a marxizmus-leninizmus zászlaja alatt.

Párt- és KISZ-hírek

UJ PÁRTSZERVEZETEK

A jelölőgyűlések, kisgyűlések, tehát a választási előkészületek a sásdi járásban is nagy tömegeket mozgattak meg, új, áldozatkész és párthű munkások, parasztok és értelmiségiek nőttek ki a választási munka során.

Mindennek a párt számbeli és minőségi megerősödése a legékesebb bizonyítéka a járásban. Sok olyan községben, ahol eddig nem volt pártszervezet, ma pártszervezet alakul. Bakóczán még a választások előtt pártszervezet alakult hat taggal, az alsókövesdi erdőgazdaságban, Kánban, Oroszlón és Tekeresen pedig a közeljövőben alakul pártszervezet általában 4—5 taggal. Alsókövesden egy kommunista fogatos, Kánban pedig egy nyugdíjas bányász szervezi a pártot.

KULTÚRHÁZ AZ ÖREG VIZIMALOMBÓL

Csikóstöttös lakossága új kultúrházat épít. Az építőanyag javarészét a falu határában lévő öreg, hasznavehetetlen vizimalom lebontása útján szerzik be. A bontási munkák oroszlánrészét a kiszesfiatalok vállalták, s a fagy beállta, illetve az útviszonyok megjavulása után fognak hozzá.

Az egyik csikóstöttösi kőműves már elkészítette a kultúrház tervrajzát is. A kultúrházat a tanácsháza mellett építik fel.

PEDAGÓGUSOK AZ IFJUSÁGI MOZGALOMBAN

A választási munkák idején sok pedagógus bekapcsolódott az ifjúsági mozgalomba a sásdi járásban. Míg 3—4 hónappal ezelőtt csak 20—22 pedagógus vett részt a KISZ-szervezetek munkájában, addig ma mintegy 60 tanító tevékenykedik az ifjúkommunista mozgalomban.

Mekényesen, Nagyhajmáson és Bikalon színdarabot tanítanak, Csikóstöttösön, Kaposszekcsőn, Sásdon és még sok helyen részt vesznek a sportkör vezetésében. Mágocson Boromisza Lajos segít sokat a fiataloknak, Mekényesen Babai Zoltán, Nagyhajmáson Gyeni József pedagógus a KISZ-titkár. A kishajmási fiatalok, a helybeli pedagógus, Gábor elvtárs vezetésével építették fel a kultúrházukat.

A II. Pécsi Országos Fényképkiállítás

Tegnap délután nyitotta meg kapuit a járási tanács dísztermében, a Mecseki Fotoklub rendezésében, a II. Pécsi Országos Művészi Fényképkiállítás.

A falakon ízlésesen elhelyezett több, mint kettőszáz kép, melyet az öttagú bíráló bizottság közel kettőezer műből választott ki, hivatott arra, hogy bemutassa városunkban is a mai fényképezés kialakuló arcát, céljait — a művészi fényképezést.

A kiállításra elküldte képeit az ország majdnem valamennyi számottevő fotoművésze, de megtisztelte a kiállítást a pécsi fotosok nálluk történt szereplésének visszhangjával a genovai, belgrádi, salzjoveli és újvidéki fotoklubok 26 fotoművésze, több mint száz képpel. A szerzők nagy száma, kifejezési és formanyelvének különfélesége sokszínűvé, változatossá és érdekessé teszi a kiállítás arcát.

A tavalyi kiállításhoz hasonlítva feltétlenül fejlődést, kifejezésbeli, de technikai előrehaladást tapasztalhatunk úgy a monochrom, mint a színes képeknél.

Figyelembe véve az eredményt, talán a legnagyobb érdekessége a kiállításnak az, hogy eltűnt a fővárós és a vidék között még nem is olyan régen tapasztalt jellemző különbség. A vidékiek is eljutottak már a fotózás művészi színvonalára s közöttük nem egy kép öletgazdagsága a még nagyobb sikerek lehetőségeire mutat.

Szűkítve a határokat, a pécsi fotosok szereplését igen gazdag siker jellemzi. Eltekintve a díjazott nyolc szerző képeitől, a pécsi anyag összességében is komoly erőssége a kiállításnak.

A pécsiek képeit az újkeresés jellemzi. Talán az élet pillanatainak jellegzetes és tömör kifejezése nekik sikerült legjobban. Kellemes meglepetés, hogy a tavalyi pécsi kiállítókon kívül több új nevet is találunk.

A díjazás egy követendő újításra tereli a figyelmet. A megszokott díjazási móddal szakítva, a kiemelkedő műveket tizenhat emlékéremmel és tizennégy oklevéllel díjazták. Helyes volt ez, mert megszüntette a bíráló bizottságok bizonyos mértékig szubjektív döntését az első, második és harmadik helyezés megállapításánál, vitássá téve a döntés abszolut értékét.

Már az első benyomás is kellemes, ha a kiállítási terembe lépünk. A világítás ugyan nem a legjobb, ami elsősorban a terem hibája, mégis a paravánokon sorakozó képek azonnal magukra vonzzák tekintetünket.

Helyszűke miatt sajnos nem méltathatjuk valamennyi alkotást, csupán a helyieket ismertetjük röviden: Antal László „Öreg paraszt"-ja a humanizmus szemléletét mutatja, Eiter István „Szakkörben" című képe jól megkomponált életkép. Gyuró Béla dr. „Kirakat előtt" c. képe jellemző, gondolatokkal telített. Érdekesek Kemény Miklósnak a kénci. A kibontakozó lehetőségek közül az ő eredménye a legszebb. Bándy Géza és dr. Kollár Dezsőné azonos témát dolgoz fel különböző megláttással. Lantos Miklós képei a tőle megszokott elmélyült finomságot, kiegyensúlyozott csendes szemléletet mutatnak. Megyeri Zoltán „Kőfaragó"-ja lendületes munkakép, melyet dinamikussá formában gazdaggá tesz a kompozíció. Mohácsi László „Emberparány" képe inkább a formák kihangsúlyozására törekszik, míg Nagy Gyula „Dunaparti részlet"-e ritmussal gazdagítja az élet egy pillanatát.

Pagáts Pál dr. „Zuzmara" című képe finom tónusaival a téli hangulatát idézi. A többi pécsi szereplő műve is a lelkes és eredményes kísérletezést tükrözi, gyakran már érett művészi színvonalon.

A színes képek, bár számra kevésnek látszanak, nagyon szépek. Legfőbb értékük, hogy bennük a színek csak eszközök a művészek kezében és nem öncélú cifraságok.

Összegezve a látottakat, elmondhatjuk, hogy szép a kiállítás. Ha akadt is köztük elvétve egy-két kép, mely nem ütötte meg a falrakerülés mértékét, a kiállítás képét nem rontja le. Jó záráakkordja a kiállításnak a színes vetítés, ahol Gyúró Béla dr. és Oppe Sándor dr. képei emelkednek az átlagos fölé.

HALÁSZ REZSŐ

Sír egy gyerek az utcán

„De tudom, hogy vannak még anyák helyett anyák, apák helyett apák. Fáj a szívem, ha a másik tanulótársamnak jön az édesanyja s ha semmi mást nem is hoz magával, de a legfontosabbat az anyai csókot, az anyai szeretetet elhozza."

A bakócai gyermekotthon igazgatója mutatja ezeket a sorokat, amelyet egyik volt tanítványa, H. Béla írt.

— 160 növendékünk van s higyje el, sokuknak az élete valóságos regény — mondja, miközben egy iratcsomót tesz az asztalra.

Ez az iratköteg vádol!

Vádolja azokat a szülőket, akik meggondolatlanul elhagyták gyermekükét, akik megszülték egy gyereket, aztán sorsára bízták. Vannak itt fiúk, akik nem ismerik sem anyjukat, sem apjukat. Megsajog a szív a kis buksi fejek láttán, azok láttán, akiket nem ölelt szerető anyakéz, akiknek arcáról anya sohasem törölt könnyet...

Forgatja az igazgató a papírokat s a betűk mesélnek.

A kis Sancenbacher Laci is itt nevelkedett a többivel. Már 12 éves volt, de sem anyjáról, sem apjáról nem tudott semmit. Nyiladozó értelmébe már mind többször villant: hát nekem senkisem mondja azt a szót, hogy — fiam? Miért nem szaladhatok én édesanyám, vagy édesapám elé, miért nem ölelhetem át őket? Nem kellek senkinek?...

Egy nap taxi állt meg a gyermekotthon előtt. Jól öltözött magas nő szállt ki belőle. Az igazgatót kereste. Bemutatkozott és szeme kutatva siklott végig a játszadozó gyerekek között.

— Itt van a fiam, megtudtam, évek óta keresem — mondta s szeméből a kétségbeesés tükröződött. A kétségbeesés, hogy vajon valóban itt van-e? Mert ez már az utolsó állomás, ha itt sincs, akkor végképp elveszett a fia. Félve leste az igazgató válaszát.

— Sancenbacher László? Itt van! — mondta az igazgató s néhány pillanat múlva a szőkehajú, kék melegítőbe öltözött Laci és édesanyja egymással szemben állottak. Az asszony csak nézte, nézte a fiút, szólni akart, de a feltörő sírás elfojtotta torkában a szót. Leült és zokogott. Sírt örömében. A fiú pedig kérdő szemmel nézett az igazgatóra.

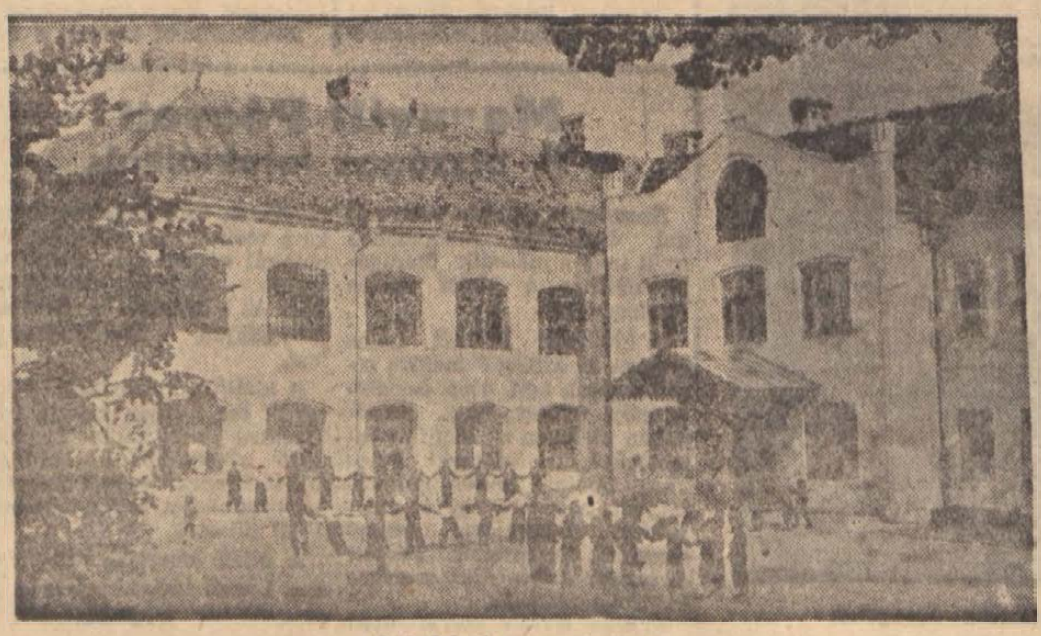
— Az édesanyád, — mondta az igazgató halkan s a szemét törölgető asszonyra mutatott. — Eljött érted édesanyád...

S amikor az asszony karjai közé kapta fiát, Laci idegenül nézett rá. Nem tudta elhinni, hogy ez az asszony az édesanyja. S amikor anyja hívta haza, nem ment. Hónapokig járt az asszony a gyermekotthonba, míg végül Laci is megszerette. S Laci elutazott, keze édesanyja kezében, így mentek el....

— S ez a gyerek azóta is minden karácsonykor visszajön ide — mondja az igazgató. — Most már elegánsan, van pénze, hiszen szülei jómódúak. Ajándékokat hoz az itt levő gyerekeknek.

— Én tudom igazgató bácsi, hogy mit jelent szülő nélkül élni — s a magával hozott játékokat odaadja a gyerekeknek.

— Ez a gyerek megtalálta a szüleit — mondja az igazgató s tovább lapoz az iratok között. — De nem tudom mi lehet a Bélával, akinek levelét elsőnek mutattam. Béla most Pécsett van, az 600-as MTH iskolában. Vájárnak tanul. Érdemes lenne meglátogatni, mert legutóbb azt a hírt hallottam róla, hogy ő is megtalálta az édesanyját.

A bakócai gyermekotthon

Felkerestem. Feketehajú, jóképű, 16 éves fiatalember.

— Olvastam Bakócára, az igazgató bácsihoz írt leveledet Béla. Ő mondotta, hogy megtaláltad az édesanyád.

Béla először rám néz, aztán a padlóra. Kis ideig szótlanul ülünk. Talán rossz emléket kavartam fel benne?

— Én tudom, hogy kik a szüleim, csak régen láttam már őket — kezdi halkan. — Nem érdeklődnek utánam...

Elmondja, hogy néhány hete Pécsett találkozott az édesanyjával. Azután mentek egymással szemben. Amikor észrevette anyját, feléje indult. Szólni akart hozzá, de amikor anyja megpillantotta, elfordította a fejét.

— Most már igazán mondhatom, hogy árva vagyok — mondja halkan s kabátjának az ujjával megtörli szemét. — Nem is tetszik azt elképzelni, mit éreztem akkor. Csak sírva fakadtam, ott az utcán. Láttam a járókelők értetlenül néznek rám. Kinek mondjam el, hogy miért sírok?...

Most is könnyes a szeme, amikor erre a találkozásra emlékezik.

— Aztán sírva jöttem az intézetünkbe, lefeküdtem. Nagyon gyengének éreztem magam...

— S azóta sem találkoztál édesanyáddal?

— De igen. Ma itt volt. Hívott haza.

— ?

— De nem megyek... már a nyolcadik férje van... a mostani börtönben ül... februárban szabadul... mit keressek otthon... tudom úgy is, hogy csak dolgozni hív haza... hogy keressek neki ...én nem tudom anyámat szeretni...

Mennyi keserűség torlódhatott össze ennek a fiúnak a lelkében, mennyire vágyhatott a szeretetre, s mennyire megtagadhatták tőle.

— Mi akarsz lenni Béla? — kérdem.

— Vájár — mondja. — Még két évet tanulok s megállok én a magam lábán. Itt mindenki nagyon szeret, semmiben nincs hiányunk. Van ingem, nyakkendőm, félcipőm, sinadrágom is van, teljesen új. Ha el akarok menni, ünneplőt húzok. Ösztöndíjat kapok, pénzem is van. Tánciskolába is járok, igaz ez 120 forintba kerül, de felét az intézet fizeti... Én rendes ember akarok lenni..., nem úgy, mint szüleim.

Cigarettát veszek elő. Megkínálom.

És nagy füstkarikákat pöfftentünk a levegőbe...

GARAY FERENC

A zsámbéki elnökképzőben

Az épület valaha apácakolostor volt. Fent trónol a dombon, hosszú lépcsősor vezet fel hozzá. Szűk, négyzetalakú udvarát magas falak bástyázzák el a külvilágtól. Itt valaha kedvesnővérek és noviciák végezték mindennapi egyhangú sétájukat. Az ember önkéntelenül megborzong.

A kaviccsal felszórt udvar és a labirintfolyosós épület ma már az új világ fellegvára. A zsámbéki tsz-elnökképző iskola székhelye az egykori kolostor. Az öreg falak furcsa dolgokat láthatnak. Az udvaron egy szétszedett traktor áll. Az ablakon belátni egy osztályterembe, ahol idős „diákok" hajolnak a könyvek fölé.

Az intézet igazgatója, Balog Ferenc elvtárs, röviden ennyit mond az elnökképző tanfolyamról:

— Egyedülálló intézmény ez az országban. 1951—52-ben alakult. A tanfolyam szeptember 1-től június 20-ig tart. Általában 120—130 hallgatónk van. Ez alatt a rövid idő alatt igyekszünk egy szocialista nagyüzemi gazdaság vezetésének alapvető tudnivalóival felruházni a hallgatókat.

Eddig több mint ezer tsz-elnök végezte el ezt az iskolát. Hogy hasznát látták — annak ők adják bizonyítékát. Állandóan tartják velünk a kapcsolatot, sok gazdasági problémával fordulnak hozzánk s az itt végzettek számára nyáron tartott továbbképzőre annyian jelentkeztek, hogy felét nem tudtuk elhelyezni.

Baranyából is jártak már ide sokan. Pl. Sziveri elvtárs, a mágocsi tsz elnöke is itt végzett. Ugy tudjuk, szép eredményeket ér el. Ehhez bizonyosan hozzájárultunk mi is.

Csengőszó szakítja félbe az igazgató szavait. A húsz perces szünetet jelzi. Halk zümmögéssel telik meg a folyosó, jellegzetesen iskolai szünet-hangulat.

Az első ember, aki feltűnik a többi közül: a napos. Karján széles piros szalag virít. A napos Bényei József elvtárs, a vókányi Béke Tsz elnöke. Pár perc múlva megjelenik a másik baranyai hallgató is: Horváth József elvtárs, a sombereki Béke Tsz elnöke. Csak ketten vannak a megyéből. Ez bizony elég kevés, hiszen olyan megye is van, ahonnan 20 elvtárs tanul az iskolában. Persze nehéz dolog a termelőmunkától, családtól elszakadni egy idősebb embernek. A kérdés az, hogy megéri-e?

— Én szívesen, nagy kedvvel jöttem ide — mondja Bényei elvtárs. — Gondoltam, hogy nehéz lesz, hiszen mikor volt az, hogy én iskolába jártam! Ebben aztán nem is csalódtam. Nehéz, nagyon nehéz. Különösen eleinte. Mostanában azonban van eredménye a munkámnak. Sok mindent más szemmel néz itt az ember. Mert például mit tudtunk eddig a vetésforgóról? Azt hittük mindent. Most kiderült, nagyon keveset. És még sok mindennel így vagyunk. Ha nehéz is, én nem bántam meg.

Horváth József elvtárs már idősebb ember. Ő is elnök. A sombereki Béke Tsz elnöke.

— Megmondom őszintén — kezdi — én nem szívesen jöttem ide. A tagság azonban ragaszkodott hozzá. Nagyon nehéz. De most már semmi pénzért nem hagynám abba.

A nehézségeket csak legyűrjük valahogy.

Az anyag valóban rendkívül nehéz. A tankönyvek közül nem egy főiskolai színvonalú, az itt tanuló emberek azonban szinte kivétel nélkül megbirkóznak az anyaggal. Tudják miért tanulnak.

— Köszönet illeti tanáraimat — mondja Bényei elvtárs. — Bármikor fordulhatunk hozzájuk, készséggel segítenek. Mert nem szégyen az, ha az ember nem ért valamit.

A szünet végét jelzi a csengő. Ujra megkezdődnek az órák. A hallgatók tovább ismerkednek az üzemszervezés, növénytermelés, állattenyésztés, gépesítéstan rejtelmeivel. Az előadások után is komoly munka folyik. Egyéni tanulás, szakköri foglalkozás. Persze a sok tanulás mellett azért akadnak vidám percek is. Futballmeccs, szakmai vita, hatalmas sakkpartik, aztán néha-néha a szomszédos Tök községbe is el-el mennek. (Fura neve van, de jó bora.) Egyszóval nem egyhangúan telik az idő.

A zsámbéki iskola hallgatói szép emlékekkel és megnövekedett tudással mennek majd haza.

(—r Er—)

350 vagon szaloncukor karácsonyra

Az élelmiszer főigazgatóság tájékoztatása szerint az idén karácsonyra a tavalyinál lényegesen több idénycikk kerül az üzletekbe. 1957-ben a kiskereskedelem mintegy 300 vagon szaloncukrot árusított. Ebben az évben csaknem 350 vagon szaloncukor, többek között kétféle minőségű csokoládéval bevont és desszert szaloncukor is kerül a forgalomba. A szaloncukrot egy és kétkilós dobozokban árusítják. A szaloncukron kívül hét vagon üres és tömör csokoládéfigurát, 16 vagon vegyes fondant hoznak forgalomba.

Elkészült a pécsi bányametán-palackozó

A pécs-vasasi Petőfi-aknán felépült metángázlecsapoló üzembehelyezése óta 700 000 köbméter metánt szívott el a bányából, aminek nagyobb részét üzemépületek, fürdő fűtésére hasznosították, a többit pedig a levegőbe engedték.

Az eddigi levegőbe engedett bányametán további hasznosítását jelenti a 80 000 forintos költséggel most elkészült palackozó üzem. A bányametán palackozását a jövő héten megkezdik és egyenlőre a tröszt műhelyeiben — majd később a pécsi gyárakban is — lángvágásra használják fel.

Félmillió dollár értékű kokszolható szén

A Pécsi Szénbányászati Tröszt igazgatósága előzetes gazdaságossági számítások alapján, amelyek azt bizonyították, hogy az ország szükös feketeszénkincséből érdemes kitermelni a vékony széntelepeket is, szak-bizottságot hozott létre a vékony széntelepek lemüvelésének előmozdítására. Erre a célra szénfürészt is szerkesztettek, amely az egészen vékony telepekből emberi közreműködés nélkül termeli ki, sőt szállítja le a szenet.

Az idei első háromnegyedévben az egyméternél vékonyabb telepekből 28 000 tonna, javarészt kokszolható szenet termeltek ki, szemben az előző év azonos időszakában kihozott 6400 tonna szénnel. A trösztnél ugyanezen időszakban 378 kg-al nőtt az egy főre jutó teljesítmény, 27 forinttal csökkent a szén önköltsége, míg a minőség a régebbivel azonos szinten maradt.

A vékony széntelepekből a pécsi szénmedencében idén kitermelt szén devizaértéke meghaladja a félmillió dollárt.

Jubileumi ünnepségek a Nevelők Házában

A Nevelők Házában 21-én, pénteken este tartották a Nevelők Háza 5 éves fennállásának jubileumi ünnepségét.

Az ünnepélyen a Pedagógus Szakszervezet Országos Központjából Péter Ernő, míg a megyei pártbizottság részéről Csendes Lajos elvtárs vett részt, és az ország több területi bizottságának elnöke is jelen volt.

Az ünnepi beszédet Achátz Imre elvtárs, a Nevelők Házának elnöke mondotta, majd Koltai Ferenc, a Nevelők Házának igazgatója számolt be az 5 éves munkáról.

Beszélt a kultúrforradalom során elért óriási eredményekről, és arról, hogy mindent megtesznek annak érdekében, hogy a pedagógusok a politikai és szakmai ismereteket intenzívebben sajátítsák el. — A Nevelők Háza a pedagógus szakszervezet életének kultúrközpontja — mondotta Koltai elvtárs.

Elmondotta, hogy a Nevelők Háza nemcsak a pedagógusok, de a családtagjaik nevelését, művelődését és szórakoztatását is feladatának tartja.

Beszámolt az elmúlt 5 év munkájáról, és elmondotta, hogy szívesen néz vissza az eredményekre. A könyvtármunka, és művészeti csoportok, így a képzőművészek munkája mellett kitért a fotosok, az énekkar és az irodalmi színpad munkájára. Beszélt a délutáni klubéletről, a nyugdíjas csoportról, az országjárásokról, a színházszervezésről, a Nevelők Háza sokrétű munkájáról.

A tervekre áttérve kifejtette, hogy egy politechnikai műhely létrehozását szeretnék.

Bujdosó László zárószavai után, amelyben a Nevelők Háza munkáját köszönte meg, a pedagógusok adtak kultúrműsort.

Bujdosó István konferálta a műsort, Vönötzky Endréné és Kutasné, Tárnoki Katalin énekelt nagy sikerrel, Vönötzky Endre pedig élménytnyújtón játszotta zongorán Chopin: Forradalmi etüdjét. A műsort a Nevelők Házának énekkara által előadott Kodály: Szabadság dala tette gazdagabbá.

A bennsőséges ünnepély, jól sikerült műsor után a Nevelők Háza megvendégelte a megjelenteket.

(W. M.)

Felavatják dr. Berze Nagy János emléktábláját

Lassan egy éve lesz annak, hogy Baranya megye Tanácsának kiadásában megjelent dr. Berze Nagy János életének műve, a „Magyar Népmesetípusok" című kétkötetes néprajzi mű. Ebből az alkalomból a pécsi Nevelők Háza fennállásának öt éves jubileuma alkalmából bensőséges ünnepség keretében emlékezik meg a nagy magyar baranyai néprajzkutató emlékéről.

A Nevelők Háza ma délelőtt fél 12 órakor emlékezik meg dr. Berze Nagy Jánosról, a Janus Pannonius u. 5. szám alatti háznál, ahol sor kerül majd emléktáblájának ünnepélyes leleplezésére. Az emlékünnepélyt a magyar Himnusz nyitja meg, majd utána sor kerül a szerző: „A szabadság nevenapjára" c. versének elszavalására. Ezután Achátz Imre országgyűlési képviselő, a Nevelők Háza elnöke mond emlékbeszédet.

Az emlékbeszéd elhangzása után a Nevelők Házának énekkara előadja Horváth Mihály „Baranyai népdalok" c. szerzeményét. Az énekkart Csongor József vezényli.

Dr. Berze Nagy János európai-, sőt világhírűvé vált könyvének hatalmas visszhangja volt. Többek között említésreméltó az, hogy dr. Jan de Fries hollandiai professzor szerint ez a mű a magyar népmesekutatásnak kétségkívül standard műve és ezért értékes helyreigazításokat szolgáltat dr. Stith Thomson amerikai professzor könyvéhez. A professzor ezt a művet máris ismertette a „Zeitschrift des Vereins für Volkskunde" című szakfolyóiratban.

Dr. Walter Anderson kieli professzor, dr. Gösta Berg, a stockholmi Nordinska Múzeum igazgatója, dr. Ingeborg Weber a berlini Német Tudományos Akadémiának tagja, dr. Richard Weiss svájci prof., dr. Reidar Th Cristianzen norvég és dr. Wolfgung Steinetz német professzor szintén rendkívül elismerően nyilatkoztak dr. Berze Nagy János művéről, ami mind azt bizonyítja, hogy ez a mű világviszonylatban is jelentős alkotás.

„Tanulmányút"

A levél néhány napja érkezett az Amerikai Egyesült Államokból. Irója egy volt pécsi egyetemi tanársegéd, aki 1956-ban disszidált.

„Kedves László! Megkaptam a dátumot, amikor az amerikai bevándorlási hivatal visszsza fog szállítani Magyarországra. Valószínű, november végén otthon leszek.

Most, visszagondolva a „nyugati tanulmányutamra", mondhatom, egyetlen boldog pillanatom sem volt. Napokban találkoztam lengyel diákokkal, akik legális tanulmányúton vannak itt. Micsoda különbség! Ők nyugodtan, a jó munka végeztével, jó lelkiismerettel, a biztosra térnek haza, én meg a két éve tartó folytonos megaláztatás után undorodva magamtól, bizonytalan érzésekkel és borús gondolatokkal térek vissza.

A határon való átszökésem után egy tömeglágerbe kerültem. Egy rongyos, piszkos, minden emberi formából kivetkőzött csőcselék között voltam. Nem akartam hinni, hogy én is úgy nézek ki, mint a többiek, pedig nekem is rongyos volt a ruhám, s ott feküdtem a koszos padlón. Koldultam a cigarettavégért és rágtam a narancshéjat. Az utcán az emberek néha kezembe nyomtak néhány schillinget, vagy egy csomag cigarettát — „koldús — én egy koldús vagyok" — gondoltam.

Miféle emberek között vagyok én? Egyik éjjel egy magyar zsidót félholtra vertek, csupán zsidógyűlöletből, rekedt hangon egy hivatásos betörő mesélte a röhögő társaságnak izgalmas „szajrézásait".

Fényes nappal, vagy 200 ember szemeláttára fiatal párok pokrócba csavarodva élvezték a szexuális élet gyönyöreit. Oket még az sem zavarta, hogy ismeretségük néha csak néhány órára tekinthetett vissza. Sokszor még 14 éves leányarcokat is láttunk a pokróc alól kipislogni. Fiatal kis magyar lányokat néha arra érdemes férfiak néhány schillingért árusítanak az osztrák ifjaknak.

Kábultan, zúgó fejjel naphosszat csak feküdtem, a külvilágot is alig tudtam érzékelni. Úsztam az árral, mentem a magam választotta csőcselék után. Sodródtam a tömeggel és ráhagytam a tömeghisztériára, hogy a legjobb anyagi létem az Egyesült Államokban lesz. Az amerikai vizumra nagyon sokáig kellett várni. A kivándorlást a vallásszervezetek bonyolították le. A kiutazás módját hamar megtanultuk: szemfülesség, tolakodás, erőszakos hazugság. Ha ma a reformátusok kapnak vizumot, akkor reformátusnak kell lenni. Nem történik semmi baj belőle, mert aztán másnap átkeresztelkedhetünk egy újabb, magunk választotta vallásra. Engem a katolikusok hoztak ki, csupán azt az egyet kellett megígérnem, hogy feleségemtől sohasem fogok elválni, mert ezt az egyház tiltja. Meg kellett tanulni, hogy a képmutatás, az egy becsületes törvénye itt az életnek.

Amerikába hajózásunk után engem orvosi ellenőrzés címén két hónapra visszatartottak. Azután minden kérdezés nélkül lehoztak Californiába, egy eldugott kis faluba, s egy nadrággyárba tettek be, ahol női munkát végeztünk. Néhány magyar disszidensen kívül nem volt férfi munkás a teremben, s mind fiatal nő, egytől egyig színesbőrű. Nekünk, magyaroknak a munkafeltételünk a következő volt: Hetvenöt cent órabér, munka közben kétszer tíz perc szünet, munka közben sem beszélgetni, sem dohányozni nem szabad, a varrógépeket egy percre is elhagyni tilos. Egy év tanulási idő, a fizetés csak azután emelkedik.

Rövid számolgatás után rájöttem, hogy a fizetés nem tesz ki azt az összeget, amiért a legolcsóbb lakást és étkezést lehet kapni a faluban. Kijelentettem a még ott tartózkodó bevándorlási hivatal tisztviselőinek, hogy azonnal vissza szeretnék térni Magyarországra. Ők azonban rámnéztek és faképnél hagytak.

Szerencsémre Freznóból (közeli város) kijött egy régen települt magyar család magyarokat látogatni. Megkérdezte, hogy miért vagyok olyan szomorú? „Nem akarok itt dolgozni, mit csinálhatok?" — válaszoltam. Erre ő: „Bízzon istenben, mi a vallása?" — „Katolikus vagyok" — mondtam. Azután ő bejelentette, hogy utálja a katolikusokat. „Én is" — adtam a meglepő választ. Elkezdett agitálni engem, hogy lépjek át az ő vallására. Isten bocsássa meg nekem, de én akkor ezt megígértem neki. Elmesélte később, hogy ők mennyivel rosszabb helyzetben vannak. Most (egy hatalmas izomkolosszus) mosogató, felesége pedig takarítónő, az öregeknek sokkal nehezebb állást találni, ha netán elbocsátanák.

Magukkal vittek és a többi Freznóban élő magyar, meg a vallások hatalmas befolyásának segítségével sikerült egy dicsőséges bus-boy állást szerezni nekem egy hatalmas étteremben, a hegyek között, Yosemitében. Soha nem látott hatalmas tálcákon cipeltem naphosszat a szennyes edényeket 1 dolláros órabérért. Hogy ezért az állásért nekem, atheistának mennyi bibliát és vallási röpiratot kellett olvasnom, az ízléstelen amerikai templomokat járni, az már a fantasztikumba megy. A vallás itt egy fantasztikus dolog, majdnem annyi vallás van, ahány templom, hihetetlen hatalmat és befolyást jelent a vallás itt. Hallottál-e már a holy rollers, magyarul a szent bukfencezők vallásáról? Ez egy, a vad törzsekre emlékeztető vallás, a hívők vallási extázisban fetrengenek, bukfencelnek a lelkük megőrzése érdekében és kiabálnak.

A munka borzalmas volt, egy percet se éreztem megalázottság nélkül. Ha nagyritkán egy vendég kezembe nyomott néhány cent borravalót, azt a munkám természetéből kifolyó lag el kellett fogadnom. Mások legalázatosabb kiszolgálójának kellett lennem és állandóan attól rettegni, hogy el ne bocsássanak az állásomból, mert százával jött volna helyettem, nálam sokkal erősebb és több tapasztalattal rendelkező. Állandóan éreztették velem, hogy ide engem csak alamizsnából vettek fel.

Hazatérésre nem mertem gondolni, mert annyi pénzem még sohasem volt, amennyi elég lett volna az útiköltségre. Viszont elég volt ahhoz, hogy egyetemre a tandíjat kifizessem. Megpróbáltam. A beiratkozás után azonban nagyon kevés pénzem maradt. Mivel az előbbi helyemen közben felmondtak, állást kellett vállalnom. Boldog voltam, amikor a legkivételesebb protekcióval egy magyar származású professzor segítségével gazdag diáklányok diákházában (sorority) mosogatói állást kaptam. A szennyes edényeiket kellett mosogatnom fizetés nélkül, csupán azért, hogy a maradék ételt a konyha sarkában elfogyasszam.

Már az egyetemi év kezdetén elkezdtem írni a leveleket Magyarországra, érdeklődve a hazatérés lehetőségeiről. A washingtoni magyar követségnek is írtam, ahonnan elküldték a szükséges kérdőíveket. A követség tudósított, hogy kérvényezzem az amerikai bevándorlási hivatalnál az ingyenes hazaszállításomat. Egyetlen lehetőségem volt csak, hazajönni, mégpedig az önkéntes deportáltatás. De az nem megy olyan gyorsan. Az F. B. I.-nek komoly munkát adtam, még Yosemitébe is kijöttek utánam 58 nyarán. Végül is tegnap kaptam meg a dátumot.

Ismerőseim szerint hatalmas lehetőségek vannak számomra itt. Én, állítólag, egy nagyon szerencsés ember vagyok. Nekem sikerült a diákok álma, a graduete school-ba bekerülnöm, ahol nekem már a tudásomat elfogadták és dolgozhatok egyenesen a Ph. D-ért (ami a magyar aspirantura elvégzésével egyenlő). De milyen úton? Az utak és módok továbbra sem változnak. Mindig koldús és megalázott maradok. A tányérmosás helyett legfeljebb áttérhetek a tányérnyalás mesterségére, nyalni a papoknak, a gazdag embereknek a tányérjait és akkor is, nekem csak a maradék jut. Tekintve, hogy csak a pénznek van, a többi mind csak érdekesség.

Minden bánatomat és keservemet a tanulásba öltem. Napi 17 órát töltöttem a könyvek mellett, négy órát dolgoztam és valami keveset aludtam. Tanáraim az egyetemen mondták, hogy tizedrésze is elég volna az erőfeszítéseimnek, ha amerikai módszer szerint tanulok. Ez azt jelenti, hogy be kell magolni a szövegkönyv téziseit és azokat a tanár előadása szerint kell elemezni. Önálló gondolkodásra itt nincs szükség. Később nagyon szomorúan rájöttem, hogy ha el akarom végezni az egyetemet, akkor egyáltalán gondolkodni nem szabad. A gondolkozás meg van tiltva a filozófusoknak.

Az egyetem egy nagy specializáló kombinát, úgy dobja ki évente magából a diplomás specializált gépagyakat, mint ahogy az autógyárak a legújabb autótípusokat, nem sokat törődve az áru jövőjével. Az egyetemi tanár alkalmazottja a nagy kombinátnak, semmi köze a tanítványaihoz. A vizsgáztatás írásban, az eredményeket géppel vagy gépi módszerrel pontokban számítják ki, abszolut mechanikus úton. Szerintük csak így lehetnek tárgyilagosak. Az egyetemi tanárnak semmi tekintélye nincs, nincs annyi, mint egy autó-ügynöknek. Az autó-ügynök népszerűsége sokkal nagyobb, mert őt mindenki ismeri, minden órában bemutatkozik a televízió nézőknek.

Várva vártam a hazatérési engedélyt, amely még a nyáron megjött és most már hónapok óta várom a deportálásomat. Remélem, fogok még találkozni veled, hazatérésem után, talán élő szóval is mesélhetek a tapasztalataimról és tanulmányaimról.

Üdvözöl barátod:

B. MIKLÓS

Idén már a Baranya megyei Mélyépítő Vállalatnál is lesz nyereségrészesedés

Jegyzetek az üzemi tanács üléséről

Csupa figyelem, csupa érdeklődés minden arc. Nem csoda. Az évvégi nyereségrészesedésről folyik éppen a szó. Ez pedig nagy dolog. A mélyépítőknél különösképpen nagy. A vállalat négyéves fennállása során eddig még valamennyi gazdasági évet veszteséggel zárta. Tizennégy, tizenkettő, tizenöt millió forintos veszteségek után ebben az évben viszont már három és félmillió forintos nyereséggel lehet számolni, az állami támogatás összegén felül. Mert ebben az évben is veszteségesre tervezték a vállalatot, de hát most jól rácáfoltak a mélyépítők a tervezőkre. Megmutatták, hogy tudnak jól, gazdaságosan dolgozni.

Honnét származik ez az eredmény? Munkából. Amit eddig még egy évben sem sikerült elérni, ez évben elérték, sőt túlhaladták az egy főre jutó havi ötezer forintos termelési értéket, a második és harmadik negyedévben már behozták az első negyedévi lemaradást és ha az időjárás közbe nem szól, akkor előreláthatólag december közepére befejezik éves tervüket.

A jó munka eredményeit jelzi emellett az is, hogy renbejött a vállalat bérgazdálkodása — a múlt évben még kétmillió forintra rúgott a béralaptúllépés! — megjavult az anyaggazdálkodás, a takarékossági mozgalom és az újítások következtében jelentősen csökkentették a fuvarköltségeket, a munka jobb szervezésével. — A múlt év első három negyedévében több mint kétmillió forintot tett ki a fuvarköltség-veszteség, ez év első három negyedévében pedig csak 86 ezer forintot.

Most már bizonyos, hogy ebben az évben sikerült megtörni a jeget, sikerült nyereségessé tenni a vállalatot és lehet, az év végén nyereségrészesedést osztani. Azt, hogy menynyit, még majd a következő másfél hónap munkája dönti el...

*

A jó eredmény mindenki munkájából tevődött össze. Ezt érezték is a tanácskozás részvevői. Jófomán nincs hozzászólás, hogy ne lenne benne szó arról, hogyan lehetne még tovább javítani az eredményeken. Ugylátszik ezen a fronton is megtört a jég ebben az évben...

Parrag József telepvezető beszélt például arról, hogy nincs még minden rendben a gépkocsik kihasználása körül.

Két-három hete — mondta —, bejött egy gépkocsi Villányból a központi raktárba, lepedőkért. Másnap jött egy másik kocsi négy pár gumicsizmáért, meg egy olajkapcsolóért. Ezt a két fuvart el lehetett volna intézni egy fűst alatt is, és meglehetett volna takarítani rajta valamennyi forintot. És sok kicsi sokra megy. Mert sok ilyen kis felesleges fuvar van. A napokban például a vizes részlegtől többen mentek Dombóvárra. Az ő személyi holmijukat egy külön kocsi szállította utánuk, pedig azokat a vonat is elvitte volna személypoggyászként. Szóval lehet itt még takarékoskodni. Nincs még minden forrás kimerítve...

*

Külön figyelmet érdemel Nádaskai Lajosnak, az Istvánaknai munkahely építésvezetőjének több javaslata.

Szerinte helyes lenne, ha a vállalat vezetősége számvetést készítene arról, mi olcsóbb: a munkásokat a központi szállásról naponta kiszállítani a munkahelyre, vagy pedig megoldani a munkahelyeken való elszállásolást.

Olcsó megoldást is ajánlott. Meg kell egyezni a beruházóval, hogy a több éves program keretében épülő létesítmények elkészült részét engedje ilyen célra felhasználni. István-aknánál például több éves programban épül a fürdő- és irodaház épülete. Az épület földszintje a jövő évben már elkészül, az emeletek csak a következő években kerülnek átadásra. Addig a földszinti helyiségekben be lehetne rendezni szállást és meg lehetne takarítani egy csomó személyszállítási költséget.

Megfontolt, jó javaslat, érdemes vele foglalkozni.

*

És még egy eredmény: ebben az évben megkezdték már a vállalat saját huszonnégy lakásos lakóházának az építését is. Decemberre mindenképpen tető alá akarják hozni az épületet. Kik lesznek majd a boldog lakástulajdonosok? Még nem döntötték el. Majd ha készen lesz a ház, akkor döntenek. De így is sokan jelentkeztek már, hogy szívesen végeznek társadalmi munkát a lakásépítkezésen. Rácz Pál vasbetonszerelő például, itt az üzemi tanács ülésén jelentette be, hogy az István-aknánál dolgozó vasbetonszerelő brigád vállalja társadalmi munkában a lakóépület összes vasbetonszerelését.

*

Persze egy üzemi tanácsülésen nem csupa eredményekről való beszélgetésből áll ki a napirend. Ilyenkor kiderül az is, hogy emberi gondok, bajok is vannak még. — És ez helyes, ez is segít a munkában.

Itt van pl. Üveges György kubikos-brigádjának a gondja. Azt mondja: mi úgy élünk ott kint a repülőtéri munkahelyen, hogy talán még nem is gondolnak ránk. Még az eső elől sem tudunk behúzódni fedél alá. Pedig olcsón lehet csinálni hulladék deszkából valamilyen kis hordozható bódét — mert az kell a kubikosnak a vándor élethez. A másik pedig: nincs esőköpenyünk, pedig akik a hengert szolgálják ki, esőben is kell dolgozniok. A bakancs helyett is jobban szeretnénk gumicsizmát, az sokkal jobb az ilyen esős időben.

Gecsei Lajos pedig elmondja, hogy az ő munkahelyükre sokszor késve ér ki az ebéd. Néha csak három óra után kapnak ebédet...

*

A ceruzák gyorsan szántják a füzetlapokat. A javaslatokat majd megvizsgálja a vállalat vezetősége. A jókat megvalósítják — sokat segítenek majd azok a jövő évi terveljesítésben. A panaszokat is orvosolják. Előbb indul majd el az ebéd Gecsei elvtársék munkahelyére, az Üveges-brigád is kap egy menedékhelyet, ahová elállhatnak, ha nagyon rákezd az eső, a ponyvanélküli tehergépkocsikra is kerül majd ponyva és nem kell a hűvös időben ponyva nélküli kocsikon utazniok a repülőtéren dolgozó munkásoknak. — És ezek hozzásegítenek majd, hogy jobban menjen a munka.

*

Eddig még nem volt ilyen gyűlés a mélyépítőknél. Ilyen, ahol mindenki, mint egy jól dolgozó nyereséges vállalat tagja beszélhetett és ahol mindenki arra gondolhatott, hogyan csináljuk a jövőben, hogy még jobban menjen a munka, még nagyobb legyen a nyereség. Most kóstolták meg, milyen jó dolog ez. Milyen jó érzés tudni azt, hogyha „ráhúzunk egy kicsit, még élőzemmé is lehetünk". És milyen jó érzés tudni azt, hogy az év végén, azaz a jövő év elején, a mérleg jóváhagyása után, vastag lesz a boríték — a nyereségrészesedéstől.

Kívánjuk, hogy ezután már csak mindig jobb eredménnyel és több nyereségrészesedéssel zárják az éveket a mélyépítők.

KURUCZ

Megkapta jövő évi beruházási hitelkeretét a pécsi széntröszt

A Pécsi Szénbányászati Tröszt 1959. évi ipari beruházásaira a Nehézipari Minisztérium 113 millió forint beruházási hitelkeretet nyitott meg, ami november 27-én további nő a jövő évben épülő bányász lakások hitelkeretének megnyitásával.

A beruházási hitelt ilyen korán még soha nem bocsátották a Pécsi Szénbányászati Trösztrendelkezésére. Nagy Béla osztályvezető véleménye szerint a hitelkeret ilyen korai megnyitása lehetővé teszi, hogy december 1-ig valamennyi kivitelező vállalatnál megrendeljék a jövő évben elvégzésre váró munkákat, amelyeknek műszaki tervei, költségvetései ugyancsak a beruházási osztály rendelkezésére állnak.

A művészet megcsúfolói...

Ha szemükbe mondják: bűnözők vagytok! — nem hiszik el.

Nem hiszik el és méltatlankodnak. Mert ők „megdolgoztak" azért a néhány százezer forintért. Ők „nem tehetnek" arról, hogy elkövetett bűncselekményük nyomán becsületes művészek nevei is lassan közszájon forogtak, az emberek összesúgtak hátuk mögött, görbe pillantásokkal találkoztak a munkahelyen, utcán, kávéházban, gyűléseken és egyebütt. Ők mindenről „nem tehetnek". Hogy hihetetlen ravaszsággal, alig 14 hónap alatt több százezer forintot zsebre vágtak — amiért egyébként mások évekig dolgoznak? — No és? „Papírunk volt rá! — mondják ők — a kereset legális úton folyt be a zsebünkbe, mi bajunk lehet?" Ők így vélekedtek.

Hogy-hogy „ők"?!

Hát Nagy József dekoratőr, Pálfi László kerámikus és Gáspár János címfestő. Nagy József ügyvezető elnöke, Pálfi és Gáspár pedig tagja volt a Pécs és Baranya megyei Ipar- és Népművészeti Alkotó Munkaközösségnek. Hogy e három dilettáns mit keresett a művészek körében, azt nem tudni.

Azaz hogy valamit mégiscsak kerestek.

Alig másfél esztendővel ezelőtt alakult meg a munkaközösség. A csoport működésének tisztes célja az lett volna, hogy feltárják a megye népművészeti kincseit, hagyományait, felkarolják az ismeretlenségből a tehetséges népművészeket, és persze a munkaközösség tagjai is tájjellegű alkotásokat hoznak létre a megye népművészeti hagyományainak szellemében. Megyénkben nagyon sok idegen megfordul, akik szívesen vásárolnának baranyai emléktárgyakat ittlétük alatt. Sajnos, csak a fővárosból „importált" emléktárgyak álltak a fogyasztók rendelkezésére, s közöttük bizony akadt elég szép számmal giccs és hamisítvány is. A helyi munkaközösség létrehozására tehát elengedhetetlenül szükség volt.

A munkaközösség tagjainak zöme ragaszkodott is az alapszabályzathoz, s munkájukat is ennek megfelelően végezték hónapokon át. Hanem alapszabályzat ide, vagy oda, Nagy, Pálfi és Gáspár — a munkaközösség működésében nagyszerű „businessre" láttak lehetőséget.

Nos, hozzá is fogtak „népművészeti emléktárgyak" gyártásához a következőképpen:

Sorozatban gyártották a köztársasági címert — egyszerű üveglapra, előre elkészített sablon segítségével — ráfújták a festéket. Aztán: jegesmedvét is fabrikáltak papírból, hozzá papír jégcsapokat, a város egyik közismert cukrászdája részére. „Népművészeti" alkotás volt az a női és férfi fejet ábrázoló furnírdarabka is — amelyet egyik szórakozóhely toalett helyiségének ajtajára erősítettek fel. Csodálatos művészi képességeiket kifejezésre juttatták akkor is, amikor mikrofon-állvány javítását és festését elvállalták, de ajánlkoztak villanyégők festésére, éttermi függönyök és toalett-helyiség bejáratát eltakaró függönyök elhelyezésére, magyaros lóca befestésére ... stb.

Vállalkoztak ők mindenre, amiben pénzt láttak — még akkor is — ha ezzel megcsúfolták az alapszabályzatot. De ez még semmi.

Mert ezeket a munkálatokat sem ők végezték el, hanem kiadták „albérletbe", a Pécsi Földművesszövetkezet szolgáltató vállalatának. Egyik intézmény például megrendelt náluk egy facsillárt. Nagyék elkészíttették a szolgáltató vállalattal, kifizették érte a 350 forintot, majd amikor a szükséges díszítési és festési munkálatokat ők elvégezték a csilláron, a megrendelőnek már 1480 forintot számoltak fel. Egy asztalos kisiparossal magyaros lócát csináltattak, s ezért kifizettek 2800 forintot. Utána Nagy és társai vették kezelés alá a lócát: valamit alakítgattak, festettek rajta, kidíszítették, hogy legyen valami „népi motívum" is a megrendelt bútordarabon és átadták a Nádor-szállodának 5.570 forintért. A különbözetet persze eltették. De a legtöbb megrendelést — mégiscsak a szolgáltató vállalat készítette el — Nagyék csupán csak közvetítettek, s e „munkáért" komoly összegeket vágtak zsebre. Így aztán nemcsak a munkaközösség fémjelzése alatt jutottak keresethez, hanem Nagy József például a szolgáltató vállalattól is kapott fizetést, miután ott alkalmazott volt.

Most már sejthetik, hogy a munkaközösség fennállásától kezdődő 14 hónap alatt hogyan tollasodtak meg Nagy és társai. Tessék:

Nagy József 80 000 forintot, Pálfi László 398 000 forintot, Gáspár János 120 000 forintot keresett. Pálfi így vásárolt magának egy öröklakást, amelyet persze be is rendezett, Gáspár János címfestő pedig autót — és a Balatonon — vitorlás csónakot. Pálfi keresett legtöbbet a kerámia-gombokon, amelyet saját villanykemencéjében égettetett három alkalmazottjával. Az alkalmazottak persze nem vásároltak sem öröklakást, sem szobaberendezéseket, egyszerűen azért, mert 6—800 forintos havi fizetésükből nem állt módjukban.

Itt álljunk meg egy pillanatra. Ez a három álnépművész valósággal kapitalizálódott az elmúlt hónapok alatt. Minél jobban gazdagodtak, annál kevesebbet dolgoztak, de annál többet dolgoztattak másokkal. Igazán kevés bérért. Becsapták az állami vállalatokat, végigszélhámoskodták a fél országot, sárba tiportak becsületet, tisztességet. Bárki — ki e sorok révén most tudomást szerez Nagy és társai üzelmeiről — gondolkozzék: mindenki a maga munkahelyén, mennyit és milyen felelősséggel dolgozik azért a fizetésért, amelyből akár önmagát, akár családját eltartja. És akkor ki-ki a maga módján leveheti a keresztvizet ezekről a parazitákról, akik minden megerőltetés nélkül százezreket kerestek sötét üzleteken!

Végezetül.

A munkaközösség működésére továbbra is szükség van, amennyiben szigorúan ragaszkodnak a jövőben az alapszabályzathoz. A munkaközösség tagjai — képző- és iparművészek, népművészek — dolgozzanak továbbra is becsülettel, művészi igénnyel, művészekhez méltó tisztességgel.

(RAB)

„Kánaánt lehetne itt csinálni..."

Párafelhőt lehel a két ló.

— Hőhe! — állítja meg őket a gazdája. — Azt gondoltam, hogy segítség jött! — mondja és bemutatkozunk.

Ő az a bizonyos Ibriksz József, akiről a járási tanácson azt mondták: szereti a szakkönyveket, jól gazdálkodik, Markócon, a falujában az első háznál pedig így igazítottak útba:

— Menjen csak egyenesen. A falu közepén könnyen rátalálhat. Ki van pucolva a háza...

A puccos keresztházat megtaláltam, de az asszonya szétárta a karját:

— Szántani van az uram...

— Már csak ez a kis darab van vissza, — magyarázza a gazda. — Még alkalmas az idő, hát sietni kell! — és pokrócot terít a lovakra. — Máris rendelkezésére állok! — fordul és a kocsi bakjára invitál.

Megindul a beszélgetés. Egy farkaskutya lohol a kocsi felé és éktelenül csahol.

— Hát ez meg kié lehet?

— Biztosan azé az emberé, aki ott szárat vág.

— Látja, ezt, meg a mélyszántást nem akarják sehogyse megszokni. Ilyenkor szárat vágni... — füstölög.

A gazda szól belőle. A gazda, aki mindent, amit csak lehet, szeret felhasználni a gazdaságában. Tizenegy és fél holdja van, de csak idén ősztől fogva. Addig tíz holdon gazdálkodott. Most vett hozzá másfelet:

— Négyszögölenként 2 forintjával. Megéri. Nem pénz az érte! — teszi hozzá.

A szakkönyvekre terelem a szót.

— Van vagy harminc értékes szakkönyvem — adja meg a választ.

Nyugtalankodnak a lovak. Egyre csak az birizgál: vajon mit tanult a szakkönyvekből ez az ember és mit valósít meg a gyakorlatban, mert ez sokkal fontosabb annál, hogy jár neki a Magyar Mezőgazdaság is. Talán ő is érzi ezt, mert megint a gazdaságáról mesél. Nyolc marhája, 2 lova, meg egy csikója van.

— Minden évben háromnégy hízott bikát adok el! — újságolja. — Eddig mindig extrém minőségűek voltak. Kezdetben csak egyedül hízlaltam, most majd az egész falu. 166 lelkes ez a falu és arról híres, hogy a sellyei járásban innen kapja az állam a legtöbb extrém bikát. Most nemrég is kilencet adtunk el...

— Sertés?

— Most csak öt hízóm van. Ebből hármat levágok, kettőt meg eladok. Inkább szarvasmarhát tartok. Ez hasznosabb, több a trágyája is, jobban is keresik. Szarvasmarha! Ez kell a gazdaságba. Enélkül nem lehet gazdálkodni sem egyénileg, sem... hát ez az igazság, sem a termelőszövetkezetben...

Az eke benne a földben, a lovak előtte szuszognak.

— Milyen mélyen szánt?

— Huszonkét centire.

— Hallottam, maga még a lucernaföldet is megtrágyázza.

— Meg bizony! Ezt is most töröm fel és vagy 20 kocsi trágyát kap ez az 1 100 négyszögöl. Van trágyám bőven, miért ne? Olyan termést ad ez a föld, hogy csak na! — és rámkacsint.

— Hát a hatvan mázsás kukoricából mi igaz?

— Annyi, hogy a két és fél holdon 120 mázsa termett. Két holdban hibrid kukorica volt, féld holdban meg nyolcsoros. Tudja az a régi, megszokott. A hibridkukoricát mindenkinek ajánlom. A szakkönyvek azt írják, 15, de én azt mondom — a tapasztalat is ezt mutatja — 25—30 százalékkal is többet terem. Persze jól elmunkált, középhumuszos talajba vetve. Bár jó neki a homokos talaj is. Erről ugyan nem írnak a szakkönyvek, de én kipróbáltam. Legalább annyit, ha nem többet termett, mint a humuszos talajba vetett.

Ugy látszik nem megy a fejébe, hogy a járásiak nem tudnak belenyugodni, hogy ő a lucerna földet is megtrágyázza, mert egy történetet mesél el. Néhány éve történt. Fél holdba másodvetésként tarlórépát vetett. Ősszel szépen kilevelesedett a répa. Leszántotta és istállótrágyával is alaposan megszórta. A járásiak csak figyelték — ő erről mit sem tudott — hogy mit akar ezzel elérni. Tavasszal burgonyát tett bele. Szedéskor aztán annyi burgonyája lett, mint a bűn. Még az évben megkapta a Mintagazda kitüntető címet. Sok a szervestrágyája és mégis évi 8—9 mázsa műtrágyát is használ.

A faluban mindenki úgy beszél róla: 30—50 százalékkal többet termel mindenből, mint mi. Idén is három holdon 39 mázsa búzája, két holdon meg 22 mázsa zabja termett. Ez pedig nagy szó, különösen most.

Hej, ha sok ilyen ember lenne a termelőszövetkezetben! — gondolom magamban és nem állhatom szó nélkül.

— Mi se járunk bekötött szemmel. Nekem például harminc termelőszövetkezetről van otthon ismertetőm. Ugy ismerem lassan a könyvből a barcsi Vörös Csillagot, mint mondjuk a drávafoki a gyakorlatban. Mi is látjuk, hogy 23 forintért szánt egy holdat a traktor, meg közel nyolcvan forintot osztanak Drávafokon. Mi meg, — és elmeséli, hogy van egy bolgár ismerőse, Markócon járt a felszabaduláskor, mint katona, most meg valahol a minisztériumban dolgozik. Leveleznek. A legutóbbi levelében is azt kérdezte: mivel foglalkozik, van-e a községben termelőszövetkezet, mert náluk minden községben van ám... Mit írjon neki? Az igazat. Azt, hogy nincs és amíg nem lesz, addig nem is tud elmenni Bulgáriába, mert kire hagyja itthon a birtokot: a betegeskedő feleségére, vagy a két kislányára?

— Ha tsz lenne Kánaánt lehetne csinálni itt Markócon is! — mondja és amikor óvatosan felteszem a kérdést, hogy véleménye szerint mikor lesz ez, akkor így felel:

— Két—három év múlva. Akkor biztosan. De lehet, hogy előbb is, mert mint mondtam mi is nyitott szemmel járunk — és odaszól a lovaknak:

— Gyi te, ne! — és lassan megindul az eke után.

Szatai János

Komlón is megkezdik a mikrokésleltetésű gyutacsok használatát

A Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatási osztálya Pohl Jeromos, a Nagytétényi Gyutacsgyár főmérnökének közreműködésével dolgozta ki az egyszerű gyutacsoknál ötven százalékkal jobb hatásfokú, mikrokésleltetésű gyutacsok használatát. Ezekkel a gyutacsokkal a Pécsi Szénbányászati Tröszt eddig 3500 kg robbanóanyagot takarított meg. A napokban további 30 000 mikrokésleltetésű gyutacs érkezett a munka folytatására. A jövő évben a Pécsi Szénbányászati Tröszt valamennyi feltáró-munkahelyén csak az újszerű gyutacsokat használják, amitől egy év alatt 15 000 kg robbanóanyag megtakarítását várják.

A gyorsabb munkát biztosító és gazdaságosan használható mikrokésleltetésű gyutacsok iránt más bányákban is nagy az érdeklődés. A Gyöngyösoroszi Ércbányában a Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatási osztályának munkatársai elvégezték a mikrokésleltetésű gyutacsok használatát előkészítő kőzetméréseket, a Komlói Szénbányászati Trösztnél pedig a legutóbb érkezett 30 000 gyutacsból már megkezdik a próbarobbantásokat is.

KI LESZ A GYŐZTES?

Az elmúlt héten az egész világon nagy feltűnést keltő nyilatkozat látott napvilágot. Hruscsov elvtárs előterjesztette a Szovjetunió új hétéves tervének az ellenőrző számait, amit majd a Szovjetunió Kommunista Pártjának XXI. kongresszusán fognak megvitatni és jóváhagyni. A beszámoló méltán váltott ki nagy figyelmet nemcsak a szocialista tábor országaiban, hanem a tőkés országokban is, mert olyan hatalmas gazdasági fejlődést tűz ki a Szovjetunió népgazdasága elé, amelynek végrehajtása végérvényesen eldönti a szocialista és tőkés rendszer gazdasági versenyét a szocializmus javára.

Azt a tényt, hogy a Szovjetunió gazdasága sokkal nagyobb ütemben fejlődik, mint a vezető tőkés országok (USA, Anglia) gazdasága, senki sem meri tagadni, de a cári Oroszország hallatlanul elmaradt gazdasága és a fejlett tőkés országok gazdasága közötti óriási színvonal-különbség eltüntetéséhez még a szovjet gazdaság közismert gyorsütemű fejlődése mellett is most nyílott lehetőség. Az I. világháború idején kialakult történelmi és társadalmi helyzetben. Európa egyik gazdaságilag legelmaradottabb országában, a cári Oroszországban győzött a szocialista forradalom.

Ma már a Szovjetunió az ipari termelés volumenét illetően Európában az első, a világon pedig a második helyet foglalja el. Az egyes országok termelőerőinek fejlettségét nem elsősorban a teljes termelés volumene, hanem az illető ország egy lakosára jutó termékeknek a mennyisége mutatja. Ma már elérkezett az az idő, hogy a Szovjetunió az egy főre eső termelés terén is maga mögött hagyja a legfejlettebb tőkés országokat.

Talán sokaknak túl hosszúnak tűnik az a negyvenegynéhány esztendő, ami ahhoz kellett, hogy a Szovjetunió az egy főre eső termelésben is túl haladja a legfejlettebb országokat. Pedig a társadalom fejlődése ilyen gyors ütemet az eddigi történelem során még nem produkált. A cári Oroszország ipara 1917-ben a fejlett tőkés országok mögött kb. 200 évvel volt elmaradva. Oroszország ipari fejlődése tulajdonképpen, csak a szocialista forradalom után kezdődött. Azok a tőkés országok, amelyeket a fiatal szovjet ipar most vagy a hétéves terv éveiben maga mögé utasít, már a XVIII. sz. végén és a XIX. század elején élenjáró ipari országok voltak. Anglia és Oroszország gazdasága közötti színtkülönbség még ma is az volna, ami 1917-ben volt, ha Oroszországban nem győz a munkásosztály és nem veszi kezébe a gyárakat és azok irányítását.

Az 1937—1958-ig terjedő időben a tőkés országok ipari termelése nem egészen kétszeresére emelkedett. Ezzel szemben ugyanebben az időszakban a Szovjetunió ipari termelése 9.5-szeresére emelkedett. Csak a termelési eszközök társadalmi tulajdonának alapján nyílott lehetőség arra, hogy Oroszország ipara egyáltalán versenyre kelhetett a fejlett tőkés országok iparával, és arra az óriási eredményre vezetett, hogy a 200 éves fejlődési különbséget 40—50 év alatt behozza.

Az új hétéves terv célkitűzéseit tekintve, a szovjet ipar össztermelése a hét év alatt kb. 80 százalékkal emelkedik. Az ipari termelés növekedésén belül elsősorban a gépgyártás, másképpen az automatikus vezérlésű gépsoroknak az előállítása kap nagy szerepet. Az elektromos energia termelésében nagy súlyt kap a terv során az atomenergia békés célokra való felhasználása. Különböző típusú reaktorokkal működő atom-villanytelepek egész sorát helyezik üzembe a hétéves terv során.

A hétéves terv teljesítésének eredményeképpen a Szovjetunióban magasabb lesz az egy főre eső ipari termelés, mint a jelenleg legfejlettebb európai tőkés országokban, tehát Angliában és Nyugat-Németországban. A Szovjetunió ezzel első helyre kerül Európában.

1965-ben a Szovjetunió egyes igen fontos termelési ágakban az abszolut termelés terén megelőzi, más iparágakban megközelíti az Egyesült Államok ipari termelésének jelenlegi színvonalát. A szovjet ipar eddigi fejlődési üteme megteremti a reális alapot ahhoz, hogy 1965 után kb. 5 év alatt túlszárnyalja az Egyesült Államok egy lakosra eső termelésének színvonalát. Erre az időre tehát, sőt talán még előbb is a Szovjetunió első helyre kerül a világon, mind a termelés abszolut volumenét, mind az egy lakosra eső termelést illetően.

Ugyanerre az időpontra (1965-re) a fontosabb mezőgazdasági termékek termelése is meghaladja az Amerikai Egyesült Államok egy főre eső termelésének a színvonalát. Hogy a mezőgazdasági cikkek egy főre jutó termelésében is maga mögött hagyja a Szovjetunió a fejlett tőkés országokat, arra elég megnyugtató bizonyítékul szolgál a Szovjetunió és Amerika mezőgazdasági termelésének az 1954-től 57 évig terjedő években elért fejlődésének az összehasonlítása. Míg a Szovjetunió mezőgazdaságának termelése ebben az időszakban évenként 7,1 százalékkal, addig az Amerikai Egyesült Államok mezőgazdasági termelése csak 1,1 százalékkal fejlődött. A szocialista forradalom és a nagyüzemi szocialista mezőgazdaság létrehozásának eredménye, hogy az az Oroszország, ahol 1917-ben a faekét még elég elterjedten használták és a gabona vetésterületének közel 90 százalékát kézzel vetették el, rövidesen maga mögött hagyja a már a XIX. század végén is fejlett mezőgazdasággal rendelkező Amerikai Egyesült Államokat.

Az ipari és mezőgazdasági termelés ilyen ütemű fejlődése elképzelhetetlen a szakemberek nagy száma nélkül. A Szovjetunió tudományos területen és a szakemberképzés területén már most első helyet vívott ki magának a világon. A világ első atomerőműve, az interkontinentális raketa, a mesterséges holdak sorozata, az égitestekre való repülés előkészületei perdöntő bizonyítékai ennek a fölénynek. Ezt a nyugati folyóiratok is kénytelen-kelletlen, de elismerik. A Szovjetunió egyetemein jelenleg háromszor annyi mérnököt képeznek, mint az Amerikai Egyesült Államokban. A hétéves terv időszakában további 40 százalékkal emelkedik az egyetemekről kibocsátott emberek száma. Ugyanakkor nem szabad figyelmen kívül hagyni azt a fontos körülményt, hogy ezt az eredményt egy olyan ország érte el, ahol egy 1920-ban megejtett statisztikai felmérés szerint a felnőtt lakosságnak csak 31,9 százaléka tudott írni, olvasni. Ennek a hallatlan kulturális fejlődésnek az alapja: amíg a kultúra és a tudomány a tőkés rendszerben a kiváltságosok monopóliuma, addig a szocializmus rendszerében az egész nép közkincsévé válik.

A szocialista rendszer döntő fölénye a tőkés rendszer felett elsősorban abban jelentkezik, hogy a szocializmusban gyorsabban fejlődnek a társadalom termelőerői. A termelés fejlesztésének egyetlen célja van, hogy egyre magasabb fokon lehessen kielégíteni a dolgozók állandóan növekvő anyagi és kulturális szükségleteit, szemben a kapitalizmussal, ahol a termelés növekedése csak a tőkések gazdagságát növeli. A szocialista rendszerben biztosított a termelés eredményeinek igazságos elosztása. Az eddigi gazdasági fejlődésre támaszkodva a hétéves terv időszakában, a korábbinál is gyorsabb ütemben emelkedik a Szovjetunió népeinek az életszínvonala, javulnak munkakörülményei. Az állami kiskereskedelmi forgalom a hét év alatt kb. 60 százalékkal fog emelkedni.

1960-ban befejeződik a munkások és alkalmazottak áttérése a 7 órás munkanapra. 1962-ben a napi 7 órát dolgozó munkások és alkalmazottak áttérnek a 7 órás munkanapról a 40 órás munkahétre.

„1964-től kezdve — jelentette ki Hruscsov elvtárs — fokozatosan áttérünk a 35—30 órás munkahétre, vagyis a föld alatt, illetve az egészségre ártalmas munkafeltételek között dolgozó munkásoknál a 30 órás munkahétre (5, egyenként 6 órás munkanap, heti két pihenő nappal); és az összes többi dolgozóknál a 35 órás munkahétre (öt, egyenként hét órás munkanap, heti két pihenő nappal), az áttérés az 1966—68-as években befejeződik. Az áttérés a 30—35 órás munkahétre, a heti egy pihenőnap fenntartása mellett az öt, illetve hat órás munkanap bevezetését jelenti.

Abból kiindulva, hogy a munkások és alkalmazottak többsége szívesebben dolgozik napi 6—7 órát, heti két pihenő nappal, mint 5—6 órát, hat napos munkahét mellett, előirányoztuk az ötnapos munkahét bevezetését, tehát azt, hogy két pihenő nap lesz ezentúl."

A terv végrehajtásának során ezekben az években tehát a Szovjetunióban lesz a világon a legrövidebb munkanap és a legrövidebb munkahét.

Ez a hatalmas fejlődés végérvényesen eldönti a vitát, hogy melyik rendszer jobb. A tőkés országok válságokkal küszködnek, a munkanélküliség problémáját megoldani képtelenek. A szocialista gazdasági rendszer fölénye a terv végrehajtása során a világ dolgozói számára kézzelfoghatóvá válik, és minőségi változást fog eredményezni a nemzetközi munkásmozgalom fejlődésében.

A Szovjetunió rohamos gazdasági fejlődésének van még egy vonatkozása, amely közvetlenül érint minden embert, bárhol él a földön. A Szovjetunió gazdasága és ebből eredő hadi technikai fölénye, egyre reálisabb biztosítékot nyújt azirányban, hogy az emberiség elkerülje a minden eddiginél pusztítóbbnak igérkező harmadik világháborút. A közismert háborús uszítóknak ugyanis csak az erő imponál, és a Szovjetunió olyan katonai és haditechnikai erőfölényt tud felmutatni, ami remélhetőleg jobb belátásra fogja bírni a harmadik világháborút kirobbantani szándékozó erőket.

A marxizmus-leninizmus azt tanítja, hogy az elméleti igazságok próbaköve a gyakorlat, a gyakorlatban válik el, hogy az elmélet tételei igazak-e vágy sem. A marxizmus klasszikusainak száz évvel ezelőtt hirdetett tételeinek igazságát bizonyítja, hogy a kapitalizmus a sok toldozás-foldozás ellenére is fejlődésképtelen, és a szocialista termelési viszonyoké a jövő. A szocialista és tőkés országok fejlődési ütemkülönbsége azóta már a dolgozók legöntudatosabb rétegeit meggyőzték a marxizmus tételeinek igazságáról. Akiket a szocializmus kézenfekvő igazságai és a két rendszer fejlődésében mutatkozó ütemkülönbség sem tudott meggyőzni, nem húnyhatják be szemüket az előtt a tény előtt, hogy a Szovjetunió az egy főre eső termelés vonatkozásában is behozza a több évszázados lemaradást, és maga mögött hagyja a legfejlettebb tőkés országokat.

Z. F.

Mire felnő

A „Szovjetunió" című folyóirat legújabb számának címképe lenszőke kisfiút ábrázol, fehérköpenyes nővérke társaságában. A legfeljebb kétéves kiscsibész a világ egyik leghétköznapibb, egyben legszebb dolgával van elfoglalva: tejet iszik, s a jóízű kortyok után elégedetten pillogat a világba.

Már több hete lát tam, de a kis vasgyúró képe minduntalan megjelenik előttem. Hogy miért?

A címlaphoz mellékelt szöveg szerint Szasa Lucenko — így hívják a kisembert — a kazah szűzföldek Szvobodnij nevű szovhozában született és él. Ez a szovhoz négy évvel ezelőtt még nem létezett. Egyetlen fa és bokor sem volt akkor még az árvalányhajas sztyeppén, ma viszont parkosított és a modern technika minden vívmányával felszerelt kőházak regimentje ékesíti a pusztát. A szovhoz mintegy két millió pud gabonát termelt az idén.

Nem tévedés: kétmillió pud, azaz több mint háromszázhúszezer métermázsa gabona egyetlen év alatt, egyedül Szasa szovhozában!

Mi lesz 15—20 év múlva, mire Szasa megemberesedik? Elgondolni is fantasztikus!

Képzeljük el, az ipar is ilyen szédületesen fejlődik, s a Szovjetunió a hétéves tervet követő öt év alatt, tehát tizenkét esztendő múlva lepipálja Amerikát az egy főre eső ipari cikkek termelésében is. Szasa ekkor tölti be a 14. évét, s mire felnő, hazája — túlzás nélkül — a föld kánaánjává válik.

Hát ezért jelenik meg előttem a kislurkó képe. A legifjabb szovjet nemzedék képviselőjét, a holnap emberét látom benne.

És mi — húszharmincévesek — sem leszünk még túl öregek.

(MAGYAR)

Bormúzeumot rendezett be a villányi szőlőtermelő szakszövetkezet

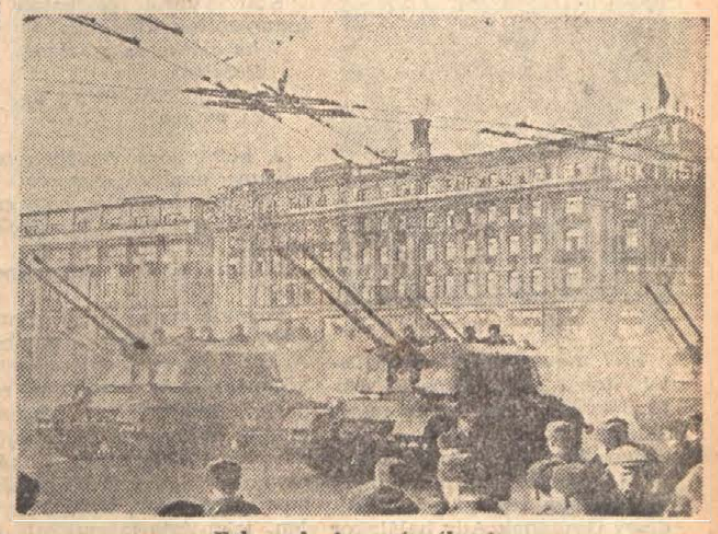
Villányban — a híres vörösborok hazájában — működik Baranya megye legnagyobb szőlőtermelő szakszövetkezete. Hetvennégy szőlősgazda csatlakozott már a szövetkezethez, köztük többen a szomszédos Villánykövesdről. Az idén körülbelül ezer hektóliter boruk termett és ebből négyszáz hektót értékesítenek a Mecsekvidéki Állami Pincegazdaságnál. A jövedelem egy részéből közös alapot létesítettek: majdnem 80 ezer forintja van már a szakszövetkezetnek.

Az idei szüretkor elhatározták a szövetkezet tagjai, hogy bormúzeumot rendeznek be. A nyár folyamán közös pincét létesítettek, ennek egyik szárnyában van a bormúzeum. Az egyes évjáratok legjobb minőségű boraiból tíz-tíz palackot helyeznek el itt és innen küldenek majd mintákat a különböző borversenyekre. Vörösborból oportó, burgundi és kadarka, fehérborból pedig rizlingszilváni, olasz- és bánáti rizling kerül elsőként a múzeumba: mind az idei termésből.

Villányban egyébként ez a második bormúzeum, az állami gazdaságban ugyanis tíz éve fennáll már egy. Szakszövetkezeti bormúzeum azonban csak ez az egy van, nemcsak Baranyában, hanem az egész országban.

IGY ÜNNEPELT MOSZKVA

November 7-én, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 41. évfordulóján már kora reggel a moszkvai dolgozók hatalmas tömege lepte el az ünnepi díszbe öltözött utcákat. Fényképezőgépünkkel e nagy ünnep néhány pillanatát örökítettük meg.

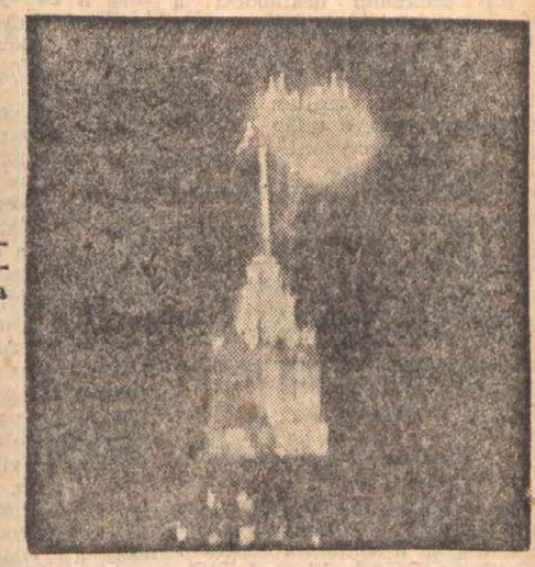
Felvonulnak a páncélosok

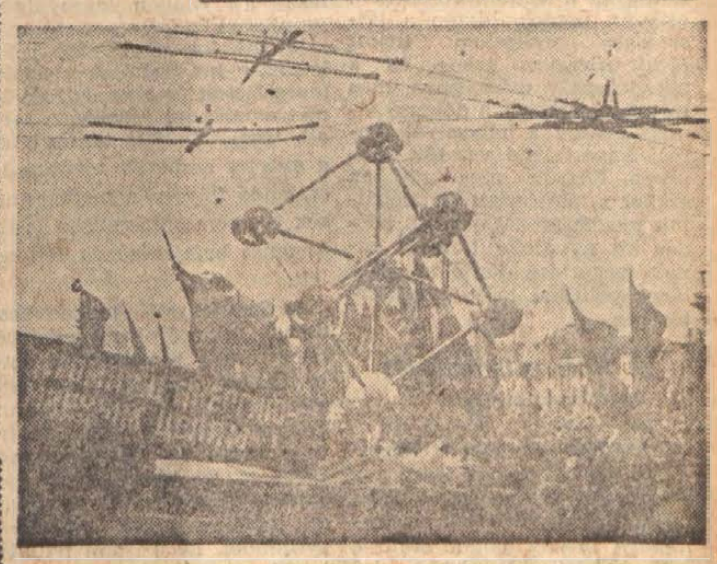
Zászlók, transzparensek, léggömbök, virágcsokrok tették színessé a felvonulást.

A magyarok kis csoportja a Moszkva-szálló előtt köszöntötte a felvonuló moszkvaiakat

Az esti ünnepségeket a tűzijáték nyitotta meg

A felvonulók egyik legfőbb vágyát fejezi ki a jelkép: békés célra használják fel az atomot

(Mesterfalvi Gyula felvételei.)

ADY ENDRE

1877. november 22-én született, tehát most lenne 81 esztendős. Még élhetne, s máris „klasszikus" lett belőle. Pedig milyen kemény ellenállást kellett legyőznie, hogy méltó megbecsülésben részesüljön! Földessy Gyulának Ady halálakor írt nagyon igaz sorai jutnak eszünkbe: „Ady Endre! — Mennyi nyugtalanság, gyűlölködés, bántás, harag, gúny, csúfondároskodás, féltő gond, dicséret, magasztalás, szeretet, harc, viszálykodás fűződik ehhez a névhez. Volt-e valaha író, vagy költő Magyarországon, nem, bárhol a világon, aki ennyi izgalmat jelentett volna olvasóinak, frótársainak, barátjainak, ellenfeleinek, még a közönyös lelkű embereknek is!"

Mi volt az oka annak a sok harcnak, mely Ady körül folyt?

Alig tévedünk, ha az okot Ady mindenkit meghökkentő újszerűségében látjuk. Az évtizedeknek, sőt évszázadoknak irányt mutató újszerűség mindig a zseni ismertetőjegye szokott lenni. Petőfi is először művészi forradalmával különült el kora divatos költőitől, Ady pedig valósággal falat emelt önmaga és a századeleji akadémikus epigon költészet közé. És ezt teljes tudatossággal, szándékosan tette! *Új versek* című kötetének, az első igazán „adys" kötetnek programadó költeményében öntudattal kérdezi:

Szabad-e Dévénynél
betörnöm
Uj időknek új dalaival?

Költészetéről elszántan és határozottan kijelenti:

S ha elátkozza százszor
Pusztaszer,
Mégis győztes, mégis új
és magyar.

A kötet záró versében még egyszer hangsúlyozza ezt a fontos mondanivalót, hogy senki el ne felejtse: „Uj vizeken járok."

Miben hozott Ady Endre újat?

Forradalmian újat hozott először is a költői formában. A kor áporodott epigonizmusa közepette Ady franciásan modern, szimbolista kifejezésmódja, rejtett célzásai, sejtelmes képei, amelyek inkább hangulatukkal kapcsolódnak a mondanivalóhoz, mint közvetlen jelentéstartalmukkal, újszerű, nagybetűs megszemélyesítései, szokatlan jelzős szerkezetei, szókapcsolatai és összetételei, különös verssorai, refrénjei, ismétlései, a különböző lejtésű verslábak általában tilos vegyítése ugyanazon a versen belül, egész költészetének zenei hatásokra törekvése: mindez magával ragadta olvasóinak nagy részét, ugyanakkor meghökkentette az akadémiai szemlélet kritikusait. Nyugodtan állíthatjuk, hogy a modern magyar költői kifejezésmód az ő felszabadító és irányt mutató újításaiból született meg, az egész új magyar költészet az ő művészi forradalmából sarjadt ki.

Mégsem ez a művészi forradalom keltette a legnagyobb megdöbbenést. A legnagyobb megrökönyödést az váltotta ki, hogy ez a nyugtalanító újszerűséggel szóló költő egyre nagyobb tömegeket megmozgató verseiben az igazi, a félelmetes népforradalom eszmeiségét sugározta. Petőfi után valóban ő az első, aki a magyar nép történeti törekvéseit maradéktalanul, forradalmi bátorsággal megszólaltatta. A „mágnások és püspökök" uralma ellen riadóztatta az áhított népforradalom erőit.

Már jöjj, Ököl:
Boruljon fel a nem jó Élet,
S jöjjön a Halál, e nagy
orvos,
S a halál után ébredések,
Borzalmak.
Óh forradalmak, miért
késtek?

Igy sóhajtott fel sok forradalmi versének egyikében. Költészetének javát a forradalmi megújhodás ellenségei ellen fordította. Ámikor pedig látta, hogy végre érik az idő, boldogan írja egyik versének címében: „Rohanunk a forradalomba". Valóban: „Útni-vágni, fiatalságot teremteni", vagyis egy mindent megifjító forradalom ügyét győzelemre vinni: ez Ady költészetének eszmei alapja.

Ady forradalmiságát kiemelve azonban nem feledkezhetünk meg a legfőbb ellenvetésről: Ady ellentmondásosságáról sem. Ez a forradalmár költő valóban a századeleji dekadencia megszólaltatója is. Igazat kell azonban adnunk Révai József megállapításának: „Tudjuk, hogy forradalmi érzelmei mellett az elfáradás, a lemondás, a magányosság kínjai is kitörnek belőle, hogy nemcsak magyar márciusok és májusok beteljesedését várta és kívánta azonosulva a néptömegekkel, hanem magányosan és betegen Istent is kereste. De sokszólamú énekének alapmotívuma egy volt: bírálta, nevelte, ösztönözte az elnyomott és már lázadni alig tudó magyar népet új haza megteremtésére."

Vajon csodálhatjuk-e, ha mind merészen újszerű formája, mind megrázó erejű, új, forradalmi mondanivalója nyomán gyűlölködés, harag, gúny és csúfondároskodás, ugyanakkor féltő gond, dicséret és magasztalás is támadt körülötte a kor ellentmondások között vergődő, reakciós Magyarországában? Egy pesti munkás az Ady körül zajló viták láttán az egyik lapban így foglalta össze a maga és társai véleményét: „Ha verset akarunk élvezni és a mi sorsunk tükrébe belenézni, belenézünk Ady verseskönyvébe." Ady erre az írásra a munkáshoz írt verssel válaszolt, s ezt így kezdi:

Szívem küldön, ez ó frigyládát
S kívánok harcos, jó napot.

A következő versszakban boldogan állapítja meg:

Helóta nép, helóta költő
Találkoztunk ti meg én.

Ugyanakkor pedig a Kalazantínum című reakciós folyóirat azt írta, hogy „egy olyan széllel-bélelt magyar, mint ő, nemcsak nem érdemli meg, hogy az Isten napja rásüssön, de sőt jobb lett volna meg nem születnie." Ime, úgy járt, mint Petőfi Sándor, akinek verseit a nép magáénak vallotta, a vezető osztályokat támogató Horváth Lázár ugyanakkor gúnyos hangú kritikai írásában „kis borzas legényké"-nek nevezte, „akire ráfogják, hogy nagy ember." Nemcsak barátaink, de ellenségeink is jellemzők ránk. A Petőfit ócsárlók 1848. előkészítőjét támadták, az Adyt becsmérlők az új forradalom viharmadarát.

A mai magyar nép mindkettőjüket a magáénak vallja, Ady költészetét is lépcsőnek tekinti a ma felé. Látjuk ugyan: van különbség az ő törekvései és a ma törekvései között, de az kétségtelen, hogy ő is egy új, népi Magyarország előkészítői közé tartozik. Költészete ma is eleven, ható erő. Magasrendű költői formái nyelvének kifejező ereje, számos mesterségbeli újítása ma is élnek, tanítják és igényességre intik költőinket, forradalmisága pedig helytállásra, bátor harcra, áldozatvállalásra neveli minden olvasóját.

Ma már elcsitultak a nagy viták Ady körül, s születése 81. évfordulóján immár az egész magyar nép vallja József Attilával:

Verse törvény és édes
ritmusában
kő hull s a kastély ablaka
zörög, —
eke hasít barázdát új
húsában,
Mert virágzás, mert élet
és örök.

Kolta Ferenc

Új könyvekkel frissítik fel *a falusi könyvtárakat*

A Megyei Könyvtár dolgozói elmondják, hogy napról-napra mintegy 15—20 beiratkozó van, gyarapodik a tagok száma. Kiemelkedő volt a tavalyi eredmény, 203 ezer kölcsönzés, de az idén még jobbat várnak.

— Az a cél, — mondta Szöllősy Kálmán, hogy a városban egyre inkább kiépítsük a fiókkönyvtárhálózatot, hogy az emberek távolság szempontjából is közel kerüljenek a könyvtárakhoz. — Eddig 21 fiókkönyvtárunk van, így a Dózsa épületben lévő fiók már egy éve működik. Sajnos a pécsbányatelepi és a budai külvárosi részen kevés a fiókkönyvtár, az embereknek elég messze kell menniük, ha olvasni akarnak. Ezt akarjuk a közeljövőben megszüntetni.

A Megyei Könyvtár feladata, a vidéki könyvtárak támogatása. Azon fáradoznak, hogy minél több és jobb könyvet tudjanak adni a vidéknek.

A vidéki könyvtárakkal foglalkozó elvtársnők elmondották, hogy november 7-én 39 ezer kilencszáz forintot osztottak ki ünnepélyes keretek közt mintegy 146 vidéki könyvtárosnak, jó munkájuk elismeréseként.

— Ahol jó a könyvtáros, ott az emberek is jobban szeretnek olvasni. Ahol pedig a helyi tanácsok is segítik a könyvtáros munkáját, olyan eredmények születnek, mint Romonyán, vagy Pellérden. Romonyán új könyvtárhelyiséget kapnak a közeljövőben, Pellérden pedig az olvasók nagyon sok értékes könyvet ajándékoztak a könyvtárnak. Szökéden és Lotthárdon, a községi tanács vb. még tiszteletdíjat is szavazott meg a könyvtárosoknak.

Sajnos, olyan községek is vannak, mint Kökény, ahol évek óta nem lehet életrehívni a könyvtárat, mert nem akad olyan pedagógus, aki becsületesen végezné ezt a munkát.

Pedig azok, akik jól dolgoznak, nemcsak az olvasók megbecsülését érzik, de a feletteseikét is. Igy a közelmúltban kapott 300 forintot és 10 ajándékkönyvet a minisztériumtól a szökédi könyvtáros, Vándor János bácsi.

Mivel falun általában a gyerekek és az idősebbek olvasnak, az olvasómozgalom célja az ifjúságot, a 16—22 éves korig bevonni az olvasásba. Uj könyvekkel frissítik fel a könyvtárat. Mindenki megtalálja majd az ízlésének megfelelőt. A megyei tanács vb. nagyobb összegű támogatást ígért a falusi könyvtárak anyagának bővítésére, — még ebben az évben.

A sok új könyv reménylhetőleg sok új olvasóval találkozik majd. **(W.)**

Munkavédelmi- és balesetelhárítási kiállítás Pécsett

A Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet (KSZKBI) Baranya megyei központja november 28-án, pénteken, munkavédelmi és balesetelhárítási kiállítást rendez Pécsett, a KISZÖV Megye utca 20. szám alatt lévő kultúrhelyiségében. Ennek a nagy jelentőségű és tanulságos kiállításnak az a célja, hogy bemutassa az egyes üzemek, műhelyrészek védőfelszerelésének hiányosságait. Fényképek tanusítják itt, hogy milyen komoly balesetek származhatnak a munkavédelmi és balesetelhárítási szabályok be nem tartása miatt.

A munkavédelmi és balesetelhárítási kiállítást november 28-án, pénteken délben 12 órakor dr. Lőrinczi Aladár, a Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet vezető főorvosa, egészségügyi osztály vezető nyitja meg. A kiállítás december 5-ig tekinthető meg.

Nemzetközi szemle

Nyugodt hét — nyugtalanító kérdésekkel

Az elmúlt héten viszonylagos szélcsend uralkodott a nemzetközi politikában. Természetesen ezek a napok sem szűkölködtek eseményekben — Szudánban váratlan államcsíny történt, a világ különböző pontjain jelentős tárgyalások folytak, de a közvélemény figyelme elsősorban még sem ezekre irányult, inkább a közelmúlt nagy horderejű bejelentéseinek következményeit találgatta és éppen ezért feszült várakozással tekint az elkövetkezendő hetek elé, amelyek eseményei minden bizonnyal döntően befolyásolják majd a világpolitika alakulását.

Nyugodt hét — nyugtalanító kérdésekkel. Ezzel a mondattal jellemezhetnénk talán legkifejezőbben a jelenlegi helyzetet, bár a meghatározás nem egészen pontos, hiszen a látszólagos nyugalom itt-ott élénk zűrzavart takar és a nyugtalanság másképpen, más miatt jelentkezik a dolgozó tömegek vagy a háborúval zsaroló imperialista vezetők körében. Nézzük meg röviden ezeket a kérdéseket és próbáljuk meghatározni, melyik kérdés kit nyugtalanít, mert ennek megértése döntő az általános politikai helyzet megértéséhez.

A kommunizmus távlata

Az SZKP téziseinek közzététele néhány nappal ezelőtt a szó szoros értelmében lázba hozta az egész világot. Valamennyi ország haladó sajtója, sőt a reakciós lapok is első oldalaikon, hasábos címekkel közölték a tézisek legfontosabb részeit. Mi az oka annak, hogy még a Szovjetunió ellenségei is ilyen nagy figyelmet szentelnek a szovjet hétéves terv irányszámainak? Egyszerű a magyarázat. A Szovjetunió ipari termelése ma hatszorosa a francia ipar termelésének és kétszerese az angolnak. Pedig 1913-ban a francia ipar két és félszer, az angol ipar négy és félszer annyit termelt, mint a cári Oroszország. A most közzétett tézisek szerint a Szovjetunió 1970-ig eléri a legfejlettebb kapitalista országot, az Amerikai Egyesült Államokat az egy főre eső termelés színvonalában, a szocialista tábor valamennyi országának termelése pedig már 1965-ben a világ ipari termelésének több, mint felét fogja kitenni. A hétéves terv értelmében a szovjet embereknek lesz a világon legrövidebb munkahetük, mintegy 40 százalékkal fog növekedni reáljövedelmük, a kis fizetések megkétszereződnek és a nyugdíjak ismét emelkedni fognak. A terv alkotásai lehetővé teszik, hogy a szovjet emberek további 15 esztendő folyamán megteremtsék a kommunizmusba való átmenet befejezésének feltételeit.

A Szovjetunió megnövekedett tekintélyére jellemző, hogy még a kifejezetten szovjetellenes, burzsoá lapok sem merészelnek ma már kétséget kelteni e tervek iránt és ha fanyalogva is, ha fogcsikorgatva is, de kénytelenek beismerni a szocialista társadalmi rendszer újabb hatalmas győzelmét. Ez az, ami nyugtalanítja őket és joggal nyugtalanítja. Nemcsak e lapok szerkesztőit, hanem még inkább e lapok gazdáit, a nemzetközi nagytőkét nyugtalanítja, mert a Szovjetuniónak és a szocialista országok népeinek gazdasági fellendülése, életszínvonalának emelkedése további, most még szinte felmérhetetlen kihatással lesz a világ fellődésére, elsősorban az ázsiai és afrikai országokra, amelyek közül ma már számosan a Szovjetunióban látják hatalmas barátjukat és védelmezőjüket és amelyekre nagy vonzó erőt gyakorol a szovjet példa. Minden okuk megvan az imperialistáknak a nyugtalanságra, hiszen a szocialista rendszernek ez az újabb győzelme rendkívül megszilárdítja a szocialista tábor hatalmát és ezáltal a világbéke megőrzésének esélyeit is. Ezt a tényt nem szabad figyelmen kívül hagynunk a világpolitika mai helyzetének elemzésénél.

Mi történik Berlinben?

Ma már nyilvánvaló tény, hogy az amerikai imperialisták a NATO keretében a nyugatnémet revansistáknak szántak egy esetleges európai háborúban a „rohamcsapat" szerepét. Nyugat-Németország egyre inkább fasiszta típusú rendőrállammá alakul át, hiszen 1951 óta több, mint 200 demokratikus és haladó jellegű szervezetet, egyesületet tiltottak be. Ugyanakkor megrögzött nácik, hitlerista háborús bűnösök kerülnek a legmagasabb funkciókba és ők helyezkednek el a ma már kétszázezer embert meghalasztó és az amerikaiak jóvoltából tömegpusztító fegyverekkel is rendelkező nyugatnémet hadsereg parancsnoki tisztségeiben. Ezekből a tényekből származó súlyos veszélyt nem lehet és nem szabad lebecsülni, ez a veszély joggal nyugtalanítja a világ békeszerető közvéleményét. A bonni vezetők és gazdáik bűnös tervében Nyugat-Berlin különben fontos helyet foglal el, előretolt hídfőként használják fel ezt a városrészt a Német Demokratikus Köztársaság és az összes szocialista állam ellen irányuló agresszív terveik előkészítésében. Nem kevesebb, mint 62 imperialista kémügynökség működik ma Nyugat-Berlinben és a szocialista államok ellen irányuló felforgató tevékenység jelentős részét itt agyalják ki.

Milyen jogi alapon tartózkodnak az imperialista hatalmak Berlinben? Az 1945. júniusában aláírt megszállási jegyzőkönyv, amelyet azután a potsdami szerződés is jóváhagyott, leszögezte, hogy Berlin területe az akkor létrehozott kelet-németországi (szovjet) övezetbe tartozik. Ennek lerögzítése mellett kimondja még a jegyzőkönyv, hogy a várost négyhatalmi igazgatás alá helyezik, amelynek azonban egységesen kell működnie. Az alapvető kötelezettség, amely a megszálló hatalmakra hárul, az volt, hogy gyökeresen ki kell irtaniuk egész Németországban a fasizmust és a militarizmust és az egész országra kiható demokratizálás alapján kell kidolgozniok a német egység helyreállítását.

A nyugati hatalmak az egyezmény alapvető megállapításait azóta sorozatosan megsértették, hiszen a demilitarizálás helyett militarizálták Nyugat-Németországot és így már évekkel ezelőtt magukat fosztották meg nyugat-berlini tartózkodásuk jogi és politikai alapjától. Hruscsov éppen ezért emelte fel szavát a nyugati mesterkedések ellen, javasolva, hogy a potsdami szerződést aláíró hatalmak szüntessék meg a berlini megszállási rendszer maradványait és kijelentette, hogy a Szovjetunió a maga részéről a berlini megszállási funkciót átadja az NDK-nak.

Hihetetlenül felbolydult erre a nyugati diplomácia és a szovjet kezdeményezés. Dullest arra a kijelentésre késztette, hogy bármilyen áron, még nukleáris fegyverek bevetésével is készek megtartani ezt a NATO-őrállomást. A fenyegető hangnem persze nem másíthatja meg a Szovjetunió azt az elhatározását, hogy további olyan lépéseket tegyen Berlinben, amelyek az európai béke erősítését szolgálják. A szovjet lépést a világ haladó erőinek közvéleménye rokonszenvvel fogadta, hiszen ez nagymértékben elősegítheti a nyugati hatalmak reálisabb német politikájának kialakítását, Európa egyik legveszélyesebb és legégetőbb problémájának megoldását. — Minden csűrés-csavarás ellenére Nyugatnak előbb-utóbb tudomásul kell vennie, hogy a Német Demokratikus Köztársaság létezik és a demokratikus német állam közreműködése nélkül nem oldható meg a két Németország egyesítése.

Ujabb De Gaulle—Adenauer találkozó — Választások Franciaországban

A Berlinnel kapcsolatos nyugati álláspontot még jobban bonyolítja az újabb de Gaulle—Adenauer találkozó, amire a jövő hét közepén kerül sor. Ennek a találkozónak a hírét meglehetősen vegyes érzelmekkel fogadták világszerte. Minden bizonnyal ezen a találkozón szó lesz majd a Szovjetunió Berlinnel kapcsolatos javaslatairól, de még talán több szó esik a NATO reformját sürgető francia követelésekről és az európai szabadkereskedelem Nyugat számára oly égető, de annál több viszályt okozó kérdéseiről.

Rendkívül figyelemre méltó, hogy erre a találkozóra a franciaországi választások két fordulója között kerül sor. Mint ismeretes, Franciaország népe ma, vasárnap járul az urnák elé. E választásokon 17 párt, 465 mandátum megszerzésére mintegy 3000 jelöltet állított. A 17 párt közül 13-nak a programja alig különbözik egymástól. A De Gaulle-ék által kidolgozott és elfogadott választási rendszer szerint a november 23-i első fordulóban csak az a jelölt kap mandátumot, aki abszolút (felénél nagyobb) többséget kap. November 30-a, a második forduló előtt a pártok megegyeznek egymással és a legesélyesebb jelöltet tehetik meg közös jelöltnek a kommunista, vagy más baloldali jelölt ellenében. Ez a lehetőség már eleve eldönti a mandátumok sorsát, mert hiába kapja a kommunista jelölt a szavazatoknak esetleg csaknem a felét, e szavazatok semmivé válhatnak a második fordulóban, ha azon a jobboldali pártok egységesen lépnek fel. A választókerületek határait már eleve úgy jelölték ki, hogy a kommunista szavazatokat megosszák. Világos, hogy De Gaulle rendszerének fő célja a Kommunista Párt parlamenti képviseletének megtizedelése, mivel ennek a pártnak a jobboldali „szocialisták" árulása következtében nincs módjában kapcsolnia szavazatait természetes szövetségesével, a másik munkáspárttal.

Úttörő HARSONA

Tiszteletbeli taggá választották

A veteránok úgy emlegetik mint öreg harcostársat, és Hódi Szilveszterné kedvesen tiltakozva próbálja az elismerést elhárítani.

— Nem voltam én katona — mondja — csak egy kínzó szegénységben felnőtt munkáslány, aki mindig a szíve szerint tett. Hosszú volt az út, míg idáig jutottam, míg megértettem, hogy hol a helyem. Hosszú az út a felvilágosulatlan 20 éves kis bányászfeleségtől a párttagságig.

— Mit is meséljek el az életemből? Néha pillanatképek sorozata tárul elém a múltból. Szinte látom az első gyűléseket, ahová férjemmel, Kolarik Pállal mentem titokban. Aztán a hirtelen kitört forradalom 1919-ben. Akkor hallottam először az internacionálét, s a tömeg élén ott ment lányaivad dr. Doktor Sándor, a neves orvos is. Aztán? Aztán jöttek a szerbek, de túl a demarkációs vonalon Zobák pusztánál már vörösök voltak, és köztük volt az én férjem is.

Hallgatott egy kicsit, majd elgondolkodva ismét beszélni kezdett:

— Ma már nyugodtan gondolok vissza az akkor lázas izgalomban átélt napokra. — Én közvetlenül a csendőrség mellett laktam, és hallottam az ordítást, a jajgatást, amint a pincében a kommunisták családjait kínozták. — Engem is figyeltek, mégis átszöktem a vörösökhöz, ahol a férjem is ott volt.

— Csak egyszer ment át?

— Nem, gyakran átszöktem mezítláb, rongyokban, fát szedegető kislánynak öltözve vittem éjjelenként a kenyeret, az élelmet a katonáknak. Sokan eltűntek ilyen éjjeli „kirándulás" alkalmával, s csak nagysokára az erdei avar alól kerültek elő.

Ilyen nehéz helyzetben egy kicsit én is a forradalom katonája voltam.

Fiatalosan odaszaladt a tűzhelyhez, félrehúzta a készülő ebédet, majd újra visszaülve mesélt tovább.

— Át még csak átmentem valahogy, de visszajönni ... az volt a művészet. Amikor visszajöttem, már kerestek a szerbek. Sejtették, hogy átvoltam a férjemnél. Emlékszem, hogy akartak éjjel elhurcolni, aztán csak úgy álomnak tűnik már, ahogy bújkáltam a szalmakazalban, a szőlőtőkék között. Mikor aztán már a többieket is szedték össze, rohantam át a hetényi temetőn, fel a lischtschachti szőlőhegyre, kapát kértem az asszonyoktól, s még odalent lövöldöztek, kiabáltak, én kapáltam, kapáltam, mint még soha ... és megmenekültem.

— A tanácsköztársaság bukása után megkezdődött a megtorlás. A Dunában tömegével úsztak a holttestek. Ezt még az én edzett, fiatal idegeim sem birták. 1922-ben emigráltunk Franciaországba.

— Ott is élt egészen a hazajöveteléig?

— Dehogy, — rázta nevetve a fejét, — ott csak 5 évig éltem, majd 20 évig Kanadában voltam. Franciaországban sokat jártam gyűlésekre, itt ismertem meg az árulókat, és az igazi harcosokat.

— Ekkor még nem voltam párttag, de amikor Fink Jani bácsi, az idős, reszketeg ember körmök nélkül jött utánunk Magyarországról, újra megdöbbentem, mint otthon.

Miért? Miért?

— Te, lány, mondta akkor összeszorított fogakkal Jani bácsi — látod, ezt teszik a munkásemberrel. Ne feledd, ezt vissza kell adni!

— Aztán Kanadába érve, elsőnek léptem a CLDL-be, a kanadai munkásligába. Elnöke lettem sok munka és tanulás után a Kanadai Magyar Nők Demokratikus Szövetségének, és 1935-ben felvettek a pártba.

— Időközben meghalt első férjem, s ekkor másodszor férjhezmentem Hódi Szilveszterhez, aki ekkor már a kommunista eszmék kipróbált harcosa volt. Együtt dolgoztunk tovább.

— Résztvettünk minden megmozdulásban, gyüjtöttünk a jugoszláv partizánoknak, harcoltunk a fasizmus ellen, a második front megnyitásáért. Az amerikai munkások velünk éreztek. Együtt tüntettünk a magas árak, leszállításáért, olcsóbb tejért.

— Tagja voltam a Kanadai Szovjet Társaságnak, és dolgoztam a pártért, a betegségelyző fedőneve alatt.

— Minden napra, minden órára van felejthetetlen emlékem erről a 20 évi harcról.

— Mikor megtudtuk, hogy Magyarország szabad, vörös selyem zászlót küldtünk haza együtt a kanadai asszonyokkal.

— Ekkor már 23 ezer tagja volt a Kanadai Kommunista Pártnak.

— 1948-ban hazajöttünk, hogy most már itthon dolgozzunk, hogy örüljünk annak, amiért harcoltunk. 59 kanadai magyar fiatal jött haza velünk, köztük sokan olyanok, akik magyarul sem tudtak, — de haza jöttek, mert már van hazájuk.

— Egészségileg már megtört vagyok, a 60 évet, meg az ősz hajat sem lehet letagadni, de azért dolgozom.

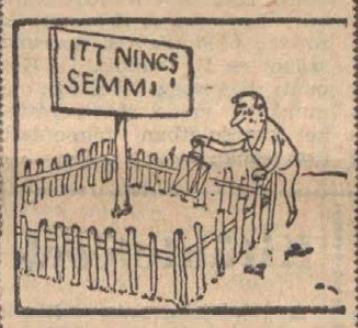
Hódi Szilveszterné ma is dolgozik, dolgozik, hogy még szebb és jobb legyen az életünk.

A pécsi úttörők tiszteletbeli taggá választották.

Weszil Márta

Rejtvényverseny

1. **Ki és melyik versében írta a következőket: „Véreim magyar proletárok".**
2. **Volt-e Petőfivel kapcsolatos rémhír 1848-ban és mi volt az?**
3. **Hogyan nevezik azt a szenet, amelynek legmagasabb a kalóriája?**
4. **Melyik ismert közmondást ábrázolja az alábbi rajz?**

A megfejtéseket jövő szombatig kell beküldeni.

Az első forduló helyes megfejtése:

1. A Bunkócska a cári Oroszország volgai hajóvontatóinak dala volt.
2. Az Internacionálét a franciák énekelték először.
3. II. Rákóczi Ferenc 1735-ben halt meg Rodostóban.
4. Nem engedd a 48-ból.

Az első forduló legjobb megfejtői *Schmidt Magdolna* Lippó és *Kapus Eszter* Pécs, Ujmeszes A/3, fdsz. 2 alatti pajtások voltak.

Jó megfejtést küldtek még *Gergely László, Kerepesi Ildikó* és *Szirtes László*, mindhárman Pécsről.

A városi énekkar énekelt az Ifjúsági Színházban tartott november 7-iki emlékünnepélyen.

KIS GAZDA

Mielőtt a házonbelüli teendőkről beszélnénk, előbb a háztájékkal is kell egy kicsit törődni. A lomb lehullott, elszáradtak a levelek, fázósan húzzák össze magukat a fák is, no meg a madarak. Ne feledkezzetek meg arról, hogy a ház körül mindig legyen egy kis madáretető, hogy a fűtött szobába, a csipegető víg köszöntőt füttyentő madárkák dalát hallhassák. Ti is tudtok csinálni biztosan kis faládikából, vagy erős kartondobozból egy ablakra vagy erkélyre akasztható etetőházikót. A házikó tetejére kis kátránypapírt kell szegezni, nehogy beázzék.

Az etetőbe ne szórjunk kenyérmozsát, mert az árt a madaraknak, hanem napraforgó-, uborga- vagy tökmaggal kedveskedjünk nekik. Nyáron ezek a kis éhező jószágok a kukocokat, hernyókat, nagy károkat okozó bogarakat irtják. Ne sajnáljuk hát tőlük a kendermagot, dióbelet, alma-, körtedarabkákat. A kis házikó falara szegre, erős madzagra akasszunk faggyút, szalonnadarabkát vagy bürkét, mert a cinkék himbálózva, hintázva szeretnek enni.

Micsoda öröm, ha az éhes madarak, a tarka cinkék, a piros bóbitás harkályok, fényes tollú feketerigók sorban megérkeznek, csipegetnek, jóllaknak, és még füttyögetnek is hozzá örömükben!

HIREK

Közös otthont kaptak Kistótfalun a kiszisták és az úttörők. A helyiség rendbehozását, festését, berendezését, díszítését is közösen végzik. Már bútorzatuk is van, egy asztal és tíz darab új szék.

*

Kisdobos-avatás volt november 7-én Olaszon. Az avatást egybekötötték az új iskola avatásával. A kis pajtások ígéretüket este a tábortűz mellett mondották el, az úttörők pedig rögtönzött tábortűzi műsorral kedveskedtek a kicsiknek.

*

November 7-én ünnepélyes csapatösszejövetelt tartottak a hirdi úttörők, amelyre meghívtak egy szovjet tiszt elvtársat és a faluban élő két 19-es vöröskatonát. Az ünnepély után a felnőttek szívélyes beszélgetést folytattak az úttörőkkel.

*

A szorgalmas egerági úttörők a közelmúltban 25 mázsa vasat, és egyéb hulladékot gyűjtöttek.

*

Úttörő-stafétaversenyt rendeztek a mohácsi úttörők november 7 tiszteletére, majd virágokat helyeztek el a szovjet emlékműnél.

*

Uj iskolát avattak Görcsönyben, amelyben az úttörők gyönyörű úttörőotthont kaptak.

*

Öt vörös őrt, öt elvtársat kutattak fel a tanácsköztársaság idejéből a forradalmi nyomolvasó mozgalommal kapcsolatban a babarci úttörők

*

A határőrség csapata zászlót adott át az úttörőknek a Bezedek—Lippó-i úttörőcsapat november 7-i ünnepségén.

*

Az 1280-as számú Petőfi Úttörőcsapat vasárnap délelőtt 10 órakor kisdobos pajtásoknak foglalkozást tart. Délután 3 órakor pedig úttörők és ifivezetők részére klubdélutánt rendez.

A KMP 40 éves évfordulója alkalmából a Szabó István Úttörőház mellett működő őrsvezetők gárdája mintegy 64 taggal megtekintette a Partizánok a szabadságért című kiállítást, ahol Szabó őrnagy elvtárs rövid ismertető beszédet is mondott.

Levelezőink írják

Bogádmindszenten lakom, s aki nem ismeri ennek a falunak az életét, azt hinné, hogy ilyen kis faluban az úttörőmunka is kevés. Csak a faluban tudják, de azért írom meg, hogy lássák a vidéki pajtások is, hogy a bogádmindszenti 38 tagú úttörő csapat szépen és becsülettel dolgozik. Szorgalmasan gyűjtjük a hulladékot és nemrég adtunk le 12 mázsát a MEH-nek. Október 29-én szép, hangulatos műsor keretében emlékeztünk meg a Komszomol 40 éves fennállásáról. November 7-én pedig bensőségesen ünnepeltük a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóját. Nem maradtunk ki a választásokból sem, mi segítettünk dekorálni a szavazóhelyiségeket. És rövid műsorral köszöntöttük a megválasztott tanácstagokat. Igérem, hogy munkánkról, eredményeinkről ezután is írni fogok.

Úttörő köszöntéssel:
KOVÁCS IRÉN
csapat-tanácselnök

Dallal, tánccal ünnepeltük a Komszomol 40. évfordulóját. Tábortüzet rendeztünk, szavalatot mondtunk, a táncesoport ügyes táncot mutatott be, majd a hős komszomolisták életéről beszélgettünk. A tábortűz lángjai mellett sokáig énekeltünk, megemlékezve a dicső harcosokról, legendás vezérekről, a Lenini Komszomolról. Elhatároztuk, hogy mindig szemünk előtt tartjuk a sok fiatal hősi halált halt komszomolista életét, hogy jobban megismerjük életüket, hogy a komszomolisták méltó utódai lehessünk.

SOMOS MÁRIA
az 1415-ös sz. II. Rákóczi Ferenc úttörőcsapat gyöngyvirág őrsvezetője,
Sumony

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom előestéjén zsúfolásig megtelt a mágocsi kultúrház. Molnár Ilona szavalatával kezdődött az ünnepély, majd a tanácstitkár rendezésében Till Éva, Molnár Erzsi és Kanas Ágnes úttörők Golbatov: Az „Apák ifjúsága" című drámájából a börtön jelenetét adták elő megrendítő hatással. Az ünnepi beszéd után az énekkar mozgalmi dalokat adott elő nagy sikerrel. A jól sikerült hangulatos emlékestet a Vihar Itália felett c. szovjet film vetítésével fejeztük be.

Előre
RADVÁNYI JÓZSEF

Kis történetek nagy emberekről

Irinyi jóslata

Irinyi János, a gyufa feltalálója Pesten az Ősz utcában alapított gyújtógyárat. Az Irinyi-féle gyújtók hamar elterjedtek az országban és igen népszerűek lettek.

Az emberek tréfából azt mondták egymásnak, hogy azért hívják az Irinyi-féle gyújtót kéntelennek (kénnélkülinek), mert kénytelenek meggyúlni.

Irinyi János így válaszolt erre a tréfára:

— Eljön még az az idő, amikor nemcsak a kis gyújtószálak, de a hatalmas hegyóriások is megfognak, hanem napraforgó-, uborga- vagy tökmaggal kedveskedjünk nekik. Nyáron ezek a kis éhező jószágok a kukocokat, hernyókat, nagy károkat okozó bogarakat irtják. Ne sajnáljuk hát tőlük a kendermagot, dióbelet, alma-, körtedarabkákat. A kis házikó falara szegre, erős madzagra akasszunk faggyút, szalonnadarabkát vagy bürkét, mert a cinkék himbálózva, hintázva szeretnek enni.

Micsoda öröm, ha az éhes madarak, a tarka cinkék, a piros bóbitás harkályok, fényes tollú feketerigók sorban megérkeznek, csipegetnek, jóllaknak, és még füttyögetnek is hozzá örömükben!

Nagy igazság

Széchenyi István írta egyik művében ezt a nagy igazságot:

„Egynek minden nehéz, soknak semmi sem lehetetlen".

Hősök voltak...

Bagi Ilona

Törékeny kis csepeli munkáslány volt Bagi Ilonka. Törékeny, meleg szívű, olyan „könnyen síró, könnyen nevető".

Még szinte serdülő lány volt, amikor kapcsolatba került a „mozgalommal", és egyre gyakrabban járt kirándulni, meg szemináriumokra a kommunistákkal. Sétált, beszélgetett a környékbeli fiatalokkal, agitált, szervezett. 1932-ben nehéz időket élt a párt. Sallai és Fürst elvtársakat elfogták és ki is végezték embertelenül. Ekkor kapcsolódott be a kis Ilonka a Vörös Segély munkájába. 1933-ban, Sallai és Fürst elvtársak halálának egyéves évfordulóján a Vörös Segély röpiratban emlékezett meg a hősökről és harcba hívta a munkásokat a fasiszták ellen.

Ekkor kapta Bagi Ilona azt a feladatot, hogy ügyesen vállalva minden veszélyt, ossza szét a röpcédulákat a csepeli munkások között.

Aznap reggel korán kelt, és sietett, hogy végrehajtsa feladatát.

Véletlen, vagy szándékosság folytán, ki tudja? — egy autó kerekei alá került. Vele volt a bőrönd is, amelyben a féltve őrzött cédulákat vitte.

A rendőrség azonnal működni kezdett, és az eszméletlen lányt a rabkórházba szállították.

Felájultan vallatták, de szótlan maradt. És akkor a beteg, összetört gyereknek amputálták a lábát, de érzéstelenítés nélkül. Ilonka összeharapta száját, a kintől se hangja, se könnye nem volt már, még sem vallott. Lázas volt, de megfeszítette utolsó erejét, hogy ne aludjon, nehogy lázálmában kibeszéljen valamit.

Arca lassan kisimult, megszűnt érezni — de titkait magával vitte.

A csendes temetésen mindott voltak a csepeli fiatalok, és halkan az internacionálét zümmögték.

Szobrot is emeltek Ilonkának, de a fasiszták felrobbantották.

Bagi Ilonka hősies példája ma is helytállásra, becsületre tanít bennünket.

Az ENSZ politikai bizottsága hétfőn folytatja a kozmikus térség felhasználásának vitáját

Az ENSZ közgyűlésének politikai bizottsága pénteken folytatta vitáját a kozmikus térség békés használatának kérdéséről.

Mint ismeretes, a Szovjetunió csütörtökön azt javasolta a bizottságnak, állítson össze egy 11 tagú előkészítő csoportot, amelynek az lenne a feladata, hogy előkészítse a kozmikus térség békés használatával foglalkozó és szintén a Szovjetunió javaslata szerint alakítandó állandó bizottság munkatervét.

Miután a Szovjetunió javaslatát a nyugati küldöttek nem voltak hajlandók elfogadni, pénteken benyújtották saját javaslatuk módosított változatát, amely szerint alakítson a politikai bizottság egy „ad hoc" rendkívüli bizottságot, amely egyengetné a később megalakítandó állandó bizottság útját. Ennek 18 tagja lenne, mégpedig Argentina, Ausztrália, Belgium, Brazília, Kanada, Csehszlovákia, Franciaország, India, Irán, Olaszország, Japán, Mexikó, Lengyelország, Svédország, a Szovjetunió, az Egyesült Arab Köztársaság, Anglia és az Egyesült Államok.

A vitában felszólalt V. K. Krisna Menon, indiai küldött és javasolta a kérdés megvitatásának elnapolását. Mint kifejtette, erre azért lenne szükség, hogy a vita későbbi folytatásáig a bizottság hasznos munkával tölthesse idejét.

Dzsalal Abdoh iráni küldött azt javasolta, hogy a bizottság kezdje meg Ciprus kérdésének megvitatását, majd térjen át a radioaktív sugárzás, továbbá Algéria kérdésének tárgyalására.

A bizottság az iráni küldött javaslatát 60 szavazattal elfogadta. A szavazásban két küldött nem vett részt, 19 küldött pedig nem volt jelen.

A bizottság ezután az indiai küldött javaslata felett szavazott. A javaslatot 63 küldött elfogadta, hatan tartózkodtak a szavazástól, 12 küldött a szavazáskor nem volt jelen. A bizottság elhatározta, hogy következő ülését hétfőn tartja, amikor vagy Ciprus kérdésének vitáját kezdi meg, vagy pedig — az egyes ENSZ-küldöttek hétvégi bizalmas megbeszéléseinek eredményétől függően — folytatja a kozmikus térség békés használatáról folyó vitáját.

Külföldi hírek

LONDON

Három máltai politikai vezető Londonban arról tárgyalt, hogy Máltának adjanak nagyobb függetlenséget. Mindhárom vezetőt elkísérte pártjaik küldöttsége is. A politikusok az angolokkal együtt új alkotmányt akarnak kidolgozni.

MOSZKVA

Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke pénteken fogadta a szovjet békebizottság meghívására Moszkvában tartózkodó iraki békeharcos-küldöttséget.

BEIRUT

Több száz libanoni állampolgár követelte az amerikai hatóságoknál az amerikai imperialisták libanoni agressziója idején a megszálló csapatok által okozott károk megtérítését.

NICOSIA

A ciprusi polgármesterek pénteken táviratot küldtek Genfbe a Nemzetközi Vöröskeresztnek és kérték, küldjenek ki különleges vizsgálóbizottságot, amely „tárgyilagosan meg vizsgálná a ciprusi helyzetet".

BELGRÁD

A Tanjug jelentése szerint Jugoszlávia úgy döntött, hogy elismeri az új szudáni kormányt.

Emlékezés dr. Veress Endre történetíróra

Hétfőn lesz öt éve, hogy dr. Veress Endre történetíró 85 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Élete utolsó hét esztendejét Pécsett töltötte, itt jelent meg több munkája is, például hatalmas oklevéltára: „Olasz egyetemeken járt magyarországi tanulók anyakönyve és iratai" 1941-ben és utolsó munkája, amely 1948-ban, 80 éves korában jelent meg: „Báthory István király levélváltása az erdélyi kormánnyal", ez a háromkötetes Báthory-levelezés befejező kötete.

Munkái magyar, olasz és román nyelven jelentek meg. Az általa alakított és 50 kötetre tervezett Fontes-kiadványból (erdélyi és magyarországi történelmi források) megjelent 12 kötet, a többi a Tudományos Akadémia kéziratába került gondos megőrzésre.

Továbbá jelentős forráskőzleményei Erdély és Románia kapcsolatát tárják fel 11 kötetben. Cikkei, értekezései több százra terjednek. Élete utolsó félévét leszámítva, szinte haláláig dolgozott lázas buzgalommal, állandóan rendezve, bővítve jegyzeteit és írva a rádió számára művelődéstörténeti előadásait. Feldolgozásai és szépirodalmi jellegű munkái fia birtokában maradtak. Közülük legjelentősebb az Arcélek Erdély viharos múltjából című terjedelmes kézirat, amely egy valóságos történelmi riportregény. Csatári Dániel: „Román—magyar kapcsolatok" című, e tavaszon megjelent tanulmányának 176. lapján párhuzamot von Bartók és Veress munkássága között. Ezt írja Csatári a fent nevezett helyen: „A román és magyar nép egymásra utaltságának tudatosítása érdekében sokat tett Bartók Béla és a történész Veress Endre is".

Az ötödik évforduló alkalmából a gyulai Erkel Ferenc Múzeum elhatározta, hogy Békésen, Veress Endre szülőházának falán emléktáblát leplez le. Bolognában egy ott élő magyar orvostörténész, Münster László önálló tanulmányt ír, Krakkóban dr. Ján Dánbrowsky lengyel egyetemi tanár, Kolozsvárt dr. Joachim Cracium, román egyetemi tanár ír megemlékezést szakfolyóiratokban.

A megemlékezésből Pécs sem maradhat ki. Még sokan emlékeznek mindennapos látogatásaira az Egyetemi Könyvtárban. Budai otthonát az ostrom megsemmisítette s városunkban alapított magának és családjának új otthont, amelyben még hét évig élt fáradhatatlan munka közepette.

Legfrissebb HÍREINK

A SZUDÁNI KÖVET FOGADÁSA A MARGITSZIGETI NAGYSZÁLLÓBAN

Mohammed Hamad el-Nil, Szudán magyarországi követe és meghatalmazott minisztere szombaton este a margitszigeti Nagyszállóban fogadást rendezett a hazánkban tartózkodó szudáni kereskedelmi küldöttség tiszteletére. A fogadáson jelen volt Apró Antal, a Minisztertanács első elnökhelyettese, Kristóf István, az Elnöki Tanács titkára, Sík Endre külügyminiszter, ott volt politikai és gazdasági életünk számos vezető személyisége.

A SZOVJETUNIÓ LEGFELSŐ TANÁCSÁNAK ELNÖKSÉGE KITÜNTETETT NÉGY MAGYAR ÁLLAMPOLGÁRT!

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége Szabó Lajost és Klein Jánost a Honvédő Háború érdemrend első fokozatával, Szabó Lajosnét és Klein Árpádot a Honvédő Háború érdemrend második fokozatával tüntette ki azért a bátorságukért, amelyet 1944-ben négy fasiszta fogságból megszökött szovjet katona megmentésében tanusítottak.

A Legfelső Tanács Elnökségének rendeletét K. Vorosilov, a Legfelső Tanács Elnökségének elnöke, és M. Georgadze, a Legfelső Tanács Elnökségének titkára írta alá.

TÁJÉKOZTATÓ KÖZLEMÉNY A MONGOL NÉPI FORRADALMI PÁRT KÖZPONTI PLÉNUMÁROL

Ulan Bator (TASZSZ) A Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottsága november 20—22-én tartotta plénumát. A plénum megvitatta az állami és a szövetkezeti kereskedelem helyzetét s e munka további megjavítására irányuló intézkedéseket, valamint a mongol szakszervezetek munkájának megjavítását célzó intézkedéseket, s megfelelő határozatokat hozott.

A Központi Bizottság plénuma D. Dambát felmentette a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának első titkári tisztségéből a vezetés megjavítása végett előterjesztett kérése alapján.

A plénum J. Cedenbalt, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottsága első titkárává és D. Dambát, a Központi Bizottság másodtitkárává választotta. A Központi Bizottság plénuma Cs. Szurundzsabot és B. Damdint, a Központi Bizottság titkárait más munkára való áthelyezésükkel kapcsolatban felmentette tisztségükből.

Az Uttörőház műsorából

Az 1280-as számú Petőfi Sándor úttörőcsapat rendezésében vasárnap délelőtt 10 órakor kisdobos pajtások részére, és délután 3 órakor úttörők és ifjúvezetők részére lesz foglalkozás.

24-én, hétfőn egésznapos akadályversennyel egybekötött kirándulást rendez a városi úttörő elnökség a csapatvezetők részére.

25-én, kedden a növényeket kedvelő, kertészkedni szerető úttörők részére találkozást rendeznek délután 3 órakor. A találkozót Böjte Józsefné, a Kertészeti Vállalat dolgozója vezeti.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: párás, erősen felhős, helyenként ködös idő. Több helyen szitáló eső. Gyenge légáramlás. A hőmérséklet nem változik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet nyugaton 0—3, keleten mínusz 3—0, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 3—6 fok között.

Távolabbi kilátások: 2—3 nap múlva a ködösség csökkenése.

A szabadegyetem HETI PROGRAMJA

November 24: Méhészeti előadás. „Az atkakór". Előadó: Dr. Marton Aladár. Helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. Idő: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 25: **Zenetörténeti előadás. „Schubert hangszeres zenéje"** Előadó: Kincses József. Helye: TIT Bartók Klub (Janus Pannonius u. 11. I.) Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 27: **Filozófiai előadás.** A filozófiai kollégium december 5-i előadását az előadó elfoglaltsága miatt előrehozva, ezen a napon tartja meg. **„Az anyag léte: A mozgás, a tér és az idő, a fejlődés".** Előadó: Jóri János egy. tanársegéd. Helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. (II. emelet). Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 28: **Pszichológiai előadás. „Hogyan ismerjük meg a világot".** Előadó: Dr. Grastyán Endre adjunktus. Hely: Központi Egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

November 29: **Kertészeti-szőlészeti előadás. „Uj növényvédőszerek a gyümölcsösben".** Előadó: Dr. Horvay Viktor igazgató. Helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

24 négytalálatos

A lottó 47. játékhetére beérkezett 2 661 256 lottószelvény. A nyertes szelvények között felosztásra kerül — 3 991 884 forint. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 24 szelvényen értek el, a nyereményösszeg egyenként 83.163,75 Ft. A háromtalálatos szelvények száma 2 644, a nyereményösszeg egyenként 377,50 forint. Két találatot 60 554 szelvényen értek el, egy-egy kéttalálatos szelvényre 16,50 forint nyeremény jut.

Kitüntetések

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az Országos Műszaki Könyvtárnak — fennállása 75. évfordulója alkalmából — a Munka Vörös Zászló Érdemrendje kitüntetést, két dolgozójának pedig kormánykitüntetést adományozott.

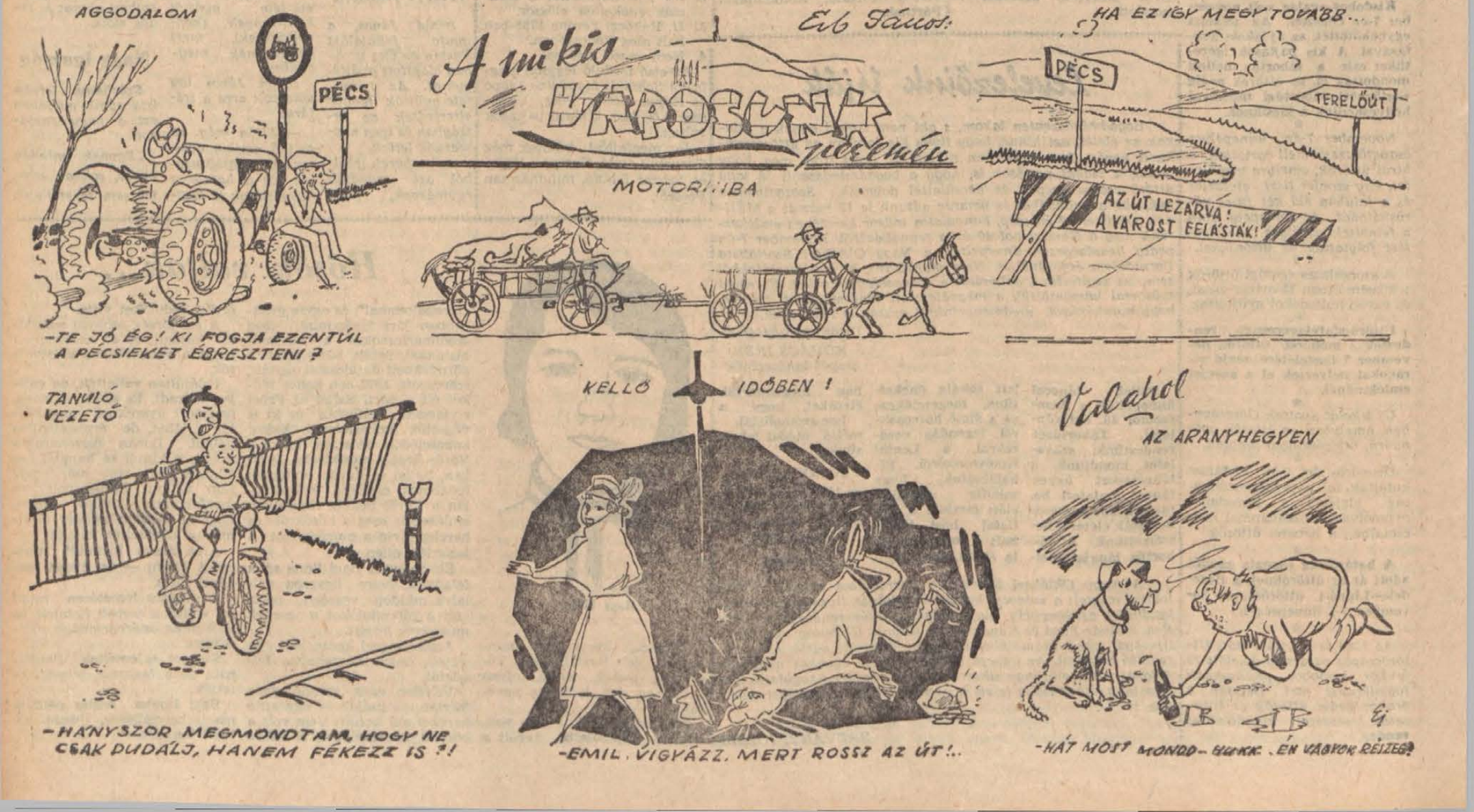
Csillagászati szakkör alakul

A TIT Baranya megyei szervezete matematika-, csillagászat-, űrhajózási szakosztálya és az Uránia csillagda csillagászati szakkört alakít.

A kör tagjai megismerkednek a csillagászat alapelemeivel, egyszerű számításokkal, a távcsőoptika alapjaival és önállóan amatőrtávcsövet készítenek.

A későbbiek során bekapcsolódnak az országos napfolt, üstökös és szputnyik megfigyelő hálózatba.

Alakuló ülés november 28-án este 6 órakor lesz a TIT Bartók Klubjában. Minden érdeklődőt szeretettel vár a TIT titkársága.

APRÓHIRDETÉSEK

Értesítjük kedves vevőinket, hogy a **Színház téri 22-es sz.**

Rádió- és Műszaki Boltunk

már

reggel 8 órától este 6 óráig tart nyitva

Déli szünet nincs.

PÉCSI KISKER. V.

Állás

Kötőgyártó szakmunkásokat és gerebenező munkásokat keresünk kaposvári munkahelyre. Átlagkereset 1600 forint. Részletes felvilágosítást levélbeni jelentkezésre küldünk. Kaposvár és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet, — Kaposvár, Budai Nagy Antal u. 5—9. Telefon: 23-92. 68

Komlói Köztisztasági és Kertészeti Vállalat vizsgázott kazánfűtőt azonnali belépéssel keres. Jelentkezni személyesen a vállalatnál. Komló, — Lenin tér 4., tanácsház. II. em. 236. 108

Megbízható ajánlással bejárónőt keresünk fél napra. Megbeszélés vasárnap du. 3—5 óra között, Szent István tér 15. 645

Szőlőmunkát vállalok lakással bárhol. Basamalom út 7., Frankné. 632

Gyors- és gépírás tanítását vállalom. Pécs, József Attila utca 5. 674

Gyakorlattal rendelkező általános férfi adminisztrátort december 15-re felveszünk 1 400 Ft fizetéssel. Jelentkezés személyesen Műszaki KTSZ, Szentlőrinc. 136

A Kesztyűgyár Vállalat felvesz ideiglenes hatállyal karbantartó asztalost. Jelentkezés a vállalat személyzeti osztályán. 105

Szigetvári Földművesszövetkezet zöldségbolt-vezetőt keres azonnali belépésre. — Jelentkezés írásban vagy személyesen központi irodánkban. 96

Mohácsi Vendéglátó Vállalat Béke Eltermébe szakképzett szakácsot és üzletvezetőt keres. Jelentkezés személyesen vagy írásban. 98

Bányászati Építő Vállalat kőműveseket és kubikosokat komlói és Pécs környéki munkahelyre felvesz. Jelentkezés: Pécs, Apponyi tér 1., építkezési osztályon. 114

Középiskolás tanulók tanítását vállalja gimnáziumi tanár. Cím: Bauer Mária, Szabadság út 24. 653

2 segédvezetőt traktorra felveszünk, vidéki munkahelyre. — Erdőgazdasági Gépállomás, Megyeri út 28. 675

Görcsöny és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet szőkei vegyesboltjába szakképzett boltkezelőt keres. Továbbá keresünk kiskereskedelmi üzemágcsoportvezetőt. Mindkét állás betöltése azonnali hatállyal esedékes. Erkölcsi bizonyítvány mindkét álláshoz szükséges. 112

Lakás

Elcserélném Keszthely központjában lévő szoba-konyhás, mellékhelyiséges lakásom pécsiért. Esetleg Pesten keresztül hármas cserével. Veresné, Keszthely, Vörös Csillag utca 36. 664

Fiatal házaspár üres vagy bútorozott szobát keres december 1-re. Pécsújhegy III. dűlő, 181. Tóthék. 618

Gyermektelen házaspár egyszoba-konyhás lakást keres, költségtérítéssel. Jakabhegyi út 7. szám. Hadapródnál. 617

Szétköltözők! — Két egyszobás komfortos belvárosi lakást adok belvárosi kétszobás + személyzeti szobás, v. háromszobás lakásért. Telefon: 28-57. 615

Elcserélném Mohácson, belvárosban lévő 2 szoba-konyhás lakásomat hasonló pécsiért. Cím: Mohács, Tanácsház utca 1., — Bánfai. 719

Sallai utca 23. számú ház beköltözhetően eladó. 688

Kaposvári főbérleti lakásomat elcserélném pécsiért, megegyezéssel. Lack, Borostyán étterem. Telefon: 19-46 635

Keresek üres szobát, vagy kisebb szoba-konyhás lakást, magas költségtérítéssel. Cím: Siklósi út 41. 690

Budapesti egyszobás főbérleti lakásom azonnal elcserélném hasonló pécsiért a belvárosban. — Címeket „Sürgős" jeligére a hirdetésfelvevőbe. 632

Egy víkendháznak megfelelő bódé eladó. Érdeklődni lehet Kulich Gyula utca 37. szám alatt. Telefon: 47-36. 678

Családi ház eladó, azonnal beköltözhető. Szent Vince utca 32. 679

Fonyódligeten, közvetlenül a parton, szoba-konyhás nyaraló sürgősen eladó. Cím 677 szám alatt a hirdetésfelvevőben. 677

Lakáscsere nélkül háromszobás, gázos családi ház eladó. Béla utca 18, Telefon: 45-26. 689

Elcserélném három szoba, plusz különbejáratú személyzeti szoba (9 négyzetméter) ötödik szoba társbérlet — budapesti lakásomat egy szoba komfortosra. — Telefon: 23-31 délután 4—6 óráig. 115

Ingatlan

600 n-öl szőlő, épület nélkül, kedvező fizetési feltételek mellett minden elfogadható árért eladó. — Cím: Nap utca 4. 492

Makártetőn 400 n-öl szőlő eladó. Értekezni lehet Karácsonyinál, Szilágyi Dezső utca 36. szám. 510

Életjáradékra beköltözhető családi házat keresek 30—40 ezerig. Előre fizetek. — Cím 535. szám alatt a hirdetőben. 535

Kossuth Lajos utca 37. számú ház szabad kézből eladó, 2 szoba összkomfortos lakás beköltözhető. 503

Az ócsárdi állomáshoz 1 percre 1333 n-öl szántó, részben szőlő is és gyümölcsfák kúttal, bekerítve sürgősen, olcsón eladó. Kertészetre alkalmas. Pécs, Kertváros, Gárdonyi Géza utca 8. sz. 544

Eladó ház. Átadó egy szoba azonnal, 1 szoba-konyha rövid időn belül, mellékhelyiségekkel. Cserével is. 100 n-öl kert, 75 ezerért, háromnegyedrészben is. Nyíl utca 24. 564

Házhely eladó. Érdeklődni: Attéla utca 9. szám. 104

Pécs-Ujhegyen szőlő olcsón eladó. Gyenisénél III. dűlő. 11

500 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, igényesnek eladó. Móré Fülöp utca 21. 684

Házasság

Házias, 50 éves asszony megismerkedne házasság céljából, saját otthonát szerető férfival. „Megértő" jeligére a pécsi hirdetőbe kéri a leveleket. 534

172 cm magas, szolid iparos ezúton keres magának élettársat 24 évig. Kizárólag fényképes levelekre válaszolok. „Házasság lehetséges" jeligére. 523

55 éves bányász keresi hozzáillő hölgy ismeretségét házasság céljából. Főleg barna, 160-nál nem magasabb, falusi előnyben. „Várom magát" jeligére a hirdetésfelvevőbe kérem a leveleket, Kossuth Lajos utca 22. 530

Férjhezmenne értelmiségi, gyermekemet szerető, intelligens, jólelkűhöz. Házvételhez hozzásegítene. — „Szeretetre vágyom" jeligére. 676

Adás-vétel

Fürdőkád kályhával eladó. Érdeklődni hétköznap du. 4—5. Jókai u. 47., III. 4. 107

Egy jó állapotban lévő mély Gombor gyermekkocsi és egy Gombor sportkocsi eladó. Zsolnay Vilmos utca 32., emelet. 611

Mosógép eladó. Cím: Madarász, Rákóczi út 13/b. 569

Egy új 120 basszusos Wertmaister tangóharmónika eladó. — Pécs, Rippl-Rónai utca 12. 487

Motoros fafűrészelőgép, magánjáró, prima, üzemképes állapotban és egy bőrruha eladó. Bánó Elemér, Pécs, Szabadság út 54. Telefon: 48—73. 571

10 m³ fehérkő eladó. Felső-Havi utca 50. sz. 596

Magyar perzsaszőnyeg 305x205 cm nagyságban eladó. Aradi vértanúk útja 23., alsó csengő. 597

Egy új háromasztalos ablak és egy samottozott kályha eladó, Hajnalsor 11. 581

125-ös első-hátsó teleszkópos, lengővillás Csepel sürgősen eladó. Vas Gereben utca 9. szám. 578

Nagyméretű komplett szekrény, majdnem új, fekete szilbunda, férfi télikabát eladó. Athinay utca 21., Tüzér utcai sportpálya mellett. 577

Szép mély gyermekkocsi eladó. Kis-Boldogasszony utca 24. 575

Eladó törzskönyvezett Elit, Cornwall malacok, süldők, hasas és fiaskocák, kanok. Buzási, Baja, Szt. László u. 30. 602

Sötét háló, félháló, asztal, párosszekrény, ágy, éjjeliszekrény olcsón eladó, hétfőtől. Doktor Sándor utca 32. szám. 656

Különböző osztályú Singer varrógépek állandóan olcsón kaphatók. Városház utcai gépraktár. 616

Topolinó eladó. Hétfőtől: telefon 31-16. 644

Hálóberendezés, félháló, Kalor kályha, konyhaszekrény, szekrények, ágyak, matracok eladók. Molnár, Felső-Vámház utca 2. 658

Takarmányrépa eladó. Megyeri úti hizlalda háta mögött. (Iliev). 654

Kifogástalan állapotban lévő Pfaff varrógép eladó. Gergely utca 2. 633

Jókarban lévő „Páris 178" zománcozott kályha radiátorral, füstcsövekkel ezerötszázért eladó. Sullay, Káptalan utca 8. 636

Táskarádió adaptorral, villany lemezjátszó eladó. Garai utca 2. szám. 632

Uj, modern kisipari hálószoba eladó. Pécs, Ady Endre utca 56. 630

Berlandieri 8 B és 5 BB Monticola, Ripária portális és csemege gyökeres vessző és oltvány őszi szállításra kapható. Makay István okl. szőlész telepén, Mórágy. 641

Kombináltszobabútor, gáztűzhely, nagyméretű tükör és egyéb bútorok eladók. Cím: Bercsényi utca 2., — Dosler. 703

220 voltos villanytűzhely eladó. Pécsbánya, orvosi rendelő. 94

Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat elad elfekvő készletéből használt vasbeton elemeket, valamint gépkocsi- és gépalkatrészeket. Pécs, Rákóczi út 56., anyagosztály. 85

20 négyzetméter hajópadló eladó. Kertváros, Nyárfa utca végén. Németh Gyula. 91

Felveszünk

motorszerelőket és autóvillamossági szerelőket

Jelentkezés

ÉM. BARANYA MEGYEI MÉLYÉPÍTŐ VÁLLALAT MUNKAÜGYI OSZTÁLY PÉCS, KERTVÁROS, MÁLOMI ÚT 80/a SZÁM.

KÖZSÉGI TANÁCSOK! KÖZÜLETEK! ÁLLAMI GAZDASÁGOK!

községfejlesztésnél felülkülözhetetlen,

sertésólak, sertéskifutók burkolására 40x40x6 cm betonjárdalap,

közületi ár 3,99 Ft/db, korlátlan mennyiségben rendelhető az

ÉM Pécsi Cementáruipari Vállalatnál. Pécs, Siklósi u. 10. szám. Telefon: 11-07. sz.

Használt tiszti és civilruhát, csizmát, bakancsot veszek. Hetényi, Bem utca 20., üzletben. Telefon: 22-49. 558

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok útja 7. 657

Babák öltöztetését, magyaros ruhába is, vállalom. Xavér utca 13. szám. 604

Építtetők figyelmébe! Tavaszi építkezéséhez mész és egyéb építőanyagszükségletét már most szerezze be telepeinken a tavaszi toriódások elkerülése végett. Gazdaságos, ha építkezésénél frissen oltott mész helyett pihent mésszel dolgozik. Pécs—Szekszárdi TÜZEP. 84

Méhészek: ismét készítek méhlepényt korlátozott mennyiségben, méret szerint. Bozzay cukrászmester, Pécs, Doktor Sándor utca 6. 647

Fehérkúti turistaházban minden szombat, vasárnap halászlé, túrószusza. Buszjárat délután 5-kor, vissza 22 órakor. Vasárnap 14-kor, vissza 20 órakor. 613

Közlemények

Értesítjük a működési engedéllyel rendelkező népi és tánczenészeket, hogy a működési engedélyek felülvizsgálása megkezdődött. A Zeneművész Szakszervezet megyei elnöksége postán küldi a felülvizsgálással kapcsolatos kérdőíveket az érdekelt zenészek címére. A kérdőívek visszaküldési határideje december 8. Felhívjuk a zenészeket, hogy a kérdőívek hátlapján **felsorolt okmányokat** feltétlenül mellékeljék és a határidőt tartsák be, mert különben működési engedélyük érvényesítésével a Zeneművész Szakszervezet elnöksége nem foglalkozhat. A kérdőívek és egyéb okmányok a Zeneművész Szakszervezet megyei elnökségéhez (Pécs, Színház tér 1.) küldendők be.

*

Schmidt István, volt kanadai lakos édesanyja, vagy más közeli hozzátartozója 8 napon belül jelentse be lakcímét Pécs mj. városi Tanács VB. Igazgatási Osztályán.

*

Áramszünet lesz transzformátorállomás áttelepítése miatt ma reggel 6—17 óráig a Rákóczi, Felső-Malom, Timár, Bercsényi, Rózsa Ferenc, Czindery, Liszt Ferenc, Zsinkó István, Lenke és Fürdő utcákban, valamint 7,30-tól 10 óráig a Bajcsy Zsilinszky út felső szakaszán.

*

Pécsi Keltetőnél (Xavér utca 19.) mindennap kapható rántani-, sütnivaló élőcsirke, kg-ként 26 forint árban. 100 db vétel esetén üzemeknek és vállalatoknak kollektív vásárlásait) díjmentesen kiszállítjuk.

*

FIGYELEM! Ernyőjavítást, áthúzást vállal Ernyőüzem, Zrinyi u. 10.

*

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy a Borkészletfelvételt 25-én Cserkúton, 26-án Pécsújhegyen, I., II., III. és IV. dűlőkben, 27-én: V. VI., VII. VIII. dűlőkben, valamint a Deák Ferenc utcában, 28-án a pécsszabolcsi hegyen (Felsőhegy, Alsóhegy, Középhegy, Sorkaszló, Cserhegy és Dobogó dűlőben), 29-én Szabolcs falu és bányatelepi részen, továbbá a pellérdi hegyrészen tartja meg. A borkészletfelvétel a feltüntetett napokon 8—16 óráig tart. Kérjük a termelőket, hogy a jelzett időben maguk, vagy megbízottuk a bor tárolási helyén jelenjenek meg, a szemleíveket hozzák magukkal a fedezeti okmányukkal együtt, mert a fennálló hátralék a helyszínen kifizetendő.

HALÁLOZÁS. Drága jó édesanya, anyós, nagymama, özv. Juhász Lukácsné, szül. Szabó Johanna 71 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 24-én, hétfőn délután fél 3 órakor a pécsi köztemetőben. Dr. Csókásiné, leánya és családja.

— Szeretett édesanya, nagyanya, dédanya és anyós, özv. Storcz Istvánné, szül. Petcz Anna 22-én elhunyt. Temetése 24-én fél 4 órakor a Pécs-Szabolcsi temetőben. Gyászoló család.

A Kémesi Földművesszövetkezet erkölcsi bizonyítvánnyal rendelkező szakképzett boltvezetőt keres főbolt részére. Jelentkezni lehet személyesen a földművesszövetkezet igazgató-elnökénél.

A Siklósi Állami Gazdaság azonnali belépésre keres legalább középiskolával rendelkező gyümölcstermesztési szakembert 2—3, vagy több éves gyakorlattal.

Eladó házhelyek

kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a Megyeri kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, Csertőn, Vajszlón, Csányoszrón, Hirden, Görcsönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth L. u. 11. vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP-fiók.

Ne fáradjon a sütéssel!

Itt vannak a teás estek, teájához egyen kekszet! Veheti minden boltunkba', kimérve vagy csomagolva. Sokféleben válogathat, „Mézescsókot" s „Parányt" kaphat, „Háztartásit", „Édeskekszet" s kéznél van, ha kér a gyermek.

Kapható szaküzleteinkben: Bem utca 24, Jókai tér, Kossuth u. 20, Kossuth u. 54 és minden fűszerboltunkban.

PÉCSI ÉLELMISZERKISKERESKEDELMI VÁLL.

Beszerezte már Télapó ajándékát?

G-35 típusú vontatónkat könyvjóváírással elcseréljük Csepel 3,5 tonnás tehergépkocsira. Pécsi Bőrgyár. 32o

Irószatlal, zománcos kályha, körkötőgép eladó. Rippl-Rónai utca 11. szám. 514

150 kcm Zetka eladó vagy új Danuviáért elcserélhető, Vas Gereben utca 9. szám. 515

Használt bádogos-szerszámot megvételre keresek. Értesíteni Gettó Vendel bádogos, Márok 26. szám. 354

Diószínre fényezett hálószobabútor eladó. Zsolnay utca 14. 543

Uj üveges ajtók tokkal eladók. Megyeri út 42. szám. 553

Fiatal, prima hizott sertések eladók. Basamalom ut 6. 563

Két db 200 kg-os hízottsertés továbbtartással is eladó. Fogarass utca 3. (volt Zrínyi mögött). 567

Eladó jókarban levő sötétre fényezett hálószobabútor. — Cím: Uránváros, 33. épület, 5. lépcsőház, III. 1. 693

A Komlói Utépítő Vállalat K. 55. típusú kormös traktort ad át alkatrészeivel együtt átadásból csupán az alkatrészek ára fizetendő ki. A traktor jó állapotban lévő felújított gép, ajánlatos állami gazdaságok, vagy gépállomások részére. Cím: Utépítő Vállalat, Kenderföld. 621

Zongora rövid, becsi eladó. Hunyadi János út 40. 624

12 m³ új, száraz tölgyfagerenda (6-8 m) eladó. Lőrincz János, Vajszló. 649

Szép hálószobabútor, konyhabútor, szekrények, ágyak eladók. Zsolnay utca 7., üzlethelyiség. 663

Világos festett hálószobabútor eladó. — Pécs, Hőgyes Endre utca 30. 667

Egy kétszemélyes világítós rekamié, 2 fotel, 4 szék eladó. Zsolnay Vilmos utca 39. kárpitosnál. 668

Törzskönyvezett fiatal farkaskutya eladó. — Felső-Vámház u. 51., emelet, 1. ajtó. 693

500 darab Asparagus Sprengeri á 6,— Ft, 300 db Asparagus Plumosus, á 10,— Ft, 100 db Sansavieria ceilonica, á 10,— Ft, 60 db Ciclamen parsicum, á 15,— Ft, 10—12 cm átmérőjű cserepekben kapható nagyban. — Fürdővállalat Kertészete. Harkány. Telefon: 28.

Keresztnúros rövid zongora, neobarokk íróasztal, barna hajlított-fa (Thonet) garnitúra eladó. Telefon 24-03. 686

Takarmányrépa 50 o. mázsánként 40 forintos áron eladó. Müller József, Gerde. 681

Vegyes

Szabadszentkirályi országos állat- és kirakodó vásár november 23-án lesz megtartva. 116

Univerzális endlizé varrógép és sima varrógép eladó. Bercsényi utca 2., Dősler. 113

„Keleti csoda..."

A svéd újságírók javarésze általában nem lelkesedik a „keleti" színekért, ahogyan ők a népi demokráciák színeit mondják, de a címben említett két szót dült szeddessel mégis a stockholmi Dagblatt című milliós lap szedte néhány nappal ezelőtt, amikor a svéd országi motoros világbajnokságon „betörtek a keletiek és ronggyá tépték az olaszok motorhegemóniáját".

Mi is történt hát?

Szakkörökben évtizedek óta „elkönyvelt tény" volt, hogy a különféle nagy versenyeken az olasz Ducati gyár és a MV Augusta vitte el az összes babérokat. Ez a két nagy motorkonszern fáradságot és pénzt nem kímélve, összegyűjtötte versenyzői sorába a világ legkiválóbb motorosait, akik aztán csak motoroztak, versenyeztek, persze ezzel sokszoros hasznot, hírt hozva a Ducati konszernnek, vagy Augusta bárónak.

Egy idő óta azonban a csehJawa-k mellett új szín jelent meg a betonon, a zschopeaui MZ Művek csöppnyi, szerény, lelkes gárdája. Első versenyeiken még a szerény „futottak még" csoportban végeztek, de a harmadik-negyedik versenyen már az élmezőnyt keresztették el gyors, biztos futásukkal. Most aztán Svédországban a két klasszikus számban, a 125 köbcentis számban és még inkább a negyedliteres-sportmotor számban végigverték az összes „nagymenőket"; a Ducatikat, az MV Augustákat és elsőként futottak a célba, nagy felhördülésére és csodálkozására a nyugati újságíróknak, akik már előre felírták blokkjaikra az olasz győzelmeket.

De hát csoda történt Zschopauban? Csodák nincsenek, se Zschopauban, sem Malmöben. Reális oka volt az MZ-motorok imponáló győzelmének az olasz márkák felett! Az NDK minden segítséget megadott Walter Kaaden mérnökhöz, a világhírű szakembernek, hogy olyan versenygépeket konstruáljon, amelyek a különleges oktánszámú hajtóanyag és kenőanyag követelményeknek megfelelnek, másrészt megmutatták a „keleti" versenyzők, hogy nem véletlenek ezek az eredmények, már csak azért sem, mert előzően mindig az élmezőnyben végeztek. A hatás? Luigi Traveri Monzában MZ-motorral lépett pályára és imponáló fölénnyel verte a Ducati, az MV, a Morini-márkákat. Most pedig hatalmas összegű megrendelést kapott az MZ-gyár svédektől, franciáktól és — olaszoktól 125-ös és 250-es sportgépekre ...

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Meiles Rezső

Művészi fényképkiállítás

a járási tanács épületében (Kulich Gyula u. 5. sz.)

NYITVA: Vasárnap 9—20 óráig.
Hétköznap 10—13, 15—20 óráig.

18 órakor ugyanott színes vetítés

A VASÁRNAP SPORTJA

Az első munkáscsapat bölcsőjénél

AZ ASZTAL

tele volt az elmúlt évtizedek emlékeivel. Elsárgult fotografiákról ízmos, tömörbajuszos fiatalemberek tekintettek a szemlélőre, az aktatáskára való jelvényeken magyar, cseh, osztrák, jugoszláv, spanyol, kubai, hondurasi, equadori, német, panamai és ki tudná elmondani még, hogy milyen sportklubok színei díszelegtek. E gazdag emlékek tulajdonosa, Vég Károly nyugdíjas — a futballvilágban Weisz „Apró" néven ismerték meg a nevét — bejárta a földgolyó nagy részét és a legfőbb jelvényről, fényképről a közelmúlt kedves sportemlékeit olvasgatja. Mégis a gazdag „nemzetközi" élményekre emlékeztető jelvénytömegből szerető gonddal emeli ki a szerinte is legkedvesebbet, amelynek akkor még kék-sárga peremén ez a felirat ékeskedik: „VAS ÉS FÉMMUNKÁSOK SC, 1911":

Az első magyar igazi munkáscsapat, a Vasas első jelvénye ez, amelynek Weisz „Apró" egyik alapító tagja és éveken keresztül becsülettel küzdő lelkes játékosa volt. Annak a Vasasnak, amely nehéz időkben született, amely a diccséges 19-es időkben a forradalmi proletárfiatalok legendás szimbóluma volt és amely később is meleg családi kört jelentett a horthysta időkben lenézett munkásfiatalok számára. Vég Károly úgy emlékezik ezekre az időkre, mintha minden ma történt volna:

— A Thököly út 56-ban, a Vasmunkások Szövetségének házában jöttek akkor össze, akkor is a fiatalok, nagyobbára munkanélküliek, amikor 1911 május végét mutatta a naptár. Bár az öregek részéről nagy volt az ellenkezés az akkor még úri passziónak számító sporttal szemben, a fiatalok lelkes harca döntött és megalakult a Vas- és Fémmunkás SC. Én magam is, mint fiatal játékos, alapító tagja voltam a klubnak, amely a IV. osztálytól az I. osztályig küzdötte fel legendás harcokban magát. Nemrég egy pesti emlékkiállításra adtam oda azt a gyönyörű márványplakettet, amit 1916-ban csak ketten kaptunk Rákosi „Rigyával" azért, mert a IV. osztálytól az I. osztályig állandó résztvevői voltunk a csapatnak.

SOK NAGY CSATA,

kedves epizód, a szurkolók szeretete, az ellenfél táborának derűs emlékei kísértenek a múltból. — Mert a szurkolás akkor sem ment mindig „simán". Amikor az újonc Vasas az akkor már „nagycsapatnak" számító Erzsébetfalva ellen játszott, sokszor emelkedtek magasba az esernyők. De emlékezetes marad az a mérkőzés is, amit a Vasas 1914-ben vívott az Obudai TE ellen.

— Az utolsó percig döntetlenre állt a küzdelem, de hihetetlen nagy volt a lelkesedés mindkét fél részéről. Akkoriban a szabályok értelmében a labda a győztes tulajdonába ment át. A bajnoki pontok mellett tehát a kerek labda is komoly „tét" volt. Az utolsó percben azután Tóth Imre centerhalfunk betalált az ellenfél kapujába és a miénk lett a labda. A mérkőzés után vállra kaptuk a gólszerzőt, de ezt nem nézte jó szemmel az ellenfél, mert szurkolói reánk rontottak. Lett erre nagy kavarodás a pályán. Az OTE egyik szurkolója káplárzubbonyt rántott magára és karddal hadonászott az orrunk alatt. Erre Novák játékostársunk kapta magára a bátyja őrmesteri gúnyáját, mire a nagy „rang" előtt jeszes vigyázzba merevedett a káplár és az ellenfél és mi háborítatlanul „masíroztunk" el a pályáról.

Szép élet volt már akkor a Vasasban. Weisz „Apró" olyan kitűnő játékosokkal játszott egy csapatban, mint Jelinek, akinek négyszer törték el a lábát, mégis többszörös válogatott lett, azután Takács II., a legendáshírű gólkirály és minden idők legnagyobb magyar labdarúgója, Orth Gyuri, akinek „Apró" a válláig sem ért fel. Weisz is felvitte a válogatottságig, pedig egy Vasas-játékosnak ez nem volt könnyű azokban az időkben. Hogy is festett az 1919-ben a bécsiek ellen kijelölt nagyválogatott?

Zsák (33 FC) — Feldmann (MTK), Vogel II. (UTE) — Kertész II. (MTK), Zloch (33 FC), Weisz (Vasas) — Nemes FTC), Orth (MTK), Pataki (FTC), Schaller (UTE), Schlosser (MTK).

A VASAS

mindig munkáscsapatnak vallotta magát, játékosai és vezetői tántoríthatatlanul bíztak a szebb, boldogabb jövőben. És amikor 1919-ben kikiáltották a tanácsköztársaságot, az egész Vasas jelentkezett vöröskatonának. A fényképen, amely a várban történt jelentkezés után katonaruhában ábrázolja a népszerű futballcsapatot, ott látjuk Weisz „Apró" alacsony alakját is. Ebből az időből is számtalan az emléke. Melyik a legkedvesebb? Talán az első igazi május elseje. Hogy is volt csak?

— Felejthetetlenül szép nap volt. Az akkori Andrássy utat a tavasz langyos melege simogatta. Az úttest két oldalán hatalmas tömeg lelkesedett és amilyen széles az út, olyan szélességben futott rajta végig színes mezekben az a több száz fiatal, akik sporttal ünnepelték a munkásságnak ezt a nagy napját. Lélekemelően szinpompás volt ez a kép és mutatta a fiatal tanácsköztársaságnak a testneveléshez, a tömegsportoláshoz való hozzáállását.

A szép kép azonban nem tartott sokáig. Elbukott egyelőre az igaz ügy és a Vasas-játékosok nagy része is menekülni kényszerült a fehérterror elől. Így került Weisz „Apró" először Pécsre, ahol a Bőrgyárban nagy szeretettel fogadták őt és társait. Itt szerepeltek egy ideig a BTC-ben, majd külföldre kényszerültek innen is. Bejárta a fél világot, de a szíve mégis hazahúzta. Munkáséletének nagy részét azután itt Pécsett élte le és most a jól megérdemelt nyugdíját élvezi a magyar munkássport-mozgalomnak ez a derék öreg harcosa. Ha az évek el is jártak felette, a szíve fiatal maradt és olthatatlan szerelem fűzi most is a labdarúgáshoz. Amit annak idején megtanult a Vasasban, azt szívesen adta tovább két évvel ezelőtt, mint vándoredző, a falusi fiataloknak és jelenleg az Elektromos labdarúgóinak. Kitűnő iskolában nevelte a munkássmozgalom, a mai fiatalok tanulhatnak tőle!

Csak a valóságot

Sportkörünk elnöksége, de a pécsi labdarúgás kedvelői is megütközéssel olvasták a képes sport novemberi 9-én megjelenő számában a Pécsi Dózsa—Sztálinvárosi Vasas NB II-es labdarúgó-mérkőzéssel kapcsolatos cikket, melyet Szücs László írt. A szurkolók nagy számban fordultak az elnökséghez, és kérték, hogy tiltakozzunk a cikkben foglaltak ellen és kérjük a cikkíró felelősségrevonását. Sportkörünk elnöksége a cikkel kapcsolatban kijelenti:

— Labdarúgó-csapatunk a Sztálinvárosi Vasas ellen vívott mérkőzésen nemcsak a két pontot, hanem egyik legjobb játékosát, Lovig Károlyt is elvesztette. E szomorú tények ellenére a Képes Sportban megjelent cikk szinte a vádlottak padjára ültetet bennünket, minden indok nélkül. Lovig lábtörése szándékos volt. Erre utal a játékvezető is és az ellenőri jelentés is. Az esetről Lovig írásbeli nyilatkozatot adott az MLSZ részére, elmondotta, hogy Fejes mögötte futott és oldalról nem a labda megszerzésének szándékával tartott rá rúgásra lendített lábára. E nyilatkozatban szerepel az is, hogy Fejes a mérkőzés folyamán már többször minden indok nélkül, olyankor is, amikor a labda ott sem volt, belerúgott Lovigba. Fejes a lábtörés után színészkedett a játékvezetővel szemben, ami még inkább felháborította a szurkolókat. Tény az, hogy Fejesnek nem ez volt az első esetre. Talán emlékeznek az elvtársak arra is, amikor Fejes hasonló színészkedéssel Sztálinvárosban egy játékvezetőt a kórházba juttatott. Nem tudjuk melyik pécsi vezető nyilatkozott Szücs Lászlónak a lábtöréssel kapcsolatban. Tudomásunk szerint, senki. Talán hangulatot akart kelteni Fejes mellett a fegyelmi bizottság döntése előtt. Ilyen nyilatkozatot a pécsi vezetők között senki sem adott és ennek közlése ellen tiltakozunk.

A pécsi szurkolók viselkedését mi sem tartjuk helyesnek, Fejest azonban a cikkben foglaltakkal ellentétben a szurkolók közül senki sem bántotta, mert a pályán zárt játékos kijáró van. Fejes azonban még így sem mert bemenni és két pécsi játékos, Danka és Kocsis kísérte le a pályáról. A sztálinvárosiak autóbuszának ablakait kétségtelenül beverték. Ez akkor történt, amikor a gépkocsivezető a mérkőzés után a pályán kívül álló autóbuszt a várakozó tömegen keresztül, eléggé indulatosan akarta a pályára bevinni.

Azt hisszük, elvárhatjuk, hogy Szücs László ne akarjon fehérnek beállítani olyant, amiről ötezer ember látta, hogy fekete.

NAGY GYULA
A Pécsi Dózsa SK elnöke

Mai sportműsor

Labdarúgás: NB II. mérkőzések: Pécsi Dózsa—Kaposvári Kinizsi, Tüzér utca 13,30, Komlói Bányász—Sztálinvárosi Vasas, Komló 13,30. Dél-Budai Spartacus—PVSK, Budapest 10.30. **NB III. mérkőzések:** Pécsi Bányász—Simontornyai BTC, Pécsbányatelep 10, Pécsi Vasas—Bonyhádi MTE, Bőrgyár-pálya 10. Balinkai Bányász—Pécsi BTC, Balinka 13.30. **Megyei I. osztályú mérkőzések:** PEAC—Mohácsi TE, Tüzér utca 9.30, Pécsszabolcsi Bányász—Villány, Pécsszabolcs 13,30. Postás—Sellye, Postás-pálya 9.30, Hidasi Bányász—Szigetvári ZMSE, Hidas 13.30, Vasas I. Bányász—Pécsi Kinizsi, Vasas I, 13.45. Szászvár—Szentlőrinc, Szászvár, 14. — Traktor—Komlói Béta-akna, Traktor-pálya 9. Pécsvárad—Porcelángyár, Pécsvárad 14. **Városi I. osztályú mérkőzések,** Dózsa II.—Urán SC Tüzér utca 11.45. Keszityűgyár—Közlekedés, Porcelángyár-pálya 10.45, Komlói Bányász II.—Elektromos, Komló 8.30, Vasas II. Bányász—BTC II., Vasas II. 14. **Megyei ifjúsági mérkőzések:** Gróf Sándor csoport, BTC—Magyarbóly, Verseny utca, 13, Pécsi Bányász—Beremend, Pécsújhegy, 8.45. — PVSK—Magyarszék, PVSK-pálya 10. Keszityűgyár—Siklós, Porcelángyár-pálya, 9. Csapó János csoport: Pécsszabolcsi Bányász—Villány, Pécsszabolcs, 11.45. Postás—Sellye, Postás-pálya, 11. Hidas—Szigetvár, Hidas, 11.45. Vasas I. Bányász—Kinizsi, Vasas I., 12. — Szászvár—Szentlőrinc, Szászvár, 12,15. Traktor—Komlói Béta-akna, Traktor-pálya, 10.45. Pécsvárad—Porcelángyár, Pécsvárad 12.30. — Pécsi Bányász—Mohácsi TE, Pécsújhegy, 10.30.

Asztalitenisz: Tizek bajnoksága. Férfi ifjúságiak, férfi felnőttek Urán SC tornaterme, 9. Női felnőttek, BTC kultúrterme, 9.

Kosárlabda: Összevont megyei mérkőzések: PEAC—Bajai Vasutas, női, egyetemi tornacsarnok, 11. Nagydorog—Szigetvár női, Nagydorog, 11. Bajai Építők—Pedagógiai Főiskola, női, Baja 11. — Paks—Pécsi Vörös Meteor, női, Szekszárd, 11.

Röplabda: Megyei férfi mérkőzés: PEAC—Siklós, egyetemi tornacsarnok, 10. Komlói Bányász—Pénzügyőrök, Komló, 9. Komlói Dózsa—Mohács, Komló, 10. Komlói Dózsa—Pénzügyőrök, Komló, 11.

Kézilabda: NB I. mérkőzés: Komlói Bányász—Bp. Kábel, férfi. — Komló, 10.

Csapat-összeállítások

Komlói Bányász: Krausz — Mezsgyán, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár II. — Korom, Cziráki, Perényi, Molnár I., Róth.

Dózsa: Danka — Farkas, Kócsis, Hegyi — Csupák, Kresz — Horváth, Garami, Opova, Kakuszi, Kovács.

PVSK: Bogyai — Lendvai, Tamási, Köves — Mohácsi, Laczkó — Freppán, Vincze, Göncz, Vajda, Hámori II.

Pécsi Bányász: Kovács — Sértő I., Vámos, Szőke — Mező, Hudecz — Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler, Sértő II.

Vasas: Szili — Danajka (Egervári), Becsei, Berki — Somogyvári, Rákóczi — Stelzammer, Halasi, Szopka, Angyal (Danajka), Jauk.

Pécsi BTC: Beck — Berta, Serdán, Kovarik — Danyi, Horváth — Katics, Szalai, Hauschl, Dara, Hoffekker.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

VASÁRNAP

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. nov. 23-i, vasárnapi műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Erzsébet-napi és Katalin-napi köszöntők. Szív küldi szívnek szívesen.

17.00: Német nyelvű műsor: Népzene. Katalin-napi szívküldi üzenetek I. A vidám magyar népköltészet. Timár Viktor előadása. Nagyhajmási polka.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.

18.00: Ötéves a Nevelők Háza. Köszöntőt mond Gábriel József, a Pécs városi Tanács Művelődésügyi Osztályának vezetője. Ez alkalomból dallal, muzsikával üdvözöljük a jubiláló Nevelők Házát.

18.50: Vasárnap sportja. — Totóeredmények.

19.00: Műsorzárás.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos!

SZINHÁZ

Nemzeti Színház: Bob herceg (délután 3 és este 7 órakor)

Kamaraszínház: Tavaszi keringő (délután fél 4 és este fél 8 órakor).

MOZI

Park: Kisfiú és a varázsló (délelőtt 10 órakor), Razzia (5, 7 és 9 órakor)

Kossuth: Csók István, Hunyadi János, Munkácsy Mihály, Móricz Zsigmond (délelőtt 10 órakor), Ismerték egymást (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Nyári vakáció (délelőtt 9 órakor). Filmklub előadás (délelőtt 11 órakor), Razzia (fél 5, fél 7, fél 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Gróf Monte Christo II. (délelőtt 10 órakor). Amiről az utca mesél (5 és 7 órakor)

Építők kultúrotthona: Volt egyszer egy király (délelőtt 10 órakor) Apák és fiúk (5 és 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Két kapitány (délelőtt 10 órakor), — Azon az éjszakán (fél 4, fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Varsói szirén (délelőtt 10 órakor), Cimborák (3, 5 és 7 órakor)

Május 1. (Vasas II.) Megtalált kincs (délelőtt 10 órakor). Apák és fiúk (3, 5 és 7 órakor)

Kossuth (Mohács): Szitakötő (de. 10 órakor), Főutca (4, 6 és 8 órakor)

Zrínyi (Szigetvár): Páncélos dandár (délelőtt 10 órakor), Svejk, a derék katona II. (fél 4, fél 6 és 8 órakor)

Tánesics (Siklós): Tavasz (délelőtt 10 órakor), Szerelem és fecsegés (6 és 8 órakor)

Bőrgyár: Édes Anna (délután fél 5 órakor)

BÁBELŐADÁS

ma délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné utca 18.). Színre kerül: Hófehérke és a hét törpe c. mese. — Belépődíj 3 forint.

ANTIGONÉ

előadását az Irodalmi Színpad ma este fél 8 órakor rendezi az Ifjúsági Színházban. Jegyek elővételben az elővételi irodában válthatók, Színház tér 2. szám.

DIÁKÖSSZTÁNC, KOSZORUCSKA

ma délután 3 órától a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

ESTI ÖSSZTÁNC

ma este fél 8 órától a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

HÉTFŐ:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. november 24-i, hétfői műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor, Tamburazene. Napról-napra. Hírek és tudósítások. Érdekességek szomszédaink életéből Kurjongatós kóló. Édesanyáknak a gyermekekről. Szív küldi szívnek szívesen.

17.00: Német nyelvű műsor. Részletek: Mozart: Hat német tánc c. szerzeményéből. Katalin napi szívküldi üzenetek II. Régi német dalok.

17.30: Magyar nyelvű műsor. Virágzó mezőgazdaságért.

17.45: Operett és filmmuzsika.

18.10: Dél-dunántúli híradó.

18.25: Jogi tanácsadó. — A kórházi költségekről. — Szerkesztette: dr. Stadtrucker Péter.

18.30: Magyarnóták. 1. Illés Gyula: A Mecsek szép lankái közt — Kint jártam a pécsi híres vásáron. (Monori Magda és Wágner József). 2. Repül a szán. (Teremi Gáborné). 3. A virágnak megtiltani nem lehet. — Magas jegenyefán. — Hamis a rózsám. (Nagy Józsa). 4. Halvány Sárga rózsát. — Lakodalom van a mi utcánkban. — Kék búzavirág. (Bojtor Lajos). 5. Rámás csizmát visel a babám. (Nagy Józsa és Berceli Tibor). 6. Én gyönyörűségem. — Sárgul már a kukoricaszár. — Nem fúj a szél. — Friss csárdás. (Monori Magda).

19.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ

Nemzeti Színház szünnap
Kamaraszínház szünnap

MOZI:

Park: Razzia (5, 7 és 9 órakor)

Kossuth: Ismerték egymást (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Petőfi: Razzia (fél 5, fél 7, fél 9 órakor)

Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Szerelem és fecsegés (5, és 7 órakor)

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Azon az éjszakán (fél 6 és fél 8 órakor)

TÉLAPÓ-MŰSOR

lesz december 5-én, pénteken este 6 órakor Pécs város Művelődési Háza (Déryné utca 18.) bábszínházában. A műsor után a Télapó meglátogatja a közönséget és az előre leadott, névvel ellátott ajándékokat kiosztja a gyerekeknek. Belépődíj 3 forint.

DR. BAKTAY ERVIN ELŐADÁSAI

A kiváló magyar indiakutató ismét Pécsre érkezik. Előadásait Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné utca 18.) tartja, november 26-án, szerdán este 6 órakor India ötezer éves múltja címmel, november 28-án, pénteken este 6 órakor India népei címmel. Az előadásokat helyszíni felvételeiről készült diapozitívek vetítésével kíséri. Belépődíj 4 forint, diákoknak 2 forint. Jegyelővétel a művelődési ház irodájában.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

indul kezdőknek Pécs város Művelődési Házában (Déryné utca 18.) december 1-én, hétfőn délután öt órakor. Haladók tánctanfolyama december 3-án, szerdán délután 5 órakor kezdődik. Tanít Cser Ferencné. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodájában, naponta délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik december 2-án, kedden este fél 7 órakor Hermann Ference tánctanár vezetésével az Urán KISZ „Tavasz" Ifjúsági Klub helyiségében (Szabadság út 2.).

DIÁK ÖSSZTÁNC

minden vasárnap délután 4 órától az Urán KISZ „Tavasz" Ifjúsági Klub táncermében (Szabadság út 2.). Vezeti: Hermann Ferenc tánctanár.

UJTI Sportkommentárunk

A sport és a politika

A sport és a politika összefüggéseinek — divatos szóval élve: viszonyának — kérdése nem újkeletű probléma. Legfeljebb annyiban új, amennyiben nyiltan és határozottan csak a felszabadulás után jutott kifejezésre nálunk az az állásfoglalás, hogy a sport a politikával összefüggő, attól elválaszthatatlan jelenség.

A politikával való ezen összefüggés felismerése és helyes értelmezése azonban nem vált máról-holnapra általánossá, sőt jelenleg is mutatkoznak félreértések, — arról nem is szólva, hogy jócskán hat még nálunk az a farizeuskodó, burzsoá szemlélet, — amelyet a nyugati propaganda előszeretettel táplál — miszerint a sport a politikától független, politika „felett álló" jelenség, és csak nálunk, illetve a szocialista tábor országaiban „csinálnak belőle" politikát.

Nem lehet ennek a rövid cikknek feladata, hogy a politikának a gazdasági alapokon nyugvó társadalmi viszonyokkal való összefüggéseit boncolgassa. Az azonban minden filozófiai fejtegetés nélkül megérthető és elfogadható, hogy a politika nem véletlen jelenség egy társadalomban, hanem bizonyos érdekeket tükröz, amelyben — természetesen — az adott társadalmat irányító erők állásfoglalása jut kifejezésre.

A tőkés társadalomban — mint osztálytársadalomban — ezt a politikát a burzsoázia alakítja ki a maga érdekei szerint. Ez nem azt jelenti, hogy a munkásosztálynak nincs politikai állásfoglalása. De az adott társadalmi viszonyok között egy burzsoá ország politikájának irányvonalát kifelé és befelé egyaránt az uralkodó helyzetben lévő kizsákmányoló osztály érdeke szabja meg.

A politika ebben az értelmezésben nem más, mint az osztályérdekeknek az érvényesítése a társadalmi élet minden területén. A kapitalista társadalomban a tőkések érdeke azt követeli, hogy az egész társadalmi berendezkedés, annak minden megnyilvánulása az ő hatalmi helyzetüket erősítse, azokból elsősorban nekik legyen hasznuk — nem csak anyagi vonatkozásban, hanem minden tekintetben. Ez a tőkés társadalomban az irányító erőt képviselő burzsoázia politikája.

Természetes dolog, hogy ez alól a törekvés alól a sport sem vonhatja ki magát. A sport sem „független" a tőkések érdekeitől, hanem nagyonis része politikájuknak.

A burzsoázia mindenképpen megtalálja számítását a sportban. Nemcsak profitszerzésre használja fel, hanem arra is, hogy általa egyrészt saját gyermekeinek egészséges nevelését és szórakozását tegye lehetővé, másrészt a dolgozók sportoltatása által biztosítsa a modern termelés és a modern háború fizikailag felkészült emberanyagát, — de meg a sporttal, mint látványossággal, elterelje a munkásosztály figyelmét olyan politikai problémákról, amelyeknek felszínre jutása nem kedvezne a burzsoázia hatalmi helyzetének.

Így áll a helyzet a kapitalista sport „politikamentességével" kapcsolatosan, — amely tényen nem változtat a politikai célok buzgó tagadása.

Persze, a sport „politikamentes" álruháját is eldobja a burzsoázia, ha a helyzet úgy kívánja. A fasizmusban már kevésbé tűntetik fel a sportot ártatlan, politikán felül álló jelenségnek, amelynek más szerepe sincs, mint általában az egészség szolgálata és a nemes versengés. Itt már a sport leplezetlenül bevonul a burzsoá érdekek nyílt szolgálatának fegyvertárába. A központi irányítás sportdiktátor kezébe kerül, aki egyúttal rendszerint katonaember — akárcsak nálunk annakidején Béldy Alajos altábornagy —, s az egész sportmozgalomnak az a tragikus szerep jut, hogy megfelelő emberanyagot szolgáltasson a fasiszta eszmék valóraváltására és az agresszív, hódító háborúk megvívására.

A Horthy-fasizmus éveiben nálunk a levente-mozgalomban nagy szerephez jutott sport töltötte be elsősorban ezt a diccselen szerepet, amikor „a sport mindig honvédelem!" jelszóval készítették ágyútölteléket ifjúságunkból a nemzetvesztő politika számára.

Szemben a kapitalista országok arra irányuló törekvésével, hogy a sportot „politikamentes" társadalmi jelenségnek tüntessék fel, és szemben a sportot nyiltan nyers politikai célok érdekében felhasználó, de annak igazi értelmét és célját leplező, vagy meghamisító fasiszta csalárdsággal, ma nálunk — és általában a szocialista tábor országaiban — a sportnak a politikával való szoros kapcsolatát, szerves összefüggését nem tagadják, — nincs is rá semmi ok, mert ez azt jelenti, hogy a sportot az egész dolgozó nép felemelkedésére kívánják felhasználni, — mint ahogyan a szocialista társadalom egész politikája ennek megvalósítására irányul.

A dolgozó nép felemelését — tehát a szocialista társadalom politikai célkitűzését — szolgálja a sport azáltal, ha elősegíti az egészséges, életvidám, mindenoldalúan fejlett, munkára és a haza megvédésére kész emberek kiformálását. Ez a politika alapvető lényege a mi sportunkban is, és nem más!

Nem valamiféle „bele-politizálás"-ról, erőltetett, a sport sajátos tartalmától és formájától idegen eljárásokról van tehát itt szó. De azt világosan kell látni mindenkinek, hogy a mi sportunkban csak akkor érvényesül teljes mértékben a dolgozó parasztsággal szövetséges munkásosztálynak — és vezető erejének: a pártnak — a politikája, ha a sport az egészség megszilárdításával, a fizikai képességek és mozgáskészségek fejlesztésével, az eredmények fokozásával és nemes szórakozás nyújtásával egyidőben elősegíti a szocialista gondolkodás és magatartás kialakítását is.

Ha azt figyelmen kívül hagyjuk, a szocialista emberformálás lényegén esik súlyos csorba, — vagyis a sport ez esetben nem tölti be társadalmunkban alapvető feladatát.

Mert gondoljuk csak el: lehet a sporttal erős, egészséges, fizikailag fejlett, kiváló eredményeket elérő embereket nevelni, — akik viszont nem értenek egyet a szocializmus alapvető kérdéseivel, akiknek gondolkodása és magatartása társadalmunk törekvéseivel szemben áll. Természetes dolog, hogy a sportnak ilyenfajta felhasználása nem egyeztethető össze társadalmunk politikai célkitűzéseivel.

A szocialista gondolkodás és magatartás formálásának elhanyagolása, vagy éppen semmibe vétele azzal az elképzeléssel, hogy enélkül is érhetünk el eredményeket, nemcsak alapvetően helytelen, hanem veszedelmes dolog is, mert azt az illuziót keltheti, mintha a szocialista sport megelégedne puszta fizikai eredményekkel — akár a tömegsport, akár az élsport vonatkozásában.

A sport és a politika összefüggéseinek helyes értelmezése, társadalmunk politikai célkitűzéseinek világos látása el kell, hogy vezessen annak belátásáig, hogy társadalmunkban a sport csakis úgy töltheti be feladatát, ha mind a fizikai felkészítés, mind a tudat, a gondolkodás és magatartás formálása tekintetében — lehetőségeihez mérten — maximális segítséget nyújt társadalmunk alapvető politikai céljának megvalósításához.

Ami pedig a módszereket illeti, ebben a tekintetben a legdöntőbb dolog, hogy az edzők és sportvezetők szakmai tudása, megfelelő emberismerete és pedagógiai felkészültsége politikai szilárdságával párosuljon, ami lehetővé teszi e tekintetben is a személyes példamutatást a vezetők szuggesztív, nevelő hatását. — amit semmiféle eljárás, semmiféle módszeres „fogás" nem pótolhat.

KÁLMÁNCHEY ZOLTÁN
főiskolai tanár

Baranya megyei csapatok a kézilabda NB II-ben

A kézilabdázók örömmel fogadták a hírt, 1959-ben ismét kiírják az NB II. mérkőzéseit.

Az Országos Kézilabda Szövetség határozata értelmében egy férfi és egy női csoportot állítanak fel az NB II-ben. A részvevő csapatok között Baranya megyei együttesek is vannak. A férfi csapatoknál az NB I-ből kiesett Komlói Bányász mellett a Pécsi Dózsa is részt vesz a mérkőzéseken. A csoport igen erős, hiszen a Baranya megyei csapatokon kívül a Testnevelési Főiskola, a Bp. Férfiruhagyár, a Bp. Híradástechnika, a Bp. Testvériség, a Váci Fonó, a SZEAC, a Miskolci MTE, a Debreceni Előre, a Debreceni VSC és a Győri Fonó csapatai mérkőznek meg majd hétről-hétre a bajnoki pontokért. A női NB II-nek is lesz pécsi résztvevője, a Pécsi Bányász harcolta ki, a kézilabda NB II-be való indulás jogát.

Pécsbányatelepi sportpálya, november 23-án:
Pécsi Bányász—Simontornyai BTC
NB III. mérkőzés 10 óra.

Tüzér utcai Dózsa pálya, november 23-án:
Pécsi Dózsa—Kaposvári K.
NB II. mérkőzés, fél 2 óra.
Előtte:
Dózsa II.—Urán SC
Városi I. o. mérkőzés háromnegyed 12 óra.

Labdarúgó-játékvezetői tanfolyam indul

A megyei labdarúgó játékvezetői testület, játékvezetői tanfolyamot indít. A tanfolyamra hétfőn és pénteken délután 6—8 óráig lehet jelentkezni a Megyei Testnevelési Sport Tanács helyiségében (megyetanács épülete). A tanfolyam december 20-án indul és azon mindazok részt vehetnek, akik kedvet éreznek a játékvezetés iránt, de ajánlatos, ha a labdarúgó szakosztályok vezetői és a játékosok közül is minél többen elvégzik a tanfolyamot.

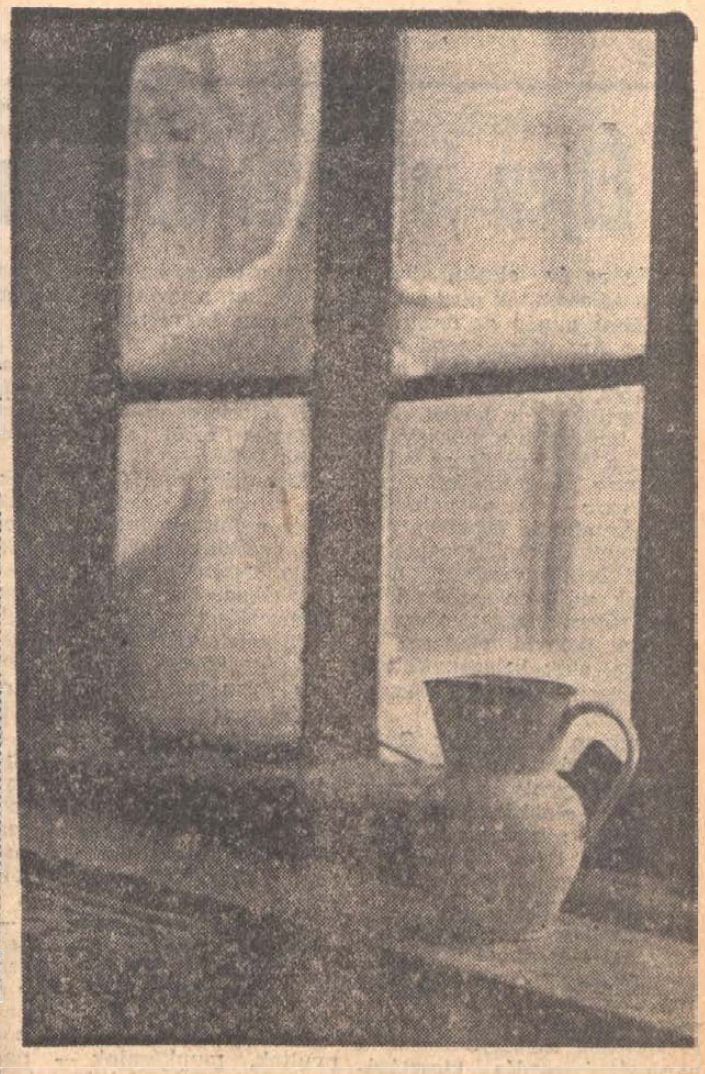
VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 278. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR KEDD, 1958. NOVEMBER 25.

TÉL

Szendrődi Istvánnak a II. országos fényképkiállításon oklevelet nyert felvétele.

Egy újítás eredménye

Naponta 200 tonna kokszolható szén

A pécsi szénmosóból a porszén a víz színén lebegve iszaptavakba kerül, ahonnan később kitermelik és olcsón, háztartásoknak adják el. Az iszapszénbe — úgynevezett slamba — azonban kokszolásra alkalmas szén is kerül, amit kár eltüzelni. Ennek megakadályozását célozza Herfurt Ernő pécsújhegyi főmérnök és Szabados György üzemvezető mérnök újítása. A két mérnök a szénmosóban szaporította az úgynevezett sűrítő-hidrociklonok számát. A szénszemcsékkel telített víz ezeken a hidrociklonokon forgó mozgást végezve halad keresztül és közben lerakja a szenet, a nagyobb és nehezebb szemcséket a ciklon aljára, a könnyebbeket fölé. A november 14-én megtartott első kísérlet sikerrel járt: egyetlen újabb beépített sűrítő hidrociklonnal 8 óra alatt 34 tonna szenet mentettek meg az iszaptóba kerüléstől. A terv szerint három ilyen sűrítő hidrociklont építenek be és ezekkel — mivel a szénmosó két műszakban üzemel — naponta 200 tonna, eddig veszendőbe ment kokszolható szenet takaríthatnak meg.

A dél-walesi bányászszakszervezet küldöttségének látogatása Pécsett

Tegnap délelőtt D. D. Evansnak dél-walesi bányászszakszervezet főtitkárának vezetésével háromtagú küldöttség érkezett Pécsre, a Pécsi Szénbányászati Trösthöz. A külföldi vendégeket a tröszt és a tröszt szakszervezeti bizottságának vezetői fogadták. A vendégek délelőtt a pécsvidéki szénbányák történetével ismerkedtek meg. Délután a Pécsi Szénbányászati Tröszt kutatási osztálya látta őket vendégül, ahol széleskörű eszmecsere alakult ki a porártalom elleni védekezés különböző módjairól. A walesi küldöttség tagjai miután megismerkedtek a nálunk használatos porvédelmi eljárásokkal, részletesen ismertették a náluk e téren elért eredményeket. Ezzel kapcsolatban több szakkönyvet és egy inhaláló készüléket is ajándékoztak a pécsi kutatóknak.

A dél-walesi bányászküldöttség ma délelőtt István-aknára látogat el, ahol a gyakorlatban is megtekinti: hogyan védekeznek a szabolcsi bányászok a porártalom ellen.

Képek a bólyi szövetkezeti napról

Lapunkban már jeleztük, s mint ahogy a rádió is hírül adta, igen nagyszabású szövetkezeti napot rendezett Bólyban szombaton a Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet. A szövetkezeti nap iránt megyeszerte, sőt országos viszonylatban is érdeklődés nyilvánult meg, s a kíváncsian várt alkalomra messzi vidékekről, távoli községekből is meglepően sokan látogattak el. Zsúfoltan érkeztek a buszok, s már a kora délutáni órákban mintegy félezren tekintették meg a kiállításokat.

●

A község központjában, a szövetkezeti bolt előtti téren rendezték meg a háztartási és mezőgazdaság kisgép-kiállítást. A kiállításon — melyet reggel nyitottak meg — vásárolni is lehetett. A szövetkezeti nap során csaknem négymillió forintos árukészlet várta a vásárlókat. És a bő áruválaszték hatása nem is maradt el: A szép számmal megjelenő vásárlók nehezen tudtak ellenállni a hasznos és szükséges gépek önkínálgatásának. Juhász Ernő Szajkról például csupán mosógép vásárlása miatt ment át Bólyba. (Mert beteges az asszony és nehezére esik a mosás . . .) Ám a hat holdon gazdálkodó szemet vetett a vonzó külsejű szecskavágók egyikére is. És nem ő volt így egyedül . . .

●

A község művelődési házában egyszerre két érdekes kiállítás fogadta az érdeklődőket. Itt rendezték meg a szovjet mezőgazdaság fejlődését ismertető, nagyon ügyesen összeállított dokumentum kiállítást. És itt mutatták be a szövetkezeti nőbizottság kézimunkáit is. Művészi kivitelű díszpárnákat, hímzéseket s igen ötletes gyermekjátékokat készítettek a bólyi asszonyok.

●

Ugyancsak a Művelődési Házban rendezték meg a cukrász kiállítást. A bólyi szövetkezet cukrásza, Szekeres Károly, ez alkalommal is remekelt. Az ízléses és mutatós süteményi- és tortahegyek nemcsak külsőleg nyerték meg a szövetkezeti nap résztvevőinek tetszését. Ízre is kitűnő inyencségek készültek a cukrászműhelyben. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a szombati est során csak nem ezer darab különböző süteményt fogyasztottak el a vendégek.

●

A színvonalas vajszlói és az igen jól sikerült szigetvári divatbemutató után, most Bólyban is rendeztek ruhabemutatót. A ritka alkalomra Bólyba érkező, nem várt nagyszámú vendégsereg közül igen sok embert a készülő divatbemutató híre vonzott a községbe. Akadtak jónéhányan olyanok is, akik még életükben nem vettek részt hasonló rendezvényen. Most eljöttek Bólyba. És igazán nem volt okuk a megbánásra. A bemutató meg rendezése olyan jól sikerült, annyira szórakoztató, ügyes és látványos volt, hogy már ezért is dicséret illeti a rendezőket.

●

A divatbemutató szüneteiben színvonalas műsor szórakoztatta a közönséget. Wagner József, a Pécsi Nemzeti Színház művésze és a mohácsi szövetkezet kis szimfonikus zenekara lépett fel. A műsor egy kissé hosszúra nyúlt, mégsem volt fárasztó. És köszönhető ez az egyes műsorszámok gondos válogatásának, összeállításának, művészi tolmácsolásának. A közönség körében a zenekar műsorából leginkább a „Parasztbecsület" egyik részlete, az Intermezzó, Dvorzsák Humoreszkje és Strauss Kék Duna keringője aratott sikert. A zenekart Tar Imre, zenetanár vezényelte.

A választási munkáról és a legközelebbi feladatokról tárgyaltak a Hazafias Népfront megyei és városi titkárai

A Hazafias Népfront megyei, megyei jogú városi és fővárosi titkárai hétfőn értekezletet tartottak a Hazafias Népfront Országos Tanácsának székházában. Az értekezleten megjelent *Kállai Gyula*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke, *dr. Ortutay Gyula*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára.

Kállai Gyula elnöki megnyitójában tolmácsolta az MSZMP Központi Bizottságának és a forradalmi munkásparaszt kormánynak köszönetét a Hazafias Népfront vezetőinek és munkatársainak a választási munkában kifejtett eredményes tevékenységéért. Hangsúlyozta, hogy a választáson messzehangzóan megnyilvánult a kommunisták és pártonkívüliek gyümölcsöző együttműködése.

Ezután *Harmati Sándor*, a Hazafias Népfront titkára számolt be a népfrontmozgalom választási munkájáról és a legközelebbi feladatokról.

Hangsúlyozta: a népfrontbizottságok munkájának eredményességét megkönnyítette az a tény, hogy dolgozó népünk helyesli a párt és a kormány politikáját és fokozott érdeklődést tanúsít a közügyek iránt. A népfrontbizottságok a választások előkészítése során igen eredményesen működtek együtt a tanácsokkal és a többi tömegszervezettel is.

A népfrontbizottságok legközelebbi feladatairól szólva kiemelte, hogy a népfrontmozgalom igen fontos állandó feladata az együttműködés a tanácsokkal és a tanácsok munkájának segítése. Az új tanácsok alakuló üléseire november 28. és december 15. között kerül sor. Ezeken az üléseken a népfront-elnökségek fontos szerephez jutnak: ők javasolják a végrehajtó bizottságok és a tanácsok állandó bizottságainak összeállítását.

A tanácsok és a népfrontbizottságok együttműködésének fontos területe a községfejlesztés.

Ezután foglalkozott az olvasó- és a gazdakörök kérdésével, majd rámutatott, hogy a most folyó genfi értekezlet és az a körülmény, hogy a nemzetközi békemozgalom a jövő évben ünnepli fennállásának tizedik évfordulóját, fokozott tevékenységet kíván a népfront békebizottságaitól.

A nagy tetszéssel fogadott előadást élénk vita követte, amelyben felszólalt *dr. Ortutay Gyula*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára is. Hozzászólt még *Perlaki Gyula*, a budapesti népfrontbizottság titkárhelyettese, *Sztergár János*, Baranya megyei, *Nagy Elemér* Pest megyei, *Gyimesi András* Veszprém megyei, *Szántó József* Somogy megyei, *Marczinek István* Nógrád megyei, *Kokas Ferenc* Szabolcs-Szatmár megyei, *Kovács Endre* Bács-Kiskun megyei, *Hajós Vilmos* Győr-Sopron megyei népfront titkár, *Sczütz Árpád*, a budapesti, *Sárközi István* a debreceni városi népfrontbizottság titkára.

Százezer forint jutalmat kapnak a szerződéskötésben legjobb eredményt elérő földművesszövetkezetek

A SZÖVOSZ igazgatóság határozatot hozott a szerződtetésben legjobb eredményt elérő földművesszövetkezetek jutalmazásáról. A határozat szerint összesen százezer forinttal jutalmazzák a földművesszövetkezeti szervek azon dolgozóit, akik a növénytermelésre előirányzott területi terveket határidőn belül teljesítik, valamint azokat, akik a teljesítést irányító és ellenőrző munkával segítik. Az igazgatósági határozat szerint külön értékelik a földművesszövetkezetek és külön a megyei, illetve a járási irányító szervek dolgozóinak tevékenységét. A díjakat öt, négyezer forinttól 12 000 forintig terjedő kategóriában, 1959. március 31-ig osztják ki.

A szerződéses terv teljesítésében kimagasló eredményeket elérő földművesszövetkezetek dolgozói a megyei központok útján külön jutalmazásban is részesülnek.

ITT A MIKULÁS-KUNYHÓ

A Kossuth Lajos utca elején lévő 101-es számú Csemegeboltban, a gyermekek örömére, Mikulás-kunyhót készítettek. Ebben a kunyhóban hétfőtől kezdve Mikulás csokoládé, valamint Mikulás porcelánfigurákat árusítanak. Ugyanitt műanyagtasakokban Mikulás-csomagok is kaphatók. A Mikulás-kunyhóban füge és mazsola is van korlátlan mennyiségben.

„Befutott" az autómentő

Ha nem is szószerint a sárból húzta ki a kocsikat — bár ilyesmi is volt már — sokat segített az autósokon az Autójavító Vállalat mentőkocsija. Ha szükség volt rá, csak egy telefonba került és a sárga darúskocsi megjelent, hogy elsősegélyt nyújtson a beteg autóknak.

Mentettek már kis kocsit, nagykocsit, motorkerékpárt és teherkocsit, ami jött. Közben persze sok érdekes eset is előadódott.

Igy érdekes história történt nemrégen Mohácshoz közel. — Egy Opel Olimpia kiskocsi felmondta a szolgálatot és elkezdték vontatni egy arra járó gépkocsival. Vontatás közben azonban megtörtént a második baleset: elveszett a kocsi egyik hátsó kereke. Még a kihívott autómentő szolgálat sem találta meg, pedig két kilométeres körzeten belül mindent felkutattak. Igy azután az Opel darúra lógatva, első kereken tette meg az utat Pécsig.

A Malomipari Vállalat személygépkocsiját pedig a múlt pénteken hozták be a Bátaszék környéki Furgó telepről. Kormánytöréssel feküdt az árokban. Este kilenctől reggel háromig dolgoztak rajta, amíg bekerült Pécsre. Ennek ellenére a mentés mindössze 396 forintba került. Annyiba sem mintha taxival mentek volna oda-vissza.

A sárga autómentő, hogy úgy mondjuk „befutott". Az autósok meg vannak vele elégedve. Gyorsan terem a helyszínen, olcsón vontatja be a bajbajutott kocsit a javítóműhelybe, ahol soronkívül kerül javításra.

Mi sem jellemzőbb az autómentőszolgálat népszerűségére, mint az, hogy a minap már gőzgép vontatására is kapott rendelést. Talán mondani sem kell: azt is elvégezte.

Éljen jogaival az üzemi tanács!

Még az év elején, január 20-án választották meg a komlói III-as aknán az üzemi tanácsot. Az üzemi tanács 51 tagja főleg a földalatti munkásokból, csillésekből, vájárokból került ki, de helyet kaptak a tanácsban a műszaki vezetők, a külszini és az adminisztratív dolgozók is. Olyan emberekre esett a választás, akik az elmúlt években végzett munkájukkal, magatartásukkal bebizonyították, hogy képesek az ilyen széles látókört, rátermettséget, tárgyilagosságot igénylő feladatok ellátására, akik bebizonyították, hogy érdemesek munkatársaik bizalmára.

A minap felkerestük Győri Miklós elvtársat, a III-as aknai üzemi bizottság és az üzemi tanács elnökét, hogy megkérdezzük: mit tett a megalakulása óta III-as akna üzemi tanácsa, beváltotta-e a hozzá fűzött reményeket?

A beszélgetés során kiderült, hogy a III-as aknai üzemi tanács megalakulása óta 4 esetben ülésezett. Ezeken az üléseken a munkaruhák kihordási idejének szabályozásáról, a nyereségrészesedés kiosztásának módjáról, az igazgatói alap szociális célokra fordítható részének felhasználásáról, a vállalati pénzgazdálkodásról, az anyagtakarékosságról, a munkafegyelemről stb. tárgyaltak.

— A gyakorlat azt mutatja — mondotta Győri elvtárs —, hogy az üzemi tanács tevékenysége nem volt hiábavaló, az üzemi tanácsnak is van része azokban az eredményekben, amelyeket a termelés, a gazdaságosság terén üzemünk fel tud mutatni.

— Nekem személy szerint — tette aztán hozzá nem kis meglepetésemre — mégis az a meggyőződésem, hogy a magyar népi demokráciában üzemi tanácsra nincs szükség.

Elmondta még, hogy ezt a véleményét egy október 22-én küldött jelentésében a Komlói Szénbányászati Tröszt szakszervezeti bizottságával is közölte, de választ még nem kapott rá. Különben is meg van győződve arról, hogy álláspontja helyes.

De nézzük, miért tagadja Győri Miklós üzemi tanácselnök az üzemi tanácsnak, az üzemi demokrácia e fiatal-hajtásának szükségességét?

Jelentésében többek között ezt írta: *„Nálunk a gyár, a bánya össznépi tulajdonban van. Egyszemélyi felelősség és kollektív vezetés érvényesül és adott esetben nem feltétlenül szükséges új szerv létrehozása ahhoz, hogy a munkásdemokráciát szélesítsük. A dolgozók a párt, a szakszervezet, a KISZ, a szervezetlen dolgozók pedig a termelési tanácskozásokon keresztül aktív segítői lehetnek az üzem vezetőinek gazdasági feladataik megoldásában.*

Ami az üzemi tanácsok egyes döntési jogkörét illeti, tekintettel, hogy az üzemi tanács az üzemi bizottság irányításával dolgozik, ezekkel a jogkörökkel a szakszervezetek jogkörét kellene bővíteni...

Ebből kiindulva én feleslegesnek tartom, hogy az üzemi tanácsnak biztosított jogkörök gyakorlására egy új szervet funkcionáltassunk, amikor azt egyszer a szakszervezet ugyanolyan eredményesen el tudja látni..."

Az üzemi tanács feleslegességét igyekezett bizonyítani Győri Miklós azzal is, hogy az üzemi tanács üléseire a tanácstagoknak alig a fele jár el s így a tanács határozatot nem is hozhat, vagyis nincs is értelme az üzemi tanácsnak.

Pedig van. S mivel valószínűleg nem Győri Miklós az egyedüli, aki az üzemi tanácsot felesleges szervnek tartja, érdemes erről néhány szót szólni.

Bizonyára sem Győri Miklós, sem mások nem tagadják, hogy a felszabadulás óta igen sokat tettünk az üzemi demokrácia kiszélesítése, fejlesztése érdekében. Munkásosztályunk, a termelés területén munkálkodó értelmiségünk a felszabadulást követő években számos olyan jogot kapott, amire a régi rendszerben gondolni is alig mert. A dolgozóknak, a műszaki értelmiségnek módja nyílott arra, hogy véleményt mondjon a vezetők munkájáról, hogy bizonyos mértékben részt vegyen az üzem, a bánya, a gyár életének irányításában.

Ezek a keretek azonban — mivel az elmúlt egy évtized alatt nemcsak gazdasági téren léptünk nagyot előre, hanem a munkásosztályunk is hatalmasat fejlődött — szűknek bizonyultak, munkásaink — nagyon érthetően — igényt tartottak arra, hogy szélesítsük jogaikat, hogy még nagyobb szerepet kapjanak az üzem életének irányításában.

Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy az üzemi tanácsok csak azért alakultak meg, mert az ellenforradalmi munkástanácsok megszűntek. E kettőnek semmi köze egymáshoz. Az üzemi tanácsok megalakítását a munkásosztálynak, a műszaki értelmiségnek a gazdasági építőmunkába való fokozottabb bevonása, az üzemi demokrácia kiszélesítése tette szükségessé. Az a cél, hogy elősegítsük a dolgozók alkotó kezdeményezésének kibontakozását, hogy ennek segítségével meggyorsítsuk a szocialista gazdaságunk építését, hogy minél szélesebb tömegek vegyenek aktívan részt a népjólét emeléséért, a néphatalom megszilárdításáért folytatott munkában.

Nem véletlenül hangsúlyozta az üzemi tanácsok megalakulásáról szóló, a múlt év novemberében megjelent rendelet, hogy: *„A magyar forradalmi munkás-paraszt kormány és a Magyar Szakszervezetek Országos Szövetsége elnöksége az üzemi dolgozóknak a vállalatok gazdasági irányításába, a termelés társadalmi ellenőrzésébe való fokozottabb bevonása céljából szükségesnek tartja, hogy a termelő vállalatoknál a szakszervezetek irányítása alatt üzemi tanácsok alakuljanak és segítsék a tervgazdálkodás érvényesítését, az állami vállalatok társadalmi tulajdonának megszilárdítását, valamint az állami vállalatok egyszemélyi felelős vezetését."*

S nem véletlen az sem, hogy a szakszervezetek irányításával működő, mégis önálló szerv alakult. A szakszervezetnek ugyanis — bár hatalmas s a munkásosztály legöntudatosabb tagjaiból álló tömegszervezet — nem minden munkás tagja. Amikor Győri Miklós azzal az igénnyel lép fel, hogy az üzemi tanács feladatkörét az üzemi bizottságnak adják át, akarva-akaratlanul ki akarja rekeszteni azokat a munkásokat az üzem sorsának intézéséből, akik nem tagjai a szakszervezetnek, akiket most az üzemi tanácson keresztül közelebb lehet hozni a szakszervezethez, hogy belőlük is szervezett munkások váljanak.

Véleményem szerint azonban a komlói III-as aknán nem az a hiba, hogy üzemi tanács s nem üzemi bizottság annak a szervnek a neve, amely az említett rendeletben biztosított jogokat gyakorolja, hanem az, hogy ez a szerv nem úgy működik, ahogy kellene.

Nem úgy működik, mert az üzemi tanács tagjainak egy része nem teljesíti a kötelességét, s mert maga az üzemi tanács elnöke sem értette még meg, hogy az üzemi tanács nem egy formális szerv, hanem az üzem, a bánya irányításának, a bánya munkásai sorsának intézője kell legyen.

De hát ezen — ha nem is könnyen — lehet segíteni. Az üzemi pártszervezet, a tröszt szakszervezeti bizottsága vezetőinek sokkal többet kell erről a problémáról beszélgetni Győri Miklós elvtárssal és az üzemi tanács többi tagjával, hogy megértsék az üzemi tanács szükségességét, hogy aktívan részt vegyenek az üzemi tanács munkájában. Arra, hogy mit kell tenniök, a rendelet világos magyarázatot ad. Arra, hogy hogyan dolgozzanak, már nincs ilyen séma. Nem ártana azonban, ha a legközelebbi ülésüket esetleg nyilvánosan tartanák meg, hogy a dolgozók is lássák, hallják, mivel foglalkoznak, s ez valószínűleg bátorítást adna további munkájukhoz. A lényeg mindenesetre az, hogy III-as aknán — s másutt is — mindenki megértse, hogy az üzemi tanács és a szakszervezet munkája szorosan összefügg, a kettőt nem lehet s nem is szabad különválasztani, mert az üzemi demokrácia továbbfejlesztése éppen a szakszervezetnek a megtisztelő kötelessége. Ahhoz tehát, hogy az üzemi tanácsok beváltsák a hozzájuk fűzött reményeket, nem azon kell vitatkozni, hogy kellett-e ez az új szerv vagy sem, hanem azon, hogy melyek az üzemi tanácsok működésének leghelyesebb módszerei, hogyan kell élni azokkal a lehetőségekkel és jogokkal, amelyeket kormányunk a munkásosztály, a műszaki értelmiség számára azért biztosított, hogy még inkább magáénak érezze a bányát, a gyárat s még tevékenyebben vegyen részt az üzemek életének irányításában.

Mesterfalvi Gyula

Osztatlan helyeslés

„Helyezzék át Kővágószőlősre a nagykereskedelmi vállalatot"

Ezzel a címmel cikket közöltük lapunk 18-i számában. Most szerkesztőségünkbe névaláírás nélkül levelezőlap érkezett, amelynek írója a következőképpen reflektál a megjelent cikkre: „Talán nem is gondolják, hogy ez a cikk Pécs város lakói között milyen osztatlan helyeslést váltott i. Lesznek ugyan — legalábbis az érintett vállalatok üzletemberei között — akik minden ellenérvet felhoznak majd, hogy pusztán az ő kényelemszeretetük miatt minden maradjon a régiben. De a város lakosságának óriási többsége — s kiváltképpen mi is, akik lelkesedve örülnek a város fejlődésének és szépülésének — jóleső érzéssel vettük tudomásul, hogy végre a sajtó is foglalkozik ezzel a várost csúfító, tűrhetetlen viszásággal!

Ilyen és ezekhez hasonló több cikket is szívesen olvasnánk. Így többek között arról, ki volt az a rosszindulatú, akinek ötletéből a Kossuth téren a járdára építették a transzformátor házikót? Nem lehetne ezen segíteni? Avagy a vasút melletti Nefelejts utca miért van kizárva a közlekedésből? Vagy miért ne lehetne a Juta- Kender- és Len-Nagykereskedelmi Vállalat Pannonia-pince feletti irodaés raktárhelyisége helyén a Vendéglátóipari Vállalat kezelésében egy reprezentatív kávéházat létesíteni?

Budapesti művészek vendégszereplése Pécsett

Az Országos Filharmónia december 1-én, hétfőn este fél 8 órakor három egyfelvonásos színdarabot mutat be budapesti vendégszereplőkkel a Pécsi Nemzeti Színházban. Ez alkalommal bemutatják Hans Pfeiffer: „Nem hallgat a tenger" című színművét, Hubai Miklós: „C' est la guerre" című darabját, valamint Erich Kästner: „Vigyázat béke" című komédiáját. Az egyfelvonásos darabokban: Apáthy Imre, Peéri Piri, Zách János, Simor Erzsi, Tallós Endre, Harkányi Ödön, Nagy Béla, Könczöl János budapesti színészek lépnek fel.

A bizalom kötelez

A munka dandárja most kezdődik. Most, miután hat és félmillió választópolgár teljes bizalmától kísérve és támogatva a képviselők átveszik a mandátumukat, a tanácstagok elfoglalják helyüket községük, járásuk, megyéjük vezető testületében. Ez a bizalom kötelez: felelősségre, a választók érdekeinek, ügyeinek képviseletére. Fáradhatatlan munkát a néphatalom további erősítéséért.

A jelölőgyűléseken sok helyes javaslat, kezdeményezés született. Egyik, másik talán túlságosan optimistán ítélte meg országunk helyzetét és — szíve vágya szerint — oly dolgokat kért, amikkel még várni kell. De nagy többsége megvalósítható kívánság: Egy utca rendbetétele, iskola tatarozása, a lépcsőház kifestése, a közvilágítás javítása, legelők tisztítása, utak, terek parkosítása. Legtöbbször kicsinyek, egyes emberek, csoportok számára azonban mégis fontosak, környezetüket teszi szebbé, kultúráltabbá. S valamennyi tető alá is hozható helyi költségvetésből és társadalmi összefogásból. Sosem volt annyi példa a társadalmi erők megmozdulására, mint az utóbbi két évben; az emberek készek saját maguk is hozzájárulni lakóhelyük csinosításához, rendbetételéhez.

Nagyon kívánatos, hogy elővegyük az elhangzott javaslatokat és szépen sorban, erőnkhöz mérten hozzálássunk megvalósításukhoz. A szigetvári községi tanács máris jövő évi költségvetésébe vette az egyik jelölőgyűlésen elhangzott kívánságot: salakozzák le a járdát. Természetesen a körzeti tanácstagoknak kell szorgalmazni ezeket, hisz a választók jelölésükkor, mintegy útravalóul, nekik mondták el panaszaikat. S bizonyára legközelebbi találkozásuk alkalmából meg is kérdik tőlük, mit tettek érte? Így is van rendjén. Azért választották őket, mert éveken keresztül a köz érdekében, ügyes-bajos dolgaikban fáradoztak, s most ezt azzal is méltányolták, elismerték, hogy meghosszabbították megbízatásukat, vagy pedig hivatalossá tették azzal, hogy rájuk adták szavazatukat. S nekik is tartoznak felelősséggel.

De nemcsak erről van szó. A választáson népünk teljes egyetértését adta a párt és kormány két éve követett politikájára. Jóváhagyta és megerősítette a szocializmus építésének programját. Ez tehát azt jelenti, hogy a választottak e politika képviselői az országgyűlésben és a helyi tanácsokban is. Egyénenként és testületileg is legfontosabb kötelességük, hogy a választók által helyesnek tartott elveket, intézkedéseket gyakorlatban is megvalósítsák. Hogy erőteljesebben fejlődjön az ipar termelése, falun gyarapodjon a szövetkezetben gazdálkodók száma és a mezőgazdaság termelése és terjedjen a szocialista kultúra, városaink, falvaink egyre kultúráltabb körülményeket biztosítsanak a lakosságnak.

Nyilvánvaló, hogy a választókkal együtt kell tovább lépni a szocializmus útján. Nemcsak egy alkalommal, de mindennap újra és újra meg kell szerezni, erősíteni a kifejezett bizalmat és támogatást. Ugy is, hogy a választás előtt kialakult baráti, bensőséges kapcsolatot tovább ápoljuk. A fogadóórák, beszámolók igen alkalmasak erre. Azután nagyon helyes az az elgondolás is, hogy a képviselők, tanácstagok már a közeli hetekben ismét keressék fel választóikat. Most, a hétköznapok idején is kérjék véleményüket, tanácsukat a napi feladatokról és tevőleges hozzájárulásukat a megszavazott politika megoldásához. Csak ez, a gyakori találkozás és eszmecsere, a közös tervezés és végrehajtás biztosítja, hogy párt- és állami szerveink a nép kívánságait figyelembevéve jól, eredményesen irányíthatják az országot s a képviselők, tanácstagok helyesen sáfárkodnak a kapott bizalommal.

Minden kezdet nehéz. A nép és a képviselők, tanácstagok együttes fáradozása azonban átsegít az első akadályon. Lássunk munkához!

Bocz József

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: párás, felhős, helyenként ködös idő, kisebb ködszitálásokkal. Mérsékelt délkeleti szél. A nappali hőmérséklet kissé magasabb lesz.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet a Dunántúlon 0—plusz 3, máshol 0—mínusz 3 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet kedden 2—5 fok között.

Uj folyóirat készül: a Mezőgazdasági világirodalom

A különböző nyelveken megjelenő nagyszámú külföldi szaklap és folyóirat áttanulmányozása — a nyelvi nehézségeken kívül — sok időt, fáradságot igényel. E nehézségek leküzdését segíti az Országos Mezőgazdasági Könyvtár és Dokumentációs Központ, amely 1959. elején új magyar nyelvű folyiratot indít Mezőgazdasági világirodalom címmel. Az új folyirat több mint másfélszáz oldalon negyedévenként jelenik meg. A folyóirat egy-egy számának anyaga a soron levő gyakorlati mezőgazdasági feladathoz, illetve munkához igazodik, ezekkel kapcsolatos összefoglaló közleményekben mutatja be a külföldi és a hazai tapasztalatokat, kutatási eredményeket.

29

A felhőkarcolók városa közelről még lenyűgözőbb volt. Az autóbusz ablakából, amely tovább szállította őket, minden eddigit felülmúló forgalmat láttak. Nemcsak a végeláthatatlan sorban haladó autók és a járókelők tömege adta a túlzsúfoltságnak ezt az érzését, hanem elsősorban az épületek. A házak falán sehol nem volt tenyérnyi szabad hely sem, mindent elborított a hatalmas táblák, reklámok, neon és fémbetűk szemkápráztató zuhataga.

— Srácok, itt eltévedünk egypárszor, azt hiszem! — jósolgatta Simi.

Mindannyiuk csodálatára ez a sejtelem nem vált valóra. Amikor ugyanis az új szállásheljen tájékoztató jellegű előadásokat tartottak New Yorkról is, kiderült, hogy milyen egyszerű a tájékozódás ebben az utcarengetegben. Legalább is a Manhattan, a város középső része a maga szabályosan négyzetes utcahálózatával, az avenue-k és a street-ek egymásra merőleges számozott sorával mintha egyenesen a zöldfülű kivándorlók számára épült volna.*

*Uj szállásuk a 34. utca egyik 12 emeletes kis házacskája, az YMCA** Sloane House lett.*

Később hallották csak, hogy a ház miért viselte a Sloane nevet, mely egy jellegzetes amerikai bedörzsölő csodaszer márkája volt; állítólag a Sloane Művek ajándékozták az épületet az ifjúsági mozgalomnak, mely önzetlen ötlet többet hozott a nagylelkű konszern pénztárába, mintha az összeg kétszeresét költötték volna reklámra.

Ez, az óvilági fogalmak szerint elég tekintélyes épület bizony eltörpült környezetében, hiszen alig három blokkal — ahogyan ott a háztömböket nevezték — lejjebb, a 34. Street és az 5. Avenue sarkán kevélykedett a hajóról már meg bámult Empire State Building a maga 103 emeletével. Most aztán közelről is megnézhették ezt a modern Bábel-tornyot. Elfoglaltságaiktól bőven jutott a hires, sőt hirhedt város megtekintésére is, mert bejelentették, hogy egyelőre még senkit sem továbbítanak végleges otthonába.

A jövevények némi zsebpénzt is kaptak, és így az engedélyezett idő nagy részében a városban kószáltak. Egyedül nem szívesen engedtek ki bárkit is, a fiúk mellé még egy YMCA-s védnököt is kijelöltek. Zoli hol Tószegi, hol meg — végső esetben — Lulu-ék társaságában indult neki sétálnak, de az első alkalommal igyekezett megszabadulni tőlük és egyedül csavargott tovább.

Néha közös kirándulásokat is szerveztek, így egy alkalommal meglátogatták a Szabadságszobrot a kis Bedloe Island-on. Az alsó Manhattanból, a tőkés világ ütőerének, a Wall Street-nek a sarkáról indultak a kiránduló-révhajóval.

A kilátónak kiképzett szobor fejéig felvonó vitte fel őket, majd nagy lihegés közepette másztak tovább egy meredek csigalépcsőn. A csodálatos látvány megérte a fáradságot: a hatalmas Upper Bay nem is öbölnek, hanem valóságos tengernek látszott, ködös vize délre beláolvadt a látóhatárba. A többi kis sziget egész közelinek tűnt, sőt még a környező városnegyedek is világosan felismerhetők voltak. Brooklyn felől hatalmas lánchíd ive nyúlt át New York felé, melynek csodálatos felhőkarcolói már szinte megszokott látványosságszámba mentek. Nem új, de érdekes képet nyújtott a távoli kikötő gigászi, de most játékszernek tűnő óceánjáróival. Nemcsak az öböl hajóforgalma volt nagy de az északra, a Hudson-river irányában is hatalmas gőzösök füstölögtek.

A tenyérnyi kilátóhelyen helybeliek is tolongtak. Az egyik szívélyes arcú, mosolygó ember odalépett Zolihoz:

— Please, a nice telescope, sir! — nyújtott feléje egy látcsövet.*

Zoli meglepődött, fejbólintással köszönte meg a figyelmességet, egyúttal magában bocsánatot kért minden jenkitől a róluk alkotott elhamarkodott véleményéért. Lám ez is milyen udvarias, biztosan tudja, hogy menekült magyarok vagyunk — gondolta.

Nem is volt szíve sokáig megfosztani a barátságos embert tácsövétől, bármennyire is érdekes volt vele nézelődni. Sietett visszaadni a barátságos tulajdonosnak.

— 25 cent! — nyújtotta feléje tenyerét szívélyes, de határozott mosollyal az amerikai. Zoli meghökkenve vette észre, hogy nem figyelmes turista, hanem élelmes üzletember tett szívességet vele. Fájó szívvel guberálta ki a fényes negyeddollárost, de közben szent esküvel fogadta meg, hogy soha többet nem fogad el szívességet új honfitársaitól. Hiába: új haza — új szokások!

Anyagi természetű meglepetésben volt még néhányszor része, amíg nem szokta meg, hogy mindentől óvakodjon, amiért pénzt lehet kérni. De néha még az óvatosság sem volt ehhez elég. Egy alkalommal például, amikor már feltétlen szükséges volt megrövidíteni elburjánzott hajzatát, szándékosan egy mellékutcai hairdresser-hez nyitott be. Hiába rázta a fejét minden mellékes szépítő ajánlatra, hajszeszre és olajra, a derék iparos minden lágyszívűség nélkül 1,50-re megvágta.

Miközben keserves arccal számolta le zsebpénzének csak nem negyedrészét, újabb fogadalmat tett — eső után köpönyeg, — hogy inkább bokáig növeszti a haját, de ilyen rablásnak nem nyújt többé segédkezet. Napokig siratta még a másfél dollárját, különösen akkor, amikor látta, hogy enynyiért még egy olcsóbb inget is vásárolhatott volna.

* Sugárutak és utcák.

** Keresztény Ifjak Egyesülete.

* Tessék uram egy jó látcső!

Pénzeső Drávafokon

Az Ujesztendő zárszámadást tart. A szépen feldíszített teremben, a terített asztalok mellett összeverődnek a tenyerek egy-egy név hallatára. Az emberek egymásra kacsintanak, arcukkal, szemükkel, mozdulataikkal helyeselnek, vagy vitatkoznak egymással. Mert nem lehet szó nélkül hallgatni az elnök, Rózsavölgyi Sándor beszámolóját, aki ilyeneket mond:

— Nemes József 22.251 forint, Nemes Margit 14.422 forint, Nemes Sarolta 13.035 forint...

— Az istenbe, ennyi pénz!

— Még az a két lány is mennyit keresett?! Pedig az egyik még alig tizenöt éves. — hallom a halk megjegyzéseket.

Egy idős bácsika jön hozzám.

— Tóth Géza vagyok! — mutatkozik be. Irjon már be engem is az újságba, — és mesélni kezd.

Egy hónapja lépett a drávafoki Ujesztendő-be. Hetvenkét éves — veszem ki a szavából, és a fiára mutat. — Látja én nála is többet keresek, pedig neki is jó fizetése van.

— Mennyit kapott?

— Kétezerkétszázkilencvenöt forintot! Egy hónapra! — válaszol és kissé mérgesen hozzá teszi — pedig milyen nehezen szánja rá magát a jóra is az ember...

A sürgölődő, fehérkötényes felszolgálók között van egy hófehérhajú asszony is. Csak ez a fehér haj különbözteti meg a többitől. Ő is a mezőn dolgozik, most meg a disznótoros vacsorát hordja a vendégeknek. Törteli Lőrincnének hívják, május végén jött a közösbe. Addig?

— Pécsett a finommechanikánál dolgoztam! — mondja — A két gyerek még mindig Pécsett van. Az egyik most ötödik általános iskolába jár.

— ...?

— Igen, Pécsett. Megtehetem. Ugy gondoltam, ha már egyszer elkezdte a városon a tanulást, akkor ott is fejezze be.

— Mennyit keresett?

— Nyolcezerhatszázötvenhét forintot májustól októberig. Pedig csak öt napot dolgozok hetenként, mert a gyerekekre mosni, vasalni... kell. Kiszámítottam: 1700 forint esik egy hónapra.

— Pécsett mennyit kapott havonta?

— Ezeregy—ezerkétszáz forintot... — felel és elsiet a felsőszentmártoni tsz-küldöttek mellett ki a konyhába.

— Egészségünkre! — és a levegőben összecsendülnek a poharak. Tsz-tagok, egyéniek isznak egymás egészségére. Tizennyolc egyéni gazdát hívtak meg a zárszámadásra, hogy lássák, hallják: mire ment a termelőszövetkezet.

— Én most sem hiszem el, hogy ennyit kaptak.

— Ugyan menj már!

— Persze jobb földjük van... — mondja Szabó István 16 holdas.

— Na azt azért nem lehet mondani — szól közbe Szentesi József gazda.

Ezzel pontot is tesznek ennek végére, de rögtön új mondatot kezdenek.

— Az a dohány se megy a fejembe. — csóválja fejét Szentesi. — Kinevettük a Rózsavölgyit, most meg 8 hold dohányból 600.000 forintot vágnak zsebre.

— Annyit.

— És az a másik, az se kutya. Tudod az a részeges, az, a... tudod, akinek még sóra, paprikára se igen volt pénze, most a takarékba tett 5000 forintot, a felesége meg hatot...

Erre bizony inni kell! És alig, hogy leteszik a pohárukat, már újból emelhetnék, mert megint kitört a vihar. Most meg azon vitatkoznak: hány mázsa kukoricája termett a tsz-nek holdanként.

— Negyvenöt mázsa? Azám a kutya ballába! — tüzel Szentesi. — Az én kukoricám is szép volt. Az igaz, hogy a tsz-é szebb, de annyival azért mégsem teremhetett több...

— Nincs igazad Józsi! — veti közbe Gyernader József. Ő is egyéni gazda, de ami igaz, az igaz, hát ki is mondja. — Én biztos helyről tudom, hogy egy mázsát termett egy-egy sor kukoricájuk...

Nosza számolják is a sorokat. Hány sor lehetett, kijön-e a negyvenöt mázsa? Kijön. De most meg a hízóbikákkal gyűlt meg a bajuk.

— Tíz hízóbikáért 72 800 forint?! Kevés az.

— Két évesek voltak.

— Akkor is!

— Ugyan menjen már valahová?! Mondj valakit a faluban, aki csak 7 200 forintot is kapott egy kétéves hízóbikáért?

Szentesi gondolkodik. Az istennek se jut eszébe egy név is.

— De azért azt nem hiszem, hogy 500 forintot keresett a tsz minden hízódisznón.

— Hátha maga semmit sem hisz el, akkor miből osztottak volna 73,56 forintot munkaegységenként?

Elhallgatnak. Egyikük, másikuk belepislant a tsz-tagok betétkönyvébe, figyelmesen számolja a taggal együtt: megvan-e az a pénz, amit a borítékra írtak és ha kedvük tartja, hát megnézhetik a kimutatást is, amelyben a végösszeg... minden ott van.

345.475 forintot osztottak ki az Ujesztendő tagjainak összesen, amelyből előlegként 161 268 forintot — havonta negyven forint volt egy-egy munkaegységre az előleg — és most zárszámadáskor összesen 152 221 forintot tettek be az emberek a takarékba. Van, aki házat akar építeni, van aki férjhez megy, van, aki autóra spórol...

— És, ha valaki irígyli mindezt tőlünk — mondja Rózsavölgyi Sándor, — könnyen segíthet magán. Nyitva a kapu, jövőre már ő is az irígyeltek között lehet.

Világos, őszinte beszéd. Ezt mondják a meghivottak is.

— Tudja, nem adok többet, mint egy-két évet és mindannyian bent leszünk, magunktól, erőszak nélkül... — magyarázza Szabó István. — Mi sem estünk a fejünkre — és az asztalnál ülők rábólintanak.

A cigány belecsap a vonóval és egy nótát dalol az egész terem. A nótában már teljes az összhang, a beszédben is egyre inkább...

Szalai János

A DUNÁNTÚLI NAPLÓ jelenti

UNNEPÉLYES ALAKULÓ ÜLÉST TARTANAK A KERÜLETI TANÁCSOK

A jövő héten sor kerül a pécsi kerületi tanácsok alakuló üléseinek megtartására. Az I. kerületi tanács december 2-án, a II. kerületi december 4-én, a III. kerületi tanács pedig december 1-én tartja meg ünnepélyes alakuló ülését. A legidősebb tanácstag, mint korelnök nyitja meg az alakuló ülést, majd a mandátumvizsgáló bizottság megvizsgálja a mandátumok érvényességét. Utána a tanács megválasztja a végrehajtó bizottság tagjait. Ugyanakkor határozatot hoznak arra, hogy milyen állandó bizottságokat létesítenek, majd megválasztják az állandó bizottságok elnökeit, titkárait és tagjait.

NAGYSZABÁSÚ RUHABEMUTATÓ MOHÁCSON

A Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat december 1-én, hétfőn műsorral egybekötött, nagyszabású ruhabemutatót rendez Mohácson a járási kultúrházban. Közreműködnek a Pécsi Nemzeti Színház tagjai és a tizenhattagú „Pécs tánczenekar". A műsorral egybekötött ruhabemutatót a vállalat december 8-án Komlón is megrendezi.

KOMLÓN IS MEGRENDEZIK A „PARTIZÁNOK A SZABADSÁGÉRT" KIÁLLITÁST

November 26-án, szerdán este nyolc órakor zárul Pécsett, a Megye utca 20. szám alatt a „Partizánok a szabadságért" című kiállítás. Eddig összesen ötezren tekintették meg ezt a tanulságos kiállítást, amely iránt más városokban is nagy az érdeklődés. Ezért a Magyar Partizán Szövetség és a Magyar Honvédelmi Sportszövetség november 28-án, pénteken Komlón is megrendezi a kiállítást a művelődési otthonban, a mozi előterében. Komlón egy hétig lesz nyitva a kiállítás, majd utána Mohácson nyitják meg.

MIKULÁS BOY-SZOLGALAT

A Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat felkészül az idei Mikulás vásárra. A vállalat Mohácson, Szigetvárott, Siklóson és Komlón alkalmi ajándékcikk és játékelárusító helyeket létesít. Ezzel párhuzamosan a boltokban megrendeléseket vesz fel s a megrendelt árukat, Mikulás napi ajándékokat, jelmezes Mikulás boy szállítja házhoz.

Szövetkezeti híradó

DÉLIGYÜMÖLCSÖT KAPNAK A BARANYAI KÖZSÉGEK

Nagy mennyiségű déligyümölcs érkezik karácsony előtt Baranyába. A vidéki, szövetkezeti boltokban bőségesen lehet majd vásárolni banánt, mazsolát, datolyát, fügét és narancsot. Előreláthatóan a megye egyetlen községében sem lesz hiány a déligyümölcsökből a karácsonyi ünnepeken.

KÖNYVTÁRAT LÉTESIT A MESZÖV

Baranya olyan községeiben, ahol eddig könyvtár nem működött, most a MESZÖV létesít szövetkezeti könyvtárat. A szövetkezeti könyvtárak kétszázötven-háromszáz kötetesek lesznek, s az állomány jelentős része szépirodalmi , de tartalmaz szakirodalma. is.

ATALAKITJÁK A VAJSZLOI CUKRÁSZDÁT

Vajszló szövetkezeti cukrászdáját mintegy százötvenezer forintos beruházással bővítik és átalakítják már a közeljövőben. Uj és ízléses berendezést kap. A korszerű cukrászdai pult, melyet vásárolnak, ötvenezer forint értékű.

MÁR A MÁSODIK TELEVIZIÓS KÉSZÜLÉKET VASÁROLJA A DUNASZEKCSŐI FÖLDMŰVESSZÖVETKEZET

A közelmúltban a Dunaszekcsői Földművesszövetkezet italboltja kapott egy televíziós készüléket, amelynek igen nagy sikere van a község lakói körében. Most elhatározták, hogy még egy televíziós készüléket vásárolnak. Az új készüléket a beszedett részjegyekből veszik meg.

Az Irodalmi Színpad Antigone bemutatóján

az ókori görög mitológia ködbevesző alakjai támadnak fel újra és lépnek a ma embere elé eleven hús-vér alakként, elmondani sorsuk tanulságát, hitet tenni az örök emberi mellett, vívódva, elbukva keresni a tiszta eszményi igazságot.

„Sok van, ami csodálatos, de az embernél nincs semmi csodálatosabb", hangzik a kardal, és a mai közönség is — valamint az egykori attikai polgár, ha nem is bevallottan, de lelke tudat alatti mélységében megtisztulva és fölemelve hagyja el a nézőteret, mely két és fél órára az emberi szellem templomává lett.

A Pécsi Irodalmi Színpad nem választhatott volna jubileumi műsorára alkalmasabb darabot az Antigonénál: náluk félreérthetetlen, hogy nem a kötelező tisztelet lerovásáról, hanem sokkal többről, apostoli munkáról van szó, mellyel az emberi szellem öntudatra ébredésének korát mementóul állítják a mai kor forrongásból újjászülető embere elé.

A cselekmény az ókori Thebaiban játszódik, ahol a szerencsétlen sorsú Oidipus fiai a hatalomért vívott esztelen harcukban egymás kezétől nyernek halált. Oidipus másik két gyermeke, Antigoné és Ismene az új király, Kreon nagybátyjuk udvarában élnek. A király parancsot ad, hogy a várost ellenséggel támadó Polyneikes holttestét nem szabad a szokásos áldozatokkal sírba tenni, hanem maradjon zsákmányul a kóbor ebeknek és dögmadaraknak a város falai mellett eltemetetlenül.

Az ókori görögök vallása szerint a holtak Hadesnak, az alvilág istenének népéhez tartoznak attól kezdve, hogy testüket áldozati borral megöntözik és földdel befedik. Hades kegyetlen, bosszúálló isten, aki ragaszkodik jogos jussához és haragja elől halandó el nem menekülhet, ha törvényeit be nem tartja.

Ennek az isteni törvénynek és testvéri szíve parancsának engedelmeskedik Antigoné, amikor a szigorú királyi parancs ellenére eltemeti bátyját, ellátva őt a szokásos áldozatokkal.

Kreon az emberi törvényt képviseli. Elve: az áruló nem részesülhet még holtában sem ugyanabban az elbánásban, mint az, aki honáért halt meg. A törvény betartása presztízsé válik, amidőn akaratában Antigonéval találja szemben magát, egy gyöngye nővel, akinek makacssága veszélyezteti tekintélyét és sérti hiúságát. Ezért küldi halálba őt, nem tekintve sem a köztük lévő rokoni viszonyt, sem azt, hogy ítéletével tulajdon fiának menyasszonyát pusztítja el. Szándékától sem rábeszélés, sem fenyegetés nem tántoríthatja el, jóllehet a vének tanácsa több ízben figyelmezteti őt: hallgasson a józan észre, mérsékelje háborgó indulatait. Mit sem használ. Antigonét elevenen sziklasírba zárják s a király fia, Heimon bánatában menyasszonya után öli magát. A királyné, gyermeke halála fölött érzett bánatában szintén a halált választja az örökös gyász helyett.

Kreon egyedül marad, makacsságával fölidézte az istenek haragját és önön tragédiájának okozója lett. A hatalmas ember összeomlik, mindenki elfordul tőle, jéggé fagy körülötte a levegő. S a kórus elmondja a tanulságot: „Ha üdvöt akarsz egy életen át, ész legyen a vezetőd, mert a botort... okulásra hozza az idő."

Klasszikus tragédia — mondja az irodalomtörténet az Antigonéról. Nem az idő tette klasszikussá s nem az irodalomtörténeti kategóriák. Az érzések valódisága és megdöbbentő valódisága, valamint a kristálytiszta igazságok, a veritas duplex mesteri szembeállítása teszik azzá, ami: soha utolérhetővé.

Ki a tragikus hős? Antigoné, aki elbukott az emberiesség és az isteni törvények védelmében s ezáltal egész lénye megdicsőült? Ő a hős minden bizonnyal, kinek belső lobogása tisztító tűz a lélekre. És Kreon? Nem az igazságot akarja-e képviselni mindvégig? Nem idézi-e magára az emberi törvény betartása miatt a végzetet?

Kérdések, melyekre nincs egyértelmű válasz, legalábbis nem megfogalmazható. Csak a figyelmeztetés: „ész legyen a vezetőd."

Hajnal Ernő, az előadás rendezője nagy körültekintéssel tett eleget az ókori tragédia és a mai színpad összhangbahozásából adódó követelményeknek. A darab merész, művészi erényeket felmutató rendezői felfogásával a mitológiai cselekményt közel hozza a modern közönség lelkivilágához. A két Antigoné, Horváth Erzsébet és Herendi Erzsébet mély átéléssel játszották el a nehéz színészi teljesítményt követelő szerepet, de kevesebb színpadiasságra törekvéssel mindketten többet tudtak volna nyújtani.

Kreon szerepében elismerés illeti Baranyai Aurélt, akinek játéka túlnőtt a műkedvelői színpad keretein. Szépen zengő hangjával, világos kiejtésével, mértéktartó mozdulataival felejthetetlen élményt nyújtott. Tasnády Ottó Kreonja valamivel bizonytalanabb volt, különösen a fiát sirató apa szerepében. Alakítása az előadás színvonalán mozgott.

Ismene: Lakatos Marika, Lizitzky Gizella. Összehasonlításukra a leírt sorrend érvényes. Lakatos Marika játékában többet fejezett ki a félénk, de szeretetében hősiességre képes nőből. Sugár Győző Haimonja kissé túljátszott ahhoz, hogy igazán tragikus lehessen. Tiresziasz szerepében egyformán dicsérni kell Hajnal Ernőt és Baranyai Tivadart a hiteles páthosszal nyújtott alakításért. Csorba Győző prológusa költői szépségével méltó bevezetője volt a tragédiának. Bérczes Lívia elegáns, mértéktartó tolmácsolásában. Köszönet a kevés kivétellel fiatalokból összeverbuvált kórusnak a szép, fegyelmezett szövegmondásért és a név szerint fel nem soroltak közül is mindenkinek, aki lelkesedésével, a művészet iránti őszinte szeretetével hozzájárult az Antigoné első pécsi bemutatójához.

SZENTE FERENC

Sáros az utcátok...

De még milyen sáros. Talán a legsárosabb egész Pécs városában. Pedig nem is a külvárosban van, hanem éppen ott, ahol a városba érkező idegen a legelső benyomásait szerzi a városról: a főpályaudvar közvetlen közelében. A Lenin térről és a Mártírok útjáról van ugyanis szó.

Esőzések után vastagon áll ezekben az utcákban a latyak és jaj annak, akit itt ér utól egy siető autó. A járművek aztán ráhordják a sarat a Szabadság útra, a Lenin tér közepére és így a városba érkező idegenek — és a pécsiek is — jóformán a város közepén kénytelenek fekete sártócsákat kerülgetni.

Nagyon sokat lendítene a város szebbétételén ennek a két utcának a rendbehozása, sármentes burkolattal való ellátása. Évekkel ezelőtt a Vasút utca is ilyen sárfészek volt. Amióta elkészült a kőburkolata, észrevehetően kevesebb sár kerül a Lenin térre. Ha a Lenin tér nyugati nyúlványán és a Mártírok útján is megszűnne az állandó mély sár, a környező utcákban is észrevehetően javulna a köztisztaság.

K. P.

Korszerű istállókat építenek a termelőszövetkezeteknek

A Földművesszövetkezetek Szolgáltató Vállalata korszerű istállókat épít a baranyai termelőszövetkezeteknek. Már át is adták az egyházaskozári Kossuth Termelőszövetkezetnek 50 férőhelyes tehénistállóját. A teljesen gépesített, kisvasúti sínnel ellátott új istállóban külön termet építettek a tejkezelők részére. Külön van az abrakelőkészítő és az ápoló szoba is. A község másik termelőszövetkezete, az Uj Barázda hasonlóan korszerű istállóját e hónap végén adják át rendeltetésének. A 98 férőhelyes kátolyi tehénistállót — amely magtárpadlásos és automata gépekkel felszerelt — december 31-én veszi át a termelőszövetkezet. Ez az istálló, amely az ország legmodernebb tehénistállója, már tető alatt van, csak a belső vakolat egy része és a szerelési munkák befejezése van hátra.

Adatok a vasárnapi francia választásokról

Pelletier francia belügyminiszter hétfőn 5.20 órakor a következő adatokat ismertette a francia választások eddigi eredményeiről:

A választásra jogosultak száma: 27 236 491 (körülbelül ötszázezerrel több, mint amennyi a szeptemberi népszavazáskor volt.)

A szavazásban részt vett 20 994 797, azaz 77.1 százalék: a szavazástól tartózkodott a választásra jogosultak 22.9 százaléka.

Az érvényes szavazatok száma: 20 489 709, azaz 75.2 százalék.

A szavazatok megoszlása a pártok között:

		százalék
Francia Kommunista Párt	3,882 204, azaz	18.9
Különböző baloldali csoportok	347 298 „	1.4
SFIO	3 167 354 „	15.5
Radikálisok és Radikálszocialisták	983 201 „	4.8
Középbaloldal	716 869 „	3.5
Unio az új köztársaságért (gaulleista)	3 603 958 „	17.6
MRP	1 858 380 „	9.1
Kereszténydemokraták	520 408 „	2.5
Baloldali demokraták és Köztársaságpárti Centrum	647 919 „	3.2
Függetlenek	2 815 176 „	13.7
Mérsékeltek	1 277 424 „	6.2
Szélső jobboldaliak	609 518 „	3.3

Dr. Münnich Ferenc

Minisztertanács elnöke hétfőn fogadta a D. P. Gorjunovnak, a Pravda főszerkesztőhelyettesének vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet újságíróküldöttséget és szívélyesen elbeszélgetett velük. A beszélgetésen jelen volt Gyáros László, a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatalának elnöke.

●

Viharok a Marson

Leningrád (TASZSZ) Vszevolod Saromov, a leningrádi egyetem csillagvizsgáló intézet igazgatója közölte a TASZSZ munkatársával, hogy a Mars oppozíciója idején, november 16-án végzett megfigyelések szerint az a viharos időszak, amely a bolygón még 1956 szeptemberében kezdődött, néhány szünet után még most is folytatódik. A Marson szélviharok dühöngenek. A bolygó légkörét sárgás árnyalatú köd vonja be, s a domborzat alig látszik ezen keresztül. Nyilván az erős szél port és homokot emelt a magasba.

Külföldi hírek

KAIRÓ

Az AFP a kairói rádióra hivatkozással jelenti, hogy a Szovjetunió elismerte az új szudáni kormányt. Az elismerést Teplov, a Szovjetunió khartumi nagykövete vasárnap délben közölte a szudáni külügyminiszterrel.

AKKRA

Mint az AP jelenti, vasárnap hivatalosan bejelentették a Guineai Köztársaság és Ghana egy köztársaságban való egyesülését.

DJAKARTA

A Reuter-iroda a padangi rádió alapján indonéz hadijelentést közöl, amely szerint a felkelők Padang, közép-szumátrai főváros elleni éjszakai támadását a kormánycsapatok visszaverték.

MOSZKVA

Az osztrák kereskedelmi küldöttséggel folytatott sikeres tárgyalások eredményeképpen november 22-én a szovjet fővárosban aláírták a szovjet—osztrák árucsereforgalom növeléséről szóló jegyzőkönyvet. A Szovjetunió az egyezmény értelmében kőszenet és kokszot, mangán- és krómércet, ásványolajtermékeket, gabonát, gyapotot, gépkocsikat, gépeket, vegyipari cikkeket és más árukat szállít Ausztriának. Ausztria hengerelt vasat, kábelt, ipari berendezést, s különböző gépeket ad el a Szovjetuniónak.

VARSÓ

Jacob Bean varsói amerikai nagykövet kedden délután ismét megbeszélést folytat Vang Ping Nan-nal, a Kínai Népköztársaság nagykövetével a tajvani helyzetről.

●

A nyugatnémet tartományi választások eredményei

A hessení tartományi választásokon a német Szociáldemokrata Párt (SPD) 48 mandátumot (44), a Keresztény Demokrata Unió (CDU) 32 mandátumot (24), a Szabad Demokrata Párt (FDP) 9 mandátumot (21), és az Áttelepültek Pártja 7 mandátumot (7) szerzett. (A zárójelben írt szám a régi mandátum száma.)

Valószínű, hogy a Szociáldemokrata Párt továbbra is fenntartja az eddigi koalíciós kormányzati rendszert az Áttelepültek Pártjával. A CDU és az FDP a jövőben is ellenzéki párt marad.

A bajorországi tartományi választásokon az abszolut többséget a várakozásoknak megfelelően, a CSU, Keresztény Szocialista Unió szerezte meg.

Felavatták dr. Berze Nagy János *emléktábláját*

Bensőséges ünnepség volt vasárnap délben Pécsett a Janus Pannonius u. 5. sz. ház előtt: leleplezték dr. Berze Nagy János néprajzkutató emléktábláját. Az ünnepség megnyitásául a Nevelők Háza énekkara a Himnuszt énekelte, majd dr. Berze Nagy: „A szabadság nevenapjára" című versének elszavalása után Achátz Imre országgyűlési képviselő mondott emlékbeszédet. „Az öt éves jubileumát ünneplő pécsi Nevelők Háza méltó módon: márványplakett elhelyezésével kívánja megörökíteni annak a pedagógusnak az emlékét, aki évtizedek hangyaszorgalmú áldozatos munkájával gyűjtötte megyénk néphagyományait és a magyarság szellemi néprajzának a nemzetközi tudományos életben is elismert tekintélyévé vált. Dr. Berze Nagy Jánosban a pedagógusok a népi kultúra nagy és eredményekben gazdag munkását látják és tisztelik" — mondotta többek között.

Az emléktábla leleplezésével Pécs dolgozói maradandó emléket állítottak a nagy magyar néprajzkutatónak.

Néhány szó a II. országos fényképkiállítás pécsi helyezettjeiről

A II. Országos Művészi Fényképkiállítás méltatásában helyszűke miatt nem volt lehetőség a díjazott pécsi szerzők műveinek ismertetésére.

Eredményeik indokolja, hogy külön is foglalkozzunk nagyon is kiemelkedő sikerükkel, hiszen ezt olyan erős mezőnyben, olyan nagy nevű versenytársak között érték el, ami eredményük jelentőségét még jobban kidomborítja.

A tizenhat kiállítási érem, és tizenegy oklevél közül a pécsi kiállítók öt kiállítási érmet, három oklevelet és két tiszteletdíjat nyertek el.

A nyertesek közül dr. Szász János „Marika"-ja díjnyertes kép. Művészi portré ez, mely mentes minden giccses hatástól a természetes környezetben való emberábrázolás szép példája. Másik két képe is a jellemző pillanatok jó meglátásáról, művészi megfogalmazásról tanúskodik.

Tillai Ernőnek a gondolatoktól duzzadó, éles szemmel figyelő alkotónak a „Nagymosás" c. képe nyert díjat. Formai elemekkel gazdagítja benne önérűség nélkül mondanivalóját, képe összhatásában is kellemes. Bár nem díjazott, mégis említésre méltó „Óra után" c. képe, mely szellemességével, szerkesztésével kelti fel a figyelmet.

Tóth Károly képei közül a díjnyertes „Bohóc"-cal tapint rá legjobban az ember realisztikus ábrázolására. A kifejezésteli arc, a környezet szükszavú érzékeltetése is elég ahhoz, hogy sok élményről, a „Bohóc"-ember életéről beszéljen.

Eiter István különösen színes képelyel aratja sikereit, hiszen ő képviseli a legeredményesebben e műfajban a vidéket. Díjnyertes képe, a „Fiatalok" jól megkomponáltan mutatja be a fiatalság kölcsönös érdeklődését — egymás iránt.

Szendrődi István „Tél" c. képe, ennek az örök témának igen értékes, egyszerű eszközökkel történő művészi megfogalmazása. Szinte klasszikus tömörséggel azt a hangulatot tudják kelteni a szemlélőben, mintha meleg szobából élvezné a tél hangulatát, környezet díszítő szépségét.

A színes diapozitívek díjazottjai közül dr. Gyuró Béla „Ködös reggel" című képe színkompozíciójával hangulatával ragadja magával a nézőket de színeinek szépségével finom tónusaival dr. Oppe Sándor „Zuzmarás fa" c. képe is méltán nyerte el az oklevelet és a tiszteletdíjat is.

Összefoglalva eredményeiket, megállapíthatjuk, hogy a pécsi gárda nagyon komoly gonddal művészi igényességgel készült fel a kiállításra és így az eredmény csak megerősítette a klub tagjainak eddigi sikeres szereplését úgy hazai viszonylatban, mint külföldön.

HALÁSZ REZSŐ

Súlyos autószerencsétlenség érte az Almásfüzitői Timföldgyár labdarúgó-csapatát

Az Almásfüzitői Timföldgyár felnőtt és ifjúsági labdarúgó-csapata — a kísérőkkel együtt összesen 27-en — vasárnap Csolnokra, illetve Annavölgyre utazott egy személyszállításra alkalmas tehergépkocsin.

A rendkívül nagy ködben a Tát-kertvárosi bekötőút Dorog—Komárom közötti vasútvonalának sorompó nélküli kereszteződésénél egy tehervonat elkapta a gépkocsi hátsó részét. Az összeütközés következtében a teherautó legurult a töltésről s Sándor Imre 30 éves hegesztő, a felnőtt csapat tartalék-kapusa, a helyszínen meghalt. Ezenkívül hatan sebesültek meg súlyosan, kilencen könnyebben. A rendőrség a baleset ügyében megindította a nyomozást.

Választmányi ülést tartottak a szervezett pécsi vasutasok

Ülést tartott az elmúlt héten a Vasutasok Szakszervezete pécsi területi választmánya. Az ülésen az elmúlt ülés óta végzett szakszervezeti munka, a kultúrnevelési munka és az igazgatóság termelési eredményei, valamint az 1959. évi feladatok voltak napirenden.

A választmány tevékenységéről Kinczli József elvtárs, a területi bizottság elnöke számolt be. Beszélt többek között az ifjúság körében végzett szakszervezeti munka tapasztalatairól és eredményeiről is. Dicséretre méltó eredményeket értek el e téren a vasutas szakszervezeti bizottságok, különösen a termelő munkára való mozgósításban, új tagok megnyerésében, valamint a fiatalok sport- és kultúrmunkába való bevonásában. Hiba volt — és ezen a jövőben változtatni kívánnak —, hogy elsősorban csak KISZ-tagokkal foglalkoztak és figyelmen kívül hagyták azt a 2100 fiatalt, akikkel szintén foglalkozni kell.

A területi bizottsághoz sok panasz érkezik — Kinczli elvtárs erről is beszélt. A bizottság munkatársai, havi munkaidejük kétharmad részét panaszok kivizsgálására, orvoslására fordítják, holott a panaszok nagy része olyan, hogy azokat a szakszervezeti bizottságok a szolgálatvezetéssel, maguk is megoldhatnák.

A SZOT-titkárság határozata alapján a területi bizottság az igazgatósággal közösen megszervezte az újítómozgalom társadalmi ellenőrzését. A létrehozott bizottságok már dolgoznak. Munkájuk alapján feldolgozták a területen tapasztalt eredményeket és hiányosságokat, s ezt a kiváló dolgozók tanácskozása elé terjesztették. A vita sok helyes javaslatot teremtett, amelyeket a gazdasági vezetés hasznosít a jövőben. Kinczli elvtárs ezzel kapcsolatban megállapította, hiba hogy még nem eléggé szervezett az újítókkal és újításokkal való foglalkozás, az elutasító válaszok szükszavúak, az újítók számára nem megnyugtatók és ezért igen elszaporodtak a fellebbezések. A vasúti főosztálynál még mindig elfektetik a felterjesztett javaslatokat és egyes esetekben teljesen helytelen, szakismeretlen véleményezést, illetve elutasító válaszokat adnak.

A beszámoló sok más kérdés mellett kitért a téli forgalmi felkészülésre és felhívta a figyelmet az „első telesek", a fiatal mozdonyvezetők segítésére, majd a vasutasok megbecsülésének méltatásával zárult. Abban, hogy Etterer Sándort, a dombóvári fűtőház vezetőjét pótképviselőnek, valamint 167 dolgozó és 23 nyugdíjas vasutast tanácstagnak választottak november 16-án, ugyancsak a vasutasok munkájának fokozott megbecsülését látják.

Ezután került sor a második napirendi pont megtárgyalására. Ehhez kevés hozzászólás történt. Annál többen szóltak fel Tóth József elvtárs, igazgató beszámolója után, aki az igazgatóság legfrissebb termelési eredményeit ismertette és a jövő évi feladatokkal foglalkozott. A választmányi ülés résztvevői elégedetten vették tudomásul, hogy eddig már 3 százalékos túlteljesítést értek el, ami biztosíték arra, hogy 361 ezer tonnával feszített tervüket is túlteljesíthetik. A személyszállítás terén most érték el az igazgatóság eddigi legnagyobb eredményét: augusztusban 2,627.000 utast szállítottak. Ez eredmények alapján a pécsi vasútigazgatóság dolgozói eddigi szállítási kötelezettségüknek eleget tettek. Jó az eredmény a kocsikihasználásban is. A látszólag csekély, 0.41 tonnával jobb kocsikihasználás pénzértéke több, mint egymillió forint megtakarítását jelenti. 3 600 000 forintot takarítottak meg az igazgatóság dolgozói a tehervonatok gazdaságosabb kihasználásával is. Amin még javítani kell: az utazási sebesség növelése, a vonatok késési percének csökkentése, fegyelmezettebb munka, az utasításellenes szolgálatból adódó balesetek csökkentése.

Többen szóltak az újítások társadalmi ellenőrzéséről, mert azt helyesnek és szükségesnek tartják.

A választmányi ülés azzal zárult, hogy Hosszú elvtárs ígéretet tett: a felvetett problémákat részletesen felülvizsgálják és a tett javaslatokat mielőbb megvalósítják.

Várnai László

— **HALÁLOZÁS.** Szeretett gyermekünk, testvérünk, Szelényi Miklós teológus f. hó 23-án elhunyt. Temetése 26-án, 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

— Drága jó férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk és kedves rokon, Szedeli György 64 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 25-én, kedden délután fél 2 órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Fájdalommal jelentjük, hogy szeretett jó férj, édesapa, testvér, Panek Lajos MÁV alkalmazott f. hó 22-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 25-én, 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

— Helm Károlyné f. hó 23-án elhunyt. Temetése 25-én fél 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

— Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett „Lacikánk", Gröbl László életének 19. évében hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 26-án, fél 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, édesapánk, nagyapám, Kecskés Jenő temetésén megjelentek, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az Országos Mentőszolgálat Pécsi Állomás főorvosának és bajtársainak a szép koszorúért és a temetés elrendezéséért.

Gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

T 426 G. zenegép lemezekkel eladó. Kisboldogasszony u. 17. 693

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok útja 7. 657

Bányászati Építő Vállalat kőműveseket és kubikosokat komlói és Pécs környéki munkahelyre felvesz. Jelentkezés: Pécs, Apponyi tér 1, építkezési osztályon. 114

Komlói Köztisztasági és Kertészeti Vállalat vizsgázott kazánfűtőt azonnali belépéssel keres. Jelentkezni személyesen a vállalatnál, Komló, Lenin tér 4. Tanácsház II. 238. 108

Kötélgyártó szakmunkásokat és gerebenező munkásokat keresünk kaposvári munkahelyre. Átlagkereset 1 800 forint. — Részletes felvilágosítást levélbeni jelentkezésre küldünk. Kaposvár és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet, Kaposvár, Budai Nagy Antal utca 5—9. Telefon: 23-92. 88

Húsdarálót, mosógépet, egyéb háztartási gépet jótállással javítunk. Rákóczi út 48, gépműhely. 86

Fizetési kedvezménnyel készíttethet szőnyeget, rekamiét, fotelt Sindler kárpitosnál, — Szigetvár, József Attila utca 43. 113

Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat elad elfekvő készletéből használt vasbeton elemeket, — valamint gépkocsi- és gépalkatrészeket. — Pécs, Rákóczi út 56, anyagosztály.

Tűzelő házhozszállítása megrendelhető — 200 kilogrammtól, 24-71-en, Rákóczi út 47. 586

Fehérkúti turistaházban minden szombat, vasárnap halászlé, túróscsusza. Buszjárat délután 5-kor, — vissza 22 órakor. Vasárnap 14-kor, vissza 20 órakor. 613

Bútorozott szobába — férfi értelmiségi lakótársat keresek. Déryné (Mária) utca 16., emelet. 625

Zongorát keresek bérbe. Somogyi Béla u. 23. sz. Varga. 713

Eladó egy szabóvarrógép, egy divány, egy hentesszerszám. — Irányi Dániel tér 8., alagsor. 696

Bontásból eredő 5 db 5 méteres gerenda eladó. Zerge u. 6, délig. 698

Állami szektorhoz elmennék alkalmazottként. Lakatos, motorszerelő, villamosberendezés (világítás, motorok, kapcsolók, automaták) javítását, szerelését vállalnám. Műhelyem, szerszámom, hegesztőberendezésem van. Megbeszélhető mindennap délután 4 után, Jókai Mór u. 43. I. 1. 697

Elvesztettem szombaton este Nagy-Deindol és Istenkút közti útvonalon Omega karórámat. Kérem a becsületes megtalálót, mivel részemre kedves emlék, magas jutalom ellenében Textilnagyker. Vállalatnál leadni szíveskedjen. 701

Eladó ház, előszoba és 2 szoba-konyha, — azonnal beköltözhető, 250 n-öl területtel, — Pécsvárad, Petőfi S. u. 3. 704

Elcserélném szobakonyhás lakásomat — kétszoba, konyhaért, költségtérítéssel. Vak Bottyán utca 51. sz. Érdeklődni Soós János, Bajcsy Zsilinszky út 10. Telefon: 11-03. 700

Szombaton elvesztettem levéltárcám. Kérem a megtalálót, hogy az alábbi címre szíveskedjék leadni. Tóth Ferenc, Pécs, Mártírok útja 45. 703

Konyhaberendezés, — modern, új, kisipari eladó, Bartók Béla u. 37. sz. 704

Szőlőoltvány és gyökeres vadvessző árusítását megkezdtük a temetővel szemben lévő lerakatunkban. — Kertészeti Vállalat. 134

Hálószobabútor, — ágyak, szekrények, asztalok, ebédlőszekrény, háromajtós szekrény eladó. Rákóczi út 48. Koltai. 711

Nyakkendőjét hozassa rendbe a Nyakkendőüzemben, Kossuth L. utca 8. Pannoniával szemben. 715

Biztoshatású „Drohoka" tyúkszemtapasz 3.60-ért kapható Vidákovics drogériában, — Pécs, Deák utca. 712

Vasárnap Irányi D. téri placon elvitték kosaramat (átták). — Kérem Sallai u. 35-be leadni. 720

Szőlőoltvány és gyökeres vadvessző árusítását megkezdtük a temetővel szemben lévő lerakatunkban. — Kertészeti Vállalat.

Lakáscsere nélkül — háromszobás, gázos családi ház eladó. — Béla utca 18. sz. Tel: 46-26. 689

2 férfi részére bútorozott szoba kiadó, — Rákóczi út 41. I. em. Kopacz Gyula. 125

Gyermekszerető intelligens asszony gyermek mellé ajánlkozik. Telefon: 46-36, délután 5—6 óráig. 694

Bútorozott szoba házaspár részére kiadó. Székesfehérvár u. 9., földszint 1. 714

Fűrészporos kályhát keresek megvételre. Fotó Galambos, Komló.

Központban szolid férfi szobatársat keresek. Gábor utca 4. földszint 1. 695

Mecseki Fotoklub OTP 288 803 **fényképkiállítás** a járási tanácsi díszteremben *Nyitva: 10—13. és 15—20 óráig*

Ez aztán megéri!

Férfi- és női cipők alkalmi árusítása

már 30 Ft-tól

az Állami Áruházban

Csak néhány napig!

Asszony CSALÁD Otthon

Kis beszámoló — nagy divatbemutatóról

Félezer ember látta a szombatesti divatbemutatót. „Csak" félezer! Mert csupán ennyien tudtak helyet szorítani maguknak a bólyi községi művelődési ház — egyébként tágas, ám szombaton este mégis szűknek bizonyult nagytermében.

Nos, ennek ellenére, vagy talán épp ezért, jól, sőt nagyon jól sikerült a divatbemutató. A közönség előtt ismét bebizonyosodott, hogy a konfekcionált ruha, melyet a falusi szövetkezeti boltok is árusítanak, felveszik a versenyt a kisipari munkával. És hogy ez menynyire így igaz, arra íme egy példa:

Az előttem lévő sorban egy fiatal pár ült. Csinos kis asszonyka és ifjú férje. Amikor a bemutató során a férfiruhák következtek, a feleség halkan súgta a férjének:

— Látod, mennyivel csínosabb, mint a tiéd? Pedig fele annyiba se kerül...

Most néztem csak meg jobban a férfi öltönyét. Hát bizony, mi tagadás, a finom anyagot ugyancsak „elfuserálta" a szabó. Itt is ráncok, ott is húz... Bizony igaza van a kis asszonykának. És belátta ezt a férj is:

A divatbemutatón félszáz női-, férfi- és gyermekruhát és kabátot láthatott a közönség. Az ötven modell közül, különösen nagy sikert arattak a csinos gyermekruhácskák. Édes volt többek között a sötétkék kis matrózruha és a csöppnyi leánykaruhák legtöbbje. S mind igen olcsó. A fiúruhák például már százötven forint körüli áron kaphatók. Bemutattak gyermekjátékokat is. Csak a szülők kivételes szerencséje, hogy este rendezték a divatbemutatót és így a gyerekek otthon maradtak...

Tetszett az elegáns tweed női kabát és a többféle színben bemutatott cromby anyagból készült télikabát. Tapsot kaptak az olcsó, női és gyermek műbőrkabátok.

A divatbemutató fénypontja azonban elvitathatatlanul a női estélyi ruhák bemutatója volt. Olcsók, divatosak, ízlésesek és csínosak. Nagyrészt taftból készülteket láttunk, de bemutattak néhány selyem kisestélyi ruhát is.

Sikerük vol a jófazonú női táskáknak és újvonalú cipőknek, a művészi selyem- és nylon-sálaknak, ízléses nyakdíszeknek, gyöngysoroknak és egyéb bizsu-áruknak is.

(SZÓ)

Hírek, közlemények

November 27-én, csütörtökön délután 5 órai kezdettel az Országos Nőtanács tagja, Hódosi Lászlóné, fogadóórát tart a városi tanács III. emelet 118. számú helyiségében.

*

A KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában Télapó-ünnepséget rendez a városi nőtanács, a KISZ leánytanács, valamint az iskolák, óvódák szülői munkaközössége.

A nagyszabásúnak ígérkező ünnepségen az iskolások, óvódások műsorán kívül a pécsi Bábszínház is kedves meglepetést tartogat a gyermekek számára. Az ünnepség végén csomagokat osztanak szét a jelenlévők között.

*

A városi nőtanács közreműködésével néhány helyen már megnyíltak a háztartási kisgépkölcsönzők. Kertvárosban a Rózsa és Pannónia utcában, Pécsett a Hajnal utca 6. és a Márton utca 1. szám alatt mosógépek, porszívók, szárítógépek és egyéb háztartási segédeszközök várják a kölcsönzőket. Az érdeklődés máris igen nagy és ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy a kölcsönzött kisgépeket minimális áron használhatják a háziasszonyok.

Háztartási tanácsadó

VALÓDI BRÜSSZELI CSIPKE

tisztítása: Valódi brüsszeli és egyéb értékes csipkét legjobb nyers langyos tejben kimosni, kevéssé cukros vízben kiöblíteni, s félig nedvesen puha kendőre téve, nem túl forró vasalóval kivasalni.

SZAKADT FÜGGÖNYÖK JAVÍTÁSA:

Sokkal könnyebben lehet a függönyt s más finom kézimunkát megfoltozni, ha papírt fércelünk a hibás hely alá. Ezt egyszerűen hozzávarrjuk stoppolás közben. Utána könnyen levehetjük a papírt s ha valami mégis maradna rajta, vízzel eltávolítjuk.

BIRKABŐR KEZELÉSE:

A bőrt először is jól kiverjük, aztán langyos epeszappanos vízzel, lágy kefével szálmentén átkeféljük, míg ki nem tisztul. Lehetőleg vigyázzunk, hogy a bőr ne nedvesedjék egészen át. Legjobb az öblítést úgy végezni, hogy vagy friss hideg vízzel keféljük végig, vagy még jobb, ha a szőrös oldalt vigyázva belemártuk valami széles edénybe, ami tele van vízzel. Így a bőrös oldala száraz marad. Legjobb a szabadban szárítani. Ha félig megszáradt, deszkán vagy padlón kifeszítjük, míg egészen megszárad. Most két bottal kiverjük s kikeféljük vagy fésüljük a szőrt.

ÖSSZENYOMÓDOTT PRÉM FELFRISSÍTÉSE:

Ösel gyakran észrevesszük, hogy az elrakott prémen nyomás helye látszik. Vegyünk ilyenkor nedves szivacsot, nedvesítsük meg a prémet, fésüljük szálmentén óvatosan végig, s akasszuk fel szárítani. Ha megszáradt, másnap bottal óvatosan kiverjük, mégegyszer kifésüljük, először szálmentén, aztán szál ellenében, miáltal a prém újra friss lesz. Hosszabb szálú prémeknél azonban ez nem használ.

Ha a prém vizes lesz: Megázott prémet nem szabad a kályhánál szárítani, mert ez keménnyé teszi a bőrt, s a szálak töredezni fognak. Legjobb, ha óvatosan szálmentén végigfésüljük a prémet s várunk míg megszárad. Aztán bottal óvatosan kiverjük, mégegyszer kifésüljük egyszer szálmentén, aztán szál ellenében.

Maróti András

Szülőknek gyermekekről

A szülői értekezlet véget ért. Az osztályfőnök zsebébe süllyesztette jegyzeteit, a mamák egy része is cihelődni kezdett. Ekkor szólalt meg Dömökné, Gyurika mamája.

— Én annyira el vagyok keseredve! A kisfiam semmi iránt sem érdeklődik.

Az osztályfőnök búcsúzó mozdulata félbeszakadt. A szülők közül többen érdeklődve, Dömöknével együttérző figyelemmel fordultak az osztályfőnök felé. Várták a válaszát.

— Ez bizony nagy baj — felelt az osztályfőnök — hiszen az érdeklődés a tanulásnak és a nevelésnek egyik nélkülözhetetlen alapfeltétele. A magunk tapasztalatából tudjuk, hogy sokkal könnyebben és gyorsabban tanuljuk és jegyezzük meg azt, ami érdekel bennünket. No de — és itt elmosolyodott az osztályfőnök — szerencsére nagyon ritka eset, hogy egy egészséges, jól fejlett gyermek ne érdeklődjék semmi iránt. Gondoljanak csak az egészen picinyekre, akik még csak most kezdenek beszélni, de már minden második szavuk ez: „Miért?"

Gáborné, mosolygós arcú barna fiatalasszonyka, az ő kis Zsuzsijára gondol. Most három éves és bizony néha alaposan próbára teszi szülei idegzetét az ezernyi „miért?"-tel. A férje néha már komolyan bosszankodik, ilyenkor egyszerűen azt feleli a gyerek kérdéseire: „Azért!", sőt legutóbb rá is kiáltott, hogy „Hallgass!" Gáborné természetesen érzi, hogy ez így helytelen, hiszen ezzel a gyerek elveszti kedvét a fejlődéshez feltétlenül szükséges kérdezősködéstől.

— Persze nemcsak a kérdések özönével bizonyítja be a gyermek azt, hogy sok minden érdekli — folytatta az osztályfőnök —, hanem azzal is, hogy mindent maga szeretne kipróbálni. És ez jól is van így, hiszen a cselekvés az ismeretek szerzésének legjobb forrása.

Most meg Polgárné gondolatai kalandoztak el gyermekeihez. A legkisebbhez, aki néha órákon keresztül rakosgatja egymásra a kockákat, majd összedönti az egészet, hogy újra kezdhesse. A nagyobb, a 12 éves Péter legfőbb szenvedélye a bélyeggyűjtés. Polgárné szinte észre sem vette, hogy hangosan mondja ki gondolatait:

— Látnák a fiamat, milyen boldog, ha bélyegeit rendszerezheti, ragaszthatja. Vagy ott van a Julika, annak meg minden vágya, hogy segíthessen a háztartásban. Néha meg is bízom apróbb feladatok elvégzésével, utána pedig mindig megdicsérem ügyességét.

— No lám — bólogatott az osztályfőnök — ez a szülők feladata: mindig és szívesen válaszoljanak a gyerekek kérdéseire, engedjék őket erejüknek és képességüknek megfelelően dolgozni, ügyeskedni, ne riasszák el őket azzal, hogy „hozzá ne nyúlj, jaj elejted, te még ehhez kicsi vagy...!" Mert ha a szülő minduntalan gátakat állít érdeklődő, tudnivágyó gyermeke elé, azzal megbénítja érdeklődését, fejlődését. Ezek után ne csodálkozzanak, ha iskolai előmenetele is rosszabbodik.

A beszélgetésbe most már egyre több szülő kapcsolódott bele. Mindegyiknek volt valami élménye a saját gyermekével kapcsolatban, vagy problémája, kérdése. És az osztályfőnök szívesen beszélt. Elmondta, hogy ha a kezdődő érdeklődés nem kap idejében megfelelő ösztönzést, akkor könnyen elsorvadhat.

— Itt van például a Görög Ferke, remekül számol, vagy a Keresztes Piri, aki a zene iránt érdeklődik. Ha már most ezt az érdeklődést kedvezőtlen hatások érnék, az — akár a csigabiga szarva — rögtön visszahúzódna. Ha teszem azt, az Albert Pityuból, aki nagy kedvvel és ügyességgel rajzol, nem kapna papírt, ceruzát, meg egy kis ösztönzést, soha nem bontakozhatna ki talán egy későbbi festőművész.

—r —s

Látni akarom a gyermekemet...

Szenvedélyes vita folyik a gyámügyi előadó előtt. A vitatkozók: fiatal férfi és fiatal nő. Elvált házastársak és ahogy ez már lenni szokott, ismét házasságot kötöttek, persze nem egymással. Egy 3 éves kislányuk van. A bíróság a gyermeket az anyánál helyezte el és kötelezte az apát — aki vállalati dolgozó — hogy havonta 300 forint tartásdíjat fizessen.

Az apa fizeti is rendesen a tartásdíjat, de érvényesíteni kívánja azt a jogát, hogy kislányát az anyától 1—1 napra elvihesse. Az anya azonban eddig azt különböző kifogásokkal megakadályozta úgy, hogy az apa most a gyámhatósághoz fordult „láthatási" joga szabályozása céljából.

Most itt ülnek egymással szemben a volt házastársak, mint két ellenség, haragtól fűtötten. (A szerelem gyakran válik gyűlöletté.) „Látni akarom a gyermekemet — csattan fel a férfi hangja — ehhez jogom van, utóvégre az apja vagyok! Szeretem a kislányomat, pontosan fizetem érte a tartásdíjat."

„Csak azóta akarja látni — vág vissza a nő, — mióta tartásdíjat fizet! Nem a gyereket szereti, csak zaklatni akar bennünket azzal, hogy el akarja vinni a gyereket. A kislány különben is fél tőle!"

„Igen, amikor ellenem nevelik és ijesztgetik velem — replikázik a férfi, — mikor egyszer elmentem a gyermekért, ki akartak dobni." (Többesszám alatt értsd a férfi anyósát és az apóst.) És folyik tovább az indulatos vita.

Ime az úgynevezett láthatási tipikus esete. Láthatásról tehát akkor beszélünk, mikor nem gondviselő szülő (nagyszülő) időnként látni — elvinni — akarja a gyermekét, aki a másik szülő gondviselete alatt van. Az ilyen ügyek szabályozása a gyámhatóság hatáskörébe tartozik. (Sajnos nagyon sok van belőle.) (Itt megjegyzem, hogy abban a kérdésben viszont, hogy a gyermek (kiskorú) kinél lesz végképp elhelyezve, a bíróság határoz. A felek ugyanis többször jönnek ilyen ügyekben is a gyámhatósághoz.)

A láthatási ügyekben nem könnyű a döntés. Ellenséges indulatú egyének állnak itt egymással szemben, akik családi helyzetüket éppen az említett ok miatt tárgyilagosan mérlegelni nem képesek. Az elvált szülők pszichológiájára nézve jellemző, hogy mindegyik a másikat okolja a válásért és mindegyik magának akarja a gyermeket „kisajátítani." Következésképpen a gyereket a másik szülő ellen hangolja és sokszor hallani sem akar arról, hogy a gyermek a másik szülővel érintkezhessék. Megtörtént, hogy a gondviselő szülő határozatunk ellenére sem volt hajlandó a másiknak a gyermeket láthatásra kiadni úgy, hogy karhatalmat kellett igénybevenni.

Hogy a szülőknek ilyen viselkedése a gyermekek lelki világára és idegzetére milyen káros, azt nem kell bővebben magyarázni. A szülők elválása a gyermekekre nézve legtöbb esetben úgy is elég nagy baj, s ezt a bajt csak növeli, ha a gyermekek a szülők viszálykodását, gyűlölködését látják. Az ilyen környezetben élő gyermek lelkében meghasonlás — lelki hasadás — támad, ennek gyakran az lesz az eredménye, hogy a gyermek mind az apjától, mind az anyjától elidegenkedik.

A fiatalkorúak bűnelkövetésénél gyakran visszanyomozható, hogy antiszociális magatartásuk (bűnelkövetésük egyik döntő oka a mérgezett családi légkör.

Hogy a gyámhatóság miképp oldja meg az ilyen gordiusi csomót, milyen szempontok szerint dönt a láthatás kérdésében, arról a következőkben lesz szó.

Dr. Világhy Gyula

Van elegendő bundacipő és svéd női gumicsizma

A Cipőnagykereskedelmi Vállalathoz újabb cipőszállítmányok érkeztek. Az elmúlt években a téli szezon ideje alatt hiány volt bundacipőből. Most megfelelő mennyiség áll a vásárlók rendelkezésére szürke, drapp, fekete és bordó színben. Újból érkezett import svéd női gumicsizma szürke, barna és fekete színben. A báli szezonra a vállalat magassarkú és tűsarkú fekete színű tánccipőket, illetve estélyi cipőket biztosított. És forgalomba hozza a bordó vixos bőrből készült fél bilgeri csizmákat, amelyek a magyar ipar új gyártmányai, de éveken át eddig nem gyártották.

Kék ég alatt tudatlan emberek

A „Galileo Galilei" technikai intézet előtt, amely Róma kevés szakiskoláinak egyike, szeptember első napjaiban nagy tömeg táborozott a szabadban. Az ott éjszakázó személyek nemcsak a fiúk szülei voltak, akik szerették volna biztosítani gyermekük felvételét az iskolába, hanem maguk a fiatal diákok is, akik felvételre vártak. Az iskola iránt órlási érdeklődés mutatkozik, mert nemcsak Rómából, hanem hat tartományból is ide seregleneK a tanulók, mivel ott nincsenek ipari technikumok.

A fent említett epizód, amely híven jellemzi az olasz oktatásügy helyzetét, érdekesen párhuzamba állítható egy másik sajnálatos jelenséggel. A munkaközvetítő hivataloknál nyilvántartott munkanélküliek 95 százaléka ugyanis semmiféle szakmai kiképzést nem nyert. Ötszázharmincezer fiatal dolgozó közül, aki első munkahelyét keresi, 65 százalékot legjobb esetben napszámosnak lehet alkalmazni. Minél jobban elmélyedünk az olaszországi iskolai oktatás és szakmai előképzés tanulmányozásában, annál hihetetlenebb adatokra bukkanunk.

Olaszországban is a 14. életévig tart az iskolaköteles kor. Az 1955—56-os iskolaévben Olaszországban két és félmillió gyermek volt 11—14 éves, vagyis még iskolaköteles korban, azonban alig valamivel több, mint 900 ezer járt közülük iskolába.

A helyzet tragikussá és egyben groteszkké válik, ha ugyan ezt a kérdést egy másik szemszögből nézzük. Feltéve ugyanis, hogy valamennyi iskolaköteles gyermek teljes számban jelentkezett volna szeptember 1-én az iskolákba, az állam a legnagyobb zavarba jutott volna, mert sem elég iskolahelyiség, sem elegendő oktatószemélyzet nem állt volna rendelkezésre. Hivatalos adatok szerint 69 ezer tanterem hiányzik, vagyis a szükséglet 41,9 százaléka és majdnem ugyanannyi pedagógus is. A jelenleg működő 39 ezer elemi iskolának majdnem egyötöde nem rendelkezik az előírt 5 osztállyal. Sok család szegénysége, — különösen az ország déli részén, — elősegíti a menekülést az iskolától. A szülők nyomoruk miatt inkább a szántóföldekre küldik a gyermekeiket, mintsem az iskolába. Évente kereken félmillió gyermek vonja ki magát a tanulásból. 1951-ben (az utolsó népszámlás éve) 1 millió tanuló iratkozott be az első osztályba: az 1955—1956 iskolaévben mindössze 650 ezren jártak közülük az ötödik osztályba, a gyermekek egyharmada tehát „menet közben" lemaradt.

Ilyen körülmények között senki sem csodálkozhatik azon, hogy 1951-ben az olasz analfabéták száma elérte az 5.5 milliót.

Az analfabétizmus elleni harcban eddig alkalmazott módszerek, — néhány esti órákban rendezett tanfolyam felnőttek részére — annyit használtak, mint a fejfájás elleni por tüdőgyulladás esetén. A tudatlanok serege évente 30 ezer fővel szaporodik. Olaszország felnőtt lakosságának egyötöde még elemi iskolai záróbizonyítvánnyal sem rendelkezik.

SPORT

A Komlói Bányász 3 pontra növelte előnyét az NB II-ben

Idegenben is győzött a PVSK, otthonában adott le pontot a Dózsa

Az NB II. nyugati csoportjában egymást érték a meglepetések. A Komlói Bányász nagy küzdelem után legyőzte a Sztálinvárosi Vasast, a Pécsi Dózsának döntetlennel kellett megelégednie a Kaposvári Kinizsivel szemben. Igen értékes győzelmet aratott a PVSK Budapesten, a Dél-budai Spartacustól szerezte meg a két pontot. Eredmények: Zalaegerszegi TE—Láng Gépgyár 2:0, Budafok—KISTEXT 3:0, Szállítók—Csepel Autó 2:1, Oroszlányi Bányász—Székesfehérvári Bányász 1:1, — Vác—Mosonmagyaróvár 3:1;

KOMLÓI BÁNYÁSZ—SZTALINVÁROSI VASAS 1:0 (1:0)

Komló, 2500 néző, vezette: Harangozó.

Komló: Krausz — Mestyán, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár II — Korom, Cziráki, Perényi, Molnár I, Tóth.

Sztalinváros: Zugéber — Zalai, Palicskó, Farsang — Ladányi, Krasznai — Török, Kőhalmi, Szigeti, Lovász, Hegedüs.

Lendületes komlói támadások vezették be a mérkőzést, a 10. percben gólt lőtt a hazai csapat. Korom beadása után Cziráki csúsztatott fejese Farsang fején irányt változtatva, a megdermedt sztálinvárosi kapus mellett a hálóba jutott. (1:0). A komlóiak beszorították ellenfelüket, később azonban kiegyenlítetté vált a játék. Ebben jelentős része volt a kitűnően játszó sztálinvárosi fedezetpárnak. A 44. percben igen meleg helyzet volt a komlói kapu előtt, Hegedüs előtt csak úgy-ahogy tudtak menteni a védők. Szünet után is heves volt a küzdelem, mindkét csapat kivette részét a támadásokból. Igy változatos, érdekes volt a mérkőzés. A sztálinvárosiak sokszor túl kemény játékkal próbálták tartani a komlói csatárokat, Előbb Perényi, majd később Tóth szorult ápolásra. A 78. percben növelhette volna góljai számát a komlói együttes. Cziráki azonban közvetlen közelről a kapusba lőtt. Az utolsó percekben a sztálinvárosiak erősen szorongattak, a kiegyenlítésért harcoltak, ez azonban nem sikerült nekik. Jók: Krausz, Komlói, Kohlmann, illetve Zugéber, Krasznai és Lovászi.

PVSK—DÉL-BUDAI SPARTACUS 1:0 (0:0)

Budafok, 1200 néző, vezette: Kasza.

PVSK: Bogyai — Lendvai, Tamási, Köves — Mohácsi, Laczkó, — Freppán, Vajda, Göncz, Vincze, Hámori II.

Dél-budai Spartacus: Pamuki — Neumann, Dobránszky, Hajduk — Gazdag, Vida — Abelovszky, Huszár, Demeter, Milosevics, Pribeli.

Esős, ködös időben játszották le a mérkőzést. A Dél-budai Spartacus azonnal támadólag lépett fel, egymásután alakultak ki a jobbnál jobb helyzetek a pécsiek kapuja előtt, a hazai csatársor azonban sorra elhibázta a helyzeteket. Szünet után tovább tartott a Spartacus fölénye. A PVSK védelme azonban jól állta az ostromot. A hátvédek keményen romboltak, a kapuban pedig Bogyai ismét jó formában védett. Egymás után tette ártalmatlanná a veszélyesebbnél veszélyesebb lövéseket. A vasutasok időnként ellentámadásokkal próbálkoztak. Egy ilyen ellentámadást a 86. percben Hámori Ilnek sikerült eredményesen befejezni, s ezzel a PVSK győztesen került ki a mérkőzésből. Jók: Bogyai, Tamási, Köves, Freppán, illetve Vida, Gazdag és Milosevics.

PÉCSI DÓZSA—KAPOSVÁRI KINIZSI 2:2 (1:0).

Pécs, 3500 néző, vezette: Balla K.

P. Dózsa: Danka — Farkas, Kocsis, Hegyi — Csupák, Kresz — Horváth, Garami, Opova, Kakuszi, Kovács.

K. Kinizsi: Rapp — Szigeti, Szili, Gergely — Mózsi, Márkus — Tóth, Szentgróti, Várvizi, Kelemen, Horváth.

Ugy indult a mérkőzés, hogy a Dózsa biztosan szerzi meg a két pontot. Az első félórában több pécsi támadás futott a pályán, de Opova, Kresz és Kakuszi lövései elkerülték a kaposváriak kapuját. A 35. percben Csupák szépen szöktette Kovácsot, akinek beadását Opova a hálóba továbbította (1:0). Szünet után a 47. percben újabb pécsi gól született. A kaposvári védőktől Opovához került a labda, aki Garamihoz játszott, az összekötő nehéz szögből is a hálóba talált. (2:0). A pécsiek mintha megelégedtek volna a 2 gólos vezetéssel, lefékeztek s így a kaposváriak is szóhoz jutottak. A Dózsa védelme sokszor bosszantó hibát vétett, a játékosok sokat könnyelműskődtek. A kaposvári csatárok ezt ügyesen kihasználták, a 83. percben Horváth révén szépítettek. A gól sem rázta fel a pécsi játékosokat, annál lelkesebben játszottak a kaposváriak, s két perccel a befejezés előtt sikerült kiegyenlíteniök, Tóth a tétovázó Hegyi és Danka között a hálóba fejelte a labdát. 2:2. A pécsi csapatból csak helyenként Csupák és Kovács játszott elfogadhatóan. A kaposváriak legjobbja: Szili, Márkus, Tóth és Kelemen voltak.

AZ NB II. ÁLLÁSA:

1. Komló	12	9	2	1	22: 9	20
2. Pécsi Dózsa	12	7	3	2	26:10	17
3. Oroszlány	12	6	3	3	24:13	15
4. Db. Spart.	12	5	5	2	15:10	15
5. Vác	12	6	2	4	19:13	14
6. Szállítók	12	4	6	2	16:15	14
7. Zalaeg. TE	12	4	5	3	13:11	13
8. Kaposvár	12	5	3	4	14:12	13
9. Sztálinváros	12	4	4	4	13: 9	12
10. Mosonm.	12	4	4	4	16:16	12
11. Székesfeh.	12	1	8	3	8:15	10
12. Budafok	12	4	1	7	18:22	9
13. Pécsi VSK	12	3	3	6	14:22	9
14. KISTEXT	12	2	4	6	11:19	8
15. Láng	12	2	4	6	9:18	8
16. Cs. Autó	12	1	1	10	11:35	3

HIREK, eredmények

A totó 12 találatos szelvénye: 1, x, 2, x, 1, 2, 2, x, x, 2, 2, 1.

A magyar labdarúgó válogatott Budapesten 60 000 néző előtt 1:1-es félidő után idei legjobb teljesítményével, végig nagy fölényben játszva 3:1 arányban győzött Belgium ellen. A magyar csapat góljait Tichy 2, Görőcs lőtte. A belgák Mallants révén szépítettek. A B-válogatottak találkozója Charleroiban 1:1 arányú döntetlen eredményt hozott.

Magyar—Lengyel nemzetek közötti tornaverseny volt Budapesten. A férfiak csapatversenyét a magyarok, a nőkét a lengyelek nyerték. A női egyéni versenyben a BTC tornásznője, Bács (Berger) Györgyi nagyszerűen megállotta helyét, s a 3. helyet szerezte meg.

A magyar ökölvivó válogatott biztos 14:6 arányú győzelmet aratott a Német Demokratikus Köztársaság válogatottja ellen. A mérkőzést Budapesten rendezték. A két ország ifjúsági válogatottja Bagdeborgban találkozott, az eredmény 10:10 volt.

A röplabda megyebajnokságért két mérkőzést játszottak Komlón. Eredmények: Komlói Bányász—Pénzügyőrök 3:2, Mohácsi TE—Komlói Dózsa 3:2. A PEAC—Siklós mérkőzés elmaradt, mert a siklósi csapat nem érkezett meg Pécsre.

A városi labdarúgó bajnokság I. osztályának eredményei: Dózsa II—Urán SC 0:0, Pécsi Vasas II—Spartacus 2:0, PVSK II—Cementipari 5:0, Kesztyűgyár—Közlekedés 1:1, Komlói Bányász II—Elektromos 16:2, Szikra—Helyipar 7:1.

Hogyan lehet egy „megnyert" mérkőzésből — döntetlen?

Lehet. Láttuk.

A vasárnap lejátszott Pécsi Dózsa—Kaposvári Kinizsi mérkőzésről van szó.

Ezt a mérkőzést — miután a Dózsa megnyerte — döntetlenre adta. Ez a döntetlen már egy veszteséggel is felér. „Hát ez nem lehet igaz.... ilyet nem lehet csinálni..." — hallatszott a nézőtéren. Mondtak mást is..

Az tény, hogy ennek a mérkőzésnek 2:0-ás vezetés után nem lett volna szabad döntetlennel végződnie. Egy pont (de mennyire hiányzó egy pont!) — és a többi! — lett az ára a könnyelműségnek, a helytelen taktikának. Mert már a második félidő közepén is baj volt a taktikával. Egy csapat — amely bajnokságra tör — 2:0-ás vezetés után a második félidő derekán ne álljon be védekezni. De, ha már ezt a taktikát választotta, akkor tegye ezt jól, átgondoltan s ne úgy, ahogyan a mérkőzésen láttuk.

A helytelen taktika mellett azonban nagyobb hiba volt néhány játékos elbizakodottsága, könnyelműsége. Még 10 perc van vissza a játékidőből, 2:0-ra vezetünk, focizgatunk egy kicsit, aztán kész, megnyertük a mérkőzést — gondolták nagyképűen. S még akkor sem kaptak észbe, amikor az ellenfél az első gólt berúgta. Látható volt, többezer szurkoló látta, hogy a kaposváriak milyen rámenősen, akarattal s ahogy mondani szokták — szívvel játszottak. Nem adták fel a küzdelmet a Dózsa 2:0-ás vezetésének ellenére sem. Ezt mindenki látta, csak a Dózsa játékosai nem?

De egyszerűen érthetetlen a játékosok könnyelműsége. Hát azért szaladnak, izzadnak 90 percen át, hogy a végén egy megnyert mérkőzést kiadjanak a kezükből? Ennek nem lehet más a magyarázata, mint az, hogy baj van a küzdőszellemmel, s baj van talán magával a sport szeretetével is.

S a közönség megbecsülése?

Mert erről is beszélni kell. Ezer és ezer pécsi sportkedvelő azért megy mérkőzésre, hogy szép sportot, na és természetesen győzelmet lásson. Aztán se szép sportot, se győzelmet nem lát, hanem mérgelődik. Most nem arról van szó, hogy ha az ellenfél jobb és győz, akkor is mérgelődnek a szurkolók. Mert a jobbik fél győzzön. A szurkolók akkor bosszankodnak, ha slendriánságot, nagyképűséget látnak csapatjuk játékosaitól, ha azt tapasztalják, hogy nincs szív, nincs akarat.

Meg kellene egyszer alaposan beszélni a labdarúgóknak egymás között: mit is akarnak? Mert a vasárnapi mérkőzésen korántsem azt tapasztaltuk, hogy ez a csapat bajnokságra tör. Bajnokságot csak elejétől végig teljes erőbedobással lehet nyerni. Nincs előre lefutott mérkőzés!

A labdarúgók megbecsült emberek, jó fizetést kapnak, egyik sem panaszkodhat. Többségük pedig egy egész sor kedvezményt is élvez. S mindezért nem kérnek tőlük mást, mint azt, hogy azt a 90 percet, míg a pályán vannak, becsülettel játsszák végig. Még talán azt is mondhatnánk, hogy néhány labdarúgónak a pálya a munkahelye! Hát akkor tessék becsülettel, szívvel, lélekkel megállni a helyét. Ha pedig ez nem tetszik, akkor akad más munka is számukra.

Még nincs minden veszve, a hibán még lehet javítani. De ehhez elsősorban a játékosok akarata kell. A közönség pedig ezután is buzdítja csapatát.

De ezt a buzdítást ki is kell érdemelni!!

A Pécsi Dózsa első gólja

Ez történt a megyei I. osztályban

Pécsi EAC—Mohácsi TE 7:0 (4:0), Pécs, Tüzér utca, 200 néző, vezette: Rajnai. Az érdeklődéssel várt mérkőzésen az egyetemisták igen jó és eredményes játékkal rukkoltak ki. Különösen az első félidőben játszottak szépen. A mohácsiak kapusa igen gyengén védett. Góllövők: Szécsei (3), Sebők, Gyánó, Balló (2), mindkettőt tizenegyesből.

Komlói Béta-akna—Pécsi Traktor 7:1 (4:1), Pécs, Traktor pálya, 50 néző, vezette: Papp J. A játék alapján a gólarány egy kissé túlzott. Az erőgazdaságiak védelme igen gyengén játszott. A komlóiak 8 gólt rossz hazaadásból értek el. Góllövők: dr. Hamvas (2), Deák (2), Király (2) és Takács, illetve Szommer.

Pécsi Postás—Sellyei Spartacus 2:0 (2:0), Pécs, Postás pálya, 50 néző, vezette: Bácsván. A gyenge mérkőzés, a tartalékos postások hiába voltak mindvégig fölényben, nem tudták kihasználni helyzeteiket. Góllövők: Halbich és Gaál.

Pécsszabolcsi Bányász—Villányi Traktor 6:2 (2:1), Pécsszabolcs, 300 néző, vezette: Lendvai. Közepes iramú mérkőzésen biztos győzelmet aratott a hazai csapat, sőt ha a helyzeteiket jobban kihasználják, akár nagyobb arányban is győzhettek volna. Góllövők: Bérces II. (2), Helena (2), Fábiánfy és Brandt.

Pécsvárad—Pécsi Porcelángyár 0:0, Pécsvárad, 200 néző, vezette: Mozsgai. A végig erős iramú mérkőzésen igazságos eredmény született. A pécsváradiak pontszerzése a forduló egyik meglepetése.

Vasas I. Bányász—Pécsi Kinizsi 1:1 (1:1), Vasas I., 100 néző, vezette: Huber. Erős iramú mérkőzés. A 22. percben Faltig a hazaiaknak szerezte meg a vezetést. Katona a 40. percben egyenlített. A második félidőben a hazaiak fölénybe kerültek, a Kinizsinek több helyzete akadt.

Hidasi Bányász—Szigetvári ZMSE 3:1 (3:1), Hidas, 300 néző, vezette: Stadler. Jó iramú, szép mérkőzésen megérdemelten győztek a hidasiak. Góllövők: Nagy (2), Tőszenberger, illetve Schram (öngól). A játékvezető a II. félidőben Sólyomot (Szigetvár) kiállította.

Szászvári Bányász—Szentlőrinci Traktor 9:0 (3:0), Szászvár, vezette: Kulcsár. Alacsony színvonalú mérkőzésen a szászváriak tetszés szerint érték el góljaikat. Góllövők: Ditrói (4), Nyers (3), Bodony, Máté (öngól).

A MEGYEI I. OSZTÁLY ÁLLÁSA

1. P. Kinizsi	12	7	4	1	38:14	18
2. PEAC	12	8	2	2	35:14	18
3. K. Béla-a.	12	7	4	1	28:16	18
4. Pécsszabolcs	12	6	5	1	37:13	17
5. Szigetvár	12	7	2	3	31:11	16
6. Postás	12	7	2	3	27:10	16
7. Mohács	12	6	4	2	26:18	16
8. Hid. Bá.	12	7	2	3	33:26	16
9. Vas. I. Bá.	12	4	5	3	18:13	13
10. Szászvár	12	5	2	5	34:18	12
11. Porcelángyár	12	4	4	4	27:15	12
12. Villány	12	2	3	7	17:29	7
13. Traktor	12	1	4	7	18:35	6
14. Sellye	12	1	2	9	10:42	4
15. Pécsvárad	12	1	1	10	6:58	3
16. Szentlőrinc	12	—	—	12	7:63	—

DUNANTULI NAPLO
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-32
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-12.
Terjeszti a Megyei Postahivatal
Hirlaposztálya és a hirlap-kézbesítő postahivatalok.

PECSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 39-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 25-i, keddi műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Bácskai sokac kóló. Naprólnapra... Hírek és tudósítások. Időszerű mezőgazdasági teendők. Jegyzet. Katalin-napi köszöntő. Szív küldi szívnek szívesen.
17.00: Német nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen. A garai ált. iskolában Schwalm Pál írása. A villánykövesdi lakodalom... Riportműsor. A nagyhajmási fúvószenekar játszik, vezényel: K. Habich.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
18.00: Az SZKP XXI. Kongresszusának tézíseiről.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Muzsikáló Dunántúl — Hangos Zenei Ujság.
18.40: Tízéves a nők egyenjogúságáról szóló törvény.
18.45: Pécsváradi séta. (Riportműsor).
19.00: Műsorzárás.

Megvette már lottószelvényét?

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (délután 4 órakor).

Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor);

MOZI:

Park: Razzia (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Makrancos feleség (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, Három szomszéd, 58/23. világhíradó, Mezőgazdasági kiállítás, Huszártánc. Előadások délelőtt 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.
Petőfi: Razzia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Szerelem és fecsegés (5 és 7 órakor).
Építők kultúrotthona: Rendkívüli nyár (5 és 7 órakor).
Ifjúsági filmszínház: Szökevények (4 és 6 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Vetélytársak (fél 6 és fél 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): Főutca (7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): Azon az éjszakán (7 órakor).
Kossuth (Mohács): Isten és ember előtt (6 és 8 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Éjjeli őrjárat (8 órakor).
Táncsics (Siklós): Nővérek (8 órakor).

TÁRLATVEZETÉS A II. PÉCSI ORSZÁGOS FOTOKIÁLLITÁSON

November 30-án, vasárnap délután 5 órakor dr. Oppe Sándor tárlatvezetést tart a II. Pécsi Országos Fotokiállításon (járási tanács nagytermében), Pécs városi Művelődési Háza rendezésében. A tárlat megtekintése után a látogatók részére színes diavetítés lesz. Részvétel díjtalan. Találkozás a megadott időpontban a járási tanács épülete előtt.

UJ TÁNCISKOLA

kezdődik december 9-én, kedden este 7 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth L. utca 13.) Tanítás: kedd, pénteki napokon. Az összes modern táncok tanítása. Vezeti: Balogh tánctanár. Előzetes jelentkezés egész napon át a művelődési ház irodájában.

DR. BAKTAY ERVIN ELŐADÁSAI

A kitünő magyar indiakutató november 26-án, szerdán este 6 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) tart előadást India ötezeréves múltja címmel, november 28-án, pénteken este 6 órakor pedig ugyanott India népei címmel. Előadásait helyszíni felvételeiről készült diapozitívek vetítésével kíséri. Belépődíj 4 forint, diákoknak 2 forint. Jegyelővétel a művelődési ház irodáján.

*

Az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület a TIT orvosi szakosztályával közös rendezésben 1958. november 26-án, szerdán délután 5 órakor a Bartók Klubban (Janus Pannonius u. 11. sz.) Reminiczky Károly (Budapest) Küzdelem a levegő-szennyezők ellen címmel előadást tart. Tárgy: 1. A levegő szennyező (aerosol) probléma világviszonylatban és Magyarországon. 2. Az aerosolok kártevése és az ellenük való védekezés. 3. Az aerosolok elleni mozgalom megszervezése.

A TIT HIREI:

November 25-én délután 6—8-ig a TIT Bartók Klubjában rendezik a Munkácsy Mihály Szabadegyetem zenetörténeti előadását „Schubert hangszeres zenéje" címmel. Előadó: Kincses József. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

*

December 5-én délután 6 órakor Télapó-est lesz a TIT Bartók Klubjában (Janus Pannonius u. 11. sz.) A Télapó-esten műsor, zene, tánc szórakoztatja majd a résztvevőket. Szeretettel várja a TIT a társulati tagokat, de szívesen veszi a nem társulati tagok részvételét is, egyben kéri a szülőket, hogy a Télapó ajándékosztása céljára 20 forintot fizessenek be a TIT titkárságán december 1-ig.

*

A TIT második filmklubjába beiratkozni még lehet — hétfő kivételével — mindennap délután 5—7 óráig. A második filmklub előadásai párhuzamosak az elsőével, csupán az előadások délután fél 3 órakor kezdődnek a Petőfi filmszínházban.

A TIT Baranya megyei szervezete matematika-, csillagászat-, űrhajózási szakosztálya és az Uránia csillagda csillagászati szakkört alakít. A kör tagjai megismerkednek a csillagászat alapelemeivel: egyszerű számításokkal, a távcsőoptika alapjaival és önállóan amatőrtávcsövet készítenek.

A későbbiek során bekapcsolódnak az országos napfolt, üstökös és szputnyik megfigyelő hálózatba. Alakuló ülés november 28-án este 6 órakor lesz a TIT Bartók Klubjában (Janus Pannonius u. 11. sz.) Minden érdeklődőt szeretettel vár a TIT.

Nehezen győzött a Pécsi Bányász, értékes pontokat szerzett a BTC, vereséget szenvedett a Vasas

Pécsi Bányász—Simontornyai BTC 1:0 (1:0), Pécsbányatelep, 300 néző, vezette: Hammer. *Pécsi Bányász:* Kovács — Sértő I., Vámos, Szőke — Mező, Hudecz — Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler, Sértő II. — *SBTC:* Szabó — Kara, Sebestyén I., Smigura — Sebestyén III., Pados — Lukács, Kondor, Barócsai, Gahó II., Pénzes. — Már az 5. percben megszerezte a Bányász a vezetést. Keszler 18 méterről kapura lőtt és Szabó, a simontornyaiak kapusa a lába között a kapuba engedte a labdát. Óriási potyagól. A hazai csapat továbbra is támadott, de csak mintegy 20 percig volt élvezetes a játék. Ezután ellaposodott a mérkőzés, a bányász játékosok a rövid passzokkal próbálkoztak és így a bőrösök védelme mindig időben tudott közbelépni. A mezőnyben a simontornyaiak sokszor szebben adogattak. Szünet után is gyengén játszott a Bányász támadósora. A belső játékot erőltették és helyzetet sem tudtak összehozni. A simontornyaiak jelkes védelme minden áttörési kísérletet meghiúsított. A Bányász csapatából csak Kovács és Vámos játékát lehet kiemelni. Az SBTC legjobbjai: Kondor, Sebestyén III., Pados voltak.

Bonyhád—Pécsi Vasas 1:0 (1:0), Pécs, Bőrgyár edzőpálya, 300 néző, vezette: Magyar. Az első félidőben a bonyhádiak határozottan jobban játszottak és megérdemelt vezetéshez jutottak. A II. félidőben a Vasas nagy akaraterővel játszott, de a lelkes vendégek tartani tudták az eredményt. Góllövő: Fláding.

Bácsalmási SC—Szekszárdi SC 2:0 (2:0), Bácsalmás, 800 néző, vezette: Aknai. A hazaiak első félidőbeli óriási fölényét mutatja a 12:2-es szögletarány. A második félidőben feljöttek a vendégek, kiegyenlítetté vált a játék, újabb gólt azonban már egyik csapat sem tudott elérni. Góllövő: Simity 2.

Pécsi BTC—Balinkai Bányász 1:0 (0:0), Kisayón, 400 néző, vezette: Szabó F. Kemény, izgalmas mérkőzésen a bőrgyáriak igen sok helyzetet hagytak ki, végig uralták a mezőnyt. A 80. percben Hofekker góljával szerezte a BTC a győzelmet. A bőrgyári csapatból Berta, Serdán és Horváth játéka emelkedett ki.

Bajai Bácska—Nagyatádi Kinizsi 2:0 (1:0), Baja, 1000 néző, vezette: Páldi. A puhán játszó hazaiak nem akcióból, hanem szabadrúgásból érték el mindkét góljukat. A bajai Gugán már a mérkőzés elején megsérült és ettől kezdve nem volt teljes értékű tagja csapatának. Góllövő: Petresevits (2).

Bázakerettyei Bányász—Dombóvári VSE 5:0 (2:0). Bázakerettye, 200 néző, vezette: Piller. Hatalmas iramot diktáltak a bányászok és állandó fölényük mellett akár nagyobb arányban is győzhettek volna. Góllövők: Horváth II., Tamács II. (2), Dezső, Horváth III.

Bajai Építők—Székesfehérvári MÁV Előre 2:1 (1:0), Székesfehérvár, 1200 néző, vezette: Szolga. Hiába támadtak és voltak fölényben a hazaiak, eredményt elérni nem tudtak. A bajaiak sem jutottak egyetlen lövéshez sem, de két javukra megítélt 11-esből biztosították győzelmüket. Góllövők: Czeglédi (2), mindkettő tizenegyesből, valamint Csuti.

Kaposvári MTE—Nagykanizsai Bányász 2:0 (2:0), Kaposvár, 1000 néző, vezette: Majoros. A kaposváriak nyomasztó fölényben játszottak. A kanizsaiak védekezésre rendezkedtek be és csak elfutásokkal kísérleteztek. Nagyobb arányú vereségüket csak az egészen kitűnően védő kapusuk akadályozta meg. A hazaiak 5 kapufát lőttek. Góllövők: Jutasi és Pammer.

AZ NB III. ÁLLÁSA

1. P. Bányász	12	10	1	1	33:8	21
2. Bajai Bácska	12	8	2	2	21:11	18
3. Kaposv. MTE	12	7	2	3	34:15	16
4. Baj. Ép.	12	7	1	4	25:16	15
5. Bonyhád	12	6	3	3	16:16	15
6. Szkthv. MÁV	12	5	4	3	26:15	14
7. P. Vasas	12	6	2	4	19:17	14
8. Nk. Bány.	12	4	4	4	19:18	12
9. Szekszárd	12	5	2	5	18:19	12
10. Simont.	12	4	3	5	16:21	11
11. P. Bőrgyár	12	4	3	5	11:17	11
12. Bázaker.	12	4	1	7	19:23	9
13. Bácsalmás	12	4	1	7	22:36	9
14. Balinka	12	3	1	8	10:26	7
15. Dombóvár	12	2	3	8	9:22	7
16. Nagyatád	12	1	—	11	7:24	2

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 279. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZERDA, 1958. NOVEMBER 26.

Tóth István díjnyertes felvétele, a II. országos fényképkiállítás anyagából.

Létrehozták a földművesszövetkezeti szervek kölcsönös támogatási alapját

A SZÖVOSZ igazgatóság a kölcsönös segítés elvének fokozott érvényesítése, valamint a rendelkezésre álló pénzeszközök tervszerűbb használása érdekében földművesszövetkezeti szervek kölcsönös támogatási alapja néven országos és megyei közös alap létesítését határozta el. Az országos alapot a SZÖVOSZ, a megyei alapokat pedig a megyei földművesszövetkezeti központok kezelik.

A megyei központok által kezelt alapból földművesszövetkezeteknek, szakszövetkezeteknek, takarékszövetkezeteknek és járási földművesszövetkezeti központoknak beruházási célokra általában 10 — kivételes esetekben legfeljebb 20 — évig terjedő visszafizetési határidő és évi egy százalékos kamat mellett lehet kölcsönt nyújtani abban az esetben, ha az igénylő szövetkezet legalább húsz százalékos részjegybefizetéssel, illetve legalább ilyen arányú társadalmi munkával hozzájárul.

Takarékszövetkezetek a megalakulást követő első év esetleges működési veszteségeinek fedezésére legfeljebb hároméves lejáratra és egy százalékos kamat felszámítása mellett igényelhetnek kölcsönt a közös alapból.

Termelői szakcsoportok és mezőgazdasági társulások részére beruházásoknál vagy a közösen végzett termelési tevékenységnél a kötelezően előírt saját pénzügyi forrás kiegészítésére is folyósítható kölcsön azzal a feltétellel, hogy a szakcsoport a szükséges összeg legalább 35 százalékát tagjainak saját anyagi, vagy munka hozzájárulásából fedezi. Az ilyen célra folyósított összegek után 1—3 százalékos kamatot számítanak fel.

Egyebek mellet, de csak kivételes esetekben, visszafizetési kötelezettség nélkül is folyósítható hitel a közös alapból, a kedvezőtlen pénzügyi helyzetben lévő, például elemi kárt szenvedett földművesszövetkezeteknek.

A megyei szövetkezeti vállalatok ugyancsak kölcsönöket vehetnek igénybe a közös alap terhére. Ebből fedezik például az oktatási célokat szolgáló kiadásokat.

Az országos alap a megyék támogatását szolgálja. Ebből töltik fel a megyei alapokat és segítik többek között biztonságos, állandó és forgó alap képzésében a szövetkezeti vállalatokat, hiteleket nyújtanak alapítási és átszervezési kiadások fedezésére, s a SZÖVOSZ elnöke által esetenként meghatározott, illetve jóváhagyott egyéb célokra.

A bányászszakszervezet elnökségi ülése

Kedden délelőtt összeült a Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége. Megkezdték a szakszervezeti kulturális nevelő munka tapasztalatainak megvitatását. Szerepel még a tárgysorozaton az aknamélyítő tröszt dolgozói szociális és egészségügyi helyzetének, valamint a szakszervezetek nemzetközi feladatainak megbeszélése.

A szovjet nagykövetség filmbemutatója

J. I. Gromov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete hétfőn este filmbemutatót rendezett a hazánkban tartózkodó szovjet újságíró-küldöttség tiszteletére.

A filmbemutatón megjelent *Nemes Dezső*, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Népszabadság szerkesztő bizottságának vezetője, *Szirmai István*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, *Szilágyi Dezső*, az MSZMP nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője, *Gyáros László*, a kormány Tájékoztatási Hivatalának elnöke, *Szakasits Árpád*, a MUOSZ elnöke, valamint a magyar sajtó számos más képviselője.

Kétszáz holdon tenyésztenek halat a baranyai termelőszövetkezetek

Baranyában a felszabadulás előtt mindössze néhány uradalomnak volt halastava. Ma csupán a termelőszövetkezetek közül tizenkettő folytat nagyüzemi haltenyésztést. Tavaly a mágocsi Béke Tsz 32 holdon épített halastavat, az idén pedig a nagydobszai Vörös Sugár, az ócsárdi Győzelem és a bári Uj Élet Tsz-ben létesítettek tavakat: összesen 36 és fél holdon. Jelenleg a megye közös gazdaságai 22 halastóban mintegy kétszáz holdnyi vízfelületen tenyésztenek pontyokat és más értékes halfajtát.

Nemrég a termelőszövetkezeti halászok is munkához láttak és megyeszerte megkezdődött az őszi lehalászás. Az idei „pontytermés" valamennyi közös gazdaságban jónak ígérkezik és nagy jövedelemhez juttatja a tagokat. A mekényesi Uj Alkotmány Tsz-nek például körülbelül nyolcvanezer forint hasznot hajtott ebben az esztendőben a haltenyésztés. Az ivánbattyáni Ságvári Tsz halászai 14 holdas tavukból 115 000 forint értékű pontyot fogtak ki. Ez azt jelenti, hogy holdanként 8200 forintot jövedelmezett az a föld, amely korábban mezőgazdasági termelésre is alig-alig volt alkalmas.

A jó eredmények láttán újabb három baranyai termelőszövetkezet tagsága határozta el, hogy a következő évben új halastavakat építenek.

Ökörfej nagyságú cukorrépák termettek a Dráva mentén

Baranyában — az ország egyik legjobb cukorrépatermő vidékén — rövidesen véget ér a betakarítás. Már csak két-három helyen van a földben répa, ott, ahol többször is újra kellett vetni. Annak ellenére, hogy az idén kedvezőtlen volt az időjárás és meglehetősen nagy területen csak július elején került földbe a mag, a megyei átlagtermés száz mázsa körül van. A legjobb eredményekkel a termelőszövetkezetek dicsekedhetnek, amelyek az idén némileg még az állami gazdaságokat is megelőzték a cukorrépatermelésben, az egyéni gazdáknál pedig 25—30 százalékkal jobb eredményt értek el.

Különösen szép termést takarítottak be a Dráva mentén, a megye hagyományos cukorrépatermő vidékén. Itt a baranyai átlagnál mintegy 30—40 mázsával több répát takarítottak be holdanként a dolgozó parasztok. Gordisa, Cun és Szaporca határában például ökörfej nagyságú cukorrépákat szedtek fel. Egy-egy répafej rendes súlya fél—háromnegyed kilogramm körül van, az itteni cukorrépák között viszont nem ritka a hat—hét kilós sem, tehát a normális nagyság tízszerese. Cukorrépában ezek valóságos óriásoknak számítanak.

Továbbra is indítanak „borkóstoló" társasutazásokat

A MAVAUT a tervek szerint a téli szezonban különjáratokat indít Győrbe, Zircre, Veszprémbe, Pannonhalmára, általában azokra a helyekre, ahol szép számmal akad értékes műemlék, múzeum, ritka művészi kincs.

Az állami gazdaságokkal és tsz-ekkel együtt továbbra is rendeznek majd úgynevezett „disznótoros találkozókat" s a bortermelő vidékekre „borkóstoló" társasutazásokat indítanak.

A harmadik szovjet műhold meteoráramon haladt át

A Vecsernyaja Moszkva című lap jelentése szerint a harmadik szovjet műhold november 10 és 16 között meteor áramon haladt át.

A harmadik szputnyikban a mikrometeorok jelzésére több rendkívül érzékeny jelzőkészüléket szereltek fel. Ezek minden meteortesttel való érintkezést elektromos impulzussá alakítanak át, s ezt sokcsatornás rádiótelemetrikus rendszer segítségével továbbítják a földre. E készülékek érzékenysége oly nagy, hogy az egy mikron átmérőjű és a gramm egymilliárdnyi törtrészének megfelelő tömegű részecskékkel való érintkezést is jelezni képesek.

Jó eredmények a BELSPED-nél

Mint más vállalatoknál, a BELSPED-nél is munkaverseny indult a Nagy Októberi Szocialista Forradalom és a választások tiszteletére. Most értékeltük a verseny első eredményeit, amely szerint októberben az egy lómunkanapra eső súly a tervezetthez viszonyítva 2.1, az egy lómunkanapra jutó forint árbevételt pedig ugyancsak a tervezetthez viszonyítva 27.3 százalékkal növelték a dolgozók.

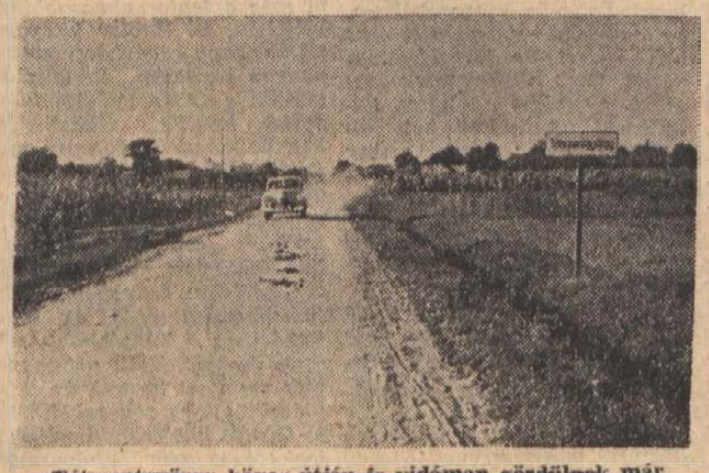
Ezt a versenyt folytatjuk a negyedév végéig, sőt a jövő évben is, mert azt akarjuk, hogy vállalatunk is felsorakozhassék azok mögé a vállalatok mögé, amelyek az ország szociális és gazdasági fejlődését leginkább elősegítik.

BURUS ISTVÁN igazg.
LOVAS GYULA szb. e.

Helyreigazítás

Tegnapi számunkban e helyen „Itt a Mikulás-kunyhó" címmel kép jelent meg a Csemegeboltról. Pusztai József munkatársunk tévedésből elcserélte a képek kliséit, ezért került a lapba a Csemegeboltról régebbi, nyári felvétel.

Új bekötőút

Tótszentgyörgy köves útján is vidáman gördülnek már a gépkocsik

Megnyitották a mohácsi kórház két új részlegét

A Mohács városi Tanács Közkórházának igazgató-főorvosi szabájában már kedden délelőtt fél 11 órakor gyülekeztek a meghívott vendégek. Ott voltak: *Baris István* elvtárs, az MSZMP mohácsi járási pártbizottságának titkára, *Hering József* elvtárs, a mohácsi városi tanács vb. elnökhelyettese, *Budzsáklia Mátyás* elvtárs, a városi tanács vb. titkára. A pécsi tudományegyetem professzorai közül ott láttuk: *dr. Lajos László* szülész professzort, *dr. Boros Béla* szemész professzort, valamint *dr. Szekér Jenő* orr-fül-gége professzort. A Baranya megyei tanács egészségügyi osztályvezetője: *dr. Kishonti Tibor* főorvos mellett ott volt az Orvos-egészségügyi Szakszervezet Területi Bizottságának titkára: *Horváth Lajos*. Eljött *dr. Németh János* mohácsi járási főorvos, *dr. Gulyás Gyula* mohácsi városi főorvos, továbbá *dr. Gruber Béla* siklósi igazgató főorvos, valamint *dr. Bodor Károly* a szigetvári kórház belgyógyász orvosa is.

Maga az a tény, hogy nemcsak Mohácsról, hanem Pécsről, Siklósról, Szigetvárról is érkeztek vezető állásban lévő orvosok, előre jelezte, hogy itt olyan eseményről van szó, amely a magyar egészségügy fejlődése szempontjából igen nagy jelentőségű. Arról van szó, hogy Mohács városa, illetve annak kórháza újonnan épült huszonöt ágyas gégészeti és szemészeti osztállyal bővült, amelynek ünnepélyes megnyitására érkeztek a vendégek.

Délelőtt 11 órakor a megjelentek átvonultak az Ady Endre és a Kossuth Lajos utca sarkán lévő, régi épületből átalakított új kórházi részlegbe, ahol fehér fityulás, kék ruhás, fehér kötényes ápolónők sora fogadta őket. És ami azután jött, az már meglepetés, szocialista egészségügyünk egy újabb állomása vidéken: a gégészeti és szemészeti osztály előcsarnoka, virágdísszel, akváriummal.

Itt *Hering József* elvtárs, Mohács város Tanácsának vb. elnökhelyettese ünnepélyes keretek között adta át a kórház két új részlegét. Ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy a gégészeti és szemészeti osztály létesítésének milyen nagy jelentősége van a dolgozók egészségügye szempontjából. Rámutatott arra, hogy a városi tanács több mint félmillió forinttal járult hozzá az új egészségügyi létesítmény megvalósításához. Azután a kórház igazgató főorvosa: *dr. Barta Imre* átvette a két új részleget s a szocialista egészségügy jelentőségéről beszélt. Ismertette az országos egészségügyi eredményeket, azután a mohácsi vonatkozásokról beszélt:

— A felszabadulás előtt — mondta — a mohácsi kórházban mindössze 250 ágy állt a betegek rendelkezésére, most viszont már 310. Időközben újabb osztályokat létesítettünk: gyermek osztályt, szemészetet és gégészetet. Modernizáltuk a konyhát és gépesítettük a mosókonyhát. A kórház szakrendelő intézetet létesített, ahol — az urológia és ideggyógyászat kivételével — úgyszólván minden szakmaágnak meg van a maga szakorvosa. A mohácsi kórházban évente hetvenötnyolcvanezer beteget vizsgálnak meg és megvalósítottuk a kórház poliklinikai egységét. Ez azt jelenti, hogy a betegeket ugyanazok az orvosok vizsgálják, illetve kezelik a kórházban, mint a rendelőintézetben.

Még több ünnepi hozzászólás hangzott el, majd megtekintették a kórház két újabb részlegét, amelyet egy orvos házából alakított át Mohács város tanácsa 400.000 forintos költséggel, amelyhez az Egészségügyi Minisztérium 265.000 forinttal, a Baranya megyei Tanács pedig több ezer forinttal járult hozzá.

Végigjártuk a kórház új részlegeit és szemünk előtt olyan egészségügyi intézmény képe bontakozott ki, amely megfelel a szocialista egészségügy minden követelményeinek. A kockakövektől egészen a falakig, új lámpákig, a fehérre festett ajtókig minden új és csillog a tisztaságtól. Nyolc kórterem van, valamennyi három, egy pedig 4 beteg elhelyezésére szolgál. Korszerű berendezés, amerre csak a szem ellát. És minden vendég elcsodálkozott a modern műtőszobán, amelynek falait égszínkék csempe borítja.

Bezzeg a múltban nem így volt. És a múlt, valamint a jelen fejlődése közötti különbséget két élő tanú világítja meg a megjelentek előtt. Az egyik: *dr. Debreceni Jenő* gégész főorvos. Amikor 1945. táján a mohácsi kórházhoz került, még saját műszereivel kezdte meg a rendelést. Azután a rendelőintézetben szakrendelőt létesítettek számára. Vagy *dr. Agg Zoltán* szemészfőorvos, aki mint szakrendelő jött el Pécsről Mohácsra. Mindketten mostoha körülmények között dolgoztak, ma pedig mindkettőnek már saját osztálya van, korszerű intézményben dolgozhatnak.

Nemcsak ők, hanem az ünnepség minden résztvevője, mélységesen érzik pártunk, kormányunk, Mohács város Tanácsának segítő készségét. És azt, hogy a kórház új részlegének megnyitása, újabb határkövet jelent a szocialista egészségügy fejlődése területén...

Pusztai József

A választások után — a hétköznapok sodrában

Az ember úgy van vele: bevégzett egy munkaszakaszt, túljutott egy megtervezett célon, akkor egy pillanatra megpihen. Kifújja magát, erőt, új gondolatokat gyűjt. Közben visszapillant a megtett útra, meghányja-veti munkásságát, s hogy terveit miként sikerült megvalósítani. S a tanulságokkal gyarapodva fog a következő munkához. Ezt tette a napokban a pécsi párt-végrehajtó bizottság is, amikor a választások alkalmával kifejtett politikai munka tapasztalatait taglalta.

A választás nagy népszavazás volt a párt és a kormány politikája mellett. Az eredmény hűen tükrözi a sok száz kommunista áldozatos és fáradhatatlan tevékenységét. Ha az esztendő elején, s még a közepén is, bizonyos visszaesés következett be a pártmunkában, akkor ez most egycsapásra szertefoszlott. Az az elv, hogy dolgozzon minden kommunista, talán először minden pártszervezetben érvényesült. Akinek netán nem jutott volna valamilyen megbízatás, az kérte, követelte, hogy ne hagyják ki. S ebben az időszakban a tömegszervezetek révén sok ezer pártonkívüli nőtt fel mellénk, akik szívesen és készségesen vállalták a megbízatásokat, volt az kisgyűlési előadás, vagy egyéni agitáció. Híre-hamva sem volt a korábban még fel-felbukkanó bizalmatlanságnak: a kommunisták és pártonkívüliek együttes, baráti kapcsolata alakult ki a választások előkészítésében.

Kézenfekvő a tanulság: nem szabad megtorpanni, a szürke hétköznapok idején is van bőven dolgunk, szorgoskodjék ezen minden kommunista. S a bizalommal, őszinte barátsággal telt pártonkívüli aktívahálózatot tartsuk fenn, erősítsük és bővítsük azzal is, hogy most és a jövőben is számítunk munkásságára.

Igen, itt arról van szó, hogy az egészséges és termékeny politikai aktivitásnak nem szabad ellanyhulni. Már csak azért sem, mert a lakosság, a közvélemény rokonszenvvel fogadta a baráti és őszinte szót, amellyel hozzájuk fordultunk. A kisgyűlések, csoportos és egyéni beszélgetések, a politikai munkának ezek a korábban kevéssé alkalmazott formái nagy tetszést arattak. Tíz-tizenöt-húsz ember, szabad, kötetlen beszélgetésen, egyszerű szavakkal mondta el véleményét. Nyoma sem volt a feszélyezettségnek, a kis lakások meleg hangulata megoldotta a nyelveket, nagyon sok hasznos vélemény és tanács került szőnyegre.

Ez egyúttal pontot tett annak a vitának a végére is, hogy a lakóterületi agitáció nagyon szükséges és fontos. Jól kiegészíti, segíti az üzemekben folyó politikai munkát. Ott ugyanis kevesebb az idő a beszélgetésre, eszmecserére, mindenekelőtt a napi munka köti le az emberek figyelmét, otthonukban viszont bármikor felkereshetjük őket. Ilymódon számtalan, különben talán elhallgatott gonddal, nehézséggel ismerkedünk meg. Hogy csak mást ne említsünk, olyannal, mint a várospolitika igen kiterjedt problémái. A beszélgetéseken gyakran elhangzottak útjavításra, közvilágításra, tisztaságra és egyébre vonatkozó panaszok. Ilyen természetű kívánságok, észrevételek mindig lesznek, sőt a fejlődéssel együtt esetenként még szaporodnak is. Ezek megismerése és természetesen orvoslása tekintélyt és bizalmat kölcsönöz a kommunistáknak, az állami szerveknek.

Íme: ezután is minél gyakrabban, a politikai munka különböző formáit kombinálva, minden kommunistának ápolni és bensőségesebbé kell tenni a párt és a pártonkívüliek kapcsolatait. Legyen bármilyen beosztásban! Most természetesen az építés, a gazdaság problémái kerülnek előtérbe, tehát ezekről kell tanácskozni, ezekhez kell támogatásukat kérni, hogy terveinket eredményesen teljesíthessük. Ez ma a pártmunka legfontosabb feladata.

Régi igazság: a politikai munka előfeltétele a gyors és alapos tájékoztatás. Amiről többet tudunk, arról többet beszélünk. Nos, ez most is beigazolódott. Az agitátorokat s más előadókat rendkívül széleskörű, sokszor ismeretlen tényanyaggal látták el. Később is gyakran kisebb csoportokban beszéltek meg újabb kérdéseket, a pártszervezetek mindennap összegyűjtötték a tapasztalatokat, hogy alkalomadtán hasznosíthassák. A friss, az eseményekre gyorsan reagáló tájékoztatás megkönnyítette az agitátorok dolgát, akik minden kérdésre, kételyre választ adhattak. Erről ezután sem szabad megfeledkezni — ez is fontos tanulság.

Érdemes és hasznos körültekintően számbavenni a pártmunka sok-sok tapasztalatát, hogy felhasználhassuk a szocialista építő munkában.

B. J.

A KISZ-tagkönyvcseréről

Mivel ideiglenes tagsági könyveink 1958. decemberében lejárnak, a KISZ Intéző Bizottsága határozatot hozott a tagkönyvcseréről. A határozat értelmében december 10-ig be kell fejezni a tagösszeírást, január 20-ig pedig minden KISZ tagot új tagsági könyvvel kell ellátni.

A tagkönyvcsere csak akkor töltheti be szerepét, ha minden ifjúsági vezető megérti: a tagkönyvcsere nem adminisztratív, hanem mindenekelőtt politikai feladat, egy jelentős politikai esemény a KISZ-szervezetek életében. A tagkönyvcseréhez együttjáró vezetőségi ülések, taggyűlések, a KISZ-tagokkal folytatott személyes beszélgetések eredményességének az lesz a mércéje, hogy mennyiben járulnak hozzá a KISZ-tagság aktivizálásához, a kommunista közösségek erősödéséhez, a szervezeti fegyelem megszilárdításához.

KISZ-megbízatást minden kiszesnek!

A tagkönyvcsere előkészítése már megkezdődött, sok jó és elég sok negatív hibára figyelmeztető tapasztalatnak vagyunk már birtokában. Íme egy az utóbbiak közül: több helyen harminc-negyven tagot összeírtak egy nap alatt anélkül, hogy a személyi adatok gépies kikérdezésén kívül másról is elbeszélgettek volna velük. Volt olyan község, ahol még a tagokat sem kérdezték meg, egyedül a nyilvántartókönyv alapján végezték el az összeírást. Itt a tagkönyvcsere adminisztratív munkává szürkült.

Mint ismeretes, a tagkönyvcsere során minden alapszervezetben (a pártszervezet képviselőiből és néhány KISZ vezetőségi tagból álló) elbeszélgető bizottságnak kell működnie. Az elbeszélgető bizottságok beszéljenek minden taggal és adjanak KISZ megbízatást minden kiszesnek, különösen azoknak, akik eddig passzívak voltak és nem vettek részt a szervezeti életben. Ne felejtsük el: ez a tagkönyvcsere egyik legfontosabb célkitűzése!

A KISZ megbízatásokat a párttól kapott feladatokra, a Kommunista Ifjúsági Szövetség előtt álló tennivalókra és az alapszervezetek munkatervére kell építeni. Üzemekben a különböző KISZ munkaakciók, a takarékossági mozgalmak, a KISZ politikai oktatás, a fiatalok tanulásának és szórakozásának a megszervezése, falusi alapszervezeteinkben az őszi-téli program képezheti a megbízatások tárgyát. Ugy falun, mint városon megbízatást lehet adni a Magyar Tanácsköztársaság és a KIMSZ megalakulásának 40. évfordulóia méltó előkészítésére és még sok másra, hiszen jól dolgozó KISZ-szervezeteink nem szűkölködnek helyes kezdeményezésekben és az életrevaló ötletekben.

A tagkönyvcsere nem tagrevizió

Szigorúan érvényesülnie kell annak az elvnek, hogy a tagkönyvcsere nem tagrevizió. Egyetlen olyan tagot sem lehet kizárni, akit az alapszervezet felvett, aki a tagságát igazolni tudja.

Ezt nyomatékosan hangsúlyozzuk, mert ennek a meg nem értése egyet jelent a tagkönyvcsere jellegének a meg nem értésével. A tapasztalatok ugyanis azt bizonyítják, hogy néhány üzemi és falusi vezetőségünk egyes „passzív" tagok — ahogy ők mondják — kihagyására, valójában önkényes kizárására készülnek.

Ha ezek a vezetők kicsit magukba néznének, valószínű rájönnének arra, hogy az esetek többségében nem a kérdéses tagok, hanem ők hibásak a passzivitásért.

A KISZ tagsági könyv a KISZ-hez való tartozás írásos dokumentuma. Ez az új tagsági könyv megbecsülésére kötelez bennünket. Ugy becsüljük meg, mint ahogy a munkásmozgalom, a KIMSZ és a Komszomol mártírjai megbecsülték!

Tegyük ünnepélyessé a tagkönyvkiosztó taggyűléseket

A tagkönyvcsere egyik ünnepélyes állomása a fogadalomtétel. Azok a KISZ-tagok, akik az új tagsági könyv kézhezvétele előtt még nem tettek fogadalmat, a tagkönyvkiosztó taggyűlésen, a párttól kapott zászló alatt tegyenek ünnepélyes fogadalmat a párt és nép ügye iránti hűségre.

A tagkönyvkiosztó taggyűléseket tegyük ünnepélyessé. Hívjuk meg a párt, tanács, és társadalmi szervek vezetőit, a munkásmozgalom veteránjait, és hívjuk meg a szülőket és KISZ-en kívüli fiatalokat is. A kiszesek adjanak számot a tagság és a vezetőség előtt arról, hogy miképp tettek eleget a KISZ megbízatásokban reájuk rótt feladatok első részének, a vezetőség mondja el, hogy mit tett addig a KISZ I. Országos Értekezlete határozatának végrehajtásáért.

A pártban nemrég zajlott le a tagkönyvcsere. A gazdag tapasztalatokkal rendelkező pártszervezetek sokat segíthetnek a KISZ tagkönyvcsere eredményes lebonyolításában, ezért — mint minden akcióban — ebben is kérjük a pártszervezetek jótanácsait és támogatását.

A tagkönyvcsere három állomása: a tagösszeírás és az ezzel együttjáró beszélgetések, a fogadalomtétel, valamint az ünnepélyes tagkönyvkiosztó taggyűlések együttvéve a KISZ szervezeti és politikai megerősödését fogják eredményezni.

Kiss Dezső
a megyei KISZ-bizottság szervező titkára.

A fiatalkorúak munkábaállításáról

Az általános iskolát végzett 14—18 éves fiatalkorú fiúk és lányok érdekében vezették be a fiatalok csökkentett munkaidejű üzemi foglalkoztatását. Ezzel lehetővé tették, hogy azok a fiatalok, akik az általános iskola elvégzése után pénzkereső foglalkozást akarnak választani, vagy esetleg lemaradtak az iparitanuló felvételről, stb megfelelő munkaalkalomhoz juthassanak. Napi öt órás munkaidővel a fiatalok fejlődő szervezete nincs túlterhelve, ugyanakkor igen sokféle hasznos munkát végezhetnek el és tanulhatnak meg.

Pécsett eddig 106 fiú és 97 leány dolgozik rövidített munkaidőben különböző üzemekben és vállalatoknál.

Nézzünk egy-két helyet. A megyei kórházban húsz fiatal fiú és leány dolgozik. A lányok javarésze a tea-konyhán, az ételek felszolgálásában, takarításnál segédkezik. Egyik fiú a kertész mellé került, másik pedig a desztilálóhoz. A szénbányáknál húsz fiú kapott munkát. Ők az aknák körüli munkáknál segédkeznek és megismerik a bányaüzemek külszínén folyó munkát. Ha felnőnek és kedvük lesz hozzá, a bányánál maradhatnak. A postán is dolgozik húsz fiatal. Egy részük a műszerészek mellett segédkezik. Ők idővel, — ha van kedvük is hozzá — elsajátíthatják a műszerész szakmát és szakmunkásként dolgozhatnak tovább. A bőrgyárban dolgozó fiúk fő foglalatossága a műhelyek takarítása, de már rájuk bízzák egy-egy hiányzó munkás esetenkénti helyettesítését is. Igy megismerhetik a bőrgyári munkát és ha kedvük tartja, ottmaradhatnak majd később is — akár szakmunkás is válhat belőlük. A Húsipari Vállalatnál nyersiklandozó munkát végeznek a gyerekek. Ők címkézik a gyulai kolbászokat.

Egy fontos probléma van azonban ezen a téren is. Éppúgy mint ahogyan a felnőttek munkábaállításánál is súlyos gondokat okoz a nők foglalkoztatása, a fiatalkorúaknál is nehézséget okoz a lányok munkábaállítása. Az elmúlt hetekben végzett statisztikai felmérés szerint tíz nap alatt 46 tizennyolc éven aluli lány jelentkezett munkára, de a vállalatok, csak öt lányt kértek... Ez a tény is arra figyelmeztet, hogy sürgős megoldást kíván a nők elhelyezkedésének az ügye, mivel évről-évre növekszik a dolgozni akaró nők száma, a munkalehetőségek pedig könnyűipari üzemek hiányában igen kevés számban állnak rendelkezésre.

Tanulnak a Mecsek vidék szőlősgazdái a pécsi kísérleti telepen

Pécs közelében — a Mecsek déli lejtőjén — 33 holdas szőlőültetvény borítja a hegyoldalt. A felszabadulás előtt a pécsi káptalan birtoka volt ez, ma itt működik a Szőlészeti Kutató Intézet egyik kísérleti telepe. 1949. óta az elöregedett káptalani szőlőknek több mint a kétharmadát újították fel. Jelenleg kilenc tudományos kutató és segédmunkatárs dolgozik itt, s 13 szőlészeti, illetve borászati kísérleti témával foglalkoznak.

Egykor csak a pécsi papok látták hasznát ennek a szőlőnek, ma pedig az egész Mecsek vidékről ide járnak tanulni a szőlősgazdák, valamint a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok szakemberei. Csupán ebben az esztendőben 15 népesebb küldöttség látogatott el ide a környékből és több százra tehető azoknak a száma, akik egyénileg keresték fel a kísérleti telepet. A kutatók emellett előadásokat tartanak a TIT pécsi szabadegyetemén és rendszeresen felkeresik a szőlőtermelő baranyai községeket, ahol ugyancsak ismertetik a szőlészet és a borászat tudományos módszereit, tapasztalatait.

Számos kutatási eredménynyel is segítette már és segíti a mecsekvidéki szőlőtermelőket a pécsi kísérleti telep. Igy például megállapították, hogy melyik szőlőfajtákat lehet a legnagyobb sikerrel termelni ezen a vidéken. A nemesítés során felkutattak olyan mármár feledésbe merült szőlőfajtákat, amelyeknek nagy termelési értékük van és ezeket most elszaporítják. Kikísérleteztek egy új metszési eljárását is, amelynek révén mintegy ötven százalékkal növelhető a szőlők termőképessége és ezt a Villányi Állami Gazdaságban már alkalmazzák is.

ELŐADÁS

Ma délután 6 órakor „A mesterséges holdak, űrhajózás" címmel Zukovics Imre főiskolai tanár tart előadást. Kísérő film: Utazás a végtelenbe. Az előadás helye: Doktor Sándor Művelődési Ház (volt Tiszti Klub).

30

Szállásuk környékén több ilyen olcsó áruház volt, mely emeletmagasságú hirdetéseivel csalogatta be a vevőket. A magyar fiúk még a kirakatokat is fájó szívvel nézték, mert ilyenkor derül ki csak igazán, hogy az olcsó is milyen drága akkor, ha még annyija sincs valakinek.

Voltak azonban olyanok is a disszidensek között, akik pár dollárnyi zsebpénzük ellenére is nagy beruházásokon törték a fejüket. Járt ugyanis az YMCA othonban egy elevenmozgású férfi, aki az országos részlethivatal nevében felajánlott minden munkavállaló magyarnak egy szociális kártyát. Biztosította őket, hogy a kártyával vásárolhatnak az Egyesült Államok területén bárhol és bármit: televíziót éppúgy, mint lokomotívot, személyautót vagy szobabútort — részletre.

*Sokan egészen tűzbe jöttek és már egészen csábító jövőt képzeltek el maguknak. A feltételek — 30 százalék előzetes lefizetése — nem is látszottak rendkívülinek; többen voltak, akik igényt tartottak a részlet-könyvecskére. Este beszélt ugyan a szoba-gondnokuk arról, hogy nagyon vigyázzanak a részletekre, mert nagyon rá lehet fizetni, ha valaki kicsit meggondolatlan. Arról nem is beszélve, hogy a túl sok részlet elviheti a kereset nagy részét is, már a legkisebb fizetési késedelem esetén azonnal visszaveszik a hitelezett árut. A befizetett részleteket természetesen nem fizetik vissza, hiszen éppen ez benne a business!**

Business! Hamar elsajátították a bevándorlók az USA-nak ezt a nélkülözhetetlen és talán legfontosabb szavát. Meg szokhatták, hogy találkozáskor nem egymás egészsége, hanem „üzlete" után érdeklődnek az emberek.

*— What's your business?** — tanulták el hamarosan a magyarok is a New York-i üdvözlési formát.*

*— It's no my business!*** — hallotta Zoli, amikor az első, de nem utolsó közlekedési balesetet látta a Times Square-en. A mindig sietős járókelők futólag pillantottak csak a papírral letakart testre, majd közönyös vállrándítással napirendre tértek felette. Pesti méretű és jellegű családias érdeklődésnek sehol semmi nyoma sem volt.*

Az egymással nem törődéssel különben a legtöbb magyar találkozott, — gyakran mint szenvedő alany — s lefekvés előtt megbeszélve a napi eseményeket, egyre többen számoltak be olyan esetekről, amelyek a felhőkarcolók világának eddig még nem ismert arcát mutatták be.

*Nem volt az sem nagy dolog, mégis Kálnoki, az egykori géplakatos mérgesen panaszkodott a járókelőkre. Posta után érdeklődött egymásután több embernél is, de a járókelők még válaszra sem méltatták. Végre egy udvariasabb yankee vett magának annyi fáradtságot, hogy hüvelykujjával egy rendőr felé bökött: — Try him!?*****

— Komám, mondom neked, itt minden üzlet tele van, csak az emberek üresek! — szűrte le a végső tapasztalatot a neki búsult géplakatos.

*— Ugyan kérem, lehet ott udvariasságot várni, ahol még a minisztériumot is épp úgy hívják mint az áruházat?***** — szólt közbe egy idősebb férfi.*

— Itt úgy látszik minden csak üzlet! Még a templomokra vagyok csak kíváncsi!

— Templomokra? Megnyugtatom, azok sem különb helyek! Én már megpróbáltam, be is vasalták rajtam a 20 cent belépődíjat! De jól kitöltam velük, mert a jóistennek legalább egymillió dolláros könyörgést nyújtottam be! — nevetett egy másik ember bosszusan.

A Lulu-társaság Fricije meg azon panaszkodott, hogy amikor jó pesti szokás szerint egy gépkávé mellett akart elüldögélni egy cukrászdában és a híg lötty mellé nem rendelt egyebet, a tulajdonos bizony rövid úton kitette a szűrét. Nyilván ő sem volt tovább business a számára!

Az ilyen esetek miatt volt az, hogy Zolí legtöbb szabadidejét egyszerű sétálgatással, városnézéssel töltötte el. Örömmel fedezte fel a Metropolitan Museum Of Art-ot, de nem kisebb érdeklődéssel bámulta végig a déli part közelében a Battery-park köralakú akváriumának ezernyi csodás állatát. Az ilyen csemegék azonban nem álltak összhangban a disszidensi civillistával, le kellett hamarosan építeni még az ilyen tízcentes látványosságokat is. Az igaz, hogy a New York-i utca kínált elég érdekességet belépődíj nélkül is.

A hatalmas forgalmat aránylag könnyű volt megszokni. Az első napon magyar fülnek még szokatlan volt a csilingelő villamosok hiánya, kezdetben az is furcsa volt, hogy a rengeteg autó dudaszó nélkül özönlött a széles utakon.

A második napon már a leggyámoltalanabb magyar is öntudatos képpel mert nekivágni még a legforgalmasabb útvonalnak is. Hamar kitapasztalták, hogy a gépkocsivezetők nagyon pontosan tiszteletben tartják a fehér téglalap-hálózattal kijelölt átkelőhelyeket. Egyes utcák közepén még fehér bóják is védték a gyalogosok birodalmát. Egyedül az zavarta csak meg őket, hogy a curb-ok, járdaszegélyek mellett temérdek kerek, négyzetes, téglalap és egyéb alakú figyelmeztető tábla álldogált. Kezdetben a búzgóbbak még csak megpróbálták valamennyit szemmel tartani, de aztán kiderült, hogy sok reklámtábla is volt közöttük, amelyek a legkevésbé sem befolyásolták a szabályos közlekedést.

(Folytatjuk)

* Üzlet
** Hogy van?
*** Semmi közöm hozzá!
**** Próbálja meg nála!
***** State Department.

Az új termelői árrendszerről

I.

Gazdasági életünkben gyakran történnek olyan események, melyek pillanatnyilag csak a szakemberek szűk körét foglalkoztatják, hatásukban azonban az egész népgazdaságra kiterjednek, következményükben a dolgozók széles rétegét érintik. Ilyen nagy jelentőségű közgazdasági intézkedés a kormánynak az a határozata, hogy az ipari termelői árakat át kell dolgozni és az új árakat 1959. január 1-től életbe kell léptetni.

Mielőtt az ipari termelői árak rendezésének alapelvét és az ezzel kapcsolatos feladatokat vázolnám, több szempontból szükséges röviden arra is rávilágítani, hogy mi az állam árszabályozó szerepe a szocialista tervgazdálkodásban.

Szükség van-e állami árszabályozásra?

Ezt a kérdést főként az ellenforradalmi időszak vetette fel, midőn igen sokan vitatták a tervgazdálkodás helyességét és szükségességét is. Ez időben hangzott el több oldalról olyan javaslat, hogy a tervszerű gazdálkodás helyett nagyobb önállóságot kell biztosítani a gazdasági életben a vállalatoknak és az állami árszabályozás helyett az árak alakulását a vállalatokra, az értéktörvény, a kereslet-kínálat szabad érvényesülésére kell bízni. Két év távlatából az eszmei zürzavar lecsillapodtával ma már mindenki előtt világos, hogy a gazdasági élet tervszerű irányítása nélkül nem lehet szocializmust építeni: a tervszerű gazdálkodás viszont elképzelhetetlen az állam árszabályozó szerepe nélkül. A termelést, az elosztást illetően lehet csökkenteni a központi előírásokat, lehet fokozni az alsóbb szervek, vállalatok önállóságát, — miként ez a közelmúltban meg is történt. Az árak meghatározását a lényeges termelési és fogyasztási eszközökre vonatkozóan azonban az állam kezébe kell összpontosítani.

Az állami árszabályozással válik lehetővé az értéktörvény tudatos felhasználása, a gazdasági élet irányítása és ellenőrzése, a bérből és fizetésből élők reáljövedelmének szabályozása. Az állami árszabályozás egyik előfeltétele gazdasági életünk stabilitásának, a pénz szilárdságának. Gondoljunk csak arra, hogy milyen veszélyt rejtett volna magában, ha 1957 elején a kormány hallgat ezekre a tanácsokra, melyek az árak szabaddá tételét, a kereslet-kínálat szabad érvényesülését javasolták. Az ország a legrövidebb időn belül az infláció örvényébe sodródott volna. Az állam árszabályozó szerepével kapcsolatosan gondoljunk arra is, hogy a bérből és fizetésből élő dolgozók széles tömegének milyen nagy megnyugvást, biztonságot ad az a tény, hogy a fizetését előre be tudja osztani és az áremelkedések nem fenyegetik a család háztartásának egyensúlyát.

Mi a termelői és mi a fogyasztói ár?

Ahhoz, hogy a termelői árrendezés lényegét megérthessük, szükséges egy-két alapfogalom közelebbi ismerete. Gyakran találkozunk az önköltség fogalmával. Az ipari termékek önköltsége alatt azt az árat értjük, amibe a gyártó vállalatnak a termék előállítása került; értjük tehát alatta a felmerült összes költséget, mely magában foglalja a felhasznált nyersanyagot, az elhasznált munkaeszközöket, a munkabért és az egyéb költségeket. Termelői ár alatt a gyári eladási árat értjük, ez — normális esetet feltételezve — az önköltségi árnál a vállalati nyereséggel nagyobb. (Természetesen, ha az önköltség magasabb, mint a termelői ár, a vállalat veszteséges.) A termelői ár lehet nettó termelői ár és bruttó termelői ár, aszerint, hogy hozzászámítjuk-e a forgalmi adót vagy sem. A következőkben a termelői árrendezés alatt a forgalmi adó nélküli, tehát nettó termelői ár rendezését értjük.

A fogyasztói ár magában foglalja a termelői áron kívül a kis- és nagykereskedelmi vállalatok költségeit és nyereségét is.

Természetesen árrendszerünknek ez csak sémaszerű vázlata, a gyakorlatban és részleteiben ez sokkal bonyolultabb kérdés.

Miért szükséges a termelői árak megváltoztatása?

A jelenleg érvényben lévő ipari termelői árak nagyjából 1950 óta vannak érvényben, kivéve az új gyártmányok árait, valamint az időközben egyes területeken történt árrendezéseket. Az ipari termékek zömének az ára tehát népgazdaságunk 1950. évi szerkezetére és termelési feltételeire épült fel. 1950 óta azonban népgazdaságunkban jelentős változások történtek, az ipar szerkezete is módosult. Több új iparág alakult az elmúlt időszakban, sok gyártmányt az ipar ma kisebb ráfordítással termel, mint évekkel ezelőtt. Az árak újjárendezése tehát elsősorban azért szükséges, hogy a termelői árarányokat a megváltozott termelési feltételekhez igazítsa.

Az árak újjárendezése azonban nemcsak azt jelenti, hogy az árakat egybehangoljuk az új termelési viszonyokkal. A jelenlegi ipari termelői árrendszer megváltoztatását még egyéb okok is indokolják. Eddigi árrendszerünk egyik legnagyobb hiányossága az volt, hogy a termelési költségek nem mindig a felmerülés helyén területek meg. Ennek következtében az önköltségi, valamint a termelői ár nem tükrözték híven a termelési költségeket. Ennek további hatása pedig az volt, hogy nem ösztönözte a vállalatokat a költségek csökkentésére, a műszaki fejlesztésre. Az új árrendszerben az önköltség elvén felépülő termelői ár a gyártmányok valóságos költségeit megközelítően vissza fogja tükrözni, jobban lehetővé teszi annak megítélését, hogy mibe került a termék és menynyi a vállalati haszon.

Az új árakban helyet biztosítanak a műszaki, a gyártmányfejlesztési, a kísérleti és a kutató munka költségeinek is. A műszaki fejlesztési alap előmozdítja majd a korszerű gyártmányok termelését. Az új árakban ugyancsak helyet biztosítanak majd a garanciális, jótállási költségnek is, amely elősegíti, hogy az ipar a lakosság részére gyorsabban és szívesebben végezze el a hibás fogyasztási cikkek megjavítását.

Eddigi árrendszerünknek egyik nagy hiányossága volt, hogy az alapvető nyersanyagok, a szén és a hengerelt áruk önköltsége jóval magasabb volt a termelői árnál. Itt az állam maga szubvencióval fedezte a „ráfizetést", a többi vállalat önköltségét viszont lényegesen csökkentette ez a két legfontosabb ipari nyersanyag. Az új termelői ár majd biztosítja, hogy a szén és hengerelt áru úgy terhelje majd a többi gyártmány önköltségét, amibe azok a népgazdaságnak tényleg kerülnek.

Szükségessé tették a termelői árak változtatását még egyéb okok is. Így pl. az importanyagok pocsékolásához vezetett igen sok esetben az a körülmény, hogy az importanyaghoz olcsóbban jutottak hozzá a vállalatok, mintha azonos rendeltetésű belföldi termékeket vásároltak volna. Az exportárak viszont nem ösztönözték a vállalatokat arra, hogy külföldre szállítási terveiket teljesítsék, korszerűbb gyártmányokkal újabb piacot keressenek iparunknak. Az árrendszer aránytalanságai megnehezítették a külkereskedelmi tevékenység gazdaságosságának elbírálását is.

A mezőgazdaságban a begyűjtés eltörlése megváltoztatta a felvásárlási árakat. Az ipari árrendezésnek most meg kell teremtenie az összhangot a felvásárlási árak és az élelmiszeripari termelői árak között:

Az árrendezés teszi lehetővé azt is, hogy az önköltségi árakban rendezzük az 1957. évi bér- és fizetésemeléseket; az önköltséget fogja terhelni az újonnan bevezetett illetményadó is, ami legalább részben fogja fedezni a dolgozók béren kívüli állami juttatásait is.

Egyéb részletkérdéseket nem is érintve, tehát láthatjuk azokat a főelveket, amelyek az árrendezést szükségessé tették: az árak egybehangolása a megváltozott termelési feltételekkel: a termelői áraknak a tényleges önköltségre való felépítése: olyan ármechanizmus létrehozása, mely a vállalatokat a gazdaságosabb termelésre és műszaki fejlesztésre ösztönzi.

660 000 forint értékű részjegyet fizettek be a földművesszövetkezeti tagok

Választmányi ülést tartott a MESZÖV

A MESZÖV választmánya kedden délelőtt fél 10 órai kezdettel ülést tartott a MESZÖV kultúrtermében. Az ülésen résztvettek *Serfőző László* és *Rácz Gyula* SZÖVOSZ igazgatósági tagok, valamint 28 választmányi tag és a meghívott vendégek.

Első napirendi pontként *Nagy Sándor* elvtárs MESZÖV igazgatósági elnök számolt be az fmsz-ek háromnegyed évi munkájáról. Elmondotta, hogy földművesszövetkezeteink ez időszak alatt jól oldották meg feladataikat, elősegítették a mezőgazdaság szocialista átszervezését, és jelentős szerepet játszottak a mezőgazdasági termelés emelésében. Ebben a gazdasági évben 12 650 holdon mintegy 16 000 dolgozó parasztal kötöttek szerződést földművesszövetkezeteink. *Cukorrépa- és rostlen-szerződtetésben megyénk országosan első helyen áll.* Ez évben 128 szakcsoportot hoztunk létre és 13 ifjúsági szövetkezetet, ugyancsak 13 szakcsoportunk termelőszövetkezetté alakult.

Szegedi Ernő elvtárs a gyenge földművesszövetkezetek gazdasági megerősítéséről beszélt. Javasolta hitelvisszafizetésük elengedését azzal a feltétellel, hogy ha ennek ellenére sem lesznek életképesek, úgy a nagy és erős földművesszövetkezetekkel összevonják őket.

A vita megnyitása után az FJK-vezetők számoltak be munkájukról, javaslatokat tettek a munka megjavítására. Elmondották, hogy ebben az évben 660 000 forint folyt be a részjegybefizetésekből a földművesszövetkezetekbe, amire még nem volt példa. Jól oldották meg a falusi ismeretterjesztő előadások szervezését is, amiben szintén Baranya megye az első. 32 népközépiskola beindítása is folyamatban van, melyből három már működik. 222 nőbizottság és 8 takarékszövetkezet működik a megyében, mely utóbbiak igen népszerűek a parasztok között.

A délutáni órákig elhúzódó vita után került sor a mezőgazdasági és szociálpolitikai szakbizottságok szavazás útján történő kiszélesítésére.

Ha tíz percet késik a sebes...

November 16-án tíz percet késett a Budapest—Baja között közlekedő sebesvonat és e miatt a következő napon, hétfőn összetörve, egy álmatlan éjszaka után foghattunk munkához. Mi valamennyien pécsi és a környékbeli üzemekben és építkezéseknél dolgozunk és szombatonként rendszeresen hazajárunk a családunkhoz. A kérdéses napon hazulról jöttünk vissza a munkahelyünkre. Nem tudjuk mi okból, a budapesti sebesvonat tíz perc késéssel érkezett meg Bajára, — azaz 22 óra 17 perc helyett 22 óra 27 perckor. A Pécs, illetve Bátaszék felé induló csatlakozásunk viszont rendes időben, 22 óra 22 perckor elment, noha csak öt percet kellett volna várni a mi csatlakozásunkra. Amikor mi tizennégyen, akik munkahelyünkre igyekeztünk, reklamáltunk, amiért a csatlakozást elengedték, azt a választ kaptuk: megy éjfél után 2 óra 20 perckor is egy vonat, menjünk el azzal.

Be kellett érnünk ennyivel. Egész éjjel nem aludtunk és egy túlzsúfolt vonaton érkeztünk reggel Pécsre.

Az esettel kapcsolatban csak azt kérdezzük, miért nem lehet bevárni azt a bizonyos 30 perces csatlakozó vonati késési indítást — bár itt csak tíz percet kellett volna várni, miért nekünk kell megszenvedni azért, ha a sebesvonat késik tíz percet?

Reméljük, hogy ilyen eset nem fordul többet elő még akkor sem, ha a csatlakozó vonattal csupán egyetlen egy személy akar is tovább utazni.

BÁNHIDI MIHÁLY
Szigeti út 30. 5. épület.

A Temető utcai lakók panasza

A Bm. Tatarozó Vállalat telephelye, mely a Zsolnay utcából nyílik, áthúzódik a Temető utcába. De mivel ez a hátsó része a telepnek, talán úgy gondolják, nem is hozzájuk tartozik, úgy elhanyagolják.

A mi utcánk amúgyis mostoha, mert járdánk csak egy keskeny földsáv, ami esőben igen sáros. A tatarozók jóvoltából lassan már erről is leszorulunk. Tudniillik a fal tövében már oly nagy a gyom és a kóró, hogy majd az egész járdát elfoglalja. Esős időben egy rendesebb ruhában nem is tanácsos a járdán menni. Tavaly télen egyszer sem voltak hajlandók az útról eltakarítani a havat, a járókelőknek kellett utat törni a magas hóban.

Helyzetünk most még annyiban súlyosbodott, hogy az épület hátsó feléből mindenféle szemetet a gyalogjáróra szórnak ki. A jelek szerint itt legényszállást rendezett be a vállalat, s a lakók a papírhulladéktól kezdve a tojáshéjig minden kidobnak az ablakon.

Kérjük, hogy az illetékesek segítsenek nekünk, vessenek véget ennek az áldatlan állapotnak.

A Temető utcai lakók.

Észrevesszük a jót is!

Sok rosszat hallottam és olvastam már a Pécsi Ingatlankezelő Vállalatról. Ezekután vegyes érzelmekkel fordultam a vállalat igazgatójához, lakásom átalakítása ügyében. Legnagyobb meglepetésemre, reménytelennek hitt ügyem elintézést nyert.

Kérésem az volt, hogy a lakásátalakítással egyidőben végeztessék el a villanyvezeték falbahelyezését is a szerelők, hogy a lakás rendjét ne kelljen kétszer megbontani. Ez nekem, mint dolgozó nőnek nagy előnyt jelent. A PIK vezetősége kérésem elintézésére tőle minden telhetőt megtett, nagyon jólesett az a jóakarat, amellyel ügyemet kezelték.

Ezt nemcsak azért írom, hogy köszönetet mondjak a jó munkáért, hanem azért is, hogy beszéljünk arról is, ami jó. Mert észrevesszük a jót is.

Urbanyecz Istvánné
Anna utca 7. sz.

SZABAD A TAXI?

Ez a téma valóban az utcán hevert — pontosabban egy Pobeda taxi képében, a zeg-zugos pécsi utcákon gurult egészen addig, amíg vezetője véletlenül fel nem hívta rá figyelmemet.

Váratlanul ki kellett ugranom a sellyei járásba. A reggeli vonat már elment, az úgy sürgős volt — így hát nem maradt más, mint a taxi.

A taxi vezetője a sofőrök ahhoz a típusához tartozott, amelyik beszélgetéssel igyekszik elütni a hosszú út, a szemerkélő eső unalmát. Jó magam is szeretek beszélgetni, így aztán hamarosan belemelegedtünk. Először szokás szerint az időjárásról, meg más efféléről beszélgettünk, aztán — ahogy ez már történni szokott — most is akadt egy közös téma, amelyiknél megállapodtunk.

Régi tervem már az, hogy tüzetesen kikérdezek egy sofőrt arról, hogy mostanában kik utaznak taxin? Sellyéig hosszú az út (és kátyús is, a fene egye meg), jutott idő bőségesen a beszélgetésre.

— Hogy kit viszek? Hát mindenféle embert — kaptam első szuszra a választ. — Aki jön. Elviszek én bárkit, csak megfizesse.

— Ezt tudom — segítettem az elakadni készülő beszélgetést. — Mióta sofőr?

— Huszonegy éve.

— Nahát. Éppen erre akarok kilyukadni. Kik jártak, tessék azt 1940-ben taxin és kik járnak ma?

— Értem már. — Készségeskedett a sofőr. — Régen csak az úri népek tudták megfizetni a tarifát. Nem mondom, egy esküvőn, vagy egy nagyritka kiruccanáson azért a melós is megreszkírozta. Most meg? Nem is viszek mást, mint munkás embert. Ha nagyobb vonat érkezik, huszan-harmincan is várnak a taxira. Este nincs egy percnyi maradás a Széchenyi téren, annyi az utas, hogy felét sem győzzük elszállítani. Ezt kérem el kell ismerni. Ez így van.

Elhallgatott, mert egy zökkenő úgy félredobta az első kereket, hogy majdnem az árokban találtuk magunkat. Amikor egyenesbe kevereditnk, újra a sofőr kezdett beszélni.

Képzelje, a múltkor odaállít hozzám egy kisfiú. Bácsi vigyen el Deindolba. Megy oda busz is, mondom neki, de a kis srác nem tágított. Van pénzed? — kérdeztem. — Van hát. — És honnan? — Zsebpénz — válaszol és ahogy végignéztem a ruháján, el is hittem neki. Szépen volt öltözve. Sárcipő, műbőrkabát. Mit szólhattam? Kinyitottam az ajtót előtte, aztán megnyomtam a kuplungot. A fene kölyke még borravalót is adott.

— Mit mondjak még. Az egyik kollégámra vasárnap délben két teknős cigány rendelt fuvart, de igazi teknővájók ám, befont hajjal, mezítláb, kezükben szerszám. Rokonlátogatóba jöttek valahová, Patacs mellé. A vonat elhozta őket az állomásig, ott meg taxiba ültek. Hát ilyen — hogy munkások, gyerekek, cigányok taxizzanak, tényleg nem volt azelőtt. Legfeljebb a mentőautóba ülhettek bele, ha egyáltalán kiment értük...

Érdemes elgondolkodni a gépkocsivezető szavai felett. Több okból is. Mindenekelőtt azért, mert valóban szemléletesen mutatja — mint egy csepp a tengert —, hogy mennyire megváltozott az emberek helyzete és ezzel együtt életszemlélete, gondolkodása. Mert a teknővájó cigánynak esetleg a múltban is lett volna egy sikeres vásár után annyi pénze, hogy „ki, ha nem én" alapon beleüljön egy taxiba. De vajon, be mert volna-e ülni, s lett volna-e olyan sofőr — tisztelet a kivételnek —, aki bele engedte volna ülni a taxiba? Nem igen akadt volna ilyen.

Mint ahogyan a munkásgyerekeknek sem jutott a múltban taxira, de gyakran még lábbelire, tankönyvre sem. Számos bányászfiút ismertem, aki Pécsbányáról, Mecsekszabolcsról gyalog járt be a polgáriba, s nemhogy taxizásra, hanem még autóbuszbérletre sem telett.

Ma pedig. Nézzék csak meg a reptéri autóbuszmegállót reggel. A sok bérletes kisdiák úgy előzönli a buszokat, hogy mi, felnőttek nemegyszer lemaradunk a második, sőt a harmadik járatról is. Pedig csak a Dózsa-iskolába mennek, legfeljebb másfél kilométer távolságnyira...

Megvallom, első hallásra nekem is nagyon megtetszett a sofőr elbeszélése a taxit rendelő kisfiúról. Kedves jelenet lehetett, amint beült a hátsó ülésre és megadta a jelt az indulásra.

Közben azonban jobban meggondoltam és másképpen látom a dolgot. Leírom őszintén, nem örülnék annak, ha teszem azt, az én kislányom cselekedne hasonlóan. Túl korai és túl sok a jóból. Az ország általános helyzetét tekintve, még nem tartunk ott, hogy fiainkat ilyen állurőkre neveljük. A kisgyermek jellemének formálása szempontjából sem jó az ilyesmi. A sok — és mint a példa mutatja, felesleges — zsebpénz könnyelművé, pazarlóvá teheti a gyermeket és nagyképűvé. Nem kell sok, csak néhány ilyen taxizás, vagy más egyéb túl korai dolog és máris kialakul a majdani könnyelmű, magát érdemtelenül mások fölé helyező jellem csírája.

Rokonokat vártam a minap az állomáson. Ott lestem el két munkásfiatal párbeszédét.

— Menjünk villamossal.

— Inkább taxival. A Dózsáig kávisz egy tízesért. Miért tolongjunk?

Be is ültek egy taxiba.

Jól tették. Becsülettel dolgoznak, jól keresnek. Tehetik.

Örvendetes, igen örvendetes dolog az, hogy ma már a munkásember számára is szabad a taxi...

Különvélemény viszont — és tessék, vitatkozzunk rajta —, hogy a gyerekek azért ne taxizgassanak egyedül. Nekik még nem szabad a taxi. Várják meg a felnőtt kort.

VASVÁRI FERENC

Elutazott a Csehszlovák Nemzeti Front küldöttsége

Tíznapos magyarországi tartózkodás után kedden délelőtt elutazott a Csehszlovák Nemzeti Front küldöttsége. Búcsúztatásukra a Nyugati pályaudvaron megjelent *Bihari László* és *Vass Istvánné*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkárai. Ott volt *Juraj Králik*, a csehszlovák nagykövetség titkára is.

A Csehszlovák Távirati Iroda közleménye

Olaszország és a Csehszlovák Köztársaság kapcsolatainak kérdéséről

Prága (CTK). Az Olasz Köztársaság kormánya az utóbbi időben olyan intézkedéseket tett, amelyek a csehszlovák—olasz kapcsolatok ellen irányulnak.

A Csehszlovák Távirati Irodát felhatalmazták, hogy a kérdésről nyilatkozzék. A Csehszlovák Köztársaság következetes békepolitikát folytat, a békés együttélés és versengés elvét vallja minden országgal kapcsolatban, tekintet nélkül társadalmi rendszerére — hangzik a nyilatkozat. Ez a politika vonatkozik Olaszországra is, jóllehet az tagja a szocialista tábor országai ellen irányuló NATO katonai csoportosulásnak.

A Csehszlovák Távirati Iroda nyilatkozata rámutat, hogy a csehszlovák kormány 1947-ben lemondott az olasz jóvátételi követeléseiről, majd meg állapodást kötött az olasz kormánnyal, hogy 5000 olasz munkást foglalkoztat Csehszlovákiában. Az olasz kormány azonban később lehetetlenné tette ennek a szerződésnek teljesítését.

Az olasz kormány — folytatódik a nyilatkozat — az utóbbi időben számos esetben akadályokat gördített csehszlovák művészek és művészegyüttesek olaszországi szereplése elé, az olasz sportolóknak megtiltotta, hogy kapcsolatot tartsanak a csehszlovák sportolókkal, s nem engedélyezte az olaszországi társasutazásokat sem.

Fanfani olasz miniszterelnök és külügyminiszter október 29-én a parlamentben azt állította, hogy ezek a megkülönböztető intézkedések mindaddig tartanak, amig a prágai rádió be nem szünteti az olasz nyelvű adásait és követelte Francesco Moranino olasz állampolgár kiadatását, akit az olasz bíróság elítélt.

Az olasznyelvű rádióadásokról megállapítja a nyilatkozat, hogy az országok többsége sugároz idegen nyelvű rádióadásokat. Sőt, egyes kapitalista rádióállomásokat kifejezetten arra használnak, hogy rágalom özönt zúdítsanak a szocialista országokra és az olasz rádió az elsők között van ezen a téren.

Francesco Moranino csehszlovákiai tartózkodásáról a csehszlovák kormánynak nincs tudomása, s hangsúlyozza, hogy bárkinek a fasizmus elleni harc során elkövetett cselekedetei alapján történő kiadatása ellentétben állna a csehszlovák alkotmány szellemével, a csehszlovák törvényekkel és a nemzetközi szokásokkal.

A nyilatkozat végül hangsúlyozza: Csehszlovákia továbbra is a két ország kapcsolatainak kiterjesztésére törekszik, s csupán arra van szüksége, hogy az olasz kormány ugyanolyan jóhiszeműségről tegyen tanúbizonyságot, mint a csehszlovák kormány.

Szudán felül akarja vizsgálni az Egyesült Államokkal kötött segélyegyezményt

A közép-keleti hírügynökség hétfői jelentése szerint Szudán felül fogja vizsgálni az Egyesült Államokkal kötött segélyegyezményét annak a jelentésnek a fényében, amelyet Ahmed Kheir szudáni külügyminiszter most készít.

A hírügynökség szerint Vahab tábornok, belügyminiszter, akitől a fenti bejelentés származik, kijelentette, ha a jelentés alapján kitűnik, hogy az egyezmény ellentétben áll Szudán szabadságával és méltóságával, akkor a szudáni kormány a kérdést megvitatja az Egyesült Államokkal.

Harc a Nílus vízéért

A 6500 km hosszú a Nilus a Föld harmadik leghosszabb folyója. Vízgyűjtő területe 2 800 000 négyzetkilométer, azaz Afrika területének majdnem 10 százaléka. Forrásfolyója a Kagera, amely az Egyenlítő közelében ömlik a Victoria tóba, ahonnan a Nilus fő ága, Bahr el Dzsebel („Hegyi folyam") néven folyik tovább. Baloldalról a Bahr el Ghazalt (Gazella folyó) veszi fel, ami után a Fehér-Nilus nevet kapja.

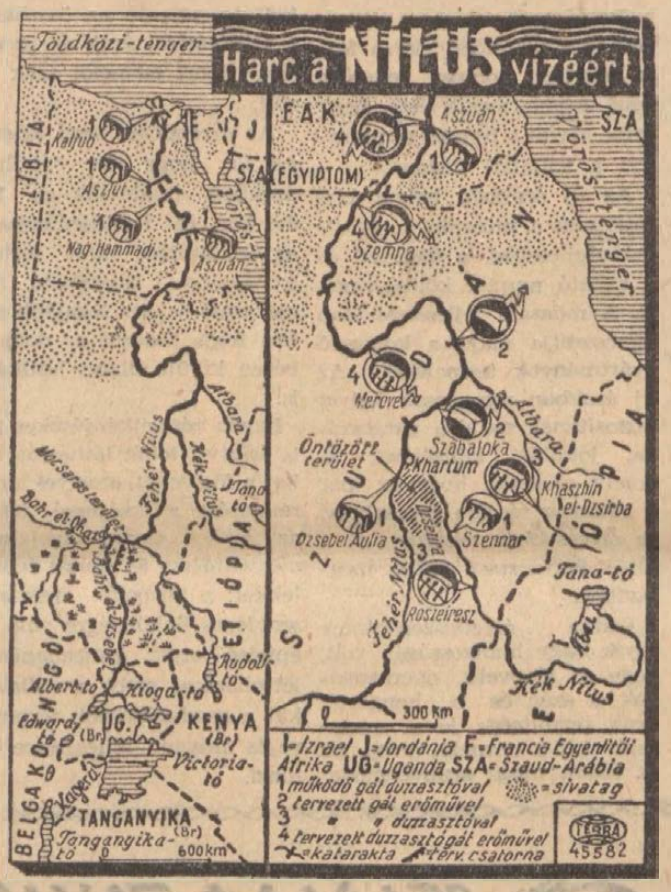
A Nilus másik fő ága Abai néven Etiópia magas hegyei között ered, s a Tana tavon átfolyva a Kék-Nilus néven ismert.

A Fehér- és a Kék-Nilus Szudán fővárosánál, Khartumnál egyesülnek a Nilussá, miután közrefogták a Dzsezira (magyarul: sziget) világjelentőségű gyapottermő területét. Az Egyesült Arab Köztársaság egyiptomi tartományának, a Szudánnak sivatagjaiban, amelyek alig ismernek esőt, a Nilus vize a gazdasági élet döntő tényezője.

A Nilus vizének öntözésre való felhasználása nélkül a folyó völgyében semmiféle mezőgazdasági tevékenység nem volna elképzelhető. Az ez ideig használt primitív öntözési módszereket újabban gátak és víztárolók építésével akarják kibővíteni és korszerűsíteni.

Az egyiptomi Aszuánnál a Szovjetunió 400 millió rubeles gazdasági kölcsönének segítségével víztárolót és erőművet létesítenek; az utóbbi az egyiptomi ipar továbbfejlesztésének alapjául fog szolgálni.

A Nilus felső folyása Szudán területére esik, mindennemű gátépítés a két országban a folyó vízhozamát kölcsönösen megváltoztatja. Ez az egyik oka az Egyesült Arab Köztársaság és Szudán közötti ellentéteknek és tárgyalásoknak.

Jogi tájékoztató

Az elmúlt hónapokban a lakóépületek házfelügyelőinek munkaviszonyára és munkafeltételeire vonatkozóan újabb rendelkezések jelentek meg. E rendelkezések lényegét röviden az alábbiakban kívánjuk ismertetni. A 34/1958. (V. 21.) Korm. sz. rendelet és a 7/1958. (VI. 28.) Mü. M. sz. rendelet hatálya kiterjed a társadalmi és személyi tulajdonban lévő lakóépületekben alkalmazott házfelügyelőkre. A munkaviszony keletkezése az általános szabályoknak megfelelően történik.

„A házfelügyelői munkaviszonynak felmondással történő megszüntetése esetén a Mt. V. 42. §-ában foglaltakat alkalmazni nem kell, hanem a munkáltató által közölt felmondás esetén is a Mt. V. 43. §-ában foglaltaknak megfelelően lehet eljárni. Ha a munkáltató a házfelügyelőt a felmondási idő alatt a munkavégzés alól nem menti fel, a munkaviszony megszűnésekor köteles a házfelügyelő részére a felmondási időre járó munkabéren felül a felmondási idő alatt végzett munkájáért járó bért is megfizetni. (2. §)

Abban az esetben, ha a munkaviszonyt a munkáltató szünteti meg, illetőleg mondja fel, a szolgálati lakás helyett cserelakást kell biztosítani a munkáltatónak. A felmondást olyan időben kell közölni a házfelügyelővel, hogy a felmondási idő leteltével a cserelakás biztosítva legyen. A házfelügyelő munkaidejére vonatkozóan külön rendelkezés nincs, azonban a rendelet 4. §-a értelmében a házfelügyelő munkaideje a házfelügyelői feladatok ellátásához igazodik. Tehát mindig az adott eset határozza meg azt, hogy mennyi a szükséges munkaidő.

A házfelügyelőt megilleti az évi rendes szabadság. A szabadságidő alatt azonban a házfelügyelői teendőket maradéktalanul el kell látni. A házfelügyelő szabadságidejére köteles helyettesről gondoskodni azért, hogy a helyettes ellássa a teendőket.

A helyettes házfelügyelő a rendelet 6. §-a szerint meghatározott évi alapbérének 4 százalékát kapja.

A házfelügyelő munkabére a munkaszerződésben meghatározott lakóépületekben lévő szobák száma szerinti alapbérből és természetbeni szolgáltatásból áll. A házfelügyelő munkabére 1—50 lakószobáig 50—400 Ft., 51—100 lakószobáig egy házfelügyelő alkalmazása esetén 300—850 Ft-ig terjed, két házfelügyelő alkalmazása esetében az I. házfelügyelőnek 130—350 Ft., a II. házfelügyelőnek 170—500 Ft-ig terjed. Ezen kívül még szabályozva van a 101—150-ig, a 151—200-ig és a 201 lakószobán felüli épületek esetében járó bér is.

A házfelügyelőt megillető természetbeni juttatások közé tartozik a szolgálati lakás, az elektromos áramtérítés, amely 10 kwó. Itt kell azt is megemlíteni, hogy a személyi tulajdonban álló lakóépületekben alkalmazott házfelügyelők esetében a munkakörrel kapcsolatos lakásra a lakbérletről szóló 35/1956. (IX. 30.) M. T. számú rendelet vonatkozó részeit kell alkalmazni. A rendelet végrehajtásáról a megyei, illetőleg a megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottsága gondoskodik.

*

Ma délután 5—6 óráig jogi és SZTK tanácsadást tartunk szakemberrel. A tanácsadás helye: Pécs, József Attila u. 10. sz. I. emelet 2. ajtó. A tanácsadás díjtalan.

Megkezdődött a kétnapos tanácskozás a Pedagógus Szakszervezetben

A SZOT székházában kedden megkezdődött a pedagógusok szakszervezete megyei bizottságai elnökeinek és a művelődési osztályvezetőknek kétnapos országos értekezlete. A tanácskozáson Péter Ernő, a szakszervezet főtitkára beszámolt a pedagógus szakszervezetekben lezajlott választásokról.

A vitában felszólalt Ilku Pál művelődésügyi miniszterhelyettes is.

Egy agronómus hétköznapja

A nagydobszai Vörös Sugár Termelőszövetkezet majorjában vermelik a burgonyát. Működik az osztályozó gép, fognak a burgonyahegyek, utcákat alkotnak a kész prizmasorok.

Ujházi Imre tsz-elnök ingujjra vetkőzve hajtja a burgonyarostát.

Mennyi lehet ez a burgonya, amit itt látunk?

— Mennyi lehet?... hát tíz hold termését, közel 10 vagon burgonyát hordtunk itt össze. Most nem tudtuk leadni, de tavasszal jóval magasabb áron veszi át a vállalat. Igy aztán iparkodni kell a vermeléssel, nehogy tönkre menjen.

Hát az új agronómus talán a mezőn van?

— A mezőn!? — lép közelebb Ujvári elvtárs — mit keresne a mezőn? Kész van nekünk ott már minden munkánk, ha csak azt a pár hold tartalékföldet nem számítjuk, amit az őszön vettünk át. De hát az jövőre úgyis parlagon marad. Zöldtrágyát javasolt bele az agronómusunk, hogy rendje jöjjön a termőereje.

Az emberek is abbahagyják a munkát, körénk gyülekeznek. Suszter Mihályról, az új agronómusról van szó, az érdekli őket.

Kár, hogy nincs jelen. Pécsre ment tartályt szerezni a moslékszállításhoz. Mert nagyon a szívére vette, hogy olyan alacsony a fejési átlagunk, 3 meg 4 liter, mikor több is lehetne. Most aztán kijárja, hogy a Belcsai szeszgyártól szeszmoslékot kapjunk, csak a szállítás kerül pénzbe, azt meg saját vontatónkkal megoldjuk. Szeretnénk a fejési átlagunkat 8—10 literre felemelni.

És elmondják az emberek, hogy Suszter Mihály egy állami gazdaságból került hozzájuk, nem olyan rég, most az ősszel. Kicsi, 420 holdas a tsz, de egy jó szakember már rég kellett volna bele. És az új agronómustól sokat várnak, 34 évet töltött a szakmában, ez nem kis szó.

— Hallgat is rá a tagság, — veti közbe az elnök. — Nem goromba, inkább mindig megmagyarázza, hogy mit miért kell tenni és ebből értenek is az emberek.

Most már őszintén sajnáljuk, hogy nincs jelen és így félig-meddig hiába is jöttünk. De az emberek nem engednek elmenni.

— El tudjuk mi azt mondani, hogy milyen az agronómusunk hétköznapja, hisz itt él köztünk, hetente csak egyszer megy haza.

— Először is nagyon korán kel, reggel már ötkor az istállóban van. Ellenőrzi az etetést, fejést. Aztán kimegy a mezőre, azaz kiment, amíg volt kint munka. Mindenütt ott van, ahol szükség van rá. Egész nap talpon van, mindenről tud, mindent lát. Este megbeszéljük a másnapi munkát, beosszuk, ki hová megy dolgozni, melyik munka a legsürgősebb. Bizony itt nincs megszabott munkaidő.

Most, hogy jön a zárszámadás, igen nagy segítségét vesszük. Ő készíti el a takarmányszabványt: mennyi takarmányunk van, mennyire volna szükség az állatoknak. Tanácsokat ad a jövő évi tervünkhöz. Ez az ő munkája és ezt el is végzi becsülettel. A munkafegyelem is érezhetően javult, mióta Suszter elvtárs itt van közöttünk. Igaz, hogy kis ideje van itt, de mi eddig nagyon meg vagyunk vele elégedve.

Ennyit tudtunk meg egy agronómus, Suszter Mihály munkájáról. Kissé furcsán sikerült a riport, épp a főszereplővel nem beszélhettünk. De amit az emberek elmondtak róla, csak jó volt és reméljük, nem haragszik majd a riportért.

R.-né.

A helyes istállótrágya-kezelés nagyüzemben és kisüzemben

Legjelentősebb szervestrágyánkat, az istállótrágyát semmilyen mennyiségű műtrágyával nem pótolhatjuk, mert a műtrágya nem növeli a talaj humusztartalmát, nem biztosítja a talajélet fejlődéséhez a megfelelő feltételeket. Az istállótrágya az összekötő kapocs növénytermelés, állattenyésztés, valamint talajművelés között. Ha istállótrágyagazdálkodásunk helytelen, akkor megbomlik ez a kapcsolat és a mezőgazdaság eredményes termelése veszélyeztetve van.

Hazai istállótrágya gazdálkodásunkban sajnos még igen sok a tennivaló, javítani való. Sok helyen még ma is azt tapasztaljuk, hogy helytelen kezelés következtében az istállótrágya értékes anyagainak egy része veszendőbe megy, sőt nem ritkán ott megy tönkre a felhasználatlan trágya az úgynevezett trágyatelepen. Ez a pazarlás évente sok milliós kárt okozhat népgazdaságunknak. Ha ehhez hozzászámítjuk még az ebből adódó terméskieséseket, a kár szinte felbecsülhetetlen.

Első és legfontosabb feladat az istállótrágya kezelésének megjavítása, nagyüzemi gazdaságainkban és kisüzemeinkben egyaránt.

Az istállótrágya korszerű és lehetőleg veszteségmentes kezelése csak a nagyüzemben lehetséges. A nagyüzem nagy mennyiségű trágyáját már a hely kihasználása végett is összébb és magasabbra kell rakni, így a trágya tömegéhez képest kisebb felületen érintkezik levegővel és kevesebb lesz a veszteség.

A jó trágyakezeléshez nagyüzemben trágyatelepre nincsen szükség. Sokkal helyesebb, ha a trágyát trágyaszérűn, tömbökbe rakott szakaszos trágyakazalba építjük. A kazal helyét lehetőleg széltől védett, magas fekvésű területen, kutaktól távol jelöljük ki, úgy, hogy azt szekérrel és vontatóval jól megközelíthessük. A szérűnél is jobb megoldás a mezei trágyakazal, mikor az istállótrágyát a trágyázandó tábla szélén gyűjtjük.

A kazal méretezésénél számosállatonként 0,5—1 négyzetméter alapterületet számítsunk. Szélessége 3—4 méter, magassága 2,5, legfeljebb 3 méter legyen. A kazal hossza mindenkor a rendelkezésünkre álló trágyamennyiségtől függ. A kazal aljára 50 centiméter vastagságban pelyvát vagy szalmát terítsünk, hogy a trágya érésekor keletkezett trágyalevet ezzel felfogjuk.

Leghelyesebb a háromszakaszos trágyakezelés. Ez esetben az első nap kihordott és 50 centiméter vastagon rétegezett trágyaszakasz mellé rakjuk a második napi, majd a harmadik napi trágyát. Így a negyedik napi trágya az első napi trágyára kerül. Közben az első napi trágya 60 C fokra felmelegedett és eljött az ideje annak, hogy belőle a levegőt kiszorítsuk. Egy köbméter istállótrágya súlya 6—7 mázsa. Ez azt jelenti, hogy az 50 centiméterre rakott friss trágya az első napira négyzetméterenként fél köbméter súllyal nehezedik, ami 300—350 nyomásnak felel meg és ezáltal a levegő kiszorítása biztosítva van.

Ha a kazal kész, 20—30 centiméter vastagon földeljük le. A jól kezelt kazalból kiszivárgó trágyalevet gyűjtsük össze és hasznosítsuk, mert igen értékes anyagokat tartalmaz.

Hatalmas népgazdasági vagyont, értéket jelentő istállótrágya-termelésünk jelentős részét a kisüzem adja. Számos vizsgálat igazolja, hogy még a leggondosabb kezelés esetén is lényegesen nagyobb veszteséggel kell számolnunk, ha kevés állat trágyáját gyűjtjük össze egy helyen, mint nagyüzemi kezelés esetén. Ennek oka, hogy a kis mennyiségű trágyának tömegéhez képest nagyobb a felülete és jobban ki van téve a száradás veszélyének. Ezért legfőbb szabályunk legyen itt is, az istállótrágya nyirkosan és tömötten tartása.

Ezt a két fontos feltételt leginkább Kolbai Károly módszerével, a keszthelyi fedőlapos trágyakezeléssel biztosíthatjuk. Ennek alapja az, hogy az istállótrágyát nyirkos állapotban rakjuk össze és folytonos nyomás alatt köbméterenként egy mázsa súlyú védőtakaróval befedve tartjuk. E célra 50x50 centiméter nagyságú, 4 cm vastag, 2—2 vasfogantyúval ellátott vasbeton lapok alkalmasak. Egy-egy lap súlya 25 kilogramm, ami négyzetméterenként egy mázsa terhelésnek felel meg. Itt a lényeg az, hogy az istállóból naponta kikerülő trágyát fenti nyomás alatt 40 centiméter vastag, és 50 cm széles hasábokba rakjuk, majd befedjük és ekkor nem árt ha minden fedőlap tetejére rálépünk. A következő napi trágyát ferdén csatlakozva rakjuk az előző napi mellé, így nem támad köztük rés, ami a kiszáradást elősegítené. 180—200 centiméter magasság elérése után kezdjünk új kazalt. A trágyát építés közben is tartsuk állandóan nyirkosan.

A gondosan kezelt fedőlapos trágyakazal legalább 25 százalékkal értékesebb trágyát ad, az egyéb kezelési módszereknél.

Ahol betonlap nem áll rendelkezésünkre, ott megfelelő súlyokkal ellátott deszkalapokkal is jó eredményt érhetünk el.

A kulturális forradalom eredményei, további feladataink

(4)

Sok tennivaló akad a hivatásos és népművészeink körében, elsősorban a marxista ideológia s ezen belül a szocialista-realista művészetszemlélet elsajátításának, tanulmányozásának segítésében. Ennek érdekében párt-, állami és tömegszervezeink és ezek vezetői baráti beszélgetésekkel, ideológiai vitákkal, ankétokkal segítsék művészeink fejlődését. Nagy szükség van erre.

A tapasztalatok azt mutatták, hogy például képzőművészeink között nincs meg az az elvhű, harcos bíráló szellem, amely nagy segítséget tudna nyújtani a művészek részére a téma- és formaválasztásban. Sokhelyütt a „te se bírálj, én se bírállak" felfogás burjánzott el. Az ilyen „nézet" természetesen semmit sem használ a művészek ideológiai, szakmai fejlődésének.

A szocialista-realista alkotások számunkra a legjelentősebbek. Ösztönzi művészeinket a szocialista-realista alkotások létrehozására a különböző pályázatok hirdetése, vagy a megbízások formája.

Ez azonban mind nem elég.

Elsősorban a művészeknek kell javítaniok kapcsolataikat a dolgozókkal, a munkásokkal, az ő életük ismerete adhat csak megfelelő alapot a szocialista-realista alkotások megteremtéséhez. A munkások életének alapos tanulmányozása kettős haszonnal jár: egyrészt mélyebb lesz a művész valóságismerete, másrészt igazi műalkotások létrehozásával nevelni is tudja a dolgozókat.

A színművészet területén színházunk műsorpolitikájának helyes alakulása nagymértékben elősegítheti a dolgozók szórakozását s egyben nevelését.

A színház pártszervezete és szakszervezete hasznos munkát végezne, ha mielőbb közös tervet dolgoznának ki a színészek közötti politikai nevelő munkára.

E tervben rendszeres ideológiai továbbképzés, politikai nevelést szolgáló megbeszélések, viták, ankétok szerepelhetnének.

A megyei műsorpolitikai kérdésekkel a tanácsszerveknek még az eddiginél is alaposabban kell foglalkozniuk. A színház műsorpolitikája mellett az öntevékeny művészeti csoportok tématervét szükséges még fokozottabban ellenőrizni. Még véletlenül se kerülhessen például a színjátszók műsorára káros, a kispolgári világszemléletből fakadó produktum. A konszolidáció ezen a területen is számos eredményt hozott. Megyénkben már mind ritkábban kerül eljátszásra kispolgári giccs, azonban az öntevékeny művészeti csoportok műsorellátása még megoldatlan.

Célszerű lenne, ha a megyei tanács egyfelvonásos jelenetek, rövidebb lélegzetű szindarabok megírását pályázat formájában is szorgalmazná. Jelentős támogatást tudnánk ezzel nyújtani különösen a vidéki színjátszócsoportok közül olyanoknak, amelyek létszáma 6—7 fő.

A zeneművészet területén: a Művészeti Dolgozók Szakszervezete rendszeresen és elmélyülten foglalkozzon a hivatásos zenészek politikai nevelésével, műsorpolitikájuk és szakmai képzettségük javításával. Elképzeléseit évi tervben foglalja össze s azt a megyei kulturális bizottság vizsgálja meg. A karnagyok klubjának létrehozása és segítése is jelentős eredményt hozna megyénk zenei életének további fellendítésében.

A zenei oktatás további javítása érdekében fejlesztjük a meglévő zenei oktatási intézményeinket (Pécs, Komló, Mohács) és új zeneiskolákat létesítünk. A járási székhelyeken 1960-ig meg kell teremteni az iskolák mellett a zenei oktatás lehetőségét.

E feladatot meg kell oldani városaink peremvidékén, a munkáslakta területeken is.

Hasznos lenne, ha a következő ötéves tervben a pécsi új zeneművészeti szakiskola építése is szerepelne. Megoldásra vár a komlói zeneiskola elhelyezési problémája is.

A zenei területen már eddig is értünk el jelentős eredményeket. Az ifjúsági hangversenyek, az üzemi hangversenyek mind azt mutatják, hogy a zene egyre jobban a munkások igényeinek kielégítését is feladatául tűzte. Természetesen még számos tennivaló van. A tömegszervezetek rendezzenek rétegeiknek rendszeres időközökben hangversenyeket. A megyei tanács anyagi támogatásával rendszeresítsék a vidéki komoly zenei hangversenyeket is. Helyes volt a Filharmoniának az a kezdeményezése, hogy a színvonalas műsorokat nemcsak Pécsett, hanem a megye számos más községében is bemutatta. Pécs-Gyárváros, Mágocs, Szigetvár, Sásd és még egy egész sor helyen fővárosi művészek szerepeltek. Ehhez hasonló formában már történt kísérletezés zenei téren is s az előadások azt bizonyították, hogy kedvelik a dolgozók ezeket a rendezvényeket is. Természetes azonban, hogy a zenei rendezvények látogatottságának biztosítását a tömegszervezetek a közönségszervezés útján segítsék elő.

Különösen munkásosztályunk zenei nevelését kell nagy gonddal kezelni.

Évenként meg kell rendezni a pécsi zenei ünnepségeket és ezekre a lehetőségekhez mérten külföldi vendégszereplőket is hívjunk meg.

Tollhegyen:

A siklósi népművelési főiskola

Igazság szerint a népművelési főiskolai oktatásnak e hó 15-én meg kellett volna indulni. De hát nem indult. Hogy miért? Senki nem tud semmit ebben az ügyben Siklóson. Azaz valaki mégis: Freigl János tanár, akit annak idején megbíztak a főiskolai ügyek intézésével. Járt a Hazafias Népfrontnál, a nőtanácsnál, sőt az fmsz-nél is. Az fmsz vezetője meg is ígérte neki, hogy a hangos bemondó segítségével gondoskodik a propagandáról. Időközben azonban nyugdíjba ment, s az új helyettes még nem tud erről az ígéretről. De mit is propagáljon, amikor nincs főiskola, mert nincs jelentkező! De hogy is lenne jelentkező, ha az emberek nem tudnak róla, nem tudják miért, kinek, hol és mikor indul az oktatás?

A megyei népművelési osztály részéről Csorba elvtárs, a TIT részéről Takács elvtárs jártak Siklóson ebben az ügyben, de megbeszélésükön a legilletékesebbek nem jelentek meg!

A népművelési főiskola létrehozása egyaránt feladata a művelődési háznak és a nőtanácsnak is. A tömegszervezeteknek kellett volna, illetve kell összefogni, mert az új iskola a tömegek érdekeit szolgálja!

(WESZTL M.)

Babits Mihály

Ma 75 éve, 1883 november 26-án született Babits Mihály, a nagy költő és műfordító. Diákkorát Pécsett töltötte, így verseiben gyakran emlékezik erről. Születésének 75. évfordulója alkalmából — Utca estefelé — című, városunkról írott verséből közlünk részletet.

„Ki látta pécsi utcán a Babits Misit, sötétedő
pécsi utcán, a nagy rajztáblával, öt után,
mert énekóra is volt? Szegény kisfiú
— legkisebb az osztályban — ment szédülve haza;
fáradtan; s izgatottan nézte a lámpagyújtó
botját, s még fülében az énekóra
foszlányai: „Este van már, késő
este — Pásztortüzek égnek messze". Oh
dalrongyok, kik mint esteli bogarak búgva és
donogva ütődtök a lélek falaihoz! Mennyi
este és mennyi bogár, a Tibullus latin
pilléitől, melyek bácskai szerelmes
alkonyaimon az óriás rózsakert
illatában kábultak, háborús
esték száz titkos és babonás
dongásáig, mikor kedves életek
felé halál riadt a plakátokról — emlékeztek?
Oh mennyi este és esteli bogár! S már lelkünk
olyan, mint régen tisztított ívlámpa az évek
zajos körútján: Körüle dróthálóban
ezer döglött dongó és hullott pille szennyes
maradványai ködlenek és gáncsolják a fényt.
Egyszer tűzbe kellene dobni mind!
Levenni a dróthálót és szabadon és tisztán
tárni ki fényünket
az új esték új pillangói elé!

Próbál a zenekar...

November. Korán sötétedik. Még csupán hét óra, de Mohács, ez a kedves kis város, már valósággal az éjszakai életét éli. A városi tanács épülete előtt állok, s a próbateremből kiszűrődő hangokat hallgatom.

Zenekari próba.

A dunapart felől fiatal pár közeledik. Szerelmesek. Összesimulva andalognak, s bizonyára nem is érzik a csípős, nyirkos hideget, melyet a dunai szél hoz a hátán.

Fiatalok.

Most már hallják ők is a zenét. Lassítanak. Aztán megállnak. A nő — bájos kis szőke leány — halkan dúdolja a szöveget: ...remélem megbocsátja, hogy búcsú nélkül hagytam el magát...

Csillogó szemük egymást kereső pillantása összefonódik, és... És én halkan benyitom a próbaterem ajtaját...

A mohácsi kis szimfonikus zenekart a földművesszövetkezet hozta létre, s az is patronálja. Vezetője Tar Imre, zenetanár.

Tagjai pedig?

Műkedvelők...' — ha szabad ezt a szót használni a jelen esetben. Egyik orvos, a másik munkás. Van köztük pedagógus, és akad diák is. És tisztviselő.

Tizennyolcan vannak.

A bejárat mellett félrehúzódva ül a zenekar „bábája" Gyulaváry István. Tőle érdeklődöm a zenekar munkája iránt.

— Mikor alakultak?

— Egy éve. És azóta szüntelen dolgozik a zenekar. Hetenként kétszer próbálnak, s igen gyakran szerepelnek.

— Mivel foglalkoznak?

— A műsorón szerepel a könnyűzenei számoktól a klasszikus művekig minden, azaz hogy mindenből egy kicsi. Műsorunkkal most már ott-tartunk, hogy akár önálló hangversenyt is rendezhetünk.

— Milyen terveik vannak?

— A mágocsi szövetkezeti énekkarral még szorosabbra fűzzük a kapcsolatunkat. Eddig is szerepeltünk együtt, de ezután még gyakrabban. Közös hangversenyeket tartunk.

— Legközelebb hol?

— Mágocson és Mohácson. De ellátogatunk Szentlőrincre, s még több helyre...

A zenekar közben csak úgy pihenésképpen egyik régi műsorszámát játssza el. A tagok egyik kedvencét: a Háry intermezzót...

Remekül játszanak.

Az ember akaratlanul is eltöpreng. Szép dolog, amit ez a tizennyolc ember művel. Hetenként két este összejönnek. Pedig bizonyára fáradtak. Családos ember legtöbbje. Mennyi gondjuk lehet. S van köztük asszony is. Otthon mennyi munka. S a pihenés helyett este próbálnak, tanulnak...

Megkérdeztem az egyik fiatal leányt. Gondolom: diák.

— Nem lenne szórakoztatóbb a délutáni tanulás után, próba helyett a barátnőkkel tartani? Sétálni, vagy beülni a cukrászdába?

Mosolyog és lassan ingatja a fejét.

— Muzsikus vagyok...

Körülnéz, tekintete végigszalad a többieken, aztán kijavítja az előbbi szavait.

— Muzsikusok vagyunk... Nekünk, akik szeretjük a zenét, ez a legkellemesebb. Legszórakoztatóbb. Esténként összeülni és játszani.

Int a karmester.

Fürge ujjak játszi könnyedséggel szaladnak a billentyűkön, a húrokon. Aztán felsír a primhegedű. Szárnyalnak a dallamok. A muzsika betölti a termet és kiszűrődik az ajtón át az utcára. S ott kint talán ismét megáll egy szerelmes pár vagy az élet súlyától görnyedt öreg. És figyel... Aztán bólint:

Próbál a zenekar...

A TIT HÍREI

A TIT második filmklubjába beíratkozni lehet — hétfő kivételével — mindennap délután 5—7 óráig. A második filmklub előadásai párhuzamosak az elsőével, azzal a különbséggel, hogy az előadások délután fél 3 órakor kezdődnek a Petőfi Filmszínházban.

*

December 5-én délután 6 órakor Télapó-ünnepély lesz a TIT Bartók Klubjában (Janus Pannonius u. 11. sz.) A Télapó-esten műsor, zene, tánc szórakoztatja majd a gyermekeket. A TIT szeretettel várja a város gyermekeit és a kedves szülőket. Egyben kéri a szülőket, hogy Télapó ajándékosztása céljára 20 forintot fizessenek be a TIT titkárságán december 1-ig.

*

A TIT Baranya megyei szervezete matematika-csillagászat-űrhajózási szakosztálya és az Uránia csillagda csillagászati szakkört alakít. Alakuló ülés november 28-án este 6 órakor a TIT Bartók Klubjában. Minden érdeklődőt szeretettel vár a TIT.

A múzeumok őszi, téli munkájáról

Beköszöntött az ősz, az esős, hűvös idő. Az ásatási idény befejeződött, s sokan talán azt hiszik, hogy a régészeti munka szünetel.

— Nem hogy nem fejeződött be, de most kezdődik csak igazán a munka — mondta dr. Dombay János, a Janus Pannonius múzeum igazgatója. A nyári kemény munka, a feltárások során előkerült régészeti értékeket, a beérkezett anyagokat szakleltárba kell venni. Ez azt jelenti, hogy minden egyes darab kézbe kerül, hogy minden darabbal komoly, aprólékos munka van.

Ezzel kapcsolatban minden szakembernek megvan a maga tudományos munkája. Ebből a feldolgozott anyagból készül majd el a Múzeumok 1959. évi évkönyve.

Elmondotta, hogy az 1957. évi Évkönyv értékes baranyai vonatkozású feldolgozásokat tartalmaz, és azt is, hogy az 1958-as Évkönyv kézirata rövidesen a nyomdába kerül.

— Milyen ásatások folytak a nyáron Pécsett?

— A Székesegyház nyugati homlokzata előtti ásatás során középkori fal- és épületmaradványok, IV. századbeli romos sírkamra, valamint római-kori vízvezeték került elő. A megyei könyvtár bővítése során IV. századbeli festett sírokat találtak az építőmunkások. Köszönet jár figyelmességükért, és azért is, hogy a múzeumot azonnal értesítették.

Dombay elvtárs elmondotta, hogy az évi ásatások eredményeként a Pécsett található IV. századbeli műemlék-komplexum nagymértékben gazdagodott.

Elmondta azt is, hogy a tervek között szerepel annak a felderítése, hogy a vízvezeték honnan és hová vezethetett.

Beszélt a múzeumban folyó természettudományi munkáról, az állat és növény, valamint a néprajzi és művészettörténeti gyűjtemény gyarapodásáról.

— Ide tartozik a kiállítások rendezése, a tárlatvezetések és ismeretterjesztő előadások megtartása is. — Így például az elmúlt hónapban a harkányi kórház betegeinek tartottam előadást. — Elmondotta, hogy a múzeum rövidesen létszámemelést kap, s így az újkori és munkásmozgalmi anyagokat is feldolgozzák. Szemelőtt tartják az MSZMP ide vonatkozó irányelveit, s így a múzeumi munka szocialista társadalmi életünkre is kiterjed.

Bár pihenés helyett így ismét csak jó munkát kívánhatok a téli hónapokra, nem haragszanak érte a múzeum dolgozói.

Szívesen, fáradságot nem ismerve dolgoznak a tudomány szolgálatában.

Erőteljesebb ütemben folytatjuk a pedagógusok ideológiai továbbképzését

A pedagógusok világnézeti fejlődésének kérdése egyike a legfontosabb problémáknak. Társadalmi funkciójuk rendkívül lényeges, a felnövekvő nemzedék szocialista szellemben történő nevelése képezi feladatukat. A szocializmus építésének objektív feladat, valamint pedagógusaink zömének szubjektív világnézete között ma még ellentmondás van. Addig nem tudhatják objektív, társadalmilag, történelmileg meghatározott nevelési feladataikat tökéletesen ellátni, amíg ezt az ellentmondást meg nem szüntetjük.

A pedagógusokra sokan azt mondják: konzervatívok. Ebben van is némi igazság. Illúzionisták volnánk, ha világnézeti fejlődésük kérdésének vonatkozásában nem látnánk a valóságos helyzetet.

Vannak köztünk tartózkodók, vannak olyanok, akik még ragaszkodnak a régihez. Látnunk kell azonban azt is, hogy pedagógusaink zöme fejlődni akar, vonzódik az újhoz. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a városunkban működő nevelők 60 százaléka *vesz részt az ideológiai továbbképzésben.*

Mi kommunisták, sokszor önmagunkkal elégedetlenkedve tettük fel a kérdést; vajon gondoskodtunk-e megfelelően arról, hogy társaink fejlődését előmozdítsuk. Mondhatom, nem volt egészen tiszta a lelkiismeretünk. Most azonban lényegesen változott a helyzet. Városunk nevelői tartalmilag változatos tanfolyamokon vesznek részt. Legfontosabb az *alaptanfolyam*, amely a dialektikus és történelmi materializmus, a politikai gazdaságtan, valamint a nemzetközi és magyar munkásmozgalom történetének tanulmányozását teszi lehetővé oly módon, hogy kartársaink e tanfolyamon folyó tanulmányaikat 9 év alatt fejezhetik be és évenként vizsgát tesznek. A marxizmus-leninizmus említett 3 alkotó részével való foglalkozás mellett, megismerkedhetnek a filozófia történetével, korunk gazdasági kérdéseivel stb. szakosított tanfolyam keretein belül.

Örvendetes eredmény, hogy a továbbképzésben résztvevők tudományos tekintetben magas színvonalú *szintetizáló kiadványokat* kapnak, sőt külön *szemelvény-gyűjteményeket* is, amelyek rendkívül megkönnyítik munkájukat, a tanulást.

Az elsajátított ismeretek elmélyítése, készséggé alakítása összekapcsolása a gyakorlattal szemináriumi foglalkozásokon történik. Az itt kialakuló viták igen jelentősek lesznek a tévedések helyesbítése és a helyes állásfoglalás kialakítása szempontjából. *Pécsett ez évben 30 szemináriumot szerveztünk.*

Igen nagy gondot okozott a szemináriumvezetők kiválasztásának feladata. A városi pártbizottság és a pedagógus pártalapszervek siettek segítségünkre és a legjobban képzett párttagokat bocsátották rendelkezésünkre. Valóban létezik-e nagyszerűbb feladat egy párttag és pedagógus számára, kartársai kommunista szellemben történő nevelésénél? Mondanom sem kell, hogy örömmel fogadták ezt a megbízatást.

Minden előkészület megtörtént tehát városunk pedagógusai továbbképzésének sikeres megvalósítása érdekében. Most a tartalmi munka következik és az is megindult.

Ez azonban nagyon kevés ahhoz, hogy valaki az alkalmazás e fokán sajátítsa el a marxista-leninista ismereteket. Ezért nem győzzük hangsúlyozni, hogy a marxizmus-leninizmus tanulmányozása állandó feladat, kampányszerű megtanulása eredményre nem vezethet. *Tanulmányozni kell a marxizmus-leninizmust,* ez pedig soha nem szünetelő, összefüggéseket kutató folyamatos alkotó munka.

Pártunk kulturális politikája irányelveinek legfontosabb tézise, hogy a szocializmus győzelmének harmadik, de még nem megvalósult feltétele a tudat szocialista átformálása, a marxista-leninista világnézet diadalra juttatása az emberek tudatában. Ennek a feltételnek a megvalósítása érdekében offenzívát hirdet meg. A pedagógusok ideológiai továbbképzése lényeges része ennek az offenzívának.

Gelencsér Géza

továbbképzési csoportfelügyelő

SPORT

HOGY IS VOLT CSAK?

Megjegyzések a hét vége sporteseményeihez

A Komlói Bányász szurkolói is tapasztalhatták vasárnap, a sztálinvárosiak milyen keményen játszanak. Erről legjobban Tóth és Perényi tudna beszélni, akik ugyancsak megsinyleették a sztálinvárosiak „sajátos" játékmodorát. De másért is bosszankodtak a szurkolók. Harangozó játékvezető ez alkalommal bizony elég gyenge formát mutatott és téves ítéleteivel ugyancsak megbolygatta a kedélyeket. A mérkőzés maga igen jóiramú és változatos játékot hozott. A sztálinvárosiak most is jól játszottak. A Komlói Bányász teljesítménye is kielégítette a nézőket. Kétségen kívül, a sztálinvárosiaknak is voltak helyzeteik, de az sem vitás, hogy a komlóiak is lőhettek volna még gólt, végeredményben a bányászcsapat a helyzetek alapján is megérdemelte a győzelmet. A mérkőzés végén a szurkolók is elégedetten távoztak. Elismeréssel beszéltek a játékosok küzdőképességéről, mely újabb értékes két pontot jelentett a bányász-csapatnak.

*

Sok száz pécsi szurkoló nevében magunk is javasoljuk a Dózsa vezetőinek: Kérdezzék meg együttesen és külön-külön is a játékosokat, akarnak-e becsülettel küzdeni tovább, avagy sem. S ha nem megnyugtatók a válaszok, akkor hívják azt a játékost Hegyinek, Opovának, Kakuszinak, vagy bárki másnak, ne legyen helye a csapatban. Ilyen felfogással ugyanis, a jelenlegi volt NB I-es játékosok nem tudják a bajnoki címet kiverekedni. Ha pedig ez így van, akkor jöjjenek inkább a fiatalok, akik ha nem is rendelkeznek még talán megfelelő tudással, de legalább szívüket és akaratukat adják a klub színeiért. Vasárnap is azt tapasztaltuk, hogy olyan csapat, mint a Kaposvár, amely a mezőny közepesnél nem jobb képességű együttese, becsülettel és lelkesedéssel csaknem megfordította maga javára a mérkőzés állását. Ugyanakkor mit láttunk a pécsi játékosok zömétől? Alig volt, aki nem ismerte az elveszett labdát, feltűnő volt, már hetek óta, hogy a hazai pályán is az összecsapások zöméből rendre a vendégek kerülnek ki győztesen és a pécsi játékosok közül többen is úgy potyognak a pályán, mint a fáradt őszi legyek. Hol itt az erőnlét, hol az akarás? Néhányan a salakos pályát okolják a hazai 5 pont elvesztéséért. Persze, ezt a másodrangú kérdést is meg kellene fontolnia a vezetőségnek. De bocsásson meg a világ, hiába van füves pálya, ha egy csapatból hiányzik a szív és a becsület!

*

Jó egy pár meglepetés akadt vasárnap a megyei bajnokságban. Ebből is kiemelkedik az egyetemisták megsemmisítő arányú győzelme az eddig igen jól szerepelt mohácsiak ellen. A PEAC szurkolók 2:0-ig még igen izgultak, mert jó egy pár mérkőzés pontjait adták már le ebben a bajnokságban 2:0 után, de most kellemesen csalódtak. Kétségtelenül magasan a legtehetségesebb játékosokkal rendelkeznek az E betűsök a megyében és ha állandó megfelelő erőnlétet is tudnának biztosítani ehhez, akkor a szezényes formaingadozás miatt nem kellene bosszankodniok szurkolóiknak. Jellemző, hogy a kapuba a kényszerből beállított mezőnyjátékos, Baló is, a csapat többi tagjához nőtt vasárnap.

*

Valami baj van a PVSK kosárlabda-szakosztályánál. A csapat népes szurkológárdája aggódó figyelemmel kíséri, hétről-hétre a kosárlabda NB I. mérkőzéseit. Ezek azonban kevés örömet hoznak a kosárlabda-sport pécsi kedvelőinek. Nem a legjobban állnak a bajnoki táblázaton a vasutas kosárlabdázók. A női csapat nagyon meggyengült az idén. Több játékos abbahagyta a kosárlabdázást és a fiatalok jelenleg még bizony nem érettek az NB I. mérkőzéseire. A férfi csapatnál más a helyzet. Csupa tehetséges, igazán jóképességű játékosokkal rendelkeznek, de valahogy nem tudnak képességeiknek megfelelően szerepelni a játékosok. Mintha a fáradtság jelei mutatkoznának a fiúkon. Kétségtelen, közrejátszik a csapat gyengébb szereplésében Banna visszaesése. Az ő ponterős, lendületes, erőtől duzzadó játéka nagyon kellene a csapatnak. Mindenesetre a vezetőség feladata, hogy megvizsgálja a helyzetet és megállapítsák azokat az okokat, melyek közrejátszanak a csapat gyengébb szereplésében és sürgősen orvosolják a bajokat, hibákat. Ezt várják a kosárlabda szurkolók.

Sporthírek

A vasárnapi fordulóban egyetlen pályázó sem ért el telitalálatot. A tizenegy találat 17 fogadónak sikerült. Nyereményük szelvényenként 27 330 forint. A tíz találatosok száma 278, a kilenceseké 2425. Az előbbiek 1671, az utóbbiak 255 forintot nyertek.

*

A városi TSB közli, hogy a sportköri rendezvények jegyellátását a jövőben a Sport Lap- és Könyvkiadó Vállalaton keresztül a felügyeleti szervek végzik. Ifjúságiaknak OISB, szakszervezetieknél az illetékes szakszervezeti központ sportosztálya, honvédségnél a honvéd sportosztály, a belügyieknél a BM. sportosztálya, a szövetkezeteknél a Spartacus központjában.

*

Sportbált rendez a Kesztyűgyári SK november 29-én, szombaton este 8 órai kezdettel a Hazafias Népfront Janus Pannonius u. 11. sz. alatti székházában. A város sportkedvelőit ezúttal hívja meg a sportkör elnöksége.

*

A magyar szabadfogású birkózó válogatott Leningrádban 5,5—2,5 vereséget szenvedett az OSZSZSZK csapatától.

Búcsú az NB I-től

Komlói Bányász—Bp. Kábelgyár 17:17 (9:9). Kézilabda NB I. mérkőzés. Komlón. Vasárnap az utolsó bajnoki mérkőzést játszotta a Komlói Bányász kézilabdacsapata az NB I-ben. A bentmaradáshoz szükséges pontokat nem sikerült biztosítania a csapatnak, így kiestek az NB I-ből, de vasárnap győzelemmel szerettek volna búcsúzni. A Bp. Kábel elleni találkozó nem indult rosszul. Tíz perc alatt 6:2-es vezetésre tett szert a bányászcsapat. A legveszélyesebb komlói játékos, Papp ekkor két percre kiállítás sorsára jutott, s ezt jól kihasználták a vendégek, 7:6-ra feljöttek. A komlóiak később visszaestek. Mindent középen akartak megoldani, s így nem tudták áttörni a Kábel védelmét. Nem volt különösebben izgalmas a mérkőzés, hiszen hiányzott a tét. Időnként a Bányász felgyorsította a játékot, s ekkor mindjárt eredményesebb volt. A félidőben 9:9-es döntetlen eredménnyel fordultak. A szünet után is a komlóiak kezdtek jobban, aztán megint a Kábel játszott eredményesen. Szederkényi nemcsak jó irányított, de a kapura is veszélyes volt. A komlói csapatból Kispál vonta magára a figyelmet ügyes megoldásaival. Hét perccel a befejezés előtt 16:16 volt az eredmény. Mindkét csapatnak még egy-egy gólt sikerült elérni, s így alakult ki a végeredmény, mellyel mindkét csapat játékosai és vezetői elégedettek voltak.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: borult, párás, helyenként ködös idő. Sok helyen szitáló eső, az utakon, főként északon síkosság. Gyenge délkeleti légáramlás. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 2—plusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 0—plusz 3 fok között, délen egy-két helyen 3 fok felett. Távolabbi kilátások: borult idő, esőkkel.

Meteor- és BTC-sikerek az asztaliteniszezők tizek bajnokságán

Az asztaliteniszezők tizek bajnokságát az Urán SC és a BTC tornatermében tartották. Különösen a férfi felnőtteknél voltak érdekes és izgalmas mérkőzések. Horváth tett ki legjobban magáért. Küzdőképességből jelesen vizsgázott, veretlenül nyerte a férfi felnőttek tizek bajnokságát. Kőhalmi gyengébb kezdés után feljavult, s az utolsó nap már csak két játszmát vesztett. A meglepetést Horváth Attila (PEAC) szerezte, aki tartalékként ugrott be és négy győzelmével az előkelő 6. helyet szerezte meg. Az ifjúságiaknál Koronics bizonyult a legjobbnak, ő is veretlenül nyerte a versenyt. A női felnőttek közül Kovarikné rutinos játékával egymásután nyerte a mérkőzéseit, biztosan végzett az első helyen. Jó teljesítményt nyújtott a fiatal Köröshegyi is, aki több jónevű versenyzőt utasított maga mögé. A férfiaknál a Meteor, a nőknél a BTC versenyzői uraltak a mezőnyt. Részletes eredmények:

Férfi felnőttek: 1. Horváth (Vörös Meteor) 9 győzelem, 2. Kőhalmi (Vörös Meteor) 7, 3. Pintér (Vörös Meteor) 7, 4. Ragoncsa (Urán SC) 5, 5. Székelyhidi (Urán SC) 5, 6. Horváth (PEAC) 4, 7. Golácz (BTC) 3, 8. Balázs (BTC) 2, 9. Jób (Urán SC) 2, 10. Ózdi (Siklós) 1 győzelemmel. Jób a harmadik napon sérülésére hivatkozva visszalépett. Érdekesebb mérkőzések: Horvách—Székelyhidi 3:2, Horváth—Kőhalmi 3:2, Pintér—Kőhalmi 3:2, Székelyhidi—Ragoncsa 3:2, Ragoncsa—Pintér 3:2, Horváth—Ragoncsa 3:0, Horváth Attila—Ragoncsa 3:2, Horváth Attila—Jób 3:0, Ózdi—Golácz 3:2, Golácz—Horváth Attila 3:2.

Férfi ifjúságiak: 1. Koronics (Vörös Meteor) 9, 2. Arató (Vörös Meteor) 8, 3. Vér (Vörös Meteor) 6, 4. Fábián (Mozsgó) 6, 5. Papp (Vörös Meteor) 5, 6. Varga (Pécsszabolcsi Bányász) 5, 7. Darabos (Siklós) 3, 8. Pethő (Siklós) 2, 9. Kis-Nagy (Pécsszabolcsi Bányász 1, 10. Perveint (Pécsszabolcsi Bányász) győzelem nélkül.

Női felnőttek: 1. Kovarikné (BTC) 8, 2. Köröshegyi (BTC) 7, 3. Bakonyvári (BTC) 4, 4. Tillmanné (BTC) 4, 5. Baloghné (BTC) 4, 6. Almási (Leőwey Klára Gimnázium) 2, 7. Peer (Leőwey Klára Gimn.) 2, 8. Kiss (PEAC) 1, 9. Mándi (PEAC) győzelem nélkül. Kár, hogy a bólyi versenyzők távolmaradtak a versenytől, s így csak ídlencen indultak.

Kosárlabda NB I. mérkőzések

BEAC—PVSK 83:65 (38:25). NB I férfi mérkőzés. Budapest. Vezette: Vince és Futó. BEAC: Horváth, Laborc, Beleznai, Gyürk, Nagy. Csere: Malecher, Rákóczi. PVSK: Pánczél, Banna, Gombos I, Erdősi, Bátor. Csere: Szamosi, Frank, Varga. A PVSK tervszerűtlenül, csaukodva játszott, de emellett hiányzott a lelkesedés is a vasutas kosárlabdázókból. A pécsi csapat csak az első félidő közepéig tudta tartani a BEAC rohamait, később Laborcot nem tudták semlegesíteni, aki egymásután szerezte a pontokat. Legjobb dobók: Laborc 29, Horváth 19, Nagy 12, illetve Gombos I. 18, Banna 13, Erdősi 10.

MTK—PVSK 79:45 (36:17). NB I. női mérkőzés, vezette: Tarr és Osváth. MTK: Keszelyné, Liptainé, Friedler, Horváth, Kovács. Csere: Juhász, Lipták, Esztergominé, Deákné. PVSK: Kelenfiné, Szabó, Sabacz, Aratóné, Erdősiné. Csere: Láng, Varga, Kovács, Szóvári. A PVSK játékosai az egyéni játékot erőltették. A minden részében jobb teljesítményt nyújtó MTK ilyen arányban is megérdemelten szerezte meg a győzelmet. Legjobb dobók: Kovács 26, Friedler 24, Keszelyné 16, illetve Szabó 20, Erdősiné 9, Aratóné 8.

FELHÍVÁS A IV. ORSZÁGOS TEJTERMELÉSI VERSENYRE

A Törzskönyvelési Felügyelőség felhívja az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek és a törzskönyveltető dolgozó parasztok figyelmét, hogy a IV. Országos Tejtermelési versenyre jelentkezés határideje november 30-án lejár. Azok a tenyészetek, vagy tenyésztők, akik még nem jelentkeztek, de a tejtermelési versenyben részt kívánnak venni, a határidőig írásban, vagy szóban, telefonon jelentkezhetnek a körzeti törzskönyvelési felügyelőnél, vagy a felügyelőségen, Pécs, Széchenyi tér 9. szám.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél.
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-37
Nyomdáért felel: Mellen Bernő

— HALÁLOZÁS. Fájdalommal tudatjuk, hogy Gröbl László, KISZ vezetőségünk odaadó és áldozatkész tagja, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése november 26-án, délután fél négykor lesz a városi temetőben. — Gröbl László elvtárs emlékét őrökre a szívünkbe zárjuk. — Belvárosi KISZ-szervezet tagsága.

— Czindery Endre esp. plébános meghalt. November 27-én temetjük Olaszon.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, kik szeretett nővérem, Ladika Júlia temetésén virágok küldésével és megjelenésükkel fájdalmamat enyhíteni igyekeztek.

Ladika Mária

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK
1958. november 26-i, szerdai műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Ifjúsági műsor. Tamburazene. Gyermekrajz-kiállításra készülnek az ótai úttörők. Kis naptár szerdától—szerdáig. Kóló. Innen-onnan... Érdekességek az élet és tudomány világából. Kínai népmese: „A nagy víz". Szív küldi szívnek szívesen. Közkedvelt dallamok.
17.00: Német nyelvű műsor. Lengyel népdalok. A Mazowsze együttes műsorából. Az idegen lovag. Régi német népballada. Három nagy baranyai termelőszövetkezet életéről. Kurt Heinkels és tánczenekara játszik.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Fiatalok klubja. — Kíváncsiak társasága.
17.45: A béke dalnoka. Emlékezés Babits Mihályra, születése 75. évfordulóján.
17.50: Táncdalok.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.25: Carmen és szerzője.
18.45: A Keltető és a Sütőipari Vállalatnál. — Riportműsor.
18.50: Csárdások.
19.00: Műsorzárás.

Vegyen lottószelvényt!

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (este 7 órakor).
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Razzia (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Makrancos feleség (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó. Három szomszéd, 58/23. világhíradó, Mezőgazdasági kiállítás. Huszártánc. Előadások délelőtt 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.
Petőfi: Razzia (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Szerelem és fecsegés (5 és 7 órakor).
Építők kultúrotthona: Rendkívüli nyár (5 és 7 órakor).
Bőrgyár kultúrotthona: Kisfiú és a varázsló (fél 5 órakor).
Ifjúsági filmszínház: Szökevények (4 és 6 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Vetélytársak (fél 6 és fél 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja): Főutca (7 órakor).
Május 1. (Vasas II.): Azon az éjszakán (7 órakor).
Kossuth (Mohács): Isten és ember előtt (6 és 8 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Éjjeli őrjárat (8 órakor).
Táncsics (Siklós): Növérek (8 órakor).

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik december 2-án, kedden este fél 7 órakor Hermann táncnár vezetésével az Urán KISZ „Tavasz" ifjúsági klubban (Szabadság u. 2.)

AZ UTTÖRŐHÁZBAN

ma délután 3 órakor úttörő színjátszók, szavalók, mesemondók részére megbeszélést tartanak. A megbeszélést vezeti: dr. Békei Lászlóné városi irodalmi szakfelügyelő.

BÁBELŐADÁS

lesz november 30-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Színre kerül: Hamupipőke című mese. Belépődíj 3 forint.

DR. BAKTAY ERVIN

a neves indiakutató ma este 6 órakor Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) tart előadást India őtezeréves múltja címmel. Előadását helyiszíni felvételeiről készült diapozitívek vetítése kíséri. Belépődíj 4 forint, diákoknak 2 forint. Jegyváltás a helyszínen. November 28-án, pénteken este 6 órakor dr. Baktay Ervin ugyanott India népei címmel tart előadást.

*

Opera- és operett-est lesz november 28-án este fél 8 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. Részletek, áriák, kettősök, virágénekek szerepelnek a műsorban. Fellépnek: Barlai Zsuzsa, Éber Pálma, Halmai Lajos, Szabó Tibor, valamint Peskó György zongoraművész. Jegyek a művelődési ház irodáján (Kossuth L. u. 13.) kaphatók.

*

A Pécsi Irodalmi Színpad szombaton, november 29-én este fél 8 órakor, vasárnap november 30-án délután 4 és este fél 8 órakor az Ifjúsági Színházban (Leőwey Klára Gimnázium) közkívánatra ismét bemutatja Sophokles: Antigone című tragédiáját.

TÉLAPÓ-EST

lesz december 5-én, pénteken este 6 órakor Pécs város Művelődési Házában. Színre kerül a Télapó című bábjáték, majd utána Télapó eljön a gyerekekhez és kiosztja az előre leadott, névvel ellátott ajándékokat. Belépődíj 3 forint.

ELŐADÁSOK

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Pécsi Csoportja rendezésében november 27-én, csütörtökön délután fél 6 órakor a Janus Pannonius u. 11. sz. alatt Gregor Aladár, a Magyar Tudományos Akadémia tudományos munkatársa „Vidéki városaink közvilágításának rekonstrukciója" címmel tart előadást.

*

A Magyar Hidrológiai Társaság Pécsi Csoportja rendezésében november 27-én, csütörtökön délután 5 órai kezdettel a Vízügyi Igazgatóság kultúrtermében (Kulich Gy. u. 13—15.) Perényi Károly főmérnök (Országos Vízügyi Igazgatóság) „Beszámoló a Szovjetunióban tett vízhasznosítási tanulmányútról" címmel színes, vetítettképes előadást tart.

SZABÁS-VARRÁS-TANFOLYAM kezdődik kezdőknek december 1-én, hétfőn délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) haladóknak december 3-án, szerdán délután 5 órakor. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint. Tanít: Cser Ferencné. Beiratkozás a művelődési ház irodáján délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

Ugyancsak szabás-varrás tanfolyam indul kezdők és haladók részére december 1-én délután 5 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj összesen 60 forint. Vezeti: Kunszt Dezsőné. Jelentkezés a művelődési ház irodáján (Kossuth L. u. 13.)

APRÓHIRDETÉSEK

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Sellyén.

Komlói Köztisztasági és Kertészeti Vállalat vizsgázott kazánfűtőt azonnali belépéssel keres. Jelentkezni — személyesen a vállalatnál, Komló, Lenin tér 4. Tanácsház II. 238. 108

Kötélgyártó szakmunkásokat és gerebenező munkásokat keresünk kaposvári munkahelyre, Átlagkeresetet 1 800 forint. Részletes felvilágosítást levélbeni jelentkezésre küldünk. Kaposvár és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Kaposvár, Budai Nagy Antal u. 5—9. Telefon 23-02.

Boroshordó eladó, 337 literes. Kossuth Lajos utca 23. Házfelügyelő. 737

Szőlőoltvány és gyökeres vadvessző árusítását megkezdtük a temetővel szemben lévő lerakatunkban. Kertészeti Vállalat. 124

Pécsi Építő és Tatarozó Vállalat Pécs, Déryné utca 35, 1 etető és segédmunkásokat felvesz. 126

Keresek négyezer kölcsönt. Tiszteletdíj 1600 forint, vagy hízómalacok, bor. Délutánonként, Nyíl utca 24. sz. Tóthék. 745

Hálóberendezés, Kalor-kályha, félháló, — ágyak, szekrények, konyhaszekrény, matracok eladók. Felső-Vámház utca 2. szám, Üzlethelyiség. 730

2 darab fiatal, cca 170 kg-os hízó eladó. Felszabadulás út 55. — (Gyárváros) 748

Azonnal beköltözhető kétszobás, összkomfortos, kertes családi ház eladó. Pécs, Zöldfa utca 22. 76

Kombinált szobabútor eladó, esetleg külön is. Alsó-Malom u. 2. sz. 716

Részletfizetésre háromnegyedes, négynegyedes iskolahegedűk, háromnegyedes cselló, mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla utca 17. 731

Hálószobabútorok, — kombinált szobabútor, konyhagarnitúrák, — könyvszekrény, vitrin, kályhák, asztalok, székek, szalongarnitúra nagy választékban. Bárányinál, Hal tér 1. 742

Vennék platina vagy kékrókát, párosat is, esetleg más világos nemes szőrmegallért. Perczel utca 11/a. I. 4. Telefon: 46-39, 1—5 óráig. 743

Egy új Singer súlylyesztős varrógép olcsón eladó. Városház utcai gépraktár. 727

Vontatóra, Zetorra és gépkocsira segédvezetőnek, vagy dömperre elhelyezkednék. — Jogosítvánnyal rendelkezem. Benkő Géza, Sellye. 726

Sásdon, Ujtelepen — házhelyek eladók. Érdeklődés Schildnél, Sásd. 749

Vasútállomás közelében, Szabadság úton kettőszoba, konyha és egyszoba, konyha és mellékhelyiségből álló családi ház eladó. 55 000 Ft. Fele 5 évi részletben is fizethető. Érdeklődni Mészáros üveges, Irányi Dániel tér 7. 742

Két kisgyermekem mellé keresek egészségnapos elfoglaltsággal megbízható nőt. Érdeklődni: Cinderi u. 1/2. sz., délután 5—7-ig. 733

Különbejáratú bútorozott szoba 1-re kiadó dolgozó házaspárnak vagy két nőnek. Pécs, Engels út 43. 735

Azonnali beköltözhetőséggel szoba-konyha éléskamrás öröklakás eladó. Sallai u. 52. sz. Annuséknál. 738

Vadászkutya, kutyaól, fegyvertok, magyarházi fajgalambok eladók. Hernádi, Pécsbányarendező (Uszög) állomás. 721

Két hízó eladó. Mártírok útja 55. 719

Eladó egy szép diószínűre festett hálószobabútor és egy diófurnéros, politúros új kerekasztal, igényesnek. Felső-Ballokány utca 20. 718

Ürögi buszmegállónál 1800 n-öl rét, házhelyeknek alkalmas és kertészetnek is, eladó. Bővebbet Ürög 80. sz. Ferencz. 726

Hálószobabútor, — ágyak, szekrények, asztalok, ebédlőszekrény, háromajtós szekrény eladó. Rákóczi út 48. Koltai. 711

Öröklakás, szép 2 szoba, hall, beköltözhetőséggel 95x220 ajtó tokkal eladó. Telefon: 43-08. 709

Konyhaberendezés, — modern, új, kisipari eladó. Bartók Béla u. 37. sz. 704

Bejárónő állást keres heti háromszori elfoglaltsággal. Zsolnay u. 44. földszint 1. 710

Ürögben egy 4 hektós füllesztő eladó, vagy benzineshordókért elcserélhető. Ferenc; — 80. sz. 723

Kis családi ház eladó lakáscserével. — Üres konyha, spejz azonnal elfoglalható. Érdeklődni Doktor S. u. 72. Ricza. 699

Tiborc u. 30. szám alatt házhely, szőlő eladó. Cím: Kossuth utca 19, udvarban. 692

Ürög Felsőhegy 14. sz. 1000 vagy 1200 n-öl szőlő egyben vagy kisebb részben is eladó. Bővebbet Ürög 80-ban. 727

Különbejáratú bútorozott szoba két kömöly, állásban lévő férfinek kiadó. Zidina környék 4. sz. 736

Öröklakások! József utca nyolc szám alatt emeleten és földszinten jobbra; összkomfortos, háromszobások eladók. 725

Vizsgázott kazánfűtőt azonnal alkalmaz — Patyolat Mosoda Vállalat. Jelentkezés — Pécs, Szabadság u. 13.

MOST VEGYEN!
Alkalmi kiárusítás
a Pécsi Ruházati Bolt kijelölt szaküzleteiben
20—50%-os árcsök' entéssel
gyapjú, pamut, méteráru, konfekció, cipő, divat-, kötöttáru, bőrdiszmű stb.
Kossuth L. út 25. Kossuth L. út 30. Bem u. 6. Jókai tér 2. Sallai u. 6.

Villany- és robbanómotorok
nagy választékban kaphatók:
MEZŐSZÖV VÁLLALAT
Pécs, Rét u. 33. Tel.: 10-12.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 280. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR CSÜTÖRTÖK, 1958. NOVEMBER 27.

Fiókák

Fotó: Bartal Ferenc

A választás eredménye arra kötelez, hogy még határozottabb lépésekkel haladjunk előre a szocializmus építésének útján

Az új országgyűlés első ülése

Szerdán első ülésre összeült a november 16-án megválasztott országgyűlés. Az ülés iránt országszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg.

Jóval 11 óra előtt benépesültek az üléstermet környező folyosók, ahol a régi és az új képviselők szívélyesen beszélgettek, ismerkedtek egymással.

Tizenegy órára megteltek a fényárban úszó üléstermek padjai. A karzatokon üzemi, falusi, hivatali dolgozók foglaltak helyet.

Tizenegy óra után néhány perccel nagy taps közben léptek az ülésterembe a párt és a kormány vezetői.

Részt vett az ülésen Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, dr. Münnich Ferenc, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Apró Antal, Biszku Béla, Fehér Lajos, Fock Jenő, Kállai Gyula, Kiss Károly, Marosán György, Rónai Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Antos István, Benke Valéria, Csergő János, Czottner Sándor, dr. Doleschall Frigyes, Dögei Imre, Kisházi Ödön, Kossa István, Kovács Imre, Nagy Józsefné, dr. Nezvál Ferenc, Révész Géza, dr. Sik Endre, Tausz János, Trautman Rezső miniszterek, Kiss Árpád, az Országos Tervhivatal elnöke.

A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

Az ülést Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke a következő beszéddel nyitotta meg:

Dobi István elvtárs megnyitja az új országgyűlés ülését

Szolgálja az országgyűlés törvényhozó munkája megbízatásának utolsó órájáig a nép és vezető ereje, a Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány egységének és kölcsönös bizalmának további elmélyülését, drága hazánk előrehaladását a béke és a szocializmus útján.

— Tisztelt Országgyűlés! Az 1958 november 16-án megválasztott országgyűlés alakuló ülését megnyitom.

— Köszöntöm ebből az alkalomból az országgyűlés tagjait, népünk képviselőit, akiknek a Magyar Népköztársaság e legfőbb államhatalmi, törvényhozó testületében az elkövetkező négy évben megtisztelő feladata és kötelessége lesz az ország legfőbb ügyeinek irányítása.

— Engedjék meg, hogy valamennyi képviselőtársam nevében erről a helyről mondjak őszinte köszönetet hazánk választópolgárainak, egész dolgozó népünknek azért a mélységes bizalomért, amelyet képviselővé választásunk alkalmával kinyilvánított.

Legyen a Hazafias Népfront jelöltjei iránt tanúsított bizalom kiapadhatatlan forrás és szakadatlan lelkesítő erő az országgyűlés minden tagja számára abban a felelősségteljes és nemes munkában, amelyet népünk javára végeznie kell.

— Népünknek a választáson megnyilvánult egyöntetű elhatározása és bizalma politikánk iránt —, amely az országot történelmünk egyik legtragikusabb szakaszából is sikerrel vezette ki, — bennünket, a nép valamennyi választott képviselőjét arra kötelez, hogy szeretett hazánk felvirágoztatását, népünk gazdagabb és boldogabb jövőjét szolgáló törvényeket alkossunk.

— Hassa át a nép minden képviselőjének tevékenységét — együtt és külön — a munkások és parasztok szövetsége erősítésének, a népi hatalom szolgálatának felemelő tudata.

Kijelölik a korelnököt és korjegyzőket

Harrer Ferenc korelnök a képviselők tapsai közben elfoglalta az elnöki széket.

— *Tisztelt Országgyűlés! Mélyen meg vagyok hatva, amikor — a legmagasabb életkor jogcímén — harmadszor foglalom el néhány percre az országgyűlés elnöki székét* — mondotta bevezetőben, majd

— E magasztos célokat szolgáló feladatok megvalósításához sok sikert kívánok az országgyűlés minden tagjának — fejezte be az országgyűlés nagy tapsai közben beszédét, majd javasolta, hogy korelnöknek Harrer Ferencet, mint az országgyűlés legidősebb képviselőjét, jelöljék ki.

hangsúlyozta, hogy november 16-án népünk a Hazafias Népfrontban megtestesült egységben választotta meg képviselőit az ország törvényhozásába. A régi képviselők tapasztalata és az új képviselők már kipróbált közéleti munkája biztosítéka annak, hogy az országgyűlés eredményesen fog dolgozni.

A korelnök szavai után kijelölték a korjegyzőket, az országgyűlés két legfiatalabb tagját: *Csarnai Jusztinát* és *Nagy Zoltánt*, majd *Varga András*, az országos választási elnökség elnöke — az 1958. évi III. törvény értelmében — ismertette a november 16-i választások lefolyását.

Az érvényes szavazatok 99,6 százalékát a Hazafias Népfront jelöltjeire adták le

Az országos választási bizottság elnökének beszámolója

— Törvényeink értelmében — mondotta — a Hazafias Népfront kijelölte az országos választási elnökség tagjait, akik 1958. október 1-én a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke előtt letették az előírt esküt.

Az országos választási elnökség elvégezte a törvényben előírt feladatait:

őrködött a választások törvényessége felett; irányította a helyi választási elnökségek munkáját; — megállapította az egyes országgyűlési választókerületekben megválasztandó képviselők és pótképviselők számát; elfogadta az országgyűlési választókerületi lajstromokat, — nyilvántartásba vette a képviselőjelölteket; — közhírré tette az országgyűlési képviselők választására vonatkozó országos eredményt valamint megállapította a tanácstagok választására vonatkozó országos eredményt.

Az országos választási elnökség megállapította, hogy a választások előkészítésére és lebonyolítására vonatkozó jogszabályok kellő időben megjelentek — mondotta, majd részletesen ismertette a választások technikai lebonyolítását. Választási elnökség alakult minden államigazgatási egységben: összesen 3265 elnökkel, 16 373 taggal. Választókerületi bizottság alakult minden országgyűlési és tanácsi választókerületben: összesen 160 942 bizottság 337 389 taggal. A választási elnökségek alakították meg — a Hazafias Népfront helyi szervezőinek javaslata alapján — 12 412 szavazókörben a szavazatszedő bizottságokat, összesen 62 060 taggal.

A választási szervek munkájában mintegy 416 000 állampolgár vett részt.

E bizottságok tagjai megbízatásukat önkéntesen, szívesen vállalták és a rájuk bízott feladatok végrehajtásán időt és fáradságot nem kímélve munkálkodtak mind a választások előkészítő időszakában, mind a választás napján. Az országos választási elnökség itt az országgyűlésben mond köszönetet mindazoknak az állampolgároknak, akik lelkes munkájukkal elősegítették a választások sikerét.

Az országgyűlési képviselőket és a tanácstagokat a jogszabályokban meghatározott rendben jelölték. A jelöltek személyére a lakosság, a tömegszervezetek, továbbá az üzemek, a gépállomások, az állami gazdaságok, a termelőszövetkeztek, a hivatalok és intézmények dolgozói gyűléseken tettek javaslatot. Ennek alapján állította össze a Hazafias Népfront az országgyűlési képviselők választókerületi lajstromaira vonatkozó javaslatát, valamint jelentette be tanácstagjelöltjeit a megfelelő választókerületi bizottsághoz.

A jelölés a törvényekben előírt feltételek megtartásával, szabályosan történt.

(Folytatás a 3. oldalon)

Uj boltok, bányászklub, szebb munkásszállások a pécsi bányavidéken a párt-intézkedések nyomán

A Baranya megyei párt- és tanácsi vezetők az elmúlt hónapokban meglátogatták a bányavidéket és intézkedtek az ott felmerült panaszok orvoslására. A látogatás nyomán István-aknán a bányászfürdő, az üzemi étkezde, a bányász művelődési ház állapotát, valamint a bányász munkásszállások, az itt dolgozó Aknamélyítő Vállalat és a 3. számú Mélyépítő Vállalat munkásszállásainak állapotát javították meg. Ezenkívül új boltokat — zöldségelárusító üzletet, fodrászatot, cipőjavító részleget és új, szépen berendezett italboltot — nyitottak, utakat portalanítottak az akna környékén.

A pécsbányai Széchenyi-aknán a célszerűtlenül épült és berendezett fürdő felújítását meggyorsították és a javításokat a bányászok igényeinek figyelembevételével készítették el. Gondoskodtak arról, hogy Pécsbányatelepre éppenúgy jusson friss kenyér, mint a város belterületére. Pécs-Meszesen bányászklubot létesítettek. Az elmúlt két évben kilencezer lakosúvá fejlődött Pécsnyugati bányászvárosrészben gyorsított iramban új élelmiszerüzleteket nyitottak, a korszerű vásárcsarnok felépítéséig ideiglenesen piacteret létesítenek. Meggyorsították az új városrész rendezését, utak, járdák építését, a Pécs belvárosával összekötő autóbuszjáratok és útvonalak számát pedig gyarapították.

Német mezőgazdasági szakemberek érkeztek Pécsre

Nemrégiben a Német Demokratikus Köztársaság legnagyobb állami gazdaságában, a Lutherstadt—Eisleben-i Walter Schneider állami gazdaságban járt a pécsi állami gazdaság igazgatója és egy kerületvezetője. A látogatást most visszaadva Pécsre érkezett Walter Schirnig párttitkár, Odmár Schmidt főkönyvelő, Wilhelm Frank traktorgépész és Fürtsch Herman üzemegységvezető.

— Az a vágyunk, — mondotta a Dunántúli Napló munkatársának Walter Schirnig — hogy sok, jó tapasztalatot vihessünk haza. Mi mindenre kíváncsiak vagyunk, ami itt jó és bevált. Ugyanakkor tanítani is szeretnénk. Van néhány dolog, amit mi másként — úgy véljük jobban — csinálunk, mint pécsi barátaink. A tapasztalatgyűjtésre és átadásra bőven lesz alkalmunk, három hétig tartózkodunk szép városukban.

A német vendégek meglátogatják a Bábolnai Állami Gazdaságot és a Balatonaligai Állami Gazdaságot is, valamint látogatást tesznek a tokaji borvidékre.

Négymillió kalória fűtőértékű gőz

A régi pécsi erőmű közvetlen környezetében felépült pécsújhegyi üzemeket sorra bekapcsolták az erőmű távfűtőhálózatába. Kályhák helyett jelenleg már az erőmű gőzével fűtik a szénelőkészítőművet, a műhelyeket, az új nyolcszáz személyes munkásfürdőt és az erőmű biztosítja a brikettgyár gőzellátását. Az üzemek és egyéb létesítmények fűtésére a pécsi erőmű naponta 4 millió kalória fűtőértékű gőzt ad.

Befejezéshez közeledik a hidasi brikettgyár műszaki átadása

Még júliusban beszámoltunk arról, hogy több mint két és félévi építőmunka után néhány hónapig próbaüzemeltetést tartottak az új hidasi magasnyomású brikettgyárban. A próbaüzemeltetés során kiderült: ahhoz, hogy a gyárban a hidasi lignitből kötőanyag nélkül minden tekintetben megfelelő brikettet gyárthassanak, több kisebb-nagyobb módosítást kell eszközölni.

A gyár építői, a német szakemberek ezeket a módosításokat azóta lényegében elvégezték, s e hónap 5-én sor kerülhetett a hidasi brikettgyár gépeinek műszaki átadására. A gépek műszaki átadása először a berendezések üres járatásával kezdődött meg. Mivel e közben különösebb hibát nem észleltek, november 10-én szenet is adtak a gépekre — hozzákezdtek a brikettgyártáshoz.

A gépeket jelenleg is kétharmadban járatják, s most már — mivel az utóbbi időben a hidasi lignit minősége is lényegesen javult — 3600—3700 kalóriás, megfelelő szilárdságú brikettet állítanak elő.

A műszaki átadás végső aktusára valószínűleg még e hét végén sor kerül. Ekkorra várják ugyanis Hidasra a freibergi akadémia küldötteit, valamint magyar részről dr. Tarján Gusztáv akadémikust, a soproni műszaki egyetem professzorát és Ajtay Zoltánt, a Bányászati Kutató Intézet igazgatóját.

E német és magyar szakemberekből álló vegyesbizottság összehívása azért vált szükségessé, mert a magyar fél véleménye szerint a jelenlegi gyártási technológia még bizonyos változtatásokra, tökéletesítésre szorul. Reméljük, hogy ezzel a német fél is egyet ért s akkor — még a gyár üzemszerű beindítása előtt — bizonyos gépek sorrendjét felcserélik.

De van ezenkívül más megoldásra váró probléma is. Egyik ezek közül a szentároló mielőbbi megépítése. A hidasi bányaüzem ugyanis nem rendelkezik olyan megfelelő szentárolóval, amelyben a különböző minőségű szeneket keverni lehetne és így a gyárnak nem tud mindig azonos minőségű szenet szállítani. A probléma megoldásához természetesen már hozzá kezdtek. Előreláthatólag a jövő év elejére már el is készül, a két darab egyenként 20 vagon szén befogadó képességű szentároló.

A másik problémát — a présből kikerült brikett hűtését, szállítását és rakodását szolgáló berendezések bizonyos átalakítását — is sürgősen meg kell oldani. A jelenlegi szállító és rakodó berendezések ugyanis nagy megterhelésnek teszik ki a brikettet. Itt is a jobbára meglévő berendezéseket kell átcsoportosítani, hogy a brikett — lehetőleg minél kevesebb átadással — kerüljön a vagonba. A szállító berendezések átcsoportosítását a gyár műszaki átadásával egyidőben akarják elvégezni.

Elkészült Mohács 1959 évi városfejlesztési terve

Mohács város Tanácsa elkészítette 1959-es évi városfejlesztési tervét. Ezt a végrehajtó bizottság rendes ülésén részleteiben is megtárgyalta és jóváhagyta. A terv szerint *a tanács a jövő esztendőben összesen 1 955 000 forintot kíván városfejlesztésre fordítani.*

A tanács már az elmúlt évben is tervbe vette egy köztisztasági fürdő építését. Erre azonban azért nem kerülhetett sor, mert a fürdő felépítésére kiszemelt épületet a Műemlékvédelmi Felügyelőség műemlékké nyilvánította. A tanács a jövő esztendőben egy másik telken *megkezdi a köztisztasági fürdő építését 400 000 forintos költséggel,* amelyhez a lakosság 50 000 forint értékű társadalmi munkával járul majd hozzá.

A város több utcája — főleg azonban a Bajcsy-Zsilinszky utca, a Rózsa, a Vörösmarty és a Terv utca — egy-egy kiadósabb eső után napokon át víz alatt áll. Ezt az áldatlan állapotot kívánja megszüntetni a tanács, amikor *a városfejlesztési tervbe felvette a város csatornázásának megkezdését.* A jövő évben 400 000 forintos költséggel ezer folyóméter hosszú csatornahálózatot építenek ki.

Az Ujvárosban az elmúlt évben a tanács egy húsfüstölőt létesített. Ezzel kapcsolatban tervbe vette, hogy eleget tesz a lakosság kérésének: *a húsfüstölőre egy emeletet építtet,* mert a jelenlegi befogadóképessége kicsi. Ugyancsak a lakosság kérésére, a húsfüstölő mellé egy daráló helyiséget is létesít, amelyben a földművesszövetkezet, vagy termelőszövetkezet daráló motort üzemeltethet.

A város üzemeinek fejlesztésére a tanács a hároméves tervidőszakban összesen 300 000 forintot kíván fordítani. Ebből az összegből a jövő évben *130 000 forintot költ majd a Mohácsi Gép- és Fémárugyár öntödéjének korszerűsítésére.*

A város területén több olyan államosított ház van, amelynél pár ezer forintos költséggel lakást lehetne kialakítani. Ezért a tanács tervbe vette, hogy 1959-ben *öt lakást alakíttat át a községfejlesztési alap terhére.*

Az elmúlt évben bevezették a városban a szarvasmarhaállomány mesterséges megtermékenyítését. A legutóbbi ellenőrző vizsgálat 80 százalékos eredményt állapított meg. Ezért a végrehajtó bizottság úgy döntött, hogy a mesterséges megtermékenyítés tökéletesebbé tétele érdekében 30 000 forintos költséggel egy inszeminálló helyiséget létesít.

Egészségügyi célokra 70 000 forintot fordítanak. Ebből a szigeti új települések körzeti orvosi ellátottságát kívánják fejleszteni és megoldják majd a városi körzeti orvosi rendelővel kapcsolatos problémákat.

A város területén van még néhány olyan utca, ahol beton gyalogjárda nincsen. A lakosság kérésére ezen utcáknak legalább egyik, a legforgalmasabb oldalát beton gyalogjárdával látják el. *Jövőre összesen 600 folyóméter beton gyalogjárdát építenek majd.* Erre a tanács 50 000 forintot irányzott elő, a lakosság pedig 10 000 forint értékű társadalmi munkát vállal.

A jövő esztendőben a Szőlőhegyen és az új-mohácsi településen javul a közvilágítás és az eddiginél *jobban kivilágítják a Duna-parti sétányt is.* A tanács Balatonfenyvesen üdülő létesítése céljából telket vásárol, hogy minél több mohácsi gyermeket üdültethessen. Csekély beruházással bővítik az óvodák nyári helyiségeit és ezzel megszüntetik az eddigi túlzsúfoltságot, az *általános gimnáziumnak a politechnikai képzést szolgáló helyiségének elkészítéséhez pedig 100 000 forintos költséggel járul hozzá a tanács.*

A Bartók Béla Művelődési Házban ruhatárat létesítenek, pótolják a berendezési tárgyakat, rendbehozzák a kerthelyiséget, kifestik a tánctermet. Pótolják a városban működő négy zenekar felszerelését.

Az új termelői árrendszerről

II.

A termelői árváltozás érinti-e a fogyasztói árakat is?

Nem. A termelői árak általános változása ellenére a mai fogyasztói árak maradnak érvényben, kis kivételtől eltekintve. A termelői árrendezés átlag 65 százalékkal növeli az ipari nettó termelői árak színvonalát és lényegbevágóan változtatja meg az árarányokat. A termelői árrendezés során azonban nem fog megváltozni az államnak az a gyakorlati árpolitikája, mely külön termelői és ettől függetlenül külön fogyasztói árpolitikát folytat.

A termelői árrendezés ilymódon közvetlenül nem érinti a lakosság életszínvonalát, a termelői árak emelkedése főként a forgalmi adó csökkentésével fog kiegyenlítődni, hogy a fogyasztói árak változatlanul maradhassanak. Az ipari termelői árak rendezése azonban mégis kihat majd következményeiben a dolgozók életszínvonalának emelkedésére, mert a vállalatokat gazdaságosabb, korszerűbb termelésre ösztönzi, így a nemzeti jövedelem gyorsabb növekedése útján közvetve javítja az életszínvonalat is.

Az árrendezés előkészítése

Az új termelő árak megállapítása és az új árrendszer bevezetése mind az elméleti, mind a gyakorlati közgazdászokra jelentősségteljes munkát rótt. Az ország vezető közgazdászai széleskörű viták során tisztázták az árrendezés elméleti kérdéseit, megállapították az elmúlt árrendszer hibáit és hiányosságait, lefektették az új árrendszer elméleti alapjait és felmérték annak várható közgazdasági kihatásait. De nem kis munkát jelentett ez a feladat a vállalati dolgozók számára sem. Több százezer cikknek a kalkulációját kellett felülvizsgálni, a tényleges önköltséget felmérni ahhoz, hogy az egyes cikkek iparági önköltsége pontosan megállapítható legyen, ami az új termelői ár alapját képezi. Külön nehézséget jelentett figyelembe venni azokat a kölcsönös hatásokat, amelyeket az árváltozás során az egyes cikkek egymásra gyakoroltak. Ezek a számítások és felmérések a vállalatoknál, az iparigazgatóságoknál és minisztériumoknál elkészültek, az új termelő árrendszer rövidesen könyvalakban is meg fog jelenni. A munka egyik nehéz szakasza ezzel tehát lezárult.

Forradalmi változás a vállalati közgazdászok munkájában

Az új termelői árak bevezetése forradalmi változást okoz a vállalati közgazdászok munkájában. A költségvetést, a terveket és a készleteket át kell árazni az új árak figyelembevételével. Az anyagi ösztönzés eddig alkalmazott módszerei is felülvizsgálatra szorulnak. Az árrendezéssel változik a vállalati alaprentabilitás, a jövőben a nyereségrészesedést a megváltozott alaphoz mérten kell elbírálni.

A vállalati közgazdászok, műszaki és pénzügyi dolgozók gondolkodásmódját, értékítéletét is át kell állítani az új árak nak megfelelően. A különböző iparcikkek gazdaságosságáról alkotott értékítélet a régi árrendszernek megfelelően alakult ki. Most meg kell tanulni az új árrendszerben gondolkodni. Felül kell vizsgálni a korábbi elemzéseket és számításokat, hiszen ami a régi árrendszerben gazdaságosnak és kifizetődőnek látszott, az új árrendszerben esetleg kevésbé lesz gazdaságos. És megfordítva: előfordulhat, hogy az eddig gazdaságtalan termelés, gazdaságossá válik.

Ezért külön elemzést kell végezni az egyes gyártmányok jövedelmezőségére vonatkozóan. Az új termelői árak az iparági átlagos önköltségi színten alapulnak. Ezért különös vizsgálatot érdemel, hogy milyen mérvű a vállalati önköltség eltérése ettől a színttől. Ezek az eltérések hívják majd fel a figyelmet arra, hogy egyes gyártmányok konstrukciója, technológiája elmaradott, korszerűtlen, ami a gyártások átprofilírozására, vagy korszerűsítésére kell, hogy vezessen.

Magában az önköltség szerkezetében is jelentős változások történnek:

megnő az anyagköltség jelentősége

ugyanakkor a munkabér költségek aránya csökkenni fog. Ez az önköltségcsökkentési feladatokat is módosíthatja.

Az anyagárakon belül megváltozik az egyes alap- és segédanyagoknak egymáshoz való viszonya is, ezért kívánatos a felhasznált anyagokat abból a szempontból is elemzés alá venni, hogy melyik anyagfajta lesz leggazdaságosabb és legmegfelelőbb. Különösen meg kell vizsgálni az importanyagok felhasználásának gazdaságosságát.

A műszaki fejlesztési alap beépítése az új árrendszerbe kívánatossá teszi annak vizsgálatát is, hogy az erre a célra biztosított összegek milyen irányú felhasználást nyerjenek és a felhasználással együtt jár-e majd a kívánt gazdasági eredmény is.

Elemzési feladatot jelent, hogy a jövőben a termelés mérése nem változatlan, hanem folyóáron történik, biztosítani kell a termelési volumen és a termelékenységi mutatók dinamikájának mérési lehetőségét. A jövőben a termelés volumenének mérése a folyóárak és árindexek segítségével történik, ami új elemzési feladatot és módszereket tesz szükségessé.

Az összehasonlítás

a korábbi időszakok termelési adataival az új árrendszer következtében igen nehéz lesz, ezt azonban mégis lehetővé kell tenni, mert a fejlődés elemzésének az összehasonlíthatóság képezi az alapját. A vállalati adatok összehasonlíthatóvá tétele csak beható elemzés segítségével és átdolgozásával lesz lehetséges.

Az elmondottakból következően az ipari termelői árak változása gazdasági életünknek egyik jelentős fordulópontját képezi, ennek helyes végrehajtása és a várt eredmény biztosítása mind az irányító szervekre, mind a vállalati közgazdászokra és dolgozókra jelentős feladatot ró az elkövetkezendő időszakban is.

Dr. Erdélyi Ernő,
a TIT közgazdasági szakosztályának titkára

Puccini est

Emlékezetes hangverseny-estén áldozott a pécsi zenei élet Puccini emlékének hétfőn este.

A nagy operaszerző születésének 100. évfordulója alkalmából szerte a világon felcsendülnek halhatatlan melódiái, életre kelnek zenébe formált alakjai a világ minden operaszínpadán.

Pécsett opera nincs, de sokan vannak, akik szeretik Puccini zenéjét s éppen ezért megbecsülik emlékét.

A hétfő esti operahangverseny keretében két legnépszerűbb mesterművének, a Pillangókisasszony és a Tosca c. operáknak legszebb részleteit hallhattuk zenekar, szólisták és kórus előadásában. A hangverseny karmestere Horváth Mihály zeneiskolai igazgató volt, aki nemcsak régi szerelmese a pécsi opera ügyének, hanem karmesteri tevékenységének is jelentős területe Puccini operaművészete. Méltán esett rá a választás, amikor felkérték a Puccini-est karmesteréül. A Tosca emlékezetes színpadi előadása (1950) az ő nevéhez fűződik.

Az Állami Operaház négy kiváló vendégművésze az ünnepi esthez méltó élményt nyújtott a két opera hálás szerepeinek és világhírű részleteinek megszólaltatásával. Papp Júlia érdemes művész éppen a Tosca előbb említett előadásai alkalmával írta be nevét a pécsi zenekedvelők szívébe. Most is — mint mindig — kiválót nyújtott.

Már a nyáron nagy ünneplésben részesítette a közönség a szabadtéri színpad Álarcosbál előadásán Komlósy Erzsébetet, a magyar énekesgárda nagyszerű altigéretét. Bár az est keretében neki jutott a legkevesebb énekelni való, mégis kimagaslót nyújtott ez a fiatal, rendkívül kultúrált hangú énekesnő. A pécsi zenekedvelők örömmel várják további pécsi szerepléseit, melyek során Verdi Requiemjében és Sugár Hősi énekében, tehetségéhez méltó, nagy szerepekben lép koncertpódiumra.

Mátrai Ferenc avatott Puccini énekes. Akik vasárnap este a Magyar Rádió Bohémélet előadását hallgatták és élvezték, nem csalódtak a Pillangókisasszony és Tosca tenoristájában sem.

Petri Miklós, operaházunk fiatal — Pécsről elszármazott — énekese nagyszerű Scarpia alakítást adott oratórikus lehetőségek között is.

A Liszt Kórus és a zenekar lelkesen fogtak össze az est sikere érdekében, mely méltó volt Pécshez és az alkalomhoz.

Új árvízvédelmi fal épült Mohácson

Tavaly 230 méteren, az idén pedig — majdnem félmillió forintos költséggel — 540 méter hosszúságban emeltek új, erős mellvédet a város alatti Duna-szakaszon. Ez ötven centiméterrel magasabb a régi falnál és hetven centiméterrel haladja meg az eddigi legnagyobb — 1956-os — dunai vízszintet. A nemrég elkészült vasbeton fal a számítások szerint a legerősebb jégnyomásnak is biztosan ellenáll. A hátralévő szakaszon 1959-ben és 1960-ban építi majd fel a Pécsi Vízügyi Igazgatóság az új, erős árvízvédelmi falat.

IDEGEN utakon

BARDI LÁSZLÓ REGÉNYE

31

Amikor csoportosan vágtak neki a fiúk az utcáknak, egyik kedvenc szórakozásuk az alkalmi árusokkal való alkudozás volt. Ilyenkor Luluék Zolit is magukkal vitték, mert ő beszélt közülük a legfolyékonyabban angolul.

*Ilyenkor azokra az elszánt emberekre vadásztak, akik az utcasarokra megtelepedve stentori hangerővel bizonygatták a járókelőknek, hogy egyedül önáluk kapható a tökéletes Bison borotvapenge — guaranted for a hundred of shave!** — avagy a felülmúlhatatlan Atomic napszemüveg — radiant-proof, ladies and gentlemen!****

Amikor egy ilyen csodavigéc — Simi elnevezése — állt az útjukba, ártatlan képpel állítottak hozzá, de természetesen nem egyszerre, hanem szép sorban, egymás után. Az első vásárlójelölt, akinek szerepére legtöbbször Lulu vállalkozott, részletesen elmagyaráztatta magának az illető árucikk összes előnyét, használatát, árát. Ez persze roppant bonyolult, — s a járókelők számára bizonyára nem kis élvezetet jelentő — pantominjáték formájában ment végbe. Amikor aztán az árus már izzadt a buzgalomtól és magában biztosan remegve számolgatta a nem mindennapi vásár hasznát, Lulu udvariasan megemelte a kalapját s ellejtett az elképedt árus mellett. Pár pillanat után, amint felocsudott csalódásából az utcák kereskedője, odalépett hozzá a következő vevőjelölt, s előlről kezdődött az alkudozás.

Akadt olyan sucker is, aki még a harmadik-negyedik „alkudozót" is türelmesen kioktatta, de volt olyan idegesebb természetű amerikánus is, aki már a második beugratás után ökölrázással kergette el még a valódi vevőket is.*

Ezek a játékok Zolinak is tetszettek, hiszen oly sok hónap óta nem élhették már vidám, fiatal életüket, mindig csak a gond és a várakozás nyugtalanította őket. Felelőtlenségükre csak akkor döbbentek rá, amikor egyszer egy őszhajú képárust tettek csuffá. Az idős ember nehézkes mozdulatokkal rakta össze kis festményeit, bal hóna alá vette őket, jobbkezébe kopott mankót fogott s lassan, minden átkozódás nélkül odébb bicegett.

Zoli szíve elszorult, ez már nem tréfa! Ez a szerencsétlen ember bizonyára nem jókedvéből állt ki az utcasarokra! Lehet, hogy beteg feleségének kellett orvosságravalót keresnie, talán a házbérét sürgették, s most ők kamaszos kegyetlenséggel megakadályozták ebben! — Ettől az esettől kezdve nem vett többet részt Luluék utcai alkudozásaiban.

Az YMCA otthonban sokszor fordultak meg látogatók. Kezdetben még újságírók is gyakran néztek be, szenzációt szimatolva érdeklődtek a jövevények körében. Kisebb csippcsupp szabadságharcosdi őket már nem vette le egykönnyen a lábukról, mert az előző diszszidenscsoportok már elárasztották az amerikai sajtót az összes létező és létezhető hőstettel. A magyar hőstettek múlandóságát azonban már Camp Kilmerben kezdték meg érteni, ahol először láttak amerikai ifjúsági televíziós programot. Később, amikor belelapoztak már a különböző Junior and Senior Magazine-ekbe, nem is beszélve az átlagfilmekről, látták bizony, hogy itt nehéz felvenni a versenyt. A színes kis comic book-ok, a bűnügyi és exotikus newsstandok színvonalához képest bizony sablonos és fantáziaszegény volt még a novemberi hóhérok munkája is.

Valószínűleg ezzel az intézményesen terjesztett gyilkosság propagandával függött össze, hogy a szemüveges gondnok fejcsóválva fogadott minden későesti vagy éjszakai kimaradást. Igaz, az ő gondja is napról-napra kevesebb lett, lassan kezdtek fogyni a bevándorlók.

Időnként munkaközvetítő irodák ügynökei, nem ritkán korábbi magyar polgárok látogattak el a szállásra, s egyes szakmák munkásai után érdeklődtek.

Sok csalódás kezdődött ezekben a napokban. A diplomásokra például senki sem volt kíváncsi; közölték a letört emberekkel, hogy általában két évi gyakorlati munka után kérhetik csak a diplomakiegészítő vizsgájukat.

— De hogyan szerezzünk itteni gyakorlatot, ha oklevél nélkül nem alkalmaznak a szakmánkban? — tört ki egy elkeseredett férfi.

— Nekem is családot kellene eltartanom — panaszkodott egy riadt tekintetű szemüveges ember.

— Ne aggódjon, — legyintett könnyedén a munkástoborzó —, akad itt elég jobb az államokban! Legfeljebb más szakmára képezi át magát! — tette hozzá humorizáló szándékkal, de hatás nélkül.

Fricinek egyenesen a szemébe nevettek, amikor érdeklődött, hogy milyen lehetőségei vannak, mint sofőrnek?

— Még ha nemzetközi vizsgája lenne! De így?! Nagyvárosi gyakorlat nélkül, az ország ismerete nélkül?! Itt, ahol az iskolásgyerekek is tudnak vezetni? — hűtötték le.

(Folytatjuk)

* balek

** 100 borotválkozás garantálva!
*** Sugárzás-biztos, hölgyeim, uraim!

Operabál PÉCSETT

Színész-bál volt már Pécsett és jogosan, hiszen Nemzeti Színházunk, Kamaraszínházunk révén illendő is. hogy legyen, de Opera-bál még soha.

Nos, ha eddig nem is volt, most lesz! A Budapesti Illatszergyár, a Déldunántúli Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat, valamint a Pécsi Állami Áruház rendezésében, az „Operatársulat" legkiválóbbjainak tiszteletére nagyszabású bál lesz a Pannónia szálló nagytermében.

A „társulat" tagjai sem ismeretlenek a pécsi hölgyközönség körében, mert 16 éven felül alig akad valaki, aki ne kötött volna már személyes ismeretséget velük...:

— Opera parfőm, Opera kölni, Opera rúzs, Opera púder. — Nevük hallatára névnapok, születésnapok, bálok emlékei elevenednek fel, nem csoda tehát, ha most az egyszer ők lesznek az „ünnepeltek".

Nézzük csak meg a programot! December 6-án este 9 órától másnap reggel 4 óráig áll a bál a Pannónia szálló pazarul feldíszített tánctermében. A táncrenden, amelyet a belépéskor minden résztvevő kézhez vesz, ciklamen-színű szalaggal átkötve az Opera kölni és Opera rúzs miniatűr készítményét kapja ajándékba. És a műsor? Legbájosabb mozzanata talán az lesz, amikor az első bálos lányok Opera keringőjével nyitják meg a mindenképpen hangulatosnak igérkező estet. A bál nívóját Kelényi György 12 tagú attrakciós revü tánczenekara és a Magyar Rádió és Televízió szólóénekesei Szenthy Edith és Bérczes Tibor biztosítják. De ezenkívül lesz még táncverseny, bálkirálynő választás, tombola és minden, ami a hangulatos bálok velejárója.

Mit mondjunk még? Rajta hát fiúk, lányok, fiatalok és idősebbek, kellemes szórakozást az idei tél első báljához.

Az új országgyűlés első ülése

(Folytatás az 1. oldalról)

Az országban mintegy 107 000 jelölőgyűlést tartottak, amelyeken széleskörűen megvitatták a képviselők és tanácstagjelöltek személyét. Ezeken a gyűléseken mintegy hárommillió választójogosult vett részt.

Élénk, bátor vitákban állapodtak meg a jelölésre legalkalmasabb személyekben.

Az országos választási elnökség megállapította, hogy a választásokat az illetékes szervek a törvényesség betartásával bonyolították le;

A szavazóhelyiségeket mindenütt gondosan előkészítették, a szavazóurnák és fülkék megfeleltek a titkosság követelményeinek. A választási elnökség sehol sem tapasztalt erőszakoskodást, vagy bármiféle kényszert a tekintetben, hogy a választók a Hazafias Népfront jelöltjeire adják le szavazataikat.

A választók lelkesen, állampolgári jogaik és kötelességeik tudatában keresték fel a szavazóhelyiségeket és adták le szavazatukat;

Az országos választási elnökség a jogszabályoknak megfelelően, a helyi választási elnökségek jegyzőkönyvei alapján megállapította az országgyűlési választókerületek lajstromaira, valamint a tanácsok általános választására vonatkozó országos eredményt és azt 1958 november 19-én kihirdette.

Az országgyűlési képviselők választásában a névjegyzékben felvettek 98,4 százaléka vett részt és az érvényes szavazatok 99,6 százalékát a Hazafias Népfront lajstromaira adták le.

A fővárosi és a megyei választási elnökségek a megválasztott országgyűlési képviselőknek és pótképviselőknek a megbízóleveleket kiadták. A tanácsi választókerületekben alakult választókerületi bizottságok ugyancsak átadták a megbízóleveleket a tanácstagoknak.

A választások után a Népköztársaság Elnöki Tanácsa összehívta az országgyűlést, az 1958. 35. sz. törvényerejű rendelet értelmében pedig december 15-ig minden szinten megalakulnak a tanácsok.

Az országos választási elnökség megállapította, hogy az 1958. november 16-i országgyűlési képviselő- és tanácstag választások előkészítése és levezetése a választási törvényben előírt módon történt.

Befejezésül Varga András kérte az országos választási elnökség beszámolójának tudomásul vételét.

A mandátumvizsgáló bizottság jelentése

Varga András beszámolóját az országgyűlés tudomásul vette, majd *Nagy Zoltán* jegyző ismertette a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Elnökségének javaslatát a mandátumvizsgáló bizottság tagjaira. A javaslatot az országgyűlés egyhangulag elfogadta, s a mandátumvizsgáló bizottság tagjaivá *Achátz Imre, dr. Dabronaki Gyula, Gódor Ferenc, Harmati Sándor, dr. Juhász Imréné, Molnár Frigyes és Nöhrer Árpád* képviselőket választotta meg.

Az elnök ezután szünetet rendelt el, majd az ülés újramegnyitásakor bejelentette: megvizsgálták és rendben találták a mandátumvizsgáló bizottság tagjainak megbízólevelét, s így a bizottságban résztvevő képviselőket igazoltnak jelenti ki.

A mandátumvizsgáló bizottság nevében *dr. Dabronaki Gyula* tett jelentést az országgyűlésnek. A bizottság az ügyrend előírása szerint megvizsgálta a képviselők megbízóleveleit és megállapította, hogy azok megfelelnek a törvényes előírásoknak. Az országgyűlés a jelentést tudomásul vette.

Megválasztották az országgyűlés elnökségét

Harrer Ferenc bejelentette, hogy a Népköztársaság alkotmánya értelmében meg kell választani az országgyűlés tisztségviselőit. *Nagy Zoltán* jegyző ismertette a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Elnökségének ezzel kapcsolatos javaslatát. A javaslatot az országgyűlés egyhangulag elfogadta és az alkotmányban előírt tisztségekre az alábbiakat választotta meg:

Az országgyűlés elnöke: Rónai Sándor,
alelnöke: Vass Istvánné, Dinnyés Lajos,
jegyzők: Galló Ernő, Grescsák János, Huber Lajos, Papp Lajos, Pála Károlyné és Pesta László.

A választás után a korelnökség átadta helyét az országgyűlés újonnan megválasztott tisztikarának. *Rónai Sándor* elfoglalta az elnöki széket. A tisztikar nevében megköszönte a képviselők bizalmát, s megígérte, hogy a tisztikar minden erejével, tudásával a nép ügyéért fog dolgozni.

Rónai Sándor bejelentette, hogy az országgyűlés legutóbbi ülésszaka óta a Népköztársaság Elnöki Tanácsa öt törvényerejű rendeletet alkotott. Az Elnöki Tanácsnak erről szóló jelentését az országgyűlés tudomásul vette.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának vezetői és tagjai

Ezután az alkotmány előírása alapján megválasztották a Népköztársaság Elnöki Tanácsának vezetőit és tagjait. A Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöksége átiratot intézett az országgyűléshez, amelyben javaslatot tett az Elnöki Tanács vezetőire és tagjaira. A javaslatot egyhangulag elfogadva, az országgyűlés az alábbiakat választotta meg:

A Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke: Dobi István,
az Elnöki Tanács elnökhelyettesei: Kiss Károly, Nagy Dániel,
az Elnöki Tanács titkára: Kristóf István,
az Elnöki Tanács tagjai: Barcs Sándor, Gáspár Sándor, Gosztonyi János, Harustyák József, Mihályfi Ernő, Nagyistók József, Nánási László, Olt Károly, dr. Ortutay Gyula, Péter János, Reszegi Ferenc, Révai József, Rónai Sándor, Seregélyi József, Szakasits Árpád, Szobek András és Uszta Gyula.

A következőkben az országgyűlés a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Elnökségének javaslatára egyhangulag megválasztotta az országgyűlés állandó bizottságainak: az államigazgatási, az építésügyi, a honvédelmi, az ipari, a jogi és igazságügyi, a kereskedelmi, a kulturális, a külügyi, a mezőgazdasági, a munkaügyi, a szociális és egészségügyi, a terv és költségvetési, valamint a mentelmi és összeférhetetlenségi bizottság tagjait.

A választás után Rónai Sándor megalakultnak jelentette ki a Magyar Népköztársaság november 26-án összeült országgyűlését.

Ezután az elnök szünetet rendelt el.

Az országgyűlés megerősítette eddigi összetételében a forradalmi munkás-paraszt kormányt

A Népköztársaság újonnan megválasztott Elnöki Tanácsa a szünetben ülést tartott, majd szünet után Rónai Sándor elnök felolvasta az Elnöki Tanácsnak az országgyűléshez intézett, következő átiratát:

„Tisztelt Országgyűlés! A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alkotmány 23. paragrafusának (2) bekezdése alapján az újonnan megválasztott országgyűlésnek javasolja a forradalmi munkás-paraszt kormány eddigi összetételében való megerősítését."

Az országgyűlés az Elnöki Tanács javaslatát nagy lelkesedéssel, egyhangulag elfogadta, majd dr. Münnich Ferenc, a Minisztertanács elnöke mondott beszédet.

Dr. Münnich Ferenc elvtárs, a Minisztertanács elnökének beszéde

Dr. Münnich Ferenc hangsúlyozta, hogy a november 16-i választások eredménye is világos választ adott azoknak, akik rágalmazták népünket, akik kétségbevonták, hogy nálunk az egész dolgozó nép egységes akarata a szocializmus építése és felépítése. Ez a választás alaposan megcáfolta azokat a külföldi rágalmakat is, amelyeket fizetett bérencek terjesztettek rólunk és nyugodtan mondhatjuk, hogy ez a választás zavart okozott az ellenség soraiban.

A forradalmi munkás-paraszt kormány nevében kijelenthetem — folytatta — hogy

a választás eredménye, s az önök által a kormány iránt itt megnyilvánult bizalom sokra kötelez bennünket. Arra, hogy még nagyobb határozottsággal, következetességgel végezzük azt a munkát, amelyet a nép akarata és a történelem ránk ruházott. Arra kötelez, hogy még határozottabb lépésekkel haladjunk előre a szocializmus építése útján.

A szocializmus építésében elért eredményeinkkel biztosíthatjuk népi demokráciánk előrehaladását, proletárdiktatúránk tovább szilárdulását, népünk további boldogulását, másrészt pedig hazánk nemzetközi tekintélyének emelkedését. A szocializmus építésében elért eredményeink teszik lehetővé azt is, hogy nagyobb súllyal vehessünk részt abban a világméretű harcban, amelyet a szocialista tábor a Szovjetunió vezetésével folytat a békéért.

A forradalmi munkás-paraszt kormány nevében köszönöm a bizalmat és kérem, hogy ez a bizalom a jövőben is nyilvánuljon meg aktív támogatásban és akkor elérjük a magunk elé tűzött célokat.

Az országgyűlés tagjainak erőt és egészséget kívánok munkájukhoz. (Hosszantartó nagy taps.)

Az ülést Rónai Sándor elnök zárta be, majd az állandó bizottságok megtartották alakuló ülésüket.

Az országgyűlési bizottságok tagjai:

Államigazgatási bizottság:

Bajtai Károly, Barta András Bodorkós István, Borka Attila, dr. Dési Frigyes, Erdei Ferenc, Habuczki Józsefné, Hankó György, Hegyi Jánosné, Horváth András, Jakab Sándor, Kaszás Imre, Katona Sándor, Klaukó Mátyás, Maros Józsefné, Mokri Pál, Nagyistók József, Oláh György, Pankovics Józsefné, Pál Károly, Rátkai Ferencné, Rigó János, Sándor József.

Építésügyi bizottság:

Benke Lajosné, Bondor József, Brutyó János, Csorvás Sándor, Dóra János, Fekete Miklós, Giczi Ferenc, Hódos János, Horváth Károlyné, Kovács Sándor, Kókai István, Kurucz Márton, Laki István, Molnár László, Nagy Miklós, Ötvös Lajos, Papp Lajos, Péti János, Somogyi Miklós, Suhajda József, Szobics Istvánné, Szobek András, Török István.

Honvédelmi bizottság:

Bajtai Károly, Berencsi Mihály, Bodó Istvánné, Czinege Lajos, Dapsi Károly, Egri Gyula, Falusi Károly, Gazsó Sándor, Hoklics Károly, Horváth Nándor, Komlós Jenőné, Komócsin Zoltán, Konyecsni György, Molnár István, Papp Ferenc, Pócza Istvánné, Richter József, Róka Mihály, dr. Sáró András, Szabó Gusztáv, Szomszéd László, Varga Gáborné, Zierhut Antal,

Ipari bizottság:

Bárczi Gyula, Czigler Elek, Csiki Lajos, Galló Ernő, Gazda Géza, Gácsi Miklós, Gál Antal, Gyimóthi Dénes, Háner József, Herczegh Ferenc, Horváth Ede, Hörömpő József, Kerkai Andorné, Kiss Máté, Klujber László, Nagy József, Nagy Józsefné, Papp Károly, Pióker Ignác, Prieszol József, Sályi István, Somoskői Lajos Árpád, Szürdi István, Turjánszky Mihály, Varga István, Varga Jenőné, Zábráczki Géza.

Jogi és igazságügyi bizottság:

Bakó Ágnes, dr. Barta Tibor, Boros Antal, Csajághy Károly, Csala László, Csarnai Jusztina, Csikesz Józsefné, Dénes Sándor, Dinnyés Lajos, Erdei Lászlóné, dr. Harrer Ferenc, Lombos Ferenc, dr. Juhász Imréné, Kristóf István, Madarász Istvánné, Mándoki Sándor, dr. Molnár Erik, Nagy Zoltán, dr. Orbán László, dr. Pongrácz Kálmán, Reszegi Ferenc, Schumeth János, dr. Tatár Kiss Lajos.

Kereskedelmi bizottság:

Balogh Ferenc, Berki Mihályné, Biró N. István, dr. Bognár József, Friss István, Gém Ferenc, Gódor Ferenc, Gregor Sándor, Hunyadi Károly, Iván Istvánné, Katona Józsefné, Kozma József, Ligeti László, Nánási László, Nöhrer Árpád, Nyers Rezső, Papp Sándor, Pál János, Pála Károlyné, Szijjártó Lajos, Szöllő-si Ferenc, Takács József, Tóth Jánosné.

Kulturális bizottság:

Balog Lajos, Bódi László, Cseterki Lajos, Darabos Iván, Darvas József, Gruber Erzsébet, Ilku Pál, Kelen Béla, Kukucska János, Major Tamás, Mesterházi Lajos, dr. Móricz Virág, Nagy Mária, dr. Ortutay Gyula, Peskó Livia, Rupf József, Straub Gyula, Szabó István, Szabó Pál, Urbán Ernő, Veres Péter, Vető Lajos, Vizi Ferenc.

Külügyi bizottság:

Barcs Sándor, Becseics Lyubomir, Bódi Sándor, dr. Germanus Gyula, Gosztonyi János, Hegyi Gyula, Járai Gézáné, Kiss Károly, Matécz János, Mázi József, Mihályfi Ernő, Molnár Frigyes, Nógrádi Sándor, Ognyenovics Milán, Oláh Imre, dr. Rusznyák István, Szabó Piroska, Szakasits Árpád, Szirmai István, Tóth István, Ugrai Ferenc, Veres József, dr. Wild Frigyes.

Mezőgazdasági bizottság:

Dr. Baskay-Tóth Bertalan, Benkei András, Boros Gergely, Farkas János, Fehér Lajos, Fodor Imre, Galkó Lajos, Grescsák János, Győre József, Harmati Sándor, Hosnyánszki János, Kaszapovics András, Kiss Ferenc, Kiss János, Kovács Béla, Krizsanyik Jánosné, Lele Ferenc, Hodek József, Losonczi Pál, Mészöly Gyula, Nagy Antal, Z. Nagy Ferenc, Németh Károly, Ragó Antal, Sási János, Suszta Sándor, Takács András, Tisza József, dr. Zsigmond László.

Munkaügyi bizottság:

Achátz Imre, Berki Zoltán, Blaha Béla, Bozsóki Ferenc, dr. Dezséri László, Fekete Pálné, Fekécs Margit, Fodróczi Lajos, Gáspár Sándor, Huber Lajos, Kalmár Pálné, Lacsán Mihályné, Loy Árpád, Martin Ferenc, Musitz József, dr. Noszkai Aurél, Ökrös Illés, Papp János, Pataki Mihály, Schuchmann Zoltán, Tóth Anna, Vass Istvánné, Vida Miklós.

Szociális és egészségügyi bizottság:

Dr. Ábrányi István, Bak Béla, dr. Bárczi Gusztáv, dr. Bene Zoltán, Bodonyi Pálné, Csikós József, Csomai Károly, dr. Huth Tivadar, Kikillai Sándorné, Knyazovits András, Máté János, özv. Nagy Istvánné, Ördög Ferenc, dr. Pesta László, Prantner József, Sárfi Rózsi, dr. Sáró András, Sárosi György, dr. Stark Janka, Szalados Emil, Tugyi István, Varga Ferencné, Váczi Sándor.

Terv és költségvetési bizottság:

Bakos István, Balogh Józsefné, Barta János, Beresztóczy Miklós, dr. Bognár Rezső, Bódi Jánosné, Cservenka Ferencné, dr. Dabronaki Gyula, Fekete Anna, Fock Jenő, Harustyák József, Horváth István, Iván István, Kiss István, Kiss Dezső, G. Kiss József, Kókai Jánosné, Kovács Gy. Pálné, Lekner Irén, Molnár Ernő, Móder Mártonné, Nagy Dániel, Nagy Károly, Nagy Károlyné, Oláh János, Olt Károly, Putnoki László, Seregélyi József, Stozicski Ferencné, Szirmai Jenő, Varga Károly, Vaskó Mihály.

Mentelmi és összeférhetetlenségi bizottság:

Bakó Ágnes, Berki Mihályné, Bozsóki Ferenc, Győre József, Katona Sándor, Martin Ferenc, dr. Ortutay Gyula, Prieszol József, Sándor József, Schumet János, Szabó Piroska.

Az állandó bizottságok vezetői

Az alakuló ülésen a következő vezetőséget választották az egyes bizottságok:

Jogi és igazgatási bizottság:
Elnök: *dr. Pongrácz Kálmán.*
Elnökhelyettes: *dr. Harrer Ferenc.*
Titkár: *dr. Orbán László.*

Külügyi bizottság:
Elnök: *Kiss Károly.*
Elnökhelyettes: *Mihályfi Ernő.*
Titkár: *Szirmai István.*

Honvédelmi bizottság:
Elnök: *Czinege Lajos.*
Elnökhelyettes: *Dapsi Károly*
Titkár: *Szomszéd László.*

Terv- és költségvetési bizottság:
Elnök: *Olt Károly.*
Elnökhelyettes: *Nagy Dániel.*
Titkár: *Dr. Dabrónaki Gyula.*

Mezőgazdasági bizottság:
Elnök: *Z. Nagy Ferenc.*
Elnökhelyettes: *Tisza József.*
Titkár: *Németh Károly.*

Ipari bizottság:
Elnök: *Dr. Sályi István.*
Elnökhelyettes: *Herczegh Ferenc.*
Titkár: *Horváth Ede.*

Kereskedelmi bizottság:
Elnök: *Friss István.*
Elnökhelyettes: *Ligeti László.*
Titkár: *Tóth Jánosné.*

Kulturális bizottság:
Elnök: *Darvas József.*
Elnökhelyettes: *Ilku Pál.*
Titkár: *Kelen Béla.*

Szociális és egészségügyi bizottság:
Elnök: *Dr. Pesta László.*
Elnökhelyettes: *Sárfi Rózsi.*
Titkár: *Dr. Bárczi Gusztáv.*

Államigazgatási bizottság:
Elnök: *Erdei Ferenc.*
Elnökhelyettes: *Oláh György*
Titkár: *Maros Józsefné.*

Építésügyi bizottság:
Elnök: *Brutyó János.*
Elnökhelyettes: *Török István*
Titkár: *Szobek András.*

Munkaügyi bizottság:
Elnök: *Martin Ferenc.*
Elnökhelyettes: *Vida Miklós.*
Titkár: *Blaha Béla.*

Mentelmi és összeférhetetlenségi bizottság:
Elnök: *Sándor József.*
Elnökhelyettes *Dr. Ortutay Gyula.*
Titkár: *Bakó Ágnes.*

Megnyílt az első baranyai népművelési iskola

November 23-án, vasárnap délután 5 órakor Diósviszlón ünnepélyes keretek között nyitották meg az első népművelési iskolát az ottani kultúrotthonban, ahol mintegy hatvanöt hallgató jelent meg. A megnyitó beszédet dr. Takács József, a TIT titkára mondotta. Hangsúlyozta, hogy a diósviszlói népművelési iskolának szőlészeti és borászati jellege lesz. Tizenkét héten keresztül, minden csütörtökön, a legkiválóbb pécsi szőlészeti és borászati szakemberek tartanak majd előadásokat. Az iskola élén az iskolaigazgató és külön iskolabizottság áll. A hallgatók pedig az év végén oklevelet és díszes népművelési iskolai jelvényt kapnak.

Az iskola megnyitásakor felszólalt Törő Lajos községi párttitkár és Decsi Lajos községi tanácstitkár. Hozzászólásukban mindketten rámutattak arra, hogy a népművelési iskola célja: segítséget nyújtani a szakmai tudás bővítéséhez, ezen keresztül pedig a termelés növekedéséhez.

Külföldi hírek

DAKA

Nyugati hírügynökségek egyöntetű jelentése szerint Szenegál nemzetgyűlése kedden megszavazta Szenegál függetlenségét a „francia közösségen belül."

NEW YORK

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa keddi ülésén egyhangúlag elfogadta az ülésen elnöklő panamai küldött indítványát és törölte napirendjéről a volt libanoni kormány által benyújtott panasznak megvitatását, amely szerint az Egyesült Arab Köztársaság „beavatkozik Libanon belügyeibe."

HELSINKI

Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke szerdán fogadta a parlamenti csoportok elnökeit, akikkel megbeszélte a politikai helyzetet. A hírek szerint a köztársasági elnök a fenyegető kormányválság elhárítása céljából a kormány erőteljes átalakítását tervezi, hogy az új egységkormányban az összes pártok képviselve legyenek.

SZÓFIA

G. Damjanov, a Bolgár Népköztársaság nemzetgyűlése elnökségének elnöke és Anton Jugov miniszterelnök kedden fogadást adott a Szófiában tartózkodó csehszlovák párt- és kormányküldöttség tiszteletére. Novotny, a CsKP Központi Bizottságának első titkára, köztársasági elnök, a küldöttség vezetője és Zsivkov, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára pohárköszöntőt mondott.

PÁRIZS

A párizsi sajtó beszámol a Marokkóban kirobbant politikai válságról. Balafredzs marokkói miniszterelnök kedden este nyilatkozatban közölte kormánya lemondását. V. Mohammed király a lemondást elfogadta. Több francia lap megjegyzi, hogy Marokkóban a kormányválság olyankor robbant ki, amikor az országban a társadalmi légkör egyre feszültebbé válik.

KOPPENHÁGA

Mérlegelve a küszöbönálló De Gaulle—Adenauer találkozót, a dán kormány jegyzéket intézett Franciaországhoz és a Német Szövetségi Köztársasághoz az európai szabadkereskedelmi övezet kérdésében. A dán kormány jegyzéke annak szükségességét hangoztatja, hogy szabad kereskedelmi övezet révén biztosítsák és fejlesszék az európai gazdasági és politikai együttműködést. A jegyzék hangoztatja, menynyire fontos Dániának, hogy megoldást találjanak a mezőgazdasági termékek kérdésében is.

HAMBURG

Strauss nyugatnémet hadügyminiszter és Fritz Erler, a Német Szociáldemokrata Párt katonai szakértője kedden este a televízióban vitatta meg a Bundeswehr taktikai atomfegyverekkel való felszerelésének kérdését. Strauss szerint „a Bundeswehr felfegyverzése taktikai atomfegyverekkel, megakadályozhatja nagy atomháború kirobbantását" és ilyenformán „a helyi viszályoknak nem lennének világméretű következményeik."

Erler válaszában hangoztatta, a Bundeswehr atomfelfegyverzésének az a célja, hogy a Szövetségi Köztársaság hatalmi tényezővé váljon a világpolitikában. A Szövetségi Köztársaság azonban nem egész Németország. Erler utalt Humphrey amerikai szenátor véleményére is, aki szerint a Bundeswehr atomfelfegyverzése gyengítené az Egyesült Államok helyzetét a genfi leszerelési tárgyalásokon.

PHENJAN

Kedden a koreai katonai fegyverszüneti bizottság ülésén Kong Szang-ho vezérőrnagy, a koreai-kínai fél főmegbízottja elítélte, hogy az amerikai hadihajók november 7-én behatoltak Észak—Korea területi vizeire és így megsértették a fegyverszüneti egyezményt. Visszautasította azt az amerikai vádat, hogy az észak-koreai hatóságok jogtalanul letartóztatták a demarkációs vonalat megsértő hajó 12 főnyi személyzetét.

V. A. Zorin, a szovjet ENSZ-küldöttség vezetőjének sajtónyilatkozata

New York (TASZSZ). V. A. Zorin, a szovjet ENSZ-küldöttség vezetője kedden sajtóértekezletet tartott s nyilatkozatban mondotta el, mit tett a szovjet küldöttség, hogy megkönnyítse a kozmikus térség békés használatára vonatkozó egyezmény megkötését.

Elmondotta, hogy a szovjet küldöttség tárgyalást kezdett az amerikai delegációval, hogy közös határozatot dolgozzanak ki, saját előterjesztését pedig több helyen gyökeresen módosította. Ezzel reális javaslatot tett a két álláspont közelebbhozása, a további tárgyalások sikereinek biztosítása végett. Így lehetővé vált volna, hogy az ENSZ keretén belül megalakuljon a kozmikus térség békés tanulmányozására és használatára alakuló nemzetközi bizottság. Az Egyesült Államok küldöttsége azonban lehetetlenné akarta tenni a megegyezést. Megszakította a tárgyalásokat és újabb határozati javaslatot terjesztett a politikai bizottság elé, amely 18-ban állapította meg a szóbanforgó bizottság létszámát (eredetileg az amerikai fél 13, a Szovjetunió pedig 11 tagot javasolt, a bizottság összetételéről pedig már-már egyetértés alakult ki.) Az Egyesült Államok azt javasolta, hogy a bizottság tagjai között 12 olyan ország legyen, amely amerikai katonai blokk tagja, s csupán három szocialista és három semleges ország felvételébe volt hajlandó beleegyezni. Bár a politikai bizottságba 30 küldöttség nem szavazott az amerikai javaslatra, mégis sikerült megszavaztatni a szavazógépezetével.

Zorin kijelentette, hogy ez elhibázott cselekedet volt a politikai bizottságtól, s lehetetlenné tett minden termékeny együttműködést ezen az igen fontos területen. Az így módon létesített bizottság nem válhat az együttműködés eszközévé és meddőségre van kárhoztatva, akárcsak az amerikai diktátum alakította többi ENSZ-bizottság.

Befejezésül hozzátette, hogy a kozmikus térség békés használatának kérdésében megnyilvánult amerikai álláspont ismételten bizonyítja az amerikai politika agresszív jellegét, aláássa az egyenjogúság alapján álló nemzetközi együttműködés lehetőségét. A népek, mint eddig is, ezután is elítélik ezt a politikát — mondotta.

Gromiko az NDK fővárosában

Berlin (MTI). A Német Demokratikus Rádió szerda délutáni jelentése szerint Gromiko szovjet külügyminiszter e napokban Berlinben, a Német Demokratikus Köztársaság fővárosában járt és a két országot érintő időszerű politikai kérdésekről eszmecserét folytatott M. G. Pervuhinnal, a Szovjetunió nagykövetével, Otto Grotewohllal, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnökével, Walter Ulbrichttal, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának első titkárával, valamint Lothar Bolz külügyminiszterrel.

Walter Lippmann cikke Németország újraegyesítésének problémájáról

New York (TASZSZ). A New York Herald Tribune közölte Walter Lippmann cikkét a német kérdésről.

Lippmann foglalkozik a Német Demokratikus Köztársaságnak azzal a javaslatával, hogy teremtsék meg a két német állam szövetségét. Ezzel kapcsolatban a következőket írja: Igen fontosnak tartom, hogy Moszkvában síkraszálljanak a német államszövetség eszméje mellett. Márciusban, amikor Bonnban tartózkodtam, már számos befolyásos körben hallottam erről. A külügyminisztérium persze továbbra is a régi hivatalos formulával hozakodik elő, amely szerint Németország egyesítése csakis szabad választások révén valósulhat meg..." Lippmann rámutat, hogy „a két Németország teljesen különböző módon fejlődik és jelenleg rendkívül nehéz volna megkísérelni egyesítésüket".

„Nyugat-Németországban — folytatja Lippmann — egyre többen helyeslik, hogy tárgyaljanak Kelet-Németországgal. Már most több a tárgyalás a németek két csoportja között, mint ahogy azt a hivatalos, el nem ismerési politika előírányozza..."

„Ilymódon nyugatnémet részről nem fogadták kedvezőtlenül azt a szovjet javaslatot, hogy tárgyaljanak az államszövetség megteremtésének kérdéséről. Amikor majd Adenauer lelép a színről, ennek a gondolatnak minden esélye meg lesz ahhoz, hogy teljesen reálissá váljék."

Lippmann, miután rámutat, hogy a nyugati hatalmaknak nincs konstruktív javaslatuk a német kérdés megoldására, a következőket írja: „Azt mondja a régi közmondás: Ha nincs lovunk, nem is üthetjük. Az államszövetség megteremtésének szovjet gondolata — talán nem jó ló, de mégis ló és mindkét Németországban a németek egyre nagyobb számban erre a lóra teszik a tétet."

De Gaulle és Adenauer megbeszélése

Bad Kreuznach (AP, CTK). De Gaulle francia miniszterelnök szerdán Bad Kreuznach-ba érkezik, hogy megbeszélést folytasson Adenauer kancellárral. A megbeszélés magyar idő szerint 11 órakor kezdődik és 18 órakor ér véget. Utána a francia miniszterelnök visszatér Párizsba. Hivatalos értesülések szerint három kérdéssel foglalkoznak majd: Berlin státusza, a szabadkereskedelmi övezet kérdése és átcsoportosítás a NATO vezetésében.

A Szovjetunió külügyminisztériumának gyászjelentése Zarubin haláláról

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió külügyminisztériuma gyászjelentést adott ki Georgij Nyikolajevics Zarubin haláláról.

G. N. Zarubin 1900-ban született a penzai terület Golicino falujában. 1913-ban munkásként kezdte életpályáját. 1918-tól 1924-ig a vöröshadseregben szolgált. 1919-ben belépett a pártba. A párt 1940-ben Zarubint a Szovjetunió külügyminisztériumába küldte munkára. Zarubin kiváló diplomatának bizonyult. 1940—1944-ben a Szovjetunió külügyminisztériumának központi apparátusában töltött be különböző felelős tisztségeket. 1944—1946-ban kanadai, 1946—1952-ben angliai, 1952—1957-ben washingtoni rendkívüli és meghatalmazott nagykövet. 1958-ban a Szovjetunió külügyminiszterének helyettesévé nevezték ki.

G. N. Zarubin minden tisztségében töretlenül valóra váltotta a Kommunista Pártnak és a szovjet kormánynak a békeszerető szovjet külpolitika megvalósítását szolgáló utasításait.

A gyászjelentést Gromiko, Kuznyecov, Zorin s a szovjet külügyminisztérium több más vezető személyisége írta alá.

●

Dr. Sik Endre külügyminiszter részvéttávirata

Dr. Sik Endre, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere részvéttáviratot küldött A. A. Gromikonak, a Szovjetunió külügyminiszterének, G. N. Zarubin szovjet külügyminiszterhelyettes elhunyta alkalmából.

Több neves francia politikus visszalépett a választások második fordulója előtt

Párizs (AP) A francia választások második fordulójára készülődnek a pártok. E készülődés magában foglalja, hogy az első fordulóban szerepelt jelöltek közül többen visszaléptek.

A már eddig bejelentett neveken kívül — Bourges Maunoury és Le Troquer. — Az AP hírügynökség kedd éjszakai híradásában felsorolja még a következőket: Edouard Daladier volt miniszterelnök, Pierre Poujade, akinek pártja az 1956. évi választásokon 51 mandátumot szerzett, valamint több volt miniszter, mint például Edouard Corniglion-Molinier, Pierre — Henri Teitgen, Edouard Bonnefous és Jean Masson. A kommunisták bejelentették, hogy visszavonják jelöltjüket 16 választókerületben, s ezzel támogatják a szocialista vagy radikálszocialista jelöltet, hogy győzelmet arathasson jobboldali ellenfele fölött.

Sajtófogadás a Földművelésügyi Minisztériumban

Magyari András földművelésügyi miniszterhelyettes szerdán sajtótájékoztatót tartott, amelyen beszámolt a december 19-én és 20-án megrendezendő országos kukoricatermesztési tanácskozás előkészületeiről. E tanácskozáson több mint 600 kukoricatermesztési szakember vesz részt. A főfigyelmet az idei kísérletek során kiválóan bevált négyzetes, fészkes művelési mód elterjesztésére és a hibridkukorica vetőmag minél szélesebbkörű alkalmazására kívánják irányítani. Néhány év alatt 300 000 holdra akarják emelni a négyzetes-fészkes vetési móddal termesztett kukorica területét.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett gyermek, feleség, édesanya, testvér és kedves rokon

Schweitzer Lajosné

sz. Petrovics Márta

f. hó 26-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 28-án, fél 3 órakor a köztemetőben.

Gyászoló család.

— **HALÁLOZÁS. Özv. Marosújvári Oszkárné sz. Kanizsai Mária temetése 28-án, fél 4 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.**

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen drága feleségem, leányom, édesanyánk, nagyanyánk, Helmli Károlyné temetésén megjelentek. Külön köszönetet mondunk a meszestelepi pártszervezetnek és a VII. a. osztály tanulóinak és osztályfőnökének.

Gyászoló család.

Divatos, szép cipőt

készíttethet mérték szerint, új modellek alapján, a

SZIGETVÁRI „ZRINYI" CIPÉSZ KTSZ-nél.

Mindennemű javítást (mikroporozust és nyersgumitalput is) vállalunk. Vállalási vagy javítási idő egyformán: 8 nap!

APRÓHIRDETÉSEK

Villanyszerelés, rádió, mosógép, villanyvasaló és mindennemű villamosgép javítás Sellyei Műszaki KTSZ-nél, Selyén.

Elveszett egy férfi bőrkesztyű 23-ról 24-re virradó éjszaka, kb. a Kulich Gyula utcában. Kérem a becsületes megtalálót, adja le a hirdetőbe, vagy a Dunántúli Napló kiadóhivatalába. 131

Komlói Köztisztasági és Kertészeti Vállalat vizsgázott kazánfűtőt azonnali belépéssel keres. Jelentkezni személyesen a vállalatnál, Komló, Lenin tér 4. Tanácsháza II. 238. 108

Egy 125-ös, elöl teleszkópos Csepel motorkerékpár sürgősen, — olcsón eladó. Pécs, Jankovics-telep, — Nagyhídi út 8. 134

Kötélgyártó szakmunkásokat és gerebenező munkásokat keresünk kaposvári munkahelyre. Átlagkereset 1 800 forint. Részletes felvilágosítást levélbeni jelentkezésre küldünk. Kaposvár és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Kaposvár, Budai Nagy Antal u. 5—9. Telefon 23-92. 88

Mecsekalján beköltözhető családi ház, kis szőlővel, gyümölcsössel eladó. Érdeklődni Rákóczi út 8. Kissnél. 777

Gyönyörű kivitelű — egy- és kétszemélyes önműködő epedás rekamiék, fotelok, székek, raktáron készítőnél kaphatók. Szakács Ottó, Budapest, VI., Lenin körút 60. Kapu alatt. 231

Pályázati hirdetmény! Megyei tbc. gondozó intézet (Pécs, Munkácsy Mihály u. 19.) felvesz kettő férfi asszisztenst 22—40 éves korig a vándor-röntgen és vándor-röntgenernyőkép szolgálathoz. Szakképzettek előnyben. Fizetés E—230 kulcsszám szerint + ehhez 30 százalékos veszélyességi pótlék járul. Pályázati kérelmeket a megyei tbc. gondozó intézethez (Pécs, Munkácsy Mihály u. 19.) címezve kérjük beadni. 769

Hálószobabútor, félháló, asztal, szekrény, páros szekrények, éjjeliszekrények, szentkép eladó. Kiskereszt utca 15. 772

Ujtípusú fonott garnitúra eladó, ugyanott üvegfonást és javítást, mindennemű kosár-rendelést vállalok. Kovács, kosárfonómester, Pécs, — Katalin utca 2. 766

170 kg-os mangalica zsírsertés eladó, karácsonyi levágásra is lehetséges. Lévai Sándor, Mártírok útja 65. 764

Állami szektorhoz elmennék alkalmazottnak. Lakatos, motorszerelő, villamosberendezés (világítás, motorok, kapcsolók, automaták) javítását, szerelését vállalnám. Műhelyem, szerszámom, hegesztőberendezésem van. Megbeszélhető mindennap délután 4 után, Jókai Mór u. 43. I. 1. 697

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-91, — György utca 6. 789

Egy új Singer súlylyesztős varrógép olcsón eladó. Városház utcai gépraktár. 727

Hálóberendezés, Kalor-kályha, félháló, ágyak, szekrények, — konyhaszekrény, matracok eladók. Felső-Vámház utca 2. Üzlethelyiség. 730

Fiatal, gyermektelen házaspár különbejáratú albérleti szobát keres azonnalra, lehetőleg a belvárosban. Címeket a hirdetésfelvevőbe kérek.

Költözködést, bútor- és zongoraszállítást — szakszerűen vállalok. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon 15-50, 41-es mellékállomás. 753

Bútort, páros szekrényeket, ágyakat, háló szobabútort veszek, — hívásra vidékre is megyek. Lakáscím: Szabó Károly, Pécs, Kiskereszt utca 15.

Tüzelő házhozszállítása megrendelhető 200 kilogrammtól, 24-71-en Rákóczi út 47. 386

Gyomor, cukor, szív, magas vérnyomású, epe- és májbetegeknek *diétás nővér* felügyelete alatt

a Kazinczy étteremben

délben és este is

diétás konyha működik.

TERMELŐSZÖVETKEZETEK! EGYÉNI TERMELŐK!

Még néhány napig köthető

magasabb felárral értékesítési szerződés az 1959. évi termésű kenyérgabonára. **DECEMBER 1-IG** a lekötött kenyérgabona minden mázsája után **10.— Ft.** December 1 után már csak 5 Ft felárat fizetünk. A lekötött terményre 1959. január 1-től

mázsánként 60 Ft kamatmentes előleget folyosítunk

Szerződés köthető a **Terményforgalmi Vállalati és Földművesszövetkezeti felvásárló helyeken.**

BARANYA MEGYEI TERMÉNYFORGALMI V.

„A KISZ politikai kör első előadását megnyitom"

Nyirkos idő van Vókányban. Szitál a köd, erőtlenül pislognak az utcai villanyégők. A házak belsejébe szorult az élet, csak a kutyák hangoskodnak. Valóságos ugatókoncerttel kedveskednek, amikor fotóriporterünkkel végigbaktatunk a falu főutcáján.

No de már Murzsa Zoltán KISZ-titkár lakásában vagyunk. Érdekes ember. Vagy huszonnégy évesnek néztük mind a ketten és csak tizennyolc. Ráadásul nős, hathetes fiatal házas. Felesége piros-pozsgás arca majd kicsattan az egészségtől.

Komótosan nézegeti az fratainkat, lassan beszél, minden mozdulata megfontoltságot sugároz. (Ezért véltük öregebbnek.) Mint meggyőződéses ateisták mondjuk: az isten is vezetőnek teremtette ezt a fiatal lakatost.

Mert az a mestersége, a pécsi fűtőházban dolgozik. Reggel jött meg a szolgálatból.

Csak egy éve lakik Vókányban. Nem akart KISZ-titkár lenni, hiszen nem ismert senkit. „Majd megismersz bennünket" válaszolták a fiatalok, és megválasztották.

Igazuk lett.

A KISZ politikai körről szeretnénk fényképes riportot csinálni, kíváncsian faggatjuk, hogy lesz-e, összegyűlnek-e a fiatalok és így tovább. A szokott higgadtságával válaszol:

— Persze, hogy lesz, hiszen elhatároztuk.

— Hány fiatalra számítanak?

— Mind a negyvennyolcan jelentkeztek, de csak úgy huszonöten fogunk összegyűlni. A többiek műszakon vannak, mert a vókányi fiatalok jórésze Pécsett dolgozik.

Valóban. Fél nyolc felé már vagy huszan huhukolnak a kultúrház épületében lévő KISZ-szobában. (Elfelejtettek befűteni!) Tréfálkoznak, ugratják egymást, a kis szoba csak úgy harsog a jókedvtől és a vidámságtól.

Ime, itt van a kép jobbszélén álló kislány. Tóth Ilonka a neve szemlesütve válaszolja, hogy tizenhat éves lesz, mire egy férfihang közbekiált:

— Miért nem mondtál huszat? Annyi is leszel!

A kiszesek csak úgy dűlnek a kacagástól. Tóth Ilonka irulpirul, s bevallja: még nem egészen tizenhat éves, illetve, illetve — alig töltötte be a tizenötöt:::

— Szeret tanulni?

— Kicsit...: Igen, elolvasom a Magyar Ifjúságot, meg a Dunántúli Naplót is... Ha muszáj, akkor tanulok...:

S felnevet. Leül a lánykoszorú közé, átadja magát a gondtalan csevegésnek. Egész jól érzi magát a „muszáj"-ban.

Ezt a svájcisapkás fiatalembert az előtérben csiptük el. Horváth József a neve, kovácstanuló. Vidám, tizenhét éves legényke. Legényke? Komoly fiatalember!

Kiderül a válaszából:

— Azért jöttem, hogy tanuljak.

— Nem érezte még, hogy jó lenne többet tudni? Mondjuk vitatkozott valakivel és...

— Dehogyisnem! A kovácsműhely előtt sokat vitatkoznak a lovak patkolására váró emberek. Rendszerint a lottóval kezdődik a beszélgetés, s a végén a politikánál lyukadnak ki. Hát ilyenkor éreztem, hogy jó lenne többet tudni. Munka közben ugyan nincs időm a beszélgetésre, de máskor én is vitába szállok az emberekkel, s ha összecsapnak a jó mondások, nem szeretek szégyenben maradni. Pláne, ha a tsz-ről van szó! Mert én tsz-párti vagyok, édesapám már negyvenkilencben belépett a csoportba, a bátyám is onnan vonult be katonának...

Eközben megtelik a KISZ-szoba. Nem huszonöten, talán harmincan zsibonganak. Csak akkor halkulnak el, amikor Pelle Gyula elvtárs megérkezik.

Pelle elvtársat jelölte ki a pártvezetőség propagandistának, „mellékesen" iskolaigazgató is. Jó jel, ha ilyen tekintélye van!

Hat éven át volt propagandistája a pártszervezetnek. Eszerint vigyázni kell kiszesek! Gyakorlott a dolgában, nála igazán nem lehet mellébeszélni! Meg kell tanulni a tananyagot!

De nem folytatom, mert azt mondják, hogy elijesztelek benneteket, holott eszemágában sincs. Úgy is ismeritek Pelle elvtársat, ti jobban tudjátok, hogy a szigorúsága jóindulattal párosul.

Párttitkár elvtárs is megérkezik, néhány perc múlva elhangzik a régvárt mondat: „A KISZ politikai kör első előadását megnyitom!"

Csendben hallgatják, csak néha köhögi el magát egy-egy megfázott fiatal torok. Aztán Pelle elvtárs a szó. A huszonöt éves Horthy-fasizmusról tart előadást, a fehér puskák gyilkos sortüzéről, a hősiesen ellenálló kommunistákról.

Odakünn csipőssé vált az idő, sűrűsödött a köd, a kutyák is visszahúzódtak vackaikba. Csak a kultúrház ablakai ontják a sugárkévét a csendes vókányi főutcára.

Emelkedik a tejhozam az állami gazdaságokban

A Baranya megyei állami gazdaságok beléptek az ország legjobb tejtermelőinek sorába és esélyel pályáznak az idén is a megyék közötti elsőségre. Pedig 1955-ben még csak 2790 liter tejet adott egy-egy tehenük. A lelkiismeretes gondozás révén 1956-ban már 3100 literre, 1957-ben 3400 literre emelték a fejési átlagot, az idén pedig, majdnem 4000 tehénnél, előreláthatóan elérik vagy szorosan megközelítik a 3700 litert. Négy év alatt tehát kereken ezer literrel emelkedett a tehenek átlagos tejhozama, a megye állami gazdaságaiban. A legjobb eredményt az országoshírű bólyi gazdaság érte el, ahol ebben az évben 700 tehéntől átlag négy—négyezer liter tejet fejnek.

A tejhozamot most már csak kisebb mértékben akarják emelni, inkább a tej zsírtartalmát fokozzák. Az idén — úgy számítják — elérik a 3.9 százalékos zsírfokot, s ezt lassan 4.1 százalékra szándékoznak növelni.

Autó és banán

Mi dolgunk az autóval, banánnal?

Falun töltött nyári vakációkra emlékezve, tudom, hogy amikor néha-néha — talán havonta egyszer — egy autó végigpöfögött a főutcán (a posta-úton!), az asszonyok kiszaladtak a kapuhoz s hosszasan nézték az elrobogó masinát, míg csak el nem ült a kerekek által felvert por. Megcsodálták. S ha lánygyermeknek minduntalan hajasbabát vettünk ajándékképpen, a fiúgyerekek legkedvencebb játéka mindig is a — kisautó volt.

Vagyis az a u t ó puszta léte bizonyos lelkendező, furcsa izgalmat ébreszt felnőttben, gyermekben egyaránt. Igen, mert a felnőtt is szereti a „kisautót". Jóllehet, egyiket az autóval járó elegancia ragadja meg, a másikat a száguldásra való lehetőség, harmadik a távolságok legyőzése. Ez eddig rendben is van.

Hanem aztán amióta a föld túlsó felén hihetetlen mennyiségben gyártani kezdték a gépkocsikat s a lakosság jelentékeny része autóval rohan a munkahelyre, irodákba, üzletházakba, bevásárlásra, szórakozóhelyekre és ki a tarmokra — azóta nálunk a puszta lelkendezésből egyesek átcsaptak a követelésbe, miszerint: „Itt miért nincs mindenkinek autója?" Nos, mit gondolnak, miért nincs?

Azért, mert abban a nyomorult múlt rendszerben még petróleumja sem igen akadt a parasztnak, amelybe belelógassa a lámpabelet. S a városi munkásnak nagyobb gondot okozott az, hogy szeptemberben c i p ő b e n küldje gyerekét iskolába, mint hogy autót vegyen. Egyszerűen e z é r t nem volt. (A valóságban persze még ez sem volt olyan e g y s z e r ű.)

Most van autónk. Nem sok. Kevés van még. De ez a k e v é s is azért van már, mert a paraszt villannyal világít és nem petróleummal, és a munkásasszony is mosógépre gyűjtögeti forintjait és mert Pécsett az elmúlt esztendőben háromszáz egynéhány családiházat építettek egyszerű emberek és mert soha, de soha olyan szépen nem öltözködött és nem evett annyit, olyan bőséggel a nép, mint most ebben az országban.

Megváltozott az életünk. Csupán ezért.

Nyugatról jönnek, jövögetnek a levelek. S a levelek nyolcvan százalékában azt írja a magyar, hogy m á r v a n autója, vagy még ugyan nincs, d e l e s z. Aztán ugyanabban a levélben azt is írja, hogy mosogat egy szállodában, cselédeskedik valamelyik úri „nacságánál", a volt főkönyvelő ládákat szegel egy konzervgyárban, a volt fiatal orvos műtőslegény egy svájci kórházban — de m a j d l e s z autójuk is...

Ezt írják ők.

Hát ha csak az autó ébresztett bennük hiányérzetet és éppen amiatt futottak világgá, akkor talán nem is volt olyan rossz az élet minálunk. Ha csak ez volt a bajuk. De úgy látszik, hogy ez. Mert különben nem estek volna bele az autómániába. Az igaz, hogy autóval kényelmesebb a közlekedés, de attól még szorongathatja a honvágy, vissza, ide hozzánk, az „autótalan" világba. Hol jobb?

A másik a déligyümölcs. Jobban mondva: a banán.

Éveken át hallottuk a méltatlankodást: „Manapság már banánt sem ehet az ember..." (Hogy sonkát, stifoldert, Jonathán-almát és egyebeket viszont ehetett, arról hallgatott.) No, rendben van. Elég baj volt, hogy régebben nem importáltunk banánt. Mert akkor már előbb ráuntunk volna. Tavaly télen volt banán. Először sorba álltak érte. Nem fogyott el. Még mindig vásárolták. Még mindig nem fogyott el. S amikor már sokan beleharaptak a banánba és csodálkozva néztek maguk elé, hogy ennek a sóvárgott déligyümölcsnek tulajdonképpen nincs is földöntúlian jó íze, akkor többet nem vásároltak. Akkor zavartan néztünk a plafonra, ha a kiszolgáló megkérdezte: „Banánt nem parancsol?"

Az autóval nem így leszünk.

Az autó nem rothad ránk, mint a banán. Mert remélhetően egyszer majd olcsóbb lesz az autó, többet is gyártanak belőle, talán még részletfizetésre is megkapjuk és akkor... egyre több ember vásárolhat magának. Meg kell várnunk azt az időt is. Az a mondás, hogy „Adj uramisten, de mindjárt!" — nem érvényes az autóra. Addig még sok mást kell beszerezniök a családoknak és ennek az egész n a g y c s a l á d n a k, az országnak is.

Kibírjuk. Csak ne essünk hasra egy autó előtt. S az olyan levelek előtt sem, amelyekben közlik velünk, hogy „rövidesen gépkocsit vásárolok..." Mi addig megelégszünk a rozzant pécsi villamosokkal és a kormozó autóbuszokkal is.

Viszont itthon vagyunk.

S ez többet ér, mint egy nyolchengeres, csillogó Alfa-Romeó.

RAB FERENC

Furfangos kalmár és a revizorok...

A kalmárt, akit éppen az alábbi történet miatt illettünk e különös jelzővel, Kárpáti Károlynak hívják és hosszú ideig a Pécsi Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat 6. sz. boltjának volt a vezetője. Ebben a boltban konfekció árut árusítanak, így aztán akinek sportöltönyre, télikabátra, pantallóra és egyéb efféle darabárura van szüksége, ide betérhetett s válogathatott a bőséges árukészletben. Egyformán teltek a hetek, hónapok, évek ebben a kis boltocskában, ment itt minden mint a karikacsapás: kabátokat, bekecseket mustrálgató vevők forgolódnak a tükör előtt, aztán ha megtetszik, megkapják rá a blokkot, a pénztárnál fizetnek, addigra pedig már a portéka is becsomagolva várja a gazdáját.

Hanem úgy ötvenhét decemberében egy szép napon (már akinek szép volt ez a nap) hivatlan vendég jön a boltba, revizori minőségben. És ahogy ez már szokás, a revizor napokon át bogarászott, s — uram isten! — kisütötte, hogy ebben a boltban 26.000 forint többlet jelentkezik. Kellemetlen dolog, mert ugye egy ilyen konfekciós üzletben, csak darabáru van, tehát itt nem mutatkozhat sem hiány, sem többlet.

A revizor töprengve távozott e furcsa jelenség láttán. De 1958. július 9-én — tehát vagy félesztendő múlva — a revizor ismét megjelenik, de már többedmagával és bejelenti, hogy szigorított leltárt csinálnak. A furfangos boltvezető egykedvűen tárta szét a kezét, mondván, hogy tessék csak, semmi akadálya. A revizorok napokon át csatáztak a számokkal, blokkokkal, ilyen meg olyan összesített ívekkel és a végén még jobban elcsodálkoztak, mert az „eredmény" 104.000 forint lett, de nem többletként, hanem hiányként! A furfangos kalmár csak a vállát vonogatta, elvégre is mindez a revizorok dolga, nem az övé. A revizorok zord arccal távoztak, de látni rajtuk, hogy ebből a mérkőzésből végülis ők jönnek majd ki győztesen, csakhát, meg kell találni a fonal végét, amely majd elvezeti őket a hiány forrásához.

Egy hónap elmúltával következik a harmadik revizió és a 104.000 forint még négyezerrel szaporodott!

A boltvezető megint csak egykedvűen vonogatja a vállát, valahogy olyan magabiztos arckifejezéssel, hogy revizor legyen a talpán az, aki megtalálja a titok nyitját. Hanem az ellenőrök végülis összeszedték minden tudásukat s a negyedik leltár során elcsípték a „fonalat..."

Vagyis hát „kiborult a lisztje" — ahogy ilyenkor ezt mondani szokás.

A furfangos kalmár tulajdonképpen nem is végzett valami fene nagy adminisztrációt ahhoz, hogy az évek alatt lassan-lassan elzsebelt hetvenegynéhányezer forinthak valamiképpen eltűntesse a nyomát. Csak annyit csinált, hogy feljavította a leltárt: a „mennyiség" rovatokban szereplő számok elé egyszerűen odaírt még egy számjegyet. Hát nem egyszerű?! Például, ahol 1 kabát szerepelt, eléje odabiggyesztett még egy egyest és így lett az egy szem kabátból 11 kabát. De ez persze csak a példában van így, mert a valóságban sokkal nagyobb szaporításokat hajtott végre, s a megemelt leltárok révén magasabb lett a készlete is, a forgalom viszont csökkent. Dehát mindegy, azt a több mint 70.000 forintot mégiscsak elsikkasztotta, „saját életszínvonala" emelése céljából.

Csakhogy az ellenőr — fene tudja miért — de valahogy nem veszi figyelembe az ilyen öncélú, — és túlságosan is merészen fölfelé ívelő életszínvonali görbét — így aztán pontot is tett az ügy végére. Mármint a sikkasztás végére. Mert a furfangos kalmár ezután már nem igen nyul társadalmi tulajdonhoz, ha másért nem, már csak a bíróság kedvéért sem...

SZÁMVETÉS

Ki a legjobb két gazda a faluban? Hát mondok én. Az egyik az Izsák Lajos, a másik meg a Bán Lajos — igazít útba a babarci tanácselnök.

Izsák Lajos hat holdas. Középkorú ember. Úgy vezeti otthon a kiadást-bevételt, mintha valakinek felelősséggel tartozna ezért. A kis kockás füzetben minden egy helyen van. Diktálja is a kiadást, a bevételt. Számoszlopok sorakoznak a jegyzetfüzetben. A bevétel 25 458 forint, a kiadás 6000 forint.

— Durván húszezer marad.

— A frászkarikát! — tör ki. — Bár ennyi maradna. Ennyi értékű termett, de ennek egy részét feleszik az állatok, meg mi... — és az asztalra könyököl. — Nézze, én is számoltam már, de annyi soha sem jött ki, mint a legrosszabb esztendőben a tsz-ben. Látja most is 14,15 mázsa búzám termett. A tsz-ből a legrosszabb évben is 24 mázsát hoztam haza egyedül. Most meg ketten dolgozunk. Megbolondultunk 1956-ban. Mondtam is már a Brachmannak: számítsatok rám, a tavaszkor jövök...

Meg jön Bán Lajos is. Izsákék szobájában ő is elmondja: mennyi volt a kiadása, mennyi lesz a bevétele az idén. A kiadás mégcsak stimmel. 11 483 forint kiadás egy tízholdas gazdaságban hihető, de az ötvenezer forint bevétel?!

— Mégis mennyi a maga jövedelme egy évben, mondjuk az idén? — kérdem próbaképpen.

— Húszezer forint. Ennél több semmiesetre sem! — mondja és elmagyarázza: a terményt ő is feleteti az állatokkal, a két ló, a csikó sokat megeszik. Aztán miért kérdi ezt?

Megmondom.

— Össze akarja hasonlítani a mi jövedelmünket a tsz-tagokéval? Azt lehet, — áll az összehasonlításnak elébe Bán Lajos bent a szobában.

Az úton már így beszél:

— Egy biztos, mi többet dolgozunk, mint a tsz-beliek.

— Annyit, mint mondjuk egy tsz-állattenyésztő!

— Többet, sokkal többet! — és amikor elbúcsúzunk, még utánam kiált: — Kíváncsi leszek ám a végeredményre. Arra, hogy kivel hasonlít majd össze.

A tsz- irodában a könyvelő két nevet mond. Mind a kettő a feleségével együtt dolgozik a közösben.

Hoffmann Rezső és felesége februárban jött a babarci Béké-be. Az ember 203, az asszony 151 munkaegységet teljesített és most zárszámadáskor — ötven forintot ér egy munkaegység — 17 700 forintot kapnak. Ebben persze nincs benne a háztáji, ami testőrek között is legalább 5—6 000 forint jövedelmet jelent. Ez közepes teljesítménynek számít a tsz-ben, és annak ellenére, hogy később jöttek, mégis nagyobb jövedelmet értek el, mint Izsák Lajos másodmagával a hat hold földön.

Hárick József és felesége az erősebb tagok közé tartoznak. Körülbelül úgy vannak ők a tsz-tagok között, mint Bán Lajos az egyéniek között. Kettőjük jövedelme ebben az évben nem kevesebb mint 41 500 forint. Róluk is el kell mondani: ebben nincs benne a háztáji gazdaság jövedelme és az, hogy a férj az állattenyésztésben dolgozik.

Hogy is mondta Bán Lajos:

— Többet, sokkal többet.

Ez pedig azt jelenti, hogy még a tsz állattenyésztőknél is többet dolgozik. Többet dolgozik és kevesebbet keres. Érzi Bán Lajos is: nincs ez így jól, de... Igen, tudom, nehéz azt kimondani: 20 000 forint a Hárick javára. Pedig így van. És ahogy a termelőszövetkezetek erősödnek, mindig jobban így lesz.

Tudja, látja ezt Bán Lajos is, de még gondolkodik. Alaposan meg akarja gondolni a dolgot.

Megteheti. Nem sürgeti senki, ha csak az idő nem, amely mind jobban a közös gazdaságoknak dolgozik.

SZALAI JÁNOS

BARANYA SPORTJA

ÖSSZEÁLLITOTTA: A MEGYEI IFJUSÁGI SPORT BIZOTTSÁG ÉS A MEGYEI TESTNEVELÉSI SPORT TANÁCS SAJTÓ- ÉS PROPAGANDA BIZOTTSÁGA

Sásdi járás

A megyei spartakiád döntőjén a 100 m síkfutás győztese a sásdi Nagy László, 2. Tóth (pécsi járás), 3. Vida (Szigetvár)

1700 sportoló, 75 szakosztály, 28 sportkör

Hogy a sásdi járás sportját az ember jobban megismerje, nem árt, ha megnézi a járás sportstatisztikáját.

Húsz községi és két szakszervezeti sportkört tartanak nyilván a hat iskolai sportkörön kívül. A működő szakosztályok száma 75. A sportolók száma 1700. Ebből 300 a női sportoló. Legtöbb női sportolóval Alsómocsolád, Magyarszék, Csikóstöttös, Kaposszekcső és Sásd rendelkezik. Meg kell azonban jegyezni, hogy bizony a női sportolók nagyrésze az általános iskolások közül kerül ki. Kevés még az olyan lány a járásban, aki az általános iskola elvégzése után is kitart a sport mellett. Sporttelep minden községben van, de csak Szászváron van bekerített labdarúgópálya. Annak ellenére, hogy a járásban az atlétika az egyik legnépszerűbb sportág és a különböző megyei versenyeken a járás atlétái igen eredményesen szerepeltek, egyetlen egy salak futópályája sincs a járásnak. Mágocson és Csikóstöttösön társadalmi munkával ugyan építettek salakpályát a sporttelep mellé, azonban mindkét helyen igen kezdetleges állapotban van a futópálya.

A legnagyobb baj az, hogy sok községben nincs megfelelő helyisége a sportköröknek. Télen a sportolók foglalkoztatása igen nagy nehézségekbe ütközik. Az egész járásban csak Sásdon van jól felszerelt tornaterem. Minden elismerést megérdemelnek azok a lelkes sportemberek, akik a nehézségeket leküzdve, most a téli időszakban is valahogy foglalkoztatják a falusi fiatalokat. Mekényesen sincs megfelelő helyiség, pedig a tavasszal megszervezték az ökölvívó szakosztályt, de most a csapat szétesett, mert nincs hol megtartani az edzéseket. Egyházaskozárban és Magyaregregyen pedig gabonaraktárnak használják a tornatermeket, pedig arra miniszteri rendelet is van, hogy a tornatermet más célokra csak külön engedéllyel lehet lefoglalni. Jó lenne, ha a sportra vonatkozó rendelkezéseket is betartanák.

Kár volna visszalépni

Alsómocsoládról több fiatal tehetséges sportoló bevonult, ráadásul eltávozott a KISZ-titkár is, aki pedig ugyancsak sokat tett a fiatalok sportjáért Alsómocsoládon. Egyelőre még azt sem tudják, hogy hol rendezzék meg az őszi-téli spartakiád-versenyeket. Nincs megfelelő helyiségük, ahol az asztalitenisz és tornaversenyeket lebonyolíthatnák. A tanács talán tudna segíteni, mert igazán megérdemlik ezek a lelkes fiatal sportolók, hogy esténként valahol összejöhessenek, szórakozhassanak.

A járási labdarúgó-bajnokságtól visszaléptek. A járási sporttanácshoz levelet írtak, melyben bejelentik, hogy kevés a játékosuk, nem tudnak csapatot kiállítani és így a tavaszi mérkőzéseken már nem kívánnak részt venni. Reméljük, hogy a tavaszig még megváltozik a helyzet Alsómocsoládon. Egészen biztosan találnak a fiatalok között olyanokat, akik szívesen beállnak a labdarúgó-csapatba. Talán nem lesznek olyan jó játékosok, mint azok, akiket egy időre nélkülözniök kell, idővel azonban ők is elérhetik azt a szintet, sőt túl is szárnyalhatják a mostani csapat eredményeit. Kár lenne, ha a tavasszal az alsómocsoládi sportpályán nem lennének labdarúgó-mérkőzések. Hiányozna ez a falu fiataljainak, de a község sportszerető dolgozói is elesnének megszokott vasárnap délutáni szórakozásuktól.

Sok a pénzük?

Szalatnak felé vezetett az utunk. Hétköznap volt, de mikor átutaztunk, úgy vettük észre, mintha a szalatnaki labdarúgó-pályán mérkőzésre készülődnének. A kapukon ott voltak a hálók. Persze, nem volt mérkőzés. Csak az történt, hogy a szalatnakiak úgy gondolták, hogy már nem érdemes levenni a kapuhálót, hiszen innen-onnan már csak két vasárnap van vissza a bajnokság befejezéséig. És ha megrongálódik az edzések folytán?... Majd vesznek másikat, hiszen sok pénzük van...

Tíz tornászcsapat készül az őszi, téli spartakiád versenyekre

A nyári spartakiád-versenyeken évek óta a sásdi járás nyerte el a legjobban szereplő járásnak járó vándorzászlót. Most az őszi-téli spartakiád-versenyeken sem akarnak lemaradni.

A versenyeket tornában, asztaliteniszben és sakkban rendezik. Tíz tornászcsapatot szerveztek a versenyekre. Csikóstöttösön, Mekényesen, Alsómocsoládon, Sásdon, Hetvehelyen és Magyarszéken alakították meg a tornászcsapatot. Sásdon Vadas Zoltán testnevelő tanár, Csikóstöttösön Földes Ferenc iskolaigazgató, Magyarszéken pedig Balogh Ferenc állomásfőnök, a sportkör elnöke irányítja az előkészületeket. Az alsómocsoládiak is ott akarnak lenni a versenyen, eddig ők inkább az atlétikai pályán aratták babérokat, de most Toronyi József, a sportkör edzője a tornászokat oktatja esténként a gyakorlatokra.

A torna mellett igen sok résztvevőt várnak a sakk- és asztalitenisz versenyeken is. A sakkozóknál nincs baj. Az asztaliteniszezők azonban arról panaszkodnak, hogy kevés a megfelelő helyiség és az asztal. Pedig ezt a sportot nagyon kedvelik. Az illetékes szervek segíthetnének, mert Magyarszék, Sásd, Kaposszekcső, Szalatnak és Alsómocsolád mellett más községekben is örömmel asztaliteniszeznének és indulnának el a versenyeken a fiatalok.

A legtöbb induló a sakk-versenyeken várható. A járás húsz sportköre közül 15 jelezte, hogy megrendezi december folyamán házi sakkversenyét.

A községi bajnokság után is lesz módjuk és lehetőségük a járás legjobb sportolóinak a versenyzésre. Megrendezik a járási, sőt a járások legjobbjainak részvételével a megyei versenyt is ebben a három sportágban.

A megyei spartakiád férfi kerékpáros versenyének győztese a gerényesi Littkei Zoltán, aki mindennap kerékpárral jár be Komlóra. Az edzések tehát nem hiányoznak.

A járási labdarúgó-bajnokság állása

Nyugati csoport:							Keleti csoport:						
1. Magyarszék	7	6	1	—	32:2	13	1. Mágocs	7	7	—	—	30:5	14
2. Sásd	7	6	—	1	39:2	12	2. Szászvár	7	6	—	1	24:10	12
3. Csikóstöttös	7	4	1	2	12:17	9	3. Alsómocsolád	7	5	1	2	26:16	11
4. Kaposszekcső	7	3	2	2	16:13	8	4. Mekényes	7	4	—	3	10:11	8
5. Magyarhertelend	7	3	1	4	10:14	5	5. Nagyhárságy	7	3	—	4	5:19	6
6. Oroszló	7	2	—	5	10:22	4	6. Hegyhátmarós	7	2	1	4	13:16	5
7. Vásárosdombó	7	2	1	5	10:34	4	7. Tófű	7	2	—	5	8:21	4
8. Hetvehely	7	—	1	6	8:33	1	8. Szalatnak	7	1	—	6	6:29	2

Az eredmények titka

A sásdi járást szerte a megyében az egyik legjobb sportmunkát végző járásnak ismerik. Mi a sásdiak sikereinek a titka? Miért tudtak az idén is első lenni a járások közötti pontversenyben a megyei spartakiádon?

Talán kezdjük azzal, hogy bármilyen furcsán hangzik is, nem a labdarúgás, hanem az atlétika a legnépszerűbb sportág a járásban. Alsómocsoládon, Sásdon, Csikóstöttösön, Bikalon igen tehetséges atlétákkal találkozunk, akik spartakiád versenyek megyei döntőjén is igen értékes pontokat szereztek. A legtöbb községben életerős atlétikai szakosztály működik. Kik foglalkoznak a fiatalokkal, kik vezetik edzéseiket, kik szervezik a versenyeket? — Sportszerető pedagógusok, lelkes KISZ vezetők, Babai Zoltán, a mekényesi KISZ-titkár, pedagógus minden szabadidejét a falusi fiataloknak szentelli. Csikóstöttösön Devecseri József, Nagyhajmáson Gyenis József, Szalatnakon Varga Péter nemcsak vezetője, irányítója a községi sportkörnek, hanem egyben nevelője is a fiataloknak.

A járási KISZ-bizottság is fontos feladatának tekinti a sportmunkát. A KISZ-bizottság ülésein sokszor kerül szóba a járás sportja, minden gyűlésen ott van a sporttanács elnöke is, de az egyes községek KISZ alapszervezetei is szoros kapcsolatot építettek ki a sportkörökkel. A sportkörben lelkesen dolgoznak a KISZ szervezetek megbízottjai. Most is újabb községekben hoznak létre sportkört a KISZ segítségével. Kisbánoson alakult legutóbb sportkör, negyven taggal.

A járás sportmunkájának továbbfejlesztése érdekében újabb pedagógusokat szeretnének megnyerni a sportmunkának. Igaz, már ezideig is közel 60 pedagógus dolgozik a KISZ-szervezetekben és a sportkörökben. Megbecsülik munkájukat mindenütt, hiszen igen eredményesen dolgoznak.

Hogyan totózzunk?

E heti totótippjeink

	Népszabadság	Népsport	D. Napló
1. Bp. Honvéd—Dorog	1	1	1
2. Tatabánya—Ferencváros	1 2	x 1 2	x 1 2
3. Salgótarján—Győr	1	1	1
4. U. Dózsa—Szombathely	1	1	1
5. MTK—Miskolc	1	1	1
6. Diósgyőr—Csepel	1 x ?	x 2 1	1 x
7. Budafok—P. Dózsa	2	1 2	x 2
8. Zalaegerszeg—Komló	2	x 2	2
9. Szfvár—Db. Spartacus	x	x 1	1
10. Kecskemét—B. Bányász	x 2	2 1	x 1
11. Lazio—Róma	1 x	2 x 1	x
12. Milan—Fiorentina	1 x 2	x 1 2	1 x

Sporthírek

Magyarhertelenden csak a közel múltban alakult meg a sportkör, de máris több szakosztályt szeretnének működtetni. A labdarúgás mellett az asztaliteniszt és röplabdát is meg akarják honosítani. A terveket már kidolgozták.

*

Hetvehelyen a sportolók elvállalták a községi kutak kitisztítását, a munkabért a sportkör szertárának gyarapítására fordították. Kétezer forintért vásároltak így új felszerelést.

Nagyhajmáson az év derekán alakult meg a sportkör, de máris vadonatúj labdarúgó-felszerelést is vásároltak. Hogy jól gazdálkodnak, azt bizonyítja, hogy a sportkörnek 2000 forint készpénz vagyona is van. A község sportolói közül a társadalmi, edzői és versenybírói tanfolyamra négyen jelentkeztek.

*

A járási testnevelési és sporttanács december 6-án Kaposszekcsön sporttalálkozót rendez. A találkozóra meghívták a TST tagjait, a sportköri elnököket, testnevelő tanárokat, edzőket, játékvezetőket. A találkozón a járás jövő évi sportprogramját vitatják meg majd értékelik az őszi—téli spartakiád versenyek eddigi eredményeit.

Szászvári levél

Örömmel olvastam nemrégiben a Szászvári Bányász Sportkörről egy cikket a Dunántúli Naplóban. Ehhez szeretnék hozzászólni:

A Szászvári Bányász Sportkörnek sikerekben gazdag múltja van. Az elmúlt évben is komoly eredményeket ért el a labdarúgószakosztály: Galambos István edző becsületes jó munkájának eredményeként megnyerte a megyebajnokságot. De az ifjúsági csapat is a legjobbak közé tartozik a megyében, sok tehetséges fiatal játékos áll jelenleg az egyesület rendelkezésére. Hamarosan eljön az idő, amikor a szászvári sportkedvelőknek igen sok örömük lesz a fiatalok szereplésében. Most még elég gyakran előfordulnak a váratlan eredmények, bosszantó vereségek.

Vannak még hibák a csapatnál, s ezeket ki kellene javítani. anyagiak terén bizony nem a legjobban áll a sportkör. Máza, Nagymányok, Hidas, Béla-akna bányász sportkörei anyagilag sokkal jobban vannak ellátva. Pedig ezek a csapatok is mind a megyebajnokságért játszanak. A szászvári dolgozók szeretnék, ha az üzem vezetősége, a szakszervezettel egyetértve segítene a helyzeten.

Agilis vezetők is kellenének a sportkör élére. A vezetőség mostani összetételében nem tud igazán eredményesen dolgozni a sportkör érdekében. Hiszen kis leleményességgel a sportköri vezetők maguk is tudnának segíteni. Különböző rendezvényekkel jelentős bevételekre lehetne a sportkörnek szert tenni.

A szászvári szurkolók bíznak a csapatban és remélik, hogy hamarosan megoldódnak azok a problémák, melyek a csapat sikeres szereplését elősegítik.

KOVACS LÁSZLÓ

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-19.
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok.
Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél, Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PECSI SZIKRA NYOMDA ... Munkácsy Mihály u. 10. az. Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 27-i, csütörtöki műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Baranyai sokac legénynóta. Mi újság Baranyában... Hírek és tudósítások. Tamburazene. Vendégségben Drávafokon... Riport. Dragutin Tadijanovics verse: „Messze vannak a szántóföldek". „Tanac" — baranyai sokac párostánc. Népdalkettősök és szólószámok, tamburazene kísérettel.
17.00: Német nyelvű műsor. Bécsi és linzi dallamok. Négy kis vidám szász aforizma... Szív küldi szívnek szívesen. A legjobb doktor. L. Braunfels vidám verse. Időben kezdtük... Jegyzet. Fúvószene. A hasságyi fúvószenekar játszik, vezényel: K. Freytag.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Szív küldi szívnek szívesen.
17.50: Védjük egészségünket. 5 éves a 10/1-es gyógyszertár.
17.55: Ilyen a ködös november... dr. Tóth István zenés, verses összeállítása. Közreműködik: Kovács Magda és Láng József.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Szép táj... magyar táj... Szórakoztató zene.
18.45: Kommentár.
18.50: Szép táj... magyar táj... c. műsorunk folytatása.
19.00: Műsorzárás.

Váltson takarékbetét-könyvet!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Ellenségek (este 7 órakor).
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Megmentettem az életem (5, 7 és 9 órakor).
Kossuth: Megmentettem az életem (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).
Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, Erdő átka, Rjepin, a nagy festőművész, Bartók Béla. Előadások: délelőtt 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.
Petőfi: Csendes Don III. rész (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).
Építők kultúrotthona: Rendkívüli nyár (5 és 7 órakor).
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Vetélytársak (fél 5 és fél 8 órakor).
Rákóczi (Mecsekalja: Tájfun Nagasaki felett (7 órakor).
Kossuth (Mohács): Csempészek (6 és 8 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Edes Anna (8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Táncsics (Siklós): Mindig veled (8 órakor).

UJ TÁNCISKOLA

kezdődik december 9-én, kedden este 7 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Tanít: Fellnerné. Tanításra kerülnek az összes divatos táncok. Beiratkozás a művelődési ház irodáján délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik december 2-án, kedden este fél 7 órakor Hermann tánctanár vezetésével az Urán KISZ Tavasz ifjúsági klubban (Szabadság u. 2.)

DR. BAKTAY ERVIN

a kitűnő India-kutató, november 28-án, pénteken este 6 órakor Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) tart előadást India népei címmel. Előadását helyszíni felvételeiről készült diapozitívek vetítésével kíséri. Belépődíj 4 forint, diákoknak 2 forint.

TÁNCMULATSÁG

lesz november 29-én, szombaton este 7 órától éjjel 1 óráig Pécs város Művelődési Házában.

TÁRLATVEZETÉS A II. PÉCSI ORSZÁGOS FOTÓKIÁLLÍTÁSON

November 30-án, vasárnap délután 5 órakor dr. Oppe Sándor tart tárlatvezetést a II. Országos Pécsi Fotókiállításon (járási tanács nagytermében) Pécs város Művelődési Háza rendezésében. A tárlat megtekintése után a látogatók részére színes diavetítés lesz. Belépődíj 2 forint. Találkozás a járási tanács épülete előtt 5 órakor.

UTTÖRÖHÁZ

27-én, csütörtökön délután 3 órakor kirándulni, túrázni szerető úttörök részére szakkört tartunk, a szakkört vezeti: Tarján Tibor tanár elvtárs. Vendégeket szeretettel fogadnak.

A TIT hírei

A TIT második filmklubjába beiratkozni még lehet — hétfő kivételével — mindennap délután 5—7 óráig. A második filmklub előadásai párhuzamosak az elsőével, csupán az előadások minden második vasárnap délután fél 3 órakor kezdődnek, a Petőfi filmszínházban.

*

A TIT Baranya megyei Szervezete matematika-, csillagászat-, űrhajózási szakosztálya és az Uránia csillagda csillagászati szakkört alakít. Alakuló ülés november 28-án este 6 órakor a TIT Bartók Klubjában (Janus Pannonius u. 11. sz.) Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

*

December 5-én délután 6 órakor Télapó-est lesz a TIT Bartók Klubjában. A Télapó-esten műsor, zene, tánc szórakoztatja majd a gyermekeket. A TIT szeretettel várja a város gyermekeit és a kedves szülőket. Egyben kéri a szülőket, hogy Télapó ajándékozása céljára 20 forintot fizessenek be a TIT titkárságán december 1-ig.

*

A Hanglemezgyűjtők Klubja mai zeneestjén könnyűzene szórakoztatja majd a klub tagjait és a részvevőket. A műsor este 7 órakor kezdődik a TIT Bartók Klubjában.

*

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem filozófiai kollégiuma ma esti 6 órai előadásának címe: „A tudat — az anyag fejlődésének eredménye". Előadó: Jóri János egyetemi tanársegéd. Az előadás helye a Központi Egyetem élettani előadóterme. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Közlemények

Áramszünet lesz november 27-én, csütörtökön reggel 7 órától délután 14 óráig a Bem utca nyugati oldalán a 18, 20, 22. és a Rákóczi út 39, 39/a, 39/b, 39/c és a 41-es számú házakban.

*

A Gázmű felhívja a város lakosságának figyelmét, hogy az erős hideg miatt a gázcsövek sok esetben eltörnek. A gáz olyan helyen is beszivároghat a lakásba, ahol egyébként gáz nincs bevezetve. Ha valaki indokolatlanul fejfájást, rosszullétet érez, vagy felismeri a gázszagot, az sürgősen jelentse a 16-85 vagy 14-74-es telefonszámra. Ilyen esetben az ablakokat azonnal ki kell nyitni.

Felhívjuk a háztulajdonosok és házfelügyelők figyelmét, hogy az alagsori helyiségek törött ablakait a gázcsövek és gázmérők lefagyása elleni védekezés szempontjából minél előbb hozzák rendbe.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtök estig: kisebb, élénkebb északnyugati, északi szél, ma erősen felhős idő, több helyen szitáló esővel, holnap szárazabb idő, helyenként, főként északkeleten felszakadozik a fehőzet, a hőmérséklet kissé emelkedik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1—plusz 2, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 1—4 fok között.

DOLGOZÓ PARASZTOK! ÁLLAMI GAZDASÁGOK! VÁLLALATOK!

A Szentlőrinci Állami Mezőgazdasági Gépállomás szerződéses alapon felajánlja szolgáltatásait **szántások, tárcsázások, gépi vetések és szállítási munkálatokra.**

A megrendeléseket a gép állomáson és a körzeti fmsz megbizottainál lehet eszközölni.

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 281. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR PÉNTEK, 1958. NOVEMBER 28.

Tegyék Nyugat-Berlint demilitarizált szabad várossá

A szovjet kormány jegyzékei a berlini kérdésről

A szovjet kormány a nyugati nagyhatalmakhoz intézett jegyzékében javasolja, hogy tegyék Nyugat-Berlint önálló politikai egységgé: demilitarizált szabad várossá. A szabad városnak — hangsúlyozza a szovjet jegyzék — saját kormánya lehetne és maga irányíthatná gazdasági, adminisztratív és egyéb ügyeit. A négy hatalom, amely a második világháború után részt vett Berlin együttes igazgatásában, valamint a két német állam — a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság — kötelezettséget vállalhatna, hogy tiszteletben tartja Nyugat-Berlinnek, mint szabad városnak státusát. A szovjet kormány nem ellenzi, hogy az ENSZ is részt vegyen a szabad városjellegének szavatolásában.

A szovjet kormány jegyzékben értesítette az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormányát, *hogy a Szovjetunió hatályát vesztettnek minősíti a Németországra vonatkozó azon szövetséges egyezményeket, amelyek hatálya csak a Németország fegyverletételét követő első évekre szólt, s amely egyezményeket a nyugati hatalmak megszegtek.*

A szovjet kormány ugyanakkor jegyzéket intézett a *Német Demokratikus Köztársaság kormányához* is és ebben javasolja, hogy *a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság kormányküldöttségei részletesen tárgyalják meg azokat az intézkedéseket, amelyeknek célja a megszállási viszonyok megszüntetése Berlinben.*

A berlini kérdéssel kapcsolatban a szovjet kormány jegyzéket intézett a *Német Szövetségi Köztársaság kormányához is.*

Mint a nyugati hatalmakhoz intézett szovjet jegyzékek rámutatnak: ha az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország kormánya egyet ért azzal, hogy szüntessék meg Nyugat-Berlinben a jelenlegi megszállási rendszert és Nyugat-Berlin területén létesítsenek nyílt várost, *a Szovjetunió hajlandó e kérdésben a négy hatalom nevében hivatalosan felvenni a kapcsolatot a Német Demokratikus Köztársaság kormányával, amellyel egyébként már folytatott előzetes nemhivatalos tanácskozásokat.*

Ha a három nyugati hatalom kormányai részére ez a javaslat elfogadhatatlan, — hangsúlyozza a szovjet kormány jegyzéke, — akkor a volt megszálló hatalmaknak nem maradt tárgyalási alap Berlin kérdésében.

A szovjet kormány javasolja, hogy *fél évig ne változtassanak azon a jelenleg fennálló renden, amely az Egyesült Államoknak, Nagy-Britanniának és Franciaországnak Nyugat-Berlinből a Német Szövetségi Köztársaságba irányuló katonai jellegű szállításaira vonatkozik. Amennyiben az említett időszakot nem használják fel, hogy megfelelő megegyezésre jussanak, akkor a Szovjetunió a tervbevett intézkedéseket a Német Demokratikus Köztársasággal való megegyezés útján valósítja meg.* Ez azt jelenti, hogy a Német Demokratikus Köztársaság intézi majd teljhatalmúlag a területét illető kérdéseket, vagyis megvalósítja szuverénitását szárazon, vizen és a levegőben. Ugyanakkor a Berlinre vonatkozó kérdéseket illetően megszűnik a szovjet fegyveres erők németországi képviselőinek és egyéb hivatalos személyeinek minden eddigi kapcsolata az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország fegyveres erőinek megfelelő képviselőivel és egyéb hivatalos személyeivel.

Olyan probléma megoldásánál, amilyen a berlini — jelenti ki a szovjet kormány — a legkevésbé alkalmazhatók a zsarolási módszerek és az erővel való értelmetlen fenyegetőzés. *Csak őrültek mehetnek oda ig, hogy újabb világháborút robbantsanak ki a nyugatberlini megszállók jogainak megőrzéséért.*

Sem a Szovjetunió sem a többi szocialista állam nem tagadhatja meg és nem szándékozik megtagadni, hogy szocialista állam — mondja az Egyesült Államok kormányához intézett jegyzék. *Ezek az államok szilárdan kiállnak jogaik, állami határaik védelmében, jelszavuk — egy az összesért és az összes egyért.*

(Folytatás a 2. oldalon

N. Sz. Hruscsov elvtárs sajtókonferenciája a berlini kérdésről

Moszkva (MTI). N. Sz. Hruscsov elvtárs, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke csütörtökön délután a Kremlben sajtókonferencián tájékoztatta a szovjet és a külföldi sajtó munkatársait a szovjet kormány álláspontjáról Nyugat-Berlin kérdésében. Ez volt az első eset, hogy szovjet kormányfő Moszkvában sajtóértekezletet tartott.

Hruscsov Gromiko külügyminiszter kíséretében érkezett a sajtókonferenciára. A külügyminiszter megnyitó szavai után a szovjet kormányfő elsőnek a tudósítók írásban benyújtott kérdéseire válaszolt.

Az első kérdést Naumov, a Pravda tudósítója tette fel. Kérdése így hangzott: „Miért most, a jelen pillanatban tette meg a szovjet kormány Berlin státusának megváltoztatására irányuló javaslatát? Mi indította erre a szovjet kormányt?

— A világ országait nyugtalanságban tartja a nagyhatalmak közötti feszültség — válaszolta Hruscsov. — Mi sokat tettünk azért, hogy csökkentsük ezt a feszültséget, megteremtsük felszámolásának lehetőségét, s jó kapcsolatokat építsünk ki a nagyhatalmak között és megakadályozzuk, hogy háborús konfliktus támadjon. Mindenekelőtt Európában kell rendet teremtenünk és biztosítanunk a békét, legelsősorban pedig Berlinben.

A háború óta eltelt 13 esztendő több mint elegendő lett volna a német békeszerződés megkötésére. A szerződés megkötésének azonban az az akadálya, hogy a nyugati hatalmak és Nyugat-Németország nem ismerik el a reális helyzetet, nevezetesen azt, hogy két Németország létezik: a tőkés magántulajdonon alapuló Német Szövetségi Köztársaság és a szocialista fejlődés útján haladó Német Demokratikus Köztársaság.

A keletnémet elvtársaknak aligha sikerül megagitálniok Adenauer kancellár urat és kormányát arról, hogy a Német Szövetségi Köztársaság fogadja el a szocialista államrendet, amit a Német Demokratikus Köztársaság kíván, s amit a Német Demokratikus Köztársaság népe üdvözölne. Azt hiszem, erre gondolni puszta fantáziálás lenne. Ugyancsak fantasztikus és valószínűtlen lenne az is, ha Nyugat-Németország politikusai — s elsősorban Adenauer kancellár úr — azt kívánnák elérni, hogy a Német Demokratikus Köztársaság mondjon le a szocialista rendszerről, fogadja el a kapitalizmust s így csatlakozzék a Német Szövetségi Köztársasághoz. Vagyis, ha azt kívánnák, hogy Németország kapitalista alapon egyesüljön, s így kösse meg a békeszerződést.

Mi a teendő? Berlin szétdarabolása és a megszállási rendszer reális tény. Most, 13 évvel a háború után minden értelmes ember úgy véli, hogy ez nem normális állapot. Meg kell találnunk a helyzet normalizálásának eszközeit, mert Nyugat-Berlin megszállása senkinek sem előnyös.

Ezt a helyzetet csak az igazolhatja, ha valamelyik fél agresszív célokat követ. A nyugati hatalmak számára Nyugat-Berlin kétségkívül alkalmas a Német Demokratikus Köztársaság, a Szovjetunió és a szocialista országok elleni aknamunkára. Ennyiben a helyzet előnyös számukra. Másrészt azonban náluk is jelentkeznek problémák: Berlin olyan rákos daganattá vált, amely — ha nem számolják fel a kórokozót — nem kívánatos következményekhez vezethet. Ezért sebészeti beavatkozásra van szükség, amelyet úgy kell végrehajtani, hogy a volt koalíciós partnerek között ne ellentétek legyenek, hanem baráti kapcsolatok, miként a Hitler-ellenes háború idején.

A hidegháború felszámolását és a békés egymás mellett élést kívánó népek ezért üdvözlik majd a Szovjetunió javaslatát. A hidegháború híveit kétségtelenül elkeseríti ez a javaslat. Ellenállást tanúsítanak majd, de kisebbségben maradnak, s reméljük, mind több nép áll ki a béke mellett.

Ezután az UP tudósítója, Shapiro kérdésére válaszolt a szovjet kormányfő. A kérdés így hangzott: „Helyes-e a szovjet nyilatkozatból azt a következtetést levonni, hogy a Szovjetunió féléven át nem tesz semmit a fennálló helyzet megváltoztatása végett?

A következtetés helyes — válaszolta Hruscsov. — A Szovjetunió fél évig nem kívánja megbontani a fennálló helyzetet. A nem normális állapotokat normális úton, tárgyalások és megbeszélések útján kívánjuk megváltoztatni. Ez azonban abban az esetben érvényes csak, ha a másik fél nem provokál és nem tesz nem kívánatos lépéseket.

Az AFP tudósítója a következőket kérdezte: „Berlin a Német Demokratikus Köztársaság fővárosa. Miért akarja a Szovjetunió Nyugat-Berlint mégis szabad várossá nyilvánítani?"

A kérdés felvetése helyénvaló — mondotta Hruscsov — valóban, Berlin a potsdami szerződés értelmében abban a szektorban van, amelynek területén megalakult a Német Demokratikus Köztársaság, s így természetesen egész Berlin a Német Demokratikus Köztársaságé. Ha azonban mi így vetnénk fel a kérdést, sok nép nehezen értené meg álláspontunkat. A legutóbbi tizenhárom esztendőben a két Berlin különbözőképpen fejlődött. Ugy járhatnánk, mintha mechanikusan akarnánk egyesíteni két, különböző tulajdonságokkal rendelkező folyadékot egyazon edényben: káros reakciót váltanánk ki: Jobb lenne ezt a kérdést viharos reakció nélkül megoldani.

Mi a valóságos helyzetből kiindulva, törekszünk megállapodásra, ezért azt gondoljuk, legjobb elismerni a Németországban kialakult helyzetet és a saját kormánnyal, állami és gazdasági rendszerrel rendelkező Nyugat-Berlin szabad várost létrehozni. Nem akarjuk nagy megrázkódtatásoknak kitenni Nyugat-Berlin népét, válassza meg szabadon a társadalmi rendszert, s ha kívánja, tartsa meg a kapitalista rendszert.

Mi nagyra értékeljük a Német Demokratikus Köztársaság kormányának álláspontját, amelyből kitűnik, hogy helyesen értékelik és támogatják a mi javaslatunkat. Ezzel engedményeket tesznek a béke megőrzése érdekében. Ez a magatartás példaként szolgálhat a többi vitás nemzetközi kérdés, így a két német állam között felmerült vitás kérdések megoldásában is. Mindenki, aki a békét megbecsüli, értékeli és üdvözli ezt a magatartást.

A TASZSZ tudósítója, Gerasszimov a következő kérdést tette fel a miniszterelnöknek: „A nyugati sajtó azt állítja, hogy a megszállási rendszer felszámolására irányuló szovjet rendszabályok megrontásnak Berlinnek és lakosságának gazdasági helyzetét. Van-e ennek a kijelentésnek valamilyen alapja?".

Hruscsov válasza így hangzott:

— Javaslatunk kifejti: A Szovjetunió biztosítja Nyugat-

(Folytatás a 2. oldalon

Szovjet pionir-vezető küldöttség érkezett Pécsre

Két hetes magyarországi tartózkodás során csütörtökön Pécsre látogatott a Komszomol Központi Bizottságának 7 tagú pionir-vezető küldöttsége. A delegáció vezetője Baljasznaja elvtársnő, a Komszomol Központi Bizottságának titkára, a Lenini Pionirszervezet Országos Tanácsának tagja.

A szovjet küldöttséget a megyei KISZ-bizottságon a KISZ-bizottság vezetői, a megyei úttörőelnökség tagjai, valamint a pécsi úttörők köszöntötték. A pionir-vezetők elbeszélgettek az úttörővezetőkkel, majd a közös ebéd után a delegáció három tagja Komlón a keletkökönyösi úttörőcsapat munkáját tekintette meg, négy elvtárs pedig a Pécsi Pedagógiai Főiskolára látogatott el.

A főiskolán a KISZ-fiatalok virággal kedveskedtek a vendégeknek, majd a főiskola tanárai és hallgatói nevében Székely Jenő, a főiskola igazgatóhelyettese köszöntötte a delegáció tagjait. Komlósi Sándor, a pedagógiai tanszék docense ismertette a főiskolai oktatási rendszert, majd válaszolt Baljasznaja elvtársnőnek a KISZ-szel, az úttörőmozgalommal, a tanszékekkel és a társadalmi munkával kapcsolatos kérdéseire. A delegáció vezetője megígérte, hogy pénteken ismét ellátogat a főiskolára és akkor részletkérdéseket is alaposan megbeszélnek.

Ezután a szovjet elvtársak a főiskoláról és Komló-Kökönyösről a pécsszabolcsi Puskin kultúrotthonba mentek, ahol a szabolcsi úttörővezetőkkel és úttörőkkel beszélgettek el.

Mohácsi korsók Brüsszelben

Ugy volt az régen, s még ma is sokhelyütt, hogy a fiúgyerek kitanulta s folytatta apja mesterségét. Igy szállt apáról fiúra, majd az unokákra a szerszám, a mesterfogások, a szakma.

Mohácson szinte mindenki ismeri Horváth Márk meg Horváth János cserepeseket.

— Mi is apánktól tanultuk a cserepességet — mondja Horváth János. — Amikor elkezdtük az agyaggyúrást, bizony nem volt nagy becsülete a cserepes mesterségnek. Csak afféle harmadrangú szakmának tartották, ma pedig népművészek vagyunk és megbecsülnek bennünket. És tudja, úgy van az ember, amikor látja, hogy megbecsülik, jobban beleadja a szívét a munkába.

Előszedi tárcájából a kitüntetéseket, megmutatja az elismerő leveleket, majd egy másik szobába vezet, ahol összegyűjtötte azokat a mintadarabokat, melyeket eladásra készített. Szebbnél-szebb fekete alapú, cifrázott, tarka, ezüst, zöld, vagy sárga színű virágkorsók pompáznak a polcokon.

Horváth János, a népművészeti szövetkezet tagja és a szövetkezet mindig örömmel veszi át tőle az újszerű korsókat, csuprokat. Sokat dolgozik. Persze nem egyedül. Felesége, aki hosszú évek alatt eltanulta férjétől a munka egyes mozzanatait, sokat segít. A díszítést, cifrázást azonban a mester végzi, maga tervezi a mintákat, alakítja az új formákat.

— Lesz-e, aki folytatja ezt a szép munkát, lesz-e, aki nem engedi kipusztulni a mohácsi cserepes hagyományokat? — kérdeztem.

— Lenne, a fiam, a Laci gyerek, — mondta elgondolkodva. — Csakhát a mai fiatalok nem értékelik ezt. 11 éves a fiú, de már pilóta akar lenni. Pilóta. Pedig ügyes ám a kis betyár... — és már hozza is a cifrázott játékokat, tányérkákat.

— És a többiek, más fiatalok, nem akarják a cserepességet tanulni?

— Nemigen. Pedig ha jönnének, szívesen tanítanám őket.

S nem bánnák meg, mert szép ez a mesterség, a cserepes munka. Olyan szép, hogy még Brüsszelbe is vittek a mohácsi virágkorsókból.

WESZTL MÁRTA

A nehézipari miniszter fogadta az angol bányászküldöttséget

Czottner Sándor nehézipari miniszter csütörtökön délben fogadta a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete vendégeként Magyarországon tartózkodó dél-walesi bányászküldöttséget. A küldöttség tagjai elmondották, hogy eddigi látogatásaik alkalmával igen jó benyomásokat szereztek. A miniszter hosszasan elbeszélgetett az angol vendégekkel.

Több pécsi vállalat épít szolgálati lakásokat

Több pécsi vállalatnál kezdtek hozzá ebben az évben szolgálati lakások építéséhez. Bár a vállalatoknak nem korlátlanok a lehetőségeik és a felépítésre kerülő lakások száma sem mondható nagynak, mindenütt örömmel fogadták ezt az új lehetőséget, ami azért, ha csekély is, sok embernek oldja majd meg egyik legnagyobb gondját, a lakáshiányt.

A Porcelángyár szolgálati lakásai a Zsolnay mauzóleum mögötti részen, az Endre utca folytatásaként épülnek majd fel. Tizenhat egyszobás-konyhás, komfortos lakás épül a gyár dolgozói részére. Ebben az évben már meg is kezdik az épületek alapozását és jövő év őszére már beköltözhető állapotban átadják őket a gyár dolgozóinak.

A Baranya megyei Mélyépítő Vállalat szolgálati lakásai a Jókai Mór utcában épülnek. Huszonnégy lakást építenek itt és a dolgozók jelentős társadalmi munkával segítik az építkezést. Ugy tervezik, hogy ebben az évben meg tető alá hozzák az épületet.

A Felső-Malom utcában a Tervező Vállalat dolgozói számára készülnek szolgálati lakások. A tizennyolcas földszintes épületet két emelet ráépítésével bővítik ki.

N. Sz. Hruscsov elvtárs sajtókonferenciája a berlini kérdésről

(Folytatás az 1. oldalról)

Berlin ipari kapacitásának teljes kihasználását. Ünnepélyes kötelezettségekben vállaljuk, hogy gondoskodunk Nyugat-Berlin élelmiszerellátásáról, normális kereskedelmi alapokon. Nyugat-Berlin munkásai, mérnökei, vállalkozói számára ez a helyzet előnyökkel jár. Nemcsak, hogy nem vezetne a fennálló életszínvonal hanyatlására, hanem még emelkedne is a teljes foglalkoztatottság révén. Nincs tehát ok ilyesféle aggodalomra.

Hogyan értékeljük a Német Szövetségi Köztársaság azon vezetőinek álláspontját, akik fenn akarják tartani Nyugat-Berlin jelenlegi státusát? — kérdezte az Izvesztyija tudósítója.

A fennálló helyzetet csupán az akarja fenntartani, aki a világon uralkodó feszültséget is fenn akarja tartani — mondotta Hruscsov — mert ennek a feszültségnek egyik forrása éppen a berlini helyzet. A technika és a fegyverzet mai színvonalán ez a feszültség nem kívánatos következményekkel járhat. Az emberek nyugodtan akarnak aludni, s nem akarnak a nukleáris töltetű rakétafegyverek robbantására ébredni.

Felmerül a kérdés: vajon normálisak-e azok, akik fenn akarják tartani ezt a nem normális helyzetet?

A Reuter tudósítója a következőket kérdezte: Milyen garanciát nyújt a Szovjetunió Nyugat-Berlin szabadvárosnak? Visszalép-e a jelenlegi álláspontjától a Szovjetunió, ha az NSZK lemond a fegyverkezéséről?

Nyilatkozatunk magában foglalja a szükséges garanciákat is — válaszolta Hruscsov. — Mindent megtennénk avégett, hogy támogassuk a szabad várost és biztosítanánk a belügyeibe való be nem avatkozást, ha ezt a többi nagyhatalom is ünnepélyesen megígérné, vagy egyezményt írna alá erre vonatkozólag, esetleg az ENSZ keretein belül is. Az ilyen megállapodásba mi is beleegyeznénk.

A szovjet politika nem változik meg akkor sem, ha Nyugat-Németország lemond a fegyverkezésről — folytatta Hruscsov. A potsdami egyezmény értelmében Nyugat-Németországnak egyáltalán nincs is joga a fegyverkezésre. Nem kívánhatják, hogy engedményt tegyünk engedmény ellenében akkor, amikor a két tényező nem egyenértékű. Ha Nyugat-Németország nem is folytatná a fegyverkezést, Berlin négyhatalmi státusa akkor is megmaradna és ez mit sem változtatna a konfliktus melegágyán.

Ettől függetlenül jó lenne, ha Nyugat-Németország nem fegyverkezne, s ha azok a hatalmak, amelyeknek fegyveres erői vannak Nyugat-Németországban, illetve a Német Demokratikus Köztársaságban, kivonnák csapataikat, ahogy mi azt már sokszor javasoltuk. A megszállási rendszer felszámolása Berlinben és a szabad város megteremtése elősegítené a megszálló csapatok kivonását Németországból és előmozdítaná a leszerelést.

Milyen intézkedéseket kíván tenni a Szovjetunió kormánya, hogy a szabad város megteremtése esetén az áttérés sima, akadályoktól mentes legyen — kérdezte az ADN tudósítója (Német Demokratikus Köztársaság).

A legjobb természetesen az lenne, ha az érdekelt kormányok üdvözölnék javaslatainkat és kijelentenék, hogy hajlandók velünk tárgyalni. Ennek a világon mindenütt örülnének — hangzott Hruscsov válasza. — Mi azonban realisták vagyunk, nem várunk üdvözleteket, de bízunk abban, hogy a válaszok a józan ész jegyében fogannak majd. Hat hónapig várunk és ez elegendő ahhoz, hogy jól átgondolják a választ.

A Magyar Távirati Iroda, a Népszabadság és a Magyar Rádió tudósítója megkérdezte: mit szándékozik tenni a szovjet kormány abban az esetben, ha a nyugati hatalmak elutasítják a szovjet javaslatot?

Nagyon nem kívánatos lenne, ha az érdekelt kormányok nem egyeznének bele javaslatunkba — mondotta Hruscsov. — Ha azonban ez bekövetkeznék, minket ez sem akadályozna meg abban, hogy bizonyos idő múlva keresztülvigyük azt, amit javaslatunkban legszögeztünk. Hogy miért tettük így, azt részletesen megvilágítottuk nyilatkozatunkban.

A DPA nyugatnémet hírügynökség tudósítója megkérdezte: Mi lesz a szovjet álláspont, ha az Egyesült Államok nem fogadja el a szovjet javaslatot, nem vonja ki csapatait Nyugat-Berlinből és nem kívánnak tárgyalni az NDK-val?

Mélyen sajnálni fogjuk ezt, de ez nem akadályozhatja meg terveink valóra váltását — állapította meg a szovjet miniszterelnök. — Számunkra nincs más megoldás. Ők nem számoltak velünk, amikor megszegték a potsdami egyezményt. Ebben az esetben mi saját belátásunk szerint cselekednénk.

Nagy derültséggel fogadták a sajtókonferencia résztvevői a Daily Worker tudósítójának kérdését, amely így hangzott: Meggondolva, hogy Nyugat-Berlinben különböző kémközpontok és rádióállomások működnek, hogyan foglalkoztatnák ezeknek az intézményeknek az alkalmazottait a szabad város megteremtése esetén.

Ezeknek az embereknek pályát kell változtatniok és nem a népek kárára, hanem hasznára kell működniök — mondotta mosolyogva Hruscsov. — Ha valaki közülük munka nélkül maradna, nem sajnálkoznék.

A Monde tudósítója megkérdezte: Mivel Nyugat-Berlin a Német Demokratikus Köztársaságé, állandó, vagy ideiglenes lesz-e Nyugat-Berlin szabad város státusa, nem javasolják-e majd a jövőben, hogy Nyugat-Berlin teljes egészében legyen az NDK-é?

Mi ezt a státust nem tekintjük átmenetinek — mondotta Hruscsov. — Igaz, semmi sem örök, minden változik, de ameddig Nyugat-Berlin lakói fenn akarják tartani ezt a státust, mi ezt elismerjük.

A Welt című nyugatnémet lap tudósítója megkérdezte: Ha Nyugat-Berlin szabad város lesz, lesz-e majd szabad folyosó Nyugat-Németország felől és ez olyan lesz-e, mint annak idején a danzigi korridor volt?

Erre még korai lenne válaszolni — állapította meg a szovjet miniszterelnök. — A szabad városnak mindenesetre meg kell adni a lehetőséget, hogy szabadon tartsa fenn kapcsolatait mind a Nyugattal, mind a Kelettel.

A New York Times tudósítója felvetette: A szovjet jegyzék megállapítja, hogy ha az Egyesült Államok a jegyzékben kifejtett javaslatot nem fogadja el nem marad tárgyalási alap a Szovjetunió és az Egyesült Államok között a berlini kérdésről. Ugy kell ezt értelmeznünk, hogy ebben az esetben a Szovjetunió nem lesz hajlandó a Nyugat-Berlinre vonatkozó egyéb javaslatokat megvitatni? — tette fel a kérdést a tudósító.

Ha az Egyesült Államok teljesen elveti javaslatunkat, akkor valóban nincs miről tárgyalnunk a berlini kérdésben — állapította meg Hruscsov. — Ha azonban csak egyes részleteket nem fogad el, a kiegészítésekről, a változásokról készek vagyunk tárgyalni. Mi a kérdést nem ultimátum formájában vetjük fel, és a következő hat hónap folyamán szívesen tárgyalunk.

A Süddeutsche Zeitung című nyugatnémet lap tudósítója megkérdezte: a Szovjetunió Nyugat-Berlin szabad városra vonatkozó javaslata addig marad-e érvényben ameddig fennáll a két német állam?

A kérdés magától megoldódik, ha a két német állam tárgyalások útján megállapodik Németország egyesítésében — mondotta Hruscsov. — Ebben az esetben Berlin az egységes Németország fővárosa lesz és nem lesz tovább szükség arra, hogy szabad város legyen.

Lehet-e úgy tekinteni a szovjet jegyzéket, mint a potsdami egyezmény felmondását? — kérdezte a New York Herald Tribune tudósítója.

Ön szerint létezik ez az egyezmény? — kérdezte Hruscsov a tudósítót, aki nem-mel válaszolt, sokan azt mondják, hogy az egyezmény még létezik, de azért mondják, hogy fenntarthassák Nyugat-Berlin megszállását — állapította meg a szovjet miniszterelnök.

A választások befejeztével Hruscsov a következőket mondotta még:

— Ugy vélem, sikerült kielégítenem önöket, remélem, megértik, hogy mi a normális gazdasági versenyhez akarunk kedvező feltételeket teremteni. Felhívom Önöket, hogy támogassanak bennünket ebben a nemes törekvésben.

Ma olvastam Nixon úr londoni beszédét. Majdnem egyet értek Nixonnal. Ez ritka eset. A beszéde végén az amerikai alelnök ugyanis azt mondja, hogy ideje áttérni a gazdasági versenyre. Én üdvözlöm ezt a kijelentést, ha Nixon úr és a többi nyugati vezető továbbra is ezen az állásponton lenne, vagyis olyan állásponton, amelynek nincs atomrobbantás-szaga, mi a magunk részéről vállaljuk ezt a versenyt. Lássuk, ki ad több házat, ki biztosít magasabb életszínvonalat, a kulturális szükségletek magasabb fokú kielégítését, ki nyújt több szabadságot, ki teremt jobb feltételeket a zsarnokság felszámolásához. Igaz, a zsarnokságot mi másként értelmezzük. Sokan azt tekintik zsarnokságnak, amikor megtiltják a kizsákmányolást, mi pedig éppen a kizsákmányolás megszüntetését tekintjük a zsarnokság felszámolásának. De függetlenül a nézetek különbözőségétől, a kifejezésben egyetértünk. A kihívást elfogadjuk! — jelentette ki a sajtókonferencia végén a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke.

A szovjet kormány jegyzékei a berlini kérdésről

(Folytatás az 1. oldalról)

A Német Demokratikus Köztársaság, Lengyelország, Csehszlovákia határának bármilyen megsértése, a varsói szerződés bármely tagállama ellen elkövetett bármilyen agressziv cselekmény az összes tagállamok elleni támadásnak minősül és azonnal megfelelő választintézkedéseket von maga után.

Természetesen lehetnek a Szovjetuniónak rosszakaróli, akik a szovjet kormánynak Berlin megszállási rendszere kérdésében elfoglalt álláspontját úgy próbálják feltüntetni, mint valamiféle annexios törekvést. *A Szovjetunió* — hangsúlyozza az amerikai kormányhoz intézett jegyzék — *miként a többi szocialista állam, nem törekszik semmiféle hódításra, hanem csupán véget akar vetni a rendellenes és veszélyes helyzetnek, amely Berlinben annak következménye, hogy e város nyugati övezeteit még mindig megszállva tartja az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország. Ugy kell eljárni, hogy Nyugat-Berlin ne lehessen többé ugródeszka a szocialista országok, a Német Demokratikus Köztársaság és a Szovjetunió elleni fokozott kémtevékenységhez, kártevéshez és egyéb aknamunkához.*

A szovjet kormány elhatározta — mondja a jegyzék — hogy a maga részéről megteszi a berlini megszállási rendszer megszüntetésére irányuló intézkedéseket, mégpedig attól a törekvéstől vezérelve, hogy kieszközölje a berlini helyzet normalizálását az európai béke, Németország békés és független fejlődése javára.

Decemberben sorsolják a második, a harmadik és a negyedik békekölcsönt

A második, a harmadik és a negyedik békekölcsön 1958. második félévi húzását december 28-án és 29-én Budapesten rendezi az Országos Takarékpénztár.

A kötvények kibocsátásakor megállapított időpontnak megfelelően ezúttal kezdik meg a harmadik és a negyedik békekölcsön — névértékben történő — törlesztéses sorsolását.

A kétnapos húzáson mindhárom békekölcsönből összesen több mint 90 millió forintot sorsolnak ki.

Holdanként több mint öt normálholdnyi gépi munka a termelőszövetkezetekben

A baranyai termelőszövetkezetek a 3004-es rendeletnek különösen azt a pontját használták ki, amely szerint jelentős kedvezményekhez juthatnak, ha egy-egy holdon legalább három normálholdnyi munkát végeztetnek a gépállomásokkal. A szövetkezeti földeken november utolsó hetéig 155 500 normálholdnyi gépi munkát végeztek a traktorosok, azaz katasztrális holdanként már több mint öt normálholdnyi szántást, vetést, betakarítást és egyéb munkákat. Számos közös gazdaságban — így például a babarci Béke, a lippói Béke Öre és a mágocsi Béke Tsz-ben — már hat normálholdnyi gépi munka jut egy-egy holdra.

A megye termelőszövetkezetei — a 3004-es rendelet értelmében — 7 630 000 forint kedvezményt kaptak eddig az államtól.

Svédországban élő magyar származású tudós kitüntetése

New York (DPA). A DPA a Massachusetts államból Cambridgeből jelenti, hogy az 1958. évi „Atommal a békéért" amerikai díjat a Nobel-díjas Hevesy György, Stockholmban élő magyar származású biokémikusnak ítélték oda. Hevesy tanárt 19 ország 111 jelöltje közül választották a díjra érdemesnek. A díj: aranyérem és 75.000 dollár.

Hevesy György 1885-ben született Budapesten. 1926-tól 1934-ig a szerves kémia tanára volt a freiburgi egyetemen, 1943-ban kapta meg a radioaktív izotopokkal végzett eredményes kutatásaiért a kémiai Nobel-díjat. Jelenleg a stockholmi egyetem kémiai kutatóintézetének tanára.

Összehívták a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülésszakát

Moszkva (TASZSZ). A Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének törvényerejű rendelete alapján december 22-re összehívták Moszkvába a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülésszakát.

Megkezdik a Mohácsi Farostlemezgyár gépeinek üresjáratását

A Mohácsi Farostlemezgyár 103 millió forintos költséggel épülő „első lépcsőjén" a befejező munkákon dolgoznak. A gyár egyes gépeinek üresjáratását a napokban megkezdik, miközben az esetleges hibákat kijavítják. Ez egészen 1959. január 1-ig tart, amikor anyaggal megindul a gyár próbajáratása, az ehhez szükséges nyárfaröntök már a gyár udvarán tornyosulnak.

A Mohácsi Farostlemezgyár első lépcsőjének kapacitása évi tízezer tonna farostlemez lesz, de ebből az első évben csak hatezer tonnát gyárt. Közben folyamatosan épül a gyár második lépcsője, amely további húszezer tonna farostlemezzel növeli a termelést.

Az a november is *csak olyan lett volna, mint a többi. Ködös, fogvacogtató, agyra, kedélyre, mellre telepedő, amolyan belépő féle a tél küszöbén.*

1944 novembere azonban más bélyegeket is magán viselt. Szerte az országban, itt Baranyában és Pécsett is utolsó kétségbeesett kapkodásban keresett menedéket, kiútat, a már erősen nyikorgó, széthullásra ítélt fasiszta hadigépezet. Ugyszólván senki sem volt tőlük biztonságban. Senki sem tudhatta, mikor és milyen formában kiáltják ki bűnbaknak, miért és milyen körülmények között kerül a rettegett Gestapo elé. Nyilasok, csendőrök, forgattak fel lakást, pincét, katonaszökevények után szimatolva. Az országutakon végtelen szekérsorok kígyóztak, sebtében felpakolt ágyneművel, bútordarabokkal Nyugat felé.

És hogy nézett ki Pécs városa? Bizonytalanság, pattanásig feszült hangulat mindenütt. Mit hoz a következő perc, a következő óra?

Künn az utcán SS alakulatok cirkálnak, a városházán szóbakerül a város kiürítésének gondolata. November 28-at írnak. Ekkor már meg volt a remény arra, hogy a szeretett város elkerüli a végveszélyt, bár a város felett, a Mecseken több helyen is sziklába vájt védőállások lapulnak. Semmi kétség afelől, hogy mi is történne, ha a németek innen akarnák „védelmezni" a várost.

De szerencsére nemcsak dél felől nyomul előre a szovjet hadsereg, hanem a Mecsek mögött, Szekszárdon át is benyomultak a hegyháti járásba, bekerítéssel fenyegetve a fasiszta egységeket.

Esteledik. Délről és dél-keletről szovjet ütegek torkolattüzei villognak és az ágyúdörgés hullámai már megrezegtetik, megkocogtatják a pécsi házak ablakait: „Közeledünk, fut már a fasiszta, hamarosan szabadok lesztek, pécsiek!" S amikorra megjön a hajnal, mintha csak maga előtt görgetné a sötétséget, eszelős kapkodással, vad kavarodásban menekül a megtépázott fasiszta hátpéd utolsó maradványa is. És helyükön itt is, ott is feltűnnek a vattakabátos, bundasapkás szovjet előőrsök, a szabadság első hírnökei, hogy átadják az első megnyugtató szót, az első kinyilatkoztatást: „Ma hajnalban kisurrant, messze futott a háború Pécs városából".

E történelmi jelentőségű percekre, órákra így emlékezik vissza egy szemtanú, dr. Vörös Márton, aki a Svéd Vöröskereszt megbízólevelével zsebében és egy damaszt-teritőből készült fehér zászlóval vállalkozott arra, hogy néhányad magával a város parlamentereként, felveszi a kapcsolatot a felszabadító szovjet csapatokkal.

„— Hajnalodott. *Fehér zászlóval a kézben elindultunk. Csend volt. Kelet felől, s észrevehetően lehetett következtetni a többi tájakon is beálló csendből, hogy a „pécsi csata" befejeződött.*

A Perczel utcában a Papp vendéglő ajtajában két pécsi álldogált és mintha csak tudták volna, hová megyünk, sok szerencsét kívántak. Az utca egyébként néptelen volt. Amikor a Kisfaludy utcánál befordultunk, váratlan látvány tárult a szemünk elé. Amiként a mező a zöld fűtől, az egész Kisfaludy utca zöld volt a vatelin-kabátos alvó szovjet katonáktól. Szótlanul, mozdulatlanul feküdtek, mintha egy nagy történelmi élőképet játszottak volna. A főharcok irányához, belövési árnyékban feküdtek és ez így alkalmas is volt az éjszakai harcokban elfáradt katonák pihenésére. Óvatosan, átlépkedve rajtuk haladtunk előre. Ugy látszik néhányan mégis ébren voltak, mert egyikmásik tréfálkozni kezdett velünk a fehér zászló miatt. Kísérő társam megsoványodott, borotválatlan arca az egyik katonában részvétet is keltett, mert ülő helyzetből felszólalt:

— Ne félj bátyuska, már ti is túl vagytok rajta.

HIREK

A Pécsi Kesztyűgyár novemberben a Szovjetunióba 1200, Svédországba több mint 10 000, Belgiumba 6000, Afrikába (Johennesburgba) 1200, Sidneybe 3000, Kelet-Németországba pedig 6000 pár kesztyűt szállított. Most van legyártás alatt további 8600 pár kesztyű, amit a hónap végén Lengyelországba szállítanak majd.

*

A KIOSZ december 5-én és 6-án országos küldöttgyűlést tart Budapesten. A küldöttgyűlésen Baranyából tizenöt kisiparos vesz részt.

*

A Pécsi Ruha- és Cipőipari Vállalat november 25-én nyitotta meg első mértéktáni cipő és cipőjavító részlegét a nyugati városrészben, az A 2-es épülettömbben. A városrész lakói itt kiváló minőségű borjúbox bőrből készített férfi és női cipőket készíttethetnek különböző színekben. A vállalat tervbe vette, hogy a nyugati városrész D 1-es számú épületében december 15-én megnyitja mértéktáni férfi és női szabóságát is.

*

A Pécsi 500. számú Zrínyi Miklós Iparitanuló Iskola december 7-én délután 1 órakor fodrászversenyt rendez a II. és III. éves fodrásztanulók részére a KISZÖV Megye utca 20. szám alatt lévő helyiségében, amelyen mintegy hatvanan vesznek részt.

*

A bólyi gépállomás 26-án este befejezte éves tervét. November 26-ig összesen 49 500 normálholdnyi munkát végzett a körzetéhez tartozó termelőszövetkezetek, szakszövetkezetek, szakcsoportok és egyénileg dolgozó parasztok földjein.

A népfront feladatai semmivel sem kisebbek, mint a választások előtt voltak

A Hazafias Népfront járási és városi elnökei, illetve titkárai értekezletet tartottak szerdán a megyei népfrontbizottság Janus Pannonius utcai helyiségében. Mint Sztergár János elvtárs, a megyei népfrontbizottság titkára mondotta, az értekezlet kettős célt tűzött maga elé. Értékelték a népfrontbizottságok választási munkáját és meghatározták a legközelebbi hetek, hónapok tennivalóit.

Megnőtt a népfront szerepe és tekintélye

Bizvást állíthatjuk: 1949 óta egyetlen választásban sem volt a népfrontnak olyan hatékony szerepe, mint most. Eltűnt a régebbi bátortalanság és bizonytalankodás; őszig sok helyen csak a népfront elnök, illetve népfront titkár dolgozott, a választások pedig mozgásba lendítették a bizottságokat is. A fazekasbodai 44 tagú népfrontbizottság 37 tagja például aktívan részt vett a népfront-munkában. (A többi sem pihent, csak más irányú társadalmi elfoglaltsága kötötte le az idejét.) Ezt komoly eredménynek kell elkönyvelni.

A Hazafias Népfront Országos Elnöksége, személyesen Kállai Gyula elvtárs köszönetét tolmácsolta Sztergár elvtárs a jó munkáért.

Régebben sokat panaszkodtunk a kellő öntevékenység hiányra. Most ebben is fordulatot értünk el. Csak egy példát: a novemberi választások hírére 12 falusi népfrontbizottságunk összeült és a legjobb társadalmi aktivák beválasztása útján megerősítette magát. A megye vagy a járás külön megbízása nélkül, a helyi pártszervezetek segítségével. Helyesen tették.

Sok népfront-aktíva bekapcsolódott a pártszervezetek agitációs munkájába és részük van abban, hogy az agitáció hatalmas tömegeket fogott át. Voltak persze gyengeink is: a hazafiság fogalmát nem kötöttük eléggé össze az attól elválaszthatatlan proletár-nemzetköziséggel és a Szovjetunió világraszóló eredményeinek ismertetésével, keveset beszéltünk a lélekmérgező nacionalizmusról és sovinizmusról is.

Okuljunk a hibáinkból, szüntessük meg őket!

Munkaprogramot, rendszeres üléseket!

A hozzászólók inkább a jövő tennivalóiról beszéltek. Neubauer elvtárs, a megyei pártbizottság párt- és tömegszervezeti osztályának munkatársa felhívta a résztvevők figyelmét, hogy ne pihenjenek meg a babérokon, a népfrontra éppúgy szükség van a választások után, mint november 16-át megelőző hetekben.

„A népfront feladatai semmivel sem kisebbek, mint a választások előtt voltak" — mondotta Sztergár elvtárs. Ez kissé meglepően hangzik, de a valóságot tükrözi. Igaz, hogy nem lesz annyi rendezvény, viszont annál több hétköznapi aprómunka vár ránk. Ismét egy példa: a komlói városi népfrontbizottság a jelölő gyűlések, kisgyűlések és csoportos beszélgetések során összegyűjtötte a dolgozók különböző panaszait. Együttvéve több sűrűn gépelt oldalt tesznek ki. Orvoslásuk — amit a lehető leghamarabb meg akarnak tenni — bizony sok időt és fáradtságot fog megkövetelni.

Közel 28 000 ember vett részt a megyében a különböző választási bizottságok munkájában. Jó részük friss, pártonkívüli erő, jól tennék a népfrontbizottságok, ha a legjobbakkal ismét megerősítenék a soraikat.

Népfrontbizottságaink fogjanak össze a tömegszervezetekkel, kérjék és igényeljék a pártszervezet, a kommunisták segítségét. Készítsenek 3 hónapos munkaprogramot, legalább negyedévenként üljenek össze és tárgyalják meg a legutóbbi időszakokban végzett munkájukat és jövőbeni tennivalóikat — javasolta Sztergár János elvtárs.

Hasznos lenne megfogadni a jó tanácsot. Rendszeres ülészés nélkül ugyanis a népfrontbizottságok megszűnnének kollektív testületté lenni (megint csak a titkárra és az elnökre maradna a munka), a munkaprogram hiánya pedig passzivitásra kárhoztatná a népfrontbizottság tagjait, hiszen csak akkor dolgozhatnak, ha az elnökség állandóan megbízza őket feladatokkal. Ehhez pedig munkaterv kell.

Ezernyi munkalehetőség

Valószínű egyetlen népfront-elnöknek sem fáj amiatt a feje, hogy mit tegyenek a munkatervbe. Nincs hiány a tennivalókban!

A jó munkaterv a községfejlesztési tervre épül. Nagyon elkel ebben a népfront segítsége, mert a községfejlesztés — amely ebben az évben példátlan méreteket öltött — jövőre még nagyobb odaadást igényel. Megyénk szinte minden második községében kultúrház épül!

Népfrontbizottságaink szervezik megyénk 58 ezüstkalászos tanfolyamát is. December 1-én 4 hónapos népfront-tanfolyam indul a községekben. A tervezett 8 előadás keretében a népfront-aktívák megismerkednek a Hazaifas Népfront történetével, az igaz hazafiság és proletárnemzetköziség, a nacionalizmus és sovinizmus fogalmával és még sok mással.

A nagyobb községek népfrontbizottságai (a helyi társadalmi és kulturális szervek segítségét kérve) jutalomműsort szervezhetnének a választási munkákban legjobban kitűnt aktívák, köztük népfront-aktívák számára.

A jól sikerült értekezlet végén Sztergár János elvtárs átnyújtotta a legjobb járási és városi népfrontvezetőknek a Hazafias Népfront Országos Tanácsának díszokleveleit és tárgyajándékait. Bocskor István elvtárs, a szigetvári, Czeigler László elvtárs, a siklósi járási népfrontbizottság titkára kéthetes csehszlovákiai turnéban vesz részt jó munkája jutalmául.

Meszesen is árusítanak Mirelit-árut

Ujra itt a tél, itt a mirelit szezon. Az Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat boltjaiban ismét megkezdik a mirelit cikkek árusítását. A belterületen a Bem utcai konzervboltban lehet mirelit cikkeket vásárolni, de ebben az évben már a meszesi lakótelep élelmiszerboltjában is árusítanak mirelitet. Igy a bányászok is könnyebben hozzájuthatnak a mélyhűtéssel konzervált friss zöldség és gyümölcsféléhez.

A mirelit-készítmények listáján jelenleg hüvelyes babot, krafiolt, gyalult uborkát, zöldborsót, parajt, gyalult tököt, kékszilvát, szamócát, epret, meggyet és őszibarackot találhatunk. Ezeken kívül árusítanak húskészítményeket, szalontüdőt, pacalpörköltet és marhapörköltet is.

Engels Frigyes

Százharmincnyolc évvel ezelőtt, 1820-ban született a németországi Barmen-ban. Neve Marx Károlyéval együtt a szocialista forradalommal azonosult a munkásmozgalomban. Nemcsak Marx nagy harcostársát tiszteljük benne, hanem a szocializmus ideológiájának egyik megteremtőjét, aki számtalan eredeti gondolattal gazdagította a dialektikus materializmus elméletét, s a gyakorlati politikai harcban is Marx méltó társának, majd halála után örökösének bizonyult.

Alig huszonhat esztendős korában, 1846-ban a proudhonistákkal vitatkozva rendkívül tömören és határozottan körvonalazta a szocialista forradalomról alkotott álláspontját. Vitatkozó ellenfelei felvetették a kérdést: mi is az a kommunizmus? Engels megadta a választ és ezt így rögzítette levelében: „... a legegyszerűbb meghatározást adtam, hogy ne bújhassanak ki a dolog lényege alól. A következőképpen határoztam meg a kommunisták szándékait: *1. érvényre juttatni a proletárok érdekeit a burzsoák érdekeivel szemben; 2. ezt elérni a magántulajdon megszüntetése és vagyonközösséggel való felváltása útján; 3. a célok megvalósítására nem ismerni el más eszközt az erőszakos demokratikus forradalmon kívül.*"

Ezzel valóban a proletáriátus harcának lényegét ragadta meg, s e célokért küzdött élete végéig. Az akkor tudományos ismeretek hatalmas fegyvertárát mozgatta a munkásosztály igazának, a szocialista forradalom elkerülhetetlenségének bizonyítására. Eugen Dühringgel és Ludwig Feuerbachhal folytatott vitáiban a matematika, fizika, kémia, jogtudomány, csillagászat, biológia, történelemtudomány köréből meríti érveit, amelyek többsége ma, egy évszázad múltán is frissen, eredetien hat és megtámadhatatlanul bizonyítja a dialektikus materialista világnézet egyedüli helyességét. Ellenfeleivel folytatott vitáiban mindig következetesen vallotta elveit, egész életét a kommunizmus szolgálatának szentelte. Ez adott Engelsnek mély és szilárd erkölcsi alapot ahhoz, hogy ellenfeleivel szemben a gúny és a jellembeli fogyatékosságok leleplezése eszközével is éljen. Bakunyint, a marxizmus anarchista ellenfelét például így jellemzi: „Bakunyin egyik elve úgy szól, hogy az adott szó betartása s az ehhez hasonló dolgok nem egyebek, mint polgári előítéletek, amelyeken az igaz forradalmár az ügy érdekében mindig túl kell tegye magát." Engels, akárcsak Marx Károly, nem ilyen „forradalmár" volt. A proletárforradalomért vívott közel négyévtizedes küzdelem után, 1879-ben joggal írhatta „A három zürichi" (Höchberg, Bernstein és Schramm) „kiáltványát" bírálva: „*Csaknem negyven év óta hangsúlyozzuk az osztályharcot, mint a történelem legközvetlenebb hajtóerejét és különösen a burzsoázia és a proletáriátus közötti osztályharcot, mint a modern társadalmi átalakulás nagy mozgatóját; semmiképpen sem állhatunk tehát össze olyan emberekkel, akik ezt az osztályharcot törölni akarják a mozgalomból. Az Internacinálé alapításakor határozottan kiadtuk a harci jelszót: a munkásosztály felszabadítása magának a munkásosztálynak műve kell, hogy legyen. Nem állhatunk tehát össze olyan emberekkel, akik nyíltan kimondják, hogy a munkások túlságosan műveletlenek önmaguk felszabadítására és felülről kell őket felszabadítani emberbaráti nagy- és kispolgároknak.*"

A marxizmus ellenségei szeretnek más érvek hijján — arra hivatkozni, hogy Marx és Engels is a burzsoáziához tartozott. Valóban tény, hogy Engels apja gyáros volt. Az ezzel járó anyagi jólét tette lehetővé, hogy Engels hozzájuthasson a műveltség forrásaihoz, tanuljon és önálló alkotó munkát végezzen. De érdemes huszonnégy éves korában Marxhoz írt szavait idézni arról, hogyan vélekedett osztályhelyzetéről: „A kereskedelem gyalázatos dolog — írta — gyalázatos város ez a Barmen, gyalázatos dolog az itteni időtöltésem és különösen gyalázatos dolog nemcsak megmaradni burzsoának, de ráadásul gyárosnak is, azaz olyan burzsoának, aki aktívan áll szemben a proletáriátussal."

A burzsoá osztályhelyzetnek ez a gyökeres megtagadása és önmagának a proletáriátussal való azonosítása nemhogy csökkentené, hanem éppen megnöveli Engels életművének felmérhetetlen értékét.

Marx és Engels nem prófétaként léptek fel, nem megsejtések és homályos érzelmek alapján jósolgattak, mint számos „szocialista" sőt „kommunista" kortársuk. A legalaposabb tudományos felkészültséggel láttak a társadalom törvényszerűségeinek tanulmányozásához és azok megismerése alapján dolgozták ki zseniálisan előremutató elméletüket. Engels — bár tizenkét évvel élte túl Marxot — már nem érhette meg, hogy lássa, hogyan viszi diadalra a munkásosztály a proletárforradalmat. Ma azonban a győzelmes szocializmus négy évtizede bizonyítja, hogy a Marx és Engels mutatta út a társadalom egyetlen járható útja. Csak a munkásosztály tudja önmaga és minden dolgozó osztály felszabadításával megteremteni a magántulajdonon alapuló társadalmak korlátait szétfeszítő új termelőerőknek megfelelő társadalmi rendet: a szocializmust. Amit Marx és Engels tudományos előrelátása világított meg a munkásosztály előtt, azt Lenin útmutatásával és közvetlen vezetésével valósította meg a proletáriátus Oroszországban, s azóta már a világ egyharmadán izmosodó szocialista rendszer bizonyítja, hogy Marx—Engels—Lenin eszméi a munkásosztály tömegeiben anyagi erővé válva valóban alkalmasak az egész világ forradalmi átformálására.

„Kísértet járja be Európát — a kommunizmus kísértete." Igy kezdődik a Kommunista Párt Kiáltványa. Száztíz esztendővel ezelőtt, a kiáltvány kiadásakor valóban még csak kísértet volt a kommunizmus. Talán az egész világon csak két ember volt, aki pontosan tudta, hogy mi ennek a „kísértetnek" a lényege: Marx és Engels, a kiáltvány megfogalmazói. Azóta nagyot fordult a világ. A kommunizmus szinte kézzelfogható közelségbe került, eleven, reális valóságként jelenik meg a Szovjetunió hétéves terveinek téziseiben. És nemcsak Európában, hanem a hatalmas Ázsiában is, láthatjuk már a lélekzetállító gyorsasággal kibontakozó új társadalmi rend térhódítását. Az egész világon a munkásosztály harcai nyomán megvalósulnak a Kommunista Párt Kiáltványnak szavai: „*A régi osztályokra és osztályellentétekre tagolt polgári társadalom helyébe olyan társulás lép, amelyben minden egyes ember szabad fejlődése az összesség szabad fejlődésének feltétele.*"

Mészáros Ferenc

A Kisfaludy utcából áttértünk a Bercsényi utcába, ahonnan elénk tárult hirtelen a Rákóczi út új forgalma. Itt egy szovjet katona, akinek a rangját nem ismertem, feltartotta a karját s leállított bennünket. A tolmácsok közölték, hogy a Svéd Vöröskereszt megbízottja keresi a parancsnokságot.

— Piszmo! — hangzott a kívánság.

Amikor visszaadta az igazolványt, intett, hogy kövessük. Kiértünk a Rákóczi útra. Hatan, egy kis fehér zászló tövében, mint parányi sziget egy óriási sereg áradásában, amely a Zsolnay utca felől még tömörebbnek, áthatolhatatlanabbnak látszott. Egy harc utáni előnyomulás hatalmas ereje rohant az úton saját dinamizmusának lendületében. Különböző fegyvernemek egymás mellett. Az előreözönlés iramában ujjongás harsonázott, a győzelem ujjongása.

Szovjet kísérőm, *aki életében először volt Pécsett, bámulatos tájékozódási képességgel vezetett bennünket, pécsieket, cikk-cakkban a Széchenyi tér felé. És amikor a Nádor Szálló előtt megálltunk, körülbelül húsz perc múlva a Király utcából egy katonai autócsoport közeledett felénk.*

A kiszálló törzstisztek gyorsan megigazították köpenyüket, sapkájukat, s kettős sorban vigyázba álltak. Az első kocsiból egy kékszemű, mosolygó katona szállt ki, akit lelkesen éljeneztek.

Zavjalov, a Szovjetunió Hőse, a Pécs körüli harcok parancsnoka volt. Sorban kezet fogott mindenkivel, s néhány szavából, melyet törzstisztjeivel váltott, arra lehetett következtetni, hogy köszönetet mond társainak Pécs felszabadításáért. Amikor hozzánk ért, bemutatták. Valamit mondott nekem, amire udvariasan azt feleltem neki oroszul, hogy „igen" (da). Elmosolyodott a válaszomon, ami nyilván nem volt jó, mert „nem"-et kellett volna mondanom. Mellettem Vörös Mihály már óvatosabb volt. Ő sem igent, sem nemet nem mondott, csak a nevét. Őt, mint a város képviselőjét mutatták be. A törzstisztek oroszul beszéltek hozzánk, átöleltek bennünket, s mi csak bólogattunk, hogy értjük. A lelkes ünnepi hangulatban így illett tenni. Aztán karonfogtak bennünket, s vittek be a szálloda nagytermébe, ahol vagy 20 személyre reggelire terítettek.

Zavjalov mosolyogva felénk fordult, s a tolmácsok útján a következőket mondotta:

— A harcok alig egy fél kilométerre folynak és a katonaember csak evéskor jut szóhoz. Tartsanak velünk s én rendelkezésükre állok.

A reggeli alatt a törzstisztek figyelmességük számtalan jelével elhalmoztak bennünket. Az asztal távolabbi helyéről is jöttek velünk koccintani. Reggeli után Zavjalov megkérdezte, hogy mi a kívánságunk? Egészen rövid katonás mondatban összegeztem a visszamaradt kórházak, a polgári betegápolás és lakásvédelem kérdését, esetleges további harcok kilátásait.

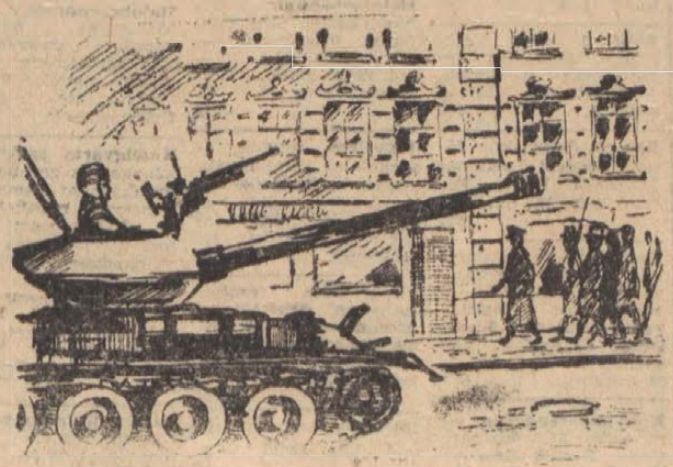
Zavjalov azonnal továbbította az intézkedéseket, majd pohárköszöntő következett, melynek a végén a következőket mondotta:

— Azt üzenem e szép város összes lakójának, hogy jegyezzék meg: a családi otthon tulajdona és a család szent előttünk.

Felemeltük a poharakat a magasba és ünnepeltük a baranyai harcok vitézlő parancsnokát, aki pontos értesülések szerint a november 28-i pécsi harcoknál utasította a tüzérségét, hogy a katonai meggondolások ellenére is, kíméljék azt a gyönyörű várost, amely a déli magaslatokról elénk tárul és ne lőjjék.

És Zavjalov üzenete után *48 órára újra megindult az élet a pécsi gyárakban, üzemekben. S mindez ott született meg, abban az órában a Nádor étteremben, ahonnan az élet új lüktetetését kellett elindítani. Ahol az újjáépítés legelső perce kibontakozott, akkor, amikor — Zavjalov szavával élve — alig fél kilométerre még folytak a harcok.*

P. GY.

SPORT

Mi lesz a hét végén?

A labdarúgó-bajnokság őszi küzdelmei a befejezéshez közeledtek. Még három forduló és véget érnek a mérkőzések. Vasárnap az NB II-ben szereplő pécsi csapatok közül a PVSK játszik itthon. A vasutasok Vác együttesét fogadják. A Komlói Bányász Zalaegerszegen szerepel, a Pécsi Dózsa pedig Budapesten, a Budafoki MTE-vel találkozik.

Az NB III. mérkőzései közül ez alkalommal a BTC—Bajai Építők összecsapásra kerül sor Pécsett. A Vasas Nagyatádon, a Pécsi Bányász pedig Szekszárdon lép pályára. A forduló további mérkőzései: Bajai Bácska—Székesfehérvár, Bonyhád—Bácsalmás, Simontornya—Bázakerettye, Dombóvár—Kaposvár, Nagykanizsa—Balinka.

A megyei labdarúgó-bajnokság mérkőzései közül a Postás—PEAC találkozót már szombaton lejátszik. A mérkőzésre háromnegyed 1 órakor kerül sor a Postás sporttelepén. A forduló további mérkőzései: Sellye—Pécsszabolcs, Vulány—Pécsvárad, Porcelángyár—Traktor, Komlói Béta-akna—Szászvár, Szentlőrinc—Vasas I. Bányász, Pécsi Kinizsi—Hidasi Bányász, Szigetvár—Mohács.

A labdarúgás mellett több érdekes kosárlabda-mérkőzés is szerepel a hét vége sportműsorán. Vasárnap délelőtt a PVSK tornacsarnokában két mérkőzést játszanak az NB I-ért. 9 óra 10 perckor a PVSK női csapata a Székesfehérvári Vasassal, 10 óra 20 perckor pedig a vasutasok férfi együttese a Szombathelyi Haladással találkozik.

●

A VÁROSI KÉZILABDA-BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

Női I. osztály:

1.	Kesztyűgyár	10	9	—	1	70:24 18
2.	P. Bányász	10	7	—	3	45:28 14
3.	P. Meteor	10	3	2	5	41:47 8
4.	P. Fáklya	10	3	2	5	31:31 8
5.	Szentlőrinc	10	3	—	7	29:36 6
6.	P. Dózsa	10	3	—	7	28:52 5
7.	Építők					törölve
8.	Szigetvár					törölve
9.	Porcelángyár					versenyen kívül
10.	Siklós					versenyen kívül

Férfi I. osztály:

1.	PEAC	13	9	2	2	207:132 20
2.	P. Dózsa	14	9	1	4	131:108 19
3.	300 ITSK	13	9	—	4	152:136 18
4.	Komló	13	8	—	5	178:128 16
5.	Sellye	13	1	1	7	150:189 11
6.	506. ITSK*	14	5	—	9	111:167 9
7.	Szentlőrinc	14	3	—	11	124:209 6
8.	P. Fáklya**	14	4	—	10	117:130 5
9.	Porcelángyár					versenyen kívül
10.	Siklós					versenyen kívül

* Egy büntetőpont levonva
** Három büntetőpont levonva

Egységes egyesületi bajnoki versenyrendszert a magyar sportban

Az elmúlt napokban nagy jelentőségű cikk jelent meg a Népsportban Hegyi Gyulának, a Magyar Testnevelési és Sportanács elnökének tollából, a magyar sportélet *tervszerű* tevékenységének szükségességéről. A szóbanforgó közlemény végén pedig felhívással fordul a magyar sporttársadalomhoz és a szakemberekhez a magyar sportélet fejlődését elősegítő javaslatok kidolgozása tekintetében. Nem lesz tehát érdektelen, ha ismertetjük azt a javaslatot, amely pontosan a magyar sportklubok tevékenységének összehangolt, szervezett egységes működését van hivatva elősegíteni, s amellyel illetékes szakkörök már behatóan foglalkoznak.

A javaslat a bevezetőben megállapítja, hogy a magyar sportélet jelenlegi szervezeti felépítése és versenyrendszere között igen nagy ellentmondás van. Amíg a szerkezeti felépítés hűen tükrözi a szocialista társadalom szerkezetét, addig az egyes sportklubok tevékenysége és a sportágak versenyrendszere túlnyomórészben a kapitalista társadalomban kialakult spontanitáson alapul. A szocialista gazdasági rend egyik alaptörvényének, a „tervszerű arányos fejlődés törvényének" a magyar sportéletre való kiterjesztése alapvető szükségszerűség, ha ebben a jelentős szektorban — a magyar ifjúság és a dolgozó magyar társadalom testnevelése és sporttevékenysége szektorában — lépést akarunk tartani a fejlődés útján.

Abból a tételből kiindulva, amely szerint a szocialista társadalomban legfőbb érték az ember, rá kell mutatnunk arra, hogy e tétel legjellegzetesebb eleme az emberekről való gondoskodás. Ez jelen esetben egy fejlett sportkultúra keretében egyrészt preventív egészségügyi célzattal, másrészt a munkaképesség fokozásának célzatával történik, hogy így társadalmunknak minél értékesebb tagjai lehessenek. Ezzel a célzattal próbálták hazánkban is létrehozni a Munkára Harcra Kész (MHK) testnevelési rendszert, amely azonban hibás szerkezeti felépítése és a gyakorlati élettől elszakadt belső mechanizmusa miatt nem válthatta be a hozzá fűzött elképzeléseket. Már az MHK testnevelési- és sportrendszer utolsó éveiben kezdett felülkerekedni az a felismerés, hogy abszolút értéke csak annak a sporttevékenységnek van, amely sportklubok keretében szervezetten, rendszeresen a szakszövetségek fennhatósága mellett folyik. Ennek a felismerésnek a továbbvitele az a javaslat, amely azt célozza, hogy a sportklubok szakosztályainak tevékenységét egy egységes kiértékelési rendszerrel hozzuk közös nevezőre. E cél elérésére a legalkalmasabb egy olyan *összesített országos egyesületi bajnoki versenyrendszer* létrehozása, amelynek a keretében a sportklubok szakosztályain keresztül a magyar ifjúság és a dolgozó magyar társadalom legszélesebb rétegeit is bevonhatjuk a sportélet vérkeringésébe, miután így a tagok által elért eredmények alapján a sportklubok egységes országos értékelést kaphatnak.

A javaslat szerint a sportszövetségek olyan bajnoki versenyrendszert létesítenek, amelynek eredménye alapján évente megállapítható a magyar sportklubok illető sportágban működő szakosztályának a rangsora. Az MTSH illetékes osztálya a szakszövetségek által beküldött rangsorokat kiértékeli, megállapítván az illető szakosztály által a tárgyévben országos viszonylatban elért százalékos arányszámot. Az egyes klubok szakosztályainak így eredményezett százalékos arányszámait összesíti és ennek alapján megállapítja a magyar sportklubok összesített országos egyesületi bajnoki sorrendjét. Ez a kiértékelés és az egyesületek országos egyesületi bajnoki sorrendjének megállapítása a következők szerint történne:

A) Mivel a szakszövetségek által beküldött egyesületi rangsorban igen eltérő lesz a rangsorolt klubok száma, így ezek helyezési pontszáma is, ezért az eltérő szakszövetségi elérhető maximális pontszámot 100-as közös nevezőre hozva, az első klub 100, a többi pedig arányosan kisebb pontértéket kap, egy tizedes pontosságig kiszámítva.

B) Az MTST az egyes sportágakat három kategóriára osztja:

I. kategória: atlétika;

II. kategória: úszás, torna, céllövés, kerékpár, labdarúgás, ötpróba;

III. kategória: a többi sportág.

A klubok egyes szakosztályai által az A) pont alatti százalékos arányszámot az I. kategóriához tartozó sportágban 8, a II. kategóriához tartozó sportágakban 2 szorzószámmal megszorozva, hogy így juttassa kifejezésre az illető sportágnak a testnevelés és sportélet terén elismert jelentőségét.

C) Az előző szempontok alapján kiszámított százalékos arányszám mennyisége szerint az MTST a sportklubokat egyesített országos bajnoki rangsorba sorolja olyképpen, hogy klubonként csak a 6 legeredményesebb szakosztály pontjait összegezi. Erre a kötöttségre azért van szükség, hogy az anyagilag szerényebb helyzetben levő klubok is egyenlő eséllyel vehessék fel a versenyt a nagy egyesületekkel, ha egyébként legalább hat sportágban komolyan működtetik szakosztályaikat.

Pl. x sportklubnak 7 működő szakosztálya van, amelyek közül

atlétikában	356	rangsorolt klub között	28.
úszásban	258	„	49.
labdarúgásban	389	„	92.
tornában	464	„	46.
ökölvívásban	265	„	30.
kosárlabdában	642	„	49.
vívásban	124	„	25. helyezést ért el.

X. sportklubnak a százalékos arány szerinti pontszáma tehát a következőképpen alakul:

Szakosztály:	*Helyezés:*	*Pontsz.:*	*%-os arányszám:*	*Szorzósz.*	*Össz.:*
atlétikai	28.	329	329x100:356 = 92.4	3	277.2
úszás	49.	210	210x100:258 = 81.4	2	162.8
labdarúgás	92.	798	798x100:889 = 89.8	2	179.6
torna	46.	419	419x100:464 = 90.0	2	180.0
ökölvívás	30.	230	230x100:265 = 86.8	0	86.8
kosárlabda	49.	594	594x100:642 = 92.5	1	92.5
vívás	25.	100	100x100:124 = 80.6	0	80.6
					978.9

A 6 legeredményesebb sportágban összesen (a vívás kivételével).

Ennél az egyesített országos egyesületi bajnoki versenyrendszernél különösen figyelemmel kísérhető, hogy a sportklubok a szakosztályaik által elért összesített százalékos arányszámot milyen anyagi ráfordítással érték el. Ez a körülmény a gazdaságos sportvezetés szempontjából nem közömbös és feltétlenül figyelemre méltó! Fenti példában ez a kérdés a következőképpen néz ki: X klubnak a vívással együtt 1059.5 százalékos arányszáma van. Feltételezve, hogy a sportkör évi összes kiadása 124.562.40 forint volt, egy bajnoki pontra (százalékos arányszámra) eső „ráfordítás" tehát 117.56 forint.

Az egyesített országos egyesületi bajnoki versenyrendszer itt körvonalazott rendszerével a sportklubok működését szervezett egységes keretbe foglalhatjuk, amelyben van tartalom és cél. A tartalom a széles alapokon nyugvó, nagyobb tömegeket megmozgató tevékenység, a cél pedig az országos rangsorolás ténye, mint erőket serkentő módszer, a minél jobb helyezés elérése érdekében.

A jelenlegi állapotban nincs semmiféle körülmény, amely szakszerűen lemérné az egyes sportklubok évi tevékenységét. Így nagyon sok helyen előfordul, hogy némi kis látszattevékenység mellett is elkönyvelnek sportklubok 100 000 forinton felüli összegeket évente. Az országos egyesületi bajnoki versenyrendszer mellett minden klub évente mérce alá kerül, így mintegy rászoríttatnak a szakszerűbb tevékenységre. Az eredményes tevékenység érdekében a klubok szakosztályai a klub mögött álló intézmény, vállalat dolgozóit oly mértékben aktivizálják a sporttevékenységre, amilyen mértékben csak elbírja azt a rendelkezésre álló sportlétesítmények és pénzügyi kerete.

A javaslatban szereplő pontok körül itt-ott lehetnek véleménykülönbségek, különösen a kiértékelés B) pontját illetően, a kategóriák és szorzószámok tekintetében. A javaslat nem is igényli annak merev alkalmazását, csupán kiindulási alap kíván lenni az ezen az úton való elinduláshoz. Kétségtelen, hogy igen csekély szervezési intézkedéssel olyan széleskörű tevékenységre serkenthetjük a sportklubokat, hogy ez nemcsak a tömegek intenzívebb bekapcsolódását fogja eredményezni, hanem a minőségi sport fejlődésére is kedvező kihatással lesz.

SZABÓ JÓZSEF

Sporthírek

A bajnokcsapatok Európa kupájáért lejátszott visszavágó mérkőzésen sem tudott babérra szert tenni az MTK-nak. 4:1 arányú vereséget szenvedett Svájcban a Young Boys együttese ellen.

★

Zágrábban a Vásáros Városok kupájáért lejátszott mérkőzés során a Dinamó Zágráb 4:2 arányú győzelmet aratott az Ujpesti Dózsa ellen.

★

Budapest szabadfogású birkózó válogatottja Leningrádban a város válogatottjával versenyzett. A mérkőzést 6:2 arányban a leningrádiak nyerték.

★

A teke NB I. mérkőzések során a Bp. Traktor 6:2 arányban győzött a Pécsi Szikra ellen.

Hol művelődjünk
Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 28-i, pénteki műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Szlavóniai kóló. Napról-napra . . . Hírek és tudósítások. Makedón népdalok. Novemberi beszélgetés tavaszi virágzásról . . . Riport. Románcok, Száva menti táncok. Bárác Sztipán, a „Sokadia" tamburazenekar, a „Szergyán Petrov" és „Ládó" együttes közreműködésével.
17.00: Német nyelvű műsor. Harz-i népdalok. A fehér szarvas. Régi népmese. Engels Frigyes. Megemlékezés születésének 138. évfordulóján. Német mezőgazdasági szakemberek. Riport. Indulók, polkák, keringők . . . Molnár Nándor fúvószenekara játszik.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Iskolások műsora.
17.45: Óh szép magyar nyelv. — dr. Tóth István nyelvművelő előadása.
17.50: Iskolai kórus.
18.00: Tíz perc a Petőfi-aknán. (Riportműsor).
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Operától a táncenéig.
18.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
18.50: Operától a táncenéig című műsor folytatása.
19.00: Műsorzárás.

Megvette már totószelvényét?

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Bob herceg (délután 5 órakor).

Kamaraszínház: Nem vagyunk angyalok (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Megmentettem az életem (5, 7 és 9 órakor).

Kossuth: Megmentettem az életem (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó Mozi: Magyar híradó, Erdő átka. Rjepin, a nagy festőművész, Bartók Béla. Előadások délelőtt 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.

Petőfi: Csendes Don III. rész. (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Pécs-gyárváros): Legenda a szerelemről (5 és 7 órakor).

Építők kultúrotthona: Betörő az albérlőm (5 és 7 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Tájfun Nagasaki felett (7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Akkor Párizsban (7 órakor).

Kossuth (Mohács): Csempészek (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Edes Anna (8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Táncsics (Siklós): Mindig veled (8 órakor).

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik december 2-án, kedden este fél 7 órakor Hermann tánctanár vezetésével a Tavasz ifjúsági klubban (Szabadság u. 2.)

OPERA- ÉS OPERETT-EST

lesz a budapesti kamarakórus közreműködésével november 28-án, pénteken este fél 8 órakor a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth Lajos u. 13.) Részletek, áriák, kettősök, virágénekek szerepelnek a műsoron. Fellépnek: Barlai Zsuzsa, Eber Pálma, Halmai Lajos, Szabó Tibor, Peskó György. Jegyek a művelődési ház irodájában kaphatók.

ESTI ÖSSZTÁNC

lesz ma és holnap este fél 8 órától a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

DIÁK-ÖSSZTÁNC

lesz november 30-án, vasárnap délután 3 órától 7 óráig a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

TÉLAPÓ-EST

lesz december 5-én, pénteken este 6 órakor Pécs város Művelődési Házában bábelőadással. Színre kerül a Télapó című bábjáték, majd utána a Télapó meglátogatja a gyermekeket és kiosztja az előre ledott, névvel ellátott ajándékokat. Belépődíj 3 forint.

BÁBELŐADÁS

lesz november 30-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Színre kerül: Hamupipőke című mese. Belépődíj 3 forint.

UTTÖRŐHÁZ

28-án, pénteken délután 6 órakor az Ifjúsági Színházban baráti találkozót rendez a megyei és városi úttörő elnökség. A találkozón a Komszomol Központi Bizottságának titkára is felszólal. A nagygyűlés után Pécs város úttörői kultúrműsort adnak. Úttörőket és úttörővezetőket szeretettel meghívják.

★

Dr. Baktay Ervin ma este 6 órakor Pécs város Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) „India népei" címmel előadást tart. Az előadást helyszíni felvételekről készült diapozitívek vetítése kíséri. Belépődíj: 4 forint, diákoknak 2 forint.

★

A Közlekedés- és Közlekedéstudományi Egyesület pécsi csoportja november 28-án, pénteken délután negyed 6 órai kezdettel a MTESZ helyiségében (Janus Pannonius u. 11.) Pécs város közlekedésfejlesztéséről vitaestet rendez. Tárgysorozat: elnöki megnyitó, tartja: Tóth József vasútigazgató, a csoport elnöke. 1. Vidéki városaink közlekedésének múltja és jelene. Előadó: Györffy Lajos mérnök (Bpest—Büvát). 2. Vidéki városaink tömegközlekedésének jövője, különös tekintettel Pécsre. Előadó: Berczik András (Budapest—Büvát). 3. Hozzászólás Pécs közlekedési problémáihoz. Tartja: Szabó Dezső (Budapest, Műszaki Egyetem), 4. Vita a felvetett kérdések felett.

★

A Bólyai János Matematikai Társulat pécsi csoportja rendezésében 1958. november 29-én, szombaton délután 4 órakor a Nagy Lajos Gimnáziumban (I. em. 80.) Reiman István tanársegéd (Elte Matematikai Intézet, Budapest) „Geometriai feladatok megoldása a komplex számsíkon" címmel előadást tart.

★

December 3-án délután 6 órakor Télapó-est lesz a TIT Bartók Klubjában. A Télapó-esten műsor, filmvetítés (Mogyoróvesszőcske. Mesél az erdő), zene, tánc szórakoztatja majd a gyermekeket. A TIT szeretettel várja a város gyermekeit és a kedves szülőket. Egyben kéri a szülőket, hogy Télapó ajándékosztása céljára 20 forintot fizessenek be a TIT titkárságán (Janus Pannonius u. 11. sz.)

★

A TIT Baranya megyei szervezete matematika-, csillagászat-, űrhajózási szakosztálya és az Uránia csillagda csillagászati szakkört alakít. Alakuló ülés ma este 6 órakor a TIT Bartók Klubjában. Az érdeklődőket szeretettel várja a TIT.

★

November 29-én, szombaton este a TIT Bartók Klubjában műsoros klubest lesz este 8 órai kezdettel. Közreműködik a klub kibővített zenekara. Helyfoglalás telefonon: 14-44-48.

★

A II. Pécsi Országos Fényképkiállítás a járási tanács (Kulich Gyula u. 5.) dísztermében nyitva délelőtt 10—13 és délután 15—20 óráig. Színes képek vetítése 18 órakor.

★

Ma este 7 órakor nyílik meg Véménden a Falusi Akadémia; amelynek eddig 80 beiratott hallgatója van. Az ünnepi megnyitót Kálecz István elvtárs tartja. Előadás hangzik el: Gyermek a különleben címmel. Előadó: Szirom Károly középiskolai tanár. Az első előadás iránt igen nagy az érdeklődés.

★

A Magyar Történelmi Társulat Dél-dunántúli Csoportja és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat november 28-án délután 6 órakor ülést tart a TIT Bartók Béla klubjában. Az ülésen dr. Zsolt Zsigmond: „Mitológiai emlékek a baranyai dülő- és helynevekben" címmel tart előadást. Utána megtárgyalják a Magyar Történelmi Társulat Dél-dunántúli Csoportjának 1959-es évi programját, majd betöltik a megüresedett tisztségeket.

Bemutatják Pécsett a melbournei olimpiáról készült filmet

Szombaton a szakszövetség elnöki edzője, Dörner László a pécsi teniszezőknek ismertetést, majd a pécsi sportbarátoknak filmvetítést tart.

A mintaedzést az egyetemi tornacsarnokban délután 3 órai kezdettel bonyolítják le. A filmvetítésre a KPVDSZ József utca 15. szám alatti kultúrhelyiségében kerül sor 4 órakor. A műsoron több igen érdekes sportfilm szerepel. A legnagyobb érdeklődésre kétségtelenül az 1956. évi melbournei olimpiáról készült film tart igényt. De a „Harmadik aranyérem" című film is sokakat vonz majd a KPVDSZ kultúrhelyiségébe, hiszen Papp László, a háromszoros olimpiai bajnokunk diadalmas olimpiai szereplését eleveníti meg. A teniszezők őket különösképpen érdeklő filmeket láthatnak. Az ausztrál világbajnokok Budapesten, az 1958. évi párizsi nemzetközi teniszbajnokság és Tilden oktató filmje jelenik meg a vetítővásznon.

A nagy érdeklődésre való tekintettel a jegyeket elővételben a Pécsi Vörös Meteor, Színház tér 1. szám alatti klubhelyiségében lehet beszerezni délelőtt 9—11 és délután 2—6 óra között.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

Várható időjárás pénteken estig: megélénkülő északi, később északkeleti, keleti szél, északkeleten változó felhőzet, máshol túlnyomóan felhős idő, csak kevés napsütéssel. A hőmérséklet kissé csökken.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1—mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: mínusz 1—plusz 3 fok között.

Távolabbi kilátások: átmenetileg hidegebb idő.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesanya, nagyanya és dédnagyanya

özv. Császár Lászlóné

sz. Balogh Anna

78 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 28-án, fél 2 órakor a köztemetőben.

Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó feleségem, édesanyánk temetésén virágokkal, koszorúkkal és megjelenésükkel fájdalmunkat enyhítették.

Gyászoló Kőhalmi család.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága feleségem, forrón szeretett édesanyánk,

Horváth Pálné

életének 63. évében tragikus hirtelenséggel f. hó 26-án elhunyt. Temetése 29-én, fél 1 órakor a köztemetőben.

Gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik Szedeli György temetésén megjelentek, valamint koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Köszönetet mondunk a Sopiana Gépgyár dolgozóinak, a gyárvárosi szomszédoknak a temetésen való megjelenésükért, a koszorúkért.

Gyászoló család.

APRÓHIRDETÉSEK

Rádiót, veszek, javítok, néprádiót átalakítok. Hohmann, — Aradi vértanúk útja 11. sz. 796

Hálószobabútor, kisipari, modern, szép kivitelben eladó asztalosnál. Alsó-Balokány u. 8. 797

Szép 2 szoba, előszobás lakásomat elcseréléném 1 szoba, komfortosra. Csillag utca 25. 796

Bejáró (bentlakó) főzőmindenest azonnal felveszek. Liszt Ferenc utca 18, emelet. 803

Fehérkúti turistaházban minden szombat, vasárnap halászlé, — túróscsusza. Buszjárat délután 5-kor, vissza 22 órakor. Vasárnap 14-kor, vissza 20 órakor. 613

Konyhaberendezés, — modern, új, kisipari eladó. Bartók Béla u. 37. sz. 704

Sertésvágáshoz használjon perzselőgépet, ízletesebb a fogyasztás. — Perzselőgépet kölcsönadok, sertésvágást és külön perzselést vállalok. Csillag utca 11. Porcelángyár mögött. 805

Hálószobabútor, félkáló, asztal, szekrény, párna szekrények, — éjjeliszekrények, — szentkép eladó. Kiskereszt utca 15. 772

Figyelem, fotelok, — székek, fotelágyak, nezlonok készítése jó minőségben, több havi fizetési könnyítéssel. Festetich u. 11. Kelethez. 145

Elcserélném szobakonyhás, összkomfortos, pécszabolcsi lakásomat hasonló pécsiért. Bővebbet Pécsszabolcs, Barátság út 2. 794

200 kilós zsírsertés eladó. Kiss Ernő utca 50. sz. 738

Uj zöld Pannonia eladó. Rippl Rónai út 7. 789

Hermesz-Béby írógép 2 200-ért jó állapotban eladó. Este 6—8-ig. — Vas Gereben u. 12. 775

Hálóberendezés, Kálor-kályha, félhálóágyak, szekrények, konyhaszekrény, matracok eladók. Felső-Vámház utca 2. szám, Üzlethelyiség. 750

Kötélgyártó szakmunkásokat és gerebenező munkásokat keresünk kaposvári munkahelyre. Átlagkereset 1 800 forint. Részletes felvilágosítást levélbeni jelentkezésre küldünk. Kaposvár és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet Kaposvár, Budai Nagy Antal u. 5—9. Telefon 23-92. 83

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-61. — György utca 6. 780

Rálószobabútor, — ágyak, szekrények, asztalok, ebédlőszekrény, — háromajtós szekrény eladó. Rákóczi út 48. Koltai. 711

Dinnyeberki község 85. számú kettőszobakonyhás ház, melléképületekkel 48 000-ért szabad kézből eladó. 782

Halászt, halászmestert, halászati agronomust keres állami gazdaság. Jelentkezés levélben Árkusi Állami Gazdaság, Hortobágy-halastó. 136

Adjon isten jónapot, vegyen Horváth kalapot, Horváth kalapos-mesternél, Szigetvár. 114

Komlói Köztisztasági és Kertészeti Vállalat vizsgázott kazánfűtőt azonnali belépéssel keres. Jelentkezni személyesen a vállalatnál, Komló, Lenin tér 4. Tanácsháza II. 238. 108

Fafűrészelő (motoros) telefon 11-63. Bajcsy Zs. u. 10. Soós János. 785

MA ESTE A BOROSTYÁN ÉTTEREMBEN

Molnár Rózsa

magyarnóta-énekes énekel.

Kísér:

DÖRÖMBÖZÖ GÉZA és népi zenekara.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda:
Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18.
Terjeszti a Magyar Postahivatal
Hirlapposztálya és a hirlap-kézbesítő postahivatalok
Előfizetés postahivatalokná és kézbesítőknél
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Mellei Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

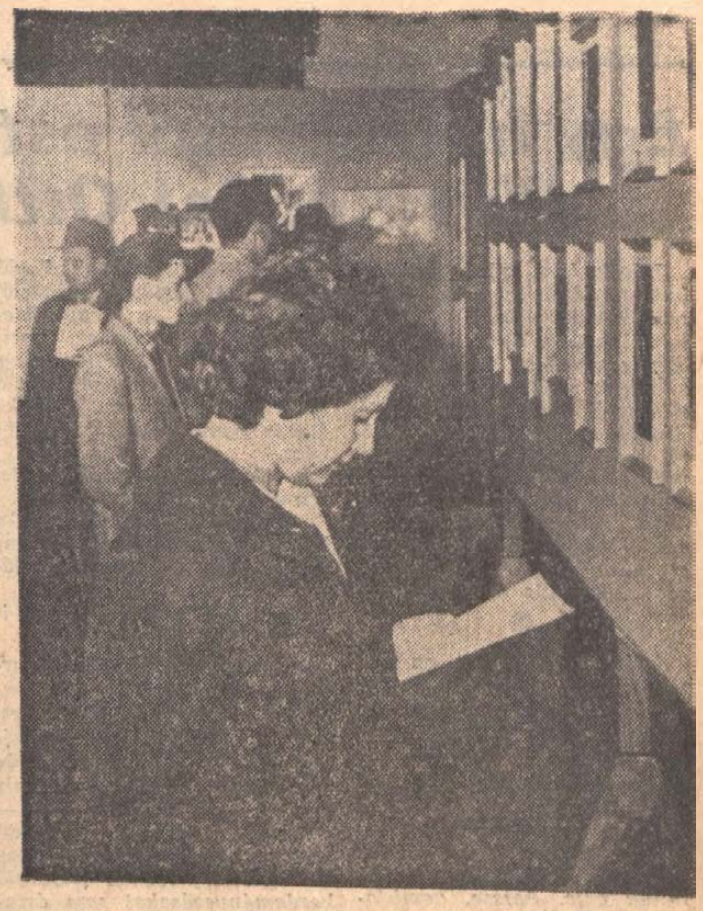
DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 282. SZÁM ÁRA: 50 FILLÉR SZOMBAT, 1958. NOVEMBER 29.

Kétezer látogató

Nagy az érdeklődés a II. Pécsi Országos Fényképkiállítás iránt. Eddig már több, mint kétezren nézték meg a kiállított művészi fotókat.

Tizennégy esztendő

Valami elmúlt és valami kezdődött,

Pécs ódon, történelmi emlékeket árasztó falai között ma tizennégy éve jelentek meg először a vattakabátos, géppisztolyos katonák. Jöttek feltartóztathatatlanul, vert, szétszórt seregek futottak előlük Sztálingrádtól idáig, innét Berlinig. S azon a borongós, őszi délutánon a szovjet hadsereg képviselője a Nádor Szállóban tárgyalást kezdett a város vezetőivel.

Az életről. Az újról.

Valami elmúlt...

Véget ért az öt éve dúló véres emberpusztítás, a falvak, a városok, a meleg családi otthonok felperzselése. Számunkra béke lett. Béke és nyugalom költözött a nagymúltú, a sok háború zivatarát átvészelő városba. Feljöttek az emberek a pincék penészszagú mélyéről, fel a világosságra és nagyot, mélyet szippantottak az őszi szelek sodorta Mecsek-illatú, friss levegőből. Akkor és hónapok, évek múltán is apák, anyák, fiúk és testvérek öleltek keblükre egymást, kedveseiket, szeretteiket, akikről azt hitték, már rég az enyészetéi lettek. Itt vagyunk, élünk! Megint emberek vagyunk!

Véget ért a magyar és a német fasizmus vérgőzös, emberi életeket kioltó vandál uralma, a jogot, az emberi érzést, az évszázados kultúrát sárbataposó garázdálkodása. Leáldozott a rettegés huszonötesztendős időszaka, az éhezés, a hárommillió koldús országa, a hamerlik, az engelek, a montenuovok, a profitot habzsoló, kizsákmányolók napja. Vége lett az úri világnak, a kakastollak cicázásának, a munkásnyúzó tőkésrendszernek.

A szabadság korszaka kezdődött. A nép hatalmáé. A népé, amely feljött a világosságra s először tétován emelte kezét a fény elé, hogy aztán megszokja, éljen benne és vele. Övé lett az ország minden gazdagsága. Maga kezébe vette a bányát, a gyárat s gazdaként kezdte az alkotó munkát. A fél megyényi latifundiumok középkort árasztó testébe egykori zsellérek, summások, kisparasztok verték le az évezredes pert eldöntő cövekeket. A vármegyeháza, a város cirádás padjaiba kérgestenyerű munkások és parasztok, az értelmiség, a kisemberek legjobbjai ültek be törvényt alkotni, igazgatni a haza, a nép sorsát és életét. A kultúra, a művészet hajlékai a dolgozó emberek otthonává lettek.

Új honfoglalás volt ez: a nép végre elfoglalhatta jussát, amiért évszázadokon keresztül legjobbjai hullatták vérüket.

Ez a másfél évtized népünk történelmének legszebb, legtermékenyebb időszaka volt. Nézz csak körül a városban! Talán innét, a magas, szürke házak közül nem is látod, ám kapaszkodj csak fel a girbe-gurba utcákon, fel a Mecsekre, s onnét vess pillantást szépséges városunkra. Ott Keleten, az egykori mezőn új épületek magasodnak. Meszes eggyéforrt már a város törzsével. Karcsú, égbemeredő épületelemek jelzik az új erőmű építkezését. A régi, bár az is megnőtt, nem tudja ellátni a várost. Nyugaton most vetik a legújabb városrész alapjait, ha elkészül, mozival, áruházzal, sportpályával együtt 20 000 ember lakja. Gyáraink: a Bőrgyár, a Sopiana, a Kesztyűgyár, a Zsolnay megújhodtak, sosem termeltek annyit, mint ma. S a Misinán a televízió karcsú tornya kacérkodik a kilátóval.

S amit innét nem láthatsz, de mégis mindennap érzékelhetsz. A Nagy Lajos Gimnáziumba ma is ugyanannyi tanuló jár, mint régen. Csakhogy akkor nyolc, most meg tizenkilenc osztályban tanulnak. Akkor tizennyolc pedagógus tanított, ma negyvennyolc. Az évi tandíj és beíratási díj 54 pengő volt. Most 27 forint 30 fillért fizet átlagosan egy gyerek. A színház Vasason, Szabolcson is rendszeresen fellép, a bérlet helyett üzemekben 15 százalékkal olcsóbban árusítják a jegyeket. Az üzemi kultúrotthonok tömve szórakozókkal, tanulókkal. A boltok pultjai, kirakatai és raktárai tele árukkal. S akárhogy is bosszankodunk időnként a kék autóbuszokra, mégiscsak jó, hogy vannak, mégpedig hatszor többen, mint a felszabadulás előtt.

Valaki a minap azt mondta: „Tizenöt éve jártam itt utoljára, s most nem ismertem a városra." A távollét feledtet, viszont minden új, addig ismeretlen tetézi a rég itt járt vendég csodálkozását. A különböző korok művészeti irányzatát árasztó emlékek mellett meglelik az újat, a felszabadult nép alkotásait.

Hogy nem vagyunk híján gondokkal? Igaz. Nincs elég vizünk, pedig hány kutat fúrtunk azóta, no, de hamarosan vastagon ömlik a víz Mohácsról. Kevés a lakás: minden évben százat és százat építettünk és építünk ezután is. És bizony küszködünk még néhány hasonló és kisebb gonddal. Igen, a megnőtt város kihízta a régi kereteket. A mi népünk azonban nehezebb akadályokat is áthágott, a mostaniakat is eltünteti az útból. Biztosíték rá, hogy a pécsiek szeretik és becsülik városukat s ezért készek is dolgozni.

Tizennégy év! Mily gyorsan elröppent! Az idő szárnyán szágulda óriási léptünk előre a szabadság, a béke teremtő korszakában. Ki állíthat meg bennünket?!

A Csehszlovák Köztársaság párt- és kormányküldöttsége átutazott Budapesten

Pénteken a délutáni órákban átutazott Budapesten a Csehszlovák Köztársaság párt- és kormányküldöttsége hazatérőben a Bolgár Népköztársaságból.

A vendégek üdvözlésére a Nyugati pályaudvaron megjelent Dobi István elvtárs, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Kádár János elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, dr. Münnich Ferenc elvtárs, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, valamint a politikai élet több más vezető képviselője.

Áruraktár épül Pécsett

Pécsett, a vasutállomás közelében 12 millió forintos költséggel hatalmas, központi áruraktár épül. A raktárház 300.000 forint értékű tervezési munkáin jelenleg dolgoznak. Az áruraktár építését a terv szerint 1960-ban kezdik meg.

Párt- és állami vezetők részvétlátogatása a bolgár nagykövetségen

Georgi Damjanovnak, a bolgár nemzetgyűlés elnöksége elnökének, a Bolgár Kommunista Párt Politikai Bizottsága tagjának elhunyta alkalmából magyar párt- és állami vezetők keresték fel *Krasztju Sztojcsevet*, a Bolgár Népköztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, s őszinte együttérzésüket fejezték ki abban a gyászban, amely a Bolgár Népköztársaságot és népét érte nagy fiának, a nemzetközi munkásmozgalom kiváló harcosának halálával. Az Elnöki Tanács, a Magyar Szocialista Munkáspárt és a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében elsőnek fejezték ki részvétüket *Dobi István* elvtárs, az Elnöki Tanács elnöke, *Kádár János* elvtárs, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára és *dr. Münnich Ferenc* elvtárs, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

Részvétüket nyilvánították a budapesti diplomáciai testület képviselői is *Hao De Cin*, a Kínai Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete vezetésével.

A Minisztertanács ülése

A kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

Magyar katonai küldöttség utazott a Kínai Népköztársaságba

Peng Tö-huaj marsall, kínai nemzetvédelmi miniszter meghívására Révész Géza vezérezredes, honvédelmi miniszter vezetésével pénteken délelőtt magyar katonai küldöttség utazott a Kínai Népköztársaságba.

A kormány elnöke a Minisztertanács pénteki ülésén napirend előtt megemlékezett Georgi Damjanov, a bolgár nemzetgyűlés elnöksége elnökének, a Bolgár Kommunista Párt Politikai Bizottsága tagjának haláláról. A Minisztertanács jegyzőkönyvbe foglalta mély együttérzését, amellyel osztozik a bolgár párt és nép gyászában.

A kormány pénteki ülésén a napirenden lévő folyó ügyeket tárgyalta.

Központi fűtés a komlói Kossuth-bánya aknáiban

Télen a bányák aknanyílásában — a hideg és meleg levegő találkozásának hatására — a szállítást akadályozó, veszélyes jegesedés állhat elő. A múlt évben a komlói Anna-aknán 15 mázsás jégcsap zuhant a mélybe, az aknát megrongálta, a szállítás másfél napig állt.

Az aknajegesedés megakadályozására Fodor János kidolgozta a komlói Kossuth-bánya két szállítóaknájának központi fűtésmegoldását. Az aknanyílásba behatoló hideg levegőt thermoventillátorokkal melegítik fel és ezzel megszűnik a jégképződés veszélye. A Kossuth-bánya három gépházába — amelyekben az aknaszállítógépek működését akadályozta a nagyobb téli hideg — központifűtésű radiátortesteket építettek be.

A 400 000 forintos beruházással megvalósított újítás fűtőpróbája megtörtént, a Kossuth-bánya két szállítóaknájának fűtésére óránként egymillió kalóriaértékű gőzt biztosíthatnak és ezzel a leghidegebb télben is zavartalanul termelhet Komló legnagyobb teljesítményű bányája. A központi fűtőrendszerrel évente ötvenezer forintot is megtakarítanak, amit eddig az aknák fagytalanítására költöttek.

Falusi asszonyok megyei tanácskozása Pécsett

Értekezlet volt csütörtökön délelőtt a Doktor Sándor Művelődési Ház nagytermében a megyei nőtanács, a megyei tanács és a MESZÖV rendezésében, ahol a falusi asszonyokról, azok problémáiról volt szó. Asszonyok ültek az asztaloknál és hallgatták *Földvári János* elvtársnak, a megyei tanács elnökhelyettesének beszámolóját. A nőkről, nőknek beszélt.

Megelevenedett a múlt. A nő kevesebb bért és több munkát kapott. Övé volt a megaláztatás, a gyermeknevelés, a garasos kereset beosztása, a gond.

S ma hatvankét nő dönt az országgyűlésben, 707 nőt választottak be a tanácsokba a megyében, ma már nincs különbség férfi és nő között abban: kinek van több joga, ki kap több pénzt ugyanazért a munkáért... A mi társadalmunkban kapta meg igazán azt a szerepet a nő, ami megilleti.

Fehér Lajosné elvtársnő, az Országos Nőtanács osztályvezetője ezt mondta:

— *Az asszonyok csak úgy tudják jobb belátásra bírni a férfiakat, ha tanulnak, ha megismerkednek falujuk, a termelőszövetkezetük problémáival. Ha a férfiak azt látják, hogy ennek vagy annak az asszonynak nemcsak nagy szája van, de okos dolgot is mond, akkor biztosan el is fogadják a tanácsait.*

A nők a társadalom motorjaivá válhatnak különösen falun, ahol a régi gazdálkodási formával birkózik az új, a szövetkezeti. Ki más tud okosabban beszélni a férfivel erről, mint a feleség?! Amikor a termelőszövetkezetről szól, akkor a maga, a családja érdekében is beszél. Ez a hozzászólásokból is kiderült. Az egyik hozzászóló azt mondta:

— *Mosógépet kell venni, hogy könnyebb legyen az asszonyok munkája.*

A másik hozzátette:

— *A mi termelőszövetkezetünk már vett.*

A harmadik azt javasolta:

— *A nyugdíjas tsz-asszonyok vigyázhatnának a gyerekekre. Így az asszony is többet mehetne a közösbe, kevesebb dolga lenne otthon...*

Javaslatok, amelyek csak a közösben, csak közösen valósíthatók meg. Szinte minden hozzászólásból kitűnt a gondolat: törvény biztosítja, hogy új módon, a férfiakkal egyenrangúan éljenek a nők, de ez az egyenjogúság végső fokon mégiscsak akkor válhat valóra, ha könnyítünk a férfiak és a nők munkáján. Ez pedig a mezőgazdaságban másképp, mint a nagyüzemi gazdálkodás megteremtése nélkül elképzelhetetlen.

Lovrity Gyuláné, a szebényi tsz tagja. Náluk csak az elnök férfi, a vezetőségi tagok nők. Ő is vezetőségi tag és most az értekezleten feláll és azt mondja:

— *Nem szégyellem kimondani, hogy én egész nyáron kocsiztam...*

Az ilyen asszonyokra, mint a *villánykövesdiek* büszke lehet a termelőszövetkezet, de joggal büszkélkedhet velük a férjük is. Harminchat nő dolgozik a villánykövesdi tsz-ben. Bár a férfiak többségben vannak, mégis legalább annyi, vagy még több értékűt termelnek, mint a férfiak.

Egy szó, mint száz: ez az értekezlet, amelyen tsz-asszonyok, földművesszövetkezetben dolgozó asszonyok és egyéniek vettek részt, világosan mutatta: falun is folyik a harc a maradi, és az asszonyt egyenrangúvá emelő nézetek között. *Az asszonyokon is múlik, mikor dől el ez véglegesen a haladás javára.*

Megnyílt a KSZKBI munkavédelmi és balesetelhárítási kiállítása

A Kisipari Szövetkezeti Kölcsönös Biztosító Intézet Baranya megyei alközpontja nagyon tanulságos munkavédelmi és balesetelhárítási kiállítást rendezett a Baranya megyei KISZÖV Megye u. 20. szám alatt lévő első emeleti kultúrtermében. Pénteken délben került sor a kiállítás ünnepélyes megnyitására, amelyen megjelent Pápp János elvtárs, az MSZMP Baranya megyei pártbizottsága ipari és közlekedési osztályának vezetője és számos kisipari szövetkezeti vezető.

Nagy János, a KSZKBI Baranya megyei alközpontja vezetőjének üdvözlő szavai után, Varga Béla, a KSZKBI országos vezetőségi tagja megnyitotta a kiállítást, majd dr. Lőrinczi Aladár főorvos, a KSZKBI egészségügyi főosztályának vezetője ismertette a kiállítás célját és jelentőségét.

A kiállításon plakátok, rajzok, fényképek mutatják be, hogy az egyes iparágakban, üzemekben, műhelyekben miként kell védekezni a balesetek ellen és áramütés esetén miként kell első segélyt nyújtani. Ezenkívül miniatür gépek is szerepelnek a kiállításon, mint például Laisz Ernő s Wagner László (Pécsbánya) vésőgépe, vagy az AJAX kalapács, amelyet Fáth József és Czukker Béla készített. Végül olyan füzetek is láthatók, amelyek munkavédelmi és balesetelhárítási szabályokat ismertetnek.

A lottó nyerőszámai

Erre a hétre 2 617 425 szelvényt küldtek be a fogadók, s így egy-egy nyerőosztályra 981 534 forint jut. A kisorsolt nyerőszámok a következők: 1, 5, 31, 34, 57.

A jövő heti, december 5-i tárgynyereménysorsoláson a 47. hétkéthét szelvényei vesznek részt.

Egy hétköznapi este a Puskin Művelődési Otthonban

Hősök tere, végállomás. A busz fáradtan áll meg a hosszú kaptató után és dohogva fordul vissza. Távolabb azonban, a városnak igazán éppen a csücskén fénycsóva vetődik a komlói útra a földszintes épület ablakaiból. Közelebbről már hangok is hallatszanak. Brumm... brumm... csak úgy rezeg bele az ablaküveg. Gyereksereg zsivajog egy másik ablak mögött, amonnan meg ütemes pattogás... Hát ide be kell nézni!

●

A bejárattól balra az első ajtó mögött, a KISZ termében egy asztal körül szurkolók tolonganak. Futballmeccs. Egy szép sötétkék csatár gyors nekilendüléssel éppen a léc alá szúrja a labdát, miközben jómaga a nagy lendülettől átesik a taccsvonalon, nagyot koppan... Hárman is lehajolnak érte. Persze, gombfoci. A mérkőzés rendkívül izgalmas. A szurkolók bekiabálnak a pályára, kéretlenül osztogatják a jótanácsokat. Akárcsak egy Dózsa-meccsen. Csak éppen a bírót nem szidják. No és persze a játékosok sem feleselnek vissza... Csendesen becsukom az ajtót.

●

Szemben, a kisebb teremben éppen négy ember püföli egymást. De olyan csendben, hogy az órák ketyegését is hallani lehet. Sakkozók. Most éppen öten vannak, tehát feltétlenül be kell ülni hatodiknak, mert a sakkozók véleménye szerint is párosával szép az élet. Most már hatan püfölik egymást, s közben Pusztafalvi elvtárs, az ellenfelem, csendesen méltalankodik.

— Már csütörtök este és még nem tudjuk, hogy a vasárnapi fordulón ki lesz az ellenfelünk.

Igaz, ami igaz, szervezhetnék jobban is ezt a csapatversenyt, küldhetnék korábban az értesítést. De ellenfelem az órájára néz és egy éktelen gyenge húzást tesz, amiből kiderül, hogy máris rohannia kell az éjszakai műszakra.

●

A következő nyitott ajtó kőpadlós előtérbe vezet. Nagykabátban álldogál az asztal mellett az ősz mester, s az asztalon fekvő vendégkönyvbe kis úttörők kanyarítják nagy műgonddal a nevüket. Érdi Győző tárlata.

Tárlat? Ez talán kissé nagyképűen hangzana itt. Maga a művész is csak kiállításnak emlegeti. Nem panaszkodik. A hellyel, a közönséggel is elégedett, hiszen az itteni népnek fest és rajzol az itteni életről. Bányakörnyéki ismerős tájak sorakoznak a falon, szénnel, ceruzával, krétával rajzolva.

— Vasasról is érdeklődnek — mondja Érdi Győző, — kérik, hogy oda is vigyem kiállítani a képeket, de hát saját pénzen kicsit sokba kerülne a szállítás...

Ugy kell kihámozni belőle, hogy egyébként is sok pénzébe került, s bár a Martyn Ferenc, Bizse János és Lantos Ferenc által kiállításra elfogadott képei száma hetven, csak negyvennégyet tudott kiállítani, mert a többihez nem volt pénze keretre.

●

A kiállítási csarnokká előlépett előtértől üvegajtók választják el a nagytermet. Melegítős fiatalember ugrik ki az ajtón, kezében pingpong ütő. Se szó, se beszéd, lekattintja a villanyt, s a kiállítás egyik fele homályba vész.

— No de... — próbál tiltakozni Érdi mester.

— Verseny van — vág közbe a melegítős — ez a villany pedig éppen szembe világít és zavar.

Ezzel kip-kop, már ütik is újra a labdát.

Az eset elmélkedésre csábít arról, hogy egy-két „poén" fontosabb lehet-e a bányászéletnek bányászok számára készült művészi ábrázolásánál, de nem engedek a kísértésnek. Csupán azt állapítom meg — még a művész szerénykedő tiltakozása ellenére is — hogy az Érdi Győzőéhez hasonló kezdeményezéseket sem ártana jobban támogatni.

●

A folyosón nagy a nyüzsgés. Kis úttörő robban be a gondnoklakásba:

— Jaj gondnokném! Kérek gyorsan egy felmosórongyot, kicsurrant a víz.

— Te jó ég! Csak nem a parkettre?

— Nem, dehogy, csak a kőre.

Megkapja és olyan szorgalmasan törli fel azt a piciny víztócsát, hogy ha édesanyja látná, hát megdobbanna a szíve örömében.

De ennek a nagy rendcsinálásnak, készülődésnek biztosan oka van. Van is. „Füllönfog" Mészáros elvtárs, az igazgató.

— Micsoda szerencse, egy újságíró!

— Már az is szerencse?

— Persze, épp egy Komszomol-küldöttséget várunk!

Hát ezt csakugyan meg kell várni.

●

Várunk a meghívott veteránokkal. Beszélgetünk.

Vándori elvtárs azt meséli, hogyan is volt a csapatváltóverseny, amit az úttörők a 6-os lázadás emlékére rendeztek. Ők, az öregek mutatták meg, hogyan mentek át annak idején a demarkációs vonalon. Szépen mentek át az őrsök sorra az akadályokon. Vándori elvtárs végül is elindult az egyikkel.

— Mentek ám a gyerekek, mint akiket kergettek. Én meg az öreg tüdőmmel csak fujtattam utánuk. Nem bírtam az iramot. Lemaradtam. Akkor gondoltam egyet és nagyot kiáltottam:

— Feküdj!

Lehasaltak a gyerekek, szépen utolértem őket, akkor kiküldtem egy felderítőt megnézni, hol vannak a szerbek. Mire visszajött a felderítő, kifújtam magam, mehettünk tovább...

Azám, többet ésszel, mint erővel!

De már bukik is be az ajtón szinte hasmánt egy nekipirult úttörőkislány:

— Megjöttek! Itt vannak!

●

Csakugyan megjöttek. Egy magas, szemüveges fiatalember, a Komszomol Moszkva-területi titkára és két csinos, fiatal lány, egy szőke, meg egy barna.

Az úttörőotthonban szoronganak a kis pirosnyakkendősök. Egyikük orosz üdvözlőszöveget olvas fel, folyékonyan és bár igen magyaros kiejtéssel, azért szemmel látható, hogy a vendégek értik.

Aztán elszéledtek. Ahányan vannak, annyi felé. Mindegyikükkel nagy csomó úttörő, meg kisdobos. Beszélgetnek. Egyelőre persze tolmács kell. De amikor munkásmozgalmi indulók csendülnek fel, a bolyból orosz szavak törnek elő. Feketeszemű bütyök, bújik a társai mögé és úgy énekli az orosz szöveget, szinte hibátlanul. Néhány év mulva már nem is kell tolmács, ha szovjet vendégek jönnek, vagy ha a mi legénykéink kerülnek el a Szovjetunióba.

Ujabb szín a zsivajban: tányércsörgés. A szabolcsi nőtanács vacsorát készít, finom illata végigoson a folyosón. Kötényes asszonyok türelmetlenül várják, hogy kínálhassák már a vendégeket...

●

Ilyen egy „csendes" hétköznapi este a Puskin Művelődési Házban, ott kinn a város csücskén.

MÉSZÁROS FERENC

Fogadás a párizsi magyar követségen

Párizs (MTI) Az UNESCO-közgyűlésén résztvevő magyar küldöttség tiszteletére csütörtökön este Rácz Pál ügyvivő fogadást adott a Magyar Népköztársaság párizsi követségén.

CSENDES DON

III. rész

Most került Pécsett bemutatásra a Csendes Don című film dráma III. része. A Csendes Don III. része nyerte a nagydíjat — a nemzetközi zsűri egyhangú döntése alapján — az idei Karlovy Vary-i Nemzetközi Filmfesztiválon.

Szokatlanul hosszú ideig, közel három évig forgatták a hatalmas filmtrilógiát. Az I. rész az első világháború előtti években, a második a forradalom éveiben, a most közönség elé kerülő harmadik rész pedig 1920 késő őszén játszódik.

A filméposz befejező, harmadik alkotása azt a kort idézi, amikor Petrográdban (a mai Leningrádban), Moszkvában és Oroszország többi városában és falujában lassan visszatér a békés élet. Megindul a közlekedés, begyújtják a gyárak kazánjait, a parasztok ismét kimennek a földekre, de az ellenség még most sem törődik bele végső bukásába. Utoljára lángolnak fel a polgárháború tüzei és a fehérek végső elkeseredésükben újabb vérontástól sem riadnak vissza.

A dráma főhősét, Grigorijt is egy ilyen kis ellenforradalmár csapat tagjai sorában látjuk viszont, megtörve, az első ősz fürtökkel sötét hajában. Szemében fájdalom bujkál, lelkében sivárság lakozik, mert egyedül maradt, egészen egyedül.

A dráma, Grigorij drámája beteljesült. Apja, anyja meghalt anélkül, hogy szeretett fiukat ismét láthatták volna. Meghalt első felesége is, aki férje hűtlenségét nem tudja túlélni. Elesett a háborúban testvére, Pjotr is, Darja — Pjotr felesége — pedig a csendesen folydogáló Don hullámaiban vet véget életének. Akszinya, Grigorij nagy szerelme is tragikus véget ér. Amikor lóháton menekülnek a fehérek elől, hogy átálljanak a szovjet csapatokhoz, az egyik intervenciós katona golyója halálra sebzi Akszinyát. A film legdrámaibb, legszívbemarkolóbb jelenete, amint Grigorij eltemeti szerelmét, majd egyedül indul az ismeretlen messzeség felé, hogy helyrehozza elhibázott életét.

Sok más nagyszerű, feledhetetlen jelenetről is írhatnánk: Darja haláláról, az intervenciós csapatok fejveszett meneküléséről és a film sok-sok más megkapó részletéről. Külön méltatást érdemel a kiváló rendezés, amely átültette a film vásznára Solohov drámájának legfőbb értékeit. Hosszú tanulmány kellene ahhoz, hogy kellő formában tudjuk méltatni a film színeit, fényképezését, W. Rappaport operatőr bravúros munkáját. A két főszereplő, a Grigorijt alakító Pjotr Glebov és az Akszinyát játszó Jelena Bisztrickája játéka sokáig emlékezetes marad számunkra és nagyszerű színészt ismertünk meg L. Hityjajeva, Darja alakjának megformálásában.

A Csendes Don III. része méltán sorakozik fel a szovjet filmművészet többi nagy alkotása, a Szállnak a darvak és társai mellé.

Ítélet amerikai kémek perében

Varsó (TASZSZ) A varsói katonai bíróság ítéletet hirdetett Kurt Kitt és Jozef Lewiczki amerikai szolgálatba szegődött kémek bűnperében. A bíróság Kittet 13 évi, Lewiczkit 5 évi börtönre ítélte.

10—14 éves „szőlősgazdák" Máriagyűdön

Czompó Sándor szőlősgazda nevét nemcsak szűkebb hazájában — Baranyában, — hanem úgyszólván az egész országban jól ismerik. Kiváló boraival több izben sikerrel szerepelt az országos borversenyeken: így tavaly és az idén is első díjat nyert. Harminckét év óta szőlészkedik és közben azon fáradozik, hogy megjavítsa a máriagyűdi szőlőkultúrát. Máriagyűd ugyanis kitűnő bortermő vidék, a helybeli dolgozó parasztok azonban ennek ellenére tömegtermő, gyenge minőségű szőlőket telepítenek a domboldalakon.

Czompó Sándor, a helybeli általános iskola igazgatója. A gyermekekkel együtt az idén iskolaszőlőt létesített, ahol jelenleg húsz fiú és leány tanulja a bortermelés mesterségét: az oltványkészítéstől egészen a pincészeti munkákig. A gyermekek szinte játszva megismerik a legjobb szőlőfajtákat, a legjobb művelési módokat és felnőve sokat tehetnek majd falujuk szőlőkultúrájának felvirágoztatásáért. A 10—14 éves „szőlősgazdák" ezekben a napokban kétezer oltványt készítenek. Ebből pótlást végeznek kicsiny szőlejükben, a többivel pedig tavasszal újabb területet telepítenek be. A gyermekszőlészeket a Villányi Állami Gazdaság pártfogolja, de segíti őket a Szőlészeti Kutató Intézet pécsi kísérleti telepe és a Siklósi Állami Gazdaság is.

Komlón próbálják ki az új sújtólégbiztos magyar bányamozdonyt

Az új sujtólégbiztos Dieselelektromos magyar bányamozdonyt, amelynek prototípusa most készült el, az országban a legtöbb Diesel bányamozdonyt üzemeltető Komlói Szénbányászati Trösztöt kérte és kapta meg kipróbálásra.

A magyar bányagépgyártó ipar új büszkeségét — amely iránt már külföldön is nagy az érdeklődés — a trösztöt gépészeti osztályának szakemberei a Budapesti Mélyfúróberendezések Gyárában tegnap vették át, a mozdony próbajáratását a jövő héten kezdik meg. Ezzel együtt a Komlói Szénbányászati Trösztnél 45 — különböző típusú — mozdony lesz üzemben.

Vidravadászat a halastavaknál

A baranyai halastavak körül az idén igen elszaporodtak a vidrák, ezek a falánk, ragadozó állatok. Szerte a megyében mintegy nyolcvan halastó van és úgyszólván mindegyiknél találtak vidranyomokat a halászok. A nagytestű állatok éjszakánként egy-egy kiló halat is megesznek, méghozzá a legszebb pontyokat válogatják ki. A tapasztalat szerint különösen nagy károkat okoznak a teleltetőkben, ahol viszonylag kis helyen zsúfolódnak össze a halak és télen át félig alvó állapotban vannak.

A baranyai halászok éppen ezért a teleltető tavak feltöltésével egyidejűleg irtóhadjáratot indítottak a vidrák ellen. Mivel nagyon óvatos állatok, nehezen lehet őket elejteni. Ennek ellenére az utóbbi időben többet is elpusztítottak közülük. Andocsi Ferenc beremendi halászmester például puskával vadászik rájuk, mégpedig eredményesen. A vidravadászat mellesleg igen jövedelmező foglalkozás is, mivel a szép, gesztenyebarna színű prémekért két-háromszáz forintot is fizetnek.

Tiszta szívű EMBEREK

Lomha, szürke felhők ölelték körül a Misinatetőt, a városra ónszínű, sűrű köd terjeszkedett. A levegő nyirkos, hideg volt.

Josef Bauer, a pécsi Gestapo parancsnoka íróasztalánál ült, félig szívott cigarettákat nyomott egymásután a hamutartóba. Helyettese szótlanul állt mellette. Messziről tompa ágyúdörej hallatszott. Bauer kérdő szemmel nézett helyettesére, aztán érdes hangon megszólalt:

— Mi a véleménye, meddig tarthatjuk még magunkat Pécsett?

A százados lassú léptekkel az íróasztalra terített térképhez ment. Kis ideig gondolkodott, aztán ujjával a papírra bökött:

— Értesüléseink szerint Szederkénynél a szovjet erők gyorsan törnek előre...

— Nem azt kérdeztem, hogy a szovjet csapatok hol vannak, azt én is tudom, hanem azt: meddig tarthatjuk magunkat itt? — pattant fel helyéről a parancsnok.

A két katona egy ideig merev szemekkel nézte egymást. A csendet Bauer szava törte meg:

— Igaz, honnan tudhatná azt maga? — mondta és legyintett kezével. Aztán hirtelen a térképhez lépett, öklével az asztalra vágott.

— A véksőkig! Meddig maradunk Pécsett? A véksőkig kitartunk! Érti? Ha kell, felrobbantom az egész várost! Repülni fog minden a levegőbe! Érti? Egy ép házat, egy üzemet sem adunk át a szovjeteknek! Ezt a háborút csak mi nyerhetjük! — kiabálta és az íróasztalról gyors mozdulattal kapta fel a Das Reich november 23-i számát.

— Itt van, látja, itt van Göbbels vezércikke. „Ez a háború csak győzelmünkkel végződhet!" — ez a címe. Látja, ezt írja Göbbels! Hát akkor mindent a győzelem érdekében! Robbantunk! Pusztítunk! — üdvöltötte az újságot lobogtatva.

— Heil Hitler! — csapta össze bokáját a százados.

Bauer gyors léptekkel sietett a páncélszekrényhez. Egy köteg iratot vett ki belőle. Az iratcsomó a pécsi üzemek helyét, tervrajzát tartalmazta. Forgatni kezdte a papírokat.

— Megkezdjük az üzemek robbantását! — mondotta. — Na nézzük csak.... igen... — vizsgálgatta az iratokat. — Elsőnek a pécsújhegyi erőművet robbantjuk! Adja ki a parancsot!

A százados vigyázba vágta magát, aztán megfordult és kisietett a szobából.

●

A Pécsújhegyi Erőmű teljes üzemmel dolgozott. A munkások ezekben a napokban is rendszeresen jártak műszakra, csak néhány távolabb lakó hiányzott. Tudták: tőlük függ a bányák termelése, az üzemek áramellátása. Áram kell a város vízellátásához, a kórházakba...

— Csak még gyorsabban törnének előre a szovjet csapatok! — mondogatták.

Az üzemrészekbe reggel körirat érkezett. A géppel írt szöveg tartalma megdöbbentette a munkásokat. Felhívás volt. Felhívták a gyár összes munkásait, hogy még aznap délelőtt családostúl jelentkezzenek a szabolcsi sétatéren, mert Németországba szállítják őket. A felhívás alatt a dátum: 1944. november 27.

Kérdőn tekintettek egymásra az emberek.

— Nem megyünk. Nem, még ha ezért itt lőnek agyon bennünket, akkor sem — volt a majdnem egyöntetű vélemény. Csak néhány volksbundista sietett az üzem kijárata felé...

Az üzemhez tartozó lakótelepen is kihirdették a felhívást. Az asszonyok megrémülve futottak egymáshoz. Mit tegyenek? Elhagyni az otthont? S az emberek itt bent az üzemben mit döntöttek? Ezernyi kérdés hangzott a telepen.

Az üzemben döntöttek. Itt maradnak, ahol élnek, ahova minden gondolatuk, minden emlékük fűzi őket. Most mennek

TIZENKETTEN VOLTAK

Nyílt parancs

Pécs, 1944. november 27.

A Mecsek szennyes áradata végighömpölyög a Széchenyi téren. Falevelet és szemetet hord, szennyes kötszert és konzervdobozokat. A Nádor Szálló kapujában az őr áll, rohamsisakja laposra nyomja bajor koponyáját. Nem veti szét a lábait, mint március végén, hanem topog. Mintha parázs égetné a náci csizma talpát.

Üresen fordulnak a Király utcába a sárga villamosok és nem fékeznek a megállóknál.

A bányában rá-rácsap a fejtőkalapács a szénfalra s utálkozva kifordul belőle, mint a fog a romlott ételből.

Az állomáson megrekedt utasok ostromolják a forgalmi irodát. Mohács felé?... Már nem megy több szerelvény, reggel jött az utolsó. Mohács felől... Sápadt, csukaszürke birodalmiakkal. A szerelvény csikorogva fékez s a mozdonyt körülöleli a szabadjára engedett gőz. Mire jó ez?...

— Les!... Les!... De már üres a gép. A mozdonyvezető és a fűtő átmásztak a kerítésen.

A váróteremben öreg parasztember tekergeti a lábáról foszladozó kapcáját. Közben köpi a szót az utálkozók felé. Don és borzalom. Hinni is nehéz a véres nappalba nyúló éjszakákat. Nem szisszeg, maga sem tudja melyik a kapca, melyik a hús... A fagyott végtag foszladozik. De ezzel a lábbal ezer kilométereket gyalogolt. Miért? Kiért?...

S míg visszatekeri a rongyokat, olyan áhítattal beszél egy Vas megyei cselédlakásról, az asszonyról, a gyerekekről, hogy érzem, ezért még ezer kilométert legyalogolna. Csak ezért.

Valaki eljáratja a száját a „doni parasztról" bent a kaszárnyában. S az érzésekkel együtt Pécsvárad felől felmorajlik a levegő. Az esti köd furcsán villog a fejünk fölött, mind közelebbről, mind élesebben.

1944. november 28.

Riadó!

Lovrek őrmester fent áll az ágya tetején, amíg parancsot hadar, szeme a hajnali szürkületet kutatja az ablakon át. Ő tudja, mit lát. Nemrégen Karkov mellől futott idáig.

Csak egy kenyérzsákot vihet ki-ki magával. Lent az udvaron a kocsik púposra telnek a tiszti családok ládáival, bőröndjeivel. A kocsik tetején kuporognak a nagyságos feleségek. Ma csodálatosképpen elfelednek fintorogni a förtelmes lószagra. Mert a ló kedves állat, aranyos. Sebes lábbal messze visz a háború torkából. Ki hitte volna, hogy ilyen szörnyű lehet egyszer? Milyen szép is volt még, amikor a Lili Marlen gyorspostáján lehetett levelet küldeni Kurszk alá s válaszul jöttek azok a pazar ízék... azok az ikonok.

Csak el, messze innen! Gyi! Menjünk már!

S a karaván megindul. Mi maradunk. Parancs van rá, hogy el kell égetni mindent. Iratot, bútort, itt maradt felszerelést. S a lovarda közepén felgomolyog a füst. Fojtja a köd, de lángralobban. Szárazak a székek, a kartonok és a dossziék. Időnként villával megforgatjuk, mint a burgonyaszárat. Egy dobozból bélyegzők fordulnak ki. Senki sem figyel rám. Két marékkal a köpenyem alá dugok belőlük.

Kora délelőtt valaki beordít a nagykapun:

— Feltörték a dohánygyárat! Hordják a civilek a cigarettát!

Varázsszó! Fél perc alatt kiürül a laktanya.

— Mi az, hogy a civilek? Gyerünk!

Lovrek őrmester széttárt karral útszéli pléhkrisztusként áll a kapu alatt, aztán maga is meglódul a tömeg után. Vége a fegyelemnek.

Dél tájban valahonnan bor kerül elő. Szájról szájra vándorol az üveg. Lovrek újra visszaemelkedik az őrmesterségbe: négyszer annyi ideig kortyol az üvegből, mint a közkatona. Aztán hirtelen előrántja a pisztolyát s az első lövésre nyakunkba hull a villanybúra cserepe.

A vizes pernye méter magasan borítja a lovarda gyepszőnyegét. Már nem is bűzölög. Ödöngünk a kihalt épületben. Lovrek részegen horkol a sarokba hányt szalmazsákokon. Senki sem ébresztgeti. Másról folyik a szó a folyosókon. Menni kellene!...

Hogy hová? — arról nem esik szó. Ki-ki maga fogalmazza meg a feleletet. Néhányan tétován szedelőzködnek, amikor egy kétéltű robog be az udvarra. S már rohannak fel a lépcsőkön. Csukaszürkék. A parancsnokot keresik.

Hol vannak már a parancsnokok?... Lovreket mutatjuk. Nagyobb rangú itt reggel óta nincsen. Ő is megteszi. Az első pofonra ébred, felugrik és jelent. A felét németül mondja, de azért értjük. Nem holmi ténfergők vagyunk ebben a kongó áristomban, hanem a város védelmére visszamaradt alakulat.

A náci tiszt Sikonda környékéről karattyol még valamit, s már el is robognak. Balra fordulnak a kapuban. Nyugatra. Sikonda egészen más irányba esik. Értjük. S abban a pillanatban egyszerre két dolog történik.

Kialusznak a lámpák s Lovrek megkapja a második pofont.

Amikor kilépünk a kapun, senki sem tétovázik. Balra fordulnak a kapuban. Lovrek ott baktat a nyomukban. A Rákóczi úton már felzárkózik és lépést vált.

A szűk Posta utcán át borzalmas hangzavar árad a Széchenyi térről. Ezres marhacsorda bömböl a sötétben. Tíz utcán át nem találja a kijáratot. Az eső ömlik s villog az ég. Nem nyári zivatar közeleg, valami más.

A szigetvári országúton, Szentlőrinc táján Lovrek sorra kezet ad mindenkinek, aztán szó nélkül torony iránt nekivág a vizes mezőknek.

— Somogyi parasztgyerek — mondja utána valaki a sötétbe. És ebből, aki érteni akar, az ért.

Szigetváron csurom vizesen egy istállóban az alomra dőlünk. Valami az oldalamba vág. A bélyegzők...

A pipics fényénél kibetűzöm: IV. Honvéd Fogatolt Osztály, Pécs. Rálehelek s a markomba nyomom a bélyegzőt, aztán erősen összezárt tenyérrel elalszom.

....1945 márciusáig tucatjával kóválygotunk az egyre szürkülő Dunántúlon. Nyílt parancccsal, pécsi bélyegzővel.

BEŇKŐ KÁROLY

Kultúrélet a hőerőműnél

Kint a város külterületén, az épülő erőműnél, a hatalmas panell-oszlopok tövében élénk kultúrélet folyik. A hőerőmű dolgozói, élükön Tóth Sándor kultúrvezetővel jól összeszokott kultúregyüttest alakítottak. Rendszeresen összejönnek és állandóan új, színvonalas műsort tanulnak be, mellyel sok szórakozást, vígságot nyújtanak az erőmű dolgozóinak. Ezekben a műsorokban főleg Földi Józsefné, Hudacsek Frigyes és Vódli Erzsébet, mint konferansz jeleskedik. Legutóbb, november 22-én, szombat este rendeztek a szakszervezet támogatásával egy igen jól sikerült kultúrestet.

Pollák László

Kétten?

Délután három órakor vállra vetett puskával sétált a két őr az üzem területén.

— Még hogy felrobbantani az üzemet! Tegyék ám tönkre az anyjuk keservit! — vélekedett István.

Zaracsi csak lépkedett mellette, hallgatott.

— Min gondolkodsz, Ferenc? — kérdezte István.

Megálltak.

— Azon gondolkodom, elegen vagyunk-e mi ketten a robbantás megakadályozására?

— Ketten? Aligha! — válaszolta István. — De hát csak ketten vagyunk?....

Cigarettára gyújtottak és ismét elindultak.

— Na még egy fél órát őrködünk, aztán jön a váltás. — Hát éjjel bizony nehezebb lesz — fűzte a szót István.

Zaracsi éppen válaszolni akart, amikor hirtelen megállt, kezével megfogta István vállát.

— Odanézz! Ott jönnek! — mutatott az üzem nyugati szárnya felé.

István is arra nézett. Négy német katonát látott. Ketten egy ládát hoztak, ketten pedig előttük mentek. A két elölmenő közül az egyik tiszti ruhát viselt.

— Felénk tartanak — szólt István.

— A lőszeres ládát hozzák — mondta Zaracsi. — Ez a robbantó csoport...

Vártak. Amikor a négy német közelükbe ért, a két őr egyszerre kapta le válláról a puskát és a szembejövőkre szegezte.

A németek meghökkentek. István németül kérdezte:

— Mit akarnak?

A német tiszt határozottan válaszolta:

— De magúk mit akarnak? Mi parancsot kaptunk az üzem felrobbantására.

— Az üzem felrobbantására? — kérdezte tetetett csodálkozással István. — A Göring Werkét akarják felrobbantani, hiszen ez német üzem? — kanyarította el egy kicsit az igazságot.

— Göring Werke? — mondta a tiszt és látszott rajta, hogy zavarban van.

— Az persze, hát mi lenne? — erősítgette most már bátrabban a két őr.

A munkások közül többen is látták a közeledő németeket, s míg a két őr beszéddel tartóztatta fel őket, az üzem épületének falai mellett itt is, ott is olajos munkaruhás emberek tűntek elő.

A tiszt először a fegyvert tartó két őrre nézett, aztán a falak mellett, a fák mögött álló emberekre. Kis ideig tétovázott, aztán megszólalt:

— Ezt tisztázni kell! Most elmegyünk, de...

Sarkonfordult és a másik három katona kíséretében eltávozott.

— Hát eddig megvolnánk — szólt fojtott hangon István.

— De mi lesz akkor, ha megtudják a stiklit és visszajönnek? — kérdezte fennhangon, de inkább magától Zaracsi.

A két őr elindult, a falak és a fák mellett álló munkások is visszahúzódtak az üzembe.

●

Nem jöttek vissza a németek. Már nem volt idejük. A szovjet csapatok még az éjjel elérték a város szélét, másnap pedig — az egész város felszabadult.

Amikor ünnepélyesen megjutalmazták az őrség tagjait, a jutalmat átadó azt mondotta: „Azért kapjátok ezt az elismerést, mert a bajban emberek tudtatok lenni. Tiszta szívű emberek..."

GARAY FERENC

Olyan volt,

mint egy varázslat, egy tündérkert...

A fákra, bokrokra, fűcsomókra rárakódott vékony hártyaként a jég. Csillogott az egész erdő. Igy fekvében felnézett arra a vékonyka platánra, amelynek törzse valami kis menedéket adott a golyók elől. Ha most ezt a fát úgy istenigazában megrázná, jégkristályok hullanának alá.

Meg golyózápor...

Mert a németek észrevennék őt is, és azt a tizenegy embert a szakaszból. Csak ennyi maradt a harminchatból.

— Hadnagy úr... Pszt... Hadnagy úr!

Elfordítja a fejét a hang irányába. Kozák — a főiskolás muzsikus — lemutat az alagút bejáratához:

— Látja őket, hadnagy úr? Ez az utolsó szállítmány. Ott viszik be a ládákat.

Hegedüs hadnagy kinéz a fatörzs mögül. Valóban látni a teherautót, arról rakják le a robbanóanyagot, csak néhány német katona dolgozik az alagút bejáratánál. A többiek bent szerelnek. Alá pakkolják a síneket, oldalt megfúrják az alagútat s majd egyszerre omlik össze minden, amikor a német műszaki tiszt valahol kint a hatótávolságon kívül azt a T-alakú fogantyút elcsavarja jobbra az elektromos „Marellin."

Ha! Ha egyáltalán sor kerül majd erre. Lehet. De az is lehet, hogy nem. Ha most ő tizenegy fönyi csonka szakaszával ölbetett kézzel nézi, miként zúznak, törnek össze mindent a német műszakiak, akkor az alagút is megsemmisül. Valóban, miért is avatkoznának bele? Egy hete szöknek a frontról — ezzel a kevéske emberrel, — sem neki, sem a többi tizenegynek nincs kedve harcolni. Nem is volt. Most pedig különösen nem. Itt lassan befejeződnek a harcok, az oroszok már Pécs közelében vannak, hát most nem akar meghalni. Élni akar. Egyszerűen élni. Ehhez joga van, nem? Vége lesz a háborúnak és ő belép az osztályba. Leteszi az osztálykönyvet, a fiúk kórusban köszöntik, és megkezdődik az óra. „Szekeres! Mond csak el nekem Bolívia természeti kincseit..." S amíg Szekeres hebeg a térkép előtt, ő kipillant az udvarra, ahol Ágnes, a fiatal tanítónő tornaórát tart a III. b-nek. Kezével tapsolva veri az ütemet. Fölpillant ide az ablakhoz, mintha mosolyogna is...

Nos, szóval így lesz. Folytatódik minden ott, ahol abbahagyta két évvel ezelőtt...

Mérhetetlen csönd

ül az erdőn. Az alagút előtt megfordult a teherautó és félreáll az út szélére.

Kozák didereg. Kezét a szájához emeli. Lehelettel próbálja melegíteni meggémberedett vékony, hosszú ujjait. Hegedűs elgondolkozva néz végig emberein. Kozák... Művészlélek. A Zeneművészeti Főiskola utolsó éves hallgatója volt, amikor kiküldték a frontra. Néha-néha ábrándozik. Azt mondta egyszer: „Meglássa, hadnagy úr, amikor meghajtom magam a közönség előtt, fehér ingben, fekete frakkban, körülöttem a zenekar, én a zongora mellett és akkor ezt a kottát kinyitom... ráverek a billentyűkre... Oh, mi lesz ott!" A kottafüzetet Lengyelországban találta egy kiégett zeneműkiadó üszkös helyiségében. „Varsói koncert." Benne van egy nép minden fájdalma s elszántsága, békevágya. Ez a mű ezért viselhetné akár azt is az első oldalon, hogy „Budapesti koncert." Torkig vannak a háborúval a pestiek is. Az egész ország népe is. Kozák is.

Geréb Lali mire gondol ott a bokor alatt? Huszonnyolc éves fiatalember, kohász volt Diósgyőrött. Amit keresett, nem sokra ment vele. Egyetlen ünneplőjén kívül mása sem maradt otthon. Szüleit nem is ismerte, egy bátyja valahol Clevelandban dolgozik, — lehet, most az is katona, — a lányok pedig... Közülük sem hagyott otthon olyant, akinek emléke most lefoglalná gondolatait.

Horváth Béla parasztgyerek. Neki meg föld kell. Azt mondta a múltkor, lesz is, csak már itt legyenek az oroszok. Azok adnak. Nem kell neki több, csak egy-két hold. Az Eszterházyéból. Ráhajtja az ökreit, megszántja, beveti, jövőre már aratnak. Lehet, hogy majd asszony szedi a markot. Arra lesz már asszony is. Friss, szappanillatú, egészséges kis asszonykája lesz. A földnek, meg az asszonynak van a világon a legjobb illata... Ezt Horváth Béla mondta, alig egy órával ezelőtt, amikor a németeket várták, hogy leszámoljanak velük...

Hegedüs most távcsővel végigpásztázza az alagút környékét. Gyorsan dolgoznak a németek. Egymás után jönnek ki az alagútból, az elektromos zsinort egy dobról letekerik, viszik hátra a sín mentén, most áthúzzák az országúton. Nos, itt a cselekedet ideje....

Hegedüs int a kohásznak,

Geréb a géppuska csövét az árok partján álló csoportra irányítja. Iszonyatos ropogás veri fel az erdő csendjét. Egyszerre három német is belebukik az árokba, a többiek pedig tüzelőállást foglalnak és megindítják a tüzet. Hegedüs hadnagy elképzelése eddig jó volt. Amíg az alagútban folyt a szerelés, bizonytalan volt a támadás sikere. A németek vannak vagy huszonöten, s ezt a szétszórt csoportot megtámadni kész öngyilkosság. De most egy kupacba verődtek az árok túlsó oldalán, csupán csak a tiszt fekszik az út innenső felén. A robbantást nem merik végrehajtani, mert túl közel fekszenek az alagút bejáratához, valamennyien ott pusztulnának.

Hegedüs hátrább kúszik, majd egy kis kerülővel lassan leereszkedik a hegyoldalon. A német tisztet akarja megközelíteni. A többiek is szétszóródnak s bokorról bokorra haladnak lefele. Fölöttük hirtelen elhallgat a géppuska... Horváth Béla visszafordul, de Kozák valamit kiált neki, olyasfélét, hogy maradjon ott. Valóban Kozák már megyen is vissza... Egy perc múlva ismét megszólal a géppuska Kozák keze nyomán. Csak addig kell kitartania, míg a fiúk leérnek az országútig, dobótávolságra a németektől.

Geréb elesett. Amikor Kozák hanyatt fektette, már üveges volt a szeme. Hárman a hegyoldalban fekszenek élettelenül... innét nehéz kivenni hogy kik azok, de mindegy, bajtársak voltak. Kozák most legszívesebben sírva fakadna. Hosszú mutatóujját ismét rá helyezi az elsütő berendezés billentyűjére s a géppuska megint megszólal.

Hegedüs hadnagy közben leért az árokig. Hasoncsúszva kúszik előre, egészen az árok hajlásáig, azon túl már belátni az árkot a parton hasaló német tisztig. Hegedüs új tárat helyez a géppisztolyába. Egy pillanatig gondolkozik... most ...néhány másodperc múlva ember öl... legalábbis úgy öl, hogy látja az áldozatot s majd azt is látja, hogy az áldozat teste miként ernyed el a sorozattól... Ki lehet az az ember? A Wehrmacht-tiszt? Civilben otthon valami porosz junker-ivadék, vagy... talán az is egy tanító, vagy valami szürke kis tisztviselő?

Az abaligeti alagútnak épségben kell maradnia...

Hegedüs megereszt egy rövid sorozatot. A német tiszt csodálkozva néz erre, úgy tűnik, mintha teste kissé megemelkedne, aztán feje lehanyatlik... Hegedüs emberei ez alatt annyira megközelítették a németeket, hogy átdobják az első kézigránátot. Utána a többit. A németek viszonozzák.

Hegedüs zsebébe nyúl. Két nyeleset összeköt, fogával kirántja a bőrdarabkára erősített biztosítékot és féltestével kiemelkedve eldobja a gránátokat. Hallja a robbanást is, csak... azokat az apró, gyors ütéseket a mellén..., azokat nem érti... nem érti mitől származnak. Csak azt érzi, hogy feje hirtelen rázuhan a jeges, füves földre. Most már a pillanatnyi zsibbadás után érzi, miként hatalmasodik el egész testén a rettenetes fájdalom. Valami kibuggyant a szájából is... Igen, hát ez az, az a pillanat, amikor valaki tüdőlövést kap. Egyszer régen, egy regényben olvasta: szájából vér jött, mert tüdőlövést kapott... S most nem hall semmit, zúg a feje, szeme könnyben úszik a fájdalomtól és a sírástól is... Tornaórán majd Ágnes ...tenyerével veri a taktust és... Szekeres megint nem tudja a leckét, de Kozák zongorázik helyette... hallja is... egy hatalmas zenekar zúg fölötte, a dobok, kürtök és mélyhegedűk furcsa káoszából gyönyörű melódia száll fel a magasba... A hangok átütnek a jeges fákon, a csillogó jégréteg megolvad az ágakon... sírnak a fák... Kozákot látja ráhajolva a zongorára... annak is reszket a válla...

A szovjet őrmester

— aki a nyolctagú terepkutató részleg vezetője — még egy sorozatot odaereszt a németek felé, aztán mélységes csend lesz egyszerre a hegyekben...

A szovjet katonák felugrálnak s egy része benyomul az alagútba, hogy a robbantótölteteket kibiztosítsák, a többiek pedig átmennek a túlsó oldalra, ahol a tizenkét magyar katona holtteste fekszik.

Az őrmester lehajol Hegedüs hadnagy testéhez. Figyelmesen megnézi az elfáradt, fiatal arcot. A szovjet őrmester szomorú szemében meglepetés villan fel: hát ez lenne az a fiatal tiszt, aki megmentette az alagutat.

Fölemeli a kezét, lassan leveszi szőrmesapkáját... s a szél megborzolja hirtelenszőke haját...

RAB FERENC

Bányászfiatalok tanácskozása

A KISZ Központi Bizottsága és a Nehézipari Minisztérium pénteken tanácskozásra hívta össze a bányászfiatalokat. A termelésben és a takarékossági versenyben kitűnt küldöttek előtt Haracska Imre, a nehézipari miniszter helyettese ismertette a nemzetközi eseményeket, a belpolitikai helyzetet, a szénbányászat ez évi eredményeit, jövő feladatait.

Kiskertünk

Időszerű kertünkben az őszi talajművelés elvégzése. Jelentősége sokkal nagyobb, mint amit általában tulajdonítanak neki. Kiskertünkben ezt legtöbbször csak kézi munkával, ásással tudjuk végezni. Helyesen végzett talajmunkával egyszerre több célt is megvalósíthatunk.

1. A talaj felső, tömődött rétegét megcseréljük, az alsó, morzsás szerkezetű színttel. Ezzel a talajt levegőztetjük és közvetve termékenységét is növeljük.

2. A meglazított talajban utat nyitunk a téli csapadéknak. Ősszel mélyen felásott talaj legalkalmasabb a csapadék befogadására, és megőrzésére, erre pedig tavasszal és nyáron nagy szüksége lesz termesztett növényeinknek.

3. Szervestrágyákat és az ősszel alkalmazandó műtrágyákat, (szuperfoszfát, káliső) is ilyenkor forgatjuk a talajba.

4. A különféle gomba- és rovarkártevők elleni védekezésnél is nagyjelentőségű az őszi ásás. A lehullott levelekkel, szárrészekkel együtt e kártevők csíráit, és petéit is leforgatjuk, elpusztítjuk.

5. Ásás közben a köveket pajorokat, tarackokat egyidejűleg eltávolíthatjuk, és ezzel szintén kertünk termékenységét fokozzuk.

Nem mindegy azonban, hogy az őszi ásást miként végezzük.

Legfontosabb, hogy *a felásott talaj hantos maradjon.* A hantok megfogják a havat, így több víz raktározódik el. Ne féljünk a nagy rögöktől sem, mert a fagy tavaszig elporlasztja ezeket.

Az ásás mélysége sem közömbös a kertésznek. Ezt több tényezőtől tesszük függővé:

Veteményeskertben, ha trágyát nem forgatunk le, 22—25 centiméter mélyen ássunk. Eddig a mélységig azonban csak évről-évre két-három centiméteres fokozatos mélyítés után hatoljunk le, különben nyers földet keverünk a földrétegbe, amivel rontjuk terméseredményeinket. Ha viszont trágyát juttatunk egyidejűleg a talajba, úgy 15 centiméternél mélyebben csak laza homoktalaj esetében ássunk, de ott se forgassunk 20 centiméternél mélyebben.

Gyümölcsfák alatt kötött talajon 12—15 centiméter, laza talajon legfeljebb 20 centiméter mélyen ássunk, különben a felszínen közel elhelyezkedő hajszálgyökereket elszaggatjuk.

Láthatjuk, hogy még e legegyszerűbb kerti munkánál, az ásásnál is mi mindenre kell a gondos kertésznek ügyelnie.

„KISKERTÉSZ"

Nyugati vélemények a Berlinnel kapcsolatos szovjet javaslatról

Washington (TASZSZ) Az Egyesült Államok külügyminisztériuma hivatalos nyilatkozatot tett közzé a szovjet kormánynak a berlini kérdésre vonatkozó jegyzékéről. A nyilatkozat kijelenti: a jegyzéket „természetesen gondosan tanulmányozni fogjuk."

A nyilatkozat azt állítja, hogy „az *Egyesült Államok Angliával és Franciaországgal együtt a legkomolyabb felelősséget viseli Berlin nyugati szektorainak biztonságáért".*

A külügyminisztérium nem törődik azzal a ténnyel, hogy a nyugati hatalmak durván megszegték a potsdami egyezmény előírásait, s ezzel elvesztették azt a jogukat, hogy továbbra is megszálljják Nyugat-Berlint, s kijelenti: *„Az Egyesült Államok nem adja hallgatólagos beleegyezését ahhoz, hogy a Szovjetunió lemondjon berlini kötelezettségeiről, amelyeket Angliával, Franciaországgal és az Egyesült Államokkal együttesen vállalt.*

A nyilatkozatból kitűnik, hogy az Egyesült Államok „nem lép a Szovjetunióval semmiféle olyan egyezményre", amely a berlini megszállási rendszer megszüntetésére irányul.

A nyilatkozat azzal fejeződik be, hogy *„az Egyesült Államok kormánya tanácskozni fog Anglia és Franciaország, valamint a Német Szövetségi Köztársaság kormányával és a NATO-val a szovjet jegyzékről."*

London (TASZSZ) A csütörtök esti londoni sajtó érdeklődésének középpontjában a berlini kérdéssel kapcsolatos szovjet jegyzékek állnak. Az esti lapok első oldalon, hatalmas címek alatt részletesen ismertetik ezeket az okmányokat. Különösen kiemelik a szovjet kormánynak azt a javaslatát, hogy Nyugat-Berlin önálló politikai egységet, szabad várost alkosson.

A Star című lap szerkesztőségi cikkében kijelenti, hogy a szovjet kormány javaslata „nagy reményeket" kelt. *„Ezekkel a javaslatokkal szemben* — hangsúlyozza a továbbiakban a Star — *a Nyugat aligha maradhat meg eddigi álláspontján. A javaslatot tanulmányozni kell, meg kell vitatni őket, meg kell kezdeni a tárgyalásokat."*

Párizs (AFP) A szovjet kormánynak a berlini kérdésre vonatkozó jegyzékeivel kapcsolatban párizsi diplomáciai körökben rámutatnak arra, hogy Párizsban, Washingtonban, Londonban és Bonnban tanácskozások fognak kezdődni a jegyzékekben foglalt javaslatok tanulmányozása céljából.

Az AFP szerint, a francia álláspont, amelyet Adenauer is támogatott a De Gaulle-lal folytatott szerdai megbeszélésen, abban foglalható össze, hogy a nyugati hatalmaknak *„szilárdságot kell tanúsítaniok"* és *„semmiképpen nem szabad magára hagyniok Nyugat-Berlin lakosságát".* Ugyanakkor ezekben a körökben kifejezik azt a véleményt, hogy óvakodni kell az elsietett lépésektől.

Amint a francia hírügynökség megállapítja, az említett körökben elégedettek a jegyzékek átadásának tényével, „mivel az lehetővé teszi a konkrétumokon, nem pedig a feltételeken alapuló vitát."

A DPA nyugatnémet hírügynökség szerint, *„nyugatnémet politikai körök véleménye szerint a szovjet kormány jegyzékében váratlan az, hogy bár időben korlátozott tárgyalásokat javasol, nem jelenti be Berlin négyhatalmi státusának azonnali egyoldalú megszüntetését."* A hírügynökség rámutat arra, hogy a szovjet jegyzék megvitatására pénteken összeül a szövetségi gyűlés külügyi bizottsága.

Tizennégy éve szabad Albánia

Ma 14 esztendeje, 1944 november 29-én, a Szovjet Hadsereg győzelmeinek eredményeként Albániában is megszűnt a fasiszta megszállók és a belső reakciós erők uralma.

A felszabadulás után a népi hatalom államosította az idegen koncessziókat és a bankokat, végrehajtotta a földreformot. Ezek az intézkedések megerősítették az Albán Népköztársaság gazdasági alapjait.

Az alig ismert, kicsiny országban egymás után épültek fel a hatalmas gyárak: a textilkombinát, a Lenin vízierőmű, a November 8 cukorgyár, a fieri gyapotfeldolgozó gyár, a vlorai rizshántoló, a skodrai dohánygyár, az elbosai fakombinát, filmstúdiók, a tiranai rádióállomás és Operaház. Egymás után nyílnak meg az iskolák, a pedagógiai, mezőgazdasági, műszaki, közigazgatási és orvosi főiskolák a tanulni vágyó fiatalok előtt.

Az albán nép ezen győzelmei a nagy szovjet néppel való barátságnak, a népi demokratikus országokkal való együttműködésnek, valamint az albán dolgozók határtalan szorgalmának a gyümölcsei.

Ma az albán nép, az Albán Munkapárt vezetésével további győzelmek elé tekint, hogy az egykor elmaradott agrárországból virágzó agrár-ipari országgá növekedjék.

Magyar államférfiak üdvözlő távirata az Albán Népköztársaság felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából

HADZSI LESHI elvtársnak, az Albán Népköztársaság nemzetgyűlése Elnöki Tanácsa elnökének,

ENVER HODZSA elvtársnak, az Albán Munkapárt Központi Bizottsága első titkárának,

MEHMUT SHEHU elvtársnak, az Albán Népköztársaság Minisztertanácsa elnökének,

Tirana.

Engedjék meg, hogy az Albán Népköztársaság nagy nemzeti ünnepe, a fasiszta iga alóli felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából átadjuk Önöknek és az Önök személyén keresztül az egész albán népnek a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány és az egész magyar nép testvéri üdvözletét és jókívánságait.

A magyar és az albán nép évszázados barátsága új, mélyebb tartalmat kapott azután, hogy Albánia és Magyarország a dicsőséges szovjet hadsereg győzelmes előnyomulása következtében felszabadult az idegen fasiszták és a belső elnyomók igája alól és belépett a szocializmust építő népek nagy táborába.

Az elmúlt 14 év alatt a munkaszerető albán nép dicsőséges pártja és népi kormánya vezetésével hatalmas sikereket ért el a szocialista építésben, a népgazdaság fejlesztésében és a dolgozók anyagi és kulturális jólétének emelésében. A magyar nép nagy figyelemmel kíséri és őszinte örömmel üdvözli albán testvéreinek minden sikerét. Nagy örömmel töltenek el bennünket a lelkesítő tervek, amelyeket az Albán Munkapárt és a kormány dolgozott ki a szocializmus még hatalmasabb sikereinek elérésére, a népgazdaság további fejlesztése és az egész albán nép jólétének fokozására.

Tiszta szívünkből kívánjuk önöknek, kedves elvtársak, hogy az albán nép, sok nehéz harcban edzett, marxizmus—leninizmushoz mindig hű pártja és népi kormánya vezetésével még gyorsabb és nagyobb lépésekkel haladjon előre, még nagyobb sikereket érjen el a szocializmus építésében, a szocialista országok Szovjetunió vezette hatalmas táborának további megerősítésében és a béke megvédésében.

DOBI ISTVÁN,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke,

KÁDÁR JÁNOS,
a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára,

DR. MÜNNICH FERENC,
a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke.

Arséngyilkos öregasszonyt tartóztattak le

A Pest megyei rendőrfőkapitányság befejezte a nyomozást a 69 éves özvegy Fejszés Istvánné gyilkossági ügyében. Az öregasszony Ráckevén, a Fecske utca 30. szám alatt lakott Meskó Eleméréknél — egy volt nagykereskedő házaspárnál, akik eltartási szerződést kötöttek vele. Ennek fejében Fejszésné pénzzé tette gyopárosfürdői házát és a pénzt — 48.000 forintot — átadta Meskóéknak, akiknek ekkor már volt egy eltartási szerződésük egy idős főkertész házaspárral. A főkertészék Ráckeve, Fecske utca 30. szám alatti házukat és a gyümölcsöst adták oda Meskóéknak eltartás fejében.

1957. tavaszán Meskóék újsághirdetés útján háztartási alkalmazottat kerestek, akit a hirdetés szerint családtagként kezelnek. Így került a házba a 36 éves Karancsi Erzsébet, aki ezidőtájt Törökszentmiklóson mintegy 200.000 forint értékű vagyont örökölt. Fejszésnével egyre rosszabbul bántak Meskóék, akik most Karancsi Erzsébetnek hízelegtek, hogy vagyonát megkaparintsák. Ugyanakkor az öregasszony tudtára adták, hogy legszívesebben kifizetnék, s aztán mehet, amerre lát. Karancsi Erzsébet el is határozta — mivel a törvények szerint mint nagykorút Meskóék örökbe nem fogadhatják — felveszi Meskóék nevét, ugyan akkor pedig a javukra végrendelkezik. Meskó Elemérrel együtt keresték fel a család ügyvédjét, ahol megállapodtak a végrendelet szövegében, s abban, hogy a végrendeletet az ügyvéd elkészíti.

Ez év májusában özvegy Fejszésné elhatározta, hogy Karancsi Erzsébetet elteszi láb alól, ezért kávéjába, majd levesébe arzént kevert. Karancsi Erzsébet még aznap rosszul lett, másnap kórházba szállították, ahol néhány nap múlva mint epekőgyanús beteget, megoperálták. Még az operáció napjának hajnalán a Meskó házaspár ügyvédjével beszökött a kórterembe és az akkor már nem beszámítható állapotban lévő Karancsi Erzsébettel aláíratták a végrendeletet. A lány még aznap meghalt. Utána Meskó hozzálátott, hogy a végrendeletet érvényesítse. A boncolás megállapította, hogy Karancsi Erzsébet arzénmérgezés áldozata lett. A nyomozás során Fejszésné elmondotta, hogy első férjét, Sümegi Mihályt 1947-ben szintén ő mérgezte meg, ötször kevert arzént az ételébe. A holttest maradványait kihantolták, s a vizsgálat arra az eredményre jutott, hogy Sümegi Mihályt nem arzén, hanem betegsége ölte meg. Az a méregmennyiség, amelyet felesége beadott neki egy-egy alkalommal hosszabb időközönként, nem haladta meg azt a mennyiséget, amennyit a szervezet fel tud dolgozni. A 69 éves gyilkos öregasszony bíróság elé kerül.

Közlemények

Áramszünet lesz nagyfeszültségű feszültségáttérés miatt vasárnap reggel 6 órától 18 óráig a Széchenyi tér, Leonardo, Vak Bottyán, Ady E., Katalin, Lánc, Rákóczi, Légszeszgyár Liszt F., Czindery, Bajcsy Zs., valamint a II. Sebészet, Urológia, SZTK, Kossuth filmszínház, a Nemzeti Színház, Pannónia és Nádor szállók területén.

*

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt ma reggel 7—16 óráig az alábbi községekben: Köblény, Szalatnak, Alsómocsolád, Gerényes, Ág, Kisvászar, Liget, Tékes, Vásárosdombó Tarrós, Meződ, Jágónak Kerceliget, Vázsnok, Felsőegerszeg, Varga, Sásd, Baranyajenő, Gödreszentmárton, Tormás, Szágy, Alsókövesd, Szabás, Csebény, Godisa, Gyümölcsény, Felsőmindszent, Boród, Bakócza, Oroszló, Bodolyabér, Barátur, Magyarszék.

Megkezdődtek az algériai választások

Algír (MTI). Algériában pénteken kezdődtek a választások s szombaton és vasárnap folytatódnak.

Az Algériai Nemzeti Felszabadító Front felhívta a választókat, hogy tartózkodjanak a szavazástól.

Algériában 46 muzulmán és 21 európai képviselőt választanak meg csaknem kétszáz jelölt közül.

Irak közvéleményét nyugtalanítják az iráni helyzet fejleményei

Bagdad (TASZSZ). Irak közvéleményét továbbra is mélységesen aggasztják az Egyesült Államok Iránnal kapcsolatos stratégiai tervei.

A napokban bagdadi küldöttség kereste fel a Szovjetunió iraki nagykövetségét és több mint 800 aláírással ellátott üzenetet adott át. Az üzenet hangoztatja, hogy az amerikai—iráni egyezmény az amerikai imperializmus katonai támaszpontjává változtatja Iránt. Ez nemcsak Irán, hanem Irak népének érdekeit is érinti. Ez a szerződés a köztársaságunk elleni cselszövések központjává teszi Iránt — mondja az üzenet, amely végül elítéli az iraki és az iráni nép barátságát és elítéli az imperializmust, valamint kiszolgálóit.

Az üzenetet átadták Irán, az Egyesült Államok és a Kínai Népköztársaság nagykövetségének is.

IDEGEN utakon

BÁRDI LÁSZLÓ REGÉNYE

32

Bizony leesett a fiú álla, nem is emlegette többet a keresetül betervezett százdollárosokat, ehelyett inkább gyakrabban káromkodott és az autósok istenét emlegette feltűnő gyakran, bár nem mindig vallásos összefüggésekben.

Simiék csak nevettek rajta. Ők egyelőre nem aggódtak a munkahelyük miatt. Ágotay ugyan nem lakott itt, de megígérte még Camp Kilmerben, hogy amint megérkezik a magyarországi információ, azonnal gondjaiba veszi őket. Azt nem értették ugyan, hogy miféle információról is van szó, de ilyen apróságon már ne múljék! Valami csak jön majd hazulról, és akkor majd kipróbálják az Ágotay által oly csábítóan lefestett U. S. katonaéletet. Addig meg felesleges rémüldözni a megélhetés miatt, ez a szórakozás maradjon meg a Kollárnak, aki törheti a fejét, hogy mit is csinál most a gyógyszerészi oklevelével. Ha meg semmi sem sikerül? Istenem, végső esetben majd nekik is jut valami Sanci-féle megoldás, elkeseredésre tehát semmi ok sincs!

Sanci megoldása elég eredeti volt. Az eset egyszerűen kezdődött, nem gondolták, hogy mi lesz belőle.

A hat fiú egy délután a szédületesen kavargó 42. utcában sétálgatott, a híres Broadway-n. Az emeletmagasságú reklámszövegek, képek és neonbetűk a bárokba, mozikba, színházakba hívogatták a járókelőket. A csábító feliratok néhol egészen a járda fölé nyúltak, valósággal erkélyként ugrottak ki az egyenesvonalú, tagolatlan épületekből.

Lulu vitte a szót. Válogatott pesti szókincsével szidta az áldatlan New York-i közállapotokat, hogy 60 centnél olcsóbban nem lehet egy valamirevaló filmet megnézni. A többi cimbora lelkesen kontrázott hozzá. Az idegen beszéd nem is tűnt fel az utca sűrűn hullámzó népének; csak egy bizonytalan korú, enyhén terebélyesedő nő figyelt fel rá. Ovatosan fülelve lépegetett utánuk, s egy alkalmas pillanatban Sanci nyakába borult, — úgy látszik, ő nyerte meg leginkább igényes iziését: —

— Drága fiúk, maguk is magyarok?

Mielőtt azok még magukhoz térhettek volna a váratlan rajtaütéstől, a nő százhuszas tempóval lepergette nekik élettörténetét. Ő is magyar, férje még a világháborúban esett el, s nem sokkal később vándorolt ki ő is. Itt a külvárosban nyitott egy jólmenő Hungarian Restaurantot. Addig erőszakoskodott velük, amíg a fiúk beleegyeztek, hogy ők is elmennek a vendéglőjébe.*

*Mialatt a subway** száguldott velük a Manhattan északi területeire, az asszony elpanaszolta, hogy nagyon ritkán találkozik honfitársaival, mert azok elhanyagolják; magyar vendéglőjét mindenki látogatja, csak magyarok nem. Valósággal könyörgött a fiúknak, hogy máskor is keressék fel, őrá mindig számíthatnak. Különösen Sancit igyekezett megbűvölni, s a jelek szerint nem is fáradozott eredménytelenül. A jóképű, fekete fiú ettől kezdve sokszor tűnt el egyedül délutánonként, sőt néha már éjszaka is elmaradozott. Egyszer aztán bejelentette, hogy végleg elköltözik a Sloane House-ból, mert özvegy Bajorné beveszi az étterembe társtulajdonosnak.*

Luluék napokig gúnyolódtak a „társszerzőn", de részben irigykedtek is egy kicsit rá, hogy ilyen olcsón egyenesbe jutott. Egyszer meg is látogatták barátjukat; éppen vendégeket szolgált ki készen vett olcsó frakkjában. Csodákcsodájára most már az özvegy sem volt eltelve akkora honfibúval, mint első alkalommal, sőt kifejezetten kelletlenül fogadta őket. Nem is maradtak ott sokáig. Közös véleményüket foglalta össze Simi:

— Mondjatok, amit akartok, én nem irigylem a sráctól a vendéglőt, de még az özvegyet sem!

Ebben a többiek is egyetértettek. Nem is került szóba többet Sanci, valósággal meghalt baráti köre számára.

Egyik nap aztán Simiék életébe is beköszöntött a várt nagy fordulat. Éppen az Empire State Building tetején tett kirándulásukról tértek vissza. A kapuból a portás a fogadószobába küldte őket, hogy látogatójuk van.

A puha fotelból Ágotay és egy szúrósszemű katonatiszt emelkedett fel és közeledett feléjük. Az üdvözlések és bemutatkozások után félrevonultak egy csendesebb sarokba és heves tanácskozásba kezdtek.

Ágotay sajnálkozva közölte, hogy Mr. Kralovánszky és Mr. Simon számára nem kielégítő információk érkeztek, nem áll módjában további igéretekkel lekötni őket.

(Folytatjuk).

* Magyar Étterem
** földalatti vasút

A Dunántúli Napló rádióműsora

1958. december 1-től 1958. december 7-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH-RADIO

4.25: Rákóczi induló. — 4.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 4.40—7.59-ig: Vidáman — frissen. Zenés műsor. — Közben: 5.30: Hírek. Időjárásjelentés. 6.00: Falurádió. — 6.30: Néhány perc tudomány. — 6.59: Időjelzés. — 7.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 7.10: Uj könyvek. — 7.35: Naptár. — 7.59: Időjelzés. — 8.00: Műsorismertetés. — 9.59 Időjelzés. — 10.00 Hírek. Lapszemle. — Időjárásjelentés. — 11.57: — Technikai szünet. — 11.59: Időjelzés. — 12.00: Déli harangszó. Hírek. Időjárásjelentés. — 15.59: Időjelzés. — 16.00: Hírek. — 16.08: Időjárásjelentés. — 17.59: Időjelzés. — 18.00: Hírek. — 19.00: Jóéjszakát, gyerekek! — 19.59: Időjelzés. — 20.00: Esti krónika. Időjárásjelentés. — 21.59: Időjelzés. — 22.00: Hírek. Néhány perc külpolitika. Időjárásjelentés. — 24.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 0.30: Himnusz. Utána: Vízjelzőszolgálat.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

PETŐFI-RADIO

6.00—8.00-ig: Reggeli zene. — Közben: 6.20: Színházak, mozik és tárlatok műsora. — 6.50: Torna. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 8.10: Műsorzárás. — 14.00: Hírek. Időjárás- és vízállásjelentés. — 19.00: Hírek. Időjárásjelentés. — 21.00: Hírek. — 23.00 Műsorzárás.

Finommechanika rádiójavítója Rákóczi út 39.

HÉTFŐ

KOSSUTH-RADIO

8.10: Reggeli hangverseny.
9.00: Riportműsor.
9.15: Lakatos Lajos cimbalmozik.
9.45: Lányok, asszonyok...
10.10: Óvodások műsora.
10.30: Szívesen hallgattuk...
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Magyar nóták.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Heti zenés kalendárium.
14.15: Operettek.
15.00: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.20: Pár lépés a határ. — Mesterházi Lajos regénye folytatásokban.
15.40: Népi zene.
16.10: Csajkovszkij: D-dur vonósnégyes.
16.40: Napirenden...
16.45: Könnyítő könyvek után... Emlékezés Kaffka Margit írónőről.
17.10: Tánczene.
17.45: A Gyermekrádió műsora.
18.15: Haydn: G-dur szimfónia.
18.40: Hazai körkép....
19.00: Vécsey Ernő zongorázik.
19.15: A bűvészinas. Goethe versét elmondja: Timár József.
19.20: Zenés képek Túrkeve termelőszövetkezeti városból.
20.30: Operettrészletek.
20.45: A magyar zene hónapja.
23.20: Könnyű melódiák.
0.10: Katonanóták.

Legújabb típusú rádiót az Állami Áruház rádióosztályáról

PETOFI-RADIO

14.20: A Gyermekrádió műsora.
14.40: Zenekari hangverseny.
15.40: A népművelés távlati terve Baranya megyében.
16.00: Fúvószene.
16.30: Riporterszemmel a világ körül.
16.40: Operaáriák.
17.15: Uj hazai műanyagok.
17.30: Hangverseny a Rádióegyetem hallgatóinak.
18.15: Versek.
18.35: Szív küldi...
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Kamarazene.
20.25: Tánczene.
21.05: Szórakoztató zene.
21.40: József Attila nyomában.
22.00: Népdalok.
22.30: Keringőhangverseny.

Rádióját javíttassa Finommechanikánál

KEDD

KOSSUTH-RADIO

8.10: Népi zene.
8.40: Kórusok.
9.00: Számoljunk, gyerekek! Pataki Ferenc fejszámoló-művész a mikrofon előtt.
9.10: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Trombitamuzsika.
10.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
10.25: Zenekari hangverseny.
11.00: A planétás ember, Goda Gábor regénye folytatásokban.
11.28: Ajándékműsor háziasszonyoknak.
12.10: Könnyű zene.
13.00: József Attila, a kritikus.
13.20: Operarészletek.
14.00: Szórakoztató zene.
14.45: A Gyermekrádió műsora.
15.05: A munkásmozgalom dalaiból.
15.25: Napirenden...
15.30: Egy falu — egy nóta.
16.10: Ifjúsági műsor.
17.00: Kínai tudósok között.
17.15: A képmutató. Előadás.
18.15: Szív küldi...
18.40: A Rádió ipari rovata jelenti.
19.00: Lapzárta előtt. Vígjáték három felvonásban.
22.15: Mai szemmel... Kommentár.
22.25: Operettrészletek.
22.55: A Magyar Zene Hónapja.
23.45: Tánczene.
0.10: Népdalpárosok.

Állandó rádiókiállítás az Állami Áruházban

PETŐFI-RADIO

14.20: Boccherini: D-dur fuvolaverseny.
14.40: Filmzene.
15.00: Hajmosás, Elbeszélés.
15.15: Gábor Artemisz hangversenye a studióban.
15.50: Operettmuzsika.
16.30: Magyar Orpheus. Régi költők dalai.
16.45: Operaáriák és kettősök.
17.15: Rádióegyetem.
17.45: Fúvószene.
18.05: Mezei csokor.
18.30: Mi újság a nagyvilágban?
18.40: Gyermekdalok.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Két Suppé-nyitány.
19.40: Falurádió.
20.00: Magyar nóták.
20.10: A magyar zene hónapja.
21.10: Argirus királyfi, XVI. századi széphistória.
22.20: Tánczene.

„Pajti" rádiót világvevőre átalakít Finommechanika, Rákóczi út 39.

SZERDA

KOSSUTH-RADIO

8.10: Operarészletek.
9.00: Rádióegyetem.
9.30: Népi zene.
10.10: Gyermeknevelés. Ki nevel engem?
10.30: Operettrészletek.
11.00: A Rádió Ipari Rovata jelenti.
11.20: Népdalok.
11.40: Hegedűmuzsika.
12.10: Tánczene.
13.15: Részletek daljátékokból.
13.40: A tiroli kocsmáros. Könyvismertetés.
14.00: Népi zene.
14.35: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.05: Pár lépés a határ. Mesterházi Lajos regénye folytatásokban.
15.25: Tréfás hangszerek.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.15: Szív küldi...
16.45: A Magyar Rádió Gyermekkórusa énekel.
17.00: Gyermeknevelés. Ki nevel engem?
17.15: Élő szóval — muzsikával.
19.00: Gershwin: Kubai nyitány.
19.15: Menyasszonyok — vőlegények iskolája.
19.35: Rafael Arié orosz operákból énekel.
20.25: Legkedvesebb szerzeményem.
21.04: A család. Elbeszélés.
21.20: Szimfonikus zene.
23.00: Tánczene.
23.20: Cigányzene.
0.10: Éji zene.

Kiránduláshoz Sonett táskarádiót az Állami Áruházból

PETŐFI-RADIO

14.20: Orosz nyelvlecke az általános iskolásoknak.
14.40: Zenekari hangverseny.
16.02: Szórakoztató zongoramuzsika.
16.28: Vidám versek.
16.45: Operarészletek.
17.30: Egy tizenkilences néptanító.
17.40: Tánczene.
18.30: Látogatás rokonnépeknél.
19.05: Liszt Ferenc — Chopinről.
19.40: Falurádió.
20.00: A magyar zene hónapja.
21.05: Népek zenéje.
21.20: A mi utcánk. Rádiójáték.
21.50: A barátság hullámhosszán...
22.00: Szíves emlékül.

CSÜTÖRTÖK

KOSSUTH-RADIO

8.10: Könnyű dallamok.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Menyasszonyok, vőlegények iskolája.
9.20: Gyermekzene.
9.40: A munkásmozgalom dalaiból.
10.10: Uj hajtás.
10.40: Dalok.
11.00: A planétás ember, Goda Gábor regénye folytatásokban.
11.17: Ecseri lakodalmas.
11.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
12.10: Könnyű muzsika.
13.00: Vonó Ignác. Fejes Endre novellája.
13.20: Operarészletek.
14.20: Egy falu — egy nóta.
14.50: Az Állami Népi Együttes énekkara énekel.
15.10: Fiatalok sakkiskolája.
15.20: Kis muzsikusoknak.
15.35: Ifjúsági műsor.
16.10: Nat King Cole és Juliette Croso énekel.
16.50: Lányok, asszonyok.
17.05: Magyarnóták.
17.25: Versek.
17.30: Részletek Offenbach operettjéből.
18.15: Szív küldi...
18.45: Tudományos híradó.
19.00: Közvetítés a Szegedi Nemzeti Színházból. Lear király. Shakespeare tragédiája három felvonásban.
22.50: Zenei műsor.
23.30: Dal a szigetekről.
0.10: Magyarnóták.

Rádiót 6 havi jótállással az Állami Áruházból vásároljon

PETŐFI-RADIO

14.20: Tánczene.
15.20: A külföldi sajtó hasábjairól.
15.30: Részletek vígoperákból.
16.09: Ember az embertelenségben.
16.40: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.10: Mit olvashatunk a nyugati lapokban?
17.25: A magyar zene hónapja.
18.25: Modern építkezés. Riportműsor.
18.45: Operettrészletek.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Népszerű filmdalok.
19.30: Ezüstkalászos gazdatanfolyam.
20.00: Hangverseny a közönség kívánságára.
20.45: Svéd versek és dalok.
21.05: Népdalcsokor.
21.25: Fúvószene.
21.45: Az élet titkaiból: A mellékvese és hormonjai. Előadás.
22.00: Kamarazene.
22.30: Tánczene.

Rádiószaktanácsadás díjtalanul Finommechanikánál. Rákóczi út 39.

PÉNTEK

KOSSUTH-RADIO

8.10: Operettmuzsika Huszka műveiből.
9.30: A rendőr. Elbeszélés.
9.10: Magyar népdalok.
9.50: Az Ifjúsági Rádió műsora.
10.10: Bizet: Az arlesi leány — szvit.
10.30: Fúvószene.
11.00: Bekopogok. Könyvismertetés.
11.30: Hangverseny.
12.10: Yves Montand énekel.
13.00: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
13.15: Operarészletek.
14.10: Uttörőhíradó.
14.35: Napirenden...
14.40: Népi zene.
15.15: A Gyermekrádió műsora.
15.30: Ifjúsági műsor.
16.10: Szív küldi...
16.50: A Rádió Ipari Rovata jelenti.
17.10: Emlékezetes hangversenyek.
18.15: Tánczene.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Operettdalok.
19.15: Kerekasztal. Beszélgetés.
19.35: Az Állami Népi Együttes műsorából.
20.25: Hanglemezújdonságaink.
21.00: Gondolat. A Rádió irodalmi hetilapja.
22.20: A magyar zene hónapja.
23.40: Francia chansonok.
0.10: Tánczene.

Recseg-ropog a rádiója? Finommechanika megjavítja!

PETŐFI-RADIO

14.20: Zenekari hangverseny.
15.00: Győri stúdiónk műsora.
15.15: Szórakoztató zene.
16.00: Népi zene.
16.25: Versek.
16.30: Madrigálok.
16.50: Fúvószene.
17.10: A harmadik közbeszól. Riportműsor.
17.20: A magyar irodalom története.
17.50: A magyar zene hónapja.
18.30: Népi zene.
19.05: Az Ifjúsági Rádió nyelvtanfolyama.
19.15: Beethoven: D-dur szerenád.
19.40: Falurádió.
20.00: Heti hangversenykalauz.
21.05: Operettrészletek.
21.40: Debrecen színházi életéről.
22.00: Csárdások.
22.25: Versek.
22.28: Szórakoztató zene.

Rákóczi út 39: Finommechanika rádiószervize

SZOMBAT

KOSSUTH-RADIO

8.10: Lányok, asszonyok...
8.25: Népdalok.
9.00: Uttörőhíradó.
9.25: A Gyermekrádió műsora.
9.40: Óvodások műsora.
10.10: A Rádió Ipari Rovata jelenti.
10.30: Operettmuzsika.
10.55: A planétás ember, Goda Gábor regénye folytatásokban.
11.20: Kamarazene.
12.10: Magyarnóták.
12.45: Mi újság a könyvesboltokban?
13.00: Operettrészletek.
13.40: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.50: Tánczene.
14.20: A Komszomol Művészegyüttes műsora.
15.10: Időszerű nemzetközi kérdések.
15.25: Zenéljen dalunk!
16.10: Élő szóval — muzsikával.
18.05: A héten történt...
18.15: Szív küldi...
18.45: Moszkvai tudósítónk jegyzete.
18.55: Népszerű operett- és operahangverseny.
19.45: A furfangos menyecske. Elbeszélés.
20.30: Vidám zenés műsor.
22.15: Részletek Kisfaludy Sándor A kesergő szerelem c. verciklusából.
22.20: Tánczene.

Ultra-rövidhullámú rádiót az Állami Áruházból

PETŐFI-RADIO

14.20: Operakalauz.
15.20: Bélyeggyűjtők őtperce.
15.25: Tánczene.
16.00: Népi muzsika.
16.30: Zenekari hangverseny.
17.25: Az egyház és a modern tudomány. Előadás.
17.45: A magyar zene hónapja.
18.15: Tárlatlátogatáson...
18.25: Nelson Eddy énekel.
18.45: Epizódok Händel életéből.
19.05: Tánczene.
19.30: Falurádió.
20.00: Beethoven: Fidelio. Kétfelvonásos dalmű.
22.10: Csak egy kislány van a világon...
22.40: Majakovszkij: Szonáta zongorára és gordonkára.

Rádiójavítás jótállással a Finommechanikánál, Rákóczi út 39.

VASÁRNAP

KOSSUTH-RADIO

8.10: Falusi életképek.
8.20: Egy falu — egy nóta.
8.55: Édes anyanyelvünk.
9.00: Uj Zenei Ujság.
10.00: Vasárnapi versek.
10.10: Csinn-Bumm!
11.00: Táncdalok.
11.12: Vivaldi-hangverseny.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta.
12.50: Hétvégi jegyzetek.
13.00: Szív küldi...
13.30: Százados szenzációk.
14.00: A Melachrino-zenekar játszik.
14.30: Közvetítés bajnoki labdarúgómérkőzésekről.
15.20: Csongrádi halászok.
15.45: Igy lettünk mi, az új látó szemek...
16.30: Operettrészletek.
17.10: Az vagy nekem, mint testnek a kenyér. Shakespeare verse.
17.12: Részletek Verdi operájából.
18.10: Kincses Kalendárium.
19.00: Hét nap a külpolitikában.
19.15: Tánczene.
20.10: Gyergyai Albert irodalmi levele.
20.20: Johann Strauss-est.
21.20: Hej, régi szép idők!...
22.10: Amiről beszélni kell.
22.40: A magyar zene hónapja.
0.20: Éji zene.

Díjtalan tanácsadás az Állami Áruház rádióosztályán

PETŐFI-RADIO

8.00: Orgonaművek.
9.00: Könnyűzene.
9.30: Miska bácsi lemezesládája.
10.10: Szív küldi...
11.00: Mikrofonnal a föld körül.
11.40: Zenés vasárnap délelőtt.
12.30: Az elvarázsolt lélek.
12.50: Művészlemezek.
14.15: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Magyar fúvószene.
15.25: Szimfonikus zene.
16.00: „... Ráemlékezni édes lesz örökre..."
17.00: Tánczene.
17.40: Versek.
18.00: A város peremén. — Korong utca 24.
18.10: Bécsi ünnepi hetek.
19.00: Olyan szép, hogy nem is lehet igaz. Rádiójáték.
21.32: Filmzene.
21.50: Magyarnóták.
22.25: Operettegyvelegek.

(A Magyar Rádió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

Uj korszak Pécs sportjában

1944 november 26-án, vasárnap Pécsett elmaradtak a bajnoki labdarúgó-mérkőzések. A megvert fasiszta német hadsereg hosszú, szakadatlan menetben vonult keresztül a városon, közben egyre hallatszott az ágyúzás. A szovjet csapatok közeledtek Pécs felé és 3 nap múlva, november 29-én hajnalban az utolsó német katona is kitakarodott Pécsről. A diadalmas vöröshadsereg csapatai felszabadították a várost.

Bár jóformán minden harc nélkül szabadult fel Pécs, a sportolók nagy kárt szenvedtek. A német csapatok utolsó napjaikban a sporttelepekre is befészkelték magukat és azok öltözőit, szertárait teljesen kifosztották. A Tüzér utcai sporttelep, az egyetemi tornacsarnok, de a többi pálya öltözői is siralmas képet mutattak, mikor a felszabadulás után a sportolók ismét felkeresték pályájukat.

Budapesten még javában dúltak a harcok, de Pécsett az élet lassan megindult. A szovjet csapatok mindenben segítettek. A város válogatottjával a BTC sporttelepén labdarúgó-mérkőzést is játszottak. Ez volt az első sportesemény Pécsett a felszabadulás után. Aztán mind jobb hírek érkeztek Budapestről, az ország fővárosa is felszabadult. A német fasiszták által tönkretett, szétrobbantott hídjaink romjai, a csonkok tijesztő, figyelmeztető jelként meredtek az égnek a Dunából a közlekedés még fel sem eszmélt kábultságából, a sportélet már megindult a romok között. A szovjet katonai parancsnokság teherautót bocsátott a csepeli labdarúgók rendelkezésére és így létrejött az első barátságos labdarúgó-mérkőzés Ujpest és Csepel csapata között.

Pécsett egymás után alakultak meg különböző üzemi sportkörök. 1945. előtti időkben a városban mindössze 8 sportkör működött néhányszáz sportolóval. Népi demokráciánk politikai, gazdasági és kulturális fejlődésével együtt haladt a sport is, ennek eredményeként Pécsett jelenleg 54 sportkört tartanak nyilván 155 szakosztályával. S a sportolók száma ugyancsak megnövekedett. A 11 ezer sportköri tagból 7 ezren aktívan sportolnak. S míg a felszabadulás előtt alig néhány pálya és létesítmény állott a sportolók rendelkezésére, most a városi testnevelési és sporttanácson 138 sportlétesítményről tudnak.

Most, amikor visszagondolunk a felszabadulás utáni évekre, eredményeink felett érzett jogos büszkeségünket átszövi a hálaérzet. Hálával gondolunk azokra a szovjet hősökre, akik életüket áldozták a magyar nép szabadságáért és hálával gondolunk azokra a szovjet szakemberekre, akik tapasztalataikkal hozzájárultak a magyar sport fejlődéséhez.

HEGYI ISTVÁN.

A vasárnapi mérkőzések előtt

A Komlói Bányász

értékes két pontot szerzett vasárnap. Az igen jó formában lévő Sztálinvárosi Vasast győzte le. Holnap Zalaegerszegen játszik. A csapat összeállításában változás lesz. Grózdics ismét elfoglalja helyét a jobbszélen. Büntetése ugyan csak november 30-án jár le, de a vasárnapi mérkőzésre már játékengedélyt kapott. A balszélső személye még kétes. Tóth sérülése miatt nem biztos, hogy vállalhatja a játékot, helyettese Róth lesz. A ZTE elleni mérkőzéstől tartanak a komlóiak. De a vezetők képesnek tartják a játékosokat mind a két pont megszerzésére. A komlóiak ma délben külön autóbusszal utaznak a mérkőzés színhelyére, hogy vasárnap pihenten állhassanak ki. A szurkolók nagy érdeklődéssel várják a zalaegerszegi mérkőzés eredményét, mert mint mondják, Zalaegerszegen az őszi elsőségét biztosíthatja a bányászcsapat.

A Pécsi Dózsa

a héten Szigetváron a járási bajnokságban szereplő Vasassal tartott kétkapus edzést. Czibulka Mihály edző főleg a csatárok játékát figyelte. Az eredményességgel ezúttal nem volt baj, hiszen 10 góllal terhelték meg a lelkes szigetvári csapat játékát. Pénteken délután játékos-értekezletet tartottak, s ott beszélték meg a Kaposvári Kinizsi elleni mérkőzésen tapasztaltakat. A vasárnapi ellenfelet, a Budafoki MTE-t harcos felfogásban játszó csapatnak ismerik. Ezért a pécsiek összeállításánál elsősorban ilyen felfogásban játszó játékosokat vesz figyelembe az edző. A vezetők remélik, hogy még egyszer olyan gyengén nem fog játszani a csapat, mint legutóbb a Kaposvári Kinizsi ellen és bíznak abban, hogy Budafokról olyan eredménnyel érnek haza, mellyel a szurkolók elégedettek lesznek.

A PVSK

vezetői ugyancsak elégedettek voltak a játékosok legutóbbi teljesítményével. A Dél-Budai Spartacus elleni mérkőzésen küzdőképességéből is jelesre vizsgáztak a vasutasok fiatal játékosai. Most vasárnap a Váci SE ellen Pécsett mérkőzik a PVSK. A két csapat találkozóját délután 2 órai kezdettel rendezik a PVSK sporttelepén. Bár a heti kétkapus edzésen a tartalékok is jó formát árultak el, Bodola Gyula edző mégsem valószínű, hogy változtat a vasárnapi győztes tizenegyen. A csapat szurkolói győzelemben reménykednek.

A Pécsi Bányász

a Simontornyai BTC elleni mérkőzésen bizony gyenge teljesítményt mutatott. Csak az első húsz percben nyújtott elfogadható teljesítményt a csapat, — mondotta Vető Károly edző — utána tervszerűtlenül, lélek nélkül játszottak a fiúk, a végén örülhettünk a győzelemnek. Szerencsére a BTC nagyon respektált bennünket, beállt védekezni." Most vasárnap Szekszárdon mérkőzik a Bányász. Pintér és Mező megbetegedtek, így Czukor, Dévai, Varga és Farkas játéka került előtérbe. A Szekszárdi SC legutóbbi két mérkőzését elvesztette. Vasárnap egészen biztosan, nagyon rámennek majd a mérkőzésre és ezért nehéz dolguk lesz a bányász játékosoknak Szekszárdon.

A BTC

javuló formában győzött legutóbb Balinkán. A helyzetek kihasználásával azonban még sokszor adósak maradtak a játékosok. Vasárnap ugyancsak nehéz ellenfelet kapnak a bőrsökér. A Bajai Építők a csoport egyik legerősebb csapata. Velük szemben is meg szeretnék azonban állni helyüket a bőrgyári labdarúgók. A csapat összeállításában a jobbszélen várható változás. Katics kimarad a csapatból. Helyettesét még nem jelölte ki Krivanek edző. A Bajai Építők elleni mérkőzést a vendégcsapat kérésére vasárnap délelőtt háromnegyed 11 órai kezdettel játsszák.

A Pécsi Vasas

mintha visszaesett volna formájában. Legalábbis ez volt a nézők véleménye a bonyhádiak elleni mérkőzés után. Vasárnap a gépgyáriak Nagyatádon lépnek pályára. Bár nem a legjobb előjelekkel utaznak Nagyatádra, a vezetők mégis bíznak abban, hogy legalább az egyik pontot megszerzik.

Két érdekes kosárlabda-mérkőzés

A PVSK férfi és női csapata vasárnap Pécsett mérkőzik. A női együttes a Székesfehérvári Vasassal találkozik. A székesfehérváriak igen jól szerepelnek, ellenük a vasutas lányoknak kevés esélyük van. A PVSK férfi csapatának a Szombathelyi Haladás lesz az ellenfele. A pécsieknek nagy szükségük van a pontokra. Ha sikerül a szombathelyi csapatot legyőzni, jó néhány hellyel feljebb kerülhetnek a bajnoki táblázaton. Az érdekesnek ígérkező műsor 9 óra 10 perckor a női csapatok találkozójával kezdődik. A férfi csapatok mérkőzésére 10 óra 20 perckor kerül sor a PVSK tornacsarnokában vasárnap délelőtt. Az egyetemi tornacsarnokban is jó mérkőzések lesznek, a PEAC férfi és női csapata a Szekszárdi SC kosárlabdázóival mérkőzik.

Mai sportműsor

Labdarúgás: Megyei I. osztályú mérkőzések: Postás—PEAC. Postás pálya, 13.45. Porcelángyár—Traktor, Porcelángyár pálya, 14. Városi I. osztályú mérkőzés: Helyivasas—Komlói Bányász II., Tüzér utca, 13.30.

Kosárlabda: Városi mérkőzések: Sportiskola—Pedagógiai Főiskola II. férfi, Nagy Lajos Gimnázium, 15. Sportiskola—Pedagógiai Főiskola II. női, Nagy Lajos Gimnázium, 16.10.

Orvosi ügyelet

A Megyei Rendelőintézet biztosítottjai részére a sürgős esetek ellátására ügyeletes orvosi szolgálatot tartanak november 29-én déli 12 órától december 1-én reggel 6 óráig a következő orvosok:

I. TÖMB a város nyugati felében, a Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem utca, Bajcsy-Zs. u. és a Siklósi úttól nyugatra: *dr. Bajtai István.* Lakik: Bajcsy-Zs. u. 5. sz., telefon: 30-58. Rendel: *Steinmetz kap. téri* körzeti rendelőben, telefon: 36-48.

II. TÖMB: a város keleti részében: Pécsbányatelepen, Borbálatelepen, a Nagybányaréti völgyig és Alsóbánomig: *dr. Kiss E. Viktor.* Lakik: József utca 17/1. sz., telefon: 27-53. Rendel: *Ady Endre u. 81. sz.* alatti körzeti rendelőben, **telefon: 29-78.**

III. TÖMB: Pécsszabolcs, Mészestelep, Gyárváros, Ujhegy, Üszög: *dr. Kőhegyi Imre.* Lakik: István-akna 10., telefon: 18-58. Rendel: Ujmeszesi körzeti rendelőben, telefon: 24-92/56 mellék.

A járó betegek csak sürgős esetben a fent megnevezett rendelőkben vegyék igénybe az ügyeletes orvosokat, akik az *I. és a II. tömbben* szombaton du. 4—5 óra, vasárnap de. 9—10 és du. 4—5 óra közt, a *III. tömbben* pedig vasárnap de. 9—11 óra között rendelnek.

A fekvő betegekhez való kihívás ugyanekkor a rendelési időben történik, de legkésőbb de. 10 óráig, mert a késői kihívásoknak aznap esetleg már nem tudnak eleget tenni az ügyeletes orvosok.

Sporthírek

Szigetváron megalakult a Járási Sakk Szövetség. A ZMSE-nek jól működő szakosztálya van Szigetváron, de más üzemek dolgozói is érdeklődnek a sakk-sport iránt. A szövetség decemberben üzemi sakk-csapatbajnokságot rendez, majd kiírja a járás egyéni bajnokságát. A cipőgyár csapata a megyei I. osztályba nevezett.

*

A siklósi járási labdarúgó-bajnokság mérkőzései: Siklós—Baksa 11:1, Beremendi Építők—Illocska 6:3, Nagyharsányi Építők—Károlymajor 3:2, Beremendi Vörös Csillag—Magyarbóly 3:0.

*

A Pécsi Bányász női kézilabda szakosztálya szombaton, november 29-én este 7 órakor a Gorkij kultúrotthonban táncmulatsággal egybekötött disznótoros családi estet rendez. A bevételt a szakosztály felszerelésére fordítják. Vendégeket szívesen látnak.

*

Kecskeméten rendezik meg az országos vidéki birkózó-bajnokságokat. A versenyen a Pécsi Dózsa birkózói is rajthoz állanak.

*

A kesztyűgyár sportköre ma este a Hazafias Népfront Janus Pannonius u. 11. szám alatti helyiségében sportbált rendez.

*

Az országos II. osztályú női felnőtt tornász egyéni- és csapatbajnokságokat Budapesten rendezik a hét végén. A versenyen a BTC tornászai is rajthoz állanak.

*

A Pécsszabolcsi Bányász ökölvívó csapata Baján szerepelt legutóbb és ott a Szállítók együttesétől 16:8 arányú vereséget szenvedett.

*

A városi teke-bajnokság mérkőzései: I. osztály: Kinizsi—Bányász 5:3, Építők—Közlekedés 6:2, Szikra II.—BTC 5:3, Tatarozó PVSK 6.5—1.5, II. osztály: BTC II. Kinizsi II. 7:1, Építők II.—Bányász II. 5:3, Szikra III.—PVSK II. 5:3.

*

Változás történt a Pécsi Vörös Meteor ma délutáni filmvetítésének műsorában. A melbournei olimpia és a III. aranyérem című filmek helyett a japán—magyar asztaliteniisz viadalról, a római olimpiai játékokra készülő magyar tornászokról, s a jégkorong világbajnokságról szóló filmeket vetítik a teniszfilmek mellett a KPVDSZ kultúrotthonában délután 4 órai kezdettel.

*

A területi kosárlabda-bajnokság mérkőzései: Női csapatok: Paks—Pécsi Vörös Meteor 57:33, Bajai Vasutas—PEAC 38:32. Férfi csapatok: Dombóvár—Bajai Bácska 75:44, Bátaszék—Szigetvár 68:56.

Postás sporttelep, november 30-án:

Postás—PEAC

megyei I. o. mérkőzés, 13.45

APRÓHIRDETÉSEK

Állás

Idősebb nő vállalna egy vagy két gyermek gondozását családtagként. Érdeklődni hétköznap délelőtt 9—4-ig. Kossuth Lajos u. 69. I. em. Stalterné. 819

Bejárónő (bentlakó) főzőmindenest azonnal felveszek. Liszt Ferenc u. 18. emelet. 823

Kötélgyártó szakmunkásokat és gerebenező munkásokat keresünk kaposvári munkahelyre. Átlagkereset 1 800 Ft. Részletes felvilágosítást levélbeni jelentkezésre küldünk. Kaposvár és Vidéke Földművesszövetkezet, Kaposvár, Budai Nagy Antal u. 5—9. Telefon: 23-92. 88

Komlói Köztisztasági és Kertészeti Vállalat vizsgázott kazánfűtőt azonnali belépéssel keres. Jelentkezni személyesen a vállalatnál, Komló, Lenin tér 4. Tanácsháza II. 238. 108

Háztartási alkalmazott orvoscsaládnál azonnal alkalmazást nyerhet, vidéki városkában. Fizetés havi 800 Ft. + SZTK, teljes ellátás és személyzeti szoba. Cím: dr. Bakács, Bonyhád. 138

Halászt, halászmestert, halászati agronómust keres Állami Gazdaság. Jelentkezés levélben. Árkus: Állami Gazdaság, Hortobágy—Halastó. 136

Lakás

Harkányban lévő 2 szoba, konyha, előszoba és mellékhelyiséges lakásomat sürgősen elcserélném pécsiért. Érdeklődni 39-95 telefonon 17—19-ig. 909

Bútorozott utcai szoba, külön bejárattal, fürdőszoba használattal két férfi részére kiadó. Batsányi u. 11. Kürt utcából nyílik. 833

Bútorozott szoba 3 dolgozó nőnek kiadó és egy üstház bográccsal eladó. Kulich Gyula u. 34. utcai lakás. 895

Bútorozott szoba különbejáratú, magányos férfi részére december 1-re kiadó. Garai u. 16. (Belklinikánál.) 883

Kiadó bútorozott szoba férfi értelmiséginek. Megtekinthető 4—8-ig. Nagyflórián u. 6. 847

Budapesti egyszobás komfortért adnék pécsi leválasztott egyszoba társbérletet és Budapesten egy szobát, telefon: 44-58. 762

Albérleti szoba 2 nő részére kiadó. Fogaras u. 5. sz. 814

Kiadó szobát keres fiatal házaspár. Telefon: 21-56. hétköznap. 321

2 szobás főbérleti komfortos lakást elcserélnék 2 szoba összkomfortosért. Magas költséget térítek. Rákóczi u. 74. fszt. du. 4-től. 132

Fiatalember: Különbejáratú, barátságos, helyes szobát keres saját részére. Keyés bútor van. Kligényés kizárva! Címeket I. Belklinika porta. 154

Elcserélném 2 szoba, konyha, fürdőszobámat reptérivel. Doktor Sándor u. 8. Gálné. 152

Vegyes

Német és **francia** nyelvet tanít, fordítást vállal Zoltánné, Farkas Lenke ny. középisk. tanár, Dischka Győző u. 8. 902

Sertésvágást gyorsan és finoman elkészítem, Zsolnay Vilmos u. 24. szám. Sárdy hentes. Ugyanott egy fehér zománcozott fürdőkád eladó. Hátul az udvarban. 899

Tamás Kálmán motoros fafűrészelő telefonszáma: 39-91, Győrgy utca 6. 780

Fafűrészelő (motoros) Telefon: 11-03. Bajcsy Zsilinszky utca 16. Soós János. 785

MOSÓGÉPEK

és egyéb villamos háztartási gépek motorok tekercselését, javítását vállalja a Villamosgépjavító KTSZ

Pécs, Szigeti u. 17

Telefon: 15-23. sz.

Varrógépek szakszerű javítását olcsón vállalom. Majláth u. 19. Jandó műszerész. 892

Fajtiszta fekete hím farkaskutyámat állatkedvelőnek átadnám. Komjáth utca 20. (Mecsesi iskolánál). 756

Biztoshatású „Drohoka" tyúkszemtapasz. 3.60-ért kapható Vidákovics drogériában. Pécs, Deák utca. 712

Bőrgyár tekeszakosztálya kedd, csütörtök, szombat és vasárnapi napokra állítókat keres. Fiúk, lányok jelentkezzenek a gyári portán. 790

Ingatlan

Aranyhegy 1. alatt kb. 150 n-öl gyümölcsös eladó. Érdeklődni — Horváth, donátusi autóbusz, Fekete úti megállónál. 907

Szántóföldek és rétek Kovács-telep alatt az ürögi határban eladók. Mecsek u. 15. 858

Azonnal beköltözhető 3 szoba-konyhás ház, gazdasági épületekkel, 600 n-öl gyümölcsössel Pécsbányatelepen eladó. Érdeklődni vasárnap, hétfőn Wágner fodrásznál, Pécsszabolcs, Tolbuchin út 90. sz. 856

Eladó szőlő gyümölcsössel és egy kis épülettel. Patacs, — Szent Miklós 20. Bővebbet: Zsigmond u. 22. sz. 864

Házrész főútvonalnál cserével beköltözhető, megegyezés szerint eladó. Cím: Zsolnay u. 11. Gumijavítónál. 893

Hajnal utca 23/2. sz. ház, kétszoba komfortos lakás beköltözhetően, ugyanott 200 kg zsírsertés eladó. 838

Beköltözhető családi ház eladó. Szent Vince utca 27. 882

Szoba-konyhás lakást adok kölcsönért, kis szoba-konyha, külön házrész eladó. Teréz utca 11. Telefon: 22-79 846

Egy kis családi ház mellékhelyiségekkel — 120 n-öl kerttel, beköltözhetően eladó. (kertészet) Szent János kuti buszmegálló, nagymeszesi vonal. — Keresztesék, 845

Beköltözhető 2 szoba, mellékhelyiségekkel, új villaház, 200 n-öl kerttel 95 000-ért eladó. Basamalom dűlő 35. sz. (gazdálkodni lehet) 844

Nagyállomásnál 3 szobás családi villa és 2 szobás összkomfortos őröklakás beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Barkáné, Jókai M. u. 43. 842

Kettőszobás, összkomfortos új családi ház 400 n-öl kerttel és 900 n-öl új szőlővel, házhelynek is alkalmas, eladó. Mecsekalja 30. Doborék. 722

Őröklakás szép, 2 szoba, hall beköltözhetőséggel, 95x220 ajtó tokkal eladó. Telefon: — 43-08. 709

23 000-ért eladó szobakonyha, nyárikonyha, kút, pince, disznóólak, tyúkól, országút, buszjárat van. Érdeklődni: Lánycsók, Erdélyi utca 22. 691

Eladó ház kedvező fizetéssel, vagy életjáradékra, vaskályha, varrógép. Pécs, Alkotmány utca 51. 599

Megosztott házrész — azonnal beköltözhetően eladó. Fizetés meg egyezés szerint. Brassó utca 12. 702

1335 n-öl gyümölcsös, rajta szoba-konyha, éléskamra, pincével, sürgősen eladó. Kismélyvölgy 28. szám. Kaján. 740

Szántóföld, 1254 n-öl Kozármislenyben eladó, Érdeklődni: — Storcz, Pécs-Kertváros, Gárdonyi Géza u. 48, vagy Kozármislenyben, Fónainál. 752

Szép családi ház eladó Lámpásvölgyben, 10 038 szám alatt, Ferk 753

Beköltözhetően eladó 3 szobás családi ház, mellékhelyiséggel, — Vasas I-en. Érdeklődő levelet a hirdetésfelvevőben leadni „Üzlethelyiség" jeligére, Kossuth utca 22-be. 774

Azonnal beköltözhető helyiséggel sürgősen eladó Kandó Kálmán utca 3. számú ház. Varga: 778

Beköltözhető 3 szobás, kertes családi ház eladó, Almos utca 15. 781

Eladó egy beköltözhető családi ház Mecsekalján. Állomás 6. szám. Sztipánovits. 726

Dinnyeberki község 85. szám, kettő szobakonyhás ház, melléképületekkel, 48 000-ért szabad kézből eladó. 792

Rigóder-tetőn, Hétvezér utcában 616 n-öl szőlő, lakható présházzal és felszereléssel eladó. Rigódertetőn, Derűs utcában 430 n-öl gyümölcsös eladó. Csaba utcában 243 n-öl telek eladó. Érdeklődni Budai Nagy Antal utca 4. — Megyeri kitérőnél, 815

Beköltözhető ház 65 ezerért eladó, Kisboldogasszony utca 10. Havi utcából nyílik. 816

Eladó házhelyek kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a Megyeri Kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, Csertőn, Vajszlón, Csányoszrón, — Hirden, Görcsönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth Lajos u. 11, vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP fiók.

Újvilág utca folytatásánál 2 házhely eladó, anyaggal. Érdeklődni: Marx utca 5. 155

Bálicsi úton, buszmegállónál fél hold prima szőlő, gyümölcs fákkal, pincével, kúttal, házhelynek alkalmas, eladó. Érdeklődni tel: 19-72.

Bérbe vennék, kertészkedésre is alkalmas tanyás-birtokot 5 [illegible]. Ajánlatok kér Sólyi János, Bátaszék, Fő utca 118, Tolna megye.

Adás-vétel

Törzskönyvezett szülőktől származó fajtiszta német juhász (farkas) kölykök eladók. Pécsszabolcs, — Szent László u. 3. sz. Hősökterei busszal, — bánomi megállónál. 905

Hálószobabútor, páros ágyak, szekrények, éjjeliszekrények, asztal, olcsón eladó. Doktor Sándor u. 32. sz. 823

500-as oldalkocsis motor eladó, hízóért elcserélhető. Rákóczi út 71. sz. I. em. 4. 904

Diófaszínre fényezett, új, páros ágyak eladók. Fiume iskolánál, Szilágyi Dezső u. 16. sz. 867

Kombinált szobabútor eladó, esetleg külön is. Alsó-Malom u. 2. 872

Irodai íróasztal, kombinált bútor kapható Báránynál, Hal tér 1. 890

Pianinót bérbe vennék, Farkas István u. 13. sz. 873

Disznóóléshez hackstock és 1 db kézikocsi eladó. Doktor Sándor u. 3. 892

Eladó Gombos-féle sportkocsi. Felső-Vámház utca 15. Bencze. 898

Egy új háromszárnyú ablak eladó. Alsó-Balokány u. 51. 861

Lemezjátszó doboz eladó. Hízóért bútort készítek, alakítok, — javítok. János utca 16 898

Ágy, ágybetét, székek, asztal, ebédlő, varrógépek, stb eladók. — Aradi vértanúk útja 55. sz. Hátsó udvar. 863

Svéd padló, 30 m² eladó. Megye utca 17. Hantos. 866

3 m² épületfa eladó. Ungvár utca 45. 863

Eladó egy mangalica hízott sertés. Pósa L. utca 29. 894

Eladó valódi női bőrkabát, Kossuth utca 53. sz., női fodrászüzlet. 896

Egy db 200 kg-os hízott sertés eladó. — Nagypostavölgy 7. sz. Mondovics. 877

Veszek fehér fürdőkádat. Déryné u. 37. udvarban. 878

Eladó 160 kg-os, keresztezett, hízott sertés, Diósi út 33. 848

Egy db új férti bőrkabát, 1 db 220 V. törpe kalapácsos daráló, 1 db 140x70-es ablak tokkal, bontásból eladó. Telefon: — 41-96. 837

Egy Szüle-kép 1500 forintért eladó. Pécs, Szent István tér 15. I. Megtekinthető délelőttönként. 836

Eladó egy szép, diószínűre festett hálószobabútor és egy dió furnéros, politúros új kerekasztal, igényesnek. Felső-Balokány utca 20. 835

Mély gyermekkocsi — olcsón eladó. Sallai utca 24. 803

Bluetta, satinetta, — Blondinetta fajgalambok eladók. Vilmos u. 2. sz. 826

Hálószobabútor, kisipari, modern, szép kivitelben eladó, asztalosnál. Alsó-Balokány utca 5. 797

Fél-lovas 3 fázisú motor eladó. Molnár, — Pécsújhegy, Buzsáki u. 2. 827

Kombináltszekrény, — ágy, éjjeliszekrény, — szezlon, állófogas, asztalok, gyermekkocsi eladó. Szabó, Kossuth tér 6. 838

Eladó Opel Olimpia személyautó, az árába beváltok 125-ös Csepel motorkerékpárt, — vagy hízott sertést. — Pécs, Engels u. 23. 818

Rövid, barna, keresztháros, bécsi zongora eladó. Délután 3—fél 6-ig. Jókai u. 45, II. em. 3. sz. Vönöczky. 830

Zongora, rövid, bécsi, körpáncélos eladó és ugyanott bútorozott szoba kiadó. Varga Dániel, Hunyadi út 18 831

Hálószobabútor, félháló, asztal, szekrény, páros szekrények, éjjeliszekrények, szentkép eladó. Kiskereszt u. 15. 772

Kitűnő állapotban lévő zongora eladó. Szigetvár, József Attila utca 28. 717

Konyhaberendezés, — modern, új kisipari eladó. Bartók Béla u. 37. sz. 704

Hálószobabútor, — ágyak, szekrények, — asztalok, ebédlőszekrény, háromajtós szekrény eladó. Rákóczi út 48. Koltai. 711

Eladó komplett hálószobabútor, Sásd, — Arad u. 20. 750

Hálószobabútorok, — kombinált szobabútor, konyhagarnitúrák, — könyvszekrény, vitrin, kályhák, asztalok, székek, szalongarnitúra nagy választékban. Báránynál, Hal tér 1. sz. 742

Részletfizetésre háromnegyedes, négynegyedes iskolahegedűk, háromnegyedes cselló, mesterhegedűk eladók. Poszák, Bartók Béla utca 17. 731

Használt püst vész a Pécsi Bőrgyár. 729

Hálóberendezés, Kalor-kályha, félháló, — ágyak, szekrények, konyhaszekrény, matracok, eladók. Felső-Vámház utca 2. szám. Üzlethelyiség. 730.

Kitűnő zsírsertés eladó, esetleg továbbtartását vállaljuk. — Felső-Havi utca 28. 751

Egy darab hízott sertés, 180 kg és egy öthónapos süldő eladó. Basamalom út 92, volt hízlalda, Ujházinál. 760

Teljesen új villanykályha, 220 Volt, eladó. Vetőmagbolt, — Bajcsy Zsilinszky u. 2. sz. 761

Kövér sertések eladók, 120 kg-tól 250 kg-ig. Cím: Basamalom dűlő 23. Jozipovics. 770

Két dióra fényezett, kifogástalan, egyszemélyes rekamié-vázat esetleg ágyakat vennék és három lószőrmatracot. Hunyadi út 61. sz. Telefon: 32-66. 776

Bútort, páros szekrényeket, ágyakat, háló szobabútort veszek, — hívásra vidékre is megyek. Lakáscím: — Szabó Károly, Pécs, Kiskereszt utca 15. 772

Eladó 12 HP villanymotor, 20 kalapácsos darálóval együtt sürgősen. Varga György, Vasas II. 21. szám alatt. 716

Diószínre fényezett, jókarban lévő hálószobabútor matraccal, sodronnyal és több bútordarab eladó. — Teréz utca 9. udvarban jobbra, 3. ajtó. 791

Uj zöld Pannonia eladó. Rippl Rónai utca 7. sz. 789

Nylonharisnya, körkötőgép „Phönix" 8-as, 10-es hengerrel, gumirozóval, csikozóval eladó, Érdeklődni Vámház utca 37. 813

Jókarban lévő billiárdasztal eladó, — KIOSZ járási helyi csoportjánál, Pécs, Rákóczi út 24, ugyanott használt kályhák is kaphatók. 812

Eladó orvosi vizsgálóasztal, olaj-szentkép, sárga taft estélyi ruha, ezüstcipő, 38-as ólcsó, sötétkék antilopcipő. Kossuth u. 83. emelet. 809

Egy fiatal, hízott sertés, kb. 160 kg, eladó. Gyárváros, Előd utca 22. sz. 808

Modern kombináltszekrény eladó. Perczel utca 14. sz. 804

Eladó, új, lemezelt teliajtó tokkal, 75x190-es, ugyanott egy alig használt, szép, fekete perzsaláb kulibunda, középtermetre eladó. Rózsa Ferenc u. 26. sz. udvar 1. ajtó. 822

Gyönyörű kivitelű — egy- és kétszemélyes, önműködő epedás rekamiék, fotelok, székek raktáron, készítőnél kaphatók. Szakács Ottó, Budapest, VI. Lenin körút 60. Kapu alatt. 231

Hálószobát, konyhabútort, rekamiét készíttessen Cserhalminénél, Pécs, Bajcsy Zs. u. 25. 82

Figyelem, fotelok, — székek, fotelágyak, — szezlonok készítése jó minőségben, több havi fizetési könnyítéssel. Festetich u. 11, Keletinél. 145

Continental, új táskaírógép igényesnek eladó. Bálics út 37.

Két darab modern, — sötét és egy világos kétajtós szekrény eladó. Petőfi u. 56. II. e.

Jawa, 175 cm³-es, új állapotban sürgősen eladó. Vasas I. 67/3. Király. 161

Eladó: alig használt Luna tűzhely, ágysodrony és parkettkefélő. Mezőgazdász u. 25

Hol művelődjünk

Hol szórakozzunk?

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. nov. 29-i, szombati műsora a 223.8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor. Ez történt a héten. Hírek és tudósítások. Zenés irodalmi összeállítás: Tadijanovics vresek. Bunyevác kóló poszkocsicákkal, előadja a „Szrgyan Petrov" együttes. Szív küldi szívnek szívesen. Bárác Sztipán, Nikolin Pero népdalokat és románcokat énekelnek. Kísér: a „Sokodia" tamburazenekar.

17.00: Német nyelvű műsor. Népdalok. Szív küldi szívnek szívesen. Vidám lübecki népmesék. Táncoljunk! A nagyhajmási fúvószenekart Habich Konrád vezényli.

17.30: Magyar nyelvű műsor. 14 éve szabad Pécs. — Emlékezés.

17.35: Szív küldi szívnek szívesen.

18.05: Fotóamatőrök ötperce. — Halász Rezső előadása.

18.10: Dél-dunántúli híradó.

18.25: Zenés hétvége.

19.00: Műsorzárás.

Vegyen totószelvényt!

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Bob herceg (este 7 órakor).

Kamaraszínház: Nem vagyunk angyalok (este fél 8 órakor).

MOZI:

Park: Megmentettem az életem (5, 7 és 9 órakor).

Kossuth: Haláltánc (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor).

Kossuth Híradó: Magyar híradó, Erdő átka, Rjepin, a nagy festőművész, Bartók Béla. Előadások 11 órától folytatólagosan délután 3 óráig. Helyárak: 2 és 3 forint. Pénztárnyitás fél 11 órakor.

Petőfi: Csendes Don III. (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor).

Fekete Gyémánt (Gyárváros): Legenda a szerelemről (5 és 7 órakor).

Építők Kultúrotthona: Betörő az albérlőm (5 és 7 órakor).

Ifjúsági filmszínház: Országúton (3 és 5 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Tájfun Nagaszaki felett (fél 6 és fél 8 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Bűn (5 és 7 órakor). Csak 16. éven felülieknek!

Május 1. (Vasas II.): Akasztottak lázadása (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Kossuth (Mohács): Csempészek (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Édes Anna (8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

Táncsics (Siklós): Patkányfogó (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

UJ TÁNCISKOLA

kezdődik december 9-én, kedden este 7 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Tanít: Fellnerné. Tanításra kerülnek az összes divatos táncok. Beiratkozás a művelődési ház irodáján mindennap délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

AZ ANTIGONÉ

előadását az Irodalmi Színpad ma este fél 8 órakor, vasárnap délután 4 órakor és este fél 8 órakor az Ifjúsági Színházban megismétli. Jegyelővétel: Színház tér 2. sz. Elővételi irodában.

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik december 2-án, kedden este fél 7 órakor Hermann tánctanár vezetésével a Tavasz ifjúsági klubban.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

indul kezdőknek december 1-én, hétfőn délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné u. 18.) Haladók részére a tanfolyam december 3-án, szerdán délután 5 órakor kezdődik. Tanít: Cser Ferencné. A tanfolyam 3 hónapos, tandíj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodáján: délelőtt 9—12 óráig és délután 2—7 óráig.

TÁRLATVEZETÉS A II. PÉCSI ORSZÁGOS FOTÓKIÁLLITÁSON

November 30-án, vasárnap délután 5 órakor dr. Oppe Sándor tart tárlatvezetést a II. pécsi országos fotókiállításon (járási tanács nagyterme) Pécs város Művelődési Háza rendezésében. A tárlat megtekintése után a látogatók részére színes diavetítés lesz. Részvételi díj 2 forint.

*

29-én, szombaton délután 5 órakor az Úttörőház helyiségében ifjú túristák klubdélutánját rendezik meg. A klubdélutánon zene, tánc, büfé lesz. Minden úttörőt és ifjúvezetőt, aki a turisztika iránt érdeklődik, szeretettel várják.

*

A Siketnémák Szövetsége, Jókai u. 9. sz. alatti kultúrhelyiségében november 29-én este 8 órakor a budapesti központi táncszínjátszó csoport közreműködésével műsoros estet rendez, melyet november 30-án, délelőtt 11 órakor megismétel. Belépődíj 5 forint.

A TIT HIREI

December 5-én este 6 órai kezdettel Télapó-est lesz a TIT Bartók Klubjában. Filmvetítés (Mogyorósvesszőcske, Mesél az erdő); tánc, zene szórakoztatja majd a gyermekeket. A TIT szeretettel várja a város gyermekeit és a kedves szülőket, akiket egyben kér, hogy Télapó ajándékosztása céljára 20 forintot fizessenek be a társulat titkárságán december 1-ig.

*

November 29-én, szombaton este 8 órai kezdettel műsoros, táncos klubest lesz a TIT Bartók Klubjában. Közreműködik a klub kibővített zenekara. A társulati és a klubtagokat szeretettel várja a TIT. Helyfoglalás telefonon: 14-44 és 14-48.

*

A Munkácsy Mihály Szabadegyetem kertészet-szőlészet kollégiumának ma este 6 órai kezdettel tartandó előadásának címe: „Uj növényvédőszerek a gyümölcsösben". Előadó: Dr. Horvay Viktor igazgató. Az előadás helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

Anyakönyvi hírek

Születtek:

Raffai István, Velczenpach Julianna, Lázár Vilmos, Győri János, Szirtes Attila, Fajnár Magdolna, Keszthelyi Magdolna, Hetesi György, Csizmazia Gyöngyi, Katona Márta, Lölli Klára, Lakatos József, Hajnos Erzsébet, Rabb István, Takács Aporka, Petrovics Lajos, Dauda György, Szabó József, Szarka László, Horváth Éva, Király Árpád, Farkas Lajos, Petrovics Sándor, Káriusz Károly, Bujdosó János, Petrovics Mária, Kollár Markó, Kálmándi-Pap László, Kiss Judit, Zsarkó Károly, Kellner Eszter, Miklós Olga, Berki Tivadar, Megyeri Emőke, Hajnal Márta, Orth Valéria, Major Gabriella, Tiborcz Tibor, Váradi Valéria, Márics Imre, Glöckner Attila, Hangyák Tibor, Madari Éva, Kluka Gizella, Márovics Erika, Braun Zsuzsanna, Nyitrai Attila, Haraszti Gyula, Füzi Etel, Vasvári Gyula, Lovrencsics Edit, Antalfi Gábor.

Házasságot kötöttek:

Kelenföldi Dániel géplakatos és Sajben Rozália tanuló, Neszinger János asztalos s. és Markó Mária segédmunkás, Német Vadász Ferenc festő és mázoló és Haraszti Erzsébet, Vigh Sándor csillés és Stáchl Etelka, Varga János ácssegéd és Kratusz Jolán kesztyűvarrónő, Müller Károly vaseszter gályos és Lovrencsics Ilona adminisztrátor, Kiss János csillés és Kollár Mária, Szekeres János lakatos és Sarek Mária kesztyűvarrónő, dr. Bencze József járásbírósági elnök és Szabó Rozália könyvelő, Heiling Ferenc kőműves és Székely Katalin, Kovács János villanyszerelő és Tóth Júlia MÁV munkafelvigyázó, dr. Tamás János ügyész és Szentpétery Ilona irodakezelő, Sári József bányacsillés és Kovács Erzsébet gyári munkás, Rick János segédmunkás és Komáromi Mária Magdolna, Pernecker Imre bányacsillés és Havas Jolán asszisztens, Raboczki Ferenc ács és Ferenc Mária segédmunkás, Szabó Lajos anyagbeszerző és Csapó Etelka kesztyűvarrónő, Házverő Török Sándor bányacsillés és Böhm Irén laboráns.

Meghaltak:

Wusching Mátyásné szül. Gasz Erzsébet 67 éves, Storcz Istvánné szül. Petz Anna 77 éves, Szedek György 64 éves, Holnapi Ernőné szül. Kiss Terézia 85 éves, özv. Juhász Lukácsné szül. Szabó Johanna 71 éves, Apari István 72 éves, Hegedüs Lajos 62 éves, Gröbl Lászó 19 éves, Kovács István 38 éves, Horváth Imre 73 éves, Magos Lajos 78 éves, Ungár László 22 éves, Ungár István 24 éves, Palok Lajos 49 éves, Szerényi Miklós 21 éves, Helmli Károlyné Dezsmann Erzsébet 50 éves, Both Géza 47 éves, Tamásvári Péterné szül. Török Katalin 66 éves, Balás Simon 81 éves, Köhalmi Józsefné szül. Süveg Mária 64 éves, Marosujvári Oszkárné szül. Kanizsai Mária 68 éves, Schweitzer Lajosné szül Petrovics Márta 35 éves, Rada József 71 éves, Horváth Pálné szül. Biró Katalin 65 éves, Müller Jánosné szül. Grádvol Terézia 67 éves.

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy édes jó anyánk, nagyanyánk, anyósunk,

özv. Varga Vendelne

hosszas szenvedés után, a halotti szentség felvételével november 27-én 75 éves korában elhunyt. Temetése 29-én 11 órakor a köztemetőben.

Gyászolják örökké szerető, megtört szívű gyermekei, menyei, vejei és unokái.

Rádiós részlegünk megkezdte **televíziós készülékek** javítását és a **televíziós antennák** felszerelését. Mindennemű rádiójavítást is végzünk, helyszínen is. **KOMLÓI HELYIIPARI SZOLGÁLTATÓ V.** Tel.: 20-92, 23-47.

Szakkönyv-újdonságok kaphatók az **ÁLLAMI KÖNYVTERJESZTŐ** boltjaiban: **Széchenyi tér, Kossuth út 48. és Jókai tér.**

Tűzifafűrészelés 1 ker. ürm. **30 forint** KAPITÁNY, Tel.: 10-01.

FIGYELEM! FIGYELEM! FIGYELEM!

A Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat KOMLÓN, MOHÁCSON ÉS SZIGETVÁRON JELMEZES MIKULÁS BOY szolgálatot szervez. A **MIKULÁS** a boltjainkban vásárolt mindennemű árut ajándékcsomagnak elkészítve, ingyenesen a megadott címre szállít. A **MIKULÁS** kívánságra megadott szöveget is felolvas a gyerekeknek!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság. Felelős kiadó: Az MSZMP megyei pártbizottsága. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33. Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-18. Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok. Előfizetés postahivataloknál és kézbesítőknél, havi előfizetési díj 11.— Ft.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz. Tele[illegible]. Felelős Mellés Rezső

VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPÁRT
BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A VÁROSI TANÁCS LAPJA

XV. ÉVFOLYAM, 283. SZÁM ÁRA: 70 FILLÉR VASÁRNAP, 1958. NOVEMBER 30.

Mai számunkban:

December közepére befejezi éves tervét Petőfi-akna
Komló felszabadulása
Vásárlóerő és árualap
A „frontváros" és a német kérdés

Magyarország elismerte az új szudáni kormányt

A külügyminisztérium sajtóosztálya közli:

Veres János, a Magyar Népköztársaság kartumi ideiglenes ügyvivője felkereste Amin Ahmed Husszein külügyi államtitkárt és közölte, hogy a Magyar Népköztársaság kormánya elismerte az új szudáni kormányt.

Elutazott Finnországba a magyar tudósküldöttség

Dr. Ortutay Gyula, az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektorának vezetésével szombaton öttagú magyar tudósküldöttség utazott kéthetes tanulmányútra Finnországba. Ugyancsak szombaton utazott vissza hazájába az a négytagú finn kulturális delegáció, amely tíz napot töltött Magyarországon.

103 ezer forint a négytalálatosoknak

A lottó 48. játékhetére beérkezett 2 617 507 lottószelvény. A nyertes szelvények között felosztásra került 3 926 260.50 forint. Öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 19 szelvényen értek el. A nyereményösszeg egyenként 103 322.50 forint. A háromtalálatos szelvények száma 1919, a nyereményösszeg egyenként 511.25 forint. Két találatot 56.373 szelvényen értek el. Egy-egy szelvényre 17.30 forint nyeremény jut.

Ünnepi megemlékezés

Pécs és Baranya felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából

Pécs és Baranya felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából ünnepi megemlékezésre jöttek össze a megyei tanács végrehajtó bizottságának tagjai, a Hazafias Népfront képviselője, a Magyar Szovjet Baráti Társaság, a megyei népi ellenőrző bizottság, a megyei bíróság és a megyei ügyészség képviselői a megyei tanács vb. termében szombat délelőtt 10 órakor. Az elnökségben helyet foglalt Török Károly elvtárs, a megyei pártbizottság másodtitkára, Ambrus Jenő elvtárs, a városi pártbizottság első titkára és a szovjet katonai helyőrség képviselői. Ünnepi beszédet Palkó Sándor elvtárs, a megyei tanács elnöke mondott.

Palkó elvtárs beszéde elején méltatta az évforduló jelentőségét, majd a továbbiakban így folytatta:

— Ma 14 esztendeje Moszkvában 15 ágyúlövés jelezte, hogy a hős szovjet hadsereg új győzelmet aratott, súlyos harcok árán felszabadította Pécs városát. Ma 14 esztendeje fellélegzett Baranya megye népe, számára elmúlt a szorongató halálfélelem. Hazánk e része felett felszakadoztak a súlyos viharfelhők, a keleti égen felkelt népünk szabadságának napja.

Szabadságunk elnyerésének 14. évfordulóját ünnepelni jöttünk össze. *Megemlékezésünk első szava legyen azoké a hősöké, akik itt harcoltak és itt estek el érettünk, sokat szenvedett népünk szabadságáért.* Legtöbb már a szovjet hazában született. Békében, boldogan, szabadon élt hazájában, mikor a hitleri hordák orvul megtámadtak a Szovjetuniót. Ifjú vérük öntözte földünket, ifjú testük itt tért koraj nyugovóra. Őrizzük meg drága emléküket olyan szeretettel, amelyinnél a szülő a gyermekét, a testvér testvérét övezheti.

Emlékezzünk meg az élőkről, a nagy Lenin nevelte szovjet hadseregről, az első olyan külföldi seregről, amely nem leigázóként jött hazánk földjére, hanem honvédő háborúja során a fasiszta fenevadat üldözve. S miután kiűzte hazánkból is a hitleri és a csatlós hordákat, ajándékként szabadságot, szabad hazát adott a saját uraj által is elnyomott magyar népnek.

Emlékezzünk meg a hős szovjet népről, amely saját nélkülözése árán is segített minket a talpraállásban, a háborús sebek gyógyításában. Emlékezzünk a dicső Szovjetunió Kommunista Pártjára, amely a marxizmus-leninizmus elméletét nemcsak tanította, hanem immár 41 éve a szocialista államépítés, a szocialista gazdaság-vezetés megvalósítása terén eredményesen alkalmazza is. Bizonyságot tett arról, hogy a proletariátus forradalmi harca, a proletariátus diktatúrája, a munkásosztály és a parasztság szövetsége az egyetlen helyes út, amely az elnyomott dolgozó nép felszabadításához, a szocializmuson keresztül a kommunizmushoz vezet.

A nagy Lenin alapította Bolsevik Párt példáján nevelt 40 éves kommunista pártunk, a lenini elveket alkalmazva látott hozzá lerombolt hazánk újjáépítésének megszervezéséhez. Kiosztotta a földet jogos tulajdonosaiknak, a szegényparasztoknak. Kivezette a szörnyű infláció mocsarából gazdaságí életünket. Elkészítette az újjáépítés háromévés tervét, majd az ötéves terveket. S a tervek megvalósítására szervezte a munkások, parasztok, értelmiségiek lelkes munkáját. Javasolta a bankok, bányák, üzemek államosítását. Népünk életszínvonala mind gazdasági, mind kulturális téren magasan meghaladja a felszabadulás előtti életnívót. *S ha szükebb hazánkról, Baranya megyéről akarunk megemlékezni, csak körül kell néznünk.* Hatalmas ipari és bányaüzemek létesültek a közvetlen környékben, a természeti kincsek kiaknázása során számos új életfontosságú üzemet hoztunk létre.

(Folytatás a 3. oldalon)

Kádár elvtárs látogatása az országos műszerkiállításon

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, Apró Antal, a Minisztertanács első elnökhelyettese, Fock Jenő, az MSZMP Központi Bizottságának titkára és több más közéleti személyiség szombaton délben megtekintette a harmadik országos műszerkiállítást a Technika Házában. A vendégek, akiket Csergő János kohó- és gépipari miniszter kalauzolt végig a kiállítási termeken, elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. Tapasztalataikat többen megörökítették a kiállítás emlékkönyvében.

A kiállítási termek megtekintése után a vendégek megvitatták műszeriparunk időszerű kérdéseit.

A Szovjetunió lemondott az NDK-ban tartózkodó csapatainak állomásoztatási költségeiről

Berlin (ADN). A Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság kormányának képviselői a napokban jegyzőkönyvet írtak alá, amely szerint a Szovjetunió 1959 január egytől kezdve lemond a még hátralévő állomásoztatási költségekről. A Német Demokratikus Köztársaságnak évenként hatszáz millió márkát kellett fizetnie az ideiglenesen területén állomásozó szovjet csapatok fenntartásával kapcsolatos kiadások egy részének fedezésére.

Hruscsov szovjet miniszterelnök a Német Szocialista Egységpárt V. kongresszusán közölte, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának és a szovjet kormánynak azt az elhatározását, hogy a Szovjetunió lemond erről az összegről, hogy ezzel is támogassa a Német Demokratikus Köztársaság lakosságának gyors életszínvonal-emelkedését.

Az NDK-ból párt- és kormányküldöttség utazik Lengyelországba

Berlin (ADN) A Lengyel Egyesült Munkáspárt Központi Bizottságának és a Lengyel Népköztársaság kormányának meghívására december folyamán a Német Demokratikus Köztársaság párt- és kormányküldöttsége látogatást tesz Lengyelországban. A látogatás a lengyel párt- és kormányküldöttség 1957-es németországi látogatásának viszonzása.

Ilku Pál elvtárs előadást tartott Pécsett

A megyei tanács művelődésügyi osztálya által szervezett kéthetes pedagógus aktivista tanfolyam záróelőadását tegnap délelőtt tartották a megyei pártiskola előadótermében. A záróelőadást „A tantestületek eszmei-politikai egységének kialakítása" címmel Ilku Pál elvtárs, művelődésügyi miniszterhelyettes tartotta.

Fogadás Albánia felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából

Albánia felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából *Edip Cuci*, az Albán Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövete szombaton este fogadást adott. A fogadáson megjelent *Dobi István*, az Elnöki Tanács elnöke, *Kádár János*, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, *dr. Münnich Ferenc*, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, *Biszku Béla*, *Fehér Lajos*, *Kállai Gyula*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, *dr. Sik Endre* külügyminiszter, a kormány több tagja, valamint politikai, gazdasági és kulturális életünk számos vezető személyisége.

Ott volt a Budapesten akkreditált diplomáciai testületek több vezetője és tagja.

A fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le.

Három és félmillió forint a malmok korszerűsítésére

100 vagonos gabonasilót építenek Pécsett

A Baranya és Tolna megyei Malomipari Vállalat, a bólyi malom kivételével, az összes hozzá tartozó malmokat villamosította. A bólyi malom villamosítására 1959-ben kerül sor.

A korszerű és gazdaságosabb meghajtóerő biztosítása után malomiparunk most a gyártástechnológia korszerűsítését tűzte ki feladatul. Ennek megvalósítása érdekében a Baranya és Tolna megyei Malomipari Vállalat 1959-ben komoly beruházásokat végez majd.

A pécsi központi malom —, amelynek pneumatikus átszerelése 1957-ben fejeződött be — korszerű, 100 vagonos gabonasilót kap. Ezt közvetlenül az üzem mellett, az iparvágány közelében építik meg. Ezzel a pécsi központi malom az ország egyik legkorszerűbb malma lesz.

Mint ismeretes, a pneumatikus malmokban az őrlemények szállítását nem serleges felvonókkal, hanem légszívással végzik. Ez a magyarázata annak, hogy az üzemekben a lisztpor teljesen ismeretlen.

A jövő esztendőben sor kerül a siklósi malom pneumatikus átszerelésére is. Itt az átszereléssel egyidőben a brüsszeli világkiállításon nagydíjat nyert gabonaszeletelőgépet is alkalmazzák majd. Komoly feladatra vállalkozott a Baranya és Tolna megyei Malomipari Vállalat, amikor ezeket a munkákat saját brigádjával végezteti, annál is inkább, mert az országban jelenleg még csak 1 szeletelőgéppel felszerelt pneumatikus malom üzemel.

A vállalat 1959-ben körülbelül 3 és félmillió forintot fordít a malomipar korszerűsítésére.

P. J.

Családnevelési és tanácsadási szakkör alakult

Népi demokráciánk nagy gondot fordít a jövő nemzedék szocialista szellemű nevelésére. Mozgósítja a társadalom minden szervét, intézményét, hogy irányító, felvilágosító munkájuk nyomán hazáját, népét szerető, jellemes, dolgos emberekké váljanak gyermekeink. Ebből a célból alakult 15 szülő alapító támogatása mellett, csütörtökön délután a KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában a városi nőtanács és a művelődési ház családnevelési és tanácsadási szakköre.

Az alakuló összejövetelen részt vett Kiss Istvánné, a városi nőtanács titkára és Takács József, a művelődési ház helyettes igazgatója. Beszédeikben mindketten hangsúlyozták, hogy a szakkör segítséget kíván nyújtani a családi nevelés bármely problémájában a szülők minden rétegének. A segítségadás változatos, időszerű témájú kiselőadásokra fog épülni, melyet a szülők ingyen meghallgathatnak. Az előadásokat megbeszélés követi, majd ezek során a szülők előadhatják kéréseiket előszóban, vagy akár bizalmasan írásban is, a választ is ennek megfelelően kapják majd meg. A szakkör tematikája foglalkozni fog a következő kérdésekkel: a család szerepe a szocialista társadalom nevelésében, a család alapítás anyagi és lelki feltételei, a serdülőkor nevelési problémái, a szülők példája és tekintélye, az ifjú helyes napirendje, iskolarendszerünk, mint a társadalmi rendszerünk fejlődésének függvénye, a helyes pályaválasztás feltételei, nevelőértékű fegyelmezés a családban, az ízlés és a modor nevelése, a környezethatás szerepe az ifjúság lelki világának alakulásában, a nő és férfi helyes kapcsolata, stb.

Ezeket a szülők kívánsága szerint módosítani fogják. A szakkör tudományos szakvezetője dr. Varsányi László, a Széchenyi Gimnázium tanára. Helye a művelődési ház klubterme. Az összejöveteleket kéthetenként, csütörtökön délután 5 órakor tartják.

A szakkör vezetősége kéri a szülőket, minél nagyobb számban vegyenek részt az összejöveteleken és hívják fel rá ismerőseik figyelmét is.

Jön a hideg?

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztató szerint Észak-Európa felett most van kialakulóban egy újabb ciklonrendszer, amely valószínűleg elindítja délre és keletre a harmadik hideghullámot. Lehetségesnek tartják a meteorológusok, hogy ez a hullám — ha a Kárpátok el nem hárítják — a sokévi átlaghoz képest 10—12 napos késéssel meghozza hazánkba is az első havazást.

Megkönnyítik a nők „második műszak"-ját a termelőszövetkezetekben

Néhány évvel ezelőtt a tsz-tagoknak alig egyharmada volt nő, az idén pedig a tagságnak mintegy 45 százalékát azok képezik. Körülbelül ötven olyan közös gazdaság van a megyében, ahol ugyanannyi, vagy még több „fejkendős" tag dolgozik, mint férfi.

A megye termelőszövetkezeteinek jó része az idén már eljutott odáig, hogy nemcsak a jövedelemmel törődhetnek, hanem azzal is, hogy megkönnyítsék a szövetkezetekben dolgozó nők munkáját. Hét közös gazdaságban például fejőgépet vásárolnak. Sőt néhány termelőszövetkezetből mostanában olyan kezdeményezés indult el, hogy — a városi asszonyokhoz hasonlóan — megkönnyítik a „második műszak"-ot, a termelőszövetkezetekben dolgozó lányok, asszonyok számára is. A mecseknádasdi „Bercsényi", a máriakéméndi „Rákóczi" és más szövetkezetek tagsága például elhatározta: mosógépet vásárolnak, hogy gépesíthessék a legnehezebb házi munkát.

Aláírták a magyar—vietnami kereskedelmi szerződést

1958. november 29-én Budapesten aláírták a Magyarország és Vietnam közötti 1959—1960. évekre vonatkozó hosszúlejáratú kereskedelmi megállapodást.

A hosszúlejáratú megállapodás alapján Magyarország különböző gyárberendezéseket, gépeket, elektromos anyagokat, rádiót, precíziós műszereket, festéket szállít Vietnámnak, mezőgazdasági termények, növényi olaj, olajos magvak, vegyianyagok, faipari és kézműipari cikkek ellenében. A hosszúlejáratú megállapodással egyidejűleg aláírták az 1959. évre vonatkozó árucsereforgalmi és fizetési jegyzőkönyvet is, amely az 1958. évihez képest az áruforgalom jelentős emelkedését irányozza elő. Aláírták a két ország közötti műszaki tudományos együttműködési megállapodást is.

Pályázati felhívás

A Baranya megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya és a Jelenkor szerkesztő bizottsága irodalmi, képzőművészeti pályázatot hirdet a tanácsköztársaság 40. évfordulója tiszteletére az alábbi témakörökből:

1. A tanácsköztársaság napjai.

2. A nemzetközi munkásmozgalom; a békemozgalom.

3. A magyar munkásmozgalom.

4. A szocialista országépítés.

A pályaművek szocialista-realista művészi módon mutassák be a tanácsköztársaság, a magyar és nemzetközi munkásmozgalom harcát; a szocialista országépítés hétköznapjait; neveljék a művek népünket történelmi múltunk helyes megismerésére, megbecsülésére; segítsék az új, a szocialista ember tudatformálását; szolgálják a művek azt a célt, hogy a haladó hagyományok örökségének büszke vállalása és a szocializmus építésében elért sikereink erőt adjanak a szocialista átalakulás harcaiban.

A pályázaton nyomtatásban még meg nem jelent, illetve kiállításon nem szerepelt művekkel lehet részt venni.

A pályázatra be lehet küldeni regényt, drámát, elbeszélőkötetet, novellát, verset; illetve olaj, szobor, akvarell, vagy grafikai munkát.

A megyei tanács v. b. 10 000 Ft-ot biztosít az irodalmi és 10 000 Ft-ot a képzőművészeti alkotások díjazására.

A bíráló bizottság a legjobb műveket 5 000 Ft-ig jutalmazza.

A bizottságban részt vesz az Irodalmi Tanács és a Képzőművészeti Alap képviselője is.

A pályadíjak a szerzői jogdíjat nem érintik.

A pályázatok jeligések. A jeligével ellátott borítékban feltüntetendő a pályázó neve és lakcíme.

A pályaműveket a Baranya megyei Tanács VB Művelődésügyi Osztálya címére kell beküldeni. (Pécs, Széchenyi tér 9.)

Beküldési határidő: 1959. február 24.

A pályadíjak ünnepélyes átadása: 1959. március 21.

HARCBAN a szabadságért

HUSZ ÉVES VOLTAM. Még „fél" ember a DGT szemében is: takarítófiúként negyven százalékos bért kaptam. A magamfajta legényekkel már az első napokban a Rákóczi úti pártház körül ődöngtem. Be-benéztem a mindig nagyon forgalmas szobákba, dolgom azonban nem igen akadt.

Hanem egyszer összetalálkoztam régi pajtásommal, a Keszthelyi Jóskával. Azt mondta:

— Te, Rezső, munka van kilátásban.

— Na, micsoda? — kérdeztem.

— El kéne menni partizánnak...

Partizánnak? Hű, a teremburáját, ez aztán izgalmas! Mindjárt hevesebben dobogott a szívem, mert nem gyerekjáték, ott lőnek és a golyó nem válogat, neki mindegy, hogy éppen Buzás Rezső bőrét nyuvasztja ki vagy valaki másét. Mégsem gondolkodtam sokat, mentem a többivel a Petőfi-brigádba.

Tudja, ez nálunk már tradíció. Apám régi szervezett munkás, tizenkilencben vöröskatona, később meg a szakszervezetben volt. Anyám a proletárdiktatúra alatt büszkén hordta a vörös szalagot, sokáig őrizte utána is. Apámat évekig üldözték, figyelték, a bányából elkülték, Ujhegyre ment napszámosnak. A rendőrök, detektívek nagyon sűrűn vendégeskedtek nálunk. Vöröskatona fényképét a szoba falán őrizte, egyszer aztán az egyik detektív meglátta és dühében a szemünk láttára égette el. Igy nőttem fel, s ha nem is sok, azért valami megmaradt bennem ebből.

A SZTODULKA LACI vitt le bennünket Felsőszentmártonba, onnét meg át a jégen Horvátországba. Nagyon hamar megismerkedtem az igazi partizánélettel: a harccal. Szlatina körül a németek elkeseredetten át akartak törni, hogy egyesüljenek a főerőkkel. Bizony egy kicsit meg szorongatták a jugoszláv partizánokat, s akkor mentünk mi is az első vonalba. A falu szétszórt házaival egy lapos hegygerinc tetején terült el. A völgyben, meg a szemközti hegyekben a németek. Nekünk jó helyünk, védett állásunk volt, úgyhogy két hétig tartottuk a frontot.

Itt találkoztam egy „negyed emberrel." A tíz év körüli fiú valahonnan Horvátországból vetődött közénk. Szüleit, két testvérét a németek elevenen égették el házukban, neki az volt a szerencséje, hogy az erdőben rőzsét szedett. A csapat üdvöskéje volt, amolyan küld ide, küld oda, mindent szívesen megtett. Esténként azonban, amikor leszállt az alkonyat, mindig nyoma veszett s csak éjfél körül került a szállásra. Nem tudtuk elképzelni, hova illan el. Ilyenkor aztán mindig hiányzott egy-két kézigránát. Megkíséreltük nyomon követni, de sosem sikerült. Véletlenül tudtuk meg, hogy a németek között jár, belopódzik az állásokba, meglesi az őröket és zutty, bevágja az elcsent kézigránátokat. Igy állt bosszút szüleiért, testvéreiért.

MI KÉSŐBB visszajöttünk és Illocskán telepedtünk le. Azt hittük, hogy egy kicsit majd kifújhatjuk magunkat, de még jóformán le sem mostuk a hosszú út porát, máris nagyon nehéz helyzetbe kerültünk.

Éjfél után egy óra lehetett, kimentem az udvarba. Az áthatolhatatlan sötét éjszakát messze délen vörös fény világította be. Olyan volt, mintha bíborpalástot öltött volna az ég. Tompa, mély buffogást sodort felénk a tavasz eleji szél. Futottam be, csöndben ébresztettem Keszthelyi Jóskát:

— Gyere csak, itt valami kalamajka készül...

Ketten álltunk az udvaron.

— Mindjárt riadó lesz — mondtam.

Úgy emlékszem, mintha ma történne: fél kettőkor riadóztattak bennünket. Csak később ismertük meg az okát: néhány német hadtest, keresve a többivel a találkozást, áttört a Dráva védővonalán és nyomult befelé. Veszélyes volt, mert ha sikerül megvetni a lábukat, akkor jött volna utánuk a körülzárt többi hadtest is és hátbatámadhatták volna a Magyarországon harcoló szovjet csapatokat.

Most kösd föl Rezső a fehérneműt, itt nem lesz kímélet! Vagy elpusztulunk, vagy győzünk. Mit mondjak? Nagyon sokan meghaltak, a csata végén alig pár százan lézengtünk, de győztünk. Minden házért, minden talpalatnyi földért véres küzdelmet vívtunk. Sokszor elszakadtunk egymástól, azt sem tudtuk merre vagyunk. Mindegy, itt az életért megy a harc, aki elfárad, elcsügged, az a halál fia. És bennünk bíznak is.

Szegény Keszthelyi Jóska, ha eszembe jut, mosolygok, most már ő is, de akkor... Előnyomulás közben egyszer csak fölkiáltott: „Jaj, meghalok!" A szívéhez kapott és elkezdett futni. Na mondom, ilyen halottat sem láttam még. Szóval, az történt hogy Szabó Pösztör Erzsi — ő is pécsi, most Kónyánénak hívják — arcát súrolta egy golyó s aztán a néhány lépéssel utána haladó Jóska szívébe — fúródik, ha a bőrtárca és benne lévő ezüst penkala föl nem fogja. Hallottam már ilyen esetről és akkor személyesen is meggyőződtem róla a szétroncsolt ceruza mellett találtuk meg a golyót. Levelezek Keszthelyi Jóskával, a múlt hetekben írta, hogy még őrzi...

Én csak egy pár öreg bakancsot tartogatok — emlékül. Azóta sem volt a lábamon. Hol nem jártam benne?! Suhogó, hajladozó nádas között térdig vízben. Felderítőben voltunk, azt gondoltuk, ezt a szakaszt csak nem őrzik annyira, mint az erdőt meg a sík terepet. Mégcsak átjutottunk az őrök láncolatán, láttuk is a németek páncéltörőit — de jó lett volna belőlük néhány. — vázlatot is készítettünk elhelyezésükről, ahogy ezt parancsba kaptuk. Hanem vissza felé németekbe botlottunk. Le a vízbe, a sás közül lőttük egymást veszettül, közben igyekeztünk minél közelebb kerülni a mi vonalunkhoz. Ott észrevették, hogy bajba kerültünk és zárótűzzel igyekeztek segíteni rajtunk. Nagy nehezen kijutottunk a kutyaszorítóból. Sajnos négy jó elvtársunkat elveszítettük... Ez a bakancs egyetlen tárgyi emlékem azokról a hónapokról.

IGY TÖRTÉNT. Tudom, keveset mondtam el belőle, de hát régen volt és az ember könnyen is feledi.

Feljegyezte:
BOCZ JÓZSEF

Komló felszabadulása emlékére

Borongós, esős őszi idő volt. Az erdők felől jövő repülők búgásába belesikoltott a szirénа. Az óvóhelyek megteltek elcsigázott emberekkel és sápadt arcú gyerekekkel. A front már egészen közel ért Komlóhoz, áthallatszott a tankok, aknavetők harci zaja.

A főutcán utolsó útját járta a kakastollas. A csendőrsön Varga tiszt helyettes úr utoljára fogadta Czéder Ferenc, Deák Ferenc, Reinhardt András, Nemesi József bányászokat, akik utoljára teszik eleget jelentkezési kötelezettségüknek. A község és bánya vezetői lázas sietséggel rakták vonatra az üzemek értékes anyagait, a villamos erőmű turbina regulátorait, a motorokat, tartalék szivattyúkat, az összes golyóscsapágyakat, a szigetelt huzalok nagyobb részét, az összes írógépeket, számlázó gépeket, az elszámolásokat, a nyugdíjasok és sportalapok összes pénzkészletét, egy vagon bőrt és gépszíjat, az élelemtárból elszállították a textíliák 80 százalékát, az összes cukrot, szappant, sót, 5 mázsa zsírt és 2 vagon burgonyát. Szeli főtanácsos, Kovács százados üzemi katonai parancsnok és Hegybíró főjegyző félt a felelősségrevonástól, 1942-ben ők küldték halálba a munkásmozgalom 16 vezetőjét. Most sietve mentették irhájukat, magukkal ragadva, ami csak mozdítható.

A kis bányászfaluban megállt az élet megállt a munka. A komlói nyilas szervező, Körtevélyesi Pál ugyan elosont, de voltak még hívei, akik a zűrzavart kihasználva, a hatalmat két napig megragadták. Maguk között elosztották a még megmaradt élelmet és ruházati cikket. A kultúrház pincéjéből kannaszám hordták a bort. Nem is sejtették, hogy a piros zászló már november közepén titokban egy Ujtelep IV. sori kis bányászházban elkészült. A fehér anyagot pirosra festették a szorgos bányászasszonyok keze.

November 30-án Zobák felől megérkezett a felszabadítók hadserege. A titokban elkészült kicsi piros zászlót Balázs József bányász tartotta a magasba. Pillanatok alatt benépesedett a főutca. Megérkezett az örömnagy pillanata együtt ölelkeztek ünepeltek oroszok magyarok, akiket 25 évig szétszakított a Horthy-fasizmus.

Másnap megindult az új élet, az építés, a szervezés a munka. A dolgozók elfoglalták és a bányát. Az ötös munkástanács tagjai — Czéder János Schreiber István Reinhardt András Deák Ferenc, Czéder Ferenc — bányászok, kommunisták. Szervezték és életre keltették a szakszervezetet pártszervezetet, megalakították a 60 tagú munkásőrséget. Ott voltak közöttük Haui Péter, Sütő Mihály, Kovács János vadász, Vörös József, Mehlmann Menyhért, Kis Kovács János, Pálfalvi Mihály, id. Bánusz János, Balázs Sebestyén, Galócz József és még sokan mások, akik büszkén tűzték ki a kultúrház ormára a titokban készült kicsi piros zászlót, amely azt hírdette, hogy megszűnt az elnyomás, a kizsákmányolás, megszületett a munkásosztály szabadsága.

Deák Ferenc
az anyagellátó üzem pártszervezetének titkára.

Kigyulladt a fény a pellérdi halastó partján

A Baranya megyei Villanyszerelő Vállalat és az Áramszolgáltató Vállalat befejezte a pellérdi halgazdaság halastava környékének villamosítását. November 21-én a halastó partján már kigyulladt a villanyfény.

Vissza van még a szivattyúmotorok bekötése. Ha ez is elkészül, akkor a pellérdi halastó vizét, az eddigi benzinmotor helyett, villamosáram segítségével vezetik majd le. A szivattyúmotorok bekötését a jövő héten kezdik meg.

SZÜLETÉS

1944. november 28., kedd. *Hat óra körül jár az idő. Esik az eső. Sáros, kávészínű víz ömlik a lejtős utcákból. Itt-ott eldugulnak a levezető csatornák, de ki törődik most ezzel?*

A Mecsek oldalában lövészárkot ásnak. A Megyeri úton gépágyúk állnak. Akna vijjog. A torkolattüzek adják most a város közvilágítását. De kinek is van most közvilágításra szüksége? Annak a néhány csoport német katonának, amely már megkezdte a „tervszerű" visszavonulást? Nem, nekik nem kell. Annyi piszkot összehordtak itt Magyarországon március 19-e óta, amióta Sztójai Döme úr, a volt berlini nagykövet miniszterelnöki kinevezésével együtt a nyakunkba zúdította őket, hogy jobb, ha sötétben távoznak.

— Hova, hova kamerádok?

— Was geht das Ihnen an? (Mi köze hozzá?) — csattan a menet oldalán haladó német tiszt hangja Horváthra, akinek a karján jól látható a nyilaskeresztes karszalag.

— A kutyaistenit — néz Horváth az egyre távolodó németek után. — Hát valóban igaz lenne? Innen is pucolni kell?

Autó rohan el Horváth mellett és arcát, ruháját telefröcsköli sárral. Horváth tehetetlenül rázza az öklét.

— Gazemberek, ezt igértétek? Hol a győzelem?

Távoli hatalmas robbanás reszketteti meg a levegőt. Horváth a géppisztolyához kap.

— Pucolnak a németek. — súgdossák az emberek és összébújnak az óvóhelyen. — Azt mondják Szederkénynél már áttörtek az oroszok. Ha minden jól megy, reggelre itt lesznek.

— Biztos? — szegezi tekintetét Tóthné Balogh Gáspárra, aki az imént tért vissza a szomszédos óvóhelyről.

— Biztos? Ugyan mi biztos most? Nyugodjon meg, itt lesznek...

— Talán kibírom még addig? — sóhajt Tóthné és az óvóhely bal sarka felé tart, ahol az ő ágya van. A férfiak tovább beszélnek.

— Mit bánom én, ha jönnek, ha nem jönnek, csak ennek a ramazurinak legyen már egyszer vége! Elég volt a háborúból! Hogy nem tudtam előbb megdögleni. Nem elég egy, nekem két háborút kell keresztül vészelni — szitkozódik Bacsó bácsi, aki a féllábát valahol az olasz fronton hagyta 1917-ben.

Az emberek elhallgattak. Borzasztó is ez a bizonytalanság. Az ember nem tudja, hogy mi következik: az élet, vagy a halál? Sokuknak talán már mindegy. Annyira elfásultak az örökös halálvárásban, hogy nem is tudják, mit várnak. Valamennyiök közül Tóthné tudja a legjobban, hogy mi is az az élet. Hiszen szíve alatt már megmozdult, kikívánkozik az élet. Még nem tudja, mi lesz: fiú, lány? Mindegy! Mocskos világ! Azért hozza a világra, hogy küllön-küllön haljanak meg?!

— Nem bírom tovább...

— Maradjon nyugodtan — szól Borsainé a vajúdó asszonyra. — Ennek be kell következni. Az életet nem lehet megállítani...

— De ilyenkor?

— Ilyenkor is.

Tóthné megnyugodott. A bőbiskolók felébredtek és tovább folytatták a félbeszakadt beszélgetést. Azt latolgatták, hogy mi következik ezután? Persze, választ senki sem tudott adni erre, de mégis jól esett, hogy hallották egymás hangját.

Odakint még mindig esett. *Sötét volt, és nagy csend. Ugy látszik pihenőt tartanak a németek. Vagy talán elmentek? Nem! A lépcsőn kopogás hallatszik. Hamarosan felnyílik az óvóhely ajtaja és két német katona jelenik meg a gyertya pislákoló fényénél.*

— Sind hier soldaten? — lép előre a magasabb.

Az emberek csak néznek. Szólni sem tudnak a meglepetéstől. Nem ezt várták.

A magasabb német beljebb jön, a másik az ajtónál marad. A német körülnéz. Megáll a vajúdó asszony mellett és hosszan nézi, mint líheg.

— Gut! — csettint a szájával és int társának, hogy minden rendben, mehetnek.

— Menjetek! — szólal meg Nagy István, amikor már a németek becsukták maguk mögött az ajtót. — Menjetek! Azt sem bánom, ha a pokolba.

Több szó nem esett. Viharelőtti csend borult az óvóhelyre, amit időnként Tóthné jajgatása tört meg. Nincs mire várni, ha még oly veszélyes is, orvost kell keríteni.

— Én elmegyek, — vállalkozik Nagy István.

— Mindegy, hogy itt, vagy az utcán döglök meg.

A percek óráknak tűntek, *a másodpercek pedig perceknek. A férfiak úgy érezték, hogy már órák óta ülnek így elfordultan a sötétben, pedig csak alig pár perce szólt nekik Vargáné, a szülésznő, akit a harmadik óvóhelyről kerítettek elő, hogy forduljanak el.*

Ők csak a jajgatást és a szülésznő utasításait hallották.

— Istenem, istenem, hogy ilyet is meg kellett érnünk — sápítoztak az asszonyok.

Hol a halál, hol az élet hozza rémületbe az óvóhely lakóit. Ilyen kérdések foglalkoztatják most az embereket: „Dögvész idején mi szükség az életre! Talán az, hogy legyen mit pusztítani? És mi lesz a gyerekkel, ha mégis megszülletik? Frontra megy majd, mint az apja? Hát nem lenne jobb, ha egyáltalán meg se születne?"

Tóthné is így vélekedett. De hát mit tegyen? Talán mégis, mégis jobb lesz majd a fiának, vagy lányának?

Hajnali három óra volt és Nagy István még mindig nem tért vissza. Nem tudni, mi történhetett vele.

— Nehéz szülés! — egyenesedett ki a szülésznő, — kevés ilyen szülésem volt és lesz.

Lesz? Ő még ilyenre is gondol: lesz. Hát valóban lesz?

— Oáh, oáh — tölti be az óvóhely halotti csendjét egy cérnavékony hang. Gyenge, erőtlen, de képes arra, hogy az embereket elfordítsa a halál gondolatától.

A férfiak felállnak, az asszonyok örömkönnyeket hullatnak. A szülésznő felemeli az újszülöttet és az anya felé tartja.

— Fiú!

— Istvánka, Pityú! Gyerekem...

— Nyemci nyet?! — tört be ebbe az ünnepélyes pillanatba egy mély, tisztacsengésű hang. Szokatlan volt a fülnek ez a nyelv, de amikor odanéztek az óvóhely ajtajához, ahol két prémessapkás, géppisztolyos katona állt, mindent megértettek. Azt is, hogy lesz élet. Hiszen ezeknek a járadt katonáknak az arcáról is ezt lehetett leolvasni.

— Nincs német! — áll oda a katonák elé Bacsó István. — Elmentek. Örökre elmentek.

Az oroszok beljebb jöttek, a biztonság kedvéért körülnéztek.

— Vot málcsik! — mutat az újszülöttre az egyik orosz. Odaül az ágy szélére és hosszan nézi, hol az anyát, hol a gyereket. A köpenye alatt matat valamit. Lassan előhúz egy irattárcát. Kinyitja és egy fényképet vesz elő. A fényképen kisfiú látható. Szőke, akár az apja. Nevet. Látszik, hogy nagyon örül az életnek.

— Nyemci ubili (A németek megölték) — csuklik el a sok vért látott harcos hangja és visszahelyezi a képet az irattárcába. Lassan feláll. Mégegyszer megnézi a gyereket és int a társának, hogy mehetnek.

Nem szól többet egy szót sem. *Minek is? Mindenki megértette.*

Az ajtó nyikordul és a két orosz eltűnik. Kint csend van. Az eső elállt. Az ablakon gyér fény tör be.

Hajnalodik.

Szalai János

A vasasi Petőfi-aknán
már december 10-et mutat a naptár

Nincs ebben semmi meglepő. Sőt a vasasi Petőfi-akna vezetői, dolgozói szerint ez nagyon is természetes. Az a „naptár" ugyanis, amelyről szó van, nem 24 óránként jelzi a napok múlását, hanem aszerint, hogy Petőfi-akna bányászai teljesítették-e vagy sem a napi tervüket. S mivel Petőfi-aknán ebben az évben rendszerint túlteljesítették, a szóbanforgó „naptárnak" gyorsabban fogytak a lapjai.

Íme, néhány példa! A bányaüzem október végéig 104.2 százalékra teljesítette esedékes éves tervét és így

9210 tonna szenet termelt terven felül

A termelés hónapról hónapra egyenletes volt. Az első hat hónap átlaga pedig — amelynek eredményeként hatodszor nyerték el az élüzem címet — 103,7 százalékra alakult. A vasasi bányászok az esedékes havi tervüket jelenleg is több, mint hat százalékkal túlteljesítik s ha ezt így folytatják továbbra is, valószínűleg december közepére teljesítik 1958. évi tervüket.

A naptár tehát jogosan jelez november 29-én december 10-ét. Erre pedig valamennyi vasasi bányász büszke lehet. De nemcsak erre — másra is.

Arra például, hogy ezt a kiemelkedően szép termelési sikert nem túlzott erőfeszítések árán, nem pótműszakokkal, nem rablógazdálkodással, hanem nyugodt, tervszerű munkával, a munkakörülmények állandó javítását is szorgalmazva, a feltárási és a fenntartási célokat is megvalósítva érték el.

Ezzel kapcsolatban több jellemző példát lehet megemlíteni. Egy évvel ezelőtt az egyik legnagyobb problémát az elegendő üres csille biztosítása okozta. Akkori csilleparkjuk sem számban, sem minőségben nem érte el a kívánt színvonalat. Olyan csilléket is használniok kellett, amelyekből a fele szén már szállítás közben kihullt. Ezek után elképzelhető, milyen volt a vágányzat állapota, mennyi időt kellett a vágatok rendbentartására fordítani.

S ma?

A bányaüzemnek van elegendő csilléje. Ürescsillehiányról senki sem panaszkodik. A csilléik többsége új, vagy felújított.

Még ennél is megnyugtatóbb a bányaüzem vezetői, munkásai számára az a tudat, hogy feltárási és elővájási terveik teljesítésének eredményeként ma már

van elegendő tartalék munkahelyük.

Vasason gyakorlattá vált, hogy hogy a művelés alatt álló fejtések pótlásáról egy évre előre gondoskodnak. Igy nem érheti őket meglepetés.

Nem is érte. Amikor például a IX. szinti 10-es telepi fejtésben geológiai nehézségek miatt csökkenteni kellett a fejtésben dolgozók számát, a feleslegessé vált létszámot azonnal a 14-es telepi tartalék fejtésbe tudták irányítani. Előfordult az is, hogy két hét alatt három fejtésben meg kellett szüntetni a munkát. A napi tervet akkor is teljesítették.

Az elővájási, feltárási, de különösen a fenntartási tervek teljesítése jelentős mértékben elősegítette a bánya állapotának a javítását. Egy évvel ezelőtt a bánya összes vágatainak 17,3 százaléka nem felelt meg a biztonsági követelményeknek. Ma a nem megfelelő vágatok aránya 14,4 százalék. Ezt a közel 3 százalékos javulást főleg a fő szállító vágatok korszerűsítésével érték el. Mert Vasason a vágatkorszerűsítésre is igen nagy gondot fordítanak. Az e téren elért eredményekkel mégsem elégedettek. Mielőbb be szeretnék hozni azt a lemaradást, ami más bányákkal szemben náluk a vágatkorszerűsítésnél mutatkozik. Éppen ezért a meddővágatokat már kihajtásukkor azonnal korszerű elemekkel biztosítják.

A bánya állapotának javulását tükrözi

ezen kívül, hogy egyre több helyen nyílik mód a gyűjtő és a munkahelyi szállítás megkönnyítésére, sőt egyes helyeken a gépesítésére is. Az első és a nyolcadik szinten például a gyűjtőszállítást már a gépek végzik. A munkahelyi szállítás gépesítéséhez azonban a fejtési alapvágatok további, gyorsabb ütemű korszerűsítése szükséges.

Mindebből megállapítható, hogy Petőfi-aknán ebben az esztendőben nemcsak a termelés fokozása, hanem a bányamunka könnyebbé, biztonságosabbá tétele terén is jelentős eredményeket értek el. Ez pedig kihatott a teljesítmények alakulására is.

De nézzük a számokat.

1957. év októberében a vasasi bányászok fejtési teljesítménye nyersszénben számítva 2685 kiló volt műszakonként. Jelenleg — tehát 1958. év októberében — az egy főre eső fejtési átlagteljesítmény 3245 kiló/műszak.

Hasonló képet nyújt az összüzemi teljesítmény alakulása is. Amíg 1957. októberében 1084 kilogramm volt az egy összüzemi műszakra eső átlagteljesítmény, most 1958. októberében az összüzemi teljesítmény 1118 kilogramm/műszakot tett ki.

Az elővájási és a fenntartási teljesítmények alakulása már nem ilyen kedvező. A meddő elővájók műszakonkénti átlagteljesítménye ugyanis az 1957. évi 13 centiméterről 11,6 centiméterre csökkent, s az 1957. évi 17,7 centiméterről 16,4 centiméterre csökkent a fenntartók teljesítménye is. Itt persze, meg kell jegyezni, hogy az elővájók és a fenntartók teljesítményének bizonyos mérvű csökkenése indokolt, mert a korszerű elemekkel való biztosítás sokkal több munkát igényel, mint a trapéz-ácsolás.

A jövő évben

a vasasi bányászokra háruló feladatok megkövetelik, hogy a bányamunka minden területén tovább javuljanak a teljesítmények. Ehhez a szükséges műszaki feltételek nagy részben már biztosítva vannak. Az idei év tapasztalatai pedig azt mutatják, hogy a vasasi bányászok a jövő esztendőben is igyekeznek majd sikereiket gyarapítani.

Mesterfalvi Gyula.

Autóbusz vagy villamos?
Közlekedési vitaest Pécsett

Érdekes vitaestet rendezett Pécs város közlekedésfejlesztéséről pénteken este a Közlekedéstudományi Egyesület helyi csoportja a MTESZ-székház előadótermében, amely zsúfolásig megtelt a meghívottakkal és érdeklődőkkel. A vitaesten megjelent Papp János elvtárs, az MSZMP megyei pártbizottsága ipari és közlekedési osztályának vezetője, valamint számos közlekedési dolgozó.

A vitaestet Tóth József vasútigazgató, az egyesület helyi csoportjának elnöke nyitotta meg. Rámutatott arra: Pécsett már évek hosszú sora óta húzódó, de még mindig eldöntetlen vita, vajon a villamos, az autóbusz, vagy a trolibusz oldja-e meg a város lakosságának közlekedési problémáját. Most elkészült Pécs közlekedésfejlesztési terve és mielőtt állást foglalnának, hogy a három közlekedési eszköz közül melyiket választják, figyelembe kell venni a gazdasági szempontokat, melyik jármű a leggyorsabb, melyik szolgálja legjobban az utazóközönség kényelmét, de szem előtt kell tartani a perspektivikus lehetőségeket, a város két irányban való gyors fejlődését is.

Az elnöki megnyitóbeszéd után Györffy Lajos, budapesti mérnök ismertette Pécs, Miskolc, Szeged, Debrecen és Szombathely közlekedésének múltját és jelenét, majd Berczik András szakosztályvezető (Budapest) a vidéki városok tömegközlekedésének jövőjéről beszélt, különös tekintettel Pécsre. Hangsúlyozta, hogy a vidéki városokban, sőt Budapesten is, az egyvágányú villamosvasúti közlekedés már idejét múlta. Ezért az egyvágányú villamosvasúti sineket már több helyen felszedték és autóbuszjáratokat létesítettek. Ugyanezt javasolja az Ut- és Vasúttervező Vállalat most elkészült közlekedésfejlesztési terve is, amelyet Pécs város tanácsa dolgoztatott ki. Ezzel a városi tanács egyedülálló, úttörő munkát végeztetett. Véleménye szerint is a pécsi villamosközlekedés felszámolása esetén, 25—30 újabb autóbusz beállítása megoldaná a jelenlegi közlekedési problémát.

Szabó Dezső, a Budapesti Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem előadója hozzászólásában konkrét statisztikai adatokkal támasztotta alá, hogy Pécsett a közlekedést csakis újabb autóbuszok beállításával lehet megoldani, mert ez gazdaságosabb, gyorsabb mint a villamos, kényelmesebb.

A vitaest résztvevőinek nagy többsége — még azok is, akik korábban még a villamosvasút fenntartását és meghosszabbítását kívánták — az autóbuszközlekedés továbbfejlesztése mellett foglaltak állást. Hiányossága volt ennek a vitaestnek, hogy a megjelentek előtt nem ismertették az Ut- és Vasúttervező Vállalat által elkészített pécsi közlekedésfejlesztési tervet, illetve ennek első részét, amely a jelenlegi közlekedési problémák megoldását célozza.

Befejezték
a szabolcsi légakna mélyítését

A Pécsi Szénbányászati Tröszt pécsszabolcsi bányakerületének kapacitását 329 millió forintos összberuházással növelik.

E munkák jelentős állomásaként befejezték az új légakna mélyítését. A légaknát a továbbiakban szállítógéppel, ventillátorral látják el és vágatokkal összekötik István-aknával, amelynek nyugati bányamezőjéből évente mintegy 400 millió köbméter gázos, elhasznált levegőt távolít majd el.

Ünnepi megemlékezés
Pécs és Baranya felszabadulásának 14. évfordulója alkalmából

(Folytatás az 1. oldalról)

A falvak százait villamosítottuk. Ma már alig van Baranyában néhány olyan falu, ahol ne égne a villany, s a villanyáram biztosítására Pécsett most épül az ország legnagyobb erőműve. Már hat termelőszövetkezeti szocialista községünk is van s nem múlik el olyan hét, hogy újabb termelőszövetkezet ne alakulna.

Most nyolc éve végleg felszámoltuk a horthysta államgépezet maradványait s létrehoztuk a nép uralmát valóban kifejező szocialista, szovjet típusú tanácsrendszert. *A napokban lezajlott harmadik tanácsválasztás eredménye megmutatta, hogy dolgozó népünk egyet ért pártunk politikájával, egyet ért a szocializmus építésével, helyesli szuverénitásunk megőrzését, a szocialista tábor segítségével akarja és erősíti a békéért vívott harcot.* A két évvel ezelőtti ellenforradalmi lázadás alkalmával megtanulta még világosabban látni, hogy bármerre való letérés a marxi—lenini útról, újabb rabsághoz, újabb leigázottsághoz vezet. Pártunk és kormányunk olyan úton vezeti népünket, amelyen higgadt, egyenletesen növekvő tempóval behozzuk az ellenforradalom okozta elmaradásunkat s a szocialista tábor segítségével felzárkózhatunk a testvéri népek mellé.

Ezzel a politikával egyetértett népünk, amikor a választás napján a legtisztább demokratizmus alapján reánk adta szavazatát. Ellenségeink az imperialista gyújtogatók nem örülnek a szocializmus sikereinek. Háborús zavarkeltéssel, hisztérikus cselszövésekkel, gazdasági intézkedésekkel próbálnak feltartóztatni utunkon. Támadó erődövezetet építenek körénk. Ez az erődlánc azonban minduntalan elpattan. A szocializmus, a béke erői minden nap elmúltával legyőzhetetlenebbé válnak.

Most emlékezzünk tehát, elvtársak, a köszönet és hála szavaival a Szovjetunió Kommunista Pártjára, a szovjet kormányra, a hős szovjet hadsereg tehetséges hadvezéreire és dicső katonáira, az egész testvéri szovjet népre, akik biztosították a Nagy Honvédő Háború győzelmeit és ezzel együtt hazánk felszabadítását.

Kérjük a körünkben megjelent szovjet elvtársakat: tolmácsolják mindezt harcostársaiknak, hozzátartozóiknak, a testvéri szovjet népnek.

Használják ki jobban a gépkocsikat!

Áprilisban jelent meg a közlekedés- és postaügyi miniszter rendelete, amelyben szabályozta a rövidtávú, — harminc kilométeren belüli — áruszállítások lebonyolítását. A rendelet szerint a fuvarozótatók harminc kilométeres körzeten belül csak tehergépkocsival fuvaroztathatják szállítmányaikat.

Az elmúlt hónapokban már születtek eredmények, *a szállíttatók nagy része megértette, hogy rövidebb távolságra kifizetőbb gépkocsival szállítani* és megértette azt is, hogy a népgazdaság elsőrendű érdeke vasúti kocsikat felszabadítani a hosszútávú, elsőrendűen fontos szállítások céljaira. Igy a Pécsi Dohánygyár, a Keményítőgyár, a TÜZÉP és még több vállalat át is tért fokozatosan a harminc kilométeren belüli szállítások esetében a közúti szállításra.

A gépkocsiszállítás előnyei igen sokrétűek. Segítségével — ha csak nem iparvágányról iparvágányra történő szállításról van szó, ami nem általános — mellőzhető az igen költséges helyifuvar, ami egyszersmind kétszeres rakodást is jelent. Ez főképpen a szállításra érzékeny, törékeny áruknál tetemes károkat is okozhat az áru rongálódásából kifolyólag. A gépkocsiszállítás gyorsabb is, mint a vasuti szállítás, ami rövid távolságon szintén nem hagyható figyelmen kívül és különösen romlandó árufélék szállításánál jelent a vasúttal szemben igen nagy előnyt.

A rendelet és a gépkocsiszállítás előnyös volta ellenére azonban, még vannak vállalatok, ahol görcsösen ragaszkodnak a régihez, jelen esetben a vasuti szállításhoz.

A sásdi téglagyár például nem hajlandó gépkocsin szállítani Komlóra a téglát. Az AKIG-hoz érkezett jelentés szerint a téglagyárban kijelentették, hogy inkább elszállítják a téglát vasúton Mohácsra, mintsem gépkocsival Komlóra. Ezzel elérnék azt, hogy Komló téglaszükségletét Mohácsról kellene fedezni — sásdi téglával. Ennek az álláspontnak a helytelenségéről aligha kell bővebben beszélni . . .

A gépkocsiszállítások lebonyolításához a közeljövőben tíztonnás tehergépkocsikkal is bővül majd a teherfuvarozási vállalatok autóparkja. Hűtőkocsikat is kapnak majd, amelyekkel megoldható lesz a romlandó áruk, — főképpen élelmiszerek, hús, stb — szállítása is. Ezenkívül a *lehetőségek szerint sor kerül a gépkocsipark tipizálására is, azaz az egyfajta árut ugyanazzal a gépkocsival szállítják.* Tehát az a kocsi, amely ma élőállatot szállított, holnap nem szállít zöldségfélét, stb.

A rövidtávú vasuti szállítások közútra való áttelepítésében természetesen nemcsak a KPM autóközlekedési vállalatai, hanem a célfuvarozó és egyéb vállalatok gépkocsijai is részt vesznek.

A rövidtávú vasuti szállítások teljes egészében való átvétele gyorsabban és könnyebben menne, ha a jelenlegi autópark jobban ki lenne használva. *A harmadik negyedév folyamán a KPM autóközlekedési vállalatok gépkocsiparkja csak 52,9 kihasználás mellett közlekedett.* Ez a szám azt mutatja, hogy sok volt az üresjárat, hosszú volt a fuvarok közötti rakodási idő, nem volt meg a maximális terhelés, a gépkocsik nem voltak jól kihasználva. Feltehető, hogy a célfuvarozó vállalatok kocsikihasználása sem kedvezőbb, az egyéb vállalati gépkocsik kihasználási foka pedig még rosszabb.

Egyszerű módszerekkel is el lehet érni, hogy a gépkocsik kihasználási százaléka emelkedjék. Nem egy esetben előfordul, hogy három és fél tonnás kocsikkal csak pár mázsa — vagy még kevesebb — árut szállítanak. *Nem egy esetben a vállalatok nem tudják kellően kihasználni a gépkocsikat, de ennek ellenére nem engedik át más területre, inkább állni hagyják őket telephelyükön.* Eléggé általános, hogy a teherautóval rendelkező vállalatok nem jelentik az AKIG menetirányító szolgálatánál, ha nagyobb távolságra mennek üresen. Pedig ilyen esetben mindenkor biztosítanak szállítmányt a gépkocsiknak, — amire a vállalat sem fizet rá, hiszen megkapja a díjszabás szerinti fuvardíjat, ugyanakkor jelentős segítséget nyújt a fuvarozó vállalatoknak.

A gépkocsik jobb kihasználása érdekében az Autóközlekedési Igazgatóság a jövő év januárjától kiterjeszti az ellenőrzését az autók kihasználására is. Főként arra, hogy a szállító gépkocsik milyen terheléssel futnak, nem tesznek-e meg felesleges kilométereket terhelés nélkül? Ezzel is elő kívánják segíteni a gépkocsifuvarozásra háruló nagy feladatok megoldását.

Igyunk sört
a gyógyszertárban is?

Nem tudom, hogy kinek az ötlete volt. És azt sem sikerült kinyomoznom, hogy az illető reklámszakember-e. Annyi azonban bizonyos: igen lelkes híve lehet a „folyékony kenyér"-nek. Főleg, ha a Pannonia Sörgyár készítményeiről van szó.

Ezért olyan hirdetési formát talált ki, amely egyedül áll a pécsi reklám történetében. A Petőfi Sándor és a Doktor Sándor utca sarkára, az újonnan felszerelt villanyóra alá, két színes üvegtáblát helyezett el. Az egyik szövege: „Igyon palack sört is! Pannonia Extra világos sörkülönlegesség. 18 B°. Pannonia Sörgyár, Pécs. Bolti ára 8 F." A másik szövege: „Igyon üveg sört is! Porter sör, barna sörkülönlegesség, gyártja Pannonia Sörgyár, Pécs."

A szöveggel nincs baj, csak a hely kiválasztásával. Mert ez a reklám éppen a gyógyszertár bejárata fölött van, ahol azelőtt az a felirat állt, hogy „Gyógyszertár". Ha a reklám vonalán így „haladunk", akkor rövidesen megérjük azt is, hogy a pécsi vendéglők bejárata fölé is új hirdetési táblákat helyeznek majd el. Például ilyen szöveggel: „Gyógyszertár. Használjon penicillint is! A legjobb gyógyszer. Gyártja a Gyógyszer és Tápszergyár, Budapest."

Addig is, amíg idáig „fejlődünk", a Gyógyszertár Vállalat eltűntethetné a gyógyszertár fölé nem való reklámot!

P. J.

Alkalmi kiárusítás

kezdődött az állami és szövetkezeti kereskedelem boltjaiban. Ismét sok, jó minőségű ruházati cikk árát csökkentették 10—15 százalékkal. A kiárusításban részt vesznek a Pécsi Állami Áruházon kívül, a Kosstuh Lajos utcai 10-es, 12-es, 15-ös és 17-es, a Jókai téri 7-es, 34-es, a Széchenyi tér 1 és Bem utcai 5-ös és 32-es Ruházati Boltok is. A csökkentett árú cikkekből nagy mennyiséget juttattak el Komlóra, Mohácsra és a tárási székhelyekre. Az árak igen kedvezőek. Például női bőrtalpú cipőt 272 helyett 200, női bőrtalpú szandált 194 és 197 helyett 120, tweed kabátszövetet 130 helyett 90, csíkos kamgárn szövetet 185 helyett 120, gyapjúsálat 120 helyett 80 forintért árusítanak.

A vásárlóerő és árualap

A lakosság vásárlóereje és a lakosság részére eladásra szánt áruk közti helyes arány kialakítása tulajdonképpen része annak a problémának, hogy a társadalom által termelt termékeket miként osszuk el. Szoros kapcsolatban áll az életszínvonal kérdésével, ennélfogva nem véletlen, hogy a vásárlóerő és árualap fogalmával manapság oly gyakran találkozunk.

Ez a probléma — a lakosság vásárlóerejének kielégítése — az állandóan időszerű gazdasági kérdéseink közé tartozik, amely közgazdászainkat gyakorta foglalkoztatja.

Mielőtt a vásárlóerő és árualap időszerű konkrét kérdéseire rátérnénk, helyén való lenne néhány idevágó elnevezés fogalmi meghatározását tisztázni, melyeknek ismertetése ebben a témakörben szükséges.

Kezdjük magával a vásárlóerővel.

A vásárlóerő

az ország lakosainak valamely időpontban birtokában lévő készpénzkészletének és takarékbetét követelésének az a része, amelynek rendeltetése, hogy áruk vásárlására fordítsák. Máskülönben a lakosság vásárló erejét fizetőképes keresletnek is szokták nevezni.

A vásárlóerő nem egyenlő a lakosság valamely időpontban meglévő teljes pénzkészletével, mert a lakosság teljes pénzkészletének az adott időpontban nemcsak az a rendeltetése, hogy teljes egészében árut vásároljanak belőle. A lakosság pénzkészlete egy része különböző szolgáltatások (utazás, mozi, színház, stb.) ellenértékére, adófizetés, stb. céljaira áll rendelkezésre. Emellett a *vásárlóerő nagyobb mint a készpénzben meglévő vásárlóerő,* mert a takarékbetétek olyan, pillanatnyilag nem készpénzben meglévő, de készpénzre bármikor átváltható követelést jelentenek, amelynek nagy része jövőbeni áruvásárlás érdekében történt megtakarításokat testesít meg, tehát a takarékbetét-állomány nagy része úgynevezett „potenciális" vásárlóerő.

Vizsgáljuk meg, hogy milyen forrásokból keletkezik a vásárlóerő? Különféle jövedelmekből: először is munkabérjövedelmekből (ebből táplálkozik, nyer utánpótlást a bérből élők vásárlóereje), a mezőgazdasági termékeknek a felvásárló állami vállalatok és szövetkezetek által végzett felvásárlásból (ez a parasztság vásárlóerejének fő forrása). Keletkezik továbbá nyugdíjakból, táppénzből, ösztöndíjakból, jutalmakból, segélyekből, magánszemélyeknek közületek részére végzett munkáinak díjaiból, stb. A parasztságnak a lakosság részére közvetlenül történő szabadpiaci eladásai, vagy a lakosságnak a magániparosoknál történő vásárlásai, munkavégeztetései az összvásárlóerőt nem növelik, csupán a lakosságon belüli vásárlóerő-átrétegeződést idézik elő.

Az árualap:

a lakosság fogyasztási szükségleteinek kielégítésére rendelkezésre álló árumennyiség. Tágabb értelemben árualap az országban belső fogyasztásra szánt és arra alkalmas minden, eladásra váró áru, amiknek forrása a hazai ipari és mezőgazdasági termelés, továbbá az import.

A vásárlóerőnek és az árualapnak egyensúlyban kell lennie. Ezt követeli meg a pénz értékállandóságának biztosítása is. Az egyensúly azonban nem egyszerűen mennyiségi kérdés. Az *árualapnak megfelelő összetétellel és választékkal is kell rendelkeznie,* hogy a mindenkori, sőt gyakran változó keresletet ki lehessen elégíteni.

A vásárlóerő és árualap időszerű kérdéseire térve megállapíthatjuk, hogy *ebben az évben is jelentős lépést tettünk előre az összhang megteremtése terén.* Ez korántsem volt könnyű dolog, ha figyelembe vesszük azt, hogy az életszínvonal tudatos, tervszerű emelése mind a bérből élők, mind a parasztság részére jelentős többletjövedelmeket juttatott.

Kereskedelmünk árukészlete

jelenleg mind mennyiségileg, mind minőségileg jobb mint bármikor az utóbbi években. S ha figyelemmel kísérjük a napi sajtó e tárgyú cikkeit, tapasztalhatjuk, hogy iparunk újabb és újabb termékek gyártásával igyekszik az árualapválasztékot bővíteni.

Ezek után felmerül a kérdés, hogy ilyen körülmények között milyen problémákkal kell számolnunk e téren?

A vásárlóerő növekedése miatt feltétlenül választ kell adni arra a fontos közgazdasági kérdésre, hogy *a magasabb életszínvonal hogyan befolyásolja a lakosság keresletének irányát és milyen új igényeket támaszt a kereskedelemmel szemben.* Fontos az igények ismerete azért, mert a fogyasztási cikkek termelését a tényleges igényeknek megfelelően kell megterveznünk.

1953—1957 között a kereskedelmi forgalom országos méretekben 21 milliárd forinttal emelkedett. Az említett időszakban az iparcikkek forgalmának növekedése kétszerese volt az élelmiszereknek. Az iparcikkeken belül a növekedés 43 százaléka a ruházati cikkekre, míg 57 százaléka az egyéb áruféleségekre esett. A kereskedelmi forgalomban bekövetkezett változásokat bizonyítja a Pécs városában eladott áruk összetételének az alábbiak szerint történt alakulása is:

	1954.	1955.	1956.	1957.	1958. I—III.
Elelmiszer	51.7 %	48.— %	49.5 %	45.6 %	46.3 %
Ruházat	32.4 %	35.— %	33.—%	33.5 %	31.7 %
Vegyes iparcikkek	15.9 %	17.— %	17.5 %	20.—%	33.—%
	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Főleg a nagyobb értékű fogyasztási cikkek, háztartási gép, jármű, televíziós készülék, rádió, motorkerékpár, bútor, szőnyeg és építőanyag stb. forgalma nőtt szinte ugrásszerűen.

A kereslet ilyen irányú megváltozása miatt természetes, hogy az említett cikkek termelését gyorsabb ütemben kell fokozni, mint például a ruházati cikkekét.

1957. óta igen nagymértékben

emelkedett a takarékbetétek állománya.

A lakosság kezében lévő pénzmennyiség minden 100 forintjából 1956-ban 7.6, 1957-ben 16.1, 1958-ban 23.2 forint volt, illetve van takarékbetétben. Ez az arány minőségi változást is jelent, mert kifejezi a dolgozók életviszonyaiban bekövetkezett további javulást, amely miatt megnőtt a lehetősége a magasabb értékű fogyasztási cikkek megvásárlása érdekében való takarékoskodásnak.

Ugyanakkor ez a helyzet arra is figyelmeztet — miután a takarékbetétgyűjtés a lakosság részéről nem öncélú —, hogy a jövőben biztosítani kell a keresletnek leginkább megfelelő áruválasztékot. Ennek érdekében úgy vélem, a kereskedelmi szervek igen sokat tehetnek.

Elsősorban szükséges a kereslet-felmérés jelenlegi módszereinek javítása. *A kereskedelem vezetőinek a jövőben jobban figyelembe kell venniök a kereskedelmi hálózat jelzéseit a lakosság által keresett és nem kapható cikkeket illetően.*

A kereslet felmérésében például a tanácstagi beszámolók is segítséget adhatnának, ahol a dolgozók egyébként is elmondják az ilyen irányú panaszaikat. A kereslet-kutatási módszerek továbbfejlesztése érdekében rendszeres gyakorlattá kellene tenni például a különböző kiállítások és árubemutató akciók rendezését, ahol a vásárlókat megkérdeznék, hogy milyen cikkeket vásárolnának szívesen.

Az igényeknek megfelelő árualap-struktúra kialakításában jobban ki kellene használni a helyiipar lehetőségeit. Ebben a vonatkozásban ösztönző lenne, ha a kiskereskedelem egyes tételekre közvetlenül és szabad kiválasztással az iparral köthetné meg szállítási szerződését.

További feladatként

a technika és a divat

gyors változásainak kitett cikkek termelésénél feltétlenül le kellene térni a nagy szériák gyártásáról. A rugalmasabb, mozgékonyabb helyiipart az ilyenek előállításánál kellene az eddiginél nagyobb mértékben igénybe venni.

A kereskedelmi hálózat tapasztalatai szerint a közönség gyakran azért idegenkedik egyes új árufélék megvásárlásától, mert azokat nem ismeri kellően, például csőbútor, műanyagáruk, stb. Véleményem szerint *az új cikkek bevezetésénél a propaganda terén javítani kell a kereskedelem munkáját.*

Segítséget adna ehhez például, ha jelentősebb szaküzletek és áruházak ízléses kivitelű, a vásárlókat megnyerő *prospektusokat, árjegyzékeket* bocsátanának a közönség rendelkezésére.

A lakosság jövedelmi viszonyainak javulásával nemcsak a fogyasztási cikkek iránti igények emelkedtek, hanem természetesen a kulturális ellátást illetően is magasabbak a dolgozók igényei.

Ezért például *fokozottabb mértékben kellene foglalkozni*

új szórakozóhelyek

létesítésével, illetve a meglévők korszerűsítésével. Pécs lakossága például az utóbbi 10 év alatt körülbelül 50 ezer fővel emelkedett. Ennek ellenére a mozik száma változatlan. A színházi férőhelyek száma is csak a Kamaraszínházzal növekedett. Az új városrészekben, mint például Meszes, Bányatelep, Uránváros, a dolgozók kulturális ellátottsága terén igen sok a kívánnivaló.

Hasonló a helyzet a fenti új településeknél a bolthálózat és vendéglátóipari létesítmények tekintetében is. Több ezer lakást tartalmazó települések felépítésével nem történt meg a megfelelő bolt- és vendéglátóipari hálózat kialakítása.

Fentiekben ismertetett néhány gondolat csak töredéke annak, amit ezen a téren tennünk kell. Számos olyan lehetőség van, amelyet fel kell használni annak érdekében, hogy a népgazdasági tervekben előirányzott reáljövedelem emelkedése az elhatározott mértékben meg is valósuljon.

Nagy József,
az MNB. Területi Iroda igazgatója.

Egy év az irodalom szolgálatában

A művészetet szeretni, a művészetért dolgozni szép dolog és ingyen dolgozni érte még szebb. Olyan szép, hogy erre már jelzőt sem talál az ember. Ilyen gondolatok kergetőztek agyamban, amikor ilyeneket hallottam a Pécsi Irodalmi Színpadról:

— Semmivel kezdték. A lakáson próbáltak...

— Földi István gyalog járt be Kertvárosból — ebben talán lehet túlzás — hogy a buszpénz is a kasszában maradjon.

— Csizmeg Lajos Kővágószőlősön segédmunkás és onnan jár be, hogy esténként hódolattal szolgálja a múzsát...

Egy év! Egy év alatt — mert ennyi idős az Irodalmi Színpad — eljutottak odáig, hogy most az Antigoné bemutatásakor azt mondta dr. Jablanczy László, a Népművészeti Intézet osztályvezetője:

— Kultúrpolitikai szempontból óriási jelentősége van az Antigoné bemutatásának. Izlésre neveli ez a közönséget...

Elismerték a munkájukat. Nem volt hiábavaló az egy év, amelynek ilyen állomásai vannak: Arany János, József Attila, Puskin... irodalmi est. Különös jelentősége volt a Puskin-estnek, melyen az országban először mutatták be a világhírű költő Anyegin című verses regényének drámai változatát. Ezt a művet maguk dramatizálták és tudomásunk szerint a Budapesti Irodalmi Színpad is előadja...

Az Irodalmi Színpad tagjaival: Hajnal Ernővel, Horváth Erzsébettel, Lakatos Máriával, Öhmüller Miklóssal, Varga Jánossal, Sugár Győzővel, Baranyai Auréllal, Bolla Dezsővel, Székely Gizellával, Liztzky Gizellával és a többiekkel nemcsak a színpadon, hanem a Pécsi Rádió műsorában is gyakran találkozunk. Körülbelül húsz alkalommal léptek a színpad tagjai a Pécsi Rádió mikrofonja elé e rövid egy év alatt és nevükhöz fűződik három hangjáték előadása is.

Tervek? — Vannak! Felkeresik a város üzemeit, a külterületeket, ahol az irodalom nyelvén kívánnak szólni az emberekhez. A jövőben rendszeresen bemutatják élőszóval is a Jelenkor irodalmi és művészeti folyóirat legsikerültebb műveit. Januárban „A lélek idézése" címmel megszólaltatják azokat az írókat, akik Pécsről indultak el: Csuka Zoltánt, Hunyadi Józsefet, Sásdi Sándort, Kalász Mártont, Kopányi Györgyöt és Weöres Sándort.

Tervükben szerepel ez is: „Baranyai nemzetiségek az Irodalmi Színpadon". Zenés, táncos, irodalmi est lesz ez, amelyet egy későbbi időpontban a Krudy Gyula megemlékezés követ. Az Irodalmi Színpad rendezésében tart előadást Böka László Babits Mihályról. Már készülnek a nagy ünnepre, a tanácsköztársaság megalakulásának" negyvenedik évfordulójára is.

Büszkék rá és joggal, hogy — úgy hírlik — a nagy magyar mesemondó, Benedek Elek születésének 100. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek a Pécsi Irodalmi Színpadon kezdődnek. Benedek Marcel egyetemi tanár, a nagy mesemondó fia vállalta az ünnepség előadói tisztét.

Emellett szavaló és beszédművészeti tanfolyamot tartanak és ki tudná felsorolni mindazt, amit tervbe vettek és amit megvalósítanak. Mert megvalósítják. Ezek a feladatok már sokkal könnyebbek, mint az elismerés megszerzése, a lakáson próbálás és a színpadhoz jutás közti út megtétele.

Nagy utat tettek meg. Megérdemlik az elismerést, amit bizonyára sok-sok kellemes estével viszonoznak a jövőben is.

(—sz—j—)

LIBRESSZÓ

Mondja még valaki azt, hogy nem vagyunk leleményes nép. Ime: feltaláltuk a libresszót.

Édes találmány: Cukrászdával kombinált könyvesbolt.

Mint minden zseniális dolog, ez is egyszerű. Nem kell hozzá egyéb, mint egy cukrászda és egy könyvesbolt. A kettőt egy helyre kell telepíteni és kész. Egyik oldalon a cukrászda sütemények kell a pultra helyezni — no meg az elmaradhatatlan presszógépet, — a másikon pedig a könyvesbolt állványait, asztalát és mehet az üzem.

Aztán jöhetnek a kedves vevők, — vendégek? — és kérhetnek egy rövid duplát egy kétkötetes Móricz-cal, vagy egy „Öreg halász és a tenger"-t habbal.

A libresszó felállításával egyelőre még csak a budapesti V. kerületi vendéglátó és könyv terjesztő foglalkozik. De ha beválik, vidéki kultúrközpontokban is létrehoznak hasonló vendéglátóipari, — vagy könyvterjesztői? — üzemegységeket.

Mondhatjuk majd így karácsony közeledtekor késői hazatérésünk felett napirendre térni ne hezen tudó házastársunknak: de fiam, értsél meg, nem az eszpresszóban, csak a libresszóban voltam. Hiszen Te mondtad, hogy nézzek valami szép meséskönyvet Pistikének karácsonyra :::

(33)

Lulu és Pedró elképedve hallgatták a lesújtó szavakat.

— Ugye a maga apja tagja a kommunista pártnak? — szögezte Ágotay a kérdést Lulunak.

— Lehet, nem tudom — válaszolta vontatottan. — De mi köze ennek ehhez?

— Sok uram, nagyon sok! — mosolygott fanyarul Ágotay. — Mi csak százszázalékig megbízható emberekkel foglalkozunk.

— De az apámtól én még lehetek megbízható! — próbált kétségbeesetten mentegetőzni a fiú.

— Sajnos, itt nem én döntök. A maguk ügye már elintézett dolog — tárta szét a karját Ágotay, s most nem erőltette annyira a tegeződést, mint a hajón.

A két fiú letörten lépett ki a szobából. Főleg Lulu vette a szívére a kudarcot, mert talán ő képzelte bele magát a legjobban az Ágotay-féle katonaparadicsomba.

Ettől kezdve hármasban jártak mindenhova. Lulu sem volt már olyan erőszakosan nagyképű, mint eddig. Sokat szelídült a modora, amióta Simiék elmentek. Egyszer séta közben Pedró ugratva szólt hozzá:

— Ne alkudjunk egy kicsit az öregnél? — mutatott egy szünet nélkül kiabáló utcai árusra.

Lulu kedvetlenül legyintett, nem csábította az ajánlat. Ő is gyerekesnek találta már ezt a játékot, pedig nemrég még ő volt a legbuzgóbb alkudozó. Hiába, ahogyan teltek a napok és az ő sorsuk még mindig bizonytalan volt, úgy fogyott a maradék jókedvük is. Már nem szórakoztatónak, hanem idegesítőnek találták a New York-i forgatagot. Nem tudtak már nyugodtan gyönyörködni az esti neon-tűzijátékban, unottan pillantottak végig a legötletesebb alakváltoztató reklámfigurán is. Zoli idegességében ki is fakadt egyszer:

— Fiúk, én beleőrülök ebbe, még éjjel is Coca-cola és Chevrolet reklámmal álszom! Valóságos reklámmérgezésem van már!

A reklámok elől pedig nem volt menekvés. Ha újságot vettek a kezükbe, a szó szoros értelmében ki sem látszottak az árucikkeket kínálgató szövegekből. Ha magyar szemmel imponáló is volt, hogy a New York Times vasárnap mintegy kilenc melléklettel és csaknem másfél kilós terjedelemben jelent meg, az egész nem volt egyéb, mint reklámmassza. Ha meg moziba mentek? Ott sem volt nyugodalmuk a darab közben bele-beleszőtt hirdetések miatt. Egyszer betértek egy erősen reklámozott cinerama filmre, a Seven Wonders of the World-re, (A világ hét csodája.) minden élvezetüket elrontották az autógumi, ruhd, cipő és egyéb hirdetések, melyek legalább negyedével megtoldották a vetítési időt.

Közben a napok teltek, jónéhányan meg még mindig várták az elhelyezésüket. Ugyanolyan depressziós hangulat kezdett terjengeni, mint az ausztriai lágerekben, amikor túl voltak már az első úti izgalmakon, a város megismerésén, s semmittevéssel kellett tölteni az idő nagy részét.

Most már Zoli is kezdett aggódni. Már nem szerette a vátosban való céltalan lődörgést sem; különben is úgy érezte, hogy már ismeri az egész Manhattant, az East Rivertől fel északra a Central Parkig. Sovány zsebpénzükből a földalattira se nagyon telt, a kilométerszámra való gyaloglásért meg nem lelkesedett eléggé. Néha, egy-egy lehetetlenül unalmas délelőttön nekivágott valamelyik avenue-nek; lépéseinek ritmusára pedig otthon tanult verseket mondogatott. Ezeket az időemésztő önkéntes memoritereket azonban mindig abba kellett hagynia, mert könnyedén félrelökték a sietősebb járókelők, ha nem ügyelt eléggé magára.

Szerencsére február vége felé, mielőtt még Zoli is minden reményét elvesztette volna, közölték, hogy tizedmagával útnak indul a közeli napokban a bostoni Harvard-egyetemre. Első kitörő örömében sietett összeismerkedni azokkal a fiúkkal és lányokkal, akikkel egy csoportba került. Azok is nagy örömmámorban úsztak, de ez nem akadályozta meg őket abban, hogy Zolival ne bánjanak kicsit lenézően. A fiú nemcsak fiatalabb volt náluk, de ráadásul még be sem fejezte a középiskoláit; csupa olyan ok, ami miatt indokolt, hogy ne tekintsék magukkal egyenrangúnak.

Amikor Zoli elbúcsúzott Luluéktól, úgy érezte magát, mint aki fejest ugrik egy ismeretlen nagy tóba.

Kissé sajnálkozva, de saját szerencséjének örülve kiabálta a viszontlátást az otthon ajtajában álldogáló fiúknak. Azok is visszaintettek, pedig mindannyian érezték, hogy a viszontlátás éppen olyan lehetetlen dolog, mint az, hogy valaki átússza az óceánt. Már tapasztalták, hogy aki egyszer kikerült ebbe az irdatlan forgatagba, az végleg elvesztett szem elől. Így szóródtak szét a magyarok tízezrei már Ausztria óta, hogy többségük végleg elkeveredjen a népek hatalmas olvasztókohójában, végleg elvesszen a haza számára.

(Folytatjuk.)

Örülünk, hogy megismertünk benneteket

A baranyai úttörők meleg szeretettel fogadták szovjet vendégeiket

Natalja Szitarcsuk, a kievi pionírlap szerkesztője beszélt a magyar úttörőkhöz az Ifjúsági Színházban.

Baranyai tartózkodásának 2. napján, november 28-án a szovjet pionírvezető küldöttség három tagja Sellyére, négy tagja Baksára látogatott.

A fárasztó, sáros út után szinte napsütés volt a virággal díszített sellyei iskola, s a szép egyenruhában tiszteletadó úttörők serege. A pajtások orosz nyelvű köszöntése után virágerdővel árasztották el a kedves vendégeket, majd Perics Péter igazgató üdvözölte a küldöttséget, amelynek fogadására eljöttek a járási pártbizottság, a járási tanács, a gépállomás és a munkásőrség küldöttei is. A vendégek — Igor Ivanovics Petrovszkij, Leningrád Gyerzsinszkij kerületének Komszomol-titkára, Lida Anderszon, Riga Komszomol-titkára és Genágyi Grigorievics Nyikityin egy moszkvai iskola pionírcsapatának vezetője — megtekintették az iskolát, a tantermeket, majd a parkban társadalmi munkával épülő új úttörőotthont. A park évszázados fái alatt együtt ropták a táncot a vendégek a vendéglátókkal.

Az iskola egyik nagyobb termében ekkor már sürögtek-forogtak a szülők és pedagógusok, hogy kocsonyával vendégelhessék meg a szovjet elvtársakat. A küldöttségnek egy cukorból készült kis kosarat, magyar babát és orosz krémtortát is ajándékoztak.

Lida Anderszon meghatódva köszönte meg a kedvességet. A baráti beszélgetés során, a helybeli úttörővezető a pionírvezetők kérésére a kihelyezett őrsök munkájáról, valamint a falusi politechnikai oktatásról beszélt. Elmondotta, hogy az úttörők őrsi foglalkozás keretében elsajátítják kinn a határban a mezőgazdasági ismereteket, és a nyolcadikosok a gépállomáson már zetort vezetni is megtanultak. A vendégek ezzel kapcsolatosan elmondták az ő tapasztalataikat, azt, hogy a Szovjetunióban a kolhozok külön kis földterületeket adnak a pioníroknak, akik azt teljes egészében maguk művelik, maguk takarítják be a termést is. Előfordult az is, hogy a tanítást is a munkáknak megfelelő időre tették át. A családias találkozó végén a vendégek pionírok által készített terítőket adtak a magyar úttörőknek és képes füzeteket, könyveket az épülő úttörőotthon részére.

Pénteken délután az Ifjúsági Színházban a pécsi úttörőkkel találkoztak a szovjet pionírvezetők.

A város valamennyi csapatának küldötte eljött, hogy magyar babát, Zsolnay porcelánt, hímzett párnát, maguk készítette kis albumot adjon ajándékul a sok virág mellé a szovjet pionírok számára.

Meghatódottan, meleg szavakkal köszönte meg Baljasnaja elvtársnő a delegáció vezetője a szeretetet, a kedvességet, az ajándékokat. „Örülök, hogy megismertünk benneteket — mondotta. — Csak két napja ismerjük a Ti városotokat, csupán négy úttörőcsapat munkáját néztük meg, de kérdéseinkre így is feleletet kaptunk. Kívánom, hogy legyen továbbra is ilyen eredményes a munkátok, legyetek boldogok a köz- és magánéletben egyaránt".

Ezután Natalja Szitarcsuk, a kievi pionírlap szerkesztője szólt a gyerekekhez. Beszélt arról milyen hősiesen védték nyakkendőjüket a kis pionírok a Nagy Honvédő Háború idején, mennyit segítettek a felnőtteknek, a Komszomolistáknak. Beszélt jó tanulásukról, a pionírszövetkezetekről, és arról, hogy a Komszomol menynyire szívügyének tekinti a pionírok nevelését.

A beszédekkel és az ajándékozással az ünnepély még nem ért véget. Késő estig tavsolt a közönség a városi úttörő énekkarnak, a táncosoknak és szavalóknak.

(W. M.)

Álomból valóság

.... Az asszony álmodott. Nagyon szépet álmodott. Nem kellett korán felkelnie, a favágásra sem volt gondja, a kályhát sem kellett kihamuznia, csak odament a fehér zománcú kályhához, csavarintott egyet és kész. Néhány perc múlva már forrt a tej és mire a férje felkelt, már meleg volt a fürdőszobában a víz... Álom, álom, de szép álom. Milyen nehéz volt az ébredés!

Azt mondják: az álmok nem hazudnak — s valóra is válnak. A parasztasszony álma is valóság lett Szabadszentkirályon. Zerényi Lajosné csak csak csavarint egyet a kályhán és kék láng nyaldossa az edényt. Ki hitte volna?! Kevesen. Húzódoztak is először a gondolattól, most meg már ötvenkét család van benn a biogáztermelő szakcsoportban és Zerényiék — három gazdánál vezették be próbaképpen a gázt — már azt mondják:

— Ha odaadnák ezeket a tartályokat nekünk hármunknak, akkor megvennénk.

Ez persze arra az esetre vonatkozik, ha netalántán nem építenék meg a trágyagázosító telepet, a véglegeset. De megépítik. Már talajmintát is vettek és legkésőbb a tavasszal el is kezdik az építését, meghozzá saját erőből. Az erdőbirtokosság kölcsönként felajánlotta a szakcsoportnak 10 évi tiszta bevételét. Ez pedig nem kevesebb, mint egymillió forint.

A biogáztermelő szakcsoport nemrégiben vett egy zetort 54 000 forintért. Ez is pénzt jelent, mert ezzel szántják a tagok földjeit, meg ezzel bonyolítják le a fuvart is. Mindenki a saját zsebéből fizet és a pénz a közös kasszába vándorol.

— Mire kész lesz a telep, az egész falu benn lesz a szakcsoportban — mondja Kasza József, a községi tanács elnöke.

— Akkor mindenkivá bevezetik a gázt?

— Természetesen.

— Fürdőjük, tisztasági fürdőjük is lesz?

— Lesz, de előbb egy állatorvosi lakást kell vennünk, meg egy napközi otthonra is szükségünk van. Szó van arról, hogy 1960-ban kibővítjük a háromkádas egészségházi fürdőt, amelyhez a melegvizet természetesen a telep szolgáltatja.

Gáztűzhely minden parasztházban, tisztasági fürdő, az új házakban fürdőszoba belátható időn belül, jövőre, de legkésőbb 1960-ban.

Ma, ha valamelyik baranyai községben arról álmodik egy parasztasszony: gáztűzhely volt a konyhájában és est elmeséli az urának, akkor a férj csak legyint:

— Hát te csak ilyet tudsz álmodni? Nem álom ez, hanem valóság. Szabadszentkirályon minden házban gáztűzhely van ...

A Pécsi Kenderfonóban

A Pécsi Kenderfonó több új létesítménnyel gazdagodott az elmúlt hónapokban. Novemberben adták át az új transzformátorházat, ami fontos része a gyár elektrifikálásának. A gyár gépei hosszú évtizedeken keresztül gőzgépmeghajtással, bonyolult transzmissziós rendszer segítségével üzemeltek. Az elektrifikálási tervek megvalósításával ennek az állapotnak kívánnak véget vetni. A közeljövőben mindegyik gép önálló villanymotor meghajtást kap, eltűnik a gépek feletti szövevényes transzmissziós rendszer — és olcsóbb lesz a termelés is.

Elkészült már az új munkacsarnok is. Itt a durvaelőkészítő üzem kapott helyet. Az új csarnok alatt pincét is építettek, aminek a segítségével lehetővé vált jobb gyártási technológia bevezetése, azzal, hogy most mód nyílik a termelésbe kerülő anyag pihentetésére.

A dolgozók szempontjából azonban igen fontos az is, hogy az új létesítmények között szerepel az új fürdő építése is. A dolgozók többsége társadalmi munkával is hozzájárul a fürdő-öltöző építéséhez.

Gondtalan, független öregkor

A padlásajtóban két pacskeros láb jelenik meg, majd megindul sebesen lefelé a létrán. Egy huppanás és ott áll előttem az öregasszony.

— Hej néni, de megijesztett! Meredek ez a létra, aztán nem fél, hogy mellé lép?

— Kerüljön beljebb fiam — vág a szavamba Kovács néni. — Aztán csak sose aggódjon, megjárom én naponta ezt az utat. Meg hát mitől is féljen már egy ilyen vén csont? — mondja, s mosolygó szeme körül táncot járnak a szarkalábak.

Leülök, s elnézem, hogy fordul-perdül az alacsony konyhában. Tűzre tesz, ételt kavar és közben beszél, beszél...

— A tsz-ből küldték lelkem? No akkor beszélt a lányommal is, ő ott az elnök. Sok gondja van, mert nehéz az embereknek igazságot tenni, de hát hadd csinálja, ha szereti. Én is szerettem oda járni. A kertészetben dolgoztam. Még tavaly is megkerestem a másfél munkaegységet naponta. A Miska kertész mondta is sokszor: „Ej, mami, mami! Maga még most is többet ér, mint két fiatal". Ugy dolgoztam én, hogy a lányok nem tudtak a nyomomba jönni, ha lemaradtak, akkor aztán csúfoltak, hogy hova sietek, ki kerget? Hiába, nem tudtam leülni kacarászni. Megszoktam fiatal koromtól a nehéz munkát.

— Tulajdonképpen hány éves a néni?

— Hetvennyolc vagyok kedvesem. Hogy nem hiszi? Pedig így van. Az uram meg hatvanhárom. Ő is tag volt, fijeli őr. Most a télen mentünk nyugdíjba. Aztán azóta itthon vagyunk.

— Ugy hallottam, nem akarta elhinni, Kovács néni, hogy nyugdíjba mehet. A tsz-ben mondták, hogy „a mamit úgy kellett haza pörölni a munkából".

— Az már igaz, nehezen hittem el. De aztán a lányom megmagyarázta: letöltöttük az öt évet, még többet is, hát megjár.

— De hát miért nem hitte el?

— Nehezen értjük meg mi az új szokásokat, fiam. Az én anyám nagyon dolgos asszony volt. Kilenc gyereket nevelt föl, bele is betegedett a sok munkába, oszt öregségére még se kapott semmit. Nekem meg egyszerűen csak azt mondják: „Eleget dolgoztál, eredj nyugdíjba!" Hát meg lehet ezt érteni?

— Haragszik érte, Kovács néni?

— Már hogy haragugnék? Mert hát miből is élnénk, ha ez nem volna? Az uram munkaképtelen, nekem meg itt a sok házi munka, azt is elég elvégezni, hát akkor ki keresné a kenyeret?

— És mennyi nyugdíjat kapnak?

— Kettőnkre 630 forintot. Aztán holtunk napjáig kijár. Beosztva mindenre futja, ami ilyen két öregnek szükséges. Az már egy igaz, hogy nem megyünk a szomszédba kérni.

Hát igen, Kovács néniék megöregedtek és a sellyei Béke Tsz nyugdíjasai. Nem várta meg a tsz, hogy ott bukjanak fel a kapa mellett, mert a tsz-tagnak még az öreg kora is más, mint a parasztőseinek. Igy van ez előírva. És nem ők az egyedüli nyugdíjasok. A termelőszövetkezet megbecsüli idős tagjait és szolíd, de gondtalan öregkort biztosít számukra.

R.-né

A BIZALMI

Soha életemben nem láttam annyi transzformátort, mint a DÉDÁSZ műhelyében. Telistele van áramátalakító berendezésekkel, csak kígyózva, cikk-cakkban lehet közöttük járni.

Itt dolgozik Marusenszki Antal transzformátorkezelő és szakszervezeti bizalmi. Maholnap huszonhatéves, telt arcú, kócos és fürge fiatalember.

Sok, jóval idősebb szakmunkás dolgozik a műhelyben. Mint szervezett munkások is régiek, ezért kíváncsian faggatom őket, miért a huszonhatéves Marusenszkit választották meg szakszervezeti bizalmijuknak. A válaszokat így lehetne összefoglalni: agilis, mozgékony, a műhely legjobb szakmunkása, sohasem hordta magasan az orrát. Jókedélyű, vicces gyerek...

Valóban. Marusenszki szereti a tréfát, szívesen elbolondozik a munkatársaival.

Iratlan törvény a műhelyben, hogy a megtréfált embernek nem ajánlatos nagyon mérgelődnie, mert annál jobban kinevetik. Tudni kell azt is, hogy a „kitolást" nemcsak adni lehet, hanem kapni is. A mi „Matyinkat" is megtréfálják. Egyszer csak otthon vette észre, hogy olajos kóccal tömték tele az aktatáskáját. Ezúttal saját magát nevette ki.

Talán csodálkoznak, hogy miért írok ezekről a tréfákról. Ez is az élethez tartozik. A nevetés is egybeforraszthatja az embereket, családiassá teszi a műhely légkörét. Mert az! Ha az ember jókedvű, vidámabban megy a munka is.

A Marusinszki elvtársat ugrató emberek nagyon komolyak tudnak lenni, ha hivatalos — tehát szakszervezeti — ügyben térnek hozzá. Még az idős szakmunkások is tisztelettel beszélnek vele.

Ez a tisztelet nemcsak személyének, és emberi értékeinek, sőt, nem is annak szól elsősorban, hanem a bizalminak. Akit 48 munkás választott meg egyhangú szavazással, akivel a művezetőtől az igazgatóig mindenki úgy beszél, mintha mind a negyvennyolcukkal tárgyalna egyszerre.

Marusenszki elvtárs munkaasztalához invitált és megmutatta szakszervezeti iratait. Külön mappában tartja őket.

Sok szakszervezeti bizalmival beszéltem már. Amikor a munkájuk felől érdeklődtem tőlük, jónéhányuk a „bélyegeladással" kezdte. Ezt állította az első helyre.

Marusenszki elvtárs tagdíjfizetési listát vett elő a mappájából és megmutatta: nyolcan már a decemberi tagdíjukat is rendezték. Ennél több szó nem is esett a tagdíjfizetésről és ez nagyon tetszett. Nem azért, mert a tagdíjfizetés nem fontos — fontos az! —, de nemcsak a tagdíjak összeszedéséből áll a bizalmi munkája. A jó bizalminál ez a legkevesebb.

Láttam egy másik, gondosan elkészített listát is. Ugyancsak a 48 tag neve szerepelt benne és mindegyik neve mellé odaírta, hogy ki, melyik év, hányadik hónapjának, melyik napján kapott munkaruhát és mikor — szintén év, hónap és nap szerint — jár neki új. A munkások már megszokták, sokszor elkérik és belenéznek. Nincs is baj a munkaruhával, mindenki megkapja pontosan.

Ha prémiumosztásra kerül sor, Marusinszki elvtársnak épp olyan szava van, mint Egyed Jenő művezetőnek. Szervezi a munkaversenyt és gyakran eljár a munkások panaszában. Persze, azért nem mindegyikben, csak akkor verekszik, ha társának igaza van. Ha valaki jogtalanul kér, egy lépést sem tesz.

Egy ilyen esetnek magam is szem- és fültanúja voltam. Előttem utasított el egy — mondjuk meg őszintén — ki tudja már hány helyen dolgozott, a DÉDÁSZ-nál új munkást, aki — talán jogos bérpanasza mellett — egyéb, indokolatlan anyagi juttatásokat kért eléggé követelő hangnemben. Nyíltan, határozottan, egyben türelmesen megmondotta neki, hogy miért nincs igaza.

Kilenc hónapos bizalmisága alatt három röpgyűlést tartott. Egyiket az atom- és hidrogénfegyverek eltiltásáért folyó harcnak, a másikat a szegedi testvérüzemmel folytatott munkaversenynek szentelte, a harmadik élménybeszámoló volt szovjetunióbeli útjáról.

Az első röpgyűlésen még lámpalázzal küszködött — olyan öreg munkásokhoz szólt, akik az apja lehetnének, — de a másodiknál már belejött. A legutóbbinál úgy ment minden mint a karikacsapás, elvégre két, Szovjetunióban töltött hét után van is miről beszélnie az embereknek!

A Kiev—Moszkva úttal a szakszervezet tüntette ki. Nemrég a párt tagjelöltje lett... Ha összegezem a dolgokat, akkor kiderül, hogy Marusenszki elvtárs tüneményes gyorsasággal emelkedik. Ime:

Kora tavasszal szakszervezeti bizalmi lett, májusban kiváló dolgozói jelvényt kapott, később felvették tagjelöltnek, kiküldték a Szovjetunióba... Mindez egyetlen esztendő alatt!

Ma, az üb-elnök azon töpreng, hogy technikust farag belőle.

Apját, a vasasi éhségsztrájk után kikötötték a csendőrök. Nem is olyan régen, csak 21 esztendővel ezelőtt.

MAGYAR LÁSZLÓ

A NATO-tanács megvitatja a berlini kérdést

London (Reuter). Az angol külügyminisztérium szóvivője kijelentette, hogy a Nyugat-Berlinnel kapcsolatos szovjet javaslat egyik fő témája lesz a NATO-tanács miniszteri szinten tartandó párizsi ülésének.

A szóvivő szerint négyhatalmi tárgyalásokat kell majd folytatni a kérdésről, amelyeken a nyugatnémet szövetségi kormány és a három megszálló hatalom képviselői vennének részt. A szóvivő a négyhatalmi tárgyalások színhelyéül Bonnt javasolta. Megfigyelők szerint lehetséges, hogy a négy külügyminiszter még a NATO-tanács összeülése előtt tanácskozik Bonnban.

Kommunista-ellenes összefogás a francia választások második fordulója előtt

Párizs (MTI). Vasárnap lesz Franciaországban a nemzetgyűlést képviselőválasztások második, döntő fordulója.

Amint ismeretes, az anyaországi 465 képviselői hely közül az első szavazás után csak 39 talált gazdára. A fennmaradt 426 mandátumért 1343 jelölt küzd. A jelöltek száma alaposan megfogyatkozott a pártok elvtelen alkudozásai után.

A visszalépések után a kerületek többségében a kommunista jelölttel szemben csupán egyetlen jelölt áll, aki a szélsőjobboldaltól a szocialistákig terjedő kommunistaellenes egységfront közös jelöltje. Ilyen körülmények között a Francia Kommunista Párt igen kevés madátumra számíthat.

A reakciós választási rendszer igazságtalan voltára mi sem jellemzőbb, mint hogy az arányos képviseleti rendszer alapján a választásokon legtöbb szavazatot kapott Francia Kommunista Pártnak legalább 88 mandátum jutott volna, a jelenlegi választási rendszer szerint azonban a párt — mint a francia belügyminisztériumban félhivatalosan jósolják — 15 képviselői helyhez juthat. Viszont a degaulleista „Unió az új köztársaságért", amely szavazatai számát illetően a Francia Kommunista Párt mögött a második helyre szorult, a megyefőnökök hangulatjelentésein alapuló belügyminisztériumi jóslatok szerint nem kevesebb, mint 150 mandátumra számíthat!

A jóslatokat persze fenntartással kell fogadni. Többhelyütt születhetnek helyi meglepetések.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: párás, helyenként ködös idő, főként a Dunántúlon több helyen szitáló eső, gyenge keleti, délkeleti légáramlás, az éjszakai lehűlés keleten erősödik, nyugaton nem változik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: keleten mínusz 1— mínusz 4, nyugaton plusz 2— mínusz 1 fok.

Legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 0—plusz 3 fok között.

Távolabbi kilátások: csapadékos idő, esők, később hó.

Francia vélemények a berlini kérdésről

Párizs (MTI). Párizsi politikai megfigyelőket nem lepi meg, hogy Berlin ügyében a nyugati hatalmak közül a francia kormány tanusítja a legnagyobbfokú tartózkodást. Francia hivatalos részről nem foglaltak állást. Félhivatalos formában azonban értésre adták, hogy a De Gaulle-kormány őrizkedni akar minden elhamarkodott nyilatkozattól, amelynek csak az lehetne az egyetlen eredménye, hogy a Szovjetuniót a megszabott hathónapos határidő csökkentésére késztetné.

Párizsban lázas diplomáciai tevékenység folyik. A De Gaulle-kormány szoros kapcsolatban van a washingtoni, a londoni és a bonni kormánnyal. De Gaulle tábornok Berlinbe küldi „terepszemlére" bonni nagykövetét, Francois Seydoux-t. A francia nagykövetet vasárnapra várják Nyugat-Berlinbe. A francia kormány a kiszivárgott hírek szerint egységes nyugati álláspont kialakítását sürgeti.

A francia miniszterelnök igazi álláspontját a német kérdésben homály fedi. Párizsban azonban bizonyos körökben, főleg az úgynevezett baloldali degaulleisták körében hajlandók feltételezni, hogy a három hónapon belül lezajlott két De Gaulle—Adenauer találkozó nem vezetett a francia—nyugatnémet ellentétek végleges kiküszöbölésére.

A párizsi polgári sajtó általában „nehezen elfogadhatónak" vagy egyszerűen „elfogadhatalanoknak" minősíti a Berlinnel kapcsolatos szovjet javaslatokat, de közben reméli, hogy a lehetségessé váló tárgyalásokon mindenki részére elfogadható megoldást találnak.

Nixon angliai sajtóértekezlete

London (TASZSZ). Mint már jelentettük, szombaton reggel négynapos angliai látogatás után Nixon, az Egyesült Államok alelnöke elhagyta Angliát.

Pénteken Nixon sajtóértekezletet adott a Claridge hotelben. A berlini státusra vonatkozó szovjet javaslatról szólva kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak a német kérdésben folytatott politikája változatlan marad, és az amerikai kormánynak nincs szándékában elismerni a Német Demokratikus Köztársaságot. Hangsúlyozta: A Nyugat számára elfogadhatatlan a Szovjetuniónak az a javaslata, hogy Nyugat-Berlint szabad várossá változtassák, mivel ez csak a Szovjetuniónak jelentene előnyöket.

A Kínai Népköztársaság irányában folytatott amerikai politikáról szólva Nixon kijelentette, hogy az amerikai kormány továbbra is ellene van Kína ENSZ-tagságának és támogatja a csangkajsekista klikket.

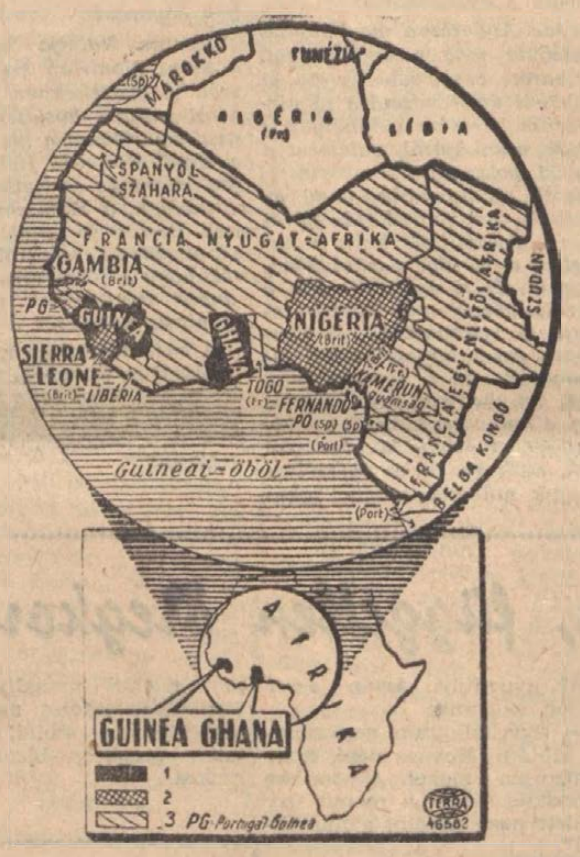
Az angol burzsoá sajtó Nixon útját kommentálva azt írja, hogy az amerikai alelnök látogatása segített megerősíteni az angol—amerikai szövetséget, amelyben szemmellátható hasadások támadtak.

Új afrikai államszövetség keletkezett

Afrika két legfiatalabb önálló néger állama, Ghana (237 870 négyzetkilométer, 4 850 000 lakos) és Guinea (245 800 négyzetkilométer, 2 507 000 lakos), 1958 november 23-án Nyugat-Afrikai Unió néven államszövetséget alkottak.

Ghana 1957 márciusa óta a Brit Nemzetközösség tagja; a Guineai Köztársaság az 1958 szeptember 28-án megtartott népszavazás eredményeképpen vált ki a Francia Unióból és lett független állam.

Az új afrikai államszövetség területe tehát közel félmillió négyzetkilométer, lakosainak száma 7,5 millió fő.

JELMAGYARÁZAT:

1. Ghana és Guinea államszövetsége.

2. Nigéria, Sierra Leone és Gambia brit gyarmatok, amelyeket egyes tervek az új államszövetség legközelebbi tagjaiként emlegetnek.

3. Egyéb négerlakta nyugat-afrikai országok.

Külföldről JELENTIK

ISSERBOURG

Andrew Borowiec, az AP különtudósítója gúnyoshangú helyszíni tudósítást ad a franciák algériai képviselőválasztásáról

A tudósító elmondja, hogy a francia haderők, ellenkező utasítások dacára „kioktatják" az algériai falusi lakosokat, hogyan szavazzanak.

SZÓFIA

Szombaton szovjet kormányküldöttség érkezett Szófiába Georgi Damjanovnak, a bolgár nemzetgyűlés elnöksége elnökének temetésére.

MOSZKVA

Nyikita Hruscsov, a Szovjetunió Minisztertanácsának elnöke november 29-én fogadta a szovjet külügyminisztérium meghívására Moszkvában tartózkodó dr. Subandrio indonéz külügyminisztert.

KHARTUM

Mint szudáni kormánykörök szombaton közölték, Nyugat-Németország tízmillió font sterling összegű kölcsönt ajánlott fel Szudánnak.

WASHINGTON

Az Egyesült Államok hadügyminisztériuma szombaton közölte, hogy Cape Canaveral rakétakísérleti telepéről pénteken éjszaka Atlas-típusú rakétalövedéket lőttek ki. A közlemény szerint ez volt az Egyesült Államok első sikeresen kilőtt interkontinentális lövedéke, amelynek hatósugara körülbelül 6300 mérföld.

VATIKÁNVÁROS

A pápa fogadta Wyszynski bíborost, Lengyelország prímását, aki rövid időn belül visszatér Varsóba.

LONDON

Nixon amerikai alelnök szombaton négynapos angliai látogatása után repülőgépen hazautazott.

KHARTUM

Pénteken a legfelső katonai tanács hivatalos közleményt bocsátott ki. E szerint a rögtönbíráskodás továbbra is érvényben marad Szudánban.

BELGRÁD

A Tanjug jelentése szerint pénteken Belgrádban ünnepi ülés volt a jugoszláv nemzeti ünnep alkalmából

PÁRIZS

Pénteken újabb tagállammal bővült az alakuló „francia közösség": Fort-Lamyban kikiáltották a Csádi Köztársaságot. Ezután Csád területi gyűlése állást foglalt a közösségbe való belépés mellett. Csád már a hetedik tagállama a közösségnek.

INNSBRUCK

Julius Raab kancellári szombaton délután újra megválasztották az Osztrák Néppárt elnökévé. Raab 342 szavazatot kapott (349 szavazat közül)

LONDON

Winston Churchill szombaton családi körben ünnepelte 84. születésnapját.

BÉCS

A Reuter az osztrák kormányhoz közelálló körökre hivatkozva közli: Habsburg Ottó levelet intézett Raab osztrák kancellárhoz, amelyben kijelenti, elhatározta, hogy „lemond trónigényéről, valamennyi követeléséről és visszatér Ausztriába."

Az osztrák alkotmány értelmében ugyanis a volt királyi család tagja, aki nem mond le minden követeléséről az osztrák trónt illetően, nem élhet Ausztriában. E rendelkezést az első világháború után, az osztrák—magyar monarchia összeomlásakor hozták.

Eddig még nem fűztek hivatalos megjegyzést Habsburg Ottó ajánlatához.

Egy hét a világpolitikában

A „frontváros" és a német kérdés

A most záruló hónapról a diplomáciai évkönyvek feljegyzik majd, hogy a nemzetközi erők mérkőzésének súlypontja — hosszabb szünet után — ismét áttevődött Európába. A szocialista, illetve az imperialista világ erőátcsoportosításának és újabb felsorakozásának ezt a folyamatát N. Sz. Hruscsovnak, a Szovjetunió miniszterelnökének november 10-i beszéde vezette be. *Vitássá téve a potsdami szerződés berlini négyhatalmi státusára vonatkozó pontját, a szovjet miniszterelnök voltaképpen az egyre égetőbbé váló német kérdés egészét vetette fel.*

Amikor Hruscsov Berlinre tette ujját, a gyakorlott orvos biztonságával tapintott rá Európa legérzékenyebb pontjára. A „*frontváros*" elnevezés, ahogyan a nyugati szóhasználatban emlegetik a német fővárost, a berlini kérdés lényegére utal. A szocialista világ testébe mélyen bevékelődő Nyugat-Berlin ugyanis a szó szoros értelmében a frontváros szerepét tölti be a nyugati tábornokok és politikusok stratégiai számításaiban. *Ameddig a NATO-vezérkar előretolt hadállásnak tekinti Nyugat-Berlint, addig Európának ezen a legérzékenyebb pontján szüntelenül jelenvaló a konfliktus veszélye.* Meggyőzően tanuskodott erről az 1953-as berlini provokáció is. Nem nehéz elképzelni, hogy valami ehhez hasonló újabb nyugati kísérlet ma sokkal súlyosabb veszélyeket idézne fel, mint őt esztendővel ezelőtt. Azután, hogy Nyugat-Németországot bekapcsolták a NATO katonai rendszerébe, s hogy erre feleletként megkötötték a varsói védelmi szövetséget, — ma hasonlíthatatlanul nehezebb lenne egy esetleges konfliktust lokalizálni. Mindenképpen indokolt tehát a csütörtökön közzétett szovjet jegyzéknek az a megállapítása, hogy *véget kell vetni „a rendellenes és veszélyes berlini helyzetnek, amely annak következménye, hogy e város nyugati övezetét még mindig megszállva tartja az Egyesült Államok, Nagy-Britannia és Franciaország. Ugy kell eljárni, hogy Nyugat-Berlin ne lehessen többé ugródeszka a szocialista országok, a Német Demokratikus Köztársaság és a Szovjetunió elleni kémtevékenységhez, kártevéshez és egyéb aknamunkához.*"

Elegendő érv szól tehát amellett, hogy a megosztott Berlin nyugtalanító problémáját elmozdítsák végre a holtpontról. De miért éppen most tűzte napirendre a szovjet diplomácia a berlini kérdést? Miért nem tette ezt korábban, vagy talán lehetett volna később is halasztani? Nos, minden bizonnyal lehetett volna — szűk időhatárok között — előbb vagy kicsit később szóvátenni a berlini helyzetet. Amde az bizonyos, hogy *napjainkban már rendkívül sürgetővé vált megragadni azt a láncszemet, amely jószerivel maga után vonhatja a német kérdés egészének felgöngyölítését.*

Ami a probléma magvát illeti, azt Európa népei túlságosan is jól ismerik. Immár fél évszázada, hogy a német finánctőke, s elsősziilötte: a német militarizmus kontinensünk legveszedelmesebb kórokozója. Ez a fertőzés különösen virulenssé vált a legutóbbi félévben. Közismert, hogy az Elbától nyugatra amerikai segédlettel megkezdték a Bundeswehr atomfegyver-kiképzését. Szervezik már a rakétafegyver zászlóaljakat, s atomháborúra készítik fel a nyugatnémet légierőt is.

Európa uralkodó kérdése ma ez: sikerül-e a 12. órában megállítani ezt a végzetes folyamatot, sikerül-e megakadályozni, hogy a poraiból feltámadt militarista nyugatnémet állam atomhatalommá váljék? Ez az igazi tétje annak a diplomáciai offenzívának, amelynek — a jelek szerint — csupán nyitánya az a követelés, hogy mindenekelőtt normalizálják a berlini helyzetet.

Feltehető a kérdés, miképpen egyengetheti a német probléma megoldását Berlin státusának napirendre tűzése? Nos, közeljárhat az igazsághoz a tekintélyes londoni *Times*, amikor rámutat: „*A Szovjetunió egyik célja valószínűleg az, hogy a nyugati hatalmakat hozzászoktassa a kelet-német hatóságokkal való tárgyalásokhoz.*" Egyes megnyilatkozásokból ítélve, a szovjet diplomáciai kezdeményezésnek máris meg van az a jótékony hatása, hogy a nyugati politikai gondolkodást kezdi „hozzászoktatni" a Német Demokratikus Köztársaság létezésének reális tényéhez. „*El kell ismerni* — állapítja meg az *Economist* című befolyásos angol hetilap — *hogy a nyugati hatalmak és a nyugatnémetek a potsdami egyezmény évek óta tartó gyakorlati lebecsülése folytán lehetővé tették a Kremi politikusainak, hogy úgy lépjenek fel a színtéren, mint ahogyan most Hruscsov teszi... Most aztán a Nyugat azzal a kellemetlen feladattal áll szemben, hogy le kell vonnia a végkövetkeztetéseket a két német állam létezéséből. Jó lenne, ha ezeket a következtetéseket önként vonná le, nehogy olyan kényszerhelyzetbe kerüljön, amelyben a Szovjetunió fogja erre rábírni!*" Talán éppen e következtetések levonásának első jele, hogy Dulles amerikai külügyminiszter — Bonn legnagyobb megrökönyödésére — szerdán kijelentette: *a nyugati hatalmak szükség esetén „esetleg érintkezésbe lépnek a keletnémet hatóságokkal."*

A szovjet jegyzék első nyugati visszhangjai arra vallanak, hogy a szovjet diplomácia a legalkalmasabb ponton ragadta meg a német kérdés láncolatát. Igaz ugyan, hogy a nyugati fővárosokban „elfogadhatatlannak" minősítik a szovjet álláspontot, de — hírügynökségi jelentések szerint — „megkönnyebbüléssel" fogadták a féléves határidőt. *A nyugatnémet kormánykörökben mindinkább felülkerekedik az a nézet, hogy ezt a félévet komoly tárgyalásokra kell kihasználni.* Miután a legutóbbi években annyiszor elutasították a Szovjetunió és a Német Demokratikus Köztársaság ilyenirányú kezdeményezéseit, most *az angol kormány* — az AFP londoni jelentése szerint — „*hajlandó kihasználni a Szovjetunió által felajánlott hat hónapi időt, talán olymódom, hogy elősegítené egy négyhatalmi értekezlet megvalósulását. Ezen a német kérdés átfogóbb keretei között fontolóra vehetnék Berlin jövőjének problémáját is.*" Az AFP washingtoni jelentése szerint „*az amerikai főváros tájékozott köreiben nem tévesztik szem elől, hogy a szovjet javaslat nyilvánvalóan békülékeny hangja okvetlenül hatással lesz bizonyos országok közvéleményére. Feltehető tehát, ... hogy a nyugati hatalmak olyan formulát keresnek, amely nem vágja be az ajtót a tárgyalások előtt... az elkövetkezendő hetekben, sőt hónapokban, számítani lehet arra, hogy újból megindulnak a tárgyalások nemcsak Berlin, hanem egész Németország jövőjéről is.*"

Az első visszhangok tehát arról tanuskodnak, hogy a szovjet kezdeményezés máris elérte első célját: kimozdította a német kérdést a reménytelenség állapotából. Az érdekelt nyugati hatalmak most mégegyszer számot vethetnek a mai világ reális erőviszonyaival, s 12 óra előtt 5 perccel megfontolhatják, érdemes-e megkockáztatni, hogy kétélű atomfegyvert adjanak Speidel és társai kezébe?

Kritika után

A budapesti ember ragaszkodik a neonfényes körúthoz, a város túlzsúfolt szórakozóhelyeihez, de mindennél jobban hozzánőtt Budapest színházaihoz és azok országszerte megbecsült művészeihez.

A sűrűn utazó pestiek közül ritkán akad valaki, aki vidéki városban színházba menne. Be kell vallanom, hogy eddig én is idegenkedtem attól, hogy Budapesten kívül színházba látogassak.

Egy unalmasnak ígérkező estén mégis rászántam magam és beültem a pécsi Kamaraszínházba, gondoltam időtöltésnek talán ez lesz a legjobb. Ez utóbbit éreztem és az igazság kedvéért ezt le is írom, bár e szavak rögzítése után el kell mondanom nagyon szégyellem magam (a budapesti gőg miatt), mert kellemesen csalódtam.

Kellemesen csalódtam, mert felejthetetlenül jól szórakoztam, a művészek játéka, kiforrott művészete elkápráztatott.

A „Tavaszi keringő" című könnyű operettet láttam. A kritikusok talán „hivatalból" nem értenek velem egyet, de Mátray Mária, Szalma Lajos, Tomanek Nándor, Fülöp Mihály, Széplaki Endre és a többi művész is, szerepét átélve, a nézőknek maradandó élményt nyújtott.

Nem vagyok kritikus, benyomásaim alapján mégis azt mondhatom, a pécsi közönség nagyon büszke lehet arra, hogy a városnak ilyen kiváló színészgárdája és rendezője van.

EGY PESTI NÉZŐ.

A nemzet ébresztője

December elsején lesz Vörösmarty Mihály születésének 159. évfordulója. Vörösmarty költészete az első, amely a maga egészében utat talált a nemzet szívéhez, egyesítette magában a falujárás korának irodalmi törekvéseit, és ezeknek eredményei nemcsak összeolvadva, hanem megnemesítve és értékben felfokozva jelentkeztek munkásságában. Hosszú idő után ő az első magyar költő, aki nemcsak hazai vonatkozásban, hanem világirodalmi összehasonlításban is egyike a legnagyobbaknak. Petőfi és Arany mellett a legnagyobb költőnk.

Pályája kezdetén a magyar deákos irányú költőinek versformájában, stílusában ír, verseiben érződik a népköltészet hatása. Epikus műveire inkább Homéros és Vergilius hatott. Drámaírói művészetére leggyümölcsözőbb volt Shakespeare tanulmányozása. Az az irodalmi áramlat, amelyet Vörösmarty lángelméje a legmagasabb fokra emelt, a romanticizmus volt. Ez az áramlat a klasszicizmussal szemben friss erővel telített, igazabb költői irányt jelentett, az érzés erejét a gondolat szabadabb röptét. Legjellemzőbb vonása ennek a nemzeti múlthoz való visszatérés.

Vörösmartynak, mint drámairónak, nagy érdeme, hogy felismerte a nemzeti dráma színpadi értékeit, megteremtette a dráma költői nyelvét. Egész irodalmunkban páratlanul áll tündérjátékkal Csongor és Tünde. Bölcselet és élettapasztalat, álom és ébrenlét, képzelet és valóság művészi szövedéke. Tündöklő nyelve csupa bájos zene, líraiságtól áthatott előadása a legköltőibb magyar dikció. Csongor vágyódásaiban a legszebb vallomást tette a költő Perczel Etelka iránt érzett reménytelen lángolásáról.

Vörösmarty, mint lírikus emelkedett a legmagasabbra. Lírájában hazaszeretete dombordorodik ki. Hazafias lírájában már nem a nemzet fájdalmát énekli, hanem reményt, lelkesedést hirdet, alkotó munkára serkenti nemzetét. Észben, erőben, akaratban való bizalmat, és a hazához való hűséget hirdeti Szózatában. A Fóti dalban elérkezettnek látja az ébredés, a felvirágzás percét, áthevült lélekkel sürgeti a hazafias tetteket.

Midőn nemzete új válságok elé kerül, a háború rémsége az ország pusztulásának gondolata megdöbbentik, bekövetkezik a költő lelkivilágában az összeomlás. A vén cigány c. rapszódia a megtört költő utolsó extázisának hatalmas kitörése: Hadd forogjon keserű levében a vak csillag, ez a nyomorúlt föld. Soraiban megcsillan egy új világ reménye: Lesz még egyszer ünnep a világon.

Születésének 159. évfordulóján szeretettel emlékezünk a nemzet ébresztőjére.

P. G.

Szénfűrészt készítenek Komlón

A Komlói Szénbányászati Tröszt újítási műhelyében a Pécsett jól bevált szénfűrész mintájára a helyi adottságokhoz alkalmazható újabb szénfűrészt készítenek. A szénfűrészekkel mind Pécsett, mind Komlón az egészen vékony — 0.8 méteren alulli — szénteleppeket emberi beavatkozás nélkül fejtik le. Ennek népgazdasági jelentősége nagy, mivel a vékony széntelepek többsége kiválóan kokszolható és kitermelésük devizamegtakarítást jelent.

A Komlón készülő szénfűrészt januárban helyezik üzembe.

HÍREK

Baranyai turnét rendez a Filharmónia „Indul a bakterház" címmel, Gergely bácsi és Mari néni, a Falurádió két közkedvelt alakja közreműködésével. Az új, vidám műsorral pénteken Szigetvárott szerepeltek, szombaton Sellyére látogattak. Vasárnap Siklóson tartottak előadást, hétfőn Beremendre utaznak, kedden a vajszlóiakat szórakoztatják.

*

Az IBUSZ aranybetűs üvegtáblája díszíti a volt egyes számú népbüfé bejáratát. A jövő hét közepén ide költözik az IBUSZ és a MALÉV irodája.

*

A „Pécsi borhetek" keretében állandó borkóstolót tartanak a sétatéri Kioszk-ban. A poharazók negyven fajta bor között válogathatnak. Mérnek itt többek között tokaji szomorodnit, móri ezerjót, zöldszilvánit, muskotályt, leánykát és szekszárdi vöröst is. „Korcsolyának" forró virslit szolgálnak fel tormával.

*

Szépül a Nádor szálloda étterme. Kényelmes, párnázott karszékeket rendelt Budapesten a Nádor szálloda vezetősége. A székeket a szálló éttermében helyezik el, érkezésük a napokban várható.

*

36 ezer forintos állami beruházással villamosították a cserdihelesfai vasútállomást.

*

Pénteken reggel nyílt meg a nyugati városrészben az új Zöldség- és Gyümölcsbolt, szombaton pedig a Sallai utcában nyitottak meg egy boltot, amelyben leértékelt kötöttárukat árusítanak. Az új kötöttárubolt a barátok templomával szemben, a volt magtermeltető irodahelyiségében nyílt meg.

*

PORTRÉ

A II. Országos Fényképkiállítás anyagából.

Knezevic Mirjana (Beograd) felvétele.

Kompozíciójában, technikában kifogástalan kép. Érdekes a mondani valója. A főalak, a markáns férfiarc tekintete rendkívüli szuggesztivitással van a nézőre. Ugyanezen szuggesztivitás következménye volt az a kapcsolat, mely a képen ábrázolt nőalak és a férfi között van. A kapcsolat jelenlegi állapotát a női arc nagyszerűen érzékelteti. Külföldi kiállításon aranyérmet nyert kép.

Leveleink nyomán a nyugati városrészben

Bejelentések sora érkezett a választások előkészítése idején különböző szervekhez a nyugati városrészben tapasztalható hibákról, s most sem múlik el nap, hogy ne érkeznék legalább egy levél.

A bolthiány már hosszú idő óta gondot okoz a lakóknak. Érthetetlen, miért oly lassú a boltok készítésének üteme, mikor megnyitásukat már 1957 május elsejére ígérték. Az építőipari vállalat szeptemberben végre átadta az egyik üzletházat, megérkeztek a berendezések, de a vásárlók a cipész és a zöldséges kivételével csak kirakatüvegen át nézhetik szép boltjaikat, amelyek pillanatnyilag bútorraktárul szolgálnak. Érdemes lenne most már alaposan megvizsgálni, mi a hosszú huzavona oka és egy erélyes intézkedéssel biztosítani, hogy a boltok mielőbb a vásárló bányászok rendelkezésére álljanak.

Udvarias eladókat várnak az új boltokba a vásárlók. Merőben másokat, mint amilyen Tóbiás József, a tejbolt vezetője, valamint a húsboltban, a beteg boltvezetőt helyettesítő egyik eladó. Ezek az emberek udvariatlanok, lépten-nyomon azt éreztetik a vásárlókkal, hogy örülhetnek, ha egyáltalán kiszolgálják őket. A tejboltban például másfél kiló kenyeret kérni nem szabad, mert Tóbiás József már többször kijelentette, hogy vagy két kilót adnak, vagy egyet, mert — okoskodik —, ahol másfelet megesznek, ott már a két kiló is elfogy. Kenyeret ő nem apróz el.

A húsboltban — az említett eladó — kizárólag felfelé kerekíti az árakat. Az elmúlt hét péntek délelőttjén tíz sorbanálló közül négy vásárló reklamált, mert vastagon fogott a hentes ceruzája. Nem ismeretlen itt az árukapcsolás sem. Három héttel ezelőtt csomagolópapír helyett elfekvő szárított sertéshólyagot adtak a sózott bélhez, egyharmincért darabját.

Asszonyok beszéltek a bolt előtt:

— Ha ezeknek saját boltjuk lenne, bizonyára másként szolgálnák ki a vásárlókat.

Erre kitört a hahota:

— Tóbiásnak van, csak a felesége nevén. Ott ván a bolt a szigeti vámnál. Ne féljenek, ott udvarias a kiszolgálás!

Mindenesetre érthetetlen, hogy a nyugati városrész aszszonyai, akik a két eladó dolgairól minden választási kisgyűlésen beszéltek, még nem tettek jelentést illetékes helyen. Az sem érthető, hogy lehet állami vállalatnál boltvezető az, akinek a felesége magánkereskedő? Mert ezt a kettőt mégsem lehet összeegyeztetni...

Evi 65 ezer forint megtakarítás — a lakók kárára. Mert ennyit takarítottak volna meg egy év alatt a nyugati városrészben, ha minden lépcsőházban csak két villanyégőt használnak, egyet a földszinten, egyet a harmadik emeleten. Ez a házgondnokság elgondolása volt, s bármennyire is hadakoztak ellene a házfelügyelők, már a megvalósulás útján haladt. Egész szép számmal voltak lépcsőházak, ahova a kiégett villanykörték helyett nem adtak újat és így a lakók sötétben botorkálhattak, mígnem az egyik lakó megsokallta a dolgot és illetékes helyen bejelentést tett. Azóta változás történt, s most jut villanykörte a lépcsőházak összes szintjére.

S talán lehetne változtatni azon is, hogy a házfelügyelők ne csak negyedévenként kapjanak seprűt (mert télen ez kevés), hogy még idejében elvégezzék a lakásokban azokat a javításokat, amelyek nem a lakók hibájából adódnak, hogy seperjék az utakat, hogy gyakrabban szállítsák el a városrész szemetét és így tovább...

Közvilágítást kérünk! Ezt öles betűkkel kellene írni, hogy megértsék azok, akiket illet, s akik a meglévő világítótestek ellenére valósággal szabotálják a közvilágítást! Most még mindig ott tartunk, hogy csupán az ablakokból kiszűrődő fény világítja meg az utakat. Azoknak, akik éjfél felé érnek haza a bányából — még az sem. Áram van a nyugati városrészben, égőket is lehet kapni. Mi hát a közvilágítás akadálya?

Szállítás az országútról. Régi sérelem, hogy a munkába induló vagy érkező bányászoknak ki kell gyalogolniok a Szigeti országútra és csak ott ülhetnek fel az autóbuszra. Hidegben, esőben és sárban ez semmiképpen sem kellemes. Bizonyára van arra mód, hogy az Autóközlekedési Vállalat megállapodjék az üzemekkel, s a jövőben ne az országútról, hanem a lakótelepről szállítsa munkába a dolgozókat.

Azok, akik a leveleket írják, akik a hibákat szóvátesszik, jól tudják, hogy egy új városrészben nem lehet tökéletes minden, hogy idő kell ahhoz, míg minden kialakul. De vannak olyan hibák, amelyeket már most ki kell javítani, mert ha várnak, feleslegesen bosszantják a dolgozókat. Reméljük, hogy az illetékes szervek nem engedik el a fülük mellett a lakók kéréseit, s végre valóban erélyesen intézkednek a hibák mielőbbi kijavítása érdekében.

Harsányi Márta.

UTAS SZEMMEL

Egy kisdiákom *örökbefogadási ügyében ide vezettek a hivatalos út szálai. Ennek kapcsán jöttem el Pécsre, no és persze a „Könnyű a Katit táncba vinni" alapján is. A világtól elzárt falusi homoktengerből, — ahol én lakom, — jól esik az embernek időnként várost látni, színházba menni, kiállítást nézni, — egyszóval nagy gyorsan átélni mindazt, amit a falusi élet ma még nem tud számunkra biztosítani. Kettős öröm az, hogy eljöhettem, ha pár napra is Pécsre. Ifjúságom, diákkorom egy része (de talán a legkedvesebb része) itt pergett le. Így a régi barát szívélyességével üdvözöltem a várost.*

A régi barátra természetesen az is jellemző, hogy mindent tudni akar a másikról. Örül, ha sikerről, eredményről kap híradást és bosszantja, ha hibát, rendetlenséget talál. Én is így vagyok Pécccsel, most, hogy pár év után ismét utcáit koptatom és szemlélődve figyelem azt a sok változást, amely az elmúlt évek alatt a városban végbement.

Mert Pécs az építés városa. Jól tudom, hogy nevéhez számtalan címet és jelzőt akasztottak az idők folyamán. Ugy érzem, hogy az olyan szép és kifejező jelzők mellé, mint: egyetemi, üdülő, munkásváros, stb., odaillik ez a jelző is. Nem hiszem, hogy volna még egy olyan vidéki város, ahol olyan sokoldalú építés folyna, mint itt. A meszesi, a repülőtéri új városrészek, a hőerőmű, a mohácsi vízvezeték, a Petőfi utcai lakásépítés, a mecsekaljai új iskola mind-mind meggyőző bizonyítéka a fenti megállapításomnak.

Persze, az építés különböző nehézségekkel is jár. Van olyan része a városnak, ahol a felásott utak, eltorlaszolt járdák, feltornyozott állványok miatt alig lehet közlekedni. Egy régi barátom meghívott. Este meg is látogattam repülőtéri lakásán. Hát kérem, a sok új ház között olyan intenzív sötétség volt, hogy nem láttam még az orrom hegyét sem. Lámpajelzés sehol. Ráadásul az utat keresztül, kasul szelték árkokkal. Mire a sár, víztócsák, mély kátyúk csapdáin keresztül vergődtem, kilizzadt hátamon az ing, csupa sár lett a nadrágom, kabátom, elvesztettem az egyik kesztyűmet, no szóval elmondtam néhány biztató szót azokra, akik a tudomásom szerint meglévő reptéri villanyhálózatot indokolatlanul kiiktatták és ezáltal ilyen kellemetlen helyzetet teremtettek ezen a gyönyörű városrészen.

Mindezek ellenére *sehol sem láttam még ilyen megkapó szemléletességgel építőmunkánk csodálatos dinamikáját, mint itt. Az új városrész nagy részén még állványerdők, darúk látszanak, traktorok, betonkeverők zúgása tölti be a levegőt, dömperek, teherautók nyüzsögnek. Az elkészült házsorok között már kivirult a pázsit, barátságos kis padok kínálják magukat. Márholnapra parkká varázsolódik a tegnapi sártenger. Egymásután nőnek ki a földből az új boltok, áruházak. Már csaknem kész az új óvoda is. Ami pedig a készülő új iskolát illeti, arról csak annyit tudok mondani: jó lenne tanítani ebben az iskolában ilyen ideális körülmények között. Boldogok és büszkék lehetnek azok a pedagógusok, akik ebben az iskolában tanítanak majd.*

Nem volt ott dolgom, de azért sort kerítettem a meszesi bányászlakótelep meglátogatására is. Itt már rend van, megfelelő közvilágítás, pompásan berendezett boltok és ami valóban meglepett: egész normális autóbuszközlekedés. Persze, azért most is panaszkodnak, szidják a kalauzokat, most sem tetszik a Széchenyi téri várakozás, de hát amíg kalauzok és utasok lesznek, addig úgy gondolom mindig lesz valamilyen panaszra ok. Bár azért előbb-utóbb minden bizonnyal megoldják a várakozási helyek befedését, esetleg arra is sor kerül majd egyszer, hogy fűtött váróteremekben lehessen eltölteni a várakozásra jutó öt—tíz percet.

Van aztán még egy dolog, amiről elég sokat hallottam: ez a televízió, — a várvavárt pécsi televíziós adóállomás építése. A város példamutató egységben karolta fel ezt a nagyszerű kezdeményezést. Most már a szakembereken a sor, hogy mielőbb használni is lehessen a már beszerzett televíziós készülékeket.

A szerelés már nagy ütemben folyik — kaptam érdeklődésemre választ, csak hát ugye még nem olyan kipróbált dolog Magyarországon a televízió. Kísérletezni kell, ez pedig időbe telik. Ettől függetlenül mindenki bízik abban, hogy a téli estékunalmát már a televízió is segíti elűzni...

Kár, hogy csak kedden érkeztem

és így nem láthattam az Antigoné vasárnapi előadását, amelyet az Irodalmi Színpad mutatott be nagy érdeklődés mellett és amint ismerőseim elmondják, igen nagy sikerrel. A színház a Pigmalion bemutatójára készül, a múlt héten Európa hírű szovjet művészek adtak koncertet, a diákok bérletsorozatban járnak klasszikus zenei hangversenyekre.... Szóval ez Pécs, az építés, a fejlődés, a kultúra városa...

L. T.

Közlemények

A szabadegyetem HETI PROGRAMJA

DECEMBER 1: *Méhészeti előadás.* „Küzdelem a noséma ellen". Előadó: *Ferencz Lajos méhész.* Előadás helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

DECEMBER 2: *Művészettörténeti előadás.* „Egyiptom szobrászata és festészete". Előadó: *Lantos Ferenc festőművész.* Előadás helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 Ft.

DECEMBER 4: *Irodalomtörténeti előadás.* „Shakespeare". Előadó: *dr. Péczely László főiskolai tanár.* Előadás helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

DECEMBER 6: *Szőlészeti, kertészeti előadás.* „Szőlőtalajaink vizgazdálkodása és védelme az erózió ellen". Előadó: *dr. Witkowszky Endre, Budapest.* Előadás helye: Központi Egyetem élettani előadóterme. Ideje: délután 6—8-ig. Vendégjegy ára 3 forint, diákoknak 2 forint.

ÚTTÖRŐHÁZ

November 30-án, vasárnap de. 10 órakor a kisdobos úttörők részére mesefilmek vetítését, délután 3 órakor „Muzsika szárnyán" hanglemez-klub délutánt rendez a 2535. sz. II. Rákóczi Ferenc úttörőcsapat.

December 1-én, délelőtt 8—12-ig a háztartás (főzés, sütés) iránt érdeklődő leány-úttörőpajtások részére szakkört tartunk. A nyílt foglalkozást vezeti: Kiss Béláné szakkörvezető. Érdeklődő úttörőlányokat szívesen várunk.

December 2-án, délelőtt 10 órakor barkácsoló, famegmunkáló úttörők részére összejövetelt tartanak. Az összejövetelt Cseresnyés Szilárd szakkörvezető vezeti.

SZABÁS-VARRÁS TANFOLYAM

indul kezdőknek december 1-én, hétfőn délután 5 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné utca 13.). Haladók részére a tanfolyam december 3-án, szerdán 5 órakor kezdődik. Tanít: Cser Ferencné. A tanfolyam 3 hónapos — tandíj 60 forint. Beiratkozás a művelődési ház irodájában délelőtt 9—12 és délután 2—7 óráig.

*

A Pécsi Közlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 1-től a Bálicsba 22.15 órakor induló járatot, valamint a Szigeti vámhoz 5.10 órakor induló járatot részvétlenség miatt megszünteti. A 21.15 órakor induló szabolcsfalusi járatot ugyancsak részvétlenség miatt megszünteti, azonban ezt a járatot Borbálatelepig fogja közlekedtetni: Széchenyi térről 21.15 órakor, Borbála telepről 21.30 órás visszaindulással. Továbbá értesíti a Szentkút felé utazó közönséget, hogy december 1-től a dolgozók kérésére a 16.45 órakor induló járatot 17.25 órakor indítja Széchenyi térről. Szentkúttól vissza 17.50 órakor indul. A szombat és vasárnapra jelzett 13 órás járat Széchenyi térről 13.30 órakor indul, visszaindulás 13.55 órakor.

*

A Magyar Honvédelmi Sportszövetség Postagalambsport Egyesülete ma délelőtt 10 órakor hivatali helyiségében (Megye u. 20.) előadással egybekötött taggyűlést tart. Előadó: dr. Teremi Gábor. Előadás címe: A postagalamb teljesítményét befolyásoló tényezők, II. rész.

*

A pécsi szimfonikus zenekar IV. bérleti hangversenyét december 15-én, hétfőn a Nemzeti Színházban az eredeti műsor szerint tartják meg.

DIÁK-ÖSSZTÁNC

ma délután 4 órától a Tavasz Ifjúsági Klubban.

ÁRAMSZÜNET

lesz nagyfeszültségű feszültségátterés miatt november 30-án, vasárnap 6 órától 18 óráig a Széchenyi tér, Leonardo, Vak Bottyán, Ady Endre, Katalin, Lánc, Rákóczi, Légszeszgyár, Liszt Ferenc, Czindery, Bajcsy Zs., Jókai, Zrínyi, dr. Váradi Antal és Sallai utcák által behatárolt területen, valamint a II. sebészet, Urológia, SZTK, Kossuth filmszínház, Nemzeti Színház és Nádor szálló területén.

*

Áramszünet lesz hálózatátépítés miatt vasárnap reggel 7 órától 10 óráig az alábbi községekben: Köblény, Szalatnak, Alsómocsolád, Gerényes ÁG, Kisvaszar, Liget, Tékes, Vásárosdombó, Tarrós, Mezőcd, Jágónak, Kercseliget, Vázsnok, Felsőegerszeg, Varga, Sásd, Baranyajenő, Gödreszentmárton, Gödre, Baranyaszentgyörgy, Tormás, Szágy, Alsókövesd, Szabás, Csebény, Godisa, Gyümölcsény, Felsőmindszent, Baród, Bakócza, Oroszló, Bodolyabér, Barátur, Magyarszék.

*

Pécs város Tanácsa VB V. Kereskedelmi Osztálya közli, hogy Pécsett a legközelebbi országos állat- és kirakodó vásár december 7-én, vasárnap lesz megtartva.

*

Baranyai vásárok december hónapban: December 2: Sellye, december 3: Villány, december 4: Sásd, december 5: Gyöngyösmelléke, december 7: Pécs, december 8: Siklós, Pécsvárad, december 9: Bóly, december 10: Szentlőrinc, december 12: Szigetvár, december 15: Mohács, december 17: Vajszló, december 18: Harkány.

*

Az Országos Filharmónia közli, hogy a december 1-re — a Nemzeti Színházban hirdetett három egyfelvonásos előadás technikai okok miatt elmarad. A jegyeket a Filharmónia pénztára visszaváltja.

TÁNCMULATSÁG

lesz ma este 7 órától éjjel 1 óráig Pécs város Művelődési Házában.

*

Pécs város I. ker. tanácsa 1958. december 2-án, kedden délelőtt 9 órakor tartja ünnepi alakuló ülését a tanács székházában (Fürst Sándor utca 68.) nagytermében. A tanács ünnepi ülésére a kerület lakosságát szeretettel meghívja a végrehajtó bizottság.

*

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy december 1-én, hétfőn Mecsekalja Alsóhegy és Felsőhegy, 2-án, kedden Magyarürög falu, Szentkút, Mária, Bajmi, Parlag, Süllevölgy, 3-án, szerdán Rácváros, Rácváros előtt, Cupitelep, Patacs-falu, Süvegdomb, Makra, Major, Szentmiklós, 4-én, csütörtökön: Pécs-Alsó, Felső, Középgyükés, Lámpásvölgy, Andrásbánya, 5-én, pénteken Kismélyvölgy és Kismélyvölgy-hegyhát, Nagydeindol, Nagydeindol-hegyhát, Középdeindol, Középdeindol-hegyhát, 6-án, szombaton Kisdeindol, Kisdeindol-tető, Csurgó dűlőben szőlőterülettel rendelkező és a fenti dűlőkben tároló bortermelőknél borkészlet-felvételt tart. Felhívjuk a bortermelők figyelmét, hogy saját érdekükben a boruk tárolási helyén pontosan jelenjenek meg. Szemleívüket és azok mellékleteit, valamint az esedékes borforgalmi adó kiegyenlítéséhez szükséges pénzösszeget hozzák magukkal. A készletfelvételt a fenti napokon 8—16 óráig tart.

TÉLAPÓ-BÁL

A KISZ- és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza december 6-án is megrendezi hagyományos Télapó-bálját. Este 8 órakor Balogh [illegible] kei ünnepélyes tánccal nyitják meg a bált. Este 10 órakor megjelenik Télapó, aki ajándékokkal kedveskedik a táncos fiataloknak. A táncesten vidám műsorral budapesti művészek Kovács Erzsi, Csonka Endre, Keméndi András, Halmi Gábor szórakoztatják a báli közönséget. A ragyogó műsort és a reggel 4 óráig tartó táncot kíséri a művelődési ház közkedvelt 6 tagú tánczenekara Kada Rezső vezetésével. A Télapó mindenkit szeretettel vár. Meghívók a művelődési otthonban (Kossuth L. u. 13.).

*

A Mecseki Fotoklub rendezésében naponta megtekinthető az II. Országos Művész Fénykép Kiállítás (Kulich Gyula u. 5.). Nyitvatartási idő: hétköznap 10—13 és 15—20 óráig, vasárnap [illegible] Színes képek vetítése 18 órakor. — A kiállítás december 7-én zárul.

*

A Geodéziai és Kartográfiai Egyesület Baranya megyei csoportja december 1-én, hétfőn délután 5 órai kezdettel a MTESZ Janus Pannonius u. 11. sz. alatti helyiségében Németh István a bányafelmérés geodéziai vonatkozásairól tart előadást.

*

A Gázmű felhívja a város lakosságának figyelmét, hogy a hideg miatt a gázcsövek sok esetben eltörnek. A gáz olyan helyen is beszivároghat a lakásba, ahol egyébként a gáz nincs bevezetve. Ha valaki indokolatlanul fejfájást, rosszullétet érez, vagy felismeri a gázszagot, az sürgősen jelentse a 16—85. vagy 14—74-es telefonszámra. Ilyen esetben az ablakokat azonnal ki kell nyitni. A háztulajdonosok és házfelügyelők az alagsori helyiségek törött ablakait a gázcsövek és gázmérők lefagyása elleni védekezés szempontjából minél előbb hozzák rendbe.

*

Dr. Péntek Erzsébet főorvos, gyermekszakorvos, — szívgyógyász rendelőjét december 9-től Déryné (Mária) utca 37. sz. alá helyezi. Rendel: de. 9-től 10 óráig. Új telefon: 17-64.

A TIT hírei

A TIT második filmklubjába beíratkozni lehet — hétfő kivételével — mindennap délután 5—7 óráig. A második filmklub előadásai párhuzamosak az elsőével, azonban az előadások délután fél 3 órakor kezdődnek a Petőfi Filmszínházban.

*

December 5-én a TIT Télapóestet rendez a Bartók Klubban, délután 6 órai kezdettel. Tánc, zene, filmvetítés (Mogyoróvesszőcske, Mesél az erdő) szórakoztatja a gyerekeket. A TIT szeretettel várja a város gyermekeit és a kedves szülőket. Egyben kéri a szülőket, hogy Télapó ajándékosztása céljára 20 forintot fizessenek be a TIT titkárságán december 1-ig.

Ma délelőtt 11 órakor az első filmklub tagjai részére a Petőfi Filmszínházban a „Sivatagi 13-ak" című film kerül bemutatásra.

*

A Műcsarnok és a TIT rendezésében ma délelőtt 12 órakor a TIT Bartók Klubjában Sarkadiné Hárs Éva nyitja meg Pleidell János budapesti festőművész kiállítását. A kiállítás anyagát a művész olajfestményei, akvarelljei és sgraffitoi alkotják. A kiállítás megtekinthető mindennap délelőtt 9 órától este 7 óráig.

*

Vincze Győző festőművész kiállításának megnyitási időpontja ma fél 1 óra. A kiállítás helye: Zsolnay Múzeum (Káptalan u.)

Ne köhögjön!

Miért köhög? Ejnye kérem! Nincs cukorka a zsebében? Óh, azt könnyen pótolhatja, meg sem érzi a tárcája. Ott van boltunk közelébe', térjen hát be „Borsmenthére". Talál „Ánizst" és „Malátát", „Mézcukorkák", „Negrók" várják, Kis fáradság s elszáll mérge, elmúlik a köhögése.

Kapható szaküzleteinkben:
BEM U. 24.
JÓKAI TÉR
KOSSUTH U. 20. és 54.
és minden fűszerboltunkban
PÉCSI
ÉLELMISZERKISKER V.

Beszerezte már a Télapó-ajándékot?

Üzemek! Intézmények! Vállalatok! Iskolák!
Mikuláscsomagjaik elkészítését vállalja a Pécsi Vendéglátó Vállalat Ostyaüzeme, Janus Pannonius u. 8. T.: 11-02

MOST VEGYEN!

Alkalmi kiárusítás

a Pécsi Ruházati Bolt kijelölt szaküzleteiben

20—50%-os árcsökkentéssel

gyapjú, pamut, méteráru, konfekció, cipő, divat-, kötöttáru, bőrdiszmű stb.

Kossuth L. út 25. Kossuth L. út 30. Bem u. 6. Jókai tér 2. Sallai u. 6.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Pusztai (Perwein) Rezső

nyug. bányaigazgatósági tisztviselő, festőművész, a M. Képzőművészek és Iparművészek Szöv. B. m. csop. tagja, áldásos életének 67. évében hosszú szenvedés után elhúnyt.

Temetése december 1-én, fél 4 órakor a köztemetőben.

Gyászoló család

— HALÁLOZÁS. Drága jó édesapánk, nagyapánk, Iván Gyula kőművesmester 74 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése december 1-én, hétfőn délután fél kettő órakor a pécsi köztemetőben. Gyászoló család.

— Neupann László ny. bank cégvezető 82 éves korában elhunyt. Temetése december 2-án 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló felesége.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett Miklós fiúnk és testvérünk temetésén megjelentek, virágok küldésével drága halottunk és felénk áradó szeretetükkel vettek körül bennünket.

Szelényi család

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Megköszönjük a részvételt a különböző szervezeteknek és mindazoknak, akik drága gyermekünk, Gröbl László temetésén megjelenésükkel és anyagi támogatásukkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló Gröbl család

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen drága feleségem, édesanyánk, leányunk, Schweitzer Lajosné temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Hűsipari Vállalat vezetőségének és dolgozóinak, valamint a Mátyás király utcai általános iskola VI. és II. b. osztályának.

Schweitzer és Petrovics család.

— Fájdalommal jelentjük, hogy szeretett kisgyermekünk, Kasza Sanyika 4 hónapos korában váratlanul elhunyt. Temetése december 2-án fél négy órakor a köztemetőben. Gyászoló szülei és nagyszülei.

— Fájdalommal jelentjük, hogy szeretett édesanyánk, nagyanyánk, özv. Király Józsefné november 28-án elhunyt. Temetése december 1-én, fél 3 órakor a köztemetőben. Gyászoló család.

Eladó Mandula utca 16. számú ház, január 1-én beköltözhető lakással. 191

Városhoz közeli, kétszobás, beköltözhető házrész cca 130 n-öles szőlőskerttel eladó. 85 000 forintért és megosztási költségenként. Közelebbi Czillinger, Közép-Makár 1. sz. Kedden, csütörtökön, szombaton 12—16 óráig. 143

Divatos, szép cipőt

készíttethet mérték szerint, új modellek alapján, a

SZIGETVÁRI „ZRINYI" CIPÉSZ KTSZ-nél.

Mindennemű javítást (mikroporozust és nyersgumitalput is) vállalunk. Vállalási vagy javítási idő egyformán: 8 nap!

Eladó házhelyek

kedvező fizetési feltételekkel: Pécsett a Megyeri kertvárosban, Mohácson, Kölkeden, Siklóson, Beremenden, Szigetváron, Csertőn, Vajszlón, Csányoszrón, Hirden, Göresönyben, Mágocson, Hosszúhetényben és a megye több községében. Felvilágosítást nyújt az Országos Takarékpénztár Baranya megyei fiókja, Pécs, Kossuth L. u. 11, vidéki viszonylatban az illetékes járási OTP-fiók.

APRÓHIRDETÉSEK

OPERA-BÁL

1958. december 6-án este 9-től reggel 4-ig a PANNONIA SZÁLLÓ báltermében. — Közreműködik:

KELÉNYI GYÖRGY 12 TAGU BUDAPESTI TÁNCZENEKARA, valamint **A FŐVÁROSI RÁDIÓ ÉS TELEVÍZIÓ SZÓLÓ-ÉNEKESEI.**

Tánctverseny. Bálkirálynő választás. Esti öltözék kötelező.

Meghívók igényelhetők az Állami Áruház illatszerosztályán és a pécsi illatszerüzletekben.

Állás

Halászt, halászmestert, halászati agronómust keres állami gazdaság. Jelentkezés levélben Arkusi Állami Gazdaság, Hortobágy, halastó. 136

Harmonika tanítást vállalok, — legújabb módszer szerint. Vas Gereben utca 1. 746

Érettségizett, 22 éven felüli férfiakat felveszünk rádiózavar-elhárítói kiképzésre. Jelentkezés Postaigazgatóság, műszaki munkaügy, Pécs, Rákóczi út 39/a.

Bőrgyár tekeszakosztálya kedd, csütörtök, szombat és vasárnapi napokra állítókat keres. Fiúk, lányok jelentkezzenek a gyári portán. 790

Vizsgázott fűtői és könyvkötő szakmunkási állás 1959. január 1-től betöltésére a Pedagógiai Főiskola pályázatot hirdet. Szakképzettséget igazoló okmányokkal felszerelt pályázatok 1958. december 15-ig nyújtandók be a főiskola gazdasági osztályán Pécs, Ifjúság útja 6. Ugyanott az állásokkal kapcsolatban bővebb tájékoztatás is kapható. A gőzkazánfűtői állás elnyerésénél a lakatos és vízvezetékszerelő munkához is értők előnyben részesülnek. 632

Szorgalmas, megbízható bejáróné állást keres. Zsolnay u. 44., földszint 1. 900

Komoly takarító munkaerőt azonnali belépésre felvesz a Pécsi Gyógypedagógiai Intézet, Pécs, Kulich Gyula utca 1. szám. 880

A Szigetvári Konzervgyár azonnali belépésre keres egy villanyszerelőt, egy vízvezetékszerelőt és egy általános lakatos ismeretekkel rendelkező szakmunkást. Jelentkezés a konzervgyár munkaügyi osztályán, személyesen, vagy írásban. 173

Szabadság úti általános iskola azonnali hatállyal fűtőt alkalmaz. Jelentkezés a helyszínen. 150

Kocsisokat veszünk fel a Pécsi Állami Gazdaság szőlészeti üzemegységébe, Megyeri út 51. szám (volt Hizlalda.) 926

Gyors- és gépírás tanítását vállalom. Pécs, József Attila utca 5. 891

Lakás

Flatalember különbejáratú barátságos, helyes szobát keres saját részére. Kevés bútor van. Kilgénylés kizárva! Címeket az I. Belklinika portájára kérem. 154

Bérbe vagy részbe lakásért bármilyen munkát bérelek vagy vállalok. Zsolnay utca 2., portán. 153

Elcserélném Pécs belvárosi 3 szobás összkomfortos lakásomat hasonló budapestiért. Érdeklődés 18-20 óráig, telefon: 21-77. 779

Kiadó szobát keres fiatal házasnár. Telefon: 21-56, hétköznap. 821

Házfelügyelői szobakonyha, éléskamrás, kertes lakásomat elcserélném uránvárosi 2 szobásért, esetleg házfelügyelőiért. Pécs, Sallai utca 34. 825

Elcserélném Mohácson a belvárosban lévő 2 szoba-konyhás lakásomat pécsiért megegyezéssel. — Mohács, Tanácsház utca 1. sz., Sütő. 867

Elcserélném kis szoba, konyha, speizos, főbérleti lakásomat kétszoba-konyha, speiz, vagy egy nagy szoba, konyha, speizos főbérleti lakásért, magas költségtérítéssel. Kiss István, Péter u. 28. szám. 853

Összkomfortos két és félszobás uránvárosi főbérleti lakást elcserélném II—III. kerületi kétszobással. — Érdeklődni Rákóczi út 59., cipészüzletben. 874

Egy- vagy kétszobás összkomfortos lakást keresek költségtérítéssel. Telefon: 37-98. 913

Összeköltözök! Háromszobás, összkomfortos lakást adok 2 különálló, belvárosi összkomfortos egy- vagy kétszobás lakásért. Telefon: 27-14 — hétfőtől. 172.

Mecsekaljai állomásnál, közvetlen autóbuszmegállónál, 9. sz. szoba-konyha, éléskamrás lakásom elcserélném városiért, baromfit, 4 db sertést vele átadok megegyezés szerint. Könyvesné. 167

Házasság

„Korrekt" jeligés férfinek levele van ismét Kossuth u. 22-ben október 12-i „Házasság lehetséges" jeligétől. 757

Két barátnő (18—23 éves) megismerkedne házasság céljából intelligens fiúkkal. — Táncedvelők előnyben. Jelige: „Hóvirág" Kossuth utcai hirdetőbe. 783

Negyvenhétéves férfi házasság céljából ízr. nő ismeretségét keresi. „Egyetértés" jeligére a pécsi Hirdetésfelvevőbe, Kossuth L. utca 22. sz. 793

Házasság céljából szeretnék ismeretséget kötni hozzám illő nővel. Magam 67 éves vagyok. — Leveleket „Orgona" jeligére a Hirdetésfelvevőbe kérek. 841

35 éves, egyedülálló nő megismerkedne hozzáillő, korrekt, barna férfival. Csak fényképes leveleket válaszolok. Jelige: „Havasi gyopár" Kossuth utcai hirdetőirodába. 621

62 éves, jól kereső iparos, 55—60-ig élettársat keres, kinek lakása van. Leveleket „Jól keres" jeligére a Hirdetésfelvevőbe, — Kossuth u. 22. 843

30 éves, középmagas, jó megjelenésű, elvált, lakással rendelkező szakmunkás társaság hiányában megismerkedne házasság céljából csinos, szolid leánnyal vagy elvált asszonnyal 20—28 évesig. Fényképes választ kérek „Hulló falevél" jeligére a Kossuth utcai hirdetőirodába. 854

Férjhez menne értelmiségi, finomlelkű, 49 éves, elvált asszony, gyermekét szerető, intelligens, jólelkű férfihoz, ki házvételhez hozzásegítene. — „Szeretetre vágyom" jeligére a Kossuth utcai hirdetőbe. 903

47 éves, elvált ember vagyok, — lehetőleg nyugdíjas, vagy némi jövedelemmel bíró nőt keresek élettársul 45—52 évesig. Lakás van. Jelige: „Nem jó egyedül" a Kossuth utcai hirdetőbe. 911

Ingatlan

Ház a Mandula utcában eladó. Érdeklődni: Kisfaludy u. 4/2. 158

Eladó Mandula utca 18. számú ház, január 1-én beköltözhető lakással.

Egy háromszoba összkomfortos, modern belvárosi lakásért két kisebb méretű, összkomfortos, modern belvárosi lakást adok. Érdeklődni hétfőtől 28-99 telefonon, 5—7 óráig. 160

Ujvilág utca folytatásánál 2 házhely eladó, anyaggal. Érdeklődni: Marx út 5. 155

Eladó ház! Bajcsy Zs. út 29. számú, 3 szoba összkomfortos családi ház 400 négyszögöl telekkel eladó. Érdeklődni lehet: Pécs, — Zsinkó István utca 18. szám alatt. 133

2 szobás, alápincézett lakóház mellékhelyiségekkel, istállóval, — beköltözhetően eladó. Cím: Pécsszabolcs, Ady Endre utca 1. szám. 127

Veszek háromszobás házat Pécsett nem beköltözhetőt is. — Ajánlatokat „Házvétel" jeligére Szentesi Hirdetőbe. 139

Családi ház lakáscserével, beköltözhetően eladó. Hegyalja utca 108. Érdeklődni Jókai u. 13. sz. alatt lehet. 140

Orsolya utcában fél ház olcsón eladó, beköltözhetően. Érdeklődni Doktor Sándor utca 8. szám. 142

Házhely eladó anyaggal a Szigeti részen. Érdeklődni Csend utca 1., Majorosi. 137

Azonnal beköltözhető kétszobás, összkomfortos, kertes családi ház eladó. Zöldfa u. 22. 744

Szép családi ház eladó Lámpásvölgyben 10 038 szám alatt, — Ferk. 753

Tiborc utca 30. szám alatt házhely, szőlő eladó. Cím: Kossuth utca 19., udvarban. 692

Eladó ház Beremenden, Kossuth Lajos út 172. szám alatt. Érdeklődni Vajda István Pécs, Felső-Balokány utca 53. 542

Eladó ház, előszoba és 2 szoba-konyha, azonnal beköltözhető, 250 n-öl területtel. Pécsvárad, Petőfi Sándor utca 3. 704

Kovácstelepen Baranyavár utca 26. számú családi ház beköltözhetően eladó, Érdeklődni helyben. 759

324 n-öl gyümölcsös eladó. Deindoli autóbusz, kereszt-megálló, Kajdy. 768

Nagyharsány 29. sz. alatt családi ház gazdasági épületekkel, pince, 470 n-öl szőlő, 250 n-öl szántó eladó. Érdeklődni lehet 255. házszám alatt. 767

Ház a Tompa Mihály utca 48. alatt, valamint Mecsekalja, Kereszt út 7. sz. alatti 443 n-öl szőlő teljes felszereléssel. 1 szobával, présházzal, pincével eladó. Érdeklődni lehet Pécs, Tompa Mihály utca 48. sz., Danióknál. 763

Összeköltözők! Belvárosi 5 szobás családi ház elcserélhető a belvárosban 2 szobás és egyszobás összkomfortos lakással. — Telefon: 10-83, 3—4 óra között. 765

Eladó azonnal beköltözhető családi ház nagy kerttel. Zerge utca 12. 784

Patacsi határban eladó 5 300 n-öl szántó. Érdeklődni Rácváros 44. szám, Nagy Géza. 806

Királyegyházán 76-os ház gazdasági épülettel és 2 hold földdel eladó, szabad kézből. 802

Péter utca 44. számú ház és udvar 176 n-öl eladó. INKÖZ. 885

Patacson az állami szőlő bejárata előtt keletről, 1200 n-öl termő szőlő eladó. Bővebb felvilágosítást Magyarürög 54. szám. 824

Igényesnek családi ház, beköltözhetően eladó. Szabadság út 7. szám. 165

Szép kertes ház eladó. Pécs, Zerge utca 6. sz. 168

Ritka alkalom! 300 n-öl gyümölcsös telek vízvezetékkel, részben részletre eladó. Bartók Béla u. 26., — 2 csengetés. 166

Eladó nagy családi ház, gazdasági épületekkel. Két család részére is megfelel. — Villánykövesd, Kossuth utca 12. 935

Keresek életjáradékra családi házat Pécsett megegyezéssel. Mohács, Tanácsház utca 1., Sütő. 868

Gazdálkodásra alkalmas nagy gyümölcsös szőlővel, kétszobás, beköltözhető lakással autóbuszmegállónál eladó. Cím: Dezsőfi, — Szilágyi Dezső utca 5. 908

Zsolnay utca 27. sz. ház 130 ezer forintért 3 szoba, konyhás beköltözhető lakással eladó. 897

Adás-vétel

Mangalica hízó disznó eladó. Lotz Károly u. 52. 156

Egy 125-ös elöl teleszkópos csepel motorkerékpár sürgősen, olcsón eladó. Pécs, Jankovich telep, Nagyhídi út 8. 134

Egy jókarban lévő zongora és gáztűzhely eladó. Pécs, Kaposvári u. 10. 141

Egy kétszárnyú fehér ajtó eladó. Nagy Flórián u. 24. Alföldi. 144

Eladó 4 db fiatal zsírsertés. Rácváros 44. sz. Nagy Géza. 807

Baranya megyei Állami Építőipari Vállalat elad elfekvő készletéből használt vasbeton elemeket, valamint gépkocsi- és gépalkatrészeket, Pécs, Rákóczi út 56, anyagosztály 85

Keleti perzsaszőnyeg 3x4 méteres eladó, Kossuth Lajos u. és Zetkin Klára sarok., I. em. Dr. Gyopárék-nál. 724

Használt plüst vesz a Pécsi Bőrgyár. 729

Perzsabunda eladó igényesnek. Telefon 45-77 734

Pallas nagy lexikon 18 kötet eladó. Szigeti út 86. szám. 795

Egy db Tátra D személy és egy db 3,5 to. Renault tehergépkocsi kifogástalan karban, prima gumikkal eladó. MEK, Pécs, Bajcsy Zsilinszky út 16. 817

Rádiót veszek, javítok, néprádiót átalakítok, Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. 798

Siemens világvevő rádió 500 forintért, samottos kályha 200 forintért eladó. Hunyadi János út 27. 801

Hízott sertések eladók Basamalom út 9. 829

Eladó Opel Olimpia személyautó, az árába beváltok 125-ös Csepel motorkerékpárt vagy hízott sertést. Pécs, Engels u. 23 szám. 818

Vennék kétszemélyes használt rekamiét, lehetőleg bordó huzattal. Telefon: 27-63. 839

Világoskék nylon estélyiruha eladó. Rét utca 35., II. em. jobbra. 840

Export Pannonia legújabb kiadás, eladó, esetleg részletre is. Pécs, Rigóder-tető, — Csöpp utca. 849

Modern új konyhabútor eladó. Bajcsy Zsilinszky út 7. szám. 879

Egy db 200 kg-os hízott sertés eladó, Nagy postavölgy 7., Mondovics. 877

Kombináltszekrény, — hármasszekrény eladó. Tábor utca 4., — hátul az udvarban. 881

Közép és magas termetre női irhabunda újszerű állapotban fizetési kedvezménnyel is eladó. Barátur u. 7. szám. (Tettye utca végénél) 886

Egy kombináltszekrény eladó. Gyárváros, Huba utca 6. 876

Üzemképes Topolino prima gumikkal eladó 17 500-ért. Majláth-utca 8., szerelőműhely. 889

Hawaii gitár hangszóróval és 12,5-es erősítővel eladó. Felszabadulás útja 49. 891

Eladó kéttengelyvéges körfürész, villanymotorral és kapcsolóval, József utca 45. 862

Lemezjátszó doboz eladó. Hízóért bútort készítek, alakítok, javítok. János utca 16. 898

Külföldi márkájú számológép eladó. Bartók Béla u. 37. Telefon: 38-61. 943

Kombinált szobabútor eladó, esetleg külön is. Alsó-Malom utca 2. 872

Diófaszínre fényezett új pároságyak eladók. Petőfi utcai iskolánál, Szilágyi Dezső u. 16. 897

Hálóberendezés, Kalor kályha, félháló, ágyak, szekrények, konyhaszekrény, matracok, eladók. Felső-Vámház u. 2. Üzlethelyiség. 730

R-66 Reinsport B. M. V. oldalkocsival, jó állapotban 26.000-ért eladó Erdősi, Mártírok útja 42. 747

Méhészek! 60 db Baracs-féle rakodókaptár eladó, tételekben is. özv. Told Józsefné, Beremend. 723

Eladó egy hálószoba, mely áll: 2 szekrény, 1 kétszemélyes ágy, kárpitozott sodrony, éjjeliszekrény és toalett. Teréz u. 8. 755

Egy db kétméteres pálma helyszüke miatt sürgősen eladó. Pécsvárad, Rákóczi utca 31 787

BMW 5 személyes 29 ezerért részletre is eladó hétfőtől. József Attila u. 9. Telefon: 25-46. 810

Konyhaberendezés — szép fazon. — kisipari, eladó. Felső-Vámház utca 33., asztalos. 924

Irhabunda, teljesen új eladó. Rákóczi út 39/b I. emelet 4. 870

Uj 350-es IZS. új oldalkocsival, sürgősen, nagyon olcsón eladó. Érdeklődni: Rózsa Ferenc utca 7., Barna. 925

Villanymotor 3,2 LE-s 190 Volt, egyfázis, 1,5 LE-s, 220 Volt-os eladó, Felső-Vámház u. 33. szám. 923

Hermes Baby táskaírógép, jubileumi kiadás, hatszemélyes ezüst étkészlet monogram nélkül, teljesen modern és új eladó. Cím: Farkas Ferencné, Lelőiroda, Pécs, Jókai Mór utca 5. 914

Fehér, zománcozott asztali tűzhely eladó. Somogyi Béla utca 6., I. emelet 7. 869

Egy új festett szobaasztal, 2 db székkel, Kalor és Csibi kályha eladó, Kossuth L. utca 58. 873

Kétszer nyolcas filmfelvevő és lejátszó, tartozékokkal eladó. Rákóczi út 78/a, II. e. Kardos. 920

Eladó ruhásszekrény: 2 db, keményfa, kétajtós, barna. Geisler Éta utca 15., emelet, udvari lakás. 863

Nagyméretű összekötő perzsa eladó, Rákóczi út 38., I. emelet, bal ajtó. 894

Kisméretű modern, új konyhaszekrény eladó. Rákóczi út 40., asztalos. 895

Egy db billiárdasztal és vaskályhák eladók. KIOSZ, Rákóczi út 24. szám. 897

Rádió 3+1-es, világvevő, részletfizetésre, 600 forintért eladó. Aradi vértanúk útja 11. 860

Kétszemélyes rekamié újszerű állapotban eladó. Uránváros CsF 8, I. emelet, Bartha. 835

Négy db kövér disznó eladó. Wortmann, delidoli autóbusz-végállomás. Telefon: 31-70. 858

Eladó fehér zománcos fürdőkád, mosdó, asztalitűzhely, gyermekágy, ágyak, éjjeliszekrények. Fürdő utca 1., II. em. 6. 896

Eladó hízott sertés a Megyeri úti sorompónál, emeletes vasutas házban. 851

Bor, szentmiklósi rizling, 16 forint, 25 literen felül. Megyeri út 10. szám. 899

Hálószobabútor, félháló, konyhabútor, — szekrények, ágyak, éjjeliszekrények, asztalok eladók, Zsolnay Vilmos utca 7. 901

Perzsaláb-bunda, fehér mély gyermekkocsi eladó, Déryné (Mária) utca 41., Molnár. 906

Perzsabunda, kisebb méretű, eladó. Rákóczi út 13/a., I. em. 4.

Modern festmények eladók. Alkotmány u. 5., I. em. 915

Borszivattyú eladó, mely háztartási vízellátásra is alkalmas. — Ipar utca 3. 929

180 kg-os sertés eladó. Szilágyi Dezső u. 24.

Körpáncélos, páncéltőkés, rövid zongora eladó. Megtekinthető délután 5-ig. Megye utca 15/1. 928

Használt katonai és civil férfiruhát, cipőt, bakancsot veszek, Hetényi Dezső, Bem utca 20., üzletben, telefon: 22-49

Prima hízott sertés eladó. Damjanich utca 36. Majorék. 170

Vegyes

Sikondai Vadásztanya kisvendéglő egész télen át nyitva, szünnap hétfőn.

Kézi szorzó-, osztógépet bérbevenne a Szentlőrinci Műszaki Kisipari Termelőszövetkezet, Baranyaszentlőrinc. 106

Bódis Gyula bőr- és gumitalpú cipő szakszerű javítását két nap határidővel készíti Pécs, Rózsa Ferenc utca 1 732

100-as DKW motor, jó állapotban eladó vagy hízóért elcserélhető. Varga tőltőtolljavító, Kossuth L. u. 20. 892

Költözködést, bútor és zongora szállítását szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány utca 14. Telefon: 15-50 41-es mellékállomás. 758

Műfogsorát soronkívül megjavítja Vajda Lajos fogtechnikus, Mártírok útja 7. 875

Most vegyen szőnyeget, egy- és kétszemélyes, nagy választékban — 1050 Ft-tól. Bárány kárpitosnál, Pécs, Rákóczi út 73/a, „Béke" sörözö mellett. 174

Elvesztettem 24-én du. krómkeretes szemüvegemet az Ady Endre utcában. Megtaláló ja jutalom ellenében adja le a Borforgalmi Vállalatnál. 171

Kétezer forintot kamatra keresek. Levelet „Januárig" jeligére a Kossuth utcai hirdetőbe. 927

Szőrmebundák alakítását és javítását vállalom, Sudásné Jókai Mária szűcs, Munkácsy Mihály utca 3.

Szőlőoltvány és gyökeres vadvessző Kissnéi, Pécsvárad, Kálvin u. 9. 921

Magas jutalmat adok annak, aki vissza hozza barnás tigris hású, fehér nyakú, mellé, hasa vörössel tarkás, Cinci cicámat. Kossuth u. 39., Halas. 931

Gyomor, cukor, szív, magas vérnyomású, epe- és májbetegeknek *diétás nővér* felügyelete alatt

a Kazinczy étteremben

délben és este is

diétás konyha működik.

...az én ideálom!..

GYAPJÚ, SELYEM, NYLON MOSÁSÁHOZ!

A háziasszony büszkesége

a TISZTASÁG!

Vásároljon tisztítószereket, takarítóeszközöket, kozmetikai cikkeket a Baranya megyei Kisker. V. boltjaiban:

300. SZ. BOLT KOMLÓ, KOSSUTH UTCA,
304. SZ. BOLT KOMLÓ, KÖKÖNYÖS,
301. SZ. BOLT MOHÁCS, SZABADSÁG U. 16.,
302. SZ. BOLT SZIGETVÁR, SZTÁLIN U. 62.,
303. SZ. BOLT SIKLÓS, FELSZABADULÁS U. 2.

4 hold kertészkedésre alkalmas öntözhető föld bérbeadó (régi sörgyárnál). Érdeklődni: Hunyadi János út 57., reggeli órákban. Telefon: 37—66. 796

Belvárosi kétszobás lakást nagy előszobával, tágas konyhával cserélek egyszoba—hallos komfortosért. Bővebbet Gyógynövény szaküzlet, Bem utca 1. szám. 834

Nagyállomásnál 3 szobás családi villa és 2 szobás, összkomfortos öröklakás, beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Barkáné, Jókai Mór u. 43. 842

Harkányban lévő két szoba-konyha, előszoba és mellékhelyiséges lakásomat sürgősen elcserélném pécsiért. Érdeklődni 39-95 telefonon 17—19-ig. 909

Kővágótöttösön a 17. számú ház eladó. 918

Eladó két ház. Bővebbet Felső-Havi utca 24., Pappné. 916

Eladó Drávagárdonyban beköltözhető 66. sz. szoba, konyha, kamra, disznóól, kert, gyümölcsös, 17 ezer forintért. Érdeklődni Kovács Istvánnál Drávagárdonyban, vagy Kiss Ibolyánál, Pécs, Péter u. 23. 852

Házhelyek a budai részen olcsón eladók. — Érdeklődni Gyöngyös Gézánénál, Kiskirály utca 2. szám. 917

Magaslati út legszebb helyén villatelek eladó, INKÖZ. 884

Terehegyen egyszobakonyhás kis ház 1000 n-ölön, présház 400 n-öl szőlővel és 1200 n-öl szántóval, felszereléssel, 1200 n-öl akácos eladó, beköltözhetően. Bővebbet Papp villanyszerelőnél. 933

Hálóberendezés, Kalor kályha, félháló, ágyak, szekrények, konyhaszekrény, matracok, eladók. Felső-Vámház u. 2. Üzlethelyiség. 730

R-66 Reinsport B. M. V. oldalkocsival, jó állapotban 26.000-ért eladó Erdősi, Mártírok útja 42. 747

Méhészek! 60 db Baracs-féle rakodókaptár eladó, tételekben is. özv. Told Józsefné, Beremend. 723

Eladó egy hálószoba, mely áll: 2 szekrény, 1 kétszemélyes ágy, kárpitozott sodrony, éjjeliszekrény és toalett. Teréz u. 8. 755

Egy db kétméteres pálma helyszüke miatt sürgősen eladó. Pécsvárad, Rákóczi utca 31 787

BMW 5 személyes 29 ezerért részletre is eladó hétfőtől. József Attila u. 9. Telefon: 25-46. 810

Fényképész részlegünk vállalja

szép

riportfelvételek

(ünnepélyekről, összejövetelekről, családokról és gyermekekről, esküvőkről, stb.) készítését a helyszínen.

KOMLÓI HELYIIPARI SZOLGÁLTATÓ V.
Telefon: 20-92, 23-47.

Kérjük megrendelőinket, hogy a gyorsabb kivitelezés, a megfelelő ütemezés és a szükséges anyag időben való biztosítása végett lehetőleg még folyó évben közöljék az

1959. évi villanyszerelési munkák

kivitelezésére vonatkozó igényüket, vagy küldjék el megrendelésüket, hogy a szerződéstervezetet elkészíthessük és idejében visszaigazolhassuk illetve a munkát előjegyezhessük.

(VILLANYMOTOR, ÁRAMFEJLESZTŐ TEKERCSELÉSÉT sürgős esetben soronkívül is vállalunk).

MEGYEVILL PÉCS

A VASÁRNAP SPORTJA

Csapatösszeállítások

KOMLÓI BÁNYÁSZ: Krausz — Mesgyán, Komlói, Balázs — Kohlmann, Molnár II. — Grozdics, Cziráki, Perényi, Molnár I., Róth.

PVSK: Bogyai — Lendvai, Tamási, Köves — Mohácsi, Ilosvai — Freppán, Vincze, Göncz, Vajda, Hámori II.

DÓZSA: Danka — Farkas, Kocsis, Hegyi — Csupák, Kresz — Kamondi, Garami, Opova, Kakuszi, Kovács (Horváth).

PÉCSI BÁNYÁSZ: Kovács — Sértő I., Vámos, Szőke — Mező, Hudecz — Gyurkó, Pintér, Kása, Keszler (Déval), Sértő II.

BTC: Szekeres — Berta, Serdán, Kovalik — Danyi, Horváth, — Szalai, Dara, Szigeti, Hauschl, Hofecker.

PÉCSI VASAS: Szili — Egervári, Kiss, Berki — Kőhalmi, Harsányi — Stelzammer, Somogyvári, Rákóczi, Danajka, Hatasi.

Verseny utcai BTC sportpálya, november 30-án:
BTC—BAJAI ÉPÍTŐK
NB. III. mérkőzés 10,45. Előtte:
BTC—KESZTYŰGYÁR
ifjúsági mérkőzés 8,30.

Az MTST ankétsorozata

A Megyei Testnevelési és Sporttanács elnöksége ankétsorozatot indít, melyen a szocialista testnevelés céljait és feladatait, a nevelés kérdését, az egységes sportszemlélet kialakítását, a sportvezetés új módszereit, a sportoktatási munka tudományos módszereit vitatják meg. Az ankétra a megyei testnevelési és sporttanács tagjait, a társadalmi szövetségek vezetőit, a játékvezetőket, versenybíróit testületek tagjait hívják meg. Az ankét első előadását december 10-én tartják. Az egyes előadásokat a megye legjobb szakemberei tartják.

PVSK sportpálya, nov. 30-án:
PVSK—VÁCI SE
NB. II. mérkőzés 13,30. Előtte:
PVSK II.—BTC II.
városi I. o. mérkőzés 11,45.

Sportkör az iskolában

1957 óta mind gyakrabban olvashatunk a napilapokban, folyóiratokban, sportlapokban olyan cikkeket, melyek az iskolai sporttal, testneveléssel foglalkoznak. Valamennyi eszmefuttatásban kijelentik, hogy a magyar sport utánpótlását azok a tanulók adják, akik már az iskolapadokban eljegyezték magukat a sporttal. Ezért foglalkozni kell velük.

Egészen új színt jelentett a Diák Sportközpont létrehozása, amely az Országos Ifjúsági Sportbizottság végrehajtó szerve. Ezzel az intézkedéssel megoldódott az oly sokat hányatott és sokáig elfelejtett sok gazdát cserélő diáksport. A szervezet megléte még nem jelenti a jó munkát — azt korszerű és mai fejlődésünk fokának megfelelő tartalommal kell megtölteni. Ennek segítségével lesznek eredményesebbek a testnevelési órák, valamint a délutáni szervezett sportfoglalkozások. Szülők, pedagógusok, sportegyesületek és a sportkedvelő társadalom várakozással tekintenek a „Sportiskola" működése elé. Megfelelő politikai, nevelési és szakszerű irányítással a testnevelő tanárok és iskolaigazgatók segítségével betölti azt a szerepet, amit joggal vár tőle szocializmust építő dolgozó népünk.

Milyen feladatok várnak ránk az újrendszerű iskolai testneveléssel? Az iskolai testnevelés gazdája a KISZ. Már a nyár folyamán felkészült arra, hogy öntevékeny diáksportvezetők vezessék a munkát, nagyobb szerepet biztosítva számukra az operatív sportmunkában: népszerűsítik az iskolában a különböző sportágakat, a tömegversenyekben való részvételre buzdítják társaikat, minőségi versenyekre az edzők javaslatára előkészítik a tanulókat, a testnevelési órák, edzések, versenyek lebonyolítása céljából pálya biztosítása társadalmi segítséggel, az iskolán belül felmérik, milyen anyagi és személyi feltételei vannak a szakosztályok létesítésére.

A Leőwey Klára Leánygimnázium atlétái felvonulnak az országos középiskolai atlétikai bajnokságokon

Iskolánkban a sportkörön belül 6 szakosztály működik: atlétika, torna, kosárlabda, kézilabda, röplabda és asztalitenisz. A létszám szakosztályonkint 30—35 fő. A cél, hogy valamennyi szakosztály rendelkezzen megfelelő számú sportolóval, hogy ne legyen szükség 1—1 sportolónak 3—4 szakosztály munkájában és versenyein való részvételre. A tanulás követelményeinek megtartása mellett az egyéb iskolánkívüli foglalkozások amúgy is túlterhelik tanulóinkat, ezzel ne rakjunk újabb terhet a vállukra. A sportszakirányításon kívül, hogy még eredményesebben működhessen a közösség, az egyik első osztályban sportoló tanulókat vontunk össze a testnevelő tanárnő, mint osztályfő vezetésével.

Az iskola csapata nyerte a választások tiszteletére kiírt váltóversenyt

Működő szakosztályaink célja, hogy tanulóink lehetőleg az iskolai sportkörön belül találják meg kedvenc sportáguk művelésének lehetőségét. Legnépesebb szakosztályunk a torna szakosztály. A nagy létszám következtében a már eddig is sportegyesületben működők továbbra is ott sportolnak, ha a feltételeknek megfelelnek. Egy részük a sportiskolában, a többi az iskolai tornaszakosztályban dolgozik. Ez a legeredményesebb szakosztályunk. Az atlétika és kosárlabda a tornához hasonlóan működik. Kézilabda-csapatunk, mely eddig egyesület név alatt az egyetlen diákcsapat volt, a leányoknál a terembajnokság megindulásától az iskola neve alatt fog szerepelni. — Röplabda-szakosztályunk eredményesebb működtetése érdekében a röplabda társadalmi szövetség jött segítségünkre 2 edző társadalmi úton való beállításával. — A fenti sportágakon kívül az úszás, vívás, tenisz sportnak is vannak képviselői, szakosztály hiányában társadalmi egyesületben működnek.

A 6 szakosztály működtetése anyagi fedezet nélkül nem oldható meg. Sportkörünk tagjai havi 2 Ft-tal járultak hozzá a támogatáshoz.

Az iskolai testnevelési anyag alaposabb elsajátítását szolgálja a hetenkint rendszeresített sportdélután.

Mivel a testedzés és a sport tömeges elterjedése a dolgozók körében rendkívül hasznos, fegyelmezi az embereket, erősíti egészségüket, ösztönzőleg hat kezdeményező erejükre, hozzászoktatja őket a közösségben végző együttes tevékenységhez, felüdít, könnyebbé teszi a szellemi foglalkozást, ezért sokkal inkább érdemel megbecsülést s az iskolai tárgyak között ténylegesen is el kell foglalni a megillető helyet, biztosítani egyenjogúságát, annál is inkább, mert tevékenysége az eredményes oktatómunkának egyik feltétele. A vele való foglalkozás nem elveszett idő. — A testedzés és a sport fontos tényezője az egészséges, erős, ügyes, találékony, merész, akadályokat leküzdő ember kifejlesztésének.

DR. GÖRCS LÁSZLÓ
a Leőwey Klára leánygimn. igazgatója

Mai SPORTMŰSOR

LABDARÚGÁS: *NB. II. mérkőzések:* PVSK—Váci SE, PVSK-pálya 13.30, Zalaegerszegi TE—Komlói Bányász, Zalaegerszeg 13.30, Budafoki MTE—Pécsi Dózsa, Budafok 13.30.

NB. III. mérkőzések: Pécsi BTC—Bajai Építők, Bőrgyár-pálya 10.45, Szekszárdi SC—Pécsi Bányász, Szekszárd 13.30, Nagyatád—Pécsi Vasas, Nagyatád 13.30.

Megyei I. osztályú mérkőzések: Sellye—Pécsszabolcsi Bányász, Sellye 14, Villány—Pécsvárad, Villány 14.00, Komlói Béta-akna—Szászvári Bányász, Komló 13.30, Szentlőrinc—Vasas I. Bányász, Szentlőrinc 13.45, Kinizsi—Hidasi Bányász, Sörgyár-pálya 10.45, Szigetvár—Mohácsi TE, Szigetvár 13.30.

Városi I. osztályú mérkőzések: Spartakusz—Pécsi Dózsa II., PVSK-pálya 9.45, Szikra—Urán SC, Kokszművek-pálya 9.30, Elektromos—Kesztyűgyár, ifjúsági stadion 8.30, Közlekedés—Pécsi Bányász II. ifjúsági stadion 10.15, Helyőrség—Cementipari, Tüzér utca 9, PVSK II.—BTC II., PVSK-pálya 11.45.

Megyei ifjúsági mérkőzések: Csapó János csoport: Postás—Bányász, Postás-pálya 9, Sellye—Pécsszabolcsi Bányász, Sellye 12.30, Villány—Pécsvárad, Villány 11.45, Porcelángyár—Traktor, Porcelángyár-pálya 9.30, Komlói Béta-akna—Szászvári Bányász, Komló 11.45, Szentlőrinc—Vasas I. Bányász, Szentlőrinc 12, Kinizsi—Hidasi Bányász, Sörgyár-pálya 9, Szigetvár—Mohács, Szigetvár 11.45.

Gróf Sádor csoport: Pécsi Vasas—Siklós, Bőrgyár-pálya 13.30, Pécsi Dózsa—Urán SC, Tüzér utca 10.45, Pécsi Bányász—PVSK, Pécsújhegy 10, Beremend—Komlói Bányász, Beremend 10, Magyarbóly—Magyarszék, Magyarbóly 14, BTC—Kesztyűgyár, Bőrgyár-pálya 8.30.

KOSÁRLABDA. NB. I. mérkőzések: PVSK—Székesfehérvári Vasas női, PVSK tornacsarnok 9.10, PVSK—Szombathely, férfi, PVSK tornacsarnok 10.20. Összevont megyei mérkőzések: Vörös Meteor—Bajai Építők II., női, PVSK tornacsarnok 11.30, Bátaszék—Szigetvár női, PVSK tornacsarnok 12.40, Pedagógiai Főiskola—Nagydorog, női, PVSK tornacsarnok 13.50, PEAC—Szekszárdi SC, női, Egyetemi tornacsarnok 10.30, PEAC—Szekszárdi SC, férfi, Egyetemi tornacsarnok 11.40.

ASZTALITENISZ. NB. I. mérkőzés: Pécsi Vörös Meteor—Pénzügyőrök, Urán SC tornaterme 9.30.

TEKE. NB. I. férfi mérkőzés: Pécsi Szikra—Pápai Vasas, Kokszművek-pálya 7.30.

Hol szórakozzunk?

Hol művelődjünk

VASÁRNAP:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. november 30-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor, Csendes falusi estéken... Jegyzet. — Szív küldi szívnek szívesen. — Tamburazene. — Vasárnapi muzsika. Közreműködnek: Bárác Sztipán, Krekics Sztipán, Jakšics Ivka és Anka, a „Sokadia" tamburazenekar, Pavkovics Sztipó népi zenekara és a LADO együttes.
17.00: Német nyelvű műsor. Népdalok. Schmidt Gyuláné komlói népi énekes énekel. — Szív küldi szívnek szívesen. — A magyar népdalokról. Timár Viktor előadása. — Vasárnapi fúvószene. Közreműködik a Lipcsei Rádió és Molnár Nándor fúvószenekara.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Dél-dunántúli Tükör. Szerkesztette: Debitzky István. Zenei rendező: dr. Nádor Tamás.
18.30: Részletek Eisemann Mihály műveiből.
18.50: Vasárnap sportja. — Totóeredmények.
19.00: Műsorzárás.

A takarékbetét-könyv előnyös, kényelmes, biztonságos!

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Bob herceg (délután 3 és este 7 órakor)
Kamaraszínház: Tavaszi keringő (délután fél 4 és este fél 8 órakor)

MOZI

Park: Kegyetlen tenger (délelőtt 10 órakor), Megmentettem az életem (5, 7 és 9 órakor)
Kossuth: Haláltánc (fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: 306-os számú ügy (délelőtt 10 órakor), Csendes Don, III. rész (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor). Csak 14 éven felülieknek!
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Hetet egy csapásra (délelőtt 10 órakor), Legenda a szerelemről (5 és 7 órakor)
Építők Kultúrotthona: Buksi megkerül (délelőtt 10 órakor), Betörő az albérlőm (5 és 7 órakor)
Bőrgyár kultúrotthona: Rázzia (fél 5 órakor)
Ifjúsági filmszínház: Országúton (délelőtt 11 órakor)
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Áruló jel (délelőtt 10 órakor), Tájfun Nagaszaki felett (fél 4, fél 6 és fél 8 órakor)
Rákóczi (Mecsekalja): A császár parancsára (délelőtt 10 órakor) — Bún (3, 5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Május 1. (Vasas II.): Szibériai rapszódia (délelőtt 10 órakor) — Akasztottak lázadása (3, 5 és 7 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Békahercegnő, Házi patika, Engedetlen kiscica, Korok tánca (délelőtt 10 órakor), Csempészek (4, 6 és 8 órakor).
Zrínyi (Szigetvár): Kronstadti tengerészek (délelőtt 10 órakor) — Edes Anna (fél 4, fél 6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!
Táncsics (Siklós): Két Lotti (délelőtt 10 órakor). Patkányfogó (6 és 8 órakor). Csak 16 éven felülieknek!

ESTI ÖSSZTÁNC

ma este fél 8 órakor a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában (Kossuth L. utca 13.)

DIÁK ÖSSZTÁNC

lesz november 30-án, vasárnap du. 3—7 óráig a KISZ és a Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Házában.

HÉTFŐ:

A Magyar Rádió PÉCSI ADÓJÁNAK 1958. december 1-i, hétfői műsora a 223.8 méteres középhullámon

16.30: Szerb—horvát nyelvű műsor, Napról-napra... Hírek és tudósítások. — Sokac kólók. — Szomszédaink életéből: Érdekességek. — Aszonyok tanácsadója. — Népdalkettősök és szólók. Tamburazene.
17.00: Német nyelvű műsor. Énekek, kórusszámok. — Keleti csoda. Jegyzet. — A hírnév még nem minden. Harry Belafonte élete, sorsa. — Rajtunk is áll! Peter Wipp verse. — Thüringiai népdalok, ének-, zeneszámok.
17.30: Magyar nyelvű műsor. Virágzó mezőgazdaságért.
17.45: Csajkovszkij: Romeo és Julia — nyitányfantázia.
18.05: Jogi tanácsadó. — A nők jogi helyzetéről. — Szerkesztette: dr. Stadtrucker Péter.
18.10: Dél-dunántúli híradó.
18.30: Tánczene.
18.50: Novella. Kafka Margit emlékére.
19.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház szünnap.
Kamaraszínház szünnap.

MOZI

Park: Megmentettem az életem (5, 7 és 9 órakor)
Kossuth: Haláltánc (fél 5, fél 7 és fél 9 órakor)
Petőfi: Csendes Don III. rész (fél 5, háromnegyed 7 és 9 órakor). Csak 14 éven felülieknek!
Jószerencsét (Pécsszabolcs): Tájfun Nagaszaki felett (fél 6 és fél 8 órakor)
Fekete Gyémánt (Pécsgyárváros): Micsoda éjszaka (5 és 7 órakor). Csak 14 éven felülieknek!
Kossuth (Mohács): Élet és Tudomány filmvetítés. Bölcsők, Riport viaszvárosról, Vándorméhészet.

AZ ANTIGONÉ

előadását az Irodalmi Színpad vasárnap délután 4 órakor és este fél 8 órakor az Ifjúsági Színházban megismétli. Jegyelővétel Színház tér 2. sz. (jegyelővételi irodában).

★

A KISZ és Szakszervezetek Doktor Sándor Művelődési Háza közli, hogy az IBUSZ-kisasszony bemutató előadása december 8-án, hétfőn este fél 8 órakor lesz. Jegyek a művelődési ház irodájában kaphatók (Kossuth Lajos u. 13.).

MODERN TÁNCTANFOLYAM

kezdődik december 2-án, kedden este fél 7 órakor Hermann tánctanár vezetésével a Tavasz ifjúsági klubban (Szabadság u. 2.)

TÉLAPÓ-EST

lesz december 5-én, pénteken délután 6 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné utca 18.) bábelőadással egybekötve. Színre kerül: Télapó című mesejáték. — Utána a Télapó meglátogatja a gyermekeket és kiosztja az előre leadott, névvel ellátott ajándékokat. Belépődíj 3 forint.

BÁBELŐADÁS

lesz ma délelőtt fél 11 órakor Pécs város Művelődési Házában (Déryné utca 18.). Színre kerül: Hamupipőke című mese. Belépődíj 3 forint.

TARLATVEZETÉS A II. PÉCSI ORSZÁGOS FOTOKIÁLLÍTÁSON

Ma délután 5 órakor dr. Oppe Sándor tart tárlatvezetést az Országos Fotokiállításon (járási tanács nagyterme) Pécs város Művelődési Háza rendezésében. — A tárlat megtekintése után színes diavetítés lesz. Részvételi díj 2 forint.

Az asztali labdarúgók első országos értekezlete

Budapesten a Kárpátia étterem egyik különtermében jöttek össze ennek az újjászületett sportjátéknak hívei, hogy megtartsák első országos értekezletüket.

Közel százan szorongtak a teremben, több újságíró, s a rádió munkatársa is eljött. Képviseltették magukat a Ganz Vagon, a MAVAG, a Lampart, a Telefongyár, a Bp. Vendéglátók, a Bp. Közért Vállalat, budapesti egyetemek és főiskolák és sok vidéki város, így Pécs, Szeged, Debrecen, Kecskemét, Baja asztali labdarúgói is. Az értekezlet résztvevői elhatározták, hogy rendszeresen megrendezik a helyi és városok közötti bajnokságokat, sőt nemzetközi viadalt is tervbevettek. A pécsi asztali labdarúgókat különösen érdekli az a hír, hogy az első országos versenyt Pécsett tartják december 27-én és 28-án. Ezen a versenyen az ország legjobb asztali labdarúgói mérik össze erejüket.

Az asztali labdarúgók első országos értekezletének megszervezésében, létrejöttében jelentős szerepe van Balogh Lászlónak, a pécsi asztali labdarúgók vezetőjének. Az ő kezdeményezésére hoztak most egységes szabályokat a pályák méreteiről, a felszerelésekről, a játéklabda pontos meghatározásáról. Persze, a leglényegesebbről sem feledkeztek meg, összeállították az asztali labdarúgás szabályait. Ezzel a gombfoci bevonult a sportjátékok sorába.

Az idén is megrendezik a teremröplabda-tornát

A Baranya Megyei Röplabda Szövetség ez évben is megrendezi a megyei röplabda-csapatok részére a teremröplabda tornáját. A mérkőzések december 6-án kezdődnek, s azokat az egyetemi tornacsarnokban játsszák. A szövetség ez évben is alkalmazni fogja azt a jól bevált gyakorlatot, hogy az egyes mérkőzések alkalmával a gyengébb csapatok részére pontelőnyt biztosít. Az előnyt a versenybíróság a mérkőzések előtt állapítja meg, s arról a csapatok csak az első félidőben szerezhetnek tudomást. A torna mérkőzéseit két osztályban bonyolítják le. Az első osztályba a Pécsi Dózsa I. és II., a PEAC, Komlói Dózsa, a Komlói Bányász, a Pécsi Pénzügyőrség, s a Mohácsi TE csapatát osztották be. A II. osztályba a többi csapat került.

HETI Sportkommentárunk

Néhány szó az edző- és játékvezető-képzésről

A Magyar Testnevelési és Sporttanács elnöksége foglalkozott a szakkáderképzés egységes rendszerének megindításával. Az utóbbi időben legfelsőbb sportszerveink elhanyagolták ezt a kérdést. Évek óta nem volt segédoktatói tanfolyam, de a társadalmi edzőképzésre sem gondoltak. Nem véletlen, hogy Pécsett, de a megyében is több sportágban edző- és játékvezetőhiány van. A kézilabdázók csak nagy nehezen tudják bajnoki mérkőzéseiket lebonyolítani, mert nincsenek megfelelő számban játékvezetőik. De kevés a szakképzett kézilabda-edző is. Ugyanígy van ez az asztalitenisznél és a röplabdánál is. A labdarúgásról jobb nem beszélni. A pécsi járásban egymás után maradnak el a mérkőzések a játékvezető-hiány miatt. A legrosszabb a helyzet mégis a pécsváradi járásban, ahol alig egy-két játékvezetőt tartanak nyilván. Épp ideje volt, hogy az MTSB foglalkozzon ezzel a kérdéssel. Ha azt akarjuk, hogy testnevelési és sportmozgalmunk tovább fejlődjék, biztosítani kell hozzá a megfelelő szakembereket. Igen sokan vannak, akik nem sportolnak csak azért, mert nincsen, ki foglalkozzék az egyes községekben, de városokban is a fiatalokkal. Az edzőképzés és a sportvezetők, szervezők képzése három fokozatban történik. Az alsófokú edző- és sportvezetőképző tanfolyamok anyagát az edző- és sportvezetőképző intézet dolgozza ki, a felsőbb fokú tanfolyamokat pedig majd központilag rendezik. A versenybírák és játékvezetők képzése központilag elkészített anyag alapján továbbra is a szakszövetségek feladata marad. Nem elég azonban csak a tanfolyamok tematikáját jól elkészíteni, legalább ugyanolyan fontos a kiválasztás. A múltban is igen sokan végeztek el az edző- és játékvezetői tanfolyamokat, de utána a vizsgázott hallgatók egy része nem kamatoztatta tudását. Különösen vonatkozik ez a falura. Igen sokat jelentene a falu sportjának, ha a pedagógusok, a mezőgazdasági szakemberek, akik falun dolgoznak, bő testnevelési ismeretekkel rendelkeznének s megfelelő speciális képzést kapnának. Ezért lenne kívánatos, hogy a Pedagógiai Főiskola testnevelő szakos hallgatói mellett a más szakos hallgatók közül is minél többen végeznék el a különböző tanfolyamokat.

A sportorvosi vizsgálatok jelentősége

Ismételten szóltunk a sportorvosi vizsgálatok jelentőségéről. Leszögeztük, hogy a testnevelés és sport ma már nemcsak szórakoztató tömegmozgalom, hanem fontos szerepet tölt be a közegészségügy fejlesztésében. Sajnos, vannak, akik a testnevelés és sport egészségvédelmi jelentőségét lekicsinylik. Még a sportolók és sportvezetők körében is. Mert csak ennek tulajdoníthatjuk, hogy sok sportoló és sportvezető felesleges adminisztratív intézkedésnek tekinti a sportorvosi vizsgálatokat. Ismételten előfordultak olyan esetek, amikor a sportvezetők és sportolók kijátszani igyekeztek a sportorvosi ellenőrzést. Nem egy esetben meghamisították az ellenőrzés dátumát csak azért, hogy a versenyen elindulhassanak. Sportszerveink — igen helyesen, — a legszigorúbban eljárnak ezekkel a sportolókkal szemben. A Pedagógiai Főiskola kézilabda-csapata két győzelemtől esett el azért, mert egyik játékosa minősítési könyvében a sportorvosi ellenőrzés dátumát „kijavították". Az idősebb korosztálybeli sportolók számtalan olyan példát tudnak elmondani, amikor a sportorvosi ellenőrzés hiánya tehetséges és lelkes sportemberek megrokkanását vonta maga után. A sportorvosi rendelő intézetek kiépítésével ezek a szomorú esetek teljesen kikerülhetők, de ha mégis előfordulnak, legtöbbször a sportolók, sportvezetők részéről megmutatkozó nemtörődömség következményei.

Tiszta, egészséges légkört a sportpályákon

A sportpályákon még mindig előfordulnak olyan jelenetek, melyek megzavarják a mérkőzéseket és igen távol állnak a sportszerűségtől. Egyes játékosok a kemény játékot összetévesztik a durva játékkal és sokszor átlépik azt a határt, melyet a játékszabályok megengednek. Jó néhány súlyos sérülés volt ennek következménye. Gondoljunk csak Lovig legutóbbi lábtörésére. Vannak aztán olyan játékosok is, akik viszont sokszor megjátsszák a sérültet, színészkedéseikkel felkorbácsolják a kedélyeket, s az amúgyis forró légkört csak tovább hevítik. A szurkolók is sokszor elősegítik a sportszerűtlen jelenetek kialakulását. A játékosok szidalmazása, a játékvezető becsmérelése sokszor nyomdafestéket nem tűrő kifejezésekkel történik.

Csak helyeselni lehet az illetékes szervek elhatározását, mellyel harcot üzentek a sportpályákon előforduló sportszerűtlenségeknek. A most újjászervezett mohácsi járási labdarúgószövetség is első és legfontosabb tevékenységének tekinti a mérkőzések sportszerű légkörének kialakítását. Mert a mohácsi járásban is elég gyakran fordulnak elő botrányok, rendzavarások a mérkőzések alkalmával. Legutóbb Szajkon történt ilyen eset. De más járás sem mentes ettől a hibától. Egerágon sem tudták legutóbb befejezni a mérkőzést, de a szulimáni labdarúgók is megismerték, hogy mire képesek a magukról megfeledkezett szurkolók.

A mohácsi járási labdarúgószövetség vezetői azon vannak, hogy a sportköröknél minél előbb megszűnjenek a mérkőzéseken még előforduló sportszerűtlenségek. A mindenáron eredményekre való törekvést gyökeresen ki szeretnék irtani a járás sportköreiből. A fegyelmi bizottság a helyes sportszellem kialakítása érdekében következetesen fel kíván lépni minden sportszerűtlenség ellen, s nem riadnak el, ha másképp nem megy, a magukról megfeledkezett sportolók, sportvezetők és nézők szigorú eltiltásától sem.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
a Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Szerkeszti a szerkesztőbizottság
Felelős kiadó:
Az MSZMP megyei pártbizottsága
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József A. u. 10. T: 15-32, 15-33
Hirdetésfelvevő iroda: Kossuth Lajos utca 22. Tel: 19-19
Terjeszti a Megyei Postahivatal Hírlaposztálya és a hírlap-kézbesítő postahivatalok
Előfizetés postahivatalokna és kézbesítőknél
Havi előfizetési díj 11.— Ft.
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Telefon: 20-27
Nyomdáért felel: Melles Rezső